



22086/R/1


CH. 2

22 101 320 254









Digitized by the Internet Archive  
in 2018 with funding from  
Wellcome Library

[https://archive.org/details/b30532991\\_0006](https://archive.org/details/b30532991_0006)



JO. ALBERTI FABRICII,  
D. Prof. Publ. & h. a. Gymnasii Rectoris,

**BIBLIOTHECÆ  
GRÆCÆ**

**LIBRI V. PARS ALTERA,**  
*Sive Volumen Sextum,*

**Quo Græci Auctores Annalium, & Historiæ Eccle-  
siasticæ ac Byzantinæ, nec non Erotici Scriptores  
recensentur.**

---

**Accessit præter LEONIS Imp. Naumachica, & Carmen HE-  
LIODORI de Chrysopeia ad Theodosium Imp. aliaque aliorum inedita ha-  
ctenus monumenta, Auctoris dissertatio, qua probatur *Crucem* qua in cœlo visa DEUS  
usus est ad *Constantini M.* animum permovendum, fuisse phænomenon (perinde  
ut iridem) naturale, in halone solari.**



---

HAMBURGI,  
Sumptu **CHRISTIANI LIEBEZEIT,**  
ANNO MDCCXIV,



GRACE

Sive Volumen Sextum

Historiae ac Byzanthinae, nec non Ecclesiasticae  
recensentur.

Accedit praeterea LEONIS IMP. Nomenclator, & Carmen HE-  
LEODORI de Christophoro ad Theodosium Imp. aliisque aliorum ineditis ha-  
cenus monumentis, Auctoris illustratio, quae protulit Graevius in coelo videretur  
Nullus est ad Graevium animus permoveendum, talis phenomenon (perinde  
ut videtur) natus, in hunc locum.



315897



NOBILISSIMO VIRO  
ZACHARIÆ CONRA-  
DO ab UFFENBACH,  
J. U. Doctori Consultissimo,

S. D.  
JO. ALBERTUS FABRICIUS.



Iaceat quæso mihi TE, VIR  
AMPLISSIME, haud invi-  
to, Nomen Tuum omni Lau-  
de florens libro huic meo tes-  
leræ systaticæ instar præfigere, atque ob-  
latione præsentis Voluminis, quod Tibi  
sacrum esse volo, tanquam testimonio  
publico, meæ in Te observantiæ & amo-  
ris mei firmare fidem, memoriamque mei  
apud Te, magnis terrarum intervallis dis-  
juncti recentare. Nemo eorum qui Vir-  
tutes Tuas perspectas habent, ac Te no-  
verunt, sibi imperare potest, ut Te non  
amet colatque inter decora Francofurti



Tuæ atque ornamenta longe clarissima:  
Nemo ex illa Urbe ad nos venit, qui non  
idem eruditionem Tuam, humanitatem  
& pronam juvandi Literas voluntatem  
celebret laudibus, atque commemoret li-  
benter. Neque tam omnes expetunt ocu-  
lis animisque usurpare apparatus illum il-  
lum librorum in Bibliotheca Tua dele-  
ctum, & copiam, quæ non mediocri sum-  
tu judicioque non minori Tuo amplifica-  
tur quotidie, & rarissimis monumentis lo-  
cupletatur; quàm Te, adeo instructi ac  
pulchri Musarum sacrarii æditimum, &  
thesauri librarii scientissimum Dominum  
ac custodem, doctrina & ingenio ac vario-  
rum itinerum usu præstantem convenire  
& alloqui. Memini ipse quantam ex col-  
loquio Tuo voluptatem ceperim, cum in  
hac Urbe mihi daretur frui honore Te vi-  
dendi coràm, cujus per literas jam fueram  
humanitatem expertus, & amicitiam  
quam absentes jam inter nos junctam pri-  
dem



dem habebamus, cum præfente magis  
conglutinandi, ftrictiusque fanciendi.  
Geftiit inde animus monumento aliquo  
publico testatum omnibus facere, quanti  
virtutes Tuas æftimem: quod cogitanti  
mihi alia infuper cauffa fe fuggeffit, quæ  
hocce Volumen ut tibi dicarem, me facile  
potuit impellere, effecitque ut quod ex  
parte jam per fe tibi proprie debebatur, to-  
tum jam à me jubeatur effe tuum jure me-  
rito. Sane haud ingratum, fpero, erit do-  
ctis cognofcere, quale fit Cerimoniale il-  
lud Aulæ & Ecclefie CPolitanæ, quod  
locuples opus Conftantini Porphyrogeni-  
ti juffu & auspiciis conditum, ac necdum  
luci publicæ donatum, à te MStum affer-  
vatur, & cujus notitiam atque argumenta  
benevole à te mihi communicata huic li-  
bro \* cujus magna pars in recensendis Hi-  
ftoriæ CPolitanæ fcriptoribus verfatur, in-  
ferui, eoque veluti purpureo limbo telam  
meam exornavi. Quod vero omnes eru-  
diti



di tunc mecum à te uno ore flagitabunt, quod  
invidere tu illis pro tua in literas volunta-  
te ne utiqvam potes, omnem rogo impen-  
das operam, ut quam primum bees Or-  
bem literatum tam egregio thesauro, patia-  
risq; scriptoribus Byzantinis addi opus lu-  
ce dignissimum, ac singularis pretii, è quo  
ad Historiæ pariter latifundia amplifican-  
da, & ad cognoscenda penitus linguæ  
Græcæ labentis nondum fatis reclusa ady-  
ta, cognitionemque jucundam Antiqui-  
tatis, nova insignia haud dubie auxilia &  
adminicula nobis poterimus polliceri. Ita  
prosperi tibi sint laudum tuarum conatus  
& ex voto fluant, diuqve felix sis ac sospes,  
ut cum communi utilitate conjuncta feli-  
citas tua prosperet rem literariam ac  
publicam pulcherrimis successibus. Vale.  
Scripsi Hamburgi, Calendis Maji, A. C.  
MDCCXIV.



# AD LECTOREM.



*Um scriptorum Græcorum à temporibus Constantini M. copia non permiserit mihi hoc volumine omnia complecti, quæ ad librum quintum absolvendum superant, rogandus à me es, quisquis illorum amore ducaris, ut serena interim fronte accipias quæ jam Tibi à me exhibentur. Ut autem videas quid adhuc restet, reliquatoremq; me ad breve temporis feras æque ac patienter, ecce Tibi indicem capitum proximo studio, si conatibus meis porro benigniter adspiret optimum Numen, tecum deinceps communicandorum:*

1. De Dionysio Thrace, Hephæstione, Apollonio Dyscolo, Herodiano & aliis Grammaticis Græcis editis, ineditis atque deperditis.
2. De Libanii Rhetoris scriptis & quædam illius hætenus inedita, cum versione ac notis Rev. Viri, D. Godfridi Olearii.
3. De Juliano Imp. ejusque libris adversus Christianos, & aliis scriptis editis, ineditis, & deperditis, subjuncto elencho trecentorum amplius pro Christianæ Religionis veritate scriptorum, veterum ac recentium.
4. De S. Epiphanio & aliis qui adversus hæreses scripserunt: ac de scriptis Græcis Hæreticorum quarti à Christo nato sæculi, & posteræ deinceps ætatis.
5. De Gregorio utroque, Nazianzeno & Nysseno, ac de duobus Basiliis, Magno & Se-leuciensi.
6. De Apollinari, Nonno, Georgio Piside, Emanuele Phile & aliis Poëtis Græcis Christianis.
7. De Cyrillo utroque, Hierosolymitano & Alexandrino, atque Patriarcharum utriusque Sedis notitia Chronologica atque Alphabetica.
8. De Themistio Euphrada ejusque Orationibus & scriptis in Aristotelem, atque Index scriptorum in illis laudatorum.
9. De Johanne Chrysostomo, & series Chronologica atque Alphabetica Patriarcharum Antiochenorum.
10. De S. Macario, & aliis quarti sæculi sive qui exstant, sive qui intercidere, Græcis scriptoribus.
11. De Asterio, Synesio, Theodorito & aliis sæculi quinti scriptoribus Græcis editis & deperditis.
12. De Theone & Pappo Alexandrinis, & de aliis Mathematicis quos superioribus Voluminibus indictos prætermisi. Index scriptorum à Theone & Pappo allegatorum.
13. De Anastasio Sinaïta & aliis scriptoribus Græcis qui florere sæculo post Christum natum sexto.
14. De scriptis Syriani, Procli, Marini, Olympiodori, Simplicii & aliorum Græcorum Platonis & Aristotelis interpretum non Christianorum, atque indices scriptorum qui ab iis laudantur.
15. De scriptis Johannis Philoponi atque aliorum Christianorum Philosophi interpretum, nec non index scriptorum in Philoponi commentariis allegatorum,



16. De S. Maximo & aliis sæculi VII. scriptoribus, atque de Joanne Stobæo, & Antonio Melissa. Index scriptorum ab his laudatorum.
17. De Joanne Damasceno & aliis scriptoribus Græcis sæculi VIII. Index scriptorum qui in Damasceni parallelis aliisque scriptis allegantur.
18. De Theodoro Studita, Photio Patriarcha CPol. & aliis scriptoribus sæculi IX. cum indicibus scriptorum ab illis laudatorum.
19. De Magno Etymologico, Svida & aliis Lexicis Græcis editis atque ineditis, de quibus libro IV. dictum à me non est. Indices scriptorum in iisdem & in Moeridis Atticista allegatorum.
20. De Joanne Tzetzæ scriptoribusque Græcis sæculi X, XI, XII. & XIII. Index scriptorum qui in Tzetzæ Chiliadibus laudantur.
21. De Andrea Presbytero, Euthymio Zigabeno, Macario Chrysocephalo, Niceta, Oecumenio, Olympiodoro aliisque qui Catenas commentariorum in libros sacræ Scripturæ sive editas sive ineditas ex SS. Patribus concinnarunt. Index scriptorum in illis catenis allegatorum.
22. De Georgio Palama, Barlamo, Maximo Planude & aliis scriptoribus sæculi à Christo nato XIV.
23. De Gennadio Scholario, Georgio Gemisto Plethone & aliis scriptoribus Græcis sæculi XV, XVI. & XVII.
24. De Confessionibus & documentis de fide ac dogmatis ritibusque Ecclesiæ Græcæ, & syllabus Græcorum qui contra suorum placita ad Occidentis Ecclesias propius accesserunt.

*Hiscæ capitibus absolutis licebit mihi demum, quod jampridem cupio, progredi ad librum sextum sive ultimum, quo juris utriusque scriptores Græcos, Legum Canonum Conciliorumque auctores & interpretes, nec minus Medicos, Chirurgos, ac Chemicos exponam, persequarq; supposititios quosdam & alios scriptores in prioribus voluminibus prætermisso, & non dictas alibi à me auctorum Græcorum collectiones: quo facto totum opus indicibus necessariis instruere, colophonemque ei imponere fas erit. Nunc quo cognoscas neq; huic, quod præsens tibi offero, volumini argumentum dignum studio tuo deesse, en tibi summa ejus capita brevi tabella descripta:*

Index eorum, quæ hoc Volumine sexto sive **LIBRI QUINTI** parte secunda continentur:

- Caput III. De Constantino Magno Imperatore, ejusq; Orationibus, Epistolis & edictis. De Confessione & Donatione quæ sub Constantini nomine feruntur. p. 1.**
- Donationis ipsius exemplum Græcè & Latine. p. 5.**
- Digressio brevis, quæ disputatur Crucem quam in cœlis vidisse se juravit Constantinus M. fuisse Phænomenon naturale in halone solari. p. 8.**



Caput IV. De Eusebio Cæsareensi, & aliis Historiæ Ecclesiasticæ atque Chronicorum scriptoribus. Acacii plures. Eusebii scripta edita, inedita atque deperdita. Indices scriptorum in Eusebii præparatione Evangelica (p. 37.) & Historiæ Ecclesiasticæ libris allegatorum p. 63. Epistola Eusebii ad Carpianum, Græce & Latine. p. 97. Alii Eusebii amplius sexaginta. p. 105.

Scriptores Historiæ Ecclesiasticæ Græci deperditi. p. 112.

De editis, Philostorgio p. 114. Socrate p. 117. Sozomeno p. 121. Theodorito pag. 124. Evagrio pag. 125. Theodoro Lectore p. 128. Nicephoro Callisto. p. 130.

Chronicorum Scriptores Græci deperditi p. 135. & inediti. p. 157.

Chronographi post Eusebium, Græci editi Jo. Malalas ab Joanne Antiocheno diversus p. 138. Chronici Alexandrini sive Paschalis auctor p. 142. Scripta ad calcem illius Chronici vulgata à Canguio p. 143. sq. De Dorotheo Tyrio aliisque Dorotheis p. 145. Chronicon Georgii Syncelli p. 149. Theophanis Confessoris p. 151. Nicephori Patriarchæ CPol. p. 153. Georgii Hamartoli p. 154. Hippolyti p. 155. Georgii Cedreni, ibid. Jo. Zonaræ p. 156. Michaëlis Glycæ, ibid. & Constantini Manassis. p. 157.

Indices scriptorum à Jo. Malala p. 139. Cedreno & Zonara p. 159. Georgio Syncello ac Theophane pag. 177. Chronico Alex. & Mich. Glycæ p. 205. laudatorum.

Caput V. De Byzantinæ sive CPolitanæ Historiæ scriptoribus p. 219. Corporis Byzantini quod è Regia Lupara Parisiis prodiit, conspectus p. 221. Nova ejus editio promissa p. 228.

Philippi Labbei Protrepticum. p. 229.

Excerpta de Legationibus. p. 230.

De Dexippo Herennio pag. 231. Eunapio 232. Petro Magistro p. 234. Prisco Panite p. 235. Malcho Philadelphienſi p. 236. Menandro Protectore. ibid. Zosimo pag. 605. Olympiodoro Thebano p. 237. Candido Isauro p. 239. Theophane Byz. & Nonnoſo. ibid. Hesychio illustri p. 240. alii Hesychii p. 243.

De Procopio Cæsareensi pag. 246. Index scriptorum ab eo laudatorum p. 265. alii Procopii pag. 258. Catalogus scriptorum ex Bibl. Segvieriana (hodie Cosliniana) propediem vulgandorum p. 253. seq. in notis,



- De Agathia Myrinenſi p. 260. Index ſcriptorum ab eo citatorum, cap. 263.
- De Paulo Silentiaro p. 279.
- De Theophylacto Simocatta p. 280. Index ſcriptorum ab eo laudatorum p. 290. alii Theophylacti p. 284. Theophylacti Bulgaror. Episcopi Inſtitutio Regia & alia ſcripta p. 285.
- De Nicephoro CPolitano Patriarcha p. 295. Conſpectus operum ejus ab V. C. Anſelmo Bandurio junctim edendorum p. 640.
- Nicephori Gregoræ ſcriptorum notitia tradita à Viris doctiſſ. Bernardo de Montfaucon & Joanne Boivin. pag. 300. De Nicephori Gregoræ Hiſtoria Byz. pag. 318. Index ſcriptorum in libris XXIV. Hiſtoriæ ejus laudatorum p. 324. Somnium Gregoræ tributum p. 322.
- Varia fragmenta & monumenta vetera notis Clariff. Boivini ad Gregoram inſerta pag. 323. Tomus tertius & qvartus à Boivino promiſſus p. 322.
- De Nicephoro Blemmida, pag. 341. Bryennio p. 343. Chumno & aliis Nicephoris p. 299. 341. 344.
- Scriptores poſt Theophanem p. 348. Anonymus de vita Leonis Armeni & qvatuor proximorum Imperatorum p. 349. Conſtantine Porphyrog. de vita Baſilii Maced. ibid. Anonymus de Leone Philoſopho & aliis Imperatoribus uſq; ad Romanum junio-rem p. 350. Joannis Monachi Hieroſol. Joannis Cameniatae, Demetrii Cydonii &c. ib. Simeonis Magiſtri Annales & Georgii Monachi vitæ Imperatorum pag. 352. Index ſcriptorum à ſcriptoribus poſt Theophanem laudatorum p. 354.
- De Leonis Sapientis aliorumqve Oraculis res CPol. ſpectantibus p. 363. Alia Leonis Imp. ſcripta p. 367. Leo Philoſophus à Leone ſapiente Imp. diverſus pag. 366. De Leonis Imp. Tacticis. p. 368. Ejus Naumachica nunc primum edita Græce & Latine. p. 372. De aliis Leonibus qvi Græce ſcripſerunt p. 379.
- De Joanne Scylitze, Thraceſio, Curopalata p. 386.
- De Anna Comnena p. 390. Index ſcriptorum ab ea laudatorum. pag. 394. De ſcriptis Alexii Comneni aliorumqve Comnenorum p. 392.



De Joanne Cinnamo p. 396.

De Niceta Acominato Choniata, p. 401. Fragmentum de statuis CPolitanis, Græce & Latine p. 405. Argumenta librorum thesauri Orthodoxæ fidei, Græce & Latine pag. 420. Index scriptorum in Nicetæ Choniatæ Historia Byz. laudatorum. pag. 435. Alii Nicetæ pag. 429, 430. De Nicetæ fratre Michaële Acominato p. 402.

De Georgio Acropolita p. 448. Index virorum illustrium ab eo memoratorum p. 452.

De Joële Chronographiæ scriptore & Joanne Canano p. 456.

De Georgii Pachymeris Historia Byz. pag. 458. & aliis scriptis editis p. 465. & ineditis p. 468. De sapientia Indorum, quam Possinus Pachymeræ priori volumini subjecit p. 460.

De Joannis Cantacuzeni Imp. Historia Byz. pag. 458. & aliis scriptis. p. 473. Matthæi Cantacuzeni scripta p. 474.

De Laonico Chalcocondyla p. 474.

De Georgio Codino p. 476. Index scriptorum in ejus Antiquitatibus CPol. allegatorum p. 481.

Matthæi *Μοναχὸς ἐκτρεῖ καὶ θύτῃς* (ita in MS. Vindob. \* pro *Μοναχὸς ἱατρὸς*) & aliorum de officiis aulæ CPol. p. 479. De scriptis ineditis à Lambecio ad Codinum allegatis p. 485.

De Emanuele Chrysolora. pag. 484. Joanne Anagnosta &c. pag. 486.

De scriptis Constantini Porphyrogeniti Imp. p. 486. Index scriptorum in libris de thematibus & administrando Imperio allegatorum pag. 518. *κεφαλαιωδῶν ὑποθέσεων* opus, ejusque tituli, atque inde servata excerpta de legationibus p. 230. excerpta Peiresciana. p. 490. Hippiatrica p. 493. Index scriptorum in Hippiatricis laudatorum p. 494. Geoponica pag. 500. Index scriptorum in Geoponicis laudatorum pag. 506. Ceremoniale MS. pag. 623.

\* Vide Lambecium VIII. p. 469.



De Simeone Metaphraſte pag. 509. Vitæ ſanctorum ſive à Metaphraſte ſive ab aliis ſcriptæ , ordine Alphabetico pag. 510. Alia Metaphraſtæ ſcripta pag. 564. Simeon νέος Θεολόγος. pag. 558. Conſtantine novus Metaphraſtes p. 562. Julius Metaphraſtes p. 514.

De Philippi Solitarii Dioptra p. 566.

De Duca Historia Byz. p. 567.

Anonymi varii rerum Byz. ſcriptores pag. 568. 573. 574.

De Imperio Orientali V. C. Anſelmi Bandurii. pag. 569. De Hieroclis Synecdemo pag. 568. Agapeti ſcheda regia pag. 570. De Baſilii Macedonis capitibus exhortationum p. 572.

De ſcriptis Athanaſii Patriarchæ CPol. p. 582.

De Eudocia Macrembolitiſſa ejusque Ἰωαννα MS. p. 587.

Anonymus de Hippodromo CPol. p. 603.

De ſcriptis Georgii ſive Gregorii Cyprii, Patriarchæ CPol. pag. 603.

De Zoſimo ejusque Historiarum libris p. 605. alii Zoſimi p. 612.

De Georgio Phranze p. 615.

De Joſephi Geneſii Historia Byz. MS. p. 620.

De Cerimoniali MS. Conſtantine Porphyrogeniti quod exſtat Francofurti ad Moenum apud Nobiliſſimum Virum D. Zachariam Conradum ab Uffenbach. p. 623.

Scriptores quidam alii inediti ad Historiam Byz. facientes p. 683.

Scriptores deperditi Historiæ Byz. p. 684.

De Franciſci Combefiſii fasciculo Originum rerumque CPol. pag. 687.

De Frid. Sylburgii Saraceniciſ p. 689. Scriptores Græci adverſus Muhamedanos p. 691.

De Martini Cruſii Turco Græcia pag. 692. Catalogus MSS. quorundam CPol. p. 702.



De Leonis Allatii *συμμίκτοις* p. 704.

Catalogus Episcoporum Byzantinorum qui ante Constantinum fuisse incerta fide feruntur p. 707.

Conspectus Chronologicus Imperatorum & Patriarcharum CPol. à Constantino M. usque ad captam CPolin à Turcis, annotatis subinde præcipuis qui singulorum res exposuere scriptoribus. pag. 709.

Catalogus Patriarcharum CPol. à capta per Turcas Urbe usque ad A. 1708. p. 746.

Catalogus Alphabeticus Imperatorum omnium pag. 751. & Patriarcharum CPol. pag. 757. tempore quo præfuerunt ad singulorum nomina annotato.

Godfridi de Villeharduin Historia CPoleos à Gallis Venetisque A. C. 1204. captæ Historia Gallice scripta p. 762. Cangii Historia CPolitana sub Imperatoribus Gallis. pag. 763. Alii scriptores de illo argumento & de Europæorum in Palæstinam expeditionibus. pag. 763. Cangii Historia Byz. duplici commentario illustrata sive familiæ Byzantinæ, & CPolis Christiana: & glossarium duplex ad scriptores mediæ Græcitatæ & Latinitatis. pag. 766. Anselmi Bandurii opus promissum de Imperatore CPol. numismatibus p. 767.

Martini Hanckii de Byz. rerum scriptoribus p. 768.

Rud. Cappelli Byzantina. ibid.

INDEX ALPHABETICUS Scriptorum de quibus præsentī volumine hætenus dictum est p. 769.

Caput VI. de Heliodoro, Achille Tatīo, Longo, Eustathio, sive Eumathio, Theodoro Prodromo & aliis Scriptoribus Græcis eroticis, editis, ineditis ac deperditis. p. 784. V. C. Maturini Veissierii la Crose Epistola ad V. C. Jo. Christoph. Wolfium de libris Athenagoræ tributis de vero amore, & de ara Dosiadæ pag. 800. Heliodori carmen Jambicum ad Theodosium Imp. nunc primum Græce editum è MS. Bibl. Regiæ Paris. pag. 790.

INDEX Homonymorum, in sex Voluminibus hujus Bibliothecæ hætenus discussorum p. 828.

*Unum*



Unum adhuc est quod te velim , Lector Benevole, de scriptore ad calcem Bibliographiæ antiquariæ, ante anni spatium à me edito , Codex MS. membranaceus qui Carmen non contemnendum de ritibus Missæ mihi sub nomine Mauritiæ Senonensis offerebat , verba dedit mihi, persuasitque ut illud quoniam editum non memineram, Bibliographiæ meæ annecterem atque tibi legendum offerrem. Ab eo tempore ex auctione Bibliothecæ egregii viri & cum viveret mihi amici Theodori Jansonii Almelooveenii nactus sum fragmenta Caroli M. & Rabani aliorumque de veteris Ecclesiæ ritibus , Wolfgango Lazio curante excusa Antwerpia A. 1560. 8. in quibus idem carmen sed sine nomine auctoris & parum emendatum vidi exstare pag. 112. hoc titulo : Incipiunt versus de Mysterio Missæ , in vetustissimo Codice , incerto auctore : quos ob antiquitatem , cum plerique sint manci , aut ubique non constent , mutare consulto nolimus. Postea allatum ad me è Belgio est volumen Operum Hildeberti , Cenomanensis primum deinde Turonensis Episcopi , sæculo duodecimo , eodem quo Mauritius vixit clari , editum Parisiis A. 1708 fol. & Antonii Beaugendre , Monachi Benedictini opera expolitum : in illo pag. 1135. reperio idem carmen sub Hildeberti nomine accurate recensitum ad Codices sex MSS. atque editionem Hildeberti Parisiensem A. 1548. Exstat etiam sub Hilberti nomine in Bibliothecis Patrum Parisiensibus universis, nec non in Coloniensi T. XI. & Lugdunensi T. XXI. Ex emendationibus vero quas vir doctus Christophorus Augustus Heumannus Actis Eruditorum Lipsiensibus Anni superioris MDCXIII. p. 542. seq. fecit inseri , sunt quæ consensu Codicum constanter repudiantur , & sine quibus sensus pulchre consistit , ut primo statim versu , vocabulum piorum quod jubet reponere pro priorum quod est in omnibus editis ac MSS. & instituto scriptoris optime congruit , & versu 549. confirmatur. Sunt nihilominus etiam quæ scite excogita sunt , nec temere repudianda , ut quod versu 31. vir Clarissimus legit :

Ille stat à dextris , quia quæ fuit antea inanes  
Exsecrata Deos , gens quasi dextra fuit.

Similiter versu 73. recte monet legendum esse probat , & versu 158. actor, pro auctor quod posterius etiam novo operum Hildeberti editori placuisse video. Vale.





BIBLIOTHECÆ  
GRÆCÆ  
LIBRI V.  
PARS ALTERA.

---

CAPUT III.  
DE CONSTANTINO MAGNO,  
IMPERATORE.

*Constantinus M. 1. Ejus Orationes, Epistolæ & edicta, 2. Confessio & Donatio sup-  
posita Constantino. 3. Dissertatio sive Digressio qua probatur crucem quam vidit  
in cælo Constantinus, fuisse Phenomenon naturale Crucis in Halone solari. 4.*

I.



Flavius Valerius Aurelius Claudius CONSTAN-  
TINUS, cognomine *Magnus*, Flavii a) Valerii Con-  
stantii Chlori F, natus Naisi Daciæ opido A. C. 274.  
A die

a) Ita vocatur in numis, ut apud Tristanum T. 3. p. 395. qvanqvam alii, ut Aurelius Victor Julium Constantium appellant. Constantini M. numos illustrarunt præ-  
ter alios, qvi numismata Imperatorum edidere, Cangius in familiis Byz. atqve Ale-  
xander Wilthelmus S. I. in Actis Sanctor. T. V. Maji p. 22. seq.



die 27. Febr. Parenti in Imperio successit A. C. 306. 25. Jul. Uxorem habuit *Minervinam* Crispi matrem, eaqve defuncta Herculii filiam Flaviani Maximianam *Faustam*, ex qua Constantinum, Constantium & Constantem, Constantiamqve & Helenam genuit. Idem post visum in Cœlo Crucis insigne Christiana sacra amplexus & victoria de Maxentio potitus est A. C. 312. Hinc Maximino à persequendis Christianis desistere coacto, & victo etiam Licinio nihil ab eo intermissum quod ad Ecclesiam Christi ornandam amplificandamq; & studia literarum fovenda b) facere posset. Unde à Græcis ἱστυπύσολος vel ὁ ἐν βασιλεῦσι c) Ἀπόστολος dicitur & solenniter colitur ejus memoria die XXI. Maji. Non ineleganter etiam à Theodorito in Historia religiosa p. 768. appellatur Christianorum Zorobabel, qui fideles è captivitate liberavit & templa eis restituit. Denique multis pace & bello præclare gestis, morti vicinus ab Eusebio Nicomediensi non procul Nicomedia in Achyrone villa baptismum d) suscepit, & paucis diebus post diem obiit sacro Pentecostes festo 22. Maj. A. C. 337. Feliciano & Titiano COSS. cum regnasset 30. annos, menses novem, dies 27. vixissetqve annos 63. menses duos, & dies 25.

II. Exstant ejus *Epistolæ* complures ab Eusebio & aliis servatæ, quæ à doctissimo Caveo in Hist. literaria scriptorum Ecclesiasticorum diligenter recensentur. Ejus observatis pauca hæc si placet addes. *Epistolæ*  
ad

b) Aurel. Victor in Epitome cap. 41. de Constantino: *Commodissimus rebus multis fuit: Calumnias sedare legibus severissimis, nutrire artes bonas, præcipue studia literarum: legere ipse, scribere, meditari, audire legationes & querimonias provinciarum.* Confer Eusebii Orat. de laudibus Constantini pag. 361. ubi de Scholis ab eo constitutis.

c) Vide Vales. ad Euseb. IV. 60. de vita Constantini, & Mich. le Quien ad Damasce. num T. 1. pag. 630.

d) Baptismum alterum, quem à Silvestro Episcopo Romano suscepisse lepra oblitum Constantinum, acriter adversus Tentzelium τὸν μακαρίτην disputat Clarissimus Schellstratenus, fabulis adscribunt non modo Protestantes, ut præter laudatum Tentzelium parte 2. diss. selectar. Abraham Scultetus in diss. antiBaroniana de baptismo Constantini Romano, Neostadii 1607. 4. sed plerique etiam in Romana Ecclesia eruditi viri, ut Benedictini ad Ambrosium T. 2. pag. 1209. Tillemontius T. 4. Hist. Imperator. pag. 634. Papebrochius in Actis Sanctor. T. V. Maji 21. pag. 14. sq. & Conradus Janningus in Apologia pro Papebrochio, quæ præmittitur Actis Sanctorum T. 1. Junii pag. XVI. seq.



*ad Athanasium* fragmentum pro Ario recipiendo e) habet etiam Socrates lib. 1. cap. 27. & Sozomenus II. 22. *Edictum prius pro pace Christianis concedenda*, quod Græce Eusebius refert X. 5. Hist. servavit latine Lactantius lib. de mortibus persecutorum c. 48. *Epistola ad Ecclesias de Synodo Nicæna* legitur etiam apud Theodorum lib. 1. Hist. Eccles. cap. 10. *Epistola ad Arium & Arianos* quam producit Gelasius in Actis Concilii Nicæni III. 1. supposita videtur Casaubono in Casaubonianis pag. 143. Prodiit hoc rescriptum etiam separatim Paris. 1595. 8. Ab *Epistola ad Synodum Tyriam* quam habent Eusebius IV. 42. de vita Constantini, & Theodorus lib. 1. Hist. cap. 29. diversa est quæ exstat apud Socratem lib. 1. cap. 34. Sozomenum II. 28. nec minus in Tripartita III. 7. & apud Nicephorum VIII. 50.

*Oratio ad sanctorum cætum*, ad calcem librorum Eusebii de Constantini vita legitur Græce è latino versa, non ab Eusebio, sed ab alio interprete, ut ipse lib. IV. cap. 32. de vita Constantini diserte innuit.

Similiter à nescio quo è latino Græce versa est brevis *Oratio ad Synodum Nicænam de Pace*, quam idem Eusebius III. 12. exhibet. Prolixiorem quæ occurrit apud Gelasium II. 7. legit etiam Theodorus, ut ex ejus lib. 1. cap. 7. Historiæ colligitur.

*Edicta* quam plurima Constantini illustrant Jac. Godofredus ad Codicem Theodosianum, Franciscus Balduinus Jctus in suo Constantino Basil. 1556. & Argent. 1612. 8. & qui ad tempora quælibet sua revocant Annalium scriptores, ac præcipue Tillemontius Tomo IV. Historiæ Imperatorum. Cæterum edictum quod sub Constantini nomine vulgavit Nicolaus Cusanus lib. III. Concordiæ Catholicæ cap. 35. Honorio ac Theodosio vindicat, & integrius edidit Sirmondus ad Sidonium pag. 245.

A 2

III.

e) Neque tamen Arii hæresin ideo probavit Constantinus, de qua nondum ei satis liquerat, sed speravit se ita dissidiorum semen in herba suppressurum. Confer ejus Epistolam Irenicam ad Alexandrum & Arium, apud Eusebium II. 64. seq. de vita Constantini, & ad illam B. Balthas. Bebelii exercitationem Historico Theolog. Argentorat. 1663: & Nic. Vedelium de prudentia Veteris Ecclesiæ pag. 202. 267.



III. *Confessio* Constantini ad Silvestrum Episcopum Romæ, quæ latine exstat ad calcem recognitionum, aliorumque scriptorum Clementi Rom. suppositorum, Colon. 1569. fol. pag. 471. perinde ut Acta Silvestri, spuria est.

*Donatio* quæ eidem Silvestro à Constantino facta fertur, Romanæ etiam Ecclesiæ doctissimorum virorum f) judicio ac consensu itidem est commentitia. Primus ejus meminit Æneas Parisiensis, qui circa A. C. 854. scripsit, libro adversus decem objectiones Græcorum T. 7. spicilegii Dacheriani pag. 111. inde Hincmarus Rhemensis, Petrus Damiani, Leo IX. Ado, aliique. Editiones ejus admodum diversæ feruntur, una quam habent Acta spuria Silvestri, quamque Anselmus Lucensis Collectioni suæ Canonum lib. IV. cap. 32. Deus dedit lib. IV. c. 2. Ivo Carnotensis parte 5. decreti cap. 49. & Gratianus parte 1. decreti dist. 96. c. 14. latine inseruit, licet in antiquioribus Gratiani Codicibus legi negat Antoninus Archiepiscopus Flo-

f) Primus proluxa & disertâ Oratione ejus falsitatem ostendit *Laurentius Valla*, quæ & separatim excusa est plus simplici vice, & cum Ulrici Hutteni præf. in Ortuini Gratii fasciculo rerum expetendarum ac fugiendarum apud Londinenses recuso, & in Simonis Schardii syntagmate tractatum de Imperiali jurisdictione legitur. Æneæ Sylvii aliorumque plurium testimonia Vallæ suffragantia produxit Flacius in Catalogo testium Veritatis, & Rob. Cocus in censura Vett. scriptorum, quibus adde Baronium ad A. C. 324. n. 118. seq. & 1191. n. 52. seq. Isaacium Habertum ad Ecclesiæ Græcæ ἀρχιερατικὸν pag. 24. Jo. Morinum in Historia Gallicæ edita liberatæ per Constantinum Ecclesiæ, deque origine ac progressu potestatis sæcularis Romani Pontificis c. 8., Petrum de Marca III. 12. de Concordia Sac. & Imperii & VI. 6. §. 6. Antonium Pagi ad A. 324. n. 16. Tillemontium T. 4. Hist. Imperator. pag. 226. Petrum Josephum Cantelium Hist. urbium metropol. parte 2. diss. 2. cap. 2. n. 7. & præcipue Natalem Alex. Sec. IV. diss. 25. Quos facile opposueris Aug. Steucho lib. de donatione Constantini, Lugd. 1545. Jac. Gretsero de munificentia Principum in sedem Apostolicam, Ingolstadt. 1610. 4. pag. 86. seq. & Apologia pro Bellarmino cap. 21. & Nicolao Schaten in Carolo Magno Romano Catholico lib. 2. cap. 6. Ex Protestantibus de falsitate donationis hujus videndi Jo. Henelius in Otio Uratislaviensi cap. 22. Gisb. Voëtius T. 2. dispp. select. pag. 869. seq. Jac. Usserius de Ecclesiarum successione & statu pag. 60. Jo. Rainoldus Colloquio cum Hardto pag. 227. seq. Franciscus Hottomannus in bruto fulmine Sixti V. pag. 128. 151. seq. & novissime Rev. D. Jo. Andreas Schmidius in Historia sæculi IV. fabulis variorum in rebus Constantini M. maculata, Helmst. 1712. &c. *Editum seu fictum seu depravatam, adeoque indignum quo Silvestri Pontificis Historia augeatur*, inquit Papebrochius, propylæo ad Acta Sanctor. T. 2. April. pag. 1.



Florentinus parte 1. hist. tit. 8. cap. 2. §. 8. *Theodorus* autem *Balsamon* Græce versam exhibet in scholiis ad Photii Nomocanonem tit. VIII. in Bibl. Canonica Justelli T. 2. pag. 929. seq. Illa Balsamonis versio una cum altera *Matthæi Blastaris* edita etiam est à Marquardo Frehero A. 1610. 4. additis animadversionibus. Longe prolixior est quam vertit è Græco latine & Julio II. Pontifici inscripsit *Bartholomæus Picerius* de Monte arduo. Hæc præmissam habet, quam modo memoravi fictitiam Constantini confessionem, atque post editionem Colon. 1515. sæpius lucem vidit & D. Joach. Hildebrandi dissertationi de donatione Constantini Imp. præmissa Helmst. 1661. & 1703. atque Balthasaris Gvalteri diatribæ elencticæ de Imp. Constantini baptismo. donatione & legatione ad Concilium Nicænum, Jen. 1618. 12. pag. 67. seq. inserta legitur. Atque *Augustinum Steuchum* arguit Jo. Bodinus lib. 1. de Rep. cap. 9. pag. 221. Græco sermone donationem Constantini scripsisse, ut fucum faceret: *sed fraus*, inquit, *facile ex ipsius oratione & antiquitatis cognitione confutatur.* Alia Græca versio (*Constantini Harmenopuli*, ut notat Nesselius parte 2. Catalogi MSS. p. 27.) existat in Bibl. Cæsarea & Lambecio lib. V. pag. 244. memoratur, sed quoad sensum eadem est cum illa Balsamonis, cujus idem p. 237. mentionem facit. Hanc ipsam è Codice Regis Christianissimi Græce & latine exhibet Julius Cæsar Bulengerus, lib. 2. de Imperio Romano cap. 6. pag. 318. & quoniam brevis est, hoc etiam loco exstare non erit, puto, Lectori ingratum, injucundumve.

Θεσπισμα ἑμερόλης κωνσταντίνου,  
περὶ ἑπάπα ῥώμης. Θεσπιζομεν \*  
πᾶσι τοῖς σατράπαις, καὶ τῇ συσκλη-  
τῷ τῇ ἡμῶν βασιλείας, τῇ ῥώμης  
ἐπισκοπον καὶ διάδοχον τῶν ἀγίων ἀπο-  
στόλων, καὶ κυρίως μὲν πέτεται, πλείονα τῇ  
βασιλείας ἔχον ἐξουσίαν καὶ πᾶσαν τὴν  
οἰκονομίαν, καὶ πάντων πολλῶν πλεονῶν  
τῇ βασιλείᾳ πρᾶσθαι καὶ σέβασθαι κεφα-  
λίῳ τε εἶναι τῶν πρεσβυτέρων δευτέρων θρό-  
νων, κείμεσθαι τε πρὸς αὐτὸν, καὶ ψηφί-  
ζεσθαι καὶ τῇ ὁρθόδοξῳ συμβαίνοντα πρὸς  
δωρεῖ-

*Edictum, ac effatum divinum magni  
Constantini de Pontifice Romano. Omni-  
bus Provinciarum rectoribus, & Sena-  
tui R. Imperii, Romanum Pontificem,  
successorem Sanctorum Apostolorum, &  
Domini mei Petri, majorem quam Im-  
perator habere potestatem per universum  
orbem adversus omnes, (deest καὶ) &  
plusquam Imperatorem coli & honorari,  
caputque esse quatuor antiquarum se-  
dium, & ab eo judicari, & decerni  
quæ orthodoxæ fidei conveniunt, Edici-  
mus:*

\* MS. Vindobonense addit, σύν. Decernimus una cum omnibus Satrapis & Senatu Im-  
perii nostri.



δωρέμεθα τῷ τῷ πατρὶ μετὰ τῷ μακαρίῳ  
 σιλβέστρῳ καὶ τοῖς αὐτοῦ διαδόχοις τὸ ἡμέ-  
 τερον παλάτιον, τὸ ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς διά-  
 δημα ἐκ λίθων τιμίων καὶ μαργάρων συ-  
 κείμενον, τὸ κυκλοῦν τὴν τριχῆλον ὠμο-  
 φόριον, τὴν πορφυρεὴν χλαμύδα, τὴν  
 κόκκιον χιτῶνα, καὶ πάντα τὰ βασιλικὰ  
 ἐνδύματα, τὰ τῶν βασιλικῶν ἵππων ἀξιώ-  
 ματα, τὰ σκήπτρα, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς βασι-  
 λείας κοσμήματα, καὶ τὴν δόξαν ἀπα-  
 σαν τῇ ἡμῶν ἐξουσίᾳ. τὰς ἡτῶν κλήρω τῇ  
 ἀγιωτάτῃ ῥώμῃ κατελεγεμένους, κοσ-  
 μεῖσθαι κελεύομεν ὡς ἀπὸ πλεονεξίας τῇ συ-  
 κλήτῳ ἡμῶν ἐνδύμασιν, ἵπποισι ἐποχ-  
 μούσθαι, ὁδόναις περικειμένους λευκάς. ὥς  
 ἡ καὶ τὰ ὑποδήματα τέτων ὁδονίων εἶναι  
 πεποιημένα λευκῶν, καὶ ὅς ἂν αἰροῖτο κλη-  
 ρικός, ἐκ τῆς ἡμῶν συκλήτης γυνέσθαι τὸν  
 πρὸς πινός μηδαμῶς εἰργεσθαι. ὅτι γε  
 μὴ τὴν ἐκ χρυσοῦ στεφάνῳ φρονήμα-  
 ματὸς μετριοτήτι ὁ πατήρ μου ὁ ἀγιό-  
 σιλβέστρος ὡς αἰτεῖται, ταῦτά τινι τὸν  
 ὑπερλαμπρὸν χάρον σημαίνοντα τὴν  
 ἀγίαν ἀνάστασιν, τῇ ἀγίᾳ κεφαλῇ αὐτοῦ  
 ἰδίαις χερσὶν ἐπεθήκαμεν. ἡμεῖς σεβάζω-  
 ρας ὁφείκειον ὑπελθόντες, καὶ τὰ χαλινὰ  
 τῶν ἵππων αὐτοῦ κατέχοντες, τῇ αὐλῇ τῇ ἱε-  
 ρῶν αὐτοῦ ἐξείμενον ἀνακτόρων, αἰδοῖ καὶ φό-  
 βῳ τῷ κυρίου μου τῷ ἀγίῳ συνεχόμενοι πέ-  
 τερα τῶν χρησίμων ἡ κομιδῇ καὶ θεοφίλῳ  
 νενομίκαμεν, ἐκστῶν μὲν τῇ πόλεως ῥώ-  
 μης, καὶ τῇ δυτικῶν ἀπάντων χωρῶν τε καὶ  
 πόλεων τῷ ἀγιωτάτῳ πάπῳ, τὸ ἡτῶν βα-  
 σιλείας κρατῶν πρὸς τὰ τῆς ἐώας μέρη  
 μετενέειν, καὶ τὴν ἐν καλλιῳ τῷ ὑφ' ἡλίου  
 τῷ βύζαντι πάλιν καταλαβεῖν, καὶ ἐν  
 αὐτῇ ἰδρύσασθαι τὰ βασίλεια, ἀδικον

mus: Donamus enim Patri meo Beato  
 Sylvestro, et successoribus ejus nostrum  
 Palatium, diadema capitis lapillis pre-  
 tiosis et gemmis intextum, epomidem  
 quæ collum cingat, chlamydem purpu-  
 ream, coccineam tunicam, et omnia  
 regia vestimenta, ephippia quibus equi  
 regii insternuntur, sceptrum, et reli-  
 qua imperii ornamenta, et gloriam  
 omnem mee potestatis. Eos autem qui  
 in clerum Romanum allekti sunt, ornari  
 jubemus iisdem quibus Senatus noster  
 vestimentis, (\* lego ὡς ἀπὸ πλεονεξίας)  
 equo vehi, albis vestibus tegi. Ita et cal-  
 ceos eorum fieri ex pannis albis, et eum  
 qui lectus sit clericus, a nemine impe-  
 diriposse, quo minus sit Senator. Quan-  
 do vero coronam auream pater meus  
 S. Sylvester, qua est humilitate et mo-  
 deratione respuit, hæc ornamenta quæ  
 sanctam resurrectionem, et superillu-  
 stem locum significant (lego καὶ τὴν  
 ἀγίαν) sancto ejus capiti imposuimus.  
 Nos stratoris officium obeuntes, et frena  
 ejus equi tenentes, ex aula palatii exi-  
 vimus, reverentia et metu Domini mei  
 S. Petri. Maxime autem utile et ami-  
 cum DEO esse duximus cedere urbe Ro-  
 ma, et omnibus occidentis locis ac urbi-  
 bus sanctissimo Papæ, et robur imperii  
 transferre ad ortum, et capere Byzanti-  
 um urbem optimo sub sole situ, et eo se-  
 dem imperii ponere: iniquum existiman-  
 tes ut Imperator in eo loco summam po-  
 testatem habeat, ubi Christianæ fidei  
 cœlitus principium nobis fuit. Cum hæc  
 manu propria scripserimus, et reliquiis  
 Domi-

\* Emendationes hæc sunt interpretis Bulengeri.



οἰηθέντες ἐξ ὁσίαν ἔχειν τὸν Ἰπὶ γῆς βα-  
σιλέα , ἐνθα καὶ δεχόμενοι τὴν χριστιανῶν  
θρησκείαν ἐκ τῶν ἑσθίων ὑπὸ ἡμῶν.  
ταῦτα τῶν ἰδίων χειρὶ γράψαντες , καὶ τῶ  
θεοῦ καὶ κυρίου καὶ ἐπιτάμνοιο πέτρου,  
πίστεις ἐν ὁρκούς ποιούμεθα , καὶ μὴ ὅλως  
παράβωαι , ἀλλὰ καὶ τοῖς ἡμετέροισι δε-  
ξαμένοις κρατῶν φυλάττειν ἀπαρά-  
θραυστα παρεγγυώμεθα πρὸς τὸν πατέρα  
ἡμῶν πάπαν , καὶ τοὺς αὐτοὺς ἀδελφούς.

*Domini mei Petri imposuerimus , jus-  
jurandum damus , non modo nos serva-  
turos quæ sanximus , verum et nostros  
successores , ut sancte ac religiose ser-  
vent , obstringimus , idque jurati pa-  
tri nostro Papæ , et successoribus ejus  
pollicemur.*

IV. Claudam hoc caput dissertatione de literis quas in cœ-  
lo legisse creditur Constantinus Imperator , ἐν τῷ νῦν , & de Cru-  
ce quam vidisse se † juravit , & juranti libenter credimus. Quamvis  
autem digressio ista paullo alienor ab argumento Bibliothecæ hujus  
Græcæ videri possit , tamen existimavi hoc non inopportuno loco sa-  
tisfacere me posse desiderio illorum , qui sententiam super illa re  
meam , à communi non nihil abhorrentem , argumentis confirmatam  
videre voluerint. Est autem de Cruce Constantini diatribe ante  
septem annos à me edita , & respondente Nobilissimo Viro *Christoph.  
Woltereck* Gluckstadiensi , publice in Gymnasio Hamburgensi defensita-  
ta qua probavi Crucem quam in Cœlo vidit Constantinus Imp. fuisse  
phænomenon Naturale , qualem in halonibus non Lunaribus modo sed  
etiam Solaribus conspiciendum se subinde , licet haud ita frequen-  
ter offert : nec mediocriter in sententia mea confirmatus sum ,  
cum postea intellexi idem non absurdum visum Reverendo Helm-  
stadiensium Theologo ac Philosopho , Mathematicas imprimis  
disciplinas egregie docto , D. Jo. Andreæ Schmidio in diss. de Luna in  
Cruce visa , Jenæ 1681. atque in Historia Sæculi IV. fabulis macu-  
lata , Helmst. 1712.

*Exer-*

† Nolim igitur rem totam pro astuto Constantini commento & strategemate habere cum V. C. Ja-  
cobo Tollio , qui notis ad Lactantium c. 44. de mortibus persecutorum : *strategema*, inquit,  
*hoc Constantini non minus scitum , quam illud Philippi Macedonis fuit quo sacrilegos Phocenses  
protrivit. & ad c. 46. Non minus egregium hoc Licinii strategema atque illud , de quo supra  
Constantini. Eodem ferme astu usus Sertorius apud Plutarchum : nec Scipionis in templum  
Jovis secessus , aut Numæ ad Deam Egeriam aditus dixeris generis sunt. Et præf. ad Gallicam  
Longini versionem : Mais moy - trouvant que le Roy Antigonus successeur d' Alexandre le  
Grand s'est servy du même stratagème , feignant d'avoir vu au ciel une pentagone , qui est le  
symbole du Salut , avec ces paroles , in hoc signo vinces , & qu'il le fit peindre aux boucliers de  
ses soldats , & gagna ainsi la bataille : trouvant aussi , qu'un Roy de Portugal a eu la même  
vision que Constantin , & qu'il a par là ramporté la victoire sur ses ennemis , j'avoue que je  
considere tous ces miracles comme de finesse militaires des grands Capitaines.*



## Exercitatio Critica,

qva disputatur, Crucem, qvam in Coëlis vidisse  
se juravit Constantinus Imp. fuisse Phæno-  
menon Naturale in Halone Solari.

### Præfatio.

**S**anctus STEPHANUS jamjam coronandus Martyrio, per  
imbrem saxeum intuetur cœlos apertos, Divinam glo-  
riam videt, ac Jesum, veluti paratum in sui auxilium,  
lætus contemplatur stantem \* à dextris DEI. Act. VII.  
55. At Magnus CONSTANTINUS ingressus Imperium Roma-  
num, & coronam capiti firmaturus suo, pro CHristo nudam cru-  
cem in cœlo conspicit, & in hac jubetur vincere. Stephanus sub  
tecto \*\* clarissima fidei acie in cœlum penetrat, & jam incipit  
DEum videre qvalis est: Constantinus contrà sub dio clausum su-  
spicit cœlum, de quo crucis imago, res mira sed vacua, ad oculos  
corporis ejus demittitur. Jam vides mi lector, præstantiorem fuisse  
ac

\* Accurate rem putando hoc *stare* ad dextram DEI, non magis situm certum corporis  
denotat, quam quod alibi dicitur *sedere*. Nihil enim aliud hæc verba signifi-  
cant, quam CHristum etiam secundum humanam naturam participem esse thro-  
ni ac Majestatis Divinæ, imperiique in creaturas ac singillatim in Ecclesiam. Sic  
non Hebræi tantum sed Græci quoque & Latini passim utuntur verbis incedere,  
stare, venire, pro esse. Vide quæ viri Docti ad Gen. XV. 2. *orbis incedo*. Neque  
alio sèu Virgilius 1. 50. *Æneid. Ast ego qua Divum incedo Regina*. Idem V. 68.  
*Aut jaculo incedit melior levibusque sagittis*. Seneca Epist. LXXI. *quarimus sæpe eos,*  
*quibuscum stamus* i. e. sumus, sive versamur. Mamilius IV. 547. *Judex extremae*  
*sistet vitæque necisque*. Sistet i. e. stabit, quod iterum positum pro erit, ut pluri-  
bus scriptorum testimoniis ad eum locum docuit illustris Huetius.

\*\* Augustinus cap. 42. de cognitione Veræ vitæ: *Concio illa, in qua Stephanus stans*  
*CHristum conspexit, in domo aliqua fuit, cujus tecti culmen ipsius corporeus oculus*  
*penetrare minime potuit. Constat igitur quod non oculo corporeo, sed intuitu inte-*  
*rioris hominis CHristum non in corporeo sed in intellectuali cœlo viderit.* Confer, D.  
Philippi Nicolai τὸ μαγαρίτῃ Opera Latina T. 1, pag. 258.



ac diviniorem imaginem oblatam Stephano morienti, quam Constantino imperanti ac jam triumphaturo. Adde fortassis, quanto præstantiorem, tanto quoque certiore, fideque digniore. Ita est profecto, neque enim humana testimonia comparanda divinis sunt. At si me audis, non statim hinc, quod faciunt multi, crucem illam à Constantino visam totam callidis adscribes commentis, Politicæque regnaturientis fraudi, sed vere oblatam ipsius oculis, credes tot testibus antiquis, Constantino denique ipsi, saltim jurato: neque tamen illico propterea eam stupebis tanquam rem miraculis proprie accensendam. Hoc præsentis diatribæ est institutum, hæc ratio, quam si probavero tuæ æquitati, non temere de hoc argumento post tot viros egregios in arenam descendisse videbor. Si non probavero, certe ero verecundior his, qui non dubitant veterem historiam omnem meris suspicionibus suis conculcare, ac Constantinum principem Ecclesiæ Patronum sola conjectura fraudis ac perjurii reum agere.

## Argumentum Dissertationis.

*Testimonium Constantini ipsius de Cruce in cælo visa, apud Eusebium. §. I. Artemii testimonium dubium. 2. Lactantii & aliorum, qui somnii solius meminerunt, nullum. 3. In numis antiquis nihil pro cruce in cælo visa præsidii. 4. Philostorgii, aliorumque Eusebio suffragantium testimonia. 5. De loco, anno ac die visæ in cælo crucis. 6. Non fuisse hoc commentum Politicum Constantini. 7. Neque tamen fuisse miraculum proprie dictum, sed crucem in Halone solari visam fuisse à Constantino & exercitu. 8. Huic sententiæ ex asse favere descriptionem Eusebii, formam & materiam crucis, tempus, spectatores. 9. Præcipue alias cruces similiter in cælo visas & pro miraculo habitas, quarum decem amplius exempla afferuntur. 10. De cruce quam in cælo vidit Waldemarus secundus Daniæ Rex, unde ordo Equitum Danebroge. De cruce visa ab Electore Saxoniæ Friderico Sapiente, ejusque Fratre Johanne. ibid. De literis quas cruci adjunctas vidit Constantinus, In hoc vince. 11. Error ridiculus de Nica Etymologici M. auctore ex verbis ἐν τῇ τῷ νίκῃ ortus. ibid. Locus Philostorgii, de lucido tractu quem suo tempore in cælis per aliquot menses observatum scribit, mantissæ vicem illustratus. 12.*



## I.



Uas res admirandas Constantino Imperatori accidisse re-  
 fert Eusebius, quæ ne utiqvā sunt inter se confunden-  
 dæ. Una eaqve prior vigilantī contigit, altera ac po-  
 sterior dormienti. Vigilans primum crucem in cœ-  
 lo vidisse Constantinus traditur: postea dormienti apparuisse  
 CHRISTUS, cum cruce, præcepisseqve, hoc ut in hostes tanquam  
 præsidio ac militari signo uteretur. Posterioris solius meminit au-  
 ctor Chronici Orientalis fol. 57. *Anno decimo septimo Imperii Constantini*  
*apparuit ei in somnio signum Crucis, audivitque vocem sibi dicentem: porta hoc*  
*signum, vinces hostes tuos.* De priori imagine Crucis, quæ vigilan-  
 tis sese obtulit oculis, potissimum hac dissertatione solliciti erimus,  
 itaq; ante omnia de eadem adscribenda sunt Eusebii verba. Ita vero  
 ille lib. I. de Vita Constantini cap. XXVIII. cum narrasset Constan-  
 tinum Maxentii tyrannidi frangendæ occurrere parantem, idolorum  
 agnita rejectaque vanitate atqve impietate, vero DEO Patris sui  
 (Constantinus enim Chlorus jam favere Christianis cœperat) adhære-  
 re constituisse. *Hujus ergo opem implorare cœpit, orans atque obsecrans, ut*  
*se ipsi noscendum præberet, ac præsentibus negotiis adjutricem manum porrigeret.*  
*Hæc precanti ac suppliciter postulanti Imperatori admirabile quoddam à DEO*  
*missum apparuit.* Θεοσημία τις ὀπιφαίνεται ὡς θαυδοξοτάτη, ἣν τάχα μὲν ἄλλοι  
 λέγοντος ἔραδιον ἦν ἀποδέξασθαι, αὐτὸς ὅμως νικητὴ βασιλείας τοῖς τὴ γραφὴν διηγ-  
 μένοις ἢ αὖν μακροῖς ὑπερον χρόνοις, ὅτε ἡξιώθημεν τῆς αὐτῆς γνώσεως τε καὶ ὁμιλίας,  
 ἐξαγγείλαντος, ὍΡΚΟΙΣ ΤΕ ΠΙΣΤΩΣΑΜΕΝΟΥ ΤὸΝ ΛΟΓΟΝ, τίς αὖν ἀμφι-  
 βάλοι μὴ ἔχῃ πσεῦσαι τῷ διηγήματι; μάλιστα δ' ὅτε καὶ ὁ μετὰ τὰυτα χρόνος  
 αἰληθῇ τῷ λόγῳ παρέσχε τὴν μαρτυρίαν. *Quod siquidem ab alio quopiam dice-*  
*retur, haud facile quis fidem esset habiturus. Verum cum ipse Victor Au-*  
*gustus nobis, qui hanc Historiam scribimus, longo post tempore, cum videlicet in*  
*eius notitiam et familiaritatem pervenimus, id retulerit, et SERMONEM SA-*  
*CRAMENTI RELIGIO FIRMAVERIT, quis posthac fidem huic narrationi ha-*  
*bere dubitabit? Præsertim cum id quod subsequutum est tempus, sermonis hujus*  
*veritatem testimonio suo confirmaverit.* Ἀμφὶ μεσημβρινᾶς ἡλὸς ὥρας ἤδη  
 τῆς ἡμέρας ἀποκλινέσης, αὐτοῖς ὀφθαλμοῖς ἰδεῖν ἔφη ἐν αὐτῷ ἔραν ὡς ὑπερ-  
 κείμενον ἔῃ ἡλὸς σφωρὲς τρόπαιον ἐκ φωτὸς συνιστάμενον, γραφόντε αὐτῷ συν-  
 ἡφθαλ, λέγεσθαι, τέτω νῖκα. *Horis diei meridianis, sole in occasum ver-*  
*gente, crucis tropæum in cælo ex luce conflatum, Soli superpositum ipsis oculis*  
*se*



se vidisse affirmavit, cum hujusmodi inscriptione: *hac vince.* Θάμβε δ' ἔτι τῷ θεάματι κρατῆσαι αὐτόν τε καὶ τὸ στρατιωτικὸν ἅπαν, ὃ δὴ τελομένῳ τοι πορείαν, συνέπειρ τε καὶ θεωρὸν ἐγένετο θαύματι. Eo viso & seipsum, & milites omnes qui ipsum iter facientem sequebantur, & qui spectatores miraculi fuerant, vehementer obstupefactos. In hoc luculento testimonio, quod ad verbum repetit Sozomenus lib. 1. cap. 3. & Hist. Tripartita lib. 1. cap. 4. videmus Eusebium non modo ea se scribere profiteri, quæ ex Constantini ipsius ore coram accepit, sed quæ jurejurando etiam ille confirmaverat, & quæ non solus Constantinus sed totus exercitus suis viderat oculis, ex quo multi, tum cum ista Eusebius scriberet, adhuc fuerunt haud dubie in vivis. Confer Jacobum Gretserum lib. 2. de Cruce cap. 23. seq.

II. Artemius his anumerandus merito esset, cujus testimonio plurimum tribuit Cæsar Baronius ad annum Christi CCCXII. num. 21. si modo Acta Artemii, quæ apud Surium ad Octobris diem vicesimum leguntur, pro sinceris & nulla parte suspectis possent à viris doctis admitti. Narratur enim in illis Actis Artemius, Præfectura Augustali à Juliano Imperatore ideo, quod Christo nomen dedisset, exutus, inter alia in hanc sententiam ad Julianum verba fecisse: *Ad Christum declinavit Constantinus ab illo vocatus* (non ab hominibus neque per homines sed ἑρπύδιον sive de cælo vocatum Constantinum scribit etiam Theodoritus lib. 1. Hist. cap. 2.) *quando difficillimum commisit prælium adversus Maxentium.* Tunc enim ei in meride apparuit signum crucis, radiis Solis splendidius, & literis aureis belli significans victoriam. Nam nos quoque ipsi adspeximus, cum bello interessemus, & literas legimus: quin etiam totus quoque id est contemplatus exercitus, & multi hujus sunt testes in exercitu Tuo. Verum per me quisque ut volet, ita huic Artemii testimonio addet vel demet fidem, probe enim notum est quantum in confingendis vel interpolandis ejusmodi Martyrum actis sibi permiserit falsa multarum ætatum pietas. Confer quæ de Cruce Constantini in Actis Apocryphis S. Quiriaci T. 1. Maji p. 445. & in Actis S. Silvestri T. 5. Maji pag. 19.

III. Solet etiam pro confirmanda hac re ad Lactantium provocari, sed ille de cruce in cælo visa tacet, solum somnium commemorat, libro de mortibus persecutorum cap. XLIV. *Commoni-*



rus est in quiete Constantinus, ut cœleste signum DEI notaret in scutis, atq; ita præ-  
 dium committeret. Fecit ut jussus est, & transversa X. litera summo capite circum-  
 flexo Christum in scutis notat, quo signo armatus exercitus capit ferrum. Possit  
 quidem videri à Lactantio dici cœleste signum DEI, quasi in cœlo osten-  
 sum à DEO & in cœlo à Constantino visum: verum qui hoc in dubi-  
 um vocaturus esset, facile posset afferre loca plura scriptorum Græ-  
 corum, Latinorumque, quibus sine illo respectu ad Constantini vi-  
 sionem crux vocatur signum cœleste, quoniam de cruce veteres  
 plerique interpretabantur locum Matthæi XXIV. 30. ut docuit vir  
 eruditissimus Gerh. Joh. Vossius in Thesibus Theologicis pag. 228.  
 seq. Somnium quoque solum, quod miror, commemorat non Jo-  
 hannes modo Malala in Chronica Historia lib. 2. pag. 2. καὶ ἐλκυθεὶς  
 εἰς ὑπνόν εἶδε κατ' ὄναρ ἐν τῷ ἔργῳ σαρρὸν, ἐν ᾧ ἐπεγέγραπτο, ἐν τῷ νίκᾳ.  
 καὶ ἀναγνὼς τὸ Πηγεγραμμένον ἐν τῷ σαρρῷ, διπνιάθη, καὶ ἀναστὼς  
 ἐποίησε σίγνον σαρρῶ &c. Somno deinde correptus, per quietem vidit crucem  
 in cœlo, cui inscripserat: In hoc vince. Perlecta autem inscriptione, è so-  
 mno expergefactus est. Surgens itaque &c. Sed quoque antiquior longe  
 Rufinus lib. IX. historiæ Eccles. cap. 9. & ex eo auctor Hist. Miscellæ  
 XI. 7. tum Nicolaus Primus Papa in responso ad consulta Barbarorum  
 cap. 33. Abbas Urspergensis in Chronico, & Haymo Halberstaden-  
 sis VIII. 4. Hist. Eccles. Cum igitur anxius Constantinus & multa secum de immi-  
 nentis belli necessitate pervolvens iter ageret, atque ad cœlum sæpius oculos elevaret,  
 & inde sibi divinum deprecaretur auxilium, vidit per soporem ad Orientis partem  
 signum crucis igneo fulgore rutilare. Cumque tanto visu fuisset exterritus, ac no-  
 vo perturbaretur adspectu, adstare sibi videt Angelos, dicentes: ἐν τῷ νίκᾳ,  
 id est in hoc vince. Illud de angelis legas etiam in Historia Tripartita  
 lib. 1. cap. 4. e Sozomeno pag. 404. edit. Valesii. At alias insuper  
 fabellas adjungit Theodoricus Engelhusius pag 63. Chronici. Hic  
 Constantinus sexto anno regni sui, cum gens Barbarorum congregata super Da-  
 nubium parata ad bellum foret contra Imperium Romanum, cum timeret multi-  
 tudinem, audivit in somno, noli timere, sed respice sursum & vide. Intendens  
 ergo in cœlum, vidensque Crucem in claro, & desuper scriptum titulum, in hoc  
 vinces, bellavit & vicit. Post victoriam convocans sacerdotes idolorum, cum  
 adhuc paganus esset, querebat ab eis, cujus DEI esset hoc signum? Et dixerunt qui-  
 dam, hoc signum cœlestis DEI est, & evangelizarunt ei fidem Christi. Mittens  
 igitur ad Eusebium Episcopum urbis Romæ, baptizatus est. Eruditis constat,  
 baptismum Constantini Romanum non minus commentitium esse,

quam



quam Eusebium urbis Romæ Episcopum jam anno ante visam à Constantino crucem obisse. Itaque ad alia pergamus.

IV. Claudius Molinetus Canonicus Regularis Congregationis Gallicanæ, in Ephemeridibus Parisiensibus Anni MDCLXXXI. Ephemeride undecima, inferendam dedit dissertationem de veritate crucis à Constantino visæ, confirmata ex numis antiquis. Etsi vero elegantia sunt nec inficianda quæ ibi affert de labaris, cruce & Monogrammate Christi notatis, quæ etiam occurrit in Optatiani Porphyrii (Constantini æqualis) Panegyrico tabula IX. & XVI. editæ. Velleri: & qualia etiam observata sunt in numis aliisque monumentis à Baronio ad A. CCCXII. num. 23. seqq. Lipsio lib. III. de cruce cap. 15. Antonio Augustino dialogo 1. de usu numismatum, Canguio de inferioris ævi numismatis §. 24. & in familiis Byzantinis tabula IX. itemq; \* aliis; nullus tamen extat numus, nullum vetus monumentum, quo crux in cælo à Constantino visa diserte confirmetur. Quamquam non negaverim, Constantinum numis crucem in cælo visam insculpi curavisse, sive τῷ βασιλικῷ τῆς πολιτείας νομισματι τὸ, πὲρ ἀεροφανῆς σημεῖον ἔσται σωτηρίας σου καὶ Θεανδρικῆς χειρὸς χαρακτηριστὴρα ἐν αὐτῷ μὲν ἔστι ἀνατυπώσασθαι, ut ait Joh. Damascenus in Synodica ad Theophilum pag. 112.

V. Non desunt tamen scriptores veteres quamplurimi, qui Eusebii narrationi de cruce in cælo, non per somnum, sed à vigilante conspecta Constantino, suffragantur, licet nonnulla ejus paulo aliter referunt. Philostorgius lib. I. c. 6. ansam conversionis Constantini ad Christianam fidem narrans fuisse victoriam de Maxentio reportatam, addit, circa eandem, καθ' αὐτήν, apparuisse τὸ τῆς σταυροῦ σημεῖον καὶ ἀνατολὰς Ἰπὶ μήκιστον δῖηκον, αἴγλης αὐτὸν καταπληθίσσης καὶ ἀστέρων αὐτὸν κύκλῳ περιθεόντων ἱερὸς τρόπος, καὶ πρὸς γράμμα τὸν χαρακτηριστὴρα ῥυθμιζομένων. τὸ δὲ ἄρα ῥωμαίων ἔλεγε φωνή, ἐν τῷ νῦν. *Signum crucis in Oriente longissime protensum, luce quadam admirabili eam depingente, & stellis undique circa eam currentibus instar cælestis arcus, & literarum formam exprimentibus. Porro literæ latino sermone hæc verba designabant: In hoc vinces.* Philostorgii vestigia legunt Nicephorus VIII. 3. Cedrenus & Zonaras in Annalibus. At Socrates lib. I. Hist. cap. 2.

\* Vide B. D. Dorshei pentadecadem diss. pag. 251, 252.



ἐν τριάτῃ τὸν αὐτὸν ἀμφισβητήσει τυγχάνοντι, καὶ πᾶ ἅμα τοῖς στρατιώταις ὁδεύοντι, συνέβη θαυμασιόν τι καὶ λόγος κρεῖττον θαύσασθαι. Περὶ γὰρ μεσημβρινὰς ἡλίου ὥρας, ἥδη τῆς ἡμέρας ἀποκλινάσης, εἶδεν ἐν τῷ ἔρανῳ σῦλον φωτὸς σαυροειδῆ, ἐν ᾧ γράμματα ἦν λέγοντα, ἐν τῷ νίκα. Τὸτο φανέν τι σημεῖον τὸν βασιλέα ἐξέπληττεν. Αὐτὸς τε τοῖς εἰκείοις σχεδὸν ἀπιστῶν ὀφθαλμοῖς ἡρώτα καὶ τὰς παρόντας, εἰ καὶ αὐτοὶ τῆς αὐτῆς ἀπολαύσιν ὄψεως. τῶν δὲ συμφωνησάντων, ἀνερρώωνυτο μὲν ὁ βασιλεὺς ὑπὲρ τῆς θεᾶς καὶ θαυμαστῆς φαντασίας. Porro, dum in ancipiti deliberatione versatur Constantinus, forte illi cum militibus iter facienti admirabilis quædam ἔσθαι quæ omnem dicendi vim superat visio oblata est. Horis enim meridianis cum jam dies vergeret in vespertum, lucis columnam instar crucis in cælo videt, cui inscripta erant (Nicephorus VII. 29. eandem rem è Socrate referens, interserit verba: γράμμασι Ῥωμαϊκοῖς δι' ἀστέρων ἐκτυποθεῖσιν literis latinis per stellas ex simili luce expressis) hæc verba: In hoc Vince. Hujusmodi signo statim obstupescens est Imperator. Nec jam suis ipse oculis satis fidens, interrogavit eos qui aderant, num ἔσθαι ἰψὶ ἰδὲν signum vidissent. Quibus idem sibi quoque visum esse testantibus, Imperator quidem confirmatus est divina illa ac mirabili visione. Ex hoc Socratis loco emendandus Svidas in μαξέντιος, ubi male σφοδρῶς excusum pro σαυροειδῶς. εἶδεν ἐν τῷ ἔρανῳ σῦλον πυρὸς σαυροειδῶς γράφοντα, ἐν τῷ νίκα, καὶ γέγονε χριστιανός. Vidit in cælo lucis columnam crucis forma, scribentem, in hoc vince, ἔσθαι factus est Christianus. Gelasius Cyzicenus in Historia Concilii Nicæni lib. I. cap. 4. celebrans quanto opere DEUS adamaverit Constantinum δείξας αὐτῷ τὸ σωτήριον ἔσθαι σαυρὸς σύμβολον φωτεινῶς ἐν τῷ ἔρανῳ, ostendens ei salutare Crucis signum ex lucis splendore in cælo figuratum, additis literis quibus visionis usus ac ac vis significaretur, τῷ νίκα, hoc vince: subjungit, istud nec Græcis nec Judæis fabulam videri debere, cum multa ex utrorumque libris incredibilia proferri queant, quæ tamen ab illis creduntur esse verissima. Scriptor Anonymus Actorum Concilii Nicæni, quæ ex codice Regis Christianissimi & Segvieriano edidit Combesius Historiæ Monothelitarum pag. 576. Photius autem Cod. CCLVI. retulit sub titulo πολιτεία τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν Μητροφάνους καὶ Ἀλεξάνδρου p. 765. συμπλακεῖς μάχη (πρὸς Μάξέντιον ὁ Κωνσταντῖνος) τὰ πρῶτα μὲν ἐγγὺς γίνεταί ἔσθαι λαβεῖν τὸ ἥτιον. φανέντ' δ' αὐτῷ καὶ τὸν ἔρανόν ἔσθαι τύπος ἔσθαι σαυρὸς φωτὶ αὐτῷ ἐγκεχαράγμενος, καὶ γράμματι τῆς αὐτῆς ὕλης εὐαγγελιζομένης τῷ νίκῃ, ἔλεγε γὰρ τὸ γράμμα, ἐν τῷ νίκα, συμβαλὼν τοῖς πολεμίοις καὶ ἔσθαι πόλεμος καὶ ἔσθαι τυραννὶς σκυλεύει τὸ κράτος.



Commiffa cum Maxentio pugna parum abfuit quin vinceretur Constantinus. Crucis demum in cœlo apparente figura , inſculpta illa immateriali lumine atque literis ex eodem lumine annunciantibus victoriam , dicebat enim ſcriptura : in hoc Vince , cum hoſtibus congreſſus belli pariter & tyranni vim frangit. Duo hic cum Maxentio commiffa prælia ſupponit ſcriptor, addit enim ; *πρὸς τὴν συμπλοκῆς τὴν θείαν ὅψιν εἰς τροπαίῃς σχῆμα μορφώσας καὶ χρυσοκολλήτοις λίθοις ἀρμόσας, ἐδίδεχθαι φέρειν τοῖς περιπαεῦσι.* Ante vero prælium (alrerum puta) quam viderat oſtenſam crucem trophæi inſtar efformans, gemmisque auro inſertis concinnans, iis ferendam dedit qui equitatui præibant. Michaël Glycas parte IV. Annalium pag. 247. *Ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἠνίκα καὶ Μαξεντίῳ ἐσθλάτευε, τότε εἶδεν ἐν ἔρανῳ τὸν τίμιον σταυρὸν ἐφ' ᾧ νείκηκεν, εἶτα ῥαθυμήσας καὶ κατ' ἐχθρῶν ὀρμήσας ὑπνωσε, καὶ καὶ ὄναρ ὑπὸ ῥάβδῳ πλῆττεται τὰς μυκτῆρας, καὶ κείθεν αἷμα ἐξιὸν τὸν σταυρὸν ἐν ὁδῷ χάραξε.* Quo tempore Constantinus Magnus copias contra Maxentium ducebat, ſignum Venerandæ Crucis in aëre conſpexit, indeque cum hoſte congreſſus victor diſceſſit. Tum vero negligentior factus, ubi rursus in hoſtem prorupiſſet, vitætuſtus eſt, quo detrimento accepto quendam in mœrorem incidit & conſopitus eſt. Heic per quietem viſus eſt ſibi nares virga quadam verberari. Moxque de naribus ſanguis promanans in veſte linea notam crucis expreſſit. Auctor Chronici quod Alexandrinum vulgo vocant, & præſtantiffimus Cangius in editione ſua inſcripſit Chronicon Paſchale, pag. 280. *κινήσαντες καὶ τῶν δυοσεβεστέων Τυράννων Μαξιμίνῳ, Γαλερίῳ καὶ Μαξεντίῳ, ὡφθη αὐτοῖς καὶ αὐτῶν ἀπερχομένῳ πολεμῆσαι, Φωτειδῶς ἐν τῷ ἔρανῳ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ μέσον, καὶ ὑποκάτω αὐτῶν Φωτοειδῶν γραμμάτων ταῦτα, ἐν τέτῳ νίκας καὶ Φανερώτατα.* In impiſſimos Tyrannos Maximinum, Galerium, & Maxentium (Constantino) bellum moventi, cum in eos prælio decertaturus progredetur, fulgens in cœlo Crucis ſignum in medio apparuit, in cuius infima parte (ita malo reddere hunc locum quam cum eruditiffimo Cangio: crucis ſignum apparuit, in cuius media & infima parte) fulgidis & manifestis characteribus ſcriptum erat, in hoc Vince,

VI. Obtulit ſeſe crux videnda Constantino poſt prælia cum barbaris commiſſa, de quibus Nazarius in panegyrico c. 18. ſub dio in Caſtris, cum Romam obſideret, An. Chriſti CCCXII. die ſeptimo Kal. Novembris. Hoc recte colligit Stephanus Baluzius, vir ſupra laudes, è Lactantio, qui ſomnium Constantini, quod Euſebius mox inſecutum eſſe poſt viſam in cœlo crucem affirmat, perſpicue ad illum locum



locum & ad illud tempus retulit. *Dimicatum, & Maxentiani milites praevalēbant, donec postea confirmato animo Constantinus & ad utrumque paratus* (urbem obsidendum & praelio decernendum) *copias omnes ad urbem propius admovit, & è regione pontis Milvii consedit. Imminebat dies, quo Maxentius Imperium ceperat, qui est ad sextum Kalendas Novembris, & Quinquennalia terminabantur. Commonitus est in quiete Constantinus &c.* Non igitur audiendi sunt ii, qui conjecturis quibusdam levibus ducti hanc visionem contigisse existimant Augustoduni cum in Galliis Constantinus versaretur, vel ad Vesontinam Civitatem, ut contendit Patriæ \* suæ hanc gloriam vindicaturus Petrus Franciscus Chifletius Vesontionensis, in dissertatione edita Parisiis Anno MDCLXXVI. & Tillemontius Tom. IV. Historiæ Imperatorum Gallicæ editæ pag. 573. seq.

VII. Multo minus audiendos putaverim, qui cum Jacobo Oiselio in thesauro numismatum antiquorum pag. 463. totum hoc negotium de cruce ostensa Constantino referunt ad pias veterum fraudes, sive cum Jacobo Tollio in notis ad Lactantium & in præf. ad Gallicam Longini versionem ab acutissimo Boilavio Despræo concinnatam habent pro strategmate non minus scito, quam fuit illud Philippi Macedonis, quo Phocenses templi Delphici spoliatores protrivit, jussis militibus suis coronas laureas DEI insigne sumere, atque ita veluti DEO duce in prælium pergere, teste Justino VIII. 2. Vel Antiochi illud cognomento Soteris, qui cum Galatis prælium conferturus, Alexandrum M. professus est sibi adstitisse per somnium, ἀκελεύειν σύνθημα πρὸ τῆς μάχης ὡς εἰδέναι τῇ στρατιᾷ τὸ ὑγιαίνειν, præcepisse tesserae loco dari militibus suis vocabulum ὑγιαίνειν \*\* sive valere, quo facto insignem illam de hoste victoriam retu-

\* Egregium Dan. Papebrochii monitum T. 5. Actor. Maji pag. 20. *Laudandum est enimvero ornanda patria studium, sed nescio an ulli moderandum magis quam Historico, nisi enim id fecerit, quanto fuerit eruditior, tanto pronior erit ad patrias traditiones qualescunque animosius fidentiusque propugnandas, nec poterit quam sine ea male fundata agnoscere.*

\*\* G. I. Vossius IX. 36. de Idololatria, & Stephan. Le Moyne p. 89. ad Varia sacra, Pentagonum impertitum esse ab Antiocho militibus affirmant, nescio quo auctore, licet constat Pentagonum esse symbolum τὸ ὑγιαίνειν. Nisi forte colligunt hoc è numo, quem dat Pierius Valerianus lib. XLVII. de Hieroglyphicis Ægyptior. cap. 37.



retulit, ut narrat Lucianus pro lapsu inter salutandum Tom. I. pag. 499. seq. Vel Antigoni, qui Alexandro in regno Macedoniae successit, atque exercitui suo persuasit vidisse se in caelo pentagonum Salutis Symbolum cum verbis *ἐν τῷ νίκῃ*, illoque scuta militum suorum ornavit. Vel denique Regis primi Portugalliae Alphonsi Henrici, qui (ex relatione Anno 1596. demum publicata) traditur Anno 1142. conflicturus cum incredibili Maurorum multitudine, Christum vidisse in cruce splendida promittentem sibi victoriam, & futura familiae suae fata praedicentem. At enim ab his omnibus longe diversa est quae Constantini oculos perstrinxit caelestis crux, quia non solus eam vidit Constantinus, sed totus exercitus, *τὸ στρατιωτικὸν ἅπαν*, teste Eusebio eam oculis usurpavit, & est admirata. Itaque haec res Constantini quidem, sed non solius fide nititur, cum multi qui exercitui illi interfuerant, Eusebio scribente adhuc superstites, eum facile potuissent mendacii convincere, nisi vere hoc de ipsis prodidisset. Utque nec Zosimus Ethnicus, qui diu post scripsit, Constantini nomini infestissimus, hoc velut à Christianis falso proditum exagitat, sed abominatus, plane praetermittit, & loco ejus ostentum noctuarum muros urbis Romae opplentium memorat lib. II. cap. 16. Quemadmodum Nazarius in Panegyrico cap. 14. de caelo missos in subsidium Constantini auxiliores refert: *Flagrabant reverendum nescio quid umbones corusci, & caelestium armorum lux terribilis ardebat, tales enim venerant ut tui crederentur. Haec ipsorum sermocinatio, hoc inter audientes ferebant: Constantinum petimus, Constantino imus auxilio.* Silentium vero Aurelii Victoris minus miramur, tam exiguo in compendio, cum à Christianis crucem visam praeterierint etiam Sulpicius Severus, atque in Historia sua ipse Eusebius, contentus dixisse Constantinum *τῆς ἐκ θεῶν συμμαχίας ἀνημμένον divino adjutum auxilio*, hostes fudisse, & deinde victorem Romae imagini sive statuae suae cum cruce apposuisse hanc hypographen: *τῷ τῷ σωτηριώδει σημείῳ τῷ ἀληθινῷ ἐλέγχῳ τῆς ἀνδρείας τὴν πόλιν ὑμῶν ἀπὸ ζυγῶ τῶ τυράννου δικωθίσαν ἡλευθέρωσα &c.* Hoc salutari signo, quod verae virtutis insigne est, vestram urbem Tyrannica Dominationis iugo liberatam servavi. lib. IX. 9. Neque Constantini fidei, qui juratus Eusebio crucem visam à se in caelo affirmavit, vel hilum detrachere potest Zosimi calumnia, qui lib. II. cap. 27. ait solenne ipsi fuisse jurisjurandi religionem violare, *τὰς ὀρκὰς πατήσας, ἣν γὰρ τῷ αὐτῷ σύνηθες*, nam illo ipso in loco quo Con-



stantinum perjurii reum peragit, falso hoc à Zosimo & ex præcon-  
cepto adversus Constantinum odio fieri palam est, cum Licinius,  
quem contra fidem sacramenti occisum Thessalonicae qveritur, res  
novas interim denuo sit molitus, teste Socrate & aliis. Et quoniam  
nonnulli, nescio quo studio, malunt uni Zosimo Ethnico Con-  
stantinum proculcanti credere, quam mille Christianis, audiant  
& alterum Ethnicum, Praxagoram Atheniensem, qui in libris de  
Constantino, quos legit Photius cod. LXII. fatetur, *ὅτι πάση ἀρετῇ καὶ  
καλοκαγαθίᾳ καὶ παντὶ εὐτυχίᾳ πάντας τὰς πρὸ αὐτῶν βασιλευσέας ὁ  
βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἀπεκρύψατο.* *Quod omni virtutum & honestatis genere,  
omnique adeo felicitate omnes omnino qui se antecesserunt Imperatores facile ob-  
scuravit Constantinus.* Argumentis cæteris, quibus totum hoc de vi-  
sa cruce negotium præfidenter nimis inter commenta adscripserunt  
viri quidam docti, diatriba singulari Witebergæ Anno 1706. edita  
satisfecit Clarissimus doctrina atque ingenio Vir & Collega meus  
conjunctissimus Jo. Christophorus Wolfius, Wernigerodensis:  
itaque hoc in loco nihil aliud addo, quam Centuriarum Magdebur-  
gensium scriptores à Molineto \* præter rem referri inter eos,  
qui narrationem illam Eusebii plane in dubium vocant adque adspers-  
nantur: Centuria enim quarta duobus in locis, capite secundo &  
tertio decimo, ita illam referunt, ut pro vera habuisse se non ob-  
scure testentur.

VIII. Quemadmodum autem vere crucem in cœlis visam  
à Constantino fuisse, non sine causa, ut opinor, mihi persvadeo,  
ita ex altera parte vix ac ne vix quidem assentior iis, qui per singula-  
re miraculum hoc à DEO factum opinantur. Neutiquam sane,  
quod dubitem de divina potentia, quis enim stupor esset existimare,  
DEum, qui cœlum & terram, qui solem & sidera condidit, eun-  
dem si velit non posse etiam crucem lucidam præter consuetas natu-  
ræ leges producere, atque in cœlis tropæi instar suspendere. At  
vicissim leges Naturæ tanta mihi sapientia & tam consulto à summo  
Numine sancitæ videntur, tanta quoque est cordatorum omnium ju-  
dicio post stabilitam utriusque fœderis Ecclesiam miraculorum non in-  
ficiandorum raritas, ut qui narrationibus quibuscunque incredibi-  
libus divinæ statim omnipotentiae magnitudine volunt fidem adde-  
re,

\* Ephemerid. Paris. Anno MDCLXXXI. p. 131. edit. Amstelod.



re, iis occinendum sit illud Ciceronis 2. divinatione, quod potuisset DEus illos quoque, qui nihil non credunt, minus superstiosos reddere, si voluisset. *Nihil est, inquiunt, quod DEus efficere non possit. Utinam sapientes eos effecisset, ne omnia cum superstitiosa sollicitudine & miseria crederent.* Præterea, si ex naturalibus causis, & usu vitæ de re aliqua constat, non minus temere recurritur ad miraculum, quam imperiti quondam Astronomiæ populi, & majorum nostrum memoria Americani, Eclipses tanquam prodigia à Deorum indignatione profecta exhorruerunt. Cum igitur narratio de cruce à Constantino visa ejuscemodi sit, ut non admodum conveniat aliis visionibus divinis, & per miraculum factis: Saulo enim cum in Paulum Apostolum & vas electum convertendus esset, non nuda crux, sed Christus ipse, quem persecutus erat, apparuit, ne de S. Stephano repetam quod in præfatione jam dixi: Cum porro crux illa ex phænomeno Naturali commode ac perspicue possit explicari: cum phænomenon illud Naturale sit adeo rarum, ut longe facilius quam Eclipses potuerit in admirationem rapere Constantinum, militesque spectantes, & miraculi speciem illis objicere: cum denique ævo Constantini non adeo magna, certe non per vulgus, fuerit peritia intimior Physices, Opticesque & Astronomiæ: non video qui possit absurditatis vel impudentiæ argui opinio, qua verisimillimum mihi videtur, Crucem Constantino ejusque exercitui in Cælo oblatam, fuisse admirandum ejusmodi phænomenon naturale, quo Crux lucida in Halone solari cum parheliis conspici solet, neque magis ideo adscribendam miraculis, quam quod Dio Cassius inter prodigia, eversionem Reip. Romanæ portendentia, temere retulit τὸν ἥλιον ἐν τρισὶ κύκλοις φαντάζεσθαι δοκῶμενον, ἕνα γε αὐτῶν σεφαίῃ πυρώδεις πύρρος περιέχοντος, *solem triplicem visum & corona ignea circumdatum.* Xiphilin. pag. 33. edit. Rob. Stephani.

IX. Notum est Astrophilis, plerosque Halones solares & parhelios, \* uti lunares quoque & paraselenas, sine cruce appare-

C 2

\* Confer descriptiones Halonum Solarium & parheliorum factas à Cassendo, Cartesio, Hevelio, Hugenio, tum quæ exhibentur in Transactionibus Philosoph. Anglicanis A. 1670. pag. 1065. seq. In Actis Erud. T. 2. supplem. p. 229 sq. & Anno 1694. Mense Jul. p. 320. In Novis lit. Maris Baltici A. 1701. p. 175. seq. & 1702. p. 116. In Observationibus Historicis Hamburg. A. 1699. pag. 150. Memoires de Trevoux 1701. II. pag. 342. Galleria di Minerva T. 3. p. 263, &c.



Tab. I.  
Fig. I.  
2, 3, 4.

parere, ac præcipue circa solares coronas & parhelios cruces esse rarissimas, qvo magis miranda res Constantino visa merito fuit, cum hodieq; multi sunt, qvos facile credo per omnem vitam ne parhelios quidem ne dum crucem in halone solari vidisse. Neq; enim aër semper tranquillus, neq; nubes tranquillo aëre ita sunt frequentissime comparatæ, ut specularibus veluti & glacialibus granulis cylindricis semipellucidis turgidæ, Solis imagines tam fulgide reddere, & circa eas arcus, è quibus inchoatis fere cruces constituuntur, circumscribere possint. Fieri illud tamen nonnunquam, & naturæ legibus fieri, res est Physicorum & Astronomorum filiis testatissima, ut patet vel ex figura Halonis solaris, quam è Transactionibus Philosophicis Anglicanis Anno 1670. editis numero LX, hic adjunxi, & cui præter alteram à celeberrimo Hevelio & tertiam à Rev. Viro Caspare Buffingio observatam addidi, etiam quarto loco unam Halonis lunaris, non minus crucem in se conspicuam habentis, quam de nocte VII. Cal. Februarii Anno MDCLXXXIV. ipse oculis usurpare me memini Lipsiæ admodum adolescens. Jam si Eusebii descriptionem Crucis à Constantino visæ accuratius inspiciamus, huic sane Phænomeno naturali Halonis solaris nihil non in ea favere intelligemus, Formam, Materiam, Tempus, Spectatores. Diferte enim ait fuisse *ὑπερκειµενον τῇ ἡλίῳ στυγρῷ τροπαίῳ*, *crucis tropæum soli superpositum*, ait solem vel parhelium decussatim scinderet, quemadmodum in appposita figura videmus: Deinde ait Eusebius *constitisse ex luce, ἐκ φωτὸς συνιστάµενον*, neque enim ex alia re cruces in halonibus ejusmodi constant, quam ex luce solis mirifice refracta in nubibus, perinde fere uti calix è vitro sub radiis solis in aëre libratus, halonem quendam in mensa supposita describit. Nec fides habenda Eutychio Tom. I. Anal. pag. 423. & aliis, narrantibus *Crucem è stellis fulgentem* Constantino per ipsum meridiem apparuisse. Porro addit Eusebius, apparuisse crucem illam in cœlo *ἀμφὶ μεσημβρινὰς ἡλὶος ὥρας ἤδη τῆς ἡμέρας ἀποκλινέσης* *horis diei meridianis*, \* *sole in occasum vergente*. Quis vero nescit, hoc ipsum esse tempus solenne, qvo conspiciendos se Halones Solares

\* Joh. Columbus Vir Clariss. in notis ad Lactantii cap. 44. de mortibus persecutor. p. 216. docet, meridiem vocari non raro veteribus, tempus quod post medium diem est, sive quod non longe antecedit occasum solis. Atque ita intelligendum esse hoc loco Eusebium, ostendunt verba, *ἤδη τῆς ἡμέρας ἀποκλινέσης*, die jam in vespere inclinante.







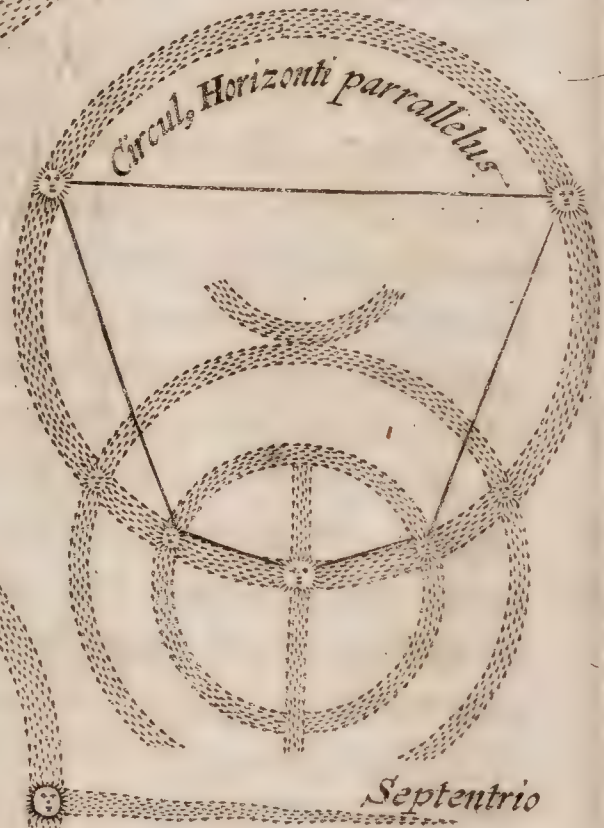
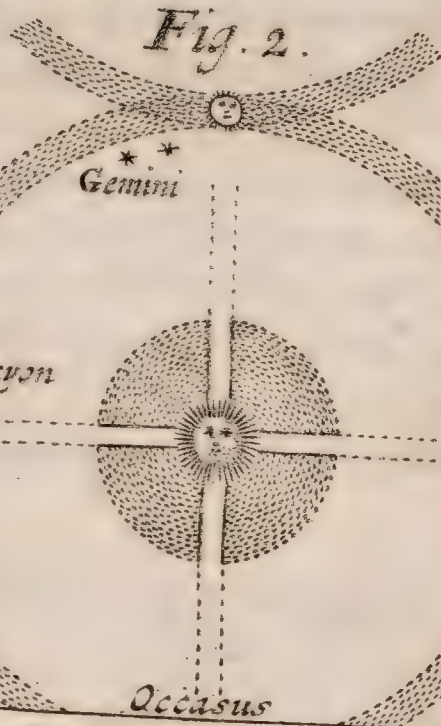
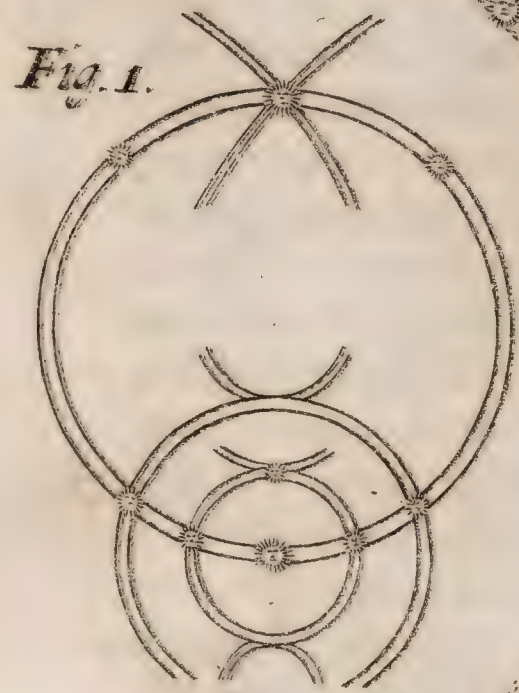
Fig. 3.

Bremæ A<sup>o</sup> MDCLXXX  
ult. Maji Hora VIII. matutina  
observ. à C. B.

1. Sol verus. Eji  
altitudo 37. 35.  
2. 3. etc. Pareni.

Fig. 1.

Fig. 4.



Paraselenæ Gedani A<sup>o</sup> 1660. die 17. Decembris observatæ  
à Io. Hevelio, et delineatæ in libro de Mercurio in Sole  
visæ post paginam 172.



res præbent hominibus, non minus quam tempus matutinum. Aristoteles III. 6. Meteorolog. ubi de parheliis, virgis &c. γίνονται δὲ ὡς πομπὴ, καὶ τὰς δυσμὰς καὶ καὶ τὰς ἀνατολάς. *Contingunt autem, ut diximus, circa occasum & circa ortum solis.* Neque autem tempus ortus vel occasus tam arcte hic computandum est, quin horas aliquot ortum sequentes, vel antecedentes occasum complectatur, quemadmodum usus & exempla parheliorum visorum demonstrant. Denique quod non Constantinus solus, sed etiam exercitus illam crucem viderunt, hinc maxime credibile est, non fuisse istam visionem ejusmodi miraculosam, qualis contigit Paulo divinitus perculso, comitibus ipsius nihil spectantibus: sed vero naturale fuisse phænomenon, non minus militum quam Constantini oculis obvium, quo ipso tamen velut iride, DEUS ad rem singularem signandam uti potuit.

X. Probabiliorem hanc sententiam, ni fallor, reddunt vel maxime exempla consimilia, nam & sæpius accidisse ejusmodi in cælo visum, & prodigii instar ac miraculi divini attonitos reddidisse mortales accepimus, ut vel omnia illa negare, vel præter verisimilitudinem adscribere miraculis, vel Constantini pariter ac cæteras, quas jam commemoraturus sum, cruces in cælo visas, de phænomeno naturali explicare cogamur. Prætereo quod Nicephorus non magna fide scriptor, Constantino ipsi iterum iterumque postea crucem in cælo visam, sive narrat, sive fabulatur. Semel in obsidione Byzantii, VII. 47. Hist. *Vespera diei erat, & Imperator languidus & mæstus inopia consilii continue oculos in cælum intendit, atque ibi rursus, itidem ut Romæ, quum contra Maxentium bellum gereret, scripturam stellarum, ordine atque distinctione conformatam vidit hoc sic significantem: Invoca me in die tribulationis tuæ, & liberabo te, & glorificabis me (ex Psal. L 15.)* Stupore igitur percitus rursus oculos in cælum sustulit, atque iterum καὶ αὐτὸς πάλιν ὡς ἀστὴρ ἐσηργμὲν ἐν ἑρανῶ καὶ γραφὴ περικύκλω ταῦτα ἀγαγορεύουσα, ἐν τῷ τῷ σημείῳ πάντας νικήσεις τὰς πολεμίους. *Crucem stellis sicuti antea effigiatam in cælo, & inscriptionem circum eam conspexit, cujus hæc sententia erat: In hoc signo hostes omnes vinctes.* Iterum deinde, cum adversus Scythas pugnaturus esset Constantinus, Danubio per pontem saxeum juncto VII. 49. *Istrum fluvium, qui Danubius quoque dicitur, ponte saxeo junxit: eoque transito, Scythicam gentem quæ ultra id flumen coluit, sibi subjugavit. Quo tempore*



ei denuo in cœlo τὸ σωτήριον ὄπλον salutifera illa armatura apparuit, victoriamque eam, sicuti & antea, conciliavit, sive uti malim reddere, fidem reportandæ victoriæ fecit, τὴν νικην ἐμνησέυσαν. Confer si placet Gretserum lib. 2. de Cruce cap. 30. seq.

Melioribus testibus nititur, quæ sub Constantio Imp. Anno Christi CCCLI visa est crux in cœlo, Nonis Maji, quam ita describit Cyrillus Hierosolymitanus in Epistola ad Constantium πρὸς τὸν ἐν ἑρανοῖς φανέντῳ σημείῳ & σταυρῷ pag. 306. editionis præclaræ viri præstantissimi Thomæ Milles : ὁ μακάριος σταυρὸς φωτὸς μαρμαρυγαῖς ἀπασράπτων ἐν ἱεροσολύμοις ὤφθη. Ἐν γὰρ τῆς ἀγίας ταύτης ἡμέρας τῆς ἀγίας Πεντεκοστῆς νόνναις Μαΐαις πρὸς τρίτην ὥραν παμμεγέθης ὁ σταυρὸς ἐκ φωτὸς κατεσκευασμένῳ ἐν ἑρανῷ ὑπεράνω & ἀγίῳ Γολγοθᾷ καὶ μέχρι τῆς ἀγίας ὀρχῆς τῶν ἐλαιῶν. *Beata crux lucis radiis resplendens visa est Hierosolymis. Sacris enim hisce Pentecostes diebus, Nonis Maji circa horam tertiam diei (ex nostra computandi ratione circa octavam matutinam) permagna Crux ex luce facta in cœlo super sanctum Golgatha, ad usque montem extensa olivarum apparuit.* Meminit & Eutychius T. 1. pag. 475. seq. Chronicon Orientale fol. 57. In Græcorum Horologio pag. 413. ad VII. Martii. Ἡ ἀνάμνησις & ἐν ἑρανῷ φανέντῳ σημείῳ & σταυρῷ ἐν τῇ πόλει Ἱερουσαλὴμ περὶ ὥραν γ' τῆς ἡμέρας ὅτι Κωνσταντῆς Βασιλέως ἀπὸ & ἀγίας κρανίς ἐκτεταμένῃ δι' ἀσέρων ἕως & ἀγίας ὀρχῆς τῶν ἐλαιῶν. In Ephemeridibus Moscorum quas figuris sive iconibus illustratas edidit Papebrochius ante T. 1. Maji, ad diem Maji septimum *memoria Crucis apparentis tempore Constantii:* licet in icone apparitio Constantino M. facta repræsentatur. Vide & Jac. Gretserum lib. 2. de Cruce cap. 45. sq. Imperatorem non ipsum vidisse hanc crucem, sed ex aliorum relatione, & ex Cyrilli Epistola, certio rem de hac re factum, tradit Sozomenus IV. 5. At enim Hierosolymis quidem non vidit, verum in castris contra Magnentium pugnaturus vidit, si credimus Philostorgio III. 26. Ὁ μὲν ἐν Κωνσταντινῷ ἐγκρατὴς & τυραννὶς γίνεται, καὶ ταῦτα & σημεία & σταυρὸς ὅτι μέγιστον τε προφανέντῳ καὶ καταπληκτικώταταις αἰγλαῖς ὑπερασπράψαντῳ τῆς ἡμέρας φῶς. Ὁφθῆ δὲ ὅτι τῶν ἱεροσολύμων περὶ τὴν τρίτην ὥραν μάλιστα τῆς ἡμέρας, ἐορτῆς τῆς λεγομένης Πεντηκοστῆς ἐνισταμένης. Ὁ δὲ θεογράφοις τύπῳ ἐκείνῳ ἀπὸ & λεγομένης κρανίς μέχρι καὶ τῆς ἐλαιῶν ἑρχῆς διήκων ὥραν, ἵδοντες μεγάλῃς σεφάνῃς τρόπον πανταχόθεν αὐτὸν περιελιττήσεως. Ἐδήλῃ δὲ ἄρα ἡ μὲν ἱεὺς τὴν τῆς σταυρωθέντῳ καὶ ἀναληφθέντῳ δόμεναιαν, ὁ δὲ



ὁ ὃ σέφανος τὴν τὴν βασιλείαν νίκη. Τὸ ὃ σελασφόρον ἐκεῖνο καὶ σε-  
 βάσμιον θεῖαμα ἔδεν τοῖς ὅτι στρατοπέδον ἀθέατον ἦν &c. Et Constanti-  
 nus quidem victoriam de Tyranno (Magnentio) reportavit, cum  
 signum Crucis illic quoque visum esset ad longissimum spatium protensum, &  
 diurnam lucem splendidissimis ad stuporem usque radiis longe superans. Apparuit  
 autem Hierosolymis circa horam tertiam ejus diei, quæ vulgo dicitur Pente-  
 coste. Porro hoc signum divinitus pictum à Calvariae monte usque ad mon-  
 tem Olivarum pertingere videbatur, magna Iride instar Coronæ illud undique  
 ambiente. Et Iris quidem Christi crucifixi & in cælum assumpti clemen-  
 tiam designabat: Corona vero Imperatoris victoriam. Porro splendidum  
 istud ac venerandum signum, ne militum quidem oculos effugit, sed ab utro-  
 que exercitu clare conspectum, Magnentium quidem & eos qui à partibus il-  
 lius stabant, utpote demonum cultui addictos, supra modum terruit: Constans  
 vero & iis qui cum illo erant, invictam quandam fiduciam addidit. At vero  
 tempus prælii adversus Magnentium commissi parum cum tempo-  
 re \* visæ crucis convenit, siquidem Idatii Fasti cum Magnentio  
 Constantinum ad Mursam conflixisse testantur IV. Kal. Octobris  
 (Anno Christi CCCLI. Sergio & Nigriniano Coss.) quod confirmat  
 Julianus Imp. confectum illud bellum testatus λεγέσθης ἡδὲ τῆς ὀπώρας,  
 autumno jam desinente. Orat. I. pag. 38. In iisdem Fastis ad 3. Kal.  
 Februarii ejusdem Anni traditur, apparuisse in Oriente signum Sal-  
 vatoris, quod die Pentecostes apparuisse præter jam laudatos refe-  
 runt acta Anthemii apud Surium XX. Octobr. & Baronium ad An-  
 num CCCLIII. num. 23. Auctor Chronici Alex. tum Theophanes,  
 Cedrenus, Glycas, & Nicephorus IX. 32. Auctor Historiæ Mi-  
 scellæ XI. 20. Tunc Constans Imperator Gallum patruelem suum Cæsarem fe-  
 cit, cui nomen suum imponens Syriam Antiochiæ habitandam destinavit, ut par-  
 tes per eum custodirentur Orientales. Quo ad Antiochiam veniente, circa Ori-  
 entem signum apparuit in cælo die Pentecostes. Columna namque sub speciem  
 crucis in cælo visa est (σύλος σταυροειδὴς ἐν τῷ ἔρανῳ ὀφθαλμοῖς Socrati II. 28.  
 Hist.) speciem luminis habens extensam à Golgotha usque ad montem Olivarum:  
 in circuitu autem ejus Corona erat velut Iridis speciem habens. Hoc & Constans  
 Gallus vidit. Iisdem fere verbis à Socrate rem refert Tripartita  
 V. 5. Meminit & Sanctus Hieronymus in Chronico, ex Pontaci edi-  
 tione: Syriæ populis crucis signum & maximo insipientium terrore in Orientali  
 plaga apparuit.

Anno

\* Confer Illustris Ez. Spanhemii notas ad Julianum pag. 244. seq.



Anno CHRISTI CCCLXIII. cum Julianus Imp. Hierosolymas instaurari jussisset, non modo metuendi globi flammaram prope fundamenta, crebris assultibus erumpentes fecere locum, exustis aliquoties operantibus, inaccessum, ut præter Christianos scriptores testatur Ammianus Marcellinus XXIII. 1. sed crux quoque in cælo visa terruit hostes Christianorum, ut his verbis refert Gregorius Nazianzenus inectiva in Julianum secunda non longe ab initio pag. 112. *Ὁ ἵ ἐπὶ τὰς τῶν ἁγιοδόξοτερον καὶ περὶ φανέστερον, ἔση φῶς ἐν τῷ ἔρανῳ τὸν στυγρὸν περὶ τῶν ἁγίων, καὶ τὸ πρῶτον ὅτι γῆς ἀτιμαζόμενον τοῖς ἀθέοις τὸ χῆμα, νῦν ἐν ἔρανῳ δείκνυται πᾶσι ἐπίσης, καὶ γίνεται τρόπον τῷ Θεῷ τῆς κτ. τῶν ἀσεβῶν νίκης, τρόπον παντός ὑψηλότερον. Πρὸς ταῦτα τί φησονται οἱ τῶν αἰώνων τὰς σοφοί;* *Quod autem hoc etiam mirabilius clariusque fuit, lux in cælo stetit, crucem in orbem describens, ac nomen illud & figura quæ in terra prius impiis contemptui fuerat, in cælo nunc omnibus æque ostenditur, Deoque victoriæ de impiis relatæ tropæum efficitur, tropæo omni sublimius & præclarior. Ad hæc porro quid dicaturi sunt hujus sæculi sapientes?*

Eneconi, Graciæ, cognomento Aristæ, filio, qui primus Arragoniæ ac Navarræ Regis nomen assumpsit (Anno CHRISTI DCCLVIII. ut ad illum annum notat Antonius Paginus 12.) idem plane quod Constantino accidit, si credimus Lucio Marinæo Siculo, aliisque rerum Hispanicarum scriptoribus. Cum enim adversus Mauros prælio decertaturus esset, visum & illi in cælo crucis signum est, quo fretus primo statim impetu incredibilem vim hostium fudit protrivitque. Hæc ipsa crux deinde ab Enecone armis insculpta, hodieque sempiternæ memoriæ ergo in Arragonici Regni insignibus cernitur.

Anno quoque CHRISTI DCCLXXIV. rubra CHRISTI crux in cælis post solis occasum apparuit, ut notatum \* Chronologo Saxoni ad illum annum, pag. 61. cujus loci indicium debere me fateor indicio Nicolai Gurtleri Viri Clariss. in Historia Templariorum num. LXXVIII. Edidit illud Chronicum Edmundus Gibson Oxon. 1692. 4to.

Dodechinus abbas, qui Chronicon continuavit Mariani Scoti, atque in Joh. Pistorii collectione scriptorum rerum Germanica-

\* In eodem Chronico ad A. DCCCVI. Hoc ipso etiam anno XI. Non. Junii Crucis signum ostensum est in luna quodam Mercurii die sub Auroram. Postea item hoc anno 3. Kal. Septembris mirabilis Circulus conspicuus fuit circa solem.



nicarum legitur, Ad Annum Christi MCXLVII. pag. 473. *Quum Episcopus & omnis populus Clerusque (Merseburgensis) qui ad diem festum convenerant, adstarent, quasi iris in cælo apparuit, ac in medio cruces ostensæ sunt.*

Robertus de Monte, in appendice ad Chronicon Sigeberti Gemblacensis ad A. C. 1177. p. 662. edit. ejusdem Pistorii; *In nocte Sancti Andreæ factus est ventus vehemens, & in ipsa festivitate & in prædicta vigilia apparuit lux, mane veniens ab Oriente usque ad Occidentem, qua die pugnaverunt Christiani cum paganis apud S. Georgium de Ramula. Putabat enim Saladin, qui duxerat uxorem Naraadin jam defuncti, quod posset capere urbem Hierusalem defensoribus destitutam, quia Comes Flandrensis duxerat fere omnes Christianos milites ad obsidionem Harenc. Sed tamen Rex Hierusalem & Patriarcha & alii religiosi Viri habentes paucos milites, & servientes; per virtutem sanctæ Crucis vicerunt innumerablem exercitum paganorum, cujus crucis longitudo à terra ad cælum paganis apparuit, sicut ipsi dixerunt.*

Matthæus Paris ad A. C. MCCXVII. sub Richardo III. p. 203. *Sub his quoque diebus mense Majo, feria scilicet sexta ante Pentecosten, excitata fuit provincia Coloniensis in obsequium Salvatoris. Nam in villa de Bebon Frisia, apparuit in aëre triplex forma Crucis: una coloris candidi adversus Aquilonem, altera versus Meridiem, ejusdem Schematis & coloris: tertia medio colore colorata, habens crucis patibulum, & formam hominis in eo suspensi brachiis elevatis & extensis cum infixione clavorum in manibus & pedibus & capite inclinato: Et hæc media fuit inter alias, in quibus corporis humani effigies non apparebat. Alia vice & alio loco, in villa scilicet Frisie, quæ Fuserhuse appellatur, Crux apparuit juxta solum crocærulei coloris, & hanc plures quam priorem viderunt. Tertia apparuit in villa de Doctham, in qua B. Bonifacius martyrio coronatus est: ubi in festo ejusdem Martyris, cum multa hominum millia convenissent, visa est Crux magna & alba, ac si lignum trabis ex transversa alterius trabis artificialiter construeretur. Movebatur autem paulatim ab Aquilone ad Orientem, & hanc plurimi homines conspexerunt.*

Nescio sitne hisce adjungendum, quod biennio post, Anno MCCXIX. Waldemar II. Daniæ Rex, in prælio cum Livonis amissa aquila sive vexillo suo vidisse fertur descendentem ad se de cæ-

D

lo



lo albam crucem rubro circumdatam cingulo, qva Vexilli loco usus, non modo militum suorum jam terga dare hosti incipientium ordines feliciter restituit, sed etiam Livonorum aciem acerrimo conflictu perrupit, atqve egregiam ad suos, fuis infidelibus, reportavit victoriam, ac præterea multis eorum, ut Christo nomen darent auctor fuit. Possit aliquis inde conjicere, halonis solaris cum cruce non ita pridem in Cœlo visi ectypon Regem fieri curasse, atque vexilli loco divinitus dati militibus suis commendasse. Cum vero res tam feliciter & ex voto successisset, Rex non modo Danebrogicum ordinem Equestrem instituit, à cœlesti illo labaro, qvò Danebrogam vocabant, appellatum, & cruce illa symboli & insignis vice donatum, sed & in insignibus qvoqve Regni Danici Crucem inde candidam in solo rubeo jussit comparere, ut narrant Joh. Isaacius Pontanus Chorograph. Danicæ pag. 770. & Tho. Bartholinus in diss. Historica de Equestri Ordine Danebrogico.

Thōmas Brabantius, à Monasterio in Artesia, ubi Canonicus Regularis fuit, Cantipratanus vulgo cognominatus, libro secundo Apiarii capite 3. sibi qvoqve crucem ejusmodi in cœlo conspectam refert anno CHristi MCCXLVI. *Ego fidelium novissimus, antequam piissimus Ludovicus, Francorum Rex, anno ab Incarnatione MCCXLVI. crucem transmarinam susciperet, crucem in cœlo ex clarissimo & sidereo lumine vidi, nec recolo me decentius & operosius formatam crucem unquam sub aliqua materia vel figura vidisse.*

Denique ut recentius qvoqve exemplum subjungam, Philippus Melanchthon in Oratione de Johanne Duce Saxonix, Tomo 2. Declamationum pag. 738. *Eo, inquit, anno, quo primum mense Novembri editæ sunt Reverendi Viri D. Lutheri propositiones de indulgentiis, (notum est hoc factum fuisse Anno MDXVII.) cum ex templo Wimarix in Natali CHristi duo Fratres (Fridericus Elector & Johannes) & Filius Dux Johannes Fridericus una post mediam noctem, ut magna in utroque erat reverentia erga res divinas, egrediuntur cum frequenti comitatu, vident supra arcem, cœlo sereno, fulgentem crucem purpuream satis magnam & perspicue expressa figura. Ibi cum diu starent attoniti spectatores, Fratres colloqui de Religione cœperunt, & eo signo portendi futura certamina de doctrina & domus Saxonice pericula vaticinati sunt. Vix dubito quidem, hanc Crucem Principibus gloriosæ me-*



memoriæ de nocte visam , aliam fuisse quam qualis in halonibus lunaribus offerre se solet , & qualem Figura 4. expressam vides , ac prope persvadeo mihi , lectorem æquum , si hæc exempla cum Constantini Cruce cœlesti contulerit , minus mihi vitio daturum esse , quod illam quoque nihil aliud quam naturale ejusmodi phænomenon crucis in halone solari fuisse , audeam affirmare.

X. Non deerunt tamen , qui huic sententiæ vel maxime opinabuntur obstare , quam Cruci superadditam similiter Eusebio juravit Constantinus *ῥεαφὴν* , *Hôc vince*. Qvis enim unquam in halone solari ejusmodi literas conspexit , quis sine absurditate tam admirandam Scripturam cœlestem causis tribuet naturalibus ? Equidem si mihi persvaderem , de literis expressis in cœlo à se visis , sive Græcis sive Latinis ( neque enim consentiunt inter se scriptores , qui Eusebii locum perperam ut mox ostendam acceperunt ) Constantinum istud vere affirmasse , ne dubitarem quidem de miraculo , quoniam neque nugivendulorum gerris de Alphabeto naturali cœlesti apud Gaffarellum fidem habeo , neque literas hominum invento & consilio significantes , à Natura sola sibi relicta tam apposite conjungi credo : quæ enim quæso ratione in cœlo per causas naturales ad significandam rem tam conceptam coire , & secundum regulas Grammaticas construi posse hos characteres aliquis non plane plumbeus existimaret ? Si vero circa literas hæc fraudis haberem Constantinum suspectum , & quanquam juratum , tamen haud dubitarem verba dedisse Eusebium lectoribus , cum literas illas in cœlo Constantinus vidisse se affirmavit , Eusebius scripsit : quo demum colore possim reprehendere eos , qui universum visum callidis commentis andacter accensent , & universam narrationem pro falsa atque incredibili explodunt ? Vide igitur quomodo Eusebii verba intelligenda esse censeam. Ait nimirum ex ore Constantini , tropæo crucis cœlestis *συνῆφθαι ῥεαφὴν* , *λέγσαν* , *τέτω νικα* adjunctam fuisse picturam , indicantem , in hoc ipsi esse vincendum. Qualis quæso hæc fuit pictura ? Coronam fuisse respondeo , qualis solet esse halonum solarium , Coronam , inquam , symbolum notissimum Victoriæ. Non opus est docere eruditos , *ῥεαφὴν* recte à me transferri hoc loco picturam , & picturam recte posse dici *λέγειν* sive innuere. Minime autem coactam esse hanc interpretationem de corona , victoriam per Crucem promittente , docet Philostorgius , qui III. 16. agens de



altera cruce cœlesti visa Hierosolymis, ἐδήλα δὲ ἄρα, inquit, ἡ μὲν ἰεὺς τὴν ἑσταυρωθέντος καὶ ἀναληφθέντος εὐμένειαν, ὁ δὲ ΣΤΕΦΑΝΟΣ τὴν τοῦ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΝΙΚΗΝ. *Et Iris quidem Christi crucifixi & in cœlum assumpti clementiam designabat, CORONA vero IMPERATORIS VICTORIAM.* Sic S. Nazianzenus de Corona in cœlis apparente Orat. IV. Tom. I. p. 112. ἑστὴ τῆς ἑσταυρωθέντος καὶ ἀναληφθέντος εὐμένειας ὁ στέφανος. *Hæc victoria CHRISTI corona erat.* Habemus igitur illud τέτω νικά in cœlo expressum γεαφῇ, symbolo & pictura Coronæ, atque inde intelligimus, quam non modo ridicule, sed etiam contra Eusebii mentem Constantini visum interpretati sint plerique de literis, vel Græcis vel Latinis cœlo inscriptis τέτω νικά, vel ἐν τέτω νικά, *Hoc vince, in hoc vince*, quas vel stellis vel luce divina expressas sibi temere persuaferunt. Non mirum autem in labaris, numis & aliis variis monumentis antiquis verba ipsa deinde inscripta potius cum Cruce vel Christi Monogrammate, etiam superstitie Constantino, quam coronæ symbolum conspici quia illis clarius hoc, quod volebant, quam per Symboli ænigma indicabatur. Adeo autem vulgare fuit olim labari vel crucis figuram cum verbis τέτω νικά passim appingere, ut libris quoque vetustis ne sacri quidem agumenti, quin imo Tabulæ lusoriæ apud Gruterum pag. MXLIX. 1. inscripta reperiantur. Neque aliam originem habet virorum quorundam doctorum error sane festivus, qui scriptorem Græcum Magni Etymologici Nicam appellant, nomen inter Grammaticos veteres Græcos admodum incognitum. Cum enim in fronte codicis, qui fuit apud Angelum Politianum, appictum esset labarum verbis ἐν τέτω νικά, literis ἐν τέτω ex altera parte detritis ac deletis, hæ quæ supererant νικά, egregiam istam de auctore libri Nica conjecturam viris præstantissimis suppeditarunt, ut ex Emerico Bigotio, quem IC. Vossius hoc docuerat, accepisse se refert Ægidius Menagius cap. LXXVI. Anti-Bailleti. In vetusto Codice scriptorum laudati Nazianzeni similem inscriptionem notasse se testatur Montfauconus V. C. pag. 251 Palæographiæ Græcæ.

XII. Moneamne mantissæ loco Astrophilos etiam de loco altero insigni Philostorgii, quo aliud Phænomenon cœleste mirandum nobis enarrat, cui lux afferri poterit ex observatis Virorum præstantissimorum nostræ ætatis, quibus talia propius cognoscere, inque domos superas scandere cura fuit. En Philostorgii verba XII. 8.

Ἐκλαί-



Ἐκλείποντι ἡ τῷ ἡλίῳ Φέγγος π κατὰ τὸν ἔρανὸν στανεφάνη κώνχ χῆμα  
 πρῶτον, ὃ, τινες ἐξ ἀμαθίας ἀστέρα κομήτιν ἐκάλεον. Καὶ γὰρ ὡς  
 ἐκεῖν ἐδείκνυ, ἔδεν ἦν κομήτης πρῶτος. Οὔτε γὰρ τὸ Φέγγος εἰς κό-  
 μην ἐπέβαινε, ἔτε ἀστὲρ ὅλως ἐώκει, ἀλλ' οἷον λύχνος τις μεγάλη φλόξ  
 ὑπερχε κατ' ἐαυτὴν ὁρωμένη, μηδενὸς ἀστὲρος θρυαλλίδος αὐτῷ τινὶ  
 μορφὴν ὑποτρέχοντι. Ἀλλὰ γὰρ καὶ τῇ κινήσει παρήλλαττε. Καὶ γὰρ κινήσεις  
 ὅθεν ὁ ἡλιὸς καὶ ἰσημερίαν ἀνίσχει, ἐκεῖθεν τὸν καὶ τῆς ἔρας ἀρκτεταγ-  
 μένον ἔχοντον ἀστέρα ὑπερενεγκὼν ἡρέμα πρὸς βαίνει πορευόμεν ἐπὶ δυσμᾶς,  
 ἐπεὶ δὲ διεμέτρει τὸν ἔρανὸν, ἀφανὴς ἦν, πλείους πτωχῶν μηνῶν ἐξαυδαί-  
 σης αὐτῷ τῆς πορείας. Ἡ ἡ κορυφὴ δὲ Φέγγος νῦν μὲν εἰς μήκος μέγα ὠξύ-  
 νετο, ὡς ἐκβαίνειν τὸς δὲ κώνχ λόγος, νῦν ἡ πρὸς τὸ ἐκεῖν μέτρον συνετέλ-  
 λετο, καὶ ἄλλα ἡ παρῆχε τρατώδη θεάματα, δι' ὧν τῆς τῶν στανῶν φασ-  
 μάτων ἐξηλάττετο φύσεως. ἤρξατο ἡ ἀπὸ μέσος ἔρας χεδόν τι μέχρι τῆς δὲ  
 μετοπώρας τελευτῆς. *Ex ipso tempore, quo sol defecit (sub Theodosio Ju-  
 niore Anno Christi CCCCXI, die XIX. Julii) fulgor quidam in caelo ap-  
 paruit, conis similitudinem referens, quem nonnulli præ imperitia Cometam vo-  
 carunt. In his enim quæ fulgor ille nobis ostendit, nihil erat simile Cometæ. Nam  
 neque in comam desinebat lux illa, neque ullam omnino stellæ speciem præferebat.  
 Sed velut lampadis cujusdam ingens flamma per se ipsam subsistens videbatur, nul-  
 la subtus stellæ ellychynii speciem præferente. Sed et motus ejus longe diversus  
 fuit à motu Cometarum. Mota enim primum ab ortu solis æquinoctiali, inde ul-  
 timam stellam in cauda Ursæ sitam transgressa, paulatim ad occasum processit.  
 Postquam vero universum Cælum permensa est, tandem disparuit, cum cursus  
 ejus plus quam quatuor menses durasset. Porro ejus vertex, nunc quidem in  
 magnam longitudinem acuebatur, adeo ut conis modum ac mensuram excederet,  
 nunc vero ad conis mensuram redibat. Alias præterea prodigiosas species oculis  
 subjecit, quæ à vulgari signorum natura illam differre ostendebant. Cæpit au-  
 tem à media æstate et ad exitum ferme autumnii perseveravit. Ne longior  
 sim, tantum adnotabo simile admirandum ac rarissimum Phænomenon ante hos tres & viginti annos observatum esse ab illustri Ma-  
 thematico Joh. Dominico Cassino, & accurate descriptum ac deli-  
 neatum in Ephemeridibus Parisiensibus Anni MDCLXXXIII, pag.  
 131. Occurrit etiam in Actis laudatissimis Eruditorum Lipsiensibus  
 ejusdem anni p. 174. unde descriptionem integram petet qui deliciis  
 ejusmodi ducitur, conferetq; quæ in iisdem Actis Anni MDCXCIV.  
 pag. 58. de non plane diversa cœlesti luce ex observatione V. C.  
 Georgii Christophori Eimarti traduntur.*

AUCTORI LUCIS DEO GLORIA,



## CAPUT IV.

## DE EUSEBIO Cæsareensi , &amp; aliis Historiæ Ecclesiasticæ atqve Chronicorum Scriptoribus Græcis.

*De Eusebii vita & doctrina. 1. Ejus scripta Græce edita. Chronicon, id. Preparatio Evangelica. 2. Index plenior scriptorum in illo opere laudatorum, id. Demonstratio Evangelica. 3. Historia Ecclesiastica. 4. Index scriptorum & virorum illustrium in illa memoratorum accuratus, id. De Martyribus Palestine. 5. contra Hieroclem. 6. contra Marcellum. 7. de Ecclesiastica Theologia. 8. Epistola de fide Nicæna. 9. de locis Hebraicis. 10. Commentarii in Psalmos 11. in Canticum Canticor. 12. De vitis Prophetarum. 13. in Esaiam Commentarii. 14. Canones Evangeliorum cum præmissa ad Carpianum Epistola, quæ Græce & Latine exhibetur. 15. De dissonantia Evangeliorum. 16. Oratio de Constantini M. laudibus. 17. Libri IV. de vita ejusdem Constantini. 18. Fragmenta ex libris de vita Pamphili Martyris. 19. Ex collectione veterum Martyriorum. 20. Epistola ad Constantiam Augustam. 21. Quæ Latine tantum exstant, liber primus Apologiæ pro Origene. 22. Opuscula XIV. à Sirmondo publicata. 23. Acta spuria Silvestri I. Papæ. 24. Scripta inedita. 25. deperdita 26. Alii Eusebii amplius quinquaginta 27. Alii Scriptores Græci Hist. Ecclesiasticæ deperditi. 28. Alii qui integri vel ex parte exstant, Philostorgius. 29. Socrates. 30. Sozomenus. 31. Theodoretus. 32. Evagrius. 33. Theodorus Lecttor. 34. Nicephorus Callisti. 35. Chronicorum scriptores Græci deperditi. 36. Alii qui exstant 37. 38. 39. 40.*

## I.



**E**USEBIUS Pamphili Martyris non filius vel sororis filius nec servus, sed amicus a) singularis (ut ab eo nomen tulerit) frater vel consobrinus Eusebii Nicomediensis

a) Hieron. Epist. 65. & c. 81. de S. E. Photius Cod. 13. Hanckius de script. Hist. Byz. pag. 4. Sic C. Avianum Philoxenum Aviani nomen ab amico suo Flacco Aviano consecutum scribit Cicero XIII. Epist. 35. Etiam Judas Jacobi & Petrus Damiani dictus uterque à fratre.



diensis , b ) Dorothei forte Evnuchi presbyteri Antiocheni discipulus , *Cæsarea* Palæstinæ , quæ prius Turris Stratonis appellabatur Episcopus ab A. C. 315. ad 339. vel 340. quo diem obiit major septuagenario. Vir Constantino Imp. charus quem genere etiam longius \* contigebat , & sua ætate eruditissimus fuit , ac Basilii de Spiritu S. cap. 29. iudicio *Μα' πολυπειρίας ἀξιόπιστος* , atque ut à Nicephora Gregora lib. XIX. Hist. pag. 592. vero elogio appellatur , *τῶν τότε λογίων πρῶτος* . De illius vita , de qua liber Acacii c ) post Eusebium Episcopi Cæsareensis , & librorum ejus heredis interci-

b ) H. Valesius de vita & scriptis Eusebii ex Epistola Arii apud Epiphan. LXIX. 6. Cæterum Dorotheum illum ( de quo Euseb. VII. 32. Hist. ) Baronius ad Martyrolog. V. Jun. male confundit cum Dorotheo Tyri Episcopo. Vide Acta Sanctor. T. I. Junii pag. 435.

\* Hoc inde colligo , quia Eusebius Nicomediensis , nostri Eusebii frater Julianum Imp. genere contingebat , teste Ammiano XXII. 9.

c ) Acacius *Cæsareensis* Episcopus vitam Magistri ac decessoris sui Eusebii scripserat teste Socrate II. 4. Male Agapius legitur pro Acacio in Hist. tripartita IV. 3. licet claruit etiam Agapius Cæsareensis Episcopus , sed is ante Eusebium fuit , cumque in clerum adscivit & deinde successorem habuit. Inter alia Acacii hujus scripta fuerunt *libri XVII. in Ecclesiasten*. Hieron. Catalog cap. 98. *συμμικτών ζητημάτων* sive ut idem Hieron. Epist. 152. ad Minerium & Alex. T. 3. p. 125. librum quartum laudans appellat , *συλλεκτῶν ζητημάτων libri VI.* id. *Epistola 83 scripta nomine Synodi CPol.* A. 360. concepta. Philostorg. IV. 12. *Fidei formula* in Synodo Seleuciensi A. 359. edita quam servavit Epiphanius LXXIII. 25. & Socrates II. 40. *Ἀντιλογία adversus Marcellum Ancyranum*. Epiph. LXXII. 5 - 9. ubi insigne ex illo libro fragmentum. Acacio etiam tribuit Tillemontius quod *de fide adversus Sabellium* sub Eusebii nomine edidit Sirmondus. Vide Tillemont. Tom. VI. memor. Hist. Eccles. part. 2. p. 111. edit. Bruxell. Acacii hujus fragmenta quædam occurrunt in catenis editis & MSS. Alius fuit , licet ejusdem ætatis Acacius *Tarsæ* Episcopus de quo Philostrog. V. 1. Alius presbyter & Archimandrita *Beroëensis* cujus & Pauli Presb. *Epistola ad Epiphanium* quæ eum A. C. 375. ad scribendum contra hæreses invitavit , cum Epiphanii responsione , hujus panario præmittitur. Nescio idemne Acacius Beroënsis Episcopus circa A. C. 431. annos 110. Inatus cujus *Epistola bina ad Alex. Hierapolitanum* leguntur in variar. Epistolarum volumine jād Concil. Ephesinum spectantium in editione Christiani Lupi ( A. 1682. ) & Steph. Baluzii ( nova collect. Concilior. A. 1683. ) cap. 41. & 55. sed in Jo. Garnerii ( auctar. Opp. Theodoriti A. 1684. ) cap. 30. & 44. & *Confessio fidei* , edit. Lupi ac Baluz. cap. 221. Garnerii cap. 178. *Epistola ad Cyrillum Alex.* T. 5. Opp. Cyrilli parte 2. & in Actis Concilii Ephesini T. 3. edit. Labbei pag. 382. De Acacio *Melitenses* in Armenia Episcopo & Nestorii oppugnatore videndus Caveus ad A. 431. Hujus *homiliam* in Synodo Ephesino habitam & Nestorii hæresi oppositam Combesi.



tercidit, nolo repetere quæ multis erudite tradiderunt præstantes Viri Henr. Valesius, d) Martinus Hanckius e) Gvil. Caveus f) Tillemontius g) & Jo. Clericus h) ne de aliis \* in præsentem memorem. Tantum profiteor me assentiri viris doctis, qui agnoscunt varia quidem in Eusebii scriptis esse de dogmatibus quibusdam, quæ durius & parum commode dicta videntur, tamen Mysterium SS. Triadis & *ουαδίδιον* Filium ex Patris essentia DEum de DEo genitum *αὐτόθεον* agnovisse, atq; adeo ab hæresi propria Arii fuisse alienum, diserteq; rejicere eos qui CHRISTUM *κρίσμα* vel *ἐξ ὧν ὄντων* dicere ausi sunt, lib. 1. de Ecclesiast. Theolog. cap. 9. lib. 3. c. 2. p. 150. sq. quæ loca jam laudat Socrates II. 21. & quancquam homou-  
siii

besius latine exhibet in Bibl. sua Concionatoria ad festum Annunciationis. Ad istum Acacium Epistolas Firmi Episcopi edidit doctissimus Muratorius Patav. 1709. 4. in Analectis Græcis, qui pag. 300. observat plures hujus nominis Episcopus illo tempore claruisse, Episcopum *Cotenorum*, Episcopum *Hellada*, Episcopum *Scopenorum*: Plures etiam circa A. C. 450. ut Episcopum *Antiochia minoris*, Episcopum *Ariarathia*, Episcopum *Cynnensem*, Episcopum *Proconissi*. Fuit & Acacius *Armenia præfectus*, cujus in Justiniani Novella 31. mentio. De Acacio Patriarcha *CPol.* cujus una alteraque Epistola exstat, idem Caveus ad A. C. 471. Vide & Photium Cod. 42.

- d) H. Valesius Hist. Eccles. Eusebianæ non modo præmisit commentationem suam de Eusebii vita & scriptis, sed etiam testimonia veterum pro Eusebio & contra Eusebium magno numero adjunxit.
- e) Martinus Hanckius de scriptoribus Hist. Byz. cap. 1.
- f) Gvil. Caveus in Chartophylace & Hist. literaria, atque Vitis Patrum Anglice editis Latineque & Belgice translatis, T. 2. & in Epistola Apologetica adversus Jo. Clericum Lond. 1700. 8.
- g) Tillemontius Tom. VI. & VII. memor. Hist. Eccles.
- h) Jo. Clericus in Vita Eusebii T. 10. Bibl. Universal. pag. 380. seq. & in Epistolis Criticis Epist. 2. Cum quo Eusebium Arianismi arguunt (ne veteres Valesio & ad Zonaram p. 30. Cangio laudatos memorem) Petavius lib. 1. de Trinitate c. 11. & 12. Rich. Montacutius ad Euseb. contra Marcellum, Ancyranum, H. Noris diff. de V. Synodo c. ult. p. 105. ut Sandium aliosque omittam. Defendunt vel excusant Valesius, Bullus, defens. fidei Nicænæ pag. 392. seq. 442. seq. 478. seq. 517. seq. B. Calovius in Confessione Martyrum T. 2. Opp. anti Socin. p. 519. Florentinus ad Hieronymi Martyrolog. pag. 71. seq. Caveus diff. & Epistola contra Jo. Clericum, Petrus Molinaus contra Perronum III. 2. &c.

\* Ut Jo. Christophori Ernesti, Keulâ Schwartzburgici, in duabus de Eusebio dissertationibus, Witeberg. 1683.



si vocabulo i) primum uti veritus est, tamen re maturius perpen-  
 pensa deinde id probasse, & damnationi Arii in Synodo Nicænâ, bo-  
 na fide subscripsisse. Neque adeo negasse Spiritus S. divinitatem, sed  
 modo eum à Patre & Filio distinctum & à filio proficiscentem docuif-  
 se. Vide lib. 2. de Eccles. Theol. c. 5. sq. Cæterum cum magno fru-  
 ctu usus Bibliotheca Pamphili, cujus indicem \* etiam vitæ Pamphili  
 inseruit, & altera quæ in Ælia urbe sive Hierosolymis ab Alexandro  
 Episcopo conditam testatur lib. VI. Hist. cap. 20. Veteris Historiæ  
 omnis, Ecclesiasticæ maxime, & aliarum rerum scitu dignissima-  
 rum tam præclara servavit monumenta, licet non semper fortasse  
 accurate satis exposita, ut scripta ejus quæ jam referam, pleraque  
 ad nos pervenisse, & in tanto bonorum ineptorumque librorum nau-  
 fragio non simul periisse, singularis felicitatis esse arbitrer.

1. *Chronicon* sive Παντοδαπή ἱστορία, de cunctis temporibus Historia, ut  
 titulus Operis k) latine transfertur in Epistola Augustini 35. ex  
 quo loco etiam constat non ubique obvios jam tum fuisse Chronici  
 Eusebiani Codices. In libros duos divisum fuit ab auctore, quorum  
 priorem inscripsit χρονογραφίαν, posteriorem χρονικὸν κανόνα. Atque  
 hanc *Epitomen* vocat Hieronymus. In priore ex Manethone, Apollo-  
 doro, Phlegonte, Josepho, Africano aliisque origenes & succef-  
 siones resque memorabiles variarum gentium ab Orbe condito per  
 varia capita persecutus est: in posteriore omnia serie unâ ad annos  
 suos relata digessit ab Anno l) vocationis Abrahami, h. e. ante

Libri 5ti Pars Altera.

E

CHRI-

i) Hinc Athanasio dicitur prius fuisse συντρέχων τῇ Ἀρειανῇ αἵρεσει, ἔπειτα δὲ ὑπογρά-  
 ψας ἐν αὐτῇ τῇ Νικαίᾳ συνόδῳ γράψαι τοῖς ἰδίῳ διαβεβαιῶν, ὅτι ἡ τῶν πα-  
 λαίων τινὰς λογίς καὶ ἐπισκόπος καὶ συγγραφεὺς ἐγνώκεν ἐπὶ τῆς ἑκ Πατρὸς  
 καὶ Υἱὸς Θεότητῃ τῷ τῶ ὁμοσχίστῳ χρησαμένῳ ὀνόματι. Epist. ad Africanos T. I.  
 pag. 721. Confer Eusebii Epist. ad Cæsareenses, apud Socratem lib. I. cap. 8.

\* Vide lib. VI. Hist. cap. 32.

k) χρονικὰ συγγράμματα sua memorat Eusebius in Esaiæ XIII. 17. χρονικὸς κανόνας  
 X. 9. præparat. p. 484. & lib. I. Hist. Eccles. cap. I. Ἀρχαιολογίαν atq; ἀρχαιολο-  
 γικὴν ἱστορίαν vocat Anastasius Sinaita qu. 41. & 65. *temporum Historiam* Au-  
 gustinus II. 39. de Doctrina Christiana. *Digestionem temporum* Hieron. I.  
 in Rufin. χρονογραφίαν Epiphanius sub extremum libri de ponder. &  
 mensur. *Chronicorum Historiam* breviarium MS. Ecclesiæ Lemovicensis, Valesio  
 laudatum. Alia veterum loca titulos Chronici Eusebiani varie referencia notavit  
 Scaliger ante Græca Eusebii, Chroniconque Hieronymianum, Hanckius pag. 87.  
 seq. de scriptoribus rerum Byz. & Allatius ad Eustathii Hexaëm. pag. 13.

l) Eusebiani Chronici Epocham initium capere ab Cal. Sept. sive autumno anni ante  
 CHRISTIUM natum 2017. Periodi Jul. 2697. disputat Petavius lib. IX. de  
 doctrina temporum cap. I.



CHRISTUM 2017. ad vicennalia usque Constantini M. A.C. 325. Laudat præter alios Eustathius Antiochenus in Hexaëmero sub init. cui Eusebius vocatur *ἀγιῶν πς*, ut ab Ecclesia Gallicana diu illum cultum pro Martyre, notat Janningus in Apologia pro Papebrochio, præfixa Actis Sanctior. Junii T. 1. pag. XVII. seq.

*Græcum* opus Eusebii intercidit, præter fragmenta & lacinias quas recentiores Chronologi servarunt, Syncellus inprimis, & Cedrenus, Chronicique Alexandrini sive Paschalis scriptor, ne de aliis jam dicam: nam ut vere Josephus Scaliger, qui post Eusebium scripserunt, omne scriptum de temporibus aridum esse censuerunt, quod non hujus fontibus irrigatum esset. Ex illis Græca ut potuit collegit ediditque & illustravit doctissimis notis idem Scaliger, sed non modo Syncelli & Chronici Alex. tum temporis nondum editorum apographis parum emendatis m) usus est, sed etiam varia ad Eusebium retulit, quæ parum credibile n) est ab illo scripta fuisse. Latine vertit & Vincentio cuidam ac Gallieno inscripsit Hieronymus, ita ut hinc inde ex Latinis præcipue scriptoribus quædam adderet o) alia omitteret, ac deinde Chronicon ad A. C. 378. (Valente sextum & Valentiniano secundum COSS.) continuaret. Codices latini Chronici Eusebiani, oscitantia librariorum mire inter se variant, & sæpius nec inter se nec cum Historia facile possunt conciliari. Confer Henrici Dodvvelli diff. 3. ad Irenæum. §. 2. Henr. Valesius pag. 10. ad Eusebii Hist. vetustissimos Codices laudat Acutianum, Lipsii & Ortelii. Laudat quoque vetustissimam editionem Mediolanensem, quam nec Pontacus nec Scaliger viderit. Consuluit tamen Arnoldus Pontacus Episcopus Vastenten-

m) If. Vossius in auctario castigatt. Georgii Hornii pag. 370. *Quia apographum Syncelli quod Scaligero transmissum fuit, raptim & vitiose admodum descripserat Casaubonus nescio an alius, ideo plurimi passim in hoc opere tam in annis quam in nominibus errores fuere commissi.* Multis hoc docet Jacobus Goarus notis ad Syncellum pag. 504. - 528.

n) Vide Conringium de Medicina Hermet. pag. 21 & 30. Steph. le Moyne prolegom. ad Varia S. \* 32. 2. b. Hanckium de scriptoribus Byz. pag. 92. seq.

o) id. pag. 93. seq. 96. seq. Jo. Andreas Bosius diff. ad periocham Josephi de CHRISTO, cap. 2. §. 7. seq.



tenfis præter Codices MSS. duodetriginta, editiones octo, p) atq; ex illis præclaram suam concinuavit, in qva mirum studium atq; industriam non dubitavit etiam Scaliger Epist. 104. atq; alibi omnibus laudibus prosequi, editorisq; doctrinam candorem modestiam & diligentiam celebrare. Et omnium correctissima vocatur Jo. Morino pag. 277. Exerc. Bibl. Prodiitqve notis Pontaci & castigationibus illustrata una cum Prosperi Chronico, Burdigalæ 1604. fol. sed raro hodie reperitur. Neq; ubivis obvia altera *Auberti Miræi*, posteriorem tantum partem à CHRISTO nato exhibens, additaq; habens Chronica Sigeberti & Anselmi Gemblacensis, Antvverp. 1608. 4. confer B. Ittigium de Bibliothecis Patrum pag. 743. Cæterum ob præclaras accessiones atqve doctissimas notas frequentissime in manibus eruditorum versatur editio *Scaligeri*, q) altera præcipue ac postuma Amstelodamensis A. 1658. fol. quæ Alexandri Mori præfationem & Scaligeri commentarios ad latinam Hieronymi interpretationem & Græca Eusebii emendatos & tertia parte auctiores (quam prior editio Lugd. Bat. 1606. fol.) exhibet, & libros tres Isagogicorum Chronologia Canonum ejusdem Scaligeri subjunctos habet. Chronico Eusebiano subjecta sunt Hieronymi de quo dixi supplementum & *Prosperi Tironis* ab A. C. 379. ubi desinit Hieronymus, ad A. 444. *Victoris Tununenensis* Chronicon ab A. 445. ad A. 565. *Joannis Abbatis Biclariensis* ab A. 565. usque ad annum Mauricii octavum A. C. 593. *Idatii* ab A. C. 379. ubi Hieronymus desinit ad 428. *Marcellini Comitæ* ab A. C. 379.

E 2

ad

p) Veteres Chronici Eusebio Hieronymiani ante Pontacum editiones sunt Veneta 1483. 4. Paris. 1512. 4. apud Henr. Stephanum avum, cum continuatione Matth. Palmerii ac Multivallis, & Basil. 1529. fol. edente Jo. Sichardo cum Chronicis Prosperi, Cassiodori, Hermanni Contracti & Matthæi Palmerii. Hinc cum aliis Eusebii scriptis, & Prosperi ac Matthæi Palmerii Chronico Basil. 1542. 1548. 1559. 1570. fol. Paris. 1581. fol. *Alphonse Tostati* commentarius in Eusebii Chronicon, Hispanica lingua, Salmanticae prodiit sumtu Francisci Ximenii Cardinalis A. 1506. fol. quinque Voluminibus.

q) Recensetur à Labbeo T. 1. de script. Eccles. pag. 302. & Tho. Ittigio lib. de Bibliothecis Patrum p. 745. seq. Emendationes Salmasii ex Codd. Palatinis IV. cum Contr. Sam Schurzfleischii τὸ μακρογίτῃ ad Eusebii Chron. observationibus edidit frater Clariss. D. Henr. Leonhardus Schurzfleischius Witeb. 1712. 4. in notitia Principalis Bibliothecæ Vinariensis, in quam editio Lugd Bat 1606. manu Salmasii notata pervenit ex Bibliotheca Gudiana. Inter Codices Is. Vossii cum MSS. collatos Colomesius n. 1. memorat Chronicon Eusebianum editionis Scaligerianæ, quod cum MSS. commisit Cornelius Tollius,



ad A. 534. & Veteris scriptoris sive interpretis incerti excerpta latina Chronologica ex Africano, Eusebio & aliis, vulgata è Codice Bibl. Puteanæ. Post hæc sequuntur Græce quæ Scaliger velut Eusebiana collegit ac digessit. Anonymi *Ἱστορική χρονία* (Chronici Alex. vel Fa- storum Siculor. nomine vulgo venit) ab Adamo ad annum Heraclii vicesimum, A. C. 629. ex Codice Is. Casauboni. Nicephori Patriar- chæ *χρονολογία*. Denique sequitur *ἱστοριῶν συναγωγή & Ὀλυμπιάδων ἀναγραφή*, non veteris scriptoris, sed ut recte viri docti notarunt, ipsius Scaligeri, qui illam ex scriptoribus editis & ineditis collegit ac diges- sit, etiam Latinis, quorum loca Græce transtulit & hisce collecta- neis inseruit.

Reprehendit Eusebius hinc inde Africanum, ipse vicissim re- prehensus est ab Aniano, Panodoro, Georgio Syncello & aliis, inter- dum etiam ubi ipsi erant reprehendi: Diodoro etiam Tarsensi de quo Svidas, præcipue à Scaligero & aliis Chronologis recentioribus.

2. *Εὐαγγελικῆς ἀποδείξεως προπαρασκευή* r) *Præparationis Evangelicæ* ad Theodotum Episcopum Laodicenum libri XV. sive col- lectio pulcherrima argumentorum variorumque notatu dignissimo- rum monumentorum ac testimoniorum ex scriptoribus externis, ma- gnâ partem hodie deperditis) quæ animus lectoris præparetur ad de- monstrationes de veritate Evangelii CHRISTI ex sacris literis tanto facilius imbibendas, admittendasq;. Latine vertit & Nicolao V. Ponti- fici inscripsit *Georgius Trapezuntius* sed cuj<sup>9</sup> interpretationem valde man- tam ac confusam esse merito queritur Allatius de Georgiis p. 375. & Petavius XIV. 11. de incarnatione §. 2. *Trapezuntius latina sua versione non tam Eusebio lucem attulit, quam eo fæde laniando, addendo ac depravando justam de se querelam posteris reliquit.* Confer Vossium de Hist. Græcis pag. 70. & Jo. Rainoldi Censuram Apocryphorum librorum Tom. 1. pag. 803. Prodiit latina Trapezuntii versio Tarvisii 1480. fol. Ha- genœ 1522. 4. Colon. 1539. fol. & inter Eusebii opera Basil. 1542. 1548.

r) Eusebius ipse VI. 10. præparat. pag. 280. ὧν δὲ καὶ μάλιστα ἡμῖν δεῖ εἰς τὴν τῆς Εὐαγγελικῆς ἀποδείξεως προπαρασκευήν. Adde lib. XV. cap. 1. ubi post expo- sitam horum librorum anacephalæosin ait jam ad demonstrationem Evangelicam tanquam nobilius argumentum se progredi. Τῷτο δὲ ἔν συνθεῶ διατῆς ἀληθείας ἡμῖν ἐπισφραγισθέντι, τὰ μὲν τῆς προπαρασκευῆς ἐνταῦθα μοι περιγραφή- σεται. Μεταβάς δὲ ἐπὶ τὴν ἐντελεσέραν ὑπόθεσιν τῆς Εὐαγγελικῆς ἀποδείξεως &c. Libros XV. προπαρασκευῆς Evangelicæ memorat etiam Hieron.



1548. 1559. 1570. fol. & Paris. 1581. fol. sed in libris quatuordecim supplevit Jo. Thomas Freigius & qui scholia etiam addidit Jo. Jacobus Grynaeus : librum decimum quintum vertit Marcus Hopperus.

Græce primus vulgavit Rob. Stephanus Paris. 1544. fol. typis Regiis. Denique Franciscus Vigerus Rothomagensis S. I. presbyter ex duobus Codicibus Bibl. Regiæ, quorum altero Stephanus usus fuerat, & Variis lect. Codicis Montacutiani Græca recensuit, novamque meliorem versionem suam & notas addidit Paris. 1628. fol. quæ editio Græcolatina recusa est Lipsiæ ( licet titulus Coloniam præfert ) 1688. fol. Exstant etiam hi libri MSS. in Bibl. Florentina, & Veneta S. Marci ( ubi tres Codices hujus operis, teste Clariss. Montfaucon p. 42. Diarii Italici ) aliisque. In Codice Bibl. Regiæ in fine trium priorum librorum numerus *σίχων* adscriptus est, ut notavit idem Montfaucon in palæographia Græca pag. 276. In Catalogo MSS. If. Vossii num. 197. annotat Colomesius exstare librum præparationis nonum, ex quo multa restitui possint in editis depravata. Habuit & Tho. Gale libros hos emendatos ex membranis antiquis. Dispositionem operis, librorumque singulorum quindecim argumentum breviter exponit Eusebius libri XV. capite 1. testatus, ut dixi, se inde ad *τὴν ἐντελέσειαν τῶν ὁρίσιν τῆς Ἐυαγγελικῆς ἀποδείξεως* ad *augustius argumentum*, *Demonstrationem Evangelicam* progressurum.

*Index Scriptorum in Eusebii præparationis Evangelicæ libris laudatorum, concinnatus à me ad paginas edit.*  
*Græcolatinæ Paris. & Lips.*

**A**braham Arithmetica & Astrologiam Chaldaeos docuit. 418. 419. instituit *Φαρεθώνην* Ægypti Regem ac Phœnices. 420.

Abydenus. ἐκ τῆς Ἀβυδηνῆ γραφῆς. 414. seq. ἐν τῇ λεχθείσῃ περὶ τῶν Ἀσχυρίων γραφῇ. 416. 456. seq.

Academicorum successio. 726. à Platone dissident. 732.

Acusilaus 415. Argivus 478. multa castigat in Hesiodi genealogiis. ibid. Plato eum secutus in Timæo 497.

Ἐν ἀδεσπότοις ἑυρομῶν. 420.

Æacus 579 Æaci preces 463.



- Αἰγυπτιᾶκοι λόγοι p. 83. 87. 92. seq. 115. seq. 184. 330. Αἰγυπτίων ἀκρι-  
βεῖς χρόνων ἀναγραφαί. 493.
- Æmilianus Rhetor, Epitherſis Grammatici F. 206. 207.
- Ænesidemus 758. Alexandriae clarus 763. ἐν τῇ ὑποτυπώσει ἐννέα  
διέξισι τρέπας. 760. σοικειώσεις Ænesidemi 761.
- Æschines 462.
- Ad Æschinem Socraticum, Xenophontis Epistola 744. seq.
- Æschyli Euphorionis F. versus 689. 681. à Platone reprehensi  
643. 647.
- Africanus τρίτῳ χρονολογίῳ 487 - 491.
- Agis 498.
- Alcæus (junior) λοιδορῶν ἰάμβων, ἥ ὁπιγραμμάτων ποιητὴς παράδωκε τὰς  
ἑφόρου κλοπαῖς ἐξελέγχων 467.
- Alcinoi Apologus 563.
- Alcmæon 847.
- Alexander Aphrodisiensis ἀνὴρ εὖ μάλα διαφανὴς ἐν τοῖς καὶ φιλοσοφίαν  
λόγοις, ἐν τοῖς περὶ εἰμαρμένης 267 - 271.
- Alexander Polyhistor 421. 422 - 426. 429. 431. 453. 454. 489. πο-  
λύνης ὢν καὶ πολυμαθὴς ἀνὴρ, οἷς τε μὴ παρέργον τὸν ἀπὸ παιδείας  
καρπὸν πεποιημένοις Ἕλλησι γνωριμώτατος, ἐν τῇ περὶ Ἰσδαίων συν-  
τάξει 418.
- Alexinus ὁ ἐριστικός 791. ejus ἀπομνημονεύματα, ibid.
- Τὰ Ἀλμενιχικά. 92.
- Amelius Platonius 540.
- Ammonius 205.
- Amphiarai oraculum 469.
- Amphilochi oraculum 215. 469.
- Amphion 495. 499.
- Anaxagoras Clazomemius, Hegesibuli F. 504. 27. 362. 855. 753. 755.  
509. 836. 837. 838. 844. 847. 849. 851. Anaxagoræ Φυσιολογία.  
855. ἐν οἷς περὶ ἀρχῶν λόγοις 750. quæ Socrates in eo reprehendit.  
id. sq. ejus discipuli Pericles, Euripides & Archelaus 504.
- Anaxarchus Diogenis Apolloniatae discipulus 758.
- Anaximander 22. 836. 837. 838. 846. 847. 848. 851. Milesius 748.  
754. Praxiadæ F. 504.
- Anaximenes 837. 22. 839. 845. 509. 850. 320. Milesius 748. Eury-  
strati F. 504.



Anaximenem Ephorus descripsit 464.

Andron ἐν τῷ Τερίποδι περὶ Πυθαγόρα & Φιλοσόφου καὶ περὶ τὰς προρρήσεις

Anticlides νόσοι 157. (ἰσθρηκῶς 464.

Antigonus Carystius Pyrrhonis æqualis, ejus vitam scripsit 762. seq.

Antimachus Homeri plagiarius 467. Vide & infra, Callimachus Colophonius.

Antiochus quintæ Academiæ princeps 727. Mnesarchi Stoici auditor 739.

Antiochus Historicus de rebus Siculis 478.

Antipater (Stoicus) Carneadis adversarius 738.

Antiphanes περὶ εὐρημάτων 476.

Antiphanis Comici ὁμωνύμου ex Menandri δεισιδαιμόνι descriptus 465.

Antiphon 838. 815.

Antisthenes 728. Socratis discipulus, Herculeo vir animo 816.

(Ἡράκλεια δόγματα 797.)

Apelliconis Teji libri 793.

Apio Posidonii F. περιεργάσατο Γραμματικῶν, ἐν τῇ καὶ Ἰσθαίων βίβλῳ, καὶ ἐν τῇ πετάρτῃ τῶν ἰσθρηκῶν 490. quinque libros Αἰγυπτιακῶν scripsit. 493. Apio gente Ægyptius, cognomine Plistonices in quarto Αἰγυπτιακῶν ἰσθρηκῶν 496. seq.

Apollodorus χρονογράφος 498. Grammaticus 492. in Chronico. 498.

Apollonius Tyanensis ἐν τῷ περὶ θυσιαῶν 150.

Apollonius Grammaticus 464. Rhodius, in Argonauticis 498.

Aratus ἐν τοῖς Φαινομένοις ὁπλισομένοις 674.

Arcesilaus 257. 730. seq. Πιτταναῖος 733. secundæ conditor Academiæ 726. audivit Polemonem, 731. & Crantorem Platonicos, tum Theophrastum, Diodorum Dialecticum & Pyrrhonem 729. nec non Menedemum. ibid. Pyrrhonius 731. 736. ejus cum Zenone Citieo controversia 732. 733.

Archelaus 504. Archelai Φυσιολογία 855.

Archilochus circa Olymp. XXIII. clarus 492. Parius 256. 687. ab Oraculo laudatus 227. 228.

Aretadis περὶ συνεμπιπλώσεως de fortuita scriptorum idem tradentium convenientia 466.

Arete Aristippi filia 746.

Areus (Ἄρειος) Didymus. Ejus Epitome (dogmatum Philosophicorum) 817. seq. 820 - 822. περὶ τῶν ἀρεσκόντων Πλάτωνι 545.

Ari-



Aristæus sive Aristeas Proconnesius. Arimaspiorum carminum auctor 495.

Aristeas Argivus 499.

Aristæus sive Aristeas sub Rege Ptolemæo Philadelpho, ἐν βιβλίῳ περὶ τῆς ἐρμηνείας τῶν ἰσδαίων νόμων 453. seq. 349 - 355. 370 - 375. ἐν τῷ περὶ ἰσδαίων. 438.

Aristarchus Mathematicus 848.

Aristarchus Grammaticus 492.

Aristippus ἐν πρώτῃ Ἀρκαδικῶν 499.

Aristippus Cyrenæus 24. 854. 718. 728. Lacydæ discipulus 736. Socratis, 763. seq. ubi plura de Aristippo.

Aristippus nepos, μητροδίδακτο 764.

Aristo Chius 854.

Aristobulus Hebræus ἐν ἐρμηνείᾳ τῶν ἱερῶν νόμων ad Ptolemæum (Philometorem) Regem 323. seq. 375 - 378. Aristotelicam cum patriâ Philosophia conjunxit, idemq; est cujus 2. Maccabæor. (1. 10.) mentio. 375. Peripateticus ἐν τῷ πρώτῳ πρὸς τὸν Φιλομήτορα 410. ἐκ τῶν βασιλεῖ Πτολεμαίῳ πρὸς πεφωνημένων 663 - 668.

Aristocles Peripateticus 758. περὶ τῆς καὶ Πλάτωνα Φιλοσοφίας 510. ἐν τῷ ἐβδόμῳ περὶ Φιλοσοφίας 790 - 793. 816. ἐν τῷ ὀγδέῳ. 756 - 770. male 510. ἐν ἐβδόμῳ συγγραμμάτων περὶ Φυσιολογίας pro Φιλοσοφίας.

Aristodemus περὶ ἐυρημάτων 476.

Aristophanes 458. (lege ex Josepho Ἀρ. Φάνης)

Aristophanes Comicus 585.

Aristophanes Grammaticus 492. ἐν ταῖς ὁδοῦς ἀλλήλοις Μενάνδρου τε καὶ ἀφ' ὧν ἐκλεψεν ἐκλογαῖς 465.

Aristoteles 268. 269. 409. 410. 512. 718. 728. 754. 758. 794. 815. 818. 835. 836. 842. 843. 844. 845. 846. Φύσεως γραμματεύς. 810. Epistolæ ad Antipatrum 793 scripta Moralia πραγματεῖαι Εὐδήμειοί τε καὶ Νικομάχει καὶ μεγάλων ἡθικῶν ὀπιγραφομένη, iudice Attico Platónico μικρόν τι καὶ ταπεινὸν καὶ δημῶδες περὶ τῆς ἀρετῆς Φρονῆσι 795. non melius Epicuro sentire de providentia 799. seq. ejus à Platone dissensus 794 - 811. animus entelechia 811. seq. ejus περὶ ἐυρημάτων 476.

Aristotelis calumniatores ab Aristocle confutati 791. seq. tributa falso ipsi in Hermiam poemata 791. & Epistolæ contra Atheniensem civitatem 792.

Ari-



- Aristotelici 136. 139.  
 Aristoxenus Musicus ἐν τῷ βίῳ τῷ Πλάτῳ 791.  
 Arius Didymus. Vide supra, Areus.  
 Arius Heracleopolites 41. infra in Epeis.  
 Arsepedonaptæ Ægyptiorum sapientes 472.  
 Artapanus ἐν τοῖς Ἰσθαίκοις 420. ἐν τῷ περὶ Ἰσθαίων 429. seq. 431.  
 Asbolus 495.  
 Asclepiades Medicus 773.  
 Asitus Vitas Philosophorum accurate scripsit, & libros Theodoti, Hypsicratis & Mochi ex Phœnicia lingua convertit Græce 493.  
 Asteriæ oraculum 225.  
 Atlas Astronomiæ repertor 419.  
 τὰ Ἀθηναῖα συγγραψάμενοι 498.  
 Atticus Philosophus Platonius contra Aristotelem, & de ejus à Platone dissensu 794 - 811. 509. seq.  
 ἐν τῷ περὶ τῆς καθόλου ψυχῆς 813. (ubi pro ἀπὸ τῶν αὐτῶν legendum ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων.) usque ad 816. ποσαῦται ὁ Ἀθηναῖος.  
 Bacchylides Lyricus 679.  
 Bardesanes Syrus ἐπ' ἀκρον τῆς χαλδαϊκῆς ἱστορίας ἐληλακώς, ἐν τοῖς πρὸς τοὺς ἐπάρχους Διαλάγοις 273 - 280. Christianus 279.  
 Berosus 417. 455. seq. 848. Chaldaeus ἱστορικὸς συγγραφεύς. 413. 414.  
 Babylonius 488. Beli sacerdos 493. ὁ τὰ χαλδαϊκὰ συναγαγών. 415. Ἀντίοχῳ τῷ μὲν Σέλευκον τρίτῳ τῇ χαλδαίων ἱστορίαν ἐν τρισὶ βιβλίοις κατατάξας, καὶ τὸ περὶ τῶν βασιλέων ἐκλήθεμεν 493. Berosus Jobas. ibid.  
 Bion Sophista 731.  
 Brachmanes sapientes Indorum 275. 278. 410. 471.  
 Cadmus Milesius 469. 473. 478. 484. 494. Græcarum literarum.  
 Cæcilius 465. (repertor 499.  
 Callias de rebus Siculis 478.  
 Callietes Stoicus 464. 468. (ticus 492.  
 Callimachus 99. 673. 677. Cyrenæus ἐν τοῖς ἰάμβοις 753. Gramma-  
 Callimachus Colophonius 491. lege Antimachus.  
 Callisthenes Historicus 464.  
 Carneades tertiæ Academiæ conditor 726. 736. 737. seq. Arcesila-  
 præceptore sollertior 738.

F

Cassia-



- Cassianus ἐν τῷ πρώτῳ τῶν ἐξηγητικῶν 496. mirum quid sibi velit interpres, qui reddit *in primo Pontificalium*.
- Castor historiae 488. Syriacas res scripsit 489.
- Caystrius 464. forte Evelpis Carystius.
- Cebes qui à Platone loquens inducitur 554. 555.
- Cephalodorus Rhetor, Isocratis discipulus, calumniator Aristotelis 792. 732.
- Cercylus ἐν τρίτῃ 498.
- Chæremon 92. 103. 118. ὁ ἱερογραμματεύς. 198.
- Charondas 619.
- Χαλδαίων ἀναγραφαί 458.
- Chamæleon Peripateticus 492.
- Charmides quartæ princeps Academiae 726.
- Chœrilus Poëta antiquus 412.
- Chrysippus 187. 206. 255. 257. 261. 262. 263. 264. 265. 267. 818. 820. 823. successor Cleanthis 816. Stoicus 262. ejus πλὴθὺν ῥημάτων (vel ῥημάτων) βιβλίων 264.
- περὶ εἰμαρμένης 136. 137. 138. 139. ἐν τῷ πρώτῳ περὶ εἰμαρμένης βιβλίῳ 262.
- Cleanthes 261. 818. 820. 821. 823. 839. 847. Zenonis Cittiei successor 816. ἐν ἑνὶ ποιήματι 679.
- Clearchus Peripateticus ἐν τῷ πρώτῳ περὶ ὕπνου βιβλίῳ pag. 409. seq. (ex Josephi 1. contra Apion. pag. 1047. edit. Lipsiens.) 410.
- Clemens Alex. ὁ θαυμασίως κλήμης ἐν τῷ πρὸς Ἕλληνας πορτρειτικῷ 175. sq. ἐν τῷ πρώτῳ Στρωματεῖ 410. seq. 475. seq. 496 - 500. Πέμπτῳ 668-691. ἐν ἑκτῷ Στρωματεῖ. 461 - 463. 548. 549.
- Cleodemus vates ὁ πορφύρης, ὁ καὶ Μαλχᾶς, ἰσορῶν τὰ περὶ Ἰσθαίων 422.
- Cleombrotus 205. 206.
- Clitomachus tertiæ Academiae conditor. 726. Carneadis successor 739.
- Conon 548. ubi male κόμων.  
(Corybus & Melitides, stulti 761.)
- Crantor Platonicus πιθανολογικός 729. 731.
- Crates Grammaticus 492.
- Creophylus 619.
- Crates 846. Diogenis Cynici successor 816. 725.
- Ctesias. infra in Pollio.



- Cyclici Poëtæ in quibus Θεογονία & Γιγαντομαχία & Τιτανομαχία. 39.  
 Cydippus Mantinensis περὶ ἐνρημάτων 476.  
 Cynici 136. 139.  
 Cyrenaici 764.  
 Dædalus 480. 481.  
 Daimachus Historicus 464.  
 Damasus. infra, Hellanicus.  
 Demaratus ἐν πρώτῃ τραγωδουμένων 157.  
 Demetrius 184. 205. 206.  
 Demetrius Phalereus 351. 354. 458. 664. de Judæis 422. 439. 445.  
 Demetrius Geometra 464.  
 Democritus Abderita 23. 205. 255. 257. 320. 480. 487. 836. 837. 842.  
 844. 845. 847. 850. 852. 720. 731. 749. 754. 773. 782. annos quin-  
 que apud Ægyptios versatus 482. Leucippum audivit 504. 758.  
 ejus scriptis usus Pyrrho 763. maluit causam unam rerum natu-  
 ralium reperire quam Rex esse Persarum. 781. ὑποθηκῶν δεχό-  
 μιν 782. βαβυλωνίων λόγους ἡθικὰς πεποιῆσθαι λέγεται 472.  
 Demodocus 495.  
 Demosthenes 462. an Hyperides ejus plagiarium? 466. ἐν τῷ κτ' Οἰή-  
 τῳ. ibid. κτ' Κώνων. αἰκίας. id.  
 Δευτερώτῃ Hebræorum 513. 574.  
 Diagoras Melius 753.  
 Dialectici 510.  
 Dicæarchus de anima 810.  
 Didymus vide Areus.  
 Dinarchus ἐν τῇ πρώτῃ κτ' Κλεομέδοντ' αἰκίας. 466.  
 Dioclis Cnidii Διοκρίδαί 731.  
 Diodorus. Siculus: ejus Βιβλιοθήκη ἰστορικὴ 19. 27. 44. 88. 488. 489.  
 ex libro I. 480 - 482.  
 liber III. & IV. 52.  
 liber XX. 160. seq.  
 Diodorus Sophista 729. 730. 731.  
 Diogenes 839. 844. 849. 852. Apolloniates 25. Metrodori disci-  
 pulus 758.  
 Diogenes Cynicus, Antisthenis discipulus & successor 816.  
 Diogenianus 136 - 139. Peripateticus, περὶ εἰμαρμένης contra  
 Chrysippum 261 - 267.



- Dionysius ( Alexandrinus ) ἐν τῷ πρώτῳ τῶν πρὸς Σαβέλλιον. 333.seq.  
 Ex Dionysii Episcopi περὶ φύσεως contra Epicurum. 772-784.  
 Dionysius Argivus 498.  
 Dionysius Halicarnass. ἀνὴρ τῆς Ῥωμαϊκῆς ἱστορίας ἀκριβῆ τὴν ἱστορίαν  
 ἀπασαν ἐκτέμνει 158-160. ἐν τοῖς χρόνοις 497.  
 Dionysius Olynthius 492.  
 Diphilus Comicus 683.seq. 690.  
 Dorotheus τετάρτη Ἰταλικῶν 157.  
 Δωσίδας 157.  
 Draconis leges 479. 496.  
 Drymon 495.  
 Ecophilus. infra, Herophilus.  
 Ecphantus Pythagoreus 850.  
 Eleatica secta 471.  
 Empedocles Agrigentinus 24. 320. 676. 838. 839. 841. 843. 844. 845.  
 849. 851. 852. 720. 721. Metonis F. 749.seq.  
 ejus ἐπη. 185. 187. 206. ἡ φιλόσοφος ποιητικὴ. 685.  
 Enoch Astrologiæ inventor. 419. idem cum Atlante. ibid.  
 Epeis Ἐπῆεις Ægyptius Hierophanta & Hierogrammateus, ab Ario  
 Heracleopolita Græce versus 41.  
 Ephorus 415. Cumæus 492. an plagiararius 464.seq. infra Lysima-  
 chus. Castigat Hellanicum, reprehenditur ab Timæo 478.  
 Epicharmus Pythagoreus Poëta. 674. Comædiæ princeps 721. ἐν  
 τῇ πολιτείᾳ (dramatis hoc nomen) 682.  
 Epicurus 836. 837. 839. 842. 844. 845. 512. 552. 24. 137. 257. 261. 823.  
 718. 754. 773. 779. 782. 799. 800. 682. Democritum secutus  
 749. & Aristippum 763.seq. 768. Xenocratis & Nausiphanis  
 auditor. 768. alii ajunt præceptorem habuisse neminem, id.  
 Socratis fatum veritus 783.  
 ἐν τῇ περὶ τῶν Ὀπιτηδευμάτων Ἐπιστολῇ. 791. ἡ ἐκ τῶν αἰτόμων Ἐπικέρει  
 θεογονία 781.  
 Epicurei 136. 139. ab Epicuro suo neutiqvam dissentientes 727.  
 seq. confutantur 769.seq.  
 Epicuro non melius de providentia sensisse Aristotelem 799.seq.  
 Epimenides Cretensis qvi Spartam migravit 495.  
 Ἐπιμενίδειοι καὶ Ἰαεριοί. 226.  
 Epitherses Grammaticus, Æmiliani Rhetoris Pater 206.  
 Erasistratus 852.



- Eratosthenes 849. Grammaticus 492.  
 Eretrici Philosophi 728.  
 Evander, Lacydis discipulus, Academicus 736.  
 Eubulides ἐν τῷ κατ' Ἀριστοτέλους βιβλίῳ 791.  
 Euclus Cyprius 495.  
 Eudoxus Mathematicus 480. 482.  
 Evelpis Carystius 155.  
 Evemerus Historicus 458.  
 Evemerus Tegeates, Atheus 753.  
 Evgrammo Cyrenæus Musæi librum totum περὶ θεσπρωτῶν pro suo  
 venditavit. 462.  
 Evmolpus ἐν Βακχικοῖς 27.  
 Evpolemus 430. 452. 455. 458. ἐν τῷ περὶ Ἰσδαίων τῆς Ἀσσυρίας 418.  
 ἐν ἑνὶ περὶ τῆς Ἡλίας θεωρητικῆς 447.  
 Euripides τραγωδοῖ. 157. τῆς Σωκράτους Διατριβῆς καὶ Φιλοσοφίας ἐκπε-  
 σῶν 227.  
 oraculo laudatus 227. 228. 229. σκηνικός Φιλόσοφος, Anaxago-  
 ræ discipulus 504.  
 ejus versus 242. 258. 259. 466. 679. D. (ex Euripidis Antiope) 681.  
 μεναλίπῳ. 20. 466. Sisyphum inducens 753. ἐν περιέθῳ δρά-  
 ματι 681.  
 Eusebius suum περὶ τῆς τῶν παλαιῶν ἀνδρῶν πολυπραγείας scriptum alle-  
 gat 310. seq. χρονικὰς κανόνας pag. 484. Dispositio & Argumen-  
 tum librorum de præparatione 788. seq. Ἐυαγγελικὴν ἀπόδειξιν  
 promittit 789. seq. 856.  
 Ezechiel ὁ τῶν Τραγωδιῶν ποιητής 436 - 439. ἐν τῇ ἐξαγωγῇ 439 -  
 442. 443. ἐν τῷ δράματι τῷ Ὀπιλεγομένῳ ἐξαγωγή 444 - 446.  
 Hecataeus 415. Abderita ἀνὴρ Φιλόσοφος ἅμα περὶ τὰς πράξεις ἱκα-  
 νώτατος ἰδίαν βίβλον ἀναθεῖς τῇ περὶ Ἰσδαίων ἱστορίᾳ. 408. seq. (ex  
 Josephi I. contra Apion. pag. 1049. edit. Lipsiens.) βιβλίον περὶ  
 τῆς Ἀβραάμ 417. ὁ τὰς ἱστορίας συντάξας ἐν τῷ κατ' Ἀβραάμ καὶ  
 τῆς Αἰγυπτίας 680. Sophocle junior. ibid.  
 Hecataeus Milesius. infra, Herodotus.  
 Hellanicus 415. 476. 498. ejus βαρβαρικά νόμιμα ex Herodoto &  
 Damaso (an Damasippo) descripta 466. in Genealogiis dissi-  
 det ab Acusilaio 478. castigatur ab Ephoro ibid. res Atticas  
 scripsit 489.



- Heracleo 206.  
 Heraclides 839. Ponticus 850. ejus ὄγχοι 773.  
 Heraclitus 320. 399. 462. 472. 528. 676. 681. 837. 838. 847. 848.  
 849. 720. 748. 772. 816. 821. 723. 729. 748. 772. ad ejus dictum  
 ποταμός ὑλὴ ροῶδης alluditur 819. Ἡρακλείταιοι 723.  
 Herculeæ dogmata 797. Antisthenes Ἡρακλεώτικὸς τις ἀνὴρ τὸ φρό-  
 νημα Herculo vir animo 816.  
 Hermogenes 458. alius qvi loqvens à Platone inducitur 515.  
 Herodotus 462 466. Halicarnassensis 491. libro II. 490. He-  
 cataeum Milesium descripsit. ibid. infra in Pollio, reprehendi-  
 tur ab omnibus 478.  
 Herophilus 852. ita legendum pro Ἡρόφιλος interpreti Ecophilus.  
 Hesiodus 39. 86. 184. 214. 466. 475. 486. 662. 663. 673. 726. 780.  
 499. 500. 620. 677. 680. 688. 693. 662. 663. 694. ex Hebræis  
 profecit 667.  
 ejus versus 164. 643. fabulæ de Diis, à Platone reprehensæ 641.  
 Genealogiæ ab Acusilao 478. Ἡσιόδαιοι θεοὶ 233.  
 Hestiaeus 415. 416.  
 Hieronymus Ægyptius ἱεροδικὸς συγγραφεύς 413. ὁ πῶς δὲ χασιολογίαν  
 Φοινικικὴν συγγραψάμενος 414. 415.  
 Hippasus Metapontinus 748.  
 Homerus 486. 184. 231. 262. 263. 467. 643. 662. 673. 674. 675. 730.  
 766. 480. 481. 498. 499. 500. 579. 593. 805. seq. 823. fabu-  
 læ ejus de Diis à Platone reprehensæ 641. 646. versus 674.  
 677. 682. 688. 693. 731. 739. 748. 754. 757. 781. Tragoediæ prin-  
 ceps 723. 618. seq.  
 oraculo laudatus 227. oraculum de ejus patria 229. ex He-  
 bræis profecit 667. seq. Ὀμηρικὴ νόστος 211.  
 Ὀμήρειοι 723. Græci nihil Homericæ poësi antiquius habent.  
 478. 491. seq. qvi antiquiores Homero ferantur 495.  
 ὁ ποιητής 85. 88. 89. 90. 158. 594. è Rep. ab Homero ejectus 619. sq.  
 Horus Samius 495.  
 Hyperides πρὸς Διονύδιαν, & περὶ τῶν Ἐυβέλῃς δωρεῶν 466. Demosthe-  
 nis æqualis. ibid.  
 Hyperochides 409.  
 Hypsicrates scriptor Phœnicus qvem Græce vertit Asitus 493.  
 Ἰάδης Μῆσαι 725.



Jannes & Jambres Αἰγύπιοι ἱερογγραμματοῖς 411.

Icetes. vide Oecetes.

Iliadis parvæ autor. 498.

Jobas de Assyriis scribens, Beroso usus est 493.

Jonica secta 471.

Flavius Josephus scriptor Judæus

ἐν τῇ πρώτῃ τῆς Ἀρχαιολογίας 413 - 415 - 417. 418 - 422. 455.

456 - 458. ἀπὸ τῆς πρώτης περὶ τῆς Ἰσθαίων ἀρχαιότητος 500-502.

ἐν δευτέρῳ συγγράμματι 361 - 370. 476 - 479.

Isæus ἐν τῷ περὶ Κύλων ὁμήρου descripsit Isocratis Trapeziticum 466.

Isatis 495.

Isocrates 462. ejus Areopagiticus 464. in agone Mausoleo à discipulo Theopompo victus. ibid. Trapeziticum ejus exscripsit Isæus 466.

Ister ἐν τῷ περὶ τῆς Αἰγυπτίων ἀποικίας 499.

Lacydes Arcesilæ successor, propter avaritiam dictus οἰκονομικός 734.

Latinus: ejus sex libri περὶ τῶν οὐκ ἰδίων μενάνδρου 465.

Leo ὁ πρὸς τὰ περὶ τῶν κατ' Αἴγυπτον θεῶν πραγμάτων 499.

Leucippus 844. 850. Zenonem Eleatem audivit 758. 504.

Lini versus 668. ex Hebræis profecit. ibid. circa Trojana tempora vel paullo ante floruit 469. 470. 500. ante Homerum 495.

Longinus 464. περὶ ψυχῆς 822. seq. (confer Longinum Jac. Tollii pag. 252. seq.).

Lyco qui se Pythagoricum appellat 792.

Lycophron 467.

Lyfimachi libri duo de Ephori furtis. 467.

Lycurgus 619. 590. 500. 509. Spartiata 480. ex Ægyptiis profecit 482. Ejus leges 221. 369. 496. ipsi datum Oraculum 214. seq. 260.

Lyricus 674. (Pindarus.)

Lyfias 462.

Mæoras 464.

Magi Persarum 471.

Manetho (Μάνεθως) 88. ἐν ἱερᾷ βίβλῳ καὶ ἑτέροις αὐτοῦ συγγράμμασι. 44. ὁ πρὸς τῶν Αἰγυπτιακῶν ποιησάμενος ἀναγραφὴν. 415. Græce Ægyptiam Historiam scripsit è sacris interpretatus monumentis 500. δευτέρα Αἰγυπτιακῶν id. seq.

Mathematici 846. 847. 849.

Maximus 464.

Maxi-



- Maximus τῆς χρίστῃ Διατριβῆς, ὅς ἐστι ἀσκητικὸς ἀνὴρ, ἐν λόγῳ περὶ ὕλης.  
 337-346.  
 Megacledes Peripateticus 492.  
 Megarenses Philosophi 728. 756.  
 Melampus 480. 481.  
 Megasthenes συγγραφεὺς, ὁ Σελεύκῳ Νικάνορι συμβεβηκώς, ἐν τῇ τρίτῃ  
 τῶν Ἰνδικῶν 410.  
 Megillum loquentem inducit Plato 631.  
 Melanippides Lyricus 680.  
 Melissus 724. 756. 757. Parmenidis discipulus 720. 758. 504.  
 Μήλων, ὁ πρὸ συσκευῆς καὶ ἰσθαίων γράψας 420. lege Mόλων, atque in-  
 tellige Appollonium Molonem, de quo Josephus.  
 Ὁ μελοποιός (Pindarus) 674.  
 Menander Comicus 682. seq. 688. seq. plagiarius. 465. ejus δαισι-  
 δαίμων. supra in Antiphanes.  
 Menander Pergamenus Historicus 493.  
 Menedemus 729.  
 Mentor Carneadis discipulus 738.  
 Mercurius Trismegistus 36. 46.  
 Metrodorus 718. 836. 847. 850. 851. Chius 24. 766. 846. Nes-  
 sæ discipulus 758. Democriti. 765. γράφων περὶ φύσεως. id.  
 Philosophus & Propheta Milesius 136. (Thales)  
 Mnaseas 414. 458. Scepticus 731.  
 Mnesarchus Pythagoræ F. 504.  
 Mnesarchus Stoicus 739.  
 Mochus scriptor Phœnicus quem Græce Afritus transtulit 493.  
 Molus, Μόλῳ 415. leg. ex Josepho Μόλων. Vide paulo ante Μήλων.  
 Monimus ἐν τῇ Ἰασημασίῳ συναγωγῇ. 157.  
 Musæus 469. 480. 498. 500. (Moses) 411. 662. Orphei Magister  
 432. 495. Ἑρμῆς dictus. ibid. Vide & supra in Eugrammone  
 Cyrenæo. Theologorum antiquissimi Linus, Musæus, Or-  
 pheus 470.  
 Myrsilus Lesbicus 159.  
 Nausiphanes Pyrrhonis discipulus. 768.  
 τῶν νεωτέρων Ἰνέες. 852.  
 Nessas Democriti auditor. 758.  
 Nicagoras cognomento Ἑρμῆς, Alexandri M. tempore 791. alius  
 Nicagoras Sophista. 464. Nico-



Nicolaus 415. Damascenus ἱσχυρὸς συγγραφεὺς 413. ἐν τῇ τετάρτῃ.  
417. ἐν τῇ ἐννενηκοστῇ καὶ ἑκτῇ βίβλῳ. 414.

Nicomachus Aristotelis F. 793.

Numa Pythagoreus 410.

Numenius Pythagoreus 410. 411. ἐκ τῶν πρὸς Πλάτωνα διαπορήτων.  
650. seq.

ἐν τοῖς πρὸς Πάγαθῃ. 536. 537. 538. 539. 543. πρῶτον πρὸς Πάγαθῃ.  
411. 819. 544. ἐν δευτέρῳ. 525 - 527. ἐν τῷ πέμπτῳ 544.

ἐν τῷ πρώτῳ πρὸς τῶν Ἀκαδημαϊκῶν πρὸς Πλάτωνα διαπορήσεως. 727.  
seq. 737. seq.

Nymphodorus Amphipolitanus ἐν τρίτῳ νομίμων Ἀσίας 499.

Oecetes Pythagoreus 849. (al. Icetes)

Oenomai Cynici γοήτων Φορά. 209-213-234. 254-261.  
parodiæ ad Oracula p. 231. 233.

Oenopides Chius 480. 482.

Onomacritus, Olympiade XL. clarus. Vide Orpheus.

Oracula 123. 124. 125. 145. seq. 159. 168. 175. 188. 190-196. 200-  
205. 209-212. 214-227. 229. 230. 232. 233. 237-241. 255. 256.  
257. 260. 261. 391. 412. 413. 456. seq. 463. 469. ubi Amphiarai,  
Amphilochi &c. mentio. 472. 689. favorum hominum com-  
menta 131. seq. 213. 290. etiam confessione ipsorum ἱεροφαν-  
τῶν, θεολόγων καὶ προφητῶν in tormentis 135. Peripateticorum,  
Cynicorum & Epicureorum 136.

Origenes ὁ Ἰαωμάσιος ἐν τοῖς εἰς Γένεσιν ἐξηγητικοῖς 280-295. 334-336.

Orpheus 27. 184. 462. 662. 469. 470. 480. 495. 498. 500. Mosis  
discipulus 432.

Ὀρφικά ἔπη. 83. 89. 100. seq. 102. 106. 107. 108. 771. 684-687.  
688. 690. 839.

Θεογονία. 47. seq. ἐν ποιήμασι τῶν κατὰ τὸν ἱερὸν λόγον αὐτῷ λεγομέ-  
νων 664-666.

ab Ægyptiis Theologiam suam hausit Orpheus 103.

Ὀρφικοὶ κατὰρμῶι. 226. Orpheo tributa, scripta sunt ab Onoma-  
crito Athenienfi 495.

Ostanes 202. ἐν τῇ Ἰππυγραφομένῃ Ὀκτατεύχῳ. 42.

Pallas ὁ ἀριστὸς περὶ τῶν 8 Μίδρα σωμαγαγῶν μυσηρίων 156.

Parmenides 838. 843. 850. 852. Eleates 23. 790. 720. 718. 723. 724.

G

756.



756. Xenophanis auditor. 758. 504. Παρμενίδης ὁ μέγας. 680.  
 Periander 509. (ejus versus. ibid.)  
 Pericles Anaxagoræ discipulus. 504.  
 Peripatetici 136. 324. 718.  
 Phemius 495.  
 Phemonoë prima oracula cecinit 499. seq.  
 Pherecydes 41. Σύρις 465. 470. 478. 500.  
 Philammon 495.  
 Philarchus 156. 164.  
 Philemon Comicus 687.  
 Philippus 206. 207. alius hoc nomine p. 278.  
 Philistus de rebus Siculis 478.  
 Philo quartæ Academiae princeps 726. Clitomachi successor 739.  
 Philo Byblius. Φοινικικὴ ἱστορία ex Sanchoniathone 156. seq. libri  
 novem Sanchoniathonis ad Abibalum Regem Berytiorum ex  
 Phœnicio Græce redditi 31. libri tres ὡς ἀδόξασ ἱστορίας.  
 32. περὶ Ἰσδαίων. 40. Ἐθωθίων \* ὑπομνήματα 41.  
 Philo ἐν τῷ πρώτῳ περὶ τοῦ γεροσύλума. (versibus Heroicis) 421. 452. sq. ἐν  
 τῇ ἰδ. τῶν περὶ γεροσύλума. 430. hic est Φίλων ὁ πρεσβύτερος 458.  
 Philo Hebræus 331. 378. 546 - 548. τὰ οἰκεία πατρίδαν ἀκριβῶς  
 323. seq. ὁ τὰ Ἑβραίων πεπονημένος 704.  
 ἀπὸ τῆς πρώτης τῶν εἰς νόμον 384. seq.  
 ἐν τῷ περὶ γεωργίας πρώτῳ 323.  
 ἐκ τῆς πρώτης ζητημάτων καὶ λύσεων 323. 324.  
 ἐν τῇ ὑπὲρ Ἰσδαίων Ἀπολογία 378 - 381.  
 περὶ τῆς παρθενίας 336. seq. 385 - 400.  
 περὶ τῆς πάντας παρθένων ἐλευθερίαν εἶναι 381 - 384.  
 ἐκ τῆς πρώτης συγγραμμάτων ὧν ἐπεγράψεν ὑπομνημάτων, 351 - 361.  
 περὶ τῆς χειρὸς τῆς κρείττονος Φιλῆν ἰσχυρίζεται. 533. 534.  
 Philochorus 490. Atheniensis 492. res Atticas scripsit 489.  
 Philolaus Pythagoreus 836. 843. 850.  
 Philomelus Scepticus 731.  
 Philostephanus περὶ εὐρημάτων 476.  
 Philostratus Alexandrinus περὶ τῆς Σοφοκλέους κλοπῆς 465.  
 Phlegontis historiae 488.  
 οἱ ἀναγεγραφότες τὸν ἱερὸν πόλεμον τὸν ἐν Φωκίᾳ. 392.  
 Phocylides 687.

Phœ.

\* Vigerus explicat, Chronica, ab ΠΠΥ: Montacutii Codex ἡθικῶν.



Phœnicum πρῶτοι Θεολόγοι 107. eorum doctrina de hominum ortu. 83. 184.

Ἡ Φοινίκων γραφή. 28. Vide infra in Philone Byblio, & supra in Hieronymo Ægyptio. οἱ τὰ Φοινικικὰ συνταξάμενοι. 415. Φοινίκων ἀναγραφαί. 458.

Ὁ τῆς Φορωνίδου ποιητής 497.

Φρύγιοι λόγοι. 83. 184.

Physici Philosophi 718. 719. 720. 790. 843. &c.

Pindarus ὁ Βοιωτὸς μέλοπιός. 125. 395. 499.

Lyricus. 674. 688. Pythagoreus 675.

Plato 690. 691. 694. 836. 837. 839. 841. 842. 843. 844. 845. 846.

847. 851. 852. 590. seq. 596. seq. 681. 573. 574. 576. 586. 471.

480. 539. 554. seq. 83. 97. 99. 172. 184. 187. 206. 230. 362. 411.

462. 511. 508. seq. 795. 790. 794. seq. 753. 754. 815. 816. 717. 718.

720. 722. 801. seq. Platonis etymologiæ 517. seq.

Moses Ἀηκίζων 411. 527. ex Hebræis profecit. 523. seq. 663.

seq. 668. seq. ex Ægyptiis. 482. ex Protagoræ libro de en-

te. 468. Pythagora haud inferior. 727. Πυθαγορείσας 728.

745. 843. Πυθαγόρειον 729. μεσέων Πυθαγόρου καὶ Σωκράτους.

ibid. 505. Αἰγυπτιάζων τῷ δόγματι 689. ejus Peripatus 791.

Alcibiade 551.

Cratylo 28. 87. 103. 515. 518. 526.

ἐν τῇ Σωκράτους Ἀπολογία 659-662.

Critone 651-659.

ἐν Ἐπιστομίδι 702. 640. & 471. 534. ubi excusum ἐν Ἐπιστομίδι.

ἐν μεγάλῃ Ἐπιστολῇ. 530. Epistola ad Dionysium. 530. seq. 541.

ad Hermiam, Erastum, Coriscum 534. 675.

Euthyphrone 649. 650. 651.

Gorgia 577-580.

Λύσιδι. 672.

ἐν Θεατητῷ, 602. seq. 615. 672. 722. seq. 766.

ἐν νόμοις 607. 610. 589. seq. 711. seq. 706. seq. 99. 369. 410. ἐν

πρώτῳ 587. seq. 573. δευτέρῳ 593. ἑκτῷ 581. ἐβδόμῳ, 610.

δεκάτῳ 703. 670. 621. seq. 549. ἐνδεκάτῳ 575. τελευταίῳ 669.

ἐν πολιτείᾳ 745. seq. 544. 611. 697. seq. 707. ἐν πρώτῳ 582. 614. δευ-

τέρῳ τῆς πολιτείας 583. 641-647. 678. τρίτῳ 610. πέμπτῳ 608. seq.

ἑκτῷ 593. ἐβδόμῳ 676. ex decimo de Rep. 677. 563. de Ere-

Armenii & 675.



- ἐν πολιτικῷ 559. seq. 582.  
 ἐν Σοφιστῇ 724. 680. seq.  
 Συμποσίῳ 584. seq. (542. 544. 545. 675. 703.  
 ἐν ᾧ Τιμαίῳ 639. 669. 670. 672. 471. 497. 530. 696. 559. 557. seq.  
 ἐν Φαίδρῳ 671. 697. 709. seq.  
 Φιλήβῳ 770.  
 περὶ ψυχῆς 696. seq. 26. 750. seq. 551 - 554. 564. seq. 567. seq.  
 Verba Platonis (non nominati) de DEo quod non sit malorum  
 causa. 250. C.  
 πλατώνεια dies festus in memoriam Platonis 467. 464.  
 Aristotelem calumniantur quidam Platonis libros ἀλαφροῦς  
 791. Zeno & Cephisodorus contra Platonem scribentes 732.  
 de Platonis successoribus 726. Academicorum à Platone dis-  
 sensus. ibid. seq. 732. Platonis ab Aristotele 798. &c.  
 Plotinus ἐκ τῆς περὶ ἀθανασίας ψυχῆς δευτέρῃ, (contra Aristotelem qui  
 animum entelechiam esse contendit) 811. seq.  
 περὶ τριῶν δρχικῶν ὑποστάσεων 535. 536.  
 περὶ ψυχῆς. 824 - 835. adde Ennead. IV. 7.  
 Πλωτίνεια 464. legendum πλατώνεια ex 467. d.  
 Plutarchus 82 - 86. 99. 119.  
 περὶ τῶν δρεσκόντων τοῖς Φιλοσόφοις Φυσικῶν δογμάτων 747 - 750.  
 753 - 755. 836 - 839. 841 - 852.  
 περὶ τῆς ἐν Δελφοῖς 527 - 529.  
 περὶ τῶν κατὰ τὴν Ἰσιν καὶ Αἰγυπτίων Θεῶν. 90. 91. 186 - 188.  
 περὶ τῶν ἐν Πλαταιαῖς Δαυδάλων 83 - 86.  
 Στρώματα 20.  
 περὶ τῶν ἐκλελοιπῶτων χρηστηρίων 183 - 185. 188. 189. 205 - 207.  
 πρῶτον περὶ ψυχῆς 563. seq. ex quo Antylli qui revixit & Sositelis  
 atque Heracleonis, nec minus Nicandæ cerdonis mentio.  
 Poësis Hebræorum 514.  
 Poëtæ versus 24. 27. 387. 854. 855. 795. 796. 798. 644. 660. 776.  
 781. 782. 795. 796. 798. 499. ποιητὴς τις οὗτος ἀσκητὴ 688. ὡς οἱ  
 ποιηταὶ παρὰ Φασίν 388. 823. ποιητικὴ πᾶσα Μῆσαι. 669.  
 Vide & supra, in Homero.  
 Polemo Xenocratis successor 726.  
 Polemo ἐν τῇ πρώτῃ Ἑλληνικῶν 490.  
 Pollionis Epistola ad Soterindam de Ctesia, & liber de Herodoti furtis.  
 467. ejusdem ἰχθυοπαί, ibid. Poly-



Polybii historiæ 488.

Polyhistor. 421. Vide supra, Alexander.

Porphyrus περὶ ἀγαλμάτων 97. 98.

ἐν τῇ πρὸς Αἰβω (Νεκτεναβω 740.) τὴν Αἰγυπτίον Ἐπιστολῇ 92. 192.  
127 - 199. 741.

nescio an etiam 100-102. 108. 109. 110. 111-117.

ἀπὸ τῶν πρὸς Βόηθον περὶ ψυχῆς. 554-556. 812. seq.

περὶ τῆς τῶν ἐμψύχων ἀποχῆς 28. 93. (idem respicit pag. 144. D.  
ἐν ἑτέροις) 147. seq. 149. 150. 151-153. 155. 156. 166. seq. 171-  
173. 403-407.

ἀπὸ ἑαυτοῦ τῆς Φιλοσοφίας ἀκροάσεως 464 - 468.

περὶ τῆς ἐκ λογίων Φιλοσοφίας 123. 124. 143. 144-147. 168. 174.  
189. (ἐπομνύμεται κρύπτειν ἀπόρρητα Θεῶν 144. 189.) 192. seq.  
203. 204. 234. 236-241. 741. seq. ἐν τῷ πρώτῳ 412. seq.

ἐν τῇ κατ' ἡμῶν συσκευῇ sive in opere adversus Christianos, 178.

189. ὅτι κατ' ἡμῶν διαβολὴν πεποιημένῃ 234.

ἐν τετάρτῳ τῆς πρὸς ἡμᾶς ὑποθέσεως 31. 485.

Posidonius 844.

Prodicus Chius 619.

Prometheus sapientiam deferens ad homines 539.

Pronatides (al. Protænides) Atheniensis 495.

Prosenes. Προσήνης Peripateticus 464. 467.

Protagoras Abderita 718. 723. 766. 620. Democriti discipulus 504.  
758. pro Atheo habitus. Ejus περὶ θεῶν σύγγραμμα 722. 766.  
Socratis ætate vixit. 504. ejus dictum μέτρον πάντων χρημάτων ὁ  
ἀνθρώπος. ibid. ex libro ejus de ente quædam hausit Pla-  
to 468.

Protarchus 629. 770. 771.

Ptolemæus Mendesium Sacerdos τὰ Αἰγυπτίων ἀνέκαθεν ἱστορῶν 497. 490.  
τὰς τῶν βασιλέων πράξεις ἐν τρισὶν βίβλοις ἐκθέμενος 493. ἐν τοῖς  
χρόνοις. id. seq.

Pyrrho 790. 718. 729. 730. ab Democrito edoctus 731. hoc est  
libris ejus usus 763. discipulus Anaxarchi, Eleus, nihil scripsit.  
758. 763. ubi plura de eo. Metrodorum secutus 765.

Pythagoras 619. 487. 727. 728. 753. 754. 837. 842. 843. 845. 851.  
852. 187. 320. 362. 411. 462. 834. 669. 673. 510. 500. 772. 834.  
478. Samius 480. Xenophanis & Anaxagoræ tempore 504.



- à Judæis multa hausit 411. 664. Pythagoræ περατώδης σοφία.  
 754. Pherecydis discipulus. 470. alia de eo, ibid. seq.  
 Pythagorei 671. 549. 839. 844. 488.  
 Pythagoras Rhodius 193. 196.  
 Pythocles ἐν τρίτῳ περὶ ὁμονοίας 157.  
 Rhadamantus 662. (victos 410.  
 Sacrorum librorum versio Græca ante Alexandrum M. & Persas de-  
 Salomonis Regis Epistolæ ad Vaphrêm Ægypti & Suronem (Hira-  
 mum) Tyri Reges 448. seq.  
 Sanchoniathon 485. Vide supra in Philone Byblio.  
 Scammon Mytilenæus de inventis 476.  
 Seleucus Theologus 155.  
 Septem Sapientes 496. 500. unius è VII. sapientibus versus, ἐπὶ  
 με Φωνήεντα &c. 520.  
 Severus Platonius περὶ ψυχῆς 700. 701.  
 Sibylla 495. 678. 681. 416.  
 Οἱ τὰ Σικελικὰ συγγράψαντες 390.  
 Σικελικὴ Μῆσις 725.  
 Simonides 466.  
 Socrates 25. sq. 225. 462. 673. 754. 510. sq. 852. 816. 847. 854. 855.  
 856. res Hebræorum curiose rimatus 664. tres Deos docens  
 728. ex Pythagoræ fonte hausit. ibid. Archelai discipulus, Pro-  
 tagoræ ætate vixit 504.  
 Solon 471. 500. 509. 619. ἐν ταῖς ἐλεγείαις. 688. Atheniensis 480.  
 ex Ægyptiorum institutis in suas leges transtulit. 482.  
 Sophistæ Græcorum 495.  
 Sophocles 680. bis 687. sq.  
 vide & supra, Philostratus Alex.  
 Speusippus, Platonis successor 726. 727.  
 Stefimbrotus Thasius 491.  
 Stilpo 729. 756.  
 Stoici 102. 362. 676. 838. 839. 841. 842. 844. 845. 846. 847. 849. 850.  
 851. 852. 816. seq. usque ad 835. 668. seq. 670. 671. 674. 718. 755.  
 772. 836. 837. factiones inter Stoicos. 728. à Scepticis maxime  
 impetuntur 723. à Carneade 737. 738. Philone Academico 739.  
 Strato Peripateticus περὶ εὐρημάτων 476.  
 Suronis, (Hirami) Tyriorum Regis Epistola ad Salomonem 449.  
 Synal-



Synallus Aristippi discipulus 764.

Ὁ τῆς Συρίας ἀγνομέτης ἐν τῇ πρώτῃ 452. infra, Thallus.

Σύρων ἀναγραφαί. 458.

Tautus Phœnicus. 31. 39. seq. Ejus κοσμογονία, ὑπομνήματα, ἱεραὶ  
γραφαί, quibus usus Sanchoniaton. 34. 41.

Tatianus 497. ἀπὸ 8 πρὸς Ἕλληνας. 491-496.

Teluges Pythagoræ F. 504.

Teracles (Telecles) 482.

πραποκόποι 224.

Thales Milesius 22. 320. 747. seq. 850. 849. 847. 845. 838. 619. 510.  
509. 504. 754. 471. 478. 503. ubi plura de eo. Septem sapien-  
tum antiquissimus 496.

Thalli historiæ 488. Syriacas res scripsit 489.

Thamus Ægyptius 206. seq.

Thamyris 495.

Theagenes Rheginus sub Cambyse clarus 491.

Theano Pythagoræ uxor 504.

Thearidas ἐν τῷ περὶ Φύσεως 690.

Theocriti Chii Epigramma in Aristotelem & Hermiam 793.

Theodectes tragœdiarum scriptor. 355. in Alcmaëone 466.

Theodorus 482. alius 603. seq.

Θεοδῶρειοι Philosophi 731.

Theodoto Episcopo Laodicensi libros πεπραξακυῆς Eusebius in-  
scripsit.

Theodotus 458. ἐν τῷ περὶ Ἰσθαίων (versus Heroici) 426-429. adde  
Grotium ad Joh. IV. 5.

Theodotus scriptor Phœnicus quem Græcè Asitus vertit. 493.

Theognis 574.

Theologi Veteres 187. 788. &c.

Theophilus 452. 458.

Theophrastus Ereus 28. 29. 148. 150. 151. 404. Nicomachum Ari-  
stotelis filium educavit. 793. ab Arcesila auditus 729. 731. ejus  
περὶ εὐρημάτων 476.

Theopompus 354. 462. an Ephoro præferendus 464. seq. in un-  
decimo de Philippo descripsit Isocratis Areopagiticum. ibid. in  
undecimo Ἑλληνικῶν, Xenophontem, illius εὐψυχον καὶ ἐνεργὸν  
affectato dicendi genere corrumpens. 465. vide & p. 467.

Thucy-



- Thucydides 462. 479.  
 Timæus Locrus ἐν τῷ Φυσικῷ συγγραμμάτι 681.  
 Timæus Tauromenites ἐν ταῖς ἱστορίαις 791. de rebus Siculis 478.  
 Timo Phliasius in Sillis. 855. 729. 763. ubi plura de eo. Scepticus.  
 731. Pyrrhonis discipulus. 758. omnes præter Pyrrhonem la-  
 cerat. 759. ἐν τῷ Πύρρωνι 761. ejus versus οὐκ ἂν δὴ Πύρρωνί γ'  
 ἐρίσειεν βροτὸς ἄλλῳ 761. versus alii Timonis ibid. & 762.  
 Timochares ἀπὸ τῶν περὶ Αντιόχου 452.  
 Tragoedia. 645. 684.  
 Triptolemus 662.  
 Tyrtaeus 575.  
 Vaphris Ægypti Regis Epistola ad Salomonem 448.  
 Xenocrates 187. 206. successor Speusippi 726. 727.  
 Xenocratis discipulus Epicurus 768.  
 Xenocrates Carthaginienſis. 681. Xenocrates Stoicus 846.  
 Xenophanes 510. 836. 837. 839. 842. 847. 848. 849. 850. Pythago-  
 ræ & Anaxagoræ tempore. 757. 504. Eleaticæ sectæ princeps.  
 471. Colophonius. 23. 678. seq. 790. 718. 725. 753. 756.  
 Xenophon 678. ἐν ἀπομνημονεύμασιν 853. seq. 743. seq. Epistola ad  
 Æschinem. 744. seq. Ἑλληνικά. 465.  
 Ὕμνοι, ὡδὰς καὶ τῶν τελετῶν ἀπόρρητα 91. ἐπαοιδαί. 271. 330. &c. Φθέγ-  
 ξομαι οἷς θεοῖς ἐστὶ &c. 97. 118.  
 Zeno Melissum audivit 758. 504. ubi plura de eo. Eleates 23. 756. 509.  
 Zeno Cittieus, Cratetis successor, auctor Stoicorum 816. 820. 821.  
 823. 846. 671. 728. audivit Polemonem 731. Xenocratem,  
 Cratetem Cynicum, Stilponemqve, & Heracliti scripta dili-  
 genter evoluit (ita enim intelligo τῶν λόγων μετέχε τῶν Ἡρακλει-  
 τεῖων, non ut interpretes Heraclitum audivit, quod temporum ratio  
 non patitur) 729. contra Arcesilam & Platonem scripsit 732.  
 733.  
 Zeno Myndius 71.  
 Zeno junior, successor Chrysippi 816. 820.  
 Zenodotus Grammaticus 492.  
 Zethus 499.  
 Zopyrio 458.  
 Zopyrus Physiognomon 270.  
 Zoroaster 184. 484. ejus ἱερὰ συναγωγὴ τῶν Περσικῶν. 42. idem cum  
 Ere Armenii 675. 3. Ἐυαγγε-



3. Εὐαγγελικὴ ἀπόδειξις *Demonstrationis Evangelicæ* ex viginti libris, decem: primus \* nimirum (initio mutilus) usq; ad decimum itidem extrema parte truncum. Hujus operis, quo veritatem Christianæ Religionis ex sacris litteris & Vet. Test. maxime adstruit, & Vaticinia de CHRISTO colligit atqve interpretatur, Codices MSS. rarissimi sunt, Montfauconiqve judicio s) videntur omnes descripti ex membranaceo codice antiquo, qui exstat in Bibl. Regis Galliæ: nam omnes sunt perinde in fronte mutili, & ab eadem voce incipiunt, atqve in eadem desinunt. Libros viginti memorat Hieronymus c. 81. Catalogi, & Photius Cod. 10. Librum XVIII. laudat Hieron. præf. in Hoseam, testatus illo libro Eusebium de Hosea quædam disputasse. Aliud Eusebii opus fuit τῆς καθόλου στοιχειώδους εἰσαγωγῆς pluribus constans libris, cujus sextus, septimus, octavus, & nonus, exstant adhuc MSS. sub titulo *Eclogarum Propheticarum de CHRISTO* libris IV. Hos enim libros in Bibl. Vindobonensi superesse testatur Lambecius lib. 1. p. 139. sq. & lib. 3. p. 75. Ex eodem Lambecio apponam hæc libri quartæ Eclogarum Propheticarum: ἀλλὰ γὰρ ἐν τέταρσι καὶ πλὴν τῶν ἐκλογῶν ὑπόθεσιν ἐν τῷ ΤΗΣ ΚΑΤΟΛΟΥ ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΟΥΣ Εἰσαγωγῆς ἑννατίῳ τῷ συγγραμμάτι περιγράφαντες, ἐν τῷ ΔΕΚΑΤΩ τοῖς ἀπὸ τῶν ἀθέων ἀρεῶν τὸν λογισμὸν ἀποβεβλαμμένοις ἐτέρων ἀρμότισαν ἔφοδον ὡς ἀρχὴν πειρασόμεθα. Mentio hujus operis in Eusebii Hist. Eccles. lib. 1. cap. 2. ubi opus illud à Demonstratione Evangelica distingvit: ἀλλὰ γὰρ ἐν οἰκείοις ὑπομνήμασι τὰς περὶ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ προφητικὰς ἐκλογὰς συναγαγόντες, ἀποδεικτικώτερον τε τὰ περὶ αὐτοῦ δηλέμεθα ἐν ἑτέροις συστήσαντες, τοῖς εἰρημένοις ὅτι καὶ παρόντι δὲ κεραισόμεθα. Doctiss. Blondellus lib. de Episcopis p. 45. ait Eusebium in Demonstratione allegare Historiam suam, sed lib. VI. cap. 13. pag. 273. ad ἱστορίαν quidem suam hoc est ad notitiam & experientiam provocat, Historiæ autem Ecclesiasticæ à se scriptæ neutiquam meminit. Verba sunt: εἰ γὰρ πάλαι καὶ ἡμετέροις ἱστορία, καὶ ἡμᾶς αὐτὰς πάλαι βωμένην Σιών ζεύγεσι βοῶν

H

ὑπο

Libri 5ti Pars Altera.

\* Primi libri argumentum perspicue exponit Eusebius XV. 1. præparat. p. 790. & cap. ult. p. 856. quod cum eo qui in hodiernis codicibus primus est, congruit. Atq; cæteros novem continenter ita ab auctore fuisse subjunctos atq; connexos, ex ipsis librorum exordiis, in quibus numerus etiam subinde libri cujusq; exprimitur, patet.  
s) Montfauconus Diar. Italic. pag. 12. 42.



ὑπο ῥωμαίων ἀνδρῶν δρᾶμένην ὀφθαλμοῖς παρελήφαι. ūberioreml  
ἐξέλασιν locorum Prophetarum de Vocatione Gentium facturum se promittit  
lib. 2. Demonstrat. pag. 53. quæ in præsentī ἔτε ἀναλέγειν ἔτε ἐρμη-  
νεύειν καιρός. pag. 48. Illa ἐξέτασις perinde ut decem ultimi Demon-  
strationis libri interciderent. Et dubito an diversi ab editis exstent in  
Bibl. Vaticana, licet in Scaligeranis legas: *il y a au Vatican les dix  
derniers livres δποδείξεων d'Eusebe, mais les Italiens sont si jaloux, qu'ils ne  
les voudroient pas prester.*

Latine vertit Bernardinus Donatus Veronensis, dicavitque Paulo  
tertio Pontifici. Prodiit ejus versio Venetiis primum, hinc Co-  
lon. 1542. fol. & cum aliis Eusebii Operibus Basil. 1542. 1548. 1559.  
& 1570. fol. additis Scholiis Jo. Jac. Grynæi: & Paris. 1581. fol. Nonnul-  
la in ejus versione castigat Jacobus Billius in observationibus suis sa-  
cris, & Georgius Calixtus §. 54. diff. quod Filius DEI Patribus V. T.  
in propria hypostasi non apparuerit, notat Donatum pleraque de  
CHRISTO durius & licentius ab Eusebio dicta sic esse interpreta-  
tum, ut emolliret. Atque ob similem causam omisisse quædam, mo-  
net Possevinus in apparatu sacro.

Græce typis nitidis Regiis à Codice Regio edidit primus  
Rob. Stephanus. Paris. 1545. fol.

Græce & latine cum Donati versione, & variis lectionibus  
& castigationibus brevibus Paris. 1628. fol. additis libro Eusebii  
contra Hieroclem, duobus contra Marcellum Ancyranum, & tri-  
bus de Ecclesiastica Theologia. Hæc editio repetita est Coloniae  
(sive Lipsiæ potius) 1688. fol.

4. Ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία, *Historiæ Ecclesiasticæ Libri X.* \*  
e quibus ultimum dicavit Paulino t) qui Tyri atque inde per sex  
menses Antiochiæ post depositum Eustathium Episcopus fuit. Ab-  
solutum opus Crispo u) adhuc superstite, quem X. 9. βασιλέα Φι-  
λανθρῶ-

\* Apud Theophanem p. 5. pro τὴν ὀκτάβιβλον. legendum τὴν ὀγδόην βιβλον,  
ut Combesius etiam in notis animadvertit. Adde Hanckium p. 100. de scripto-  
ribus Byz. Fallitur enim Jacobus Goarus, qui putat Theophanem ad opus Eu-  
sebii quo veterum Martyrum acta collegerat respicere idque octo libris constitisse.

t) Hunc Paulinum ἐρωτάων vocat Eusebius Lib. X. cap. I. Senem jam fuisse patet  
ex p. 317. d. De illo multis Hanckius p. 106--113. contendens ante Eustathium  
sedisse Antiochiæ & paulo ante Concilium Nicænum diem obiisse. Sed verio-  
ra videntur, quæ habet Antonius Pagi ad A. C. 340. num. 21.

u) Idem Hanckius, p. 103. seq. & Papebrochius T. 3. Act. Sanctior. April. p. 108. Pagi  
ad A. C. 326. n. 18. 19.



λανθρωπότατον, & μοχ θεοφιλέστατον καὶ κτ' πάντα τὰ πατρὸς ὁμοιον appellat. Quamquam vero Hegesippus, & Africanus, quodam modo Eusebio præiverant, Papias quoque & Justinus ac Clemens Alexandrinus, Irenæus aliique varia in scriptis suis annotaverant, quæ ad Historiam Ecclesiæ & Hæresium facerent, justum tamen Ecclesiasticæ Historiæ corpus nemo ante Eusebium condidit, unde merito ait, *ἡ πρώτη τῇ ὑποθέσει ἐπιβῆσαι primum aggressum esse hoc argumentum.* Deduxit autem illud a Christianismi primordiis usque ad Licinium a Constantino M. superatum extinctumque, & pacem Ecclesiæ reditam A. C. 324. Indices capitum ab ipso Eusebio præfixos docet Valesius. *Τὴν καθόλου ἱστορίαν, Historiam universalem Ecclesiasticam* vocat opus suum Eusebius lib. VIII. cap. 2. pag. 294.

*Latine* vertere voluit Hieronymus, \* scripturus Historiam Ecclesiasticam, qui etiam libro de Scriptoribus Ecclesiasticis pleraque omnia repetiit ex Eusebio, licet translata liberius nec semper satis accurate. Vertit Eusebii Historiam *Rufinus*, sed ita ut varia passim, librumque decimum x) integrum propemodum omitteret, alia adderet atque interpolaret, & ipse libros duos novos subjungeret y) producentes Historiæ telam ad Theodosii M. obitum usque, sed incertis quibus scatent & parum credibilibus narrationibus iudicio & fidei Eusebii neutiquam respondentes. Rufini versio dicata Chromatio Aquilejensi Episcopo, & jam Augustino lib. de cura promortuis c. 6. laudata, quæ lucem vidit Rom. 1476. fol. Mantuæ. 1479. fol. Paris. sine temporis nota, literis Longobardicis, ex emendatione Goffredi Boussardi 8. Lugd. 1523. 8. Paris. 1541. fol. & Basil. 1523. 1528.

H 2

ex

\* Hieron. in vita S. Malchi: *Prius exerceri cupio in parvo opere, & veluti quandam rubiginem lingvæ abstergere, ut venire possim ad latiore historiam. Scribere enim disposui, (si tamen vitam Deus dederit, & si vituperatores mei saltem fugientem me & clausum persequi desierint) ab eventu Salvatoris usque ad nostram ætatem, id est, ab Apostolis usque ad huius temporis faciem, quomodo & per quos Christi Ecclesia nata sit & adulta, persecutionibus creverit, martyriis coronata sit, & postquam ad Christianos Principes venerit, potentia quidem & divitiis major, virtutibus minor facta sit.*

x) Rufinus Epist. ad Chromat. *Sciendum est, quod decimus liber huius operis in Græco, quoniam perparum habet in rebus gestis, per reliqua omnia in Episcoporum panegyricis tractatibus nihil ad scientiam rerum occupatus, omissis quæ videbantur superflua, historiæ, si quid habuit, nono conjunximus libro, & in ipso Eusebii narrationis dedimus finem. Decimum vero & undecimum librum nos conscripsimus. &c.*

y) De horum duorum Rufini librorum Græca versione dixi infra in Socrate.



ex recensione Beati Rhenani, cum Hist. Tripartita, cui in edit. 1535. fol. accedunt liber Nicephori XVII. incerto interprete, Victor Vi-  
 tensis de persecutione Vandalica, & Græce primum tunc editi li-  
 bri V. Hist. Ecclesiasticæ Theodoriti. Prodiit iterum Rufini versio  
 cum Hist. tripartita Basil. 1539. 1568. Francof. 1588. Itidem Ba-  
 sil. 1542. 1548. 1559. 1570. fol. cum Jo. Jac. Grynei scholiis, inter  
 alia Eusebii opera. Novam versionem composuit & Eduardo VI.  
 Angliæ Regi dicavit *Wolfgangus Musculus*, editam cum versione libro-  
 rum de vita Constantini, Historiæque Socratis, Sozomeni, Evagrii  
 ac Theodori Lectoris & Dorothei Tyrii, & quem Camerarius trans-  
 tulit Theodoriti, Basil. 1549. 1557. 1562. 1611. fol. Omisit Rufino  
 etiam præteritum librum de Martyribus Palæstinæ, quamobrem per-  
 inde ut ob alios nævos à Valesio reprehenditur. Tertia versio Historiæ  
 Eccles. Eusebii, item Socratis, Theodoriti, Sozomeni & Evagrii, au-  
 ctore Jo. Christophorsono Cicestriensi Episcopo, prodiit Lovanii 1570.  
 & Colonia 1470. & 1581. cum *Suffridi Petri* annotationibus, fol. &  
 Paris. 1571. fol. quam licet *latinissimam* vocat Montacutius. T. I. Orig.  
 p. 264. tamen multis in locis infelicitè reddere Eusebium & Baronio  
 errandi ansam passim dedisse, multi jam observarunt, quorum judicia  
 collegit Martinus Kempius in Bibl. Theologica p. 509. sq. & B. Tho.  
 Ittigius præf. ad Hist. Eccles. seculi 2. p. 3. sq. Vide & D. Dorschei  
 diatyposin Concilii Nicæni p. 4. Librum de Martyribus Palæstinæ  
 Christophorsonus in octavum Historiæ librum transfudit. Quartam  
 versionem *Meredithi Hanmeri*, illius qui Chronicon Hiberniæ edidit,  
 haud vidi, neque editam puto. Sexta *Henr. Valesii* prodiit, Græcis  
 Eusebii omiſſis, Paris. 1678. fol.

Græce Eusebii, Socratis, Theodoriti, Sozomeni & Evagrii  
 Historiam Ecclesiasticam elegantissimis typis ex Codd. Regiis edidit  
 Rob. Stephanus Paris. 1544. fol. Confer. laudati Ittigii librum de Pa-  
 trum Bibliothecis p. 727. sq.

Græce & Latine eosdem scriptores vulgarunt Genevenſes, ad-  
 dita Jo. Christophorsoni versione & Suffridi Petri annotationibus, An-  
 no 1612. fol. quæ editio quia parum emendata est, ideo nihil ea fla-  
 gitiosius prodiisse ait Montacutius p. 187. apparatus ad Origines  
 Ecclesiasticas.

Ab eo tempore Eusebii Historia, liber de Martyribus Palæ-  
 stinæ, libri IV. de vita Constantini, cum Constantini Oratione ad San-  
 ctos



ctos & Eusebii in Constantinum Panegyrico insignem accepit lucem à præclara industria eruditissimi viri *Henrici Valesii*, qvi Græca recensuit ad MSS. binos Regiæ Bibl. qvibus Rob. Stephanus usus fuerat, tertiumque optimum Mazarinianum, scholiis etiam græcis hinc inde illustratum, qvas notis suis plerasque Valesius inseruit, & quartum Nic. Fucketii, tum varias lect. e Turnebi, Vulcobii & Savilii Codicibus: tum novam & accuratiorem \* versionem notasq; doctas atq; omnibus Historiæ Eccles. studiosis legendas addidit, denique præter diss. de vita Eusebii & scriptis, & veterum de Eusebio in utramq; partem testimonia, præmisit Petri de Marca Epistolam ad se scriptam, de originibus Christianismi in Gallia, qvo de argumento conferri etiam possunt Andreas Saussæus de Mysticis Galliæ scriptoribus p. 279. sq. & 300. sq. & auctor novæ dissertationis de tempore introducta in Galliam Christianæ religionis (de qva Ephemerides Parisienses A. 1703. p. 1071.) præcipue Joannes Launojus in Epistola Petri de Marca disputatione. Dissertationes Valesius notis suis subjunxit has quatuor 1) de schismate Donatistarum usque ad A. C. 325. 2) de uno tantum non duobus templis a Constantino Hierosolymæ conditis. 3) Ad Jac. Usserium, adversus illius sententiam de perdita versione LXX. Interpretum & Hexaplis Origenis. 4) De Martyrologio qvod Rosvveidus edidit, & perperam pro veteri genuino Romano Martyrologio jactavit. Prodiit Eusebius Valesii Græce & latine Paris. perqvam nitide A. 1659. fol. apud Antonium Vitré, & ex Valesii chirographo paucis qvibusdam in versione mutatis atq; pluribus additis qvæ uncinis inclusa sunt in animadversionibus ex secundis Valesii curis, apud Petrum le Petit, Paris. 1677. fol. Exinde ad priorem edit. recus. Moguntia: ut habet titulus, sive Francofurti potius 1672. fol. & ad posteriorem editionem Parisiensem, Amsterd. 1695. fol. typis Francofurtensibus Wustianis. Pagina Eusebii qvod vehementer dolendum in hac postrema haud respondent. Obiit Valesius Parisiis, Nonis Maji A. 1676. Vitaq; ejus à fratre Hadriano scripta ad Ludovicum Nublæum, post Parisiensem editionem recusa Lipsiæ 1680. & cura nobilissimi Viri Frid. Ben. Carpzovii, atqve in vitis selectorum

H 3

ali-

\* Non desunt quidem in hac etiam versione sui hinc inde nævi, à viris doctis partem ab eo tempore notati, sed propter plurima qvæ rectissime atqve eruditissime vir summus vidit & expressit, laudem semper maximam feret ab æquis & cordatis lectoribus, nedum veniam ob quantulasunque hallucinationes.



aliquot virorum a Guil. Batesio collectis & Londini A. 1681 & 1704. 4. editis p. 719. & ante Eusebium Valesii edit. Amst. 1695. fol.

*Germanice* Eusebii & Rufini atqve tripartitam historiam cum continuatione usque ad A. C. 1545. edidit D. Caspar Hedio, Argentorati apud Jo. Hervvadium 1545. fol.

*Belgice* prodiit Dordraci 1613. fol.

*Anglice* per Samuelem Parkerum versos & in Epitomen redactos Eusebii libros X. Historiæ Ecclesiasticæ, didici ex Novellis Reip. litterariis A. 1703. mense Augusto. pag. 229.

*Gallice* Claudio Seyffelio, Archi-Episcopo Taurinensi interprete, quæ versio laudatur in Morlerii speciminibus literariis (essais de literature T. 1 pag. 35.) Novissime ex interpretatione Lud. Cousini. Paris. 1675. 4. Hunc Eusebii, Socratis, Sozomeni ac Theodoreti locos aliquot sublesta fide vertisse arguit Paulus Colomesius in Observatt. sacris. p. 61.

Eusebii Historiam integram propemodum in suum opus transcripsit Nicephorus Callistus, unde Valesius ad singula Eusebii capita numeros Nicephorianos in margine annotavit. Totum quoque ut jam dixi Catalogum suum scriptorum Ecclesiasticorum, paucis exceptis, ex Eusebii Historia concinnavit transtulitque Hieronymus, neque enim alioqui puto ab illo Historiam ipsam Eusebii integram latine translatam, licet hoc aliquis suspicari possit ex his ejus verbis lib. 1. in Rufin. *Laudavi Eusebium in Ecclesiastica Historia, in digestionem temporum, in descriptione sanctæ terræ, & hæc ipsa opuscula in latinum vertens meæ linguæ hominibus dedi.* Etiam Hieronymo versionem Eusebianæ historiæ tribuit Bridefertus Ramesiensis in glossis ad Bedam de temporum ratione cap. 28. Sed illam Rufini esse constat. Quo sensu autem Apocryphis accenseatur Historia Eusebii in Gelasiano decreto, disputant Jo. Pearsonius 1. Vindic. Ignatii p. 48. & Matthæus Larroqvanus in Observationibus ad Personianas Vindicias pag. 35. seq. Vide & Baluzium ad Antonium Augustinum de emendatione Gratiani pag. 717. seq. edit. Mastrichtianæ, ubi confutat Carolum Molinæum, qui de altero Eusebio Pamphili & altera Historia Eccles. cogitavit. Sane multis exemplis patet, in illo decreto Apocrypha vocari non modo scripta supposita Auctoribus



ribus per hæreticos & falsa, sed etiam vera & certissima non hæreticorum modo manifestariorum, sed quoque eorum scriptorum, quorum doctrina non per omnia Ecclesiæ probata erat, uti Eusebius Arianismi suspectus fuit apud multos, & Colluthianorum atque Meletianorum z) familiaritate male audivit.

INDEX accuratus Scriptorum, Episcoporum & aliorum Virorum illustrium, Hæreticorum quoque memoratorum in Eusebii Historia Eccles. & libris de vita Constantini,

*Adornatus à me ad paginas editionis Græcolatinæ Vallesianæ Parisiensis & Moguntinæ.*

- A**bdus Abdi F. (Rufino) Abdias. 34.  
 Abercius sive Avircius Marcellus. 179.  
 Abgarus, infra Agbarus.  
 Acacii & Strategii Comitum literæ ad Constantinum. 59.  
 Achæus, iudex. 263.  
 Achilles presbyter Alexandrinus, scholæ catechetiæ præfectus. 289.  
 Acta Apostolorum Apocrypha. 97. Vide Andreas, Paulus, Petrus.  
 Acta falsa de Christianorum ἀθεμίτηργίας. 350. seq.  
 Acta Pilati 40. seq. in Christianorum conficta odium, & pueris ediscenda data. 350. 352. τὸ πλάσμα τῶν κατὰ τὴ Σωτῆρος ἡμῶν ὑπομνήματα χθὲς καὶ πρώην διαδεδοκότων. 27.  
 Acta Passionis Carpi, Papuli & Agathonicæ. 163.  
 Adauctus, Rationalis & Procurator Imperatoris, Martyr sub Diocletiano. 304.  
 Adrianus Manganæensis, Martyr sub Maximino. 341.  
 Ædesius Philosophus Apphiani frater, Martyr. 326.  
 Αἰγυπτίων μάθησις, Θεοπρόποι &c. 445 449. Geometriæ, Astronomiæ & Arithmeticiæ inventionem sibi tribuunt Ægyptii. 645.  
 Ælia-

z) Confer Tillemont. T. V. memor. Hist. Eccles. part. 1, pag. 156.



Ælianus qvi interfuit Concilio Antiocheno contra Paulum Samo-  
latenum. 279.

Ælius Publius Julius, Develtii in Thracia Episc. 187.

Æmilianus præfectus Ægypti. 257. 258. 259. 260.

Æmilius Frontinus, Asiæ Pro COS. 185.

Julius Africanus. 18. Ejus *Epistola ad Aristidem* *περὶ συμφωνίας τῆς ἐν ἡσ  
ἐυαγγελίοις γενεαλογίας.* 20-23. alia ejus scripta. 230.

Agabus Propheta N. T. 41. 42. 46.

Agapius Cæsareæ Palestinæ Episcopus. 288.

Agapius Martyr sub Diocletiano, 321. 327. alius 322.

Agathobulus cognomine *διδάσκαλος*, scriptor Judæus ante Philo-  
nem. 287.

Agathonica, Martyrium passa. 136.

Agbari Edessæ Regis *Epistola ad Christum* 32.

Agrippæ Castoris contra Basilidem. 120.

Agrippinus Episcopus Alexandrinus, 141. 174.

Albinus Procurator Judææ, Festi successor 66.

Alcibiades Martyr Montanista 167. 168. Forte pag. 179. pro *μιλ-  
τιάδην* legendum *Αλκιβιάδην*, uti pag. 183. *Αλκιβιάδης* pro *μιλ-  
τιάδης*.

Alexander Episcopus Cappadociæ atqve inde Hierosolymæ sive Æliæ  
210. 212. 228. 248. ubi Bibliothecam instruxit. 222. Confessor  
Christi, in carcere mortuus 234. Huic Alexandro Clemens  
Alex. librum de Canone Ecclesiastico adversus Judaizantes nun-  
cupavit 214. Ejus *Epistola ad Antinoitas*. 212. ad Antiochen-  
ses 212. 213. ad Demetrium 222. ad Origenem 216.

Alexander Episcopus Romæ 115. 117. 170.

Alexander Phryx, Medicus & Martyr 183. alius 239. alius 261.  
alii duo, Ægyptius & Gazæus (A. C. 304.) 321.

Alexander Montanista, Pseudomartyr. 185.

Alexandrina schola. 175. 280. 285.

Alpheus Episcopus, Martyr sub Diocletiano. 319.

Ambrosius, à Valentini secta ab Origene revocatus 218. Origenis  
ad scribendum *ἐργοδιώκτης* 224. ei librum de martyrio dicat  
Origenes 228. Confessor sub Maximino. 228.

Ammia Philadelphensis, Prophetis Nov. Test. 183.

Ammon Berenicensis Episcopus, ad qvem scripsit Dionysius Alex.  
*Epistolas contra Sabellium* 277. Am-



- Ammon Martyr, sub Decio. 240.
- Ammonarium, virgo martyrio sub Decio coronata. 239. Alia hoc nomine. id.
- Ammonianus Martyr, sub Decio. 239.
- Ammonius Philosophus, Origenis præceptor ex Christiano Ethnicus teste Porphyrio 220. Eusebius tamen huic Ammonio tribuit librum de consensu Moysis & Jesu, aliaque scripta Christianum auctorem testantia. 221.
- Ammonius præfectus Alexandrinæ, Martyr sub Diocletiano. 308.
- Anacletus sive rectius Anencletus, Episcopus Romæ. 87. 91. 170.
- Anatolius Alexandrinus, Episcopus Cæsarensis 288. inde Ladoice- 284. seq. ubi de ejus multiplici eruditione. Ab Alexandrinis rogatus scholæ Aristotelicæ recturam in se suscipere. 285. Ejus Canon Paschalis. 286. sq. Isagoge Arithmetica libris decem. 287.
- Andreas Apostolus 71. Ejus Acta Apocrypha. 97.
- Anicetus, Romæ Episcopus. 124. 125. 127. 141. 142. 171. 193.
- Annales & commentarii publici Edessenorum. 32. sq.
- Annianus Episcopus Alexandrinus. 66. 87.
- Anteros Episcopus Romæ. 229.
- Anthimus Episcopus Nicomediensis, Martyr. 297. 307.
- Antinous. 121. Antinoi Prophetiæ. 122.
- Antipater Herodis Aſcalonitæ F. 19. 22.
- Antoninus presbyter, Martyr sub Maximino. 333.
- Anulinus Africæ Procos. 391. 393. ad eum Epistola Constantini M. 390. altera 394.
- Apelles hæreticus 177. multis libris scripta sacra Veteris Test. infectatus. 178.
- Apionis & Petri disputationes. 110.
- Apio Judæorum adversarius. 43. liber ejus contra Judæos. 85.
- Alius Apio Christianus scriptor in Hexaëmeron. 195.
- Apocrypha ab Hæreticis supposita. 143.
- Ἀπογραφὰι, censuales tabulæ 355.
- Claudius Apollinaris 141. 169. 187. Episcopus Hierapolitanus 146. 149. 169. Ejus Apologia pro Christianis ad Verum Antoninum. I 146.



146. alia scripta 149. contra Montanistas 179. 186. Hæc sunt  
 γράμματα quæ memorantur. 187.
- Apollonia martyrium passa. 237.
- Apollonides (ex Artemonis hæresi) sacras Scripturas corrumpit. 198.
- Apollonius scriptor adversus Montanistas. 184-186.
- Apollonius Martyr. 189. ἐπὶ παιδείᾳ καὶ φιλοσοφίᾳ βεβοημένος. O-  
 ratio ejus Apologetica ad Senatum dicta. ibid.
- Apollophanes Philosophus. 220.
- Apostolica vox, γίνεσθε δόκιμοι τραπεζῖται. 253.
- Apostolicus presbyter S. Irenæo laudatus. 173. S. Clementi Alexan-  
 drino. 215.
- Apostolorum Acta Apocrypha. 97. διδαχαὶ id.
- Apphianus Martyr, sub Maximino. 322-325.
- Aquila Confessor, sub Valeriano. 261.
- Aquila Ponticus qui libros V. T. Græce vertit, 173. 217.
- Aquila Præfectus Ægypti 204. 207.
- Arabianus, Christianus scriptor, 195.
- Arabum Psychopannychitarum error ab Origene confutatus. 233.
- Archelaus Herodis Magni F. 27.
- Archiva Edessena. 32.
- Ares, Martyr sub Maximino. 335.
- Aristidis Apologia pro Christianis. 116. seq.
- Aristion, vir Apostolicus. 111. ejus διηγήσεις τῶν Ἰᾶ Κυρίου λόγων à Papia  
 laudatæ, 112.
- Aristo Pellæus, scriptor. 118.
- Aristobulus, ex Paneade, scriptor Judæus 215. unus è LXX. Inter-  
 pretibus. 287. ejus βίβλοι ἐξηγήθησιν τῷ Μωϋσέως νόμῳ ad Ptole-  
 mæos, Lagi & Philadelphum. ibid.
- Aristoteles. 197. Aristotelica schola Alexandriæ. 281.
- Artraxerxis temporibus clarus Esdras. 174.
- Artemas. 282.
- Artemonis hæresis, 195. sq.
- Asclepiades Antiochiæ Episcopus. 212. 223.
- Asclepiodotus Theodoti coriarii, hæretici discipulus. 197. sacras  
 Scripturas corrumpit. ibid.
- Asclepius, sectæ Marcionitarum Episcopus, Martyr sub Maximino,  
 335. sq.
- Asterius Urbanus, scriptor. 182.



- Aftyrius Senator Romanus, Martyr. 264.  
 Ater ( al. Aster) Ægyptius, Martyr. 239. sq.  
 Athenodorus, Gregorii Thavmaturgi frater, Origenis discipulus, Ecclesiæ alicujus in Ponto Episcopus. 230. 263. 278.  
 Attalus Pergamenus, Martyr. 157. 161. 162. 163. 167.  
 Atticus, Vir Consularis, 104. alius Episcopus Synnadensis in Phrygia. 222.  
 Auctoris nescio cujus ( Rhodonis forte) libri tres contra Montanistas 179-183. Alius contra Artemonis hæresin, 195.  
 Avilius Episcopus Alexandrinus. 87. 90.  
 Avircius Marcellus. 179.  
 Aurelius Cyrenius, infra Cyrenius.  
 Avtolycus ad quem Theophilus Antiochenus scripsit. 146.  
 Auxentius Martyr sub Maximino. 319.  
 Babylas Episcopus Antiochenus. 229. Confessor Christi, in carcere mortuus. 234.  
 Bacchius Justini Martyris avus. 126.  
 Bacchylides 144. forte idem cum Bacchylo, de quo mox.  
 Bacchylus Corinthiorum Episcopus. 190. Ejus Epistola de Paschate. 191.  
 Barcabbas & Barcoph, Basilidis Prophetæ. 120.  
 Barcochebas. 118. 122.  
 Bardesanes Syrus. 151. Ejus errores & scripta. ibid.  
 Barnabas. 30. 38. Ejus Epistola. 214. 215. spuria, 97.  
 Justus Barsabas, vir Apostolicus. 112.  
 Bartholomæus Apostolus. 175.  
 Basilicus Marcionita. 177.  
 Basilides Alexandrinus, Hæreticus 119. Ejus libri XXIV. in Evangelium. 120.  
 Basilidiani. 142. Eorum Prophetæ, supra in Barcabbas.  
 Basilides Martyr. 207. 208.  
 Basilides Pentapolitanus Episcopus, ad quem scripsit Dionysius Alex. 277.  
 Benjamin, Episcopus Hierosolymitanus.  
 Beryllus Bostrenorum Episcopus & ejus scripta. 222. error. 231.  
 Besas Martyr, 239.  
 Biblias martyrium passa, 158. seq.



- Bibliotheca Æliæ urbis. 222. Pamphili Martyris. 231.  
 Blandina martyrium passa, 157. 161. 164.  
 Blastus hæreticus. 178. 187.  
 Bolanus qvi interfuit Concilio Antiocheno contra Paulum Samo-  
 fatenum. 279.  
 Cæcilianus Carthaginienſis Episcopus 391. 394. ad eum Epistola  
 Constantini M. 393.  
 Caji duo, Episcopi Hierosolymitani. 176.  
 Cajus adversus Artemonem, 195. contra Proclum Montanistam  
 Ζήτησις sive Διάλογος 67. 99. 100. 103. 222. sq.  
 Cajus Episcopus Romanus. 284.  
 Cajus Martyr 183. alius Cajus. 236. 260. 261.  
 Callistio ad qvem Rhodon scripsit. 178.  
 Callistus Episcopus Romanus. 223.  
 Candidus in Hexaëmeron. 195.  
 Capito Episcopus Hierosolymitanus. 176.  
 Carpocrates hæreticus. 120. Carpocratiani. 142.  
 Carpus Martyr. 136.  
 Cassianus Hierosolymorum Episcopus. 176.  
 Cassiani χρονογραφία. 215.  
 Cassius Tyri Episcopus. 194.  
 Cataphrygum hæresis. 149. 178. 179. sq. 186. 222. infra, Mon-  
 tanistæ.  
 Catharos se ipsi appellabant Novatiani. 242.  
 Catholicæ Apostolorum Epistolæ. 215.  
 Celadion Episcopus Alexandrinus. 125. 141.  
 Celerinus Confessor sub Decio. 242.  
 Celsus Iconii in Pisidia Episcopus 222.  
 Cephas (Galat. II. 9.) diversus à Petro Apost. unus è LXX. Christi  
 discipulis 30.  
 Cerdo Episcopus Alexandrinus. 90 115.  
 Cerdo hæreticus, Romæ, Marcionitarum auctor. 124.  
 Cerinthus hæreticus. 99. sq. ejus ἀποκαλύψεις. 100. illi tributa à  
 nonnullis Apocalypsis Johannis. 273. communi balneo cum  
 eo uti Johannes noluit 100. 128.  
 Chæremón Diaconus. 257. 258. 261.  
 Chæremón Nili urbis Episcopus, cum conjuge relegatus 240.  
 Chæ-



Chæremon Stoicus. 220.

Ad Chrestum Syracusanorum Episcopum Constantini M. Epistola. 391.

CHristo tributa ad Abgarum Epistola. 32. CHristi dicta quæ in Evangeliiis non leguntur, 108. 186. *Ξεναὶ ἐπιστολαὶ καὶ διδασκαλίαι*, libris Papiæ insertæ. 112.

Chrysophora. 145.

Clarus, Ptolemaidis in Syria Episcopus. 194.

Clemens 216 Alexandrinus 175. Pantæni discipulus 214. presbyter 213. scholæ Catecheticae Alexandrinæ præfectus 208. assertor Divinitatis CHristi 196. Præceptor Origenis. 208. de ejus scriptis 214. seq. Ex Hypotyposeon sive Institutionum Divinarum libris 63. 65. 215. 216. Ex libro V. 30. VI. 38. 53. VII. 38. 46. seq.

Stromatum libro I. 175. 176. 208. III. 101. 102. VII. 102.

Libro de Paschate 147. 215.

Libro, Quis dives salvetur, 91 - 94.

Clemens Episcopus Romæ 74. 87. 90. 106. 170. male confunditur cum Flavio Clemente Consule, 89. Epistolam ad Hebræos Græce vertisse à quibusdam traditur. 110. 227.

Ejus Epistola ad Corinthios 88. 110. 142. 145. 170. 215.

Epistola secunda. 110.

*πολυεπὴ καὶ μακρὰ συγγραμματα* heri & nudius tertius Clementi supposita, Petri & Apionis disputationes. 110.

Cleobius Judæus hæreticus. 142. Cleobiani. ibid.

Conon Hermopolitanæ Ecclesiæ Episcopus, ad quem scripsit Dionysius Alexandrinus 247.

Constantini M. Oratio de pace ad Synodum Nicænam. 489. Oratio ad Sanctorum cœtum 567. seq. Epistolæ & edicta. Vide infra, Epistolæ. Statuæ ejus inscriptio. 359. sq. Episcopus *τῶν ἐκτός*. 537.

Coracio Chiliaismi assertor à Dionysio Alex. confutatus. 272.

Cornelius Episcopus Antiochenus 141.

Cornelius Episcopus Romanus, 234. 245. 247. 250. Ejus Epistola ad Fabium Antiochenum de condemnatione Novati (Novatiani) 242-245. Aliæ ejus Epistolæ. 242.

Cornutus Stoicus. 220.

Crescens Philosophus. 136. 137. Alius Crescens à Paulo Apost. missus in Gallias 74.



- Crispus Parentis Constantini in expeditione & victoria adversus Licinium Comes. 398. 399.
- Cronion Eunus Martyr. 238.
- Cronius Philosophus. 220.
- Culciani Præfecti Ægypti sub Maximino, & Christianorum hostis supplicium. 366.
- Cyprianus Episcopus Carthaginensis, rebaptizandos hæreticos docuit. 251. Ejus Epistolæ. 242.
- Aurelius Cyrenius Martyr. 187.
- Aurelius Cyrenius, Præfectus sub Gallieno. 262.
- Cyrus Rex Persarum. 408.
- Cyrillus Episcopus Antiochenus. 284.
- Δαιμονία προσημείωσις. 317.
- Dalce. 134.
- Damas Magnesiæ ad Mæandrum Episcopus. 107.
- Decii Imp. edictum contra Christianos. 238.
- Demetrianus Episcopus Antiochiæ. 248. 251. 263. 277. ejus filius Domnus. 282.
- Demetrius Episcopus Alexandrinus. 190. 202. 204. 205. 209. 216. 221. 222. 228. 229.
- Demetrius presbyter. 261.
- Demetrius Judæus scriptor. 215.
- Desposyni, Servatoris nostri cognati. 23.
- Didymus ad quem scripsit Dionysius Alex. 260. 266.
- Diocletiani edictum contra Christianos à Christiano quodam detractum & publice discerptum. 296. *Et si non recte*, inquit Lactantius cap. 13. de mortibus persecutorum, *magno tamen animo*.
- Diodorus ὁ τὰς Βιβλιοθήκας Ὑπηρεμὼν. 646.
- Dionysia Martyrium passa. 239.
- Dionysius Areopagita primus Athenarum Episcopus. 74. 144.
- Dionysius Corinthiorum Episcopus. 74. 141. Ejus Epistolæ variæ. 143. sq. ad Athenienses. 74. 143. 144. ad Ecclesiam Romanam. 68. 144. 145.
- Dionysius Origenis discipulus, 229. scholæ catecheticae præfectus ibid. inde *Alexandrinus* Episcopus. 232. 261. 278. 289. ὁ καὶ ἡμᾶς 100. (Confer Dodvvelli diff. ad Irenæum pag. 227.) Ejus Epistolæ *de baptismo*, I. ad Stephanum Episcopum Rom. 251.



251. II. ad Xystum Episcopum Rom. 252. III. ad Philemonem presbyterum Rom. 253. IV. ad Dionysium presbyterum (postea Episc.) Romanum. 254. V. ad Xystum Episcopum Rom. 254. VI. ad eundem. 255. Alia Epistola ad Dionysium Rom. de Luciano. *ibid.* Epistolæ *Paschales*. 266. ad Alexandrinos compresbyteros. 266. 268. 269. ad fratres per Ægyptum constitutos. *ibid.* ad Hieracem Episcopum. 266. sq. ad Flavium. 266. aliæ, *ibid.* Ejusd. Epistolæ ad *Cornelium* Episcopum Rom. 247. 248. ad *Domitium & Didymum*. 260. 266. ad *Fabium* Antiochenum Episcopum. 236-241. 246. Ad Antiochenam Ecclesiam. 279. Adversus *Germanum* Episcopum. 235. 257. 261. ad *Hermammonem* & fratres in Ægypto constitutos. 250. 255-257. 269. 270. ad *Novatum*. 247. Epistola de sabbato 296. alia *περὶ γυμνασίου* *ibid.* aliæ Epistolæ. 266. 269. 277. liber secundus de promissionibus contra Nepotem, 100. 270. - - 276. alia ejus scripta. 247. 248. 277.

Dionysius ad quem scripsit, quisque *συμπρεσβύτερον* vocatur à Dionysio Alex. 252. postea Episcopus *Romanus* 254. 277. 279. 283. eidem libros contra Sabellium Dionysius Alex. inscripsit. 277.

Dionysius *Tripolitanus*, Martyr 321. Alius Dionysius Martyr. 322.

Dionysius *ὁ ἀπὸ Ὑπαλίκων*. 547.

Dioscorus Confessor. 239. alius presbyter. 261.

Dius presbyter Alexandrinus, Martyr sub Diocletiano. 308.

Dius Episcopus Hierosolymitanus. 211.

Docetæ. 214.

Dolichinus Episcopus Hierosolymitanus. 176.

Domitius ad quem scripsit Dionysius Alex. 260. 266.

Domninus Martyr sub Maximino. 328.

Domnus Cæsareæ Cappadociæ Episcopus. 263.

Domnus Demetriani Episcopi F. Episcopus Antiochenus. 282. 284.

Donatistæ innuuntur. 473.

Dorotheus Evnuchus, presbyter Antiochenus, Hebraice peritus, quem sacras Scripturas in Ecclesia interpretantem Eusebius audivit. 284. baphii apud Tyrum Procurator. *ibid.* & 292. Martyr 296. 297.

Dositheus hæreticus. 142. Dositheani. *ibid.*

Dracilianus, præfectorum Prætorio Vicarius sub Constantino 500.

Dusa



Dufares ab Arabibus cultus. 645.

Ebionæi. 99. 173. 218.

Elevtherus Diaconus. 142. deinde Episcopus Romanus. 125. 142. 153. 168. 170. 171. 189.

Elias Martyr sub Maximino. 335.

Elpistus. 144.

Encratitarum hæresis. 149 seq.

Ἐνναθάς Scythopolitana, passa martyrium sub Maximino 333. sq.

Τὰ ἐν τῷ ἐνὸς μαθήματα. 287.

Vettius Epagathus, Martyr. 155. sq.

Epistolæ Imperatorum, *Hadriani* ad Minucium Fundanum 122 123.

148. *Antonini Pii* ad Larissæos, Thessalonicenses, Athenienses & omnes Græcos pro Christianis. 148. *M. Antonini* de legione fulminatrice 169. ad commune Asiæ pro Christianis. 126. 189.

*Gallieni* ad Dionysium & reliquos Episcopos, 262. *Aureliani* contra Christianos 283. *Diocletiani*. 294. 296. 298. 318. 360. 364.

*Galerii Maximiani* palinodia 345. 346. pro Christianis 315. 316. 437. *Maximini* contra Christianos 323. seq. 333. 350. 357. 365.

Ejusdem ad civitatem Tyrriorum 352. seq. ad Sabinum præfectum prætorio, pro Christianis 347. seq. Edictum in gratiam Christianorum. 360. sq. 363. sq. 438. mentio & 352. Edictum

*Licinii* contra Christianos 396. *Constantini & Licinii* pro Christianis 388. seq. 360. 362. 367. 370. 388. seq. *Constantini & Licinii* Edicta

contra Maximinum 366. *Constantini* pro Christianis post victum Licinium 399. ad Anulinum de bonis Ecclesiarum restituendis. 390. ad eundem de immunitate Clericorum. 394. ad Alexan-

drum Episcopum Alexandrinum & Arium presb. per Hosium missa. 473 - 478. ad populum Antiochensem 516. seq. ad Cæcilianum Episcopum Carthag. 393. ad Chrestum Syracusanorum Episcopum. 391. sq. ad Ecclesias, ante Synodum Nicænam

486. post Synodum Nicenam 491-494. ad Eusebium Cæsariensem Episcopum 465. alia 518. tertia. 543. quarta ad eundem de conficiendis sacris Codicibus. ibid. Lex de hæreticis. 520.

seq. aliæ 453. seq. 455 - 463. 464. 482. seq. Epistola ad Macarium Hierosolymorum Episcopum. 499. 500. 501. ad eundem & reliquos Episcopos Palæstinæ. 509. seq. ad Miltiadem Episcopum Urbis Romæ & Marcum. 391. ad Provinciales Orientis

edi-



edictum ex Græco versum latine. 466-471. ad omnes Provinciales de restituendis bonis Christianorum. 455. seq. ad Saporem Regem Persarum. 530. seq. ad Theodotum, Theodorum & reliquos Antiochiæ congregatos. 519. ad Synodum Episcoporum in urbe Tyro. 546. 547. Constantini Epistola ad Ursam, Rationalem Africæ memoratur 393.

Sabini præfecti prætorio sub Maximo Epistola ad Præsides provinciarum Orientis pro Christianis, ab Eusebio Græce à latino versa. 347. seq.

Epistola Synodica Concilii *Antiocheni* ad Dionysium Romæ & Maximum Alexandria Episcopum & reliquos Episcopos contra Paulum Samosatenum 279. seq. Concilii *Gallicani*. 191. Martyrum *Lugdunensium* ad Eleutherum Episcopum Romæ. 168. Epistola Synodica Ecclesiarum *Osdroënæ* provinciæ de celebratione Paschæ. 191. Episcoporum provinciæ *Palaestina*. 191. 194. Ecclesiarum *Ponti*. 191. Concilii *Romani*. 191. Epistola Ecclesiæ *Smyrnaeorum* ad Philomelienses & reliquas Ecclesias. De martyrio Polycarpi. 128. 135. eorundem de martyrio Pionii. 136. *Viennensis* & *Lugdunensis* Ecclesiæ ad Ecclesias Asiæ & Phrygiæ. 154-165. 166. 167. sq.

Epimachus Martyr. 239.

Eros Episcopus Antiochenus. 141.

Esdras librorum Prophetarum, Artaxerxis tempore restitutor. 174.

Essæi. 143.

Evangelium secundum Hebræos. 97. 113. 143. ab Ebionæis solum receptum. 99. Syriacum 143. *Ἀπὸ παλαιοῦ* Tatiani 150. Vide & Matthiæ, Pauli, Petri.

Evarestus Romæ Episcopus. 106. 115. 170.

Eubulus Manganæensis. Martyr sub Maximino. 341.

Euclidis Geometria. 197.

Evelpis laicus in Ecclesia Larandensi concionatur 222.

Eumenes Episcopus Alexandrinus. 118. 125.

Cronion Eunus, Martyr. 238.

Evodius Episcopus primus Antiochiæ. 91. post Petrum. 106.

K

Euphra-



- Euphranor ad quem scripsit & cui librum de tentationibus dicavit  
Dionysius Alexandrinus. 277.
- Euphronius presbyter. 519.
- Eupolemus Judæus. 215.
- Euporus ad quem scripsit Dionysius Alexandrinus. 277.
- Eusebius Diaconus 257. domo Alexandrinus. 284. 285. 286. postea  
Episcopus Laodicens. 261. 284.
- Eusebius Cæsareensis, usus Bibliothecâ Æliæ urbis ab Alexandro  
Episcopo instructa, 222. 284. & Bibliotheca Pamphili, cujus  
indicem inseruit libris de Pamphili vita. 231. Eusebii *χρονικαὶ  
κανόνες* 4. libri de Demonstratione Evangelica. 10. Ecloga-  
rum Propheticarum libri. *ibid.* Orationes. 405. 542. 550. De  
Martyribus Palæstinæ. 308 d. Antiquiorum Martyrum passiones.  
135. 136. ubi de Pionio, & 153. 169. 189. Apologia pro Ori-  
gene ab Eusebio & Pamphilo communi studio elaborata. 232.  
Liber II. illius operis 224. 232. liber VI. 233. De vita Pamphili,  
libri tres 231. 288. 308. 336. *ἰσορήσαμεν δὲ καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τῶν τό-  
πων γενομένοι.* 301. Antiochenum Episcopatum repudiat. 516. 518.
- Eutychianus Episcopus Romæ. 284.
- Eutychius qui interfuit Synodo Antiochenæ contra Paulum Samo-  
satenum. 279.
- Fabianus Episcopus Rom. 229. Martyr. 234.
- Fadus, *Φάδω*, Procurator Judææ. 49.
- Fabius Episcopus Antiochenus. 234. 236. 242. 248. 262.
- Faustinus Confessor sub Valeriano. 261.
- Faustus 236. 260. idem forte Faustus Diaconus. & Confessor sub  
Valeriano. 257. 258. 261. ac postea Martyr. 261.
- Faustus presbyter Alex. martyr sub Diocletiano 308.
- Felix Episcopus Rom. 283. 284.
- Festus Procurator Judææ. 61.
- Firmilianus Cæsareæ Cappadociæ Episcopus. 228. 247. 251. 252. 263.  
278. 279. 280.
- Firmilianus Præses Palæstinæ. (A. C. 308.) 330. 341. 337. 333. ejus  
supplicium 342.
- Flavianus Præses Palæstinæ. 318.
- Flavius ad quem scripsit Dionysius Alex. 266.
- Florinus presbyter Rom. hæreticus. 178. 187. 188.



- Florus Procurator Judææ. 68.  
 Æmilius Frontinus Asiæ Pro-COS. 185.  
 Ad Minucium Fundanum Asiæ Pro-COS. rescriptum Hadriani, 122.  
 seq. 148.  
 Galenus 197.  
 Galilæi. 17. 143.  
 Gallieni Imp. rescripta pro Christianis. 262.  
 Georgius presbyter. 519.  
 Germanicus Martyr 129.  
 Germanio Episcopus Hierosol. 211.  
 Germanus Episcopus ad quem scripsit Dionysius Alex. 257. 260.  
 Germanus Martyr sub Maximino 333.  
 Gordius Episc. Hierosol. 211.  
 Gorgonius procurator provinciæ sub Ethnico Imp. Christianus, 292.  
 martyr sub Diocletiano 297.  
 Gorthæus hæreticus Judæus à quo Gortheni. 142.  
 Serenius Granianus ProCOS. Vide Serenius.  
 Gratus Asiæ ProCOS. 180.  
 Gregorius (alio nomine Theodorus) Origenis discipulus, Ecclesiæ  
 in Ponto Episc. 230. 263. 278.  
 Hadriani Imp. edictum Judæos vetans Hierosolymam reverti. 118.  
 rescriptum ad Minucium Fundanum. 122. seq. 148.  
 Hegesippus 87. 88. 89. seq. 103. 104. 105. 121. seq. 125. 141. vide-  
 tur à Judæis ad Christianos accessisse 143. quinque libris tradi-  
 tiones Apostolicas *ὑπομνήματα* 121. ubi locus ex illo  
 opere : & plura 142. 143. *ἐν τῷ πέμπτῳ ὑπομνήματι* 63-65.  
 Helcesaitarum hæresis simul nata simul extincta 232.  
 Helena Adiabenorum Regina. 49. 50.  
 Helena Augusta Constantini M. mater. 504. 505. 506.  
 Helena Simonis Magi. 50.  
 Helenus Tarſi Episcopus 247. 251. 252. 278. 279.  
 Heliodorus Laodiceæ Episcopus 251.  
 Hemerobaptistæ. 143.  
 Heraclas 217. presbyter 222. Plutarchi Martyris frater, Episco-  
 pus Alex. Origenis discipulus. 204. 228. 229. 232. 253. 254.  
 Heraclides procurator prædiorum Imp. Constantini 393.  
 Heraclides Martyr, Origenis discipulus. 206.



- Ad Heracliti Philosophi dictum πάντα ῥεῖ ποταμῷ δίκην alluditur 613.  
 Heracliti Christiani scriptoris εἰς τὸν Ἀπίστολον 195.  
 Herais catechumena martyrium perpeffa. 206.  
 Hermæ Pastor 72. 97. 173.  
 Hermogenes hæreticus 146.  
 Hermophilus ( ex Artemonis hæresi ) sacrarum Scripturarum corruptor. 198.  
 Hermon Episcopus Hierosol. 289.  
 Hero Origenis discipulus, martyr. 206. alius Ægyptius 239.  
 Hero Antiochenus Episcopus. 108. 141.  
 Herodes Magnus 18. 19. 24. Junior. 29. 42. Irenarcha. 131. 134.  
 Hesychius Ægyptius Episc. Martyr sub Diocletiano 308.  
 Hieracas Ægyptius Episc. ad quem scripsit Dionysius Alex. 266.  
 Hierax qui interfuit Concilio Antiocheno contra Paulum Samosatenum. 279.  
 Hippolytus 222. ejus liber de Pascha & alia scripta 223. seq.  
 Historici non Christiani, οἱ ἀποθεν τῆ κατ' ἡμᾶς λόγῃ συγγραφεῖς. 89. 116. 154. 169. ἰδιὸς τῆς αὐτῶν συγγραφῆς. 268.  
 Homerus. 319. 608.  
 Ὁσίου ab Hosio missum ad Cæcilianum Carthag. Episcopum. 393.  
 Hosius Episcopus Cordubensis. 393. 487.  
 Hyginus Episcopus Romæ. 123. 124. 125. 171. 193.  
 Hymenæus Hierosolymorum Episcopus. 263. 278. 279. 289.  
 Hyrcanus. 19.  
 Jacobi Epistola 66. 97. Jacobus Justus Episcopus Hierosol. 38. seq. 63. 74. ( ubi & de altero Jacobo ) 86. 117. 142. Ejus cathedra 265. sq.  
 Ignatius Antiochenus Episcopus. 91. 173. Ejus Martyrium & Epistolæ. 106. sq. 110. locus ex Epistola ad Rom. 107. ad Smyrnæos. 108. Epistolarum ad se missarum meminit Polycarpus, easque una cum aliis quas potuit invenire, ad Philippenses misit. 109.  
 Incerti auctoris adversus Cataphrygas lib. I. 179. II. 181. III. 182.  
 Incerti auctoris contra Artemonis hæresin. 195.  
 Ingenuus, ἰγγένης, sub Decio Martyr. 240.  
 Joannes Apostolus. 90. 91. sq. cum Cerintho noluit eodem uti balneo. 100. 128. bene Græce scripsit. 276. Ejus Evangelium.



94. sq. 172. 216. 226. 227. Epistola prima. 274. 275. secunda & tertia. 96. 97. 227. 274. Apocalypsis. 96. 97. 146. 172. sq. 186. 227. 255. 271. 272. 273. forte Joannis presbyteri 111. 273. sq. 275. dictio *ἐκ ἀκριβῶς ἐλληνίσσα*. 276. Acta Apocrypha. 97. sepulchrum. 102. sq. 191.
- Joannes presbyter Vir Apostolicus. 111. utriusque Joannis sepulchrum Ephesi. 111. 275. ejus *παράδοσις* à Papia laudatæ. 112.
- Joannes Episcopus Hierosol. 117.
- Joannes Lector memoria excellenti, Martyr sub Maximino. 343. sq.
- Josephus Barsabas Vir Apostolicus. 112.
- Flavius Josephus 287. 215. Ejus laus & scripta. 84. sq. Historia. 17. 20. 27. 42. 50. 65. 68. 75. 81. Veritatis studium. 49. Antiquitatum lib. XVII. 25. XVIII. 18. 27. 28. 29. 30. ubi testimonium de Christo, & 43. seq. XIX. 47. sq. 49. XX. 60. sq. 65. ex Antiquitatum Epilogo (sive de vita sua) 86. De bello Judaico lib. II. 18. 25. sq. 45. 61. V. 76. sq. VI. 78-80. 82-84. contra Apionem, lib. I. 85.
- Josephus Episcopus Hierosol. 117.
- Irenæus. 142. 143. 215. Presbyter Lugdunensis 168. Episcopus. 170. Ecclesiarum Galliæ præcipuus. 191. auditor Polycarpi. 170. 188. pacis studiosus 191. Ejus libri quinque adversus hæreses. 171. 98. 108. 110. 119. 120. 124. lib. I. 51. 98. 100. 119. 120. 124. 150. II. 91. 171. III. 91. 100. 124. 127. sq. 170. 172. IV. 141. V. 88. 110. 141. 172. Epistola ad Florinum de Monarchia. 187. 183. contra Marcionem. 146. 172. de Ogdoade. 177. Epistola Synodica ad Victorem Episcopum urbis Romæ. 192. 193. Alia ejus scripta. 187. 194. Christum Deum & hominem confitetur. 196.
- Ischyrius Martyr, sub Decio. 240.
- Isidorus Ægyptius Martyr. 233. sub eodem;
- Judas Galilæus. 17. 18.
- Judæ Apostoli Epistola. 66. 97. 214. 215.
- Judas scriptor de LXX. hebdomadis Danielis. 208.
- Judas Episcopus Hierosol. 118.
- Judæorum in Christianos odium & maledicta. 140. septem hæreses. 64. 142. Judaicæ *δευτερώσεις*. 143.
- Juliana à qua Symmachi commentarios Origenes accepit. 218.



Julianus Episcopus Alex. 174. 190. 202. alii duo Episcopi Hierosol. 176.

Julianus Apameensis Episcopus. 182.

Julianus Martyr. 238. alius Cappadox sub Maximino. 340. sq.

Ælius Publius Julius, Develtæ Coloniae Thraciæ Episcopus. 187.

Justinus. 98. 105. 173. assertor Divinitatis Christi. 196. ejus scripta. 139. sq. *ῥεξιψας κατὰ Μαρκίαν & σύγγραμμα.* 125. 144. adversus omnes hæreses. 125. priore Apologetico 50. 122. 125. 126. 136. 137. sq. secundo Apologetico 122. 123. 125. 126. 136 137-139. dialogo adversus Tryphonem. 140.

Justus Episcopus Alexandrinus. 117.

Justus Barsabas vir Apostolicus. 112.

Justus Tiberiensis, Historicus. 86.

Jacobus Justus Episcopus Hierosol. Vide supra, in Jacobus. Alius Justus Judæus, Hierosol. Episcopus. 106. 117. alius Junior, item Episcopus Hierosol. 117.

Lætus præfectus Ægypti. 447.

Latronianus Conrector Siciliæ. 392.

Leonides Origenis pater, Martyr. 201.

Levi, Episcopus Hierosol. 117.

Libri Veteris Test. 149. 225. Novi. 97.

Liber quem cælo delapsus jactabant Helcesaitæ. 234.

Licinii edicta contra Christianos. 434. sq. Vide & supra Epistolæ. Ejusdem Oratio 446. 451.

Linus Romæ Episcopus. 71. 74. 87. 91. 170.

Longinus Philosophus. 220.

Lucæ Evangelium Paulo Apostolo probatum. 73. 226. Lucas Pauli Evangelium litteris mandavit. 172. traditus à quibusdam Græce vertisse Epistolam ad Hebræos. 110. 215. 227.

Lucianus Antiochenus presbyter, Martyr sub Maximino. 307. Ejus oratio Apologetica, dicta Nicomediæ præsentem Imperatorem. 307. 351. De Luciano Epistolam ad Dionysium Romanum scripsit Dionysius Alexandrinus. 255.

Lucius Martyr. 139.

Lucius Episcopus Romæ. 250. sq.

Lucius qui in Synodo Antiochena Paulum Samosatenum condemnavit. 279.

Lucius



Lucius presbyter. 261.

Lucias Judæorum Dux. 116.

Lupus Ægypti præfectus. 115.

Lusius Quietus, dux exercitus Romani. 116.

Macar Martyr. 239.

Τὰ μακκαβαϊκὰ Σαρβήθ Σαρβανὲ ἔλ. 226.

Macrianus. 270. ἐπὶ ἰῶν καθόλου λόγων τῆ βασιλείας Catholicus sive Rationalis Imperatoris. 256. Hic ibidem dicitur ἀρχισυνάγωγος ἰῶν ἀπ' Αἰγυπτῶν μάγων, quod instar Magorum Ægypti Moyſi resistantium, præstigias superstitionis Valeriano svasit.

Malchionis, Sophisticæ Scholæ apud Antiochenos præfecti & presbyteri Christiani contra Paulum Samosatenum disputatio. 278. 279.

Malchus Martyr sub Valeriano. 261.

Manes hæreticus. 283.

Manichæi. 284.

Marcella martyrium passa, unâ cum filia Potamiæna. 287.

Marcellus Confessor sub Valeriano. 258. ex fratribus Romanis. 257.

Marcellinus Episcopus Rom. 284.

Marcianus S. Irenæi frater. 104.

Marcianus hæreticus Doceta. 213. 214.

Marcion Ponticus, hæreticus. 125. 128. 144. 146. 150. 173. 177. 224.

Marcionistæ 143. eorum dissidia. 177. auctor Cerdo. 124. plures Martyres habere se jactabant. 182. Mulier ex illa secta martyrium passa sub Valeriano. 262. Asclepius Episcopus sub Maximino. 335.

Marcus Turbo, Dux exercitus Romani. 116.

Marcus Episcopus primus Alexandrinus. 66. Ejus Evangelium 95. 96. à Petro Apostolo probatum. 53. 216. Marcus Petri interpres. 95. 96. 112. seq. 172.

Marcus Episcopus Alexandrinus junior. 125.

Marcus Hierosolymorum Episcopus. 119. 176.

Marcus ad quem Constantini M. Epistola. 391.

Marcus hæreticus. 124.

Maria Christi mater, 23. 24. alia Maria, 79. 80.

Mari-



- Marinus Martyr. 263.  
 Marinus Tyri Episcopus. 251. alius 391.  
 Masbothæi, Judaica hæresis. 142. 143.  
 Maternus. 391.  
 Matthæus. 226. ejus Evangelium. 95. seq. 113. 172. 175.  
 Matthias Apostolus 30. 31. 38. Evangelium ei suppositum. 97.  
 Matthias Episcopus Hierosolymitanus. 117.  
 Maturus Martyr. 157. 161.  
 Maximilla, Montani Prophetis. 178. 180. 122. 186. laqueo gulam  
 sibi fregit. 181.  
 Maximinus Episcopus Antiochenus. 146. 186. alius Hierosolymi-  
 tanus. 176.  
 Maximini Imp. edicta. Vide supra Epistolæ.  
 Maximus Bostrensis Episcopus. 278.  
 Maximus liber, unde malum, & quod materia creata à DEO sit. 195.  
 Maximus quem compresbyterum vocat Dionysius Alex. 257. 258.  
 qui in Episcopatu Alexandrino post Dionysium successit, 261.  
 278. 279. 289.  
 Maximus presbyter Romanus, Confessor sub Decio. 242.  
 Maxys, tribunus militum sub Maximino. 334.  
 Mazabanes, Episcopus Hierosol. 234. 251. 263.  
 Melcatharus à Phœniciis cultus. 645.  
 Meletius Ponticarum Ecclesiarum Episcopus. 289. Vir in omni ge-  
 nere doctissimus, propter eloquentiam vero *Mel Atticum*, μέλι  
 τῆς Ἀττικῆς dictus. Eusebio per septennium notus. id.  
 Meletiani. 472.  
 Melito 141. 215. Sardianus Episcopus. Ejus Scripta. 146. seq. ex  
 libro de Pascha. 147. ex Apologetico ad Imp. Verum. 127. 147.  
 148. ex ejus eclogis S. Scripturæ ad Onesimum. 148. seq. Chri-  
 stum DEum & hominem confitetur. 196.  
 Melito Evnuchus. 191.  
 Menander hæreticus. 98. 119. μενανδριανισαί 142.  
 Mercuria martyrium passa. 239.  
 Meruzanes, Episcopus Armeniorum. 247.  
 Metras Martyr. 237.  
 Metrodonus Marcionis sectæ presbyter, Martyr. 135.



- Miltiades Montanista 179. Vide supra, Alcibiades.  
 Miltiadis Montanistarum adversarii liber quod non deceat Prophe-  
 tam in ecstasi loqui. 183. alia ejus scripta. 184. assertor Di-  
 vinitatis Christi 196.  
 Ad Miltiadem Episcopum urbis Romæ, & Marcum, Constantini M.  
 Epistola. 391.  
 Moderatus Pythagoricus. 220.  
 Modestus, scriptor. 141. contra Marcionem. 146.  
 Montanus hæreticus. 149. 168. 180. 183. 184. laqueo gulam sibi  
 fregit. 181.  
 Montanistæ plures se jactabant habere Martyres. 182.  
 Mopsus à Cilicibus cultus. 645.  
 Moses presbyter Rom. Martyr sub Decio. 245.  
 Musæus scriptor Judæus, post Philonem ac Josephum laudatus. 287.  
 Musanus scriptor. 141. contra Encratitas. 149.  
 Mysteria gentium. 621.  
 Narcissus Episcopus Hierosol. 176. 190. 194. 210. 211. 212.  
 Narcissus ad quem Constantini M. Epistola. 519.  
 Natalis Confessor, Theodotianorum Episcopus. 196. seq.  
 Nemesion Ægyptius, Martyr. 240.  
 Neon Episcopus Larandensis. 222.  
 Nepos Episcopus Ægyptius Chiliaismi assertor à Dionysio Alex. con-  
 futatus. 270. ejus ἑλεγχὶς Ἀλληγορισῶν. 271. Psalmi. ibid.  
 Nicæna Synodus 486. seq.  
 Nicetes, Herodis Irenarchæ Pater. 131. 134.  
 Nicolaitæ 101. Nicolai dictum: ὅτι ὡς ἀπαρτίζοντο τῇ σαρκὶ θεῷ. ibid.  
 Nicomachus Iconii Episcopus. 278. 279.  
 Nicomachus Pythagoreus. 220.  
 Nilus Ægyptius Episcopus & Martyr sub Diocletiano. 308. 343.  
 Novatus (rectius Novatianus) Ecclesiæ Rom. presbyter. 241. seq.  
 Novati χρίσμα. 248. νεωτεροποιία, 251.  
 Numenius Philosophus. 220.  
 Obandes ab Arabibus cultus. 645.  
 Olympiadum scriptores. 46.  
 Onesimus Ephesiorum Episcopus. 107.  
 Onesimus ad quem excerpta s. Eclogas S. Scripturæ scripsit Melito.  
 148. L.



Oraculum de Domino terrarum ex Judæorum finibus prodituro. 84.

Oraculum duplex Apostolis redditum de ipsorum Hierosolymis commemoratione 75. 186.

Oracula Jovis Philii. 349. quibus deceptus Maximinus. 363.

Oratio Panegyrica ad Paulinum Tyri Episc. dicta. 371-388. de ædificatis & restauratis templis post restitutam Christianis pacem.

De Origene. 201. seq. 208. seq. 216. seq. 218. seq. 234. seq. vendit λόγων δεχάτων συγγραμματα. 205. Philosophos veteres illustravit 219. presbyter 209-224. ejus auditores 263.

Hexapla. 217. Tetrapla. 217. Epistola ad Leonidem patrem, qua eum ad Martyrium sustinendum hortatur puer, 202. ex alia Epistola. 221. Epistola ad Philippum Imp. & Severam Augustam. 233. Commentarii in Sacras Scripturas 224. 225. 230. 231. 233.

Ejusdem Tom. III. expositionum in Genesin 71. Tom. IX. 225.

Expositio primi Psalmi 225. 226. Homilia in Psalm, LXXXII. 233.

Tom. I. Expositionum in Matthæum. 226.

Tom. V. Expositionum in Evangelium Joannis. 226. Tom. XXI. 229.

Homiliæ in Epistolam ad Hebræos. 227.

Libri de principiis. 225. de resurrectione libri duo. 225. *γραμματεῖς* decem. 225. liber de martyrio ad Ambrosium & Protoctetum. 228. Epistolæ variæ 235. 229. ultra centum 233. ad Africanum de Susanna. 230. Acta in Synodo contra Beryllum. 232. in Synodo contra Arabes Psycho-panychitas. 233. ad Fabianum Episc. Rom. & alios Episcopos de recta fidei suæ ratione. 233. pleniorum Indicem scriptorum Origenis dederat in Vita Pamphili 231. Ad Origenem scripsit librum de martyrio Dionysius Alex. 247.

Orpheus. 650.

Zoticus Otrenus. vide Zoticus.

Pachymius Ægyptius 254. Episcopus, Martyr sub Diocletiano. 308.

Palma Episcopus Amastrianorum. 144. 191.

Pamphilus Cæsareensis presbyter. 288. seq. Martyr sub Maximino ibid.



- ibid. 231. 308. 329. 336. 338. 339. 340. 341. una cum Eusebio Apologeticum Origenis composuit. 232.
- Pantænus ex Stoico Philosopho præfectus Scholæ Christianæ Alexandrinæ 175. 208. 214. 216. 221.
- Papias Hierapolitanus Episcopus. 53. 106. Ejus quinque libri *ἀποκρυφίων κυριακῶν ἐξηγήσεως*. 110. Ex proæmio librorum ipsius 111. alter locus è libris Papiæ 112. *σφόδρα σμικρὸς τὸν νῦν*. ibid.
- Papyrius. 191.
- Papulus Martyr. 136.
- Patermuthius Martyr sub Maximino. 343.
- Patricius Vicarius Præfectorum. 393.
- Paulinus Laicus concionatur Iconii. 222.
- Paulinus cui librum X. Historiæ dedicat Eusebius. 369. Tyrriorum Episcopus 371. Idem innuitur 376. c. d. 385.
- Paulus Antiochenus, vir disertus sed hæreticus qui Alexandriæ docuit Origenis tempore. 203.
- Pauli Apostoli Actus Apocryphi 72. 97. Epistolæ. 226. rejectæ ab Ebionitis 99. Helcesaitis 234. Epistola ad Hebræos 72. 110. 194. 215. seq. 223. 227. locus ex illa Paulo tribuitur à Dionysio Alex. 237. Paulus ante Petrum nominatus 265. quanquam in latino inversus ordo conspicitur.
- Paulus Jannitensis, Martyr sub Maximino. 336.
- Paulus Samosatenus 195. 284. Episcopus Antiochenus 277. damnatus in Synodo 278. sq. & depositus. 282. Ducenarius quam Episcopus vocari maluit. 280. *ἐπιστολὰς ἀναγινώσκων καὶ ὑπαγορεύων ἀμα βαδίζων δημοσίᾳ καὶ δορυφορούμενος*. ibid. Ejus Psalmi. 281.
- Alius Paulus qui Samosatenum condemnavit in Concilio Antiocheno. 279.
- Servilius Paulus Asiæ ProCOS. 147.
- Alius Paulus 236. 260. Alius Paulus Martyr. 330. 331. seq. ubi piæ ejus ante mortem preces.
- Pausis Ægyptius Martyr (A. C. 304.) 321.
- Peleus Ægyptius Episcopus, Martyr sub Diocletiano. 308. 343.
- Perennis Judex. 189.
- Petri Apostoli Epistola secunda. 72. 97. 227. Actus Apocryphi 72.



- Evangelium 72. 97. 213. Prædicatio 72. Revelatio sive Apocalypsis 72. 97. 215. Uxor passa martyrium. 102. Petri & Pauli Martyrium. 71. sepulchrum Romæ 67. seq. Petri & Apionis *Διάλογοι* Clementi Rom. suppositi 110. Petrus Alexandrinus Episcopus 289. & Martyr 290. 308. 351. Petrus Asceta, *Ἀψέλαιμος* dictus. ex vico Anea in agro Eleuthero-politano, Martyr sub Maximino. 335. Petrus Imp. Diocletiani cubicularius, Martyr. 297. Alius Petrus 236. 260. 261. Pharisei. 143. Phileas Episcopus Thmuitanus, Martyr sub Diocletiano. 301. 308. in Philosophia & externis literis doctissimus. 302. Epistola ad fratres Thmuitas 302 - 304. Philemon quem *συμπρεσβύτερον* vocat Dionysius Alex. 252. presbyter Romanus. 253. Philetus Episcopus Antiochenus. 223. 224. Philippi Apostoli filiarumque ejus sepulchrum. 102. 103. de ejus filiabus. 109. 112. 183. 191. ubi & de Philippo, defuncto Hierapoli. Philippus Asiarcha 132. Philippus 141. Gortynensis in Creta Episcopus. 144. Ejus contra Marcionem. 146. Philippus Episcopus Hierosolymitanus. 117. De Philippo Imperatore *κατέχει λόγος*, quod Christianus fieri cupiens ab Episcopo jussus fuit prius pœnitentiam agere, idque fecit. 232. Philo Judæus. 43. 215. 287. Petro Apostolo familiaris 53. Ejus scripta. 58. *τὰ κατὰ Γαίον Ἰσδαίοις συμβάντα* libris quinque. 43. Legatio ad Cajum Imp. 44. seq. Liber de Virtutibus 45. de Vita contemplativa. 54 - 57. Philoromus Procurator Alexandrinus, Martyr sub Diocletiano. 301. Picentius (*Πευκέντος*) ter sub Maximino Consul, & persecutor Christianorum. Ejus supplicium 366. Pierius presbyter Alexandrinus. 289. Concionibus Ecclesiasticis laudatissimus. id. Pilatus 27. 40. 46. Ejus acta supra, Acta. Pinytus Gnostiorum in Creta Episcopus. 141. Ejus Epistola ad Dionysium Corinthium. 144. Pio.



- Pionius Martyr. 135. seq.  
 Pius Episcopus Romanus. 125. 171. 193.  
 Plato 220.  $\sigma\omega\phi\rho\omicron\nu\epsilon\varsigma\alpha\tau\epsilon\varsigma$ . 590. 577.  
 Plinii ad Trajanum Epistola de Christianis. 105.  
 Plutarchus Martyr, auditor Origenis. 204. 206.  
 Poëtarum fabulæ 578.  
 Polybius Trallianorum Episcopus. 107.  
 Polycarpus 100. 127. seq. 188. Episcopus Smyrnæus 106. 107. 134.  
 191. cum Johanne Apostolo familiariter versatus. 193. cum  
 Aniceto Romæ Episcopo. ibid. Ejus Epistola ad Philippenſes.  
 108. 128. plures Epistolæ. 188. Martyrium 128 - 135. Pre-  
 ces. 133.  
 Polycrates Ephesiorum Episcopus 190. Epistola ejus ad Victorem  
 Episcopum Romæ. 102. 191.  
 Pontianus Episcopus Romanus. 224. 229.  
 Ponticus Martyr, frater Blandinæ, 164.  
 Porphyrius Pamphili famulus, Martyr, sub Maximino. 339. 340.  
 Porphyrii Philosophi in Sicilia celebris, libri tres adversus Christia-  
 nos. 219. seq.  
 Potamiæna martyrio clara. 207. seq.  
 Pothinus Lugdunensis Episc. & Martyr. 159. seq. 170.  
 Potitus Marcionita, 177.  
 Primus Alexandriæ Episcopus. 115. 117. alius Corinthiorum, 142.  
 Prisca 184.  
 Priscilla Montani Prophetis. 178. 180, 187.  
 Priscus Justinii Martyris Pater. 126.  
 Priscus Martyr sub Valeriano. 261.  
 Probus Martyr sub Maximino. 335.  
 Procopius Cæsarensis Episcopus, Martyr sub Diocletiano. 318.  
 Proculus qvi interfuit Concilio Antiocheno contra Paulum Samo-  
 satenum. 279.  
 Prophetæ & Sacerdotes simulacri Maximini. 367.  
 Protoctetus Presbyter Cæsarensis, cui librum de Martyrio dicavit  
 Origenes. 228.  
 Protogenes qvi interfuit Concilio Antiocheno contra Paulum Samo-  
 satenum. 279.  
 Proverbium  $\omicron\iota\delta\epsilon\ \delta\ \lambda\omicron\gamma\omicron\varsigma$ ,  $\tau\omicron\iota\delta\epsilon\ \delta\ \tau\rho\acute{o}\pi\omicron\varsigma$ . 205.  $\epsilon\delta\epsilon\ \mu\epsilon\chi\rho\iota\varsigma\ \omicron\nu\chi\omicron\varsigma$ .  
 311. L 3 Psal-



- Psalmi Therapevtarum Philonis. 55. 57. *ψαλμοὶ καὶ ἀδελφῶν*  
 196. 271. 281. 349. 371. Psalmi Pauli Samosatani. 281.  
 Ptolemæus Martyr. 138. alius sub Decio. 240.  
 Ptolemæus Lagi. 173. 174.  
 Publius Episcopus Atheniensis & Martyr. 143.  
 Pythagoras Mosen imitatus. 590. Pythagoreorum silentium quin-  
 qvenne imitatus Basilides. 120.  
 Pythii Apollinis oracula. 467. 468. 627. Vide supra Oracula.  
 Quadratus. 109. Publii in Episcopatu Atheniensi successor, 143.  
 Propheta. 183. Ejus Apologeticon pro Christianis, ad Imp.  
 Hadrianum. 116.  
 Lusius Quietus, Vide supra, Lusius.  
 Quinta martyrium passa. 237.  
 Quintus Phryx, temere se offerens Martyrio cui sustinendo erat  
 impar, 120.  
 Qvirinius (*κυρήνιος*) Præses Syriæ. 18.  
 Reticius in Gallia Episc. 391. 392. a  
 Rhodonis liber ad Callistonem, Marcioni oppositus. 177. Com-  
 mentarii in Hexaëmeron 178. ad Tatiani Præceptoris sui quæ-  
 stiones respondere voluit ibid. varios libros scripsit, 177.  
 Romanus Cæsarensis Diaconus & exorcista, Martyr Antiochiæ (A.  
 C. 303.) sub Diocletiano 320. De hoc etiam Eusebius lib. 2. de  
 resurrectione, T. 1. Opp. Sirmodi p. 66. seq.  
 Romulus Subdiaconus Diospolitanus Martyr (A. C. 304.) 321.  
*ἡ κατὰ Ῥωσσὸν παροικία.* 213. Ecclesia in Rhosso Syriæ opido.  
 Rufus Martyr. 108.  
*οἱ κατὰ Σαβέλλιον αἰρετικοί.* 252. Dionysii Alex. contra Sabellium Epi-  
 stolæ. 277.  
 Sabinus Præfectus Ægypti. 235. 260. Alius Præfectus Prætorio sub  
 Maximino, 347. 348. ejus Epistola. 347.  
 Sacrorum librorum V. T. nomina Hebraica & Græca. 225. seq. Sa-  
 cri libri in foro exusti. 293. 379. edicto Diocletiani. 294. 318.  
 Sadducæi. 143.  
 Sagaris Episcopus. 191. Martyr, 147.  
 Salomonis Proverbia, *σοφία πανάρετος.* 143. 149.  
 Salomonis Sapientia, 173. 194. 214.  
 Samaritæ, 143.



- Sanctus,  $\Sigma\acute{\alpha}\gamma\kappa\lambda\omicron$ , Diaconus Viennensis & Martyr. 157. seq. 161.  
 Barbari Saraceni. 241.  
 Saturnilus Antiochenus, hæreticus. 119. 150. Saturniliani. 142.  
 Sejanus Judæos acerbè persecutus. 44.  
 Seleucus Martyr sub Maximino. 339. seq.  
 Senatus Rom. decretum de Deo non nisi què ipse probasset reci-  
 piendo. 41.  
 Seneca Episcopus Hierosolymitanus. 117.  
 Septuaginta interpretes. 173. seq. 217. aliæ Græcæ librorum V. T.  
 versiones. ibid.  
 Serapio Episcopus Antiochenus. 190. 212. Ejus Epistola ad Cari-  
 cum & Ponticum, contra Cataphrygas. 186. seq. liber de Evan-  
 gelio Petri & alia scripta. 213. Alius Serapio Martyr. 237.  
 Serapion lapsus. 246.  
 Serenii Graniani, Asiæ ProCos. litteræ ad Hadrianum de Christianis  
 non temere occidendis. 122. 123.  
 Serenus Origenis discipulus, Martyr. 206. Alter eodem nomine.  
 ibid.  
 Servilius Paulus, Asiæ ProCos. 147.  
 Severus hæreticus. 150. Severiani. 150.  
 Sexti liber de resurrectione. 195.  
 Sibylla Erythraea. 591. seq. 597. Ejus Acrostichis. 592.  
 Sidonius Confessor sub Decio. 242.  
 Simeon Cleopæ filius, Episcopus Hierosol. 142. 87. 91. 106. 117. ejus  
 Martyrium. 103. seq.  
 Simon Magus. 39. seq. 50. (ubi inscriptio statuae, Simoni Deo Sancto )  
 seq. Ejus discipulus Menander. 98. 119. Magicæ illius præsti-  
 giæ. 120.  
 Simoniani. 51. 142.  
 Jesu Siracidæ liber. 214.  
 Socrates Philosophus. 576.  
 Socrates Episcopus Laodicens. 284.  
 Sotas Anchialensis Episc. demonium Priscillæ ejicere voluit. 187.  
 Soter Episcopus Romanus. 141. 142. 144. 151. 153. 171. 193. Ejus  
 Epistola ad Corinthios. 145.  
 Stephanus Protomartyr. 38.  
 Stephanus Episcopus Laodicens. 288.



- Stephanus Episcopus Romanus. 251. 252.  
 Sylvanus Episc. Emesenus, Martyr sub Diocletiano. 308. 328. 351.  
 Sylvanus Gazæ Episcopus, Martyr sub Maximino. 308. 328. 343.  
 Symmachi Ebionæi versio Græca sacrorum librorum. 217. alii ejus  
 Commentarii. 218.  
 Syneros Marcionita. 177.  
 Synodi ob controversiam de Paschate. 190. seq.  
 Synodus contra Arabes Psychopannychitas. 233. Contra Beryllum  
 231. Contra Montanum. 181. Contra Novatum. 242. ibid.  
 Synodi de Paschate celebrando. 190. 191. De hæreticis rebap-  
 ptizandis. 254. In causa Cæliciani. 391. Synodus Antioche-  
 na qua firmare quidam Novati schisma conati sunt. 247. Alia  
 contra Paulum Samosatenum. 277. contra eundem alia. 278.  
 Synodus Nicæna. 486. seq.  
 Ἐκ τῶ καὶ ἐβραίων εὐαγγελίου καὶ τῶ Συριακῶ nonnulla, profert Hegesip-  
 pus. 143.  
 Tatianus Encratitarum Auctor. 194. 150. Ejus adversus Gentes.  
 137. 151. 214. sq. τὸ διὰ τεσσάρων. 150. Quæstionum liber quas  
 resolvere instituit Rhodon ejus discipulus. 178. Tatianus assertor  
 Divinitatis Christi. 196. Pauli Apostoli Epistolas elegantioribus  
 verbis reddere aggressus. 151. πολὺ τι πλήθος συγγραμμάτων,  
*magnam multitudinem scriptorum reliquit.* ibid.  
 Telesphorus Episcopus Romanus. 118. 123. seq.  
 Telesphorus ad quem scripsit Dionysius Alexandrinus. 277.  
 Tertulliani legum Rom. periti. 41. Apologeticus ad Senatum urbis  
 Romæ. 169. Græce è latino versus. 41. 67. 90. 105. 169. 170.  
 Thebutis hæreticus. 142.  
 Thecla junior, martyrium passa sub Maximino. 321. 327.  
 Thelymidres Episcopus Laodicens. 247. 251.  
 Themison 182. Montanista. 148. seq. Episcopus. 141.  
 Theoctistus Cæsareæ Palæstinæ Episcopus. 228. 248. 251. 263. Ejus  
 Epistola ad Demetrium Episcopum Alexandrinum. 222.  
 Theodorus Ægyptius Episcopus, Martyr sub Diocletiano. 308.  
 Theodorus qui interfuit Concilio Antiocheno contra Paulum Samo-  
 satenum. 279.  
 Theodorus Laicus, Synnadæ in Phrygia concionatur. 222.  
 Theodosia Tyria, passa martyrium sub Maximino. 328.



- Theodotio Ephesius. 173. 217.  
 Theodotus Episcopus Laodicens, 288. Medicæ artis peritissimus. ibid.  
 Theodotus in Phrygia cum Montano & Alcibiade pro Propheta habitus. 168. 181.  
 Theodotus coriarius, hæreticus. 196. Scripturas sacras corrupit. 127.  
 Theodotus argentarius, coriarii discipulus. 169.  
 Theodulus Martyr sub Maximino. 340.  
 Theonas Episcopus Alexandrinus. 289.  
 Theophili Antiocheni 141. ad Autolycum, & alia scripta. 145. sq.  
 Theophilus Episcopus qui in Concilio Antiocheno Paulum Samosatenum condemnavit. 279.  
 Theophilus Cæsareæ in Palæstinæ Episcopus. 190. 194.  
 Theophilus miles, Martyr sub Decio. 240.  
 Theophrastus Philosophus. 197.  
 Theotecnus Cæsareæ Palæstinæ Episcopus. 263. 278. 279. 288.  
 Theotecnus Curator Antiochiæ. 349. Præses Provinciæ sub Maximino. 367. Ejus supplicium. ibid.  
 Therapevtæ Philonis. 54. 55. seq.  
 Thomas Apostolus. 33. 71. Ejus Evangelium Apocryphum. 97.  
 Thrasea Martyr. 186. Eumeniæ Episcopus. 191.  
 Timæus Episcopus Antiochenus. 284.  
 Timolaus Ponticus, Martyr. 321.  
 Timotheus Martyr, Gazæ sub Diocletiano. 321.  
 Timotheus Pauli Apost. discipulus, Episcopus Ephesinus. 73.  
 Timotheus. 235. Dionysii Alexandrini Episcopi filius, 277. cui libros *περὶ φύσεως* Pater inscripsit. ibid.  
 Titus Cretæ Episcopus. 73.  
 Tobias Episcopus Hierosolymorum. 117.  
*τραγικῆς ἀκοῆς μείζον.* 334.  
 Marcius Turbo, vide Marcius.  
 Tyrannio, Tyri Episcopus, Martyr sub Diocletiano. 307. 308.  
 Tyrannus Episcopus Antiochenus. 284.  
 Valens Episcopus Hierosolymitanus. 176.  
 Valens Diaconus Hierosol. Martyr sub Maximino. 336.  
 Valentina Cæsareensis, sub Maximino passa martyrium. 331.

M

Valen-



- Valentinus hæreticus. Romæ. 124, 150, 187. Valentiniani. 142.  
 Valentini sectator per aliquod temporis Bardesanes. 151.  
 Valerius Gratus, Judææ Procurator. 28.  
 Vates & Poëta quidam Ethnicus Imp. Decium ad persecutionem accendens. 236. Confer Jo. Pearsonium Annalibus Cyprianicis. pag. 11. & Henr. Dodvvellum diff. XI. Cyprianica Sect. 56.  
 Vettius Epagathus, Martyr. 155. seq.  
 Victor Episcopus Romanus. 190. 191. 195. literæ de Paschate. 191. 192. non eadem cum Artemone sensit. 196.  
 Virgilius ἐξοχώτατος τῶν καὶ τὴν Ἰταλίαν ποιῶν. 593. Ex Ecloga ejus quarta versus quidam Græcis versibus translati. 593-597.  
 Ulpianus Tyrius, Martyr. 325.  
 Urbanus Confessor, sub Decio. 242.  
 Urbanus Episcopus Romæ. 223. 224.  
 Urbanus præfectus Palæstinæ (A. C. 304.) 321. 324. 329. ubi de ejus supplicio. Successorem habuit Firmilianum. 330.  
 Asterius Urbanus, scriptor. 182.  
 Urbicius Judex. 138. 139.  
 Ursus, Rationalis Africæ. 393.  
 Xystus Episcopus Romanus. 117. 118. 171. 103.  
 Xystus alter itidem Romæ Episcopus. 252. 262. 277.  
 Zabdas Episcopus Hierosolymitanus. 289. Ζάμβδας.  
 Zacchæus Episcopus Hierosol. 118.  
 Zacchæus Episcopus, Martyr sub Diocletiano. 319.  
 Zamolxis à Getis cultus. 645.  
 Zebinas Eleutheropolitanus, Martyr sub Maximino. 333.  
 Zebinus Episcopus Antiochenus. 224. 229.  
 Zeno Martyr, sub Decio. 240.  
 Zenobius presbyter Sidonius, Martyr sub Diocletiano. 307. seq. Medicus præstantissimus. 308.  
 Zephyrinus Episcopus Romæ. 195. 196. 197. 261. 222. 223.  
 Zosimus Martyr. 108.  
 Zoticus Otrenus presbyter. 179. 186.  
 Zoticus Episcopus Comanensis. 182.

5. Περὶ τῶν ἐν Παλαιστίνῃ μαρτυρησάντων. *De martyribus Palæstinae*  
 in persecutione Diocletiani & Maximini ab A. C. 303. ad 310. passis  
 a) liber



a) liber, in editione Græca *Rob. Stephani* & Græcolatina *H. Valesii* cum ejus versione libro octavo Historiæ Ecclesiasticæ subjicitur: à Rufino & Musculo prætermisus, à *Christophorsono* pro parte libri octavi editus, & à *Suffrido Petri* scholiis illustratus. Hunc latine ex Valesii versione cum notis suis *Theodoricus Ruinartus* inseruit Actis Martyrum\* selectis, pag. 330 - 352. Paris. 1689. 4. A *Vincentio Marinerio* translatus, fuit apud Jo. Bollandum, ut ipse testatur præf. ad T. 1. Act. Sanctorum Januarii pag. 45. b. Librum illum tanquam ab opere Hist. Eccles. diversum promittit Eusebius VIII. 13. pag. 308. οἷς γε μὴν αὐτὸς παρε-  
γερόμεν, τῆς τε καὶ τοῖς μεθ' ἡμᾶς γνωρίμας δι' ἑτέρας ποιήσομαι ῥαφῆς.

6. Liber contra Hieroclem Bithyniæ ex Vicario Præsidem & postea Alexandriæ b) ἐπαρχον, πρὸς τὰ ὑπὸ Φιλοστράτου εἰς Ἀπολλώνιον τὸν Τυανέω Διὰ τοῦ Ἱεροκλέους ὁρμηθεῖσαν αὐτῶ τε καὶ τῆς Χρυσῆς σύγκεισιν. Auctor & consiliarius Diocletiano ad faciendam persecutionem fuit ille Hierocles teste Lactantio c. 16. de mortibus persecutorum, & libros duos ad Christianos scripsit, ut idem refert lib. 5. cap. 2. Instit. divinar. (λόγους Φιλαληθεῖς πρὸς τοὺς χριστιανούς inscripsisse colligas ex eode H atq; Eusebio,) quibus inter alia ostendere voluit Apollonium vel paria cum CHRISTO veletiam majora fecisse. Primus Eusebii librum, quem Photius Cod. 39. ἀνασκευαστικὸν βιβλιδάριον πρὸς τὰς ὑπὲρ Ἀπολλωνίου & Τυανέως Ἱεροκλέους λόγους vocat, Græce edidit Aldus cum Philostrati Apollonio Venet. 1502. fol. & 1535. 8. latine vertit *Zenobius Acciajoli* Florentinus Ord. Prædicatorum, præmissa ad Laurentium Medicem Epistola, Colon. 1532. 8. cum Philostrato de vita Apollonii, atque sæpius inter Eusebii opera junctim latine edita, ad calcem librorum de Evangelica demonstratione. Pessime à Florentino interprete versum esse hunc librum, notavit Pearsonius præf. ad Hieroclem. Græce & latine cum Acciajoli versione, & variis lect. è Codice Regis Galliæ à *Federico Morello*

M 2

rello

a) Vide Hanckium de scriptoribus Byz. pag. 118. & D. Christianum Kortholtum de persecutionibus Vet. Ecclesiæ pag. 468. Δεκαετὴ χρόνον durasse illam persecutionem notat Eusebius VIII. 15. Hist. cum post octavum annum aliquantisper remisisset. id. 16.

\* Acta illa Martyrum selecta viderunt etiam lucnm Gallice, Droueto & Malpertuis interpretibus, Paris. 1708. 8.

b) Vales. pag. 177. ad Euseb. Epiphan. LXVIII. 1. De Hierocle juniore cujus commentarius in aurea carmina exstat, aliisque ejus nominis dixi lib. 2. cap. 12. §. 7. & de Philostrati opere lib. 4. cap. 24. §. 2.



*rello* adscriptis prodiit inter Philostrati Opera p. 433. Paris. 1608. fol. Deinde cum castigationibus ex eodem Regio Codice ab *Luca Holstenio* adnotatis, qui etiam versionem locis quibusdam interpolavit: ad calcem librorum Eusebii de demonstratione (non, ut clariss. Caveus memoria lapsus scripsit, cum libris de præparatione) Evangelica, Paris. 1628. fol. Lips. 1688. fol. Denique cum nova versione notisque Rev. D. *Godfridi Olearii*, qui etiam librum in capita distinxit, & collatis Philostrati locis passim emendavit, Lips. 1709. fol. in luculenta illa Operum Philostrati editione.

*Gallice* vertit Ludovicus Cousinus Paris. 1684. 4. *discours touchant les miracles attribuez à Apollonius de Tyane &c.*

7. Κατὰ Μαρκέλλου, *Libri duo contra Marcellum* Ancyrae Episcopum, ejusque σύγγραμμα c) prolixum decies mille prope versuum, quo Sabellianismum incautus propugnauerat, Filiumque & Patrem docuerat ὀνόμασι μὲν Διαφοροῖς Πατέρας καὶ ὑπὸ χημαλίζοντας, εἰς αὐτὴν ὑποτάσσει ἐν ὅντας, oppugnaueratque Asterium maxime Cappadocem, tum Eusebium τὸν μέγαν, (Nicomediensem) Paulinum Tyri ac deinde Antiochiæ Episcopum, Origenem, Narcissum Neroniadis Episcopum & alterum Eusebium Cæsareæ Palestinæ. Damnavit Marcellum Synodus ex Ponto, Cappadocia, Asia, Phrygia, Bithynia, Thracia & ulterioribus regionibus congregata CPoli A. C. 336. & Eusebio ut illum confutaret in mandatis dedit, ut ipse narrat extremo libri posterioris. Hos libros antequam ederentur lectos Turriano, primus è MS. Codice recensuit & latina versione ac notis illustravit *Rich. Montacutius*, editos ad calcem librorum de demonstratione Evangel. Paris. 1628. fol. Lips. 1688. fol. MStum Codicem habuit V. C. Thomas Galeus.

8. Περὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Θεολογίας, τῶν πρὸς Μαρκελλοῦ ἐλέγχων βιβλία γ. *De Ecclesiastica Theologia* adversus eundem Marcellum

c) De hoc Marcelli libro quo Asterium Sophistam & Arianos impugnans in alterum extremum prolapsus & cum Sabellio vel Paulo Samosateno facere visus est, confer Socratem lib. 1. cap. 36. Sozomenum II. 33. Tripartitam III. 9. & Nicephorum VIII. 53. Hist. Marcellus in Synodo CPol. depositus postea in Sardicensi A. C. 347. Episcopatum recuperavit, professus se non ita sentire ut ab Eusebio accusatus fuerat. Socrates lib. 1. cap. 36. & lib. 2. cap. 20. & ex eo Nicephorus ajunt Marcellum ab Eusebio confutatum *libris tribus*. Idem numerus occurrit in tripartita. Vidit igitur Socrates tantum libros tres de Ecclesiastica Theologia eidem Marcello oppositos, è quibus nonnulla profert lib. 2. cap. 21. Marcelli hujus discipulus fuit Photinus



lum, confutationum *libri III.* inscripti Flaccillo, Antiochiæ ad Daphnem Episcopo, & ab eodem Montacutio cum superioribus duobus libris latina versione ac notis illustrati, & ad calcem Demonstrationis editi. Hos quinque libros adversus Marcellum Labbeus putat innui ab Hieronymo in Catalogo cap. 81. & Svida, quando inter Eusebii scripta memorat libros quinque *περὶ Θεοφανείας*. Videtur enim hoc idem illi esse quod *Θεολογίας*. Sed id tanquam incertum omitto, cum Hebed Jesu quoque in Catalogo librorum Chaldaicorum memoret Eusebii librum *de ortu divino*. Libros tres Ecclesiasticæ Theologiæ MSS. habuit Galeus, adscriptis etiam ex alio Codice emendationibus.

9. *Epistola de Fide Nicæna ad Cæsareenses* quam servarunt Gelasius Cyzicenus in Actis Corcilii Nicæni II. 35. seq. 50. Epistolam Encyclicam appellans, & Socrates lib. 1. cap. 8. pag. 23. seq. atque Theodoritus lib. I. hist. cap. 12. unde repetunt Tripartita lib. 2. cap. 11. & Nicephorus VIII. 22. Hoc est *ἀπολογητικὸν* eidem Gelasio memoratum. lib. 2. cap. 1. quod ad Episcoporum Orthodoxorum *κοινὸν* missum affirmat. Ex hac Epistola non nihil producit S. Athanasius Epist. ad Africanos Episcopos T. I. pag. 937. & ad calcem Epist. de Synodi Nicænæ decretis MStum occurrere in Bibl. Vindobonensi notat Lambecius III. p. 86. Verba quæ Theodoritus pag. 40. aliique habent, & Socrates pag. 27. atque Tripartita omittit, illa Caveus in Apologia adversus Jo. Clericum pag. 89. contendit cum Eusebii Doctrina de æterna Filii hypostasiè diametro pugnare, adeoque non esse Eusebii, sed Ariani cujusdam fraude inserta, quod etiam affirmaverat in diss. pro Eusebio pag. 47. edit. Genev.

10. *Περὶ τῶν τοπικῶν ὀνομάτων ἐν τῇ θείᾳ γραφῇ*, *de locis Hebraicis*, de quo libro non repetam quæ dixi lib. IV. cap. 2. §. 13. & cap. 35. §. 1. tantum addam in Catalogo MSS. Isaaci Vossii num. 10. memorari Eusebium de locis sacris cum expositione Hieronymi, & prolixis Petri Bertii commentariis hætenus ineditis. Inscriptum hunc libellum Eusebius *Paulino*, Tyri Episcopo quem *ιερόν Θεῷ ἀνθρῶπον* vocat, eidem nempe cui decimum historiæ Ecclesiasticæ librum consecravit. Cæterum & *Hieronymus*, cujus adhuc exstat latina interpretatio, sæpius etiam in Operibus ejus edita, meminit alterius versionis sed imperitæ & parum latinæ, quam ante  
M 3 ipsum



ipsum nescio quis componere ausus fuerat. MS. habuit Eusebii libellum & Hieronymi versionem Tho. Galeus. Memoratur etiam in Catalogo MSS. Angliæ Tom. 2. pag. 247. in ædibus Jacobæis n. 850. Eusebius de locis Hebraicis cum multis emendationibus. Et Jo. Pearsonius præfat. erudita in LXX. Interpretes laudat Codicem Bonfre-  
*rianomeliorem. Præmiserat Eusebius huic libello topographiam terræ*  
*Judææ & distinctas tribuum sortes, ipsius quoque Hierusalem, templique in ea*  
*cum brevissima expositione picturam, ut ex Hieronymi præfatione constat,*  
 sed illa jam pridem interciderunt. Nescio topographiamne illam intelligat Hebed Jesu, quando in Catalogo librorum Haldaicorum pag. 18. memorat Eusebii librum *de figura Mundi.*

11. Commentarios eruditissimos in Psalmos 150. scripsisse Eusebium nostrum testatur Hieronymus in Catalogo cap. 81. & Svidas. Illos *latine* interpretatus fuit *Eusebius Vercellensis* ut idem Hieron. auctor est Epistola 89. ad Augustin. & cap. 96. Catalogi, atque contra Vigilantium, ubi docet hæretica, hoc est quæ Arianam \* hæresin sapere videbantur ab interprete prætermissa. Allegatur Eusebius in Psalmos à Gelasio de duabus Naturis, Theodorito apud Anton. Agellium in Psalm. 88. & in Catenis editis ac MSS. in Psalmos. Primus Eusebii *ὑπομνήματα* sive *Commentaria in Psalmos CXVIII.* ex tribus Codicibus Perroniano, Segvieriano & Colbertino, collatis etiam Catenis MSS. atque editis in Psalmos eruit & cum latina versione sua atque erudita præliminari dissertatione edidit *Bernardus de Montfaucon* in nova collectione Patrum Tomo I. Paris. 1607. fol. Latina versio Eusebii Vercellensis, & Græca ipsa in Psalmos posteriores 31. interciderunt. Multa in hoc opere fragmenta occurrunt interpretum, Aquilæ, Symmachi & Theodotionis. Allegatur etiam *Origenes* in Psal. 119. pag. 723. & in Psal. 4. *Asterius* pag. 28. Eusebii *ὑποθέσεις* sive *ὑποθέσεις* *argumenta brevia in Psalmos* ex codice vetusto Barberiniano edita fuerant in Tomo VI. Bibliorum polyglotton Londinens. pag. 137. seq. Fragmentum in Psalmum 86. fuit apud Tho. Galeum. Etiam in Catalogo MSS. Bibl. Mediceæ video memorari Eusebium in Psalmos. Præfatiunculas duas, alteram *πρὸς τὴν ἀνακεφαλαιώσιν τῶν ψαλμῶν*, alteram *ὑποθέσιν εἰς τὴν ἀνακεφαλαιώσιν τῶν ψαλμῶν* memorat Lambecius

III.

\* Tale est, quod in verba Psalmi CX. 1. *Dixit Dominus Domino meo*, assertur in Synodi septimæ sive Nicænæ Act. 6. sect. 5. T. 3, Binii pag. 662. quod in Montfauconi editione haud legitur.



III. pag. 24. & 29. Commentarios illos scriptos ab Eusebio circa A. C. 337. notat Montfauconus in Epistola de Therapevtis p. 151.

12. Ex Commentariis in *Canticum Canticorum*, fragmenta Græce edidit Jo. Meursius, cum Polychronii Diaconi ἐξηγήσει & Mich. Pselli ἐρμηνεία versibus scripta Politicis. Lugd. Bat. 1617. 4. Totum quidem illum Commentarium sub Eusebii nomine, ex Codice Bibl. Palatinæ editum Eusebii non esse, perspicuum est, in quo occurrunt fragmenta *Atbanasii* pag. 18. 32. 39. 51. *Didymi* pag. 19. *Gregorii Nys- seni* pag. 11. 14. *Philonis Carpathii* pag. 13. seq. 32. 34. 39. 44. 52. seq. & *Theophili* (an *Theophylacti*) pag. 37. Confer Lambecium III. pag. 77. & Raynaudum de bonis ac malis libris pag. 138.

13. Περὶ τῆς βιβλίας τῶν προφητῶν ἰστορίας, *De vitis Pro- phetarum*, Eusebii ἀποσπασμάτιον ex antiquissimo codice Rupefucaldi- no (quem hodie servat Bibliotheca Collegii Jesuitar. Paris.) Græce edidit, latinamque versionem addidit Jo. Curterius, ante Procopii Gazæi Commentarios in Esaiam. Paris. 1580. fol.

14. *Commentarios in Esaiam* libris decem scripsisse Eusebium Hieronymus testatur cap. 81. Catalogi, & Svidas, igitur emendan- dum quod libri quindecim memorantur in Hieronymi præfat. ad Esaiam. Illos magnam partem ex Codice Perroniano & Catenis MSS. regiis restituit, Græceque cum versione & præfatione sua pri- mus edidit supra jam mihi laudatus *Bernhardus de Montfaucon* in nova collectione Patrum Tomo 2. Paris. 1706. fol. Ex hoc Eusebii opere multa ad verbum transtulere Hieronymus ( qui etiam ubi Eusebius ab Hebræo doctore aliquid edidicisse se scripsit, idem veluti de se testa- tur ) Procopius Gazæus & Catenarum Græcarum in Esaiam auctores Joannes Drungarius, Andreas presbyter aliique. Fallitur enim Lambecius qui III. pag. 41. Catenam MS. in Esaiam memorans, ubi Eusebius laudatur, ait sine dubio intelligi ejus libros *Eclogarum Propheticarum de CHRISTO*. Etiam in his Eusebii commentariis frequenter laudantur fragmenta veterum interpretum Aquilæ, Sym- machi ac Theodotionis. Cæterum non diffitendum ad pleraque Pro- phetæ capita non tam Eusebii commentarios integros, quam proluxio- ra ex illis excerpta tantum servata esse. Distinctio etiam in libros & commentarios in caput totum 61. periit. Neque ab Eusebio vide- tur esse clausula : ἡς καὶ ἡμεῖς ἀξιοθέτητον εὐχαῖς καὶ πρεσβείαις πάντων τῶν ἁγίων. Ἀμήν. Cæterum monendus est lector Commentarios in Esaiam



Esaïam, qvi feruntur sub nomine Basilii Cæsareensis, etiam Eusebio perperam tribui in nonnullis Codicibus, ut Thuano qvi hodie est Colbertinus 2596.

15. *Canones* sive indices decem *Harmoniæ Evangeliorum* cum præmissa *ad Carpianum Epistola*. De his dixi lib. IV. cap. 5. §. 20. Videndus etiam Rich. Simon Lib. III. Hist. Criticæ N. T. pag. 427. seq. & lib. 3. pag. 90. Jo. Millius prolegom. ad N. T. pag. LXX. qvi & ipse *Canones* una cum *Epistola ad Carpianum* Græce Novo Testamento à se edito, Erasmi & Rob. Stephani exemplo præfixit. Latine veteribus qvibusdam Bibliorum Codicibus præmittitur, atqve inde vulgata est in Orthodoxis graphis & à Josepho Maria Thomasio, unde à Marcianæo in divina quam vocat Bibliotheca prætermissam miror, licet *Canones* ipsos Novo Test. recte præmisit, ex testimonio ipsius Hieronymi præf. ad Damasum in qvatuor Evangelia: *Canones quoque quos Eusebius Cæsareensis Episcopus Alexandrinum secutus Ammonium, in decem numeros ordinavit, sicut in Græco habentur expressimus.* Idem Hieronymus cap. 55. Catalogi, & ex eo Isidorus Hisp. VI. 15. Origg. ait Ammonium Evangelicos *Canones* excogitasse, qvos postea secutus sit Eusebius Cæsareensis. Verum *Canones* illos neutiqvam excogitavit Ammonius, sed tantummodo *Harmoniæ Evangelicæ* auctor fuit, ita compositæ ut fundamenti loco Matthæus substerneretur, eiqve deinde annotarentur capita parallela ex cæteris Evangelistis, intexerenturqve aliorum Evangelistarum narrationes ab Matthæo omissæ. Hinc ut aliorum etiam trium Evangelistarum series & cum cæteris Evangelistis comparatio constaret, Eusebius testatur se decem hosce *Canones* excogitasse & composuisse. Sed quid vetat ipsam Eusebii *Epistolam*, cum brevis admodum sit, & in pluribus editionibus Bibliorum & Hieronymi, in qvibus *Canones* \* ipsi tamen leguntur, prætermissa, hic infra ponere una cum veteri latina versione. Græce MS. haberi Neapoli in Bibl. Augustinianorum notavit Mabillonius T. 1. Musei Italici pag. 110. Laudat hosce *Canones* Eusebianos Cassiodorus cap. 7. Institutt. divinar. Et frequens illorum usus fuit in Ecclesiis Orientis pariter & Occidentis, ut ex Codicibus MSS. Bibliorum in variis versionibus notarunt Viri docti.

Εὐσε-

\* In Codice Vindobonensi hoc adjectum legitur scholion: *Κανόνες δὲ προσηγορεύθησαν διὰ τὸ εὐθὲς αὐτῶν καὶ ἀκριβές. ὥσπερ γὰρ ἰδιωτέσι τισὶ γραμμαῖς ταῖς ἰδίαις εὐδύησι χρώμενοι καὶ ἑῶσι τὸν νοῦν περιπλανᾶσθαι τῶ ἀκροατῇ, ἀλλὰ πρὸς τὴν ὁμοφωνίαν ἀγχοῖν αὐτὸν τῶν ἐνεχθεῖσων φωνῶν τοῖς Εὐαγγελισαῖς.*



Εὐσέβιος Καρπιανῷ ἀγαπητῷ ἀδελ-  
φῷ ἐν Κυρίῳ χαίρειν.

**Α**ΜΜΩΝΙΟΣ ἰδὺς ὁ Ἀλεξανδρεὺς,  
πολλὴν ὡς εἰκὸς Φιλοπονίαν καὶ  
παιδείην εἰσαγνοχῶς, τὸ Διὰ τεσσά-  
ρων ἡμῖν καταλέλοιπεν εὐαγγέλιον, τῷ  
κτ' Ματθαῖον τὰς ὁμοφώνους τ' λοι-  
πῶν εὐαγγελιστῶν περὶ κοινὰς πράξεις,  
ὡς ἐξ ἀνάγκης συμβῆναι τὸν τ' ἀκο-  
λουθίας εἰρμὸν τ' τελῶν Διαφθερῆ-  
ναι, ὅσον ἵπτι τῷ ὕφει τ' ἀναγνώσεως.  
ἵνα ἡ σωζομένη καὶ τ' τ' λοιπῶν δι'  
ὅλου σώματος τε καὶ εἰρμῶ, εἰδέναι  
ἔχοις τὰς οἰκείους ἐκάστου εὐαγγελιστοῦ  
τόπας, ἐν οἷς κτ' τ' αὐτῶν ἠνέχθησαν  
Φιλαλήθως εἰπεῖν, ἐκ τ' πονήματι τ' τ'  
περιεργημένου ἀνδρός εὐληφῶς ἀφυρ-  
μας, καὶ ἑτέραν μέθοδον κανόνας  
δέκα τ' ἀριθμὸν διεχάραξά σοι τοὺς  
ὑποπεταμένους· ὧν ὁ μὲν πρῶτος  
περιέχει ἀριθμοὺς ἐν οἷς πᾶσι πᾶσι  
σὺ εἰρήκασιν οἱ τέσσαρες, Ματθαῖος,  
Μάρκος, Λουκᾶς, Ἰωάννης. Ὁ δεύ-  
τερος, ἐν ᾧ οἱ τρεῖς, Ματθαῖος,  
Μάρκος, Λουκᾶς. Ὁ τρίτος, ἐν ᾧ  
οἱ τρεῖς, Ματθαῖος, Λουκᾶς, Ἰωάν-  
νης. Ὁ τέταρτος, ἐν ᾧ οἱ τρεῖς, Ματ-  
θαῖος, Μάρκος, Ἰωάννης. Ὁ πέμ-  
πτος, ἐν ᾧ οἱ δύο, Ματθαῖος, Λουκᾶς.  
Ὁ ἕκτος, ἐν ᾧ οἱ δύο, Ματθαῖος,  
Μάρκος. Ὁ ἑβδόμος, ἐν ᾧ οἱ δύο,  
Ματθαῖος, Ἰωάννης. Ὁ ὀγδόος, ἐν  
ᾧ οἱ δύο, Μάρκος, Λουκᾶς. Ὁ ἑννάτος, ἐν  
ᾧ οἱ δύο, Λουκᾶς, Ἰωάννης. Ὁ δέκα-  
τος, ἐν ᾧ περὶ πέντων ἕκαστος αὐτῶν  
ἰδίως ἀνέγραψεν. Αὕτη μὲν οὕτως ἡ τ'  
ὑπο-

Eusebius Carpiano Fr. in  
Domino S.

**A**ΜΜΟΝΙΟΣ quidam Alexan-  
drinus, magno studio atque  
industria unum nobis pro qua-  
tuor Evangeliiis dereliquit. Nam-  
que trium Evangeliorum sensus  
exceptos, omnes similes contex-  
tus Matthæi Evangelio quasi ad  
unum congestos, annexuit: ita ut  
eorundem quantum ad tenorem  
pertinet lectionis, sequens jam  
stylus interruptus esse videatur.  
Verum ut salvo corpore, sive tex-  
tu cæterorum hic Evangeliorum  
propria & familiaria loca, in qui-  
bus eadem similiterque dixerunt,  
scire possis, ac verè differere, ac-  
cepta occasione ex prædicti viri  
studio, alia ratione decem nu-  
merorum tibi titulos designavi.  
Quorum primus, quatuor in se  
continet numeros, in quibus si-  
militer ab universis dicta sunt, Mat-  
thæo, Marco, Luca, Joanne. Se-  
cundus, in quibus tres, Matthæus,  
Marcus, Lucas. Tertius, in qui-  
bus tres, Matthæus, Lucas, Joan-  
nes. Quartus in quibus tres, Mat-  
thæus, Marcus, Lucas. Quintus in  
quibus duo, Matthæus Lucas. Sex-  
tus in quibus duo, Matthæus Mar-  
cus. Septimus, in quibus duo, Mat-  
thæus, Joannes. Octavus in qui-  
bus duo, Marcus, Lucas. Nonus, in  
quibus duo, Lucas, Joannes. De-  
cimus, in quibus singuli de qui-  
bus-



ὑποτεταγμένων κανόνων ὑπόθεσις. ἡ δὲ σαφὴς αὐτῶν διηγησις, ἔστιν ἡδε. ἐφ' ἐκάστῳ τῷ πεσάρων εὐαγγελίων ἀριθμὸς τις προέκειται καὶ μέγῃ, δεξιόμην δὲ ἀπὸ τοῦ πρώτου, εἰς τὸ δεύτερον, καὶ τρίτον, καὶ καθεξῆς περιῶν δι' ὅλας μέχρι τοῦ τέλους τοῦ βιβλίου. καθ' ἑκάστον δὲ ἀριθμὸν ὑποσημείωσις διὰ κινναβάρεως προέκειται, δηλοῦσα ἐν ποίῳ τῶν δέκα κανόνων κείμενον ὁ ἀριθμὸς τυγχάνει· οἷον εἰ μὲν α, δηλον ὡς ἐν τῷ πρώτῳ· εἰ δὲ β, ἐν τῷ δευτέρῳ. καὶ οὕτω καθεξῆς μέχρι τοῦ δέκα. εἰ οὐκ ἀναπύξας ἐν τῷ πεσάρων εὐαγγελίων ὁποιοιδήποτε, βουληθείης ὑπιστῆναι πινὶ ᾧ βούλει κεφαλαίῳ, καὶ γινῶναι τίνες τὰ πωρηπλήσια εἰρήκασιν, καὶ τοὺς οἰκείους ἐν ἐκάστῳ τόπῳ εὑρεῖν ἐν οἷς καὶ τῶν αὐτῶν ἠνέχθησαν, ἥς ἐπέχεις περικοπῆς ἀναλαβὼν τὸ προκείμενον ἀριθμὸν, ὑπιστῆσθαι τε αὐτὸν ἔνδον ἐν τῷ κανόνι ὃν ἡ διὰ τοῦ κινναβάρεως ὑποσημείωσις ὑποδέβληκεν, εἴση μὲν εὐθὺς ἐκ τοῦ ὑπὲρ μετώπου τοῦ κανόνος προγραφῶν, ὅποσοι καὶ τίνες τὰ πωρηπλήσια εἰρήκασιν. ὑπιστῆσθαι ὅ καὶ τοῖς τῶν λοιπῶν εὐαγγελίων δεξιμοῖς τοῖς ἐν τῷ κανόνι ᾧ ἐπέχεις ἀριθμῷ πωρηκειμῶν, ὑπιστῆσθαι τε αὐτοὺς ἔνδον ἐν τοῖς οἰκείοις ἐκάστου εὐαγγελίου τόποις, τὰ πωρηπλήσια λέγοντας εὐρήσεις.

busdam proprie scripserunt. Et quidem subjectorum titulorum id est argumentum, clara vero eorum narratio hæc est: Etenim per singula loca Evangeliorum quidam numerus videtur appositus, paulatim incipiens à primo, deinde secundo, postremo tertio, & per ordinem librorum ad finem usq; progrediens. Itaq; per singulos numeros supputatio, per lineæ distinctionem invenitur inserta, significans cui de decem titulis appositus numerus assignetur. Veluti si quidem primum, certum est in primo. Si vero in secundo, & eodem modo usque ad decem. Si igitur evoluto uno qualicunq; cum quatuor evangeliiis, cuilibet capitulo velis insistere & rescire qui similia dixerint, & loca propria agnoscere singulorum, in quib⁹ eadem sunt prolocuti ejusdem sensus quem tenes, relegens propositum numerum quæsitumque eum in titulo quem demonstrat tituli subnotatio, continuo scire potes ex superscriptionibus, quas in fronte notatas invenies: qui aut quot de his quæ inquiris similia dixerint. Veniens etiam ad reliqua Evangelia per eundem numerum, quem continent, videbis appositos per singulos numeros, atq; eos in suis propriis que locis similia dixisse reperies.



16. Περὶ τῆς τῶν Ἐυαγγελίων Διαφωνίας, *De Evangeliorum diaphonia* scripsisse Eusebium testatur Hieronymus in Catalogo cap. 81. & ex eo Svidas. *Librum resolutionum contrariorum quæ sunt in Evangelis*, vocat Hebed Jesu in Catalogo librorum Chaldaicorum. Atque in Sicilia inventos libros Eusebii tres de diaphonia Evangeliorum scribit Latinus Latinius T. 2. Epistolar. pag. 116. Sed nemo fuit adhuc qui in lucem illos proferret. Græca Catena MS in Marcum, de qua Rich. Simon lib. 3. Hist. Crit. pag. 89. laudat Eusebium ἐν τῇ πρὸς Μαρκῶν \* πρὸς τῆς δοκίμης ἐν τοῖς Ἐυαγγελίοις πρὸς τῆς ἀναστάσεως Διαφωνίας. Hujus scripti fragmentum servavit Anastasius Sinaita qv. CLIII. Alia fragmenta duo Græce & Latine edidit Combefisius in Auctario Novo Paris. 1648. fol. T. 1. pag. 781. 783. unum quod ex Ambrosii Mediolanensis, Monachi Cassinatis versione etiam teste Sixto Senensi exstat in illud: ὁψὲ σαββάτω, *sero Sabbatorum*. Alterum περὶ τῶν ἐν μνημείῳ ἀγγέλων, *de Angelis ad monumentum visis*. Voluerat hæc quoque edere Holstenius teste Lambecio lib. 1. de Bibl. Vindob. pag. 112. sed morte præventus omisit. Eusebii *de triduo sepulture Domini* memorat Labbeus Bibl. nova MSS. pag. 184. Exstant & illius nonnulla in Catenis ad Evangelistas editis & ineditis, quorum pleraque ex eodem ut videtur opere repetita. Ex Catenis in Lucam plura Eusebii latine exhibet idem Combefisius in Bibl. Concionatoria. Ex Eusebio Pamphili ad Marinum occurrunt fragmenta in Anastasii Sinaitæ qvæst. IX. & CXLVIII. sed illa alterius sunt argumenti. Clariss. Caveus memorat Eusebium *de Evangeliorum dissonantia ad Stephanum*. Qvæ vero *de symphonia sive concordia Evangeliorum in Genealogia CHRISTI* Eusebius Africanum secutus scripsit, exstant lib. 1. Hist. Eccles. cap. 7. iisque usus Ambrosius in 3. Lucæ.

17. Λόγος τριακονταετηρέας, *Oratio de Constantini M. laudibus* in ejus tricennalibus dicta A. C. 335. CPoli, ut Eusebius ipse testatur IV. 46. de vita Constantini. Meminit & in Proœmio Libri I. ubi addit se etiam in vicennalibus Constantini laudes ejus in Nicæna Synodo, ut lib. 3. c. 11. etiam docet, concelebrasse. Sed ille quidem εικοσαετηρικός ὕμνος sive Panegyricus intercidit. In Codice MS. Collegii Trin. Cantabrig. Oratio illa, Caveo teste, in duas partes dispescitur, quarum posterior incipit à capite IX Hanc Orationem cum descriptione Martyrii sive templi Hierosolymitani à Constantino conditi, do-

N 2

nario-

\* Ex Eusebio πρὸς Μαρκῶν fragmentum in Codice Vindob. de quo Lambecius T. IV. pag. 173.



nariorumque ejus, sed quæ temporum injuria intercudit, & Constantini Oratione ad sanctorum cœtum ex latino Græce translata Eusebius ut lib. IV. cap. 46. testatur, libris de vita Constantini subjunxit. Primus Rob. Stephanus cum illis edidit Græce, latine vertit *Christophorsonus* atque inde *Valesius* qui notis etiam illustravit.

18. *De Vita Constantini M.* jam A. C. 337. defuncti libri IV. \* quibus ait se de industria omittere conflictus & prælia, res fortiter gestas, tropæa ac triumphos, Leges & præclara instituta, & tantum tradere *μόνα πᾶ πρὸς τὸν θεοφιλή σωτήριον βίον*, quæque ad DEI cultum pertinent. lib. I. cap. 11. unde titulum operis fecit *περὶ τοῦ Θεοῦ βίῃς ἡ μακαρίῃς Κωνσταντίνῃς ἡ βασιλέως*, ut notat *Valesius* p. 256. Cæterum falli *Jac. Gothofredum* \*\* qui hos libros ab Eusebio scriptos esse negavit pag. 273. ad *Philostorg.* & in *Epist. ad Andream Rivetum* sub nomine *Jacobi Pacidii* edita, facile ex ipso opere & *Socratis*, *Sozomeni*, *Photii*, *Gelasii* aliorumque veterum testimoniis demonstrarunt *Martinus Hanckius* de scriptoribus Byz. pag. 81. seq. *Jo. Andreas Bosius* de Pontificatu maximo Imperatorum Rom. p. 63. seq. & *Valesius* pag. 216. Omni etiam destituta verisimilitudine *Sandii* conjectura, qui in nucleo *Historiæ Eccles.* p. 48. *Macarii Hierosolymitani* esse hariolatur. *Πανηγυρικὴ ὑψηλοῦς* usum Eusebium multi annotarunt, neque tamen fides historica illi propterea in rerum summa deneganda. Primus hos libros Græce cum *Historia Eccles.* edidit *Rob. Stephanus*, Paris. 1544. fol. pro quinto libro numerans *Orationem* ad Sanctorum cœtum, quæ Constantini M. est, non Eusebii. Latine primus quatuor libros (non tres primores tantum ut scribit clariss. *Hanckius* pag. 86. de scriptoribus Byz.) *Joannes Portesius* vertit. Hinc *Wolfgangus Musculus*, nec minus *Jo. Christophorsonus* qui *Portesii* versionem non viderat notante *Valesio* pag. 216. sq. Hujus *Christophorsonianæ* versionis cum liber quartus casu quodam amissus esset, quartum *Nicolaus Carrus* supplevit. Denique idem *Henricus Valesius* Græca ad Codices MSS. castigavit, versionem meliorem notasque doctissimas adjunxit. Editiones latinas & Græcolatinas, quia *Historiæ Ecclesiasticæ* hi libri subjungi solent, supra num. 4. annotatrs videre licet. Tantum monebo in editionibus quibusdam latinis brevibus *Jo. Jac. Grynæi* & *Suffridi Petri* scholia adjuncta esse. Gallicæ quoque

\* Male libri VI. excusum in Clariss. *Jo. Molleri* Homonymoscopia pag. 461.

\*\* *Jac. Godofredo* assensus *B. Dorsheus* in diatyposi Concilii Nicæni de S. Cœna p. 3.



que interpretationis instar est, quod auctore *Joanne Morino* prodiit opus: *Histoire de la délivrance de l'Eglise Chrestienne par l'Empereur Constantin*, Paris. 1630. fol.

19. *De Vita S. Pamphili Martyris* scripsisse se testatur lib. 6. \* cap. 32. Eusebius, & lib. 7. Hist. Eccles. c. 32. p. 288. & de Martyribus Palæstinæ cap. 11. ubi *tribus libris* distinctum à se opus illud fuisse refert, quod confirmat etiam Hieronymus in Catalogo cap. 81. & adversus Rufin. pag. 135. ubi libros elegantissimos appellat. Hujus ut putat operis genuinum ἀποσπασματιον de Pamphili Martyrio Græce ex MS. Codice Mediceo Regis Christianissimi descriptum exhibet Papebrochius T. 1. Act. Sanctorum Junii p. 64-74. cum latina versione. Latina illa ex Eusebio an Metaphraste dederant Lipomannus & Surius 1. Junii, & Valesius pag. 178. ad Euseb.

20. Τῶν ἀρχαίων μαρτυρίων συναγωγὴν, antiquorum Martyriorum collectionem scripsisse se Eusebius testatur in Hist. Eccles. lib. IV. cap. 15. pag. 136. & lib. 5. proœm. pag. 153. & cap. 21. pag. 189. Ex hoc opere præclaro, & quod integrum ad nos haud pervenisse dolendum est, multa superesse videntur, in vitis Patrum latine sub Hieronymi nomine editis, & in Simeone Metaphraste, qui Græco stylo Sanctorum vitas & Martyria condidit. Fragmentum ex hoc opere Eusebiano dare se credidit Papebrochius *narrationem de Decem Martyribus Ægypti*, Græce è MS. Vaticano cum Gvil. Sirteti versione T. 1. Act. Sanctor. Junii pag. 420. seq. Sic *Acta martyrii S. Luciani* apud Surium & Bollandum ad 7. Januar. latine edita, Usserius apud Caveum suspicatus est Metaphrastem petiisse ex Eusebio. Integram ejus μαρτυρίων ἀναγραφὴν in Bibl. Scoriacensi superfuisse affirmat Franciscus Bivarius ad Pseudo Dextri Chronicon. ad A.C. 308. Atque *Libros tres* Martyrum Eusebii nondum de Græco versos ibi extitisse, ex indice ejusdem Bibliothecæ A. 1579. didicit & ad Baronium scripsit Lindanus, ut narrat Baronius ad Martyrolog. 23. Sept. *Undecim libris* constituisse illud opus tradit scriptor Actorum S. Silvestri à Combessio editus. Confer de eodem opere Eusebiano Bollandum præf. ad T. 1. Act. Sanctor. Januar. pag. XVI. & XLV. & Henschenium T. 2. Aprilis, pag. 339. Baronium diff. Martyrologio Ro-

\* Docet ibi Eusebius, illo se in opere exhibuisse πίνακας sive indices librorum tum Origenis tum aliorum scriptorum Ecclesiasticorum, quos Pamphilus summo studio Bibliothecæ suæ adornandæ collegerat.



mano præmissa cap. 5. 6. & 7. & Matthiam Frid. Beckium ad Martyrologium Ecclesiæ Germanicæ. pag. 5. seq.

21. *Epistola ad Constantiam Augustam*, Licinii uxorem, laudata ab Iconomachis in Actis Synodi Nicænæ secundæ Act. V. pag. 608. & VI. pag. 661. T. 3. Binii (Labbei T. VII.) & à Nicephoro Constantinopol. Patriarcha impugnata. Eam pleniorē Græce è MS. Regio edidit V. C. Jo. Boivinius in notis eruditis ad Niceph. Gregoram pag. 795. Spuriā & Eusebio suppositam esse non dubitat Petavius XIV. 9. dogm. Theol. de incarnatione. In iisdem Actis Nicænæ Synodi affertur etiam aliquid pag. 608. & 662. ex Epistola Eusebii ad Euphrationem sive Euphrasionem & ad Alexandrum Alexandrinum.

*Latine tantum exstant :*

22. *Apologia pro Origene liber primus* ex Rufini versione, inter Origenis atqve Hieronymi Opera sæpius sub Pamphili nomine editus. Et sane ex voluminibus sex ( tot enim Apologia illa libros complexa est ) Pamphilum una cum Eusebio priora quinque composuisse, sextum ab Eusebio additum esse testatur Photius Cod 118. Confer Eusebium ipsum VI. 33. Hist. & quæ de hoc opere Tillemontius T. 5. Memor. Eccles. parte 3. pag. 60. seq. & 357. seq. Hebed-Jesu autem in catalogo librorum Chaldaicorum p. 19. memorat Eusebii librum *Apologeticum pro homine quodam Origenista, qui exponebat Scripturas per allegorias, & coarguebatur hoc nomine à Theodoro.* De Antipatri Bostrensis ἀντιπατρίου τῆς εὐσεβίης ὑπὲρ τοῦ Ὀριγένης ἀπολογίας, dicam infra in Antipatro.

23. *Opuscula XIV.* à Jacobo Sirmondo edita ex duobus MSS. Monasterii Herivallensis & S. Cornelii Compendiensis, T. 2. Var. Opusc. Paris. 1643. 8. unde recusa sunt in Bibl. Patrum edit. Lugd. 1675. Tomo IV. & inter Sirmondi Opera T. 1. Paris. 1696. fol.

*Adversus Sabellium liber* sive potius Homilia I. & II. In harum priore Marcellus Ancyranus perstringitur his verbis pag. 10: *Pater qui genuit non pœnitetur de bona progenie, non devorat suum filium.*

*Inri-*



*Inridemus fabulas gentium, & iterum easdem inducimus, non nos sed qui ausus est Galata. Deus enim non vocem genuit sed Filium, non sermonem sed Vitam, non dictum sed DEum.* In posteriore sæpius laudatur memoria beati viri, per quem Valesius intelligit Pamphilum, editores operum Sirmondi verisimilius Agapetum Eusebii decessorem.

*De resurrectione & ascensione* Homilia I. & II. in quarum posteriore prolixè celebratur S. Romanus, de quo Eusebius cap. 2. de Martyribus Palæstinæ, & Homilia Eusebii Gallicani T. VI. Bibl. Patrum edit. Lugd. pag. 671. Prudentius peristeph. hymno X. Martyrologia 18. Nov. &c.

*De incorporali & invisibili DEO, atque incorporali anima & spiritali cogitatu hominis* Homiliæ VI.

*De eo quod ait Dominus Matth. X. 34. non veni pacem mittere in terram.*

*De Mandato Domini Matth. X. 37. quod dico vobis in aure, supra tecta prædicate.*

*De operibus bonis & malis, Homilia I. & II. ad 2. Cor. VIII, 9. seq.*

Hæc Opuscula ex Græco versa esse variis argumentis colligitur, neque Eusebio Cæsareensi indigna sunt, eique tribuuntur à Sirmondo, Valesio, du Pinio aliisque. Neque placet opinio Clariss. Cavei, qui incerta conjectura mavult referre ad Eusebium Eme-senum.

24. *Acta Sylvestri Papæ* ad Eusebium auctorem referuntur in quibusdam Codd. & à Ratramo libro 4. contra errores Græcorum. Sed error ex multis manifestus arguitur, inquit Baronius ad Martyrolog. 31. Dec. cum & Gelasio teste *acta Sylvestri incerto auctore sint scripta.* Confer. Wilh. Ernesti Tenzelii diss. selectas pag. 304. seq. Exstant latine apud Mombrinium Tom. 2. Et alia ex Metaphraste apud Lipomannum Tom. 5 & Surium ad 31. Dec. Edidit & Combefisius *Acta Sylvestri & Constantini*, è quibus disputationem adversus Judæos præsentem Constantino à Silvestro & Zambre habitam repetit in Bibl. Concionatoria T. 2. ad Dom. I. Quadragesimæ. Ex illis hausere Zonaras ac Cedrenus, & in Chronicis MSS. Georgius Hamartolus & Simeon Lagotheta. Vide Cangium ad Zonaram pag. 28.



25. *Inedita.*

*Liberi IV. Eclogarum Propheticarum*, de quibus supra n. 3.

*Fragmentum de mensuris ac ponderibus.* MSS. Is. Vossii n. 179.

*De Morte Herodis*, MS. in Bibl. Basil.

*Prefatio ad Canticum Moysis in Exodo.* Lambec. III. pag. 35.

26. *Scripta Eusebii deperdita.*

Præter multas partes operum, de quibus jam dictum est, *Ecclesiastica præparationis libri*, in quibus *Eclogæ*. Phot. Cod. XI. ubi numerus librorum excidit.

Ἡ καθόλου σοικειώδης εἰσαγωγή. supra n. 3.

*Ecclesiastica Demonstrationis libri.* Phot. Cod. XII. Colomelius quatuor libros fuisse putat, quia quatuor libri *Eclogarum Propheticarum* exstant MSti in Bibl. Vindobonensi: sed in calce libri quarti illarum *Eclogarum* diserte tradit Eusebius, hunc esse librum operis nonum. Et *Eclogas Propheticas* verisimilius habeat aliquis pro parte τῆς καθόλου σοικειώσεως εἰσαγωγῆς, ut notavi supra num. 3.

*Contra Porphyrium* pro Christiana religione libri XXX. Svid. de quibus tantum viginti ad se pervenisse ait Hieronymus cap. 81. Catalogi. Horum tribus postremis confutasse quæ contra Danielis Prophetias argutatus idem Porphyrius fuerat, testatur idem Hieronymus ad Danielelem. Alibi libros XXV. numerat, Epist. ad Magnum Oratorem. Laudat & Socrates III. 23. p. 200. Hoc opus Romæ adhuc servari, nimis temere multi credunt, inquit Holstenius de Porphyrii scriptis pag. 63. Apollinarem iis, quæ Eusebius & Methodius contra Porphyrium scripsit, præfert Philostorgius VIII. 14.

Ἐλέγχος καὶ Ἀπολογία Confutationis & Apologiae pro Christiana religione adversus Ethnicorum objectiones, libri duo, atque alii libri duo ejusdem argumenti & sententiis verbisque propemodum iidem, (forte altera priorum ἐκδοσις.) Phot. Cod. 13. Fallitur Valesius qui libros contra Porphyrium cum his libris confundit. Nec minus fallitur Clariss. Caveus, qui cum his confundit Apologeticum Eusebii pro fide sua, de quo supra num. 9.

*Oratio de basilica Hierosolymitana Servatoris Sepulchro*, ac de donariis ibi dedicatis, quam licet prolixiorem stans Imperator Constantinus auscultavit. Euseb. IV. 33. de vita Constantini.



*De Festo Paschali* liber eidem Constantino dicatus, complexus-  
 que *μουσικὴν ἀνακάλυψιν τῆς ἑορτῆς λόγος*, sive rationes Cycli noven-  
 decim annorum & historiam controversiæ de Paschate. Euseb. IV.  
 de vita Const. cap. 34. & 35. ubi Imperatoris ad Eusebium Episto-  
 la qua ipsi gratias agit, & meminit latini interpretis, qui scripta ejus  
 in latinam linguam transferat. Eusebio ad componendam *ἐννεακα-  
 δεκαετηρίδα* occasionem dederat S. Hippolytus sua *ἐκκαδεκαετηρίδι*, te-  
 ste Hieronymo cap. 61. Catalogi. Atque ita capiendus Isidorus  
 Hisp. VI. 17. Orig. & Beda de temporum ratione. cap. 42.

*Περὶ τῆς τῶν παλαιῶν ἀνδρῶν πολυπραγείας* scripsisse se testa-  
 tur Eusebius VI. 8. præparat Evangel. pag. 310. Idem opus in  
 quo Basilii de Spiritu S. cap. 29. legisse se significat, *ἐπαπορήματα πε-  
 ρὶ τῆς τῶν ἀρχαίων πολυγαμίας*.

*Epistole quamplurimæ*, præter illas de quibus supra num. 21. in  
 quibus omnibus Arianorum se fautorem prodere arguunt Acta Conci-  
 lii Nicæni Act. VI. T. 3. edit. Binianæ p. 662. vertuntque ipsi vitio, quod  
 licet Synodo Nicænæ subscripserit, & *ποτὲ μὲν τὴν ἀλήθειαν ὑποκρινόμε-  
 νος ἀποδείκνυται*, nonnunquam veritatem simulare deprehenditur, tamen non  
 veniam publice petierit de scriptis suis eaque retractaverit, & pro  
 Epistolis speciatim suis *λόγον Ἀπολογίας* non composuerit, vulgave-  
 ritque.

*Sermonem de defectu pluviae* memorat Hebed Jesu in Catalogo li-  
 brorum Chaldaeorum. n. 20.

## XXVII. *Alii Eusebii, amplius sexaginta.*

Eusebius ex *Alexandrino* Diacono Episcopus Laodicens, tertio sæculo  
 clarus, de quo supra cap. 1. pag. 275.

Eusebius Episcopus Alexandriæ cujusdam in Asia, quarto sæculo, cujus  
 Homilias quasdam ineditas viri docti laudant, ut jam dicto loco  
 retuli.

Eusebius Alexandrinus Rhetor, de quo Eunapius in Proæresio p. 125.  
 nescio idemne Eusebius Sophista, cujus *μελέτας* sive declama-  
 tiones memorat Photius Codice 134.



Eusebius *Ancyranus* Episcopus, ad quem Theodoriti Epist. & qui interfuit Concilio Chalcedonensi.

Eusebius Andegavensis, vide infra, Bruno.

Eusebius *Apolloniæ* in nova Epiro Episcopus, qui interfuit eidem Concilio Chalcedonensi.

Eusebius *Arabius* Sophista, Ulpiani Rhetoris æmulus, de quo Svidas.

Eusebius *Asiaticus*. infra, Novatianus.

Eusebius Episcopus *Asponorum*, qui Concilio Ephesino subscripsit.

Eusebius *Beryti* Episcopus. infra in Nicomediensi.

Eusebius Episcopus *Bononiensis*, qui S. Ambrosium Mediolani audivit verba facientem de virginitate. De eo Baronius ad Martyrologium Rom. 26. Sept.

Eusebius *Bruno*, Episcopus *Andegavensis*, in dogmate de S. Eucharistia Berengarii ex amico & suffragatore adversarius.

Eusebius *Cæsareensis* in Cappadocia Episcopus, cui Magnus Basilius successit. De eo Sozomenus VI. 12. 15. 16. & è recentioribus Franciscus Maria Florentinius ad Martyrologium Hieronymianum pag. 607. seqq.

Eusebius Basilii *Cæsareensis* æqualis, & cum eo eadem domo & pædagogio eodem usus, ad quem exstant ejusdem Basilii, Gregorii Nysseni & Nazianzeni Epistolæ. vide Laur. Alexandri Zaccagnii monumenta vetera pag. 354.

Eusebium *Cappadocem* Rhetorem pro Eustathio, ex memoriæ lapsu nominat Vossius de Rhetoricæ natura cap. 12. pag. 88. Eustathium enim Cappadocem vocat Eunapius in *Ædesio* pag. 45. seq. quem jactat propemodum persuasisse Saporì Persarum Regi, ut tiaram privata vita permutaret.

Eusebius quem ab Eusebio Samosateno *Chalcidis* Episcopum constitutum scribit Theodoritus V. 4. Hist. Tripartita IX. 3. & Nicephorus XII. 5.

Eusebius Episcopus *Clazomenitanus*, qui subscripsit Concilio Ephesino, A. C. 431. atque Chalcedonensi etiam interfuit A. 451.

Eusebius *Comes* sub Constantino, idemque *Consul* A. C. 359. Gruter. Inscript. pag. MLXXXVII. 5. MCLXII, 1. Alius Eusebius *Comes* sub Honorio. Vide Jac. Godofredi prosopographiam Codicis Theodosiani pag. 359.

Eusebius *CPolitanus* Episcopus. Vide infra in Nicomediensi. Alius Eu-



Eusebius Diaconus CPolitanus, Chrysofomi defensor. Idem forte ad quem S. Nili Epist.

Eusebius *Cremonensis* in cujus gratiam S. Hieronymus de optimo genere interpretandi testatur se Epistolam Epiphani ad Joannem Episcopum Hierosolymitanum è Græco in latinum vertisse. De hoc Eusebio Bollandus V. Martii T. 1. pag. 369. seq. ubi vitam à Francisco Ferrario scriptam exhibet cum notis.

Eusebius *Cyzici* Episcopus, qui subscripsit Synodo CPolitanæ sub Menna, A. C. 536.

Eusebius *Diaconus*, ad quem S. Nili Epistola 235. lib. 1. edit. Allatii, vide supra in CPolitano. Alius Eusebius Diaconus sub Eutyche T. 2. Concil. edit. Binianæ pag. 130. 131.

Eusebius *Doberorum* (Δοβήρων T. 2. Binii pag 40. 158. Δοβήρ p. 124. Topiritanus pag. 151.) in Macedonia prima Episcopus, qui interfuit Concilio Chalcedonensi.

Eusebius *Dorylaensis* in Phrygia Salutari Episcopus, Nestorii adversarius & Eutychis, contra quem Synodo CPolitanæ A. C. 448. libellum accusationis exhibuit. Vide Clariss. Caveum ad illum annum, & Paschasium Qvesnellum ad Leonem M. pag. 830. Epistola hujus Eusebii ad Imperatores Valentinianum & Marcianum legitur in Actis Concilii Chalcedonensis actione 1. T. 2. edit. Binianæ, Colon. 1618. pag. 42. Oratio ad Synodum. pag. 175.

Eusebius *Emesenus* in Phœnicia Episcopus, semiArianis favens, & A. C. 360. defunctus, de quo Tillemontius T. VI. memor. Hist. Eccles. parte 2. pag. 124. seq. Genuina ejus scripta Hieronymo cap 91. de S. E. memorata interciderunt, præter κατὰ συνλογισμὸν πρὸς τὰς Ἰσδαίρας qui MS. exstat in Bibl. Vindobonensi, teste Lambecio lib. IV. pag. 184. Alias tres homilias 1. de Joanne Baptista, Christi adventum apud inferos prædicante, 2. de prodicione Judæ & 3. in Diabolum & infernum post proditum à Juda Christum, in eadem Bibliotheca Græce exstare testatur lib. V. pag. 135. sq. Hic est Eusebius Phœnix, qui contra Manichæos scripsit, sed quod opus itidem interciderit. Homiliæ 50. autem ad populum & Monachos, sub ejus nomine editæ à Jo. Gagnejo Paris. 1547. atque ibidem 1561. 8. & Antvverp. 1555. recusæ, atque sub nomine Eusebii *Gallicani* recensitæ ab Andrea Schotto in Bibl. Patrum Coloniensi T. V. A. 1618. atque inde Tomo VI. Lugd. farrago sunt



sunt variorum scriptorum latinorum, Hilarii Arelatensis, Eucherii Lugd. Fausti Regiensis qui & ipse *Eusebius* dictus, Cæsarii, Maximi Regiensis vel Taurinensis, Gregorii M. Isidori, Bedæ. Vide Tillemontium pag. 128. Edm. Albertinum de Eucharistia pag. 877. Combefisium in Bibl. Concionatoria T. 1. in recensione auctorum pag. 12. & 18. Labbeum T. 1. de Script. Eccles. pag. 297. 310. Eliam du Pin Bibl. Ecclesiastic. T. 4. p. 175. & Latini Latini Bibliothecam sacro-profanam T. 1. pag. 114. seq. ubi castigationes quædam ad illas homilias exhibentur. Aliæ sunt homiliæ CXLV. in Evangelia festosque dies, in Bibliotheca Concionatoria Lugd. 1588. & Combefisiana, atque una cum prioribus editæ Paris. 1575. 8. & Tom. VI. Bibl. Patrum Lugd. quæ Schottus potius pro Bedæ vel Rabani collectaneis ex B. Augustino, Gregorio aliisque Patribus habere se affirmat, inter Brunonis Astensis A. 1151. defuncti opera prodierunt Venet. 1651. f. Nonnullas quæ Eucherium Lugd. auctorem habent, edidit Jo. Livinejus Antvverp. 1602. 8. De Vita hujus Eusebii Emeseni à Georgio Laodicensi Episcopo scripta vide Socratem II. 9. & Sozomenum III. 6. Nicephorum IX. 5.

Sub Eusebii *Episcopi* nomine exstat latine à Carolo Fabiano versa oratio *de commemoratione sanctorum* ex edit. Thomæ Galleti, in supplemento Bibliothecæ Patrum Parisiensis A. 1639. T. 1. pag. 826. In hac refertur, quid Eusebius Episcopus nescio quis responderit Alexandro roganti, quem fructum ferant qui sanctos ac beate defunctos colunt.

Eusebius Episcopus in Synodo CPolitana A. C. 360. depositus cum Eustathio & Eleusio. Philostorg. V. 3.

Eusebius Episcopus, ad quem plures exstant Epistolæ Isidori Pelusiotæ.

Eusebius Episcopus cujus Opus adversus Andream *ἐγκλεισιν* sive inclusum memorat Photius Cod. 162. Vide infra, Eusebius Thesalonicensis.

Eusebius *Eunuchus* sub Constantio Imp. Vide Godofredum pag. 199. ad Philostorgii IV. 1. & in Prosographia Codicis Theodos. p. 359.

Eusebius *Gallicanus*. Vide supra in Emeseno. *Plaustra sermonum* ab eo composita ait Honoratus Massiliensis sive quisquis auctor vitæ Hilarii Arelatensis, apud Henschenium ad V. Maji Tomo 2. Atque hunc Baronius atque Schottus putant notari ab Hartmanno,



no, Rabani Mauri discipulo, cujus in poemate quodam apud Canisium T. V. Antiqu. Lect. laudantur Episcopi *Martinus, Proclus, Casarius, Eusebiusque*.

Eusebius Gennadio cap. 35. memoratus ante Vigilantium, quem oppugnavit Hieronymus. *Eusebius*, inquit, *scripsit de crucis Domini mysterio, & Apostolorum, precipueque Petri constantiam virtute crucis, indeptam*.

Eusebius Episcopus *Heracleensis*, qui subscripsit Concilio Ephesino.

Eusebius Pater S. *Hieronymi* Stridonensis, qui & ipse integro nomine Eusebius Hieronymus appellatur.

Eusebius *inclusus*, à Constantio Imp. Ariano, vide Martylogia 14. August. Romæ ejus nomine Ecclesia dedicata est.

Eusebius *Laodicensis* Episcopus. supra in Eusebio Alexandrino. Alius Eusebins Laodicensis presbyter, qui in Concilio Chalcedonensi vices Macarii Episcopi Laodic. gessit.

Eusebius Episcopus *Larissenus*, qui interfuit Synodo CPolitanæ sub Menna. A.C. 536.

Eusebius *Lyciæ & Pamphiliæ* præses sub Constantino M. Cod. Theodos. lib. 13. tit. 10. de censu lege 2.

Eusebii Martyres complures in Martyrologiis memorantur, quos singillatim referre nihil attinet, uti nec eos, qui in Gruteri Inscriptionibus sunt obvii.

Eusebius *Magnesiæ* Episcopus, qui subscripsit Concilio Ephesino.

Eusebius *Mediolanensis* præfectus. Vide infra, Eusebius præfectus.

Eusebius *Mediolanensis* Episcopus, Ennodio celebratus, qui Synodo Chalcedonensi suffragatus synodicas literas scripsit ad Leonem Papam. De eo Baronius ad Martyrolog. Rom. 12. August.

Eusebius *Monachus*, cujus meminit Nicephorus XI. 37. & XIII. 10. Hist. Nescio idemne quem apud Carras philosophatum scribit, XI. 40. vel ad quem scribit S. Nilus lib. 1. Epist. 136. edit. Allatii. Certe alius de quo mentio in Theodori Studitæ lib. 2. Epist. 24.

Eusebius *Myndius* sive Myndo Cariæ oppido oriundus, Aedesii discipulus. Eunapius in Maximo. pag. 69.

Eusebius *Nicomediensis*, Eusebii Pamphili frater vel consobrinus, Beryti primum, tum Nicomediæ Episcopus, denique circa A.C. 338. in locum detrusi Pauli Confessoris evectus ad sedem Constan-



tinopolitanam à Constantio Imp. Nicomediæ teste Zonara Julianum educavit ( postea Imperatorem ) *quem genere longius continebat*, ut narrat Ammianus XXII. 9. Luciani Martyris discipulus, atque inde Collucianista Ario apud Theodorum p. 21. Hist. Cujus Aarii magnus licet fautor, pacem tamen cum Julio Rom. urbis Episcopo & communionem cum Ecclesia Catholica ad obitum usque retinuit, ut observat Valesius ad Socratem pag. 181. Confer Bulli defensionem fidei Nicænæ. pag. 515. Nihil ejus hodie exstat præter Epistolam ad Paulinum Tyri Episcopum apud Theodorum lib. 1. cap. 6. & quæ de altero libello sive Epistola coram Synodi Nicænæ Patribus producta Ambrosius lib. 3. de fide cap. 15. ac Theodorus lib. 1. Hist. cap. 8. Tum libellus pœnitentiæ sive satisfactionis quo ad Episcopos misso A. C. 328. sedis suæ Nicomediensi restitutus est, apud Socratem 1. 14. Sozom. II. 16. Tripartit. II. 17. & Niceph. VIII. 43. licet illam Palinodiam supposititiam esse contendit auctor Apologiæ portus Regii, Gallice editæ A. 1669. parte IV. pag. 32. seq. neque habet quæ objectionibus ejus respondeat Tillemontius in Memoriis Histor. Eccles. T. VI. parte 3. pag. 926. seq.

Eusebius Episcopus *Nicopoleos*, qui Concilio Ephesino subscripsit.

Eusebius *Novatianus*, quem de partibus Asiæ ad se venisse scribit Cassiodorus cap. 5. divin. lect. ubi mira de ejus eruditione, licet sub quintum ætatis annum oculorum usu penitus privati.

Eusebii *Officiorum Magister* sub Athanasio Imp. memoratus Theodoro Lectori lib. 2. Hist. pag. 559.

Eusebius *Palatinus* nullus est, sed duo Martyrum Afrorum nomina sunt Eusebius & Palatinus. Vide Bollandum T. 1. Martii p. 366.

Eusebius Episcopus *Pelusii*, qui Concilio Ephesino subscripsit.

Eusebius *Phœnix*, qui scripsit contra Manichæos. Vide supra, Eusebius Emesenus. Meminit Epiphanius. T. 1. pag. 638. Theodorus lib. I. de hæret. fabulis cap. 28. & Niceph. VI. 31. Hist.

Eusebius Mediolanensis *præfectus* sub Honorio Imp. Paulinus in vita S. Ambrosii. Vide supra, Eusebius Comes. Ad hunc Eusebium Symmachi Epistolæ, VIII. 34. IX. 52.

Eusebius *presbyter* Alexandrinus, qui interfuit Concilio Nicæno. Gelas. II. 3. de actis Concilii Nicæni.

Eusebius *presbyter* ad quem scribit Isidorus Pelusiota lib. 1. Epist. 10. Euse-



- Eusebius presbyter Nicænus, qui una cum Constantino presb. interfuit Concilio Chalcedonensi, & Episcopi Nicæni Anastasii vices gessit.
- Eusebius Episcopus *Romanus* A. C. 310. de quo Martyrologia XXVI. Sept. Jactatas sub ejus nomine ab Isidoro Mercatore Epistolas explodit David Blondellus in Pseudo Isidoro p. 403. seq.
- Eusebius Lector Romanus, infra in Vercellensi.
- Eusebius Episcopus *Samosatenus*, fidei Catholicæ adversus Arianos strenuus propugnator, & à Valente Imp. missus in exilium, post cujus mortem ab Ariana muliere, quæ è tecto in transeuntis caput regulam immisit, fuit occisus A. C. 379. De eo multa Theodoritus in Hist. Eccles. & Baronius ad Martyrolog 21. Junii, Tillemontius Tomo VIII. Memor.
- Eusebius *Sardus*. Vide infra, *Vercellensis*.
- Eusebius *Scholasticus*, Troili Sophistæ discipulus, qui heroico versu libris IV. Græce scripsit *Γαλαττα* sive de bello Arcadii contra Gainam Gothum. Vide Socratem VI. 6. & Nicephorum XIII. hist. Eccles. cap. 6. pag. 362.
- Eusebius Episcopus *Sebastiæ* Palæstinæ. Vide Godofredum ad Philostorgium pag. 244.
- Eusebius Sophista. Vide supra Alexandrinus & Arabius.
- Eusebius *Seleucoboli* in Syria Episcopus, qui interfuit Synodo Chalcedonensi.
- Eusebius *Seleuciæ* Syriæ Episcopus, qui subscripsit conciliabulo Seleuciensi. Epiphan. LXXIII. 26. T. I. pag. 874.
- Eusebius Episcopus *Thessaliæ*, qui Andreæ Monachum, Aphthartodocetarum hæresi addictum, breviori primum parænesi, deinde decem libris confutavit, de quibus videndus Photius Cod. 162. Ad hunc Eusebium exstat Epistola Gregorii M. lib. IX. 69. de perversitate ejusdem Andreæ Monachi, ex qua Episcopum Thessaliæ fuisse constat, quod Photius tacuit, Episcopum modo fuisse testatus. Alii pro *Thessaliæ* Episcopo legunt *Thessalonicensē*, quod probatur Clarissimo Caveo ad A. C. 601.
- Eusebius Tyri Episcopus, qui Synodo quintæ interfuit. A. C. 553.
- Eusebius Episcopus *Valentianopolis*, defensor Joannis Chrysostomi.
- Eusebius Sardus, ex Romanæ Ecclesiæ lectore *Vercellensis* Episcopus, qui Calendis Augusti colitur. De eo nolo repetere quæ  
Ad



ad A. C. 354. præclare idem Caveus , tantum addo Vitam ejus ab antiquo auctore scriptam , legi apud Ughellum Italiae sacrae Tomo IV. & Commentariorum Eusebii Cæsareensis in Psalmos ab Vercellensi latine translatorum meminisse Hieronymum adversus Vigilantium his verbis : *Sit in culpa ejusdem confessionis Vercellensis Eusebius, qui omnium Psalmorum Commentarios hæretici hominis vertit in nostrum eloquium, licet hæretica prætermittens, optima quæque transtulerit.* Denique Epistolas in exilio scriptas ad Presbyteros & plebes Italiae, & ad Patrophilum, legi etiam in supplemento Bibliothecæ Patrum Parisiensi T. I. pag. 627. & in editione Bibliothecæ Lugdunensi Tom. V. pag. 1227.

### XXVIII. Scriptores Græci Hist. Ecclesiasticæ deperditi.

*Hegesippus* \* libris V. de successione Apostolicæ prædicationis, de quo opere dixi supra cap. I. pag. 188. seq.

*Judas & Julius Africanus* in suis Chronographiis , de quibus itidem dixi pag. 199. & 296. Apud Eusebium vero VI. 13. & Hieronymum in Catlaogo cap. 38. legas *Cassiani* *χρονογραφίας* mentionem fieri in Clementis Stromatis, quam in opere illo Clementis non reperio.

*Philippi* Sidetæ Presbyteri, qui post sæculi V. initia claruit , *χριστιανικῆς ιστορίας* sive Historiæ Christianæ ab Orbe condito ad suam ætatem libri XXXVI, sed longe pluribus ac mille propemodum tomis , singulis enim libris argumentum , tomi integri magnitudine præmiserat , & librum unumquemque *λόγοις* sive *τόμοις* XXIV. iterum distinxerat, quod voluminosum opus auctori Historiæ Tripartitæ XII. 3. *multam visum est habere confusionem, nec satis prodesse legentibus* , uti magis etiam constat ex Socratis VII. Hist. cap. 27. Nicephoro XIV. 29. & Photio Cod. 35. Fragmentum

\* Ante Hegesippum , à Sozomeno in præf. laudatur inter scriptores Hist. Ecclesiasticæ *Clemens*, neque improbable est , quod Valesio placere video , respici ab eo opus recognitionum Clementi Rom. tributum , licet Clemens etiam Alexandrinus in Stromatis & deperdito Hypotyposeon opere plura ad Historiam Ecclesiasticam primorum temporum facientia observavit. Non obstantibus autem Clementis, Hegesippi, Judæ & Julii Africani scriptis , vere tamen Eusebius pag. 4. Hist. ait *πρῶτον* se *τῆς ὑποθέσεως ἐπιβῆσαι* , primum argumento huic explicando & Historiæ Ecclesiasticæ scribendæ animum applicuisse.



tum hujus Philippi insigne de Scholæ Alexandrinæ successione vulgavit illustravitque V. C. Henr. Dodvvellus ad calcem dissertationum in Irenæum, Oxon. 1689. 8. Aliud fragmentum Acta disputationis de Christo, in Perside Christianos inter Gentiles ac Judæos habitæ, cui ipse Philippus interfuit, complexum, habetur MS. in Bibl. Cæsarea teste Lambecio lib. V. pag. 137. qui tamen fallitur lib. IV. pag. 179. ubi ad hunc Philippum refert fragmentum de tinctura æris Persici & ferri Indici. Nam verba βαφὴ & χρῶμα Πέρσαις ἐξευρημένον χαλκῶ χρυσαφείσιν ἀπὸ δρχῆς Φιλίππου, tincturam jam tempore principatus Regis Macedonum Philippi descriptam significant, ut recte notavit Cotelerius T. 3. monument. pag. 598.

*Hesychius* presbyter Hierosolymitanus, è cujus Historia Ecclesiastica locus de Theodoro Mopsvesteno circa A. C. 428. defuncto affertur in Collatione V. Synodi V. habitæ CPoli A. C. 553. T. 2. Binii parte 2. pag. 71.

*Johannes* \*Presbyter Ægeates scripserat à depositione Nestorii & Theodosii junioris temporibus Historiam Ecclesiasticam libris decem. Ex his quintus ( solos enim priores quinque legisse se testatur Photius Cod. XLI.) desinebat in depositione Petri Fullonis A. C. 483. Idem est ὁ Διακρινόμενος in Originibus CPol. Combefisii pag. 24. 28. 33. cum Eusebio allegatus, & Joannes Diacrinomenus ex cujus Historia Ecclesiastica affertur non nihil à Theodoro Lectore lib. 2. Hist. Eccles. p. 563. & ex eodem ut videtur Theodoro in Synodo VII. Act. 5. T. 3. Binii pag. 609. seq. Vocabant enim se Diacrinomenos \*\* qui à Chalcedonensis Synodi decretis recedebant, & Dioscorum sectabantur. Hic vero Johannes non in ista tantummodo Historia sua, sed etiam alio peculiari opere Synodum Chalcedonensem oppugnavit, ut refert idem

P

Pho-

Libri 5ti Pars Altera.

\* Hunc Joannem diversum puto à Joanne Rhetore, cujus Historiam laudat Evagrius licet cum eo eundem facit V. C. Mich. le Quien ad Damascenum T. I pag. 369. nec minus diversus est haud dubie à Joanne Antiocheno Malala, cum quo confundit Combefisius in Orig. CPolitanis pag. 59.

\*\* Nicetas lib. IX. thesauri : Διακρινόμενος ὠνόμασαν ἑαυτοὺς ἐκ τῆς μὴ συντίθεσθαι τοῖς δογματικαῖς παρὰ τῶν ἐν Χαλκηδόνι συνελθόντων πατέρων. Adde Cotelerium Tomo 3. monument. Eccles. Græc. pag. 641. & Cangium pag. 51. ad Zonaram.



Photius Cod. XLI & LV. ubi hæreticum Nestorianum † appellat, calami lapsu credo, quem Eutychianum volebat dicere. *Basilius* Cilix una cum Theodoro Lectore citatur in Græco scholio ad Evagrii III. 21. is nempe à quo Historiam Ecclesiasticam libris tribus scriptam testatur Photius Cod. XLII. à Marciano Imp. usque ad tempora Justinii Thracis, quæ libro tertio persecutus fuit. Eundem Cilicem Basilium Presbyterum Antiochenum Anastasio imperante clarum & fautorem Nestorianismi libros XVI. dialogi in morem scripsisse adversus Jo. Scythopolitanum *Μανιχαῖταις* (quo nomine tum temporis hæresin Eutychis perstringebant) defensorem refert idem Photius Cod. 107. & 95. ex quo discimus opus illud inscriptum Leontio cuidam *ἑσιωπαίτῳ καὶ Θεοφιλεστάτῳ πατρί*, colloquentesque inductos Lampadium, Tarasium & Joannis propugnatorem Marinum. Quod si idem est Basilus cujus Svidas in *Ἀρχέλαῳ* & *Βασίλειῳ* meminit, ut sane ætas qua vixit svadet, factus deinde Irenopoles, in Cilicia Episcopus, scripsit etiam eodem Svida teste adversus Archelaum presbyterum *κολωνείας*.

Ex *Philonis* Philosophi Historia Ecclesiastica profert nonnulla Mich. Glycas, Annal. pag. 282. seq.

Nescio cujus *Amorionis* Historia Ecclesiastica inter Codices Græcos MSS. Bibl. Scratiacensis memoratur apud Possevinum in Appendice ad Apparatum sacrum, qui etiam *Zachariae* Rhetoris Historiam Ecclesiasticam MS. CPoli, ex Verderio annotat. Sunt & qui *Theodori Metochitæ* citent Historiam Ecclesiasticam, inquit Labbeus in protreptico de scriptoribus Hist. Byz. pag. 51. quam mihi nondum vidisse fas fuit.

XXIX. PHILOSTORGIUS. ex Borissi pago Cappadox, Carterii Eunomiani a) & Eulampii (cujus pater Anysius presbyter

† Fuit & Chronographus cui *Nestorianus* nomen, qui Historiam suam ad Leonem juniorem perduxit. Chronicon Paschale pag. 324. καθ' ὃς Νεστοριανὸς ὁ σοφώτατος & χρονογράφος ἕως Ἀέκντος, συνεγράψατο. Eadem habet Jo. Malala II. pag. 85. qui Nestoriani etiam meminit. pag. 11.

a) Philostorgius ipse IX. 9. qui testatur Eulampium matrem persuasionibus suis patrem Anysium fratresque & alios propinquos ab hominū professione ad Eunomii sectam deduxisse. Alius Philostorgius *ἄριστος* ἱατρῶν sub Valentiniano & Valente, de quo noster VIII. 10. Alius cujus meminit Arrianus III. 17. Epictetorum dissertationum,



byter erat) filius, Eunomianus & ipse, atqve tum cum Eunomius Cæsarea A. C. 388. pelleretur, viginti annos b) natus. Hic semi-Arianos non minus quam Catholicos graviter passim perstringit, Arianos vero & Eunomianos defendit, celebratqve libenter, & effert laudibus, unde diu est quod Historiam ejus non Historiam sed *Encomium Hæreticorum & criminationem atque vituperationem Orthodoxorum* inscribendam esse monuit Photius c) Cod. XL. Atheum vero dictum fuisse Philostorgium male colligunt viri docti ex hoc Epigrammate perperam accepto, quo Eunomianus quidam laudare utiqve, non proscindere opus Eunomiani hominis voluit:

ἱστορίην ἐτέλεσσα, Θεῷ d) χαρίτεσσι σοφῆσι.

Περὶ γὰρ αἰληθείης ποικίλ' ὑφηνάμεν.

*Historiæ telam bene Numine dante peregi,*

*Contexens opere plurima vera meo.*

Scripsit *Historiæ Ecclesiasticæ* \* ab controversiæ Arianae initiis sive ab A. C. 300. usque ad A. 425. quo Valerianus Junior Honorio successit, Volumina duo, quorum singula in τόμος, λόγος sive libros sex distincti erant, ut adeo in universum libri essent *duodecim*. Horum primæ literæ si conjungerentur, nomen auctoris referebant, cujusmodi ἀκροσυχίδας e) operibus suis intexuere olim Epicharmus & Heraclides Ponticus, atqve Philostorgii exemplo Nicepho-

P 2

rus

b) Idem X. 6.

c) Photius: ἡ δὲ ἱστορία, τῶν αἰρετιζόντων ἐστὶν ἐγκώμιον αὐτῶν, ὥσπερ καὶ τῶν ὀρθοδόξων διαβολὴ καὶ ψόγος μάλιστα ἡ ἱστορία. Atque iterum: ἱστορεῖ δὲ πάντας σχεδὸν ἅπασιν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς. Ἐξαίρει τὰς Ἀρειανίζοντας ἅπαντας, λοιδορίας πλύνει τὰς ὀρθοδόξους, ὥς εἶναι τὴν ἱστορίαν αὐτῆς μὴ ἱστορίαν μᾶλλον ἀλλ' ἐγκώμιον μὲν τῶν αἰρετικῶν, ψόγον δὲ γυμνὸν καὶ κατηγορίαν τῶν ὀρθοδόξων.

d) Jacobus Godofredus, qui in prolegomenis ad Philostorgium fuisse atqve erudite de illo scriptore, & de ejus eruditione in omni genere literarum differit, legit ἐτέλεσ' αἰθέξ, putatqve esse Epigramma hominis Catholici, cui Eunomiano proprium nomen. Sed Godofredum refellit Jo. Pearsonius notis ad Symbolum Apostolicum pag. 309. edit. latinæ.

e) Hinc Nicephoro audit ὁ Ἐκκλησιαστικὸς lib. XII. 29. Hist. quem alioqvi tanquam hæreticum solet vocare Θεομισῆς in visum Deo lib. 1. pag. 35. & lib. VII. cap. 19.

c) Vide Mureti Varias Lect. IX. ult. Menagium ad Laërt. p. 227. Vossium Hist. Græc. II. 20. Vetus Epigramma apud Jac. Godofredum pag. 17.



rus Callistus, è latinis Ennius, Commodianus, Damasus aliiqve. Opus ipsum Philostorgii diu est quod intercidit: sed præter brevem de eo notitiam iudiciumq; ac censuram in *Photii Bibliotheca* Cod. XL. obviam, ejusdem Photii ampla ex singulis duodecim libris excerpta servata sunt, quæ habuit Venetiis Diegus Hurtadus, Gesnero teste, & primus ex codice Bongarsiano Græce edidit, & capitibus distincta cum versione sua & uberrimis doctisqve annotationibus & prolegomenis indiceqve locupletissimo in lucem protulit *Jacobus Godofredus*, Genev. f) 1642.4. Eadem excerpta MSS. editis longe emendatiora habere se testatus est Bochartus Tom. I. lib. 2. Hierozoici cap. 55. Atque Bocharti codicem Valesio à se communicatum refert Stephanus le Moyne notis ad *Varia sacra* pag. 379. Itaque ad eum & Scoriacensis codicis lectiones passim provocat *Henr. Valesius*, nec minus ad emendationes, quas Codici suo Lucas Holstenius adscripserat. Edidit laudatus Valesius Philostorgii excerpta emendatiora cum meliore versione sua notisque ad calcem Historiæ Theodoriti, Evagrii & Theodori Lectoris Paris. 1673. fol. quæ editio recusa est Moguntia ut habet titulus sive potius Francofurti 1679. nam quæ Amstelodamum A. 1695. in fronte præfert, illa ipsa Moguntina est, novo titulo ornata. Præter *fragmenta* Philostorgii ex Nicetæ lib. V. thesauri, ex Johanne Antiocheno (cujus locum primus attulit Salmasius p. 407. ad Solin.) Svida & Photio à Jac. Godofredo producta, nova etiam ex Svida à se observata Valesius editioni suæ subjunxit. In notis Valesii Godofredus frequentissime reprehenditur, interdum etiam satis acerbe, ut pag. 130. ubi imperitiam ejus in legendis Græcis exemplaribus & pag. 136. ubi Græcæ lingvæ in illo imperitiam castigat. Verum audiendus sane erat Godofredus, vir bene doctus & multis nominibus præclare de literis meritis, qui in prolegomenis pag. 57. seq. veniam à lectore æquo sibi pollicetur his verbis: *Novi ipse, quam in multis contextus ipse in emendatus exeat, quam multa quoque desiderari possint in prima hac Interpretatione, quot denique menda*

ubi-

Γράμματα δώδεκ' ἔχει Φιλοστόργιος, ἔννομα καλὸν,  
 Τένεκα δὲ κατὰ γράμμα λόγος ἀνεγράφατο τέττας,  
 Ἀρξάμεν<sup>⊙</sup> πρώτῃ ἀπὸ γράμματ<sup>⊙</sup>, εἴτ' ἐν ἑφεξῆς  
 Καὶ διὰ τῆς αὐτῶν ἀρχῆς εὖν ἔννομα γράψας.

f) Male 1634 excusum in Eliæ du Pin. Bibl. Scriptorum Eccles. T. 4. pag. 77. Godofredi Dissertationes in Philostorgium thesaurum sinceræ totius Historiæ Ecclesiasticæ vocat Claudius Sarravius Epist. 45.



ubique irrepserint. Verum & mihi & Typographo veniam sperare licet, non unâ ratione: Ipsa primum scripti hujusce ratio id sperare jubet. Notum iis, qui in Manuscriptis versantur, quam inemendatis his uti plerunque contingat, cujusmodi certe fuit is quonon usi sumus ex illustrissima Bernatum-Bongarsiana bibliotheca, humanitate Viri Doctissimi Clarissimique D. Luithardi mihi concesso: Notum deinde, quantus labor in hujuscemodi eclogis, fragmentis, ἀποσπασμάτων, quorum series interrupta, probe statim in capita dissecandis, inque Latium vertendis versetur: quando multa sæpe aliunde adsumi oportet ad eorum sensum probe adsequendum, multum certe manu animoque versanda illa, priusquam de fine & scopo cujusque, sensuve liquido constare possit. Adde quod Photii censuram judiciumque à Philostorgianis distinguere sæpe operosum erat. Altera excusationis ratio est, ipsa editionis festinatio, quam impatiens rei literariæ juvanda studium nobis extorsit. Nam ut in studiis illud volupe, cum ex abdito quid eruere primum datur, ita illud ipsum ilico in publicum sine ulla compendinatione depromere in summa voluptatis meæ parte ipse ponere soleo. Hinc igitur festinatio illa, non sine vitio aliquo: sed quam opinor prætulit optimus quisque et in lentis nominibus hominibusque, qui longa expectatione alios torquere solent, adque scientiæ suæ auctoritatem pertinere putant, si repertis à se soli quam diutissime incubent. Quare pro scuto mihi illud,

Da veniam subitis, non displicuisse meretur,  
Festinat, Cæsar, qvi placuisse tibi.

Postrema excusationis nostræ ratio est, quod Philostorgii sive mavis Photii contextus una cum versione à me subito effusa, absente me Legationibusque assidue fungente, vel Consulare munus obeunte, typis mandata sunt: quæ aliquin sub oculis meis constituta prælo saltem currente emendare accuratius, subque limam revocare attentius potuissem. Etiam à Stephano Clerico Philostorgium recensitum, & in eo non pauca, quæ & Godofredum & Valesium præterierunt observata, notat filius Joannes Clericus præfat. ad parentis sui patruique Davidis Clerici quæstiones sacras Amst. 1685. 8.

XXX. SOCRATES CPoli a) natus atqve educatus, Grammaticos ibi audivit Ammonium atqve Helladium b) ambos à Christi nomine alienos, & ob templa Idolorum A.C. 389. Timasio

P 3

a) Socrates ipse V. 16.

b) Idem ibid. ac Photius Codice 28.



sio & Promoto COSS. destructa c) profugos Alexandria, atque CPoli commorantes. Postea Troilo Sophistæ in Rhetoricis operam dedisse non sine caussa Valesius d) conjicit. *Scholastici* e) cognomen facit ut caussas eum in foro egisse noscamus. Novatianis favisse se non uno prodit loco, f) quod & Jacobus Billius animadvertit lib. 1. Observatt. sacr. cap. 26. etsi propterea ipsum fuisse *Novatium* sive Novatianum, parum esse credibile, contra Nicephorum g) aliosque qui illud affirmant, pluribus disputat laudatus Valesius, præcipue illo pugnans argumento, quod Socrates VI. 20. & 23. Novatianos hæreticis annumerare non dubitavit, & perpetuo Ecclesiæ & Catholicis solet eos opponere.

Scripsit *Historia Ecclesiastica* ad Theodorum, h) quem *ἱερεὺς τοῦ ἀνθρώπων* vocat, libros VII. ab Anno I. Olympiadis CCLXXI. CHRISTI 306. quo Constantinus Imperator est renunciatus, ad Annum II. Olympiadis CCCV, Consulatum Theodosii junioris XVII. i) Annum Christi 439. *Rufini* k) primo fidem secutus, postea  
ex

c) Socrates loco laudato, Sozomenus VII. 15. Theodoritus V. 21. seq. Tripartita IX. 27. Nicephorus XII. 25. Marcellinus in Chron. &c.

d) Valesius in Socratis vita.

e) Scholastici, Rhetores dicti sunt, tum etiam advocati ac legisperiti. Vide Vales. ad Socratem pag. 77. Cangii glossaria & quæ viri docti, ad Petronium. Hanckius de Romanarum rerum scriptoribus pag. 178. seq.

f) Ut quando Novatum s. Novatianum Martyrio functum sub Valeriano scribit IV. 28. quod diserte negant Eulogius apud Photium Cod. 132. & Pacianus lib. de pœnitent. Confer Jo. Felli Episcopi Oxoniensis notas ad Cypriani Epist. 61. p. 145.

g) Nicephorus Lib. I. cap. 1. & lib. XI. cap. 14.

h) Gregorius M. VI. 31. Epist. ait Sozomeni Historiam Ecclesiasticam ab Apostolica sede non recipi, quod Theodorum Mopsveltia laudat. Hinc Jo. Jacobus Hofmannus in Lexico universali putat à Gregorio per memoriae lapsum, Sozomenum nominatum esse pro Socrate. Videtur itaque Hofmannus existimasse Theodorum hunc cui opus suum Socrates inscripsit, & quem laudat II. 1. & IV. 48. esse Theodorum Mopsvesterum. Sed is jam A. C. 430. obierat, & Socrates Theodorum suum post A. C. 439. alloquitur.

i) Socrates ipse VII. ult. Ait autem Historiam suam complecti Annos 140. numerum rotundum ita præferens accurato, qui est 133.

k) *Rufini* libros duos Historiæ Ecclesiasticæ, quos ab Arii initio ad Theodosii M. obitum productos non accurato valde studio, atque ut Valesio in vita Socratis videtur, memoriter composuit, inscripsitque Chromatio Aquilejensi Episcopo, è latino *Græce*  
ver-



ex melioribus in quæ incidit monumentis emendavit quæ perperam ille tradiderat, & librum primum ac secundum, quibus pleraque Rufini exprefferat, de integro novos fecit. Passim quoque ostendit multum se tribuere Sabino Macedoniano 1) à quo & ipso subinde deceptum viri docti, arguunt. Merito tamen iudicii & industriæ laus ei relinquitur, quam pro cæteris argumenti illius scriptoribus Socrati Valesius vindicat. Socratem libenter sequitur Sozomenus, ne de Nicephoro dicam, qui integrum prope in Historiam suam trans-

Græ-

verterunt *Gelasius* Cæsarensis & *Cyrillus* Hierosolymitanus, teste Photio Cod. 89. Rufini Historia usum se fuisse testatur Socrates lib. 2. cap. 1. nec dissitetur in libro primo & secundo Historiæ suæ, vestigiis ipsius prius instituisse. Sed postea Athanasii scripta & clarorum illa ætate Virorum Epistolas nactus, intellexit pleraque à Rufino tradi perperam & falso, itaque totum suum librum primum & secundum non dubitavit ἀνωθεν ὑπαγορεύσαι *novos ex integro dictare*, atque locupletare libello depositionis Arii, & Imperatoris Constantini Epistolis. Socratem usum fuisse Græca Rufini versione contendit Henr. Dodwellus de jure Laicorum sacerdotali pag. 278. Theodoritum Petavius in diatriba de potestate consecrandi p. 83. atqui ambo unum locum Rufini diversimode interpretantur, itaque saltem alteruter ipsorum functus ipse loco interpretis fuerit. In Actis septimæ Synodi sive secundæ Nicænæ, actione prima T. 3. edit. Binianæ p. 494. afferuntur quædam Græce ex Rufini Historia Ecclesiastica, verum quæ non apud Rufinum sed Socratem lib. 2. cap. 27. & 38. iisdem verbis leguntur, ut etiam Valesius observavit. At enim quod ab illo viro doctissimo est omissum, in iisdem Actis pag. 491. producit Græce locus prolixior ἐκ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας. Πρὸς τὸν πρῶτον τέρπος Πρώτης ad verbum translatus ex Rufini lib. 1. Hist. cap. 28. seq.

- 1) Godfridus Hermantius præf. ad vitam S. Athanasii: *Plusieurs celebres auteurs de nostre siècle avoient déjà remarqué un très grand nombre de fautes dans l'histoire de Socrate, dont Sozomene n'a presque esté que le copiste. Et en effet cet Historien aiant suivi en plusieurs rencontres un ancien auteur nommé Sabin, de la secte des Macedoniens, l ne faut pas s'étonner, qu'il se soit égaré sous la conduite de ce guide, que l'on peut presumer raisonnablement, n'avoir pas esté fort fidelle.* De Sabino illo Macedonianorum Heracleæ in Thracia Episcopo, cujus συναγωγὴν τῶν συνοδικῶν sive *Actorum Synodorum collectionem* (à Concilio Nicæno usque ad Valentis tempora, sub quo vel sub Gratiano scripsisse videtur) laudat Socrates pag. 22 31 92, 93, 146, 182, 204, 224, 231. Illam MStam CPoli ante hos centum & quingvagenta adhuc annos latuisse ex Verderio notat Possevinus in Appendice ad apparatusum sacrum. Plura de Sabino vide apud Tillemontium Memor. Hist. Eccles. Tom. VI. parte 2. p. 504. seq. Stephanum le Moyne ad Varia sacra p. 783 & B. Ittigii Historiam Concilii Nicæni pag. 38. seq. ubi refellit Sandium qui in nucleo Hist. Eccles. pag. 166. Sabino illi tribuit συναγωγὴν καὶ ἐκθεσιν τῶν αἰγίων πατρῶν συνόδων, quam Ravennas ex oriente secum attulit, atque Usserius refert ad Photium Tyri Episcopum, qui interfuit Concilio Chalcedonenli. Anonymum vocat Seldenus pag. 68. 89. ad Eutychii Origines Alexandrinus,



*Græce* primus hos libros una cum Eusebio, Sozomeno, Theodorito Eclogis Theodori Lectoris atque Evagrio in lucem edidit Rob. Stephanus. Paris. 1544. fol. typis regiis.

*Latine* primus quodammodo vertit Socratem, Sozomenum & Theodoritum in unum corpus *Historiæ tripartitæ* libris XII. distinctum contrahendo *Epiphanius Scholasticus*, sub sexti sæculi initia, auspiciis Cassiodori, qui hoc testatur in præf. ad illam Historiam, & cap. 17. libri de divinis lectionibus. Historia illâ tripartita usus jam medio sexto sæculo fuit Liberatus Carthag. Archidiaconus in breviario Hist. Nestorianæ cap. 2. At Rufinum ex Historia tripartita suam Eusebii continuationem hausisse, error est B. Rhenani, à B. Ittigio pag. 732. de Bibliothecis Patrum recte notatus, cum Socrate ipso Theodorito ac Sozomeno antiquior Rufinus fuerit. Prodiit Historia tripartita Parisiis sine anni nota in octavo apud Franciscum Regnault, & postea ex *Beati Rhenani* recognitione Basil. 1523. 1528. 1533. 1539. 1568. atq; Francof. 1588. fol. una cum Historia Ecclesiastica Eusebiana quam Rufinus vertit & duobus libris continuavit. Denique *Jo. Gareti* Monachus Benedictinus in nova Operum Cassiodori editione Historiam tripartitam ad MSS. Codd. recensuit, & locorum Socratis, Sozomeni & Theodoriti quæ Epiphanius interpretatur paginas, ex Valesiana editione, utili instituto annotavit. Rothomag. 1679 fol. *Gallicam* versionem Ludovici Cyanei, Paris. 1568 fol. apud Ægidium Gourlinum excusam memorat Franciscus à Cruce in Bibl. Gallica pag. 293. *Germanice* cum Eusebio & Rufino, Casp. Hedione interprete prodiit Tripartita Argentorat. 1545. fol.

Versio latina *Wolgangi Musculi* prodiit Basil. 1549. 1557. 1594. fol. cum Eusebio, Sozomeno, Theodoro Lectore, Evagrio atque Dorothei Tyrii vitis Prophetarum & Apostolorum ex ejusdem Musculi interpretatione, & Theodoriti Hist. Eccles. ex versione Joach. Camerarii.

*Johannis Christophorsoni* Cicestriensis Episcopi, qui Eusebium, Socratem, Theodoritum, Evagrium, & exceptis tribus postremis libris à *Suffrido Petri* suppletis Sozomenum vertit, sed ad Socratem interpretandum nullos, ut observat Valesius, Codices MSS. adhibuit, Paris. 1571. Colon. 1581. fol. & ex *Jo. Jacobi Grynei* recognitione



gnitione atque cum ejus notis Basil. 1570 fol. & apud \* Sebast. Henricum Petri 1611. fol. Socrates & Sozomenus ex Christophorsoni versione, cum Suffridi Petri supplementis scholiisque, in Bibliothecis Patrum T. 5. Colon. & T. 7. Lugd.

*Grace & latine* Socrates cum Christophorsoni versione, junctus Eusebio, Sozomeno, Theodoreto atque Evragio vidit lucem Genev. 1612. fol. Inde *Henricus Valesius* ex Regio MS. quo Rob. Stephanus usus fuerat, & Variis Lectionibus Codicum Florentini Bibl. S. Laurentii, & Sfortiani Bibl. Vaticanæ, nec non ex Leonis Allatii MS. Theodoro Lectore qui in Historiam suam tripartitam plura libri 1. & 2. Socratis transtulit, hunc scriptorem castigavit, & cum Sozomeno, latina versione nova atque eruditis notis illustratum vulgavit Paris. 1668. f. quæ editio recusa Moguntiae 1677. f. Eo ipso anno Parisiis scriptores Hist. Ecclesiasticæ ex Valesii versione, latine, Græco textu notisque interpretis omissis prodierunt. Editioni Græcolatinæ quam dixi lucem vidisse Moguntiae, novus A. 1695. titulus præfixus est, Amstelodamum præ se ferens.

*Gallice* Socrates & Sozomenus Ludovico Cousino interprete, Paris. 1676. 4. Confer Ephemerides Parisienses illius anni p. 101. sq. ubi hallucinationes quædam Socratis notantur, quemadmodum & ab Elia du Pin T. 4. Bibl. scriptorum Eccles. p. 79.

Hæc de Socrate, *scriptore* (ut non ab re judicat Stephanus le Moyne prolegomenis ad Varia sacra) *satis accurato*. Ex ejus Historia Ecclesiastica affertur aliquid in Synodo septima (Nicæna II.) Act. 1. T. 3. Binii pag. 492.

XXXI. *Salamanes* a) *Hermias* SOZOMENUS, narrat avum suum patre Ethnico natum, Betheliæ Gazæorum vico primum cum

Libri 5ti Pars Altera.

Q

cum

\* Vide hanc editionem recensitam in B. Doctoris mei Ittigii libro de Bibliothecis Patrum pag 737.

a) Ita nomen hujus scriptoris effert Theodorus Lector & Photius Cod. 30. Ac Salamanis quidem nomen, quo Monachus appellatur apud Sozomen. VI 32. VIII. 15. potest ei hæsisse ab uno è majoribus, quos è Palæstina ortos scribit V. 15. Vide Valesium in Sozomeni vita & in notis pag. 98. Alii vocant *Hermiam Sozomenum*, Salaminium; ut Codices duo MSS. eodem Valesio teste, & Nicephorus Callistus in *πίνακι* sive indice capitum: vel *Hermiam Sozomeni* ut in jure Græco Romano pag. 293, & 295. *ὁ Σωζόμενος ἑρμείας*, quod interpret vertit: *Hermias Sozomeni Filius*.



cum toto domo sua Christianam fidem amplexum esse, & postea ingenio & doctrina, atque interpretandis sacris literis b) valuisse. Ipse vero, scholasticus sive causidicus agens CPoli, c) molestias fori dispunxit commentando aliquid ac componendo, & non diu ut videtur post Socratem \* scripsit, ac Theodosio Juniori Imp. dedicavit *libros IX. Historiæ Ecclesiasticæ* ab A. C. 323. ad 439. \*\* sive à tertio Consulatu Crispi & Constantini Cæsarum, usque ad Consulatum XVII. jam dicti Theodosii. Hoc cum ipse Sozomenus perspicue d) testatur, certum est libros plures ab eo scriptos non esse quam hodie existant, neque postremum librum ulterius ab auctore productum quam nos hodie habemus. Nam inventio reliquiarum Zachariæ Prophetæ quæ capite ultimo libri IX. narratur, contigit Consulatu Theodosii junioris decimo septimo, e) ut Marcellinus in Chronicotestatum reliquit. Quod porro Gregorius M. lib. VI. Epist. 31. *In Historia*, inquit, *Sozomeni, de quodam Eudoxio qui Constantinopolitanæ Ecclesiæ Episcopatum arripuisse dicitur, aliqua narrantur. Sed ipsam quoque Historiam sedes Apostolica suscipere recusat, quoniam multa mentitur, & Theodorum Mopsuestiæ nimium laudat, atque usque ad diem obitus sui magnum Doctorem Ecclesiæ fuisse perhibet.* Non dubium est Theodoritum f) pro Sozomeno dicere voluisse, cum in Theodorito ista legantur V. 39. Sic Svidas in *Ἀγαπητός* pro Philostorgio allegat Eusebium: In Actione 1. Synodi septimæ pro Socrate citatur *Historia Ecclesiastica Rufini*, & in iure Græco Romano pag. 295. pro eodem Socrate Sozomenus.

b) Sozomenus lib. V. cap. 15. p. 617. διέπρεπε δὲ ὁ ἐμὸς πάππος ἐν ταῖς ἐξηγήσεσι τῶν ἱερῶν γραφῶν εὐφυῆς τε ὢν καὶ οὔτ' γινῶναι αὐτῷ δεῖν, καὶ κατὰ λόγον μετρίως ἡγμένῳ, ὡς καὶ ἀριθμητικῆς μὴ εἶναι ἀμοιβῆ.

c) Idem lib. II. cap. 3. pag. 446. οἶατε Ἀκυλίνῳ ὑπῆρξεν ἀνδρὶ εἰσέτι νῦν ὑμῶν συνδιατρίβοντι καὶ ἐν τοῖς αὐτοῖς δικασηρίοις δίκας ἀγορεύοντι &c.

\* Valesius in Sozomeni vita, Caveus in Hist. literaria, Elias du Pin T. 4. Bibl. scriptor. Eccles. pag. 80. ubi hallucinationes quasdam Sozomeni notat.

\*\* Male in Koenigii Bibl. usque ad A. 1423.

d) Sozomenus in præfat. pag. 397.

e) Confer Combessii Bibliothecam Concionatoriam T. 1. p. 16. 17. & T. 7. p. 582.

f) Melch. Canus XI. 6. Locor. Theolog. pag. 544. Combessius T. 1. Bibl. Concionatorix pag. 16. 41. Valesius ad veterum testimonia de Sozomeno, Garnerius in auctario Theodoriti pag. 192. Licet aliud visum Baronio ad A. 434. num. 4. & ad Martyrolog. Rom. 23. Dec. Vossio de Hist. Græcis, Miræo in Bibl. scriptorum Eccles. Raynaudo in lib. contra Cyriacos sive Dominicanos & Paschalis Quesnello diff. 2. ad Leonem M. pag. 258. Agnoscit etiam Gregorii de Sozomeno censuram Anastasius Bibl. in præfat. Hist. Ecclesiasticæ.



nus. Quid itaque incredibile, hallucinatam similiter Gregorii memoriam, *cujus auctoritas tamen tanta non est* g) *ut ad ipsius nutum vel Sozomenum vel Theodorum manibus excutere debeamus.* Certe hæc de Sozomeno Gregorii M. censura non impedivit, quin in Concilio Florentino sess. 2. & hucusque magnus illius Historiæ usus inter eruditos fuerit, ut Petrus Guffanvillæus in notis ad illam Gregorii Epistolam observat. Novatianis perinde ut Socratem favisse, multi notarunt, unde ejusdem cum illo fuisse sectæ scribit Labbeus T. 2. de Script. Eccles. p. 372.

De Historia Tripartita Epiphani Scholastici qui tamen ex libro Sozomeni ultimo nihil in illam retulit, & de versionibus latinis Wolfg. Musculi, & qui morte præventus tres postremos libros *Sufrido Petri* transferendos reliquit, *Johannis Christophorsoni*, atque accuratissima *Henrici Valesii*, nec non de Græcis & Græcolatinis Sozomeni editionibus versioneque Gallica, jam dictum est in Socrate, cui semper jungi solet, & cujus vestigiis libenter videtur insistere, licet nusquam nominet, & non raro recedat ab ejus sententia, plura etiam ab eo omissa suppleat, & de Monachis atque Eremitis utpote inter Monachos versatus & ab eis institutus \* velut in grati animi documentum haud pauca attexat Socrati præterita. Socratem judicio, Sozomenum styli elegantia qua Xenophontem referre voluit, præstare viri docti observant. Valesius ad Græca emendanda præter Codicem Regium, quem expresserat Rob. Stephanus, consuluit etiam meliorem Fuketianum, atque Varias lectiones ex Codice Allatiano Theodori Lectoris, qui Socratis, Sozomeni quem τὸν μακροῦν Σωζόμενον vocat, & Theodoriti Historiam in compendium misit.

Scripserat Sozomenus etiam *libros duos de rebus ab adfensu Christi usque ad Licinii exauctorationem*, ut ipse in præfat. Historiæ suæ p. 401. testatur, ex Clemente, Hegesippo, Africano & Eusebio maxime compendium istud composuisse se testatus. Sed illud non amplius exstat.

Petrus Lambecius ab eoque persuasus W. E. Tenze ius Sozomeno tribuunt etiam *irrisiōem Gentilium* quam sub *Hermiæ* nomine habemus. Sed de illa parum verisimili doctorum Virorum conjectura vide si placet quæ notavi cap. 1. pag. 96. 97.

Q 2

Fuit

g) B. Ittigius præf. ad selecta capita Historiæ Eccles. sæculi secundi §. VI.

\* Valesius in notis pag. 99.



Fuit & alius Sozomenus Præfecti domesticus ad quem Isidori Pelusiotæ Epistola 300. libri I. Alius item junior, Presbyter Pistoriensis, & Florentiæ educatus, qui latino sermone scripsit Chronicon ab Orbe condito usq; ad A.C. 1292. testatus se adjutum benevolentia Vespasiani librarii, urbis Florentinæ civis, quem laudat in fine Voluminis prioris. Vide Mabillonii iter Italicum pag. 174. qui hoc Chronicon MS. duobus magnis Voluminibus evolvit in Abbatia Fesulana.

XXXII. THEODORITUS Cyri, civitatis in Syria, Episcopus circa A.C. 458. defunctus, præter alia scripta (de quibus alibi) composuit \* A.C. 450. ineunte, *libros quinque Historiæ Ecclesiasticæ*, in quibus veluti suppleturus omissa à Socrate ac Sozomeno, eam similiter perducit ab hæresi Arii usque ad principatum Theodosii junioris. Neque plures libros, nec longius productam Theodoriti Historiam legerunt Evagrius, Epiphanius Scholasticus, Photius Cod. 31. Nicephorus &c. quanquam Gennadius de Script. Ecclesiast. cap. 89. libros decem memorat, quos produxerit à fine Historiæ Eusebii & vicennialibus Constantini M. ad suum usque tempus, usque ad imperium Leonis senioris sub quo & mortuus sit. Sed sive falsus fuit Gennadius ut Valesio videtur, sive quinque libros posteriores alius nescio quis Theodorito subjunxit vel supposuit, quæ est sententia Jo. Garnerii in Auctario, ubi de Theodoriti scriptis pag. 249. seq. sane ipse sub extremum libri quinti testatur se in morte Theodori Mopsvesteni A.C. 427. Historiam suam claudere. Equidem quæ Theodorus lector & Johannes Damascenus lib. 3. de imaginibus ex Theodorito referunt, juniora sapiunt tempora & in quinque illis libris haud leguntur, ut Garnerius etiam de juniore aliquo Theodorito Historico cogitaverit, quem suspicatur Episcopum Cariæ Alindenfern qui interfuit Synodo CPol. sub Menna A.C. 536. sed illius scripta si quæ fuere, non potuere Gennadio Massiliensi cognita fuisse. Meminit Historiæ suæ Ecclesiasticæ Theodoritus ipse lib. IV. hæreticarum fabularum cap. 1. & 2. Consilium autem quo Garnerius p. 193. putat à Theodorito scriptam Historiam & hæreticarum fabularum libros, ut sub veteribus nominibus adversarios suæ ætatis perstringeret, merito parum verisimile videtur B. Ittigio præf. ad Hist Ecclesiasticæ sæculi secundi capita pag. VIII. seq. Claudit opus Index Episcoporum

\* Confer Eliam du Pin T. 4. Bibl. scriptorum Eccles. pag. 94.



porum in Patriarchalibus sedibus Romæ, Antiochiæ, Alexandria Hierosolymorum & CPolis, qvem Sirmondus sed minus emendatum, edidit, & Jo. Heffels apud Robertum Cocum multo posterioris scriptoris esse scribit.

Primus Theodoretī Hist. Ecclesiasticam edidit *Græce* ex Codice bonæ notæ Beatus Rhenanus ad calcem Historiæ Eusebio Rufinianæ & Tripartitæ, adjunctis Victoris Vitenſis libris III. de persecutione Vandalica & Anonymi excerptis ex Nicephori Callisti Historia, incerto interprete. Basil. apud Hieron. Frobenium 1535. fol. Inde cum Eusebio & aliis lucem vidit *Græce* Paris. 1544. fol. typis Rob. Stephani Regiis duobus Codd. MSS. usi.

*Latine*, post Epiphaniī Scholastici abbreviationem, vertit Joachimus Camerarius, cujus interpretatio Justo Jonæ dicata prodiit primum. A. 1536. ab eo tempore sæpius, etiam inter alia Theodoretī opera, vulgata latine: perinde ut cum aliorum Hist. Ecclesiasticæ scriptorum versionib⁹ Jo. Christophorsoni interpretatio recusa est, ut supra in Socrate dixi, ubi etiam de editionibus, versionibusq; Germanica & Gallica *Historiæ Tripartitæ*, & de Henr. Valesii versione latina scriptorum Hist. Ecclesiasticæ, quæ sine Græco textu & notis præla evasit Paris. 1677. fol.

*Græce & latine* cum Jo. Christophorsoni versione inter scriptores Historiæ Ecclesiasticæ vulgata est iterum Genev. 1612. fol. Inde cum interpretatione nova Jac. Sirmondi, sive ex Camerarii potius & Christophorsoni conflata, qvī ad eosdem binos Codices Bibl. Regiæ quibus usus Stephanus fuerat, Græca recensuit, legitur in luculenta editione Operum Theodoriti Paris. 1642. fol. Tomo tertio. Denique Henr. Valesius Græca castigavit ad Varias Lectiones Codicis Saviliani, quas Usserius, atqve ad Historiam Tripartitam Theodori Lectoris, cujus *διπολογίας* Allatius ad eum misit. Addidit etiam versionem novam, cum Sirmondianam ferri quibusdam in locis non posse observasset, & cum eruditis notis suis Theodoritum ita vulgavit præmissum Historiis Evagrii, Philostorgii & Theodori Lectoris. Paris. 1673. fol. recusum Mogunt. 1679. Amst. 1695. fol.

*Gallice* post antiquiorem Martini Matthæi, Prioris in Monasterio Novo apud Pictavos interpretationem, vertit Ludovicus Cousinus, Valesii fere vestigiis insistens, Paris. 1576. 4. una cum Evagrio.



XXXIII. EVAGRIUS Epiphaniensis a) Syrus, Scholasticus b) & ipse, sive (perinde ut Socrates & Sozomenus) caussarum in foro Patronus c) Antiochiæ vixit, atqve Gregorio Episcopo Antiocheno d) charus fuit, à Tiberio Constantino Imp. etiam auctus qvæstura, & à Mauricio Tiberio Codicillos honorariæ præfecturæ e) consecutus. Scripsit in eadem ut credibile est Antiocheni urbe, & sexgenario propior absolvit f) *Historiæ Ecclesiasticæ libros sex* à temporibus in qvibus Socrates & Theodorus defierant, sive ab Ephesina Synodo qva damnatus est A. C. 431. Nestorius, ad annum usq; Mauricii Imp. duodecesimum g) qvi annus coepit A. C. 593. die XIII. Augusti. Allegat subinde Historias qvibus usus est Rhetorum, *Prisci, Eustathii* Epiphaniensis, *Zacharia, Procopii & Iohannis* qvi in Iustini senioris anno septimo Historiam suam clau-

a) Evagrius III. 34. τὴν ἡμετέραν ἐπισκοπῶν Ἐπιφάνειαν, ἢ τὸν Ὀρόντην σύνοικον ἔχει. Hinc apud Nicephorum pro Εὐάγριου ὁ ἐπιφανὴς, Valesius legit ὁ Ἐπιφάνεος.

b) Photius Cod. 29. ἀνεγνώσθη Ἐυαγρίῳ σχολασικῷ, ἀπὸ Ἐπαρχῶν, πόλεως δὲ Ἐπιφανῆς τῆς κατὰ τὴν κοίλην Συρίαν ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας ἐν τόμοις ἑξ.

c) Antiochiæ vixisse ex pluribus Evagrii locis recte Valesius observat, quod vero ex primariis Antiochiæ civibus hunc scriptorem fuisse colligunt viri docti ex eo quod lib. VI. cap. 8. refert totam civitatem diem nuptiarum ejus feriatum habuisse, ei-qve fausta apprecatam esse, hoc in Valesii quidem versione reperio, sed Græca alium puto habere sensum. Ait nempe Evagrius nuptias se celebrasse cum virgine sponsa die novilunii, quo tota civitas feriabatur, non certe propter Evagrii nuptias sed ob solenne novilunii tempus. Ἐμὲ κατὰ τὴν ἑνὴν καὶ νέαν ἡμέραν τῆς ὑπερβερεταίας μηνὸς κόρην παρθένον νυμφεύοντες, καὶ τῆς πόλεως εὐοτυχίας καὶ δημοτελεῖ πανηγυρίν ἀγῆσης περὶ τὴν πομπὴν καὶ τὴν πασαῖδα. Igitur πασαῖς non de thalamo nuptiali neqve πομπῇ de nuptiali pompa intelligi debet, sed de epulis & pompa qvibus novilunium celebrare mos erat.

d) Evagr. lib. VI. cap. 7. & ult. ubi propter relationes nomine Gregorii Episcopi Antiocheni scriptas, ab Imperatoribus duplici dignitate auctum se testatur.

e) Idem lib. VI. cap. ult.

f) Lib. IV. cap. 29. ait Evagrius se ista scribere anno ætatis suæ 58. Idem libro III. cap. 33. refert se scribere anno Antiochenorum 641. His si detrahas annos 48, qvibus æra Antiochena Christianam prævertit, habes A. C. 593. Coepit enim æra Antiochena à confirmata illis à Julio Cæsare autonomia mense Octobri Anno U. C. 704. Vide Henr. Noris de Epochis Syro Macedonum pag. 159.

g) Confer Valesium in Evagrii vita, & Henricum Noris diss. de quinta Synodo, paragr. 3.



clausit, (vide IV. 5.) nec non *Zofimi*. \*\* A fabulosis narrationibus non nimis alienum esse Evagrium scribit Casaubonus Exerc. XIII. 31. ad Baron. pag. 258.

De editionibus & latinis interpretibus *Musculo*, *Christophorsono* & *Valesio*, Gallicoque *Cousino*, videri possunt quæ jam in Theodorito dixi, cujus Historiæ Evagrius subjungitur. Tantum addam, quod Valesius ad Græca emendanda præter Regium codicem quem Rob. Stephanus expressit, usus est variis Lect. Codicis MS. optimi Florentini in Bibl. Laurentiana, in quo Socrates etiam continetur: & Codice altero non valde vetusto quidem, sed minime tamen contemnendo Dionysii Tellerii, Archiepiscopi Rhemensis.

Scripsisse præterea se Evagrius lib. VI. cap. ult. testatur *alterum volumen*, ἕτερον Τεύχος, in quo ἀναφοραὶ, ἐπιστολαὶ, ψηφίσματα, λόγοι τε καὶ διαλέξεις: *relationes*, (Gregorii Episcopi Antiocheni nomine scriptæ) *Epistola*, *decreta*, *orationes* & *disputationes*, aliaque. In hoc opere puto etiam extitisse *gratulationem* (eiusdem forte Gregorii scriptam nomine) ad Mauricium Tiberium *de nato Theodosio filio*.

Philippus Labbeus in Bibl. nova MSS. pag. 92. refert se vidisse tractatum Evagrio Scholastico adscriptum περὶ διαφόρων λογισμῶν, distributum in capitula quinquaginta. Sed verisimillimum est, alterius esse *Evagrii Pontici*, cui etiam recte vindicat Combefisius in Bibl. Concionatoria quæ in Catena ad Lucæ X. de eo qui incidit in latrones, & ad Lucæ XIX. de minarum distributione, Evagrio Scholastico perperam Corderius tribuit. Ponticus etiam intelligendus, qui in aliis Catenis Evagrius allegatur, ut in Jobum, in Proverbia, in Catena MS. in Acta &c. De illius Evagrii Pontici scriptis vide Casimiri Oudini supplementum de Scriptoribus Eccles. pag. 48. seq. & doctissimum Caveum ad A. C. 380. atque adde Svidam in μακάριος. Ejus μοναχικὸν respicit etiam Socrates VII. 17. Huic

\*\* Alios Historicos complures laudat V. c. ult. *Characem*; *Theopompum*, *Ephorum*, *Dionysium* Halic. *Polybium* Megapolitanum, *Apianum*, *Diodorum* Sic. *Dionem* Cassium, *Herodianum*, *Nicostratum* Trapezuntium *Sophistam*, *Dexippum*, *Eusebium* qui ab Octaviani, Trajani & Marci rebus exorsus Historiam ad Imp. Cari obitum produxit, *Arianum*, *Asinium Quadratum*, *Joannem* civem ac cognatum suum & *Agathiam*.



Huic Evagrio scripta nonnulla, quæ sub S. Nili Ascetæ nomine leguntur, tribuenda esse non diffitetur Josephus Maria Svaresius pag. 613. ad Nili opuscula à se edita testatus in MSS. Codicibus scripta amborum ita misceri confundique, ut ægre discerni queant. Idem confirmat Cotelerius notis ad T. 3. monumentor. Ecclesiæ Græcæ pag. 544. seq. Evagrii scripta ab discipulo ejus *Rufino* versa latine plerosque in Occidente lectitare, uti Græca eos qui in Oriente habitant, scripsit Hieronymus ad Ctesiphontem. Plura etiam versa à se testatur *Gennadius* de Script. Eccles. cap. 11. Idem est Evagrius Monachus *Scithensis*, cujus Ascetica & Ethica, Gnomas de Passionibus animæ rationalis, & ad Anatolium de peccatis principalibus & ἐν ὀκτῶ λογισμῶν memorat Labbeus loco laudato. Alius fuit Evagrius, Episcopus *Antiochenus*, à quo vitam Antonii de Græco Athanasii versam, quæ etiamnum exstat, (vide supra cap. 1. pag. 303.) memorat Hieronymus Epist. ad Florentium & cap. 125. de scriptoribus Eccles. Alius cujus altercationem *Simonis Judæi* & *Theophili Christiani* laudat *Gennadius* cap. 50. & ex eo *Honorius Augustod.* p. 427. Alius Episcopus *CPolitanus* à Valente Imp. actus in exilium. At apud *Marcianum Capellam* p. 2. pro Evagrio Citharista legendum *Oeagrius*.

XXXIV. THEODORUS ἱστοριογράφος Κωνσταντινουπόλεως laudatur a Joanne Damasceno lib. 3. de imagg. pag. 386. editionis insignis Leqvinianæ, qui p. 380. præterea ἀναγνώστην sive Lectorem CPoli fuisse refert, quod firmanet etiam Nicephorus lib. I. c. 1. Hist. Auctor παραστάσεων χρονικῶν in Combefisii Originibus CPol. pag. 19. cui vocatur Θεόδωρος χρονογράφος ἀναρρωθεὶς ἀναγνώσασιν & *Svidas*, qui Theodorum vocat τὸν ἀπὸ ἀναγνώσων τῆς μεγάλης ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως. Hic Justino & Justiniano ut videtur imperantibus clarus duobus libris scripsit *Compendium Historiæ Ecclesiasticæ Tripartitæ* ex libris *Socratis*, *Sozomeni* ac *Theodoriti* quod exstat à vigesimo anno Constantini M. usque ad obitum Constantii Nam quamvis lucem hætenus non vidit, Græcetamen MS. fuit apud *Allatium*, qui edere voluit, cujus codicis variis lectionibus *Sam. Tenuinii*, Professoris *Noviomagensis*, manu descriptis feliciter usus est *Valesius* ad eluendas ex triumvirorum illorum Historiis mendas, qui etiam proœmium Græce ac latine publicavit post præfat. ad Theodor. Nescio an *Allatii* ille liber descriptus fuerit è codice Veneto S. Marci, cujus mentionem faciunt *Possevinus* & in Catalogo MSS. Vene-

torum



torum Thomasinus. Certe videtur extrema parte mancus fuisse, quia Historiæ telam non usque ad extrema junioris Theodosii persequitur.

Præterea composuit & ipse suo Marte *Historiam Ecclesiasticam*, libris itidem duobus, ab extremis temporibus Theodosii junioris, in quibus desinunt Socrates, Sozomenus & Theodoritus, ad Justinum Imp. Seniores usque. Hi libri duo ipsi quidem jam diu est, quod interciderunt. Exstant tamen ex illis ἀπὸ Φωνῆς Νικηφόρου καλίστης τῆς Ξανθοπέλας \* excerpta, Nicephoro Callisto dictante servata. Græce prodire cum Eusebii & aliorum Historia Ecclesiastica, ex codice Regio (quo solo etiam Valesius usus) Paris. 1544. fol. Latine vertit Wölfg. Musculus, cujus interpretatio, ut Bibliothecas Patrum & alias latinas Historicorum Ecclesiasticorum editiones supra in Eusebio recensitas mittam, exstat etiam in Græcolatina Genevensi 1612. fol. Novissime cum versione & præclaris notis Henr. Valesii, qui fragmenta etiam Theodori alia ex Svida, Theophane, Damasceno & Synodo septima subjunxit, ad calcem Theodoriti, Evagrii ac Philostorgii de quorum editionibus jam dixi. Addendum & Historiæ Ecclesiasticæ ἀποσπασμάτιον de expositionibus fidei, quod è Bibl. Vaticana produxit & cum versione sua edidit Josephus Maria Svareshius ad S. Nili opuscula pag. 614. Tum quæ è Theodoro Lectore afferuntur in Originibus CPolitanis à Combesio illustratis. Ubi vero Damascenus III. de Imaginibus pag. 375. laudat τόμην sive librum Theodori Historiæ Eccles. quartum, secundus horum venit intelligendus, quia priores quos memoravi duos compendii ex Socrate Sozomeno ac Theodorito simul computavit, perinde ut Svidas, qui à Constantini temporibus ad Justinianum pertexuisse historiam Theodorum scribit. Ita in actione I. Synodo VII. T. 3. edit. Binianæ p. 494. ubi laudatur liber quintus, Valesius ad Theodorum pag. 580. monet πρώτης pro πέμτης esse legendum. Alius locus producit in eadem Synodo septima, sive Nicæna secunda, Actione V. pag 609 seq.

R

XXXV.

Libri sti Pars Altera.

\* Valesius putat ne Nicephorum quidem, plura alioqui inde in Historias suas derivaturum, integris Theodori Libris, sed excerptis istis solummodo usum esse, eaque cuidam dictasse, atque ideo dici ἀπὸ Φωνῆς Νικηφόρου, uti Leontii liber de sectis à Theodoro Abbate dictatus amanuensi suo, inscribitur ἀπὸ Φωνῆς Θεοφίλου τῆς Θεοφιλεστάτης Αββᾶ.



XXXV. NICEPHORUS CALLISTUS XANTHOPULUS, Callistides sive *Callisti Xanthopuli* F. Historiam suam obtulit Andronico Palæologo Imperatori jam seni, a) qui A. C. 1327. septuagenario major obiit: ipseque testatur eam se in juventute scribere aggressum, absolvisse cum annum ætatis 36. nondum emensus b) esset, adjutumque Bibliotheca S. Sophiae CPoli c) in qua florem ætatis transegit. Michaëlis Palæologi Imperatoris & Andronici nepotis meminit in catalogo Imperatorum CPol. d)

Λαμπρὸς Μιχαὴλ, Παλαλὸγος τρίτος  
ὄντως βασιλεὺς καὶ λόγοις καὶ πράξεσι.  
Ἀνδρόνικος παῖς, συνδρομὴ τῶν χαρίτων.

Quin ad Imp. Joannis Cantacuzeni tempora pervenisse atque adeo circa medium sæculi XIV. adhuc vixisse, ex Catalogo Patriarcharum, de quo infra, cognoscas. Exstant *Historiæ Ecclesiasticæ libri XVIII.* (neque plures tunc libros scripsisse se pag. 38. b. Nicephorus ipse auctor est) à nato CHRISTO ad interitum usque Phocæ h. e. ad A. C. 610. ex Eusebio, Sozomeno, Socrate, Theodorito, Philostorgio, Theodoro lectore, Basilio Cilice, Evagrio (quos pag. 35. nominatim laudat) aliisque contexti. Igitur quæ post argumenta librorum XVIII. sequuntur Græce pag. 42. argumenta libri XIX. & sequentium usque ad XXIII. & mortem Leonis Philosophi sive A. C. 911. ab alio auctore an Nicephoro ipso additam nec amplius exstantem, *Historiæ continuationem* respiciunt, & ab interprete latino Jo. Langgo sunt rejecta ad calcem operis. Quemadmodum porro ob styli elegantiam *Thucydides Ecclesiasticus* hic Nicephorus audit Clariss. Schurz-

- a) Nicephorus in dedicatione Hist. Eccles. ad hunc Andronicum pag. 20. καὶ σε διομαὶ διὰ ταῦτα καὶ ἐς μήκισόν σοι βιώσιμον προσγενέσθαι. itaque pag. 7. εὐδὲ ὥρας non reddendum *ætatis flos* sed *flos venustatis*. Uti p. 24. d. ὁ Ἀρίστων male redditur *Aristonius*, cum vertendum sit *Aristonis* F. nempe Plato. b) Lib. 1. cap. 1. pag. 43.

c) Lib. 1. cap. 1. pag. 37.

d) Apud Philippum Labbeum in *Protreptico* Hist. Eyz. p. 34. nam qui ibi de junioribus Imperatoribus sequuntur versus, ab alio fuerunt additi, itaque neque in altero Codice Regio, neque in illo quo usus Jo. Langus, leguntur.



Schurzfleischio, ita à B. Johanne Gerhardo ob fabulas e) quas miscet, *Theologorum Plinium* appellari video pag. 238. Methodi studii Theol. Illius tamen pannis purpuram quandoque intextam ex bonis qui periere scriptoribus, recte monet Labbeus T. 2. de S.E.p. 102.

Prodiere libri illi XVIII. quorum primæ literæ nomen Νικη-Φόρου καλλιότου referunt, ex Jo. Langi Erphurdensis versione latine, Basil. 1553. fol. & ex altera ejus recognitione ibid. 1561. fol. cum ejus scholiis. tum Antvverp. 1560. Paris. 1562. 1573. Francof. 1588. fol. Paris. 1566. 8. duobus Vol. Sed & Gallice interprete Jo. Gilloto, Paris. 1567. fol. Denique Græce & latine Paris. 1630. fol. 2. Vol. cum Langi versione, per Frontonem Ducaum ut habet titulus recognita, sed Combesius in Bibl. Concionatoria Langi, inquit, *recognoscenda versione & castigandis notulis quæ passim adspersæ sunt, majorem Ducæi diligentiam vellem, ni forte typographi in eum liberaliores fuere, ejusque præfixo nomine, voluerunt libri pretium augere.* Græca à Ducæo descripta sunt è Codice quo olim usus Langus, & qui unicus creditur hodie superare, quiqve ex Matthiæ Corvini Bibl. Budensi direptus olim à Turcis, at CPoli redemptus ab homine Christiano devenit in Bibl. Cæsaream f) Vindobonensem, ubi hodieqve asservatur. Dicata editio Græcolatina Cardinali Richelio est, cum Imperatori (ut versionem suam Langus) oblaturum se illam Ducæus promisisset, ex cujus Bibliotheca Codicem Græcum acceperat. Vide Lambecium lib. I. p. 158.

Alia Nicephori hujus scripta sunt:

Σύνταγμα de templo & miraculis S. Mariæ ad fontem uno à CPoli stadio, quod lib. XV. cap. 26. Nicephorus se scripsisse testatur, adhuc exstat MStum in Bibliothecis Cæsarea & Vaticana. De Cæsareo Codice Jac. Gretserus ad Codinum p. 282: *Extat Vienna in Cæsarea Bibl. fortassis unicum totius Europæ exemplar, cui nisi cito succurratur, (vidi enim & percucurri allatum Monachium & huc Ingolstadtum) penitus à blattis tineisq, corrodetur: & jam nunc aliquot locis ab aquis pessime acceptum est, ita ut multa legi nequeant, præsertim sub finem.* Vide & Nesselium parte V. p. 153. 154. Vaticani Codicis meminit Lambecius ad Codinum pag. 199. & Allatius de Si-

R 2

meo-

e) Confer Casaubonum Exerc. I. in Baron. sect. 17. Camerar. ad Joh. XI. I. Bezam ad Act. I. 13. & Blondelli pseudosidorum p. 37. Possevinum in Apparatu &c.

f) Confer Lambecium de Bibl. Vindob. lib. I. pag. 108. seq. 152. seqq. & lib. VIII. pag. 55.



meonum scriptis pag. 88. De templo illo & fonte miraculis celebri videndus Cangius in CPoli Christiana lib. IV. pag. 183. seq. Extat & in eodem Bibl. Cæsareæ Codice Nicephori *Acoluthia* sive *officium festi Dedicationis templi hujus*, & *Canon* sive *hymnus* cum antiquis notis Musicis.

*Catalogus Imperatorum CPolitanorum, versibus Iambicis*, Græce è Codice duplici Regio, in Labbei protreptico Hist. Byz. pag. 34. In Codice qvem Jo. Langus evolvit, & qvalis Græce editus Basileæ 1536. 8. ad calcem Epigrammatum sacrorum Theodori Prodromi, qvemadmodum & in altero Regio, desinit Catalogus hic in Andronico juniore. Cæteros ad Constantinum Palæologum usque, recentior, ut fit, manus addidit.

*Catalogus Patriarcharum CPolitanorum, versibus Iambicis* Græce in eodem Labbei protreptico pag. 35. seq. & ad calcem Epigrammatum Theodori Prodromi. Desinit in 141. Callisto, qvem Patriarcham constituit Jo. Cantacuzenus, ut ipse Imperator narrat IV. 17. Hist. Sequitur apud Labbeum alius Catalogus nescio qvo auctore, non scriptus versu sed sola nomina 149. Patriarcharum referens, ad Josephum usq;, qvi Florentiæ in Concilio generali obiit non diu ante urbem captam à Turcis. At *seriem Patriarcharum CPol. oratione soluta fusius conscriptam*, (qvam è membranis Bibl. Regiæ pariter vulgasse se scribit Labbeus T. 2. de S. E. & pagina etiam 34. protreptici Historiæ Byz. laudata, confirmatq; H. Warthonus appendice ad Hist. literariam Cavei) nusquam reperio. Series Patriarcharum CPolitanorum sub Nicephori CPolitani nomine sæpius edita desinit in Patriarcha 82. Ignatio Evnucho, ut in Nicephori ejus scriptis dixi.

Ad calcem Epigrammatum Theodori Prodromi, Græce excusorum Basil. 1536. 8. præter jam dictos Catalogos binos Imperatorum Patriarcharum CPol. occurrunt \* ejusdem Nicephori Cal-

\* Nota in his esse omnia illa, qvæ velut sibi haud visa Nicephori scripta ex Gvil. Eisengrinii Catalogo Scriptorum Ecclesiasticorum memorat Possevinus in apparatu, & præclarus Vossius de Hist. Græcis pag. 308. Nota etiam Nicephorum Xanthopulum male à Callisto distingvi in indice ad Meursii glossarium Græcobarbarum. Nota tertio, in Rev. Jo. Gotfridi Olearii Bibliotheca Scriptorum Ecclesiasticorum Jen. 1711. 4. T. 2 p. 8. ridicule excusum *Nicephori Catalogum meretricum Imperatorum CPol. pro Catalogo metrico*.



Callisti Xanthopuli *versibus jambicis descripta* πάσης τῆς θείας γραφῆς  
σύνοψις.

Τὰ μὲν τὰ Μακκαβαϊκὰ μέχρι Χρυσῆ καὶ αὐτῆς αἰλώσεως Ἱερουσαλήμ.  
Ἄλωσις Ἱερουσαλήμ ὡς ὁ Ἰώσηπτος ἱστορεῖ.

Ἀσυρίων, Περσῶν, Αἰγυπτίων, Σύρων, Μήδων, Ἑλλήνων ἄνακτες.  
Ἀθηναίων καὶ Κρητῶν ἄρχοντες.

Ῥώμης βασιλεῖς.

Ἑβδομήκοντα ἔχοντες Χρυσῆ μυσηπόλοι.

Ἐυαγγελισαὶ καὶ Διάκονοι.

Αἱ μυρρόφόροι καὶ μαθηταὶ Λόγος.

Οἱ καλλύνοντες ἐν λόγοις Ἐκκλησίαν *sive Catalogus SS. Patrum Ecclesie*  
*quem adscribere integrum, quia brevis est, non gravabor:*

Οἱ καλλύναντες ἐν λόγοις Ἐκκλησίαν,  
Μέγας Διονύσιος Ἀρείος πάγος,  
Μέγας Ἀθανάσιος Ἀλεξανδρείας,  
Τὸ πνευματικὸν ἔχοντες βασιλεῖς σῶμα,  
Ὁ Γρηγόριος νῆς τῶν βροτῶν ἡ περπνότης,  
Γλαῦκος μέλι ῥέουσα ἔχοντες χρυσοστόμος,  
Ἡ θαψιλήστε ἔχοντες Νυκτὸς πανδοσία,  
Ὁ βαθύνης κύριος, Αἰγυπτίων κλέος,  
καὶ λεπτὸς εἰς ἅπαντα Μαξίμος λόγος,  
ἐκ τῆς κλίμακος ἡ μετάρσιος βάσις,  
Νεῖλος προφανὼς καὶ τὸ ἔχοντες Νεῖλος σῶμα,  
Ὁ Σύρος Ἐφραίμ ἡ κατένυξις λόγων,  
Πανηγυριστῶν πατερικῶν βιβλία,  
καὶ μεταφραστῆς ἡ γλυκυρότης χάρις,  
ἐν οἷς πᾶσι πέφυκεν ὑπερεξέχων  
Ὁ χρύσεος ῥῆς ἡ γλυκίζουσα βρύσις,  
Ὡς ἀφθονον μάννα τε πάντας ἐκτρέφον,  
καὶ νέκταρ ἀθάνατον ἐκρέον πῖσιν.

Οἱ τὰ μέλη πλέξαντες ὕμνων ἐνθέων, *Catalogus brevis Hymnographorum*  
*Ecclesie Græce, quem & ipsum integrum exhibui, in Catalogo Melodo-*  
*rum Græcorum, ad calcem Allatii de libris Ecclesiasticis Græcorum.*

Συνοπτικὴ σύνοψις ἀγίων χρόνων *sive Menologium Sanctorum breve,*  
*versibus (perinde ut quæ jam memoravi) jambicis.*



Τριωδὶς σύνοψις ἀκριβεστάτη.

Volumen totum claudit εὐχὴ ἐξομολογήσεως, prosâ non versu.

Manu exarati etiamnum in Bibliothecis occurrunt hujus Nicephori hymni varii, ut χαρμίσμος in B. Virginem. Incipit: χαῖρε ἀνωτέρα τῶν νοερῶν.

Troparia duo, in eandem, ordine alphabeti: unum incipit, ἀχραντὲ παρθένε μήτερ Θεῶ, πάσης ἀνθρωπίνης βοηθείας ἀπολυθεῖς. Alterum, ἀχραντὲ παρθένε, μήτερ Θεῶ, ἡ δεδοξασμένη ὑπὲρ πᾶσαν φύσιν βροτῶν.

Συναξάρια εἰς τὰς ἑπτὰ ἡμέρας ἑκάστης Τριωδὶς ἑορταῖς, Synaxaria in præcipua Triodii festa quibus uniuscujusque eorum indicatur origo, qualitas & dispositionis ratio. Combefisio quidem in Bibl. Concionatoria judice Triodii Græcorum Nicephorus pessime habuit, dum Synaxariis augendo suis, ipsius ac sequioris Græciæ erroribus inferciit. Pluribus hac de re conqueritur Leo Allatius quem si placet vide diss. de libris Ecclesiasticis Græcorum pag. 70. 92. seq. 115. 229. & contra Hottingerum p. 124. ac de Synodo Photiana p. 326. sq. 527. sq. Hæc Nicephori Synaxaria in linguam Græcam vulgarem conversa à Matthæo Cigula Cyprio & Maximo Margunio Cytherorum Episcopo prodierunt Venet. apud Antonium Pinellum A. 1607. 1637. 1648. 4. Titulus est: συναξάρια ἡτοι βίοι ἀγίων ἐκ τῆς ἐλληνικῆς γλώττης μεταφρασθέντα ὑπὸ Μαξίμου ταπεινοῦ Ἐπισκόπου Κυθέρων εἰς κοινὴν ὠφέλειαν.

Nicephoro quoque Callisto velut auctori tribuere non dubitavit V. C. Humfredus Hody brevem librum quem è MS. Barocciano edidit Græce & latine sub titulo: Anglicani schismatis redargutio, in quo libro pluribus exemplis probatur Episcopus injuste depositos Orthodoxi successoris communionem nunquam refugisse. Oxon. 1691. 4. συναξις ἐκ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἱστοριῶν &c. Idem scriptum editurum se promiserat doctissimus Cotelerius III. monument. Eccles. Græcæ pag. 645. Offendi, inquit, in opusculo nunc inedito, olim si DELLUS dederit edendo, de celebri schismate ob Josephum Patriarcham CPol. successorem Arsenii depositi A. C. 1266. & Germani qui se paulo post abdicaverat. Cæterum non Nicephoro sed alii antiquiori scriptori qui A. C.



1267. eum composuit, deberi hunc libellum, recte postea agnovit ipse editor Humfredus Hodus. Vide ejus letter to a friend, concerning a collection of Canons, Oxford 1692. 4. pag. 42.

Beatus Rhenanus Basil. 1535. fol. Rufini Hist. Ecclesiasticæ & Historiæ tripartitæ Epiphani Scholastici pag. 590 - 615. subjunxit *Historiam Ecclesiasticam à Nicephoro Græco Monacho conscriptam & incerto interprete jam olim latine versam*, quæ velut continuatura Tripartitam incipit à temporibus Theodosii junioris, desinitque in morte Anastasii, quem impium vocat & à quibusdam fulmine divino percussum tradi scribit. Non modo brevius longe singula persequitur quam Nicephorus Callistus libris XIV. XV. XVI. sed & aliter nonnulla refert, ut alium illum fuisse Nicephorum sit necesse, licet Callistus etiam Monachus fuisse viris doctis videatur. Vide quæ de his Collectaneis Jacobus Billius lib. 1. Obs. sacrar. cap. 16.

De Excerptis è *Theodori Lectoris* libris duobus Historiæ Ecclesiasticæ, quæ titulus profitetur accepta διὰ Φωνῆς Νικηφόρου καλλιῆς & Ξανθοπέλλος, dictum supra in Theodoro.

### XXXVI. Chronicorum Scriptores Græci deperditi.

De *Julii Africani*, & *Hippolyti* Chronicis jam dixi supra cap. 1.

*Diodori Tarsensis* χρονικὸν διορθούμενον ὁ σφάλμα Ἐυσεβίης & Παμφίλου περὶ τῶν χρόνων memorat Svidas in Διόδωρῳ. Laudat etiam Diodorum illo, ut puto, in opere Theodorus Lector & Nicephorus Callisti.

*Aniani* & *Panodori* Monachorum Ægyptiorum, centum annis Eusebio juniorum Chronographiæ, Georgio Syncello laudantur, quibus & ipsi Eusebium non raro castigaverant, aliquando etiam cum ipsi potius, ut Scaliger ad Eusebium docuit, essent reprehendendi.

A Joanne Malala plures laudantur Chronographi, *Arianus*, *Brunichius*, *Bottius* seu *Buttius*, *Clemens*, *Didymus*, *Domninus*, *Eustathius*, *Eutropius*, *Eutychianus*, *Licinius*, *Magnus Carrensis*, *Nestorianus*, *Pausanias*, *Theophilus* & *Timotheus*. Sed facile apparet ab ipso Chronographos appellari Historicos quoscunque. Nam *Arrianus* quidem non alius illi est



est à notissimo scriptore Flavio Arriano , cujus libros de bellis Trajani adversus Parthos respicit, de quibus dixi lib. 4. c. 8. De *Brunichio* nihil habeo hoc loco quod notem , cujus libri hæc fuit inscriptio teste Malala T. 1. pag. 239. ἐκ θεσις Βρυγχίς Ῥωμαίς χρονογράφος. Pro *Bottio* sive *Buttio* legendum *Brutius* Historicus & Chronographus Syncello etiam & Paschalis Chronici auctori laudatus. Confer Eusebii Chronicon Græcum edit. Scaligeria-næ pag 44. & Scaligeri notas pag. 205. *Clemens* intelligitur Hi-storicus & Chronographus à Clemente Romano non minus quam Alexandrino diversus , de quo Svidas : κλήμης ἱστορικός. ἐγραψε τὰς Ῥωμαίων βασιλεῖς καὶ αὐτοκράτορας , καὶ περὶ ἱερώνυμον πρὶ τῶν ἰσοκρατικῶν χρημάτων , καὶ ἄλλα. Hieronymus ille alius omnino à Stridonensi , fueruntque illo nomine etiam inter Græcos non obscuri doctrina atque ingenio viri. Laudat hunc Clementem Cedrenus pag. 19. qvī σοφώτατον vocat , Anony-mus Combesisianus in Originibus CPol. pag 32. Hesychius fra-mento in Christi natalem , Svidas & Etymologicum Magum in Ζάλην , ac Svidas iterum in ἥρας δὲ & Παλίμβολος. *Domninus* \* frequenter laudatus à Malala & sapientissimi Chronographi ce-lebratus nomine , Clariss. Bentleio Epist. ad Jo. Millium pag. 73. videtur fuisse Episcopus Antiochenus, & Historiam produxisse usque ad Justiniani tempora. *Eustathius* non alius est ab *Eustathio* Epiphaniensi, qvī in sua χρονικῇ ἱστορίᾳ Historiam omnem duo-bus voluminibus complexus est , uno usque ad excisam Tro-jam , altero ad annum duodecimum Anastasii Imp. ut auctor Evagrius III. 37. & VI. ult. qvī sæpius illum laudat. *Eutropium* intellige notissimum Historiæ breviatorem latinum, qvem Græ-ce verterunt Capito Lycius, & cujus quoque ætatem tulit inter-pretatio, Pæranus. *Eutychianum* allegat etiam Georgius Codi-nus in Origg. CPol. vocatque Protosecretarium & Grammati-cum. *Licinium* intellige *Macrum* Historicum Romanum, Diony-sio Halic. Plinio aliisq; laudatum , de quo copiose Vossius lib. 1. de Hist. lat. cap. 10. *Magnum* Chronographum videtur lauda-re etiam Chronicon Paschale pag. 379. ἐκ τῆς μεγάλης χρονογράφος. sed Malalæ T. 2. pag. 17. audit μάγνους ὁ χρονογράφος ὁ καρρη-νός,

\* Alius Domninus Origenis discipulus , memoratus Palladio in Hist. Lausiaca p. 108. Alius hoc nomine Philosophus , Syrus , de quo Svidas è Damascio in vita Isidori,



νός, ὁ συνὼν αὐτῷ Ἰσλιανῷ βασιλεῖ, unde patet ætate etiam longe antecessisse, nam quæ ex magno suo profert Paschalii auctor, Mauricii Imp. obitum spectant, Juliano multum junioris. De *Nestoriano* mentio in eodem Chronico Alexandrino sive Paschali p. 324. *Theophilum* diversum utique Malalas intellegit à veteri illo qui ad Avtolycum scripsit, neque enim quæ ex illo profert in hujus scriptis leguntur, & *Theophilum* atque *Timotheum* una cum Clemente Θεοφιλεστάτης χρονογράφος laudat Hesychius fragmento in Christi natalem, quod latine pridem in lucem edidit Hervetus cum quæstionibus Anastasii Sinaitæ, Græce vero ac latine Cangius ad calcem Chronici Paschalis, & prolegomenis ad Malalam Humfredus Hodijs, cujus doctissimi viri diatribam in qua de Theophilis, Clementibus & Hesychiis variis differe-re voluit, acerbo auctoris fato interceptam merito dolemus.

Ab auctore Anonymo in Originibus Combefisii CPolitanis laudatur pag. 5. ὁ Ἀγκυριανὸς χρονογράφος ἐν τῇ δεκαλόγῳ αὐτῷ, qui Codino Ἀγγυριανὸς ἐν δεκάτῳ λόγῳ. Apud eundem Anonymum pag. 33. mentio Μιλιχίος χρονογράφος.

*Heliconius* Byzantius Sophista scripsit Svida teste χρονικὴν Ἐπιτομὴν, *Compendium Chronicum* ab Adamo usque ad Theodosium M. libris X.

*Hesychii* illustris, patria Milesii, *Historia Chronica* à Belo Assyriorum Rege usque ad obitum Anastasii Imp. scripta Justiniano imperante & comprehensa libris sive distincta in τμήματα sive temporis Διαστήματα sex, celebratur à Photio Cod. LXIX. & eodem Svida in Ἠσυχίῳ, qui præter rem negat eum fuisse Christianum. Fragmentum libri sexti, & primum quidem ejus ut videtur caput, ad nos pervenit, editumque à Meursio est cum versione & notis, sub titulo πάτρια Κωνσταντινουπόλεως. Non poterat igitur ejus singillatim Svidas inter opera Hesychii meminisse. Laudatur Hesychius illustris ὁ φιλοσοφῆσας ἐπὶ τῆς Μιλησίας ἐν τῷ ἐχρονικῷ Διαστήματι in glossario Juris Labbeano voce παλματίς, atque ἐν τῷ 5' Διαστήματι, voce Φόλλις.

Ex *Isidori* Diaconi Chronographia aliquid affert Joannes Damascenus III. de imaginibus pag. 385. *Nicolaus* (ut à Nic. Damasceno

S

distin-



distingvatur dictus *νέος* (five junior) Chronographus Photio sup-  
par, memoratur à Labbeo in protreptico Hist. Byz. p. 48.

*Πύρων* Pyron vel Pyrrho Chronographus non aliunde notus mihi  
quam ex Glycæ annalibus pag. 82.

### XXXVII. Chronographi post Eusebium, Græci editi.

JOANNES Antiochenus, cognomento MALELAS, \* di-  
versus ab altero \*\* *Joanne*, Monacho *Antiocheno*, itidem Chrono-  
grapho atqve similia passim tradente, & similibus delectato fabulis,  
\*\*\* ex cujus Historia Chronica ab Adamo nescio quousq; producta  
habemus Costantini Porphyrogennetæ excerpta, quæ non ultra Pho-  
cæ tempora procedunt, atqve ex Peiresciano Codice Græce & latine  
cum notis edita sunt ab Henr. Valesio Paris, 1634. 4. Malelæ vero  
Histo-

\* Malelas sive Malalas, i. e. Rhetor, Sophista, Scholasticus, vel qui Rhetoris mu-  
nus gerebat in Ecclesia Antiochena. Rectius porro in nominandi casu dici Male-  
las quam Malela vel Malala, docet Rich. Bentleius Epist. ad Millium pag. 78. seq.  
licet antiquissimos Latinos Græca nomina in as desinentia solitos in A pronuncia-  
re ut Ænea & Anchisa, testatur Quintilianus lib. 1. cap. 5. Confer Claudii Daus-  
queji Orthographiam T. 1. pag. 59.

\*\* In Præf. ad excerpta Peiresciana pag. 5. scriptores, è quibus illa digesta sunt, ita  
recensentur: *εἰς δὲ ἐκ τῶν ὑποτεταγμένων χρονικῶν,*

*α' Ἰωσήπης Ἀρχαιολογίας,*

*β' Γεωργίου Μοναχῆς (Hamartoli intellige)*

*γ' Ἰωάννης τῆς ἐπὶ κλῆν Μαλέλα χρονικῆς*

*δ' Ἰωάννης Ἀντιοχείως χρονικῆς ἱστορίας &c.* Hic Joannes à Malela

ut vides diversus, vocatur Monachus pag. 853. *τέλος τῆς ἱστορίας Ἰωάννης Μο-  
ναχῆς.* Codini, & utriusque Tzetze de eo testimonia notavit laudatus Hody  
prolegom. ad Malelam, qui alia præterea ex ejus Chronico excerpta & ipsam  
Chronographiam atqve *περὶ ἀρχαιολογίας* (nisi hæc idem cum illa, aut ejus pars  
est) notat integram exstare in Gallia, laudariqve à Nic. Alemanno ad Procop.  
Allatio ad Eustathii Hexæmeron, Salmasio ad Solin. & Historiam Augustam, Cangio  
ad Chron. Paschale &c. Fuit etiam, antequam ad CPolitanam sedem efferretur,  
Antiochenus presbyter Joannes Chrysostomus, cujus nomine apud Arabes Chro-  
nicon ferri, eidem Hodio observatum, qui plures Joannes Antiochenos recen-  
set, atqve uberius de illis tradere instituit in diatriba de scriptoribus Græcis va-  
riis cum prophanis tum Ecclesiasticis, maxime ex Codd. MSS. sed quæ lucem non  
vidit.

\*\*\* Multa quoque similia & non raro iisdem verbis leguntur in Malala, Chron. Pascha-  
li, Cedreno & aliis.



Historia Chronica sive Chronicon, Damasceno pridem III. de  
 imagg. Tomo 1. p. 368. & Tzetza Chil. V. Hist. 29. 30. laudatum,  
 quod ab orbe condito ad obitum Justiniani I. Imperatoris sive A. C.  
 566. progreditur, MStum in Bibl. Bodlejana inter Codices Baroc-  
 cianos evolverunt viri docti Montacutius, Usserius, Seldenus, Jo.  
 Gregorius, Pearsonius, Gvil. Lloydus aliique. Hinc ex eodem MSto  
 cum versione & notis *Edmundi Chilmeadi* prodiit Oxonii, typis Shel-  
 doniani theatri A. 1691. 8. Opus ab auctore distributum fuerat in  
 libros XVIII. Sed primus liber cum secundi parte desideratur, ita-  
 que ab editore defectus ille ex Georgio Hamartolo suppletus. Præ-  
 missa etiam erudita *Humfredi Hody* prolegomena, qui Malalam ad noni  
 sæculi initia detrudit, quem tamen non adeo diu post Justinianum  
 floruisse Clarissimo Caveo lubens assentior. Post Indicem vocum  
 Græcobarbararum quæ in Cangii glossario Græco vel plane non vel  
 alia significatione reperiuntur, sequitur præclara Epistola ad Jo. Mil-  
 lium, quæ Vir egregius *Rich. Bentlejus* non Malalæ solum sed & aliorum  
 plurium scriptorum Græcorum loca illustrat emendatque.

Index Scriptorum à Jo. Malala allegatorum  
 ad paginas edit. Oxoniensis.

b. partem posteriorem, \* supplementum ex Georg. Hamartolo  
 præmissum denotat.

**A**cta Apostolorum Apocry-  
 pha ( Clementis recogni-  
 tiones ) 329.

Æschines Philosophus 240.

Africanus Chronographus 63.

74. 83. 88. 111. 112. 201. 351.

Οἱ ἐκθήμενοι τὰ πάτρια Ἀλεξανδρείας  
 τῆς μεγάλης 284.

Apollonius ὁ σοφώτατος ἰσραηλὶκός  
 97. ubi tamen videntur innui  
 Apollonii Rhodii Argonau-  
 tica.

Apollonius Tyanensis, ejusque  
 τελέσματα. 342. seq.

Archilochus ὁ σοφώτατος 82.

Arrianus Chronographus (de Tra-  
 jani expeditione contra Par-  
 thos) 358.

Aristoteles 240.

Ἀσκληπίων Astrologus Domitiani.  
 346. Svetonio, Zonaræ & aliis  
 Ἀσκληπείων.

Αὐλέας ὁ σοφώτατος. 73. 174. sub  
 quo nomine Æschylum latere,  
 clariss. Bentleio persuasum.

Berenicæ ( Veronicæ ) hæmor-  
 rhousæ libellus supplex ad He-  
 rodem Regem. 306.



- Brunichius, Chronographus Romanus. 239.  
 Buttius s. Bottius (lege Bruttius) Chronographus. 39. 326. 340.  
 Callimachus ὁ σοφὸς ἐν τοῖς Ἑπησίοις. 221. leg. Αἰτίοις.  
 Castor Historicus 200.  
 Cephalion ὁ σοφώτατος κεφαλίων. 46. 52. 58. 111. 209.  
 Charax Historicus 99. 221.  
 Clemens Chronographus 39. 295. 298. 309. 312. 366. b. 155.  
 Cyrillus Episcopus. 69. seq. ἐν τοῖς κτ' Ἰερανοῖς. 30. 240.  
 Daniel 200. de Bel & Dragone 20.  
 Debborius Philosophus τελεσιγής 344.  
 Demarchus 52. lege Dinarchus, & Poëtam hoc nomine non Rhetorem intellige. Vide Bentlei Epist. ad Millium p. 72.  
 Democriti φιλόσοφος συγγραφή. 104.  
 Deucalio diluvii particularis historiam exposuit 85.  
 Dictys 134. 148. 168. 152. 155. 168. 172. 322.  
 Didymus ὁ σοφώτατος Δίδυμος, ὁ ἰσορικός χρονολόγος 99. 106. 212.  
 Diodorus (Siculus) 64. 83.  
 Dionysi s. Bacchi Epitaphium 52.  
 Dionysius Historicus 243.  
 Dionysius Areopagita 325.  
 Domitianus Imp. Philosophus dicitur 340. 346.  
 Domninus Chronographus 109. 181. 265. 303. 345. 356. 372. sq. 377. seq. 392. 393.  
 Euripides. b. p. 61.  
 de Antiopa 58.  
 in Bacchis 51.  
 Cyclope 148. 149.  
 de Danae 39.  
 (in Hippolyto.) 109.  
 (Iphigenia in Tauris.) 174.  
 Meleagro 210.  
 Oedipo 63.  
 de Pasiphaë. 106.  
 (in Sthenebœa.) 104.  
 Eusebius Pamphili 63. 68. 85. 191. 243. 251. 265. 295. 330. 337. b. 155.  
 Eustathius Chronographus b. 115.  
 Eutropius Chronographus. b. 24.  
 Romanorum Historiographus, in Historia sua Græcam in linguam traducta. 267.  
 Eutychianus Chronographus b. 21.  
 Florus Livii epitomator. 270.  
 Ganymedis Epitaphium 99.  
 Hermes Trismegistus 29.  
 Herodotus 29. 200.  
 Hippocrates 105.  
 Homerus 26. 152. 149. 168. 183.  
 Jamblichus Philosophus in Daphne vitam degens 414.  
 Joannes Episcopus 69.  
 Josephus in Antiquitatibus 69. 319. de bello Judaico 337.  
 Irenæus 203. 351.  
 Isiodus (aliis Hesiodus) ex Japhe-  
 ti



- ti posteris, Græcarum literarum repertor 70.
- Julianus Chaldæus sive Astrologus & Magus 369.
- Justiniani Imp. ad Indos legatus (Nonnosus) b. 194.
- Licinius (Macer) Romanus Chronographus 229.
- Livius Historicus 226, 233, 270, 277.
- Lucanus Poëta 290.
- Lucianus 93.
- Lycurgus vir sapiens 52.
- Magnus Carrensis, Chronographus, b. 17.
- Marci Antonini Museum, Antiochiæ 369.
- Manetho Historicus 27, 71.
- Nestorianus Chronographus b. 11. usque ad Leonem juniorem Imp. 85.
- Ninus 93. ubi de Marfya Musico, quem Philosophum vocat, putem pro *Nino* legendum *Linus*.
- Oracula 27, 79, 90, 114, 298, &c.
- \* Origenes 12.
- Orpheus 88, 91, 92. ubi & versibus ejus quibusdam ἐρμηνεία sive interpretatio subjicitur.
- Palæphatus 26, 38, 48, 63, 75, 101, 267. oportet librum Palæphati pleniorē habuisse, quam hodie exstat, cum pleraque quæ ex illo Malalas affert, in nostro hodie incassum quæras, ut monui l. i. Bibl. Græcæ c. 21.
- Paridis Hymnus in Venerem, nuncupatus Cestus, & Oratio in eam Encomiastica 115.
- Pausanias ὁ σοφώτατος χρονολογία 44, 251, 260, 320. Neque hæc in Pausania nostro legas quæ ex Pausania Malalas attulit. (Petissionius Pharaos, Ægypti Rex, cognomine Comædus, nisi nomen, quod utique videtur, corruptum 76.)
- Phidias Corinthius 149. idem Φειδάλιος dicitur 52.
- Philochorus 52.
- Philostratus (de Sapore Rege Persarum) 393.
- Phlegon Atheniensis 310.
- Plato de legibus 105. γράφων πρὸς Τίμαιον περὶ Θεῶν. 240.
- Plinius Romanus Historicus 226.
- Plutarchus χερρόνησι 66, pro χαίρονεύς 66, 67.
- Polybius Historicus 200.
- Porphyrus ἐν φιλοσόφῳ αὐτῷ χρονολογία 67.
- Priscus Thrax de bello contra Attilam scripsit. b. 60.
- Pythagoras Samius Arithmeticam scripsit. 201. de bello Cyrum inter & Samios. ibid.
- Rheginus, apud quem nomina τῶν ἀποδεωθέντων 64.
- Sallustii Historia Catilinaria. 266, seq.
- Servius Romanus scriptor (in Virgilium) 206, 229.
- Sisyphus Cous. 148, 152, 167.



Sophocles 47.

Sotades (Σωτατης) de nominibus planetarum 27.

\* Symmachus interpres Græcus Bibliorum V. T. 7.

Tatianus Chronographus 312.

Thales (forte Thallus) Historicus 200.

Theophilus Chronographus 32.

71. 105. 200. 269. 284. 295.

325. b. 155. 156.

Tiberiani Epistola ad Trajanum

Imp. de suppliciis Christianorum 356.

Timotheus Chronographus 92. 200. 202. 295. 299. 155. 156.

Perfarum βασιλευς sive bajuli, qui post baptismum Timotheus dictus est, narratio de Manichæis affertur b. 178.

Tranquillus (Svetonius) 39.

Virgilius Poëta 168. 206. 277. 374. in clypei descriptione 283.

Xenophon, 240.

Farraginem Historico Chronologicam, quam è Codice MS. Augustanæ Bibliothecæ sub nomine CHRONICI ALEXANDRINI vulgavit Græce & Latine cum notis *Matthæus Raderus* S. I. Monachii 1624. 4. denique sub veriore titulo *Chronici Paschalis*, nova meliore versione & eruditis notis illustratam à *Carolo du Fresne* habemus Paris. 1688. fol. Idem *Fresneus* sive *Cangius* nonnullas affert observationes *Jo. Baptiste Hautini* sive *Altini*, qui & ipse *Chronici* hujus editionem videtur molitus fuisse, rei Chronologiæ apprime peritus. Præterea ex MS. Codice & *Holstenii* observatione duos illius operis notat fuisse auctores, unum quidem rerum ab orbe condito ad A. C. 354. (Constantini 17.) alterum vero qui illud ad annum usque vicesimum *Heraclii* continuavit. Index Imperatorum qui usque ad Imperatorem *Constantinum Monomachum* A. C. 1042. pertingit, ab alio est, idque in ipso titulo diserte innui testatur *Is. Casaubonus* p. 243. Epist. *Antiochenum libentius Chronicon vocaverim*, inquit *Henricus Valesius* p. 39. ad *Eusebium* & ad *Theodorum* pag. 21. seq. cum quo facit *Stephanus le Moyne* notis ad *Varia sacra* p. 131. Plurima quoque eadem leguntur atque iisdem verbis in *Chronico Joannis Antiocheni Malalæ*. *CPolitanum Chronicon* appellat *Usserius* pag. 75. prolegom. ad *Ignatium*, illamque convenientiorem esse inscriptionem disputat etiam *Reinesius* II. 17. Var. Lect. Cæterum *Raderus* auctorem domo *Alexandrinum* fuisse collegit ex iis quæ de *Jeremiæ cineribus Alexandriam* jussu *Alexandri M.* deportatis leguntur pag. 366. & quod *Georgii* successor *Petrus Alexandrinus* nota



nota in fronte libri apposita opus illud commendavit, atque inde Chronicon Alexandrinum Raderus inscripsit: quanquam in eo potuit falli, & quod de *Maximo* Monacho qui Heraclio imperante vixit, velut de Chronici hujus auctore cogitat: quemadmodum & ejusdem plerasque emendationes & conjecturas sibi non probari testatus est Cotelerius T. 3. monumentorum Ecclesiæ Græcæ pag. 608. unde sæpius correctione indigere illud opus notavit Jo. Gregorius capite 36. Observationum sacrarum: & parum accuratus interpres Raderus dicitur ab Henrico Warthono ad Ulserium de scripturis sacrisque vernaculis pag. 349. Ex hoc ipso opere petita sunt quæ *fastorum Sæculorum* nomine laudant eruditi, quoniam Codicem MS. in Sicilia Hieronymus Surita reperit, unde ab Antonio Augustino perlatum est Romam: indidem fastos Consulares excerpsit ediditque Sigonius & Panvinus, & Græce ac Latine Sylburgius tomo tertio Hist. Augustæ. Longe plura ex Codice suo, qui deinde ad Sylburgium pervenit, & ab hoc per Hoeschelium redemptus, Bibliothecæ Augustanæ \* illatus est, excerpsit Is Casaubonus, communicavitque cum Josepho Scaligero, qui illa passim laudat nomine *Chronici Casauboniani*, & edidit Græce ad Chronici Eusebiani calcem, præfixo titulo *Ἰστορικὴ χρονία*, ut paulo ante in Eusebio dicere memini. Ex Malala in illud Chronicon multa deportata esse notavit Henricus Noris de Epochis Syro Macedonum pag. 203. idque magis credo quam quod Clariss. Hodus prolegom. ad Malalam putat illa hunc ex Chronico descripsisse. Multa etiam iisdem verbis leguntur in Topographia Christiana Cosmæ Indoplevstæ, unde *Cosmam* illum auctorem Chronici suspicatus est Allatius Lib. de purgatorio pag. 942. Ulserius vero & alii incerta conjectura *Georgii Pisidæ* tribuunt, Casimirus Oudinus *Georgio Alexandrino* à quo vitam Chrysostomi scriptam habemus. Non Alexandria tamen sed CPoli scriptum esse illud Chronicon probat Henschenius exegesi præliminari ad Tom. 3. Act. Sanctorum Martii pag. VII.

Subjunxit Cangius Chronico Paschali selecta quædam vetera Monumenta ad rem Chronologicam facientia, quorum syllabum hic à me addi, non erit spero ab præsentis loco alienum.

1. *Χρονία θεογονίας καὶ ὁμίας*, pag. 404 - 408. *Temporum compendiarum* per Patriarchas & Reges *putatio* & summa, ab Adam usque ad Con-

\* Vide Cavei Hist. literat. in Georgio Pisida.



Constantinum & Romanum scripta circa A. C. 960. ex Scaligeri VII. de emendat. temporum p. 742. sq. & Petavii Uranologio \* p. 190. seq. ad calcem Computi S. Maximi Martyris. Similemputationem vulgavit Frid. Sylburgius ad calcem Zosimi, in scriptoribus Græcis Historiæ Romanæ minoribus. Francof. 1590. fol. apud Wechel.

2. Δήλωσις τῶν ὑποκειμένων κεφαλαίων, πότε καὶ ὑπὸ τίνος αὐτῶν ἕκαστον ἐπληρώθη pag. 408. 409. *Explicatio insigniorum quorundam eventuum*, quando & sub quo singula contigerunt. Ex eodem Scaligero pag. 745. & Petavio pag. 193. cujus latina versio est à Cangio adjuncta.

3. *Imperatorum Romanorum Catalogus ab Augusto ad Constantinum Monomachum*, pag. 410-412. qvi Chronico Alexandrino in editione Raderiana pag. 438. seq. insertus legitur, sed in Codice Holstenii recte exulat, & juniorem agnoscit auctorem.

4. *Liber generationis ab Adam usque ad Alexandrum Severum*, p. 413 - 421. latinè ex veteri versione, & editione Henrici Canisii Tom. 2. Antiqv. Lect. & altera Philippi Labbei ad fidem Codicis MS. Collegii Paris. S. I. recognita in Bibl. nova MSS. Paris. 1657. fol. pag. 298. Non absurde suspicatur Cangius breve hoc Chronicon deberi Hippolyto Portuensi, Confer quæ dixi supra cap. 1. p. 205.

5. *Fragmentum duplex Chronici Eusebiani* è Codd. Regiis 2431. fol. 17. & 2919. & Colberteo 1350. Græce cum Cangii versione, pag. 421 - 423. de CHristo nato anno mundi 5501. & de ratione anni mensiumque Græcorum, Ægyptiorum & Hebræorum.

6. Ἡσυχίας εἰς τὴν γεννησιν pag. 424. Græce & Latine *Hesychii fragmentum ex Homilia in Natalem GHristi* ex iisdem Codd. Vulgavit idem fragmentum Humfredus Hody prolegomenis ad Malalam, è Codice Bodlejano. Oxon. 1691. 8. & Caveus in Hist. literaria scriptorum Eccles. ubi de Iosephi Hypomnestico, ad A. C. 420.

7. *Ex Anonymo de CHristi nativitatis & passionis annis*. Græce & Latine pag. 424. 425. Ex Cod. Regis Galliæ 2431. fol. 172.

8. Σύγ-

\* Utor editione Amstelod. 1703. fol. quæ Antwerpiae nomen præfixum habet.



8. Σύγγραμμα Ἐκκλησιαστικὸν \* Δωροθέος Ἐπισκόπου Τύρου, δε-  
 χαίς ἀνδρός, πνευματοφόρος καὶ μάρτυρς γεννότης ἐν τοῖς καιροῖς Λικι-  
 νίς καὶ Κωνσταντίνῳ τῶν Βασιλέων. *Procopii presbyteri ex latinis commentariis*  
*Dorothei Episcopi Tyri de LXX. Domini Discipulis, Patriarchis CPolitanis, & de*  
*duodecim Apostolis ex Codd. Regiis 2760. & 2819. Græce & Latine pag.*  
*426 - 436. Non repetam quæ de hoc pseudoDorotheo, scriptisque*  
*ei suppositis Vossius in Historicis Græcis, aliique monuerunt, sed tan-*  
*tum de editionibus ejus Opusculorum pauca annotabo. Dorotheus*  
 T de

## Libri sti Pars Altera.

- \* Hic Dorotheus in Martyrologiis & Menologiis V. Junii celebris, cæteroqvi vix ulli veterum memoratus, Martyrium consummasse dicitur sub Juliano, anno ætatis suæ 107. De altero antiquiore Dorotheo Diocletiani Eunucho & inde presbytero Antiocheno atqve Martyre (è quo duos præter rem facere videtur Clariss. Caveus) Vide Acta Sanctorum T. 1. Junii p. 435. Alius Dorotheus Tyri Episcopus, qvi cum aliis Episcopis scripsit Epistolam de fide adl. conem Imp. in Concilio Chalcedon. T. 2. edit. Binianæ p. 385. Alius Dorotheus sive Theodorus Heracleæ Episcopus Arianus de quo Valesius ad Philostorg. IX. 13. Alius Dorotheus Archimandrita Palæstinus sæculo VI. exeunte clarus, de quo Acta Stor. T. 1. Junii p. 596. sq. Hujus opuscula Ascetica Græce & latine in Orthodoxographis A. 1569. & in Auctario Bibl. Patrum Paris. A. 1624. T. 1. p. 743. edita, & latine in pluribus Bibl. Patrum editionibus ex latina versione Hilarionis Monachi Cassinensis obvia, Gallice post versionem Francisci Boutoni S. I. prodire interprete Jo. Arnaldo Butellerio Rancæo, qvi notior est sub nomine Abbatis Trapensis (Abbé de la Trape) Paris. 1686. 8. De Boutoni versione ita Theoph. Raynaudus in SS. Lugdunensibus T. 8. Opp. p. 91. sq. *Sanctum quoz Dorotheum Gallice fecit è Græco, quod dum mentem Ascetici illius lectissimi pabuli usu reficeret, & latinis Græca componeret, observasset pleraz non modo in Hilarionis Veronensis, quæ aperte misera est & mendosissima, sed etiam in politiore & venustiore Chrysostomi Calabri latina versione (cum notis Balth. Corderii edita Antwerp. 1646. 12.) peccari.* Alius Dorotheus Thebanus, & alter item junior Chiliocomensis, quos ab Archimandrita distingvere jubent Acta Sanctorum. T. 1. Junii pag. 592. Alius Dorotheus Nestorii acris sectator, & Martionopolitanus in Mœsia Episcopus, qvi interfuit Concilio Ephesino & cujus Epistolas quasdam vulgavit Christianus Lupus. Alius Dorotheus Alexandrinus, Monachus qvi Imp. Anastasio Apologiam pro Concilio Chalcedonensi obtulit, quam ob concussam pro Eutychis hæresim Ecclesiam Tragœdiæ nomine, ut narrat Theophanes, inscripsit. Alius denique Dorotheus & longe junior Monembasiensis Metropolita, cujus Historia ab orbe condito ad captam à Turcis CPolin lingua Græca vulgari vidit lucem Venet. 1631. 4. Mihi est editio recentior excusa ibid. 1684. 4. Omitto alios ab Ecclesia alienos, ut Dorotheum Sidonium de quo dixi lib. 3. cap. 20. Ascalonitam (nisi is idem cum Sidonio) & Atheniensem de quibus Vossius in Hist. Græcis, Dorotheum Rhetorem, Plutarchi in cujus symposiacis inducitur æqualem, Dorotheos J Ctos, Medicosqve, de quibus alibi.



*de Prophetis & discipulis Domini* ex versione *Wolfg. Musculi* primum vidit lucem latine post Eusebium, Socratem & alios Hist. Ecclesiasticæ scriptores, Basil. 1557. 1598 fol. tum una cum Sulpicio Severo Paris. 1560. 12. edente Jacobo Fabro, Doctore Sorbonico: atque iterum cum Salviano, Maximi homiliis, Paciano de pœnitentia, Sulpicii Severi Historia & Haymonis Halterstad. Epitome Hist. Eccles. prodiit Rom. 1564. fol. ex edit. *Petri Galefinii*, qvi etiam notas adjunxit. Nec minus in Bibliothecis Patrum, Paris. A. 1575. Tom. 2. & A. 1589. atque 1654. T. 7. & Colon. A. 1618. atque Lugd. A. 1677. T. 3. Codicem MS. Græcum à latinis his editionibus non leviter discrepantem, qvi exstat in Bibl. Vindobonensi, commendat Lambecius lib. 3. pag. 50. seq. Ac similis plane Codex est ex quo Cangius suum Dorotheum edidit, qvernadmodum & ille è quo Caveus in Hist. literaria vulgavit A. 1688. ea quæ vidit in Latinis editionibus deesse, maxime de Patriarchis CPolitanis, quæ & ipsa nullam mereri fidem fatetur Papebrochius T. 1. Act. Sanctor. Junii pag. 392. seq. Vide & pag. 436. Pars *de Prophetis* non modo in Cangii & Cavei sed etiam in Vindobonensi illo Codice desideratur, neque hætenus Græce prodiit, suppleri tamen potest tum ex Codice altero cujus idem Lambecius facit mentionem lib. 3. pag. 173. 174. qvi plane geminus videtur esse illi quo Musculus usus est, nisi quod Chronologiam Patriarcharum CPolitanorum narrationibus de Prophetis subjunctam habet: tum ex iis quæ de Prophetis eadem fere leguntur in Chronico Paschali pag. 146. sq. & è libro qvi inter Epiphanii Opera extat de Vitis Prophetarum. Etiam in Chronico MS. Simeonis Logothetæ non dissimilia legi testatur Cangius ad Chronicon Paschale pag. 505. Dorotheum Epiphanii interpretem vel imitatore[m] vocare solet illustris Huetius, qvi errores quosdam ejus perstringit in Demonstratione sua Evangelica. Quæ *de Apostolis* sub ejusdem Dorothei nomine leguntur, conferre operæ pretium est cum iis quæ de eodem argumento ex Codicibus Bibl. Regiæ 1007. 1789. & 1026. attulit Cotelarius ad Constitutiones Apostolicas lib. 2. c. ult. Præcipue cum Hippolyti synopsi de duodecim Apostolis, quam Dorotheo præferre non dubitat Emanuel Schellstratenus in Antiquitate Ecclesiæ illustrata Tomo 2. diff. 1. quæ est de locis ubi Christus & Apostoli fidem prædicarunt. Describitur etiam, inquit Clariss. Cangius, in alio Codice Regio 2951. fol. 233. *syntagma τῶν ἐπὶ φανίᾳ ἐπισκοπῶν κύριος καὶ τῶν ἀγίων*



Ἀποστόλων, πᾶς ἕκαστος αὐτῶν ἐκκήρυξε, καὶ πᾶς (leg. πῶς) καὶ πᾶς ἐτελεύτησαν, καὶ τὰ ἅγια αὐτῶν σώματα πᾶς κείνται, καὶ ἐν ποίοις τόποις, cui quidem *synagmati subjiuntur nomina Ἐπισκοπῆς LXX. Discipulorum. Verum, nihil aliud fere continet quod non habeatur apud Dorotheum, Ἐ in illius serie XII. Apostolorum, ac illâ quæ præfigitur Commentariis Oecumenii. Hippolytum de XII. Apostolis Græce & Latine cum notis edidit Combefisius in auctario novo Tomo 2. pag. 831. atque similem de LXX. Discipulis sub Hippolyti nomine (Thebanum intellige, Chronici Sæculo XI. scriptorem) habuit Sirletus, laudavitque Baronius ad Martyrolog. 9. April. & alibi, ut dixi supra cap. 1. pag. 212. Crassiores quasdam hallucinationes hujus Pseudo Dorothei perstringit David Blondellus libro de Episcopis & presbyteris pag. 104. seq.*

9. Τῶν ἱβ' Ἀποστόλων αἱ πατρίδες, καὶ τὰ ὀνόματα τῶν γεννησάντων pag. 437. seq. *Duodecim Apostolorum patrie, eorumque nomina ex quibus sunt nati. Ex Cod. Reg. Hoc ἀποσπασμάτιον Græce & latine ediderat loco jam laudato Cotelarius.*

10. Τῶν ἐν ἁγίοις Θεοδώριτος, Ἐπισκόπος Τύρου περὶ τῆς βαπτίσματος τῶν ἁγίων Ἀποστόλων καὶ τῆς Θεότητος pag. 438. *Ex S. Theodorico Tyri Episcopo de baptismo SS. Apostolorum Ἐ Deipara. In Codice altero Vindobonensi post Dorothei synopsis sequitur idem hoc fragmentum sed sub nomine Sophronii Hierosol. sub quo Græce & latine illud exhibet Lambecius lib. 3. pag. 52. seq.*

11. Fragmentum ex *Fastis* Cuspinianeis Consulium Rom. in omisso specimen. pag. 439.

12. Descriptio Consulium ex quo primum ordinati sunt, *Fastorum Idatianorum* lemmate hætenus edita, ad MS. exemplar Collegii Paris. S. I. recognita, & cum Arnaldi Pontaci, Episcopi Vafatensis editione collata. pag. 439 - 450.

13. *Fasti Græci* ab A. C. 138. ad A. 362. pag. 451 - 455. ex Cod. Saviliano & editione V. C. Henrici Dodvvelli, in appendice ad dissertationes Cyprianicas, Oxon. 1684. 8. primum editas, & deinde Cypriano Jo. Felli semel iterumque recuso subjectas,



14. Fasti Græci alii ex apographo If. Vossii ab A. C. 222. ad A. 630. pag. 456 - 463. Ex edit. ejusdem Dodvvelli.

15. Fragmentum Fastorum ab A. C. 205. ad A. 354. pag. 463 - 466. ex Ægidii Bucherii Doctrina temporum, Antvv. 1634. fol. pag. 247. seq.

16. Ex temporibus Gallieni, qvis, quantum temporis *præfecturam Urbis* administraverit ab A. C. 254. ad 354. pag. 466. ad 468. ex eodem Bucherio pag. 236. seq.

17. Catalogus *Pontificum Rom.* usque ad Liberium pag. 468-470. in quo Consules passim simul memorantur, quemque Jo. Cuspinianus totum in fastos suos transtulit, atque ediderat quoque Bucherius pag. 269. seq.

18. *Paschalis* centum annorum laterculus ab A. C. 312. ad A. 411. pag. 470. 471. ex eodem Bucherio pag. 259. seq. ubi emaculatus datur.

19. Laterculus *fastorum Consularium* \* ab Ausonii & Olybrii Consulatu ad XVII. post-Consulatum Basilii, pag. 472. seq. ex Cod. Colbert 240. & ex editione Arnoldi Pontaci post notas in Eusebii Chronicon.

20. Laterculus alter brevis Consulium, post Chronicon Casiodori Senatoris. Pag. 473. Ex eodem Codice Colbertino.

21. Methodus qua invenitur cujusque mensis quæcunque dies, & in quam septimanæ feriam incurrit, & in quem annum incidit bissextus. Græce & latine pag. 474-479. Ex Commentario *Heracii* Imp. in *περοχαιρας* Ptolemæi *καινας*, ex edit. H. Dodvvelli V. C. ad calcem diff. Cyprianicarum.

22. Variæ lectiones ad binas Epistolas Dionysii Exigui de ratione Paschæ p. 479. seq. Ex variis Codd. MSS. Regio, Colberteio & Petaviano.

23. De

\* Hisce fastis Consularibus omnino addendi quos è Codice Bibl. Cæsareæ edidit illustravitque Henricus Noris ad calcem Operis eruditissimi de Epochis Syro Macedonum Lipsi. 1696. 4. atque Grævius una cum ejusdem Norisii Epistola Consulari inseruit Tomo XI. thesauri Antiquitatum Romanarum.



23. De Paschate Judæorum, pag. 479. 480. seq. ex Codice Colberteo.

24. Argumenta Ægyptiorum quorum meminit Dionysius Exiguus in Epistola ad Petronium, & Victorius in Canone Paschali. pag. 481. 482. Ex Cod. Colberteo 240. post Epistolam Paschasini Episcopi ad Papam Leonem.

25. De triplici Græcorum æra, Christum A. M. 5493. vel 5501. vel ut auctor Chronici Paschalis, 5509. natum esse contententium. pag. 482. seq. ex *Dionysii Petavii Doctrina temporum* IX. 3.

26. De duabus Epochis nati Christi A. M. 5506. vel 5507. Pag. 483. ex eodem Petavio lib. VII. *Auctarii cap. 1.*

27. Methodus Epactarum, & Novilunii investigandi ratio, qua utitur auctor Chronici Paschalis pag. 483. seq. Ex eodem lib. IX. *Doctrina temporum cap. 5.*

28. Methodus ad Paschales terminos sive Judaica Paschata cognoscenda, quâ Auctor Chronici Paschalis utitur, pag. 484. Ex eodem lib. VIII. *Auctarii cap. 11.*

29. Laterculus Mensium Macedonicorum, quos scriptor Chronici Paschalis, ut & mediæ vetustutis scriptores Christiani cum Syro Macedonicis seu Antiochenis confundere solent. pag. 485.

### *Hactenus Appendix ad Chronicon Paschale Cangiæ.*

XXXVIII. GEORGIUS Monachus, atq; Theophane \* teste Abbas, Patriarchæ CPolitani Tarasii A. C. 806. defuncti Syncellus \*\* (quasi *Concellanum* dicas & domesticum) ipse pag. 3. & 6. si modo ipse, auctor

T 3

\* Theophanes initio Chron. ὁ μὲν μακαριώτατος Ἀββᾶς Γεώργιος ὁ Σύγκελλος γεγονώς Ταρασίῃ τῇ ἁγιωτάτῃ Πατριάρχῃ Κωνσταντινουπόλεως, ἐλόγιμος ἀνὴρ καὶ πολυτελέστατος, ἄλλας τε ἰσορρογῆσας ἀναγνῶς &c.

\*\* Anastasius Bibliothecarius circa A. C. 870. clarus Præfat. ad Historiam suam Ecclesiasticam: *Opera præsum duxi ex Georgii summam quædam & Theophanis Chronographia plura sed succincta carpenda; quorum prior usque ad Diocletianum, posterior vero usque ad Leonem, qui post Michaëlem imperavit, patrem scilicet Ignatii qui adhuc superest habenas CPolitanæ tenens Ecclesiæ, prædicti operis sui stylum protraxit. Qui autem sint isti, breviter annotabo. Horum igitur, alter electæ*



audtor est se Chronico suo complecti velle res ab Orbe condito gestas usque ad A. C. 800. Certe Syncellus morte præventus non ultra Diocletiani tempora pervenit, teste eodem Theophane, qui continuavit, & Mich. Glyca, ac Georg. Cedreno, quod & titulus operis indicat: Γεωργίῳ ἑ Μοναχῷ χρονικὴ ἱστορία ἀρχομένη ἀπὸ Αἰῶν καὶ διήκονσα μέχρι ἑ Διοκλητιανῷ. Josephus Scaliger qui opere illo MS. usus est & ex illo pleraque in Eusebium suum, minus licet emendata quandoque, ut notat Salmasius pag. 99. Epist. descripta derivavit, qveritur illud ab antiquario qui descripsit multis partibus mutilatum esse, & quæ scriptor toties promittit, ea nusquam comparere Epist. CLX. & CLXI. ad Marcum Velferum, à quo alium codicem Venetiis afferendum exspectabat. Titulus Codicis ἐκλογὴ χρονολογίας σωταγῆσαι ὑπὸ Γεωργίῳ μοναχῷ συγκέλευς γεγονότος Ταρασίῳ Πατριάρχῳ Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ Αἰῶν μέχρι Διοκλ. Quamquam vero Jacobus Goarus contendit integrum Georgii opus ad nos pervenisse, tamen Philippus quoque Labbeus notis ad Glycam ex Georgio quædam allegantem, quæ in illo haud leguntur, annotat pag. 367. *Ex ista pericope aliisque quibusdam Lector discet, non esse integrum Georgii Syncelli Chronicon, suisque partibus omnibus absolutum, quod è Codice MS. Bibliothecæ Regiæ à R. P. Jacobo Goaro Ord. Prædicatorum typis Regiis prodit, sed quædam adhuc in eo desiderari, ex aliis, si quæ forte occurrant uberioribus membranis supplenda.* Allatius qui de Georgio Syncello multa erudite animadvertit diatriba de Georgiis, pag. 323. seq. & Possevini, Vossii atque aliorum hallucinationem qui cum Georgio Hamartolo, de quo mox, confundunt, castigavit, pag. 327. & 334. memorat Codicem Mediolanensem, hoc

*Monastica vita, mundoque contempto, Christi se levi iugo & suavi sarcina mancipavit. Præterea contra hæreticos incessanti agone desudans, multis verberibus, Mundi Principibus contra Ecclesiæ ritum sævientibus, diversisque pænis affectus est. Sic ergo stigmata Christi in corpore suo portans, tam pro fidei sue constantia, quam pro multarum virtutum insignibus, sanctæ memoriæ Tarasii Regiæ urbis Prasulis Syncellus effectus est. Sed ne multa prosequar, sufficere arbitror ad præconium ejus, quod à sede approbatus sit Apostolica, quando scilicet vicarii ejus unacum CCCL. Patribus in Nicæa urbe secundo convenientes universalem Synodum celebrarunt: Siquidem & laus ejus in eodem septimo & sancto Concilio reperitur. Laudat Syncellum etiam Jo. Scylitzes, Mich. Glycas, Joannicius Cartanus Allatio pag. 325. de Georgiis memoratus, aliiqve. Etiam Tzetza Chiliad. 2. hist. 33. Γεωργίῳ ὁ χρονικὸς laudatur ante Joannem Antiochenum. De aliis Georgiis Chronicorum scriptoribus infra dicam.*



hoc titulo : Χρονικὸν σύντομον ἐκ Διαφόρων χρονολογῶν , καὶ ἐξηγητῶν  
 συλλεγὲν καὶ συντεθὲν ἀπὸ Γεωργίου μοναχῆ καὶ Συγκέλλου. Sed in illo  
 perinde ut in altero cujus meminit Reinesius Epistolis ad Nesteros  
 pag. 17. & in quo res ab Adamo ad Imperium usque Michaelis cum  
 Theodora matre, cujus initium cum A. C. 841. coincidit, enarran-  
 tur, lucubrationes Georgii Hamartoli & Logothetæ ac Theophanis  
 cum Syncellianis videntur confudi. Idem Labbeus in Protreptico  
 de Scriptoribus Byzantinis promisit Chronologiam Syncelli vulgan-  
 dam ex MS. Bibl. Regiæ Paris. collato cum Vaticano quem descripse-  
 rat Holstenius & cum Mazarinianis, addita latina versione Jo. Baptista  
 Hautini, sive Altini, quem Nic. Rigaltii levirum, Syncelli moli-  
 tum esse editionem, ad eundem Rigaltium Romæ A. 1630. scripsit  
 Josephus Maria Saresius, in Epistola quæ legitur T. 4. Operum  
 Sirmondi pag. 663. At neque illa versio neque editio Altiniana vi-  
 dit lucem, sed Goarus Syncellum cum versione sua & notis publicavit  
 Paris. 1652. fol. usus Codice MS. Regiæ Bibl. scripto A. C. 1021. quem  
 Corinthi paravit Jo. Abramus A. C. 1507.

Syncelli Chronicon ab A. C. 285. (Diocletiani 1.) ad 813.  
 (Leonis Armeni 1.) continuavit THEOPHANES Isaurus, \* cu-  
 jus, confessoris imaginum, vitam sive elogium à Theodoro ut  
 videtur Studita scriptum, ediderunt Latine ad 12. Martii Lipoman-  
 nus, Surius, Henschenius: Græce & latine *Franciscus Combesius* edi-  
 tioni Theophanis Lupareæ præmisit, quæ cum versione & notis po-  
 stumis *Jacobi Goari* atque ejusdem *Combesii* animadversionibus prodiit  
 Paris. 1655. fol. Eam V. C. Jo. Andreas Bosius conferens cum MS. Co-  
 dice Augustanæ Bibl.prehendit hujus ope multo emendatiorem,  
 alicubi & plenior, expletis quibus passim fœdatus est lacunis ali-  
 quot, dare se posse, idque se facturum promisit Exercitatione in pe-  
 riocham Josephi de Christo pag. 24. additurus Syncellum & utrius-  
 que

\* Anastasius Bibliothecarius Theophanem laudat his verbis: Porro de altero quid  
 dicam? cum & ejus conscripta vita, qualiter videlicet amplius patrimonii  
 venditis crucem suam tulerit, qualiterve secutus Christum Abbat in Monasterio  
 Agri sanctus officio, virtutibus fulserit, miraculis coruscaverit & Confessor obie-  
 rit, satis aperteque per Byzantium & circum quasque regiones his qui prope  
 & his qui longe sunt clamet. Sed & studia ejus ad nos usque perlata quis vel quan-  
 tus vir iste fuerit, solertibus manifestant. Nota porro hunc Theophanem Ab-  
 batem & Confessorem diversum longe esse à Theophane Byzantio qui de rebus Ju-  
 stini II, Imperatoris A. C. 578. defuncti scripsit libros X. lectos Photio Cod. 64.



que continuatorem Genesium usq; huc ineditum. Publicandarum Bosii in Theophanem observationum, quæ in publica Jenensis Academia Bibliotheca MSS. asservantur, spem fecit Georgius Scubartus præfat. ad postumam ejus introductionem ad Notitiam Rerump. à se editam, specimenque illarum videre licet in Wilh. Ernesti Tenzelii & *μαχαρίτῃ* Exercitationibus selectis pag. 315. Joannis Buchardi versionem latinam memorat Lucas Holstenius Epistola ad Lambecium T. 6. de Bibl. Vindobonensi pag. 260. *Apud Puteanos fratres magnum opus Chronologicum reperies, in quo tuam exerceas industriam, Theophanem scilicet Agri (Monasterii in regione Sigriana) Abbatem cum Jo. Buchardi hominis accurate docti versione \* edendum, quem nuper ex Barberina Bibliotheca ad ipsos misi. Adjunxi etiam Anastasium Bibliothecarium, antiquum ejus interpretem (qui præf. ad Hist. suam Ecclesiasticam plura ex Syncello & Theophane repetiisse se innuit, uti ex eodem Landulphus Sagax non pauca transtulit in postremam Historiæ miscellæ partem) ex Casinensi Codice Longobardico depromptum. Præfigendum erit Theophani Chronicon Georgii Syncelli à Julio Cesare usque ad Maximianum, cujus itidem exemplaria duo ad Vaticanos & Palatinos Codices accurate collata ibi offendes. Alia etiam Regia Bibliotheca suppeditabit.* De hoc Theophane conferendus in primis Martinus Hanckius lib. 1. de rerum Byzantinorum scriptoribus cap. XI. Antequam vero de hoc Chronico dicere desinam, apponere juvat Godfridi Henschenii judicium ex ejusdem exegeşi præliminari præmissa Tomo tertio Actorum Sanctorum mensis Martii edito A. 1684. in qua tabulas Chronicas Theophanis, saltem quoad annos seriemque Episcoporum in quinque sedibus Patriarchalibus nulla fide dignas esse observat. *Chronographia Theophanis, inquit, qualem nunc habemus ex collatione quinque Codicum MSS. Regii scilicet, Peireziani, Barberini, Vaticani & Palatini, duabus constat partibus, quarum quæ potior est, & vere aurea, omnique acceptione dignissima, historiam exhibet per annos digestam: altera vix plumbea dici meretur, consistitque in tabulis Chronologicis (Canoniam vocat Goar) quibus per loculos divisim primum annus Mundi, tum Christi incarnati, dein Imperatoris Romani, proximè Regis*

\* Ex versione illa locum profert Allatius pag. 324 de Georgiis, sed is male *Jacobum Bullardum* vocat. Rectius Labbeus in protreptico ad scriptores Byz. edendos, *Jo. Jacobum Buccardum*. Parisinus hic fuit, Cardinalis Barberini Romæ domesticus, cujus laudatio funebris in Nicol. Fabricium Peirescium & alia scripta quædam referuntur in Catalogo Bibl. Barberinæ pag. 194.



gis Persarum, aut Ducis Arabum, rerum post Persas in Palestina potentium, denique ex ordine, quinque Episcoporum precipuorum seu Patriarcharum, Romani, Constantinopolitani, Hierosolymitani, Alexandrini & Antiocheni ordo 5 anni continentur. Tabulas autem istas magna cum diversitate non tantum præfixas annis non suis, sed etiam mendosissimè conscriptas esse, 5 plurimis hiare loculis, ac portentosis prorsus annorum, præsertim Patriarchalium supputationibus scaterere, cum ipsemet Goar agnoscat fateaturque: mirum est, aut ipsum, aut, qui defuncti Goaris laborem eduxit in lucem, Combesium potuisse sibi persuadere, ab auctore Theophane esse: qui variorum autorum sententias 5 numeros secutos sit varios, opusque proprium urgente persecutionis necessitate non recensuerit, proindeque exigere à lectore suo possit, ut, qui dormitantem Homerum patitur, Theophanem quoque lapsum erigat, corrigatque: cum nimirum succedentes 5 ad invicem coherentes numeros in sequiores transponit annos, seu etiam conjunctos annos in dissita canonica desultorie transfert: aut eidem viro nunc pauciores, mox plures diversis canonis assignat annos: vel cum ejusdem viri pauciores anni, plura occurrant canonica: aut cum summa quæpiam ætatis æquales loculos sive Canonica quibusdam omiſſis non accepit: vel denique cum numero ejusdem anni repetito, confusio infertur non mediocris. In eadem exegeſi præliminari pag. X. seqq. mendas quasdam, librariorum socordia Theophani adſperſas & ab aliis non observatas Henschenius eluit.

De Theophanis continuatoribus, Leone Grammatico aliisque dicam proximo capite, inter scriptores Byzantinos, nunc age cætera Chronica celebriora quæ Græce lucem viderunt paucis persequamur.

XXXIX. NICEPHORI Patriarchæ CPolitani A.C. 828. defuncti Chronologiam compendiariā ab orbe condito ad suam usq; ætatem, latine jam circa A.C. 872. vertit *Anastasius Bibliothecarius*, cujus Historia Ecclesiastica ex Syncello, Theophane & Nicephoro collecta & Joanni urbis Romæ Diacono inscripta prodiit è Codice Vaticano latine cum notis *Car. Annibalis Fabrotti* inter scriptores Hist. Byz. Paris. 1649. fol. Ex ejusdem Anastasii versione Chronologia Nicephori legitur in Bibliothecis Patrum, Paris. 1589. 1644. & 1654. Tomo septimo: Colon. 1618. Tomo nono, & Lugd. 1677. Tomo XIV. pag. 72. cum commentario *Antonii Contii*, primum edito Paris. 1573. 4. quem LXX. In-

U

terpre-



terpretibus \* nimium tribuere, in expurgatorio Indice notat Jo. Maria Brasichellanus. *Latine* itidem, interprete *Joach. Camerario*, una cum ejus commentariis & diff. de Concilio Nicæno Basil. 1562. fol. & Lips. 1573. 4. atqve sine commentariis Basil. 1569. 8. ante Historiam quam vulgo vocant Miscellam.

*Græce* in thesauro temporum *Josephi Scaligeri*. Lugd. Bat. 1606. & 1658. fol.

*Græce & Latine*, cum *Jac. Goari* notis, ad calcem Georgii Syncelli Paris. 1652 fol. inter scriptores Hist. Byz. Imperatorum & Patriarcharum quorundam postremorum nomina à scriptore juniore adjecta esse, tum in Nicephori Græcis tum in Latinis Anastasii codicibus docet Seldenus II. 4. de synedriis pag. 106. sq. & Hanckius de scriptoribus Byz. pag. 245. Valentiniani quoque genealogiam in Codicibus quibusdam desiderari notat Jo. Pearsonius in Vindiciis Epistolarum S. Ignatii. Vicissim in aliis MSS. diversæ continuationes reperiuntur jam ad Constantinum Ducam qui A. C. 1067. obiit, jam ulterius etiam, usque ad A. C. 1180.

GEORGII Monachi & Archimandritæ, cognomento quod ipse sibi ex modestia sumsit *Peccatoris* sive *Hamartoli* circa A. C. 842. clari, quem cum Syncello multi male confundunt, Chronicon ab O. C. ad Michaellem Theophili Imp. filium nondum integrum lucem vidit, etsi partes quasdam illius & fragmenta habemus à Petavio, Lambecio, Gretsero, Allatio, Radero aliisque sparsim edita. Ex hoc Chronico etiam Chronologica excerpta petita sunt quibus Malalas ab initio suppletur; Confer Humfredi Hody diff. Malalæ præmissam §. XLI. & Allatium de Georgiis pag. 329. seq. qui Cedrenum, Theophanem, Glycam aliosque posteriores Chronologos ex eo profecisse, atqve in Excerptis ineditis Constantini Porphyrogeneti *περὶ πρὸς βασιλέων* nonnulla ex hac Historia Georgii Monachi de legationibus ad Principes Ethnicos legi, p. 334. notat. Idem Allatius libro de ætate & interstitiis Ordinum apud Græcos p. 108. nonnulla ex eodem proferens, monet neutiquam contemnendum esse auctorem, *ex quo recentiores Græcorum Historici sua fere omnia neque verbis ipsis immutatis hausere, quod ut videas, latinum fecimus, & una cum textu Græco si per tempora licuerit tibi communicabimus.* Illa

\* Confer Rich. Simonis Bibliothecam Criticam T. 2. pag. 470.



Illa Allatii versio & editio non vidit lucem, nisi quod proœmium operis cum interpretatione sua, diatribæ de Georgiis inseruit. Duos Codices MSS. Regiæ Bibl. Parisiensis laudat Cotelarius ad lib. IX. recognitionum quæ sub Clementis nomine ambulant, cap. 20. Vinbo-bonensem Lambecius II. p. 588. Mediolanensem & Scoriacensem Allatius de Georgiis pag. 334. Bavaricum Gretserus T. 2. de cruce & Matthæus Raderus in viridario sanctorum, notis ad vitam S. Ignatii. Baroccianum denique, qui exstat in Bibl. Bodlejana, Humfredus Hody loco laudato. Bavaricus Monachiensis producit usque ad Imperium Constantini Leonis filii. Vide Catalogum MSS. illius Bibl. num. 189.

HIPPOLYTI Thebani qui seculo XI. floruit, Chronicon à Christo nato ad sua tempora, similiter nondum in lucem prodiit, exceptis fragmentis, de quibus dixi hoc ipso libro V. Bibl. Græcæ cap. 1. pag. 212. seq.

XL. GEORGII CEDRENI Monachi Chronicon ab Orbe condito ad A. C. 1057. cum Jo. Xylandri versione & notis editum est Basileæ apud Jo. Oporinum & Episcopios fratres A. 1566. fol. atq; inter scriptores Hist. Byzantinæ, cum ejusdem Xylandri sed passim à Fabrotto emendata interpretatione notisque, & notis posterioribus Jacobi Goari, quibus Xylandri etiam versio & notæ passim emendantur, & glossario ejusdem Caroli Annibalis Fabrotti, qui editionis hujus curam habuit. Paris. 1647. fol. In hac lacunæ ingentes tres aliæque ex MSS. Altempsianæ & Vaticanæ Bibl. suppleta sunt, nam & Jo. Leunclavius notis ad Annales Turcios testatus erat apud se aliquot folia Cedreni esse, quæ in Xylandri editione desiderantur. Multa etiam emendata ac suppleta è Joanne Scylitzæ Curopalata, qui Cedrenum \* exscripsit, nec minus continuavit. Igitur Joannis Scylitzæ Historia ab A. 1057. ubi desinit Cedrenus, usque ad extrema Nicephori Botaniatæ sive ad A. 1080. subjuncta est à Fabrotto Græcè & Bibl. Regia, & latine ex interpolata per eundem editorem Jo. Bapti-  
 ll 2 stæ

\* Fallitur Labbeus, qui Cedrenum Joannis Scylitzæ exscriptorem facit, confundens hunc cum Joanne Provestiario, cognomento Thracelio, quem Cedrenus laudat inter eos ex quibus profecit, & quorum vestigiis insistere se non dissitetur, Syncellum, Theophanem, (Johannem) Siculum, Psellum &c. De Cedreno plura Allatius diatriba de Georgiis pag. 334. seq.



stæ Gabii versione. In Codice Vaticano Æthiopicorum Heliodorū annotatum est, illum scriptorem versibus Jambicis etiam ad Imp. Theodosium scripsisse de auro conficiendo, idque Georgium Cedrenum testari. *Γεώργιος δὲ Ἀλγὶ σιχων ἰάμβων τὴν ἔχουσαν μίσην πρὸς τὸν αὐτὸν Θεοδοσίον, ὡς φησὶ Γεώργιος ὁ Κεδρηνός.* Neque vero hoc licet negare, inquit Conringius de Medicina Hermetica pag. 25. *et si in edito Cedreni volumine (etiam Parisiensis edit.) non reperias. Notum enim, valde mutilum illud esse, & miris modis deformatum, quod jam Josephus Scaliger est conquestus.* Vide tamen quæ Scaligeri judicio, qui breviarium tantum majoris operis & cadaver ad nos pervenisse existimabat, opponit Allatius de Georgiis pag. 336.

JO. ZONARÆ CPolitani, ex præfecto vigilum & primo à Secretis Monasticam vitam amplexi & plurimis aliis scriptis clari, Annales ab Orbe condito ad A.C. 1118. quo obiit Alexius Comnenus, ex Viennensi MS. & aliis quatuor Codicibus cum *Hieron. Wolfii* notis prodire Basil. 1557. fol. Postea vir præclarissimus *Carolus du Fresne* Wolfianam editionem ex 4. scriptis Codd. Regiæ Bibl. & uno Colbertino emendavit, latinam versionem recensuit, notasque eruditas addidit Paris. 1686. fol. cumque Wolfius contra auctoris mentem Annales in tres partes diremisset, Cangius divisionem operis genuinam in partes duas, librosque XVIII. restituit, & libros capitibus distinxit, subjuncto *brevi summario Chronologico Anonymi* ab Adamo ad Alexium Comnenum, quod Dionys. Petavius cum Nicephori CPol. breviario Historico Græce & Latine vulgaverat Paris. 1616. 8. *Italice* quoque translatis Zonaræ Annales sunt à Marco Æmilio, Florentino Venet. 1560. 4. & *Gallice* à Joanne Mileto Paris. 1583. Nonnullis Zonaræ Codicibus præfixum nomen *Georgii Scylitzæ*, forte quod Capitibus opus distinxerit, summariaque præfixerit. Vide Allatium de Georgiis pag. 338. 339.

XLI. In eodem Anno Christi 1118. desinunt etiam ab orbe condito deducti Annales MICHAELIS GLYCÆ Siculi, quorum partem à Julio Cæsare ad Constantinum M. ex codice Andreæ Schotti sub falso *Theodori Metochitæ* nomine Græce cum versione & notis edidit *Jo. Meursius* Lugd. Bat. 1618. 4. Integros ex Jo. Sambuci Codice vertit vulgavitque Latine *Jo. Leunclavius*, & ad captam usque à Turcis CPolin continuavit Basil. 1572. 8. Inde *Philippus Labbeus* pluribus Codd. MSS.



MSS. usus Claromontano, Fontisebraldensi, & variis lectionibus ex Codice Bavarico, Vallicellano atque Augustano Glycam *Græce* primus edidit, versionem *Leunclavii* recensuit notasque suas, perinde ut Meursii quoque, & Leunclavii continuationem adjunxit. Paris. 1660. fol. Laudat hic Glycas pag. 82. *Pyronem* sive *Pyrrhonem* *ῥεονο-ῥεάφον*, ex eoque refert Adamum quadragesimo demum cum conditus esset die paradisum esse ingressum.

Post Glycam scripsit circa A.C. 1150. sub Manuele Comneno quem laudat pag. 53. edit. Reg. Chronicon suum ab Orbe condito ad A.C. 1081. sive Nicephori Botaniatæ imperium & Alexii Comneni initia tantummodo produxit **CONSTANTINUS MANASSES**. Titulus in MS. Philippi Labbei: τῆς Μανασσῆς κύρης Κωνσταντίνου ἑ Γραμματικῆς λαμπρῆς σύνοψις χρονικῆ καὶ πολιτικῶν σίχων ἐκ τῆς κοσμοποιίας ἀρχομένη μέχρι τῆς βασιλείας ἑ Βοτανιότης κύρης Νικηφόρος, πρὸς τὴν Σεβαστοκρατορίαν κύρην Εἰρήνην πλὴν ἐπὶ ἀδελφῶν ὕμφην ἑ βασιλέως Μανῆλ ἑ Κομνηνῶν. Non prosa sed versibus prosæ simillimis, quos *politicos* Græci recentiores appellant, scripsit Annales suos, sive σύνοψιν ιστορικὴν ad Irenem Andronici Comneni uxorem, de qua Cangius in familiis Byzantinis pag. 181. Vertit hunc scriptorem ex Italico Codice divulgavitque *Latine* Jo. Leunclavius Basil. 1573. 8. *Græce* ex Codice Palatino descriptum Jo. Meursius edidit, subjuncta *Leunclavii* versione ad calcem voluminis & notis ejusdem suisque castigationibus Lugd. Bat. 1616. 4. Hinc inter Historiæ Byz. scriptores lucem vidit *Græce* ἑ *Latine* Paris. 1655. fol. additis præter Meursii & Leunclavii notas variis Lect. è MS. Codice *Allatii*, & quas Carolus Annibal Fabrottus collegit è duobus Regiis Codicibus, ejusdemque *Fabrotti glossario*. Andreas Schottus in litteris ad Meursium datis 28. August. A. 1615. *De Manasse scito ἑ penes me esse MS. ex libris Petri Pantini, eodem etiam latino interprete, cum ignoraret fortasse à Leunclavio esse conversum.*

## XLII. De Chronicis quibusdam Græcis ineditis.

Latent longe plura ejusmodi Chronica adhuc inedita in abditis Bibliothecarum, quæ si non integra, saltem ex illis excerpta à viris judicio præditis in lucem proferri esset operæ pretium. *Joannis Siculi* Chronicon ab orbe condito usque ad imperium Michaëlis, Theo-



Theophili F. sive ad A. C. 866. MS. fuit in Bibl. Palatina, qvo usum se testatur in præfat. ad Saracenica sua Frid. Sylburgius, atqve ille ipse omnino videtur ὁ Σικελιώτης qvem secutos se Cedrenus ac Jo. Scylitzes profitentur, ut probe etiam à Labbeo observatum est.

*Georgii Acropolita* πρὸ τῶν ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἐτῶν καὶ περὶ τῶν βασιλευσάντων μέχρι ἀλώσεως Κωνσταντινουπόλεως fuit in Bibl. Scoriacensi. Confer Allatium pag. 362. de Georgiis, qvi ejusdem Chronologiam CPolitanam Neapoli apud Carthusianos MStam commemorat.

*Simeonis Magistri & Logothetæ* Chronicon collectum ex variis Chronicis & Historiis, ab Adamo usque ad Constantinum Porphyrogenetum, ut his etiam Jambis præfixis docetur:

Ἀρχὴν μὲν Ἀδὰμ ἔχεν βίβλος, καὶ τέλος.  
Τὸ Πορφυρογέννητον εὐσεβὲς κράτος.

Codex MS. Regis Christianissimi qvo usus est Cangius inglossario Græco notisq; ad Zonaram & aliis in scriptis definit in Leone Armenio cum Theophane, cui in multis consonat. De Codice Messanenfi & Scoriacensi mentionem facit Labbeus in protreptico Hist. Byz. pag. 50. Hoc est qvod ab aliquibus perperam tribuitur *Simeoni Metaphrasta*.

*Simeonis Sethi* Historia Chronica à creatione Mundi usque ad Imperium Constantini Ducæ, lingua Græca vulgari, MS. memoratur inter libros qvi in Patriarchio CPolitano servantur. Vide Reinesii Epistolas ad Hofmannum pag. 409. & Allatium de Simeonibus pag. 184.

*Theodosii Melitini* Chronicon MS. Constantinopoli à Stephano Gerlachio Tubingam allatum celebrat Martinus Crusius, atqve ex eo fragmentum de nuptiis Theophili Imp. & Theodoræ ex Paphlagonia oriundæ proponit post Epitomen Æthiopicae Heliodori historiae de Theagene & Chariclea A. 1584. 8. Francofurti editam, & variis observationibus locupletatam. Hæc Labbeus in protreptico Historiæ Byz. pag. 52. qvi p. 39. notat etiam Crusium in eodem libro de illis nuptiis afferre locum ex Chronico qvod ipse possedit *Anonymi* scripto lingua vulgari, qvod fuit illustris Viri D. Mich. Cantacuzeni, die 3. Martii A. 1578. jussu Amurathæ III. in patria sua Anchialo interfecti.

*Ephraemi*



*Ephræmi* Chronographi CPolitani circa sæculi XIV. ut videtur initia clari Chronicon versibus scriptum jambicis passim citat Allatius ut libro de consensu utriusque Ecclesiæ pag. 699. 701. seq. 727. 776. de Psellis pag. 42. de Georgiis pag. 341. 354. &.

*Georgii Chumni* Byzantini Historiam Rhythmicam à creatione rerum usque ad regnum Davidis & Salomonis, ex Verderii supplemento qui id CPoli extitisse sua ætate MS. testatus est, memorat idem Allatius diatriba de Georgiis pag. 345.

Chronicon MS. è *Georgio Pisside* & nescio quo *Cyrillo* decerptum ex Bibliotheca Collegii Annæi (in Augustanâ urbe ni fallor) legisse se profitetur Matthæus Raderus præf. ad Chronicon Alex. Georgii Pissidæ Historiam in Indice Bibl. Vallicellanæ invenisse se, at librum ipsum licet anxie quæsitum reperire nusquam potuisse scribit Allatius de Georgiis pag. 310.

### XLIII. INDEX Scriptorum & Virorum Illustrum in Cedreni & Jo. Zonaræ Chronicis memoratorum.

*Numerus nudus paginas Cedreni edit. Parisiensis, cujus Tomus 2, à p. 459. incipit : Z præfixum, Zonaram, & Z. b. Tomum ejus secundum ænotat.*

**A** Bandazes scriba 372.  
 Ad Abgarum CHristi Epistola 178.  
 Abjathar Judæus disputans cum Silvestro Papa 279.  
 Abrahamus Astronomus 27. (Z. 22.) Arithmeticam, Geometriam &c. Ægyptiis tradidit 26. 30. Ejus contra Astrologos & Magos disputatio 20.  
 Acacius hæreticus 316.  
 Acacius CPol. Episcopus 352. Henotici conditor 353.  
 Academici Philosophi 162.  
 Acephali hæretici 351. 357.

Acmes Epistolæ ad Herodem & Antipatrum. Z. 257.  
 Accæmeti Monachi 349.  
 Acusilaus Historicus 11.  
 Adami Apocalypses 9. futuri præscientia 209. Ebraice locutus 12. prædictio de mundi conflagratione & diluvio. Z. 18. sepulchrum 428.  
 Adanctus Magister, Martyr, Eusebio celebratus 268.  
 Adelphius hæreticus Bogomilus 294.  
 Adriani Imp. responsum de Christiania-



- stianis Z. 592. edictum quo  
 Judæa Judæis interdicitur id.  
 Ænigmatibus certatum inter Re-  
 ges, Z. 85. (295.  
 Ænigmata de Imperatoribus Z. b.  
 Æschylus Atheniensium Legisla-  
 tor 82.  
 Æsculapius 53. 83.  
 Æsopus fabularum auctor 156.  
 Africanus Historicus 3. 9. 251.  
 Z. 623.  
 Agapetus Episcopus Rom. Conci-  
 lium CPol. convocat 371.  
 Agatho Pauli in patriarchatum  
 CPol. successor Monotheletas  
 damnat 421.  
 Alexander Diospolis Thraciæ  
 Episc. 368.  
 Alexander Hierosol. Episcopus,  
 Martyr 258. Z. 626.  
 Alexander Episcopus sub Constan-  
 antino, Philosopho imponens  
 silentium 284.  
 Alexandri Patriarchæ CPol. pre-  
 ces contra Arium Z. b. 23.  
 Alexii Imp. cum Manichæis Pau-  
 licianis disputatio Z. b. 305.  
 Alexius Patriarcha CPol. Eusta-  
 thii successor 719. 758.  
 Ἀλληλεγγυον, lex Basilii Imp. qua  
 opulenti jubebantur solvere  
 perditorum pauperum pensio-  
 nes 706. 723. 479.  
 Amanus, Alexandria secundus  
 Episcopus Z. 572.  
 Ambrosius Origeni familiaris  
 252. 253. Z. 620.  
 Ambrosius Mediolanensis Episc.  
 successor Eudoxii 311. d. liber-  
 tas ejus in Theodosium 318.  
 319. 326. Z. b. 22. cum Theo-  
 dosio contra Judæos disputa-  
 tio. id. 36.  
 Amphion & Zetus Musici 24.  
 Anacharsis Scythæ 204.  
 Anachoretæ 349.  
 Anagnostæ 298.  
 Ananias Avgari Regis Edeff. cur-  
 sor. 175.  
 Ananilus primus alienigena Ju-  
 dæorum Pontifex 180. 183.  
 Anastasia Martyr 347. c. 350.  
 Anastasius Silentarius 354.  
 Anastasii Episcopi Antiocheni de  
 Apollonio Tyaneo 246.  
 Anaxagoras 94. 158.  
 Anaximander 138. 158.  
 Anaximenes Alexandri M. præ-  
 ceptor 158.  
 Andreæ Apostoli reliquiæ Z. b.  
 24.  
 Andreas Scythæ scholis præfectus  
 575.  
 Andubarius qui Indos Astrono-  
 miam docuit 14.  
 Anthemii locus 523. forte no-  
 men habet ab Anthemio Me-  
 chanico.  
 Anthimus & Timocles, tropario-  
 rum poetæ 349.  
 Anthimus Episcopus CPol. 371.  
 Anthimus Martyr 265.  
 Antiochus Arianus 309.  
 Antiochus Persa, pædagogus  
 Theo-



- Theophilo Arcadii Imp. Filio 334.  
 Antipas Martyr 323.  
 M. Antonii funebris in Cæsarem Oratio Z. 494.  
 Antonii monachi Alexandrini ad Didymum de oculorum jactura consolatio 298.  
 Antonini Pii decretum pro Christianis Z. 594.  
 Antonius Musa, Medicus Z. 534.  
 Anysius ἐν τῷ πρὸς μνησὶν 168.  
 Apelles tragædus 554.  
 Aphthartodocetæ hæretici 70.  
 Apollinaris, discipulus Macedonii 379. 317. 261. libros sacros omni genere carminis expressit in usum juventutis Christianæ 305. Psalterii Metaphrasis Z. b. 35.  
 Apollonius Tyaneus 41. 151. 197. 245. 246. Z. 582.  
 Apollonius Martyr & Philosophus Z. 602.  
 Apostolorum scripta cur tam pauca 255.  
 Appiani Historia Z. 576.  
 Apio Alexandrinus, accusator Judæorum Z. 277.  
 M. Aqvilius proditor Oraculorum Sibyllinorum Z. 331.  
 Ἀρχαδικοὶ ab Arcadio Imp. institutum Collegium 327.  
 Archelaus Philosophus 159.  
 Archimedes Z. 424. 425. & b. 56.  
 Aristæus de LXX. Interpretibus Z. 200.  
 Aristander vates Z. 183. 193.  
 Arius hæreticus 283. &c. Z. b. 50.  
 Aristoteles Philos. 145. 160. 161. (Z. 197. 185.) ejus de Palæstina locus 427.  
 Arsacius S. Chrysostomi successor 334.  
 Arsenius Monachus 327. 328.  
 Arcadii & Honorii præceptor Z. b. 36. 38.  
 Artemidorus Cnidius Z. 491.  
 Artemius Martyr 296.  
 Artemo hæreticus 259.  
 Asclepiades Antiochenus Episc. Z. 612.  
 Asclepiodotus Z. 641.  
 Ascletarionis prædictio. Z. 58.  
 Alius præstigiator, 130.  
 Astholius Episcopus 315.  
 Athanasius 201. 299. (Z. b. 9.) &c. Ejus locus de vita Monastica 201.  
 Athenais, dicta Eudocia Z. b. 41.  
 Athenienses prius XVI. literis usi, à Xerxis temporibus habuerunt literas XXIV. 145.  
 Athenodorus Gregorii Thavmurgi frater 623.  
 Alius Athenodorus Alex. Philos. 172. Z. 544.  
 Athingani hæretici Manichæi Z. b. 124.  
 Atlas Astronomus 29. 82.



Atticus Episcopus CPol. 335. Z.  
b. 40.

Avnan Judæus cum Silvestro Pa-  
pa disputans 275.

Babylas Episc. Martyr 257. 258.  
264. 306. Z. 623. 626.

Babyloniorum lingua Syriaca Z.  
165.

Bardesanes 550.

Barnabæ Apost. reliquiæ in Cy-  
pro repertæ 353.

Basilides Alexandrinus hæreti-  
cus 249.

Basilii M. Canon de arcendo per  
triennium à sacris qvi hostem  
interfecisset 658. legatio ad  
Valentem Z. b. 31.

Basilius Bogomilorum hæresi-  
archa Z. 300.

Berosus Historicus 10. 11. Z. 17.

Beryllus Neronis pædagogus Z.  
289.

Biblicorum librorum numerus 4.  
in Græcam linguam translatio  
164.

Biblia aureis literis scripta in  
membranis Z. 200.

Ἐπὶ ταῖς βίβλοις τῶν ἀγιώσεων τετραγ-  
μέ. & 564.

Bibliotheca Alexandrina. 164.  
ducenties mille librorum Z.  
200. ejus conflagratio 488.  
CPolitana Z. b. 52.

Bogomili hæretici 294. 312. Z.  
b. 301.

Brachmanes 152. 153. 154. 204.

Bupalus Chius, statuarius 322.

Byzantes statuarius 322.

Cadmus 21. 25. 83. Bœotos lite-  
ras docuit 23.

Cæsarius Gregorii M. (Naz.) fra-  
ter, diversarum gentium mores  
& leges in compendio enar-  
rans (quod facit quæst. 47.)  
153. seq.

Cainano reperta Gigantum scri-  
ptura 15.

Calchas vates 124.

Callinici Martyris ædes 361.

Callinicus architectus Syrus, ignis  
Græci repertor 437. Z. b. 90.

Callistraticus Monachus Philip-  
pico vaticinatus Imperium.  
448.

Callistus Episcopus Rom. Z. 618.

Callistus Claudii libertus & li-  
bellorum supplicum Magister  
Z. 564.

Carbeas Manichæorum dux. 541.  
Charbeas 546.

Carpocrates hæreticus 249. Z.  
592.

Carterius Monachus 329.

Cassii Clementis libera oratio &  
Apologia Z. 606.

Cathari hæretici Z. 627.

Cecropius Episcopus 302.

Celadion Episcopus Alex. Z. 594.

Cerdo hæreticus 250. Z. 594.  
alius Episcopus Alex. Z. 584.

Cerinthus hæreticus 249.

Chaldæi Astrologi 26. Z. 22. 195.

Chaldaicarum rerum scriptores  
11.

Cheru-



- Cherubicus hymnus 390.  
 Chilonis *μηδεν ἀγαν* 153.  
 Chironis centauri iustitia 204.  
 Christi ad Abgarum Epistola Byzantium Edessâ translata 176. 177. 178. Z. b. 232. imago Edessena 176. 177. 178. Z. b. 192. 201. (474.  
 Chrysaorii in Evnuchos dictum.  
 Chryses Apollinis sacerdos 126.  
 Chrysochir Manichæorum Dux 571.  
 Chrysostomus 6. 327. 332. 336. &c. citatur 52. 54. 227. 331. Z. 27. &c. Ejus orationes inscriptæ *ἀνδριάντες* 325. Libanii de ejus eloquentia testimonium 327. Origenista habitus Z. b. 41. commentariorum ejus in sacras literas, conflagratio Z. b. 117.  
 Chymicus *ἀνὴρ πρὸ χειμευτῆς* 359.  
 Ciceronis de Augusto somnium 171. Z. 495. Ejus & Q. Caleni consilium de Antoniano bello Z. 496.  
 Q. Cicero. Z. 502.  
 Claudii Imp. edictum pro Judæis Z. 166. Samaritanos condemnat Z. 287. (582.  
 Clemens Romanus 207. 245. Z.  
 Clemens Stromateus 249. 251. Z. 601.  
 Cleobulus Lindi Tyrannus, unus è VII. Sapientibus 322.  
 Cleopas Episc. Hierosol. Z. 588.  
 Colossi Rhodii inscriptio 431.  
 Cœdia 336.  
 Constans Monthelita Z. b. 87.  
 Constantii Epistola ad Julianum. Z. b. 21. eruditio 33.  
 Constantini M. statuae subjecti versus 322. edictum pro Christianis Z. b. 2.  
 Constantinus Porphyrogennetus litterarum & disciplinarum sapientiæ instaurator 635.  
 Cornelius Episc. Romanus Z. 626.  
 Cornificius Z. 517.  
 Cosmas Patriarcha Alexandriae 460 Z. 629. CPol. Z. b. 290.  
 Crates Thebanus Philos. 158.  
 Cusech Judæus cum Silvestro Papa disputans de veritate Relig. 276.  
 Cyprianus 257. 258.  
 Cyriacus anachoreta, CVII. anno ætatis mortuus 349. 399.  
 Cyrilli Alexandrini contra Julianum 307. ad Theodosium litteræ 339. 379. ad Nestorium 338. duodecim capita 328. Z. b. 42. (633.  
 Cyrillus Antiochenus Episc. Z.  
 Cyrillus Ephesi Episc. 339.  
 Cyrillus Gortynes in Creta Episc. 510. & Martyr. Z. b. 139.  
 Cyrillus Phœnices Diaconus 304.  
 Cyrus Alexandriae Episc. 420. Monothelita 438.  
 Cyrus Patriarcha CPol. 446.  
 Cyrus Phasidis Episc. 420.  
 Cyrus Episcopus Smyrnæ 341.  
 Dadoa hæreticus Bogomilus 294.  
 X 2 Jo.



- Jo. Damascenus Z. b. 110. ejus  
 parallela Z. 268.  
 Damianus Hebræorum Rex 374.  
 Danielis visionum liber Z. 138.  
 ejus oracula lecta Alexandro  
 Magno, ibid.  
 Danielis monachi de Basilio Imp.  
 vaticinium 562.  
 Daniel Stylita 341.  
 Darii Epistola ad Syriæ Satrapas  
 Z. 175.  
 David Bulgariæ ArchiEpisc. 712.  
 Demetrianus Antiochenus Episc.  
 Z. 631. Demetrius Martyr.  
 Z. b. 239.  
 Demetrius Cyzicenus Historicus 2.  
 Demetrius Phalereus 165. Ale-  
 xandrinæ Bibl. curator Z. 200.  
 Democritus Philos. 121. alius  
 Ætolorum dux Z. 452.  
 Demophilus Arianus 312. 315.  
 Demosthenes ἀρεῖν ματ (co-  
 quus Valentis Imp.) 313. alius  
 Demosthenes Cæsareensis 630.  
 Deucalion Atticum diluvium de-  
 scripsit 82.  
 Devterii Episcopi Arianorum per-  
 versa baptismi formula 359.  
 Dexiophanes Mechanicus 173.  
 Erasistratus Medicus, cognomine  
 Ἀλκίμανης 166.  
 Desposyni, Christi cognati 245.  
 Dictys Cretensis, de bello Troja-  
 no 127.  
 Didymus Alex. cæcus 298.  
 Dio Romanus Historicus 168. Z.  
 595. &c.  
 Diogenes Cynicus 204.  
 S. Diomedis de Basilio Imp. vati-  
 cinium 560. ædes Z. b. 164.  
 Dionysii Apostolici (Areopagitæ)  
 de Monasticæ vitæ laudibus lo-  
 cus 202.  
 Dionysius Episcopus Alex. 258.  
 Z. 626. 631. ejus Epistola pro  
 lapsis recipiendis Z. 627.  
 Dionysius Corinthi Episc. 250.  
 Dionysius Episc. Rom. Z. 635.  
 Dioscorus hæreticus Eutychianus  
 343. 345. Z. b. 44.  
 Dipcenus statuarius 322.  
 Dius Historicus Z. 85. alius Hie-  
 rosol. Episcopus Z. 612.  
 Doëg Judæus qvi cum Sylvestro  
 Papa disputavit de veritate Re-  
 lig. 276.  
 Domitiani edictum de persecu-  
 tione in Christianos inhiben-  
 da 245.  
 Domitius Afer, optimus sub Caji  
 imperio caussarum patronus Z.  
 566.  
 Domnus Antiochenus Episc. Z.  
 635. 639.  
 Draco Atheniensium Legislator 82.  
 Draconis intestinum, cui Homeri  
 Ilias & Odyssea aureis inscripta  
 literis 351. Z. b. 52.  
 Elcesæus hæreticus 258.  
 Eleazarus Vespasiani tempore è  
 Salomonis libris Magiam exer-  
 cens 70. Z. 84.  
 Empedocles Philos. 157. 259.  
 Endymion Astronomus 71.  
 Eno-



- Enochi liber Apocryphus 11. literarum inventor doctorq; 9.  
 Enthusiastæ hæretici 294. 312.  
 Ephectici Philosophi sive Sceptici quorum princeps Pyrrho 161.  
 Ephorus Historicus 11.  
 S. Ephræmus 305.  
 Epicharmus Syracusanus literarum  $\Psi$  inventor 125.  
 Epicurus 161.  
 Epimetheus 81. Musicæ inventor 82.  
 Epiphanius Cypri 253. 332. 333. alius CPolis Episc. 371.  
 Erasistratus Medicus 166.  
 Eros Antiochenus Episc. Z. 588. 599.  
 Esaias Rhodi Episc. 368.  
 Essæi 243. 265. Stoicis congruentes 217.  
 Evagrius Philosophus Alexandrinus, ad Christum conversus à Synesio 383. velut mortui Epistola ad Synesium 384. alius Evagrius Origenista Z. b. 68.  
 Evangeliorum aurea volumina jussu Constantini M. confecta 295.  
 Evangeliorum Codex in igne incolumis servatus 590.  
 Evchitæ hæretici 294. 302.  
 Eudocia 343. seq. ejus Homero-centones Z. b. 45.  
 Eugenia Martyrium passa Z. 625.  
 Eugenius Episcopus Byz. 257.  
 Eugenius presbyter & Martyr 306.  
 Eumenes Alexandrinus Episc. Z. 594.  
 Eunomius hæreticus 291.  
 Evodius Antiochenus Episc. Z. 584.  
 Euphemia martyr. Z. b. 46. 113.  
 Euphrasius Antiochiæ Episc. 265.  
 Euphræmius Euphrasii successor 366.  
 Euphronius hæreticus Arianus 316.  
 Eupolemus Historicus 49.  
 Euripides 25. 139. 302. Z. 508.  
 Eusebius Cæsarensis *ἐκ τῆς ἑορτῆς καὶ τοῦ* 193. Ejus ad Marinum 201. de Martyribus 268. Hist. Eccles. 201. 247. Z. 545. &c. in illa Arianis favere videtur Z. b. 9. Alius Eusebius Cæsareæ Cappadociæ, cui successit Basilus M. 311.  
 Eusebius Dorylai Episc. 338. alius Nicomediensis 298. 336. alius Samosatensis Episc. 309.  
 Eustathius Antiochenus Episc. 294.  
 Eustathius CPolitanus Episc. 714. 715. 717. 719.  
 Eustrathius Patriarcha CPol. Z. b. 297.  
 Eutyches hæreticus 261. 381. Z. b. 44. alius Patriarcha CPol. 391.  
 Euty chius Patriarcha CPol. 388. 394.  
 Euthymius Syncellus Z. b. 179. Patriarcha CPol. 357. 602. 607. Z. b.



- Z. b. 182. alius Euthymius 350.  
 Sardus Martyr Z. b. 136. 139.  
 Euzoius Arianus 303. 309. 316.  
 366.  
 Flavianus Episc. Antioch. 294.  
 303. Z. 626. alius CPol. 342.  
 381. alius Rom. Z. 485. alius  
 Martyr 236 Z. 626.  
 Gainas Alexandria Episc. 374.  
 Galenus Medicus 250.  
 Genesis parva. 2. 4. 26. 29. 48. 49.  
 Gennadius 348.  
 Geometrarum sententia de lon-  
 gitudine & latitudine terræ ha-  
 bitabilis 10.  
 Georgius Pissides 410.  
 Georgius Monachus Syncellus  
 Chronographus 1.  
 Georgius Cappadox, Alexandria  
 Episc. Arianus 299. 304.  
 Georgius CPol. Episc. 436. 438.  
 Georgius Martyr 675. ei sacrum  
 Monasterium in Manganis  
 790.  
 Gerasinus Thavmaturgus 349.  
 Germanus Patriarcha CPol. 455.  
 seq.  
 Godolias Judæus qui cum Silve-  
 stro Papa de religione disputa-  
 vit. 274.  
 Gregorius Magnus 284. Z. b. 105.  
 121. Dialogus 456.  
 Gregorius Naz. Theologus 312.  
 315. 316. 317. Z. b. 37. ejus  
 poemata Z. b. 25. συντακτικῆς  
 λόγῳ Z. b. 36. Macedonii  
 hæresi se opponit Z. b. 36.  
 Gregorius Nyssenus 312.  
 Gregorius Thavmaturgus 259.  
 Z. 623.  
 Gymnosophistæ Z. 194.  
 Hecataeus Historicus 11.  
 Hegesippus Z. 582. ejus Ἀποστο-  
 λικῶν κηρύγματῶν ᾠδαῖς ἐν  
 πέντε λόγοις. Z. 592.  
 Hellanicus Historicus 11.  
 Heraclitus Philos. 139. 157.  
 Heracleensis Episcopus Patriar-  
 cham CPol. designare solitus.  
 Z. b. 195. Multa hujus rei  
 exempla etiam recentioribus  
 temporibus occurrunt in Hi-  
 storia Ecclesiastica Manuelis  
 Malaxi, quam edidit Crusius li-  
 bro 2. Turco Græciæ.  
 Heraclius Imp. Monothelita 420.  
 Z. 85.  
 Hercules Tyrius Philosophus 18.  
 21.  
 Herennii Graniani ProCOS. Asiæ  
 Epistola ad Hadrianum, pro  
 Christianis 592.  
 Hermes Trismegistus 20.  
 Hermogenes Rhetor Z. 533.  
 Hermon Episcopus Hierosol. Z.  
 639.  
 Herodianus Mauricio Imp. even-  
 tura prædicens 401.  
 Herodotus Hist. 18. 139.  
 Hestæus Historicus 11.  
 Hesiodus 11. 91. 97.  
 Hieronymus Ægyptius, Hist. 11.  
 Z. 19.  
 Himerius protosecretarius & Lo-  
 gothe-



- gotheta sub Leone Imp. 600.  
608.
- Hippocrates 121. 144.
- Hippolyti Hostiensis Romæ Episc.  
Z. 620. de Johannis Evange-  
gelistæ obitu locus 247.
- Hirami ænigmata Salomoni pro-  
posita. Z. 85.
- Homerus Poëta 91. 97. 204. Vi-  
de & supra, Draco. Homero-  
centones Pelagii & Eudociæ.  
Z. b. 45. Homeristatua 369.
- Homerus Architectus. Z. b. 52.
- Honorius Episc. Rom. Monothe-  
lita 438.
- Hyginus Romanus Episc. Z. 594.
- Jacobitæ 468. eorum Catholi-  
cus Z. 85.
- Jacobus frater Domini, Episco-  
pus Hierosol. Z. 584.
- Jamblichus 313.
- Jamblichi, præceptoris Procli di-  
vinatio per Gallum Z. b. 32.
- Jannes & Jambres Magi 46. 47.
- Jannes Patriarcha CPol. 535. seq.  
Græcorum Jatrofophistæ ex Salo-  
monis scriptis proficientes 94.
- Ibas Edessæ Episc. 339. Ibæ Epi-  
stola 382.
- Iconomachi Z. b. 126. &c.
- Ignatius Martyr 249. Z. 584.  
588.
- Ignatius Patriarcha CPol. 551. 569.  
Z. 488. b. 162. 168.
- Illus Magister à Zenone Imp. in-  
terfectus 354.
- Innocentius Episcopus Rom. 332.
- Joannes Egyptius Monachus 324.
- S. Joannis Calybitæ cædes Z. b. 50.
- Joannes Episc. Antioch. 339.
- Joannes Hierosol. Archiepisco-  
pus, vivus à Saracenis exustus  
661.
- Joannes Chrysostomus. Vide su-  
pra, Chrysostomus.
- Joannes Patriarcha CPol. sub Ju-  
stino & Tiberio 391.
- Joannes Damascenus 456. ejus  
parallela Z. 268.
- Joannes Diaconus Rom. 438.
- Joannes jejunator 364. ὁ ἀπὸ  
χολαστικῶν Patriarcha CPol. post  
Eutychium 388. alius Patri-  
archa CPol. pædagogus Theo-  
phili Imp. 527.
- Joannes Monachus, Historicus 2.
- Joannes Orphanotrophus, Patri-  
archatum CPol. post Alexium  
frustra ambiens Z. b. 238.
- Joannes Protovestiarius cogno-  
mento Thracesi<sup>9</sup>, Historicus 2.
- Joannes Sidenfis Metropolita Z.  
b. 287.
- R. Jonas Judæus cum Silvestro Pa-  
pa de veritate Relig. disputans  
273.
- Flav. Josephus 79. 191. 200. 217.  
231. 224. 426. Z. b. 19. 26. 576.  
ejus locus de CHristo 196. Z.  
268. ἐν τῇ περὶ Ἑλλήνων αὐτὸς λό-  
γῳ ὅς ἐστι Πλάτων ὁ ὀπίστερος πᾶσι  
περὶ τῆς ἑ παντὸς αἰτίας. ibid.  
confer Damasceni parallela  
T. 2. Opp. pag. 789.
- Josephus Thessalonicensis Archi-  
Ep. Z. b. 126. Isaa-



Isaacus, Monachus Valentis fatum  
præfagiens 313. 314.

Ifidis sacerdotes Z. 268. 269.

Isidorus Pelusiota 45. 331. 332.

Cum Judæis colloquium Sylvestri  
Episcopi Romæ, præsentente Con-  
stantino 273. Z. b. 5. Ad Ju-  
dæos parænesis Cedreni 218.  
225. 233.

Julianus Imp. Græcis disciplinis  
Christianos prohibens 305. Z.  
b. 25. ejus *Εὐαγγελίων ἀνατροπή*  
à Cyrillo & aliis confutata 307.  
Cæsares Z. b. 10. Misopogon  
Z. b. 26. dictum in Calumniat-  
ores Z. b. 25. Epitaphium  
308. Z. b. 27.

Julianus Antiochenus Episc. 349.  
alius Halicarnassi. 262. 263.  
alius Episc. Alexandrinus Z. 601.

Julii Cæsaris lex de testamentis ab  
Antonino Pio abolita Z. 594.

Julius Gallicus caussidicus, jussu  
Caji Imp. in Tiberim conje-  
ctus Z. 566.

Justiniani Epistolæ 376. 378. le-  
ges 368. Novellæ. ibid. horo-  
logium 371. &c.

Justina Martyr 258.

Justinus Martyr 250. Z. 592. 598.  
Apologia & contra Marcionem  
Z. 594. locus de Simone Mago  
Z. 568.

Jacobus Justus, frater Domini  
205.

Justus Episcopus Alex. Z. 592.  
alius Episc. Hierosol. Z. 588.

Juvenalis Episcopus Hierosol. 339.  
345.

Labeo 168.

Lampetiani hæretici, qui etiam  
Bogomili 294.

Lampus, ignis artificiosi navibus  
exurendis parandi peritus 437.

Proclus Larginus in Germania  
præfagiens necem Domitiani  
Z. 581.

Lazarus Monachus, pictor Z. b.  
471.

Leges XII. tabularum 145.

Leo è Caria, Historicus 2.

Leo I. Papa 345. Z. b. 50. 51. Leo  
III. Carolum M. creat Impera-  
torem Z. b. 120.

Leo Philosophus sub Theophilo  
Imp. 548. seq. Z. b. 160. 178.  
181. Episcopatu Thessaloni-  
censi dejectus, CPoli juvenes  
docuit 550. ubi plura de ejus  
eruditione.

Leo Iconomachus Imperator Z.  
b. 106.

Leonides Martyr, pater Origenis  
251. Z. 610.

Leontius Philosophus, Eudociæ  
Pater 336. Z. b. 41.

Libanius Sophista 304. 313. 327.

Liberius Episcopus Rom. 309.

Libri tanquam ignaviæ instru-  
menta à Scythis relinquantur  
hosti Z. 636.

Linus Orphei discipulus 29.

Linus Episcopus Romanus Z.  
570.

Lucas



Lucas Evangelistæ Z. 545. Ejus  
Martyrium & sepulchrum 212.  
reliquiæ CPolin perlata. ibid.  
296. 375. Z. b. 24.

Lucianus Martyr 295.

Lucinsius Leonis Papæ vicarius  
345.

Lucius Arianus 309. 315.

Lucius Episcopus Rom. Z. 629.

Lycurgus Legislator 53. 107.

Lyfippus statuarius 322.

Macarius Martyr 306.

Macarius Antiochenus Episc. Mo-  
nothelita 438.

Macedonius hæreticus 302. 303.  
316. 379. Z. b. 23. 36. 53. Epi-  
scopus CPol. 361. approbator  
Henotici Zenon 358.

Macedonius Monachus 320.

Magi 30. 41. 118 246. Persarum  
23. 184. Z. 118. Ægyptii 47.

S. Mamas. Z. b. 162. Mamantis  
Martyris templum 298.

Mammæa ab Origene in Christia-  
na religione instituta 257.

Mamumus Ismaëlitæ Principis,  
Geometriæ & aliis disci-  
plinis deditus 548.

Mancini Effæi de Herode præsa-  
gium Z. 243.

Manes ( Scythianus ) hæreticus.  
259. 260. Z. 639.

Manichæi Pauliciani 364. 432.  
433. 434. 435. 541. 571. Z. b.  
157. &c. cum Alexio disp. Z.  
b. 305.

Manichæorum Metropolis Ca-  
meia 573.

Manetho Historicus 10. 11. Alius  
magus Apollonii Tyanei tem-  
pore 246.

Manius Hetruscus aruspex Z. 366.

Maomedis errores 423. 424. Z.  
86. seq. preces 425. tres para-  
disi 429.

Marcellinus Episcopus Rom. 639.

Marcio hæreticus 250.

Marcus Episcopus Alex. Z. 572.  
Ejus Evangelium Petro hor-  
tante scriptum 198. Z. 568.

Martyrium 212. alius Marcus  
junior, Episcopus Alex. Z. 594.

Marci Monachi vaticinium Leoni  
Philosopho decem annorum  
vitam præfagiens 599. Z. b.  
179. idem qui tetraodum ma-  
gni Sabbati supplevit Z. b. 178.

Mariani Comitæ sapientis & *μου-  
σικά πνα ειδότ* vaticinium de  
imperii successione Zenoni  
Imp. editum 354.

Maris Chalcedonis Episcopus 306.

Marfyas 84. alius Agrippæ liber-  
tus hoc nomine.

Martinus Episcopus Rom. 421.  
431. 435. Z. b. 87.

Massaliani hæretici 294. 312.

Mastiphatis Dæmoniorum prin-  
cipis cum DEo colloquium 29.

Matthæi Evangelium manu Bar-  
nabæ scriptum, repertum cum  
illius Apostoli reliquiis 353.

Y

à Ze-



- à Zenone in palatio repositum  
 ibid.  
 Mauricii Imp. conjugis Epita-  
 phium Z. b. 79.  
 Maximus confessor 255. 435.  
 Maximus Philosophus 304.  
 Megasthenes (Metasthenes) Z. 51.  
 Meletius Episc. Alex. 309.  
 Memnon Ephesi Episc. 339.  
 Menander Magus & hæreticus  
 249.  
 Menander Comicus 193.  
 Menander Historicus Z. 85.  
 Menas Patriarcha CPol. 371.  
 Menedemus Philosophus 165.  
 Mercurius Trismegistus 20.  
 Methodius Patriarcha CPol. 498.  
 521. 121. 526. 537. 538. Z. b.  
 136. 150. 153. 154. 155.  
 Methodius monachus Romæ ori-  
 undus, pingendi artifex 540.  
 Metius ob Cosmographicam  
 quam habuit tabulam occisus  
 à Domitiano Z. 581.  
 Metrodorus Perseus Philosophus  
 molarum aquaticarum archi-  
 tectus 295.  
 Metrophanes Byz. Episcopus 272.  
 Z. b. 8.  
 Metrophanes Episc. Smyrnæ 537.  
 Michaëlis Balbi judaizantis & plus  
 quam Epicurei errores Z. b.  
 135. 136.  
 Michaël Patriarcha CPolitanus  
 Z. b. 268. seq.  
 Minos Cretenſium Legislator 122.  
 Mnaseas Damascenus Historicus  
 Z. 19.  
 Mochus Historicus 11.  
 Mocii Μωκίς Martyris templum  
 587. Z. b. 506.  
 Petrus Mongus Episcopus An-  
 tioch. Eutychianus Z. b. 54.  
 Monophysitæ 461.  
 Monothelitæ 420. seq. 440. Z. b.  
 86.  
 Moses literarum inventor 49.  
 ejus libri & sepulchrum 79.  
 Apocryphæ quædam de Mose  
 traditiones 72. Z. 33. Mosai-  
 ca instituta unde non adeo no-  
 ta Græcis Z. 200.  
 Mosomachus sagittarius auspicem  
 coarguens 155.  
 Musonius Philosophus Z. 577.  
 Narcissus Hierosol. Episcopus 256.  
 Z. 612. alius Claudii Imp. ab  
 Epistolis. Z. 563. &c. alius  
 Commodi percussor Z. 601.  
 S. Nazarii templum 588.  
 Nectarius Episcopus CPol. 316.  
 327. Z. b. 37.  
 Nestorius hæreticus 261. 338.  
 339. 345. 379. 381. 465. Z. b.  
 41.  
 Nicephorus Diaconus Phryx, hi-  
 storicus 2.  
 Nicephorus è laico Patriarcha  
 CPol. 477. 490.  
 Nicephorus ex evnucho Impera-  
 toris Monachus Studita 738.  
 Nicetas Paphlago, Historicus 2.  
 Nicolaus à quo Nicolaitæ 249.  
 Nico-



- Nicolaus (Damascenus) Historicus 11. Z. 257.
- Nicolaus Chrysobergius, Patriarcha CPol. 694. alius Nicolaus Grammaticus Patriarcha CPol. Z. b. 297.
- Nicolaus ὁ μουσικός (i. e. qui antea Senator secretioris consilii fuerat) Patriarcha CPol. 599. 624. Z. b. 178. seq. 182.
- Nicolai publicani de Constantino Duca prædictio Z. b. 183.
- Nicolaus Thaumaturgus Z. b. 299.
- Nigidii Astrologi de Augusto præfagium 171. Z. 495.
- De Noah quædam Apocrypha, 11. 12.
- Novati s. Novatiani hæresis 258. Catharorum auctor Z. 627.
- Numæ numi 458. institutum de chlamyde purpurea gestanda 19. alia Z. 321.
- Oeniandi Episcopi ad Anastasium Imp. liberior oratio 361.
- Onesimus martyr 245.
- Oppianus 251.
- Oraculum Argonautis datum, 119. de Cannensi clade Z. 417. Chalcedone repertum 310. Z. b. 32. de Christo 119. & defectu Oraculorum 182. Z. b. 115. Cræso 143. de Dalmatia, Z. b. 141. de explendo hiatu Z. 361. Juliano 304. 307. Macrino Z. 616. de Mich. Balbo Z. b. 141. de Nerone 205. de orbis imperio, perperam intellectum à Flav. Josepho Z. 576. Orestis 133. 134. de Paride 123. Pharaoni Petissonio 41. de Scirto Z. b. 116. Valentiniano 313. de aliis Imperatoribus Z. b. 133. Oraculorum ambiguitas Z. 171.
- Ordio Amphionis & Zethi educator 24.
- Oribasius Juliani Imp. Medicus 304.
- Origenes 252. sq. Z. 610. sq. 623. 626. ὁ συντακτικός 255. Hexapla & alia scripta 253. Z. 611. errores 253. 326. 378. Z. 626. b. 68.
- Orion Nimrodus inter sidera relatus 14. 15.
- Orpheus 29. 53. 83. sq. ejus scripta & ex Theogonia versus aliquot 57. 58.
- Pæan carmen bellicum Z. 161.
- Palamedes literarum & tabulæ lusoriæ inventor 125.
- Palladius Episcopus Antioch. Petri Cnapei successor 354.
- Pamphilus martyr 298.
- Pantænus Philosophus Z. 601.
- Paphnutius cœlibatum clericorum in Concilio Nicæno oppugnans 287.
- Papianus (Papinianus) Z. 610.
- Parabola, paroemia, imago, tropologia, problema 45. Z. 74.
- Paris histrio Z. 580.
- Paschasius Leonis Papæ vicarius 345.



Patricii Prusæ Episcopi de thermis  
& aliis rebus Physicis, vita  
item æterna & inferorum sup-  
pliciis dissertatio 242. seq.

Pauliciani, supra Manichæi.

Paulinus Episcopus Alex. 309.

Paulinus Magister λογιστῶν καὶ  
ὡραίων Εὐδοκία charus, 337.  
343. Z. b. 45.

Pauli Apostoli Martyrium 205.  
212. Z. 570.

Paulus Confessor Episcopus CPol.  
298. 302. 316. Paulus Euty-  
chianus, Episcopus CPol. 374.

Paulus presbyter & Oecono-  
mus Episc. CPol. 431. Paulus  
Lector, Cyprius, Episcopus  
CPol. 468. 470. Monachus fit  
Z. b. 116.

Paulus Antiochiæ Episc. 363.

Paulus Samosatenus, Episcopus  
Antiochenus, hæreticus 252.  
259. 260. Z. 611. alius Paulus  
Samosatenus à quo Pauliciani  
432.

Paulus Emesæ Episcopus 339.

Paulus Astrologus Leontio præ-  
dicens Imperium Z. b. 93.

S. Pelagiæ templum 466.

Pelagii Patricii Homerocentra &  
Historia ab Augusto Imp. scri-  
pta versibus 354. Z. b. 45.

Periander Corinthius Z. 331.

Peripatetici 161. eis similes Pha-  
risæi Z. 217.

Petrus Apostolus certans cum Si-  
mone Mago 206. 207. 215. à

Paulicianis Manichæis prorsus  
rejicitur 434. ejus Martyrium  
212. Z. 570.

Petri & Pauli templum à Justino  
conditum 390.

Petrus Alexandria Episc. & Mar-  
tyr 265. Z. 639. Petrus Atha-  
nasii successor, Episcopus Alex.  
311. Petrus Mongus Alexan-  
driæ Episc. 352. Z. b. 54. Pe-  
trus Monachus Episc. Alexan-  
drinus 438.

Petrus Apameæ Episcopus 363.

Petrus Cnapheus ex presbytero  
Chalcedonensi Episcopus An-  
tiochenus 303. 349. 352 seq.

Petrus Basilii M. & Gregorii Nyf-  
seni frater 312.

Petrus Damasci metropolita 460.

Pherecydes Philosophus 94.

Phidias statuarius 322.

Philadelphus Byzantii Episcopus  
256.

Philetus Episcopus Antioch. Z.  
623.

Philo Judæus Z. 278. de Thera-  
pevtis Christianis ἐξ Εβραίων  
198. 200. de SS. Trinitate sen-  
tentia 290.

Phœnix Agenoris F. Φοινικικοῖς  
θεάμασι συνεγράψατο τὴν Ἀεθ-  
μηλικὴν Φιλοσοφίαν 19.

Photius Patriarcha CPol. 551.  
573. 593. Z. b. 167. 291.

Pilati ad Tiberium de Christo re-  
latio 188. 191. Z. 269.

Pius Episcopus Rom. Z. 594.

Plato



- Plato Philosophus 94. 146. 159.  
 160. 161. 203. 242.  
 Plato Studites Z. b. 126.  
 Plato Monasterii Saccudionis Ab-  
 bas Z. b. 119.  
 Platonis Martyristemplum 588.  
 Plautus Isthmionices Z. 403.  
 Polycarpus 161. 250. Z. 597.  
 Polycrates 247.  
 Polyevctus Patriarcha CPol. 639.  
 649. 665. Z. b. 195. 200.  
 S. Pompeji mater Martia Z. 479.  
 511.  
 M. Porcius Cato Z. 447.  
 Porphyrius Philos. 251.  
 Porphyrius Martyr 298. (Por-  
 phyrus ceti piscis nomen Z. b.  
 69.)  
 Posidonius Philos. 140.  
 Primus, Episcopus Alexandrinus  
 Z. 588.  
 Priscilla Prophetis Montani 250.  
 Proclus Philosophus 304. καὶ ἐπὶ  
 φιλοσοφία καὶ ἐν τοῖς μηχανήμα-  
 σι τότε ἐν τέτοις περιβοήτῃς Ἀρχι-  
 μέδῃ ἀπαντᾷ διελθὼν καὶ αὐτὸς  
 ἐκείνοις προσεξευρών, ejus specula  
 uſtoria Z. b. 55. Jamblichi di-  
 scipulus, Onirocrites 362. Z.  
 b. 32.  
 Proclus Episcopus CPol. 338. 342.  
 Proclus Larginus. supra, Larginus.  
 alius Scribonius Proclus  
 Z. 558.  
 Procopius πρὸ ποικίλην ἱστορίαν συγ-  
 γράψαμεν. Z. b. 105.  
 Procopius Martyr 265.  
 Prometheus 53. 81. literarum  
 inventor & Grammaticæ 82.  
 Proterius Episcopus Alex. 345.  
 347. Z. b. 47.  
 Protoctetus Martyr Z. 621.  
 Pselli historia 1. Z. b. 285. Mich.  
 Psellus Leonis Philos. præce-  
 ptor 550. Alius ὑπατὶ τῶν  
 φιλοσόφων, Michaëlis Ducæ Ma-  
 gister nimis eum immergens  
 studiis ab Imperii cura eum  
 abducentibus Z. b. 286. Con-  
 stantinus Psellus ὁ τῶν φιλοσόφων  
 ὑπατὶ ad Comnenum à Stra-  
 tiotico missus 803.  
 Ptolemæi Philadelphi Bibliothe-  
 ca Z. 200.  
 Pyrrho Philosophus 161. Pyr-  
 rhonii 162.  
 Pyrrhus Episcopus CPol. 421.  
 Monothelita Z. b. 88.  
 Pythagoras 94. Samius scripsit  
 Historiam belli inter Cyrum &  
 Samios 138. Arithmeticam  
 ibid. aurea carmina 156.  
 Pythagoras auspex Z. 196.  
 Saba hæreticus Bogomilus 294.  
 Sabbati<sup>9</sup> Tessarescædecatita 265.  
 Sabbatius iconoclastes 488.  
 Sabellius hæreticus 257. 291. 317.  
 Sadducaei respuunt traditiones  
 quæ præter Scripturam S. ob-  
 truduntur Z. 218.  
 Salomonis excantationes 69. 70.  
 uxor Naaba 91. libri è quibus  
 Medici profecerunt 94. Z. 83.  
 cremati à Rege Ezechia 94. 108.  
 Y 3 sepul-



- sepulchrum 89. ejus ruina præ-  
 sagium exitii Judæorum Z. 591.  
 Samonæ famosus libellus in Leo-  
 nem Imp. 605. Z. b. 181. seq.  
 Sappho prima Musarum 82.  
 Sardianus Episcopus Hierosol. Z.  
 631.  
 Saturninus Antiochenus hæreti-  
 cus 249. Z. 592.  
 Scyllis statuarius 322.  
 Seneca Z. 565. 568.  
 Septem miracula Mundi, versibus  
 descripta 170.  
 Septuaginta interpretes Z. 201.  
 Serapion Mathematicus s. Astro-  
 logus 255.  
 Serapio Episcopus Antioch. 601.  
 Alius Serapio lapsus de quo Z.  
 627. ex Dionysii Alex. Epistola.  
 Sergius Episcopus CPol. 420.  
 Sergius Photii frater 545. alius, ab  
 eo genus ducens, post Sisin-  
 nium Patriarcha CPol. 702. 717.  
 Sergius Leonis Philosophi disci-  
 pulus, Geometrico Gymnasio  
 præfectus 550.  
 Sethus Planetis imponit nomina  
 8. ubi & alia de illo Apocry-  
 pha.  
 Severiani diræ in Adrianum.  
 Z. 591.  
 Sextus Bæotius Philosophus 161.  
 Z. 595.  
 Severus Antiochena sede pulsus  
 Z. b. 58. hæreticus Eutychia-  
 nus 252. 262. 374. 387. Z. b. 67.  
 Sibylla Sabæ regina 95. Cumæa  
 107. Samonæa 112. Samæa.  
 142.  
 Siculi (Joannis) Historia 1.  
 Silvester Episcopus Rom. 268. 271.  
 ejus cum Judæis disputatio de  
 veritate Relig. 273 seq.  
 Simeon Cleophæ F. Episcopus  
 Hierosol. 187. 215. Martyr  
 249.  
 Simeon Judæus cum Silvestro di-  
 sceptans de veritate relig. 279.  
 Simeon hæreticus Bogomilus 294  
 Simeon stylites 340. seq. 341.  
 Simocatti Historia 397.  
 Simon Essæus, Archelai somnium  
 interpretatur Z. 264.  
 Simon Magus 179. 211. dicta S.  
 Scripturæ ab eo male explicata  
 208. præstigiae 210. certamen  
 cum Petro Apolo, 206. seq.  
 Simonides literarum  $\eta$  &  $\omega$  inven-  
 tor, ut Cadmus literarum  $\phi$   $\theta$   $\chi$   
 125.  
 Sisinnius Episc. CPolitanus Chry-  
 sostomi successor 337. 338. Z. b.  
 41.  
 Sisinnius Episcopus CPol. succes-  
 sor Nicolai Chrysobergii, 702.  
 Medicæ rei peritus. ibid.  
 Socrates Philos. 139. 145. 146.  
 204. 205.  
 Solon legislator 82. 142.  
 Sophocles 46. 139.  
 Sophronius Patriarcha Hierosol.  
 420. Monothelitarum adver-  
 sarius 426. Concilium adver-  
 sus



- sus Monothelitas celebrans  
 Z. b. 85.  
 Sofander Hippocratis frater 121.  
 Spyridion Episcopus Trimithun-  
 tinus Sophistam confutans in  
 Concilio Nicæno 287.  
 Stephani Martyris reliquiae 337.  
 templum 338.  
 Stephanus Theopolis s. Antio-  
 chiae Episc. 460.  
 Stephani Alexandrini vaticinia  
 409.  
 Stephanus Patriarcha CPol. 624.  
 Stephanus Syncellus 686.  
 Stoici 161.  
 Studi<sup>9</sup> Monasterii Acæmetorum  
 conditor 349. 360. Z. b. 122.  
 Symmachus 251.  
 Symmachus Papa Z. b. 55.  
 Synchyticorum s. Eutychanor-  
 um secta. Z. b. 54.  
 Synepon & Artemon hæretici.  
 259.  
 Synodi Oecumenicæ 283. 439.  
 Nicæna 283. 285. 287. Z. b. 9.  
 (Symbolum Nicænum Z. b.  
 10.) Synodus CPolitana 316.  
 Z. b. 36. Ephesina 339. Z. b. 42.  
 (Ephesina *λησεική* Z. b. 44.)  
 Chalcedonensis 345. 357. 359.  
 363. 381. 382. Z. b. 46. quinta  
 376. Z. b. 69. contra Monothe-  
 litas 431. Nicæna secunda 470.  
 471. Z. b. 117.  
 Synodus contra Theopaschitas  
 CPolitana 371. Tomus Syno-  
 dicus pro imaginibus Z. b. 110.  
 Leges XII. tabularum Z. 347.  
 Tarasius Patriarcha CPol. 470.  
 477. Z. b. 116. 134.  
 Tatianus 250.  
 Telesphorus Episcopus Rom. Z.  
 592. 594.  
 Terebinthi Buddæ, qui Manetis  
 Magister fuit, libri quatuor, *μυ-*  
*σηρίων, Ευαγγέλιον, Θεσσωρῶν,*  
*κεφαλαίων* 259.  
 Tertullianus citatur Z. 552.  
 Thaddæus Apostolus Abgarum  
 baptizans 176.  
 Thales Atheniensium legisla-  
 tor 82.  
 Thales Milesius 157.  
 Tharras Judæus cum Silvestro  
 disputans de veritate relig.  
 279.  
 Theano Antenoris uxor, sacerdos  
 131.  
 Theclæ templum 354.  
 Themelus presbyter 637.  
 Theodectes tragicus, infra, in  
 Theopompus.  
 Theodoritus Cyri Episc. 339. de  
 hæresibus 263. contra Ephe-  
 sinum Concilium 382. duode-  
 cim capita Z. b. 42.  
 Theodorus Daphnopates Histori-  
 cus 2. alius Sebastenus Histo-  
 ricus. ibid. alius Sidenensis Hi-  
 storicus. ibid.  
 Theodorus Papa Romæ 421.  
 Theodorus Martyr 272. Z. b.  
 213. ejus templum 682.  
 Theodorus Confessor Z. b. 147.  
 Theo-



- Theodorus Graptus. infra, Theophanes.
- Theodorus καὶ Παῖς vir eruditus qui Bulgaros in religione Christiana instituit Z. b. 155.
- Theodorus Monachus Zimiscae Imperium prælagiens Z. b. 209.
- Theodorus Mopsvestiæ Episc. 261. 376. 381.
- Theodorus Raithensis presbyter citatur 260.
- Theodorus Studita Z. b. 126.
- Theodosius Episcopus Alex. 374.
- Theodosii junioris leges 319. 325. Z. b. 22. &c.
- Theodotus Melissenus Iconoclastes 488. 527. Z. b. 130. seq.
- Theodotus Monachus 442. seq.
- Theodotus Rhetor, svasor cædis Pompeji Z. 487.
- Theoduli, Pamphili, Porphyrii & Pauli reliquiæ 298.
- Theognis hæreticus Arianus 316.
- Theonas Episc. Alexandrinus Z. 639.
- Theopaschitæ 349. 371.
- Theophanes Confessor Z. b. 131. 146. Historicus 1.
- Theophanes & Theodorus Grapti, hoc est stigmatibus puncti propter imaginum cultum 520. eorum versus ad Methodium, Methodique responsio Z. b. 150.
- Theophrastus Philosophus 393.
- Theophilus Antiochenus Episc. Z. 589.
- Theophili Imp. lex. de crinibus tollendis 522. versus Confessorum vultibus inscripti. Z. b. 146. Hymni sacri Z. b. 47.
- Theophylactus Edeffenus presbyter 461.
- Theophylactus Lacapeni F. Patriarcha CPol. 629. 638. Z. b. 190. 194.
- Theopompus Historicus & Theodectes Tragicus mente & oculis capti ob sacras litteras temere tractatas 165. Z. b. 201.
- Theotecnus ὁ γὰρ Galerio persecutionem svadens Christianorum 268.
- Theudas pseudopropheta Z. 286. impostor sub Claudio Imp. Z. 568.
- Thomæ Apostoli ædes Z. b. 176.
- Thomas Diaconus & inde Patriarcha CPol. 406.
- Thomas anti Cæsar Maomedicam amplexus impietatem 499. seq.
- Joannis Thracessii Historia 2. Z. b. 271.
- Thrasyllus Astrologus 196. Z. 540.
- Thurus Assyriorum Rex, Græcis Mars 15. 16.
- Tiberius Imp. meritem comminatus accusatoribus Christianorum 188. affectus ejus in Christum Z. 552. Astrologiæ peritus Z. 540. 557.
- Timæus Episc. Antiochenus Z. 639.
- Timocles Poëta Christianus tro-  
pario-



- pariorum sive Hymnorum sacrorum, sub Leone Imp. 349.  
 Timotheus Ælurus, Episcopus Alex. 347. 352. alius Episcopus Alex. Timotheus Salophaciolus 347. 352.  
 Timotheus ὁ θεονοχάφθ 58.  
 Timothei Gazæi tragœdia de chrysargyro tributo 357.  
 Timotheus ὁ λιθοβολῆς καὶ κήλων, Episcopus CPol. in locum Macedonii 360.  
 Timotheus Apostolus & Martyr. 245. ejus reliquiæ 296.  
 Tiresias Philosophus 23.  
 Τροαίγιον, hymnus Z. b. 20.  
 Trypho Patriarcha CPol. 627. 628. Z. b. 191.  
 Tyrannus Episc. Antiochenus Z. 639.  
 Valentis Astrologi divinatio de CPoli Z. b. 7.  
 Valentinus hæreticus 250. Z. 594.  
 Victor Episcopus Rom. Z. 601.  
 Virgilius Poëta 173.  
 Urbanus Episcopus Rom. Z. 618.  
 Xenajas Hierapolitanus Episc. 353. 354. Manichæus. ibid.  
 Jo. Xiphilinus, Patriarcha CPol. Z. b. 275.  
 Xystus Romanus Episc. Z. 592. 629.  
 Zabdas Episc. Hierosol. Z. 639.  
 Zachariæ Prophetæ reliquiæ 337.  
 Zacharias Patriarcha CPol. 420.  
 Zambres Magus, Judæus Z. b. 5. cum Silvestro Papa disputans de veritate relig. 273. 280. 281. 282.  
 Zebinus Antiochenus Episc. Z. 623.  
 Zenonis Imp. Henoticum 353.  
 Zethus & Amphion Musici 24.  
 Zilix auctor hæreseos τῶν Ζιλίκων 539.  
 Zoroaster 16.  
 Zosimus Rhetor Gazæus à Zenone Imp. interfectus 354.

#### XLIV. INDEX Scriptorum & Virorum Illustrum in Georgii Syncelli & Theophanis Chronographiis memoratorum.

*Numeri soli paginas Syncelli, Th. præfixum Theophanis denotant.*

- A** Baris 238.  
 Abdaas Ctesiphontis Episc. succenso Ignis templo, persecutionis causa in Christianos Th. 71.  
 Abdamis Brachmanus (aliis Dandamis) 261.  
 Abdenomus sapiens, Salomonis solvens dubia 183.  
 Abgari ad Christum Epistola 329.

Z

alter



alter Abgarus junior Edessenus,  
*ιερός ἀνὴρ* 359.  
 Abibus cum patre suo Gamaliele  
 Apostoli Pauli præceptore, fu-  
 nus curans S. Stephani proto-  
 martyris Th. 74.  
 Abrahami eruditio 98. seq.  
 Abydenus 14. 34. 36. 38. 39. 40.  
 44. *οἱ χαλδαῖκα συγγραψάμε-  
 νοι Ἀλέξανδρον καὶ Ἀβυδηνός* 226.  
 Acacius Berrhoënsis Episcopus  
 Th. 63.  
 Acacius Eusebii in Episcopatu Cæ-  
 sar. successor. Th. 28. 45. 46.  
 Acacius Episc. CPolitanus Th.  
 104. 105. 110. &c.  
 Acacii Martyris templum in Ca-  
 ria Th. 68.  
 Acephali in quinta Synodo dam-  
 nati. Th. 193.  
 Achilles Alexandria Episcopus.  
 Th. 10.  
 Action Milesius 212.  
 Actus Apostolorum 93. 94. 95.  
 330. 337.  
 Acusilaus 43. 64.  
 Adamanta Argis Sacerdos 172.  
 Adami vita Apocrypha 5. 6. for-  
 te & ex hac vel ex parva Genesi  
 quæ de pœnitentia & Apoca-  
 lypsi Adami 10.  
 Adelphius Massalianorum ante-  
 signanus Th. 54.  
 Adrianus Episcopus Rom. Th.  
 388. d.  
 Edesius & Frumentius Meropii

Tyrii Philos. discipuli, Aposto-  
 li Indorum Th. 19.  
 Æmilius Alexandria Episc. 344.  
 Æschylus 247.  
 Æsopus *ὁ μυθοποιός* 239.  
 Æthalias Presbyter, Martyr à Sa-  
 pore Persarum Rege iussus oc-  
 cidi Th. 20.  
 Aëtius Dux, Martyr Th. 455.  
 Aëtius Eunomii Magister 49. 59.  
 Africanus 3. 10. 17. 19. 20. 21. 36.  
 53. 54. 55. 56. 57. 59. 61. 62. 63.  
 64. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 75. 77.  
 79. 80. 81. 83. 86. 92. 93. 99. 100.  
 105. 106. 107. 110. 111. 114.  
 115. 116. 121. 125. 148. 149.  
 154. 159. 174. 175. 176. 181.  
 197. 202. 204. 212. 219. 223.  
 232. 236. 249. 276. 289. 296.  
 306. 307. 309. 322. 325. 326.  
 sub Pertinace floruit 355. *ὡς*  
*τῶν χρόνων Ἀντωνίου ἰσορήσας* 107.  
 à Manethone deceptus 96. Afri-  
 canum sequitur Eusebius 174.  
*τὰς ἰσορίας ἐν πενταβιβλῳ συγγρα-  
 ψάμεν* 358. *ἐν τρίτῳ λόγῳ*  
*65. 70. 125. 148. ἐν τέλει δ' ἐ*  
*λόγῳ* 174. res à Flav. Jose-  
 pho traditas refert ἐν *Ἰππό-  
 μῳ* sive compendio 249.  
*πρὸς Ἐννεάβιβλον τῶν Κεσῶν Ἰππε-  
 γραμμένην πραγματείαν ἰατρι-  
 κῶν καὶ Φυσικῶν καὶ γεωργικῶν*  
*καὶ χυμευτικῶν περιέχουσαν δυ-*  
*νάμεις, Ἀλεξάνδρῳ τῷ Μαμ-*  
*μάας προσφωνεῖ* 359.



- Agapetus, Romæ Episc. Th. 183.  
184.
- Agatho Abbas. Th. 204.
- Agatho Romæ Episc. Th. 276.
- Agathobulus Philosophus 349.
- Agathodæmon. infra, in Hermes.
- Agathymnus Historicus 192.
- Ἡ ἀγαφὴ συνήθεια 174.
- Agrippinus Alexandriæ Episc. 352.  
354.
- Alcman Lyricus 213.
- Alcmæon 213.
- Alexander Alexandriæ Episc. Th.  
10.
- Alexander Romæ Episc. 347.
- Alexander Episcopus Hierosol.  
362. 363.
- Alexander Episcopus CPol. Th.  
13. 16. 18. 26.
- Alexander Diospolitanus Episc.  
Th. 150.
- Alexander Martyr Anchialensis  
Th. 227. 235.
- Alexander Polyhistor 14. 28. 30.  
31. 33. 34. 36. 39. 40. 44. 78. 210.  
359. ὁ πᾶς χαλδαῖκας ἀρχαιολο-  
γίας περιεληφώς 207. 226.
- Alypius Gentilis, Christianorum  
inimicus, Juliani Imp. jussu  
præfectus restaurando templo  
Hierosol. 43.
- Alypius junior sub Imp. Anastasio,  
αἰνὴ πανταχόθεν ἐπαμνέτος καὶ Φι-  
λοσοφίας ἐραστὴς. Th. 124. 126.  
127.
- Ambrosius Origenis amicus 358.
- Ambrosius Mediolanensis Th. 51.  
62.
- Amenocles triremium inventor  
212.
- Ammon Martyr 369.
- Ammonaria Virgo & Martyr 368.
- Amos Hierosol. Episcopus Th.  
228.
- Amphilochius Iconii Episc. Th. 52.  
59. Massalianorum adversarius  
Th. 54.
- Amphion & Zethus 156. 158.
- Anacharsis Philos. 239.
- Anacletus Episcopus Rom. 344.
- S. Anastasiæ Martyris templum  
Th. 52. 57. reliquiæ Th. 95.
- Anastasius presbyter Antiochenus  
Nestorii promachus Th. 76.
- Anastasio duo, Monothelitarum  
adversarii, discipuli S. Maximi  
Th. 288. 292.
- Anastasius Antiochiæ Episc. Th.  
198. alius junior Th. 236. 242.
- Anastasius qui postea Imperator  
factus, itidem creatus Episco-  
pus Antioch. Th. 116. ejus fi-  
dei libellus Th. 117.
- Anastasius Romæ Episc. Th. 121.  
Henotico subscribere coactus  
ab Anastasio Imp. Th. 123.
- Anastasius Episcopus CPol. Th.  
342. discipulus S. Germani &  
Syncellus. ibid.
- Anatolius Laodicens Episc. Φι-  
λοσόφους μαθήμασι διαπρέπων  
tempore Imp. Probi 385. seq.



Anatolius V. C. Alexandriae combustus sub Arcadio Th. 64.  
 Anatolius Episc. CPol. Th. 87. 94.  
 Anaxagoras Physicus 238. 254.  
 οἱ Ἀναξαγόρειοι 239.  
 Anaximander 239.  
 Anaximenes 239. 275.  
 Andreas Episc. Orientis, in Synodo Ephesina depositus Th. 87.  
 Andreas Cretensis Episc. Th. 320.  
 Andreas Italus κωμολόμος & sive circulator, fulvum & cæcum circumducens canem quem habere πνεῦμα πύθωνος dicebant, quique ipsius nutum miræ edidit spectacula Th. 189. seq.  
 Andreas Theodosiopolis Episcopus Th. 115.  
 Andreas Troili (Rhetoris) fil. Th. 292.  
 Andreas Calybita Martyr Th. 363.  
 Anianus 16. 17. 18. 32. 33. Monachus Panodori æqualis 34. 35. 36. Ejus Cyclus Paschalis annorum DXXXII. cum scholiis. 315. Videtur hic esse qui Abulpharajo Abinanus Alexandrinus.  
 Anicetus Episcopus Rom. 351.  
 Anteros Episcopus Rom. 361.  
 Anthimus Tropariorum sive hymnorum poeta Th. 98.  
 Anthimus Nicomediæ Episc. Martyr Th. 9.  
 Anthimus hæreticus Theopaschita, è Trapezuntino Episcopus

CPol. ab Agapeto depositus Th. 183. 184.  
 Anthimus inclusus, Monasteriorum præfectus Th. 195.  
 Anthusa S. Chrysostomi mater Th. 64.  
 Ἐν τῇ ἀντιγραφῇ 216. de arca & altari per Jeremiam occultatis.  
 Antiochus Theodosii jun. pædagogus qui multum contulit ad Christianismum in Persis propagandum Th. 69. seq.  
 Antiochus Chartophylax qui anathema scripsit sextæ Synodo Th. 320.  
 Antiochus Seleuciensis 330.  
 Antiochus Syracusanus Historicus 193.  
 Antisthenes Rhetor 253.  
 Antonius Sylæi Episcopus, Iconoclastarum hæresis instaurator Th. 436. 437. 438.  
 Aphraates qui ob Arianismum coarguit Valentem Imp. Th. 53.  
 Apio Posidonii Filius 63. περιεργότατος & Γραμματικῶν ἐν τῇ κτ' Ἰσραήλων βίβλῳ, καὶ ἐν δ' ἰσραηλῶν 64. 149.  
 Apio Episcopus Hierosol. 353.  
 Apio Patricius ex Nicæno Episcopo Præfectus Prætorio creatus à Justino Imp. Th. 142.  
 Apocrypha in Scripturis Canonicis allegata 27.  
 Apollinaris Hierapoleos Episc. 352.

Apol-



- Apollinaris , Alexandriae Episc. Th. 192. 193.  
 Apollinaris Syrus , innocentiae Athanasii præbens testimonium Th. 24. ejus λόγος ὡς ἐρ αἰληθείας contra Julianum Imp. Th. 40. seq. hæresis Th. 53.  
 Apollodorus Atheniensis 28. 34. 36. 38. 39. 40. 97. 147. 180. 275. ὁ χρονικός 91. ἐν τῷ ἡ. 185.  
 Apollonia Virgo & Martyr 367.  
 Apollonius Stoicus, M. Antonini præceptor 351.  
 Apollonius Tyanensis 343. 345. 346. Pythagora ipso subtilior 334. de Christi regno differit cum Vespasiano 341.  
 Ἀποστολικὴ ᾠδὴ ἀδόσεις de die creationis Mundi & resurrectionis Domini , quod illa sit XXV. Martii, quo conceptus est Christus 312. Apostolorum templum CPoli Th. 18. 192.  
 Aplicimas Episcopus , in Perside Martyr Th. 20.  
 Aratus Phænomenon scriptor. 275.  
 Ἀρκαδικῶν ordo ab Imp. Arcadio CPoli institutus Th. 64. Interpres Goarus accipit de ordine & numero militum.  
 Arcefilaus Philosophus 276.  
 Archilochus 181. 213.  
 Archimedes 285.  
 Ariani Ἐξωκισινίται Th. 150.  
 Arion Musicus 213.  
 Aristarchus (Grammaticus) 180.  
 Aristeas (qvi de LXX. Interpretibus scripsit) 272. 273.  
 Aristidis Atheniensis Christiani Apologia 348.  
 Aristides Rhetor Smyrnenfis 353. ejus contra Platonem 258. à Platonis confutatus 259.  
 Aristodemus de Olympiadibus 196.  
 Aristophanes Comicus 253. 257.  
 Aristoteles Philos. 192. ubi Φιλοσόφου vocat. Platonis ab anno ætatis decimo septimo auditor 258. præceptor Alexandri 260. 263.  
 Aristoteles Battus Cyrenes ex oraculi jussu conditor Thebanis 212.  
 Aristoxenus Musicus 213.  
 Arrachion Olympionica 239.  
 Arrianus Nicomediensis 351. idem ni fallor allegatur 284.  
 Arsacius Nectarii frater, Episcopus CPoli Th. 68.  
 Arsenius Th. 25. Monachus Ægyptius Th. 66.  
 Artemius Ægypti præfectus, Martyr Th. 46.  
 Artemon hæreticus 381.  
 Ascholius Thessalonicensis Episc. baptizat Theodosium seniores Th. 58.  
 Asclepiades Antiochiæ Episc. 357. 358.  
 Aspasia Periclis 253. 257.



After Martyr 368.

Athanasius Alexandriae Episc. Th. 23. seqq. testatur probatum ab Eusebio τὸ ὁμοῦσιον Th. 22.

Athanasius Celites, Alexandriae Episc. Th. 115. Alius S. resurrectionis Diaconus à Theodosio Dioscorita f. Eutychiano occisus Th. 92. alius Jacobitarum Patriarcha Syrus Th. 274. Alius presbyter, Cyrilli Alex. conforbrinus, Dioscori violentia depositus Th. 84.

Athenais sive Eudocia ab Attico Episcopo CPol, baptizata Th. 72.

Athenodorus Tarsensis Philos. 318.

Athingani f. Pauliciami Manichæi 313. 317.

Athosthis Regis Ægypti βίβλοι ἀνατομικαί 55.

Atlas Astrologus 149.

Atticus Episcopus CPol. Th. 69. 70. 72. (353.

Atticus Platonius Philosophus Auxentius Mediolanensis Episcopus Arianus Th. 51.

Babylas Antiochiæ Episc. 362. 363. 386. ejus reliquiæ Th. 42.

Οἱ τὰ Βαβυλωνιακὰ γράψαντες 205. Babylonix fabulæ 28. seq. ex Beroso, Alexandro Polyhistoro &c. χαλδαϊκῇ καὶ Αἰγυπτιακῇ ἱστορίαι 23.

Bacchylides ὁ μελοποιὺς (i. e. Poëta Lyricus, licet interpres solet reddere Musicum) 247. 257.

Bardas Monachus Th. 86.

Barsen Edessæ Episcopus Th. 52.

Basianus Abbas Th. 98.

Basileus Amaseæ Episcopus Martyr Th. 13.

Basilides Scythopolita 351. M. Antonini præceptor.

Battus qvi & Aristoteles, Cyrenes conditor 212. 213.

Basilus Antiochiæ Episc. Th. 92.

Basilus Cæsarensis Th. 50. 51. 52. 54. infra in Biblia.

Bassiani Monasterium Th. 122.

Bazanes Christianorum in Perside Episc. Th. 145.

Benedictus Romæ Episcopus. Th. 205.

Benjamin Episcopus Hierosol. 348.

Benjamin Judæus ab Heraclio Imp. ad Christum adductus. Th. 273.

Berosus ὁ τὰς χαλδαϊκὰς δεξαμενολογίας περιεληφώς 207. ἀκμάσας καὶ τὰς χρόνους Ἀλεξάνδρου ἔμακεδόνου, ὡς φησιν, καὶ εὐρῶν ἐν βαβυλῶνι πολλῶν ἀναγραφαίς φυλασσομένας ὑπὸ μελῶς, αἱ περιέχον ἐτῶν μυριάδων πρὸ δεκαπέντε &c. 14. 15. 28. scripsit eodem fere tempore quo Manetho. 16. Chaldæorum gentem ejusque antiquitatem nimium quantum extollit. ibid. & 17. 31. Allegatur præterea 36. 37. 38. 39. 51. ἐν τῇ πρώτῃ τῶν βαβυλωνιακῶν 28. ἐν τῇ δευτέρᾳ 30. ἐκ τῆς τρίτης χαλδαϊκῶν βίβλου



220. 221. βασιλέων ἀναγραφή.  
29.  
Bezenus Elevtheropolitan<sup>9</sup> Episc.  
Th. 63.  
Bias Philosophus 239.  
Biblia sacra à S. Basilio emendata  
ἐν ἐνὶ δὲ ἀντιγράφῳ λίαν ἀκριβω-  
μένῳ κατὰ τὴν σιγμὴν καὶ περὶ σωδίου,  
ἐκ τῆς ἐν Καισαρείᾳ τῆς Καππαδο-  
κίας ἐλθόντι εἰς ἐμὲ Βιβλιοθήκης, ἐν  
ᾧ καὶ ἐπεγέγραπτο ὡς ὁ μέγας καὶ  
θεῖος βασιλεὺς τὰ ἐξ ὧν ἐκεῖνο  
ἀπεγράφη ἀντιβαλὼν διαρτῶσατο  
βιβλία 203.  
Bibliotheca in Capitolio Rom.  
354. Bibliothecæ Athenis ab  
Adriano instauratæ 349.  
Bio 359. ubi agitur de rebus Af-  
syriorum.  
Bonifacius Romæ Episc. 72.  
Bruttius Historicus 344. ubi ex-  
cusum βρέτη.  
Busas machinarum bellicarum  
artifex Th. 218.  
Cadmus 152. &c.  
Cajus Episcopus Hierosol. 352. al-  
ter Episcopus Hierosol. hoc no-  
mine 353. alius Episcopus Ro-  
mæ Th. 4.  
Cajus Historicus qvi contra Pro-  
clum Montanistam scripsit 340.  
seq.  
Calandion Episcopus Antioch.  
Th. 110. 114. 115.  
Calanus Gymnosophista 351.  
352.  
Calepodius Evnuchus, Actorum  
Concilii Chalced. traditor Th.  
133.  
Callias ὁ τὰς πράξεις τοῦ Ἀγαθοκλέους  
γράφων 193.  
Callinicus Episcopus CPol. 306.  
307. 308. 313.  
Callinicus Heliopolensis Syrus,  
architectus, inventor ignis ma-  
rini Th. 295.  
Callippus Cyzicenus Astrologus  
274.  
Callistus Episcopus Rom. 358.  
Calocyris Monachus Th. 503.  
Canon regum Ecclesiasticus 231.  
Canon Chaldaicus & Astrono-  
micus 206. 231. 313. 326. Vi-  
de & infra, Castor, Ptolemæus.  
Capetulianus qvi sub Juliano  
Christianos igni tradidit Th.  
43.  
Capito Episcopus Hierosol. 353.  
Carterius Abbas qvi Chrysosto-  
mum sacras literas docuit Th.  
65.  
Cassianus Hierosol. Episcopus 351.  
Castor Historicus 92. 168. περὶ  
τῆς βασιλείας τῶν Σικυωνίων 97.  
ἐν τῷ κανόνι αὐτῶν 205. seq.  
Cataphryges s. Montanistæ 353.  
Catonis nomen excidisse videtur  
apud Syncellum 302. d.  
Cebe Socraticus 257.  
Cecropius Nicomediæ Episcopus  
Th. 38.  
Celadion Episcopus Alex. 351.



Celestinus Episcopus Romæ Th.  
73. 76. 77.

Cephalio Historicus 92. 168. *Ἐπί-  
σημ* *Ⓞ* εἰς, ἔχ' ὁ τυχών 167. *Κε-  
φαλίων Γεργισαῖ* *Ⓞ* (1. *Γεργήσι* *Ⓞ*)  
*συγγραφεὺς πάνυ παλαιός* 192.

Cerdo Alexandriæ Episc. & Mar-  
tyr 347.

Cerdo hæreticus 351.

Chæremón Martyr 369.

Chaldaicarum rerum scriptores  
Abydenus, Alexander Polyhi-  
stor, Berofus &c.

Liber *χημα* de arte Chemica 13.

Chilo Lacedæmonius 239.

Chœrilus 254.

CHRISTI ad Abgarum Epistola 529.

Christinus Apostata anatomicis  
secundus traditus & postea  
combustus Th. 367.

Christophorus Himerii Spatha-  
rius Martyr Th. 368.

*χρονογραφεῖον* Ægyptium vetus  
qvo Manethonem deceptum  
putat Syncellus pag. 254.

Chronicon latinum Anonymum  
310.

Chrysaorius Diaconus Th. 122.

Cicero 299. 302. 303.

Cleanthes 276.

Flavius Clemens vir Consularis,  
Martyr 344. ejus Epistola ad  
Corinthios lecta publice in Ec-  
clesiis teste Hegesippo. ib.

Clemens Alexandrinus 63. 65.  
345. Stromatevs 63. 65. 148.  
355. *ὁ ἱερός ὑψωματούς* 121. *ἐν*

*τῷ πρώτῳ ὑψωματι* 227. 228. li-  
bro quis dives salvetur 345.  
sexto & septimo Hypotypo-  
seon. 327. 332. 335.

Cleobulina 247.

Cleobulus Philosophus 239.

Comœdia 172.

Constantinus Episcopus CPol. Th.  
295. alius Silæi & hinc CPol.  
Episcopus Th. 359. 368. 369.  
371. 372.

Constantinus Episcopus Romæ  
Th. 363.

Constantinus Seleuciæ Episc. qvi  
Synodum Chalcedonensem  
anathemate percussit Th. 129.

Constantinus Patricius Podapo-  
gurus Martyr Th. 368.

Cornelius Antiochiæ Episc. 349.

Cornelius Episc. Rom. 363. 375.

Coroebus Eliensis, cursu victor  
196. 197.

Cosmas Alexandrinus Episc. Th.  
349. 365.

Cosmas Apostata Th. 262.

Crates Comicus 247.

Crates Cynicus 260.

Crates Platonicus 276.

Cratinus Comicus 247.

Crescens Cynicus 351.

Cronion Martyr, cognomine *Ⓞ*  
*νῆς*. 368. Interpreti *Benignus*.

Ctesias Cnidius 64. 167. 359.  
257. *ἐν τῇ β βίβλῳ* 166.

Cynica periodus annorum  
CCCCXLIII. apud Ægyptios  
51. Cypria-

\* Alius fuit Clemens Romanus, auctor Epistolæ à Clemente Consulari, licet scriptores  
quidam confundunt.



Cyprianus 363. 376. Acta Cypriani & confessio 363.

κυριαννίδες βιβλ. 35. 52.

S. Cyriaci monasterium CPoli. Th. 97. 409.

Cyriacus Episcopus CPol. Th. 229. &c.

Cyri Regis Epistola 233. 235.

Cyrillus Antiochiæ Episc. 385. 386. 387.

Cyrillus Diaconus, Martyr He- liopoli Th. 40.

Cyrillus Hierosol. Episc. Th. 34. Epistola ejus ad Constantium de visa Hierosolymis Cruce Th. 35.

Cyrillus Alexandrinus Episc. Th. 71. 76. 77. 78. 84. ejus contra Julianum Th. 44 scripta à Timotheo Æluro depravata Th. 95.

Cyrus Episcopus CPol. Th. 312. 319. 326.

Cyrus Hieropolitanus Th. 115.

Cyrus ex præfecto Episcopus Smyrnæ Th. 83.

Dadoës Massalianorum antesignanus Th. 54.

Dalmatius Monachus, Episcopus Cyzicenus Th. 75.

Damastes ὁ Σιγαιεύς Sigeensis 192.

Damasus Romæ Episc. Th. 34. 53. 56.

Daniel Propheta 230. 231. 232. 249. ejus LXX. hebdomades 309. seq. 323. seq. 349.

Daniel Stylites Th. 98. 105.

David Beseer, Spatharius Martyr. Th. 368.

Δήχαρον ὁ ποιητὴς ἔχ. ὁ ῥήτωρ, 162. leg. ut apud Malalam, Δείναρχον.

Demagoras Historicus 192.

Demetrianus Antiochiæ Episc. 381.

Demetrius Phalereus 272. Olymp. CXXXI. defunctus 273. legislator tertius Atheniensium 273. 274.

Demetrius Alexandria Episc. 354. 355.

Democritus Abderites Philosophus Physicus 238. 248. 253.

Demophilus Arianus Episcopus CPol. Th. 49. 58.

Demosthenes Rhetor 260. alius Valentis Imp. coqvus Th. 54.

Dexippus 263. 334. 376.

Diaconica Epistola de pace, à Dionysio Alex. missa Romam per Hippolytum in caussa Novati 375.

οἱ περὶ Διαγόραν Φυσικοὶ Φιλόσοφοι i. e. Diagoras (non *Diagora* auditores ut Interpres) 254.

Didymus in quinta Synodo damnatus Th. 193.

Didymus ἐν ἰσορίᾳ ξένη 161. 162.

Dinarchus 162. supra, Decharnus.

Dio Phœniciarum rerum scriptor 182. forte Dinon.

Aa

Dio



Dio Philosophiæ cultor & Platonis 258. 259.

Diodorus Siculus 92. 165. 166. 168. 179. 262. 267. 275. 284. 359. ἐκ τῆς ζ'. 194.

Alius Diodorus Isocratis æqualis 257.

Diodorus Tarfi Episc. à Meletio ordinatus Th. 57.

Diogenes Cynicus 258. 260.

Dionysia Martyr. 368.

Dionysius ὁ τῶν πόλεων γραψας 274. Dionysius Chalcidensis 193. 275. 276.

Dionysius Episc. Alexandrinus. 177. 275. 276. 363. 365. 366. 368. Ejus Epistolæ 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. de fuga sua narratio 365.

Dionysius Corinthi Episc. 341. 344. 345. 352.

Dionysius Episcopus Rom. 381.

Dionysius Halicarnassensis ἐν πρώτῃ τῶν Ῥωμαϊκῶν ἱστορίῳ 194.

Dioscorus Alexandria Episc. Eutychianus Th. 84. &c.

Dioscorus junior, Alexandria Episc. nepos Timothei Æluri. Th. 139. 141.

Dioscorus Martyr 368. 369.

Dodonæ Oraculum 213.

Dolichianus Hierosol. Episcopus 355.

Domitianus Melitinæ Episc. Th. 224. 238.

Domnus Antiochiæ Episc. 381. 385.

Domnus Demetriani F. Antiochiæ Episc. 391. alius junior Antiochiæ Episcopus Th. 82. 87. 92. alius Th. 190.

Dorothei Alexandrini Monachi volumen ingens pro Chalcedonensis Synodi defensione Th. 131.

S. Dorotheus Martyr Alexandria Th. 56.

Dorotheus Tyri Episc. sub Diocletiano & Juliano Confessor, Græce & latine doctus in utraque lingua plura monumenta composuit, & de Byzantinis aliarumq; sediū Episcopis scripsit, Th. 19. obiit sub Juliano, anno ætatis CVII. ibid. & 41.

Draconis leges 349. ætas 213.

Elcesaitarum hæresis 362.

Eleazarus senior, Martyr 286.

Eleusius Cyzici Episcopus Macedonianus Th. 47. 58.

Elevtherius Episcopus Rom. 353.

Eliæ Prophetæ liber Apocryphus 27.

Elias Hierosol. Episcopus Th. 122. 129. 131. 134.

Elifæus Irenes Evnuchus Gallos Græcam linguam docet. Th. 384.

Elpidius magnæ Ecclesiæ Diaconus qui in sextam Synodum anathema pronunciavit Th. 320.

Empedocles Agrigentinus 253. 254.

Eno-



- Enochi liber Apocryphus 11-13.  
24. 25. 26. 32. 33. 79.  
Enthusiastarum Evchitarum Mas-  
salianorum hæresis Th. 54.  
Ephorus Historicus 43. 172.  
Ephræm Episcopus Hierosol.  
350.  
Ephræmi Syri λόγοι εἰς τὸν πατέρα  
σου 15. S. Ephræmi laus Th.  
53. 54.  
Epictetus Philosophus 351.  
Epicurus Philosophus 275. mor-  
tuus αὐτοματίης 276.  
Epimetheus 150.  
Epiphanius CPol. Episcopus Th.  
142. 145.  
Epiphanius Episcopus Cypri Th.  
67. 68.  
Erasistratus Medicus Seleuci Re-  
gis 274.  
Eratosthenes 180. 282. Regum  
Ægypti Thebanorum nomina  
à sacerdotibus Diospolitans  
accepta in Græcam lingvam ex  
Ægyptia Regio jussu transtulit.  
91. 147. καὶ τὴν τῆς Ἑρατοσθένους  
χρονολογίαν 193.  
Erinna poëtria 260.  
Esaïas Rhodi Episcopus Th. 150.  
Esdras 27. 216. 217. 223. 225. 229.  
233. 236. 241. 244. 245. 249.  
250. sq. ἡ τῆς Ἑσδρα γραφὴ τελευ-  
τῶσα τῶν ἐνδιαθήκων βιβλίων τῆς  
παλαιᾶς θεοπνεύστη γραφῆς 250.  
Evagoras Rex Cypri ab Isocrate  
laudatus 258.  
Evagrius Episcopus CPol. Th. 49.  
Evagrius alius damnatus in quin-  
ta Synodo Th. 193.  
Evangelia Apocrypha & παιδικὰ  
& σωτῆρς ἡμῶν 317.  
Evaristus Episcopus Rom. 344.  
Evchitæ Th. 54.  
Evctæus Musæi pater 153.  
Eudocia Leontii Philos. filia Th.  
72. &c.  
Eudoxius Episc. CPolitanus Th.  
38. 46. 49.  
Eudoxius Cnidius 257. Astrolo-  
gus 258.  
Evenus ἐλεγείας ποιητής 254.  
Evgamon Cyrenæus ὁ πρὸς Τηλεγο-  
νίαν ποιήσας 239.  
Eulogius Alexandrinus Episc. Th.  
211. alius Episcopus Edessæ  
Th. 59.  
Eumenes Alexandria Episc. 350.  
351.  
Eumolpidæ ab Eumolpo 161.  
Eunomius Arianus, Samosatenus  
Episc. Th. 50. alius Episcopus  
Cyzici Th. 47. 49. &c.  
Evodius Episcopus Antioch. 332.  
334. alius Episcopus, Hormis-  
dæ ad Synodum Heracleen-  
sem legatus Th. 137.  
S. Euphemia Th. 82. 370.  
Euphemius Episcopus CPol. Th.  
115. &c.  
Euphila Εὐφίλας (aliis U'phila)  
Gothorum Episcopus, Arianus.  
Th. 55.  
Euphræmius CPol. Episcopus Th.  
115. &c.



Euphrasius Antiochiæ Episc. Th.

143. 147.

Euphrates Philosophus 345. 351.

Euphronius Antiochiæ Episc. Th.

27. in Synodo CPol. damnatus Th. 59.

Eupolis Comicus 257.

Euripides 149. 248. 254. 263.

Eusebius Pamphili 19. 35. 36. 41.

42. 53. 54. 55. 57. 59. 60. 61. 62.

63. 65. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73.

74. 76. 77. 79. 80. 81. 82. 83. 84.

85. 86. 87. 88. 92. 99. 106. 111.

115. 116. 121. 156. 174. 175.

176. 181. 197. 202. 204. 214. 217.

226. 227. 228. 249. 255. 288. 291.

309. 324. 326. 342. 348. 355.

364. seq. 376. 377. Ecclesiastica

Historia 335. 387. seq. ἐν τοῖς

χρονικοῖς 40. χρονικὴ συγγραφή

168. ἐν τῷ κανόνι 335. ἐν τῷ 8

κανόνος προλόγῳ 63. 65. repre-

henditur non raro à Syncello

ut 20. 62. 67. 68. 69. 71. 79. 150.

153. 164. 165. 168. 169. 170. 203.

227. 376. interdum & defendi-

tur ut 17. ubi πολυμαθὴν vocat &

35. 40. Origenis sequitur dog-

mata 355. 364. 376. ὀκτάβιβλος

(leg. ὀγδόη βιβλ.) Ἐκκλησια-

στικῆς ἰστορίας. Th. 5. an Aria-

nus Th. 22. 28. ὁμοασίῳ assen-

titur Th. 16. Athanasius ab

hoc Eusebio timet Th. 25. Bi-

bliothecam jussu Constantini

instruit. Th. 21. brevi post de-

functum Constantinum Ma-

gnum mortuus Th. 28.

Eusebius Cæsareæ Cappadociæ

Episcopus Th. 49. 50. alius Epi-

scopus Alexandrino Episcopa-

tu repudiato Emesenus, Sabel-

lianus Th. 3. Alius Nicome-

dienlis Th. 17. &c. Alius Epi-

scopus Romæ Th. 5. alius Eu-

sebius Samosatenus Episcopus.

Th. 50. 57. alius Samosatensis

Episcopus junior Th. 115.

Eusebius CPol. urbis Scholasticus

Th. 76. inde Episcopus Dory-

læi Th. 86. 87.

Eustathius Episcopus Antioch.

Th. 16. 49. 114.

Eustathius Sebastenus, princeps

Massalianorum Th. 54.

S. Eustathius presbyter CPol. Th.

27.

Euthymius Episcopus CPol. Th.

484. 487. alius Euthymius Epi-

scopus Sardus, Imaginum de-

fensor. Th. 44.

Eutyches hæreticus Th. 86. 87. 91.

Eutychianus Episcopus Rom. 386.

Evzoius Diaconus Alex. Th. 24.

25. Antiochiæ Episc. Arianus

Th. 39. 47.

Ezechiël Propheta 219. 225. 229.

Fabianus Episcopus Rom. 362.

363.

Fabianus Antiochiæ Episc. 375.

Q. Fabius 193. ὁ τὰς ῥωμαίων

πράξεις ἀναγράψας 194.



- Felix Episcopus Rom. 386. Th. 34.  
111. &c. 147.
- Festus Rom. Senator festum Petri  
& Pauli obtinet celebrari  
CPoli Th. 123.
- Flavianus Antiochiæ Episc. 363.  
Th. 54. &c.
- Flavianus Episcopus Rom. Th.  
84. &c.
- Eronto Rhetor 353.
- Frumentius primus Indorum Epi-  
scopus Th. 19.
- Gainas Alexandria Episc. Th. 124.
- Galenus Medicus Pergamenus  
353.
- Cornelius Gallus 308.
- Gamaliel Pauli Apostoli præce-  
ptor, Stephani protomartyris  
funus curat Th. 74.
- Gelasius Romæ Episc. Th. 118.
- Geneseos liber 1. 9. 10. 13. 19. 33.  
37. 41. 45. 49. 50. 78. seq. 93. 94.  
95. 100. 102. 105. 108. 110. 111.  
116. 160. 201. 235.
- Geneseos parvæ liber Apocryphus  
4. 5. 8. seq. 98. 99. 102. 108. Ex  
eadem quoque petita sunt quæ  
10. 11. præter sacras litteras  
tradit Syncellus.
- Gennadius Episcopus CPol. Th.  
95. &c.
- Georgius Alexandria Episc. Aria-  
nus Th. 31. 37. 40. alius Geor-  
gius Episc. Alex. junior Th. 253.
- Georgius Apameæ Episcopus Th.  
320.
- Georgius Episcopus CPol. Th.  
300. 301.
- Georgius Cyprius Th. 359.
- Georgii Syncelli Chronographia  
Th. 2.
- Germanio Episc. Hierosol. 357.
- Germanus Cyzici atq; inde CPol.  
Episcopus Th. 320. &c.
- Γεωφὴ τῶν Γιγάντων à Cainano in  
agro reperta & abscondita 80.
- Gorgias 257.
- Gregorius Episcopus Alex. Aria-  
nus Th. 30. 31.
- Gregorius Antiochiæ Episc. Th.  
206.
- Gregorius Nazianzi Episc. Theo-  
logi Pater Th. 49.
- Gregorius Nazianzenus ὁ μέγας ἐν  
Θεολογίᾳ Γρηγόριος 3. 31. 377.  
Episcopus CPol. Th. 52. &c.
- Gregorius Nyssæ Episcopus Th.  
52. 59.
- Gregorius Thaumaturgus. 376.  
ejus templum Neocæsareæ Th.  
124.
- Gregorius Romæ Episc. Th. 338.  
342. 343.
- Gregorius Episc. Sinopensis Th.  
396.
- Hecataeus 43.
- Hegesippus 337. 344. 345.
- Helena Simonis Magi 331.
- Hellanicus Lesbicus 43. 167. 238.
- Henecas Episcopus Hierosol. 349.  
leg. Σενεκᾶς ex Eusebio.



Heraclas Alexandriae Episc. 361.  
362. 363.

Heraclius ὁ σκοτεινός 238. 254.

Hermes ἐν τοῖς Φυσικοῖς 13. 35. ἐν  
τοῖς Γενικοῖς & κυραννίσ: βιβλοῖς  
35. 52. Hermetis primi sive  
Thothi columnæ ex Ægyptia-  
ca lingua in Græcam translatae  
ab Agathodæmone. 40. Ex se-  
cundi Hermetis libris tradita à  
Manethone, ibid.

Hermion Episc. Hierosol. Th. 10.

Herodes Atticus Rhetor 350.

Herodianus γραμματεὺς (l. Γραμ-  
ματικός) ἀείσθ. 353.

Herodianus qvi Mauricio Imp.  
eventura prædixit Th. 238.

Herodotus Halicarnasseus 55. 63.  
162. 167. 169. 250. ἐν τῇ δευτέ-  
ρᾳ 64. 149. Ἐτιμήθη ὡς αἰ τῆς  
Ἀθηναίων βελῆς ἐπαναγνὼς αὐτοῖς  
τὰς βίβλους 247. seq.

Heron Martyr 368.

Heron Thebaidos Episc. Th. 43.

Herophila Sibylla 213.

Heros Antiochiæ Episc. 350.

Hesiodus 43. 66. 173. 176.

Hestæus 43. ubi Αἰτιαὶ scriptum  
pro Ἐπαιός.

Hesychius presbyter atqve Epi-  
scopus Hierosol. Th. 71 79.

Hieremias Propheta. 216. 217.  
218. 219. 223. 225. 229. 233. 235.  
236. 246. 250.

Hieronimi Ægyptii Φοινικικά 43.

Hilarion Episcopus Hierosol. Th.

34. alius Episcopus Romæ. Th.  
97.

Hipparchia Philosopha, Cratetis  
uxor 260.

Hippias 257.

Hippocrates Cous 248. 253.

Hippolytus Portus Episcopus &  
Martyr ἐν τῷ κτ' πλὴν Σωπείναν καὶ  
τὸν Δανιὴλ συγγράμματι 218. 219.  
230. Ejus Cyclus Paschalis 315.  
varia scripta 358. εἰς πλὴν Ἑξαή-  
μερον καὶ εἰς τὰ μτ' πλὴν Ἑξαήμερον,  
in Ezechielis & Danielis & ple-  
raqve aliorum Prophetarum  
vaticinia, tum in Cantica, & in  
Apocalypsin, & adversus Mar-  
cionem atqve alias hæreses, &  
Canonem Paschalem XVI. an-  
norum in annum primum  
Alex. Mammææ. ibid.

Homerus 66. 73. 156. 157. 169.  
173. (ubi pro Ἡσίοδον σύγχρονον  
ὁμᾶ leg. σύγχρονον Ὀμήρῳ) 176.  
178. 180. 181. 296.

Horatius 318.

Hortensius 318.

Horus Ægyptius 72. 151.

Hosius Cordubensis Episc. Th. 14.  
36.

Hyginus Episcopus Rom. 350.

Hymenæus Episcopus Hierosol.  
386. 387. Th. 4.

Hypatia Philosopha, Theonis Fi-  
lia Th. 70. seq.

Hypatius Heracleensis Episc. Th.  
46.



- Jacobus Thaumaturgus Th. 86.  
 Jacobus Nisibenus Th. 16. 28.  
 Jacobus Protospatharius Confessor Th. 382.  
 Jacobi Apostoli Epistola 329.  
 Ibas in Ephesina Synodo depositus Th. 87.  
 Idæi Dactyli, ferri & operum ferrariorum inventores 158.  
 Jeremiæ Apocrypha 27.  
 Jesus Siracides auctor Panareti summus Pontifex post Oniam 276.  
 Ignatius Episcopus Antiochenus 342. Martyr. 347.  
 Ignatius Episcopus CPol. Photii adversarius Th. 460. &c.  
 Liber Ἰουδῶν, Zofimi. 13.  
 Ingenes Ἰγγένης (Ingenuus) Martyr. 369.  
 Innocentius Romæ Episc. Th. 64. 68.  
 Joannes Chrysostomus 4. Th. 64. &c. ejus Orationes de statuis Th. 62.  
 Joannes Episcopus Hierosol. 348. alii Th. 65. 134. 136. 183. 208. 314.  
 Joannes Antiochenus Episcopus Th. 73. &c. alius junior Th. 107. alius Th. 110.  
 Joannes Alexandriæ Episc. Th. 205. 206. alius junior 248. Joannes Hemula Alexandriæ Episc. Th. 121. Joannes Nicæota Episcopus Alex. Th. 127. &c. Joannes Tabennesiotes  
 Alexandriæ Episcopus Th. 110. 112.  
 Joannes Episc. Apameensis Th. 98.  
 Joannes Evangelista 345. 347. ejus Apocalypsis 344.  
 S. Jo. Baptistæ reliquiæ Th. 64. 362.  
 Joannes Manichæus, Timothei Episcopi CPol. Archidiaconus Th. 135.  
 Joannes Callistrati Monachus, Monothelita, Philippico præfagiens Imperium, Episcopus CPol. Th. 319. 320.  
 Joannes Cappadox, Episc. CPol. Th. 140. 142.  
 Joannes Nestevtes Episc. CPol. Th. 212. 213. 225. Alius Joannes Episc. CPol. Th. 293. Alius Joannes Syncellus Th. 453. 457. Joannes Hylilas, Lector, imaginum oppugnator cum Leone Armeno Th. 435. &c.  
 Joannes Mansur, Chrysoroboras, Damascenus, assertor imaginum Th. 342. Ejus Encomium Petri Majumæ Martyris Th. 350.  
 Joannes Romæ Episc. Th. 142. Alii Th. 199. 208. 274.  
 Jonas Propheta 204. 214.  
 Flav. Josephus 8. 36. 42-44. 62. 63. 65. 98. 102. 105. 106. 108. 110. 112. 121. 134. 135. 148. 174. 182. 196. 226. 233. 240. 272. 273. 289. 296. 306. 317. 320. 325. 331. 334. 335. 339. 342. 364. 365. ἐν τοῖς Μακκαβαϊκοῖς 249. 273. δύο λόγοι



λόγοι πρὸς ἔλεγχον Ἀπίων 63.

103.

Josephus Episcopus Hierosol. 350.

Josephus Catharorum præpositus  
sive Episc. Novatianus Th. 397.

Josephus Thessalonicensis Episc.  
Th. 409.

Josua liber 143. seq.

Iphitus Olympicorum ludorum  
instaurator 196.

Irenæus 344. 347. 354. è libro  
secundo adversus hæreses 345.

S. Irenes templum Th. 18.

Isaacus Episc. Hierosol. Th. 236.

Isaacus Monachus, Valentis Imp.  
cladem præfagiens Th. 55. 56.

Ischyra Athanasio insidiatus Th.  
24. seq.

Isæus Rhetor 253.

Isidorus Martyr 368.

Isocrates Rhetor 257.

Judicum liber 150.

Julianus Sabas Antiochenus Asce-  
ta Th. 53. alius Martyr 368.

Julianus Imp. contra Evangelia  
scripsit Th. 44.

Julianus JCtus 353. interfectus  
à Commodo 354.

Julianus Episcopus Hierosol. 351.  
353. alius Cariæ & hinc Hali-  
carnassi Th. 132. &c. alius  
Mopsvestiæ Th. 115. alius An-  
tiochiæ Episc. Th. 99. 104.

Julius Episc. Alexandriæ. 354.  
alius Romanus Th. 23. &c.

Julius Canus, Stoicus Philosophus  
interficiendus à Caligula, pro-

mittens Antiocho Seleuciensi  
amico suo se post mortem edo-  
cturum amicum de statu ani-  
mæ suæ 330.

Justina, de qua in suppositiis actis  
Cypriani 363.

Justiniani Imp. hymnus qui inci-  
pit: ὁ μοι οὐρανός Th. 183. Ho-  
rologium ibid.

Justinus Martyr 333. cognomen-  
to Philosophus 350. ἐκ τῆς πρώτης  
λόγος πρὸς Ἀντωνίνον βασιλέα ὑπὲρ  
Χριστιανῶν. Apologiam suam  
obtulit Antonino Pio. ibid. re-  
prehendit Crescentem Cyni-  
cum 351.

Justus 63. 65. 121. 148. Tiberien-  
sis, Judæus Historicus 346. κα-  
θὼς ζινεὶ τῶν ἐκ περικομῆς ἰσορρήκα-  
σιν 120.

Justus Episcopus Hierosol. 347. 349.  
alius Episc. Alexandriæ. ibid.

Juvenalis Hierosol. Episcopus Th.  
80. 91. 92. 96.

Laas cum Timæo Historico alle-  
gatur 193.

Laurentius antiPapa, deinde Epi-  
scopus Nucerinus Th. 123.

Leges XII. tabularum 254.

Leo Cubicularius Confessor Th.  
382.

Leo Musicus Th. 479.

Leo Philosophus & Astrologus  
conjector. Th. 454. Ludo  
CPol. à Theophilo Imp. præfe-  
ctus 455. Metropolita Thessa-  
loni-



- Ionicensis Th. 465. ejus præ-  
 sagia. ibid. & Th. 470.  
 Leo I. Episcopus Rom. Th. 82. 87.  
 90. ejus Epistolæ ad Flavianum  
 & coactam ab eo Synodum Th.  
 86.  
 Leo III. Th. 398. seq.  
 Leonides Origenis pater 355.  
 Leontius Antiochiæ Episc. Th. 38.  
 Leontius Philosophus Eudociæ  
 pater Th. 72.  
 Lesches Lesbicus, Parvæ Iliadis  
 auctor. 213.  
 Letoius Melitines Episcopus Mas-  
 salianorum adversarius Th. 54.  
 Levi Episcopus Hierosol. 349.  
 Libanius Sophista Th. 64. 65. Ma-  
 gister Joannis Chrysostomi  
 quem in schola sua sibi succe-  
 sorem optavit. ibid.  
 Liberius Romæ Episc. Th. 31. &c.  
 Linus Thebanus λευκός καὶ μα-  
 σκεργός 158. 162.  
 Linus Romæ Episcopus 341.  
 Livius Historicus 318.  
 Longinus Rhetor 384.  
 Lucas Evangelista 80. 93. 168.  
 169. 325.  
 Lucianus Antiochenus presby-  
 ter, Martyr Th. 9.  
 Lucius Episcopus Rom. 375.  
 Lucius Episc. Alexandriæ Arianus  
 Th. 40. &c.  
 Lucius Samosatensis Episc. Aria-  
 nus Th. 50.  
 Lucius Cæcilius λευκὸς καὶ κίγκλιος  
 (1. καὶ κίγκλιος) εἰς τὸ βιβλίου συν-  
 εδρίαι 193.  
 Lycurgi leges 185.  
 Lycurgus Olympicorum repara-  
 tor ludorum 196.  
 Lysias Rhetor 253.  
 Macar Martyr 368.  
 Macarius Hierosol. Episcopus Th.  
 12. &c. Alius Macarius junior,  
 itidem Episcopus Hierosol. Th.  
 204. 205.  
 Maccabæorum liber 376. sq. pri-  
 mus 285. 289. 293. secundus  
 249. 278. 293. tertius 281. 282.  
 293. quartus 279. 293. vide  
 & supra in Josepho, cujus ἰσοει-  
 κή καὶ καὶ de Maccabæis, in quo  
 Reges Græcorum ab Antigono  
 recensuerit, memoratur 273.  
 Macedonius Pnevmatomachus,  
 Episcopus CPol. Th. 35. seq.  
 Macedonius junior Episc. CPol.  
 Th. 120. &c.  
 Machesius Zelotes, Arabs, Chri-  
 stianorum & Judæorum perse-  
 cutor Th. 381. seq.  
 Malchion qui Paulum Samosate-  
 num coarguit 388.  
 Manetho 34. 37. 38. 40. 52. 53. 59.  
 69. 72. 73. 74. 78. 103. 104. εἰς  
 ὧν καὶ νεκταναβῶ ὁ Μανεδῶς  
 τὰς λαὶ δυναστείας Αἰγύπτου περι-  
 γράφει τρεῖς τόμους εἶναι, τὰ δὲ  
 μὲν πάντα ἐξ ἑλληνικῶν συγγρα-  
 φῶν 77. 78. 256. ψευδόμενον καὶ  
 μεγαλύνων τὸ τῶν Αἰγυπτίων ἔθνος  
 B b 15.



15. 17. 23. 37. Sebennyta, Ægyptius Sacerdos 40. scripsit ad Ptolemæum Philadelphum, eodem fere qvo Berofus tempore 16. 18. ἐν τῇ βίβλῳ Σω-  
 θεως 40. Ex columnis Hermetis profecisse se profitetur ibid. Epistola ad Ptolemæum ibid. Veteri Chronico Ægyptio receptus 51. ἐκ τῶ πρώτου τόμου Μα-  
 ρεδῶ, 60. ἐκ δευτέρου τόμου 59. 72. 73. ἐκ τρίτου. 78.
- Manichæi 386.
- Manichæi Pauliciani Th. 145. sq.
- Manus Hemeriæ Episcopus Th. 115.
- Marcellus Apameæ Episc. ob ever-  
 sa Gentilium templa occisus Th. 61.
- Marcellus Episc. Ancyranus in Synodo Sardicensi vindicatus. Th. 76.
- Marcellus Romæ Episcopus Th. 5.
- Marci Evangelium 332.
- Marcus Rhetor 350.
- Marcus Monachus Martyr Th. 40.
- Marcus Episcopus Hierosol. pri-  
 mus non Judæus 351.
- Mares defensor Arii Th. 17.
- Mares Episcopus Chalcedonensis qui Juliano exprobrat Apostasiam Th. 40.
- Mares Dolicæ Episcopus Th. 57.
- Maria soror Moysis 120. Maria. Ἐβραῖα σοφὴ cum qva ver-  
 satus, & à qva Chemicam ar-  
 tem didicit Democritus 248.
- Martinus Episcopus Rom. Th. 276 288.
- Martyrius Antiochenus Episc. Th. 94. &c. alius Episcopus Hiero-  
 sol. Th. 119.
- Marutha Mesopotamiæ Episc. Th. 71. 72.
- Massalianorum hæresis Th. 54.
- Mastipham ( Cedreni Codicibus *Mastiphat* ) Dæmoniorum prin-  
 ceptus ejusque cum DEo collo-  
 quium 102.
- Mathematici ( Astrologi ) à Do-  
 mitiano ejecti 343.
- Matthæus Evangelista 35. 219.
- Matthæus Hierosol. Episcopus 343.
- Matthias Apostolus 328.
- Maximianus Episc. CPolitanus Th. 78. 79.
- Maximus Monachus & Philoso-  
 phus ἐν τῷ πρὸς Πάρα λόγῳ 305. 315. Maximus Confessor 371.
- Maximus Abbas Th. 275. &c.
- Maximus Tyrius Antonini Philo-  
 sopher præceptor 351.
- Maximus Alexandria Episc. 381. 385. 386.
- Maximus Antiochiæ Episc. 353. 354 alius junior Th. 87.
- Maximus Episcopus Hierosol. 351. alius junior 354. alius Th. 21. &c.
- Mazabanus Hierosol. Episcopus. 363. 375. 381.
- Megasthenes ἐν τῇ δ' τῶν Ἰνδικῶν. 221.

Melam-



- Melampus Vates 161.  
 Meletius ( in Ægypto Episc. ) à  
 qvo Meletiani Th. 17. 24.  
 Meletius Antiochiæ Episc. Th.  
 47. &c.  
 De Melchisedecho 98.  
 Melissenus Dux, Martyr Th. 455.  
 Melissus Physicus Philos. 248.  
 Melitonis Sardium Episcopi Apo-  
 logia pro Christianis 352.  
 Memnonis admiranda statua  
 ὁ φθερζόμενος λίθῳ 72. à  
 Cambyse confracta 15.  
 Memnon Ephesiorum Episcopus  
 Th. 78.  
 Menandri Comici primum dra-  
 ma ὀργή 275.  
 Menander Ephesius, Historicus.  
 183.  
 Menas Episc. CPolitanus Th. 184.  
 &c.  
 Menedemus ad Valentem lega-  
 tus, Martyr Th. 50.  
 Menedemus Philosophus 272.  
 274.  
 Mercuria Martyr 368. μερκερία.  
 Mercurius Trismegistus. supra in  
 Hermes & Manetho.  
 Meropius Tyrius Philosophus  
 Ædesii & Frumentii Præceptor  
 qvi Indos Christianam religio-  
 nem docuerunt Th. 19.  
 Mesomedes Cretensis Poëta 351.  
 Methodius Monachus, Episcopus  
 CPolitanus Th. 457. 460.  
 Metranus Martyr 366.  
 Metrophanes CPol. Episcopus  
 Th. 10.  
 Michæas Propheta 174. 187. 199.  
 Miltiades Episc. Romanus Th. 6.  
 14.  
 Minois leges 163.  
 Mochus 43.  
 S. Mocii templum Th. 18.  
 Modestus Hierosol. Episcopus Th.  
 278.  
 Monotheletæ Th. 274. seq.  
 Montanistæ ad baptismum coacti  
 vivos se comburunt Th. 336.  
 Moysis Apocalypsis 27. alio titu-  
 lo parva Genesis. ὡς ἐν λεπτῇ  
 φέρεται γενέσει, ἣν καὶ Μωυσεὺς εἰνά  
 φασί τινες Ἀποκάλυψιν. 4. in la-  
 tina versione Syncelli pag. 31.  
 pro verbis : à Moysse plagiario  
 subrepta, legendum à Moysse sive  
 Moysi subrepta plagio. Antiquis-  
 simæ Græcorum res Moysse  
 non antiquiores 65. Moysis  
 ætas 62. 69. primus & præstan-  
 tissimus Chronologus 143.  
 Moyses Antiochenæ Ecclesiæ Dia-  
 conus Th. 366.  
 Moyses Solitarius, Episcopus Sa-  
 racenis datus Th. 54. seq.  
 Musæus Nymphæ & Eumolpi F.  
 153. 156.  
 Musianus ( leg. Musanus ) ἐκκλη-  
 σιαστικός συγγραφεύς 355.  
 Myrtæus Atheniensis Poëta 213.  
 leg. Tyrtæus.



- Narcissus Hierosol Episcopus 354.  
355. 359. Alius Narcissus Com-  
modi percussor 354. alius fau-  
tor Arii Th. 17.  
Nathan Propheta 176. 181.  
Naum Propheta 201.  
Nectarius ex prætore nondum  
baptizato Episcopus CPol. Th.  
59. seq.  
Neemias 249.  
Nestorius hæresiarcha Episc. CPol.  
76. sq. Nestoriani 263. 273. &c.  
Nicator Sophista Athenis 362.  
Nicephorus Patriarcha CPol Th.  
407. &c. Synodicæ ejus ad Leo-  
nem Papam Th. 419.  
Nicetas Episcopus CPol. Th. 369.  
&c.  
Nicetas Heliopoleos Episcopus  
Th. 360.  
Nicetas Xylinites, monachus &  
Oeconomus magnæ Ecclesiæ  
CPol. Th. 472.  
Nicolaus (Damascenus) Histori-  
cus 43.  
Nicolaus ἀπὸ καυκοδιακόνων (à Ca-  
licibus olim minister) σοφιστῆς  
γεγονὼς τῆς ἱατρικῆς Ἰππιστημῆς,  
Monothelita Th. 320.  
Nicolaus πρεσβυτέρ. & f. Man-  
sionarius S. Diomedis, Basilio  
præfagiens Imperium Th. 459.  
471.  
Nicolaus Monachus iconoclasta,  
Th. 413. 421.  
Nicolaus Myræ Episcops Th. 408.  
Nicolaus Mysticus, Episcopus  
CPol. Th. 480. &c.  
Nicolstratus ὁ λογοποιός 353.  
Nilus Ægypti Episcopus, Martyr.  
Th. 9.  
Nonnus Edeffenus Episc. Th. 79.  
Novatus hæreticus 370. seq.  
Oannes ὠάννης πρὸς ἡμεῶν καὶ πολι-  
τείας χάριτας 29.  
Oded Propheta 199.  
Oenomaus Philosophus 349.  
Olda Prophetissa 214.  
Oppiani Cilicis Halievtica 352.  
353.  
Optimus, Pisidiæ Episcopus Th.  
52.  
Oracula 196. 198. 212. 262.  
Origenes Leonidæ F. 355. 358.  
361. 362. 364. seq. 377. ad Phi-  
lippum Imp. scribit 362.  
Orpheus Lyricus 156.  
Ab Ostano Medo sacris literis im-  
butus Democritus 248.  
Oziel Propheta 187.  
Palæphatus 161. ἐν πρώτῳ 162.  
ἐν πρώτῃ ἀπίστων 163.  
Palladius Antiochiæ Episcopus  
Th. 116. 117.  
Pambecus Astrologus 360.  
Pammenes Chymiaæ studiosus  
248.  
Pamphilus Presbyter Cæsareensis,  
Martyr Th. 9.  
Pamprepius Magiæ accusatus & ut  
præstigiator ab Illo & Leontio  
occisus Th. 110. 112.



- Pancratius Astrologus falsus divinus à Bulgaris occisus Th. 395.
- Panodorus Monachus Ægyptius & Anianus coævi 34. Panodorus tamen post Anianum scripsit 35. sub Arcadio Imp. 326. Astrologiæ peritus 35. Chronologiæ & historiæ non indiligens scrutator, ἀλήθειαν ἀπα-  
σαμένῳ ἐν πολλοῖς 326. Citatur præterea 16. 17. 18. 32. 33. 34. 35. 36. 40. 41. 79. 223. 312. 313. 326. 327.
- Pantæus Stoicus 355.
- Panyasis Poëta 248.
- Paphnutius Confessor Th. 17.
- Papias Hierapoleos Episc. 332. 346.
- Paralipomenon libri 216. 218. 221. 222. 225. 235. 236. 345.
- Parmenides Philosophus 253. 254. 257.
- S. Pastillus Pergensis Episcopus Th. 359.
- Patrophilus Scythopolitanus Episcopus Arianus Th. 26. &c.
- Pauliciani Th. 360. 413. 417.
- Paulinus Antiochiæ Episc. Th. 10. alius junior Th. 47. 57. 59.
- Paulinus Eudociæ charus & ob pomum ab ea datum occisus Th. 85.
- Paulus Apostolus 98. 328. Epistola posterior ad Timotheum 335. Apocryphis usus 27. Martyrium Petri & Pauli 339. 340. 341.
- Paulus Alexandriæ Episcopus Th. 185. 188.
- Paulus Episc. Antiochenus Th. 141.
- Paulus Callistrati Monachus qui Leontio Imperium prædixit Th. 307.
- Paulus Confessor Episcopus CPol. Th. 30. &c.
- Paulus Monothelita Episc. CPol. Th. 275. 283.
- Paulus tertius Episcopus CPol. Th. 303.
- Paulus Lector Cyprius, Episcopus CPol. Th. 332. 385. seq.
- Pauli leprosi Monasterium Alexandriæ Th. 98.
- Paulus Neocæsareensis Episc. qui Concilio Nicæno interfuit Th. 16.
- Paulus & Σακελλίς Sacelli præpositus Th. 471.
- Paulus Samosatenus, Antiochiæ Episc. 381. 387. 388. 389. 390. 391.
- Pelagia, quæ & Margarita, Nonni studio Antiochiæ conversa Th. 59.
- Pelagius Laodicæ Episc. Th. 52. 59.
- Pelagius Patricius & θωμάς ὁν πε-  
εὶ ποίησιν ἐπὶ ἁγίων ἀξιόλογῳ Th. 116.
- Pelagius Romæ Episc. Th. 195.
- Peleus Ægypti Episcopus Martyr, Th. 9.
- Peregrinus Philosophus 351. 352.



Periamder Cypseli F. 213.

Pericles 253.

Persicus (lege Priscus) Thrax Historicus Th. 100.

Petrus Apostolus 11. 13. Epistola prior 331. 332. Antiochenam Ecclesiam rexit ad obitum usque, Romanam fundavit, & Alexandriam misit Marcum 331. Martyrium Petri & Pauli 339. 340. 341.

Petrus presbyter Alex. operum Cyrilli ab Timotheo Aeluro corruptorum testis Th. 95.

Petrus Martyr Alexandriae Episc. Th. 5. 9. alius junior Th. 51. 56. tertius Th. 284.

Petrus Apameæ Episc. Eutychianus Th. 142.

Petrus Basilii M. frater Th. 52.

Petrus Damasci Metropolitæ Th. 349.

Petrus Cnapheus s. Fullo ex Chalcedonensi presbytero Episcopus Antioch. Th. 97. &c.

Petrus Hierosol. Episcopus Th. 190.

Petrus Majumæ notarius, Martyr Th. 349. 350.

Petrus Mongus Episcopus Alex. Th. 107. &c.

Petrus Oeconomus & Petrus S. Sabæ præpositus, Adriani Papæ ad septimam Synodum legati Th. 388.

Phanocles 161.

Phemonoë poëtria 161.

Pherecydes Historicus, Pythagoræ Magister 238.

Phidias statuarius 248.

Phidon mensurarum & ponderum inventor 198.

Philacitus Antiochiæ Episc. Th. 31.

Philammon Delphicus 162.

Phileas Thmucos Episc. Martyr, Th. 9.

Philetus Antiochiæ Episc. 359.

Philippus Diaconus docens Samariæ 329.

Philippus Hierosol. Episc. 349.

Philippus Sidenensis sive Sidetes Presbyter Anno 22. Theodosii junioris scribit Historiam Christianam libris XXXVI. Th. 75.

Philistus 172.

Philo Judæus 196. ejus liber secundus de sua legatione 329.

Flaccus sive liber in Flaccum 331.

Philochorus 148. 153. 180. ubi male interpretatur: *Philochorum rerum Jonicarum & Coloniarum scriptorem*, nam in Græco est: οἱ δὲ περὶ Φιλόχορον (scil. Φασὶ γεγενῆσθαι Ὅμηρον) τὸν τῆς Ἰωνικῆς ἀποικίας κατ' ἓνα τῶν ἀπὸ βίης ἀρχόντων Ἀθήνησιν Ἀρχιπῶον. *Philochorus affirmat Homerum ex Jonica Colonia ortum fuisse tempore unius ex Archontibus perpetuis nomine Archippi. Idem ἐν Ἀτθίδι δευτέρῳ* 158. 161. 162. 163.



- Philogenes Antiochiæ Episcopus Th. 9.
- Philostratus 346. Vita Apollonii 334. 343. 346.
- Philostratus Atheniensis *ιστοριογράφος*, imperante Aureliano. 384. *ἐν ταῖς ιστορίαις* 221.
- Phlegon 322. 324. seq.
- Phocylides Tragicus 238.
- Photius Patriarcha CPol. Th. 463. &c.
- Photius Abbas reconciliandis Ægypti Ecclesiis præpositus Th. 204.
- Phrauitas Episc. CPol. Th. 114.
- Phrynichus 254.
- Pindarius 254.
- Georgius Pisides (*ὁ ποιῆς*) allegatur ubi de rebus Heraclii agitur Th. 250.
- Pittacus 239.
- Pius Episcopus Rom. 351.
- Plato Comicus 247. *ἐν Σοφισαῖς* 149.
- Plato Philosophus 157. *ἐν τοῖς νόμοις* 163. *ἐν Τιμαίῳ* 126. ejus responsio ad interrogata Dionysii Tyranni 258. seq. Socratis auditor 257. 258. tempore Philippi Regis mortuus 263. allegatur 17. sed verba *ἅς Αἰγυπτίων οἱ ᾤοντο Πλάτωνι ἱερεῖς εἰς Σόλωνα καταριθμῶντες*, eruditus interpres male vertit: *quæ Solonē velut auctori Ægyptiorum sacerdotes apud Platonem quondam adscripserunt*, sensus enim est: *quæ Ægyptiorum sacerdotes ad Solonis usque tempora numerant apud Platonem*.
- Plato Moachus Th. 397. 407. 409.
- Plinii Secundi Epistola ad Trajanum de Christianis 346. seq.
- Plotini Enneades 361. *τῆς Πλατωνικῆς Διατριβῆς κατηγέρμηνος* 362.
- Plutarchus Chæronensis 299. 330. senex ab Imperatore iussus *Ἰπποτροπεύειν Ἑλλάδα* 349.
- Polemo Philosophus 276. alius Rhetor 350.
- Polemo 63. *ἐν πρώτῃ τῶν Ἑλληνικῶν ιστορίων* 64. 148.
- Polyænus Atheniensis *ιστορεῖ* 151. ubi de Memnonis statua à Cambyse confRACTA.
- Polybius 92. de Olympiadum origine 196.
- Polycarpus 347. 351. 352.
- Polyevctus Monachus, Episcopus CPol. Th. 509.
- Pontianus Romæ Episc. 361.
- Porcius Cato *ἀνὴρ φιλόσοφος καὶ συναγωγὴν τῶν δεχαιολογημένων ιστορίων* 193.
- Porphyrius Plotini auditor 362. à Christianis Cæsareæ Palæstinæ pulsatus ad Ethnicos defecit & contra Christianos scripsit Th. 44.
- Praulius Hierosol. Episcopus Th. 72. 76. 77.
- Praxilla 247.
- Priami Epistola ad Memnonem 155.



Primus Alexandriae Episc. 348.  
 Priscus Thrax, vide supra, Persicus.  
 Ab hoc Rhetore & Historico  
 diversus Priscus Thraciae dux  
 de quo Th. 219. 232. &c.  
 Proclus Cyzici & inde CPol. Epi-  
 scopus Th. 75. &c.  
 Proclus Onirocritas qui Anastasii  
 & Amantii insomnia exponit.  
 Th. 145.  
 Procopius scriptor Historiarum  
 in expeditione Vandalica Beli-  
 sario adfuit anno septimo Justi-  
 niani Th. 161. 162. 172.  
 Prodicus 257.  
 Prometheus 65. 149. 150.  
 Protagoras Sophista, cujus libros  
 igne damnarunt Athenienses  
 248.  
 Proterius Episcopus Alex. Th.  
 91 &c.  
 Protogenes, Sardicensis Episc.  
 Th. 36.  
 PseudoMessias Syrus de quo Th.  
 336.  
 Ptolemæus Martyr 260.  
 Ptolemæus Mendesium τῷ Αἰγυ-  
 πτίων ἀνέκαθεν ἱστορῶν 64.  
 Claudius Ptolemæus, ἐν τῇ μεγάλῃ  
 συντάξει τῇ τῆς Ἀστρονομίας τοῖς  
 ἀπὸ Ναβονασάρη χρόνοις ἑτά-  
 σιν 206. 207. ejus περὶ χειροὶ κα-  
 νόνες 52. 261. 263. 326. χαλ-  
 δαῖκός καὶ Ἀστρονομικός κανὼν 231.  
 Ptolemæi Philadelphi Regis Bi-  
 bliotheca 272.

Publius Hierosol. Episcopus 351.  
 Pyrrhus Episcopus CPol. Th. 275.  
 Pythagoras 247. à Cambyse ca-  
 ptus, Pherecydis discipulus 238.  
 Pythagoras pugil Olympioni-  
 ca 239.  
 Quadrati Apologia pro Christia-  
 nis 348.  
 Quinta, Martyr 366.  
 Regnorum libri 203. 204. 215.  
 218. 221. 222. 224. 225.  
 Repeatus Episcopus 180.  
 Rhadamantus 153. Lyciae prin-  
 ceps 158.  
 Παρεὶ ῥωμαίοις λογογράφος πα-  
 λαιὸς ἔδειξ 193.  
 Romanus Chalcedonis Episc. Th.  
 115.  
 Rufinus ἱστορεῖ Th. 19.  
 S. Sabæ Laura Th. 409.  
 Sabas ex antesignanis Massalia-  
 norum Th. 54.  
 Sabbatius à quo Sabbatiani Th.  
 53.  
 Sabellius hæreticus 378.  
 Sallustius Hierosol. Episcopus Th.  
 124.  
 Sallustius Historicus 318.  
 Samaritici Bibliorum Codices 80.  
 82. 85. 88.  
 S. Samuelis templum CPoli Th.  
 196.  
 Sardonius Episcopus Hierosol. 358.  
 Secundus S. Chrysostomi pater,  
 nobilis Antiochenus Th. 64.



- Secundus Ptolemaidis Ægypti  
 Episc. Th. 17.  
 Septem Ephesi dormientes Th.  
 76.  
 Septem sapientes Græciæ 239.  
 Septuaginta Interpretes 36. 41.  
 80. 81. 83. 86. 88. 89. 255. 269.  
 272.  
 Septuaginta & duæ gentes & lin-  
 gvæ ex confusione Babylonica  
 46. seq. 89.  
 Serapio Martyr 367. alius pœni-  
 tens 373. alius Antiochiæ  
 Episc. 355. alius Archidiacon-  
 us Antioch. Th. 67.  
 Serenus præfectus, pro Christianis  
 scribit ad Imp. Adrianum 348.  
 Sergius Episc. CPol. Th. 248. &c.  
 Severianus Gabalorum Episc. Th.  
 67.  
 Severianus Episc. Scythopolita-  
 nus Th. 92.  
 Severus Episcopus Antiochenus  
 Th. 132. &c.  
 Severus presbyter, Eudociæ co-  
 mes Th. 88.  
 Sextus Philosophus 349. Pytha-  
 goricus 316.  
 Sextus Plutarchi nepos 353.  
 Sibylla 44. Samia & Cumæa 213.  
 Simeon stylites Th. 86.  
 Simeon Ctesiphontis ArchiEpisc.  
 Martyr Th. 20.  
 Simmias Socraticus 257.  
 Simon Magus 330. 331. 333.  
 Simonides Musicus 213. ὁ μέ-  
 λωποιός sive Lyricus Poëta 238.  
 239. 254.  
 Simplicius Romæ Episc. Th. 100.  
 112.  
 Siricius Romæ Episc. Th. 57.  
 Sisinnius Episcopus CPol. Th. 75.  
 Sition (leg. Sotion) Philosophus  
 Alex. 318.  
 Socrates 254. Φιλόσοφος καὶ ἱε-  
 ρικός 257. 258.  
 Solon 239. ejus leges 349. Vide  
 & supra in Platone.  
 Sophocles ὁ τραγωδοποιός 254. 257.  
 Sophronius Hierosol. Episcopus  
 Th. 274. 279. 281.  
 Soterichus Cæsareæ Cappadoc.  
 Episcopus à Macedonio conse-  
 cratus Th. 131. Synodus Sido-  
 niæ ab eo celebrata contra  
 Chalcedonensem. ibid.  
 Sotion. supra, Sition.  
 Speusippus, Platonis successor  
 259. 260. 274.  
 S. Stephani protomartyris reli-  
 quia Th. 74. 75.  
 Stephanus Episcopus Rom. 381.  
 alius Th. 337. alius Th.  
 371.  
 Stephanus Cyzici Episc. Th. 250.  
 Stephanus Antiochiæ Episc. Aria-  
 nus Th. 35. alius Catholicus  
 Th. 107. 108. 110. alius junior  
 ibid. quartus Th. 349.  
 Stefichorus 239.



Studius qvi condidit Monasterium Acoemeteorum Th. 97.

Sunia, Vestalis 254.

Sylvanus, Emesæ Episc. Martyr. Th. 9. alius Gazæ Episc. Martyr. ibid. alius Sylvanus Episc. Tarsensis Th. 48. 58.

Sylvester Romæ Episc. Th. 6. alius junior Th. 6. 148.

Symmachus Romæ Episc. Th. 123.

Synodus Nicæna Th. 16. CPolitana Th. 58. &c. &c.

Tarasius patriarcha CPol. Th. 386. &c. Synodica ejus à Papa Adriano probata Th. 388.

Tatianus 63. 65. 121. 148.

Taurus Berytius Platonius 351.

Telefilla Poëtria 247.

Telephorus Rom. 349.

Terentius 318. Varronem intellige, non Comicum.

Terpander Musicus 213.

Tertullianus 328. 340. 346.

Thaddæus Apostolus CHristum prædicat Edessæ 329.

Thalassius ἀλαγχνόσκοπος sive extispex Juliano Imp. charus, ruina domus obruitur Th. 43.

Thales Philosophus. 213. 238. 239.

Thallus 92. libro tertio Historiarum 322.

Theætetus Mathematicus 248.

Themistocles Philosophus, sub Maximino Imp. 361.

Theo Hypatiæ præter Th. 71.

Theodoctes σεαυτοῦ (leg. ὁ Τεα-

υκὸς) δεῖμα πησας 272. vide infra in Theopompo.

Theodoritus Cyri Episc. Th. 87. Cyrilli capitula oppugnat Th. 78.

Θεόδωρος ἰσοεὐκὸς reprehenditur Th. 139.

Theodorus Medicus Th. 230.

Theodorus Atheus 275.

Theodorus Abbas Santabarenius Th. 473. &c.

Theodorus Alexandria Episc. Th. 246. alius Antiochiæ Th. 358. 361. 364.

Theodorus Abuces Monachus Th. 503.

Theodorus Graptus sive inscript<sup>9</sup> per stigmata faciem jambis & exul propter imaginum cultum, cum fratre Theophane Melodo Th. 455. 456.

Theodorus ad Valentem legatus Martyr Th. 50.

Theodorus Hierosol. Episcopus Th. 365.

Theodorus ὁ κρείθινος ArchiEp. Syracus. Th. 451. Memoratur hic etiam in Synodo VII. act. 7. T. 3. Concil. edit. Binianæ pag. 693.

Theodorus Mopsvestiæ Episc. à Joanne Antiochiæ Episc. & Synodo Oriental. declaratus Catholicus Th. 82. alius Theodorus Episc. Mopsvest. junior ad quem scribit Chrysostomus Th. 66.

Theo-



- Theodorus Pharanis Episcopus, antesignanus Monothelitarum Th. 274.
- Theodorus Protospatharius Craterus dictus, Martyr Th. 455.
- Theodorus Episc. Romæ Th. 275.
- Theodorus Studii præpositus Th. 407. &c. ei iniquior Theophanes Th. 422. seq.
- Theodosius Alexandriæ Episc. Th. 188. alius Ephesi Th. 359. alius Hierosol. Th. 92.
- Theodotus Melissenus Cassiteras, Episcopus CPol. 441. &c.
- Theognis Poëta 238.
- Theognis Arianus Th. 17. 26. 59.
- Theonas Episc. Alexandriæ 386. 387. Th. 4. Alius Marmarices Episc. Arianus Th. 17.
- Theopaschitæ Th. 97. 184.
- Theophanes Graptus, Melodus supra in Theodoro Grapto.
- Theophanes Cubicularius, confessor Th. 382.
- Theophantus Arii defensor Th. 17.
- Theophilus Antiochenus. 352. alius Martyr 369.
- Theophilus Alexandriæ Episc. Th. 60. &c.
- Theophilus Castabalarum Episc. Macedonianus Th. 48.
- Theophilus Patricius Martyr Th. 455.
- Theophrastus Philosophus 275.
- Theophylactus Antiochiæ Episc. Th. 352. 358.
- Theopompus 262. ἐν τῷ πελαγονίῳ 65. Philosophus ob litteras sacras irreligiose tractatas cum Theodecte punitus 272. alius Chæronensis 362.
- Theotecnus γόνυ persecutionis in Christianos svasor Galerio Th. 7. 13. alius presbyter Antiochenus, ad Ethnicos Apostata Th. 43.
- Thermutis Pharaonis filia quæ Moysen servavit 120.
- Thomas Diaconus, Episc. CPol. Th. 246. alius Th. 289.
- Thomas Thessalonicensis quondam Episc. Alexandrini Episcopi in septima Synodo legatus Th. 389.
- Thomas Cubicularius Confessor. Th. 382.
- Thot Mercurius Ægyptiorum 40.
- Thucydides 253.
- Tiberius Imp. de Christo colendo refert ad Senatum 328.
- Timæus 193.
- Timocles tropariorum s. hymnorum Poëta Th. 98.
- Timotheus Ælurus Episc. Alex. Th. 94. &c.
- Timotheus Episcopus CPol. Th. 133. 136.
- Timotheus Leucus, Solophaciolus, Æluri in Episcopatu Alex. successor, Th. 96.
- Timotheus Dalmati Monasterii præpositus Th. 195.



- Tobias Hierosol. Episc. 347.  
 Tragici Poëtæ hirco donati 239.  
 Tyrannus Antiochiæ Episc. Th. 4.  
 Τυρταίου ῥαίματα 182.  
 Tyrtæus supra, Myrtæus.  
 Valens Hierosol. Episc. 354.  
 Valentinus hæreticus 351.  
 Victor Episc. Romanus 354. 355.  
 Vigilus Romæ Episc. Th. 184 &c.  
 Vincentii templum CPoli Th. 196.  
 Vincentius & Vitus Sylvestri Episcopi locum tenentes in Concilio Nicæno Th. 16.  
 Virgilius 318.  
 Vitalianus Archidiaconus Hormisdæ ad Synodum Heracleensem legatus Th. 137.  
 Vitalis Antiochiæ Episc. Th. 6.  
 Vitus vide Vincentius.  
 Ulphila, supra in Euphila.  
 Ulpianus Jctus 357.  
 Urbanus Episcopus Romæ 359.  
 Urbanus Confessor 371.  
 Urbanus ad Valentem legatus Martyr Th. 50.  
 Ursacius Athanasii calumniator. Th. 26.  
 Xenagoras ὁ συγγραφεύς 193.  
 Xenajas Episc. Hierapolitanus Th. 115. &c.  
 Xenocrates Speusippi successor. 260.  
 Xenophanes Physicus, Τεαγώδοπος 238.  
 Xenophon Historicus 255. 257. 258. 262.  
 Xistus Romæ Episc. 348. alius 381. alius Th. 79.  
 Xifuthrus (Noachus) 30. seq.  
 Zachæus Hierosol. Episcopus 347.  
 Zacharias Propheta 187. 222. 229. 245. 246. ejus reliquiæ inventæ Th. 74.  
 Zacharias Hierosol. Episcopus Th. 248. 252. 273.  
 Zacharias Episc. Romæ Th. 344.  
 Zaleucus Locrensum Legislator. 213.  
 Zebennes Antiochiæ Episc. 359. 361.  
 Zeno Martyr. 369.  
 Zeno Historicus 167.  
 Zeno Philosophus (Eleates) 253. 254. 257.  
 Zeno Stoicus 276.  
 Zenobius Sidonis Episc. Martyr. Th. 9.  
 Zenobius Architectus qui Martyrium s. templum Martyrum Hierosol. struxit Th. 27.  
 Zephyrinus Episcopus Rom. 355. 356.  
 Zethus & Amphion 156. 157. 158.  
 Zeuxippus 167. 177.  
 Zeuxis pictor 247.  
 Zoilus Alexandria Episcopus Th. 188.  
 Zoroaster Magus 167. Zoroaster Rex Medorum 78. 79.  
 Zosimus Romæ Episc. Th. 70.  
 Zosimus Panopolites ἐν τῷ ἐννάτῳ τῆς ἱμερῆς βιβλίῳ πρὸς Θεοσέβειαν 13.



**XLV. INDEX Scriptorum, Virorumque illustrium  
in Chronico Paschali five Alexandrino, & Glycæ  
Annalibus memoratorum.**

*Numeri nudi paginas Chronici Paschalis, Gl. præmissō paginas  
Annalium Glycæ editionis Paris. denotant.*

**A** Brahamus Astronomiæ peritus Gl. 131.

De Adami conditione, Concilii Carthag. verba Gl. 95. De Adami exilio oratio Jo. Chrysostomi. Gl. 91.

Ægyptii Geometriæ repertores. Gl. 127.

Ælianus (Hist. animalium) Gl. 54. 62.

S. Æmiliani Martyrium 297.

Æschylus Poëta 169.

Æsculapius τὸ ἰατρικὴν μετὰ 79. Gl. 163.

Julius Africanus 104. 164. 165. 267. 268.

Alexandri M. columna in Insula Brachmanum Gl. 142.

Alexander Monachus ἐν τῇ Δ' α' τὸ 8 πμὶς σωρὲ εὐρεῖσιν ἱστορίαι. Gl. 251.

Alexander Alexandriæ Episc. Gl. 244. 284.

Alexander Episcopus CPol 285.

Alexander Hierosol. Episc. 270.

Ambrosius Origenis amicus, antea Valentinianus Gl. 242.

Ambrosius Mediolanensis. Gl. 257.

Amphilochius, Gl. 80. ἐν τοῖς 8

ἀγ' ἰς βασιλεῖς γάμμασιν ἀπερὶ ὁ μέγας Ἀμφιλόχιος γραφῇ τῶν ἀδελφῶν λέγεται Gl. 253.

Ἀναβατιανός, liber Apocryphus Cainitarum Gl. 120. infra, in Paulo Apostolo.

Anacharsis Philosophus Gl. 234.

Anastasius Episcopus Antiochenus 337. 382.

Anastasius Presbyter & Syncellus CPol. 386. 387.

Anastasi Sinaitæ allegoriæ Gl. 10.

17. 24. 33. 38. 74. 80. 93. 99. 105.

166. 182. ἐν τῇ ἐξαήμερῳ αὐτῇ 15.

46. ἐν τῷ πρὶ ἀναστάσεως 86. 89.

94. 102. ἐξ ἱστορικῶν πινῶν μα-

θῶν quæ de Manasse tradit 197.

Anatolius Patriarcha CPol. Gl. 263. (21. 202.

Anaxagoras Physicus 146. Gl. 20.

Anaximander Gl. 20. 21.

Anaximenes. ibid.

S. Andreæ Apostoli templum CPoli 306.

Andreas Hierosolymitanus, Cretensis ArchiEp. in Oratione de iis qui obdormierunt Gl. 86. 231. 233.

Andromachus Medicus, Theriacæ repertor Gl. 59.



Andubarii Indi scripta Astronomica 36. Anomæi Gl. 242.

Anthimus Nicomediæ Episcopus Martyr 277.

Ex Antigoni & Ptolemæi scriptis accepta quædam de Jeremiæ Prophetæ reliquiis per Alexandrum Regem translatis 156.

Antoninus Philosophus Imp. Ejus rescriptum ad commune Asiæ

259. σοφία ἢ λόγοις ἐντετραμμένος τῆς μετόχῃς σοφίας ἢ γνώσεως Διγίπιμῃς εἶχεν ὅτι πολλῆς Gl. 241.

Apelles è LXX. discipulis Christi. 213.

Apelles \* & Aristo Apologiam pro Christianis exhibent Adriano Imp. 255.

Apellianorum hæresis Gl. 230.

Apocryphæ de Christo narrationes rejiciuntur Gl. 212.

Apollinaris Hierapoleos Episc.

Apologia pro Christianis 259.

ἡ ἐγγύς τῶν Ἀποστολικῶν χρόνων ἐν τῷ περὶ τῆς Πάχας λόγῳ 6.

Apollinaris Laodicensis hæreticus 237. Grammatici filius 296. Gl. 70. 244. 271.

Apollonius ῥωμαῖος ἰσοειογράφος 113. ubi de raptu Sabinarum.

Sed pro Apollonio legendum πλίνιος è Malala T. 1. p. 226.

Apollonius Tyaneus Magus 254. ejus τελέσματα 250. Gl. 239.

Apollonius Sophista Gl. 219.

Apostolici Canones Gl. 243.

Aquila Ponticus Astrologiæ dedi-

tus, focer Hadriani, Apostata

255. Ejus versio Græca librorum sacrorum quæ testimonia

de Christo obscurare est conatus

ibid. & Gl. 241. Verba Ge-

neseos: *faciamus ei adjutorium*

κατ' αὐτόν, contra ipsum ἐναντίως

αὐτῷ, interpretatus est Gl. 82.

alius Aquila è LXX. discipulis

Christi 213.

S. Aquilanae templum CPoli 338.

Arcadii Imp. responsum ad literas

Innocentii Papæ Gl. 259.

Archimedes 171. Mechanicus.

175.

Arius & Ariani 237. 282. 323. Gl.

244. 252. 270. 271.

Aristarchus Philosophus 180. alius

è LXX. discipulis Christi 214.

Aristides justus, exul 161.

Aristo. vide supra in Apelle.

Aristobulus Judæus Philosophus

178. Aristobulus Pontifex 184.

&c. alius è LXX. discipulis

Christi 213.

Aristophanes Comicus 169.

Aristoteles Philos. Gl. 5. 7. 29. 51.

53. 62. 71. 116. 202.

Arfacius Episcopus CPol. 307.

Artabanus ἰσορεῖ 64.

Artemas è LXX. Christi discipu-

lis 214.

Asua Adami filia Setho, & altera

Azura Caino nupta Gl. 117.

Athanasius Episcopus Alexandri-

nus 4. 369. 285. Gl. 28. 119.

132. 207. 208. 209. 224. 244. 250.

251.

\* Eusebio Ἀρίστων ὁ Πελλαῖος.



251. in Pl. CXXXI. 223. ad Antiochum Gl. 91. 97. λόγῳ de assumptione Gl. 89. 122.  
 Athenais quæ deinde Eudocia 311. Gl. 261.  
 Athenodorus Alexandrinus præcepta dans Augusto Gl. 206.  
 Atticus Episcopus CPol. 309.  
 S. Augustinus 371.  
 Babylas Martyr 270. 274.  
 Babylonii Astronomiæ inventores, auctore Zoroastro Gl. 129.  
 Bacchylides 162.  
 Balanii templum Heliopoli 303.  
 Barlaamus ad Joasaphum Gl. 88.  
 Barnabas Apostolus 224. 232.  
 Basileus, βασιλεὺς, Episc. Amasenus à Licinio interfectus Gl. 250.  
 Basilus Magnus 203. 228. 355. Basilii somnium de nece Juliani Imp. 297. Citatur Basilius Gl. 3. 4. 8. 11. 12. 14. 19. 21. 23. 29. 32. 34. 39. 67. 70. 71. 74. 79. 81. 83. 84. 88. 93. 101. 108. 114. 154. 155. 157. 207. 208. 222. 254. Ejus miracula 253.  
 ἐν τῇ περὶ Φωσῆρων ἑκτῇ Gl. 6. 18. seq. 27. ἐν τῇ εἰς τὸ ἑξαήμερον ἑκτῇ Gl. 25.  
 ἐν τῇ ἑξαημέρῳ Gl. 9. 80.  
 ἐν τῇ εἰς τὸν Προφήτῳ Ἡσαΐαν ἐρμηνείᾳ 51. 105. 112. 120. 195.  
 ἐν τῷ περὶ προνοίας. Gl. 42.  
 ἐν τοῖς ἀσκητικοῖς Gl. 94. 168.  
 ἐν οἷς ἐπεξηγῆται τὸ ἔλγ' ψαλμῷ Πιπρυαφὴν 58.  
 προτρεπτικῶς εἰς τὸ βάπτισμα 228.

Alius Basilius junior Cæsareæ Episcopus qui Polyevctum Patriarcham CPol. inauguravit Gl. 303.  
 Basilius Medicus, antesignanus hæresis Bogomilorum Gl. 334.  
 Berosus 23.  
 Bibliotheca Alexandrina Ptolemæi Regis 173. Bibliothecæ Romæ combustæ 263.  
 Ὁ ἐν Βαλζαρίᾳ Ἀρχιεπίσκοπος (Theophylactus) Gl. 210.  
 Brachmanes Gl. 142. 234.  
 Bruttius ὁ ἰσορικός καὶ χρονολογικός 38. 250.  
 Cadmus Phoenix 42.  
 Cæsarius Greg. Nazianzeni frater 80. 143.  
 Cajanitæ hæretici Gl. 120.  
 Cainan primus de Astronomia scripsit Gl. 129.  
 Cajus è LXX. discipulis Christi. 214.  
 Cajus Historicus qui contra Proclum Montanistam scripsit Gl. 235.  
 Callimachi Ætia 111.  
 Callinicus Patriarcha CPol. Gl. 279.  
 Canon Chronicus 104.  
 Cassia filia Jobi Gl. 147. Alia Cassia s. Icasia à Theophilo Imp. repudiata, cujus scitum responsum refertur 288.  
 Cathari hæretici 271.  
 Catholicæ Apostolorum Epistolæ 233. Cecro-



Cecropius Episc. Nicomediae 293.  
 Cerdo hæreticus 256. 273.  
 Cerinthus hæreticus 252.  
 Chanethotes Ægyptius à Moyse  
 occisus 42.  
 ἐν χάριτι καὶ σωφρατίᾳ ἰσορροπίας.  
 112.  
 Chilo Ephorus Lacedæmone O-  
 lymp. LIII. 143.  
 Chiron 37.  
 S. Chrysostomus, vide Joannes.  
 Cicero 185. 190.  
 Clemens è LXX. Christi discipu-  
 lis 214. Romæ Episc. 250. 252.  
 Clemens Alex. 219. 232. 251.  
 Gl. 228. 242. ὁ ἰσιώτατος τῆς  
 Ἀλεξανδρείας ἐκκλησίας γεγονώς  
 ἱερεὺς, ἀνὴρ δὲ χαριότατος καὶ ἡ  
 μακροχρόνιος ἀποστολικῶν χρόνων  
 ἐν τῷ πρῶτῳ σφράσσει 137. 145.  
 κλήμης ὁ συγγραφεὺς ἐν τῇ πέμπτῃ  
 ὑποτυπώσεων 224.  
 Clementina. Πέτρος ὁ Ἀπίστολος  
 εἰς τὰ κλημένα 28. idem opus  
 respicitur 23.  
 Clemens Chronographus 232.  
 S. Cononis templum CPoli 379.  
 394.  
 Constantinus Patriarcha CPol.  
 Gl. 323.  
 Constantinus Sylvanus Pauli Sa-  
 mosateni successor ὃς ἐδίδαξε  
 μόνοις τοῖς ἑυαγγελισαῖς καὶ τῷ  
 ἀποστόλῳ προσέχειν, καὶ τὰς διε-  
 σταμμένους Gl. 278.  
 Constantini Imp. statuæ subjuncta  
 inscriptio 280.

Cornelia Vestalis 249.  
 Cornelii Papæ Epistola ad Fabium  
 Antiochen. 273.  
 S. Cosmæ & Damiani templum  
 CPoli 389. 397.  
 Cosmas Magnus auctor tetraodii  
 quod supplevit Marcus Mona-  
 chus, ejusdem Monasterii Oe-  
 conomus Gl. 374. in notis.  
 Cosmas Patriarcha CPol Gl. 332.  
 Crescens è LXX. discipulis Christi  
 214. 252.  
 Ctesias 168.  
 S. Cypriani Martyrium 272.  
 Cyriacus Patriarcha Gl. 279.  
 Cyrillus Alex. 349. seq. Gl. 24.  
 69. 71. 82. 110. 116. 118. 119.  
 123. 124. 126. 127. 130. 132.  
 137. 146. 184. 185. 193. 210. 211.  
 218. 253. 261. 271. ad Opti-  
 mum Episcopum, in verba qui  
 occiderit Cain 241 - 244. ἰβ κε-  
 φάλαγα 369. διάφοροι λόγοι καὶ  
 δυσεβῆς Διοδώρος. ibid. ἐν πνι με-  
 ρει ὁπισθολής. ibid. ἐν τῇ βίβλῳ  
 τῶν ἡσυχαστῶν Gl. 78. ἐν τῇ πρῶτῃ  
 ἐν πνεύματι λατρείας βίβλῳ Gl.  
 159. ἐν τοῖς γλαφυροῖς. Gl. 119.  
 ἐν τοῖς καὶ Ἰβλιανόν 48. Gl. 124.  
 129. 130. 185. 199. ἐν τῷ εἰς τὴν δη-  
 μιουργίαν ἡ ἀνθρώπου λόγῳ. Gl. 88.  
 Cyrillus Hierosol. in Epistola ad  
 Constantium Imp. de Crucis  
 apparitione Gl. 253. 271.  
 Cyrillus Diaconus Heliopolita-  
 nus 295.  
 Cyrus Patriarcha CPolitan<sup>9</sup> 379.  
 381. Joan-



- Joannes Damascenus. vide Joannes.
- Damasus Episcopus Rom. Gl. 271.
- Daniel Propheta 159. &c. Gl. 101. 142. Prophetia Apocrypha 160.
- Daniel Stylites Gl. 264.
- Davidis Psalmi 85. amplius trecentos collegit Esdras, è quibus solos CL. probavit Ezechias, reliquis combustis Gl. 182. seq.
- Democritus Philos. 146. 169. Gl. 20.
- Demosthenes 169.
- Dexiphanes Cnidius, Phari Alexandrinæ architectus 192.
- Diodorus ὁ σοφώτατος χρονολόγος ἐν τῇ ἐκθέσει τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ περὶ Θεῶν 44. videtur Diodorus Siculus intelligi.
- Diodorus Tarsensis Gl. 80.
- Diogenes Cynicus 168. Gl. 20. 112. 202.
- Diogenes presbyter Meletii schisma probans 296.
- Dionysius Alexandriæ Episc. 271.
- Dionysius Areopagita ὁ Θεοφάντωρ καὶ μέγας Gl. 76. 182. 195. 208. Epistola ad Polycarpum 219. Gl. 219. 220. ad Timotheum Gl. 232.
- Dionysius Corinthiorum Episc. Gl. 235. 241.
- Dioscorides de Stratonico quodam Siciliæ Duce pulchritudinem liberorum per imagines uxori intuendas datas promovente Gl. 56.
- Dioscorus Alexandriæ Episcopus. 319. cum Eutyche faciens Gl. 263.
- LXX. Discipulorum Christi nomina 212. seq.
- S. Dometii Martyrium 297.
- Domn<sup>9</sup> Antiochiæ Episc. 271. 317.
- Dorotheus Martyr 277.
- Ebionæorum hæresis 252.
- Empedocles Philos. 163. Gl. 202. 282.
- Encratitarum hæresis 260.
- Enochi liber Apocryphus 21.
- Epænetus & Epaphras, Epaphroditus è LXX. Christi discipulis 214.
- Ἐπέρας Επεραστus à Paulo Apostolo de Christiana religione edoctus nullus est, sed Glycæ verba pag. 236. de Paulo hæc sunt: ἐκ δευτέρου δὲ τῇ Ῥώμῃ Ἰπποδημήτας, καὶ κατηχήσας τὸν οἰνοχόον Νέρων καὶ παλλακὴν αὐτοῦ ἐπέρασον *pellicem ipsi dilectam*.
- S. Ephræmus Gl. 124. 125. & forte 39. Σύρος τις θαυμαστὸς ἀνὴρ.
- S. Epiphanius, ὁ μέγας Ἐπιφάνιος. 23. 25. 26. 30. 255. 263. 266. Gl. 46. 120. 128. 146. 158. 198. 224. 259. ἐν τοῖς παναρείοις 23. ἐν τῇ βίβλῳ παναρείῳ Gl. 209. εἰς τὸν ἀγκύρωτον αὐτοῦ 25. περὶ σαθμῶν καὶ μέτρων 255.
- Epiphanius presbyter ἐν λόγῳ Ἰπποδ



τῷ γενεθλίῳ τῆς παναμώμης μη-  
τρὸς & κυρίῃ Gl. 213. 290.  
 Eratosthenes 175.  
 Esaias serra lignea dissectus. Gl.  
 197.  
 Esdras γραμματικῆς νόμων ἱερῶν δι-  
 δάσκαλος 163. libros sacros  
 servat Gl. 182. 198. 199.  
 Evangelium in Circo populum  
 allocuturus gestat Justinianus.  
 338.  
 Eudocia 312. Gl. 261. alia 384.  
 Gl. 326.  
 Eudoxius Episc. CPol. 294. 296.  
 Eudoxus Cnidius 167. 169.  
 Eulogius Ethnicismi propugna-  
 tor ἀμαχῶς ἐμὼ in Concilio  
 Nicæno victus & persuasus à  
 Spyridone Gl. 250.  
 Eunice Christi discipula 224.  
 St. Euphemiæ templum 321.  
 Eupolemus 64. 91.  
 Euripides 38. 43. 162. 166. 248.  
 254. 263 Gl. 202. Ejus Danaë  
 38.  
 Eusebius Pamphili 247. 255. ὁ  
 πολυμαθὴς καὶ πολυίσωρ Gl. 182.  
 227. 235. alius Eusebius Epi-  
 scopus CPol. 286. Eustathii  
 Antiocheni locus de die sub  
 Ezechia Gl. 194. alius Euse-  
 bius Emesenus 296. alius Eu-  
 stathius Tabularius 401.  
 De Eutelide formæ suæ admirato-  
 re locus Plutarchi Gl. 58.  
 Euthymius Patriarcha CPol. Gl.  
 299.

Eutychius Patriarcha CPol. Gl.  
 272.  
 Ἐξωκλιωνῖται Ariani 303. 323. 327.  
 Euzoius Episcopus Antioch. 294.  
 Gl. 235.  
 Ezechias Rex Juda 115. seq. Gl.  
 194. sq. Salomonis libros Me-  
 dicos abolet Gl. 183. Davidis  
 Psalmos seligit Gl. 182. seq.  
 Fabius Episcopus Antioch. 272.  
 Fasti Consulares τὰ ὑπατάγια  
 165. 381.  
 Flavianus Romæ Episc. Martyr.  
 270.  
 Flavianus Episcopus CPol. 317.  
 Gl. 263.  
 Flavius Episc. Antiochenus 270.  
 271. Psalmos alternatim con-  
 cinere instituit Gl. 252.  
 Galenus Medicus Gl. 56. 58. 59.  
 96. 111. 131. 133. 228. 242. fal-  
 sum esse quod cum S. Magdale-  
 na collocutus est. Gl. 231. M.  
 Antonini meminit libro ad Pi-  
 sonem, & Commodi ἐν τῷ περὶ  
 ἡθῶν πρώτῳ. ibid.  
 S. Gelasius è Mimo Martyr 275.  
 276.  
 Genesis parva, liber Apocryphus  
 Gl. 104. 108. 211.  
 Gennadius citatur Gl. 80. ubi de  
 Angelorum creatione.  
 Georgius (Syncellus) Chrono-  
 graphus Gl. 117. 118. 121. 122.  
 131. 139. 140. 156. 197. 198.  
 245. 246.  
 Germanus Patriarcha CPol. 280.  
 281.



281. ἐν τῷ εἰς τὴν κοίμησιν λόγῳ. Gl. 79. 233.
- Gregorius Nazianzenus Theologus 228. 353. 370. 374. ἡ Θεολογία γλῶσσα Gl. 3. 68. 80. 93. 94. 95. 99. 107. 110. 112. 120. 129. 208. 221. 254. 256. 271. 282. ἐν τοῖς ἐμμέτροις αὐτῷ ἐπεσιν Gl. 83.
- Gregorius Nyssenus 355. ὁ Θεῖα σοφός Gl. 2. 11. 28. 82. 83. 89. 92. 98. 100. 108. 109. 150. 161. 222.
- Gregorius Patriarcha Antiochenus 377.
- Gregorius I. Papa Rom. Gl. 240. 282.
- Gregorius II. Papa ad Leonem de imaginibus scripsit Gl. 281.
- Græci perfecerunt Astrologiæ disciplinam à Babyloniis cœptam ἡ τῶν Φαινομένων Θεωρία παρ' Ἑλλησιν ἐτελείετο, τῶν πρώτων τηρήσεων ἐν Βαβυλῶνι γενομένων 127. seq.
- Gymnosophistæ 30.
- Hadrianus Imp. τὰς θεραπευτὰς ἔλογα μεγάλως ἐδεξίστο, συνεπομένους ἔχων αὐτῷ, καὶ ὅς ἦδει ἀνδρας σοφούς Gl. 240.
- Hegesippus 26. 262.
- Hellanicus Historicus 146.
- Heraclitus ὁ σκοτεινός 146. Gl. 74. 116. 202.
- Heraclitus Philosophus, Eudociæ Augustæ pater 311. (aliis Leontius.)
- Hercules Tyrius inventor purpuræ 43. Gl. 140.
- Hermes è LXX. Christi discipulis 213.
- Hermes Trismeg. Gl. 28. ἐν λόγοις πρὸς Ἀσκληπίον 47. Ἀμμωνι τῷ σοφῷ ὁπισθέλλων Gl. 114.
- Herodotus 47. 162. 163. Gl. 202.
- Hesychius 371. citatur cum Sozomeno & Theodoreto, ubi de rebus Theodori Mopsvesteni sermo est.
- Hippocrates Gl. 50. 202.
- Hippolytus Martyr, Portus prope Romanam Episcopus ἐν τῷ πρὸς πάσας αἰρέσεις συντάγματι 6. idem Hippolytus citatur Gl. 194. 239.
- Hippolytus Thebanus Gl. 227.
- Homerus 37. 46. 84. Gl. 7. 184. 195.
- Jacobus Hierosol. Episcopus 203. 226. 246. 248. Gl. 228.
- Jacobus Cilix Medicus 322.
- Jamblichus Gl. 107. ubi de angelis sermo.
- Jannes atq; Zambres Magi Gl. 156.
- Jason è LXX. discipulis Christi. 213.
- Ibas damnatus in Synodo Ephesina 317.
- Jeremias Propheta Gl. 237.
- Jesus Siracides Gl. 203.
- Ignatius Martyr 223. 252. Epist. ad Trallenses 221.
- Innocentii I. Papæ ad Arcadium Imp. literæ Gl. 259. seq.



Joannis Baptistæ reliquiæ. 295.  
305. 320. templum CPoli 378.

Joannis Evangelii autographum  
Ephesi (ubi illud scripsit 246.)  
servatum 5. Apocalypsin in  
Pathmo scripsit temporibus  
Domitiani Gl. 239.

Joannes Chrysostomus 233. 307.  
ὁ χρυσορρήμων Gl. 2. 9. 12. 18.  
27. 39. 66. 67. 68. 69. 72. 77. 79.  
80. 82. 83. 85. 87. 89. 92. 93. 94.  
102. 104. 109. 115. 117. 118. 120.  
121. 122. 123. 124. 125. 131.  
132. 135. 157. 189. 209. σάλ-  
πιγξ χρυσήλατος & παναγίς Πνεύ-  
ματ<sup>ος</sup> Gl. 211. 214. 215. 220.  
223. 225. 226. 229. 258. 259. 263.  
ἐν τῇ εἰς ἑξαήμερον τρίτῃ ὁμιλίᾳ Gl.  
4. ἐν τῇ καὶ ὁμιλίᾳ εἰς ἑξαήμερον  
Gl. 81. 88. ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ & κτ<sup>ί</sup>  
Ματθαίου Ευαγγελίᾳ Gl. 209.  
210. 211. 212. 218. ἐν τῇ κτ<sup>ί</sup> Ἰω-  
άννην ἐρμηνείᾳ Gl. 212. 219. ἐν  
τῷ πρὸς τὰς κωλύοντας μονάζειν.  
Gl. 236. ἐν τῷ εἰς πλὴν ἐξορίαν τῆς  
Ἀδὰμ λόγῳ Gl. 91. ἐν τῇ βίβλῳ  
τῶν ἀνδριάντων Gl. 8.

Joannes Climacus Gl. 112. ὁ τῆς  
Κλίμακ<sup>ος</sup> Ἰωάννης ἀγιάζεται<sup>ς</sup>.

Joannes Damascenus Gl. 8. 15. 16.  
17. 24. 32. 65. 66. 71. 78. 80. 81.  
82. 93. 98. 99. 100. 103. 105. 107.  
111. 208. 209. 221. 240. 351. ca-  
pite XX. decretorum suorum  
Gl. 4. in latino, nam Græca locum  
i Num non habent.

Joannes Scylitzes Curopalates,  
Joannes Xiphilinus & Joannes  
Zonaras, vide infra in Scylitze,  
Xiphilino & Zonara.

Joannes Astronomus sub Con-  
stantino Imp. Leonis filio Gl.  
300.

Jobus Gl. 146. 147.

Josephus 23. 94. 102. 207. 209.  
217. 224. 228. 230. 233. 247.  
248. 249. Gl. 12. 40. 102. 119.  
121. 123. 126. 127. 130. 133. 139.  
143. 145. 148. 150. 155. 158.  
163. 164. 174. 175. 176. 177.  
179. 183. 184. 185. 187. 188. 189.  
192. 198. 228. Φιλαλήτης Gl.  
234. 238. ἐν τῇ κατ' αὐτὸν δε-  
καλογία Gl. 4. ἐν ἐννάτῳ τῆς δε-  
καλογίας 102. Φασὶ τὸν Ἰώση-  
πον λέγειν 94. Neronis mortem  
prædicat 240. Judæum descri-  
bere excidium Hierosolymæ  
oportuit, ne Judæi fidem narra-  
tioni derogarent Gl. 238. à  
Moyse diffidet Gl. 139.

Josephi Patriarchæ πρὸς εὐχὴν Apo-  
crypha 171.

Jovis Epitaphium apud Cretenfes  
44. adde notas Cangii p. 499.

Irenæus 250. 251. 257. 262.

Isaacus Patriarcha CPol 382. Isaa-  
cus Monachus Gl. 255.

Isocatus Antiochenus Philos. 322.

Isocrates Rhetor 167. 169.

Isidorus Pelusiota Gl. 98. 223.  
258.



- Julianus Apostata 293. 295. &c.  
 ὁ ὁδογράφων, Gl. 117. 128. 185.  
 199. 251. 253. 254.  
 Julianus Episc. Halicarnassensis  
 docuit Christi carnem incor-  
 ruptibilem fuisse. Gl. 245.  
 Juli<sup>9</sup> Cæsar εἰς ἀκρον ῥητορικὴν ἠσκησέν τε  
 187. leges tulit, indictiones &  
 bisextos ordinavit Gl. 204.  
 Justinianus Imp. Gl. 266. 272. Co-  
 dex 335. 343. edicta de fide  
 341.  
 Justinus Philosophus & Martyr  
 Christi, qui Apologiam pro  
 Christianis scripsit 258. Gl. 4.  
 15. 19. 241.  
 Justus Episcopus Hierosol. 253.  
 Juvenalis Episcopus Hierosol. Gl.  
 232. 270. ubi de sepultura & re-  
 surrectione Mariæ Virginis.  
 Leo I. Episcopus Rom. Gl. 271.  
 Leo Sapiens Philosophus Imp. Gl.  
 296. 297. 298. 299. 300.  
 Leo ArchiEp. Thessalonicensis  
 Gl. 291. 292.  
 Leontius Martyr, pater Origenis  
 Gl. 242.  
 Leontius Antiochiæ Episc. 270.  
 alius Leo sive Leontius Syrus ὁ  
 ἀπὸ Σακελλαρίων 383.  
 Libanius Gl. 258. ubi ejus de  
 Chrysostomo testimonium.  
 Licinius (Macer) Historicus 114.  
 Linus è LXX. Christi discipulis,  
 213.  
 Lois Christi discipula 224.  
 Lucas Evangelista 224. Gl. 236.  
 237. 281. Ejus reliquiae 193.  
 suspensus in olea Gl. 237.  
 Lucianus presbyter Antiochenus  
 Ἀντιοχέουσι θεάφων 277. 279. 283.  
 Lucianus Samosatensis 240.  
 Lucius è LXX. Christi discipulis  
 214.  
 Lycurgus Legislator Gl. 163.  
 Macarius Abbas ὁ μέγας Μακάριος  
 ἐν τῇς Ἐπιστολῇς αὐτοῦ Gl. 105.  
 255.  
 Macarius Episcopus Hierosol. 286.  
 Maccabæorum libri 175. 180.  
 Maccabæorum templum CPoli  
 392.  
 Macedonius Episcopus CPol. hæ-  
 reticus 294. 304. Gl. 257. 271.  
 Magia à Medis ad Persas manavit.  
 Gl. 129. à Goëtia differt quod  
 hæc malorum illa bonorum  
 ope geniorum fit. ibid.  
 Magistriani Mauricii fatum præ-  
 sagiens Gl. 274.  
 S. Mamantos templum 324.  
 Maneshæreticus 174. Gl. 82. 111.  
 204. è genere Brachmanum.  
 Gl. 244.  
 Manichæi die Dominico jejunan-  
 tes 17. abstinentes à carnibus.  
 237. de anima terræ, error Gl.  
 48. de anima brutorum Gl. 104.  
 Manetho 46.  
 Martiani Imp. lex de ambitu Gl.  
 263.  
 Marcio Ponticus hæreticus 256.  
 257. 260. 263. Marcionitæ 237.  
 256.  
 Dd 3



Marcus Evangelista 224. Gl. 216.  
 Alexandriae Episcopus 230. 252.  
 Marcus Monachus, vide supra in  
 Cosma.  
 Maria Prophetis 63.  
 Mariae Virginis nativitas 192. Gl.  
 207. obitus Gl. 231.  
 Maria Magdalena, commentium  
 ejus cum Galeno collo-  
 quium Gl. 234.  
 Matthæus Evangelista 213. Gl.  
 284. Hierosolymis scripsit 253.  
 Matthias Apostolus Gl. 214.  
 Maximus Monachus & Confessor  
 ὁ μέγας Μαξιμὸς Gl. 5. 6. 25.  
 70. 71. 95. 110. ἐν τοῖς πρὸς Θα-  
 λάσσιον Gl. 3. 194.  
 Μηχανικὰ βιβλίοι. Gl. 252.  
 ἐκ τῆς μεγάλης χειρογράφου 379.  
 De Melchisedeco narratio Apo-  
 crypha 49. 50.  
 Meletius Episcopus Antioch. 296.  
 Melitonis Apologia pro Christia-  
 nis 258. 259. ubi ex ea fra-  
 gmentum.  
 Memnonis statua admiranda vo-  
 calis 144.  
 S. Menas Martyr 275.  
 Menander Comicus 172.  
 Mercurius Trismegistus 47.  
 S. Mercurius à quo Julianum in-  
 terfectum vidit in somnis Basi-  
 lius 298. Gl. 253. 254.  
 Methodius Patriarcha CPol. Gl.  
 289. versus ejus quibus Theo-  
 dori & Theophanis Graptorum  
 versibus respondet Gl. 289.

Metrophanes Episcopus CPol.  
 280.  
 Michaël Cerularius Monachus  
 Patriarcha CPol. Gl. 319.  
 Michaël Parapinacius Imp. poëta  
 ineptus Gl. 330.  
 Monotheletæ Gl. 272.  
 Moyses literarum Hebr. repertor  
 64. ὁ κοσμογράφος. 238. ab  
 Aegyptiis dictus ψὸμ-θὸμ-Φάν-  
 χθῆ. 76. contra Aethiopes stra-  
 tegema Gl. 149. citatur passim  
 in Chron. Alex. & in Gl. usque  
 ad pag. 157. 160. 211. Moylis  
 sepultura Gl. 158.  
 Musanus scriptor Ecclesiasticus.  
 260.  
 Museum Antiochenum 316.  
 Nectarius Patriarcha CPol. Gl.  
 256.  
 Nemesis Gl. 64. 105. ὁ Ἐμμέσης  
 Ἐπίσκοπος Gl. 102.  
 Nestorianus Chronographus 48.  
 342.  
 Nestorius 314. è Germanicia Sy-  
 riæ, Patriarcha CPol. hæresi-  
 archa Gl. 245. 260. 271.  
 Nicander ἐν τοῖς ἔπεσιν αὐτοῦ Gl. 56.  
 Nicephorus ὁ ἐν Πατριάρχεις ἀοί-  
 διμος Gl. 137. 287. ejus Canon  
 LI. de infantibus in casu ne-  
 cessitatis à Laico baptizandis  
 Gl. 244.  
 Nicetas Patriarcha CPol. indignus  
 Gl. 284.  
 S. Nicolai templum CPoli 397.  
 S. Nilus Martyr 280.

Nova-



- Novatus 271. Gl. 244.  
 Oenomaus Πισέων Pisenium Rex,  
 ludorum Circensium inventor  
 110. seq.  
 Onesimus & Onesiphorus è LXX.  
 Christi discipulis 213. 214.  
 Oracula 39. 42. 46. 110. 113.  
 161. &c.  
 Origenes 163. ὁ κατέρχεται  
 109. 162. 241. 242. 243. 270. ὁ  
 ματαγόφρων Gl. 271. à Mammæa  
 Alexandri Imp. Matre arcessi-  
 tur 243.  
 Orpheus Gl. 163.  
 Palæphatus 44. 46.  
 Panaretus, Sapientiæ liber 175.  
 Papias Martyr 258.  
 Parmenides Philos. 163.  
 Παράλιον, Paschale Ecclesiæ An-  
 tiochenæ 381. Paschales ta-  
 bulæ in templis affixæ 9.  
 Patricius Prusensis Episc. de ther-  
 mis (ex Orat. in S. Pionium)  
 Gl. 17.  
 Patrophilus Episcopus Scythopol.  
 295.  
 Pauliciani Gl. 209.  
 Paulinus Eudociæ charus 311.  
 313. 316. Gl. 261.  
 S. Paulus 20. 231. &c. Gl. 136. 213.  
 214. 227. 228. 229. 235. 236. 237.  
 239. Cajani jactabant in suo  
 ἀναβαπτανῶ (Epiphan. ἀναβαπ-  
 τῶ) contineri quæ Paulus in ter-  
 tio cœlo audivisset Gl. 120.  
 Paulus Samosatensis, hæreticus  
 Gl. 244. alius Gl. 278.  
 Paulus Sinopensis ὁ Σινώπης (MSS.  
 quædam Σινύπτης, pro quo Lab-  
 beus legit Συνόπτης, conjicit-  
 que de Paulo Silentiariorum) 63.  
 ubi sermo est de rabie canum.  
 Pausanias ὁ σοφώτατος ἡρόδοτος  
 40. ubi de Perseo  
 Pelagius Patricius vir sapiens  
 328.  
 S. Peleus, Martyr 280.  
 Persarum Regis καβάτης Σαδασα-  
 δασαχ, ἔκ χειρὸς Epistola ad  
 Heraclium Imp. 402.  
 Persis Christi discipula 224.  
 S. Petrus Apostolus Gl. 124.  
 235. 236. ad Faustum scribens  
 Gl. 26. 113. vide supra, Cle-  
 mentina. Cum Simone Mago  
 disputatio Gl. 235.  
 Petrus Alexandria Episcopus &  
 Martyr 276. ejus de Paschate  
 1. seq.  
 Pherecydes ἱστοριοποιός 144. ὁ δέυ-  
 τερος ἱστοριογράφος 163.  
 Philemon è LXX. Christi disci-  
 pulis 214.  
 Philippus Apostolus 229. alius  
 è LXX. Christi discipulis 214.  
 Philippus Imperator Christianus.  
 270.  
 Philo Judæus 228. 230. 249. Gl.  
 234.  
 Philonis Philosophi Ecclesiastica  
 Historia Gl. 282. seq. ubi de  
 vi anathematis Ecclesiastici ser-  
 mo est.  
 Philolaus Pythagoricus Gl. 20.  
 Phi-



Philologus & Phlegon è LXX.

CHristi discipulis 213.

Phlegon ὁ τὰς Ὀλυμπιάδας συναγα-  
γών 219. 222.

Phœbe CHristi discipula 224.

Phœnices mercatores Arithmeti-  
cam invenere Gl. 128.

Photius Patriarcha CPol. Gl. 293.  
297. 298.

Pindarus 161.

S. Pionius Martyr 270. supra in  
Patricius.

Plato Philosophus 165. 167. 168.  
169. Gl. 5. 202. 234. alius

Plato præfectus Urbi 167. 169.  
329.

Plinius. vide supra in Apollonio.

Plotinus Gl. 70.

Plutarchus 240. Gl. 58. 131.

Poëtæ de Europa Phœnicis filia  
cum Chronographis non con-  
sentientes 42. legendum enim  
μὴ ὁμοφωνήσαντες pro καὶ ὁμοφω-  
νήσαντες. Chronographi namq;  
Agenoris filiam tradunt Phœ-  
nicis sororem.

Polycarpus Martyr 257. 258.

Polyænus Atheniensis ἰσορρεῖ 144.  
ubi de Memnonis statua vocali  
per Cambysem confracta

Polyevctus Patriarcha CPol. Gl.  
303. 306.

Porphyrius Gl. 107. est quoque  
Porphyrius ceti piscis nomen  
Gl. 270.

Photinus Lugd. Episcopus 261.

Prisca CHristi discipula 224.

Priscilla & Maximilla Montani  
263.

Priscus Comes excubitorum in  
Clericum attonsus 384.

Priscus Thrax scripsit de bello ad-  
versus Attilam & Alaricum 318.

S. Probi templum CPoli 337.  
Cæsareæ 327.

Prochorus è CHristi discipulis  
224.

Proclus Patriarcha CPol. Gl. 260.

Proclus Onirocrites 331.

Procopius Cæsariensis Gl. 270.

Prometheus Gl. 163.

Mich. Psellus, ὁ σεφὸς τῷ ὄντι Gl.  
171. 183. 328. 330.

Jacobus Cilix, urbis Archiater co-  
gnomine ψυχροῦς 322.

Ptolemæus Astrologus Gl. 134.

Pudens è LXX. discipulis CHristi  
214.

Pyron seu Πύρρων ὁ χρονογράφος.  
Gl. 82.

Pythagoras Philos. 143. Gl. 202.

Quadragenta Martyrum tem-  
plum CPoli. Gl. 319.

Quartus è LXX. discipulis CHri-  
sti 214.

Regnorum & Paralipomenon li-  
bri 154.

Rufus è CHristi LXX. discipulis  
213.

Rufus Medicus Gl. 63. ubi sermo  
de Hydrophobia.

Sabellius hæreticus Gl. 243. 271.

Sabbatius Monachus. Gl. 287.

Sallustius 183. 189.

Salo-



- Salomonis Regis libri de Angelis  
Dæmonibus, gemmis, viribus  
herbarum &c. Gl. 182. 183.  
184. 185.
- Samaritanorum schisma Gl. 243.
- Scribæ in templo, qvi Ἡμερολογίαι  
sive Diurnorum more adno-  
tabant & in acta referebant va-  
ticia Prophetarum 153. ab  
iisdem digesti Regnorum & Pa-  
ralipomenon libri 154.
- Jo. Scylitzes Gl. 245. 293. 294.  
297. Chronographiam suam  
sive χρονικὸν σύνταγμα incipit  
à Michaële Rangaba, ubi desit  
Theophanes Gl. 246. 286.
- Semerionius de rebus Assyriorum  
ἀπὸ τῶν συνεγράψατο Σεμεριώνι & ὁ  
Βαβυλώνι & Πέρσῃ 38.
- Senuphius vir sanctus & thavma-  
turgus Gl. 257. 258.
- Septuaginta Interpretes 173.
- Serapion Episcopus Antiochenus  
263.
- Serapio Mathematicus sive Astro-  
logus tempore Caracallæ Gl.  
243
- Sethum Syncellus tradit invenisse  
litteras Hebraicas, signa cœle-  
stia, conversiones annorum,  
menses, septimanas, & sideri-  
bus ac planetis indidisse nomi-  
na Gl. 121.
- Severianus (Gabalorum Episc.)  
Gl. 67.
- Severus à quo Severiani. 261.
- Acephalus Gl. 271. cum Dio-  
doro citatur Gl. 80.
- Sibyllæ 108. Sibylla Æthiopum  
Regina versata cum Salomone.  
Gl. 183. seq.
- Silas è LXX. CHristi discipulis  
214.
- Σιλβί & Historicus 113. lege Λί-  
βι & T. Livium intellige.
- Simeon Episc. Hierosol. 246.
- Simeon Metaphrastes Gl. 245.
- Simeon Stylites. 321.
- Simon Leprosus Lazari quem  
CHristus suscitavit Pater. Gl.  
214.
- Simon Magus 256 Gl. 235. 236.  
ejus canis & præstigiæ Gl. 156.
- Simonides 143.
- Sirachides 175. Gl. 203.
- Socrates Philos. 162. Socratici.  
168.
- Socrates Historicus 371.
- Sophocles 162. 166. Gl. 202.
- Sosibius 192. in latino: refert So-  
sibius quendam Antiochenum. Sed  
in Græco est: λέγει ἐν τοῖς (αὐ-  
τοῖς) χρόνοις Σωπίβιον πῖνα Ἀντιο-  
χείᾳ συγκαλητικὸν &c
- Sosipater & Sosthenes è LXX.  
CHristi discipulis 213. 214.
- Sozomenus 371.
- S. Stephanus è CHristi discipulis.  
214. Stephanus protomartyr  
226. 231. ejus templum CPoli  
384.
- Svetonius Tranquillus ὁ σοφώτα-  
τε



- τὸ Σκετῶνι τὸ Τεράγκυλλο τὸ Ἰω-  
 μῶν ἰσορρογῶν 117.  
 Sylvanus è LXX. Christi discipu-  
 lis 214. (tyr 279.  
 Sylvanus Emesenus Episc. Mar-  
 Sylvanus Gazæ Episc. Martyr 280.  
 Sylvester Romæ Episc. Gl. 248.  
 τὰ συμβολαῖα, Acta publica 383.  
 Symmachus 266. Gl. 242.  
 Synodi septem universales Gl.  
 272. seq. Nicæna 8. 282. Gl.  
 250. CPolitana 304 Ephesina  
 314. λησελική 317. Chalcedo-  
 nensis Gl. 263. 319. Quinta  
 344. Gl. 270. &c.  
 Synodus Carthaginienſis Gl. 95.  
 &c.  
 Tatianus 91. 232. 260. 261.  
 Tertullianus 229. ἀνὴρ ὁ πρὶ ῥώμῃ  
 λαμπρῶν Gl. 235.  
 Thales 115. 143. prior locus for-  
 te intelligendus de Thalete  
 Cretensi.  
 Tharbis Æthiopum Regina quæ  
 Moysen amavit Gl. 149.  
 Theodoritus Cyri Episc. 371. 376.  
 Gl. 14. 19. 33. 65. 80. 106. 132.  
 176. 179. 181. 187. 189. 192.  
 198. 211. 230. 261. 263. 270. ἐν  
 Θεραπειλικῇ αὐτῷ. Gl. 79.  
 S. Theodori templum CPol. 337.  
 Theodorus Episc. Mopsvestenus.  
 360. 361. 370. 371.  
 Theodorus & Theophanes Gra-  
 pti. supra in Methodius.  
 Theodosius Calligraphus Arcadii  
 F. Imperator. Gl. 260.  
 Theodotus hæreticus 263.  
 Theognis Poëta 143.  
 Theophanes Confessor, & Agri  
 Abbas, Gl. 287. Georgii Syn-  
 celli Chronicon continuavit  
 usque ad mortem Nicephori  
 ἔξ ἀπὸ γενικῶν Gl. 246.  
 Theophanes Episc. Nicænus. Gl.  
 290. alius Theophanes ὁ κακοῦ-  
 ρος cognomento χοιρινός Gl.  
 301. (interpreti Cæsareæ Pon-  
 tificex, minus recte)  
 Theophilus Alexandrinus Patri-  
 archa Gl. 257. 258. 259.  
 Theophilus Antiochenus 41.  
 Theophilus ὁ σοφώτατος 41.  
 Theophylact⁹ Bulgarorum Episc.  
 Gl. 210. alius Patriarcha CPol.  
 301. 302.  
 Theotecnus presbyter Antioch.  
 296.  
 Thucydides Gl. 202.  
 S. Thyrsi templum CPol. 319.  
 S. Timothei reliquiæ 293.  
 Timotheus è LXX. Christi disci-  
 pulis 214.  
 Timotheus Cæsareæ Episc. 327.  
 Timotheus Patriarcha Alex. Gl.  
 271.  
 Trophimus & Tychicus è LXX.  
 Christi discipulis 214.  
 Trypho Patriarcha CPol. Gl. 301.  
 Tyrannio Tyri Episcopus Martyr  
 279.  
 Valens ἀκριβέστατος αἰσχρονόμων  
 tempore Constantini M. ex  
 themate Astronomico CPolin  
 urbem



urbem duraturam præfagiit  
DCXCVI. annos Gl. 249.

Valentinus hæresiarcha 260. Gl.  
III. 142.

Virgilius 113. 184.

Vitalis hæreticus à quo Vitalia-  
ni 296.

Volagesus Episc. Nisibenus 291.

Urbanus è LXX. Christi discipu-  
lis 213.

Xenophanes Philos. 143. Gl. 20.

Xenophon Orzylai E. 168. (lege  
Grylli)

Jo. Xiphilinus Trapezuntius, Mo-  
nachus. Patriarcha CPol. τὸ  
πάντα θαυμαστὸς λόγῳ, σοφία

καὶ σωῆσαι καὶ δεῖν Gl. 325. seq.  
Zachariæ, qvi Jo. Baptistæ pater  
fuit, reliquiæ CPolin translatae  
309.

Zacharias Patriarcha Hierosol.  
382. 385.

Jannes & Zambres Gl. 156.

Zenobius presbyter, Martyr 294.

Jo. Zonaras Gl. 140. 294. 279. ἐν  
τῷ χρονικῷ αὐτοῦ σωτήριον Gl.  
286.

Zoroaster Astrologiæ ac Magiæ  
repertor 28. ejus ultima ver-  
ba 37. ὁ περὶ τῆς Περσῶν  
Ἀστρονομίας Gl. 129. Astronomiæ  
Persis inventor, ibid.

## CAPUT V.

### De BYZANTINÆ five CPOLITANÆ Historiæ Scriptoribus.

*Corpus Historiæ Byzantinæ in Lupara Parisiensi splendidis typis chartisque excusi  
brevis conspectus, & de nova editione illius operis, ante aliquot annos pro-  
missa in Belgio. Non esse omittendam, si nova curetur, per singulas summas  
paginas notationem Imperatorum CPol. de quibus agitur, & quantum  
potest fieri annorum Christi, & Patriarcharum CPol. 1. De singulis scri-  
ptoribus accuratior notitia, Labbei Protrepticon, & excerpta de legationibus  
ex scriptoribus àperditis Dexippo, Eunapio, Petro Patricio, Prisco Sophista,  
Malcho Philadelphienfi & Menandro Protectore, nec non ex Theophylacto  
Simocatta qui etiamnum exstat. 2. Excerpta Photiana ex scriptoribus  
deperditis Olympiodoro, Candido, Theophane, Nonno : Tum ex Hesychio  
Milesio ἀποσπασμάτων, Et de Imperatoribus rebusq; CPolitanis varia è Svi-  
da. ibid. De Procopio Casareensi, atq; obiter notitia præcipuorum scriptorum*  
Ee 2 ex



ex Bibliotheca Seguieriana sive Coisliniana propediem vulgandorum. 3. De Agathia. 4. Paulo Silentario & Theophylacto Simocatta. 5. Nicephoro Patriarcha CPol. & Nicephoro Philosopho. 6. Joanne Cameniata & aliis scriptoribus post Theophanem 7. De Leone sapiente & Joanne Scylitze 8. Nicephoro Bryennio & Anna Comnena. 9. De Joanne Sinnamo sive Cinnamo & Niceta Choniata ubi & de aliis hoc nomine & de Michaële Choniata 10. Georgio Acropolita, Joële, & Jo. Canano. 11. Georgio Pachymere. 12. Joanne Cantacuzeno. 13. Nicephora Gregora. 14. Laonico Chalcondyla. 15. Georgio Codino, Photii Oratione in Encenia templi CPol. Joanne Anagnosta, Matthæo Jatro, & Manuele Chrysolora & Leone Grammatico 17. Constantino Porphyrogenneto, Simeone Magistro & Georgio Monacho. 18. De Duca & Anonymis scriptoribus. 19. De Anselmi Bandurii Imperio Orientali. 20. De illis qui corpori Byz. nondum sunt inserti, Zosimo. 21. Georgio Pbranza, 22. Genesio MS. 23. De spisso Opere MS. βασιλικῶν ταξιδίων de officiis aulæ CPolitane Constantinæ Porphyrogenneti, quod exstat Francofurti ad Mœnum apud Nobiliss. Virum D. Zachariam Conradum ab Ulffenbach. 24. Scriptores quidam Hist. Byz. inediti ac deperditi. 25. De Combefisii fasciculo Originum & rerum CPol. 26. De Saracenicis Frid. Sylburgii. 27. De Historia Ecclesiastica Manuelis Malaxi & aliis in Martini Crusii Turco Græcia obviis 28. De Leonis Allatii συμπύκνωσις 29. Caroli Cangii merita in Hist. Byzantinam & elogium. 30. Godfr. de VilleHardouin & alii scriptores de urbe CPoli & rebus CPolitanis. 31. De CPolitanis Imperatoribus & Patriarchis Scriptores. 32. Martini Hanckii liber de Byz. rerum scriptoribus, Auctorisque elogium. 33. Catalogus Alphabeticus & Chronologicus Imperatorum CPol. cum scriptoribus qui de unoquoque egerunt, 34. Catalogus similis Patriarcharum CPolitanorum. 35. Indiculus scriptorum de quibus dictum in hoc capite. 36.

## I.



Ntequam de singulis Byzantinæ Historiæ Scriptoribus Græcis dicere aggredior, juvat uno conspectu ac veluti in Tabella Lectori sistere succinctam omnium recensio- nem, quotqvot in splendido opere Corporis Byzantini, Parisiis è typographia Regia, Græce & Latine, typis luculentis & charta regia excuso continentur. Sunt autem hæc:



1. *De Byzantine Historiæ Scriptoribus sub felicissimis Ludovici XIV. Francorum ac Navarræorum Regis Christianissimi auspiciis, publicam in lucem emittendis, ad omnes per orbem eruditos Προτεπτικόν. Proponente Philippo Labbe, Biturico, Soc. Jesu Sacerdote. Paris. 1648.*

Ἐκλογαὶ τῶν πρεσβειῶν. *Excerpta de Legationibus ex*

*Dexippo Atheniense*

*Eunapio Sardonio*

*Petro Patr. & Magistro*

*Prisco Sophista*

*Malcho Philadelph.*

*Menandro Protettore,*

*Theophylacto Simocatta.*

*Omnia è Codd. MSS. à Davide Hoeschelio Augustano edita. Interprete Carolo Cantoclaro, libellorum Magistro: cum ejusdem Notis. Accedunt Notæ & Animadvers. Henrici Valesii. Paris. 1648. fol.*

*His Excerptis de Legationibus subjectæ sunt Eclogæ Historicorum de Rebus Byzantinis, quorum integra scripta aut injuria temporum interciderunt, aut plura continent ad Constantinopolitanam historiam minus spectantia. Selegit, interpretationem recensuit, notisque brevibus illustravit P. Philippus Labbe, Bituricus, Soc. Jesu Sacerdos.*

2. 3. Προκοπίου Καισαρέως τῶν κατ' αὐτὸν ἱστοριῶν βιβλία ὀκτώ. *Procopii Cæsareensis Historiarum sui temporis Libri VIII. Nimirum de bello Persico libri II. de bello Vandalico libri II. & de bello Gothico libri IV. Interprete Claudio Maltreto Aniciensi, Soc. Jesu Presbytero: à quo supplementis aucti sunt Vaticanis, & in locis aliquot emendati. Paris. 1662.*

Προκοπίου Καισαρέως τῶν τῷ Δεσπότῃ Ἰουστινιανοῦ κτισμάτων λόγοι ἕξ. *Procopii Cæsareensis de Ædificiis Imp. Justiniani libri sex, Auctiores quam ante & emendatiores. Interprete Claudio Maltreto, Aniciensi, Soc. Jesu Presbytero. Tomi II. Pars prior. Paris. 1663.*

Προκοπίου Καισαρέως Ἀέκδοξ. *Procopii Cæsareensis Arcana Historia. Qui est liber nonus historiarum. Ex Bibliotheca Vaticana Nicolaus Alemannus protulit, Latinè reddidit, Notis illustravit. Recognovit, varias lectiones adjecit, & lacunas fere omnes implevit Claudius Maltretus, Aniciensis, è Soc. Jesu Tomi II. Pars posterior. Paris. 1663.*



Ἀγαθὴ Σχολαστικὸν περὶ τῆς Ἰστυνιανοῦ Βασιλείας βίβλοι πέντε. *Agathie Scholastici de Imperio & rebus gestis Justin. Imperat. libri V. Ex Bibliotheca & interpretatione Bonaventurae Vulcanii, & cum notis ejusdem. Accesserunt ejusdem Agathie Epigrammata cum versione Latina. Paris. 1660.*

4. Θεοφυλάκτου Σιμοκάττου ὑπὸ Ἐπαρχῶν καὶ Ἀντιγραφέως Ἱστοριῶν βιβλία Ἡ. *Theophylacti Simocatta, Expraefecti, & Observatoris Coactorum, Historiarum libri VIII. Mauritii Imperatoris res gestas continentes. Interprete Jacobo Pontano, Soc. Jesu. Editio priore castigatior, & Glossario Græco-barbaro auctior. Studio & opera Caroli Annibalis Fabrotti, JC. Parisiis, 1647.*

5. Παράλιον, seu Chronicon Paschale à Mundo Condito ad Heraclii Imperatoris annum vicesimum. *Opus hactenus Fastorum Sæculorum nomine laudatum, deinde Chronicæ temporum Epitomes, ac denique Chronici Alexandrini lemmate vulgatum: nunc tandem auctius & emendatius, cum nova Latina versione, & notis Chronicis & Historicis, cura & studio Caroli du Fresne, Dn. du Cange, Regi à Consil. & Franciæ apud Ambianos Quaestoris. Paris. 1688. De hoc dictum supra cap. 4. §. 37. pag. 143.*

6. Γεωργίου Μοναχοῦ καὶ Συγκέλλου γεγονότος τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ταρρασίου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως χρονογραφία ὑπὸ Ἀδάμ μέχρι Διοκλητιανοῦ. *Georgii Monachi, & S. P. N. Tarasii Patriarchæ CP. quondam Syncelli, Chronographia, ab Adamo usque ad Diocletianum. Et Nicephori Patriarchæ CP. Breviarium Chronographicum, ab Adamo ad Michælis & ejus F. Theophili tempora: Græce & Latine, cum tabulis Chronologicis & annotationibus. Cura & studio P. Jacobi Goar, Ordinis Predicatorum Congregationis Reformatæ S. Ludovici. Paris. 1652. De Syncello dictum supra p. 149. seq. de Nicephoro p. 153.*

7. Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Θεοφάνους χρονογραφία. *S. P. N. Theophanis Chronographia. Leonis Grammatici Vitæ recentiorum Impp. R. P. Jacobus Goar, Ord. FF. Predic. Congregationis S. Ludovici Vicarius Generalis, Latine reddidit, Theophanem notis illustravit, Varias Lectiones multiplici Codd. collatione adjecit. R. P. Franciscus Combefis ejusdem Instituti ac Congregationis iterum recensuit, notis posteribus Theophanem; integris, Leonem Grammaticum strictim discussit, exque fide Codd. auxit, emendavit Paris. 1655. De Theophane itidem supra pag. 151. seq.*

8. Νίκη-



8. Νίκηφόρος Καίσαρ τοῦ Βρυεννίου Ἰλίου Ἱστορίας. *Nicephori Caesaris Bryennii Commentarii de rebus Byzantinis : opera & studio Petri Possini, è Soc. Jesu. Paris. 1661.*

Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Νίκηφόρου Πατριάρχου Κωνσταντίνου. Ἱστορία συν-  
τρεῖται ἀπὸ τῆς Μαυρικίης βασιλείας. *S. Nicephori Patriarchæ Constantinopol. Breviarium Historicum de Rebus Gestis ab obitu Mauritiū ad Constantinum usque Copronymum. Interprete Dionysio Petavio, è Soc. Jesu, cum ejusdem notis. Paris. 1648.*

9. Γεωργίου τοῦ Κεδρηνοῦ Σύνοψις Ἱστοριῶν. *Georgii Cedreni Compendium Historiarum, ex versione Guilielmi Xylandri, cum ejusdem Annotationibus. Accedunt huic editioni præter lacunas tres ingentes & alias expletas, notæ in Cedrenum P. Jacobi Goar, Ord. Prædic. & Caroli Annibalis Fabrotti, Jct. Glossarium ad eundem Cedrenum. Item, Johannes Scylitzes Europalates, excipiens ubi Cedrenus deficit, Græcè editus ex Bibliotheca Regia. Paris. 1647. 2, vol. De Cedreno dictum supra cap. 4. §. 40. p. 155. seq.*

10. Τοῦ Κύρου Μιχαήλ Γλυκᾶ Σικελιώτῃς Βιβλίου χρονική. *Michaëlis Glycæ Siculi Annales, à mundi exordio usq; ad obitum Alexii Comneni Imper. Quatuor in Partes tributi. Philippus Labbeus Bituricus, Soc. Jesu Theologus, Græcum textum ex pluribus MSS. Codicibus primus in lucem edidit : Joannis Lewnclavii, Amelburni, interpretationem recensuit atque emendavit : indicem ex MS. Fontebraldensi præmisit, Latineque reddidit : Annotationes subjecit, in quibus, præter variantes Lectiones & Supplementa, interpretum atque aliorum plurimos errores correxit, tum præsertim Joannis Meursii, qui partem libri III. Annalium Glycæ Theodoro Metochitæ falso adtribuit, & Historiam Romanam inscripsit ; quæ hic integra representatur, cum notis atque indicibus necessariis. Paris. 1660. De hoc supra p. 156. seq.*

11. 12. Ἰωάννης τοῦ Ἀσκητοῦ τοῦ Ζωνάρεα γεγονότος τοῦ μεγάλου Δεσφγαστῆς τῆς Βίβλου καὶ Πρωτοαρχιεπίσκοπος χρονικά. *Joannis Zonaræ Monachi, magni antea Vigiliū Præfecti, & primi à Secretis, Annales. Carolus du Fresne, Dom. du Cange, Regi à Consiliis, & Franciæ apud Ambianos Quæstor, Wolfianam Editionem cum scriptis Codd. contulit : Latinam versionem recensuit, Annales Notis illustravit. Tomi II. Paris. 1686. De hoc supra p. 156.*

13. Ἄννης τῆς Κομνηνῆς Πορφυρογεννήτῃς Καίσεως Ἀλεξιάς. *Anne Comne-*



*na Porphyrogenitæ Cesarissæ Alexias, sive de rebus ab Alexio Imperatore, vel ejus tempore gestis, libri quindecim. E Bibliotheca Barberina nunc primum editi, & à P. Possino, Soc. Jesu Presbytero, Latina interpretatione, Glossario & Notis illustrati, è quibus Glossarium nunc datur: Notæ mox opportunius edentur, una cum Cinnamo, continuatore Annæ, & aliis quibusdam ad Alexiadem spectantibus. Accesserunt Præfationes ac Notæ Davidis Hæschelii, Augustani, ex editione anni MDCX. Paris. 1651.*

*Ἰωάννης Κιννάμους Βασιλικοῦ Γραμματικοῦ Ἱστοριῶν λόγοι ἕξ. Joannis Cinnami Imperatorii Grammatici Historiarum libri sex, seu de rebus gestis à Joanne & Manuele Comnenis Impp. CP. Accedunt Caroli du Fresne, D. du Cange, Regi à consiliis, & Franciæ apud Ambianos Quæstoris, in Nicephori Bryennii Cesaris, Annæ Comnenæ Cesarissæ, & ejusdem Joannis Cinnami Historiam Comnenicam Notæ Historiæ & Philologiæ. His adjungitur Pauli Silentarii descriptio Sanctæ Sophiæ, Græce & Latine, cum uberis commentario. Paris. 1670.*

*Κωνσταντῖνος τοῦ Μανᾶσσης Σύνοψις Ἱστορικὴ. Const. Manassis Breviarium Historicum. Ex interpretatione Joannis Leunclavii, cum ejusdem, & Joannis Meursii notis. Accedit variarum Lectionum libellus, cura Leonis Allatii, & Caroli Annibalis Fabrotti, JC. Item Glossarium Græco-barbarum, studio ejusdem Fabrotti. Paris. 1655. De hoc dictum capite superiore §. 41. pag. 157.*

**14.** *Νικητοῦ Ἀκωμινάτῃς Χωνιατοῦ Ἱστορία. Nicetæ Acominati Choniata, Magni Logothetæ Secretorum, inspectoris & judicis Veli, Præfecti sacri cubiculi, Historia. Hieronymo Wolfio, Oetingensi, interprete. Editio Glossario Græco-barbaro auctior, & ope MSS. Reg. emendatior. Cura & studio Caroli Annibalis Fabrotti JC. Paris. 1647.*

*Γεωργίου τοῦ Ἀκροπολίτῃς τοῦ μεγάλῃς Λογοθέτῃς χρονικὴ Συγγραφή. Georgii Acropolitæ, Magni Logothetæ, Historia, Joëlis Chronographia compendiaris, & Joannis Canani Narratio de bello CP. Leone Allatio interprete, cum ejusdem notis, & Theodori Douzæ Observationibus. Accessit Diatribæ ejusdem Leonis Allatii de Georgiorum scriptis. Paris. 1651.*

**15.** *Γεωργίου τοῦ Παχυμερή, Μιχαήλ Παλαιόλογου &c. Georgii Pachymeris Michiël Palæologus, sive Historia Rerum à Michaële Palæologo ante Imperium & in Imperio gestarum. Nunc primum edita ex Bibliotheca Barberina,*



na, interprete Petro Possino, è Soc. Jesu. Accesserunt ejusdem Observationum libri tres, & Appendix: Specimen Sapientiae Indorum Veterum. Romæ, Typis Barberinis, 1666.

16. Γεωργίῳ τοῦ Παχυμερῆ Ἀνδρονικοῦ Παλαιόλογου. Georgii Pachymenis Andronicus Palaeologus, sive Historia rerum ab Andronico Seniore in Imperio gestarum usque ad annum ejus ætatis undequingagesimum. E Bibliotheca Barberina, interprete Petro Possino, è Soc. Jesu. Accesserunt ejusdem Observationum libri tres. Romæ, 1669.

17. Ἰωάννῃ τοῦ Καντακουζηνοῦ Ἀποβασιλέως Ἰσραὴλ βιβλία Δ'. Joannis Cantacuzeni Eximperatoris Historiarum Libri IV. Jacobus Pontanus Soc. Jesu Latine vertit, & notas suas cum Jacobi Gretseri, ejusdem Soc. Adnotationibus edidit. Græce nunc primum prodeunt ex codice MS. Bibliothecæ Viri Illustrissimi Petri Seguierii, Franciæ Cancellarii. Paris. 1645. 3. Vol.

Λαονίκῳ Χαλκοκονδύλῃ Ἀθηναίῳ ὑπόδειξις Ἱστοριῶν Δέκα. Laonici Chalcocondylæ Atheniensis Historiarum libri decem. Interprete Conrado Clausero, Tigurino. Cum Annalibus Sultanorum Othmanidarum, à Turcis lingua sua scriptis, ex interpretatione Joannis Leunclavii. Accessit index Glossarum Laonici Chalcocondylæ, studio & opera Caroli Annibalis Fabrotti, JC. Paris. 1650.

18. Historiæ Byzantinæ Scriptores post Theophanem, partim nunc primum editi, partim recensiti, & nova versione adornati, quorum Catalogum hic subjiciemus. Cura & studio R. P. Francisci Combefisii, Ordinis FF. Prædicator. Congregationis S. Ludovici. Paris. 1685.

Auctores qui in hoc volumine continentur, à Michaële Curopalata Imperatore, in quem desinit Theophanis Chronicon, usque ad Nicephorum Phocam scripsere.

Chronici, jussu Constantini Porphyrogeneti conscripti, à Leone Armenio usque ad Michaëlem Theophili F. libri IV. Ex MS. Cod.

Idem Constantinus Porphyrogenetus de Basilii Imp. avi vita & rebus gestis. Cum nova versione.

Anonymus Continuator Theophanis, à Leone Sapiente usque ad Romanum, Constantini Porphyrogeneti F. Ex MS. Codice.

F f

Libri sti Pars Altera.

Ortho-



*Orthodoxorum inveſtiva adverſus Iconomachos.* Ex MS. Codice.

*Joannis Jerofolymitani Narratio de Iconomachis.* Ex MS. Codice.

*Joannes Cameniata, & Demetrius Cydonius, de excidio Theſſalonica.* Cum nova verſione.

*Symeonis Magiſtri ac Logothetæ Annales, à Leone Armenio uſque ad Nicephorum Phocam.* Ex MS. Cod.

*Georgii Monachi Vitæ recentiorum à Leone Armenio, uſque ad Conſtantinam Porphyrogennetum.* Ex MS. Cod.

19. *Chronicon Orientale Latinitate donatum ab Abrahamo Eicchellensi, Syro Maronita è Libano, Linguarum Syriacæ & Arabicæ in alma Pariſienſium Academia Profefſore Regio ac interprete. Accessit ſupplementum Hiſtoriæ Orientalis, ab eodem concinnatum.* Pariſ. 1685.

*Georgii Codini & alterius cujuſdam Anonymi Excerpta de Antiquitatibus Conſtantiopolitanis, edita in lucem opera & ſtudio Petri Lambecii, Hamburgenſis, cum Latina verſione & animadverſ. neceſſariis. Accedunt Manuelis Chryſoloræ Epiſtolæ tres de comparatione veteris & novæ Romæ. Imperatoris Leonis, cognomine Sapientis, Oracula, cum Figuris atque antiqua Græca Paraphraſi. Addita eſt etiam explicatio Officiorum Sanctæ ac Magnæ Eccleſiæ juxta eorum ordinem, interprete Bernardo Medonio Toſofate.* Pariſ. 1655.

*Georgius Codinus Curopalata, de Officiis Magnæ Eccleſiæ & Aula Conſtantiopolitane.* Ex verſione P. Jacobi Gretſeri, Soc. Jeſu, cum ejusdem in Codinum Commentariorum libris tribus, & de imaginibus non manu factis Opere. In hac Editione præter comparatum cum Regiis MMSS. Græcum textum, & reparatam Latinam verſionem, accedunt inediti ex Regia & Mazarina Bibliotheca Officialium Catalogi, & ad Codini mentem lucupletes notæ. Adjunguntur recentiores Orientalium Epiſcopatum Notitiæ, voces honoraria, appellationes dignitatum indices, quibus poſtremis ſeculis Eccleſiaſtici vel Aulici Proceres ſalutabantur. Cura & opera P. Jacobi Goar Pariſ. Ord. Predic. Congreg. Reform. S. Ludovici. Pariſ. 1648. fol.

*Notitia Dignitatum Imperii Romani, ex nova recenſione Philippi Labbe, Biturici, Soc. Jeſu Presbyteri. Cum pluribus aliis Opusculis, Indicibus ac Notis.* Pariſ. è Typographia Regia, 1651. 12.



20. *Anastasi Bibliothecarii Historia Ecclesiastica*, sive *Chronographia Tripertita*. Ex MS. Codice Bibliothecæ Vaticanæ. Collata ad MS. exemplar Longobard. vetustissimum Casinensis Bibliothecæ, unde Romanum exemplar manavit. Nunc denuo ad fidem veterum librorum emendata. Accedunt Notæ Caroli Annibalis Fabrotti JC. quibus obscura quæque Anastasi illustrantur. Item Glossaria duo, quibus vocabula mixobarbara, collata cum Græco Nicephori, Georg. Syncelli, & Theophanis, exponuntur. Paris. 1649. fol.

*Duce, Michaelis Duce Nepotis Historia Byzantina*, res in Imperio Græcorum gestas complectens: A Joanne Paleologo I. ad Mehemetem II. Accessit Chronicon breve, quo Græcorum, Venetorum, & Turcorum aliquot gesta continentur. E Bibliotheca Regia nunc primum in lucem edita, versione Latina, & notis illustrata. Studio & opera Ismaëlis Bullialdi. Paris. 1649.

Τοῦ ἁγίου Πατρὸς ἡμῶν Θεοφύλακτος Ἀρχιεπισκόπου Βουλγαρίας Παιδεία Βασιλική. S. Patris nostri Theophylacti, Archiepiscopi Bulgariae, Institutio Regia, ad Porphyrogenitum Constantinum. Interprete Petro Possiono, Soc. Jesu, Paris. è Typographia Regia. 1651. 4.

21. *Nicephori Gregoræ Historiarum libri XXIV.* cum Hieron. Wolfii & Jo. Boivini versione, notisque ejusdem Wolfii, Cangii, Claudii Caperonerii & ejusdem Boivinii. Paris. 1702. fol. 2. Volum. fol.

22. *Historia Byzantina*, duplici Commentario illustrata. Prior familias ac stemmata Imperatorum Constantinopp. cum eorum Augg. Numismatibus & aliquot Iconibus; præterea familias Sarmaticas & Turcicas complectitur. Alter descriptionem Urbis Constantinopolitane, qualis exstitit sub Imperatoribus Christianis. Auctore Carolo du Fresne, Domino du Cange, Regi à Consiliis, & Franciæ apud Ambianos Quæstore. Paris. 1680.

*De Imperatorum Constantinopolitanorum, seu de inferioris ævi, vel Imperii, uti vocant, Numismatibus Dissertatio*, auctore Carolo du Fresne: quæ edita est ad calcem Glossarii Latini \* ejusdem auctoris, quod in lucem prodit Paris. 1678. recusum Francof. 1681. & 1711.

23. *Anselmi Bandurii Ragusini, Presbyteri ac Monachi Benedictini* è Congregatione Melitensi, *Imperium Orientale, sive Antiquitates CPolitane* in quatuor partes distributæ. Paris. 1711. fol. 2. Volum.

Hoc Corpus integrum rarius hodie nisi in instructis Bibliothecis occurrit & vix 450. florenis Hollandicis venditur, itaque A. 1699. Bibliopola Batavus insignis, Franciscus Halma auspiciis Viror.

\* Glossarium Græcum ejusdem Cangii vidit lucem Lugd. 1688. fol.



Clariss. Jo. Georgii Grævii & Ludolphi Kusteri professus est novam se illius velle dare editionem, quæ & multo minore pretio veniret, & longe tamen melior esset. Præter enim omnia hæc opera accedere debuerunt ad Procopium quidem notæ Bonav. Vulcanii hætenus ineditæ & emendationes latinæ versionis ex versione Vulcanii selectæ: tum à Grævio suppeditati

*Genesii ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ libri V. sive Historiarum ab initio Leonis Armenii, usque ad excessum Basilii Macedonis Imp. gestarum, jussu Constantini Porphyrogeneti Imp. ante annos quasi 800. conscripta. Johannes Andreas Bosius è MSS. membranæ Bibliothecæ Collegii Paulini Lipsiensis descripsit A. Christi 1652. Hunc Scriptorem Cl. Ludolphus Neocorus in linguam Latinam transferet, & notis illustrabit. Quin & sperare nos jubent viri docti Georgii Phranzæ Chronicon de ultimis Orientalis Imperii temporibus, & Sultanorum Osmanidarum origine, cujus epitome Latine tantum prodiit Ingolstadtii, cura Jacobi Pontani; ut & Georgii Pisidæ \* Historiam de Heraclio & aliis Imperatoribus Constantinopolitanis, cum versione Claudii Maltreti, Presbyteri S. I. Præterea Celeb. Grævius omnes Europæ eruditos ac Principum Bibliothecarios per literas rogabit, ut, si qua forte penes illos latent, quæ cum hoc opere conjungi mereantur, ea nobiscum communicare ne dedignentur. Jamque adeo eximia quedam & apprime huc facientia è Galliis & Germania nobis promissa fuere: quemadmodum etiam complures viri literati suam nobis operam & favorem, ad absolutam huic operi perfectionem conciliandam, prolixè polliciti sunt.*

*Cura & directio totius operis incumbet Viris harum literarum peritissimis, qui suas quoque animadversiones nonnullis Scriptoribus addent, & versiones Latinas, ubi res & necessitas postulabit, emendabunt. Notæ Auctorum, quæ in editione Parisiensi ad calcem cujusque voluminis rejectæ sunt, in nostra editione ipsi textui subjicientur; nisi forte serius quedam à viris doctis ad nos missæ fuerint: illæ enim ad finem cujusque Tomi collocabuntur. Non minus etiam nostra, quam Parisiensis editio in principiis & finibus librorum elegantibus prædita, erit ornamentis, incisisque æri literis majusculis; figuras vero æneas, præsertim in Cangii Familiis Byzantinis, habebit longe decentiores. Præterea totum opus*

\* Maltretus præf. ad Procopii Hist. testatur se beneficio Holstenii habere Georgii Pisidæ, magnæ Ecclesiæ CPol. Diaconi de laudibus Heraclii Imp. libros duos, de bello Persico ejusdem Heraclii tres, & de bello Avarico ad muros Urbis CPol. unum. Ab Allatio autem Theodosii Diaconi ἀνγοῦσσις quinque de capta à Romano Augusto Creta.



*opus ea cura, accuratione & studio excudetur, ut spondere ausimus, editionem nostram non solum longe auctiorem, sed & emendatiorem Parisiensi fore.*

Præclarum hoc Consilium gravissimis bellis Europam passim misere distrahentibus ac lacerantibus, atque intercedente Clarissimi Grævii \* fato, hætenus abjectum, vel certe dilatum est. Quod si quando reassumetur, magnum decus novæ editioni & magnam Lectoribus utilitatem afferet, si ubique in summis paginis singulorum scriptorum CPolitanæ Historiæ, consignentur nomina Imperatorum, quorum res explicantur, atque ubi fieri licet anni etiam Imperii, anni quæ Christianæ, nec minus nomina anni quæ, quantum fas, Patriarcharum CPolitanorum.

II. Magno huic operi colligendo digerendoque, ac tam magnifica forma per Seb. Cramoisy Typographiæ Regiæ Curatorem Parisiis publicando animum primus adjecit PHILIPPUS LABBEUS S. I. qui Eclogis Legationum Anno 1648. editis præmisit *Protrepticon* ad omnes eruditos de Scriptoribus Hist. Byzantinæ è Luparæa Typographia in lucem emittendis, in quo continetur *Catalogus* & notitia brevis, Chronologico Ordine digesta, scriptorum Historiæ Byzantinæ quicunque tum temporis sive editi sive inediti memoriæ ejus se offerebant, & è quibus illi Codicibus & quorum virorum doctorum opera recensiti vel illustrati possint in lucem exire. Tum *Apparatus* Byzantinæ Historiæ, in tres partes dispertitus: quarum *prima* Imperatores CPolitanos serie Chronologica, & à quibus scriptoribus singulorum res descriptæ sint, succincte persequitur, subjunctis Carminibus duobus Græcis jambicis è Codd. MSS. Regiæ Bibl. quorum altero Imperatores, altero Patriarchæ CPolitani, recensentur, alio item Catalogo Patriarcharum CPolitanorum CXLIX. Pars *secunda* exhibet Alphabeticam seriem & notitiam scriptorum Historiæ Byz. tam editorum quam ineditorum ac deperditorum. Pars *tertia* Descriptionem latinam Urbis CPolitanæ per XIV. regiones, veteri incerto auctore sub Theodosii junioris ut videtur tempora claro quem vulgarunt Gyllius sub extremum libri IV. Topographiæ CPol. Pancirollus ad calcem Notitiæ Imperii, ac ne alios jam memorem Carolus du Fresne in CPoli Christiana lib. I. pag. 63. seq. qui etiam auctoris præfationem quam è MS. Vindobonensi Lambecius lib. 2. pag. 950. primus vulgaverat, præmisit. *Lexicon* Byzantinum quod Partis

F f 3

quar-

\* Obiit diem Ultrajecti 9. Januar. A. 1703.



quarta loco voluit Labbeus subjungere, in aliud tempus distulit, sive aliis potius adornandum relinquare est coactus.

Post hoc Labbei Protrepticon sequuntur 'Εκλογαὶ τῶν πρεσβυτέρων sive excerpta de legationibus jussu Constantini Porphyrogennetae facta à Theodosio quodam, cujus præfatio præmittitur, quique testatur se de legationibus populi Romani ad Ethnicos horumque ad populum Rom. excerpta collegisse ex Petro Patricio & Magistro, ex Chronico Georgii Monachi, ex Joanne Antiocheno, ex Dionysii Halicarnass. Antiquitatibus Romanis, ex Polybio, Appiano, Zosimo Ascalonita, Josephi Antiquitatibus Judaicis, Diodoro Siculo, Dione Cocceiano, Procopio Casareensi, Prisco Rhetore, Malcho Sophista, Menandro Protectore & Theophylacto Simocatta. Subjiciuntur vero tantum excerpta \* è Dexippo Atheniensi, Eunapio Sardiano, Petro Patricio & Magistro, Prisco Sophista, Malcho Philadelphienſi, Menandro Protectore & Theophylacto Simocatta. Hæc (exceptis illis Simocattæ) è Codice Andreæ Schotti primus Græce publicavit David Hæschelius Augustanus, Augustæ Vindel. A. 1603. 4. cum corollario eclogarum è libris amissis Diodori Siculi XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV. & XXVI. quas è Codice Ludovici Alemanni Florentini Richardus Thomson Anglus ad eum miserat. Notas quoque addere voluit Hæschelius, sed quæ non viderunt lucem. Meminit earum in literis ad Jungermannum \*\* datis 1603. feria Philippi & Jacobi: *De locis in Longino suspectis suaſerim Rhodemannum consulas quem habes vicinum, qui suam mihi ἀρχι οὐκ ἔν σοχίαν probavit in libro πρεσβυτέρων πρέξ.*, quod constabit cum notas edidero, nunc enim textus quem vocant impressus est modo. Latine illas eclogas vertit Carolus Cantoclarus senator Regius & libellorum supplicum Magister, cujus interpretatio additis ad calcem nonnullis notis & castigationibus prodiit Paris. 1609. 8. filiis Renato & Petro à parente inscripta. Nullo MSto Codice usus est interpres & à sensu Græcorum verborum haud raro aberrat, ut pluribus Viris doctis \*\*\* jam observatum fuit. Retinuerunt tamen ejus versionem Corporis Byzantini curatores, sed notis ejus eruditæ Henrici Valesii animadversiones antea inedi-

\* Similes de Legationibus eclogas à Joanne quodam CPolitano excerptas è Polybio, Dionysio Halicarnass. Diodoro Sic. Appiano Alex. & Dione Cassio, Fulvius Ursinus Græce cum notis edidit Antwerp. 1582. 4.

\*\* Post Epistolas Hottoniannorum pag. 455.

\*\*\* Vide Valesium in notis passim, Kusterum ad Svidam in Ἀγρατίῳ &c.



ineditas adjunxerunt. Nunc de scriptoribus ex quibus eclogæ illæ excerptæ sunt, pauca quædam annotare placet.

1. DEXIPPUS Dexippi F. cognomine Herennius, Atheniensis, Rhetor, sub Valeriano, Gallieno, Claudio secundo & Aureliano Impp. clarus teste Svida in Δέξιππῳ & Eunapio in Porphyrio extremo, ubi χρονικὴν ejus ἱστορίαν memorat. Miror itaq; alium à Clariss. Kustero putari Dexippum Eclogarum de legationibus auctorem. Si enim hæ non ex *Chronica* Historia, certe ex *Scythicis* hujus Dexippi petitæ sunt, quod non ab re verisimilius videtur Vossio de Hist. Gr. II. 16. & Hanckio de Rom. rerum scriptoribus lib. I. c. 22. licet ex Chronico excerptas malit Meursius in Bibl. Attica, Valesius vero id omne tanquam rem incertam in medio relinquit. Scythica quoq; respicit Iornandes Dexippum laudans cap. 22. de rebus Geticis. Eundem porro fuisse qui *Chronicam* Historiam & qui *Scythica* composuit, ex Photii testimonio perspicue constat. Ducem etiam exercitus gessisse & patriam Achajam adversus Scythas defensitasse Trebellius Pollio testatur in Gallienis cap. 13. *deinceps Achajam omnem vastaverunt (Gothi) & ab Atheniensibus duce Dexippo, scriptore horum temporum victi sunt.* Scripsit quoque τὰ μετὰ Ἀλέξανδρον de rebus post mortem Alexandri Magni libris quatuor, quorum argumentum refert Photius Cod. 82. Arriano in plerisque conspirare testatus. Idem ejus σύντομον ἱστορικὸν sive compendium *Historicum* usque ad tempora Claudii (secundi hoc nomine Imperatoris) commemorat, quod Valesius putat compendium fuisse *Chronicæ* ejus *Historiæ* cujus liber decimus laudatur à Stephano Byz. in σμυχάιοι & Constantino Prophyrog. lib. 2. de thematibus, themate IX. licet in Bandurii quoque editione editum ἐν χερρόνικῳ δεκάτῳ pro χρονικῷ, liber duodecimus ab eodem Stephano & Etymologico Magno in ἑλγροι. A temporibus Mythicis hoc opus perduxit ad suam usque ætatem, ut Evagrius lib. V. c. ult. auctor est, neque enim audiendus Casaubonus qui ad Lampridii Severum cap. 49. ait orsum ab Alexandro Severo: neque Valesius qui apud Evagrium Σκυθικῶν, vel alius qui Μηδικῶν legere mavult pro μυθικῶν. Ex eodem ut videtur opere (licet Scaliger ad Græca Eusebii pag. 420. non dubitat è libris de rebus post Alexandrum petita esse) Eusebius in Chronicon pag. 56. 57. & Syncellus pag. 163 334. 376. Regum Macedonicorum ante Alexandrum successionem & alia quædam repetunt. Etiam in Græcis Eusebii pag. 34 & apud Syncellum pag. 177. pro Ζεύξιππος ἱστορεῖ



ισορεῖ, sunt qui legunt Δέξιππος. Citatur Dexippus à Lampridio in Alex. Severo cap. 49. Capitolino in Maximino cap. 6. 7. & in Gordianis c. 2. (ubi etiam si breviter, ad fidem tamen omnia persecutum scribit) & 9. 19. & in Maximo ac Balbino c. 1. 15. 16. Trebellius Pollio in triginta tyrannis c. 32. & in Claudio secundo c. 2. Equidem Jo. Tzetzes Chiliad. IX. Hist. 274. huncque secutus Meursius & Vossius eundem putant Dexippum auctorem Σκυθικῶν, cum Dexippo de cuius libris tribus in *Categorias*, latine ex Jo. Bernardi Feliciani versione Venet 1546. 1566 fol. & Paris, 1549 8. editis dixi lib. IV. cap. 26. §. 8. Verum ille Philosophus ætate junior, & Jamblichi discipulus fuit, ut ex eodem Tzetzæ & Simplicio in *Categorias* pag. 1. constat. De Dexippo Coo dicam infra in Medicis libro VI. Alius etiam fuit Dexippus Comicus cuius Θεσπυρῶν laudat Svidas in κερυκαῖ, erratque Meursius qui in Bibl. Attica cum Historico confundit.

2. Dexippi Herennii Historiam continuavit EUNAPIUS Sardianus Lydus teste Photio Cod. 77. & XIV. libris produxit à Claudio secundo usque ad sua tempora sive Honorii & Arcadii imperium. *Duas* illius operis paravit editiones, & licet in utraq; Christianis Imperatoribus iniquior, Julianum utpote Ethnicus miris laudibus extulit, in νεα tamen ἐκδόσει sive posteriore editione plurima in Christianos convicia & blasphemias rescidit. Eunapii historiam exscripsit Zosimus \* respicit eandem, Eunapium laudans pluribus locis, Svidas, atque Ζενοζαφίον vocat in Περσικῶν. Meminit & Eunapius ipse & lectores ad illud opus ablegat non uno loco in *Sophistarum Vitis* quæ adhuc exstant. Has ex MSS. Mediceo, Barberino, Remensi qui olim fuit Principis Lotharingii, & Regio Paris, duobusque Mediolanensibus emen-

\* Photius Cod. 98. de Zosimo : ἔπαιον δ' ἂν τις ὁ γράψαι αὐτὸν ἰστορίαν, ἀλλὰ μεταγράψαι τὴν Εὐναπίου, τῷ συντόμῳ μόνον διαφέρουσιν, καὶ ὅτι ἔχῃ, ὥσπερ ἐκείνος, ἔτω καὶ ἔτι Στελίχωνα διασύρει. Vossius de Hist. Græcis II. 18. Ex Historia Eunapii solum de legationibus fragmentum beneficio V. C. Andrea Schotti lucem vidit, reliqua exstare dicuntur in Bibl. Veneta. Eo autem equiore animo istis carimus, quod Zosimum habeamus. Quod in Bibl. Veneta extare reliqua Eunapii Hist. dicuntur à Vossio, incerta fide tradi videtur, & jam pridem Jo. Leunclavius in Epist. ad Henricum Stephanum scripsit in Centuria Epistolar. Philologicar. Goldasti pag. 305. Eunapii fuisse libri XIV qui nusquam exstant, ne quidem in Italia. Zosimi sex tantum. Photius stilum Eunapium ob prolixitatem ἐτροπᾶς frequentio improbat, Zosimum laudat ὡς σύντομον καὶ εὐκρινῆ καὶ καθαρόν ὃ δὲ ἔτι δὲ ἀπωκισμένον.



emendatas (quorum Varias Lectiones ex auctione Gudiana nactus sum) jampridem recudendas dare institui cum nova versione mea & notis, usus etiam observationibus If. Casauboni, atque Variis Lect. è Codice Bodlejano, quas benevole mecum communicavit Clariss. Hudsonus. Præter Codices Vaticanum, Venetosque Gesnero memoratos, comperi etiam exstare MSS. Neapoli in Bibl. Patrum Augustinianorum in Cœnobio S. Johannis de Carbonaria. Prodierunt primum Græce è Jo. Sambuci Pannonii Tirnaviensis Bibliotheca, typis nitidis Antvverp. ex officina Christophori Plantini 1568. 8. subjectis ad calcem castigationibus *Hadriani Junii* Hornani, cujus deinde latina versio vidit lucem ibid. 1572. 8. Ab eo tempore *Hieron. Commelinus* Eunapium ex duobus MSS. Palatinis emendavit & supplevit, ediditque Græce & Latine, adjuncta Junii (licet à Græcis passim dissidente) versione Heidelb. 1596. 8. Editio Commeliniana recusa est Coloniae Allobrogum sive Genevæ 1616. 8. atque *excerpta de legationibus* ex Historia Eunapiana Græce subjuncta habet ex eodem Schotti Codice. Ex his constat Eunapium Rhetorem à Lydis missum esse legatum ad Julianum Imperatorem pag. 17. seq. edit. Paris. & quum legatione cum magno successu functus esset, jussu à Juliano causam agere adversus potentem adversarium, idque fecisse cum laude, & judicibus persvasisse. Diversus hic videtur à nostro & ætate prior, idemque forte cum Eunapio τῷ ἐκ Φρυγίας Rhetore, cujus meminit Svidas in Μουσώνιος. De nostro videndus præ cæteris Hanckius lib. 2. de Romanar. rerum scriptoribus cap. 9. & Jonsius lib. 3. de scriptoribus Hist. Philosoph. cap. 17. Cui in hoc uno non assentior, quod scribit eum vicesimo ætatis anno demum gentili religione imbutum, sive ex Christiano Ethnicum factum esse, idque Eunapium ipsum testari in Ædesio. En tibi ejus verba pag. 34. ὁ γὰρ ταῦτα γράφων ἐκ παιδὸς ἀκρατὴς χυσαίνῳ δὲ γενόμενος, μόλις εἰς εἰκοστὸν ἔτη ἤλθοι τῶν ἀληθεστέρων, ὅτω μέγα πλεῖστα εἰς ἡμᾶς τῆς ἱαμβλίχης φιλοσοφίας διέταξεν καὶ συμπάρετεινε τῷ χρόνῳ. Sane Chrysanthius ille qui à teneris Eunapium imbuuit & consobrinam ejus Meliten habuit uxorem, Ethnicus fuit non Christianus: igitur & Eunapius ubique Christianismi hostem professus, non vigesimo anno primum Ethnica superstitione imbutus, sed tunc initiatus demum est arcanioribus Mysteriis Philosophiæ & Theurgiæ, quæ paullo ante

Gg

dixe-



dixerat præ Constantini Imp. metu jam cœpisse diutius oculi atque pertinaciore silentio involvi. Atque hunc esse verborum Eunapii sensum, & per ἀληθέστερα illa intelligi mysteria Philosophiæ sublimioris, perspicue patet ex illis quæ de Jamblichō subjungit. Matutinas horas aliis arte Rhetorica imbuendis per aliquod temporis collocasse se refert ipse in Chrysanthio p. 153. Medicæ quoque artis peritus fuit, ut in eodem Chrysanthio scribit pag. 156. atque ab Oribasio Medico tetrabiblum ei suam, quæ etiamnum latine ex Jo. Baptistæ Rasarii versione exstat, inscribente, λογιάται & appellatur. Confer Photium Cod. 219.

3. PETRUS gente Illyrius, patria Thessalonicensis, Rhetor sive Advocatus CPolitanus prudentiæ & eloquentiæ laude insignis fuit, quem Justinianus Imp. teste Procopio lib. 1. de bello Gothico cap. 3. & 4. legatum misit ad Amalasuntham Theodorici Italiæ Regis filiam, eaque interim à Gothis interfecta, bellum Theodahado jussit indicare, quod ille deprecans in literis ad Justinianum Imp. apud Cassiodorum X. 19. Variar. Petrum legatum vocat *virum eloquentissimum, doctrina summum, & conscientiæ claritate præcipuum*. Postea Patricium fecit etiam Justinianus, ac Magistrum officiorum, misitque de pace ad Chosroem magnum, ut narrat idem Procopius lib. 2. de bello Gothico cap. 22. & lib. 4. cap. 11. & Svidasin Πέτρου, qui testatur scripsisse Historias & περὶ πολιτικῆς κατεστάσεως. Meminit hujus Petri & legationis ejus ad Persas etiam Menander Protector in excerptis de Legationibus pag. 150. Patricium & Magistrum sapientissimum vocat quoque Hermolaus Grammaticus, qui sub Justiniano scripsit, in Epitome Stephani Byz. in ἀκόναι. Corippus lib. 1. de laudibus Justinini minoris v. 25.

*Successorque boni redi vivaque gloria Petri*

*Hinc Theodulus adest, patria gravitate Magister.*

Eundem putat Valesius intelligi quem Vigilius Papa in Epistola Encyclica ad universam Ecclesiam *magnificum virum Petrum Referendarium* appellat, qui quoque memoratur in Synodo quinta. Sed diversum omnino putem Petrum Rhetorem (licet Clarissimo Kustero ad Svidam aliter videtur) quem Leontius Scholasticus in lib. III. Anthologiæ cap. 30. memorat spectantem in Dionysiis collapsō theatro obiisse. Non enim Rhetorem vocasset Poëta, sed Patricium & Magistrum.



strum. Quæ ex Petri hujus Magistri historiis supersunt excerpta de legationibus, incipiunt à legatione Parthorum ad Tiberium Imp. neque quicquam produnt recentius quam legationem barbarorum ad Julianum Apostatam. Confer Hanckium lib. 1. de Romanarum rerum scriptoribus capite 40. Nonnulla iisdem plane verbis leguntur in eclogis legationum ex Dione Cassio, ut Valesio etiam notatum. Christianum fuisse conjicio ex auctoritate quæ sub Justiniano principe valuit, Licet fateor argumentum esse non plane firmum, certumque.

4. PRISCUS è Panio Thraciæ \* opido Rhetor & Sophista CPol. & Theodosii junioris ad Attilam legatus, \*\* scripserat *Historiam Byzantinam* & *de bello adversus Attilam* † libris VII. Male pro Prisco Παρισκ scribitur apud Evagrium lib. 2. cap. 1. ut Valesius annotavit, & Περσικὸς apud Theophanem p. 100. ut animadversum Labbeo in protreptico, Valesio p. 74. ad Evagrium & Martino Hankio, qui de hoc scriptore bono & utili diligenter egit lib. de Byzantinis scriptoribus cap. 2. atque eundem ultra annum XV. Leonis Thracis Imp. sive Christi 471. superfuisse demonstravit. Præter illos Historiæ Byzantinæ libros, è quibus eclogæ legationum excerptæ sunt

Gg 2

\* Panitem Svidas, Thracem vocant Theophanes & auctor Chronici Alex. Sophista eidem Svidæ appellatur; Evagrio I. 17. II. 1. & 5. & 16. & V. 24. & Nicephoro Callisto in præfat. pag. 35. Rhetor: & ante excerpta de legationibus Rhetor ac Sophista.

\*\* Jornandes de rebus Geticis cap. 34. Attila Hunnorum omnium Dominus, & pæne totius Scythiæ Gentium solus in mundo regnator, qui erat famosa inter omnes gentes claritate mirabilis. Ad quem in legationem remissus à Theodosio juniore Priscus &c. Eundem Priscum Historicum sæpius laudat Jornandes ut cap. 24. 35. 42. 49. atque Juvenius in Attilæ vita. De illa vero legatione sua fuisse Priscus ipse in eclogis pag. 49. seq. edit. Regiæ.

† Apud Svidam male κατὰ Ἀττάλον pro κατὰ Ἀττίλαν, ut Valesio Hankius & Kusterus assentiuntur. Auctor Chronici Alex. pag. 318. cum de Attilæ & Alarici motibus & exitio retulisset, subjungit: περὶ ἧς πολέμου συνεγράψατο ὁ σοφώτατος Πρίσκος ὁ Θράξ. Evagrius lib. 1. c. 17. de eodem bello: ὃν περιέγραψεν ἢ ἐς τὰ μάλιστα λογίως Πρίσκος ὁ Ῥήτωρ γράφει. Videtur autem, inquit Vossius p. 488. de Hist. Græcis, hodieque exstare. Sane citat Priscum Baptista Fulgosus in Memorabilium libris; inque Bibl. Vaticana esse, auctor est Raphaël Volaterranus lib. XIII. Anthropologia. Superfuisse etiamnum ait in Nomenclatore suo Rob. Constantinus. Nemo tamen fuit hætenus qui eum in lucem protulerit, vel in Bibliotheca hodie superstiti legisse se sit testatus.



sunt & quorum sextum laudat Stephanus Byz. in *σάλλα*, memorat Svidas etiam ejus *μελέτας* sive *declamationes* Rhetoricas, *Epistolasque* Christianis scriptoribus recte eum accenset Caspar Barthius in *Adversariis*. Historiæ Byz. scriptorem diligentissimum vocat Valesius ad *Ammianum Marcellinum* XXX, 2. Alius Priscus de quo in vitis *Sophistarum* Eunapius.

5. MALCHUS patria Philadelphiensis a) Syrus, Sophistam egit CPoli, b) *ῥητορικῆς εἰς ἄκρον ἐλλητικῶς* ut de eo Photius Cod. LXXVIII. qui Christianum etiam fuisse testatur. Scripsit eleganti Stylo *Βυζαντικὰ* sive *Historiam* (ab extremis Leonis primi Imperatoris in quibus substitit Priscus sive ab A. C. 457. usque ad necem Julii Nepotis, occisum A. C. 480.) *libris VII.* quorum exordio alia jam à se composita testatus est, quemadmodum & in extremo libri ultimi plura se, si suppeteret vita scripturum promisit, itaque integrius opus vidit Svidas, qui memorat Malchi *Historiam à Constantino Magno ad Anastasium usque* (ab A. C. 491. per annos XXVII. Imperatorem) in qua res quoque Zenonis Isaurici ac Basilisci qui post Nepotem regnarunt fusius fuit persecutus, inter alia graphice etiam descripsit ac deploravit conflagrationem publicæ Bibliothecæ CPol. & statuarum & *Ἀνγυσαίης* quod incendium Basilisco imperante accidit, & ad centum viginti millia Codicum absumsit. Vide Cangii CPolin Christianam libro 2. pag. 150. Ex duobus quæ exstant Malchi eclogis Legationum posterior è prioribus, prior è posterioribus libris petitæ esse videntur. Allegatur Malchus ubi de incendio Bibliothecæ & Palatii sermo est, à Zonara T. 2. pag. 52. Vide & Svidam in *Λέων βασιλεύς*.

6. MENANDER Euphratæ Byzantini F. Herodoti cujusdam frater, imperante Mauricio ad studia literarum à quibus ante abhor-

- a) Philadelphiensem Photius fuisse testatur. Licet autem plures fuerint Philadelphe, tamen illam Syriæ intelligendam vel nomen Malchi docet. Et fortasse fuit hic ex posteris ejusdem gentis, è qua Malchus, qui deinde sub Porphyrii nomine fuit inter Græcos Philosophos notissimus, de quo supra lib. IV. cap. 24. De aliis Malchis dixi ad Eunapium. Vide etiam Rosweidum ad *Vitas Patrum* p. 74.

b) Hinc Sophistam Byzantium Svidas appellat.

c) Photius: *ἔστι δ' ὁ συγγραφεὺς Φιλαδελφεὺς, εἰ τις ἄλλος κατὰ συγγραφὴν ἰσορίας ἀγρεύς, καθ' αὐτὸς, ἀπέρειτος, ἐνκρινὴς, λέξεων ταῖς ἀνδιηροτάταις καὶ εὐσήμοις καὶ εἰς ὄγκον τινὰ ἀνήγμεναις χρώμενος* &c.



abhorruerat, applicans animum scripsit *historiarum libros VIII.* ab anno Justiniani Imp. XXXIII. (CHristi 560.) ubi desiit Agathias, usque ad Tiberii secundi excessum (CHristi A. 582.) à quo auspicatur Theophylactus Simocatta. Ipse se apud Svidam in μένανδρος testatur animum appulisse ad scribendum μὲν πρὸ ἀποβίωσιν Ἀγαθίου cum Agathias jam esset defunctus, neque continuare ipse Historiam sum posset. Ab eodem Svida pluribus locis fragmenta ex hoc Menandro afferuntur, etiam in δοκιμάσας, μαχερίκι & παλιώνες quæ loca in utroque indice Clariss. Kusteri omissa, sed à Valesio pridem annotata sunt. Idem Svidas Menandrum vocat *Protectorem*. Quod nomen explicat Menander ipse in eclogis legationum pag. 171. ὁ δὲ γε τῶν μεθορίων λεγόμενος περὶ κτωρ, δηλοῖ δὲ τὴν ἐν Ῥώμῃ τοῖς τὸν ἐς ἑτο καταλεγόμενον ἀξίαν, τὸν βασιλεῖον περὶ κεπασήν. Sed fuse de hac dignitate Cangius in utroque glossario. Eclogæ illæ legationum quæ è Menandri Historia excerptæ exstant paullo confuso ordine ac perturbato, ex duobus Codicibus Bavarico & Andreæ Schotti vulgatæ ab Hæschelio sunt, quorum alter altero integrior fuit & diversas forte collectiones Theodosii alter, alter Joannis CPolitani exhibuit. Meminere Menandri præterea Theophylactus Simocatta lib. 1. cap. 3. Historiæ, & Constantinus Porphyrogenneta lib. 1. de thematibus cap. 2, ubi eum Procopio, Agathia & Hesychio illustri jungit.

7. De *Theophylacto Simocatta* è quo & ipso excerpta Legationum in editione Regia pag. 176. seq. leguntur, dicam infra, ubi ejus *Historiarum libros*, qui etiamnum exstant, recensebo.

Post hæc de legationibus excerpta Labbeus subjunxit *Eclogas Photii* ex *Olympiodoro*, *Candido*, atque *Theophane Byz.* tum *Hesychii* illustris de rebus CPol. cum versione & notis Meursii, & ex *Suida* Lexico excerpta de Imperatoribus Orientis, aliisque personis rebusque CPolitanae Historiam spectantibus cum notis & animadversionibus. His addenda excerpta è *Nonno* Photiana.

8. OLYMPIODORUS ex Thebis Ægypti oriundus & Theodosii ad Hunnos legatus, licet à CHristi sacris Photio teste alienus, scripsit ὕλη \* *Historicæ sive Commentariorum libros XXII.* de rebus ab A. C. 407. Honorio septimum & Theodosio juniore COSS.

Gg. 3

ad

\* Ita etiam postea Commentarios suos ipse scripsit Nicephorus Bryennius.



ad A. C. 425. quo Valentinianus III. secundum Consul, renunciatus est Augustus. Argumenta librorum, quos eidem Theodosio Auctor dicavit, refert Photius Cod. 80. qui ποιητὴν τὸ Ὀπτηδεύμα (non *Poëtam* ut vulgo interpretantur, sed ut Reinesius \* II. 5. Var. Lect. pag. 154. seq. *Operatorem Chymicum*) fuisse, ex ipsiusmet testimonio refert. Ac certe ποίησιν pro operatione Chemica poni pervulgatum, ut Cangius in glossario Græco bene observavit, nec modo inter Chemicorum nomina Olympiodorus occurrit, in MS. Collectione Chemicorum Græcorum de qua libro VI. pluribus erit dicendi locus, Γίνωσκε ὡς Φίλε ἢ τὰ ὀνόματα ποιητῶν, ἀρχὴ Πλάτων, Ἀριστοτέλης, Ἰωάννης ἱερεὺς, Δημοκρίτης, Ζώσιμος ὁ μέγας, Ὀλυμπιόδωρος, Στέφανος ὁ Φιλόσοφος, Σοφὰρ ὁ ἐν Περσίδι &c. sed etiam inter scripta ipsa Chemica habeo unum hoc titulo: Ὀλυμπιόδωρος Φιλόσοφος Ἀλεξανδρέως περὶ Πετάσιον τὸν βασιλέα Ἀρμενίας εἰς τὸ καὶ ἐνέργειαν Ζωσίμου, ὅσα ἀπὸ Ἑρμῆ καὶ τῶν Φιλοσόφων ἦσαν εἰρημένα. Notandum tamen hunc Olympiodorum dici Alexandrinum non Thebanum, deinde ferri ejus commentarium in scriptum Zosimi, cum Zosimus Historicus Historicum Olympiodorum, nominetenus citet lib. V. c. 27. adeoque eum ætate non videatur præcessisse. Sed dicere ad hoc licet vel eodem tempore ambos scripsisse Zosimum & Olympiodorum, quod verisimillimum mihi videtur, vel alium fuisse Zosimum Thebanum Panopolitam (Svidæ Alexandrinum) Chymicum ab Historico, vel locum in quo Olympiodori mentio, per glossema libris Zosimi Historici insertum esse, ut visum Lambecio, quem vide lib. VI. p. 177. sq. 188. Certe Olympiodorus ibi fere, ubi desinit Zosimus, auspicatus historiam suam multo quam ille longius produxit. Prodierunt excerpta ex Olympiodori Historicis Commentariis, ne Photii editiones memorem, etiam in Tomo tertio minorū Historiæ Romanæ scriptorum, sed min⁹ integra ex Bibl. Francisci Pithœi cum versione & notis *Frid. Sylburgii* Francof. 1590 fol. De aliis Olympiodoris, ut Peripatetico Procli præceptore, & altero juniore Alexandrino qui vitam Platonis & commentarios in Platonis Alcibiadem, Gorgiam, Phædonem, Philebum & alia forte nonnulla scripsit, quemadmodum & de Olympiodoro Christiano scriptore & Diacono Alexandrino quem Philosophum & πολὺν τὰ θεῖα vocat Anastasius Sinaita (qui sæculo VI. extremo vixit) sub finem libri VI. in  
Hexaë-

\* Confer Reinesii Epistolas ad Neïteros pag. 19. Hermanni Conringii de Hermetica Medicina pag. 49. & Olaum Borrichium de sapientia Ægyptiorum p. 25. 34.



Hexaëmeron, alibi dixi. Omitto Olympiodorum λοχαγὸν sive ductorem manipuli, cujus meminit Plutarchus in Aristide pag. 327. & Olympiodorum Thessalum, Hippodromi Sophistæ Patrem, de quo Philostratus. Olympiodori nescio cujus Rhetoris περὶ τῆς ἀπὸ ἐναντίων λόγων διάταξης MS. fuit inter libros Gudianos.

9. CANDIDUS Isaurus sub Anastasio ut videtur scripsit affectata ut arguit Photius dictione, *Historiarum* ab auspiciis Leonis Thracis usq; ad obitum Zenonis Isaurici *libros tres*. Idem Photius Cod. 79. ubi argumentum operis recenset, de auctore qui Christianus fuit hæc habet: ἐστὶ δὲ πατρίδ' αὐτῶν μὲν Ἰσαυρίας, ὡς αὐτὸς φησι, τῆς τραχείας, ὁπτιήδευμα δ' ἔχεν ὑπογραφεὺς (notarius sive tabularius) τῶν ἐν Ἰσαυροῖς πλεῖστον ἰχθυοσάντων· τὴν δὲ θρησκείαν χριστιανὸς ἦν καὶ ὁρθόδοξος, τήν τε τῶν πατέρων συνοδὸν ἐπαύνοις σέφει, καὶ τῶν κατ' αὐτῆς καινοτομούντων καθεύπειται δικαίως. Fragmentum ex hoc Candido Historico habet Svidas in χειρίζω, ubi pro κάδδ' ἰσοειογράφ' , quem ex corrupto Svidæ loco retulit etiam Simlerus in suam Bibl. & Mallincrotus in sua de Historicis Græcis paralipomena, legendum esse κἀνδίδ' , monuit Clariss. Kusterus, & ante eum Reinesius III. 2. Var. lect. pag. 366. & Valesius pag. 74. ad Evagrii II. 16.

10. THEOPHANES Byzantius à Theophane Confessore, \* qui in sua Chronicorum Syncelli continuatione & ipse res Justinii utriusque ac Justiniani attigit, diversus, eoq; multis ut videtur annis antiquior & sub Mauritio forte Imp. clarus, scripsit præter Commentarios de rebus Justiniani Imp. quorum libro primo meminit, *X. libros Historiarum* ab anno secundo Justinii junioris (Christi 567.) ad annum ejusdem Justinii duodecimum (Christi 577.) ita ut singulis libris singulos annos tribuisse videatur. Excerpta ex illis servavit Photius Cod. 64. plures etiam postea, quibus decem istos continuaverit libros composuisse testatus.

11. NONNOSUS Νόννος, Christianus scriptor, tradidit *Historiam legationum suarum*, cujus argumentum & ex illa excerpta quædam servavit Photius Cod. 3. Fuit autem Nonnosus hic Justiniani Imp. ad Æthiopum Auxumitarum Regem Elesbaam, ad Homeritas, Saracenos quorum φύλαρχος Caius erat, & ad alios Orientis populos

\* De hoc supra cap. 4. pag. 151. seq. quem *Georgium Theophanem* nescio quo auctore vocant Vossius de Hist. Græcis pag. 285. & Reinesius de palatio Lateranensi pag. 83. 84. Ansa forte, quod *Georgium* Syncellum continuavit.



los legatus, filius Abrahami presbyteri quem Justinus Thrax & Justinianus Legatum misere ad Alamundarum & jam memoratum Caisum præfectos Saracenorum: & Nonnosus nepos qui ad Aretham eorundem Saracenorum præfectum legationem nomine Anastasii Imp. obierat. Hæc è Nonnoso nepote excerpta Photiana in Labbei eclogis nescio quomodo omissa sunt.

12. HESYCHIUS illustris, a) patriâ Milesius, Hesychii Advocati & Sophiae Filius, scriptor (licet Svidæ b) aliud videtur) itidem Christianus, Justiniani Imp. temporibus composuit *Historiam Chronicam* sex *τμήμασι* c) sive *διασήμασι* distinctam, quorum 1) derebus quæ à Belo Assyriorum Rege bellum Trojanum antecesserunt, 2) ab Ilio capto ad Romam usque conditam, 3.) ab Urbe condita usque ad Consules creatos Olympiade LXVIII. 4) à Consulibus initio usque ad Julium Cæsarem. 5.) à Julio Cæsare usque ad Constantinopolin à Constantino M. instauratam. 6) à Constantino M. usque ad excessum Anastasii Dicori Imp. Vide Photium Cod. LXIX. & Svidam in *Ἡσύχιῳ*. Sexti *τμήματι* d) initium ad nos puto pervenisse, sub titulo: *Πάτρια* d) *Κωνσταντινῆ πόλεως*, quæ adeo à Svi-

- a) *Ἰλῦσσιος* non est nomen proprium, sed dignitatis, ut multi jam animadverterunt. Vide Colomesium ad Gyraldi dialogos de Poëtis pag. 145. Hanckium de Byz Historiæ scriptoribus cap. 4. Meursium in glossar. & notis ad Hesych. ac præcipue Cangium in glossario Græco, Jonsium pag. 307. & Edmundum Chilmeadum ad Malalæ Chronicon T. 1. pag. 377.
- b) Svidas Christianum non esse Hesychium, collegit ex eo, quod in libello de viris eruditione claris Christianos scriptores non memorat. Sed aliud ejus fuit institutum, & in eo ipso libello memorat Sibyllam Chaldæam de Christo vaticinatam, Tribonianumque tanquam *Ἐθνην* h. e. Ethnicum atque *ἄθεον* perstringit. Itaque Christianum fuisse existimant H. Stephanus, Vossius pag. 268. de Hist. Græcis, Hanckius, Caveus, alique, quibus libenter assentior.
- c) *τμήματα* Photius appellat, *διασήματα* Svidas, & auctor glossarii juris in *παλματίδῃ* ubi laudatur *Ἡσύχιῳ* ὁ *Ἰλῦσσιος* ὁ φιλοσοφῆσας ἐπὶ τῆς Μιλησίας ἐν τῷ ἐχρονικῷ διασήματι τῆς ἰστορίας. Idem in *φόβῳ* allegat Hesychium ἐν τῷ 5<sup>ῳ</sup> διασήματι.
- d) Sic Hyasis sive Oasis urbis Libyæ τὰ *πάτρια* sive origines atque Antiquitates scripsit Soterichus Poëta teste Steph. in *ὑάσις*: Diogenes Cyzicenus τὰ *πάτρια* Κυζίκης Svidæ laudata in *Διογ.* & eidem Stephano in *βέσβικῳ*, atque alibi: Claudianus τὰ *πάτρια* Ταρσῶ, Ἀναζαρβῶ, Βηρυτῶ, Νικαίας, ut ad epigrammata Claudiani Græca annotatum in veteri Codice Allatius reperit, qui etiam in Excerptis Rhetorum pag. 256. edidit apospasmation Callinici Sophistæ ἐκ τῶν εἰς τὰ *πάτρια*



Svida \* totum opus Chronicae Historiae laudante haud singillatim memorari, minime est mirum. Primus illa sub *Georgii Codini*, qui excerpfit ac servavit, nomine Graece & Latine edidit *Georgius Doufa* Jani F. *ἡ πατρίων τῆς Κωνσταντινῆς πόλεως παρεκβολαὶ ἐκ τῆς βίβλου τῆς χρονολογίας*, Heidelbergæ apud Hieronymum Commelinum 1596. 8. & Genev. 1607. 8. Inde eadem integriora paullo, veluti nondum edita ad calcem libelli Hesychii de viris illustribus, è MS. Palatino Graece cum versione sua & notis sub vero Hesychii nomine vulgavit *Joannes Meursius* Lugd. Bat. 1613. 8. adjunxitque *Bessarionis* Cardinalis Epistolam scriptam Graeco vulgari sermone ad Thomæ Palæologi filiorum pædagogum Româ datam 9. August. 1465. qua eum hortatur ut cum Critopulo Medico diligentem eorum curam habeat, neque Anconæ diutius subsistat, sed Siciliam petat. Meursii versio notæque à *Labbeo* in editione Regia una cum Græcis recusæ ex illius editione sunt. Nonnulla in illa editione castigant Allatius ad Eustathii Hexaëmeron pag. 126. & Amplissimus Vir Gisbertus Cuperus lib. IV. Observationum cap. 14. Interpretationis Doufianæ errores notavit *Jac. Gretserus* Observationibus in Codinum, lib. 3. cap. 18. ejusque editionem è Bavarico Codice auctiorem fecit cap. 19. Nos etiam, inquit Allatius diatriba de Georgiis p. 362. ex alio MS. Codice multo hisce plura in nostro \*\* *Variorum Antiquorum Tomo I. protulimus*, adeo ut jam Lector opus absolutum ferme habeat. Nec aliud ab hoc opus esse mihi autumo, quod in Bibliotheca Carthusiæ Neapolitanæ in indice MS. Romæ in Bibliotheca Vallicellana D. 23. & Scoriaci in Regia. Neque alius à Codino est *Georgius Constantini* qui *πάτρια* Constantinopolis & librum de Sapiaentia scripsisse traditur à Gesnero, Constantinus enim, ni fallor, locum Codini occupavit. Errorem secuti sunt Gesneriani Epitomatores Robertus Constantinus, & qui sine ullo delectu atque examine omnia exscribit *Paulus Bolduanus*. Liber vero ipsius de Sapiaentia nullus alius esse videtur, quam ea pars *πατρίων* quæ in exstructione Templi CPol. S. Sophiæ enarranda impenditur. Confer quæ de Codino infra, ubi pleniorum Originum ejus CPolitanarum

H

editio-

Libri 5ti Pars Altera.

*τρια πρώτης.* Tzetzes Chiliad. 2. versu 973. ubi de Apollonio Tyanensi: *γράφουσι ταῦτα πάτρια ἢ χρονικῶν τι πλεονάζει.* Constantinus Porphyrog. II. 11. themat. pag. 111. *οἱ τὰ πάτρια συγγεγραφότες Βυζαντίς.*

\* Vide quæ supra pag. 137.

\*\* Non vidit lucem, quod sciam.



editionem à *Petro Lambecio* curatam recensebo. Hefychium illustrem citat *Tzetzes Chiliad.* 3. versu 877. atque inter alios qui Justiniani temporibus ὅτι τῆς Ἰουστινιανῆς βασιλείας scripserunt, *Constantinus Porphyrogenitus* lib. 1. themate 2. necnon lib. 2. themate 8. ubi de Indictionum origine.

Memorat & *Photius* alterum Hefychii hujus opus de rebus sub *Justino Thrace* & per primores Justiniani annos gestis, quod ulterius continuare mors acerba filii *Joannis* haud permisit.

Cæterum superest adhuc libellus Hefychii illustris περὶ τῶν ἐν παιδείᾳ ἀγαλαμψάντων σοφῶν, de his qui eruditionis fama claruerunt, digestus ordine nominum Alphabetico, & iisdem passim verbis, quibus utitur *Laërtius*, pauca quædam de illis perstringens. Meminit ejus *Svidas* qui vocat ὀνοματολόγον ἢ πίνακα τῶν ἐν παιδείᾳ ὀνομασῶν, quia vero subjungit & ὁπτιομή ἐστὶ τὸ παρὸν βιβλίον, hoc potest ita intelligi, ut duos libros ejusdem argumenti composuerit Hefychius, unum uberiorem quem *Callimachi* exemplo inscripserit πίνακα, & alterum, qui hodie exstat breviorē ὀνοματολόγον qui fuerit prioris veluti Epitome. Equidem *Meursius* putat supplenda esse verba: Διογένην τὸν Λαέρτιον μιμησάμενον & ὁπτιομή ἐστὶ τὸ παρὸν βιβλίον. Sed quanquam plurima è *Laërtio* iisdem ut jam dixi verbis repetiit, Epitomen tamen *Laërtii* ne utique præstat, ne dicam Codicem nullum *Svidæ* MS. conjecturæ *Meursii* audaciori suffragari, & Hefychium multa referre de quibus in *Laërtio* ne γὰρ. Nonnulla ex Hefychii libello verbatenus *Svidas*, non tantum in *Ξάνθῳ*, *Ξενοκράτης*, *Ποταμῶν*, *Μιτυληναῖ*, *Φαίδων*, sed etiam in *Ἀπολλώνι*, *Ἀριστέας* & aliis quamplurimis in locis. Prodiit primum Græce è Bibliotheca *Jo. Sambuci* Antverpiæ, typis nitidis A. 1572. 8. apud *Christophorum Plantinum*, subjunctaque ad calcem versio latina *Hadriani Junii* cum ejus castigationibus, in quibus ut Hefychium è *Laërtio* ita *Laërtium* vicissim ex Hefychio subinde emendandum demonstrat. Postea Græce & Latine prodiit cum *Junii* versione & notis, novisque *Henr. Stephani* animadversionibus ad calcem *Diogenis Laërtii*, ex laudati *Stephani* officina A. 1594. 8. Illa *Laërtii* editio & cum illa Hefychii libellus recusatus est *Genevæ* apud *Jo. Vignon* 1615. 8. Interim *Joannes Meursius* Lugduni Bat. 1613. 8. Hefychii opuscula atque in his præsentem libellum vulgavit, castigationibusque *Junii* ac *Stephani* no-



tas suas addidit. Junii autem versio latina non ut ab H. Stephano Græcis ex adverso per singulas paginas posita est, sed separatim ad calcem voluminis excusa legitur.

*Alii Hesychii.*

**H**esychius *Ægyptius* Episcopus, A. C. 310. vel 311. Alexandriae passus Martyrium cujus meminere Eusebius VIII. 13. Hist. p. 308. & Martyrologia 26. Nov. Idem habetur qui Græcam versionem sacrorum librorum V. T. emendavit, ut dixi lib. 3. c. 13. §. 14. Atque eundem suspicor primum auctorem glossarii, ab aliis deinde interpolati truncatique quod sub Hesychii *Alexandrini* nomine habemus, vide supra lib. 4. cap. 35.

Hesychius *Alexandriae* minoris Episcopus, qui Concilio Antiocheno & Nicæno primo interfuit.

Hesychius *Apameensis*. infra, in Justino Hesychio.

Hesychius *CPolitanus* presbyter, cujus λόγος quatuor de serpente æneo Moyſis memorat Photius Cod. 51. Idem forte cujus meminit Philostorgius VI. 1.

Hesychius vir *Consularis* de quo Hieron. ad Pammachium Epist. 101. de optimo genere interpretandi: *Dudum Esychium Virum Consularem contra quem Patriarcha Gamaliel gravissimas exercuit inimicitias, Theodosius Princeps capite damnavit, quod sollicitato notario chartas illius invasisset.* Hesychium intelligo proconsulem Achajæ, ad quem Theodosii lex in Codice Theodosiano l. ult. de principibus agentium in rebus. Ad Hesychium Proconsulem etiam Epistola Nili 292. libri 2. edit. Allatianæ. Ad hunc forte etiam Libanii Epist.

Hesychius qui cum Synesio ad *Geometriæ* studium incubuit, postea Magistratu aliquo functus. Vide Synesii Epist. 92.

Hesychius *Glossarii* sive *Lexici* auctor, supra in Hesychio *Ægyptio*.

Hesychius presbyter *Hierosol.* quem Theophanes p. 71. ad Annum Theodosii jun. VII. scribit διδασκαλίᾳ sive literarum sacrarum doctrina floruisse, ejusque obitum refert p. 79. ad annum Theodosii XXVI. Christi 433. Eundem Græci in Menologio 28. Martii scribunt exhaustisse fontes omnes scientiæ & sapientiæ & omnem Scripturam interpretatum esse ac perspicue explicasse, atque ad multorum utilitatem proposuisse. Ejusdem meminit



Cyrillus in Vita S. Euthymii. Confer Henschenium Tomo 3. ad 28. Martii pag. 713. De Hesychii Hierosol. scriptis non repetam quæ erudite Labbeus, Caveusque. Tantum notabo 1) *συχηρόν* ejus sive *κεφάλαια* in XII. Prophetas Minores cum latina versione sua edidisse Conradum Rittershusium in Affe fatidico, sive XII. Prophetis Metaphrasi latina donatis, Ambergæ 1604. 8. Confer de illis *κεφαλαίοις* Richardi Simonis Epistolas Criticas Gallice excusas Basileæ p. 75. seq. Laudantur & ejus scholia in *Ezechielem* ac *Jobum* atque Conradus Clause-  
rus præf. ad Procopium Gazæum in Pentateuchum: *Ultinam, in-*  
*quit, haberemus Hesychii scholia in Ezechielem atque adeo omnes Pro-*  
*phetas. Incredibile dictu est, quantum lucis accessurum esset Prophetica*  
*lectioni.* Minores Prophetas cum commentariis Theodoretī & Hesychii extare in Codice Regis Paris. 1892. testatur doctissi-  
mus Montfauconus p. 316. Palæographiæ Græcæ. 2) Hesychium Hierosol. in *Psalms* è MS. Veneto edere promisit C. V. Anselmus Bandurius, & Codicis illius initio mutili meminit laudatus Montfauconus in Diario Italico pag 46. Habeo & ipse Homilias quasdam Græcas MSS. in *Psalms*, quas alii Codices Chrysostomo, alii rectius Hesychio tribuunt. Proœmium Hesychii in *Psalms* fuit apud Jac. Sadoletum, qui de eo ita in Epist. ad Erasmus: *De Hesychio quod quæris, habueram Psalmorum Græcorum*  
*librum vetustate insignem, in eo proœmium Hesychii luculente scriptum in*  
*eam sententiam, ut probare conaretur omnes Psalmos Davidis esse. Is*  
*liber mihi cum ceteris omnibus periit. Reliqua sunt apud me Græca collecta-*  
*nea in Psalmos, incerto auctore scripta non tam copiose quam eleganter,*  
*quibus præcipue utor: in iisdem interdum citatur Hesychius.* 3) Libri VII. Explanationum allegoricarum in *Leviticum* ad Diaconum Eutychianum latine quidem tantum exstant, laudati pridem Amalario, Rabano, Strabo, aliisque, & editi Basil. 1527. fol. Paris. 1581. 8. & in Bibliothecis Patrum: sed videntur utique scriptoris esse Græci, Hesychii nempe, ut titulus habet, Hierosolymitani † presbyteri, versi latine ab interprete nescio quo, Hesy-

† In glossa Ordinaria vocatur etiam Episcopus, sed non est tanta illius auctoritas, ut ideo non possit tribui Hesychio qui presbyter Hierosolymitanus A. C. 433. obiit & ab explanatione Scripturarum magnam sibi celebritatem nominis parasse in Menologio Græcorum ad 28. Martii traditur.



Hesychius enim Salonitanus ut is fuerit nihil est necesse, qui verba S. Scripturæ ex Hieronymi versione adscripsit. Confer Richardum Simonem in Censura Bibliothecæ Divinæ Hieronymianæ Gallice edita p. 35. seq. 40. seq. & in Epistolis Criticis p. 69. seq. & T. 4. Bibl. Criticæ p. 55. Salmasium de transubstantiatione p. 57. Edm. Albertinum de Evcharistia p. 847. Labbeum de Scriptoribus Ecclesiasticis T. 1. p. 633. seq. & Antonium Arnaldum in scripto Gallico: Tradition de l'Eglise touchant l'Evcharistie T. 4. de la perpetuité de la foy p. 21. seq. 4) *Sermo de resurrectione* in Codice Regio Paris. fertur sub titulo *Ἡσυχίῃς ὁ Θεολόγος*, uti Trithemius & Sixtus Senensis nescio quo auctore Hesychium presb. Hierosol. tradunt Gregorii Nazianzeni, qui *Theologi* nomine communiter venit, fuisse discipulum. Eadem secunda de Paschate legitur inter Homilias Greg. Nysseni, sed stylo, \* ut observat Combefisius, prorsus abhorrente, qui illam cum altera *de hora qua crucifixus est Dominus*, latine ex versione sua dedit etiam in Bibl. concionatoria. In eadem & in supplemento Bibliothecæ Patrum Paris. T. 1. pag. 821. & T. 12. Lugd. p. 190. exstat latine Carolo Fabiano interprete Oratio in *S. Andreæ Apostolum* de qua Photius Cod. 269. licet Thomas ibi pro Andreæ nomine legitur. Græce habuit Allatius, incipit: *σάλπιγξ ἡμᾶς Ἀποστολικὴ πρὸς πανήγυριν ἡθροισε.* 5) Hesychii presb. Hierosol. *Historia Ecclesiastica* \*\* respicitur in Chron. Alex. pag. 371. ubi Hesychius citatur cum Sozomeno & Theodorito ubi de rebus Theodori Mopsvestri sermo est. 6) *Vita Longini Centurionis* & duorum sociorum Martyrum quæ ex MS. Vaticano 1190. pag. 117. exhibetur ab Henschenio T. 2. ad XV. Martii Græce pag. 736. & latine p. 386. non videtur ut editor voluit, Hesychii presbyteri Hierosol. illius qui sub Theodosio juniore vixit, sed longe junioris scriptoris. Confer Tillemontium Memor. Hist. Eccles. T. 1. p. 254. 7) Allatius sub Hesychii Hierosol. nomine habuit Homiliam Hesychii Hierosol. presb. *εἰς τὴν ὑπαπαντήν*, incipit: *Ἡ μὲν εὐροτὴ λέγεται κατὰ Σαρσίων.*

Hh 3

In

\* Confer Rich. Simonis Hist. Crit. Novi Test. T. 3. p. 112.

\*\* Vide supra cap. 4. §. 28. pag. 113.



*In SS. Apostolus Petrum & Paulum, incipit: καλὸν μὲν τὸ ῥέ-  
δον τῆς ἐαρινῆς.*

*In S. Procopium Martyrem, incipit: προκοπῶ τῷ θυσίαν ὁ  
Χριστὸς ἐσεφάνωσεν ταῦτον αὐτὸν ἰδών.*

*In Lazarum quatruiduanum, incipit: δεῖπνον ἡμῖν πολυτελὲς  
λαΐζαρῳ αὐθις.*

8. De fragmento Homiliæ in Natalem Christi dictum supra cap. 4. p. 145.

Alius Hesychius Presbyter ac deinde Episcopus Hierosolymitanus circa A.  
C. 600. ad quem Epistola Gregorii M. lib. IX. Epist. 4.

Hesychius Episcopus quem cum aliis sex Episcopis missum ab Apostolis  
Petro & Paulo ad Hispanos tradunt. Vide Papebrochium T. 3.  
ad XV. Maji pag. 442. & Tillemontium T. 1. memor. Hist.  
Eccles. pag. 501.

Justinus Hesychius, Apameensis, Amelii Philosophi adoptivus, cui  
libros suos legavit. Porphyrius in vita Plotini c. 3.

Hesychius λαμπροτάτῳ qui domum splendidam construxerat animi  
ornandi negligens ac securus, ad quem Epistola 156. Isidori Pe-  
lusiotaë lib. 2.

Hesychius libertus Augusti Imp. memoratus in veteri inscriptione  
apud Gruterum, p. DLXIV. 2. ut alios Hesychios libertos in  
eodem Gruteriano thesauro obvios præteream.

Hesychios Martyres præter Ægyptium supra memoratum plures alios  
celebrant Martyrologia & Menologia ut 15. Junii, 3. Julii, 2. Se-  
ptembris, 3. Octobris, 7. & 18. Nov. &c.

Hesychius Medicus & Grammaticus CPoli sub Leone I. Imp. Vide Svi-  
dam in Ἰάκωβῳ.

Hesychius Monachus, S. Hilarionis amicus de quo Hieronymus in ejus  
vita quæ inter hujus Epistolas atque apud Surium 21. Octobr.  
legitur.

Hesychius Salonitanus in Dalmatia Episcopus, cujus Epistola una ad  
Augustinum & duæ ad eum Augustini exstant, num. 78. 79. 80.  
(in nova edit. 197. 198. 199.) Augustinus XX 5. de Civ. DEI:  
Epistola quam rescripsi ad beatæ memoriæ virum Hesychium Salonitanæ Urbis  
Episcopum, cujus Epistolæ titulus est de fine sæculi. Est illa Epist. 80. (in  
nova



nova edit. 199. ) Epistola prima Zosimi Papæ ad hunc Hesychium data fertur Honorio XII. & Theodosio VIII. COSS. hoc est A. C. 418. T. 1. Concilior. edit. Binianæ pag. 711.

Hesychius ταχυγράφων quem in Originibus CPolitanis citat Codinus, vereor ne idem sit cum Hesychio Milesio, licet à Codino refertur inter eos qui instaurationi Urbis à Constantino M. factæ αὐτόπαι interfuerunt. Etiam Hesychium Milesium, tabularium vocat Barthius p. 103. ad Claudianum.

Hesychius Viennensis Episcopus, cui successit Alcimus Avitus.

Adde his Hesychiam fœminam, Sacerdotem Minervæ, cujus nomine studium quietis & concordiae fvasit Oraculum Atheniensibus. Vide Plutarchum in Nicia p. 532. & libro de Pythia versibus non vaticinante p. 403.

Post Hesychii Milesii πατρία Κωνσταντινέως Labbeus in Tomo primo Corporis Byzantini subjunxit loca ex Svida ad Historiam Byz. pertinentia, cum versione Æmilii Porti, illa nempe quæ Svidas habet in Ἀγαθίας, Ἀγάπιον, Ἀγγέλιον, Ἀθηναίος, Ἀκάκιον, Ἀναστάσιον, Ἀναστάσιον σιλεντάρειον, Ἀντίοχον ὁ πραγπόσιτον, Ἀπολλωνίου ἀγαλμα, Ἀρδαβέρειον, Ἀρειανός, Ἀρμάπιον, Ἀρματιον, Ἀρτέμιον, Ἀυγαστιον, Ἀφασία, Ἀφροδίτη, Βασιλική, Βασιλίσκον, Βελιπίριος, Βημάρχιος, Βηρίνη, Βόσπορος, Βόσποροι, Βέλγαροι, Βυζάντιον, Γεννάδιος, Γενικός, Γεώργιον, Γέσιον, Γρατιανός, Δημήτριος, Διονύσιον, Ἐλένη, Ἐλέυσιος, Ἐλικώνιος, Ἑρμῆν, Ἑρμόλαος, Ἑσία, Ἑσιάδες, Ἑυξείνιος, Ἑυστάσιον, Ἑυτρόπιον, Ἑυτύχης, Ἑυφημίας, Ἑυφήμιον, Ζένξιππος, Ζεύς, Ζήνων ὁ βασιλεὺς, Ἥρα, Ἡράκλειον βασιλεὺς, Ἡράκλειον γραπτήγος, Ἡσύχιον, Ἰανθάρειον Ἰγνάπιον, Ἰλκον, Ἰοβιανός, Ἰθλιανός, Ἰθσινιανός, Ἰθσινιανός ὁ ρινότμητον, Ἰθσιν, Ἰωάννης Ἀντιοχέως, Θεμίστιον, Θεόδοτον, Θεοδόσιον, Θεόδωρον ὁ ἀπὸ ἀναγνωστῶν, Θεοφύλακτος σοφιστής, Κωνσταντῖνος, Κωνσταντίος, Κωνσταντινέπολις, Κυνήγιον, Κύρος Πανοπολίτης, Λεόντιος Τριπέλεως, Λεόντιος Μοναχός, Λέων Βυζάντιος Φιλόσοφος, Λέων βασιλεὺς, Μακεδόσιος, Μάελχος, Μάμας, Ματαῖμ, Μάξιμος, Μάρης, Μάρκελλος, Μαρκιανός, Μαυρίκιος, Μελαντιάς, Μένανδρος Προτίκτωρ, Μίλιον, Μιχαήλ, Νάρσης, Νεσόριον, Ξηρόλοφον, Οὐαλειπνιαῖος, Οὐάλης, Ὄρειον, Ὄρος Ἀλεξανδρέως, Παμπρέπιον, Πατρίκιος, Παῦπερ, Πέτρος ὁ ἑήτωρ, Πέτρος δὲ ἦν ἐπὶ Ἰθσινιανῶν, Πλάκιλλα, Πελοχερία



χερία, Πρίσκου Πανίτης, Πρίσκος υἱός, Πρόκλ. ὁ βασιλέως Ἰσίδωρος Κοιλά-  
 τωρ, Προκόπιος, Προποντίς, Ραφίνος, Σαλέστιος ὁ τῆς αὐλῆς ἑπαρχος,  
 Σεβαστανός, Σέλευκός, Σώπατρος Ἀπαμεύς, Σταυρός, Στήλη, Στάδιος, Τιβέ-  
 ριος, Τιμόθεος, Τραιανός, Τριβονάλιον, Τριβνιανός, Τριβωνιανός, Τροίλος,  
 Φατριὰ, Φῆσος, Φιλίππικος ὁ βαρδάνης, Φιλίππικος στρατηγός, Φόρος.  
 De Svida dicturus sum infra capite singulari quod Lexicis Græcis dica-  
 vi. Excerpta quædam de Imperatoribus Rom. & CPolitanis è Svida  
 Græce & Latine exhibet etiam Frid. Sylburgius Tomo tertio mino-  
 rum Romanæ Historiæ scriptorum.

III. PROCOPIUS ex Cæsarea Palæstinæ Rhetor a) sive  
 caussarum Patronus ac Sophista, hoc est eloquentiam professus CPoli.  
 Hunc licet paganis adscribere non dubitant Eichelius, b) & Mot-  
 tanus Vayerus: Christianum utiq; & Catholicum fuisse scripta ipsius  
 perspicue testantur, eum vero qui subtiles & acres de religione con-

a) Svid. in Προκόπιος. Confer Vossium de Hist. Græcis II. 22. & Hanckium de scri-  
 ptoribus Byz. lib. I. cap. 5.

b) Mottanus Vayerus in iudicio de Historicis T. I. Operum pag. 339. & Jo. Eiche-  
 lius præfat. ad Procopii Anecdota §. 17 - 22. qui tamen & ipse non potest diffi-  
 teri externa saltem professione Christianismum præ se tulisse. Quæ vero affert ut  
 simulatorem improbum & sub Christiani larva latescentem Ethnicum probent,  
 ita sunt pleraque comparata, ut prudentem potius & sanum demonstrent scri-  
 ptorem Historiæ, cujus neutiquam est tanquam ex cathedra controversias Theo-  
 logicas dijudicare. Quod porro videtur nonnihil aliquando tribuere omi-  
 nibus & fortunæ, commune hoc ipsi est cum multis piis & Christianis  
 scriptoribus, qui ad DEI providentiam hæc nomina referunt. De qua lu-  
 culentum hoc Procopii testimonium exstat cap. 4. Hist. arcanæ pag. 15.  
 ἐκ ἀνθρώπων βλαψὲς ἀλλὰ τῇ ἐκ Θεοῦ ῥοπῇ πρυτανεύεται τὰ ἀνθρώπι-  
 να, ὃ δὴ τύχην εἰώθασιν καλεῖν ἄνθρωποι. Miror hinc Nicolaum Alemannum,  
 qui præfat. ad Hist. arcanam Procopii, ubi virtutes hujus scriptoris non indiferte  
 celebrat, eumque aperte Christianorum fidem profiteri non semel, & hæreticos  
 atque Samaritas aperte averfari observat, tamen subjungit ad eos se composuisse  
 videri, quos *Politicos* in Gallia avorum nostrorum memoria appellabant, *sed*  
*longe verius*, inquit, *hæresium omnium sentinas prorsusque Atheos appellarent, qui*  
*licet in speciem Catholici videantur, nullique sectæ nominatim addicti sint, privatis*  
*tamen rationibus vel Reip. commodis Christianam religionem pietatemque me-*  
*tiuntur, neque de DEO quid sentias, quidve doceas, si res ita ferat, vehementer*  
*laborant, Hæreticos autem & Astrologos aliasque ejusmodi Catholicæ fidei pestes, pro-*  
*ut è re ac tranquillitate publica esse illis videtur, ita recipiunt & insectantur. Non*  
*possum neque volo statuere quam alienus ab hypocrisi, vel quam bona fide Chri-*  
 stia-



concertationes c) neutiquam probaret, nedum ut eas putaret Historiæ ambitiose inferendas esse: quique reprehendat Justinianum quod hæreticos spoliandos bonis, & suppliciis d) afficiendos duxit. A Justino seniore ac Justiniano jussus esse Belisario e) Notarius sive *ὑπογραφεὺς*, Comes ac Consiliarius, cujus etiam expeditionibus f) interfuit & bella ac res gestas descripsit. Cooptatus inde in Senatorum g) illustriumque ordinem, & præfecturæ etiam Urbanæ h) admotus CPoli, vitam cum morte commutavit major ut videtur i) sexagenario.

## Ii

## I. Ex-

## Libri sti Pars Altera.

stianus Procopius fuerit, sed hoc audeo affirmare, ad tam immitte de illo judicium ferendum neutiquam idonea argumenta exstare in ejus scriptis, atque speciatim in iis locis quæ hanc in rem ab Alemanno & post eum ab Eichelio afferuntur. Christianismi autem aperta & quamplurima etiam in aliis ejus scriptis, sed præcipue in libris *περί κτισμάτων* vestigia.

c) Lib. I. de bello Gothico c. 3. cum dixisset controversias, quæ tunc inter Christianos magna animorum contentione agitabantur, probe quidem perspectas se habere, sed prolixius commemorare nolle, subjungit: *ἀπονοίας γὰρ μανιώδης τινὸς ἢ γῆμαι εἶναι διεγρυῖσθαι τὴν τῷ Θεῷ φύσιν ὅποια ποτὲ ἐστίν.* *Vesana enim puto esse insania, DEI naturam qualis sit velle perscrutari, nam humana hac ipsa, nedum DEI naturam perfecte assequi mortales haudquaquam posse existimo. Quare tutius hac ego silentio præteribo μόνῳ τῷ ΜΗ' ΑΠΙΣΤῆΣΑΙ τετιμημένῳ, qua religiosissime coluntur si modo fidem illis non detrectes, (licet modum quo sunt exponere, intimasque illorum rationes subtiliter expedire nescias.) Itaq; de DEO nihil ipse aliud (in præsentis Historici operis loco) affirmaverim, nisi quod bonus omni ex parte sit, resque universas sua potentia complectatur. De illis vero controversiis ita quisque vel Sacerdos vel privatus homo loquatur, quemadmodum ei sentire libuerit.* In his verbis quæ ab Alemanno, Vayero atque Eichelio tanquam in argumentum singularis profanæ impietatis adducuntur, & quæ videntur etiam Clariss. Caveum permovisse ut Procopium neque prorsus Gentilem neque prorsus Christianum fuisse affirmaret, nihil video quod non scribere sanus Historiæ scriptor Christianus potuerit, haud professus Theologum, & quæ Christianis propria sunt dogmata, in alium oportuniorum locum rejicere se innuens.

d) cap. XI. Hist. arcanae pag. 34. seq. & cap. XIII. pag. 40.

e) Procopius lib. I. de bello Persico cap. 1. & 12. seq. Photius Cod. 63. &c.

f) ab expeditione Vandalica quæ contigit anno VII. Justiniani, (CHRISTI 533.) per annos circiter triginta. Confer Hanckium de scriptoribus Hist. Byz. p. 148. seq.

g) Illustrem vocat Nicephorus XVII. 10. Hist. & Anonymus Chronici auctor quem MS. in Bibl. Vaticana evoluit Alemannus. Senatorem fuisse se innuit ipse cap. 12. Hist. arcanae pag. 37.

h) Procopium Urbis præfectum anno Justiniani XXXVI, CHRISTI 562. memorat Theophanes in Chronographia p. 201, 202.

i) Vide Hauckium pag. 153.



I. Exstant ejus octo libri *Historiarum*, accurate diserte atq; eleganter scripti, quorum argumentum succincte lib. I. tradit Agathias qui Procopium continuavit. Libros hosce in duas tetrades Auctor distinxit, priores quatuor libros inscripsit *Περσικά*, posteriores *Γοτθικά* teste Nicephoro XVII. Hist. cap. 10. quanquam duobus posterioribus primæ tetradis libris titulus *Περσικῶν* neutiquam convenit. Nam in primis duobus libris quidem Procopius persequitur bella cum Persis gesta ab extremis temporibus Arcadii Imp. (qui morti vicinus A. C. 408. Isigerdem Persarum Regem filio suo Theodosio tutorem dedit) usque ad annum quartum induciarum à Justiniano cum Persis initarum, obitumque Theodoræ conjugis A. C. 459. (Justiniani 23.) At in duobus posterioribus libris narrantur bella cum Vandalis Maurisque in Africa gesta ab Alarici Gothorum Regis prima A. C. 395. facta in Imperium Romanum irruptione, usque ad domitos per Africam Belisarii ductu & Justiniani auspiciis Vandalos A. C. 545. (Justiniani 19.) His itaque duobus rectius conveniret titulus *Ὀυανδαλικῶν* quem illi tribuunt editores, vel etiam *Λιβυκῶν*, quo totam tetradem priorem olim videntur Codices quidam insigniisse, unde Eustathius ad Iliad. d. p. 452. verba quædam proœmii libri I. adducens laudat Procopium *ἐν τοῖς Λιβυκοῖς*. Posterior tetras sive *Γοτθικῶν* quatuor libri sunt de bellis adversus Gothos in Italia gestis ab expeditione Theodorici A. C. 487. usque ad victum & in prælio cæsum Tejam Gothorum Regem, pactamque cum Gothis pacem A. C. 522. (belli Gothici 18. Justiniani 26.) Anachronismus Procopii quo annum secundum & tertium belli Gothici in unum contraxit castigatur ab Henrico Norisio diff. de Synodo V. capite VI. Libros octo Historiarum commemorat & ex duobus primis excerpta habet Photius Cod. 63.

### *Editiones latine.*

Libri primores quatuor de bello Persico & Vandalico ex versione *Raphaëlis Volaterrani* \* Mario fratri inscripta & Romæ 1509. fol. pridem edita, & libri de bello Gothico ex *Christophori Personæ* k) Prioris S. Balbinæ interpretatione, cum Beati Rhenani præfat. Subjuncti

\* Non Vaticano integerrimo, sed alio lacero ac minus integro Codice MS. usum Volaterranum notat Maltretus.

k) Librum tertium & quartum Persona in unum contraxit, unde in ejus versione tres tantum libri Gothicorum numerantur. Atque alioqui graviter de illo interprete



juncti Agathias ab eodem Persona latine redditus & Jornandes, atque *Leonardi Aretini* libri IV. de bello Italico contra Gothos, qui & ipsi, licet dissimulet 1) toti è Procopio expressi & A. 1470. primum Fulginii editi sunt. Basil. 1531. fol. & cum Zosimo Basil. 1576. fol. atque iterum cum Agathia ac Jornande Genev. 1594. 8.

Vandalicorum libri II. & Gothicorum libri IV. ex emendatiore Codice MS. latine versi ab *Hugone Grotio*, in ejus *Historia Gothorum Vandalorum & Longobardorum* Amst. 1655. 8. Confer Grotii Epist. 641. 645.

### *Editio Græcæ.*

Libros octo Historiarum primus Græce *David Hæschelius* vulgavit ex MS. Boico & duobus Regii Paris. apographis altero *Josephi Scaligeri*, altero *Isaaci Casauboni*, Augustæ Vindel. 1607. 8. addito libro de ædificiis Justiniani. Editionem per aliquod tempus moratus est, quod *Vulcanio* illum laborem detrectante, *Daniel Heinsius* Procopium edere molitus fuerat, ut discas ex Gudii Epistolis p. 290. Inde Hæschelius in Epistola ad Jungermannum (post Hottomannianas pag. 456.) *Procopius*, inquit, jam hîc cæptus fuisset imprimi, nisi intellexissem jam excudi Lugduni Batavorum. Adeo me non offendit, ut gratuler exhortor, qui in hoc studiorum genere plurimis præstat. Boni tamen viri fuisset de hoc consilio certiore me facere, ne damno essem iis quorum ære & charta & operæ conductæ sunt.

### I i 2

### *Editio*

te conqveruntur eruditi, utpote qui & τὰ κατὰ τὰ omiserit, & quæ retinuit, pessima fide converterit, finemque belli Gothici justo pæne volumine fraudarit.

- 1) Confer Mottanum le Vayer T. 1. Opp. pag. 345. seq. & Jac. Thomasium de plagio litterario §. 361. Nicolaus Alemannus præf. in Anecdota: *Leonardus Aretinus* Procopii libros de bello Gothico primus omnium publicavit, sed ludam eruditus ille vir lusit nobis plane illiberalem. Nam suppressa Græca Historia & autorum nomine dissimulato, latinam quam ipse ex Græco fecerat tanquam è variis scriptoribus decerptam de bello Italico adversus Gothos prænотat, & *Juliano Cesarino* nuncupatam in publicum emittit. Eandem Græce scriptam Blondus Flavius industria primum suâ Italiam habuisse memorat: sed is cum in Historia Procopii modo desideret quæ nos hodie minime desideramus, modo carpat quæ in vulgatis edit. bene habere videmus, antiquas Blondi membranas, vel interpretem quem ille nactus est fraudem eidem fecisse nemo non dicat, cum ea ipse notitia carere facile possit, qui se lingua Græca prorsus imperitum fateatur,



*Editio Græco-latina.*

*Claudius Maltretus* Aniciensis, S. I. ab Luca Holstenio, Joanne Fayono & præceptore suo Petro Possino adjutum se prædicans, Græca è MS. Vaticano emendavit, lacunasque plurimas & duabus vel tribus brevibus exceptis, omnes editionis Hoeschelianæ supplevit, libros capitibus distinxit, capita argumentis præfixis illustravit, versionemque perspicuam, & ad calcem voluminis fragmenta & loca à Svida allegata, in altero autem volumine varias lect. & emendationes adjunxit. Paris. 1662. fol.

Descriptio Ponti Euxini ex libro IV. de bello Gothico, Græce & latine exstat inter Gothicarum rerum scriptores à Bonav. Vulcanio recensitos Lugd. Bat. 1597. 1617. 8.

*Editiones linguis vernaculis.*

*Anglice* libri VIII. Historiarum H. Holcroftio interprete, Lond. 1653.

*Gallice* libri duo priores de bello Gothico per Gvil. Paradinum, Lugd. 1578. 8. Libri octo Historiarum & sex de ædificiis Justiniani per Fumanum, Paris. 1587. fol. Libri duo de bello Persico per Leonorum de Mauger (qvi tantum usus est latina versione Basileæ excusa, in qva libri tres de bello Gothico numerantur & libris de bello Persico præter Procopii mentem præmittuntur.) Paris. 1669. 12.

2. κτίσματα sive libri VI. de ædificiis conditis vel restauratis auspicio Justiniani Imp. cujus operis meminit Simeon Metaphrastes in vita S. Sabæ & Nicephorus XVII. 10 Hist. Perperam Rob. Constantinus in Lexico citat Procopium de Justiniani fortunis, quasi περὶ κτημάτων non κτισμάτων scripsisset. Primus Græce edidit è Codice Conradi Peutingeri, sed passim hiantes lacunis Joannes Hervagius, ad calcem Historiarum Procopii & Agathiae latine excusarum Basil. 1531. fol. Inde Parisiis A. 1543. lucem vidisse testatur Maltretus, quam editionem haud vidi. Nescio an in animo ipsi fuit quæ Francisco Cranenveldio interprete cum notis Theodorici Adami Svallenbergensis Geldri prodiit Paris. apud Christianum Wechelum 1537. 4. Exstat & versio latina



latina *Arnoldi Vesaliensis*, quæ cum Historiarum Procopii libris & Zosi-  
mi latine editis vulgata est Basil. 1576. fol. Sed Græca ex MSS. longe  
auctiora & emendatiora dedit *David Hæschelius* ad calcem Historiarum,  
Augustæ Vindel. 1607. fol. cum *Vulcanius* cœptam editionem suam  
omississet. Vide Josephi Scaligeri Epistolam CLXVI. Denique  
*Claudius Maltretus* Augustanam editionem ex Codice Segvierianæ Bi-  
bliothecæ m) cujus apographum à Philippo Jacobo Mauffaco Tolo-  
sate descriptum, acceperat, supplevit (exceptis duabus lacunis) &  
emendavit, emendatumque novâ latina veste induit, & capitibus  
distinctum cum versione & argumentis suis atque Variis lectionibus  
castigationibusque vulgavit Paris. 1663. fol. *Addo*, inquit Maltre-  
tus, *lecturum te in his libris, quæcunque inedita retulit ex Procopio Petrus Cyl-  
lius in Topographia CPolitana. Proculdubio Codicem nactus erat vir eruditus  
nostro similem. Ac forte eo ipso usus est quem habet illustrissimus Cancellarius (Se-  
gvierius) & olim habuisse dicitur illustr. ac Reverend. Cardinalis Armaniacus,  
cujus Bibliotheca Gyllius præfuit. Codices MSS. Mazarinianum & Caroli  
de Montchal Archiepiscopi Tolosani Labbeus memorat. Libri pri-  
mi caput primum de restaurato S. Sophiae templo cum nova versione  
sua & notis, in quibus subinde Maltretus castigatur, exhibet Francis-  
cus Combesius in manipulo Originum rerumque CPolitanarum Paris.  
1664. 4. pag. 283. seq.*

3. Procopio etiam tribuuntur à Svida *Ἀνέκδοτα* sive liber IX. Hist.  
quem Nicephorus XVII. 10. vocat ἀντίρρησιν ὧν πρὸς Ἰουστινιανὸν εἰρηκε δι'  
I i 3. ἐπὶ τῷ

m) Bibliotheca Segvieriana olim, hodie Coisliniana plurimis & optimis referta Codī-  
cibus MSS. Græcis, sed jamdiu paucorum curiositati accessit, magis longe imposte-  
rum studiosis inserviet, quorum in gratiam à viris doctissimis Catalogus illius cum  
maxime ad præla paratur, neque Catalogus solum, sed etiam una cum ipso publi-  
canda Anecdota plurima monumenta præclara, & ineditorum operum prolixio-  
rum specimina, selecta loca vel argumenta, ut B. Lectori patebit ex hoc syllabo  
quem nuper admodum Amicus Lutetia ad me benevole transmisit.

*Syllabus Anecdotorum prolixiorum quæ cum Bibliotheca Coisliniana Græca  
propediem edenda publicabuntur.*

1) Severi Archiepiscopi, Acephalorum Principis, operum Catalogus ingens, sermonum  
apologeticorum aliorumque opusculorum, Epistolarum item ad Consules Episco-  
pos & alios: quæ fere omnia ignota hæctenus fuerunt; sed jam ex variis Biblio-  
thecæ Manuscriptis nota evadent. 2) Insigne prolixumque opusculum ejusdem  
Seve-



ἐπαινὸν ποιῶν, ἢ ὡς ἂν τινὰ παλινῳδῶν τῶν αὐτῶ μὴ καλῶς εἰρημένων, *retrastationem eorum quæ in laudem Justiniani dixerat, ac veluti palinodiam non recte traditorum.* Agathiæ, Photio & aliis ante Svidam nusquam memorantur, neque videntur lecta ab illis aut visa fuisse, quemadmodum nec ab Evagrio, licet ab illo laudari Anecdota Procopii scribit Vossius de Hist. Gr. pag. 269. atque si quis comparet quanta in laudem Justiniani & Belisarii alibi Procopius scripserit, ab eodem calamo tantas tamque acerbas criminationes, partem etiam

Severi; ubi Concordantia Evangelistarum *περὶ μυροφόρων* fuisse probatur, & de varietate exemplarium S. Marci agitur. 3) Expositio Capitulorum Actuum Apostolorum auctore Pamphilo Martyre, opus genuinum. 4) Styliani Opusculum de S. Trinitate, luce dignum. 5) Michaëlis Syncelli de orthodoxa fide. 6) Theodori Episcopi Scythopolitani libellus oblatus Imperatori Justiniano, & S. S. Patriarchis Eutychio, Apollinario, Domnino & Eustochio. 7) Epistola Nicænæ secundæ Synodi ad Ecclesiam Alexandrinam, egregia. 8) De scriptura Leonis metropolitæ Chalcedonenfis ad Nicolaum Hadrianopolitanum circa sacras imagines, lecta Imperatore Alexio Comneno coram tota Imperatoria aula & Officialibus Constantinopolitanis, quorum nomina & munia fuisse describuntur. 9) S. Athanasii ex sermone de fide fragmentum non editum. 10) Quatuor tabellæ pulcherrimæ initio florum Chrysostomi; in quarum prima Imperator Nicephorus Botaniates in cubiculo adstante Saba Anagnoste; in secunda idem Imperator & Maria Uxor à Christo coronatur, in tertia Imperator in imperatorio folio sedens quatuor primos aulae imperatoriae ministros à dextris & à sinistris habet, cultu quemque suo ornatum: in quarta repræsentatur Imperator stantibus hinc & inde S. Michaële Archangelo & S. Joanne Chrysostomo, cum Jambis ad singulas tabellas. 11) Catalogus Epistolarum Theodori Studitæ numero 548. quarum 276. nondum editæ sunt. Ex aliis autem multæ in editis mutilæ ex Coislinianis Codicibus sarciri possunt. 12) Gregorii Palamæ Archiepiscopi Thessalonicensis opera, quinque amplis voluminibus comprehensa: adferentur omnia librorum & capitulorum argumenta cum interpretatione latina; ita ut ejus doctrina & ratio cinia hinc palam conspiciantur. 13) Fragmentum insigne licet exiguum ex fine vitæ S. Gregor. Thaum. per Gregor. Nyssenum, quod desideratur in editis & in multis MSS. 14) Vita & peregrinationes Antiochi, qui multa ascetica scripsit, compendio descripta. 15) Præfatio Joannis Curopalatae Scylitzæ magni Drungarii vigiliæ seu excubiarum ad Historiam Byzantinam: ubi multa optimæ notæ habentur de scriptoribus Byzantinis, qui ante scripserant, parum nota hætenus, & quæ in præfatione Cedreni non memorantur. 16) Specimina prolixa ex Lexico Manuscripto num. CLXXVI. Item alia specimina ex Lexicis antiquissimis ejusdem Bibliothecæ. 17) *Ὅροι τῆς πίστεως*, definitiones fidei, ubi omnes hæretici numero 29. nominatim proscribuntur. 18) Athanasii Epistola ad Agapetum Papam & ad Clerum Persanum, quæ latine tantum cusa fuit, opus suspicioni obnoxium.



etiam verisimilitudine destitutas potuisse proficisci, merito mirabitur. Neutiquam tamen assentior Francisco Gvieto non obesæ licet naris Critico, qvi Anecdota n) non à Procopio scripta, sed supposititium atqve alienum opus esse contendebat, ut narrat Antonius Perianther Rhætus in ej<sup>9</sup> vita. Quamvis video etiam ambigere de auctore alios viros eruditos, ut Combefisium in manipulo rerum CPol. p.292. *Anecdota auctor siquidem ipse Procopius est, ipse sibi majorem forte quam Justiniano labem ascribit, ac quicquid reliquæ ejus historiae est, plurimum elevavit, ingens nimirum*

noxium. 19) Fragmentum nobile prolixumqve Stephani de Urbibus, non ex Epitome ejus, sed ex ipso Stephani opere non abbreviato. Fragmentum hoc constat octo foliis membranaceis, excerptum ex libro decimi sæculi à perita manu exarato. Editum jam fuerat ex apographo Samuelis Tennulii, ad fidem hujus Codicis descripto, & multis gravissimisqve mendis resperfo. Nunc prodit cum notis emaculatum & sincerum, ut in Codice CCXXVIII. Coisliniano habetur. 20) Photii Patriarchæ Constantinopolitani historia Manichæorum, suo circiter tempore renascentium, ex duobus Manuscriptis antiquissimis. 21) Tactica & explicationes rerum bellicarum, instrumentorum, armorum, &c. opusculum longe diversum ab Arriani, Æliani, Leonis & aliorum Tacticis. Ex codice decimi sæculi. 22) Prologus ad Commentaria variorum in Aphthonii progymnasmata, ubi de progressu Rhetoricæ antiqui & medii ævi multa præclara traduntur. In codice X. sæculi. 23) Opusculum de disciplinarum & artium inventoribus antiqui & medii ævi, & de iis qvi in singulis disciplinis floruerunt. In eodem Codice. 24) Nota insignis Codicis quinti, sextive sæculi Epistolarum S. Pauli, qvi Cæsareæ in Bibliotheca S. Pamphili martyr collatus fuit cum exemplari ipsius Pamphili manu descripto. Hujus Codicis folia 14. in Bibliotheca Coisliniana supersunt. 25) Bibliorum sacrorum veteres in Capita distinctiones ex Codicibus Coislinianis antiquissimis & ex uno Regio. 26) Harpocratonis Lexicon ex compositione Cyrani Regis de 24 lapidibus de avibus & piscibus ordine Alphabetico. 27) Operis perampli contra Barlaamum & Acyndinum Capita & argumenta, ubi utriusq; partis doctrina & ratiocinia conspiciuntur. 28) Opusculum in Apocalypsin ubi probatur eam esse genuinam Scripturæ sacre partem, ex Codice decimi circiter sæculi. 29) Oecumenii Episcopi Tricæ in Thessalia opusculum, ubi probatur auctoritate Patrum, Apocalypsin esse veram Scripturæ sacre partem. Ex eodem Codice. 30) Selecta historica ex Lexicis Coislinianis, quæ in Lexicis Suidæ Pollucis & Harpocratonis vel non habentur, vel alio prorsus modo narrantur.

Ad hæc multo plura alia Anecdota, breviora quidem, sed non inferioris notæ cum recensione singulorum Codicum Græcorum accuratissima typis edentur.

\*) Anecdota sive Historiam arcanam hujusmodi plenam asperis criminationibus & invectivis lucem haud facile ferentibus in eos qvi possunt proscribere, pridem ante Procopium composuerat Theopompus, qvem imitatus Cicero II. 6. ad Atticum:



mirum five adulator, five calumniator. Ita Mottanus Vayerus diff. de libertate Tom. 2. Opp. p. 354. *Procope, ou pour mieux dire celui qui a fait les Anecdotes sous son nom.* Fidem mereri pleraq; quæ in hisce Anecdotis traduntur, multis erudite pugnat Nicolaus Alemannus o) qui primus illa in lucem protulit Græce ex Codice duplici Vaticano, latinamque versionem & doctas notas adjunxit, ac testimonia veterum de Procopio, & Svidæ loca ex Anecdotis hausta diligenter consignavit, Lugd. (non Lugd. Bat. ut habet Catalogus Petri Francii & Bodlej.) 1624. fol. & Coloniae apud Jo. Wilh. Friessen juniorem 1669. fol. licet typorum nitor & elegantia alium locum impressionis quam Coloniam innuit. Contra Procopium & Alemannum fama Justiniani asseritur à Thoma Rivio in defensione Justiniani Francof. 1628. 8. tum à Gabriele Trivorio in Observ. Apologet. adversus quosdam Jctos & Procopii Anecdota Paris. 1631. 4. præcipue vero à Joanne Eichelio Professore Helmstadiensi, qui anecdotis Græce cum versione Alemanni reculis atque in minores sectiones 571. divisas adjunxit animadversiones, in quibus pleraque illorum loca συγχρόνων testimoniis convincere falsitatis annitur, Helmst. 1654. 4. Claudius vero Maltretus qui Anecdota etiam cæteris Procopii operibus cum Alemanni versione & notis subjunxit Paris. 1663. fol. notas nullas novas addidit, sed Græca tantum ex Codice MS. ἀνεκδότῳ Segvieriano, & integriore Ambrosianæ Bibl. supplevit castigavitque. Quamquam partium p) videbatur docti inter-

itaque ἀνέκδοτα quæ tibi uni legamus, Theopompino genere, aut etiam asperiore multo, pangentur. Idem XIV. 17. *Librum meum illum ἀνέκδοτον nondum ut volui perpolivi.* Βιβλίον ἀπόρρητον vocat Dio lib. XXXIX. pag. 96. Procopii exemplum plures sunt infecuti, ut auctor Chronici scandalosi sub Ludovico XI. Galliae Rege consignati, Varillasius in anecdotis Florentinis, etsi nomen hoc parum illis convenire notat Vignolius Marvillius T. 2. Miscellaneor. pag. 59. Illustris Leibnitius in Historia arcana Alexandri VI. Papæ, è Diario Jo. Burchardi. Walsinghamus in arcanis aulicis Elisabethæ Angliæ Reginae, Auctores Galli Anecdotorum Poloniae sub Johanne III. & Historiæ arcanae Antonii Lusitaniæ Regis. Est qui etiam virorum doctorum anecdota publicari desideret Clariss. Reimannus parte 1. Hist. literariæ pag. 243. sed maligna credulitas hominum facit ut anecdota à calumniis discernere vix opis humanæ sit. Et malorum exemplorum jampridem copia laboramus. Scripsit Anecdota sua Procopius anno XXXII. Justiniani, Vide pag. 66. 71. ipso adhuc superstita, pag. 88. sed Theodora jam ante novem annos defuncta. pag. 2. 47. 51.

o) Confer de eo Urbanum Gotfridum Siberum libro de claris Alemannis p. 139. seq.

p) Combesius in manipulo rerum CPol. pag. 292.



interpretis, ut notas Alemanni quas unas representavit, cum Eichelii confutationibus seu animadversionibus conferret, ejusque vel depelleret crimina, vel quo Justiniani lesam Majestatem is recte tueatur, librat omnibus ac aequo judicio, laudaret. Sic certe Regia dignissimum Lupara, ac in ea fere palmarium Historia Byzantinae librum opusque haberemus. Jam Anno 1695. in præfat. ad libros 2. de nævis jurisprudentiæ anteJustinianæ Vir Consultiss. Christianus Thomasius professus est novam se editionem meditari Historiæ arcanae Procopii, conjunctis Alemanni & Eichelii dissertationibus ac notis, ac interspersis utrobique suis observationibus, affectus utriusque & aberrationes à regulis verisimilitudinibus indicantibus. Sed hætenus nihil ejus lucem vidit. Neque constat quo pervenerint Codices MSS. Anecdotorum quos habuere Joannes Lascaris & Joannes Vincentius Pinellus. Excerpta quædam ex arcana Procopii Historia ab Hugone Grotio latine versa leguntur in ejus Historia Gothorum pag. 519 - 528.

*Orationes* Procopii quas Moguntia Anno 1538. 8. impressas scribit Gesnerus, nunquam vidi, suspicorque esse ex Historiarum Procopii libris excerptas, nam & illis hic scriptor *Orationes* obliquas rectasque non uno loco inseruit, quas Gallice versas memorat Catalogus Bodlejanus.

In Catalogo Bibliothecæ V. C. Petri Francii Amst. 1705. publica auctionis lege distractæ pag. 85. occurrit Procopius Græce ex Hoeschelii editione infinitis locis emendatus à Bonav. Vulcanio, & aliunde ejusdem edit. exemplum collatum cum MS. Vaticano & locis pæne infinitis correctum. Præterea Procopii opera latine, à Vulcanio emendata, & eorundem operum nova versio latina ab eodem Vulcanio confecta & hætenus inedita, 2. Voluminibus MSS. in folio, ac denique Historia Arcana ex edit. Lugdunensi, cum adnotationibus MSS. *Davidis Blondelli*. Credibile est hos libros ex auctione Francii pervenisse ad Franciscum Halmam, qui illis in nova editione Corporis Byzantini uti voluit, ut supra §. 1. p. 228. hujus capituli dicere me memini.

Kk

Alii



*Alii Procopii.*

Procopius Anthemii Imp. frater, aliusque Pater hoc nomine, genus ducens à Procopio Cilice, cui de Imperio cum Valente contentio. Vide Sirmondum ad Sidonium pag. 177. seq. qvi pag. 191. etiam de Procopio Anthemii filio sive genero: Valesium ad Socratem pag. 87. & ad Ammiani XXIII. 3. Adde sis quoque Jacobum Godofredum in Prosopographia Codicis Theodosiani pag. 380.

Procopius *Cæsareæ* ArchiEpiscopus, Photii in Synodo partes secutus contra Ignatium. Vide Allatium de Synodo Photiana pag. 148. seq.

Procopius *Chartophylax* CPol. cujus ἐγκώμιον in S. Joannem Apostolum & Evangelistam memorat Allatius p. 83. de Simeonum scriptis. Incipit: Ἀπόστολῳ ὁ πρὸ Φαῖδραν πάντῳ συγκροτήσας πανήγυριν. MS. in Codice Barocciano 240. ut notat Caveus.

Procopius CPolitanus, *Confessor* imaginum sub Leone Imp. de quo Menologia & Martyrologia 27. Febr.

Procopius *Diaconus* haud credo à Chartophylace diversus, qvi scripsit elogium S. Marci Evangelistæ, qvò Latine ex Jo. Francisci Albani Urbinatis versione dedit Henschenius ad 25. April. p. 345. Græce in appendice pag. 48. T. 3. in Actis Sanctior. Aprilis, è MS. Vaticano. Incipit: πάλιν Ἀποστολικὴ καταγράψει Πανήγυρις. Exstat & latine in Bibl. Concionatoria Combefisii, & Græce atque latine ante Catenam in Marcum vulgatam à Petro Pofino Rom. 1673. fol. Procopii Diaconi & Chartophylacis Encomium Angelorum Michaëlis & Gabrielis memorat Allatius pag. 81. de Simeonibus.

Procopius Edessenus, Palæstinæ præfectus sub Anastasio Imp. cujus meminit Procopius Cæsareensis περὶ κτισμάτων V. 7.

Procopius *Gazeus* Sophista Christianus sub Justino Thrace clarus, Præceptor Choricii Sophistæ qvi ei etiam successit & defunctum diserta Oratione laudavit, quam una cum eximiis Procopii hujus Commentariis in *Oſtateuchum*, & *Canticum Canticorum* ex Bibl.



Bibl. Augustanæ \* Codice Græco descriptis & versione ac notis à se præclare ut solet illustratis edet amicus noster Rev. D. Godfridus Olearius, Theologus Lipsiensis. *Εξηγητικὰς* illas *χολὰς* in Octateuchum Photio pridem laudatas Cod. 206. habemus hætenus latine tantum ex versione minus accurata Conradi Clauseri, qui scholia in Genesin, Exodum & Leviticum vertit, & in quibusdam exemplaribus venit nomine Claudii Thrasybuli, cætera ex versione Hartmanni Hambergeri Tigurini, Tiguri 1555. fol. Scholia in *quatuor libros Regum & duos Chronicorum* quæ itidem Photio lecta sunt interpretatus est Lud. Lavaterus, cum cujus versione Græce ea è Codice suo vulgavit, castigationesque addidit Jo. Meursius Lugd. B. 1620. 4. Ejusdem *Εξηγητικῶν ἐκλογῶν ὁπιομένη* in *Proverbia* extat Græce MS. in Codice Regis Christianissimi 2436. de quo Montfauconus in *Palæographia Græca* pag. 278. sq. Idemque videtur cum commentario Procopii in *Proverbia*, quem laudat Turrianus in *defensione Epistolarum Pontificum* IV. 6. 17. Præclarum ejusdem Procopii *Commentarium in Esaiam*, Photio similiter laudatum, cum versione sua Græce vulgavit Jo. Curterius, Paris. 1580. fol. Quos vero idem Photius Cod. 160. laudat Procopii *λόγοι* sive *Orationes* varii generis, & *locorum Homericorum Metaphrases Oratoriæ* in varias ideas efformatæ, haud exstant quod sciam, licet Nic. Alemannus præf. ad alterius Procopii Cæsariensis *anecdota, declamationes* Procopii Gazæi ineditas memorare videatur. De *Epistolis* ejus dixi lib. 2. cap. 10. §. 27. Hunc Procopium respicit Æneas Gazæus ejus æqualis *Epistola* 19. ὁ ἐμὸς Προκόπιος. Isaacum vero Vossium, qui responso ad tertias Rich. Simonis objectiones pag. 118. ex *Epistola* 26. Procopii ad Hieronymum nescio quem in Ægypto commemorantem concludere voluit Procopium *Epistolarum* scriptorem æqualem fuisse Hieronymi Stridonensis, refellit Jo. Marcianæus T. IV. Hieronymi sui pagina ult. & Jo. Clericus Bibl. selectæ Tom. 17. pag. 143. seq.

K k 2

Proco-

\* Laudat illum Codicem Georg. Hieron. Welschius de vena Medinenfi pag. 66. vocatque perantiquum atque perelegantem, qui olim Papæ Nicandri Archidiaconi fuerit, cumque ipsum quo usus Claudius Thrasybulus. Et Græca præclari scriptoris edi merito optat Rich. Simon T. 4. Bibliothecæ Criticæ pag. 143.



Procopius *Martyr* Cæsareæ sub Diocletiano, de quo Baronius ad Martyrologium VIII. Julii. Hesychii presb. Hierosol. encomium in hunc Procopium memorat Allatius pag. 108. de Simeonibus. Incipit : Προκοπίω τὴν Δυσίαν ὁ Χρυσὸς ἐστὶ Φαίνωσεν, ταῦρον αὐτὸν ἰδών.

Procopius *presbyter* qvi ex Dorotheo Tyri Episcopo circa A. C. 525. composuit commentarium de LXX. discipulis Christi & duodecim Apostolis qvem post Cangii editionem de qva supra cap. 4. p. 145. hoc ipso A. 1713. recudendum dedi ad calcem librorum de vita Moyſis, notis Gilb. Gaulmini illustratorum.

IV. AGATHIAS è Myrina a) Æolidis civitate, qvæ & aliquibus dicta Smyrna. b) Filius Memnonii Rhetoris c) ac Pericleæ, trienni ei ereptæ & Byzantii sepultæ. Cum Juri civili Alexandria d) operam dedisset, professione Scholasticus, e) religione

\* Agathias ipse proæmio Historiæ : Ἐμοὶ Ἀγαθίας μὲν ὄνομα, Μυρίνη δὲ πατρίς, Μემνόνι Ⓞ Πατήρ. Τέχνη δὲ τὰ Ῥωμαίων νόμιμα καὶ οἱ τῶν δικαστηρίων ἀγῶνες. Μυρίνα δὲ φημι, ἢ τὸ Θράκιον πόλισμα, ἔδὲ εἴτις ἑτέρα κατὰ τὴν Ἑυρώπην τυχὸν ἢ Λιβύην τῷδε κέκληται τῷ ὀνόματι, ἀλλὰ τὴν ἐν τῇ Ἀσίᾳ πάλαι ὑπὸ Ἀιολέων ἀπωκισμένην ἀμφὶ τὰς ἐκβολὰς τῆς Πυθικῆς ποταμῆς.

b) Georgius Syncellus pag. 181. Μυρίνα, παρὰ τισὶ Σμύρνα λεγομένη, ἐκτίσθη ἐν Ἀσίᾳ. Licet huic testimonio non valde multum tribuit Martinus Haenckius lib. de Scriptoribus Byz. pag. 176. Videtur tamen inde factum, ut in nonnullis Svidæ Codicibus in Ἀγαθίας, pro Μυριναῖ Ⓞ legatur Σμυρναῖ Ⓞ, licet Μυριναῖος in Codicibus optimis Vaticano & Parisiensi legi testatur Clarissimus Kusterus qvem si placet vide.

c) Agathias ipse Epigrammate in Matrem III. Antholog. pag. 332.

Ἔσσι δὲ τίς Περικλεία. γυνὴ τίν Ⓞ ; ἀνδρὸς ἀρίστῃ  
Ρήτορ Ⓞ ἐξ Ἀσίης ὄνομα Μემνονίς, &c.

Habuit & Agathias sororem eruditam *Eugeniam*, quam defunctam celebrat Epigrammate quod legitur eodem libro pag. 334.

d) Agathias lib. 2. Hist. p. 52. edit. Regiæ

e) Falluntur qvi Smyrnæ, caussas in foro perorasse Agathiam colligunt ex Svidæ loco Vulcanius, Vossius, Heidenreichius. Nam licet patronum caussarum fuisse certum est, atq; ipse non uno loco hoc tradit, tamen qva in urbe id fecerit nusquam declarat, & ex Svida etiam emendato male colligas hoc eum fecisse Myrinæ in patria. Nihil enim aliud ille vult quam Agathiam fuisse Myrinensem, & fuisse Scholasticum hoc est Advocati in foro egisse partibus. Suspicio Byzantii, ubi defunctam sepultamq; Matrem plangit in Epigrammate à me jam laudato, & quo se Alexandria ubi studiorum causa fuerat commoratus, reversum scribit lib. 2. Hist. p. 53.



gione Christianus f) Providentiæ Divinæ omnia moderantis, justique & æqui & sectandæ in judicando modestiæ assiduus assertor, eleganti stylo Musis Gratias admiscere cupiens g) composuit post Justiniani Augusti A. C. 566. defuncti fata, neque ante A. 593. edidit h) de ejus Imperio sive de rebus ipso imperitante gestis *libros V.* initio sumto ab Anno ejus XXVI. Christi DLIII. i) ubi desinit Procopius Cæsareensis, k) usque ad cladem Hunnorum in se ipsos instigante Justiniano arma vertentium anno ejus XXXII. Christi DLIX. Laudat Agathiam una cum Procopio, & ( qui Agathiam continuavit ) Menandro, Hesychioque Illustri Constantinus Porphyrogennetus lib. 1. de thematibus Orientis cap. 2. & Johannes Scholasticus Epiphaniensis libro 1. Historiæ, cujus verba Procopii Anecdotis præfixit Nic. Alemannus.

Kk 3

Editio.

- f) Colligo hoc ex lib. 1. p. 13. ubi de Francis: Χριστιανοὶ γὰρ ἅπαντες τυγχάνουσιν ὄντες, καὶ τῇ ΟΡΘΩΤΑΤΗΙ χρώμενοι δόξῃ. Tum longe magis id patebit ex pag. 18. & lib. 3. pag. 101. Quin illo ipso ex loco lib. 3. pag. 77. ubi memoratur Στεφάνῳ τῷ θεσπεσίῳ ἱερῶν, Divi Stephani templum, ex quo non fuisse Christianum volunt evincere viri doctissimi Vossius de Hist. Græcis pag. 270. & Hanckius loco laudato. Nam quod ait Φασὶ, non necesse est ut ipsum vel dubitasse de rei veritate, vel per famam tantum eam accepisse velut alienum exinde concludamus, quemadmodum illud de Moyse, *ut ferunt*, apud Chalcidum pag. 372. Adduntur enim talia à Scriptoribus quandoque, licet ipsis plane persuasis, ut à Flavio etiam Josepho fit interdum de rebus testatissimis scribente, præcipue ubi vident se tradere aliquid quod Ethnicis hominibus possit videri exosum vel incredibile. Similem ob causam Christiana religio Agathiæ dicitur ἡ ἐπὶ τῷ κρείττονι δόξα lib. 3. pag. 89. vel lib. 2. p. 69. ἡ παρὰ Ῥωμαίοις κρατῆσα ἐπὶ τῷ κρείττονι δόξα, uti apud Eusebium IV. 8. Hist. ἡ μόνη παρὰ πᾶσι κρατῆσα καὶ ἀνομολογῆμένη.
- g) Agathias sub init. libri III. ἐθέλω γὰρ, εἰ ἐπ' ἐμοὶ εἴη, καὶ περιπλείς ποιῆμαι τὰς Μύσας, Φασὶ, τὰς χάριτας καταμηνύμαι. De hoc proverbio plura dixi ad Eunapium.
- h) Evagrius Epiphaniensis Syrus quem Anno 593. 594. scripsisse supra demonstravi, libro V. capite ultimo testatur Johannem popularem & cognatum suum & Agathiam eorundem Justiniani temporum Historiam tum composuisse quidem, sed nondum in vulgus dedisse, εἰ καὶ μήπω ἔτυχον ἐκδεδωκότες.
- i) Ita recte Labbeus in protreptico ad Hist. Byz. p. 38. Sed apud Hanckium de Hist. Byzantinæ scriptoribus p. 182. male excusum 558. Annus duodecimus Imperii Justiniani memoratur ab Agathia lib. 2. p. 66.
- k) Agathias ipse in proœmio, & Svidas in Ἀγαθίας.



*Editiones Agathiæ.*

*Latine* ex versione *Christophori Personæ*, (sed qui integras hinc inde, ut in proœmio statim, periodos omisit & alioqui passim hallucinatus est, \*) *Augustæ Vindel.* per *Sigismundum Grimmium* & *Marcum Wirsungum*, 1519. 4. & cum *Procopio* ac *Jornande*, *Sidonii Apollinaris Epistola* \*\* de *Theodorico Imp.* & *Leonardi Aretini* libris IV. de bello Italico contra Gothos, & *Chuonradi Peutingeri Augustani* de Gentium quarundam emigrationibus, præmissa *Beati Rhenani* præfatione, *Basil.* 1531. fol. apud *Jo. Hervagium*. Atque cum *Zosimo*, ex *Jo. Leunclavii* recensione sive interpolatione & cum ejus notis. *ibid.* apud *Petrum Pernam* 1576. fol.

Excerpta è libro I. & II. *Agathiæ* ad Gothos pertinentia, *Hugone Grotio* interprete, in ejus *Historia postuma Gothorum, Vandalorum & Longobardorum*, *Amstelod.* 1655. 8.

*Græcè* primus ex unico Codice suo edidit *Bonav. Vulcanius*, & mox separatim *latinam* suam versionem, itidemque notas & castigationes una cum *Coronide Epigrammatum Agathiæ*, *Metaphrasi* donata à *Josepho Scaligero* & *Jano Doufa*. *Lugd. Bat.* 1594. 4. *Vulcanii* versionem bonam in plerisque & doctam, statim in limine castigat *Maltretus* ad *Procopium*.

*Græcè & Latine* cum *Vulcanii* versione, *Parisi.* 1660. fol. in qua editione nihil accessit præter splendorem chartæ typorumque & quod *Græca* ex adverso posita latinis sunt.

Codicis MS. *Græci Historiarum Agathiæ Vaticanæ* meminit *Gesnerus*, sed qui fallitur quando *Agathiam* suspicatur collegisse *Apophthegmata Philosophorum*, quia in *Catalogo Codicum MSS. Bibl. Vaticanæ* statim post *Agathiam* illa sine nomine scriptoris commemorantur.

*Gallice* *Agathiam* vertit post vetustam interpretationem *Parisi.* 1587. *Heidenreichio* memoratam, *Ludovicus Cousinus*, ut ipse memorat

\* Vide *Hadr. Junium* lib. I. animadvers. cap. 4. *Vulcanium* præf. & in notis passim earumque extremo: *Vossium* arte Historica pag. 94. & *Reinesium* Var. lect. p. 416.

\*\* Est illa libri I. Epistola secunda.



rat in Ephemeridibus Parisiensibus Anno 1701. pag. 570. edit. Amstelod. Videritne lucem illa versio non possum dicere, neque enim usquam in eam incidi.

*Alia Agathiae scripta.*

De *Epigrammatibus* LXXX. quæ leguntur in Anthologia & ad calcem editionis Vulcanianæ, nec minus de κύκλω sive σέμματι Ἐπιγραμμάτων quod ille ex Epigrammatibus Poëtarum sui temporis concinnavit, dixi libro III. cap. 28. pag. 690. seq. & 709. Epigramma ejus in Sophiam Justini junioris legitur etiam apud Zonaram. Epigramma nescio cujus in Butelinum Francorum Ducem à Narsete debellatum, quod habet Agathias libro II. p. 47. occurrit quoque in themate secundo Thematum Occidentis sive Europæ Constantini Porphyrogeniti, sed mutilum, quia Fed. Morellum interpretem Gallum puduit credo reddere hæc verba:

Ἡνίκα Φραγκικὰ Φῦλα κατέκτανεν Αὔσονις αἰχμή.

Sed restituit illa in novissima Constantini editione clarissimus Bandurius.

Scripserat porro Agathias præter alia multa Poëtica quæ vocat ἀγωνίσματα etiam opus eroticum μύθοις πεπικιλμένον ἐρωτικοῖς, inscriptum Δαφνιακὰ *Daphniaca* Svidæ memorata, versu Hexametro ut ipse in proœmio Historiæ auctor est, libris IX. ut idem docet hoc Epigrammate, VI. 9. Anthologiæ pag. 425.

Δαφνιακῶν βίβλων Ἀγαθίς ἐννεάς εἰμι,

Ἀλλὰ μὲν ὁ τεκτὴνας ἀνθετό σοι, Παφίη.

Οὐ γὰρ Πιερίδεσσι τόσον μέλω ὅσον ἐρωτι &c.

INDEX Scriptorum ab Agathia allegatorum,  
aliquot locis plenior, ad paginas edit. Paris.

Τὰ παλαιότατα τῶν Αἰγυπτίων λόγια 154.

Agathias de se 5. 52. 53. 72. 73.

Ejus *Daphniaca* & alia scripta 5.

Ἀλαμανικοὶ μάντις 42.

Alexander Polyhistor Historicus 63. 64.

Alexander Medicus 149.

Anthe-



Anthemius Trallianus machinarum structor CPoli 149. seq. 152.

Poëtae de Argonautis & Colchorum regione (Apollonius Rhodius) 77.

Aristoteles 149. cujus scriptis in Persicam linguam translatis delectatus Chosroës 66.

Asclepiadæ clari in Co insula 53.

Asinius Quadratus, Italus de rebus Germanicis accurate scripsit 17.

Athenocles, Berosus & Simacus (Symmachus) Assyriorum Medorumque res gestas scripsere 62.

ὅτι ἐν τῆς βασιλείας διφθέραις ἀναγεγραμμένα 66. ἐκ τῶν Περσικῶν βιβλίων 141. βασιλικὰ ἄπομνημονεύματα ibid.

Berosus Babylonius 62.

Bion Historicus 63.

κατὰ τὴν ποίησιν (Callimachus) 69.

Ctesias Cnidius Historicus 63.

Damascius Syrus Philosophus 69.

Delphicum περίγραμμα, Nosce te ipsum 4.

Demosthenes Thucydidis studiosus 66.

Diodorus Siculus 55. 63.

Diogenes Philosophus Phœnix 69.

Dioscorus Medicus 149.

Epigramma in Butelinum Fran-

corum Ducem 47. in Chæremone rusticum de patria Trallibus singulariter meritum 55.

Eulamius Phryx, Philosophus 69.

Eutychianus junior 5.

Ἡ Γετική ᾠδή Φροσύνη 2.

Hermias Phœnix, Philosophus 69.

Herus lucerna & Leandri amores Sestum περιάλητον ἐν ποιήσει καὶ ὀνομαστοῦ τῶν faciunt 155.

Herodotus 59.

Hippocrates Cous. 53.

Homerus Therfites 68.

Isidorus Gazæus Philosophus 69.

Isidorus junior machinarum fabricator 152.

Jurisconsulti (νόμων ἀφηγηταί) Beryto terræ motu concussa Sidonem commigrantes 51.

Justiniani Novellæ 145.

Magi 135. Persarum 65. 68.

Manichæi 62.

Marfyas 133.

Metrodorus Grammaticus 149.

Nonni Panopolitæ Dionysiaca 133.

Olympius Jurisperitus 149.

Oraculum de homine impio non sepeliendo 72.

Pabecus coriarius scientiæ fide-ralis peritissimus 65.

Paulus \* Cyrus Florus de templo Constantinopolitano, versibus Hexametris 153.

Per-



- Persæ Astrologi 154.  
 Pindarus (ἡ Λύρα ἡ Βοιωτία) 72.  
 Plato 4. 69. 138. 147. Ejus Gorgias 69. Gorgiam, Phædonem, Parmenidem & Timæum Persice translato legit Chosroës 66.  
 Priscianus Lydius Philosophus 69.  
 Procopius Cæsareensis Rhetor 7-10. (ubi Historiæ ejus argumentum) 56. 123. 136. (ubi ejus elog.) 138. 140. 141.  
 Pyrrho 68.  
 Φυσιολογῶντες de causis motus terræ 52.  
 Sergius Persicæ lingvæ in Græcam interpres apud Regem Chosroëm, ex Regiis commentariis res Persarum & instituta Regumque successiones  
 Græce exposuit & cum Agathia communicavit 141.  
 Sextus Empiricus 168.  
 Sibylla 20. 21.  
 Simplicius Cilix, Philosophus. 69.  
 Socrates 138.  
 Symmachus. supra, in Athenocles.  
 Uranius Syrus Medicus, Aristotelis Philosophiæ peritum se jactans 67. 68. 71. Ἐφεκτικός sive Scepticus 68.  
 Xenophon 59.  
 Zamolxidis νόμιμα 2.  
 Zeno Rhetor Byzantinus 150. sq.  
 Zoroastris Oromasda διδάγματα & νόμοι. 62. Idem Ζωρόαστῃς sive Ζαράδης, auctor Persis τῆς Μαγικῆς ἀγιστείας. ibid.

INDEX Scriptorum & aliorum quorundam à Procopio memoratorum: ad paginas edit. Paris.

*Soli numeri libros Historiarum, Æ præmissum libros de Ædificiis, A Anecdota denotat.*

- Acacius Episcopus CPol. 195.  
 S. Acacii templum. Æ. 15.  
 Adolius Armenius Acacii F. Silentarius τὰ εἰς τὴν ἡσυχίαν ἐν παλατίᾳ ὑποφρετῶν 138.  
 Advocati legati ad Principes 147. 316.  
 Ægistus infans à capra nutritus 427. seq.  
 Æschyli Prometheus solutus 579.  
 Æneas 349. 627. 629. Anchisæ F. conditor Æni opidi. Æ. IV. 11. pag. 90.

L1

Æthio-



Æthiopum Rex ἑλληθεῶς Christianus 60.

Alexander Logotheta cognomine ψαλιδί sive forficula, quod aureos numos circumcideret 468. A. 69. alius Alexander Senator CPol. 64. 314. seq. 324.

Ambrus Saracenus Christianus 136.

Ammonis & Alexandri M. templa Æ. 110. seq.

Anastasius Justiniani ad Chosroën legatus δόξαν τῇ σωέσει ἔχων 93.

Andræ Apost. Lucæ Evangelistæ & Timothei reliquiæ. Æ. 14.

Andreas Ephesi Episcopus A. 9.

Antæ & Sclaveni olim dicti Spori, DEum unum colunt fulguris effectorem, tum Nymphas & flumina 498. ubi alia de illorum moribus & institutis.

Anthemius Trallianus Mechanicus. Æ. I. 1. p. 5. 7. 9. II. 3. p. 34.

Apio Ægyptius, Quæstor exercitus, consors Imperii ab Anastasio declaratus 23.

Apollodorus Damascenus Architectus. Æ. IV. 6. p. 81.

Apostolorum templa Æ. 13. 95.

Οἱ ἀναγραψάμενοι τῶν ἰσορῶν τὰ ἀρχαιότατα. Æ. III. 1. p. 52. IV. 1. p. 66.

Arianos in Africa Honorius ad Christianismum cogit 196. Trasimundus invitat beneficiis 197. ita Arianis opponit Christianos οἷς τὰ εἰς δόξαν ὀρθῶς ἡσκηται 227. Romani milites quidam Ariani 236. Gelimer noluit μεταπίθεσθαι τῆς Ἀρείας δόξης 256. Ariani prohibiti baptismo, festo Paschatos 269. 270. δόξα ὀρθῇ δοπισομένη τῶν Ἀρειανῶν γνώμην 320. Arborychi & Germani, Christiani non Ariani 341. Amalaricus Arianus habuit uxorem δόξης ὀρθῆς ἔσαν 345. sacerdotes Ariani Roma pulsi 486.

Arii secta, Ariani, A. 34. 53. seq. Gothi omnes τῆς Ἀρείας δόξης 178. 320.

Aristoteles Euripi æstum non valens perscrutari, præ mœrore obit 579.

Ἡ τῶν Ἀρμενίων ἰσορῶν 15. Æ. III. 1. p. 52. τῇ Ἀρμενίων Φωνῇ 303.

Arsenius & Faustinus Samaritæ Christianos se simulant A. 78. 80.

Asclepiodotus. Vide Pastor.

Astrologi puniti à Justiniano A. 36.

Athalaricus Φοιτᾶν ἐς γραμματισμὸν iussus, 311.

Athanasius præfectus 294. 298. 299. Alexandri ad Alaricum legati frater, missus à Justiniano ad Theodatum 323. 441. præfectus prætorii Italiæ ibid. sq. & 460.

Avga-



Avgarus Edeffenus 117. ejus ad CHristum literæ 118.

Augustus sacerdos in templo Sophiæ CPoli, κειμηλίων custos. 170.

Augusti hujus χῆμα indutus Joannes Cappadox, ex divinatione qvadam sperans se fore Augustum Imp. 170. 171.

S. Bacchi templum Æ. 13.

Bacchus Salomonis Ducis frater 287.

Baptismus Θεῖον λουτρόν. ὅσα λόγια περτείνονται, καὶ τὸ παγδίον τῷ Θεῷ  
λουτρῷ ἀξιώθεν. 299.

Βαρθόλομ. Episcopus Constantiensis 120.

Bartholomæi Apostoli templum. Æ 31. 35.

Basiliscus Imp. Eutychis sectam fovens 195.

Belisarius post triumphum restituit templo Hierosol. vasa, qvæ in triumpho duxerat Titus Imp. 255.

Blemyes & Nobatæ colunt Isin, Osirin, Priapum. Blemyes & Soli hominem immolant. 59. seq.

Boëthius à Theodorico injuste occisus 310. ejus uxor Rusticiana Symmachi filia 514.

Bonifacius Gelimeris γραμματεὺς Byzacenus Afer 245.

Braducio ἐρμηνεύς 162.

Byzas Byzantii conditor, Ceroëssæ Filius Æ. 16.

Candidus Sergiopolis Episc. 99. 135.

καρρήνοι & χειρσιανοὶ ἀλλὰ δόξης τῆς παλαιᾶς 120.

Catholicus dici solitus Episcopus Persarmeniæ regionis Δαβίς 149.

Chalcedonense Concilium A. 78.

Christianos Catholicos hæreticis oppositos vocat δόξης ὄντας ὁρθῆς A.

34. πίστες A. 35. εἰς μίαν ἀμφὶ τῷ χειρσῷ δόξαν A. 40. sub Justi-

niano & πίστις πρὸς Θεὸν ἀσφαλὴς ἢ δόξα. id. 41. πολυθεΐα vel ἁ-

ρεσις δόξης ὅκ ὁρθῆς multis sub eodem causa supplicii. A. 57.

Christianorum DEus irreligentes plectit, cultores protegit

198. Miles ἀρτιβεβαπισμένῳ καὶ τῷ χειρσιανῶν ὀνόματι μεταλα-

χών. 207.

Chryses Alexandrinus μηχανοποιός Æ. II. 3.

De cometis variæ doctorem sententiæ 95.

Constantinus qvæstor, legum non imperitus sed malus A. 59.

SS. Cosmæ & Damiani templum Æ. 17. 49.

S. Cypriani templum & festum Carthagine 226. circa illud oriri so-



- lita tempestas *κυπεριανά*. ibid. & 224. Cyprianus in somno visus Christianos solatur 227.
- Cyprianus dux 205. 240. 251. 369. 442. 493. 525.
- Cyrus opidum à Judæis conditum in honorem Cyri à quo libertati restituti ex Medorum in Assyriam captivitate *Æ. II. II. p. 49.*
- S. Cyrilli castellum *Æ. 83.*
- Cyrillus dux 36. 204. 231. 275. &c.
- Datius Mediolanensis *ιερέυς* 406.
- Demetrius Philippensium in Macedonia Episc. supra in Hypatius. Alii duo Demetrii. 480.
- Demosthenes Senator CPol. A. C. 12.
- Dianæ Tauricæ fanum 48. in templum Christianum mutatum 49.
- Diogenes *ἀνὴρ ἀσείδης* A. 48.
- Ecclesia, templi nomen Antiochiæ 110.
- Ἑλληνίζοντες Ῥωμαῖοι* 165.
- Elpidius Medicus Theodorici 311.
- Ephræmius Antiochiæ ArchiEpisc. 103.
- Epiphanius Episc. CPol. 207.
- Episcopus svadet bellum Vandalicum, dissuadente Jo. Cappadoce præfecto Prætorii 203.
- Ἐπισκόπος δόκησιν τε καὶ ὄνομα περιβεβλημένον* 441.
- Epistole* Avgari & Christi 118. Amalasunthæ ad Justinianum 315. Antalæ ad Justinianum 290. Auximitanorum obsessorum ad Vitigem 450. Belisarii ad Gothos 247. ad Justinianum 370. 492. ad Iustum 139. ad Mirrhanem 39. ad Narsetem 438. seq. ad Theodebertum Francorum *ἡγούμενον* 449. ad Totilam de Roma non excidenda 517. Cabadæ ad Justinum de adoptando Chosroë 30. Gelimeris ad Justinianum 201. ad Pharam 250. ad Tzatzonem 232. seq. Godæ Gothi ad Justinianum 204. 275. Gothorum ad Belisarium 247. ad Vitigem 445. seq. Joannis ducis ad eundem 426. Justiniani ad Amalasuntham 315. ad duces 431. ad *Φράγγων* Francorum *ἡγεμόνας* 320. ad Gelimerem duæ 200. ad Principes Gothorum 324. ad Vandalos 217. ad Theodatum 323. Iusti ad Belisarium 137. Martini ducis ad Belisarium 437. Maurorum ad Salomonem ducem 258. Mermeroio Persarum ducis ad Gubazen Regem Lazorum 612. Mirrhanis ad Belis-



Belisarium 39. seq. Pharæ ad Gelimerem 249. Præjectæ ad Justinianum 301. Salomonis Rom. ducis ad Mauros 258. seq. Theodati ad Justinianum 322. Theodoræ ad Belisarium A. 14. ad Zeberganem A. 9. Totilæ ad Senatum Rom. 485. ad Justinianum 516. Tzatzonis ad fratrem Gelimerem 230. Valeriani ad Joannem ducem 630. Vitigis ad Auximitanos 450. Usdrilæ Gothi ad Valerianum 646.

Ἑρμῆ νεῶς, opidum in Africa 192.

Eruli πολὺν πῖνα νομίζοντες Θεῶν ὄμιλον 419. senes interficiunt, & ad mortui mariti tumulum uxor vitam finit laqueo 419. sub Justiniano Eruli facti Christiani 421. sed perfidi & nefandæ libidinis 422.

Ethnici, θρησκείαν τῆς πολυθεΐας ἐνόσταν. Æ. 110. πλὴν Ἑλληνικὴν καλῶ- μένην ἀθεΐαν id. 113. παλαιὰ δόξη ἦν νῦν Ἑλληνικὴν καλεῖν νενομίκα- σιν 76. 375.

Per Evangelia juratum 289. A. 18.

Evangelius Cæsariensis Rhetor A. 86.

Evaris qvi templum S. Michaëlis condidit 113.

Eudubius Episcopus Persarmeniæ 148.

Eugenius Martyr Æ. 62.

Eusebius Cyzici Episcopus 78.

Eutychis secta. vide in Basiliscus.

Fabula de hirco & leone 10.

Faustinus Samarita. vide Arsenius.

Festum Paschatos 269. πρώτη τῆς εὐρυτῆς ἡμέρας ἦν μεγάλην καλῶσι 270. ante Pascha jejunium 53.

Ἐπινίκιον εὐρυτή 262.

Fidelius præfectus prætorii εὐζόμενῳ εἰς πῖνα νεῶν ὕστατῳ ἔμεινε, in- de à Gothis occisus 416.

Fœminas fatidicas Mauri consulunt 253.

Franci, Christiani licet, πολλὰ τῆς παλαιᾶς δόξης φυλάσσοι 448.

Georgius συνετάτατῳ καὶ τῶν ἀπορρήτων τῷ Βελισαρίῳ κοινωνῶν 133. 162.

Georgii Martyris templum. Æ. 58.



Gothici belli anno XV. respondet Justiniani XXIII. & quartus induciarum quinquennalium cum Persis, pag. 566.  
 Gothici belli 1 Justiniani 9 Christi 535. Procopii Hist. p. 326.

|    |   |    |   |     |   |   |   |     |
|----|---|----|---|-----|---|---|---|-----|
| 2  | — | 10 | — | 536 | — | — | — | 393 |
| 3  | — | 11 | — | 537 | — | — | — | 417 |
| 4  | — | 12 | — | 538 | — | — | — | 442 |
| 5  | — | 13 | — | 539 | — | — | — | 464 |
| 6  | — | 14 | — | 540 | — | — | — | 470 |
| 7  | — | 15 | — | 541 | — | — | — | 478 |
| 8  | — | 16 | — | 542 | — | — | — | 482 |
| 9  | — | 17 | — | 543 | — | — | — | 487 |
| 10 | — | 18 | — | 544 | — | — | — | 491 |
| 11 | — | 19 | — | 545 | — | — | — | 501 |
| 12 | — | 20 | — | 546 | — | — | — | 523 |
| 13 | — | 21 | — | 547 | — | — | — | 533 |
| 14 | — | 22 | — | 548 | — | — | — | 550 |
| 15 | — | 23 | — | 549 | — | — | — | 559 |
| 16 | — | 24 | — | 550 | — | — | — | 625 |
| 17 | — | 25 | — | 551 | — | — | — | 639 |
| 18 | — | 26 | — | 552 | — | — | — | 666 |

Γρακοὶ pro convitio A. 69.

Γράμματα πολὺ κεχώρισαι ἀνδρείας, Gothorum iudicio 312.

Hebræorum Pascha A. 81. seq. ἡ Ἑβραίων γραφή *Vanitas Vanitatum*,  
 quam in ore habuit Gilimer 256. Hebræum divinandi arte  
 clarum consulit Theodatus 330.

Hephæstus Rhetor & præfectus Alex. A. 77.

Hermogenes officiorum Magister 35. seq. A. 51.

Herodotus Halicarnassensis, libro quarto Histor. 578. 579.

Himerius Thrax, Dux 291.

Homerus 6. 337. 628. & præf. de Ædif.

Homeritarum Rex Ἑσιμ. Φαῖ. Christianus 60. alius Abramus ibid.

Hypatius in templo Sophiae CPoli obtruncatus A. 29.

Hypatius Ephesi & Demetrius Philippensium in Macedonia Episcopus  
 veniunt ad Episcopum Rom. δόξης ἕνεκεν ἢ χειριστῶν ἐν σφί-  
 σιν αὐτοῖς ἀντιλέγουν ἀμφαγνοῦντες 314.

Jaco-



Jacobus Eremita in Syria 20.

S. Iæ templum ; τῆς ἁγίας Ἰας. Æ. 22

De Jani templo locus insignis 375.

Iberes optimi Christiani 33.

ΙΗΣΟΥΣ ὁ ΘΕΟΥ παῖς Æ. 104. ejus cum Samaritana colloqvium,

ibid. ἀνδρωπῶ ἥπερ ἐβέλετο γογονῶς ὁ Θεὸς καὶ γενεαλογεῖται ἐκ

μητρὸς Æ. 12. particula crucis CHristi Apameæ 115. qvot-

annis solenniter προσκυνεῖται. ibid. Epistola CHristi ad Av-

garum 118. ab illo Edeſſam defensam putat Procopius, licet

Epistolam ab eo scriptam dubitat 118. 152. CPoli templum ἡ

μεγάλῃ ΧΡΙΣΤΟΥ ἡ ΘΕΟΥ, vocant Byzantii templum Σοφίας,

παύτῃ δὴ μάλιστα τῷ Θεῷ πρέπειν τῷ ἐπωνυμίᾳ ἡγάμενοι 193.

Inscriptio navis Agamemnonis, qvam Gereſti Euboeæ opido Tene-  
chus dicavit Dianæ Bolosiae sive Lucinae 629.

Joannes Byzantius Machinarius Isidori Mechanici nepos. Æ. II. 18.

Joannes Cappadox ex Præfecto Prætorii presbyter, Petri adscito no-  
mine 78.

Joannis Ducis sepulchrum annuo χρημάτων προσόδῳ decoratum 244.

Joannes Episcopus CPol. A. 21.

Joannis Theologi templum Ephesi Æ. lib. 5. cap. 9. A. pag. 9.

Joannis Baptistæ templum Æ. 21.

Josephus τῶν βασιλείων Φυλάκων γραμματεὺς 272.

Josua 257. 258. ubi inscriptio : ἡμεῖς ἐσμεν οἱ φυγόντες ἀπὸ προσώπου  
Ἰησοῦ ἡ ἀληθείᾳ καὶ Ναυῇ.

Jovis Capitolini templum Romæ 189. Jupiter Casius 629.

S. Irene. infra in Sampson.

Irenæus dux 34. Irenæus cujus defuncti opes Justinianus occupat.  
A. 83.

Isidorus Mileſius, Mechanicus. Æ. 5. 7. 9. 34. 44.

Judæi Neapoli. 329. 335.

S. Juliani templum Antiochiæ 111.

Julianus ἀπορρήτων γραμματεὺς 103.

Junilius Afer qvæstor latine peritus non Græce. A. 59.

Justiniana prima, ArchiEpiscopi Illyriorum sedes Æ. IV. 1. p. 67.

Justiniani Imp. icon. A. cap. 8. ἀμφὶ τὰ χειρῶν δόγματα ἐκ ἡ

πλείστον διατριβὴν εἶχεν εὖ διαλέσθαι τὰ ἐν σφίσι ἀντιλεγόμενα παρὰ  
δαΐων τε καὶ ἀπειροτέρων μάλιστα. 549. περιέρχεται ἀμφὶ τῇ

Θεῷ



- Θεὸς Φύσει. A. cap. 18. pag. 55. Sacerdotibus indulgentior A. 49. & Ducibus ac Præfectis peccantibus 601. Leges suas refixit ipse A. 43. 61. 80. neque secundum eas judicare pensi habuit. A. 41. per biduum interdum cibo abstinens A. 25. præsertim ante Pascha A. 41. ἀνοήτης ejus οἰκοδομίας perstringit Procopius A. 33. 57. 76. Justiniani annus *quartus* memoratur in Hist. pag. 47. *annus* VII. 207. *annus* X. 269. XIII. 94. 97. XVII. 287. XIX. 305. XXII. quo obiit Theodora & XXIII. 170. 566. XXV. 608. (ubi male XV. in latino) XXVI. 660. XXXII. quo Procopius scripsit ἀνέκδοτῶν A. 66. 71.
- Justinus (Senior) Imp. ἀναλφάβητος A. 101. 102.
- SS. Laurentii, Prisci & Nicolai templa. Æ. 17.
- Lazi Christiani 161. Colchi à Lazorum Episcopis Sacerdotes accipiunt 568.
- Leontius Referendarius 450. A. 51.
- Lex sive mos communis νόμος ἀνθρώπων κοινός. 621. κοινὰ νόμιμα πάντων ἀνθρώπων A. 8.
- Lege Romana ante Justinum non licebat Senatori ducere meretricem A. 30. Lex de præscriptione triginta annorum 182. Lex Persarum ne hostem licet victum in ditione hostili equis persequantur 14. Lex Cabadæ Regis Pers. de promiscuo concubitu 14. Lex Persica de Magistratibus hereditariis 19. de Rege creando qui integer & nullo vitio corporis fœdus esset 30. 60. 590. alia de non humanis sed ante volucres projiciendis humanis cadaveribus 32. 33.
- Liberius ἀνὴρ καλὸς καὶ γαθὸς διαφερόντως 318.
- Λογγιβάρδας Christiani 420.
- Lucas Evangelista. Vide Andreas.
- Lysippus Sicyonius statuarius. Æ. lib. 1. cap. 11. ejus bos æneus Romæ 626.
- Magi Persarum à Regibus consulti 10. seq. 16. 21. 98. 120. 147. 157. Magicum artificium quo Magi explorant Arfacis Armeniæ Regis fidem 16.
- Manichæi & οἱ καλέμυροι πολύθεοι A. 35. Magiæ studiosi A. 65.
- Marcellus δικαῖος Πριμελητῆς ἀκριβής, καὶ ὁ ἀληθὲς διαπυρώται ἐραστὴς 540.

Mariæ



- Mariæ Θεοτόκος templa 592. Æ. 11. 12. 17. 21. 49. 58. 102. 105.  
 107. 111. 112. 114. 117. A. 11. & in latino 71. (perperam id  
 quidem, vide A. p. 216.) ἐκ τῆς Θεᾶς Ἰπὶ τῶν αὐτῆς Μητέρας ἱτέον 11.  
 Quadraginta Martyres Legionis duodecimæ. Æ. 18. seq.  
 Mauri Φοινικὸν ἔθνος. Æ. lib. 4. cap. 3. pag. 112.  
 Mebodes Cabadæ Persarum Regis testamentum scripsit 63.  
 Megas Episcopus Berrhoënsis 101. seq.  
 SS. Menæ & Menæi templa. Æ. 22.  
 Michaëlis Archangeli templa 113. Æ. 20. 21. 22. 49. 99. A. 48.  
 Mimi A. 28. & ὀρχησάσθαι apud Vandalos. 248. Græci nihil sibi vi-  
 sum ajebant in Italia quam tragædos, mimos & piratas 358.  
 S. Mocii templum. Æ. 15.  
 Monachi visum. A. 38. seq. Monachi τῶν χειρτανῶν σωφρονέστεροι 21.  
 seq. οἷς τὰ εἰς τὸ θεῖον ἀκριβῶς ἡσκηται. 298. Monachi ex Serin-  
 da Romanos docent rationem conficiendi serici. 613.  
 Monasterium, μετάνοια dictum, è lupinari. Æ. 21. sq. adde A. 49. sq.  
 Monasteria S. Thalelæi & aliorum Æ. 107. Quadraginta quinque  
 Sanctorum. Æ. 58.  
 Montanistæ, Μοντανοὶ A. 34. ἐν Φρυγίᾳ id. 35.  
 Mopsus vates, Mopsvestiæ conditor. Æ. lib. 5. cap. 5.  
 Moses 257. Æ. lib. 5. cap. 8.  
 Οἱ τῶν Μουσικῶν ἔργων τεχνῖται. 122. Vandalis ἀκρόματα συχνὰ καὶ θεάμα-  
 τὰ ὅσα μουσικάτε καὶ ἄλλως ἀξιοθέατα. 248. sq. μουσικοῖς ὀργάνοις χρω-  
 τες ante portam in obsidione & excubiis cum canibus. 374. sq.  
 Myronis statuarii βούδιον Romæ 626.  
 Neapolis Christianos incolas jam olim (ἄνωθεν) habuit. 332.  
 S. Nicolaus. Vide Laurentius.  
 Ante Numam menses decem in anno Romano. 372.  
 Oraculum Orestis & Iphigeniæ datum 48. aliud de Palladio 349.  
 Osiris Deus Ægyptiorum in Taphosiri opido sepultus. Æ. lib. 6. cap. 1.  
 Παλαιότερων ποτὶ γαλαπλάγ de populis ad Euxinum Pontum, sed mi-  
 nus accurate 566.  
 Palladis simulacrum καὶ τὸ λόγιον Æneæ à Diomede datum 349. sq. ubi  
 plura de Palladio, uti de Palatio à Pallante quodam dicto 225.  
 S. Pancratii porta Præneste & Romæ 357. seq. 381.  
 S. Panteleemonis templum. Æ. 22.

Mm

Pa-



- Pastor & Asclepiodorus, Rhetores Neapoli 328. 329. 336.  
 Pauli Apostoli porta Romæ 551. & templum 396.  
 Paulus Adrumetinus Sacerdos ἐφεθήκει τῇ τῶν νοσούντων Ἰπικμελείᾳ 292.  
 Paulus Episcopus Alex. A. 78.  
 Paulus ἐρμηνεύς, ὃς Γραμματιστὴ παρ' Ἀντιοχεύσιν ἐφοίτησεν 102. 106.  
 153. 159.  
 Paulus Romanus 440. alius Paulus Cilix 551. seq. alius 649.  
 Pelagius Diaconus Rom. ad Totilam legatus 501. seq. Totilæ in  
 templo Petri Romæ occurrit, τὰ δὲ Χριστῶς λόγια ἐν χερσὶ φέρων.  
 513. Archidiaconus, Vigili Episcopi Rom. nomine missus  
 Alexandriam. A. 79.  
 Persarum πυρεῖον sanctissimum habitum, in quo ignem æternum fove-  
 bant Magi. 147. Solem orientem adorant quotidie 11. Sal per  
 quem pejerat Perozes Persarum Rex, ab Hunnis in acie de ve-  
 xillo suspensus, atque inde victi Persæ. 12. vide & infra in  
 Lex.  
 Petri δὲ τῶν Χριστῶς Ἀποστόλων κορυφαίᾳ sepulchrum & porta Romæ, antea  
 Aurelia 359. muri pars Romæ in Apostoli tutela 368. τὸν  
 τὸν Ἀπόστολον σέβονται Ῥωμαῖοι καὶ τεθήπασιν πάντων μάλιστα 368. Pe-  
 tri templum Romæ 367. 409. 513. 552. A. 76. Gothis etiam  
 in honore 396.  
 Petrus Justiniani Imp. γραμματεὺς, inde Dux 124. στρατηγὸς sub Justi-  
 niano 34. 55.  
 Petrus Barsames, Syrus, ex numulario præfectus prætorio. A. 63.  
 Petrus Thessalonicensis, Rhetor Byz. legatus in Italiam ad Amala-  
 suntham 316. 317. 318. 319. 321. 322. 323. 324. 441. atque in-  
 de Magister officiorum 442. A. cap. 16. & 24. legatus ad Chos-  
 roën Persarum Regem 591.  
 Phidias Atheniensis statuarius 626. Æ. lib. 1. cap. 11.  
 Φιλοσόφων τις ἐκ Περιπάτη. A. cap. 8. pag. 26. ejus dictum: ὡς καὶ τὰ  
 ἐναντιώτατα ἐν ἀνθρώπῳ φύσει συμβαίνει εἶναι ὡς ἐν τῶν χρωμάτων  
 μίξει, id.  
 Οἱ Φοινίκων τὰ δὲ χαμότατα ἀναγραψάμενοι 257. Phoenicum lingua utun-  
 tur Mauri 258.  
 Photius Belisarii privignus 319. 333. 356. A. 5. Consularis A. 6.  
 Monachus A. 11.  
 S. Platonis templum Æ. 15.



Poëtarum fabulæ de Scylla & Charybdi 326. 530. de Prometheo victo. 566. Mysos ἀγχεμάχης appellant. Æ. lib. 4. cap. 7.

Porphyrus ceti piscis nomen 532. (al. Πορφυρίων) centum & quingvagina amplius annorum, triginta fere longi cubitos, lati decem. id.

Praxiteles statuarius. Æ. lib. 1. cap. 11.

Πραξιπίπης, Πισίδης τὸ γένος 831.

S. Priscus. vide Laurentius.

Priscus Justiniani Imp. Ἐπιστολογράφος. A. cap. 16. à Theodora cogitur Monachus fieri. id. p. 47.

Priscus Emesenus falsarius. A. cap. 28. pag. 80 seq.

Proclus Justini Imp. quæstor. 30. A. cap. 6. & 9.

Procopius Belisario datus ζύμβηλος à Justino Imp. 35. quæ vidit scripsit 6. somnio confirmatus ut in expeditione Vandalica Belisarium sequeretur 207. Syracusas missus. 211. seq. bono omnine erectus 215. cum Salomone duce effugit seditionem 271. seq. missus Neapolim & in Campaniam 395. Thulen non adiit 423. diu in Africa se fuisse testatur A. 53. Cæsaream patriam suam laudat, ἐν κατωρεΐᾳ τῇ ἐμῇ A. 35. Controversias Christianorum enarrare non vult, quia stultum putat divina nimis alte scrutari, cum ne in humanis quidem satis sapiamus. 314. Providentia Divinæ omnia tribuit 460. 495. 600. 615. 657. 660. A. 15. 31. & passim. Consilium dat Belisario de signo pugnæ & receptus dando tuba duplici, coriacea altera, altera ænea. 444. Libros περὶ πολέμων scripsit ante libros de Ædificiis, illosq; laudat Æ. lib. 1. cap. 1. & 10. lib. 2. cap. 1. lib. 5. cap. 8. lib. 6. cap. 5. & 6. Libros de Ædificiis, Justiniano adhuc superstite Æ. p. 98. Anecdota itidem superstite adhuc Justiniano A. p. 88. anno illius XXXII. A. p. 67. 71. sed post Theodoræ \* obitum A. p. 2. 47. 51. narrat quædam, præfatus ipse se ea non credere 330. 624. &c. ἐν τοῖς ἑμπεροῦεν λόγοις 210. 287. 308. 315. 399. 408. 422. 536. 542. 566. 583. 590. 600. 620. 655. 660. A. 4. 7. 12. 20. 34. 37. 47. 52. 55. unde patet Anecdota Procopium subjuncta libris

Mm 2

octo

\* Obiit Theodora anno XIV. belli Gothici, Imperii Justiniani XXII. tertio induciarum quinquennialium cum Persis. vide Procopium III. 30. de bello Gothico. Licet autem superstite Justiniano scripsisse se Anecdota Procopius diserte innuit, edidisse tamen haud crediderim.



octo Historiarum voluisse tanquam nonum librum, licet veretur hujus se causa annumeratum iri *πραγωδιδασκάλοις* & fabulatoribus. A. 2. Liber quartus de bello Gothico diu post priores editus, nec tantum de Gothico sed etiam de aliis bellis Justiniani auspicio gestis *ποικίλην ιστορίαν* exhibet 565. 566. ἐν τοῖς ὀπιόθεν λόγοις 79. 372. ἐν τῷ περὶ Γότθων μοι γέγραπται 211. ἐν τοῖς περὶ Γότθων εἰρήσετα 181. ἐν τοῖς περὶ Περσῶν λόγοις 581. ἐν τοῖς ὀπιόθεν λελέξετα χρόνοις 196. ὅτε με ὁ λόγος ἐς τῶν ἰταλικῶν πραγμάτων τὴν ιστορίαν ἄγοι 268. Temporis quæ utitur Procopius notationem vide supra in *Gothicum bellum* & *Justinianus*.

Proverbia καδμεία νίκη. 323. ἡ σὰρξ ὑπορῆσα τροφῆς, κατὰ γε τὸν παλαιὸν λόγον ἑαυτῆς ἐλείπετο (al. ἠπλετο) 435. γινῶθι σεαυτὸν. 612. Iupus pilum mutat, ingenium non mutat 618. risus Sardonius 637. λέοντες ἐξ ὀνυχῶν A. I. 10. pag. 44. ἐπὶ τριχὺς ἡ σωτηρία. id. VI. 6. κονιορτὲς εἰς πλὴν γνώμην καθόπερ A. 40. θάσσον τις ψᾶμμον ἐξαριθμήσειεν. A. 53.

Pfoës Diaconus Alex. A. 73.

Recithangus Thrax ἀνὴρ ξυνετός γε καὶ ἀγαθός τὰ πολέμια. 169.

Reparatus Episcopus Carthag. 299.

Reparatus Vigilii Papæ frater à Vitige occisus 375.

Rhetorum ἀξίωμα à Justiniano imminutum. A. 74.

Romani maxime Φιλοπόλιδες sive decoris urbis suæ studiosi 627.

Rusticana Symmachi filia, Boëthii uxor 514.

Rusticus Romanus, Sacerdos à Theodato ad Justinianum missus 322.

Sabbatiani hæretici A. 34.

Sallustii Historici domus Romæ exusta ab Alarico 180.

Salomonis Hebr. Regis supellex Romæ ab Alarico capta perfertur Carcaffonem in Galliam 343.

Templum à Rege Salomone conditum Borii, urbe Mauris vicina in Africa. A. VI. 2. pag. 111.

Salomo Belisarii domesticus & Dux 204, 231, 253. &c. ejus mors 289.

De Samaritanis. A. V. 7. pag. 104. seq. Samaritanorum Rex Julianus Σαράβης filius A. 35. Justiniani contra Samaritas leges A. 35. 55.

Sampson templum S. Irenes condidit CPoli. A. 10, 18.

Saraceni per duos menses anni DEo sacra facientes abstinent ab excursionibus 127, 134.



- S. Sergii templum. Æ. 13. 44. Sergiopolis 99. Æ. 44. Sergius Bacchi filius A. 18. Cyri frater 287.
- Severianus Emesenus Phœnix, Asiatici F. dux 292.
- Sibyllæ ἔπος latinis verbis: *Africa capta est, Mundus & ejus nate peristis*, ita leg. 324. antrum in quo Sibylla vaticinata, ostendant Cumanis 347. Oraculum Sibyllinum: *Quintili mense Roma nil Geticum metuet* 372. Sibyllina nemo potest intelligere ante eventum, quia nullo scripta ordine 372. seq.
- Silverius Episcopus Rom. 339. 347. A. 3. 4. in Cretam à Belisario reles. Simeonis templum 26. (gatus 347.
- Sinaitæ Monachi, Æ. V. 8. In culmine montis Sina κτύποι διηνεκῆς καὶ ἕτερα ἅπτα θείστερα νύκτωρ ἀκρόνται, δύναιντε καὶ γάμην πῶ ἀνδρωπίνην ἐκπλήσονται. ibid. ἐνταῦθα ποτε φασὶ περὶ & Θεῶ τὸς νόμους ὡρῶ λαβόντα ἐξενεγκεῖν. id.
- Stephanus Edfenensis Medicus 154.
- Symmachus Senator CPol. 276. alius Symmachus à Theodorico injuste occisus. 370.
- Tatianus Senator Rom. A. cap. 12.
- Tatianus Mopsvestenus 110.
- SS. Theclæ, Theodori, Theodoræ & Thyrsi templa. Æ. 15.
- Templa pro Asylo 78. 245. 298. 305. 527. A. 11. 29. 48. 50.
- Templa à Vandalis profanata Mauri expiant consecrantqve 197. seq. templum ab Arianis ereptum. 227.
- Tenichus Architectus navis lapideæ ab Agamemnone dicatæ Ἀρτέμιδι Βολοσίᾳ sive Lucinæ 629.
- Terebinthus Episcopus Neapoleos Palæstinæ, Zenone Imp. à Samaritanis truncatus Æ. V. 7. pag. 104. seq.
- Terentius dux 205.
- Theoctistus Medicus 392.
- Theodahadus filius Amalafridæ sororis Theodorici, λόγων μὲν λατίνων μεταλαχὼν καὶ δογμάτων Πλατωνικῶν 313. seq. 323.
- Theodorici Regis imago fatidica ex opere Musivo. 369. sq.
- Theodoritus δορυφόρος. 383.
- Theodorus σοφία μηχανικὴ λόγι. ἀνὴρ. 121.
- Theodorus Silentarius Æ. IV. 8. pag. 86.
- Theodorus Referendarius 145.
- Theodosius Eunomianus A. 3. Monachus A. 5.



Thomas Apameæ Episcopus 113. 114.

In Thule insula festum ante ortum solis qvi XL. dies ipsos latet 423.  
incolæ Deos & Dæmones multos colunt ἑρᾶνις, ἐγγεῖς, θα-  
λασσίς καὶ ἄλλα δαίμονια ἐν ὕδασι πηγῶν καὶ ποταμῶν 424. me-  
dullis ferarum nutriunt infantes &c. hominem immolant Mar-  
ti qvem maximum habent Deorum 424.

Timotheus, vide Andreas.

Totilas τὰ ἐς τὴν ὀρχήτραν ἐκ παιδὸς δεδιδαγμένῳ 653.

Tribonianus qvæstor 70. παιδείας εἰς ἄκρον ἀφίκετο 71. 75. venalis  
JCrus leges figebat & refigebat 71. vide & A. 59. ejus adulatio,  
vereri se agentis ne ob pietatem vivus ab angelis in cœlum rape-  
retur Justinianus A. c. 13. pag. 40.

Tribunus Medicus, qvi Chosroën morbo levavit 160. Palæstinus  
genere vir λόγιῳ καὶ τὰ ἐς τέχνην ἰατρικὴν ἔδενός ἦσαν, ἄλλως τε  
σώφρων τε καὶ Θεοφιλὴς καὶ τῆς Ὀπραικείας ἐς ἄκρον ἦκων. 590.

S. Tryphonis templum Æ. 22.

Tusci dediti divinationibus 626. Tusci hominis præfagium ὡς εὐν-  
χός ποτε καταλύσει τὸν ἄρχοντα Ῥώμης, in Narsete Totilam vin-  
cente impletum 626.

Tzani τὴν δόξαν ἐπὶ τὸ εὐσεβέστερον μετέθεντο ἅπαντες χειριστὰν γεγενημέ-  
νοι 45.

Valentinus Episcopus manibus à Totila truncatus. 500.

Vaticinium puerorum Carthag. τὸ Γ διώξει τὸ Β, καὶ πάλιν τὸ Β διώξει τὸ  
Γ (Gizericus Bonifacium, Belisarius Gelimerem) 226.

Vigilius Episcopus Rom. 500. 501. 548. A. 79. 80. à Belisario promo-  
tus, religato Silverio in Cretam. 374.

Xenophon de Cyri institutione. præf. de Ædif.

Zeno senator CPol. A. cap. 12.

V. PAULUS Cyri Fil. Flori Nepos, a) Nobilitate  
generis opibusque, & dignitate, (siquidem Justiniani Imp. Silen-  
tario-

a) Agathias lib. V. pag. 153. ubi de templo S. Sophiæ : εἰ δέ τις ἐθέλοι πόρρω πα-  
τυχὸν τῆς πόλεως ἀπακισμένῳ ἔπειτα γινώσκειν σαφῶς ἅπαντα καθάπερ  
παρῶν καὶ θεώμενῳ, ἀναλεγέσθω τὰ ΠΑΥΛΩ ΚΥΡΟΥ ΤΩ ΦΛΩΡΕ ἐν ἑξαμέτροις  
πεπονημένα, ὅς δὴ τὰ πρῶτα τελῶν ἐν τοῖς τῆς ἀμφὶ τὸν βασιλέα σιγῆς ἐπι-  
στάτας, γένος τε κοσμημένῳ δόξῃ, καὶ πλεον ἄφθονον ἐκ προγόνων διαδεξάμε-  
νος



*tiariorum* sive Secretariorum primicerius fuit) illustris, nec minus ingenii ac doctrinae laude præstans *Templum S. Sophiae* hoc est CHristo b) qvi DEI Patris Sapientia est, à Justiniano Imp. post Theodoram \* conjugem jam extinctam, encæniis secundis anno Imperii sui XXXVII. c) CHristi 567. CPoli dedicatum, pulcherrima ἐκφράσει, versibus Hexametris (Proœmium jambicis versibus 134. constat) ita descripsit, ut oculis propemodum subjecerit, idqve per postremos duos encæniorum d) dies præsentibus Imperatore & Eutychio Patriarcha in domo Patriarchali prælegit, ex quo ipso etiam poemate constat eum fuisse Christianum. Allegatur subinde hæc templi Sophiae descriptio à Salmasio ad Plinium & Hist. Augustam: is enim A. 1607. è Codice Palatino descripserat. Habuit etiam apographum ex eodem Codice Claudius Maltretus, qvi edere promisit præf. ad Procopium. At Philibertus de la Mare, Senator Divionensis Salmasianum *Cangio* transmisit, neqve potuit in meliores manus incidere eximium istud antiquitatis monumentum. Hic enim vir doctissimus Græca recensuit atqve ex ingenio castigavit ac majoribus lacunis exceptis supplevit, versionemqve latinam perspicuam, & eruditissimum de templo Sophiae Commentarium adjunxit. Paris, 1670. fol. ad calcem Jo. Cinna-

νος, ὅμως παιδεία γε αὐτῷ καὶ λόγων ἀσκήσις διεσπάρδατο, καὶ ἐπὶ τοῖςδε μᾶλλον ἤνυχει καὶ ἐσεμνύνετο. Versus ex hac ecphrasi Pauli Silentarii laudat Svidas in ἡράνθ. Cæterum falli eos qvi nostrum, Paulum Cyrum Florum appellant, ut præter Vulcanium, Vossiumqve Reinesius pag. 471. Var. lect. Cangio & Hanckio pridem animadversum. Iidem verisimiliter conjiciunt, patrem Pauli fuisse Cyrum, Poëtæ Poëtam, cujus Epigrammata quædam in Anthologia leguntur. At Florum hujus Cyri patrem, Pauli avum ægre mihi persvaserim illum esse Florum ἀπὸ ὑπάτων sive Consulem Codicillarem, qvi eodem Justiniano imperante clauit, & cujus in Novellis atqve Codice mentio: paullo enim antiquior Florus quærendus.

b) Procopius in Vandalicis pag. 193. diserte testatur templum μεγάλῃ Χριστῷ τῷ Θεῷ apud Byzantinos vocari templum Σοφίας, ταύτην δὲ μάλιστα τῷ Θεῷ πρέπειν τὴν ἐπωνυμίαν ἡγούμενης.

\* Paulus Silentarius proœm. v. 59. seq.

c) De tempore dedicatæ post prioris templi conflagrationem à Justiniano ædis Sophiae & de duplicibus ejus encæniis, quorum posteriora in annum quintum post trullam Anno 32. Justiniani collapsam incidunt, videndus Cangius in Commentario ad Pauli ἐκφράσιν pag. 528. & Hanckius lib. de Byz. Hist. scriptoribus cap. 6. pag. 165. seq.

d) Durarunt encænìa illa per dies XV. factò initio ab XXIV. Decembris.



Cinnami. MS. Vaticanum laudat Lambecius notis ad Codinum, eundem ut opinor Codicem innuens, qui è Palatina Bibl. in Vaticanam est translatus. Sophiæ templum plures descripserunt è veteribus, ut Procopius lib. 1. de ædificiis, Codinus & Anonymi Græci à Combesio, Lambecio & Bandurio editi, è recentioribus præter Cangium illo quem dixi ad Paulum Commentario, & libro tertio CPoleos Christianæ, Grelotius in itinere CPolitano Gallice edito Paris. 1680. 4. è quo plura repetit Bandurius T. 2. Imperii Orientalis pag. 744. seq.

Testatur Agathias e) plura alia poemata à Paulo elaborata, pulcherrimum tamen esse quod in Sophiam composuit. Ex illis sunt Epigrammata Græca complura quæ in Anthologia Maximi Planudæ leguntur, ut dixi lib. III. cap. 28. ubi etiam habes de carmine in *Thermas Pythias*, de quo jam addere liceat, quod idem prodiit Venetiis cum Metaphrasi latina Claudii Acantheri A. 1586. & quod in Codice MS. Mediceo scamn. LV. num. 7. cujus apographum fuit inter libros Gudianos, inscriptio Carminis auctorem innuit non Paulum nostrum qui imperitante Justiniano vixit, sed alterum longe juniorem Paulum Silentiarium clarum temporibus Constantini Porphyrogeniti. Πάυλος Σιλεντιάριος εἰς τὰ ἐν Πυθίοις θερμὰ, ἡμίαιμα διμετρεῖα πρὸς τὴν βασιλέα τὸν Κωνσταντῖνον τὸν Πορφυρογέννητον. Incipit ibidem:

βέλει μαθεῖν Ἀυγαστὲ  
Κωνσταντῖνε κράτιστε  
Θερμῶν ἀτεχνὸν ῥεῦμα &c.

THEOPHYLACTUS gente Ægyptius & Petro Ægypti præfecto cognatione junctus, a) ab Clarissimo Hankio

c) Agathias loco laudato: καὶ τοίνυν πέποιήται οἱ καὶ ἄλλα ὡς πλεῖστα ποιήματα μνήμης τε ἄξια καὶ ἐπαινε. Δοκεῖ μοι δὲ τὰ ἐπὶ νέῳ εἰρημένα μείζονός τε πό- νος καὶ ἐπισήμης ἀνάπλεα καθεσθάναι, ὅσω καὶ ἡ ὑπόθεσις θαυμασιωτέρα. Ejusdem Agathiæ Epigramma ad Paulum Silentiarium, una cum altero quo Paulus ei respondet, legitur in Anthologia Epigramm. Græcorum lib. 7. p. 603. 604. edit. Wechel. ex quibus constat amicos ac familiares inter se fuisse. Meminit hujus Pauli etiam Svidas in Ἀγαθίας. συνήκμασε καὶ Πάυλῳ τῷ Σιλεντιαρίῳ.

a) τῷ γένει Αἰγύπτιον vocat Photius ex Theophylacto ipso VII. 16. pag. 184. ubi de Nilo fluvio: ἔλκοντες γὰρ γένε' ἐντεῦθεν &c lib. VIII. 13. pag. 215. Πέτρος δὲ κατ' ἐκείνο καρὲς τῆς Αἰγυπτιακῆς ἡγεμονίας τὰς ἡνίας διέθυνεν, ὅς καὶ συ- ἠπλετο πρὸς γένε' ἡμῖν.



ckio b) (quem & ipse alibi c) secutus sum) patria Locrensis fuisse traditur ex loco parum emendato problematum Simocattæ Physicorum: d) *εἰ δὲ καὶ μητέρα τέχνην ἔπω κεκλήρωμαι, ἀλλ' ἔστι μοι γένος ὅθεν ὑμῖν, καὶ Λόκρος ἔχω πατρίδα, καὶ τὰ τῆς Ἑλλάδος \* ἡμέτερα.* At legendum uti in editione Commeliniana rectius expressum esse video: *καὶ λόγος ἔχω πατρίδα.* Hunc Theophylactum Christianum fuisse ex multis locis ejus Historiarum constat, atque facile apparebit ex indice scriptorum ab eo laudatorum, quem infra subjeci. Scripsit extremis Heraclii temporibus, cujus Imperatoris aliquoties e) meminit, & quoque memorat belli Persici finem f) quod interfecto Chosroë secundo Hormisdæ F. sopitum est Anno Heraclii penultimo, Christi 628. Præfectum & Tabularium, ἀπὸ ἐπαρχῶν καὶ ἀντιγραφεῶν vocant Photius Cod. LXV. & Theodosius præf. ad excerpta de Legationibus: neutri quidem dicitur *χολαστικός* aut Sophista, neque additur nomen *Σιμοκάτης* vel *Σιμόκατος*. Eundem tamen esse *Σιμόκατον* cujus *οἰκονομικὴν ἱστορίαν* laudat Eustathius ad vers. 730. Dionysii periegetæ, & ex quo de Sefostri quædam refert Tzetzes Chil. III. hist. 69. quæ in Theophylacti Historia VI. 11. leguntur, certum est, atque ex styli quoque sophistici similitudine qui in problematis Physicis & in Historia Epistolisque idem est, apparet. Non dubium igitur eundem quoque intelligi à Svida g) cui memoratur *Θεοφύλακτος σοφιστής, ὃς ἐπ' αὐτὸν Σιμοκάτης*, neque alium esse Theophylactum *χολαστικὸν τὸν Σιμόκατον* cujus exstant Epistolæ. Nec quisquam forte de hoc dubitasset, nisi doctissimo viro Ludovico Antonio Muratorio iniecisset scrupulum Codex MStus Mediolanensis Epistolarum Græcarum è variis auctoribus collectus, ut ipsi visum, à Simocatto, in quo præter *Θεοφύλακτος χολαστικὸς* & *Σιμοκάτης* Epistolas etiam le-

N n

gun-

Libri 5ti Pars Altera.

b) lib. de Byz. Historiæ scriptoribus cap. 9. pag. 127.

c) supra lib. 2. Bibl. Græcæ cap. 10. §. XXVII.

d) in præmio pag. 2. edit. Commelinianæ.

e) lib. II. cap. 5. pag. 37. lib. III. cap. 6. pag. 68. lib. VIII. cap. 11. pag. 212.

f) lib. VIII. cap. 12. pag. 214.

g) illo quidem loco Svidas Historias à Simocatta scriptas non memorat, sed passim alibi non modo ubi nominatim *Σιμόκατος* ab eo laudatur, sed etiam illo non nominato periodos integras ex Historia Theophylacti descriptas exhibet. Loca in indice utroque annotavit Clariss. Kusterus.



guntur Epistolæ Photii, Theophylacto Ægyptio longe junioris. Sed omnino fefellerunt oculi sui virum præstantissimum, ut ipse non audet diffiteri, h) aut certe Codex Mediolanensis illam Collectionem, in qua Photii fuere Epistolæ, falso ad hunc Theophylactum retulit.

Exstant ejus *Historiarum* de rebus Mauricii Imp. (ἱστορίαν διὰ Μαυρικίου, quoniam non unius Gentis res complectitur, vocat Eustathius loco laudato, & inscriptio Codicis Græci MS. Bavarici quo usus Pontanus, itemq; alter Diegi Hurtadi, quem Gesnerus memorat,) libri VIII. ab exitu Tiberii II. Imperatoris A. C. 582. extincti usque ad Mauritium Tiberii successorem à Phoca interfectum A. C. 602. Præmittitur Dialogus quo Philosophia & Historia inter se colloqvuntur, conquestæ quod sub Phoca ambæ neglectæ jacuerint, cum jam sub Heraclio, favente Sergio Patriarcha iterum utraqve veluti reviviscant vigereque incipiant. Post Phocam cæsum A. C. 610. recitata publice ab auctore pars est hujus Historiæ de Mauricii nece, quam non sine lacrymis populus audivit, ut Simocatta ipse narrat lib. VIII. cap. 12. ubi Monodia etiam sive lamentatio ejus in Mauricium, sed mutila legitur. Primus Græce \* ex Codice Bavarico hos libros edidit & versionem notasq; addidit Jacobus Pontanus S. I. Ingolstadt. 1604. 4. præmissis ante singulos libros argumentis ex Photii h) Cod. LXV. atq; sub-

h) Muratorius in *Anecdotis Græcis* pag. 280. præfatus ad Epistolas Græcas Firmi Episcopi ex illo Codice Mediolanensi à se primum editas: *Dixi Epistolas Græcas variorum in unum redactas à Theophylacto fuisse, atque ita visus sum mihi deprehendere dum essem Mediolani. Nunc suboritur mihi dubitatio, an forte me fefellerint oculi mei. Si enim hic idem Theophylactus est, qui Heraclii temporibus ineunte sæculo vulgaris Epochæ septimo floruit, literisque suorum temporum historiam mandavit, quei Epistolas Photii longe posterioris colligere is potuit? Aut igitur nihil ad illius Codicis Epistolas congregandas Theophylactus contulit, sed ut unus tantum, ex earum Epistolarum auctoribus continetur; aut à Theophylacto scriptore Historiarum diversus est Simocattus. Et illum revera Simocati cognomento non donat Photius, Simocatum autem Svidas nominat, at nullas ipsius Historias agnoscit.*

\* Mirum itaq; If. Vossium p. 245. ad Melam A. 1658. editum, verba quædam Theophylacti ex omnimoda Historia Græce proferentem, addere, lucem illa necdum vidisse.

i) Jac. Pontanus contendit Photium non ipsum ex lectione & memoria argumentum librorum Simocattæ exposuisse sed lemmata seu summulas lectionum ab aliquo lectore aut librario inductarum & in vestibulo totius operis ut mos est simul ordinatim positas ut invenerit ita in octo fasciculos constrinxisse, ac nihil pane à se animadversum interjiciendo



subjuncto latine Georgio Phranza, de quo infra dicturus sum, & Georgii Trapezuntii Epistola Græce & Latine, quo Jo. Palæologum Imp. hortatur ut ad Synodum in Italia celebrandam proficiscatur. In editione Theophylacti Parisiensi 1648. fol. præter chartæ typorumque splendorem accessit glossarum, seu vocum aliquot explicatio, auctore *Carolo Annibale Fabrotto*. Phranza autem & Trapezuntii Epistola omissa sunt. Quod si nova Simocattæ editio curanda olim sit, non prætermittendæ *Jacobi Kimedonii*, Filii, septendecim licet annos tum vix nati castigationes ad Photii à Theophylacto excerpta, & quæ ex Svida Simocattam subinde vel laudante vel loca ejus describente ad illum emendandum castigandumque facere poterunt.

Martinus Hanckius, accuratus alioqui scriptor p. 192. de scriptoribus Hist. Byz. tradit *eclogas de legationibus* ex Simocattæ Historia esse Græce editas ab Hœschelio, & latine à Cantoclaro versas, sed neq; inter Hœscheliana excerpta *πεὶ πρέσβευων*, neq; in Cantocлари illorum excerptorum interpretatione, quicquam Theophylacti deprehendere potui. Verum Philippus Labbeus illa Græce & Latine cum laudati *Kimendoncii* versione subjecit cæteris excerptis Paris. 1648. fol. quamquam nomen & notæ interpretis ab eo præteritæ sunt. Prodierant porro Græce, & subjecta ad calcem voluminis Kimendoncii tum jam in flore ætatis defuncti interpretatione & castigationibus A. 1599. 8. typis Commelianis, ex Andreæ Schotti k) Bibliotheca cum Jani Gruteri præfatione, opuscula junctim Simocattæus in quibus 1) *Διάλογος περὶ Διαφορᾶς Φυσικῶν ἀπορημάτων καὶ ὑπὸ Πιλούσεως αὐτῶν* *Dialogus problemata physica eorumque solutiones complexus*, quem cum Cassii 1) *iatrofophistæ* problematis Græce vulgaverat Bonav. *Vulcanius* Lugd. Bat. 1596. 12. & Græce deinde atque latine cum eodem Cassio recudi curavit *Andreas Rivinas* Lipsi. 1653. 4.

N n 2

2) *Επι-*

*ciendo, alienum laborem pro suo nobis obtrusisse & fucum fecisse. Cum enim lemmata illa nunc imperfecta sint, nunc minus quam pro re contineant, nunc plus contineant, nunc ab ordine rerum narratarum discrepent, nunc falsa sint, hæc omnia vitia in Epitomis Photianis æque reperiri. Sed quis præstet Photium ex lemmatibus librorum & non lemmatum auctorem ex Photio sapuisse, cum nulla alia quam Photiana argumenta libris Theophylacti præfigenda etiam Pontanus existimaverit.*

k) Puto falli Clariss. Caveum, qui duas editiones laudat Heidelbergensem 1598. 8. & auctiorem curante Schotto Antwerpiensem 1599. 8.

1) De hoc supra lib. 3. cap. 6. §. 38.



2) *Epitome librorum VIII. Historiarum* ex Photii Cod. LXV. & *Excerpta de Legationibus* exterarum Gentium ad Romanos & Romanorum ad exterarum Gentes, de quibus jam dixi.

3) *Epistolæ* Morales XLIX. Rusticæ XXVIII. & Amatoriæ totidem, quæ una cum aliorum Græcorum Epistolis m) lucem primum viderunt Græce apud Aldum 1499. 4. & una cum Simocatæ quæstionibus Naturalibus Lugd. Bat. 1596. 12. curante Vulcanio, nec minus Græce & Latine cum alia nescio cujus interpretatione recusæ in Græcolatina Epistolarum collectione Genevensi, quæ ad Cujacium falso n) refertur, 1606. fol.

Ambigit Labbeus T. 2. de Script. Eccles. pag. 416. hujusne Simocattæ sit breve fragmentum quo improbantur risus & vociferationes in festis Sanctorum, quod sub Theophylacti nomine latine extat in Bibliothecis Patrum, in Appendice Bigneana Paris. 1579. & A. 1624. T. VI. Colon. T. IV. & Lugd. (non T. 18. ut scribit Clariss. Caveus sed) T. V. p. 1214. Commemorat Labbeus etiam fragmentum de Nicephoro Confessore, quod nusquam reperio.

### *Alii Theophylacti.*

Fuere & alii Theophylacti, ut 1) Dux & Patricius sub Constantino Copronymo de quo Nicephorus CPol. in breviario Historico pag. 47. 48. 2) Lacapeni F. Patriarcha CPolitanus A. C. 962. defunctus, de quo Cedrenus & Zonaras. 3) Theophylactus Antiochiæ Episcopus, de quo Theophanes: tum 4) Theophylactus Edessenus presbyter, cujus idem Cedrenus mentionem facit. 5) Theophylactus Monachus, cujus de sobrietate admonitiones breves MSS. Gesnerus memorat, ac deniq; 6) Theophylactus Achridis in Bulgaria ArchiEpiscopus, A. C. 1070. clarus, quem inde Bulgari-  
rium

m) De illa Epistolarum collectione dixi lib. 2. cap. 10.

n) Isaacus Casaubonus præfat. Opusculorum variorum Josephi Scaligeri Paris. 1610. 4. *Quædam sub Jacobi Cujacii, Actorum hujus ætatis nominatissimi nomine sunt publicata, de quibus ille ἄδ' ἐν ὁμαίῳς unquam cogitavit. Ejusmodi est illa Græcarum Epistolarum latina interpretatio, quam inaudita mentiendi & falsa fingendi licentia Cujacio quidam adscripserunt, & sub tam illustri nomine obscuri cujusdam & medicriter docti Germani versionem publicarunt, quum V. C. Franciscus Pithæus, à quo illi habuerunt, eam sæpe mihi in Bibliotheca sua ostenderit, & Basilea nescio quo casu sibi repertam dixerit.*



vium & vulgata literæ B in V. permutatione *Vulgarium* vocant, ne alios jam memorem, Thomas Aquinas in catena aurea, Jacobus Faber atque Erasmus in Nov. Test. & contra Stunicam, & Melanchthon in Apologia Augustanæ Confessionis artic. 4. p. 157. De hujus scriptis præfenti loco nonnulla subjungam, spicilegium quoddam daturus ad Labbei & Cavei de illo observata. Primo autem loco à me referetur ejus

1) *παρδεία βασιλική* sive *Institutio Regia*, ad Constantinum Porphyrogenitum, Mich. Ducæ & Mariæ Augustæ Filium, in duo tributa tmemata panegyricum & paræneticum, quæ & ipsa Corpori Byzantino accenseri solet, licet excusa minore forma, & cum *Petri Possini* S. I. versione, qui Græca ex Codice Mediceo descripsit, vulgata Paris. typis Regiis 1651. 4. Ex eadem versione prodiit deinde latine in Bibliotheca Patrum edit. Lugd. 1677. T. XVIII. pag. 563. Denique *Anselmus Bandurius* cum Possini interpretatione eam Græce & Latine iterum vulgavit in Imperio Orientali Paris. 1711. fol. Tomo 1. pag. 193. & paucas quasdam observationes suas adjunxit, ad calcem Tomi 2. Optat sibi Theophylactus I. 7. *γλυκύτητα* Herodoti & *πυκνότητα* Aristidis. Meminit quoque II. 19. Platonis, Euclidis, Archimedis & Hypsiclis. Laudatur præterea II. 24. ab eo versus Poëtæ Tragici quo *πολιὰ* sive canities senum traditur *ἔχειν πλεῖστα τῶν νέων σοφώτερον*.

2) *Epistolæ LXXV.* quas è MS. Bibl. Mediceæ descriptas ab Andrea Schotto accepit, & primus cum castationibus suis Græce edidit Jo. Meursius. Lugd. Bat. 1617. 4. Latine convertit *Vincentius Marinarius* Valentinus, cujus versio in Bibl. Patrum Colon. 1622. Tom. XV. edita & Lugd. T. 18. p. 533. recusa hinc inde obscurior est & emendatione indiget, ut Epistola statim prima *ψαρῶν* redditur *pharorum* pro *sturnorum*. Et Epistola secunda: *sed si hoc in illud aliud πρὸς ἑκείνον*, pro *adversus illum alterum*. Epistolas Theophylacti LIX. è Codice Bibl. Vaticanæ verterat latine Sirmondus teste Baronio ad A. C. 1071. num. 15. & ex illis nonnulla affert idem num. 16. - 22. quæ in Meursianis non leguntur, & ad Annum 1073. num. 83. seq. At quam dat num. 90. seq. ad Annum 1073. est in Meursianis XXVI. Miror autem à Baronio dici Epistolam LXI, cum dixisset universas non plures fuisse quam LIX, itaque alterubi vitium in numeris, quod transpositione unarii admitti facile potuit. Nomina eorum vel certe officia ad quos scribit Theophylactus hæc



sunt : *Adrianus* magnus Domesticus, frater Imperatoris Epist. 24. 30. 34. 43. *Amyrneus* ὑπατὸς Φιλοσόφων (forte Σμυρναῖος ex Epist. 49.) 40. *Ancyra* Episcopus 16. *Anemus* 19. 21. *Bryennius* gener Imperatoris 31. 41. 50. *Bulgari* 48. *Cæsar*. 12. *Camateropulus*. 15. *Chartophylax*. 35. *Citri* Episcopus 14. 58. 66. *Constantinus Berrhææ Dux*, 68. *Constantinus Ducas* 63. 64. *Corcyra* Episcopus 17. 22. 23. *Debra* Episcopus 67. *Doctor magnæ Ecclesiæ* 36. *Domina* 62. *Gregorius Camaterus* Logotheta & Protosecretarius. 6. 71. *Gregorius Pacurianus* magni Drungarii gener. 7. *Gregorius Præses Taronitæ* 4. 26. 37. *Incertus* 1. 51. 60. 61. 62. *Joannes Attaliata* 49. *Joannes Grammaticus Palæologi* 33. *Joannes Opheomachus*. 8. 10. *Joannes Pantechna*, Magister. 2. 65. *Joannes Peribleptenus*. 42. 46. *Joannes Philosophus*. 45. *Macrembolita*. 53. *Magister libellorum supplicum* 54. *Mermentlarum* Episcopus. 18. 20. *Michaël Chalcedonis* Episcopus. 27. *Michael Pantechna* Medicus Imperatoris 44. 47. 73. 74. 75. *Nicephorus Chartophylax* 5. 69. *Nicetas Chartophylax* 28. *Nicetas Diaconus Episcopi Chalcedonis*, Theophylacti discipulus 29. *Nicetas Medicus Imperatoris*. 55. *Nicetas Serrarum* Episcopus, Doctor, 9. *Nicolaus Callicles*, Archiatrus, 38. 39. 56. 57. *Nicolaus Patriarcha*. 3. *Opheomachus*. 8. 10. *Palæologus*. 70. *Pantechna* 59. 72. Adde supra in *Johannes* & *Michael*. *Sebastes Pancurianus* 25. *Semnarum* Episcopus 42. *Theodulus Metropolitæ Thessalonicensis* 11. *Triaditzæ* Episcopus. 32. Meminit præterea in his Epistolis *Chryselii* *Theodori* Epist. 71. (quod nomen in duos diversos homines divellit interpres) *Demetrii* fratris 16. 39. 56. 61. 71. *Gregorii* *Diaconi* 5. *Malesobes* Episcopi. 32. *Lazari* cujusdamqvem perstringit 41. & 43. *Medeni* 43. *Nicolai* 19. *Pauli* cujusdam 16. & *Petri*, 27. *Pelagonii* 3. 32. *Psellum* laudat 15. & *Sides* *Metropolitam* 49. *Strombitzes* Episcopi mentio Epist. 32. *Theodosii* 37. *Tornicii* quem γαμβρόν suum vocat ἐπ' ἀδελφίδῃ Epist. 54. Carminum suorum meminit Theophylactus Epistola 20. & totius *Bulgaricæ* *Archiepiscopum* se cum ista scriberet innuit Epist. 73. ὁ δὲ πάσης Βουλγαρίας ἐπίσκοπος, ὃν ὅσοι περ ὁρῶσι τε καὶ ἀκρόσιν, οἰονταί μεδίμνοις ἐκμετρεῖσθαι τὰς χρυσίνους ἐκάστης ἡμέρας. Passim quoque *Acridæ* sive Ἄχρειδος, ubi sedem suam habuit, in his Epistolis mentio, vide edit. Meursii p. 11. 51. 65. 68. sq. 75. 77. 91. 97. seq. 101. Laudantur præterea *S. Gregorius* & *Basilii* Epistola 5. & 18. *Homeri* versus Epist. 5. 18. 26. 55. proverbium ἐχ' ἔγω μαργίτης εἰμί. Epist. 5. *Hesiodus* 6. *Bacchylides*, *Simonides* & ἡ βοιωτὴ λύρα *Pindari* nempe. 8. *Longini* κείμενα. 18.



ὁ σεμνὸς Θυκυδίδης. 30. proverbium ἡ φροντὶς ἰπποκλείδῃ, & Ἀράβι  
 αὐλητῆς 41. Empedoclis βυγενῇ ἀνδρόπεωρα. 44. Michæ Prophetæ  
 locus VII. 12. 19. Epist. 58. λακωνισμός. 62. τὰ ἑ Σταγειρίτῃ. 71.  
 Atticus Herodis Sophistæ Pater. 71. Ptolemæus Astronomus, Ara-  
 tus. ibid. Euripidis versus 19. & Aristophanis 19. 27. Lysias 19.  
 βίβλ. χρυσοστομική. 21. Anacharsidis dictum ad Solonem, Leges ara-  
 nearum telis conferentis 24. φραγκικῆς διοποίας ὑψωμα. 26. Atlan-  
 tis columnæ. 30. De Herodis Antipatri crudeli consilio quod paullo  
 ante mortem cepit, refert ex Josepho Epistola 13. ἄθε. μωάμετ 7.  
 23. ὁ μὲν ἀθέωτατ. Τέρκας. 26. &c.

3) *Ἑρμηνεία sive Commentaria in XII. Prophetas minores*, quæ  
 dicuntur exstare Græce in Bibliothecis Augustana, Argentinenſi, &  
 Monachiensi, nondum in lucem prolata sunt, nisi quod in *Haba-*  
*cucum*, *Jonam*, *Naum*, & in *Hoseam* sed capite primo & parte secundi  
 mutila, latine prodierunt ex interpretatione *Joannis Loniceri* Paris.  
 1542. 8. 1549. 8. & cum aliis Theophylacti commentariis, Basil.  
 1554. 1570. fol. Commentarium *ad initium Capitis secundi Hoseæ* Græce  
 ex apographo *Jo. Andree Bosii*, qui ex Codice Argentinenſi descripserat,  
 cum versione sua & notis edidit *Christoph. Henricus Ritmeierus*, Græca-  
 rum literarum in Academia Julia Professor, Helmſtad. 1702. 4. pagg.  
 38. In *Hoseam*, *Jeremiam* (puto legendum *Jonam*) *Habacuc*, *Nahum*,  
 & *Michæam* exstare Græce in Bibl. Regis Galliæ, testatur Labbeus Bibl.  
 nova MSS. pag. 79.

4) *Commentaria in quatuor Evangelistas* ē Chrysostomo & aliis  
 antiquis scriptoribus missa in compendium, falli enim eos qui ex so-  
 lo Chrysostomo contracta putant, docet Rich. Simon qui de his  
 omnino videndus lib. 3. Hist. Criticæ Novi Testamenti cap. 28.  
 Latine vertit *Jo. Oecolampadius*, Colon. 1536. 1541. 8. & 1701. 4.  
 qui ut Codice hinc inde minus integro, sic etiam aliquibus locis  
 integriore est usus quam qui Græcam editionem postea curarunt Ro-  
 mæ nitidis typis excusam 1552. \* fol. Vide eundem Simonium  
 pag. 401. ubi etiam observat Parisienses qui Græce & Latine hæc  
 commentaria ediderunt Paris. 1631. fol. cum versione Oecolampadii  
 à Pbi-

\* Est mihi hæc editio in manibus, neque alia Græca usquam oculis meis occurrit, licet  
 Gesnerus memorat editionem Græcam Anni 1542, & Caveus Labbeum, qui ex  
 Possevino id habebat, secutus addit præterea alteram Anni 1568.



à *Philippo Montano* Armenteriano pluribus locis castigata, atque pridem edita Basil. 1554. \* fol. Antvverp. 1564. 8. Basil. 1570. fol. nullos MSS. Codices consuluisse, & Varias lectiones non adeo multas ad calcem adjectas ex *Oecolampadii* versione coniecisse. Posse autem longe accuratorem editionem adornari collatis quatuor qui in Bibl. Regis Christianissimi exstant Codd. Græcis MSS. quibus possint addi etiam alii, ut *Patavinus* in Bibliotheca Monasterii S. Justinæ, de quo *Montfauconus* in *Diario Italico* pag. 78. & *Vindobonenses* de quibus *Lambecius* lib. V. pag. 47. seq. In Commentariis ad *Johannem* quemadmodum & in *Epistolis Græcæ* se Ecclesiæ addictum & *Latinis* adversarium præbet, unde *Combesius* miratur in *Parisiensis* editionis titulo vocari τὸν ἐν ἁγίοις πατέρα ἡμῶν. Certe in Romana nihil aliud est quam Θεοφυλάκτου Ἀρχιεπισκόπου Βουλγαρίας ἐρμηνεία εἰς τὰ τίς-σαρα Ἑυαγγέλια.

5) *Commentaria in Epistolas Pauli*, latine primus vertit & Sixto IV. dicata sub *Athanasii* nomine edidit *Christophorus Persona* Romanus, Rom. 1469. fol. recusa deinde Colon. 1531. Paris. 1552. fol. Et *Athanasii* cujusdam *Byzantini Monachi*, qui trecentis ante nostram ætatem annis floruit, plane esse, *Sirletus* confirmavit, atque in ea re non modo tecum sentit, qui *Athanasii* nomine eos commentarios citat, sed cum iis etiam qui plurimis abhinc annis constantissime nomen illud agnoverunt semper & libris describendis præponi curarunt. Hæc *Latinus Latinus* A. 1557. ad *Andream Masium* T. 2. *Epist.* pag. 58. Post *Personæ* versionem alia adornata à *Jo. Lonicero* est, & sub *Theophylacti* vulgata nomine Paris. 1542. 8. hanc ad Codicem Græcum qui olim fuit *Erasmi* contulit & plurimis in locis emendavit *Philippus Montanus* Basil. 1554. fol. Antvverp. 1564. 8. Basil. 1570. fol. Denique Græca ex Codice MS. *Arundeliano* descripsit *Augustinus Lindselius* Episcopus *Herefordensis*, ex cujus apographo collato cum duobus Codd. *Oxoniensibus*, prodierunt è typographeo *Regio Lond.* 1636. fol. versio autem latina addita est quidem, ut profitentur editores, *Philippi Montani*, (sive *Loniceri* potius, emendata à *Montano*,) verum ubiq; adeo à nobis interpolata, atq; ad Græcorum veritatem revocata, ut (si per operas typographicas licuisset importune festinabundas) minus tedium foret novæ prorsus condende, id quod committentibus liquebit.

6) Com-

\* Ad hanc editionem *Observationes Latini Latini* leguntur in ejus Bibliotheca sacro profana pag. 184. seq.



6) *Commentarius in Acta Apostolorum*, è Jo. Sambuci Codice, Græce cum versione notisque marginalibus *Laurentii Sifanii* prodiit Colon. 1568. additis Nysseni, Amphilochii, Cyrilli Hierosol. & Timothei presb. Hierosol. Homiliis in occursum Domini, & Nysseni Oratione de Deitate Filii & Spiritus S. Latine idem commentarius inter alia Theophylacti prodiit ex Sifanii versione Basil. 1570. fol. Laudatur in eo Chrysostomus, Didymus, Severus, Severianus ac Cyrillus.

7) *Commentarium in Epistolas Canonicas*, MS. Græcè in Bibl. Scoriacensi S. Laurentii fuisse testatur Labbeus Bibl. nova MSS. p. 434.

8) *Homiliae undecim in totidem Evangelia Officii matutini resurrectionis Domini*, MSS. Græce in Bibl. Vindobonensi. Ἑρμηνεία Κυρῆ Θεοφύλακτος Βεργαρίου εἰς τὰ ἑωθινὰ Ἐυαγγέλια. Vide Lambecium lib. V. pag. 191.

9) *Homilia in adorationem venerande Crucis, medio jejuniorum tempore*, cum versione Jacobi Gretseri, prodiit in ejus Tomo 2. de Cruce pag. 1499. (pag. 384. edit. in 4. Ingolstadt. 1600.) Incipit: τί δαί; ἡμεῖς ὅτι τῷ περκειμένῳ σιγήσομεν ἡμέρας;

10) *Ex Oratione ad Nicolaum Diaconum & Castrensem*, nonnulla Græce & Latine affert Allatius contra Hottingerum p. 127.

11) *Homiliam in S. Mariæ præsentationem in templo*, latine à se versam è Codice Græco Raphaëlis du Fresne vulgavit *Franciscus Combesius* Tomo VIII. Bibliothecæ Concionatoriae.

12) *Orationem ad Alexium Comnenum Imperatorem* legit Latinus Latinius atque inde A. 1081. quo imperitare Alexius cœpit, clauisse Theophylactum colligit pag. 184. Bibliothecæ sacro-profanae. Eadem Oratio Græce MS. exstat in Bibl. Monachienfi.

13) *Dialogus de accusationibus Latinorum* MS. Græce in eadem Bibliotheca. Incertum an ex eodem petita argumenta adversus Latinos de Processione Spiritus S. quæ sub Theophylacti nomine profert Jo. Becus in Allatii Græcia Orthodoxa T. 1. pag. 215.



# INDEX Scriptorum, aliorumque in Theophylacti Simocattæ scriptis memoratorum.

*Numeri soli paginas in Historiarum libris edit. Parisiensis, Qv. præmissum paginas questionum Physicarum edit. Commelinianæ, E, numeros Epistolarum denotat.*

- A** Brahamus Judæorum *θεράπων* 129.  
 Academicorum & aliorum Philosophorum perpetuum bellum, *ὁ περίπατος πρὸς τὴν σπᾶν ἔχει τὴν ἀμύλλαν, ἥ σπᾶ Πυθαγορείοις συμ-  
 πλέκεται, Ἀκαδημαϊκοῖς λόγῳ Ἐπικυρείων δ' ἀπένδετα, καὶ πόλε-  
 μός τις ἀσίδηρ* *ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα κενήνεται.* Qv. 3.  
 Ægyptiorum Sacerdotum de Nili originibus sententia 187. de ibi-  
 dum ovis interficiendis Qv. 17.  
 Ælianus scriptor Qv. 22.  
 Agatharchides, vide Anarchides.  
 Alexander (qvæstionum Naturalium scriptor) Qv. 22.  
 Alexandri Martyris templum 149. 183.  
 Alexandri Magni votum *ὦ ζεῦ μίζον π τοῖς ἀγαθοῖς καὶ δισύχημα* E.  
 22. ejus bucephalus E. 46.  
 Alexandrini septimum à nato masculo diem festum agunt 215.  
 Anarchides Cnidius 180. sed legendum Agatharchides, ut probe mo-  
 nuit Kimedoncius.  
 Anaxagoras Physicus 187.  
 Andreas *τῶν πρὸς τὰς ἱερὰς ἀπαχολεμένων λιταῖς* 208.  
 Antisthenes & Polycrates loquentes inducuntur in Simocattæ Qvæst.  
 Physicis.  
 Apellis *πίνακες* Qv. 6.  
 Apollogenes Corinthius. Qv. 2.  
 Ad Archimedem Procli nomine Epistola Simocattæ 73.  
 Aristagoras Timoclis F. Qv. 2.  
 Aristo Physicus. Qv. 2. Aristonis filius Qv. 14.  
*σταγειρίται* i. e. Aristoteles 173. Qv. 22.  
 Avtonomi Martyris templum 209. 215.  
*Ἡκαστὸς π8 λέγοντ' ἀνδρὸς βαβυλωνίᾳ ἱερομνήμονι, μεγίστην ἐμπειρίαν  
 ἀπειληφότ' τῆς πρὸς τὰς βασιλικὰς διφθέρας ἀναγραφῆς* 87.  
 Turris Babel è coctis lateribus reliquiæ à Ninive allatæ CPolin. 139.



De Baccho Semeles F. & Pane. Qv. 13.

Cadmus Historicus 186.

Calligraphus quidam Alexandria à statuis sede sua motis monetur de  
iis quæ Imp. Mauricio acciderunt 215. seq.

Ὀὐκ ἀστρονομίαν μυηθεῖς ἢ τὰ χαλδαίων σοφίσματα. Qv. 10.

Οἱ τὰ χείρων καὶ μαχάων τεχνώμενοι μελετήματα 38. Qv. 16.

Chosroës secundus, Persarum Rex πρὸ τῆς ἀσέρας τῶν χαλδαίων ἐξησκη-  
μένος varia prædicit 139. Ejus Epistola ad Varamum 101. ad  
Mauricium Imp. cujus fidei se committit 104. & fit Christianus  
103. 122. Crucem auream gemmis ornatam pro victoria vovet  
Sergio Martyri 120. offertque 136. Epistola gratias eidem  
agit pro impetrata sobole 137.

CHristi σωτήριον πάθος δι' ὃ τὸν κόσμον εἰσεποιήσατο ὁ μονογενὴς παῖς Θεὸς  
ὁ τὴν φύσιν πατρὸς τῷ Πατρὶ ἢ τὴν βασιλείαν ὁμότης 62. τὴν ἐγ-  
κύκλιον τῆς ἀναστάσεως πανηγυρίζειν ἡμέραν 62. ἡ μεγάλη χριστιανῶν ἐορ-  
τὴ, πάθος ὁμᾶ καὶ ἀνάστασις ὁ Σωτὴρ Θεός. 181. εἰς τῆς ὑπερ-  
κοσμίας Τριᾶδος 212. Infra, imago.

De Cometis diversæ doctorum sententiæ 173.

Κωμῶδοντες ἐμμελῶς τὸ ἀπόσιον 55.

Crucis signum impressum frontibus Turcarum peste laborantium  
133. particula de ligno crucis CHristi in hastili aureo, vice ve-  
xilli 141.

Μηδὲν ἄγνωστον καλὸν, ὡς ἐμοίγε δὲ καὶ τῷ Κυρηναίῳ δοκεῖ. 1. & Qv. 4.  
Aristippum vel Callimachum intelligit.

Cyriacus ἱεράρχης sive Patriarcha CPol. 208.

Cyrus Theodosii Imp. temporibus Consul ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐς τὰ μάλιστα  
καὶ περὶ τῆς ἐρώτας τῶν λόγων σώφρονι μανίᾳ πρὶν ἐπεφύκει. 207.  
templum S. Mariæ condit CPoli. ibid.

Damascius scriptor. Qv. 22.

Darii Hytaspis, Regis Persarum lex de rerum graviorum admini-  
stratione inter septem nobiliores familias dispertienda heredi-  
tario jure 87.

David Rex 114. ejus verba Mauricio Imp. usurpata Θεωμάδος ὁ Θεός  
ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ 217.

Democritus 188. ὁ Ἀβδηρίτης Qv. 15. 22.

Diogenes Cynicus amat Laidem. E. 60.

Domitianus Melitenes Episcopus 111. 113. 123. Ejus concio Ππ-  
ρίκιος



νικιⓈ de recepta per Romanos à Persis Martyropoli 114. seq.

Oratio ad milites 124. seq.

Τῷ ἀριστῶς ψυχῇ εἰ πω ἀνα Ἡλύσιον ποιητικῶς ἐπειγομένη ἀφικέσθαι χωρίον.  
ἀλλ' αἰχύνουμαι μύθῳ περὶ ἀπληκίζειν τὸ τῶν θειάμβων τὸ ἀξίωμα 39.

Ephorus Historicus 186.

Ἐπινίκιον πίνειν 127. convivium Ἐπινίκιον 134. Oratio ἘπινίκιⓈ 114.

Epistola Petro Duci exercitus in somno oblata : ὁ ΚύριⓈ ἡμῶν Ἰησοῦς  
Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς, ἡ θεία χάρις, ὁ τῶν Ἐκκλησιῶν πρεσβὺς καὶ  
τὰ ἐλλείποντα ἀναπληρῶν, εἰς τὸ πᾶσι συμφέρον προέβηκεν ἵνα τὸ παρόντος  
τῶνδε τῆς νέας (Ῥώμης) δεσποτίῳ 204.

Eunomus Locrensis Qv. 1.

S. Euphemiæ Martyris templum Chalcedone 216. corpore ejus qvot-  
annis sanguinem ebullit, qvadringentis jam tum annis in mo-  
numento collocatam. id. seq.

Euripidis versus ἡ γλῶσσ' ὁμώμοχ' ἡ δὲ Φρὴν ἀνώμοτⓈ E. 67.

Fabula de graculo pennis alienis superbiente E. 34.

Galenus. Qv. 22.

καὶ γὰρ περὶ Γεωργάφοι κηρύττουν Qv. 3.

Germanus Damasci Episcopus 62. fit Dux militum 64.

Glyceriæ Martyris thavmaturgæ reliquiæ 22. templum 144.

Γολινδῶνχ fœmina è Magorum familia, Christianismum amplectitur :  
inde è carcere in qvem Magi eam conjecerant, liberata ab An-  
gelo, miraculis & divinationibus clara 134. seq.

Gorgias E. 69. Gorgiæ Filius E. 65.

Gregorius Antiochenus Episcopus 68. 111. 122.

Hecataeus 186.

Hellanicus 186.

Heracleæ Episcopus 22.

Hermagoras vir eloqvens E. 13. ejus filius Nicias. ibid.

Herodotus 186.

Hierocles scriptor, Timagenis F. Qv. 22.

Hippocrates Qv. 16.

Homeri versus 2. 46. 55. 57. 64. 113. 140. 168. Qv. 17. E. 82. 43.

49. 40. 25. Ὀμηρικὸν διήγημα in Alcinoi regia 3. ἐκὼν ἀέκοντί γε  
θυμῷ κτ' τλῶ ποιήσιν. 197. ἵνα καὶ πνιῖται τῆς Ὀμηρικῆς τραγωδίας  
καρυκεύσω τὸν λόγον. 205.



Jamblichus. Qv. 22.

Ἰμβράκιος scriptor Qv. 22.

Imago Ἰεανδρική ἀχειροποίητος ἱεροθεῶν πρεσβειῶν ἀξιοθεῖσαι 34. 63.

Joannis Prophetæ & Baptistæ templum 27. 210.

Joannes Patriarcha CPol. 20. 23. cognomento νησευτής 172. ejus obitus. ibid.

Joannes Rhetor & Legum Rom. peritus 8.

Ὁ τὰς ἰσχυρίας μετ' Ἰππικλείας συγγραψάσης 159. οἱ τὰς ἰσχυρίας ἄσπερ ἀγάλματα θεῶν τῷ πεμένει τῆς μνήμης γραφῇ παροδρυσάντες 27. ubi de Scipione.

Judæi in Persia opibus affluentes 129.

Templum à Justiniano ædificatum CPoli, ἐκκλησία μεγάλη 207. 210.

Leonides, Callimachus, Cynægirus viri fortissimi 38.

Lydus Justiniani ætate scripsit de significatione animalium in Nilo apparentium 186.

Lysimachus Phalaridis Filius Qv. 20.

Machaon, vide Chiron.

Magi, supra in Γονδιλάχ. δαμονίων κάτοχοι 33. 85.

Marcionistarum hæresis Mauricio Imp. impacta 208.

Marias Θεομήτορ & παροσηγορία, tessera militaris Romanis contra Persas 132. Mariæ imaginem veneratus Chosroës, cui illa in somnio pollicita Alexandri victorias 139. Mariæ Θεομήτορ & templum 202. 207.

Mauricii Imp. annus secundus 180. octavus 69. nonus 140. decimo nono ipsi Monachus & Herodianus quidam exitium prædicunt 180. Epistola ad Priscum ducem 150. capite truncandi vox *justus es Domine* & *justa judicia tua* 211. preces ad Christum ut delictorum pœnas in hac vita à se reposceret 212.

Melanippe Diodori neptis. E. 36.

Memphitici Philosophi 189.

Menander Historicus παρὰ Φανής 10.

Mithras Persarum 103. 114.

Moses ἱεροφάντης 33. 139.

Naturæ lex φύσεως θεσμός 95. 212.

De Nilo fluvio variorum virorum doctorum sententiæ 186. seq. lib. VII. cap. 17. Histor.

Oenopides Philosophus 190.



Pani & Nymphis primitiæ gregis sacratæ. E. 29. & 2.

Parrhasii pictoris πίνακες. E. 6.

Patriarchæ CPol. qvem οἰκισμένης ἀρχιερέα καὶ πρέσβρον vocat, ut Philosophiæ peritissimo blanditur. 2. Sergium intelligit.

Pauli Apostoli verba ex Hebr. XI. 3. pag. 23. templum Pauli Cilicis, ἡ κατευαγγελισαμένης ἐν ὅλῃ τῇ οἰκισμένην σχεδὸν τὸ σωτήριον τε καὶ παρὰδοξον κήρυγμα Χριστοῦ Ἰησοῦ ἡ μονογενὲς υἱὸς τοῦ Θεοῦ, conditum Tarsis ab Imp. Mauricio 216.

Paulinus πλείστης παιδείας μετεληφώς sed Magiæ deditus 22. ejus, filii-que supplicium 23.

Pericles Corinthius Qv. 3.

Plato 173. Qv. 22.

Plotinus Q. 22. E. 1. & 25.

Plutarchus ὁ τῆς Πιστήμης πλεῖστος Qv. 22.

Τίς καὶ πόθεν καὶ πῶς ποιεῖν 134. Poëtarum de Nilo fabulæ 185. Ægyptum & Danaum πολυτεκνοτάτης celebrant Qv. 15.

Polycrates Sofiæ F. Qv. 15.

Priscus Dux, Themistoclis more Ἀθηναίων Ῥωμαϊκῶς 154.

Probus Chalcidensium Episcopus 139.

Proclus scriptor Q. 22.

Proverbia καδμεία νίκη 11. τὸ καθαρόν ἔστι μὴ καθαρόν ἔστι θέμις ἐφάψασθαι 22. ἀπληστὸς ὀφθαλμός 179. ἐχθρῶν ἄδωρα δῶρα καὶ ὅτι ὀνήσιμα 184. ἀκρόπολις τῶν κακῶν ἢ Φιλαργυρία. 205. ἀδαμάντινον πόλεμον Qv. 3. ὥσπερ ἐν Σκυθικῇ λαβυρίνθῳ Qv. 4. Φινέως πινὸς καὶ ἀρπυίας λείψανα Qv. 5. ὁ μυθικός νάρκισσος Qv. 6. αἰτλαυλικὸν ὥσπερ πέλαγος τῆς θεωρίας. id. κορυβαντιᾶν Qv. 8. Λημνιάδες γυναῖκες Qv. 12. ὥτα ὀφθαλμῶν ἀπληστότερα Qv. 14. Φυρκαῖς ἀνάγκαις πέπεικαι Qv. 15. εἷα τάνταλοι κολαζόμενοι Qv. 16. Αἰγυπτιον Πρωτέα ὁ λόγος ἡμῖν ὑποκρίνεται Qv. 18. μυθικός κολοῖός Qv. 22. ὥσπερ ἐκ τρίποδος E. 33. λυγκέως ὀξύτερον ibid. ἔρκων τοῖς ἐρώσιν ἔδεν ἔστιν εὐχερέστερον. id. τὴν Ὁρέσιν μανίαν ἰοσεῖν E. 29. Μηδείας καὶ Φαίδρας φοβερωτέρα. E. 24. Midæ fames βρόγχοις ὥσπερ χρυσῶς ἀπαγχομέναις E. 19.

Cicada taciturna ὥσπερ τὰ Πυθαγόρεα διδασκάλια δόγματα Qv. 16.

Sergius Martyr 120. ὃν καὶ τὰ Νομαδικὰ πρεσβεύειν ἔθνη εἰώθεσι 120. Vide supra, in Chosroës.



Sesostris Ægypti Rex, rotarum currus sui gyratione de fortunæ volubilitate admonetur 159. seq.

Simeon Amidæ Episcopus 34.

Σειρηναῖα ἀφηγήματα 2.

Slavi Musicæ artis studiosi 146.

Socratem Philosophiæ Regem Thracius ille (i. e. immanis) Anytus perdidit 1. Socrates amat Phryginam E. 60. βίη ἐνέχυρα sive liberos non habuit E. 58. ejus dictum quid si me asinus calcitret? E. 43.

In Sophiæ templo divinum somnium expectat, sed frustra, Mauricius Imp. 140.

Sosipater Hermogenis F. Qv. 2.

Sotion scriptor Qv. 22.

Tavgastensium Princeps vocatur Ταῖσάν h. e. filius DEi 176. Tavgastensibus θεοσκεία ἀγάλματα, νόμοι δὲ δίκαιοι, καὶ ζωφροσύνης ἐμπλεως ὁ βίβ. αὐτοῖς. id.

Thales 187.

Θία πρὸς Θεανὼ ζωπῶσιν τὰ ἀρρήτα Qv. 17.

Theophrastus ἡ τῆς γνώσεως θαλάσσα Qv. 22.

Theopompus 186.

Thucydides 186.

Τιμῶσιν οἱ Τέρκοι λίαν ἐκτόπως τὸ πῦρ, αἴερα δὲ καὶ ὕδωρ γεραίρουσιν, ὕμνεῖσι τὴν γῆν, προσκυνεῖσι δὲ μόνως καὶ θεὸν ὀνομάζουσι τὸν πεποιηκότα τὸν ἔρανόν καὶ τὴν γῆν. τάτω θύουσιν ἵππους καὶ βόας καὶ πρόβατα, ἱερεῖς κεκτημένοι οἱ καὶ τὴν μελλόντων αὐτοῖς δοκεῖν ἐκτίθεσθαι παραγόρευσιν 176.

Τὸ τρισάγιον λέγει, tersanctum Numen 11.

Varami Tyranni ad Chosroën Hormisdæ F. Epistola 100.

Xenophon 186.

## VI. NICEPHORUS CPolitanus Patriarcha in locum

Tarasii A. C. 806. creatus & A. 815. ob propugnatum imaginum cultum depositus, atque inde Homologeta sive Confessor Græcis dictus in monasterio A. 828. decessit. De quo Menæa 2. Junii, Ignatius Diaconus CPol. in vita (quam ab Allatio acceptam Combesius communicavit Henschenio, à quo edita Græce & Lat. in Actis Sanctior. 13. Mart.) & Martinus Hanckius de Byz. rerum scriptoribus lib.



1. cap. XII. Dissertationem de ejus scriptis cum Catalogo MSS. Bibl. Regiæ Parisiis editurum se recepit V. C. Jo. Boivinius, thesauri illius vere Regii custos dignissimus. Novam etiam operum Nicephori hujus editionem exspectamus ab *Anselmo Bandurio* Ragusino, presbytero ac Monacho Ord. S. Benedicti è Congregatione Meliteni. Confer quem infra cum Lectore communicabo *conspectum Operum S. Nicephori Patriarchæ CPol. quæ propediem duobus Tomis edenda sunt, & quorum pauca hætenus edita fuerunt, cum interpretatione latina, notis ac octo dissertationibus Criticis, dogmaticis & Historicis.* Paris. 1705. 12. & *Memorias Trevultinas* illius Anni mense Augusto pag. 1461. Editorum ejus scriptorum recensione quæ occurrit apud præstantissimum Caveum, pauca hæc habeo quæ addam :

1.) *Breviarium Historicum* à Mauritiæ nece Anno Christi 602. ad Annum Christi 770. sive Leonis IV. & Irenes nuptias legit laudatque Photius Cod. 66. idem nec plenius evolvisse se innuens quam à Petavio Paris. 1616. 8. cum versione & notis editum & deinde inter Byzantinæ scriptores Historiæ 1648. fol. fuit recusum & Theophylacto Simocattæ solet subjici. Adjunxit Petavius Nicephori Gregoræ fragmenta p. 240 - 257. in antiquioribus editt. omissa. Gregorii præterea cognomento Figuli, Taurominitani in Sicilia Episcopi Homiliam in indictionis sive anni principium. p. 258 - 285. Sequitur Epitome temporum ab Adamo ad Alexium Comnenum ex Eusebii Pamphili libro qui inscriptus est βασιλικός, & aliis junioris ætatis monumentis p. 286 - 309. Indiculus Metropolitanarum sedium \* CPolitano Patriarchæ subjectarum p. 310 - 313. Georgii Pachymerii fragmenta Græce, quæ in Augustano Codice MS. deesse Hieron. Wolfius in synopsi libri V. monuerat, p. 315 - 407. Libellus Hippocratis περὶ τῶν φαρμάκων καὶ θαυρόντων primum editus ex Codice Cujaciano, Græce pag. 408 - 410. Ac denique Nicephori Patriarchæ CPol. *fragmentum de Constantini Copronymi vita & exitu*, ex Theophanis Chronographia depromptum Græce & Lat. post Petavii notas pag. 206 - 218.

2.) *Chronologia Compendiaria* ab Adamo ad Auctoris ætatem, de hac dixi superiore capite §. 39. pag. 153. seq.

3.) Ex

\* Confer indicem similem in jure Græco Rom. Freheri pag. 244. seq.



3) Ex Nicephori CPol. *antirrheticis tribus adversus Mamonom & Iconomachos* opuscula quatuor latine ex Turriani versione divulgavit H. Canisius T. 4. Antiqu. Lect. sed passim infeliciter, cum non conjungenda hinc inde connectat. Recusa sunt T. XIV. Bibl. Patrum edit. Lugd. pag. 89-98. Colon. 1618. T. 9. & parte altera Tomi IV. Paris. 1654. Ex libro 2. & 3. duo fragmenta ejus quibus Asterii Amaseni dicta vindicantur, Græce & Lat. dedit Combefisius Auctar. novo Bibl. Patrum T. 1. p. 267-280. Paris. 1648. Integrum opus, *nec levi damno Christianæ rei ac litterariæ* (judice Combefisio) *delitescens* habetur Græce in Bibl. Regis Galliarum sub nomine *Theodori Grapti*, quo titulo deceptus Nicephorus Gregoras. Sed in Bibl. Colbertina ejusdem antiquitatis Codex, teste Boivinio, recte id tribuit Nicephoro Gregoræ. Vide Jo. Boivinum ad Gregoram pag. 793. seq. *Λόγος γ' caput 51.* laudat Allatius p. 159. contra Hottinger. Ex libro 2. fragmentum *de sex Synodis* Græce & Lat. edidit Combefisius T. 2. Auctar. novo Bibl. Patrum Paris. 1648. p. 603-610. recusum latine in Bibl. Patrum Lugd. T. 14. p. 97. *Habeo*, inquit in Bibl. Concionatoria A. 1662. idem Combefisius, *quæ justum volumen impleant, nec tamen integra, dilapsis quandoque foliis: - - expleat forte Petri Segvierii Franciæ Cancellarii spissus satis charta bombycina codex. Alia offerebat Allatius &c.* Confer Combefisii Origines CPolitanas pag. 184. qui pag. 159. seqq. Græce & Latine ex vita Nicephori à Theodoro Grapto scripta edidit ipsius *disputationem de imaginibus cum Leone Armeno Imp.* Paris. 1664. 4.

4) *Stichometriam librorum sacrorum*, Chronographiæ subjici solitam, Græce una cum versione latine *Anastasi* habes in operibus postumis Petri Pithœi, Paris. 1609. 4. pag. 14. seq. Inde eam recudi curavit in Criticis sacris Anglis (apud Batavos & Francofurti recusis) Johannes Pearsonus. Nicephori esse negat idem vir doctissimus in Vindiciis Ignatii part. 1. pag. 33. seq. & sane videtur Nicephoro antiquior esse, libros enim recenset eodem ordine quo in calce synopses Athanasianæ leguntur, etsi ibi in editis *συχων* enumeratio est omissa. Chronographiæ Nicephori MS. Codex Græcus cum subjectâ stichometria, sed quam Camerarius omisit, exstat Jenæ, ut alias Bibliothecas Galliarum, Angliæ, Italiæ præteream. Alias *συχόμετρας* & indiculos librorum sacrorum è MSS. Codicibus vulgavere Cotele-

Pp

rius,



rius, Carus, Jo. Morinus, Rich. Simon, Laurentius Zaccagnius & Humfredus Hody ut dictum à me est lib. IV. cap. 5. pag. 223. De Codice illo Jenensi, quo olim usus Camerarius, vide Jo. Andrea Bosii ad Reinesium Epistolas pag. 361. 362.

5) *Confessio fidei ad Leonem III. Papam* latine ex veteri interpretatione, quam *Anastasi* Bibliothecarii esse putat, vulgata à BarONIO ad A. C. 811. n. 20 - 43. Sed versio in edit. Græcolatina Commeliniana inter Acta Synodi Ephesinæ est *Theodori Peltani* S. I. Heidelberg. 1591. fol. pag. 342. Lat. & Græc. p. 303. Cum eadem Peltani versione legitur post Jo. Zonaræ Commentar. in Canones Concilior. Paris. 1618. fol. pag. 760. & in Collectione Concilior. Labbeana T. 7. pag. 1205.

6) *Νικηφόρος ὁμολογητὴς Canones Ecclesiastici XVII.* in libro secundo Juris Orientalis ab *Enimundo Bonefidio* Paris. 1583. 8. editi pag. 18. Græc. & Lat. p. 105. Atq; in Græcolatina *Marqu. Freheri* editione Francof. 1596. fol. p. 195. seq. tum T. 7. Concilior. Labbei p. 1297. & latine in appendice ad Bibl. Patrum Paris. 1579. & tomo VI. edit. Paris. 1654. Cæterum apud Zonaram, ubi illos exstare scribit *Caveus*, & qui Catalogum Bibl. Barberinæ concinnavit, reperire haud potui. Ex his 2. 3. 4. 9. 12. & 16. non comparent inter *canones* illos XXXVII. quos Græce & Latine edidit *Cotelerius* T. 3. monument. Eccles. Græcæ pag. 445. seq. à quo pag. 451. seq. alias adhuc novem *Ἀγαστάσεις Ἐκκλησιαστικὰς* publicatas habes ex collectione quæ complectebatur canones LXVI. Nam & *Michaël Glycas* p. 294. quinquagesimum primum laudat, & *Cotelerio* p. 652. observante ab aliis plures ab aliis pauciores clari illius Patriarchæ ac confessoris, quo ipsis visum fuit, ordine ac modo colligi canones contigit. Eidem etiam *Cotelerio* debemus p. 453 - 463. *Epistolam* Nicephori, *responsiones* ad 17. capita ab Hilario & Eustratio proposita complexam. *Expositionem fidei* MS. memorat Labbeus Bibl. nov. MSS. pag. 88.

Idem quoque fuerit cum nostro *Nicephorus Chartophylax* magnæ Ecclesiæ CPol. si verum est quod notatur in *Orthodoxographis*, à *Chartophylacis* munere pervenisse ad Episcopatum Ecclesiæ CPolitanæ. At circa A. C. 560. vixisse tunc non potest, nullus enim illis temporibus Episcopus sive Patriarcha CPol. Nicephori nomine. Verum pul-



pulchre cum illa sententia congruit quod à Clariss. Caveo Nicephorus Chartophylax videtur claruisse circa A. C. 801. Patriarcham enim creatum A. 806. jam à me annotatum est. Sed vicissim exstant ad Nicephorum Chartophylacem interrogationes MSS. Maximi Monachi, Vide Lambec. lib. VI. pag. 56. Qvi Maximus si idem sit cum Confessore A. C. 662. defuncto, etiam Nicephorum hunc ad sæculum septimum referri atq; à Patriarcha distingvi oportet. Utut sit, Nicephori Chartophylacis *fragmentum ex Epistola ad Theodosium* Monachum Corinthium *de ligandi solvendiue potestate*, latine legitur in Orthodoxographis A. 1555. p. 936. & A. 1569. pag. 74. & ad calcem Philastrii, Basil. 1539. 8. pag. 404. seq. atqve in quibusdam Bibl. Patrum edit. ut Lugd. T. XII. pag. 547. & Colon. T. VII. & Paris. 1589. 1654. T. 3. *Epistolæ duæ* ad eundem Theodosium de quæstionibus quibusdam, Græce & Latine exstant in jure Græco Romano Freheri pag. 341 - 344. & in editione Bonifidiana Græc. p. 197. & Lat. p. 233. Occurrit etiam latine in Appendice ad Bibl. Patrum Bigneana A. 1579. & in cæteris quas jam memoravi Bibliothecæ Patrum editionibus.

Vita Dionysii Areopagitæ, quæ Nicephoro CPolitano tribuitur in Catalogo Barberinæ Bibl. & exstat in edit. Dionysii Corderiana T. 2. pag. 204. petita est ex libro 2. Nicephori Callisti Hist. Eccles. cap. 20. Quemadmodum scholia in Synesium eidem Nicephoro CPolitano adscripta in eodem catalogo, constat esse Nicephori Gregoræ.

Alius fuit NICEPHORUS Presb. magnæ Ecclesiæ S. Sophiæ CPoli, cujus *Vita S. Andree* cognomine *σαλῆς* sive *simplicis* scripta post sæculi decimi medium, quæ Græce è MS. Vaticano & Mazariniano cum Conradi Janningi versione & notis exstat in Actis Sanctor. ad 28. Maji T. 6. & centum amplius paginas complet. Habetur & MS. in Bibl. Vindobonensi. Vide Nesselium parte V. pag. 173. Andreas vero iste non fuit sub Leone Thrace sec. V. sed Leone sapiente, & deinceps, Sec. X. ut Janningus animadvertit. Allegat MS. Cangius ad Zonaram pag. 29. & alibi.

Alius quoque NICEPHORUS II. Patriarcha CPolitani post Arsenium, antea Ephesus Episcopus, clarus sub Michaële Palæologo circa A. C. 1259. Incertum huic ne tribuendum *Onirocriticon*, quod sub Nicephori CPolitani Patriarchæ nomine versibus jambicis fertur,



& ex Astrampsycho magnam partem est descriptum, de quo dixi lib. 4. cap. 13.

Alius denique NICEPHORUS *Philosophus & Rhetor* CPoli, qui Oratione funebri celebravit S. Antonium cognomine *Cauleam*, Patriarcham CPolitanum, A. C. 895. defunctum. Exstat λόγος ille Ἰννάσιος & Latine apud Surium & Bollandum ad XII. Febr. Græce MS. in Bibl. Cæsarea Vindobonensi, & fortasse in aliis.

Juvat hoc loco alios etiam referre Nicephoros, in quibus primo memorandus loco:

NICEPHORUS GREGORAS, Byzantinus, Palamitarum strenuus adversarius, in Synodo CPol. A. 1351. à Callisto Patriarcha \* cum cæteris Acyndini sectatoribus damnatus, in Monasterio consenuit, obiitque post A. C. 1359. in quo desinit ejus Historia. Vitam post Martinum Hanckium pag. 579. seq. de scriptoribus Hist. Byz. diligentissime descripsit Jo. Boivinus V. C. eamque Historiæ Nicephori præmisit, elogia etiam quamplurima præfixit & Catalogum scriptorum editorum ineditorumque à Bernardo de Montfaucon Româ ad se transmissum, quem hoc loco integrum inserere juvat.

Scripsit Gregoras per multa variæ eruditionis opuscula; quorum pauca typis mandata; pleraque autem extant Manuscripta in Codicibus Vaticanis, Cæsareis, Scorialensibus, Baroccianis, & aliis multis, ut Regiosileam: quædam item videatur temporis longi injuria intercidisse. Eorum fere omnium notitiam dabit Index uberrimus ex R. P. D. Bernhardi de Montfaucon schedis, Roma ad Boivinum transmissis, & ex variis Codicum Manuscriptorum Catalogis concinnatus. Hunc tu quæso Indicem, B. L. quantumvis longum, totum oculis percurre. In tanta librorum copia, quot hic videbis enumeratos, erit credo aliquid quod ipso argmento placeat; quod amissum doleas; quod ex Bibliothecarum pulvere erui cupias. Erunt etiam aliqua fortasse, quorum jacturam facile feras. Mihi quidem librorum Catalogos perlegisse hoc sæpe jucundum fuit, quod ex iis intellexerim, deesse mihi multa, vel inutilia, vel etiam mala.

#### *Opera Biblica.*

1. De mensura Arcæ Noæ, ex Origene. Cod. Barocc. 48. 19.
2. Ex Prophetis majoribus & minoribus dicta excerpta, cum Prologo,

\* Tomum illius Synodi edidit Combefisus in Auctario noviss. T. 2. p. 135. seq.



go, & commentariis. Cod. Cæsar. Vindobon. Theolog. 174.  
Vide & indicem Prologorum inter opuscula Rhetorica.

3. *Αείση Ἐπιλογή Θεῶν τινῶν ῥήσεων & μακαρίου καὶ γενναίου Ἰωβ, Συμβαλλομένη παντὶ χριστιανῷ εἰς ὠφέλειαν.* Optimus delectus sacram quorundam sententiarum beati, & fortis Jobi, cuius Christiano utilissimus. Initium, καὶ ἐγένετο ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη, καὶ ἰδοὺ ἦλθον οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ πεισῆσαι ἐνώπιον & κυρίου Cod. Cæsar. Vindobon. Theolog. 174.

*Dogmatica.*

4. Antirrhetici & Steliteutici priores. Scripserat Gregoras libros in Palamam Antirrheticos, anteqvam a) Cantacuzenus Imperiopotitus esset, ut ipse testatur, Historiæ libro XXV. (b) Eos decem fuisse indicat hoc programma, Codici Vaticano præfixum: *πίναξ τῶν ἐκλεγέντων ἐκ τῆς καθόλου ἱστορίας Ῥωμαϊκῆς λόγων τοῦ γρηγοῦ, καὶ σωτηθέντων ἐνταῦθα τοῖς ΠΡΟΤΕΡΟΙΣ αὐτῷ ΔΕΚΑ* (c) ANTIRRHETIKOIS. Id est: Index librorum Gregoræ ex generali historia Romana selectorum, & cum DECEM ejus PRIORIBUS ANTIRRHETICIS hic conjunctorum. At in Colvilliano Scorialensis Bibliothecæ Catalogo d) (qui in Mediolanensi sive Ambrosiana exstat Manuscriptus) indicantur tantum tres Steliteuticæ in Palamam, cum selectis Historiæ Romanæ decem libris conjuncti, idque in duobus Codicibus; quorum numeri sunt V. H. 19. & I. A. 4.

5. Antirrhetici posteriores. (e) Scripsit Gregoras libros decem Antirrheticos in Tomum Palamiticum, A. C. MCCCLIII. quos statim post Tomum promulgatum minatus erat se editurum, ut constat ex his Agathangeli verbis: (f) *περὶ ἀπειλῆς ἀνήνεγκας χῆμα λόγοις ἀντιρρητικοῖς καταλύειν τὸν πόμον, ὃν αὐτοὶ νεώτεροι καὶ λάθρα συνθεῖναι πεπολήκεσαν.* Id est: Minatus es, te eorum Tomum orationibus Antirrheticis refutaturum; eum scilicet

P p 3

cet

a) h. e. ante annum MCCCXLVII.

b) Eorundem meminit Hist. lib. 18. c. 7. f. 2. lib. 23. p. 697. lib. 24. p. 708. & 713.

c) Ita Cod. Vaticani titulus. At illi libri in Codice ipso desiderantur.

d) Cujus partem ex MS. Bibliothecæ Ambrosianæ Codice descriptam, cum Boivinio communicavit Nobiliss. Vir Friedericus Rostgardius.

e) de quibus Boivinius in Gregoræ Vita,

f) quæ apud Gregoram leguntur, Hist. lib. XXV.



cet Tomum, quem novissime & clanculum ii componere ausi fuissent. In Colvilliano Catalogo hi quoque Antirrhethici indicantur g) (sed octo tantum) cum hac inscriptione: λόγαι ἀντιρρήτικοὶ καὶ τῷ Παλαμικοῦ τόμου. Orationes antirrhethicæ contra Tomum Palamicum. Additur, ὁ δὲ δεσμοφύλακας ἐνταῦτα λαθὼν, καὶ εἰσελθὼν καὶ ἀπαλεγομένη αὐτῷ Ἀγαθάγγελος, τῶν πάλαι φοιτητῶν καὶ φίλων ἐστὶν εἷς, περὶ οὗ πλατυτέρως εἴρηται ἐν τῷ κδ. λόγῳ τῆς ἰσχυρίας αὐτοῦ. Agathangelus autem ille, qui etiam custodibus ingressus cum eo in his Dialogis colloquitur, veterum discipulorum, & amicorum unus est, de quo fusius disseruit Hist. lib. XXIV. In hos posteriores Antirrhethicos Philotheus Patriarcha libros duodecim edidit, qui exstant in Bibliotheca Regia. N. 1996.

6. Dialogus, cujus titulus: τίνα δὴποτε ἄρα θεὸς τὸν ἄνθρωπον τὴν δέχων ἐποίησεν, ἥτοι θνητὸν, ἥτοι αἰθέριον; Quem initio DEUS hominem creaverit, mortalemne, an immortalem. Biblioth. Cæsar. Vindobon. Cod. Theolog. 174. Lambec. V. p. 288.
7. Quæstio soluta: Græce inscribitur ὁπίλυσις περὶ τῷ χάριν ὁ ὑμνωδὸς ἐνδοξοτέραν τῶν Σεραφίμ τὴν θεοτόκον ὑμνήσας, διὰ τῆς προσθήκης αὐτῆς τῷ ΑΣΤΥΚΡΙΤΩΣ, ἀζύγκητον τὸ συγκεκριμένον ἐποίησε. καὶ περὶ τίνα δὲ δόξαν ὁρῶν, ταύτην τὸν ὕμνον ἐξύφηνεν. Quare auctor Hymnodiarum, postquam Deiparam Seraphinis gloriosiore cecinit, addito deinde adverbio INCOMPARABILITER, incomparabile esse statuit id, quod comparatum cum alio fuerat: it. ad quam opinionem respexerit, cum hunc Hymnum composuit. Eodem Codice Cæsar.
8. Dogmaticæ disputationes variæ, passim in Historiæ Byzantinæ libris dogmaticis.

#### *Euchlogia.*

#### 9. Εὐχαὶ, seu Precationes.

- a) Ad CHRISTUM, & ad Beatam Virginem. Biblioth. Cæsar. Vindobon. Cod. Theolog. 174.
- b) πρὸς τὸν βασιλέα, ὡς ἀπὸ μητροπολίτου ἀρχιεπισκοπῆς. Ad Imperatorem, \* ex persona Metropolitanæ recens inaugurati. Initium, ὁ μέγας, καὶ ὑψηλὸς ..... Cod. Vatic. 1086. fol. 214.
- c) ὡς

\* Vel: de Imperatore.



- c) Ὡς ἀπὸ μητροπόλεως, ἄρτι πρῶτον εἰσερχομένου εἰς τὴν λαχοῦσαν αὐτὴν μητρόπολιν. ex persona Metropolitanī, eam quæ ipsi obtigit Metropolin primum intrantis. Initium, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν. Ibid. fol. 215.
- d) Ἐἰς βασιλέα, ὡς ἀπὸ μητροπόλεως, ἄρτι χειροτονηθέντ. Ad Imperatorem, vel de Imperatore, ex persona Metropolitanæ modo electi. Initium ὁ Θεὸς ὁ μέγας καὶ ἰσχυρὸς &c. Ibid. fol. 216.
- e) Ἐκφωνηθεῖσα, ἐπὶ τῇ εἰς τὴν Ἐφεσον εἰσόδῳ ἡμῶν. \* pronuntiata super auctoris in urbem Ephesum ingressu. Initium, ὁ Θεὸς ὁ αἰώνιος &c. Biblioth. Cæsar. Vindobon. Cod. Theolog. 174.
- f) Ἐπὶ θεμελίῳ οἴκου καὶ πόλεως. In jaciendo fundamento domus, vel urbis. Initium: Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὴν νοερὰν &c. Ibid.

*Philosophica.*

10. Σύνταγμα συνοπτικὸν Φιλοσοφίας. Philosophiæ Compendium. Non liquet an sit Nicephori Gregoræ. Catalogus Bibliothecæ Vaticanæ Morellianus qui in Bibl. Reg. asservatur. fol. 5. 6.
11. Dialogus inscriptus, ΦΛΩΡΕΝΤΙΟΣ, ἡ περὶ σοφίας. Florentius, s. de Sapientia. Initium, πόθεν ἡμῖν ὁ καλὸς Φλωρεντιος; Cod. Reg. 3284. It. Vat. 1086. De eo Dialogo Gregoras ipse Hist. Byzant. Lib. XI. cap. 10. sect. 2. Lambec. V. p. 289.
12. Ὅτι οἱ πρὸς ὀπίσταν σοφίαν ἐχολακότες οὐ δικαίως ἀνὴρ σοφοὶ λέγοντο. ὑποκριτὰ ἢ μᾶλλον τῇ ἀληθείᾳ τῆς ὄντως σοφίας. Qui alterutri (sacræ & profanæ scil.) sapientiæ studuerint, eos non jure sapientes dici, sed potius imitatores reipsa ejus, quæ vere sapientia est. Initium: μέγα μὲν ἀνθρώποις σιφία. Cod. Cæsar. Vindobon. Theolog. 174.
13. Περὶ τῶν ὑπὸ λαμβανομένων οὐκ ὀρθῶς καὶ νέων καὶ παλαιῶν σοφῶν. \*\* De illis, qui recentiores & antiquos sapientes non rectè reprehendunt. Initium, λόγῳ ἐξαναστάντας ἡνῶς τῶν, ὡς οὐκ ἴφασι βρεθυσόμενοι, τῶν (ἀντὶ τὰ;) πάντα εἰδότεων. Eod. Cod.

16. Ad

\* Videndum, utrum ea precatio sit Gregoræ, an Ephesi Metropolitanæ.

\*\* Incertum utrum Gregoræ, an Maximi Planudæ.



14. Ad eos qui Fatum statuunt. Indicatur à Possevino in Apparatu sacro. Fortasse ea est Oratio, quæ exstat libro XXVIII. Hist. Byzant. cap. penult.
15. Ad Logothetam de magno pisce, & aliis animantibus. Possevin. in Apparatu sacro.
16. Utrum bruta sint ratione prædita. Catalog. Biblioth. Barocc. N. 48.
17. Visionem non fieri extra mittendo. Ibid.
18. Aerem non esse natura frigidum. Ibid.
19. De fluviis & mari. Ibid.
20. De sole, an sit natura calidus. Ibid.
21. Utrum \* anima sit immortalis secundum Aristotelem. Ibid.
22. Relata esse simul natura. Ibid.
23. Terram esse natura siccam, & sphæricam. Ibid.
24. Numerum septenarium multis nominibus sacrum esse. Ibid.
25. Dialogus Φιλομαθῆς, ἡ περὶ ὑβερῶν. Vide Indicem Miscellaneorum, infra num. 84.

*Astronomica.*

26. Πρὸς πῶτα φίλον, περὶ τῶν ὑβερῶν τῶν ἀστρονομίαν. Ad amicum quendam, de iis qui Astronomiæ insolenter obtreçant. Ita Catalogus Bibliothecæ Vaticanæ Morellianus. At in Codice Vatic. 1086. fol. 128. Epistola extat, τῷ μητροπολίτῃ Ἀπρω, περὶ τῶν ὑβερῶν τῶν ἀστρονομίαν. Initium, τί τε ἄλλα ἀκαπορθομύουσι &c. Vide indicem epistolarum, infra.
27. Epistola ἀνεπίγραφη, Initium, ὅσον Ἐυωδίας περὶ τὸν αἶρα χεῖρας. Cod. Vat. 1086. fol. 204. Vide indicem Epistolarum.
28. Epistola, πρὸς τὸν μέγαν Λογοθέτην τὸν συγγραφέα τῆς βίβλου, Παρακλητική περὶ ἀστρονομίας. Ad Magnum Logothetam scriptorem libri, exhortatoria, (an consolatoria,) de Astronomia. Epistolam hanc, ut indicatur in Catalogo Morelliano, operi Astronomico Theodori Metochitæ, Magni Logothetæ præfixam fuisse apparet. Exstat Hist. Byzant. lib. VIII. cap. 7. oratio ad Magnum Logothetam hoc titulo, συμβουλή μετ' ἐπακλήσεως. At eadem in Cod. Vat. 1086. fol. 123. inscribitur, τῷ μεγάλῳ Λογοθέτῃ Παρακλητική περὶ ἀστρονομίας. Initium utrobique, εἰ μὲν ἐπί-

\* Gregoras, teste Possevino, scripserat quædam in Aristotelem.



σης ἅπαντα &c. Fortasse hæc oratio eadem est, atque illa indicata à Morello Epistola.

28. Adde Epistolam, τῇ χενσολωρᾷ, quæ & ipsa est de Astronomia. Vide infra, in indice Epistolarum.
29. Πῶς δὲ κατασκευάζειν ἀσρόλαβον. Quomodo Astrolabum construui oporteat. Catal. Morell. fol. 26. It. Cod. Reg. 2737.
30. Πῶς δὲ \* κατασκευάζειν τὸ ἐν ἀσρολάβῳ ἀράχνην. Quomodo Aranea in Astrolabo construenda sit. Ibid. it. Cod. Reg. 2737.
31. Περὶ τῆς ἐν ὀπτιπέδῳ καταγραφῆς τῆς ἀσρολάβου, ποιοιμακὸς λόγος πρὸς πινὰ φίλον. De Astrolabi † in plano delineatione, præfatio ad amicum. Ibid. fol. 27. It. Cod. Reg. 2737. fol. 105.

*De Paschate & Calendarii Correctione.*

32. Πρὸς τὸν σεβασμιώτατον Ἰωσήφ, περὶ τῆς πάχας, ἀπόδειξις ὅπως ἐσφάλη πρὸ χρόνων, καὶ ὅπως δὲ ποιῆσθαι τὸν τῆς διορθώσεως. Ad reverendum Josephum, de Paschate, ut jampridem in eo erratum sit, & quomodo corrigi debeat. Initium, ἐπειδὴ μοι φίλος εἶ τῶν πάντων. a) Exstat in Cod. Vatic. 1086. fol. 57. & editus est Hist. Byz. lib. VIII. cap. 13.
33. Adeundem, ut videtur, de eodem argumento. Initium, αἱ δευτέραι πως φροντίδες, Εὐελπίδης φησὶ πού, σοφώτεραι. Cod. Vatic. 1086. fol. 79.
34. Τὸ διορθωθὲν παχάλιον ὑπὸ Νικηφόρου Φιλοσόφου & Γρηγορίου τοῦ ὀρθογυροῦ ἐν τῇ ῥηθείᾳ μεθόδῳ διαλαμβάνει. Paschalion à Nicephoro Gregorâ Philosopho correctum; de quo Argyrus in methodo supra dicta b) loquitur. Exstat in Uranologio Petaviano. Vide & Catalog. Morel. fol. 26.

Qq

Libri sti Pars Altera.

Histo-

\* Recensetur à Ph. Labbe, in Bibliotheca nova, Nicephorus in Ptolemæi libros, cum Aristoxeno & aliis, sed is, ut puto Nicephorus Bryennius est, non Gregoras.

† Nicephori Astrolabus latine ex interpretatione Georgii Vallæ prodiit Paris. 1557. 8.

a) Idem est initium Dialogi, qui inscribitur διάλογος δευτέρος. Vide Miscellaneorum indicem infra.

b) Nempe opusculum illud subjunctum est Isaaci Argyri libro.



*Historica, & Vitæ Sanctorum ac Virorum illustrium.*

35. *Libri duodequadragenta Historiæ Byzantinæ*, in quibus nonnulli merè dogmatici. Ex iis Libri undecim \* priores editi sæpius.
36. *Oratio encomiastica*, prolixa & elegans, in *Imperatorem Constantinum Magnum*; dignissima (inquit Nesselius) ut supplemento corporis historiæ Byzantinæ aliquando inferatur. Cod. Cæsar. Hist. 104.
37. Ex Eusebii *Historia Ecclesiastica*. Cod. Cæs. Theolog. 174.
38. De *vita, & moribus, & conflictu S. Patris Michaëlis Syncelli*. Initium, νόμος οὗτος ἠνθῆσε πάλαι παρ' Ἑλλήσι, καὶ μέγα τὸ χροῖον τὸ κράτος εἰλήφει. Leo Allat. de Symeon. pag. 100. (& de Synodo Phot. p. 542. ubi etiam Martyrium S. Quadrati à Gregora scriptum laudat.)
39. Βίος καὶ πολιτεία τῆς ὁσίας Βασιλίσσης. *Vita & disciplina S. Basilissæ* seu *Reginæ*. Initium, Νικομήδεια πόλις ἐστὶ περὶ Φανης. Cod. Vatic. 1086. fol. 197. Adnotat R. P. D. Bernhardus, eam Βασίλισσαν virginem & martyrem fuisse.
40. *Vita Johannis*, Heracleæ Ponticæ Archiepiscopi, qui avunculus fuit auctoris. Indicatur ab ipso Gregora. Hist. Byzant. lib. IX. cap. 7.
41. *Vita Antonii Patriarchæ Constantinopolitani*, *Cauleæ* dicti. Initium, εἰ γὰρ καὶ θνητῶ φύσιν, (ἀν' ἔχει?) ὁ χρόνος, καὶ πάντων ἐστὶ πατὴρ, ὅπῃσ' αὖ φθορὰ καὶ γένεσις βόσκει. Leo Allat. de Symeon. pag. 87. Exstat apud Bollandum ad diem 12. Febr.

*Grammatica.*

42. Τεχνολογία γραμματικῆς, *Ars Grammatica*. Indicatur à Morello, in Catalogo Biblioth. Vatic. fol. 5.
43. Παρακολουθήματα καὶ ζητήματα γραμματικά. Incertum an Gregoræ. *Enarrationes* (an glossæ?) & *questiones Grammaticæ*. Catalog. Morell. ibid.
44. Περὶ κανόνων ἀσπεσίας. *De instabilitate Regularum*. Exstat in Cod. Reg. Fortasse ii sunt κανόνες ὀνομάτων, indicati à Morello, fol. 5. Catal. Bibl. Vat.

45. Περὶ

\* Libri XXIV. exstant in Boiviniana editione. De hoc opere Historico accuratius dicturus sum infra ad calcem hujus Catalogi.



45. Περὶ ὀρθογραφίας. Initium, τὸ ἀδασύνετα. Catal. Bibl. Barocc. N. 48. Incertum an Gregoræ.

46. Περὶ ἀντιστοιχῶν, ἢ de vocibus, quæ variè scriptæ, varia significant, ut, ἄγνός, purus; ἄγνως, ignotus. Idem Catal. ibid.

*Rhetorica, & Panegyrici.*

47. Μελέτη πρεσβευτικῇ, Declamatio Legatorum. Initium ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες Λακεδαιμόνιοι &c. Argumentum sumtum ex Thucydide. Lacedæmonii cum Thebanis Plataeam exercitu infesto petebant. Ad eos legati Plataenses veniunt, & ut ne bellum inferant, petunt. Cod. Vat. 1086. fol. 167.

48. Συμβουλευτικὸς εἰς τὴν θείαν, καὶ ἱερὰν σύνοδον. Svasoria ad sacrosanctam Synodum. Initium, ἐμοὶ μὲν οὕτως ἔχειν πρὸς τὴν παρούσαν ἀμύλλαν &c. Exstat hæc oratio in fine libri decimi Historiæ Byzant. Exstabat etiam in MS. Cod. Vatic. 1086. Sed hodie supersunt tantum primi duo versiculi: cætera abscissa, nempe eo quod hæc oratio in Latinos scripta sit.

49. Παρανεπικὸς τῇ βασιλίᾳ ἐξ αὐτοχεδίου συντεθειμένη. Ἐπὶ τελευτῇ & Φιλαδελφείας κυροῦ θεολήπῃ. Ad Imperatricem, de obitu Dom. Theolepti, Philadelphiæ (Episcopi,) paræneticus ex tempore compositus. Initium, βασίλισσα, τὸ μέγα ἐν γυναίξῃ, καὶ πρᾶγμα, καὶ ὄνομα. βασίλισσα, τὸ ἱερὸν & χριστοῦ κειμήλιον. Cod. Cæsar. Vindobon. Theolog. 174.

50. Ἐκφρασις τῆς ἀναστάσεως τοῦ χριστοῦ. Christi resurrectionis depictæ enarratio. Initium. πάνυ μοι δοκεῖ τῶν ἀτοπωτάτων εἶναι, παῖδας μὲν Ἑλλήνων φιλοτιμεῖσθαι τῆς κακοδαίμονος αὐτῶν πλάνης ἐορταῖς τε, καὶ θεάτρα Cod. Cæsar. Theol. 174.

51. Λόγος εἰς τὸν ἅγιον μεγαλομάρτυρα Μερκούριον. Oratio in sanctum & Magnum Martyrem Mercurium. Initium, καὶ κυβερνήτης μὲν πρὸς α) ἀνεμόν ὁδραπτόμενον b) βίον Cod. Vatic. 1086. Leo Allat. de Symeon. pag. 97.

52. Εἰς τὴν ὁσίαν θεοφανῶ τὴν βασιλίδαν. In S. Theophanonem Imperatricem (Leonis sapientis uxorem.) Initium, πολλοὶ μοι πολλάκις τῶν δρετῇ, καὶ συνέσει ἀγαφρόντων περὶ αὐτῇ ἄλλοτε ἄλλοι παραινοῦντες, καὶ συμβουλευόντες. Cod. Cæsar. Theolog. 279. Allat. de

Qq 2

Symeon.

a) forte ἀνέμων.

b) forte βίαν.



Symeon. pag. 107. Cod. Vatic. 1086. fol. 23. Notandum, quod ait Gregoras in exordio, se multorum Sanctorum vitam, & Martyrum certamina descripsisse.

53. 'Εἰς τὴν ὑπεραγίαν θεοτόκον, ἀλαμβάνων τὴν γέννησιν, καὶ τὴν εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων εἰσοδόν, καὶ ἀνατροφήν. *De sanctissima Virginis DEI matris nativitate, ingressu in Sancta Sanctorum, & educatione. Initium,* ἀκούω Μωσέα τὸν μέγαν, τὸ ξένον ἐκεῖνο θαῦμα τῆς βάτου παλαιᾶς ἐξείργαζε δαίμονας. Cod. Caesar. Hist. 104. Vatic. 1086. fol. 179. Allat. de Symeon. pag. 82.

54. 'Εἰς τὸν 'Ευαγγελισμόν τῆς ὑπεραγίας θεοτόκου. *In Annuntiationem sanctissimæ DEI matris. Initium,* ἐμοὶ (vid. Hist. Byz. lib. XIII. cap. 1. s. 4. & lib. XXII. pag. 662.) δὲ τῶν ζωγράφων πολλοίς ἐκείνους ἐπήει θαυμάσαι, καὶ τῶν ἀνδριαντοποιῶν. Cod. Vatic. 1086. fol. 131. Cod. Caesar. Hist. 104. Allat. de Symeon. pag. 88.

55. Τῇ πανάγῳ Μητρί τοῦ Θεοῦ εὐχαριστήσας, ὡς ἐκ τῆς βασιλίδος 'Ειρήνης. *Castissima DEI matri gratiarum actio, ex persona Irenes Augusta.* Cantacuzenus Byzantio potitus est post Festum Purificationis, proximè subsequuta nocte. Idcirco ejus uxor Irene rogavit Gregoram, ut sibi orationem scriberet, ad agendas B. Virginis gratias: quæ oratio, cum accurate esset ab illo lucubrata, Cantacuzeno valde displicuit hac ratione, quod victoria non Imperatoris prudentiæ, sed tota DEI-matri accepta ferretur; quasi hæc Cantacuzenum, ligneo feretro impositum, in Urbem mortuum importasset; ὥπερ ἂν εἰ νεκρὸν ὑπάρχοντα κεκόμικε, φησὶν, αὐτὸν ἐκείνη μὲν ξυλίνου τινὸς κραββάτου. Gregoras Hist. Byzant. lib. XXVI.

Orationes in laudem Sanctorum à Gregora cōpositæ, legebantur in ecclesiis vivo auctore. Id ex libro Historiæ XXIV. discimus; ubi duo Palamitæ, Cabasilas & alter quidam, illi sic minantur: τῶν μὲν σῶν λόγων, ὅσοι ἐπ' ἐκκλησίαις ἐν τῇ τῶν ἁγίων ἀναγιγνώσκονται μνήμῃ, πῦρ δαπανήσει πολέμιον, καὶ ἀντίθετον ἅπαντας ἐν βραχὺ περσάσει τὴν βασιλέως, οὗ ἡ ἀταφία τῶν ἁγίων ἔξω ποιεῖ τὴν πόλιν. *Quotquot orationes tue per Ecclesias leguntur in Sanctorum commemorationibus, eas omnes flamma inimica, & infesta jussu Impe-*



*Imperatoris brevi absimet. Tu vero, cum obieris, aliquo extra urbem projicere \* insepultus.*

56. Ἐγκώμιον εἰς τὸν βασιλέα. *Oratio in laudem \*\* Imperatoris. Initium, ἐπὶ τις λίθῳ τοῖς τραπεζίταις. a) Amabat Imperator opera Platonis. Gregoras eam dicendi materiam nactus, ostendere conatur Imperatoris facta cum Platonis dictis congruere. Cod. Vatic. 1086. fol.*

57. Ἐἰς τὸν βασιλέα, καὶ Ἀλέκτον Ἰωνικὴν. *In laudem Imperatoris, Jonica dialecto. Initium, Ἀλέξανδρον τὸν ἐκ Μακεδονίης Φασὶν &c. Cod. Vatic. 1086. 159.*

58. Ἐἰς τὴν Φρόνησιν τοῦ βασιλέως. *b) De Imperatoris prudentia; Initium, εἰ μὴ ἦν μοι ὁρᾶν, ὧς κράτιστε βασιλεῦ. Edita est hæc Oratio, Byzant. Hist. lib. VIII. cap. 8.*

59. Ἐἰς τὸν βασιλέα περὶ ἑαυτοῦ. *Ad Imperatorem, de seipso. Initium. Περὶ μὲν ἑμαυτοῦ, καὶ ὡς οὕτω μοι καίερα. Ea est oratio, qua oblatam sibi ab Imperatore Chartophylacis dignitatem accipere recusavit. Edita est, Hist. Byz. lib. VIII. cap. 9. In Cod. Vatic. 1086. male inscribitur, εἰς τὸν βασιλέα, πατριάρχῳ αὐτὸν ποιῆσαι βουλόμενον. In laudem Imperatoris, qui Patriarcham eum facere volebat.*

60. Προσφωνητικὸς εἰς τὸν μέγαν αὐτοκράτορα τῶν Ῥωμαίων Ἀνδρόνικον Δοῦκαν Ἄγγελον Παλαμολόγον, περὶ τῆς ἐνούσης τούτῳ Φιλανθρωπίας, ἥνικα καὶ τὸ

Qq 3

\* Hoc factum postea, testatur ac dolet Jo. Cyparissiota ferm. IV. Palamiticarum transgressionum ferm. 4. cap. 1. *Spektandum illud corpus magni fidei vera preconis dia ludibrio habitum & circumlatum, ejus nempe viri quo nec inter Philosophos quisquam excellentior, nec inter Ascetas disciplina observantior, nec in obscuris pro religione certaminibus, nec in iis quibus tentatores eum vexarunt persecutionibus, contumeliis, carcerisque angustis tolerandis constantior fuit, admirandè inquam illius Nicephori Grægoræ, de quo per utramque appellationem nihil Deus aliud significavit, nisi eum animo vigili & exprorecto victorias ab hostibus veritatis reportaturum.* \*\* Cantacuzeni.

a) ὁ παρὼν λόγος ἀφορμὴν εἰληφώς τὸν τοῦ βασιλέως πρὸς τὰ τοῦ Πλάτωνος ἔρωτα πειρᾶται δεικνύειν, καὶ συγγενῆ τὰ τούτῳ πράγματα πρὸς τὰς ἐκείνου λόγους.

b) In Cod. Vatic. fol. 54. inscribitur εἰς τὴν Φρόνησιν καὶ τὴν ἐυγλωττίαν τοῦ βασιλέως Ἀνδρονίκου τοῦ Παλαμολόγου.



τὸ ἡμέτερον τῇ νόσῳ θαλαπωρῶμενον ἐπεσκέψατο. ὃν οὕτω κατὰρῶς αἰπαλλαγέντες ἔπαθους, αὐτίκα αἰμειβόμενοι καὶ δύναντες, καὶ τὸν παρόντα λόγον εἰς εὐχαριστίαν ἐκπεπονήκαμεν. *Prophneticus ad magnum Imperatorem Romanorum, Andronicum Ducem Angelum Paleologum, de ejus humanitate, qua factum est, ut ἔ nos ægrotantes inviseret. Nos autem morbo nondum plane levati, pro virili eum statim remunerantes, hac oratione gratias egimus.* Cod. Cæsar. Theol. 174.

61. Ἐς τὴν βασιλέα κῆρον Ἀνδρόνικον τὸν νέον. *Ad Imperatorem Dom. Andronicum Juniores.* Initium. ὡς λίαν ἡδὺς καὶ Φαιδρὸς ἡμῖν ἐπανήκεις ἐκ τῶν τροπῶν. *Gratulatoria.* Cod. Vatic. 1086. fol. 33.

62. Encomium Patriæ tribuitur Gregoræ in Catalogo Bibliothecæ Baroccianæ num. 116. At est Luciani.

63. Ἐἰς τὴν ἀμυγδαλὴν. *In Amygdalam.* Est encomium ejus arboris. Subjuncti sunt Senarii Jambici decem. Cod. Vatic. 1086. fol. 46.

*Prologi ἢ Proœmia,*

64. Πρόλογος εἰς τὸ καὶ Σωσάνναν διήγημα. *Prefatio in narrationem de Susanna.* Initium, ὅτι ἔμελλεν ὀμῶς εἶδε τὸ τῶν γυναικῶν Φῦλον χωρὶς ὑποδείγματος. Cod. Cæsar. Theol. 174.

65. πρόλογος ἐγκωμιαστικὸς εἰς τοὺς θεαπεσίους, καὶ μακαρίους προφήτας, ὑπὲρ τῆς παρ' ἡμῶν σὺν θεῷ φιλοπονηθείσης τῶν καιρωτάτων αὐτῶν ῥήσεων συλλογῇ, καὶ τῆς προσηκούσης αὐτῆς ἐξηγήσεως. *Prefatio encomiastica, de divinis ἢ beatis Prophetis, accommodata operi, in quo eorum dicta Deo juvante collegimus, addita interpretatione convenienti.* Initium, πάντων μὲν ἐγὼ θείων λόγους ἀνδρῶν. Cod. Cæsar. Theol. 174.

66. πρόλογος ἁπλῶς βραχέων ἐγκωμιαστικὸς εἰς τὸν Ὅμηρον, ὅπως τε, καὶ μεθ' ὅιας τῆς γνώμης τὰ καὶ τὸν Ὀδυσσεῆα ἐπραγματεύσας. *Prefatio brevis encomiastica, de Homero, quomodo, ἢ quo consilio Odysseam composuerit.* Initium, ποιητὰ μὲν, καὶ ῥήτορες, καὶ ὅσοι τὸν φιλόσοφον εἰλοντο βίον. Cod. Cæsar. Theolog. 174.

67. προοίμιον εἰς πατριαρχικὸν σιγίλλον. *Exordium Patriarchalis Diplomatis sive Bullæ.* Initium, εἰ ᾧ καὶ πάντα μαραινέται. Cod. Vatic. 1086. fol. 211.

68. Aliud



68. Aliud. Ibid. fol. 213. Initium. ἐπειδήπερ ἐν κείνῃ.  
 69. προοίμιον χρυσοβύλλου. *Exordium bullæ aureæ.* Initium: πολλῶν ὄντων ὅποια τῷ Ἐ. Ibid. fol. 216.  
 70. προοίμιον εἰς Διαθήκην. *Exordium Testamenti.* Initium, γῆ εἰ, καὶ εἰς γῆν ἀπελεύσῃ. Ibid. fol. 213.

*Testamenta.*

71. Διαθήκη, ὡς ἀπὸ πατριάρχου Ἰωάννου Ἐ Γλυκεῖ πᾶ ἐρχαται πνέοντ. *Testamentum, tanquam Patriarchæ Johannis Glyceos, extremum Spiritum efflantis.* Init. καὶ πᾶσι μὲν ἀνθρώποις θανάτου μεμνησθαι. *Est Exordium Testamenti, non Testamentum ipsum; & editum exstat, Histor. Byzant. lib. VIII. cap. 2. Exstat etiam in Cod. Vatic. 1086. fol. 210.*  
 72. Διαθήκη ὡς ἀπὸ τινος μοναχοῦ, *Testamentum, tanquam alicujus Monachi.* Initium, εἰ μὲν ἦσαν ἡμῶν αἱ ψυχαὶ &c. Ibid. fol. 213.  
 73. Διαθήκη, ἀπὸ Ἐ Πελοποννησίου μεγάλου πρωτοσυγκέλλου. *Testamentum, tanquam magni Protosyncelli Peloponnesii.* Init. εἰ μὲν ἀθανάτων ὁ παρὰν ἐτύγχανε βί. Ibid.  
 74. Ὡς ἀπὸ τινος πρὸς τὸν βασιλέα \* *Tanquam alterius cujuspiam, Imperatorem alloquentis.* Initium, πολλάκις αἰτήσας, καὶ πολλάκις &c. Cod. Vatic. 1086. fol. 213.

*Monodia.*

75. Ἐπὶ τῇ τελευτῇ τοῦ μεγαλωτάτου βασιλέως Ἀνδρονίκου τοῦ παλαιολόγου, seu Ἐ βασιλέως Ἀνδρονίκου Ἐ γηραιῶ. *In obitum Maximi Imperatoris Andronici Palæologi, Senioris scilicet.* Initium, ὅ μὲν τῆς συμφορᾶς μέγεθ. *Edita exstat. Hist. Byzant. lib. X. Exstat etiam in Cod. Vatic. 1086. fol. 208. it. in Cod. Colbert. 4950.*  
 76. Ἐπὶ τῇ τελευτῇ τοῦ σοφωτάτου μεγάλου λογοθέτου. *In obitum sapientissimi viri, Magni Logothetæ.* Initium, ἐμοὶ δὲ, ὡ παρόντες, ταυτὸν τι. *Edita exstat eodem Hist. Byz. libro It. in Cod. Vatic. 1086. fol. 208. & in Cod. Colbert. 4950. (Vulgavit etiam Græce & Latine ad calcem Historiæ quam, cum pars Annalium Glycæ esset, Theodoro Metochitæ perperam tribuit Jo. Meursius*

\* Incertum, an Epistola, an Testamenti exordium,



sius Lugd. Bat. 1618. 4. Subjicitur etiam cum Meursii versione Annalibus Glycæ ex edit. Labbei, Paris. 1660. fol. p. 384. seq.

77. Εἰς τὸν βασιλεῆ νέον Ἀνδρόνικον. *In obitum Imperatoris Andronici Junioris.* Initium, ἡμεῖς δὲ, ὧ παρόντες, Ἰπινικίους ἄδεν. Edita est, Hist. Byz. lib. XI. Exstat etiam in Cod. Vatic. 1086. fol. 188.
78. Ἐπὶ τῷ χούμῳ κυρῷ Ἰωάννῃ, ἀποτεταμένη πρὸς τὴν θειοτάτῃ βασιλισσαν, καὶ βραχείας πινὸς ὡδρινέσεως ὡδραμυθουμένη καὶ ἀλγῶ. *In obitum Dn. Joannis Chumni, ad Divam Imperatricem;* a) *cujus dolorem hæc Monodia solatur, adjuncta brevi* b) *admonitione.* Init. ἀθλητὰ καὶ καὶ πύκται, καὶ σαιδιοδρόμοι. Cod. Cæsar. Theolog. 174.
79. Ἐπὶ τῇ τελευτῇ τοῦ Φιλτάτου Καλλιέργου. *In obitum clarissimi Callierga.* Init. ὧ θεῖα λαῶν πόλις, τίνα καὶ Ῥωμαίων κοινῇ πρότερον, καὶ νῦν δὲ κατ' ἐμοῦ τὴν ἔχθραν ἀνηρημένη. Eod. Cod.
80. Παραμυθητικὸς εἰς τὸν βασιλεῆ, ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῆς μητρὸς αὐτοῦ. *Ad Imperatorem consolatoria, de obitu Matris.* Initium, σὲ δὲ ὧ μέγιστε καὶ θειότατε βασιλεῦ, πολλαίς. Edita, Hist. Byz. lib. X. cap. 6.

#### Philologica & Miscellanea.

81. Ἐξηγήσεις τῶν εἰς τὸ γερφωδέστερον τοῖς παλαιοῖς ἐρριμμένων. *Eorumque, quæ à veteribus obscurius* c) *dicta sunt, enarrationes.* Indicantur ab ipso Gregora, Histor. lib. XVIII. cap. 7. sect. 2.
82. *Commentarius in librum Synesii de insomniis; cum præfatione ad Magnum Logothetam.* Exstat MS. in Codicibus Regiis; & in lucem editus est à Petavio cum operibus Synesii. Latinus vero interpres Pichonius Gregoram in libri inscriptione Patriarcham Constantinopolitanum fecit.
83. Ἀντιλογία πρὸς τοὺς λέγοντας, ὅτι οὐκ ἔστι ταπείνωσις ἐν ἀνθρώποις. *Adversus eos, qui dicunt, Humilitatem apud homines locum non habere.* Initium, ἔχω σοὶ τι διηγήσασθαι, ὧ φίλε Ξερόκρεατες. Cod. Vatic. 1086. fol. 49.
84. Φιλομαθὴς, ἢ περὶ ὑβριστῶν, Διάλογος, *Philomathes, seu de contumeliosis, Dialogus.* Init. ἐπειδὴ μοι φίλος εἶ τῶν πάντων. *Personæ collo-*

a) Evlogiam, ut opinor: de qua lib. Hist. Byzant. 29.

b) vel adhortatione.

c) *Facta Græc.* Sed legendum fortasse εἰρημένων.



colloquentes, Aristobulus & Philomathes. Cod. Vatic. 1086. fol. 60. Fortasse is est Dialogus indicatus in Catalogo Morel. fol. 21.

85. Opusculum initio mutilum; Cujus auctor narrat commissam versus Peloponensum navalem pugnam, fratrem vero suum vulneribus confossum, & paucis post diebus extinctum lamentatur. Cod. Vatic. 1086. (ante fol. 22.)

*Poëmata.*

86. Codici Vaticano 1086. præfixus est hic titulus: τῶν ἑ Νικηφόρου γρηγορέα ποιημάτων βιβλίον δεύτερον. Ea inscriptione quidam decepti putaverunt, Gregoræ Poëmata exstare in Biblioth. Vatic. sed eo loco ποιήματα non carmina significat, sed quælibet scripta sive opera. Versus paucissimos à Gregora conditos fuisse existimo. Exstat in \* Codice Vaticano 1086. fol. 46. post Orationem εἰς τὴν ἀμυγδαλὴν, Jambicum de amygdala arbore Decastichon. Init. Ἀμυγδαλῆς ἠνθισεν ἡμῖν ἡ Φράσις. Exstat etiam Te-  
trastichon, in obitum Theodori Metochitæ, initio Codicis Regii 2541. & est minime modulatum.

*Epistole.*

87. ΑΓΓΕΛΩ. Initium, οἱ ἑ κομίζοντός σοι τὸ γράμμα γενήτορες. Cod. Vat. 1086. fol. 218.

Ἀγιοτάτοις τριτὴν ἑ &c. πρὸς οὓς ἔσειλε καὶ τὰ συγράμματα αὐτοῦ. Initium: τὸ τῆς Φιλαλληλίας γρῆμα καὶ τῶν &c. memorat quosdam libros ab se conscriptos, iisdem missos. Cod. Vatic. fol. 92.

ΑΘΑΝΑΣΙΩ (ἀγιοτάτῳ ΑΘΑΝΑΣΙΩ, τῷ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΩ.)

Σὲ δὲ θαυμάζειν ἐν γρῇ. Cod. Vatic. fol. 91.

ΑΚΙΝΔΤΝΩ,

Ἐγένετό τις ἀνὴρ, κλεόδημ ὄνομα. Familiaris Cod. Vatic. fol. 120.

ΑΝΔΡΟΝΙΚΩ, τῷ ΖΑΡΙΔΗ.

Οἶμαι μὴ ἀεγκλήτους καθάπαξ. De itinere, & quæ in via sibi acciderint. Cod. Vatic. fol. 141.

R r

Kay

\* Tamen, ut Poëta laudatur à Lampeno Tarchaniota Epist. ad Gregoram.

Libri sti Pars Altera.



καὶ Πλάτων ὁ Λεῖνων Ⓞ οὐ μιᾶς. Philologica, Cod. Vatic. fol. 168.

Εἰσὶν οἱ σε Φασὶ, καὶ αὐτὰ δὴ ἤδη. Philologica, Cod. Vatic. fol. 172.

ΒΕΚΩ, (τῷ μεγάλῳ οἰκονόμῳ.)  
ΛόγⓄ τοὺς Πυθαγορείους, οὕτω ποι. Philosophica, Cod. Vatic. fol. 178.

ΓΑΒΡΑ,  
Οἶδα τὸν οὐ πρὸ πολλῶν. Cod. Cæsar. Theolog. 174.

ΓΕΩΡΓΙΩ (τῷ ΛΑΠΙΘΗ) De Ecclesia Constantinop. in errorem lapsa.  
Desideratur ea epistola; de qua Cantacuzenus Hist. lib. IV. cap. XXIV.

ΓΑΒΑ, (τῷ μεγάλῳ διοικητῇ)  
Λέγεται πρὸς ἀλλήλας σοιχεῖα συνδέσται. Philologica, Cod. Vatic. fol. 126.

ΓΛΑΒΑ, (τῷ μητροπολίτῃ Θεσσαλονίκης.)  
Οὐκ οἶδ' ὅ, τι τις ἀν' ἐν τῷ βίῳ νουν ἔχων. Cod. Reg. 2257. fol. 265.

ΓΑΥΚΕΙ, (τῷ υἱῷ τοῦ πατριάρχου.)  
Ἐμοὶ δὲ ποσούτων ὁ σὸς ἐντέτηκε πέθⓄ. Familiaris, Cod. Vatic. fol. 175.

ΔΕΜΗΤΡΙΩ. (τῷ ΚΑΒΑΣΙΑ, κυρῷ ΔΗΜΗΤΡΙΩ.)  
Ἐπεισὶ μοι γυναιὲ θαυμάζειν. Philolog. & Philosoph. C. V. f. 148.  
Vide & infra, in Κ.

ΖΑΡΙΔΗ. Vide supra, in ΑΝΔΡΟΝΙΚΩ.  
Θείῳ (τῷ θείῳ τοῦ βασιλέως) Vide infra, τῷ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΗΝΩ.

ΘΕΟΔΟΥΛΩ, (τῷ σοφῷ ΘΕΟΔΟΥΛΩ, τῷ μαγίστρῳ, εἰς Θεσσαλονίκην.  
πολλοὶ μοι τὸν σὸν ἐμήνυσαν. Philologica, Cod. Vatic. fol. 108.  
πρότερον μὲν ἡμῖν ἐδέξασε λόγων. Cod. Vatic. fol. 109.

ΙΩΣΗΦ (τῷ Φιλοσοφώτατῳ.)  
Ἀριστέλης ὁ Νικομάχου, καὶ ὅσοι. Philosophica, Cod. Vat. fol. 99.  
Ἐπὶ πόλιν παρὰ λιⓄ Ἑλληνὶς &c. Σινάπη. Philologica, Cod. Vatic. fol. 155.

ΚΑΒΑΣΙΑ.  
Ὅσοι μὲν δὴ ἕτερα πρότετα. Agit de scriptis suis Imperatori nuncupatis. Cod. Vatic. fol. 177.

Ἦκει τις ἡμῖν ἐκ βασιλέως πρότετα σπουδῇ, τοὺς ἐμοὺς ἐξαιτούμενⓄ  
λόγους. Ejusdem argumenti, brevissima, Cod. Vatic. fol. 178.



Τῷ καθολικῷ κριτῇ Vide supra ΑΓΓΕΛΩ.

ΚΑΛΟΕΙΔΑ, (τῷ σεβασῷ.)

Τὸν πυθαγόραν ἐκείνον τὸν Σάμιον. Philologica. Cod. Vatic. fol. 94.

Τὴν ἀλώπεκα τοῖς λαγῶσι. Philologica. Cod. Vatic. fol. 204.

ΚΑΡΒΩΝΗ.

Ὅρων τοὺς πολλοὺς, ὧ βέλτιστε, πᾶσι. Philologica. Cod. Vatic. 176.

Τῷ Κρήτης (μητροπολίτῃ.)

Ἡ μὲν δὲ βίβλῳ. Cod. Caesar. Theol. 174.

ΛΑΜΠΗΝΩ. (ἀμοιβαία εἰς τὸν πρωτονοτάριον τὸν ΛΑΜΠΗΝΟΝ.)

Ἐστὶ ἐπὶ Περσικόν. Philologica. Cod. Vatic. fol. 100.

ΛΑΠΙΘΗ vid. supra in ΓΕΩΡΓΙΩ.

ΛΕΟΝΤΙΩ.

Τὴν μὲν Ἐπικτήτου κτήσιν κτήσεσθαι. Philologica. Cod. Vatic. fol. 193.

ΛΕΠΕΝΤΡΗΝΩ.

Δυσὶν τῶν ἡγεμονικωτέρων οὐσῶν αἰοδήσεων. Philologica. Cod. Vatic. fol. 157.

ΛΟΤΚΙΤΗ, (τῷ πρωτοβεσπαρίῳ τῆς Τραπεζούντῃ.)

Παρεκάθηντό μοι τῶν ἐλλογίμων πολλοί &c. Philologica. Cod. Vatic. fol. 110.

ΜΑΞΙΜΩ (τῷ ὀτιωπάτῳ καθηγουμένῳ τῆς μονῆς τοῦ χορπάτου.)

Ὅψε καὶ μόλις ὥσπερ ἀπὸ βαθεύς. Consolatoria. Cod. Vatic. fol. 121.

Ὅσα τῶν ἐν τῇ ψυχῇ γινομένων παθῶν. Consolatoria. Cod. Vatic. fol. 128.

Ἀλέξανδρον Φασιν ἐκείνον τὸν Μακεδ. Cod. Vatic. fol. 140.

Θαλὴν τὸν Μιλήσιον ἔγωγε. Philologica. Cod. Vatic. fol. 145.

ΜΑΞΙΜΩ, (τῷ μαγίστῳ.)

πολλάκις κατ' ἐμαυτὸν ἐπ' ἡμετέραν τεθναυμάκῃ. Familiaris & Philologica. Cod. Vatic. fol. 126.

ΜΑΤΘΑΙΩ, (τῷ Εφέσου.)

Ἦρετό ποτε κοιλοῖος αἰδύνας. Philologica. Cod. Vatic. fol. 130.

Μεγάλῳ Διοικητῇ (τῷ ΓΛΑΒΑ.) Vide supra, in Γ.

Μεγάλῳ Δομεσίκῳ.

Κύρῳ ἐκείνῳ ὁ Καμβύσου. Philologica. Cod. Vatic. fol. 84.

Αἰσώπου τοῦ Φρυγὸς ὅτε ὀλίγα τὸν βίον. Philologica. Cod. Vatic. fol. 99.



Ἐπειδὴ σε περὶ ξὺν ὁρῶμεν ἅπασαν. Philologica. Cod. Vatic. fol. 103.  
Γινώσκοντες οἱ πολλοὶ με φιλοῦντα. Laudat bellicam ejus virtutem.  
Cod. Vatic. fol. 107.

Οἱ πολλοὶ με τὰ μέγιστα δύνανται πρὸς σοὶ. Commendatitia. Cod.  
Vatic. fol. 190.

Ἐγὼ δὲ τὸν Ὀμηρικὸν &c. Philologica. Vatic. Cod. fol. 219.  
Μεγάλῳ Δρουγχαρίῳ.

Μακρὸς ἤδη ὁ χρόνος, ἐξότου σοι. Encomiastica. Cod. Vatic. fol. 111.

Ὁ μὲν κοινῇ τῇ τῶν ἀνθρώπων. Encomiastica. ibid. ἐν πέθοις ἀνθρώ-  
πων ἐδούλευεν αἰδῆς. Encomiastica. Cod. Vatic. fol. 113.

Μεγάλῳ Λογοθέτῳ

τὸν μὲν ἐμὸν εἰς τὸν ὁμώνυμον ἔρωτα. Philolog. Cod. Vatic. fol. 125.

Τοὺς τῶν Αἰγυπτίων ἱερογραμματ. Philolog. Cod. Vatic. fol. 164.

His addenda epistola πρὸς κλητικὴν πρὸς ἀστρονομίας, de qua supra,  
in opusculis Astronomicis. Cod. Vatic. fol. 123.

Μεγάλῳ Οἰκονόμῳ vide supra, in ΒΕΚΩ.

Μεγάλῳ Περιμικηρίῳ

πάλαμ μὲν ἠνεγκεν ἡ τὰ μέγιστα πάλαμ. Philog. Cod. Vatic. fol. 162.

Μητροπολίτῃ Ἀπρῳ, πρὸς τῶν ὑβερζόντων τῷ ἀστρονομίαν. Vide supra in-  
ter Astronomica.

Μητροπολίτῃ Θεσσαλονίκης. Vide supra in ΓΛΑΒΑ.

ΜΗΤΡΟΦΑΝΗ.

Ἀπαλλάξαντ<sup>Θ</sup> Ἀλεξάνδρου πάλαμ. Philologica, & de Imperatore  
carptim. Cod. Vatic. fol. \* 113. & fol. 196.

ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΩ, Vide supra, in ΑΘΑΝΑΣΙΩ.

ΠΕΠΑΓΩΜΕΝΩ (ΝΙΚΟΛΑΩ.)

περὶ τῶν ἐλθουσῶν αὐτῷ τετρατολογιῶν, τῶν μὲν ἀνωθεν ἐκ Τραπεζοῦντος,  
τῶν δὲ κάτωθεν, ἐξ Ἰταλίας. Edita exstat, Hist. Byz. lib. IX.  
cap. XI. Exstat etiam in Cod. Vatic. fol. 17. Initium: ὁπόσας  
τῶν λεγομένων νοῦν ἡγεμόνα προβάλλετα.

Ὅσον εὐφραίνεις χαριζόμεν<sup>Θ</sup> μὴ ζητοῦσι. Familiaris. Cod. Vatic.  
fol. 129.

Πρωτοβεσταρίῳ.

Διὰ χρόνου σοὶ πρὸς ἡμᾶς πέμπων γράμματα. Familiaris. Cod.  
Vatic. fol. 122.

Πρωτοβεσταρίῳ (τῆς Τραπεζοῦντ<sup>Θ</sup>, τῷ ΛΟΥΚΙΤΗ.) Vide supra in  
ΛΟΥΚΙΤΗ.



πρωτονοταρίω vide supra, in ΛΑΜΠΗΝΩ.

πρωτοσεβάσω.

Σὺ δὲ, ὦ βέλτιστε, ταυτὸν ποιεῖς τὸν μὲν ὑβρισην &c. Philolog. Cod. Vat. fol. 81.

Τῷ Σακελλίῳ τῆς Θεσσαλονίκης.

Ἐγὼ δέ σοι πλέον τῶν ἄλλων θαρρήτας. Familiaris. Cod. Vat. fol. 106. manu recentiori.

Σεβασῶ, Vide supra, in ΚΑΛΟΕΙΔΑ.

Σοφωτάτῳ.

Τὸν Νικοκλέα φασὶν ἐκείνον τὸν Νεοκλέους. Philologica. Cod. Vat. fol. 193.

ΣΥΝΑΔΗΝΩ.

Ἐπὶ παλαιὰ παροιμία Philologica. Cod. Vat. fol. 102.

ΣΩΤΗΡΙΩΤΗ. (τῷ πρωτονοταρίῳ Θεσσαλονίκης.)

Ἐξ ἡμισείας μοι φαίνει χησός. Cod. Reg. 2257. fol. 265.

Τῷ Ἰππικραπέζης.

Σὺ μὲν, ἄριστ' ἀνδρῶν, ἐγκωμίσις. Philolog. Cod. Vat. fol. 97.

Τῷ ὑπάτῳ τῶν φιλοτόφων.

Εἰ σὺ μὲν ὁ ποσούτῳ ἐν ἀνθρώποις ἦρως.

ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΗΝΩ (τῷ θείῳ Ἰ. βασιλέως.)

Αὐτὰρ ἐμοὶ κραδίη καὶ θυμὸς ἐνὶ στήθεσιν ἰάνθη. a) Cod. Vat. fol. 84.

Τοῦτο ἐκείνο τοῦ Ξενοκράτους. Philologica. Cod. Vat. fol. 96.

Φιλοσοφωτάτῳ. Vide supra, in ΙΩΣΗΦ.

ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ.

Τὴν b) μὲν παροιμίαν, αἰεὶ τι διβύη. De Astronomia. Cod. Vat. fol. 190.

Exstant præterea Epistolæ aliquot, ad Anonymos scriptæ. Earum hæc sunt initia:

Ἄλλω μὲν ἴσως πρὸς τὰς νῦν ἀποβλέψαντι τίχας. Brevissima. Philolog. Cod. Vat. f. 154.

Ἐἶσα τῇ φύσει πρότερα. Philolog. Cod. Vat. fol. 105.

Ἐμοὶ δὲ εἴ τις φιλίαν οὔσαν. Philolog. Cod. Vat. fol. 95.

Ἐτέροις δίδοναι τρυφᾶν, ἡμῖν δ' ἀνθρακας τοὺς θησαυροὺς ἀποφαίνειν. Cod. Vat. fol. 195.

Rr 3

ιδού

a) Laudat illum, quasi Insulæ alicujus Servatorem. An Cretæ?

b) Idem est initium atque orationis ab Irene Augusta habitæ apud Matthæum filium. Hist. Byz. lib. XVI.



- Ἰδοὺ σοι καὶ ἕτερον ἦκει Διάκονον. Cod. Vat. fol. 206.  
 Ὁ ἀριθμὸς τῶν στίχων δυοῖν συνεχ. Cod. Vat. fol. 154.  
 Οἷον εὐωδίας πρὸς τὸν αἶρα χειρείτης a) Cod. Vat. fol. 204.  
 Ὁ παρὼν οὐτὸν, ὥσπερ ἐφόλκιον. Cod. Vat. fol. 206.  
 Ὅτι δὲ τῷ λαμπροτάτῳ τοῦ βασιλέως ἡμῶν b) Cod. Vat. fol. 217.  
 πένης ὁ παρὼν καὶ δυνάμει. Brevissima, Cod. Vat. fol. 194.  
 Σὺ δ' ἐγχώριον οἶμαι τῇ Διανόια. Philologica, Cod. Vat. fol. 98.  
 Τὸ μὲν πρὸς ἄνδρα. Cod. Cæsar. 174.  
 Τὸ μὲν ὑπὲρ τοῦ παρόντος λέγειν. Brevissima Cod. Vat. fol. 206.  
 His addatur Epistola, πρὸς στρατηγοῦ πινθίου Φαύλου, κακῶς c) τῆς  
 πύλεως Διατιθέντ. Cod. Cæsar. Theolog.

In eodem codice Cæsareo exstant Epistolæ duæ, scriptæ à Gregora; quarum Nesselius nec inscriptiones, nec initia declaravit.

Hactenus Catalogus operum Gregoræ Boivinianus. Nunc *Historiam* ejus *Byzantinum* paucis adhuc lustrare juvat. Totum opus *Ῥωμαϊκῆς*, ut ipse inscripsit, *ἱστορίας* constat *libris XXXVIII*. Ex his primos *XI. libros* à capta per Venetos & Balduinum A. C. 1204. CPoli & Theodoro Lascari Imperium Nicææ auspicato, usque ad Andronici Palæologi junioris A. C. 1341. defuncti obitum, latine vertit *Hieronymus Wolfius*, qui interpretationem suam A. 1559. dicavit Antonio Fuggero, sed quæ usque ad A. 1562. apud typographum hæsit, unde non est ut ex præfationis scriptæ tempore cum viro Nobilissimo editionem Græcolatinam Gregoræ A. 1559. factum suspicemur. Primum enim Græce ex Fuggeri Codice cum laudati Wolfii versione vidit lucem Basil. ex Jo. Oporini officina A. 1562. fol. Falliturque Clarissimus Boivinus, qui hanc editionem latinam appellat, cum sit *Græcolatina*. Certe est mihi hæc scribenti Græcolatina illius anni in manibus: nescioque an præterea latine separatim eodem anno ex Wolfii versione viderit lucem, cum Catalogus quoque Bigotianus p. 56. latinam Anni 1562. fol. memoret. Addidit vero Wolfius præter

a) Vide supra, inter Astronomica.

b) Significat se semper erga filiam Imperatoris probe affectum fuisse: cujus rei signa erant tot Proœmia operum suorum, eidem nuncupata.

c) Legendum τὰ τῆς π.



ter paucas p. 271. 272. castigationes suas, etiam latine excerpta quædam ex Pachymeris Historiarum libris XIII. nec non Laonici Chalcocondylæ decem libros integros ex Conradi Clauseri versione. Eandem putat esse editionem Hanckius p. 599. quæ rescissis primo & ultimo foliis, novisque in eorum locum suppositis profitetur lucem vidisse Colonia Planicianæ 1616. fol. cum cæteroqvi per omnia eadem sit cum Basileensi, & easdem mendas referat. Ab eo tempore una cum Zonara, Annalibus Nicetæ Choniata, \* & Chalcocondyle prodierunt latine Paris. 1567. fol. Francof. 1568. & 1587. fol. tum Græce & latine Genev. 1615. fol. *Italice* interprete Ludovico Dulci, accurate Augustino Ferentilli, Venet. 1569. 4.

Post Wolfium felicibus auspiciis animum ad expoliendum Gregoram, Cangio hortante, appulit laudatus Joannes Boivin, qui Paris. 1711. fol. è typographia Regia non modo libros illos undecim priore tomo longe dedit meliores, sed etiam posteriore alios tredecim antea ineditos adjunxit, quæ Historiam producunt usque ad A.C. 1351. Græca librorum priorum XI. recensuit & supplevit è Codice 2558. Bibl. Regis Christianissimi, ante captam à Turcis CPolin scripto, & Pachymeris quoque Historiam complectente, sed eo quo Wolfius est passim integrior, atque tum alia tum tria illa fragmenta complectente, quæ Dionysius Petavius à Frontone Ducæo accepta primus vulgavit & Nicephori Patriarchæ breviario Historico subjunxit Paris. 1616. 8. Rursus, inquit Clariss. Boivin, *in eo ipso Codice hoc notatu dignissimum est, quod quæ Gregoras libris quatuor postremis plurima inseruit, variis temporibus à se elucubrata, ea fere omnia ibidem desint, sic autem suis quaque locis recisa fuerint, ut narrationis contextus nullo hiatu abruptus sit, sed omnibus partibus apte coherentibus integer & continuus procedat. Id Gregoræ ipsius judicio factum velim: neque à vero abhorret, eum primo editionis amore refrigerato suum opus recognovisse, ac ea quæ ostentandi ingenii causa assuerat, monodias, orationes, aliæque id genus rescuisse. Vereor tamen, ne & gloriæ paulo avidior eos pannos, in prima scriptione omissos, repetito deinde opere*

\* Zonaram & Nicetam, antequam Gregoræ libris manum admoveret, idem Wolfius latine transtulit, ut ipse in Epistola ad Antonium Fuggerum: *Sed cum è Zonara velut salebris eluctatus in Nicetæ Acominati Choniata planiciem & quasi variis flosculis vernantia prata pervenissem, - - Quo opere absoluto - - ecce præter omnem expectationem à te offertur Nicephorus Gregoras.*



*opere intertexuerit.* Idem præterea usus Codice Regio 2078. quem libros primos quatuor complexum ait parū ab editis differre nisi quod in librorum & capitum divisione discrepat. Monodias libri decimi initio, castigavit ex Codice Colbertino 4950. *cujus, inquit, nobis copiam fecit Vir quam doctus tam amabilis Stephanus Baluzius.* Lectiones è Codice Vaticano descriptas accepit à Nobilissimo Viro Frid. Rostgaard. Exstant quoque inter MSS. Græcos Codices Bibl. Segvierianæ libri XI. primores ex Nicephori Syntaxi Historiæ Romanæ. Sed negat Boivinus sibi tunc aditum patuisse ad illam Bibliothecam, quæ hodie est illustrissimi Ducis Coislini, Episcopi Metensis, & liberius aditur neq; amplius pro thesauro abscondito jacet occlusa usibus & desideriis eruditorum. Latinam Wolfii versionem passim emendavit & ad Græca diligentius \* *exegit*, libros capitibus & minoribus sectionibus divisit, capitibus præfixit argumenta, nomina Imperatorum de quorum rebus sermo est & Annorum Christi in ora libri vel summis paginis annotavit, notasque breves ubi opus fuit adjecit, uberioribus ad calcem Tomi secundi subjunctis.

Libris sive λόγοις illis undecim absolvitur prima pars, sive ut in Codice MS. Vaticano appellatur *πρῶτον βιβλίον*, nam in illo habentur libri ab XVIII. usque ad XXXVIII, & liber XVIII. inscribitur *δευτέρη βιβλίη λόγων*. Libros vero tredecim, hoc est XII. usque ad XXIV. de rebus per decem annos à 1341. ad 1351. sub Imperio duorum Principum Palæologi & Cantacuzeni gestis, primus idem doctissimus

\* Boivinus in præfat. *Gregoras multijuga eruditionis & artis Rhetoricæ ostentator, sæpe aberrat à proposito, & ad ea quæ parum aut nihil ad rem pertinent, digreditur. In iis πορρέγοις mirum est quam sit verbosus. Ea Wolfius rebus magis quam verbis intentus breviora facere instituit. Itaque & luxuriantia compescuit, & quæ omnino redundabant, suppressit. Ego vero facturum me opera pretium putavi, si auctoris Græci vestigiis inhaererem, atque ejus verba lectoribus si minus annumerarem, saltem religiose & fideliter appenderem, quæ ut opinor optima est ratio interpretandi. In quibusdam etiam à vero sensu deflexisse mihi visus est interpretes doctissimi, aut sententiam auctoris obscure & contorte expressisse. Nihil dico de minoribus vitiis, quibus nullum opus, quantumvis tersum & limatum, carere omnino potest: quæ quidem vitia ut plerumque nos in lucubrationibus nostris fallunt, ita in alienis vix unquam fugiunt. Equidem eos navos corpori alioquin egregio inspersos, ut eximerem sedulo operam dedi: nec me ea re injuriam Wolfio fecisse arbitror, sed de eo bene meruisse ajo & contendo. Nec enim quia illum identidem lapsus corrigo, idcirco me vel doctiorem statuo, vel diligentior; neque ei propterea detrachere ausim hærentem capiti multa cum laude coronam.*



mus Boivin Græce cum versione sua vulgavit è duplici Apographo Codicum Vaticanorum, uno Bibl. Regiæ 2079. emendatius scripto, qui sex libros (XII. nempe usque ad XVIII.) continebat, altero septem cæterorum librorum à Jo. Vivantio Româ Lutetiam allato valdeq; mendoso, sed de cujus locis plerisq; dubiis Codices Vaticanos à viris doctis Zaccagnio & Delmiro consuli curavit. *Disputationem Gregoræ cum Nic. Cabasila & Anonymo de Palamæ erroribus*, quæ A. C. 351. post Synodum Palamiticam habita est, & in hoc opere ab initio libri XXII. usq; ad XXIV. fere medium exstat, exhibet cum versione latina & notis *Claudii Capperonerii*, Licentiatii Theologi Parisiensis. Præter annotationes porro suas in quibus inedita varia, Boivinus etiam Cangii notas postumas addidit ad libros Gregoræ septendecim.

Librum XII. & quinque deinceps continuos, sæviente in Acindynianos persecutione scripsit Gregoras, nondum tamen domo inclusus, imo ut editori videtur, ante habitam A. 1351. Synodum Palamiticam. Librum XVIII. & novem deinceps continuos jam domi manere jussus & Monachis custodibus obsessus composuit Julio & Augusto mensibus Anni 1352. tanta celeritate ut vix dies quadraginta ei scriptioni impenderit, quemadmodum in illius vita Boivinus observat, qui præterea pollicitus est *tertio Tomo* edere libros operis reliquos quatuordecim à XXV. usq; ad XXXVIII, Historicos quidem octo, in Anno 1357. ineunte desinentes, & dogmaticos sex, ex apographo Codicis Vaticani, quos recepta jam libertate, variis temporibus videtur condidisse, ut eidem Boivino monitum in notis pag. 783.

*Tomus quartus*, præter Poëma ingens Græco barbarum de bello sacro, item de Constantinopolitanis, Peloponnesiacis, & Neapolitanis Francorum expeditionibus, selecta variorum opuscula continere debet, ea scilicet quæ Nicephori Gregoræ Historiam possunt illustrare, in quibus erunt

1) Narratio *Nicetæ Choniatae* de statuis CPolitanis, quas Latini capta Urbe confractas, in monetam conflaverunt. Cujus narrationis ex Codice Bodlejano descriptæ copia Boivino à Viro Clariss. Jo. Ernesto Græbio facta est.

2) *Theodori Lascharis* Orationes duæ, Encomium Patris ejus Joannis Ducæ Imp. & Laus Urbis Nicææ, ex Codice Regio.

3) Testamentum *Arsenii* Patriarchæ, editum à Cotelerio. T. 2. monument. p. 168.

S s

4) A-

Libri 5ti Pars Altera.



4) *Athanasii* Patriarchæ ad Seniores Andronicum Epistolæ & relationes selectæ, ex Codice singulari quem Bibliothecæ Regiæ cum aliis multis nuper donavit C. Maur. Tellerius, Archiepiscopus Dux Remensis.

5) *Manuelis Philæ* Poëma Historicum de Michaëlis Glabæ rebus gestis, ex alio Cod. Regio (olim Telleriano) descriptum.

6) *Tomus Pseudo Synodi Palamitica*, editus à † Combessio.

7) Excerpta ex scriptis *Nicephori Blemmydæ*, *Gregorii Cyprii*, *Theoduli Rhetoris*, *Nicephori Chumni*, *Barlaami*, *Acindyni*, *Palame*, *Nicolai Cabasile*, *Philothei Patriarchæ*, *Medici Taronitæ*, *Cantacuzeni*, *Demetrii Cydonii*, ipsius *Gregoræ* & aliorum, omnia paucissimis exceptis anecdota.

Fuere & nonnulla falso adscripta Nicephoro Grægoræ ut *somnium Propheticum*, quod ex Philothei Patriarchæ antirrhetico XII. Cod. Reg. 1996, fol. 279. Græce & Latine Boivinus vitæ Nicephori inseruit.

*Gregoræ vitia*, inquit idem vir doctissimus, (neque enim ejus scriptoris tam inepte sum fautor, ut nulla habuisse eum contendam) maxime conspicua hæc fuerunt: *Asper*, *austerus*, *pertinax*, *Principes æque ac privatos linguae petulantia* offendit. *Philosophus*, *animo haud imperavit*. *Historicus*, *partium affectum non exuit*: gloriæ denique cupiditate & amore sui ipsius nimio laboravit. Plura in stilo reprehendenda: in primis *κακοζήλεια*, seu ambitiosa elegantiae affectatio; poetica verborum luxuries, figura insolentes, hyperbata; crebra non modo verborum sed & sententiarum repetitiones. Quod si conferendum exemplum est, in libris ejusdem argumenti Historicis Cantacuzenus longe præstat. In Chronologia tamen Gregoras diligentior, immo apud Cantacuzenum ferme nulla. Cantacuzenus quædam videtur consulto omisisse, quæ Gregoras haud prætermisit - Cantacuzenus solas quodammodo res Byzantinas, noster etiam externas Historia sua complexus est. Uterque igitur legendus, & alter ex altero supplendus.

Elogia ab editore Tomo primo præmissa, maximam partem constant Græcis ineditis antea monumentis, ut sunt Epistolæ *Georgii*

\* *Lapithæ*, *Lampeni Tarchaniotæ* protonotarii, *Demetrii Cydonii*, *Athanasii Lepantbreni*, *Bryennii* sacello præfecti, *Zaridæ*, *Theodori Cutula*, *Balsamonis* & *Acindyni* \*\* ad Gregoram Epistolæ è Codd. Vaticanis,

† Auctar. noviss. T. 2. p. 135.

\* è Cypro. Confer Allatium de Georgiis p. 343. seq.

\*\* Thessalonicæ datæ sunt Epistolæ *Acindyni*, *Demetrii*, *Athanasii*, *Bryennii*, *Theodori Cutula*, & *Theoduli Magistri*,  
ejus-



eiusdem Acindyni ad eum Iambi, *Gregorii Palamæ* ad *Nomophylacem* & *Demetrii Cydonii* ad *Philotheum Patriarcham* Epistolæ è *Codd. Regiis*: Ex *Philotbei* Patriarchæ antirrhetico XII. & *Jo. Cantacuzeni* initio antirrheticorum de lumine Thaborio adversus Prochorum. Exhibet etiam Græce Epistolam Scholastici *Theoduli Magistri* ad Gregoram, quæ incipit καὶ πάλαι μὲν ἔγωγε Hanc Græce & Latine cum Epistola Gregoræ ad Theodulum cujus initium πολλοί μοι τὴν σὸν ἐμῆνυσσεν τρόπον, Græce & Latine jam vulgaverat V. C. *Laurentius Normannus* inter alias *Theoduli Monachi* ( qui sub Thomæ Magistri nomine magis innotuit ) Orationes & Epistolas. Upsal. 1693. 4. Memorat etiam *Boivinus* Matthæi Ephesii & Nicolai Pepagomeni ad Gregoram Epistolas, versusque sed parum elegantes *Theodori Metochitæ*, sed apponere omisit.

In notis plura ante inedita fragmenta vel monumenta referuntur, ut Proœmium Nicephori Gregoræ, præmissum demonstrationi de Paschate (è *Cod. Vaticano.*) pag. 769. & Epilogus pag. 770. Ejusdem Epigramma in *Theodorum Metochitam* 773. Versus quidam ex *Theodori Metochitæ* εἰς τὸν σοφὸν Νικηφόρον τὸν Γρηγορεῖν ὑποθήκας καὶ περὶ τῶν οἰκείων σωμαγμάτων 767.

Fragmenta ex *Catalogis MSS. Imperatorum CPol.* p. 749.

Ex *Blemmydæ* Oratione ὁποῖον δεῖ εἶναι τὸν βασιλέα. 749.

Ex *Gregorii Cyprii* encomio *Andronici.* 752.

Ex variis *Nicephori Chumni* scriptis pag. 751. 753. 754. seq. 759. 761. 763.

Ex Poëta Græcobarbaro 753. 761. 762. Ex *Niceta*, 766.

*Maximi Planudæ* Epigrammata de templo S. Andreæ à *Theodora* instaurato, 754.

De *Athanasii Patriarchæ CPol.* scriptis 755. seq. 757. seq. 758. 760. seq. ubi abdicationis formula, & 763.

Ex *Theoduli Rhetoris* oratione pro *Chandreno* pag. 759. seq. pag. 761. 762.

*Pachymeris* ἐκφρασις τῆς Αὐγασσεῶν 764. seq.

*Gregorii Palamæ* περὶ προσευχῆς, κεφάλαιον cum *Claudii Capperone-rii* versione pag. 776.

*Hippocratis Medici* & magni Ducis *Apocauci* imagines ex antiquo *Codice Regio Operum Hippocratis*, cum versibus Græcis in eorum laudem. 777. seq.



Ex Philothei Patriarchæ Antirrhetico lib. XII. pag. 786. Ex libro I. p. 792. 798.

Versus Oraculorum Caldaicorum laudati à Jo. Laurentio Philadelphienſi Lydo, qvi in editione Obſopocana deſiderantur 786.

Excerpta ex Epistolis Gregorii Palamæ ArchiEpiscopi Theſſaloni-  
censis 787. ſeq. Epistola ejus ad Auguſtam, Annam Palæologi-  
nam, integra, qvam Boivinus putat fundamentum fuiſſe initæ ab  
Auguſta cum Palama adverſus Patriarcham (Jo. Calecam) ſocie-  
tatis 788.

Ex Palamæ Oratione adverſus Jo. Calecam Patriarcham 789. 790. De  
aliis Palamæ ſcriptis in Bibl. Reg. pag. 805. ſeq.

Notitia de Opere Nicephori Patriarchæ pro imaginibus qvod Theo-  
doro Grapto tribuitur in Codice antiqviffimo, unde decepti Can-  
tacuzenus, Gregoras, Philotheus, Jo. Cypariſſiota & alii p. 793.  
titulus libri: Ἡ ἐν ἁγίοις πατέρος ἡμῶν καὶ Ἀρχιεπισκόπου γνωμένῃς  
Κωνσταντίνου πόλεως Νικηφόρου λόγῳ ὑπὲρ τῆς ἀμωμότητος καὶ καθαρότης  
καὶ εὐλικρινέως ἡμῶν τῶν Χριστιανῶν πίστεως, καὶ κατὰ τῶν δοξαζόντων εἰδώ-  
λοις περὶ κεκυνηκέναι. Vide de hoc opere ſupra p. 297.

Eusebii Epistola ad Conſtantiam, 795. ſeq. de qua ſupra p. 102.

Theodori Grapti locus è Cod. Regio ſuppletus 796.

Subſcriptio Calligraphi Leonis Cinnami in Codice Regio 2951.  
pag. 804.

## INDEX SCRIPTORUM, aliorumqve qvorundam in Nicephori Gregoræ Historia Byz. memoratorum.

*Ad numeros librorum capitumque, & ad paginas editionis Boiviniane.*

*Tomus II. incipit à pag. 353.*

**A**cademia 200. 205. 206. 211. 289. 292. 565. Platonica 354.

Acindynus XVIII. 8.

Ægyptii circulatores VIII. 10.

Æschylus Prometheo 235. 644.

Æſopi Phrygii dictum, ex terra lacrymis macerata hominem forma-  
tum, XVI. 4. fabula de lupa & agno 640. 650.

Anacharſidis dictum, κρείσσον ἓνα φίλον κεκτῆσθαι πολλῶν ἀξίων, ἢ πολ-  
λὰς ἀξίας μηδενός 382.

Anaxa-



Anaxagoras 207.

S. Andreae Monasterium 109. 161.

Andronici Palæologi senioris, Imp. in vectiva in Historicos maledicos. lib. 1. cap. 1. Sortibus Biblicis utitur, & de pace ineunda dubius, Psalterium consulit, & in loco Psal. LXVII. 15. acquiescit. VIII. 11. pag. 220. Nepotismetu ad imaginem Deiparae confugit. IX. 6. ab eodem Nepote detrusus Imperio, dictus est Antonius Monachus IX. 8. Ejus Oratio in Nepotem, apud Patriarcham Esaiam & Pontifices. IX. 3.

Andronici nepotis Oratio ad internuncios ab avo missos. IX. 2. ad milites IX. 4. in conjuratos XI. 2. Oratio in Synodo contra Barlaamum habita. XI. 10. Gregoram consulit moriturus, num astra Medicorum curationi suffragentur XI. 11.

Antiocheni Patriarchæ decreta & literæ contra Palamam 562.

Antigonus τῶν Ἀλεξάνδρου Διαδόχων ὁ κρείπτερος Eumenem dolis vincit 306.

S. Antonii festum 283. templum in urbe Nicæa. 26.

Apollinaris hæreticus 714.

Apophthegma Sapientis, mirantis non quod navigasset aliquis, sed quod bis navigasset. XII. 6. Thaletis vel Platonis, beatum se prædicantis quod non Barbarus natus esset sed Græcus. VIII. ult. Imp. Cantacuzeni, rebus ex voto fluentibus, νῦν ἐμοὶ ἡ Φεὶν χρεών, ὅτε τὰς ἄλλας μεθύειν ἀνάγκη IX. 8. Egyptii Regis, filiorum suorum calamitatem majorem agentis lacrymis IX. 10.

SS. Apostolorum Templum 494.

Aristotelis de DEI substantia & operatione, sententia. 683. de mente perfecta 684. Aristotelicæ lingvæ labyrinthi 293.

Arius 707. 714. Ariani 578.

Arsenius Patriarcha CPol. III. 1. IV. 4. &c.

Arsenii sectatorum Ἀρσενιατῶν schisma 77. 101. 160. 161.

Afanis oratio ad Matthæum Cantacuzenum sororis filium XVI. 2.

Astrologus Gallus 453. 483.

S. Athanasius 604. 610. 671. 672. 677. 680. 684. 708. 710. 714.

Athanasius Patriarcha CPol. VI. 5. 7. & VII. 1. 9.

Athanasius Patriarcha Alex. Constantinopolitanum perstringit fabel-la de fele alba in vas atramentarium lapsa & habitum adeo indu-



- ta Monachalem , & tamen ingenium suum subdolum carnis-  
que cupidum adhuc retinente VII. 1.
- Athanasius Gregoræ adversus Palamam socius. ejus elogium XVIII.  
5. pag. 562. Athanasius ni fallor Lepanthrenus, cujus ad Gre-  
goram Epistolam Boivinus edidit.
- Attalus Trojanus, Trallium conditor. V. 5.
- Ἀττικὸς παντὸς ἐναργέστερον πέπλος τὰς σαῖς ἀρεταῖς Διαγράφων 204.
- Barlaamus advena Calaber 567. ἤσκητο πρὸς Λατίνων δογματικὴν σοφίαν.  
343. Λαζινόφρων 570. inde Græcis invisus 579. Dionysii Areo-  
pag. & μουσικῶν τῆς ἐκκλησίας δογμάτων ἐρμηνεύς 581. Monachos  
oppugnat 344. Palamæ adversarius, in Synodo A. C.  
MCCCXLI. damnatur. ibid. Tomi adversus eum promulgati  
memorantur. 570. &c.
- Basilii Magni 314. 315. 454. 587. 603. 609. 610. 620. 621. 646.  
649. 650. 659. 675. 680. 684. 703. ἐν τῷ περὶ πίστεως λόγῳ 483.  
antirrhetica contra Eunomium 598. ἐν τοῖς πρὸς Ἀμφιλόχιον 638.
- Beccus Chartophophylax, atq; inde Patriarcha CPol. V. 2. VI. 1. 2.
- Nicephorus Blemmydes πολλὴ τῇ σοφίᾳ ἐξησκημένῳ, ὁπόσῃν τε Ἑλλή-  
νων ὑμνῶσι παῖδες καὶ ὁπόσῃν οἱ τῆς κατ' ἡμᾶς ἐκκλησίας πρεσβύτεροι καὶ  
ῥήτορες ἐς ἡμετέραν ἀφελείαν πρῆξῃσαν 27. Patriarchatum CPol.  
oblatum sibi recusat 31. θείων γραφῶν ἐμπειρότατ' ὅς οὐλοῦν δε-  
δωκὼς ἑαυτὸν, ἤρξατο συλλέγειν πολλὰς τῶν θείων γραφῶν μαρ-  
τυρίας, συγκροτεῖν δοκῶσας τῷ τῶν Λατίνων δόγματι. 78.
- Bogomili & Massaliani circa montem Atho 448. 550.
- Britanniæ Episcopi 574.
- Byzas Byzantii conditor VIII. 5.
- Cabasilas Gregoræ amicus, postea Palamæ sectator, à Gregora oppu-  
gnatur 644. seq. 661. seq. 697. 715. 716.
- Cæsar à Bruto & Cassio occisus 108.
- Callistus ex Atho monte in Patriarchæ CPol. dignitatem evectus.  
547. 658. seq.
- Cambyses Persarum Rex ex Rege Ægypti capto, flendi causam ro-  
gat 274.
- Jo. Cantacuzeni Imp. Orationes XII. 3. 5. 6. 8. XIII. 8. XVI. 4. XVII.  
4. XVIII. 8. Epistola ad Joannem Patriarcham XV. 3.
- Lucretius Catulus & C. Marius Cimbros & Teutones profligarunt. 19.
- Chalcedonensis Concilii canon duodevigessimus 248.



- Chaldæi 22. 23. 53. Chaldæorum oracula 454. sapientia 201. 276.  
imperium 360.
- Charondas Catanæus, conditor Reip. 500. & legislator Siculorum 695.
- Chilas Ephesi Episcopus 108. 109.
- Jo. Chrysostomus 132. 604. 636. 681. 803.
- Nicephorus Chumnus, Caniclei præfectus, vir sapiens & qui sub Andronico seniore plurimum valebat pag. 147. filia ejus Eulogia nubit Joanni Andronici & Irenes filio, sed non diu post sine liberis defuncto. ibid. seq.
- Clemens S. Petri successor 312.
- κληρικός βασιλικός, Imperatorius clerus 306.
- Jo. Climacus ὁ τῆς ἀσκητικῆς ὑποστάτης κλίμακ 604.
- Clithenes ex quatuor tribubus decem fecit apud Athenienses 500.
- Codices MSS. venditi à Turcis Nicæa potitis 282.
- Concilium Atramyttenum, quod judicium de dissentium scriptis igni permittit, flammis utraqve in cineres redigentibus 101.
- Ephesinum 313. 642.
- Generale quartum 582. 248.
- Generale sextum seu Trullanum 248. 565. 582. 608. 652. ἡ βίβλος τῶν πράξεων τῆς θείας καὶ οἰκουμενικῆς ἑκτῆς συνόδου 574.
- Conciliorum Generalium acta 604.
- Concilia Iconomachorum λεησινικά 600.
- Concilium contra Arsenium Patriarcham. XV. 4. contra Barlaamum, in templo S. Sophiæ XI. 10. contra Beccum VI. 2. contra Bogomilos & Massalianos XIV. 7. contra Joannem Patriarcham XV. 9. contra Isidorum Patriarcham XV. 10. Synodus Palamitica. libro XVIII. XIX. XX. XXI. λεησινική 560. 684.
- Cosmas melodus. 696.
- Critobulus cum Florentio in dialogo Gregoræ loquens inducitur 343.
- Cræsus à Cyro victus 93. 191. 279.
- Cylonium scelus 499. 684.
- Cypriorum & Rhodiorum Epistolæ adversus Palamam memorantur 494.
- S. Cyrillus 684.
- Cyrus Persarum Rex 35. 93. 191. Cyrus junior Darii & Parysatidis Filius 115.
- Jo.



Jo. Damascenus 613. 668. 673. 674. 681. 711.

Daniel Cyzici Episcopus 108. 109.

Darius Persarum Rex 115. 306. 360. 508.

Darii Codomanni qverela qvod beneficio in mōrte affectus gratiam referre non posset 646.

David Propheta 112. 163. 599. ejus κινύεα 208. βίβλοι. 716. Ejus verba qvædam 315. 657. &c.

Debrorum Macedonia Episcopus, Metropolitano primæ Justinianæ subjectus 99. 100.

Delphorum Theologi 319. laurus 199. tripus 92.

Demetrius Martyr 242. ejus festum 380. templum CPoli 542.

Demetrius Poliorcetes, Antigoni F. 70.

Democritus Philosophus 230. 601.

Demonactis Rhetoris χαρίεντα ἀποφθέγματα 204.

Demosthenes 206. à Philippo Rege ob fidem Patriæ præstitam celebratus 254. ejus dictum *consilia ex eventu judicanda* reprehenditur 365. lucernas Demosthenis redolentia 211.

Dercyllidas, Lysander & Lacedæmonii Harmostæ qvibus tributa pendere Attici & Bæoti coacti 129.

Dexius Gregoræ amicus & contra Palamam socius, ὃς λόγῳ καὶ δρετῇ τὸν βίον αἰεὶ κοσµῶν, ἔδειξε καὶ νῦν ἐν τοῖς ὑπὲρ εὐσεβείας ἀγῶσιν ἔδα-  
µῶς ψευδοµένην ἔχων τὴν κλήσιν 562.

Diasia, festum Atheniensium in honorem Jovis 233.

Diogenes Cynicus laudatus ab Alexandro M. 438. ejus dolium 508. dictum, gloriam contemptu ejus facillime comparari 645.

Dionysius Sicilia tyrannus 458. Platonis adventu regia ejus pulvere impleta, i. e. ad Geometriæ studium frequentandum adducta 319.

S. Dionysius Areopagita 593. 680. 687. 688. 692. 693. 696. 698.

Dioscorus ArchiEpisc. Alex. 642.

Dorica harmonia 194. 195. 449.

Doxologia sacra 55.

Gregorius Drimys, Palamæ Magister à Gregora reprehenditur XIX. 1. pag. 578.

Dyrrhachii Episcopus ὁ πάνυ, ὃς πολιᾷ βίῃ, καὶ σωέσεως ὀξύτητι, καὶ μεγαλοφύῃ γνῶμης διέπρεπεν ἐν τοῖς Ἐπισκόποις, λόγῳ τε τὴν δρετὴν κοσµῶν, καὶ δρετῇ τὸν λόγον X. ult.



- Engastrimythus 252. καὶ Βάκχη καὶ Φοιβόληπι 453.  
 Epaminondas 74. 222. 299. 471.  
 Ephectici Philosophi 453.  
 Ephesi δὲ χιϋτης five Metropolita, cui octoginta annos nato ἐπὶ νηθεὶ καὶ  
 κόσμιον εἶδεν, καὶ γλώττης εὐερεφεν ἡχώ, καὶ φιλοσοφία συναυξή-  
 θαισα αὐτῷ, ὅση τε καὶ Ἕλληνας, καὶ ὅση τῆς θείας αὐλῆς 561.  
 Epicurei 453. 496. magistrorum decreta non audent in dubium re-  
 vocare 318. solem pedali esse magnitudine docebant 608.  
 Esaias Patriarcha CPol. VIII. 12. IX. 3. 6. 7. 9. 10.  
 Per sacra Evangelia juratum 196. 363.  
 Eudocia Palæologina. infra in Hypatia.  
 Eugenii porta, CPoli 101. 170.  
 Eumenes Antigoni dolis circumventus 306.  
 Eunomius hæreticus 598. 696. 714.  
 Euripides 190. 397. Poëta sapientissimus 191.  
 Eusebius τῶν ῥτε λογίων ὁ πρῶτος. 591. ejus contra imagines. ibid.  
 seq. 598.  
 Fabula de fele in atramentarium sutorium prolapsa. Supra in Atha-  
 nasius Patriarcha CPol. Fabula de ave divinatrice & aucupe.  
 413. fabula Attica five Græcanica 210. 625. 660.  
 Favorinus Philosophus 519. (642.  
 Flavianus Patriarcha CPol. in Synodo Ephesina à Dioscoro occisus.  
 Florentius dialogus Gregoræ contra Barlaamum XI. 10.  
 Ganimetropolita 561. seq.  
 Gentilium dicta SS. Patribus consonantia 682. seq.  
 Georgius Cyprius, vide Gregorius.  
 Georgius Larissæus, hæreticus Bogomilus 450.  
 Georgii Martyris imago 187.  
 Gerasimus Monachus, Patriarcha CPol. VIII. 2. & 6.  
 Grmanus Patriarcha CPol. ante Arsenium, ἀνὴρ συνετὸς καὶ δρετὴ καὶ  
 λόγῳ τὸν βίον κοσμήσας III. 1.  
 Germanus ex Episcopo Adrianopolitano Patriarcha CPol. post Arse-  
 nium IV. 4. & 8.  
 Germanus Heracleæ Thraciæ Metropolitanus 100.  
 Gibellinorum & Gvelphorum (Γέλφων καὶ Γεμπλίνων) factiones.  
 VIII. 1. pag. 176.



Joannes Glycys Patriarcha CPol. VI. 8. VII. 11. ejus testamentum VIII. 2.

Theodorus Graptus 591. 596. seq. 684. 715. ejus laus & libri adversus Iconomachos (qui tamen Nicephoro CPolitano erant tribuendi) 712.

Nicephorus Gregoras Glyceos Patriarchæ auditor VII. 11. Testamentum ei scribit VIII. 2. Theodorum Metochitam officiis colit & solatur VIII. 5. in Choræ monasterio ab eo collocatus VIII. 5. Philosophiamque & Astronomiam ab eo edoctus VIII. 7. Epistolis & versibus ab eo honoratus & doctrinæ veluti heres institutus filium & filiam ejus vicissim instituit. VIII. 5. Chartophylacis dignitatem repudiat VIII. 9. & Patriarchalem dignitatem. XVIII. 1. de Paschate disputat. VIII. 13. vitam Joannis Heracleæ metropolitani avunculi sui scripsit IX. 7. vanas prædictiones refellit Epistola ad amicum IX. 11. & Astrologos. XIV. 8. Monodia in obitum Andronici senioris. X. 1. junioris. XI. 11. in Theodorum Metochitam X. 2. Oratio consolatoria apud Andronicum juniorem de obitu matris ejus. X. 6. Laicus à Joanne Patriarcha advocatur ad disputandum cum Episcopis latinis X. 8. Ejus Dialogus Florentius sive de sapientia. X. 10. Synodo contra Barlaamum licet invitatus non interfuit. XI. 10. Patriarcham inter & Palamam arbiter constitutus, Palamæ dogmata damnat XV. 7. XVI. 5. XX. 1. &c. habitum Monasticum induit, aulæque valedicit. XVIII. 4. post Synodum Palamiticam domo includitur XXI. 4. durior premitur custodia. XXII. 2. XXIV. pag. 716. Disputatio cum Cabasila lib. XXII. sq. à pag. 661. Oratio apud Cantacuzenum. XVIII. 4. apud socios Orthodoxos. XVIII. 5. apud Synodum Palamiticam XIX. 1. Antirrhethici & *σηλιτευτικοὶ λόγοι* 567. 593. 697. 708. 713. adversus Barlaamum, & *ἐξηγήσεις* eorum quæ obscurius sive *χειρῶδες* ab antiquis dicta sunt XVIII. 7. ubi senio jam confectum se innuit. Sermones ejus per Ecclesias in Sanctorum commemorationibus legebantur 716. Discipulus ejus perfidus XII. 3. alii XVIII. 5. non satis constantes XX. 3. Socii ejus etiam ipsi commentarios scripserunt de suis cum Palama concertationibus XX. 4.

Grego-



Gregorius Cyprius, Patriarcha CPol. ὃς τὸν ἐν τῆς γραφῆς εὐγενῆ τῆς  
 ἐλλάδος ρυθμὸν, καὶ τὴν Ἀθηναϊκὴν γλῶσσαν ἐκείνῳ πάλαι πολὺν  
 ἤδη χρόνον λήθης κρυβέντα βυθοῖς, φύσεως δεξιότητι καὶ φιλοπονίᾳ τε-  
 λεωτέρα πρὸς Φῶς ἤγαγε, καὶ οἷον εἰ τινα ἐχαρίσατο ἀναβίωσιν VI. 1.  
 pag. 99. Zelotis suspectus Latinismi pag. 100. male eum habet  
 Becci vividum ingenium & eloquentiæ vis, ἡ τῆς Ἑβέκης γλώττης  
 καὶ Διανοίας ὀξύτης. VI. 2. scripta adversus eum. VI. 4. p. 108.

Gregorius Nazianzenus 316. 319. 483. 574. 578. 584. 587. 601. 602.  
 638. 668. 674. 705. ὁ μέγας ἐν Θεολογίᾳ, ἐν τοῖς περὶ Θεολογίας λό-  
 γοις 313.

Gregorius Nyssenus 314. 621. 696. 713. 714.

Harioli Itali: harioli à Persis oriundi, Colchidem habitantēs: eo-  
 rum prædicta 275. hariolis fides habetur 453. fanaticorum  
 περὶ Φοιβάσμοι 77.

Hecuba Trojana 86. Helicon Musarum 293. Parnassus 66. 154.

Hellanodicæ, iudices incorrupti 213. 311. 505.

Heracleæ Thracicæ Episcopus Patriarcham CPol. consecrat. VI. 1.  
 pag. 100. Vide infra, Severi Lex.

Heracleensis Episcopus Joannes, Gregoræ avunculus IX. 7. Philo-  
 theus, Palamæ θερμὸς Διασώτης 711.

Heraclitus Philosophus 230. 601.

Herodotus ὁ τὰ Περσικὰ συγγραψας 18.

Hierosolymorum Patriarcha 312. 488.

Hispaniæ Rex alicujus scandali occasione, interdicto damnatus à Papa.  
 102. ἐτὶ τοῖς τῶν Λατίνων ἐπιμοτέροις, μὴ κηδεύειν Ῥωμαίοις (non  
 jungere se Byzantinis connubio) πρὶν τὸ ἐνδόσιμον εἰληφέναι τῷ  
 Ἑπάπῳ. ibid.

Hodegetriæ Mariæ sive Deiparæ τῶν ὁδηγῶν Imago, 51. 183. 259.  
 Monasterium 342. 346. 357. templum 333.

Homerus 17. 18. 90. 231. 232. 235. 294. 347. 364. 414. 454. 483. 564.  
 567. Homerus & Plato sapientes quidem, sed μὴ δεξάμενοι τὸν  
 χρυσὸν, ἀπεκηρύχθησαν ὡς αἰρετικοί 659.

Homeridæ Ὀμηρίδαί, qui dictis Homericis delectantur 206.

Hyacinthia, Spartanorum festum 233.

Hymni sanctorum de SS. Trinitate antiquitus cantati in Ecclesia ab  
 Isidoro Patriarcha CPol. aboliti, & in eorum locum, quos re-  
 cens ipse composuit, introducti 521.



Hypatia altera & Pythagorica Theano, proverbium de fœmina erudita (Eudocia Palæologina) 180.

Iconomachi 14. 104. 591. 599. 711. 712. ἄσματα & λόγοι panegyricos non aboleverunt 716. seq. à Palamæ sectatoribus imagines in ignem conjectæ 593.

Joannes Aprenus, Calecas, Patriarcha CPol. X. 7. 8. XII. 2. & 6. seq. XIV. 3. XV. 3. 4. 9. XVI. 4. XIX. 1.

Joannes Beccus vide supra in Beccus, & Joannes Cantacuzenus, Chrysostomus, Damascenus, Glycis.

Joannes Heracleæ Episc. Gregoræ avunculus IX. 7.

Joannes Sozopolitanus, Patriarcha CPol. VI. 7. & 11.

Jobus, Bogomilus hæreticus 450.

Flavius Josephus 146.

Josephus Patriarcha CPol. IV. 8. V. 2. VI. 1. Josephi hujus sectatores Josephitæ 77 101.

Josephus Cretenfis & Georgius Larissæus Bogomili 450. tomus de ipsorum impietate Byzantium missus memoratur ibid.

Isaacus Asceta 604.

Isaacus Bogomilus 450.

Isidorus ex Monembasiæ Episcopo Patriarcha CPol. Palamæ fautor. XV. 10. 12. XVIII. 1. 2. anathematismi in eum scripti XV. 10.

Isidori Canones igne deleti XVI. 5. pag. 521. Vide & supra, Hymni.

Oportebat calceum ab Istiæo consui, ab Aristagora vero indui; proverbium pag. 95.

Ithacenses 66.

Judæi 98. Nissan suum ordiuntur alias ab alio Martii nostri die. 227. μνοδοξία 608. pridem populus dilectus 487. nunc gens damnata & proscripta 716.

Julianus Apostata 584. 690.

Jupiter 210. Olympicus Phidiæ opus 200. ejus tela à Cyclopibus fabricata 625. concubitus cum Semele 693.

Jusjurandum Imperatori præstitum Patriarcha & sacerdotum Collegium scripto consignatum sacris Codicibus inserit 65.

Justinianus Imp. Bulgariam urbem patriam suam privilegiis donat. 14. Choræ monasterium condidit 282.

Justini Martyris elogium, & liber de Monarchia, XXIII. p. 682.

De



De nube & Ixione fabula 663.

Lacedæmonii victi ab Epaminonda 299. post Leuctricam pugnam  
aurum mulieribus interdunt 471. eorum Aristocratia. 500.  
exercitus navalis. 58. Lacedæmonii trecenti ad Thermopylas.  
391.

Lamia domi cæca, foris perspicax 695.

Latini frustra se D. Petri successores jactant. X. 8. controversias pri-  
dem agitata renovant. id. Latini duo Episcopi agunt de Eccle-  
siarum concordia. id. Liturgia semel cum Latinis post initam  
concordiam celebrata V. 2. Latini in multis recte sentiunt, X. 1.  
num. 32. Tzacones, barbare pro Lacones 58.

Λατινόφρονες vide, Barlaamus, Gregorius Cyprius, Meliteniotes,  
Georgius Metochites.

Leonidæ Spartani dictum, ad Thermopylas pugnaturi, δεῦτε δειπνή-  
σωμεν, ἵνα εἰς ἄλδ' ἀριστήσωμεν 396. 563.

Libanius Ethnicus, Basilii M. amicus 662.

Lucianus Sophista Græcus, auctor Διαλόγων νεκρῶν 581.

Luminum solenne, duodecimus dies post Natalem Christi 384.

Lyceum 200. 205. 206. 289.

Lycurgus 200. Spartanorum Legislator 695. Aristocratiam con-  
stituit apud Lacedæmonios 500.

Lysander Lacedæmonius 129. 293. 299.

Lysis Pythagoreus & Synesius ὁ πάνυ verant κοινὰ ποιῆσαι τὰ Φιλοσο-  
φίας ἀγαθὰ τοῖς μηδ' ὄναρ τὴν ψυχὴν κεκαθαρμένοις 198.

Manichæi materiam præexistere docent 603. cum illis sentit Pala-  
mas 714. Manichæorum doctor quidam cum aliis ejus sectæ  
post abjuratos errores baptizatur VIII. 15.

Marcion hæreticus 604.

C. Marius Cimbrorum & Teutonum victor 19.

Martius (Coriolanus) 509.

Martyrum certamina 638.

Massagetæ (seu Alani) Christiani antiquitus VI. 10.

Massaliani & Bogomili in monte Atho XIV. 7. & pag. 550. 578. 579.

S. Maximus Confessor 611. 612. 669. 670. 671. 681. 685. 702. ἐν τῇ  
πρὸς Πύρρον Διαλέξει 574.

Μεγάγχλαυνοι, Scythica natio 19.

Melchisedechus ἀναρχὸς 594.



Meliteniotes, Cleri Imperatorii Archidiaconus *Λατινόφρων* 78. 104.  
*Μεσημβρινοὶ λῆροι* Meridiani nebulones, 277. Calabri.

Mesembria civitas munita & *πολυάνθρωπος* 35. 281. 282. 299.

Georgius Metochites, Imperatorii Cleri Archidiaconus, *Λατινόφρων*  
 78. 104.

Theodori Metochitæ elogium VII. 11. & X. 2. ubi Monodia in ejus  
 obitum. vide & supra in Gregoras. Choræ monasterium instau-  
 ravit 657. *ἐμπνεῖς βιβλιοθήκη καὶ τῶν ζητημένων πείραι* 168. *εὐπο-*  
*ρία* 168. Aristotelicæ lingvæ labyrinthos explicuit 293. Pala-  
 mæ & Gregorii Drymeos errores damnat 578. &c.

Miltiadis & Themistoclis virtus rebus adversis inclaruit 207.

*Μιζολύδοι, μιζοφρύγιοι* 233.

Mithridatis Imperium amplissimum 400. venena ab eo explo-  
 rata *ibid.*

*Ἀπικὸς μῦθος* de Momo Jovem reprehendente quod cum Mundo tam  
 pulchro non etiam dignum universitatis laudatorem produxif-  
 set VIII. 9. pag. 210.

Monachi Evchitæ & Omphalopsychi XI. 10.

Literæ ad Monachos in monte Atho datæ ab Anna & Joanne Palæo-  
 logo 482.

Monasterium Adolorum, proximum Trajanopoli castello 561. S.  
 Andreæ 109. 161. Archistrategi sive Sancti Michaelis ad Bospo-  
 rum 75. Auderorum, proximum Rodope monti 389. S. Ba-  
 filii 493. Choræ à Justiniano conditum à Metochita instaura-  
 tum IX. 13. & pag. 187. 190. 657. Chortaitæ 219. Cosmidii  
 217. Cratai (monasterium Virginum) 160. Cyriotissæ 177.  
 Hodegetriæ seu Deiparæ *τῶν ὁδηγῶν* 342. 346. 357. Libis 285.  
 Manganorum 260. Neæ XIV. 10. direptum, *ibid.* *παναχεαίτης*  
 S. Mariæ 97. Pantocratoris 50. Paschasii 46. *Περὶ βλέπης* 166.  
 Pertze (monasterium Virginum) 160. Sofandra 30. 38. Stu-  
 dii, à Constantino Porphyrogenito instauratum, à Latinis deso-  
 latum VI. 5. 6. p. 116. Xerolophi 117. 131. 159.

Mos antiquus docendi publice CPoli sacras literas variis in locis, καὶ  
*Διαφόρους ἡμέρας καὶ τόπους τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐδίδασκον ὁ μὲν τὰς*  
*πρωφῆτας Δαβὶδ ἄσματτα, ὁ δὲ τὰς ἑκατάς Πάυλος Ἐπιστολάς, ὁ δὲ τὰς*  
*Εὐαγγελικὰς ἑ Σωτῆρος νόμους, καὶ κατ' ἑκάστην πάλιν ὅσοι περὶ ἱερα-*  
*τικὸν ἦσαν ἀξιώματα, περικείμενοι καὶ Διαδοχὴν ἐκείθεν κατ' οἴκους καὶ*  
*πατρίας*



πατριὰς εἶπεν καὶ συναυλίας τῶν παροικούντων τὸν Θεὸν ἐκήρυτον λόγον.

Eum morem sua ætate defecisse qveritur VI. 5. pag. 113.

Moses pictor 450.

Mozyles Episcopus, Nicephori Ætoliæ Principis legatus 99. De-  
brorum Episcopo prælatus, Heracleensem inaugurat VI. 5.

Nabonassaris anni 225.

Naupacti Metropolitanus 100.

Naziræi & novi δογματισαί, Palamitæ 564.

Nero Imp. tibiis operam dans & tripudiis 642.

Nicephorus ex Metropolita Ephesino Patriarcha CPol. IV. 1.

Nicephorus, vide Blemmydes, Chumnus, Gregoras.

Niobes lacrymæ 86.

Niphon ex Cyzici Metropolitanano Patriarcha CPol. VII. 9. & 11.  
IX. 7.

Novendiale sacrum III. 3. Novendialis luctus 358.

Numa Pompilius, Romanorum Legislator vetuit imaginem DEI ef-  
fingi hominis vel animalis specie 695.

Numismata πολιτικά, sive communis usus 247. numi aurei in fini-  
bus Persarum inventi IX. 10.

Nymphæum 30. 83. in Lydia 116.

Occasionis effigies 393. 662.

Olympici athletæ 275. 311. ludi, 296. certamina Olympica  
203. Olympicus oleaster 199.

Omphalopsychi Monachi XI. 10. p. 344.

Oraculum de Michaëlis Palæologi I. obitu 92. de Trallibus ab An-  
dronico seniore instaurandis. V. 5. de morte Michaëlis II.  
Imp. VII. 13. de seniore Andronico IX. 14. Liber in quo Impe-  
ratorum fata figuris ænigmaticis involuta fuerunt. ibid. Libri  
fatidici VIII. 5.

Oracula Chaldaica 454.

Oraculorum ortus & inventio: cur obscura & ambigua: quænam  
cavenda V. 7.

Oratio, simulacrum animi, ἀγάλματι εἰκέναι τινὲ τὸν λόγον συμβαί-  
νει 574.

Oratio Matthæi Cantacuzeni ad Asanem avunculum XVI. 2. Irenes  
Augustæ ad Matthæum filium XVI. 3. Syrgiannis VIII. 4. Apo-  
cauci in Cantacuzenum XIII. 9. Palamæ in Gregoram, XX. 5.  
Vide



Vide & supra Andronicus senior & junior, Asanes, Cantacuzenus & Gregoras.

Orestæ & Pyladæ 361. 404. 450. 502.

Origenis libri contra Celsum & alii commentarii à SS. Patribus laudantur 582.

Orpheus 347. Orphei cithara 205. Tragœdiæ 289.

Ostenta & prodigia futuram Imperii calamitatem portendentia, VIII. 5. 14. & 15. IX. 14. XIV. 2. & p. 58. 191. 385. 386. 389. 480.

Gregorius Palamas Gregorii Drimyis discipulus XIX. 1. p. 578. Episcopus Thessalonicae ab Isidoro Patriarcha ordinatus XV. 12. excerpta ex ejus libris XXI. 2. & 4. pag. 664. 675. 693. 697. 699. ἐκ τῶ ἐ λόγῳ p. 593. ἐκ τῶ περὶ φωτὸς 594. ἐκ τῶ λόγῳ ἡ δέχνη, Φιλονεικῶς μὲν ἐν ἀλλήλοις. ibid. Oratio apud Synodum 607. Græcanicæ literaturæ (μύθῳς ἑλληνικῆς) imperitus 678. ὕθλων μετὰς καὶ μύθων ἑλληνικῶν 693. novus Eunomius 696. pejor Pnevmatomachis 704. 707. Iconomachus 714. iisque pejor 717. omnium hæreseon reus 713. libros plus sexaginta scripsit 699. ejus septem errores. ibid. & 700. Palamas & Philotheus in Eucharistia non corpus & sanguinem Christi agnoscunt, sed typum & figuram 711. 713. anathematismi in Palamam pronunciati à Joanne Patriarcha 583. Tomus Palamæ ab eodem rejectus 482. Synodum metuit 550. Synodus adversus Palamam \* A. MCCCXLV. habita 523. Synodi Palamiticæ Anno MCCCCLI. Acta 561. seq.

Pala-

\* Synodum illam coactam à Johanne Caleca Patriarcha, & habitam A. MCCCXLV. observat Boivinus in notis pag. 790. cujus integram observationem de pluribus Synodis in illa causa celebratis & pluribus tomis editis hic apponam. *Per annos, inquit, decem habita sunt de iisdem rebus Concilia saltem quatuor.* Primum A. C. 1341. Junii die 15. adversus Barlaamum. Secundum circa A. 1345. adversus Palamam qui jam à Majo mense A. 1343. carcere inclusus tenebatur: Tertium A. 1347. adversus Joannem Calecam Patriarcham. Quartum denique A. 1351. Majo mense adversus Gregoram & alios Acindynianos. Joannes Cyparissiotus meminit etiam τελευταίας συνόδου quam ait coactam fuisse ab Ephesi Metropolitæ, Palamiticar. transgress. lib. 1. serm. 4. cap. 10. in fine. Tomi vero promulgati sunt longe plures: nempe 1) Tomus Hagioriticus, de quo Palamas Cod. Reg. 2409. fol. 267. 2) Tomus Synodicus in Barlaamum & Acindynum, editus mense Augusto A. 1341. de quo Lambecius Biblioth. Cesar. lib. IV. p. 30. 3) Tomus Ignatii Patriar-



Palamitæ, Παλαμναῖοι 453. &c. παλαμναῖα κακόνοια 693. Somnia Prophetica Palamitarum 651.

Παναθήναια 292. 371. quadriennio quoque exeunte, Olympiæ celebrata 372.

Papa in sacris hymnodiis vult in diptychis memorari cum cæteris IV. Patriarchis, & ad se tanquam ad superius tribunal esse ἐκκλητον sive Provocationem V. 2. p. 75.

Patriarchæ auctoritas, infula, calcei, subscribendi mos XIV. 3. indocti & simplices maxime placent Imperatoribus. VIII. 2. Πατριαρχικοὶ ἄρχοντες 661.

Paulus pictor, ζωγράφων ἀρχιστ., Georgii Martyris imaginem pinxit 187. (Iao 74.

Pelopidas pecunia ab Artaxerxe accepta bellum gessit cum Agesi-  
Pentheus discerptus à Bacchis 625. Pericles 205. Περίπατος 292.

Persarum sapientia & scientia 201. 276. lex adversus ingratos 367. Imperium per Satrapias divisum XII. 7.

μεγάλαι Πέτραι καὶ θρόνοι Διάδοχοι 312.

Phidiæ Cicada & Jupiter Olympicus 200. sculptura (λαξευτική) 469.

Philipporum Episcopus legatus à Cantacuzeno ad Annam, XV. 8.

Philippus Aridæus 225.

Philippi Macedonis dictum, fidem Demosthenis in patriam laudantis. 254. ridentis Alexandrum quod cithara modulate caneret 279.

Philosophicum axioma, non posse contraria eodem tempore eidem rei inesse 367. U u Phi-

Libri 5ti Pars Altera.

*Patriarchæ Antiocheni contra Isidorum, editus A. 1344. Novembri mense, laudatus ab Allatio in diss. de libris Eccles. Græc. p. 184. 4) Tomi contra Palamam varii, variis temporibus à Joanne Patriarcha editi, id quod ipse Palamas testatur his verbis: ὡς περ εἰς εἰς χροῖος ἀληθινὸς ὁ ἐπὶ πάντων Θεός, Ἀντίχρῆστοι δὲ πολλοὶ γεγόνασιν - - ἔτῳ καὶ συνοδικὸς τόμος κατ' εὐσέβειαν ἐφ' ἡμῶν τῆς ἀληθείας συνήγορος, εἰς ἀντίτοιμοι δὲ νῦν γεγόνασι πολλοί - - τρίτος ἔν ἐσιν ἔτι τῶν παρὰ τῷ Βαρθολαμίτῃ συναγεῖν Ἀκινδύνῳ προελομένῳ νῦν ἐξενηνεγμένῳ, καὶ παρ' ἡμῶν ἐξεληλεγμένῳ. Cod. Reg. 2409. fol. 287. His addatur 5) Tomus contra Joannem Patriarcham editus mense Februario A. 1347. de quo Lambecius Bibl. Cæsar. lib VI. p. 28. item 6) Tomus & Anathematismi in Palamam, editi mense Julio ejusdem anni, quorum meminit Leo Allatius Græc. Orthod. Tom. 2. p. 795. 7) de Ecclesia Occid. 8) Orient. perp. cons. p. 803. Denique 7) Tomus contra Gregoram 8) ejus sectæ propugnatores, editus mense Augusto A. 1351. qui quidem tomus exstat in Auctario novissimo Bibliotheca Græcorum Patrum, parte altera p. 135.*



- Philosophi Athenis rixabantur non nisi pacis tempore 452.  
 Philotheus Heracleæ Episcopus, Palamæ scripta Evangelio æqviparat. 589. in Evcharistia tantum agnoscit typum & figuram 711.  
 Φεέροι (Fratres Minores, vulgo Φρειδυέροι) 78.  
 Pindarus 207.  
 Pisistratus Atheniensis 465.  
 Plato 188. 200. 205. 206. 293. 294. 319. 573. Aristonis F. 235. 313. ad Dionysium in Siciliam profectus 310. 589. supra in Dionysius. Platonis dicta 95. 158. 181. de Mente seu DEo 313. 684. de amatoris anima 373. verba ex Timæo 694. Platonis Dialogos παιδικοὶ καθυβρίζουσιν ἔρωτες 606. Platonicaæ Ideæ 4.  
 Plectrorum vi ex mari pisces à piscatoribus, è silva colubri à præstigatoribus extrahuntur 189.  
 Plotinus de DEI substantia & operatione 683. de Mente, omnium rerum parente 684. de unitate 685.  
 Plutarchus Chæronensis 18. 695.  
 Pnevmatomachi Spiritum S. πῆμα & κῆσμα docentes 645. 707.  
 Poëtæ fabularum parentes 98.  
 Pompejus Magnus 53. 400.  
 Proclus Platonicus de Uno & unitate, plurimam partem verba Platonis usurpat 685. de participatione 690. secum ipse pugnat 691. refellitur. ibid. Procli Θεολογικὰ sive Theologica Institutiones 686. verba à Palama corrupta 692.  
 Profanarum scientiarum in Theologia usus 679. 680.  
 Gregoras Cantacuzeni Imp. Prometheus 559.  
 Protei Pharii more in omnes ire formas 358.  
 Proverbia : αἰεὶ πὶ λιβύῃ φέρει καινόν 507. ἅμας ἀπαγτέμενον, δὲ νεῖοται σκάφας 591. δικτύῳ θηρέειν ἀνέμων πνοάς 559. 573. ὄρυός πεσέσης πᾶσιν ἐξείη ξυλεύεσθαι 665. εἰς πῦρ ξάλλειν. 178. 559. ἐκ ἔκρησπέδου τὸ ὑφασμα 634. ἐν καρὸς μοίρα 377. 573. ἐν πῖθῳ τὴν κεραμείαν δρᾶν 710. ἐξ ὀνύχων τὸν λέοντα 634. Ἰλιάδος μακρότερος λόγος 58. κατὰ περὶ ὀσράκῃ μεταπεσόντος 133. κατὰ ὑδάτων χράσκειν. 573. κατὰ Βελλεροφόντης 676. πῖθηκοι πιθηκίζοντες καὶ μύρμηκες μυρμηκίζοντες τὰ σφῶν πιᾶσιν αὐτῶν 235. Σκυθῶν ῥῆσις. 487. 499. ὡς ὅτι μανδραβόλα 388. ὡς μηδὲ πυρφόρον λελεῖφθαι 529. Endymionis somnus 667. camelus cornua appetens etiam auribus orbata est 476. fumum fugiens in ignem incidit 55. inter Phrygum & Per-



& Persarum limites multum interest. 198. Lemniamala 15. Lesbica structura 576. montem parturientes murem pepererunt 555. Mysorum præda 14. 261. 479. ne Hercules quidem contra duos 665. Onus Ætna gravius 656. Tantalea vita. 508. 538. Tantaleum saxum 129. 184. 513. 580. Gigantum proventus 556. Lamia domi cœca, foris perspicax. 695. Sardonius risus 601. Sirenum voces 206. Sybariticæ mensæ 612. Penelopes tela 77. 277. 415. Trojanæ nœniæ 15. proverbia rem aliquam fieri non posse indicantia. ὄρνιθ' ὅ γάλα ζητεῖν, φακὴ γωνίαν κάμπειν, ὥς τιλλεῖν, ἡάλασαν σπείρειν, πλίνθον πλύνειν, κωφῷ ὁμιλεῖν, τυφλῷ ἀλανεύειν, ἀνδριάντε γαργαλίζειν, εἰς τετραήμερον πίθον ἀντλεῖν, ἄσπρα ποξέειν, πῦρ αἰλείφειν, καὶ μαχαίρων κυβισαῖν, κοσκίνῳ φέρειν ὕδωρ, νεφέλας ξάχνειν, Αἰθίοπα λευκάνειν 210. 768. Vide & supra Istiaëus, Orestæ, Proteus, &c.

Psalterium ad sortem ex eo colligendam consultum ab Andronico Seniore 220.

Claudius Ptolemæus, magnus Astronomus 146. 225. 294. 454.

Sexti & Pyrrhones καὶ ἡ ἀντίθετος γλῶσσα 584.

Pythagoras ex Ægypto in Atticam navigans 200. Pythagoras Numa & Plutarchus nihil præter DEum statuunt increatum 695.

Pythagorei 453. 600. Magistri decreta non audent in dubium revocare 318. eorum silentium quinquennale 600. 637.

Reliquiæ sacræ venditæ à Turcis 282. (146.

Rossicus Princeps dignitatem Dapiferi habuit apud Constantinum M.

Rubris literis scripta Cantacuzeni Epistola ad Patriarcham 475.

Sabellius hæreticus 651.

Sapientiæ liber 698. 705.

Semele Jovis ignibus absumpta 693.

Serapidis fanum 552.

Seres 25. Serica texta 436.

Severus Imp. Byzantium captum & mœnibus nudatum Heracleæ Thraciæ civibus pro pago habitandum donavit 100. inde Heracleensis Episcopus CPolitanum consecrat. ibid.

Sextus Empiricus. supra in Pyrrho.

Simiarum dialecticarum proventus, ut Gigantum in fabulis 556.

Sisinnius Novatianus primæ Synodi adjutor contra Arium 582.

Socrates 200. 205. 206. 293. 319. 573. Socratici 565.



- Spartani veteres pane & aqua contenti 399. Sparta 46. 299. 471.  
 ὅσον ἐν βασιλείᾳ τῶν ἄλλων κηρύκων ὑπερφωνεῖ ὁ Στέφανος 206.  
 Stoa Attica à qua Stoici 200. 205. 206. 289. 292. 354.  
 Stratocles Epidaurius tibicen bonus, at non item vir bonus 357.  
 Syllæ & M. Antonii proscriptiones 643.  
 Symbolum fidei Catholicæ 628. 708. de additamento *filioque* nulla  
 controversia, ubi de concordia Græcæ cum Latina Ecclesiæ  
 actum V. 2.  
 Synesius. Vide supra, in Lysis.  
 Synodus non est quæ fit præter Ecclesiasticas regulas 557.  
 Telchines, mali dæmones 52. 222. 366. 517. 615.  
 Tempe Thessalica 153. 563.  
 Templum S. Antonii in urbe Nicæa 26. SS. Apostolorum 494.  
 Discipulorum Christi duodecim 170. Blachernense 78. 104.  
 489. 495. 497. 695. Deiparæ Hodegetriæ 333. Deiparæ ad  
 Magnesium (Sofandra) 26. Deiparæ τῆς πηγῆς ad fontem 49.  
 221. S. Demetrii CPol. 542. Joannis Baptistæ in urbe Prusa, II. 7.  
 Martyrum quadraginta IX. 14. Pauli Magni (templum maxi-  
 mum) prope portam Eugenii 170. Salomonicum 470. S. Ste-  
 phani Protomartyris 494.  
 Templum S. Sophiæ τῆς ἁγίας σοφίας μέγα τέμενος 230. Ταῦμα τῆς  
 οἰκισμένης 495. asylum olim inviolatum, à Gabala & Patriarcha  
 temeratum XIV. 9. &c.  
 Ternobi Episcopus Metropolitano subesse definit II. 3.  
 Thaborium Lumen XIX. 2. XX. 2. & pag. 589. 590. 591. seq. 629.  
 Thales Milesius 235.  
 Theano Pythagorica 180.  
 Thebæ ab Alexandro M. vastatæ 510. Thebani 69. 155. 471.  
 Themistocles 207. 279. 298. 301. 306.  
 Theodoritus Cyri Episcopus magnum contentionis incendium exci-  
 tavit, ut fumi molestias multi diu senserint X. 8. p. 313.  
 Theoleptus vir sanctus, Philadelphię Episcopus, ejus urbis à Turcis  
 obsessæ servator 135. legatus ad Syrgiannem ab Andronico  
 seniore 197.  
 Therites 590. Theseus 450.  
 Thetidis & Pelei nuptiæ 98. nuptiale convivium 522.  
 Tomus Synodicus in Massalianos & Bogomilos, XIV. 7. Tomus con-  
 tra



tra Barlaamum 579. Tomus Palamiticus XXI. 5. inusitatis ceremoniis consecratur XXI. 6. auctoribus probro est. id. Vide & supra in Palamas.

Torneamentum, *τόρνεμεν* & *ντζῆτρα* X. 3. p. 296.

Tragelaphi five chimæra 4.

*βίβλοι τετραγικάι*. 86.

Tripus βασιλικός 692. Delphicus 198.

Trophonii antrum 231.

*τυφῶνες ὑποχθόνιοι*. 362.

Tyrus ab Alexandro M. expugnata 191. Tyri Episcopus qui Synodo Palamiticæ interfuit. XVIII. 5. XX. 6. XXI. 3.

Wenceslaus (*Σφενδοδάβου*) Bulgarorum Princeps 174. 196. 238.

Ulysses 631. Vulcanii crateres 276.

Xerxes 207. 391. 563. cum Cantacuzeno comparatus 624. ferocia ejus ab Atho monte compressa 449.

Zaleucus Locrorum Epizephyriorum Legislatur 500. 695.

Zelotæ Græci adversus λατρινόφρονες sævi. VI. 1. & 2. Zelotæ Thessalonicenses XIII. 10. XVI. 1.

Zenonis Philosophi dictum, inter Philosophos altercantes in convivio apud legatos Babylonios tacentis, *πορευθέντες ἀπαγγείλατε ἰδεῖν ἐν Ἀθήναις ἄνθρωπον σιωπᾶν ἐν συμποσίῳ δυνάμενον* 452.

Zopyrus 306. 360.

Fuere & alii Nicephori complures, ut S. *Nicephorus Antiochenus*, cujus Acta fabulosa etiam alteri Nicephoro Petinensi in Istria adaptantur. Vide Papebrochium T. 6. Maji p. 807.

NICEPHORUS BASILACA Rhetor CPoli circa A.C. 1180. de quo dixi lib. IV. cap. 30. §. 11.

*Nicephorus Basilus*, castelli Melenici præfectus sub Andronico seniore, de quo Gregoras IV. 9. &c.

NICEPHORUS BLEMMYDA circa A.C. 1255. designatus à Theodoro Lascari Imperatore Patriarcha CPol. munus non adiit sed Presbyteri dignitate & Monastico habitu contentus vixit. Confer de illo Cangium ad Niceph. Gregoram pag. 728. & Allatium ad Georgium Acropolitam pag. 254. & de Consensu lib. 2. c. 14. §. 4. ubi *Epistolam* ejus *Encyclicam* Græce edidit, & qua lingua etiam apud Odoricum Raynaldum T. XIV. Annal. \* ex Allatii versione legitur, latine. *Libros Blemmydæ duos de Spiritu S. laudat* Manuel Caleca li-

\* ad A. 1255. num. 76.



bro IV. contra Græcos, *Indicio*, inquit, *nobis sunt Nicephori Blemmydæ Monachi & presbyteri, cujus in omni virtute & sapientia nomen insigne apud omnes est, duo ad Theodorum (Ducam) Lascarim Regem libri de Spiritu S. conscripti, quibus indicatur ex filio & per filium substantiam habere, à Sanctis Patribus traditum.* In editis prior horum librorum Jacobo Bulgariæ Archiepiscopo, posterior Imperatori Lascari inscriptus est. Prodierunt Græce & Lat. ad calcem Tomi XIII. Annal. ab Raynaldo editi cum versione Allatii Rom. 1646. fol. & in ejusdem Allatii Græcia Orthodoxa T. I. p. 1-60. ibid. 1652. 4. Ad eundem Ducam Lascarin scripsit librum \* *de Imperatoris institutione* ἐποῖον δὲ εἶναι τὸν βασιλέα, qui in variis Bibliothecis occurrit MStus. Etiam in Bibl. Vindobonensi, sicuti fuit interpolatus à Georgio Galesiota Magnæ Eccles. CPol. Diacono & Georg. Ocnaota: *De quæstionibus quibusdam dogmaticis* ad eundem Lascarin, & *Orationem de fide* ad Monachos Monasterii à se exstructi, cujus inde κτήτορα se vocat, atqve libros tres instructionis ad Monachos memorat Labbeus pag. 88. seq. & 94. Bibl. nov. MSS. *Encomium Greg. Nazianzeni*, & *expositionem versuum ejus* pag. 111. *Isagogen in Arist. de cælo & quod mundus non sit ab æterno* pag. 114. *Historiam de S. Paulo & Patribus qui in Latro monte solitariam vitam egerunt*, elegantissime & ad antiquum succum conscriptam habere se testatus est Allatius p. 244. ad Georg. Acropolitam. In Vaticana, ut ab eodem Allatio discimus, MS. legitur λόγος ὃς ἐπεστέλει τῷ βασιλεῖ, βασιλικὸς κληθεῖς ἀνδριάς. ἐπὶ δὲ καὶ μονασαῖς καὶ παιτὶ σπασδαῶ λυσιτελῆς. Incipit: Νόμος δὲ χηθεῖν συμβαίνων τοῖς πράγμασι τὰς ὑψηλότητας εἰσφέρειν τῷ βασιλεῖ. *Logicam* \*\* è quatuor, & *Physicam* è duobus MSS. Bibl. Augustanæ Græce (non simul etiam latine, ut præstantissimo Caveo traditum) edidit Job. Wegelinus Augustanus, Augustæ Vindel. 1605. 8. Utraque junctim (Logica enim πρῶτον βιβλίον dicitur in Physica p. 32.) scripsit Blemmidas in gratiam Johannis Ducæ, & Physicæ p. 264. seq. inseruit fragmentum exegeseos suæ in Psalmos, cujus alia apospasmata servantur MSS. in Bibl. Vindobonensi, in qua etiam reperitur λόγος περὶ τῆς ἁγίας Τριάδος, quemadmodum Ingolstadiensis & Vaticana habent

\* Locum exinde producit Allatius de libris Ecclesiasticis Græcor. p. 121.

\*\* Blemmidæ de quinque vocibus latine prodiit Joach. Perionio interprete Basil. 1542. 8. & ratio de compendiarie arte differendi & de Astrolabio, una cum aliis aliorum scriptis, interprete Georgio Valla. Venet. 1498, fol. Hoc de Astrolabio ad Nicephorum Gregoram sunt qui referunt.



habent ejus *Encomium* in *S. Johannem Evangelistam*, & λόγος de anima & corpore, atque de fide, virtute ac religione opuscula. In Vindobonensi præterea sunt πρὸς ἑρῶν ποίημα & λογιωτάτης καὶ σοφωτάτης βλεμίδος: incipit: τῶν ἀδελφῶν ἱέλια μάθε τρισκαίδεκα: tum περὶ αἱμάτων, sive κανῶν εἰς τὰς κρίσεις τῶν αἱμάτων τῆς φλεβοτομίας τῶν ἀδελφῶν, (quæ duo carmina in alio codice tribuuntur *Maximo Planudæ*: ) vide *Lambecium* lib. VI. p. 109. Præterea εἰδήσεις τῶν ἱατρικῶν μέτρων, & Διαγνώσεις καὶ θεραπείαι τῶν ἀδελφῶν τῶν ἀνθρώπων. Denique *Geographicum* πρὸς οἰκήσεων opusculum. Γεωγραφίαν συνοπτικὴν vocat *Salmasius* pag. 276. *Epist. Demonstrationem quod individuis vita non sit præfinita*, memorat in *Apparatu Possëvinus*. Vide & infra, in *Nicephorus Monachus*.

*Nicephorus Bryennius* Ethnarcha ab Imp. Constantino Monomacho appellatus, sed imperium cum affectaret oculis privatus est A.C. 1057. quo *Isaacius Comnenus Augustus* acclamatus fuit. Vide *Cangii familias Byz.* pag. 177.

*Nicephorus Bryennius* II. *Dyrrachii Dux*, à *Nicephoro Botaniata* Imp. victus & oculis privatus una cum filio *Nicephoro Bryennio* III. quem à scriptore diversum esse, adversus *Zonaram* ostendit *Possinus* ad *Bryennium* pag. 116.

NICEPHORUS BRYENNIUS IV. Cæsar, *Nicephori Bryennii* secundi ἀπόγονος & maritus *Annæ Comnenæ*, filiæ *Alexii Comneni* Imp. defunctus circa A. C. 1137. de cuius vita consulendus *Martinus Hanckius* lib. 1. de rerum Byz. Scriptoribus cap. 28. Ejus ὕλη \* ἱστορίας ad socrum *Irenem Augustam* è *Ducarum* familia, *Annæ* matrem, *Alexii Comneni* conjugem, sive libri quatuor commentariorum de rebus Byzantinis ab *Isaacii Comneni* principatu usque ad initia *Alexii Comneni*, sive ab A. C. 1057. ad 1081. latine versi & utraque lingua primum editi sunt à *Petro Possino* S. I. qui illos descripsit ex perantiquo codice *Jacobi Cujacii* ac *Petri Fabri Sanjoriani*, quo *Annæ Com-*

\* *Nicephorus* ipse in præf. ὅτε γὰρ ἱστορίαν συγγράφειν προείρημαι, ὅτε πλέκειν τῷ Ἀλεξίῳ ἐγκώμιον, μόλις γὰρ ἂν πρὸς ταῦτα ἦτε Θεκυδίδος δεινότης, καὶ τὸ Δημοσθένους ἐξήρκεσε μεγαλόφωνον. Ἀλλ' ἀφορμὴν τινὰ παρασχέειν βεβλόμενον τοῖς τὰ ἐκείνη συγγράφειν ἐθέλουσιν πρὸς ταυτηνὴ τὴν γραφὴν ἐξώρμησα. Ταύτη τοι καὶ ὕλη ἱστορίας ὄνομα ἔστω τῷ λόγῳ. Auctores nullos allegat hic *Nicephorus* præter *Homerum* pag. 63. lib. 2. & lib. 4. pag. 101. *Euripidem* pag. 102. *Patriarchæ Antiocheni Æmiliani* mentio pag. 64. lib. 2. & *Thomæ Patriarchæ CPol.* qui *Michaëlem* Imp. Monachum factum creavit *Metropolitam Ephesi* p. 84. lib. 3. sed ibi pro Θωμᾶς videtur legendum Κόσµας.



Comnenæ Alexias libris illis subjecta legebatur. Prologus ἀνέφαλος necdum ex alio codice suppletus. Possini editio lucem vidit inter scriptores Hist. Byz. Paris. 1661. fol. ad calcem Procopii. Addendæ eruditæ Caroli du Fresne notæ, quæ subjectæ sunt Johanni Cinnamo. ibid. 1670. fol.

NICEPHORUS CALLISTUS, de quo capite superiore pag. 130. seq.

*Nicephorus Catacolonis* Constantini Filius qui Annæ Comnenæ sororem natu minorem Mariam in matrimonio habuit. Vide Alexiadem lib. X. pag. 276.

NICEPHORUS CERAMEUS, ὁ κεραμεύς sive *Figulus* Possevino & in quibusdam Codd. MSS. dicitur, qui notior est sub nomine Theophanis Ceramei, de quo alibi.

NICEPHORUS CHARTOPHYLAX, de quo supra pag. 298. Idem forte Diaconus & Chartophylax CPolitani Patriarchii qui Concilio Nicæno II. interfuit A. C. 787. & qui postea Patriarcha CPol.

NICEPHORUS CHUMNUS Canicleo præfectus, cujus filia Irene nupsit Joanni Palæologo, qui deinde Imperator ab A. C. 1295. vide Cangii familias Byz. pag. 236. Eidem Chumno sub exitum vitæ factò Monacho *Nathanaëlis* nomen inditum, ut conjicit Jo. Boivinus ad Gregoram pag. 761. & affirmat Cangius ad Zonaram p. 148. De ineditis ejus scriptis vide si placet Caveum ad A. C. 1320. *Orationem funebrem in Theoleptum Metropolitam Philadelphie* allegat idem Boivinus pag. 759. Alia hujus Chumni pag. 751. 753. 754. seq. 761. 763. &c. Casauboniana pag. 21: *Inter libros MSS. Bibl. Regiæ unus est inscriptus* Ναθαναὴλ ὁ Μοναχὸς ὁ καὶ χέμνης *qui CPoli ante annos 300. vixit. In eo continetur Oratio ad Thessalonicenses missa, & variæ Epistolæ, ex quibus apparet Nathanaëlem illum fuisse alterum Jobum, cui tot adversa contigerunt, ut dici vix queat. Dignus auctor qui legatur vel ob summam in scriptis pietatem. Habetur, inquit Cangius, in Bibl. Regiæ num. 751. Codex continens varia opuscula & Epistolas Nicephori Chumni, in quibus sunt sermones consolatorii duo, quorum alter ad Imperatorem scribitur de morte Despotæ filii, alter ad ejusdem Chumni filiam Imperatricem (Βασίλισσαν) de illius viduitate, cujus tum annus erat sextus decimus. Apud Labbeum pag. 295. Bibl. novæ MSS. pro Nathanaëlis Chumni nomine reponendum Chumni, ubi hos opusculorum illius*



illius titulos refert : De primis & simplicibus corporibus. Nihil inferius terra, cum ipsa sit in medio. Neque materiam ante corpora, neque species sive ideas absque corporibus, sed omnia simul. Antirrheticus adversus Plotinum; animas non prius existere quam corpora. De anima nutritiva & sensitiva. Non esse impossibile, neque prater rationes Physicas, aquas esse supra cælos. De aëre, & quare cum sit natura calidus, tamen cum agitur, frigidus sentiatur, & de grandine & ventis. Adversus antiquos Philosophos de eodem argumento. In CHRISTI transfigurationem. Sanctio, Natalis Domini feriam non tantum, uno die sed per totum mensem celebrari debere. Symbulevticus de iustitia ad Thessalonicenses, & urbis encomium. Ex Imperatoris decreto, ut iudices jurejurando obligentur ad munus sancte obeundum. Encomium ad Imperatorem. Querela adversus Nipponem ob male administratam Patriarchatus sui provinciam. Oratio funebris in Theoleptum Metropolitam Philadelphie. Confutatio Latinorum dogmatis de processione Spiritus S. Testamentum valetudine adhuc firma melius quam urgente morbo ordinari. Ad Episcopum Philadelphie de miraculo in Cana. Ad eundem de petitione Elisei ab Elia. Ad filiam Imperatricem de ipsius viduitate. Ad Imperatorem de obitu Despotæ & filii ejus. Consolatio in calamitate amici. De charitate erga proximum, & omnia relinquenda ut CHRISTUM sequamur, & de benedictione paterna quam surripuit Jacob suadente matre. Chrysobullum super quadam consultatione Imperatricis. Chrysobullum ad Cralem Servie. De reconciliandis Monachis qui defecerant, Chrysobullum. De iudicio adhibendo & eligendo genere dicendi. De his qui iniquo animo ferebant quod Rhetores quosdam imperitos objurgaverat. Chrysobullum de unione Monasterii in Galestio & S. Resurrectionis. Epistole CLXXII. Possevinus testatur in Vaticana extare Nicephori Chumni de oratione, iudicio & operatione, quid ex eis amplecti quid fugere deceat. Fuere etiam Georgius Chumnus, & Johannes Chumnus & Michaël Chumnus, de quibus alibi.

Nicephorus Comnenus Sebastus, A. 1089. occisus, de quo Cangius famil. Byz. pag. 172.

Alius Nicephorus Comnenus, quem suspectum sibi, oculis A. C. 1206. multavit Constantinus Basilii frater. id. p. 170.

Nicephorus Confessor sub Leone Armeno, Monasterii Medicensis in Bithynia Hegumenus, de quo Henischius ad IV. Maji T. 1. p. 500. seq. Alius Nicephorus Confessor, idemque Patriarcha CPol. ab A. 806.



Nicephorus *Constantini Copronymi* F. à fratre Leone IV. Imp. oppressus A.C. 776. Vide Hist. Miscell. XXIII. 3. Theophanem &c.

*Nicephorus Despotus*, Michaëlis nothi, filius natu maximus, Epiri Princeps, de quo Gregoras IV. 9. &c.

*Nicephorus Diaconus*, vide Nicephorus Chartophylax & Nicephorus Phryx.

*Diogenes Nicephorus*, qui excæcatus licet, literis & singillatim Geometriæ dedit operam, de quo Anna Comnena IX. Alexiados pag. 255. seq. 266.

Nicephorus Domesticus sub Leone Basilii F. Vide Scriptores post Theophanem p. 221. Nicephorus Drungarius. id. p. 227.

*Nicephorus Dyrrachii* Episcopus tempore Concilii secundi Nicæni, cui præterea interfuere Nicephorus Episcopus Ἀδάτων, Adatensum, Nicephorus Episcopus Φλόγγων sive Φλόγων Flogensium, Nicephorus Episcopus Λένδων, Lundensium, Nicephorus Episcopus Ἀδελανδῆς Hadriani, & Nicephorus Diaconus ac τοποτηρητής Γαργαρέων vicarius Episcopi Gargarensium. Nicephorus Hegumenus sive Archimandrita S. Andreae & alter S. Sergii & Μιθικίων, itemque tertius S. DEI genitricis.

NICEPHORUS GREGORAS, de quo dictum hoc ipso capite. Vide & Acta Eruditor. A. 1704. pag. 134 seq. Maligne quædam eum in Historia sua tacuisse notat Allatius de consensu utriusque Ecclesiæ pag. 727. Ex libro XXIX. adhuc inedito nonnulla affert libro de Synodo Photiana pag. 318. seq. & 542. ubi etiam laudat vitam S. Mich. Syncelli à Gregora scriptam, & Martyrium Κονδράτου Quadrati Corinthii, quod è Codice Bavarico Græce edidit Henschenius T. 2. ad X. Martii p. 696. & latine ex Reinoldi Dehnii S. I. versione, p. 8. Hic pro Quadrato male Cordatus vocatur in appendice ad Historiam literariam præstantissimi Cavei.

Flavius Nicephorus I. Imperator CPol. ab A. 802. ad 811. de quo Cangius pag. 127. famil. Byz.

*Nicephorus II. Phocas* Nicephori Phocæ patricii Nepos, Imperator ab A. 963. ad 969. quo à Zimisce occisus est. Vide Cangii familias Byz. p. 149. 150. Ejus *Novellæ* quædam *Constitutiones* exstant, ut sex illæ quæ Græce & Lat. leguntur in jure Græco-Romano T. 1. pag. 113 - 117. edit. Freheri, & T. 2. pag. 168 - 171. & quas habet Edmundus Bonefidius lib. 1. juris Orientalis pag. 5. & 28. Hujus Nice-



Nicephori Imp. jussu conscriptus liber *de re militari sive de eventibus bellis & excursionibus* *ἡ δὲ ἀδρομὴς πολέμου* in 55. capita divisus qvi passim citatur è MS. Palatinæ Bibl. à Meursio in glossario, & MS. bis exstat in Bibl. Cæsarea. Vide Lambecium lib. VII. pag. 202. seq. Exstat & MS. in Vaticana, Regia Paris. Ingolstadiensi, Barberina & Farnesiana, ut notavit Naudæus lib. 2. de studio militari p. 518.

Nicephorus III. Botaniates Imperio ab Alexio Comneno dejectus A. 1081. Ejus *aurea bulla* confirmans decreta Synodalia de incestis nuptiis atqve sponsalibus, facta \* sub Johanne Xiphilino Patriarcha, Græce & Lat. in jure Græco-Rom. lib. 2. pag. 121-123. edit. Freheri.

Nicephorus *Leonis* Isauri F. à Patre Imperator renunciatus A. C. 718. sed à fratre Constantino Copronymo excœcatus.

Nicephorus *Martyr* circa A. C. 260. cujus Acta Græce & Latine vulgavit Henschenius ad 9. Febr. sinceriora autem è Codd. MSS. Regiæ & Colbertinæ & Monasterii S. Germani à Pratis Bibl. vulgavit Theodoricus Ruinartus in Actis primorum Martyrum sinceris & selectis p. 239. editionis nitidæ Wetstenianæ quæ hoc ipso anno 1713. Amsteld. fol. post priorem Parisiensem A. 1690. 4. auctior prodiit. Omitto alios Martyres de quibus Martyrologia 25. Febr. 1. Martii &c.

Nicephorus *Mediciensis*. Vide supra, Nicephorus Confessor.

Nicephorus *Melissenus* Cæsar, de quo Anna Comnena in Alexiade.

Nicephorus è Monacho, *Mileti* Episcopus, circa A. C. 900. cujus Vitam MS. habuit Raphaël du Fresne & Franciscus Combesius.

NICEPHORUS *Monachus* circa A. C. 1100. clarus, si credimus Petro Possino, qvi λόγον ejus *de custodia cordis*, *ἡ δὲ φυλακὴς καρδίας* Græce & Latina in thesauro suo Ascetico edidit pag. 404. Paris. 1684. 4. Et hic & alter Nicephori Monachi λόγος & priori subjunctus *ἡ δὲ προσχῆς de attentione*, MS. exstat in Bibl. Vindobonensi. Neque fortassis Nicephorus iste diversus à Nicephoro Blemmida, de quo supra. Vide & infra, Nicephorus Studita.

Nicephorus *Paleologus* & Nicephorus *Synadenus* pro Alexio Comneno pugnantes cæsi à Roberto Calabriae Duce. Anna Comnena III. Alexiados pag. 117.

X x 2

NICE-

\* Habentur lib. 3. juris Græco Rom. pag. 213. seq.



NICEPHORI *Paschalei* de jejuniis Græcorum libellum lingua eorum vulgari scriptum memorat Allatius de libris Ecclesiasticis Græcor. pag. 21.

NICEPHORUS *Patriarcha* CPol. ab A. C. 806. & alter circa A. 1259. De utroque dictum supra p. 295, 299.

*Nicephorus Patricius*, Geometriæ ludo præfectus sub Constantino Porphyrogenito. Vide scriptores post Theophanem p. 278.

*Nicephorus Petinensis* Martyr, in Istria. Vide supra, *Nicephorus Antiochenus*.

NICEPHORUS *Philosophus* & Rhetor CPoli, de quo supra p. 300. Videndum, idemne cum Nicephoro Gregora.

*Nicephorus Phocas*, Bardæ Phocæ magni Domestici filius circa A. C. 1091. occisus, de quo Cangius p. 151. famil. Byz.

*Nicephorus Phryx* Diaconus, Historiæ scriptor Cedreno & Joanni Scylitzæ laudatus.

*Nicephorus ex Eunucho* Imperatoris Constantini VIII. Monachus *Studita* A. C. 1035. de quo Cedrenus p. 738.

*Nicephorus Synadenus*. Vide supra *Nicephorus Palæologus*.

NICEPHORUS URANUS, Magister sive Rhetor Antiochenus, à quo descripta Vita S. Simeonis junioris Stylitæ (qui A. C. 597. Mauritiæ 15. ætat. 75. obiit) Græce & Latine exstat in Actis Sanctor. 24. Maji T. 5. pag. 307 - 401. cum latina versione Conradi Janningi S. I.

*Nicephorus Xanthopulus*, idem cum Nicephoro Callisto.

VII. Venit jam recensendum Volumen *scriptorum post Theophanem*, sive qui Historiam Byzantinam ab Leone Armenio Mich. Curopalatæ Imperatoris, in quo desinit Theophanis Chronicon, successore prodixerunt usque ad Nicephorum Phocam Imp. & ex MSS. Codd. recensiti atque versione donati sunt à Francisco Combefis Ord. Prædicatorum Congregationis S. Ludovici, sed lucem demum viderunt post ejus fata, \* Paris. 1685. fol. unde etiam annotationes, quas in hos scriptores vir doctus parabat, desiderantur. Scriptores ipsi in illo Volumine hoc ordine leguntur:

I. *Ano.*

\* Obiit Combefisius Parisiis A. 1679. 23. Jun. ætatis 47. De ejus vita consulendi Carolus Peraultus in viris Seculi XVII. illustribus qui in Gallia claruerunt, Tomo 2. pag. 48. & Lud. Elias du Pin in Bibliotheca scriptorum Ecclesiasticorum T. XVIII. pag. 99.



1. ANONYMI, quem incerta conjectura *Leontium Byzantinum* vocari video à Labbeo in protreptico p. 14. & 46. *Chronicon*, Theophani continuando *Constantini Porphyrogeneti* jussu conscriptum *libris IV.* \* de totidem Imperatoribus: lib. 1. de Leone Armenio qvi A.C. 813. cœpit imperitare, lib. 2. de Michaelē Balbo, lib. 3. de Theophilo Michaelis, & lib. 4. de Michaelē Theophili filio quem nece sublatum scribit 24. Sept. Anni Græcorum 6376. h. e. Christi 868. Græca Combefisius vulgavit ex apographo Barberiniano Codicis MS. Vaticani, quod Holstenius Româ transmiserat. A Constantino Porphyrogenito, vel ejus nomine verba quædam inserta videntur lib. 2. ubi de Creta à Saracenis liberanda sermo, p. 51.

2. CONSTANTINUS *Porphyrogenitus* Imperator A. C. 959. extinctus de vita avi sui *Basilii Macedonis*, qvi Michaeli Theophili Filio A.C. 868. successit, quemq; notat cum illo decessore suo Michaelē annum unum habenas Imperii gessisse, deinde vero alios annos undeviginti solum rerum summam præclare administrasse, usque ad Annum nimirum 888. Vita ista jam lucem viderat, cum *Leonis Allatii* versione, in ejus *συμμίκτοις* A. 1653. 8. divisa in sectiones sive capita LXX. Sed Combefisius Græca ad jam memoratum apographum Barberinianum recensuit, novam adjunxit versionem, & sectionibus CI. aliter atqve Allatius dispescuit, quæ diversa capitum distinctio crucem solet figere citantibus scriptorem, vel citata loca inquirere cupientibus. Quod in titulo legitur: *ἱστορικὴ διήγησις τῆς βίης καὶ τῶν πράξεων βασιλέως τῆς αἰοδίμης βασιλείας, ἣν Κωνσταντῖνον βασιλεὺς ἐν Θεῷ Ῥωμῶν ὁ τέτις υἱωνὸς, φιλοπόνως ἀπὸ διαφόρων ἀθροίσας διηγημάτων τῶν γράφοντι προσανέθετο*, per τὸν γράφοντα intellige auctorem quatuor præcedentium librorum, quibus hanc vitam bona venia Imperatoris subnexuit, & qua testatur se deterritum esse, ne & ipse vitam Basilii scriberet, ita enim Anonymus ille Chronici scriptor in præfat. ad eundem Constantinum, cujus jussu ad Theophanem continuandum accessisse se profitetur: *εἰ καὶ τῆς αἰοδίμης σε πάπῳ, τῶν ἐν βασιλεὺς ἐν κλεῖς βασιλείας πᾶσι τῶν ἱστορέμενα, καὶ μὴ πάσης σαφηνείας καὶ λόγῳ εὐκοσμίας καὶ τὸ τῶν γενομένων ἀληθὲς καὶ εἰλικρινὲς εἰς τὸ φανερόν τῶν τῆς σῆς πολυμαθεστάτης εἰδήσεως ἐξαγορευθέντα, περὶ τὸν ἂν εἴη ἔδοτιξ διηγήσασθαι*. Labbeum qvi hanc vitam non à Constantino ipso sed ab alio ejus jussu scriptam esse suspicatus, refellit Martinus Hanckius de Hist. Byz. scri-

\* Librorum distinctionem ab ipso auctore esse patet ex pag. 108.



ptoribus p. 473. atq; solus ille, Hanckio nec visus scriptoris anonymi locus (nondum eum prodierat) sufficit ab Labbei & qui eum sequitur Cavei (ubi de Leontio Byz. Chronographo agit ad A. C. 920.) conjecturam elidendam.

3. *Anonymus* (alius ut videtur & succinctior quam qui priorum quatuor librorum est auctor) de rebus *Leonis* Philosophi, qui *Basilii* filius & successor fuit, pag. 217 - 232. de *Alexandro* Leonis fratre pag. 233. 234. de *Constantino* Porphyrogenito Leonis F. qui puer septennis pervenit ad Imperium, & primos septem annos sub *Nicolao* Patriarcha & aliis tutoribus, matre *Zoë*, annos sex & viginti cum *Romano* Lacapeno, socero, ac denique solus annos quindecim rebus præfuit, atq; ita per annos LV. vixit dignitatemque Imperatoris gessit: pag. 235 - 292. Et de *Romano* juniore *Constantini* Porphyrogeniti filio pag. 293 - 300. Plura promittit ille scriptor de *Theophili* Urbis præfecti p. 275. & de aliorum summæ in aula CPol. auctoritatis virorum moribus, quæ non exstant, certe lucem non viderunt.

4. *Anonymi* \* *Dissertatio steliteutica contra Iconomachos*, & Synodum Copronymianam scripta circa A. C. 745. atque adeo ante septimam Synodum sive Nicænam secundam, p. 303 - 311.

5. *JOANNIS Monachi Hierosolymitani*, narratio de origine motuum *Iconoclastarum* p. 312. 313. Idem hic *Johannes* (forsitan *Hierosolymæ* urbis postmodum *Episcopus*) cujus λόγον ἀποδεικτικὸν de sacris imaginibus ad *Constantinum* Cabalinum sive *Copronymum* edidit *Combesius* T. 2. auctarii novi, sive in *Historia Monothelitarum*, pag. 665. & quam *Codices* alii tribuunt *Joanni Damasceno*. De *Codice* *Regio* ex quo duo hæc opuscula *Combesius* descripsit, & in quo etiam leguntur testimonia Patrum quæ pro imaginibus in Synodo *Nicæna* secunda afferuntur, videnda *Clariss. Montfauconi* *Palæographia Græca* p. 65. 66. *Videri autem potest*, inquit *Combesius*, *præclarus ille Codex quasi ὀπλοθήκη universalis, collecta habens præcipua quæque Catholicorum adversus hæreticos (Christi maxime Mysterium impugnantes) munita.* Ex illo illustris *Petrus de Marca* \*\* *Vigilii* Confirmationem V. Synodi pridem produxit, tametsi non omnibus ejus fidem fecit. Ipse certe qui  
librum

\* Inscribitur *Dialogus*. Sed nihil habet quod *Dialogum* referat.

\*\* In diss. de *Epistola Vigilii*, Paris. 1642. & ad calcem Operis de *Concordia Sacerdotii & Imperii* inter dissertationes varias *Petri de Marca* pag. 207, 227. seq. Vide & *Baluzium* ad lib. V. de *Concordia Sac. & Imp.* cap. 12.



librum composuit, tantaque in eo Patrum ac Conciliorum digessit, de hac confirmatione quasi non plane illi explorata veritatis, ac nutantis fidei, scripsit repper- tam esse inter Acta quintæ Synodi. - - - Habet hic Codex Leontium de Sectis, longe editis emendatiorem, & auctoritatibus quæ illic desiderantur, auctiorem. Ὁδὴ γὰρ plura capita, (quem omnem pluraque ejus complectitur) nova ex illo facere liceat, sic editis laborantia, ut nec ipse Anastasius sua agnosceret, etsi omnia decoquit vulgator & interpres.

6. Ex narratione de miraculis S. Demetrii \* Martyris, ἐκ τῶν δὲ ἀπο- λοφόρων Δημητρίου ἐν μερικῇ διηγήσει Ἰωαννατρυγιῶν, fragmentum de reve- lata ab ipso excisione ac direptione Thessalonicæ p. 314 - 316.

7. JOANNIS CAMENIATÆ Thessalonicensis narratio diserta & elegans A. C. 904. scripta ad Gregorium Cappadocem, de Thes- salonica excidio cui scriptor ipse interfuit, & quam illo ipso anno (Leo- nis Philosophi XIX.) cepit Leo Tripolites Agarenorum dux. Hæc prius cum Allatii versione prodierat in ejus συμμίκτοις, vulgatis à Bar- toldeo Nihusio 1653. 8. Sed Combefisius iterum recensuit, & no- vam interpretationem suam adjunxit, divisitq; in capita LXXIX, cum in Allatiana editione dispescatur in sectiones XLV. Hic Ca- meniata patre Exarcho Helladis natus, fuit ex Clericorum ordine. Lector, & Ecclesiæ Thessalonicensis Cubuclesius, h. e. qui Metro- politano in publicum procedenti pedum Archiepiscopale præferret. Dicitur etiam τῶν ἐν τοῖς οἰκοῖς τῶν βασιλείων τεταγμένων εἶς. Vide cap. 55. edit. Combefisianæ (Allat. 30.) & Hanckium lib. 1. de scripto- ribus Hist. Byz. cap. 22.

8. DEMETRII CYDONII, Thessalonicensis Monodia sive comploratio Ἐπὶ τοῖς ἐν Θεσσαλονίκῃ πεσῶσι, de civibus qui in dissidiis seditione ac tumultu intestino Thessalonicæ A. C. 1343. sub imperio Jo- annis Cantacuzeni perierunt. p. 385 - 392. De illo tumultu Grego- ras XIII. 10. & Cantacuzenus III. 94.

9. Pars ex vita Basilii junioris Anachoretæ CPol. A. C. 944. vel 952. extincti scripta à Gregorio ejus discipulo, de Constantini Ducæ clade & interitu, quem Constantino Porphyrogenito adhuc puero ad Imperium vocare Nicolaus a) Patriarcha & alii quidam insti- tuerunt. pag. 394 - 399. Vitam illam Basilii Anachoretæ integram vul-

\* De hoc Demetrio vide Baronium ad Martyrolog. 8. Octobr.

a) Vehementer eo nomine in Nicolaum scriptor hic invehitur, vocatq; eum per ignominiam p. 398. ἀγρικόλαον, & p. 399. ἡτίλαον.



vulgavit Henschenius Tomo 3. Act. Sanctor. ad 26. Martii p. 668. latine ex versione Combefisii, & Græce ad calcem voluminis pag. 24. ex MS. Codice Mazariniano. Antvverp. 1684. fol.

10. SYMEONIS *Magistri & Logothetæ Annales à Leone Armenio usque ad Nicephorum Phocam*, pag. 401 - 498. ex Codice MS. Raphaëlis Tricheti du Fresne, ex cujus libris, ipso defuncto, in gazam Regis Christianissimi est perlatus. Scripsit Symeon iste similiter *Annales ab Orbe Condito*, qui hactenus lucem non viderunt, extantque in altero ac majori Regio Codice qui in Leone Armenio desinit, videturque in illa priora parte, leviori opera auctor perfunctus, & in multis Theophani consonat, quem & ipsum constat desinere in Leone Armenio. Confer si placet quæ supra p. 158. ubi etiam de Codice Scoriacensi ac Messanenfi. *Adscriptum majori illi Codici Regio* inquit Combefisius, *alia manu, paulloque recentiori*, Hic est Metaphrastes; *cujus tanti visi sunt Annales & Chronica Hippolyto Thebano, ut ea omnibus anteponat.* Vide Hippolyti verba apud Allatum de Simeonum scriptis p. 34. qui Simeonem Metaphrastem Magistri & Logothetæ cursus primum, tum etiam generalis Logothetæ dignitatem gessisse pluribus disputat. Exstant etiam hi Simeonis Annales in Bibl. Cæsarea, in quam illos intulit Busbequius, ut notatum Lambecio lib. 2. pag. 588. Quoniam tamen in Codice Raph. Tricheti du Fresne, Chronico huic postremum inserta Mich. Pselli Historia, Combefisius T. 1. Bibl. Patrum Concionatoriarum suspicatur alterius esse Simeonis, quam Metaphrastæ, & fortasse illius qui Orationes XXIV. collegit ex operibus S. Basilii: quippe Metaphrastes paullo ante Psellum in vivis esse desiit. Ni ipse Psellus, Symeonis illi Chronologiæ ex IX. Historicis, se decimum adjunxit, sive alii addidere: opus certe à Theophane ad explendam Historiam Byzantinam summe necessarium. - - Pselli Historia lucis plurimum accipiat; ex ejus Epistolarum lecta manu ad Imperatores, Cæsares, summosque sæculi Principes ac Magistratus, ad Patriarchas, Metropolitæ, Ecclesiarum Antistites ac Præsides, ne Mich. Cerularii pro Synodo accusationem dicam, ejusdemque ac Constantini Liechudis qui illi suspectus est, nec non Xiphilini *Ἱστορίας*, luculentissimas scilicet in eos laudationes, viros nimirum qui utraque militia CPoli egregie fulserunt, ac illo dicente, qui ipse publicarum curarum iis socius, ac πολιτευόντων fere summus, Constantino præsertim Monomacho Imperatore, ad quem & politici scripti non spernendi tractatus. Præter Mich. Pselli Historiam etiam Leonis Diaconi



coni similem lucubrationem edere Combefisius altero statim Volumine constituit, sed morte prævento viro illo maxime industrio, nemo fuit hætenus qui literarum studiosos hoc beneficio obligaret. In Codice Regis Galliarum 1837. præter Mich. Pselli Φιλοσόφων ὑπερτίμῃς Epistolas & de casu templi S. Sophiae atque in Joannem Patricium Monodias, exstat ejus *Varia Chronographia à Basilio & Constantino Porphyrogenitis ad Michaëlem Ducam*. In alio Codice ejusdem thesauri Regii occurrit *Leonis Diaconi Historia ab excessu Constantini Porphyrogeniti ad Joannem Tzimiscem* sub quo scriptor ille vixit. Λέοντος Διακόνος ἱστορία δεχομένη ἀπὸ τῆς τελευτῆς & αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου μέχρι τῆς τελευτῆς & αὐτοκράτορος & ἐπιλεγομένου Τζιμισχῆ. Utroque & Psello & Leone Diacono MSS. usus in Glossario suo Græco concinnando & in aliis scriptis suis præclarus Cangius. Ex Chronico MS. continuatoris Theophanis, & altero itidem MS. Simeonis Logothetæ nonnulla de XLII. Martyribus Amoriensibus per Saracenos circa A.C. 841. occisis referuntur ab Henschenio T. I. Act. Sanctor. Martii p. 466, 467. & Græce pag. 894. seq.

II. Denique collectionem Combefisianam scriptorum post Theophanem claudunt *GEORGII Monachi Βίοι τῶν ἱεῶν \* Βασιλέων, Vitæ Imperatorum Leonis Armenii & qui post eum rebus præfuerunt usque ad Romanum Lacapenum, cum jam Constantinus Porphyrogenitus solus imperitaret, defunctum A.C. 948. Diversus est hic Georgius à Georgio Hamartolo* cujus Chronicon ab exordio Mundi ad Michaëlem Theophili filium, sub quo ipse vitam agebat, adhuc MS. delitescit in variis Bibliothecis. Vide quæ supra p. 154. seq. Utriusque, & tertii insuper Georgii Monachi Chronicon sive Historiam MS. evolvisse se testatus est Raderus in Viridario Sanctor. notis ad vitam Ignatii Patriarchæ CPol. scriptam à Niceta Paphlogone: *Præter ea quæ passim ad oram notavi, placuit quedam enotare ex Georgio Hamartolo, qui diversus est à Georgio Syncello Tarasii, quamvis in fronte nomen Syncelli præferat: diversus item à Georgio Monacho qui Chronicon scripsit, quod à Panvinio laudatur, tametsi Chronicon illud Georgii nomen præscriptum non habeat. Tres enim diversos Georgios Monachos manuscriptos partim ex Palatina Bojorum, partim ex Augustana Bibliotheca, ineditos omnes nec translatos hætenus mecum habeo, conferoque.*

Y y

INDEX

\* Hinc apparet non diu post vixisse. Cæterum pag. 528. annotatum: ἕως ὧδε τὸ χρονικὸν Γεωργίου, καὶ ἀπὸ τῶν ὧδε τῶν Λογοθέτων.  
Libri 5ti Pars Altera.



# INDEX SCRIPTORUM & aliorum quorundam in Scriptoribus post Theophanem memoratorum,

*ad paginas edit. Parisiensis.*

**A** Brahamitæ Monachi pro imaginum cultu Martyres tempore  
Theophili Imp. 63.

Agarena mulier Pythonico obseffa spiritu, à Theophilo Imp. con-  
sulitur 75. 421.

Alexander Nicææ Metropolita, Rhetorum ludo præfectus à Con-  
stantino Porphyrogenito 278.

Alexius Cæsar Monachus 68. 419.

Ameramnunes Saracenorum dux, Geometriæ & aliis disciplinis de-  
ditus 116.

Amoriensis Martyres, Theodorus Craterus, Theophilus ac Babutzi-  
cus 78. 83. XL Martyres 81.

Anargyrorum templum (Cosmæ & Damiani) 37.

Anastasius è Monacho, Thomæ Tyranni socius 37. 43. 44.

Anastasius Heracleensis Metropolita 273.

Ancilla Michaëlis Imp. per intervalla vaticinans 14.

Andreas Apostolus aram ponit S. Michaëli 14. 455. S. Andreæ  
templum 141.

Andronicus fidei ejurator & ad Saracenos profugus 230. 561.

S. Annæ Oratorium à Leone Imp. exstructum 90.

Anthemii Monasterium 68. 419.

Antonius Sylæi Episcopus. infra, Constantinus.

Antonius Cauleas Patriarcha CPol. 220. 224. 462.

Apollonius alter 520. ejus Magia 457.

Apostolorum templum majus, & minus *sepulchra*, CPoli. 120.

Areopago & Helixâ sanctius judicium in οἰκήματι χαλκῆς 161.

Arianica rabies Inonomachorum 515.

Asyli jus ad Mariæ Theophili Imp. filiæ tumulum 67. 418.

Athenogenes Martyr in Olympo cultus 289.

Athingani, cui sectæ deditus Michaël Balbus Imp. Circumcisionem  
servant & Hebræum hominem domi alunt 27. Athingani cujus-  
dam vaticinium de Michaële 29.

Avga-



- Avgarus 505.  
 Aurea bulla Michaëlis Balbi 45. Leonis, Basilii F. 230.  
 Bardanius Tyrannus Monachum induit 6. seq.  
 Βάρκα, convicium 12.  
 Basilii Anachoreta 394.  
 Basilii Macedonis Imp. studia & pietas 193. seq. preces 206. tota  
 ejus progenies literis imbuta 205. S. Sophiae ædem & alia tem-  
 pla instaurat 198. seq. tænia coccinea in capite, portendit ipsi  
 Imperium 135. alia præfagia 136. 139. seq. 434. siglis uti in  
 rationum libellis vetat 162.  
 Belisarius alter 265.  
 Βιβλία τακτικά καὶ βασιλικά 88.  
 Biliotheca ἡ παλατίῃς 427. βασιλική 454. Imp. Constantini Porphy-  
 rogeniti in χρυσῆς κλίνῃ 39. Patriarchica ἐν τῷ Θωμάτῃ in S. Tho-  
 mæ pluteis 65.  
 Bogoris Bulgarorum princeps in baptismo vocatur Michaël. 101. 102.  
 Boiditzæ ad Amorienses obsessos literæ inter missilia jactæ 81.  
 Brumalium 284  
 Bulgari ad Christum conversi 440. 210. 101.  
 Carbeas Manichæus perduellis 103. 110.  
 Χαλκροπρόσωπον 445.  
 Chiron μισάνθρωπον Achilles præceptor 137.  
 Christophorus Gangrensis Metropolitæ 265.  
 S. Clementis Martyris Oratorium 203.  
 Cometas Grammaticæ Græcæ Doctor sub Michaële Theophili F.  
 CPoli 118  
 κωμικὴ παννυχὶς in Tragœdiam desinens 156.  
 Constantinus ὑπηρετῶν τῷ Πατρικίῳ καὶ πρὸς ἐν λόγῳ γραφὴν 82.  
 Constantinus presbyter, νομικὸς, postea dictus Antonius, Sylæi  
 Episcopus 403. seq.  
 Constantino Magno dicata ædes 207.  
 Constantinus κατήγηγὴς τῶν Φιλοσόφων 283.  
 Constantinus Porphyrogenitus Imp. pietatis ac literarum fautor &  
 Patronus 277. sq. S. Chrysostomi admirator 285. vitam Basilii  
 Macedonis avi sui scripsit 2. Theophanis Chronicon jubet  
 continuari. ibid. omnium ante se Imperatorum & belli du-  
 cum Byzantinorum res scripto tradere voluit 132. seq.



- Cosmas Magister sapiens & νομομαθής 276. 591. alius melodus, infra in Marcus.
- Cretenses decem Martyres 48.
- Crucis adoratio 309. 338. 240. 402. 569. Christianorum in bellis armatura 338. Festum exaltationis Crucis 381. reliquiae Crucis 38. signum fronti impressum 126. Pæan, σαυρὸς νενίκηκε 170. 408. νικοποιὸς 205.
- Cyri matris somnium 139. Cyri bonus animus erga subditos 387.
- Cyrillus Gortynæ Episcopus Martyr 48. Ejus sepulchrum sanguine stillans. ibid. 414.
- Dæmones silvam inhabitantes 191.
- Dalmatæ ad Christum revocati 180.
- Damalidis Epitaphium Epigramma 479.
- Δανηλῖς, Danielis uxor 142. 194. seq.
- Demetrius Martyr 314. seq. 319. 324. 326. ejus templum 335.
- Dictum sapientis: εὐμήχανόν ἐστιν ἅπαν τὸ πιεζόμενον 333.
- Diomedis Martyris Monasterium 139. 194. seq. de Basilio Macedonia Imp. visum 140.
- Dionysius Areopag. 63.
- Adversus divinationes 29.
- Docetarum hæresis objecta Iconoclastis 305.
- Eliæ Prophetæ ad matrem Basilii Imp. visio 139. templum in palatio 203. Basilii Imp. erga Eliam religio 460. 548.
- Elias & Michaël intercessores apud Deum 169.
- Evangeliorum liber ab igne intactus 211.
- Euphemiæ Monasterium 164.
- Euphrosyna Monialis, 417. Mich. Balbi uxor 49. à Theophilo privigno retrusa in Monasterium 54.
- Eusebii Hist. Ecclesiastica 506.
- Euthymius Monachorum ἡγούμενος 444.
- Euthymius Sardensium Episcopus, Martyr imaginum 31. 405. 500.
- Euthymius Syncellus, Patriarcha CPol. 228. 231. 233. 467. 501. 569. 563.
- Festum Ascensionis Christi 122.
- Gazareus carmine proditus 45.
- Georgius πᾶς στρατιωτικὰς δέλτας ἐπειλημμένος 76.
- Imaginis Gregorii Theologi miraculum 30. 418. Orationis exordium



- dium in sancta Lumina: *πάλιν Ἰησῆς ὁ ἐμός.* ibid. Theologus  
 510. ex ejus stelitevt. in Julianum 520.  
 Gregorius Astronomiæ Doctor CPoli sub Constantino Porphyroge-  
 nito 278.  
 Gregorius Asbestos Episc. Syracus. 443. 445.  
 Gryllus, Patriarcha per jocum dictus à Michaële Theophili filio, una  
 cum XI. Metropolitibus 152. seq. 124. seq. 436. alio nomine  
 Theophilus 437.  
 Hæmorroissæ à Christo sanatæ statua 506.  
 Hebræorum Tiberiadensium *πρεσβύτερος Φαρμακομάντις* Serantapē-  
 chus imagines tollendas Saracenorum principi svadens 313.  
 Ἡ παρ' Ἑβραίοις ἐλπιζομένη μοναστήρια ἢ τὸν Ἀντίχριστον μέλλουσα τίκτειν 442.  
 Hebræus Magus Photio persvadet Crucem ejurare, ut eruditione sæ-  
 culari excellat 443. ridicula calumnia.  
 Hercules 490. Hylam qværens 290.  
 Jo. Hexabulii consilium 11. non audiendos hostes, qvando amicos  
 accusant 44.  
 Hierosolymitana Latinorum peregrinatio 315.  
 S. Hierotheus 63.  
 Hilarion confessor 442.  
 Historicus inutilis qvi causas rerum non aperit 14. 104. qvi rebus  
 non interfuit, recte diversas sententias commemorat 32. 69.  
 Homerus 175. 216. 388. 464. 478.  
 Homericus Theristes 57.  
 Jacobus Maximinæ Monasterii præfectus 442.  
 Icasia *πλὴν συγγραμμάτων* 415. tetraodum Magni Sabbati &c. 514.  
 Iconoclastæ 305. 312. seq. 504. Vide, Docetæ, Ariani, Marcion &  
 Manichæi. Persecutionis auctor contra imaginum cultores  
 Jo. Syncellus, 93.  
 Ignatius *οἰκουμενικὸς διδάσκαλος* 88.  
 Ignatius Patriarcha CPol. 13. 64. 120. 121. 126. 152. 153. 163. 168.  
 171. 434. 438. 439. seq. 441. 447. Ecclesia S. Michaëlis sive  
*ἀρχισπατήρης* ab eo condita in Satyri emporio 544. Mona-  
 sterium 454.  
 Imago Christi Edessena CPolin allata 268. 491. 493. 505. 590. Ma-  
 riæ imago, Lyddæ 505.  
 Imaginum cultus 12. 56. 57. 100. 176. 309. 404. adversus Iconoma-  
 chos 508. sq. Y y 3. Inve-



- Invektivæ in Mich. Balbum scripto traditæ memorantur 32.  
 Joannes Apostata 300.  
 S. Joannicius 442.  
 Jo. Baptistæ imago 65. 112. Oratorium 63. 64.  
 Jo. Theologi Oratorium 207. imago in scutis depicta 112.  
 Jo. Cameniata scriptor de se & Patre suo ac familia 362. 383.  
 Jo. Chrysostomus. Vide Constantinus Porphyrog. & Polyevctus.  
 Johannes Hagiopolita 218. 549.  
 Joannes Astronomus 486.  
 Joannes Grammaticus 403. Lecanomantæ F. id. Leoni Armenio  
 favens contra Imaginum cultum 20. Monachus 74. Syncel-  
 lus 419. Theophili Imp præceptor 96. legatus ad Syriæ Prin-  
 cipem 60. seq. 64. Patriarcha CPol. 75. 76. 403. 421. auctor  
 persecutionis contra Imaginum cultores deponitur 93. 94. 96.  
 97. 98. Joannes 520. vide & 426. 428. 449. 430.  
 Joannes Monachus, victoriam præfagiens Petronæ 112. 114.  
 Joannes Ησυχαστής 444.  
 Joannes Παπᾶς 233.  
 Jobus Patriarcha Antiochenus 35. al. Jacobus.  
 Josephus Monachorum ἡγούμενος 444.  
 Irenæus 63.  
 Isaaci Hieromonachi de Basilio Macedone vaticinium 150.  
 Judæorum procurata conversio 210. 455.  
 Justiniani triclinium 91. 208. magna Ecclesia 441.  
 Lausiaci Triclinium 91. in eo disputationes de religione imagi-  
 num 65.  
 Lazari Monasterium, Evnuchis constructum CPoli 224. 556.  
 Lazarus pictor Monachus, confessor imaginum 64.  
 Leonis Armenii edictum de abolendis imaginibus 18. 20. 62.  
 Leo Mathematicus 122.  
 Leo Philosoph<sup>9</sup> 426. 554. ex Episcopo Thessalonicensi Doctor public<sup>9</sup>  
 in XL. Martyrum æde CPoli sub Michaële Theophili F. 115. seq.  
 117. restitutus in Episcopatum 118. iterum dejectus 119. 424.  
 Ejus astronomica observatione depulsa sterilitas, 118. Hæreseos  
 causa gradu motus 424. 523. de Basilio Imp. præfagium 145.  
 Πρὶ παντοδαπῇ σοφίᾳ πρῶτον. ibid. Mamumi Saracenorum.  
 Prin-



- Principis ad eum Epistola 177. ad Imperatorem de illo ad se mittendo 118. Vide & pag. 446. 447. 450. 523. 537.
- Leo Sapiens Imp. ob quartas nuptias excommunicatur 228. διανοήτο νόμον πονηρόν ἐκθεῖναι & ἔχειν γυναῖκας ἄνδρα τρεῖς καὶ τέσσαρας, πολλῶν λογιωτάτων ἀνδρῶν εἰς τὸ αὐτῷ συνεργῶντων. ibid. σοφώτατος 214. 216.
- Leo Tripolita ex Christiano Apostata & sævus pirata 317.
- Leges à Basilio Imp. reformatæ & restitutæ 163.
- Lex Persarum ne quis rex posset fieri nisi ex regia stirpe 69. Lex Theophili qua libera esse iussit Persarum cum Romanis connubia 70. Λοδοῖχον τὸν Ῥῆγα Φεαγγίας 181.
- S. Lucas Deiparæ imaginem penicillo & coloribus expressit 63. 505.
- Lycurgus legislator 137.
- B. Magdalænæ corpus 224. 556.
- S. Mamantis palatium 150. 152. 158. templum 122. 123. Monasterium 577.
- Μάνα 57. 58.
- Manetis, Valentini, Marcionis charybdis 510. Manichaicus furor Iconomachorum 515.
- Manichæi 103. 168. 172. Iconoclastarum antistites & prodromi 527.
- Manuelis versus super Theoctisti cæde 106.
- Manuel Adrianopoleos Episcopus in Bulgaria & Martyr 135.
- Marciani περίδρομοι 204. 206.
- Marcion hæreticus 510.
- Marcus Monachus qui magni Cosmæ tētraodium hymnum magni Sabbati absolvit, Leoni Imp. præagit longius Imperium 225. 464. 557.
- μαρζῆκα, convitium 445.
- Martinaces Monachus 75.
- Matutini hymni 24.
- Mercaturam exercere Imperatori & Augustæ ignominiosum 56.
- Methodius Patriarcha CPol. 31. 72. 94. 95. 96. 98. seq. 120. 425. seq. 431. 534. 526. 527.
- Methodius Monachus pictor iudicium extremum repræsentat apud Bogarin Bulgariæ Principem 440. 102.
- Michaël Balbus negavit Diabolum, quod Moyse ejus non meminisset 31. edictum ejus contra imagines 62.



- Michaël Theophili F. se vocat Coloniae ArchiEpiscopum 152. 437.  
 Euripidis jambi quibus Basilicinum adoptat & praefert Basilio  
 156. 129. 451. ejus aurea platanus , ὀλόχρυσον ὄργανον &c.  
 160. 107.  
 Michaël Christophori Imp. filius detractis Imperialibus calceis cleri-  
 cus 593.  
 Michaël ὁ Σινάδης 442.  
 Michaël Ecclesiae Hierosol. Syncellus, confessor pro cultu Imagi-  
 num 66.  
 Monachus Basilio praefagit Imperium 142. alia 196. seq.  
 Monasterium ἐν Νοστιάς 469. S. Phocæ 97. Satyri & Orientis 13.  
 Gastrorum 56. 108. Sergii & Bacchii 96. μετανοίας 427.  
 Mos Romanorum Principum absolvendi reos cum inaugurantur 8.  
 Natalis Christi religio 22.  
 Neronis Eros 156.  
 Nicephorus Patriarcha CPol. 402. 404. 502. 18. 19. sq. ejus Epistola  
 ad Mich. Balbum 31.  
 Nicephorus Patricius, Geometriae ludo praefectus CPoli sub Con-  
 stantino Porphyrogenito 283.  
 Nicetas Christophori Imp. socer, Monachus 258. 545.  
 Nicolai Mathematici vaticinia 474.  
 Nicolai ὁ ἐν ἱεράρχαις πρωτεύων & templum 200.  
 Nicolaus Mysticus, Patriarcha 224. 228. 229. 233. 234. 235. 236. 238. 242.  
 243. 244. 245. 246. 251. 252. 253. 254. 394. 396. 398. 399. 403. 470.  
 556. 563.  
 Oraculum de Mich. Balbo 52. 413. Proconnessis datum 272.  
 Orthodoxiae Dominica, pro restituto immag. cultu 96. 99. 429.  
 432. 528.  
 Pantaleo Metropolita 469.  
 Papa Romæ 181. ejus τοποτηρητὴν in Synodo contra Ignatium 121.  
 Pauli Orphanotrophium 15. Oratorium à Basilio Imp. conditum.  
 91. 203.  
 Pauliciani 103.  
 Paulini templum 37.  
 Petri, monasterii Athenogenis praefecti vaticinium de Leonis Imp. li-  
 beris 289.  
 Πέτριον monasterium Virginum 171.  
 Pharos, Oratorium CPoli 13. 20,



Monachi in Philomelio vaticinium, Bardanio impertitum 5. 15. 16.  
21. 30.

Photius Patriarcha CPol. 109. 121. 122. 171. 215. 218. 438. 439. seq.  
441. 456. 460. 535. 544. 549. incredibiles de illo calumniæ  
442. sq. opinio de duplici hominis anima 445. λεβέφας, δυνατὸς  
βελιάρ, ὑπεργλὸς δὲ φωτὶς 444. liber ab Photio confictus 454.

Photinus Protospatharius 48.

Polyevctus Patriarcha CPol. 269. 493. 495. 592. alter Chrysosto-  
mus 277.

Proverbia : *Hercule fortior*, *Peleo castior*, *Themistocle sagacior* 387. *per-  
tusum in vas* 39. *omnem funem movere* 61. δεύτερⓈ πλῆς 133. *pe-  
tras seminare*, *littus alloqui* 155. *lavare Æthiopem* 155. 210. συν-  
οργιασαί. ibid. *aquilâ perniciosior* 291. *Thessalica Tempe* 315. *aspidis  
in morem obdurare aures*. ibid. *Mysorum præda* 85. *Agonothetæ more*  
198. *res Ἰπὶ ξυρῆ in novacule acie constituta* 128. λιθίνη καρδία 157.  
ὑπὸ γραμμῆς. 160. τὸ τῆς Νεμέσεως φθονερὸν 177. 178. *Punica  
fraus* 182. Γίγαντες παρτοί 130. Διονύς διασῶται 124.

Reliquiarum sacrarum veneratio 495. Mariæ vestis 38. 252. 445.  
484. 536. 579.

Rhodii notarii liber famosus in Leonem Imp. 469.

Romanus Lacapenus Imperator, ὁρθοδοξότατⓈ 259. ejus aurea  
bulla 479. lectorem ad mensam adhibuit 488.

Russi ad CHristum conversi 211. ἐκ γένους τῶν φεάγγων 262.

Sabbatis jejunare præcipit Mich. Balbus 31.

Sabbatius Monachus ab imaginum cultu Leonem Armenium avo-  
cans 403. 17.

Salomo sub Justiniano in bello Vandalico celebris 265.

Samonæ liber famosus in Leonem Sapientem 469.

Santabarenus Monachus 214. 457. Theodorus Monachus Santaba-  
renus Evchaitarum ArchiEpiscopus 218. seq. 550. 547.

Σάρελ, significat λευκὸν δίκημα 76.

Sergius Abbas, Photii ἀνεψιός 269. 492. 591. 592.

Sibyllinum Oraculum in quodam libro Imperatoriæ Bibliothecæ re-  
positum, quo non solum nuda oracula, verum etiam eorum qui  
Imperio potituri essent figuræ formæque coloribus expressæ  
continebantur 22. 406.

Zz

Sol-



- Soldanus in rotarum gyratione inconstantiam fortunæ ridens 182.  
 Solon 137.  
 Sphenodæmon, Clericus Palatinus 454.  
 Stephanus Amasenus Evnuchus, Patriarcha CPol. 254. 486. 581. 583.  
 Stephanus Basilii Imp. Filius 164. Patriarcha CPol. 218. 220.  
 394. 549. Monachus quidam *ἀπὸ τῆς Στῆδης* 40. 92.  
 Symbolum 308.  
 Synodus Copronymiana 304. 503. 504. 510. Leonis Armenii  
 contra Imagines 501. 504.  
 Synodus septima confirmata 163.  
 Synodus contra Ignatium 121. pro restituendo Ignatio Patriarcha  
 ibid.  
 Templum S. Sophiæ 159. 168. 198. Jesu Christi 203. *Ἀρχιεπισκοπῆς*  
 & Eliæ 190. 200. 196. SS. Apostolorum 198. S. Mariæ tem-  
 pla. ibid. 126. Platonis Martyris aliorumque Martyrum & San-  
 ctorum 199. 204. 206. 207. 208. 209. Mariæ ad Blachernas  
 97. 75. solenniter ab Imp. Theophilo frequentatum 55. *ἡ-  
 κογχον* 63. 86. seq.  
 S. Theclæ protomartyris festum 452. Oratorium 91.  
 Theodorus Monachus cognomine Cuphara 101. 439.  
 Theodoræ præsagium de Basilio Macedone 145.  
 Theodegius Astronomiæ Doctor 119.  
 Theodorus Geometriæ doctor, Leonis Sapientis discipulus 119.  
 Theodorus Craterus Apostata 83.  
 Theodorus Crithinus, ArchiEpiscopus cultor imaginum, male habi-  
 tus 419. 517.  
 Theodori Studitæ Confessio pro SS. imaginibus 512.  
 Theodotus Cassiteras, Patriarcha CPol. 18. 402. 502.  
 Theognostus qui de Orthographia scripsit sub Mich. Balbo, Histo-  
 riam illorum temporum de Siculo tumultu condidit 51.  
 Theophanes 18. sq. 432. & Theodorus Grapti Confessores pro cultu  
 imaginum 65. 405. 100. Versus Jambici Theophili Imp. qui-  
 bus compunctæ ac descriptæ ipsorum frontes 66. 425. 524.  
 Theophanes Smyrnensis Episc. 100. pro Nicæno.  
 Theophanis *ἡ μακαρίτης* Chronographia 2.  
 Theophylactus Patriarcha CPol. 261. 489. 587. 593.  
 Theophilus Imp. imaginibus infestus 57. 62. ejus Cantica sacra  
 66. seq.



66. seq. lex de capillis non alendis 67. ultima Concio 85. editum contra imagines 519. seq.
- Theophili Imp. duo magna ὄργανα ὁλόχρυσαι 416.
- S. Thomæ Apostoli sepulchrum Edessæ 284. templum 218. festum 229.
- Thomas Logotheta ὁ δρόμος, in Philosophia summus 143.
- Thomas presbyter depositus ob impertitam benedictionem Leoni Imp. qvartas nuptias celebranti 559.
- Thomas apostata & perduellis 33. ejus supplicium 44. Morothomas 296.
- Trajanus alter 265.
- Trypho Patriarcha CPol. 258 487. 585.
- Valentinus hæreticus 510.
- Vaticinium de Adata à Constantino capienda 147. Alia vaticinia, vide Agarena, Ancilla, Diomedes, Elias, Joannes Monachus, Oracula, Petrus, Philomelium, Sibyllinum.
- Xerxes mare virgis cædens 111.
- Zelicum hæresis extincta 100. 433. Confer de hac Joachimum Camerarium ad Nicephori CPol. Chronographiam p. 125.
- Zoësurnæ inscriptum ex Ps. 136. 8. *filia Babylonis misera* 223. 463. 585.

VIII. LEO VI. Basilii Macedonis Filius & Constantini Porphyrogeniti ex qvarta conjuge Zoë pater, à Photio qvem Præceptorem habuit, omni genere scientiarum imbutus, Imperator CPol. à Calendis Martii A. C. 889. usque ad XI. Maj. 911. de cujus vita videndi Continuator Theophanis, & Simeon Magister, Georgius Monachus, Jo. Scylitzes, & Annalium scriptores Cedrenus, Zonaras, Glycas & Constatinus Manassēs, atqve è recentioribus quotqvot Annales sæculi noni & Imperatorum vitas condiderunt, nec non Hanckius de scriptoribus Historiæ Byz. parte 1. cap. 23. qvi etiam *Sapientem & Φιλοσοφώτατον* nuncupatum observat è Constantino Porphyrogenito, Jo. Zonara, Mich. Glyca & Constantino Manassē.

Huic Imperatori vulgo tribuuntur XVII. *Oracula*, Græcis versibus Jambicis edita, & figuris sive iconibus appositis expressa de futuris Imperatoribus, Patriarchis, rebusqve CPolitanis. Ex his postremum de restitutione CPoleos Græce & Latine edidit Jo. Leunclavius ad calcem Constantini Manassēs, Basil. 1573. 8. Cætera sedecim Græce &



Latine cum castigationibus nonnullis vulgata sunt à *Jano Rutgerſio* cum versione *Georgii Douſæ* (qvi Græca CPoli ſecum attulit) lib. V. variar. lect. capite 8. Lugd. Bat. 1618. 4. *Versiones*, inquit, *quæ ex Italia prodierunt*, tales ſunt, ut quod vulgo dicitur, neque cælum neque terram tangant. Iconas ſtudio omiſimus, quod eæ ſæpius jam reſuſæ ſunt. Reſpicit *Franciſci Patricii Dalmatæ*, \* ejusdem qvi diſcuſſionum *Peripateticarum*, *Novæ de univerſis Philoſophiæ & aliorum præclarorum operum* editione ſibi nomen comparavit, interpretationem illorum oraculorum latinam & vulgari Italo ſermone editam *espoſitione delli oracoli di Leone Imperatore Brixia 1596*. Versionem *Leunclavii* in poſtremo illo, & in cæteris *Douſæ* à *Rutgerſio* alicubi caſtigatam ſervavit *Petrus Lambecius*, qvi oracula hæc Græce & Latine cum iconibus luculenter deſcriptis ære, notisqve ſuis, & cum *paraphraſi profaria* ultimorum undecim Oraculorum Græce primum vulgata è Codice MS. Amſtelodamenſi, nec non cum *Patricii* latina interpretatione excudi curavit ad calcem *Codini de antiqvitatibus CPolitanis*, Paris. 1655. fol. Eadem prodierunt Germanice cum figuris in æs inciſis à *Jo. Theodorico & Joanne Iſraële de Bry*, Francof. 1597. 4. in appendice *Hiſtoriæ de vita & rebus geſtis Muhamedis*. *Johannes Meurſius* præterea in *Gloſſario ſuo Græcobarbaro* laudat *Rhuzani* cujusdam *Paraphraſin Græcobarbaram vaticiniorum CPolitanorum*, nec non explicationem *Scholarii* quæ exſtat in *Bibliotheca Vaticana*: Deutrisqve *Lambecius* lib. V. *Bibl. Vindob.* pag. 15. ſeq. ex quo diſces *Joannem Ryzanum* vertiſſe Græce alia oracula *Theophili* præbyteri & clerici *Romani*: *Gennadium* vero *Scholarium* expoſuiſſe oraculum quod fertur repertum ſingulis ſcriptum literis in ſepulchro *Conſtanti M.* cujus ibi ſpecimen affert. *Cangius* quoqve ad *Gloſſarium ſuum Græcum* condendum teſtatur ſe uſum *Leonis Sapienis ænigmatiſcum* explicatione, hoc titulo: *ἀνιγμα λέξεων Λέοντος ὁ σοφωτάτης συμβολικῆς ἐν Βυζαντίῳ λέξας*. Liber ſcriptus lingua Græca vulgari ex Codice *Colbert.* 5104.

Utrum auctor oraculorum illorum ſit *Leo Imperator*, dubitare licet, neque veteres ſcriptores quorum loca *Lambecius* præfixit, & in quibus Oraculorum mentio eſt, illa Imperatori *Leoni* diſerte tribuunt: at ex locis aliis à *Lambecio* præteritis etiam apparet, oracula ejusmodi in aula *Byzantina* jactata fuiſſe diu ante *Leonis Sapienis*

\* Vide *Bælii Lexicon in Patrice*.



pientis ætatem. Nam continuator Theophanis lib. 1. in vita Leonis Armenii cap. 22. demonstrat illius mortem, qui septuaginta fere annis ante Leonis Sapientis Imperium occisus est, oraculo ejusmodi præsignificatam. Ὁ δὲ χρησμός ἦν Σιβυλλιακὸς ἐν πινυ βιβλῳ εἰς τὴν βασιλικὴν βιβλιοθήκην ἐναποκεῖμεν. ὁ χρησμός μόνον ἀπλῶς, ἀλλὰ καὶ μορφὰς καὶ σχήματα ἔχουσα τῶν γενησομένων βασιλέων, διὰ χρωμάτων. Oraculum vero Sibyllinum erat in quodam libro Palatinæ Bibliothecæ repositum, quo non sola nuda oracula, verum etiam eorum qui Imperio potituri essent figuræ formæque coloribus expressæ continebantur. Eadem habet Simeon Magister in Annalibus, qui oraculum ipsum ad Leonem Armenium spectans pluribus etiam exponit pag. 406. ἦν γὰρ αὐτῷ ἕκπινος Σιβυλλιακῆς βίβλος ὁ ἀναγρέσιμ. χρόνος μεμνημέν. ἔιχε γὰρ γραφὴν τοιαύτην. Λέοντι εἰκόνα θηρίου ὀλόκληρον, ἐν μὲν τῇ κεφαλῇ ἔχουσαν χ. χράμμα, ἐν δὲ τοῖς ὀπίσθεν Φ, καὶ μέσον δὲ θηρίον πρὸς αὐτὴν τὴν ψῶαν ξίφ. ἦ γὰρ σπάθην ἐμπεπηγμένην καὶ ἡμαγμένην, ἣν ὑποδείξας στεφάνῳ ὁ Ἰπικλὴν Καπετωλίνης, ἔφη πρὸς αὐτόν· τί δηλοῖ ταῦτα; ὁ δὲ ἔφη, ἀφες Δέσποτα, μὴ ἴδω καὶ τὴν γραφὴν. Ὁ δὲ κατεδέξατο. Συλλογισάμεν. ἐν ὁ στεφαν. λέγει τῷ βασιλεῖ. ἔτ. ὁ Λέων εἰς πρὸς ὤπον τῆς βασιλείας κῆρυ, καὶ μέσον δὲ χ. χράμμα καὶ δὲ Φ κακὸν τι συμβαίνει αὐτῷ. καὶ ὁ βασιλεὺς, τί ἐστὶ τὸ Φ καὶ το χ; ὁ δὲ φησι, μέσον τῆς χειρὸς γενέσεως καὶ τῶν φώτων. Noverat enim ex quodam Sibyllinorum Oraculorum libro, quo illi tempore, ut necesse tolleretur, fatis indictum esset. Nempe illo expressa erat figura hujusmodi: Leonis figuram ex integro referebat. Capiti litera χ. inscripta erat, à tergo vero litera Φ. mediæ bestię ad ipsa Illia impetus cruentus ensis hærebat. Hac Imperator Stephano cognomento Capitoliges ostensa, ex eo sciscitabatur, quid hæc sibi vellent. Cui ille: apage Domine ut nec oculis figuram usurpem. Is enim vero nihil acquievit. Tunc igitur Stephanus secum ipse reputans, Imperatori infit: Leo iste in Imperii signum positus est; ac inter literam χ. ὁ Φ malum aliquod imminet. Tum Imperator: quid vero sibi volunt χ. ὁ Φ? Ait ille: inter Christi Natalem ὁ τῶν φώτων diem, (Epiphaniorum scilicet atque luminum) intra quod tempus Leo Armenius est non diu post obtruncatus. Allatius de Georgiis pag. 351. memorat Oracula cum figuris picta Methodii Episcopi Patarenensis, Visiones Danielis Prophetæ, & Chosroe Regis Persarum, & Theophili presbyteri Romani translata Græce à Georgio Zegabeno, prætereaque Leonis Philosophi & Imperatoris. Idem pag. 404. notat Oraculum de Turcarum Imperio & fine ejus cum Gennadii Scholarii expositione.



editum à Dorotheo Monembasiæ Metropolitā in fine Chronici sui Venet. 1637. 4. & Matthæo Cigala Cyprio post novam variarum Historiarum synopsis, ibid. 1637. 4. Additque se Vaticinium hoc inseruisse primo Variorum antiquorum Tomo in Antiquitatum CPolitānorum auctario cum aliis Leonis, Methodii Patarensis, Theophili Romani, Danielis Monachi & aliorum vaticiniis. Sed Tomus ille lucem hætenus non vidit. Confer interim quæ de oraculis illis & Gennadii Scholarii Patriarchæ CPol. & Joannis Capistrani Ord. Fratrum minorum, qui A. C. 1456. obiit, expositione Lambecius lib. 6. Bibl. Vindob. pag. 167. De aliis apud Græcos & Saracenos sub Danielis nomine jactatis *ὀρασις*, quibus fata Imperatorum descripta fuisse testatur Luitprandus, vide si placet quæ dixi in Codice Pseudepigrapho Veteris Testamenti pag. 1137. & de Methodii (non Episcopi Patarensis sed CPolitani Patriarchæ) revelationibus supra cap. 1. hujus libri p. 258. Cæterum oracula Leonis Combefisius non ad Leonem sapientem Imperatorem, sed ad Leonem Byzantium \* Joannis Patriarchæ CPol. nepotem è stirpe Morcharzaniorum, cognomento Philosophum, à Michaële Psello in Antro Insula disciplinas varias edoctum refert haud inverisimiliter. Ita enim ille in Tomo 1. Bibl. Concionatoriæ, ubi de variis scriptoribus differit: *Leo Imperator non dicitur sapiens antiquis, Leoni Grammatico, Continuatore Vaticano, aliisque ejus ævi scriptoribus, ac nec Cedreno: sed magis recentioribus in quibus Zonaras, si ejus est quo illi ejus rerum tractatus prenotatur. Et ab his sapiens dicitur ob pietatem in DEum potius & variam doctrinam editaque ingenii monumenta quam ob divinandi peritiam. Sed fuit & alius Leo sapiens, insignis ille conjector & Astronomus, cujus discipulus Theophilo Imp. Amorium nunciavit biduo post capiendum, quemque idem Theophilus CPolitano ludoprefecit, & qui postea Thessalonicensis Metropolitā fuit. Ejus malim esse Oracula cum figuris, pro tanta illa ejus Astrologiæ judicariæ ac *ἀποτελεσματικῆς* facultate, quam Leonis Imp. quæ is non adeo excelluisse videtur,*  
et si

\* Hunc Leonem Philosophum Pselli discipulum ab Imperatore Leone sapiente distinguere docet Allatius diatriba de Psellis pag. 2. seq. De eodem plura Scylitzes, Cedrenus, & quæ ex scriptoribus post Theophanem supra p. 359. sq. Video etiam à Cangio laudari Leonis Philosophi (aliis Theophili) de Regno & Principibus (de Imperio & Imperatoribus) librum Astrologiæ judicariæ ex Cod. Reg. 2730. & Colbert. 2079. & Leonis Philosophi ac Medici (quem diversum esse non dubito) Synopsis Jatricæ sive Medicinæ libris VII. ex Cod. Reg. 3511. quam in Bibl. Vindobonensi etiam exstare Græce MS. testatur Lambecius VI. p. 98.



*etsi gentis vitio ac ætatis fatidicos homines plusculum coluerit. Vel certe antiquiora erant illa oracula, cum iis designatam mortem Leonis Armenii, ipsi inferendam ipso Christi natalis die, auctor Zonaras sit.*

*Alia Leonis Sapientis Imp. scripta.*

I. Orationes XXXIII. in Bibl. Vaticana Cod. 106. & 803. ex-  
stare MSS. notavit, singularumque titulos adscripsit *Baronius* ad A. C.  
911. n. 3. ex his unam ibidem edidit latine ex *Fed. Metii* Termularum  
Episcopi versione. Alias novem Græce & Latine vulgavit *Gretserus*  
Ingolstadt. 1600. 4. ex Bibl. Bavarica, una cum Nysseni tractatibus  
duobus in inscriptiones Psalmorum: decimam item in Opere de  
Cruce T. 2. pag. 142. Ingolst. 1600. 4. Alias insuper tres una cum  
primis Gretserianis septem, brevibusq; notis *Combesius*, in Auctario  
novo Paris. 1648. fol. T. 1. pag. 1605. Harum orationum singula-  
rum titulos vide si placet apud præstantiss. viros, Labbeum, Caveum-  
que. Orationem de *S. Nicolao* Myrensi Episcopo Græce & Latine vul-  
gavit *Petrus Possinus* Tolosæ 1654. 4. non 1644. ut habent Labbeus  
& Caveus. Alia in *S. Chrysostomum*, ex vita ejusdem quam Georgius  
Alexandrinus scripsit, maximam partem delibata, Græce in Ope-  
ribus Chrysostomi T. 8. Savilianæ edit. pag. 267. & Latine apud Su-  
rium 28. Januar. & ante editionem Chrysostomi operum latinam,  
Antvverp. 1614. fol. Alias à se versas è Codice Naudæano & Maza-  
riniano, latine exhibet laudatus *Combesius* in Bibl. Concionato-  
ria. Nimirum in *S. Joannis decollationem* & in omnes Sanctos & in *S. Nico-  
laum* Myrensem Episcopum, quæ una cum aliis undecim, & illa  
quam à Baronio editam dixi, & altera in *S. Chrysostomum* latine le-  
guntur in editione Lugdunensi Bibl. Patrum T. XVII. pag. 22. seq.  
Orationem in *S. Tryphonem* allegat *Allatius* contra Hottingerum pag.  
168. & duas in *S. Demetrium* pag. 170. Longe plures libro de Simeo-  
num scriptis, ut in *S. Clementem Ancyranum* pag. 81. in *Præcursoris diem*,  
*Natalem* p. 83. in *transfigurationem Christi*, p. 91. 106. in *Christi Nativita-  
tem* pag. 96. in *principium jejuniorum* (tres orationes hujus argumenti  
quemadmodum & in *transfigurationem* *Baronius* memorat) pag. 96.  
114. in *Eliam Prophetam* pag. 97. in *Prætomartyrem Stephanum* pag. 100.  
in *Templi consecrationem* 101. in *sancta Theophania* 108. *Magno Sabbato*  
pag. 116. His accedunt à Baronio memoratæ, atque adhuc quan-  
tum



tum sciam ineditæ, in Spiritum S. quod propria auctoritate adoptionem filiorum DEI largitus est: in Paulum Apostolum: in S. Thomam, discipulum Domini, duæ orationes: & denique, Quando domus Imperatoris fuit consecrata. Spectant huc etiam Hippolyti Maraccii Lucensis Mariale, Rom. 1651. 8. & ejus Cæsares Mariani 1658. 8. in quibus libellis reperies orationes Leonis Imp. in B. Virginem, latine versas à Jo. Mattheo Caryophilo Cretenfi.

2. Epistola ad Omarum Saracenum de fidei Christianæ veritate & Saracenorum erroribus, ex Chaldaico versa à Sebastiano Champerio Lugdunensi A. 1509. atque in Bibliothecis Patrum sæpius latine edita ut Colon. 1622. T. 15. & Lugd. T. 17. p. 45.

3. Canticum Compunctionis ex meditatione extremi judicii, ex Codice Bibl. Bavaricæ vertit & latine edidit Jac. Pontanus S. I. Ingolstad. 1603. 4. cum Simeone juniore de fide, aliisque scriptis quæ recenset B. Ittigius libro de Bibliothecis Patrum pag. 611. Recusum inde in Bibliotheca Patrum Colonienfi 1618. T. XI. & in supplemento Paris. 1639. T. 1. pag. 861. & in Bibl. Patrum Lugd. 1677. T. XXII. pag. 747.

4. Carmen Iambicum de misero Græciæ statu, quod cum versione Francisci Lucidi edidit Leo Allatius de consensu Ecclesiæ Occidentalis & Or. pag. 854. Idem Allatius edidit Græce versus Leonis Imp. retrogrados sive κατηύρτους XXVII. post Excerpta Rhetorum ac Sophistarum Rom. 1641. 8. pag. 398. & ex Carminibus Iambicis in Clementem Ancyranum nonnulla, libro contra Hottingerum pag. 173. Hymnos Leonis in Bibl. Bavarica extare MSS. scribit Possevinus in Apparatu sacro, nescio an alios viderit quam Canticum illud Compunctionis, de quo jam dixi.

5. Τῶν ἐν πολέμοις Τακτικῶν σύντομον καὶ διδασκαλίαν, Constitutum Militarium Breviarium, quod primus è Græco à se versum latine edidit & Regi Angliæ Henrico VIII. inscripsit Johannes Checus, Cantabrigiensis, Basil. apud Mich. Isingrinium 1554. 12. Ad illam interpretationem concinnandam usus est codice Gr. MS. Anglicano, quem vidisse optat Johannes Meursius, qui ex tribus MSS. Regis Angliæ, Palatino & Pistoriano lacunas sibi invicem suppleantibus Græcum



cum textum versioni adjecit, subjectisque aliquibus castigationibus suis vulgavit Lugduni Batavorum A. MDCXII. 4. quæ ipsa editio cum novo titulo præfixo adjuncta est Æliani Tacticis à Sixto Arcerio illustratis ibid. 1613. 4. Falliturque præstantissimus Caveus, qui Leonis Tactica cum versione & notis Sixti Arcerii prodiisse scribit. Porro Leonis Tactica Italice vertit & notis non contemnendis illustravit *Philippus Pigafetta*, Venet. 1541. 4. 1586. 4. 1602. 8. *trattato dello schierare in ordinanza agli Eserciti, & dell' apparecchiamento della guerra*. Hunc non semper vim hellenismi perspexisse, uti Checum quandoque nebulæ cyathum propinare lectoribus notat Rigaltius ad Onofandrum p. 17. Versionem Checi in non paucis reprehendit Antonius Possevinus libro V. Bibliothecæ selectæ capite 7. (edit. Romanæ lib. 1. cap. 24.) ubi & quædam loca ex antiquissimis quæ vocat MSS. profert, (Bavaricum Codicem innuens) quæ apud Meursium pag. 59. & 418. &c. longeminus emendate ac integre leguntur. Sed & Bibliotheca illa selecta aliquot ante editionem Meursianam annis prodierat, quam non viderit Meursius oportet, nam ex ea aliquot quæ dixi loca restituere ac supplere potuisset. Isaacus quoque Casaubonus qui antequam Meursius Leonem ederet, Æneam \* cum versione notisque doctissimis publicavit, aliquoties græca verba allegat ex Leonis *de re militari*, seu, ut Checus vertit, *de apparatu Bellico* constitutionibus. Neque unum hic MStum vidisse se profitetur, refert enim quosdam Codices hanc inscriptionem præ se ferre, quam ex Meursii etiam editione paullo ante adscripsi: Τῶν ἐν πολέμοις τακτικῶν σύντομος ὡδὸς. Alios autem eosque optimos ὡδὸσκευαὶς πολεμικαῖς designari. Prioris generis titulus exstat Wiennæ in Augustissimi Cæsaris Bibliotheca codice Philosophico CXIV. probæ notæ chartac. in folio; uti indicat Petrus Lambecius libro VII. de Bibliotheca Vindobonensi pag. 213. quod MStum alioqui non mediocriter ab editione Meursii differre testatur. Inscriptio posterioris generis & in Possevini MStis fuit, & Lambecio teste apparet in codice CXVI. chartac. mediocriter antiquo in 8vo. ubi habetur πολεμικῶν ὡδὸσκευῶν Διάταξις ὡς ἐφ' ὁδῶν ἀδοκῆτων, quæ in editis Leonis Tacticis est septima decima constitutio. Ibidem duodevigesima quoque sed sine

A a a

lem-

Libri 5ti Pars Altera.

\* Prodiit cum Polybio Casauboni Francofurt 1609, fol. ut dixi lib. 3. cap. 30.



lemmate comparet. Undevigesima *τῆς ναυμαχίας* reperitur in codice Medico XXV. chartaceo bonæ notæ in 4to quemadmodum idem refert libro VI. de Bibliotheca Cæsarea pag. 121. Eam & in Vaticana exstare memorat Gabriel Naudæus Bibliographiæ militaris pag. 63. sive lib. 2. de studio militari pag. 521. *Leonis*, inquit, *constitutiones quædam & fragmenta etiam ex Naumachicis* \* *exstant in Palatina, quæ Vaticana non ita pridem adjuncta fuit: sed non puto quicquam in illis diversum esse ab ejusdem Imperatoris Tacticis, quæ Meursius in lucem protulit. Nam & in illis decima nona constitutio tota de navali prælio est. Quamobrem pluris nunc facienda sunt BASILII Patricii Naumachica, quæ ex Regio & Palatino Codice forsitan integra proferri in lucem possent, nam Pinellianus mancus erat in fine.* Reliquorum Codicum inscriptiones, quoniam principio carent, nullæ à Lambecio adduci potuerunt. Nam in codice philosophico CXIII. chartaceo in fol. & præmium integrum & plus quam dimidia à fine pars desideratur. Optimus etiam codex CXV. membranaceus in 4to paginis 249. constans & Scholiis Græcis marginalibus illustratus, quem Busbequius (seu, ut alibi Lambecius scribendum docet, Busbeekius) CPoli comparavit, incipit à verbis præmii editionis Meursianæ pag. 7. *ὅτι αὐτῆς ἡ Ῥωμαίων πολιτεία εὐμοίρης.* Desinens in verba pag. 364. vers. penult. *καὶ γὰρ οἶδασιν ὡς εἰάν μὴ σερρῶς καταστάντες.* Hunc codicem non dubitat Lambecius Leonis ætate exaratum fuisse, invisum autem Meursio & penitus incognitum, ex quo ejus editio plurimis in locis, quorum unum in medium affert, corrigi perficique possit. Et plurimis in locis corruptam esse Meursii editionem notavit etiam Arcerius ad Ælianum pag. 169.

Plagii \*\* Leonem postulant Rigaltius in limine notarum ad Onofandrum, Allatius notis ad Hexaameron Eustathii Sidetæ, Antiochiæ

\* Leonis Tactica fuere etiam MSta in Bibl. Scoriacensi. Vide Maderum de Bibliothecis pag. 118. Et Naumachica inter Codices MStos Gudianos. De quibus plura infra. Tacticorum atque Strategicorum editionem atque in his Leonis quoque paravit olim è Palatinis Codd. Gruterus, ut ex Josephi Scaligeri Epistolis pag. 420. didici, deinde post Gruterum Salmasius, ut Madero pag. 122. & Naudæo pag. 523. de studio militari notatum.

\*\* Ab hoc plagii objecto crimine absolvendum esse Leonem, demonstravi pridem in Decade Decadum sive Plagiariorum & Pseudonymorum Centuria, quam admodum juvenis edidi Lipsiæ 1689. 4.



tiochiæ Episcopi pag. 6. & Naudæus, cujus verba adscribam ex lib. 2. de studio militari pag. 526. *Omnes vero, inquit, illæ Leonis constitutiones Tactica magna parte succum traxerunt ex Onosandri strategico, cujus tamen auctoris nomen ingrato silentio bellus ille homo semper obruit, ita ut illius nullibi meminerit nisi semel, cum ejus carpere vellet sententiam. Dignumque illud insuper observatione mihi videtur, quod hujus & Mauricii Imperatoris plerumque eadem, aut parum diversa sunt verba, ut quemadmodum Galenum ex Paulo Aegineta aut Aetio, sic non difficile sit alterum ejusmodi auctorum ex alio auctiorem facere. Verum à plagii crimine Leonem absolvere videtur, quod non tantum in proœmio dicit, se in veterum, recentiorumque militaribus commentariis non perfunctorie versatum, optima quæque ex iis delibasse, & ὡς ἄλλον πρὸ χειρὸν νόμον \* Hypostrategis suis tradere voluisse, sed & pag. 320. & 432. fatetur in hoc libro ea se collegisse, quæ ex veterum commentariis accedente mediocri experientia sua edoctus fuisset. Atque si ab auctore sunt Scriptorum nomina, quæ in codice illo membranaceo Busbeckiano constitutionibus præfixa fuisse Lambecius testatur, longe magis à furto literario alienus nobis habebitur, qui cum Plinio majore ingenue per quos profecisset, voluerit indicare. Ait autem Lambecius majusculis literis adscripta se offendisse nomina ΑΡΡΙΑΝΟΥ, ΑΙΛΙΑΝΟΥ, ΠΕΛΟΠΟΣ, ΟΝΗΣΑΝΔΡΟΥ, ΜΗΝΑ (forte ΑΙΝΕΙΑ) ΠΟΛΥΤΑΙΝΟΥ, ΑΙΛΙΑΝΟΥ, ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ. Ex quibus tres tantum in Tacticis Leonis allegatos reperio, Ælianum quidem pag. 62. 90. 91. Arrianum p. 90. Onosandrum pag. 215. Equidem p. 431. memoratur quoque Πτολεμαῖος πρὸ χειρὸς κανὼν & περὶ βιβλος, item Aratus in phænomenis & Joh. Lydi \*\* diurna ac menstrua observatio. Sed non hos citat tanquam iis ad Tactica concinnanda usus Imperator fuisset, sed quod Astronomiæ studiosis hosce potissimum auctores commendandos arbitraretur. Cæterum alium hujus militaris argumenti librum à Leone scriptum fuisse recte colligitur ex verbis pag. 27. Ἐξ ἑστὲ δέ σοι τῆς τε παρ' ἡμῶν ἰδίᾳ ἐκτεθείσαις γνώμας ἐν τῷ τῷ συντάγματι καὶ*

Α α α 2

πρὸς-

\* Notari hic locus potest adversus Barthium, qui negat Leonem in hisce Tacticis loqui tanquam Imperatorem: conf. pag. 10. 15. 23. 27. 32. 50. 176. &c. ubi non monet tantum sed jubet.

\*\* De hoc Lydo vide præter Meursium in notis, ac Vossium de scientiis Mathematicis, quæ notavi supra lib. III. cap. 20. Cangii glossar. latin. in *silentium*, & Jo. Boivinum ad Gregoram pag. 789.



προσέτι τῆς καὶ πλάττει συνηθροισμέναις ἡμῖν ἐν τῇ ὁδοῦ ἀπὸ τῆς Τακτικῆς  
 μονοβίβλῳ τὴν ἐκείθεν τὴν ζητημάτων πλείονα καὶ ἀρκῶσαν συναγαγεῖν ὡφέ-  
 λειαν. Quem etiam innui puto pag. 200. Verba hæc sunt : Περὶ τῆς  
 τῆς πεζικῆς καὶ τῆς συμμίκτης εἵδη ἐρῶν ἀπερ' ἀναγκαῖα καὶ τὸ τὸ πολέμου  
 γνέως νομίζομεν. Περὶ ὧν ἀκριβέστερον ἡμῖν ἐν ἑτέρῳ λόγῳ προώρυσται.

6. Ἡ γεγонуῖα Διατύπωσις τῶν τῆς βασιλέως Λέοντος τῆς σοφῆς,  
 ὅπως ἔχουσι τάξεως οἱ θρόνοι τῶν Ἐκκλησιῶν, τῶν ὑποκειμένων τῷ Πατριάρ-  
 χῃ Κωνσταντινουπόλεως : *Dispositio facta per Imp. Leonem sapientem, quem ordi-*  
*nem habeant Throni Ecclesiarum, Patriarchæ CPolitano subjectarum.* Græce  
 & Latine cum Joh. Leunclavii versione in jure Græco Romano, quod  
 ab eodem Leunclavio collectum, Marqv. Freherus edidit Francof.  
 1596. fol. libro secundo pag. 88 - 102.

7. Epigramma εἰς τὸ μονημέριον, in spectaculum unius diei, le-  
 gitur in Anthologia lib. 1. cap. 1. pag. 3. edit. Wechel.

8. De novellis Leonis constitutionibus, προχείρῳ νομικῷ &  
 Basilicis quæ ejus auspiciis digesta feruntur, dicam accurate libro sex-  
 to, ubi I Ctos Græcos recensebo. Nunc autem juvat cum Lectore  
 communicare Leonis *Naumachica*, sive potius ea, quæ de hoc argumen-  
 to in Tacticis Meursianæ editionis cap. XIX. leguntur, supplere ex  
 Codice Gudiano, cujus Apographum benevole mecum communi-  
 cavit amicus noster ingenii & doctrinæ laude clarissimus Michael Ri-  
 chey, Hamburgensis.

### ΛΕΟΝΤΟΣ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

#### Ναυμαχικά.

Περὶ ναυμαχίας βεβλόμεθα Διατάξασθαι, πρὸς ἧς ἔδεν μὲν ἐν τοῖς  
 παλαιοῖς Τακτικοῖς κεκανονισμένον ἔυρομεν. ἀφ' ὧν ἡ ἀποράδην &c. ut in  
 editis p. 321. edit Meursianæ, nisi quod pro Διαμετρίας πείρας le-  
 gitur δι' ὀλίγης πείρας eodem sensu : & πλοίων καὶ ἡμῶν στρατηγῶν pro  
 πλοίων quod utrumque rectum est & præfectos navales denotat :  
 Deinde παθόντων pro πεποινθότων, & ἀφορμὴν δῆναι pro ἐμφασιν δῆναι.

Διάταξις Α'. (in Meursii edit. 2.) Πρῶτον μὲν ἐν, ὡς στρατηγὲς, &c.  
 eadem quæ in editis, nisi quod verba subinde aliter collocata sunt,  
 & ὁπισθημενιώσεων legitur pro σημασιῶν.

B. 3. Κατασκευασθῆναι δὲ δεῖ καὶ δρόμονας, pro δρόμωνας. Sed  
 utrumque promiscue positum reperio.



Pag. 322. pro καὶ τῶν σῶν τὰ ἐκείνοις ἀντιμάχεσθαι, in Codice Gudiano plenius & emendatius legitur: καὶ τῶν σῶν ποιήσασθαι πλὴν κατασκευὴν, δυνατὴν πρὸς ἅπαντα ἐκείνοις ἀντιμάχεσθαι, quomodo etiam in suo Checum reperisse, ex ejus versione apparet.

Γ. 4. Ἡ δὲ τῶν δρομόνων κατασκευὴ μήτε πάνυ ἔσω παχεῖα &c. deinde ἐξεργασμένη pro ἐξεργασμένη, & ταχέως pro ῥαδίως, & συγκρᾶσεως pro σωμαράξεως (leg. συρράξεως) τε καὶ κρᾶσεως. Scribitur etiam Διελύεσθαι quod non erat à Meursio mutandum in Διελύηται, neque enim illa ætate post ἵνα semper utebantur conjunctivo, uti mox sequitur ἵνα μὴ λίαν ἔσιν δργός, & pag. 332. ἵνα μὴ βαρύνται. Sic p. 336. ὅταν ἐλπίζεσθαι.

Δ. 5. Ἐχέτωσαν ἢ καὶ πάντα &c. mox κάρυα pro κάρυα, sed legendum, ni fallor, καράβια. Pro τελέτης Meursius legit τερέτης cum forte Leonis ætate τελέτην pro altero dixerint. In MS. autem ejus vicem invenio τρυπάνη, quod eandem rem significat.

Ε. 6. Pro Διὰ τὸτο ἐσκευασμένων, rectius in MS. δι' ἃ τὸ ἐσκευασμένον πῦρ καὶ τῶν ἐναντίων ἀκοντίσει.

Pag. 324. τῆς πολεμίας νηὸς pro νεώς.

ς. 7. σίδηρα βαρέα pro βαρεῖα. & mox μαζία ξιφοειδῆ pro μαζας ξιφοειδεῖς. Mox: ἢ ἐμπέσῃ τὴν ναῦν τῶν πολεμίων δυνάμειον, ἢ τὸς ἐν αὐτῇ θανατώσῃ.

Ζ. 8. Ὁ δὲ ἕτερος ὁ τὰς ἀγκύρας βάλλων καὶ θάλασσαν, ἢ γὰρ τὰ σίδηρα.

Pag. 325. In MS. κράβατ for κράββατ, & mox ἀφωρισμένον δεικνύων τὸν ἀρχοντα.

Η. 9. κατασκευαζέσθωσάν σοι & mox ἢ πλεον τέτων ἢ ἑλαττον καὶ πλὴν χρεῖαν πλὴν δέξασαν, denique ἄνω ἑσῶτες ἅπαντες ἐνοπλοὶ &c.

Θ. 10. Γοργοτάτης pro δρομικωτάτης & γαλέας καὶ μονήρεις pro γαλαίας ἢ μονήρεις & παρδαῖς χρεῖαις pro ταχιναῖς.

Ι. 11. deest οἶον.

Pag. 333. Ιβ. 13. σιγίτας καὶ ῥιπία. Et paucis interjectis: ἐκείθεν οἱ σρατιῶται λάβωσι, pro πείσονται, & καταδαπανώμεθα ἐν τῆς μάχαις pro Διὰ τὸ ὀλιγῶσαι αὐτὰ ἐν τῆς μάχαις, eodem sensu. Post illa verba incipit Διὰ ταῖς Ιγ', à verbis ἐκτὸς δὲ τῶν σρατιωτῶν, ἢτοι τῶν ἄλλων



ἄλλων ἐλατῶν, ita MS. pro τῶν ἀνω ἐλατῶν, de quibus vide infra.  
 Διατίξει 19. Mox iterum ῥιπιάρια pro ῥικτιάρια. Et εἰ καὶ μὴ ὀπιθεῖν,  
 ἀλλὰ πάντως ἐμπεροθεῖν πέταλα ἔχοντα κασιδάς &c. unde hiatus in Meur-  
 sii edit. supplendus. Paullo post, νευρικὰ ἅπερ διὰ διπλῶν κεντέλικων,  
 & καὶ λίθους δὲ δυναμένους διὰ χειρῶν ῥιπθεῖσθαι pro χειροπλήθους. Et οὕ-  
 ῥα ἐλατῶν τῶν ἄλλων ὅσων αὐτὰς καταβλάψουσιν.

Pag. 334. 18. ὥς τε τὴν δύναμιν αὐτῶν ἐν τέτοις - - εἴτα τῶν  
 βελῶν πληρωθέντων. Mox μενάυλοις recte pro μὲν αὐλοῖς. Pro ver-  
 bis autem quæ mox sequuntur: καὶ ὥς περ ἀκμαιότεροι τῇ ἀθρόᾳ κινήσει  
 in MS. est: καὶ ἀκοπίατοι & deinde καὶ τοῖς κεκοπιακόσι στρατιώταις ἔπιτι-  
 θέντες - - καὶ εὐκόλως αὐτὰς καταπολεμήσασιν. Sententia semper  
 eadem.

19. 16. Προσβολαῖς pro συμπλοκαῖς. 15. 17. δύναμιν pro  
 ἀκμήν. Cæterum male in eodem MS. Διαφυλάττειν pro διὰ φυλάττειν  
 & βελαῖς pro βολαῖς.

19. 18. Φροντίσας. Pag. 335. pro ὑπὸ τῆς πάσης, leg. πά-  
 νης, uti in MS. τῇ πάσῃ τῶν ἀναγκῶν ἀναγκαζόμενοι. A verbis  
 πρὸς αὐτὴν δὲ καὶ τοῖς ἀρχαῖς incipit in MS. Διάταξις 19.

19. 19. ἀναπληρώσεις.

Κ'. 20. τῶν ὑπὸ σε στρατιωτῶν & εὐκαίρους.

Pag. 336. ΚΑ'. 21. καθὼς ἂν συνειδῇς δεκνῆτα πρὸς τὴν προκειμένην  
 ἐγκράτειαν. Διάταξις ΚΒ' incipit a verbis καὶ προσέτι, εἴγε χρεια τοιαύτη  
 καλέσει, καὶ ἵππους ἐν τοῖς ἵππαγωγοῖς προσεπὶ ῥίπτειν, ὥς τε καὶ τῆς πολε-  
 μίας ἔχειν καβαλλαρίας, καὶ ἀπὸ τῶν πάντων ἀπαρτίσας ὁδοιπορήσεις δεόντως.  
 Ita hæc Constitutio legitur in MS.

ΚΓ'. 22. Διαλαλήσεις - - προθυμοποιήσεις τὸν στρατὸν, διποκινή-  
 σεις, ἔπιτηδεύς ἀνέμους πνέουσιν.

ΚΔ'. 23. Οὐχ ὥς ἔτυχεν ἀπάντων &c.

ΚΕ'. 24. Καὶ τὰ πρὸς αὐτὴν δέξονται, & pag. 337. πρὸς αὐτὴν  
 μασιν ὑπακούουσιν.

ΚΣ'. 25. τοῖς πρώτοις χρόνοις pro τοῖς ἀνω. & καὶ ἔτω καλεσμένη.

ΚΖ'. 26. ποτὲ ἢ καὶ πλείονας, ὥς τε κατέναντι ἀλλήλων ἐπέρχεσθαι,  
 pro quo male in editis ὥς τε ἂν τις ἀλλήλων. Postea Διὰ καμάκων σιδη-  
 ρῶν



ρῶν - - διὰ τὰς ἀφύκτους καὶ ἀναγκαίους κινδύνους. Inde incipit διά-  
ταξις Κή. à verbis καὶ ἑτέρως ἢ γυμναζέσθωσαν, ὡς αὖ νοῆ ἢ σὴ ἐνδοξότης  
ταῖς καὶ τῶν ἐναντίων &c. - - ὡς ἀδόξη. Ἐπὶ ταῦτα ἐρχόμενοι.

Pag. 338. Κθ'. 27. καὶ ἐν ταῖς ὁρμησίαις pro ὁρμήσεσι. & καταγέ-  
τωσαν rectius pro καταγεώτων.

Λ. 28. Δεῖ δὲ καὶ τὴν ἑξ' ἀνέμῃς Ἐπιφοράν - - καὶ πρὸς ταύτην καὶ  
τὸν τόπον τῆς ὁρμησίας ἐκλέξασθαι. Καὶ εἰ μήτις κατεπάγη ἀνάγκη - - ἀλλ'  
ὑποφράσθαι τὰς λεγομένας τῶν ναυτικῶν ὡς ἀσημασίας τῶν ἄσρων, pro quo  
minus integre in editis, ὡς ἀτῶν ἄσρων.

Λα. 29. εἰ μὴ μὴδὲνα φόβον ἔχεις pro ἔχεις.

Λβ. 30. Ἐἰ πολεμίους παρεῖναι πρὸς ἐλπίσεις, πάντως χρή σε - -

Pag. 339. πολλά καὶ γὰρ αἱ τῶν πολεμίων Ἐπιβολαὶ recte pro Ἐπιβολαί.  
Deinde εὐρήσασιν pro εὐρέσασιν.

Λδ. 32. κατὰ τὰς τάξεις ἐκάστων διηρημένων, pro ἐκάστην διηρημέ-  
ως. Deinde καὶ Ἐπιρρώσεις αὐτὰς καὶ ἐνισχύσεις.

Λε. 33. Δεῖ δὲ ἅμα μᾶλλον &c. ut in editis.

Pag. 348. in Meursii edit. num. 62. Græca, quæ ibi deside-  
rantur, ita sunt supplenda:

Ξζ'. 62. Δυνατὸν ἢ καὶ ὁλόκληρον  
τὴν νᾶυν ἀνατρέψαι τῶν πολεμίων,  
εἰὰν πλοῦραν ὡς πλοῦραν δῆλας  
αὐτὴν τῷ δρόμῳ, καὶ τῶν πολεμίων  
Ἐπὶ ἐν μέρει, ὡς ἔθελον ἔχοντες πρὸς  
τὴν ἐκ χειρὸς μάχῃ συνδραμόντων  
καὶ δοκόντων ἐπακυμβίβειν τὸ ἑαυτῶν  
πλοῖον τῷ δρόμῳ, ἐπέλθῃ μὴ ἑτερο-  
δρόμῳ καὶ τῆς πλευρᾶς τῆς ἐν τῇ  
πρῶμῃ τῆς πολεμίας, καὶ ταύτῃ ὡς ἔ-  
λθῃ σφοδρῶς τῇ συγκρούσει. Καὶ ὁ  
μὲν δρόμων δυνήθῃ λύσει ἑαυτὸν ἑ-  
δεσμένον ὑποχωρήσας μικρὸν, ὥστε μὴ  
εἶναι ἀκύμβημα τῆς πολεμίας, βα-  
ρύνει ὁ ἑπὶ δρόμων πάσῃ δυνάμει καὶ  
πάντως ἀνατρέψει σὺν αὐτοῖς τοῖς ἀν-  
δράσι τὴν πολεμίαν νᾶυν. Δεῖ δὲ κα-

62. Integram hostium navem  
\* evertes, si latus navis tuæ ho-  
stium lateri adjunxeris, & hosti-  
bus unam in partem, ut solent, ad  
conferendas manus concurrenti-  
bus, & triremibus illorum in no-  
stras triremes innixis, invadat eos  
alia triremis ad latus puppis hosti-  
lis, & impulsu vehementi illam  
conquasset. Triremis autem no-  
stra tum seipsam solvens paulu-  
lum retrocedat, ut ne ullo stabili-  
mento hostium triremi sit, & ho-  
stilem triremem alia omnibus vi-  
ribus deprimat, atque adeo ipsis  
cum viris integram navem ever-  
tet. Providendum autem est, ut  
ne

\* male Checus, classet.



ne vinculum omnino æquale fiat, sed ad hostilis navis puppim nuda aliquantum latera relaxet, quibus irruens triremis hostium navem, usquedum deprimatur, invadet.

Ξή. Ad hæc præterea excogitemus, ut ab inferiore remorum ordine, remigibus per foramina hastas longas emittentibus, hostes interficere possint, quod in primis necessarium esse videtur.

Ξθ'. 63. Sed & aliud hoc magis necessarium est, si quis operas idoneas habeat per inferiores triremis remorum ordines efficere, ut hostium navis aqua compleatur.

Ο. 64. Sunt & alia quædam bellica consilia ab antiquioribus in navali prælio excogitata, & plura etiam quæ excogitari possunt, quæ in præsentia propter longitudinem minime perscribenda sunt: quædam vero etiam commemorare hoc loco inutile est, ne hostibus divulgentur, & illis adversus nos hostes utantur. Nam hæ molitiones bellicæ si semel usurpatæ fuerint, facile aliquid contra eas suscipi & excogitari ab hostibus potest. Quocirca unumquodque inventum usquedum geritur, occultandum & secreto tenendum est.

νονίσαι τὸν δεσμὸν, μὴ πάντως κατ' ἰσότητά γινέσθαι, ἀλλὰ μικρὸν ἀφείναι γυμνά πινὰ πλευρὰ καὶ πρύμναν τῆς πολεμίας, δι' ὧν ἐμπεσὼν ὁ δρόμων ὠθήσεται πρὸς τὴν ἀνατροπὴν τῶν πολεμίων τῇ νᾶυ.

Ξή. Πρὸς τέτοις καὶ τὸ νῦν ἡμῖν ὑπιννοηθῆναι, ὥστε ἀπὸ τῆς κάτω ἔδρου μωλὸς ἐλασίας διὰ τῶν ὀπῶν ἦτοι τρυπημάτων τῶν κωπίων ἐκφερόμενα μέγανυλα, κατασφάττειν τὰς πολεμίας τῶν πάνυ μοι ἀναγκαίων δοκεῖ.

Ξθ'. 63. Ἀλλὰ καὶ ἕτερον τέττα ἀναγκαϊότερον, εἴγε χειρῶν ἐνφυῶν ὑπιντύχει, τὸ διὰ τῆς κάτωθεν ἔδρου μωλὸς ἐλασίας τῇ ὑποδειχθεῖσῃ μεθόδῳ δι' ὅπῃς πρὸς σκευάσει πλεῖστον ἵνα ὕδατος τῇ νᾶυ τῶν πολεμίων.

Ο. 64. Εἰσὶ καὶ ἕτερα τοῖς δευχαίοις ὑπιννοηθέντα ἐν τῷ πολέμῳ πολέμῳ ὑπιννοηθέντα, καὶ ἐτι δεῦτε ὑπιννοηθῆναι δυνάμεθα, ἅπερ ἐν τῷ παρόντι γράφειν διὰ τὴν συντομίαν ἀνοίκειον ἡγησάμεθα. Τινὰ καὶ ἀσύμφορα διὰ τὸ μὴ φαυλίζεσθαι τοῖς πολεμίοις, καὶ μάλλον ἐκείνοις χρῆσθαι αὐτοῖς κατ' ἡμῶν. Τὰ γὰρ στρατηγήματα ἀπαξ κατανοηθέντα δύνανται ἀντιστρατηγεῖσθαι καὶ καταμεθοδεύεσθαι πρὸς τῶν πολεμίων, ἀλλ' ἕκαστον γὰρ ὑπιννοηθῆναι μέχρι τῆς πράξεως ἔχειν ἐν μυστηρίῳ.



Οβ'. 65. Ἐν δὲ τῷ βιβλίῳ τῶν  
δρεχάων Τακτικῶν καὶ στρατηγημά-  
των ζητῶν τις εὐρήσεται καὶ τὰ τῶν  
πλείονα. Οὐ γὰρ δύνατον, ὡς εἴρη-  
ται, πρὸς ἑκάστα τὰ ἐμπίπτειν μέλλον-  
τα, διὰ τὸ ἀπειρον αὐτῶν γράφειν,  
ἀλλὰ τὰ ἱκανά.

Ογ'. 66. Πλὴν κεφαλαίοις εἰπεῖν,  
ἔσωσαν οἱ δρόμωνες ἐξοπλισμένοι τε-  
λείως ἀπὸτε στρατιωτῶν ἀνδρείων, καὶ  
ἐκ χειρὸς μάχεσθαι δυναμένων, καὶ τῶ  
τῆς ψυχῆς τῷ δρασεῖματι \* τολμηρῶν  
καὶ πεπονημένων, καὶ γεγυμνασμένων.  
Οὗτοι γὰρ ἔσωσαν κατωπλισμένοι ὅπλοις,  
οἵοις καὶ ὁ ἐν τῇ ξηρᾷ στρατιᾷ ὅπλι-  
θῆναι διαέρισθαι, δῆλον, ὅτι κατὰ-  
φρακτοί. Καὶ ἔτω πάντες οἱ τῆς ἀνω  
ἐλασίας ὀπλιθῆσονται.

Οδ'. 67. Πρὸς γὰρ πλὴν τῶν ἐχθρῶν  
ποιότητα καὶ ποσότητα τῶν πλοίων, καὶ  
αὐτὸς ὡς στρατηγὸς Διασκευάσεις τὰς  
δρόμονας καὶ καθοπλίσεις, ὅπως  
μὴ ἐλάττωνα στρατὸν ἔχη ὁ ἡμέτερος  
δρόμων τῶν πολεμίων, ὅσις μάλιστα εἰς  
ἴσην μάχην ἐλθεῖν ἐτοιμάζεται  
(Meurs. elegantius: εἰς ἰσόπαλον  
ἐλθεῖν εὐτρεπίζεται μάχῃ,) διὰ τὸ εἰς  
ἀλλήλους δεσμεῖν, ἀλλ' εἰ δύνασθαι, καὶ  
πλείονα. Ἀμφοτέρων γὰρ ἀνδρείως, εἰ  
τύχοι, μαχομένων, οἱ πλείονες προτερήσασιν (Meurs. ὑπερνικήσασιν.)

Οε'. 68. Pro ὀσιώζεις (quod habet etiam MS.) interpretes legisse se  
innuit ἐξισώσεις. Pro κατασῆσεις mox in MS. est ἐξοπλίσεις & ἰχυροτάτων  
pro ἀλκιμωτάτων quid idem est. Denique pro ἐμβιβάσης & ὀπιλέξης  
habet ὀπιβιβάσεις & ὀπιλέξη.

B b b

Video

\* f. παρασήματι.



Video præterea in Codice MS. etiam hæc seqvi de eodem argumento, quæ in Meursiana editione incassum quæres, ego itaque in hoc loco cum versione mea, Lectoris ut spero veniâ, subjeci.

ΕΚ ΤΟΥ ΚΥΡΟΥ ΛΕΟΝΤΟΣ  
τῆ βασιλείας.

Ἰσχυρίσω σοι ἔτι καὶ ἕτερον ναυτικὸν  
στράτηγμα. Ὅταν μὲν εἰς τόπους  
λιμένας μὴ ἔχοντας καὶ ψαμμάδεις  
τὴν ἀπόβασιν μέλλης ποιῆσαι, εἰάν  
ἔτω τύχει ἐν καιρῷ ναυτικῆς στρατη-  
γίας, σάκκας πολλὰς γεμίσας ἄμμῃ,  
καὶ τοῖς χοινίοις προσθήσῃς, ἀπὸ ἐκάστης  
δρόμων ἐκκρεμάσεις τὰς δρεκνίτας  
οἰονεὶ ἀγκύρας, καὶ ἔτως τὸν λεγόμενον  
πελαγολιμένα ποιήσας, εὐκόλως καὶ  
τὸν τόπον νυκτὸς ἐπελθεῖν, τὴν βεβη-  
λημένην σοι καταδρομὴν ποιήσεις.

Πολεμίας ποτὲ ναυτικὸν στράτευμα οὐ  
κείας δυνάμεως ναυτικῆς ὑποχωρῶν  
στρατηγὸς μηνσιδῇ πρὸς ἀταξίαν ποιεῖ-  
ται ὑποσφρατίζων πλέων καὶ πρὺ-  
μναν, καὶ ἔτως βεβηλωθῶν ἀποχω-  
ρεῖται τῶν πολεμίων. Καὶ γὰρ οὐ  
φεύγων ἀλλὰ φυγομαχῶν ἐτοίμος  
ἔστι τὰς ναῦς καὶ πάλιν ἐπελθεῖν τοῖς  
πολεμίοις καὶ πρῶραν, εἴγε καὶ τὰ  
τῆς χρείας γένηται, καὶ τὰς πρῶ-  
ρας ἔχειν πρὸς αὐτούς. Καὶ γὰρ ἔδε  
θαυρήσασιν ἐν τῷ κοιλάματι εἰσελ-  
θεῖν, τὴν κύκλωσιν ὑφορώμενοι.

Aliud præterea navalis expedi-  
tionis strategema tibi commemo-  
rabo. Quando veneris ad impor-  
tuosa & arenosa loca, voluerisque  
ibi excensionem facere, si ita con-  
tingat navale bellum gerenti, sac-  
cos multos arena replebis, funi-  
busque quantum eorum satis est  
suspendes veluti ancoras, ex sin-  
gulis triremibus, atque ita quem  
vocant portum pelagium compo-  
nens facile ad locum quem cupis  
de nocte accedes excensionemque  
quam voles facere poteris.

Si hostium classi dux cum copiis  
suis maritimis subducere se vo-  
luerit, in lunæ speciem navibus  
dispositis puppim versus illas  
propellet atque ita recedere ab ho-  
stibus conabitur. Ita enim non  
fugientis sed inter receptum pu-  
gnantis instar paratas habebit  
naves ad hostes prora invadendos  
si res ita tulerit, & proras hostibus  
servabit obversas. Neque illi fa-  
cile in lunatam classem immitte-  
re se audebunt, veriti ne circum-  
veniantur.



Clam habere te oportet in quæ loca vel ad quas urbes classem emittere constitueris, ut nemo præscire possit, quo tendat navium excursio. Mandatum igitur consignabis scripto, illudque bene obsignatum constituto à te illarum præfecto trades, quod in mare delatus demum aperiat & quorsum cursus instituendus sit cognoscat. Ita enim consilium tuum hostibus latebit.

Bonum classis ducem perspectas habere oportet diversas quibus adversus gentem quamlibet uti convenit belligerendi rationes. Quando autem classis adversus hostem ducenda est, naves bene dispositas tutas conservabit à periculis, ventorum gnarus, & à tergo custodiam recte curabit, ne vel à natura loci, vel maris tempestate, vel ab hostibus afflictæ detrimentum capiant.

Navali prælio congregiendum, quando hostes vel naufragium fecerunt, vel à tempestate misere affecti laborant.

Ὡν ἕνεκα ἢ τόπων ἢ πόλεων ἐκπέμπειν μέλλεις ναυτικὸν στόλον, κρύπτειν σε δεῖ καὶ τὰς τόπους καὶ τὰς πόλεις, ὥστε μηδένα περιγῶναι, πᾶ μέλλει γίνεσθαι ὁ κατάπλους. Ἐνταλμα δὲ γράψαι, καὶ σφραγισάμεναι αὐτὸ ἀσφαλῶς ὑπὸ τῷ καθισταμένῳ πλοῦ (ἢ ναυάρχῳ), ἵνα καὶ τὸ πέλαιον ἐξελθὼν, τότε λύσῃ τὴν σφραγίδα, καὶ μάθῃ πᾶ μέλλει πορεύεσθαι. Οὕτως γὰρ ποιήσας λάβῃς τὰς πολεμίσας.

Τῷ δὲ ἀγαθῷ στρατηγῷ χρέει ἐστὶ πρὸς πᾶν ἔθνος ἀρμοζομένῳ διαφόρους πρὸς ἕκαστον τὰς στρατηγίας ὑπνοεῖσθαι. Εἰδέποτε καὶ ναυαρχίας καιρὸς ὑπῆρχῃ, ἀκίνδυνον τὴν ἑστὸν τάξιν διαφυλάξει, ἔμπειρος ὢν τῆς τῆς αἰῶνος κινήσεως, καὶ τὰς στρατηγίας δὲ, ἥτοι τὰς ὀπισθοφυλάκας εὐτάκτως συναγεῖν, ἵνα μὴ ὑπὸ τόπων, ἢ ὑπὸ ζάλης θαλασσίας, ἢ ὑπὸ πολεμίων ἀναγκάζονται φθίρεινται.

Ἐν ταῖς ναυτικαῖς \* μάχαις συνάπτονται, ἢ ὅταν οἱ πολέμιοι ναυαγήσωσιν, ἢ ὅταν ὑπὸ χειμῶν ταλαπωρωθῶσιν.

## *De aliis LEONIBUS, qui Græce scripserunt.*

Cum Leonis Allatii diatriba de Leonibus non viderit lucem, age jacturam illam ex parte saltim levare, & de præcipuis hujus nominis, qui Græcis literis claruerunt, paucis agere juvat.

Bbb 2

Leo

\* Idem jubet Leo pag. 346. edit. Meursii, n. 50. unde reliqua supplenda.



*Leo Academicus*, cui tribuitur dialogus *Ailcyon*, qui inter Platonis scripta legitur, ut dixi lib. 3, cap. 1. §. 41.

*Leo Ægyptius* de quo Augustinus 1. de consensu Evangelistarum c. 23. Numquid & Leo Ægyptius Poëta vel Academicus fuit, qui Macedoni Alexandro diversam quidem à Græcorum istorum Deorum originem, verumtamen ita prodit, ut eos homines fuisse declaret. Leonis hujus opus respicitur à Clemente Alex. quando ab illo laudatur Λέων ὁ τὰ πρὸς τῶν καὶ τῶν Ἀιγυπτίων Θεῶν πραγματευσάμενος 1. Strom. pag. 322. Hyginus pag. 304. Sed de Hammonis simulacro Leon qui res Ægyptias conscripsit. Tertullianus cap. 7. de Corona: Si & Leonis Ægyptii scripta evolvas, prima Isis repertas spicas capite circumtulit. Idem videtur qui ab Arnobio Leo Pellæus vocatur, & qui cum Cosma Ægyptio citatur à Scholiaste Apollonii IV. 262. Λέων ἐν πρώτῳ τῶν πρὸς τῶν μητέρας. & cujus periplum laudat idem II. 297.

*Leo Alabandensis*, Rhetor. scripsit Svida teste καρικῶν libros IV. Λυκικὰ libris II. Τέχνῳ sive artem Rhetoricam, & quæ etiam inter Leonis Byzantii monumenta refert, de statibus Rhetoricis, & de bello sacro adversus Bœotos ac Phocenses.

*Leo Armenius* Imperator ab 11. Julii 813. ad 25. Dec. 820. cujus editum de abolendis imaginibus memoratur in scriptoribus post Theophanem pag. 18. 20. 62.

*Leo Asianus*, sive *Leo Car* (ὁ ἐκ Καρίας) inter scriptores Historiæ Byz. laudatur à Jo. Scylitze ac Cedreno, idemque videtur cum LEONE Grammatico, cujus χρονολογία τὰ τῶν νέων βασιλέων περιέχουσα, ab initio Leonis Armenii Imp. ad Romani Lacapeni mortem sive ab A.C. 813. ad 949. (non 1013. ut scribit Caveus) subjecta fuit Codici Regio Theophanis, ex quo illum descripsit Jac. Goarus, & post ejus mortem Græce & latine una cum Theophane edidit notasque suas addidit Franciscus Combesius, Paris. 1655. fol. Idem jam observavit Leoni huic vix quicquam esse commune cum Anonymo illo continuatore Theophanis, quatuor librorum ante Basilii vitam auctore de quo supra p. 349. dixi, in reliquis continuatoribus pleraque affinia, plerumque etiam iisdem verbis concepta,



cepta, aut ex aliis alia facta, tantisper mutatis vocibus, ut alterum alterius usum laboribus necesse sit. Codicis MSti subscriptio \* testatur absolutum volumen esse Anno mundi 6521. hoc est Christi 1013. ut recte Hanckius pag. 679. de Historiæ Byz. scriptoribus observat contra Vossium qui male retulerat ad A. C. 1321. Recentiore manu eidem Codici adscriptum Combesius teste: Λέων πρέσβυς καὶ Δεξ τῶν Κιβυραιωτῶν ὁ Τζικάνδαλος, καὶ οἰκὲς ἀνδρῶν καὶ κραταὶς καὶ πρῶτος ἡμῶν βασιλέως. Leo *Præfectus atq; Dux Cibyraotarum* \*\* qui & *Tzicandalus*, potentissimique ac primi nostri Imperatoris (Constantini Porphyrogeniti) domesticus. Addidit etiam ex eodem Regio Codice & Leoni Grammatico præmisit Combesius ANONYMI Commentarium sive συγγραφήν χραιογραφήκην extrema parte mutilam de rebus Leonis Armenii, Bardæ F. in cuius persecutione adversus Imaginum cultores, atqve Synodo adversus Imagines A. C. 814. habita definit. pag. 428-442.

*Leonis Bardæ*, Protoascretis versus Jambicos MSS. memorat Labbeus pag. 134. Bibl. nova MSS. Ejusdem Oratio ad Imp. Andronicum Palæologum juniorem qui A. C. 1341. obiit, MS. in Bibl. Vindob. unde de hujus Leonis ætate constat.

*Leo Bulgarorum ArchiEpiscopus*, Latinorum acer adversarius, de cuius scriptis Caveus ad A. C. 1051. qui recte *Achridenum* sive *Acridanum* appellat, † auctoritate Sigeberti Gemblacensis cap. 147. de Scriptoribus Ecclesiasticis, quia Bulgarorum ArchiEpiscopi circa id temporis Achride sedem habebant. Vide quæ supra pag. 284. & 286. de Theophylacto. Contra hunc Leonem Acridanum scripsit Leo IX. Papa.

*Leo, Leonis F. Byzantinus*, Rhetor, Platonis discipulus, de quo Philostratus in vitis Sophistar. lib. 1. cap. 2. Plutarchus in præceptis Politicis pag. 804. Athenæus XII. pag. 550. Hesychius in Originibus

\* à librario ut videtur, non ab auctore.

\*\* *Cibyra* Plinio Carix est, etsi aliis Phrygiæ, quæ sunt regiones vicinæ. *Combesius*.

† Leo Acridanus à Leone ArchiEpiscopo Bulgariæ male distinguitur in Indice Nesseliano MSS. Bibl. Vindob.



nibus CPol. pag. 49. seq. & Svidas, qui Aristotelis quoque discipulum à quibusdam traditum commemorat. Et fuit sane Leo quidam Byzantius Aristotelis discipulus, cujus filii Melantes & Pancreon heredes à Theophrasto instituuntur teste Laërtio V. 51. 53. 54. 55. 56. Sed idemne ille cum altero, an duos Leones in unum confuderit Svidas, non facile dixerim. Idem refert ejus scripta: 1) τὰ καὶ Φίλιππον καὶ τὸ Βυζάντιον libris septem: 2) Τευθερανικὸν sive Τευθεραντικόν, de rebus Mysorum. 3) περὶ Βησαίης, ita enim rectius in MSS. Paris. quam Βησαίης, fuit enim de Bese oraculo de quo Ammianus XIX. 12. 4) τὸν ἱερὸν πόλεμον de bello quod Philippus gessit adversus Phocenses, qui oraculum Delphicum expilaverant, de quo Justinus VIII. 2. Hoc opus mox inter scripta Leonis Alabandensis Svidas memorat. 5) περὶ στάσεων quod vertunt de seditionibus, cum fuerit liber Rhetoricus de formandis statibus quaestionum, atque iterum statim à Svida inter scripta Rhetoris Alabandensis post τέχνην sive artem Rhetoricam commemoretur. 6) τὰ κατ' Ἀλέξανδρον, quod non de rebus Alexandri Magni, (ante enim ejus imperium, Philippo adhuc superstite mortem sibi conscivisse Svidas scribit) sed de Alexandro proavo Philippi, Xerxis æquali accipiendum esse conjiciebat vir eruditissimus notis ad Philostratum p. 485. Cum vero de Alexandri illius antiquioris rebus vix usquam exstet memoria, verisimilius videtur Alexandrum M. innui, sed junioris cujusdam Leonis scripta prisco illi Byzantino Svidam parum in hujusmodi accuratum tribuisse.

*Leo Car.* Vide supra Alabandensis, & Asianus.

*Leonis Centuripini Oratio in S. Jacobum Zebedæi F. Apostolum* memoratur ab Allatio p. 113. de Simeonib<sup>9</sup>. Incipit: ὑλικὴ μὲν αἰσθησις.

*Leo Despotæ* (nescio an Leonem Imp. CPol. hoc nomine designent) Λέοντῃ & δεσπότης εἰς τὴν ὑπερραγίαν Θεοτόκον. MS. Lambec. III. pag. 36. Leonis Despotæ alphabetarium de futuro judicio. Labbeus pag. 196. Bibl. nov. MSS.

*LEO Diaconus*, Hist. Byzantinæ scriptor de quo supra pag. 353. Hujus *Orationem ad Basilium*, Imp. qui Joanni Tzimisci successit, MS. haberi in Bibl. Bodlejana testatur Caveus. Incipit Ἐδεῖ μὲν γ'.

*Leo Grammaticus.* Vide Leo Asianus, & Siculus.



LEO \* *Magentenus*, Metropolita Mytilenensis \*\* scripsit ἐξήγησιν in *Aristotelem* περὶ ἐρμηνείας, commentarium maximam partem collectum ex *Ammonio*, quem magnum appellat. Laudat etiam aliquoties *Alexandrum* (Aphrodiseum) atque uno loco *Jamblichum*. Prodiit hic Commentarius Græce apud Aldum Venet. 1503. minore folio, ad calcem Ammonii in eundem Aristotelis librum, adjunctam habens Mich. Pselli Paraphrasin & Ammonium in Categorias. Latine vertit hunc Magenteni commentarium Jo. Baptista Rasarius, cujus versio sæpius excusa cum Ammonio latine translato, Paris. 1544. Venet. 1547. Lugd. 1547. fol. Altera versio Hieronymi Leustrii Veronensis, itidem Paris. 1554. fol. cum Ammonio per Barthol. Silvanium verso lucem vidit.

Alter Magenteni Commentarius in priorum Aristotelis Analyticorum libros Græce prodiit ad calcem Jo. Philoponi in eosdem libros, Venet. 1536. f. apud Barthol. Zanettum Casterzagensem. Latina Jo. Baptista Rasarii versio separatim primum excusa Venet. 1544. f. apud Hieron. Scotum, & deinde Lugd. 1547. f. cum Ammonio in quinque Voces, Pachymeris Epitome in universam differendi artem, & Nilo de ratiocinationibus. In hoc commentario laudatur subinde ut statim p. III. ὁ ἐξηγητής, quo nomine *Alexander Aphrodiseus* intelligitur. Joanne Philopono Magentinus † junior est, quem allegat pag. XXIV. ὡς μὲν τῷ Φιλοπόνῳ ὁ συλλογισμὸς ἐν δευτέρῳ γήματι ἀνελύθη, ὡς δὲ τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἐν πρώτῳ. Proclum & Marinum inter τὰς παλαιὰς refert pag. XXXI. ubi eos in Aristotelis Analytica scripsisse innuit. De Pythagoricis substantias συμβολικῶς numerorum nomine appellantibus videndus Magentinus pag. VII. b. & pag. XXXVIII. De Hippocrate Geometra pag. XXXI. ἡ ἱπποκράτης ναυκληρὸς ὧν καὶ ληστρευθεὶς τῷ ναυῶν, συλλαβόμενος τὰς ληστὰς ἀπὸ νηγῆν Ἀθήνησι δάσοντας δίκην. Κατὰ τύχην

\* Leonis nomen in editionibus Magentini omittitur, neque exstat in Codd. MSS. ut in iis quos habet Bibl. Cæsarea: mirum itaque unde illud habuit Labbeus in conspectu Interpretum Græcorum Aristotelis & Platonis, quem sequuntur Lambecius lib. 7. Cod. 29. & 92. Philosoph. & Nesselius.

\*\* Male Nicænum Metropolitam vocat Kœnigius in Bibl.

† Hinc patet errare eos, quos Kœnigius refert Magentinum referre ad sæculum à nato Christo sextum.



τύχῳ δὲ ἐνέτυχε Γεωμέτρῃ, καὶ ἔρων ἔχεν Γεωμετρίας μαθεῖν, καὶ μαθὼν ταύτῃ, καὶ τῶν δυνάμεων ἐψηφίσατο Ζητημάτων.

Leo Magister & Leo Peganius ab Allatio memorantur inter Melodos sive sacrorum Hymnorum auctores, quibus Ecclesia Græca utitur. Etiam Leonis Sapientis Imp. - quod supra in ejus scriptis notare neglexi, προπάρις ἐώθινά undecim leguntur in Octoecho. Leo Magister idem cum Leone Patricio de quo mox.

*Leo Mathematicus* Byz. & alter *Medicus*, de quo supra p. 358. 366.

*Leo Metapontinus*, Pythagoricus, Jamblichus memoratus. Hic videtur esse Leo cui Φυζικὸν suum λόγον inscripsit Alcmaeon Crotoniata. Laërt. VIII. 83. Idem forte etiam Leo, Neoclidis discipulus, quem στοιχεῖα Geometrica scripsisse testatur Proclus in Euclidem lib. 2. pag. 19.

*Leonis Patricii & Caniclei præfecti* compendiosam expositionem MS. Græcam in Exodum allegat Allatius de Eugastrimytho capite 20. & expositionem similem in 1. librum Regum, capite 9. Exstatque integra hujusmodi expositio è Patribus & Theodorito potissimum in Octateuchum & quatuor Regum libros, nec non in Evangelia SS. Matthæi & Lucæ & in Epistolam S. Jacobi, MS. in Bibl. Vindobonensi. Λέοντος Μαγίστρου, ἀνθυπάτου, Πατρικίου, & μουσικῆς Ἰπποκράτους &c. Lambec. V. pag. 61. & IV. pag. 147. seq. Vide & supra, Leo Magister.

*Leo Peganius.* Vide supra, Leo Magister.

*Leo Pellæus*, qui de Diis scripsit. Arnobius IV. p. 147. Et possumus quidem hoc in loco omnes istos nobis quos inducitis atque appellatis Deos, homines fuisse monstrare, vel Agragantino Eubemero replicato, cujus libellos Ennius, clarum ut fieret cunctis, sermonem in Italiam transtulit: vel Nicagora Cyprio, vel Pellæo Leonte, vel Cyrenensi Theodoro, vel Hippone ac Diagora Melis &c. Idem hic Leo Pellæus cum Ægyptio de quo supra. Dicitur autem Pellæus quod in Macedonia versatus cum Pellæo juvene, Alexandro Magno.

De Leone Philosopho Byz. dictum supra pag. 366.

*Leo*, Platonis discipulus qui cum Chione & Euxenone interfecit Clearchum Heracleæ tyrannum, ut narrat Memnon apud Photium. Cod. 224, c. 1. Alius de quo supra in Leo Byzantinus.



*Leo* cujus collectio præcipuarum prædictionum Vet. Test. de Christo MS. in Bibl. Vindob. Ἐραν ἡμεῖς ἐκλογὴ ἐκ Διαφόρων βιβλίων καὶ προφητειῶν, φιλοπόνως ἐρανισθεῖσα παρ ἡμῶν ὁ ἁδελφὸς Λέων, ὅσα περὶ χριστοῦ γέγραπται. Incipit: Ὅτι Θεὸς ὁ χριστός. Ἰερεμίας. Οὗτος ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὃς λογιζόσεται ἔργος πρὸς αὐτόν. Lambec, IV, pag. 206.

**LEO** I. ab 8. Sept. A. 440. ad 30. Octob. A. 461. Episcopus Romanus, cognomento *Magnus*, non quidem Græce scripsit, sed à me hoc loco non est prætermittendus, quoniam nonnulla ejus Græce è Latino versa feruntur. *Epistolam dogmaticam ad Flavianum* CPol. Episcopum, hæresia Eutychetis oppositam, & lectam in Concilio Chalcedonensi, Græce & Latine edidit Jo. Leuclavius ex Jo. Sambuci Codice, Basil. 1578. 8. cum legatione Man. Comneni ad Armenios. Hinc Gerardus Vossius Tugrensis ad calcem operum Gregorii Thaumaturgi, Mogunt. 1604. 4. Prodiit deinde separatim cum Nic. Glaseri præfatione & Thaumaturgi doctrina de SS. Trinitate, Hamburg. 1614. 8. Idem Vossius præterea ex Sirleti Codice Græce & Latine adjunxit *Epistolam ad Leonem Thracem Imp.* contra hæreses Nestorii & Eutychetis, & *testimonia SS. Patrum de Mystério incarnationis Domini*, à Leone Papa collecta. Cæterum omnium quæ latine exstant Leonis operum duas præstantissimas editiones debemus V. C. Paschasio Quesnello, quancquam \* Indice expurgatorio proscriptas, Paris. 1675. 4. duobus Volum. & alteram Lugd. 1700. fol. De Leone ipso consulendi præter editores & qui Pontificum vitas, atque Annales Ecclesiæ condiderunt, Tillemontius Tomo XIV. memor. Eccles. Henschenius ad XI. April. T. 2. p. 14. seq. ne dicam de Lud. Maimburgii Historia pontificatus S. Leonis, quæ Gallice prodiit Hagæ Comitum 1687. 12.

Ccc

Leo-

\* Vignolius Marvillius Miscellan. Historico literar. T. 1. p. 75. seq. *Le S. Leon du Pere Quesnel a été mis à Rome dans l'indice des livres defendus, à cause de quelques observations qui ont blessé la delicateffe de cette Cour. Quand le P. Quesnel aprit cette nouvelle, il en écrit au Cardinal François Barberin, qui l'honoroit de son amitié, & s'en plaignit comme d'injustice, qu'on lui faisoit. Cette Eminence lui repondit en deux mots pour l'apaiser: Ne vous fâchez pas, mon Pere, la censure de Rome ne gêne pas votre livre.*



*Leonis II.* ab A. C. 682. 19. Octob. ad 684. 23. Maj. Episcopi *Romani*, *Epistola ad Constantinum Pogonatum*, Imp. Græce versa legitur in Actis Synodi VI. sive Trullanæ, actione 18. sive ultima, T. VI. Concilior. edit. Labbei. De hoc Leone videnda Acta Sanctior. Tomo V. ad diem XXVIII. Junii pag. 374. seq. uti de *Leone III. Papa* Tomo II. ad XII. Junii pag. 572. sq. Hujus Leonis III. (quod annotare omisit Clarissimus Caveus) Epistolas decem ad Carolum Magnum (latine illas quidem ut cætera ejus non Græce exaratas) primus è MS. Codice Helmstadiensis Academiae edidit notisq; illustravit Hermannus Conringius, Helmst. 1647. 4.

*Leo Scholasticus* Byzantinus cujus librum de divinis & reprobis exstare in Italia scripsit Gesnerus.

*LEO Siculus*, *Grammaticus*, cujus laudationem in *Nectarium Patriarcham* CPol. (cui Jo. Chrysostomus successit) laudat Allatius libro contra Hottingerum pag. 174.

*LEO Styppiota* Patriarcha CPol. cujus mortem commemorat Nicetas pag. 58. in Manuele Comneno, qui imperare cœpit A. C. 1143. Hic est Patriarcha Στυπῆ, cujus ψήφισμα de nuptiis non prohibitis cum ea quæ fratris uxor fuit, memoratur in Enimundi Bonafidii jure Orientali l. 2. pag. 59. & in jure GræcoRom. Leunclavii lib. 3. p. 217.

Atque de Leonibus hætenus. Nunc scriptores Historiæ Byzantinæ recensere persequamur.

JOANNES SCYLITZES, patria Thracæsius \* sive ex Asia minore, varias in aula CPolitana dignitates obiit, ut Protovestiarium, inde Magni Drungarii Vigiliæ, sive præfecti Excubiarum, ac deniq; Curopalata: clarusque adhuc circa A. C. 1081. in quo definit posterior pars ejus Historiæ.

I. Sunt qui eum ajunt *Synopsin Historicam* scripsisse ab Orbe condito usque ad initium Alexii Comneni, ita enim Nesselius parte V. p. 64. testatus eam MS esse in Bibl. Vindobonensi. Sed Lambecius II. p. 580. de eodem loquens Codice, docet quidem ante Scylitzæ Historiam

\* Constantinus Porphyrog. lib. 1. de thematibus sive provinciis Imperii CPol. cap. 3. τὸ δὲ νῦν καλεσµενον Θρακησιῶν θέµα πάλαι μὲν καὶ κατ' ἀρχαίς Ἀσία μικρὰ ὀνομάζετο, καὶ ὁ ταύτης ἀνδρὺς πατὴρ Ἀσιάρχης ἐλέγετο. Meminit idem Constantinus alibi, & in Basilii Imp. vita c. 15, 16. Anna Comnena p. 429, Cinna-  
mbs lib. 2, Hist p. 40. edit. Tollii.



ria præfixam esse æque antiqva manu in septem foliis membranaceis exaratam Syllogen Chronologicam à creatione Mundi usque ad initium Imperii Alexii Comneni (cujus adminiculo Chronographia S. Nicephori Patriarchæ CPol. \* & antiqva ejusdem latina versio quæ exstat in Anastasii Bibliothecarii Hist. Ecclesiastica, multis locis emendari possint & suppleri) sed Joannem Scylitzem esse auctorem ejus Sylloges neutiquam tradit, quin potius innuit illam esse Nicephori Patriarchæ, à Scylitza forte continuatam.

2. Protovestiarius cum adhuc esset Scylitzes, scripsit *Compendium Historiarum*, quod incipiens à Nicephori Imperatoris à Genicis (hoc est qui è generali Logotheta Imperator factus est) obitu sive ab A. C. 811. ad initium Imperii Isaaci Comneni A. C. 1057. \*\* Hanc priorem Scylitzæ *endo* vidit legitque & maximam partem in suum Compendium Historiarum retulit atque in eodem tempore nimirum A. C. 1057. desit æqualis ejus Georgius Cedrenus, † plagiariis tamen ideo non anumerandus, quia in limine operis inter scriptores quos secutus est, diserte Joannem Thracesium, Protovestiarium nominat. Hæc prima *endo* Græce nondum vidit lucem, sed exstat latine ex versione Jo. Baptistæ Gabii, Venet. 1570. fol. (In Cavei Hist. literaria male excusum 1670.) apud Nicolinum. Rarius obvia est hæc editio, inscribiturque hoc titulo: *Joannis Curopalata Scillizæ Historiarum Compendium, quod incipiens à Nicephori Imp. à Genicis obitu ad Imperium Isaaci Comneni pertinet.* Ille vero Gabius nescio quare Jo. Baptista Gautorejus, dicitur in Actis Eruditorum Lipsiensibus A. 1699. p. 160.

3. Ab eo tempore, & cum Cedrenus opus suum jam vulgasset, ac Scylitzes interim auctus esset Magni Drungarii Vigiliarum & Curopalatae dignitate, Historiam suam iterato edidit, atque ad Alexii Comneni initia h. e. ad A. C. 1081. continuavit. Hæc secunda

Ccc 2

\* Speciminis loco ibi Lambecius ex illo codice emendatam exhibet Genealogiam Valentiniani Magni.

\*\* Non 1067. ut bis legitur excusum apud Hanckium pag. 490. & 491. de scriptoribus Hist. Byz.

† Fabrottus præf. ad Scylitzen & Henschenius in Commentario de Theodora Imperatrice n. 90. & 97. in Actis Sanctor. ad XI. Febr. Scylitzen è Cedreno sua mutuum contendunt. Casaubonus uter horum alterum exscripserit, dubius hæsit. Sed libenter assentior Allatio, Lambecio, Vossio, Jac. Thomasio, Hanckio, Caveo, aliisque viris doctis, qui Cedrenum non dubitant ex Scylitze profecisse. Quod etiam certum est omnino, siquidem Jo. Thracesius Cedreno laudatus nullus alius est à Joanne Scylitze.



da editio tum in aliis Bibliothecis Gallia & Italia, tum in Bibl. Cæsarea Vindobonensi occurrit manu exarata hoc titulo: Ἰωάννης Κεροπαλάτης καὶ γερονότος Δραγχαρὶς τῆς Βίβλης ἔς Σκυλίτζε ὁπτιομὴ ἱστοριῶν, ἀρχομένη ὑπὸ τῆς τελευτῆς Νικηφόρου βασιλέως ἔς ἀπὸ γενικῶν, καὶ τελευτῶσα εἰς τὴν ἀναγόρευσιν Ἀλεξίου ἔς Κομνηνῶν. Hujus secundæ editionis sola pars posterior, ab initio Isaacii Comneni sive ab illis temporibus, in quibus Cedrenus & prior Scylitzæ editio desierat, vulgata est ad Cedreni calcem ab *Carolo Annibale Fabrotto* Græce & Latine cum versione *Jo. Baptiste Gabii* hinc inde emendata & *Jac. Goari* notis, Paris. 1647. fol. Hanc posteriorem partem respicit Joannes Zonaras ubi de rebus Isaacii Comneni agens Thracesium laudat lib. XVIII. Annalium cap. 18. Præmisit Scylitzes Historiæ suæ præfationem quam à Fabrotto adjungi fuisset operæ pretium, & quam propediem edendam exspectamus à Clariss. Montfaucono in Notitia librorum MSS Bibl. Segvierianæ sive Coislinianæ. In illa præfatione Scylitzes laudat scriptores †† quos ante se ait in Historia Byz. explicanda desudasse. Τὴν Ὀπτιομὴν τῆς

†† Ut lector conferre cum hoc loco possit Catalogum similem scriptorum quos ante se in simili argumento versatos profitetur Cedrenus, verba ejus adscribam, præcipue cum insigne Joannis Thracessii sive Scylitzæ nostri elogium complectantur. Πολλοὶ τῶν πρὸ ἡμῶν Φιλοθέων ἀνδρῶν καὶ Φιλισόρων τὴν ἐπιτομὴν τῆς ἱστορίας ἐπραγματεύσαντο &c. Multi ante nos religiosi atque cognitionis rerum gestarum studiosi viri in compendium historias contrahere aggressi sunt. Nam ὁ Georgius Monachus idemque Syncellus ab initio Mundi usque ad Maximianum ἔς Maximinum Tyrannos rem perduxit, ὃ quo is loco desit, inde principium sumens Theophanes Confessor, obitu Nicephori qui de generali Logotheta Imperator factus, Historiam suam finit. Post hunc etiam alii idem opus in manus sumserunt, ut Siculus ille ὁ honoratissimus Psellus, ac præter hos alii. Cæterum isti accuratam atque exactam temporum rationem non tenuerunt, neque aliud præstiterunt, quam quod nuda Regum enumeratione exposita quis cui in Imperio successisset docuerunt. Nam Theodorus Daphnopates, Nicetas Paphlago, ac reliqui Byzantii, tum Nicephorus Diaconus Phryx, Léo ἐς Caria, Theodorus Sida oriundus aliterque Theodorus Sebastenus, Demetrius item Cyzicenus ac Joannes Monachus: horum quisvis peculiari sibi proposito argumento (verbi gratia laudationem alius Imperatoris, alius Patriarchæ vituperationem, alius amici predicationem) procul à nominatorum virorum sententia aberrarunt, ipsique inter se dissenserunt. Ὁ δὲ Πρωτοβεσιάρης ὁ Ἰωάννης ὁ Θρακῆσι τὸ ἐπώνυμον, συντομωτέραν ἐνδιδόναι κατὰληψιν τῶν ἐν διαφόροις συμβεβηκότων καιροῖς, τὰς τῶν ἀνωθεν λεχθέντων συγγραφέων ἱστορίας ἀναλεξάμενος, καὶ ἐγκατάσκευον ποιησάμενος τὴν γραφὴν, ἀπὸ τῆς τέλους ἤρξατο τὰ ἀπὸ γενικῶν Νικηφόρου, καὶ τὰ ἐμπάδως ἢ καὶ πρὸς χάριν λεχθέντα ἀποδιεπόμπησε, γυμνήν τε τὴν ἱστορίαν παραδέδωκεν. ἡμεῖς



τῆς ἱστορίας ἀρῶσι μετὰ τὰς παλαιὰς ἐπεπραγματεύσαντο &c. *Historiam per compendium post veteres illos quam optime tradiderunt Georgius (Syncellus) ab orbe condito factio initio in tyrannos Maximianum ejusque filium Maximinum desit. Theophanes vero illius sine sibi proprio instituto principio reliquisque temporibus breviter descriptis, cum ad Nicephori Imperatoris (Ἐξ ἀπὸ Γενικῶν, cui Michaël Rancabes A. 811, successit) obitum pervenisset, ibi suæ finem imposuit narrationi. Deinde vero qui tali se studio dediderit, inventus est nemo. Aggressi quidem certe sunt aliqui munus hoc, ut Siculus Magister, & nostra ætate Philosophorum Princeps & amplissimus vir Psellus, & item alii, qui languidius in opere versati, & ab accurata rerum serie exciderunt. Nam Daphnopates Theodorus, Nicetas Paphlago, Josephus Genesius, & Manuel Byzantius, Nicephorus Diaconus Phryx, Asianus Leo, Theodorus qui fuit Sides præses, ejusque Nepos, atque ejusdem cognominis illius Ecclesiæ quæ est in Sebaſte præfectus, & una cum his Demetrius Cyzici & Joannes Monachus Lydus, proprio sibi quisque proposito argumento - - longe ab illorum quos diximus mente aberrarunt. Hæc præfatio legitur latine in versione Gabii, Venetiis excusa, de qua jam dixi. Laudatur Scylitzæ Historia sæpius à Mich. Glyca ut supra pag 217. notavi, nec non à Theodoro Balsamone ad Concil. VI. in Trullo habitum can. 62. qvi ἡρώικην ἱστορίαν appellat, & à Manuale Calcea libro IV. contra Græcos T. XXVI. Bibl. Patrum edit. Lugd. p. 446. & 450. Hic est de quo in Gesneri Bibl. Joannes Scylax Constantinopolitanus, scripsit de Imperatoribus CPolitanis. Raph. Valaterranus. Citatur etiam in scholiis Cuspiniani.*

4. In Jure Græco Romano Leunclavii Francof. 1596. fol. libro II. pag. 132. seq. exstat hujus Joannis Scylitzæ notoria & consultatio de sponsalibus discidendis, ad Imp. Alexium Comnenum : Ὡρίμνησις ἔκ Κεροπα-

CCC 3

λάτης

ἡμεῖς δὲ τὰς τέτων ἐπελθόντες βίβλους τὰ εἰκότα συνελέξαμεν, προοθέντες καὶ ὅσα ἀγράφως ἐκ παλαιῶν ἀνδρῶν ἐδιδάχθημεν. Jam Joannes Protovestiarius cognomento Thracensis compendiosiore eorum quæ diversis evenerunt temporibus notitiam tradere conatus, supra commemoratorum scriptorum historiis accurate perluctis indeque in suos commentarios quæ ad rem facerent collatis, ab exitu Nicephori qui de generali Logotheta Imperator factus est, initium cepit, repudiatisque quæ ex animi commotione aut in gratiam alicujus scripta fuerunt, nudam historiam tradidit. Nos autem evolutis horum libris, indeque iis quæ ad rem faciebant collectis, adjectis etiam quæ cum non essent scripta, ab antiquis hominibus tradita didiceramus &c.



λάτῃ καὶ μεγάλῃ Δραγγαρίῃ τῆς Βίγλης Ἰωάννης ὁ Θερακησίς μὲν τῷ πατρὶ μνηστῆρας νεαρὰν γενομένη πρὸς τὸν αὐτὸν βασιλέα κύριον Ἀλέξιον, πρὸς τὴν αὐτοῦ αἰμιβολίᾳς Ἰπὶ ταύτῃ ἀναφύσεως.

IX. ANNA COMNENA Porphyrogenita & Cæsarissa, soror Joannis Comneni, \* Alexii Comneni Imperatoris & Irenes primogenita filia, nata A. C. 1083. atqve extincto ante nuptias qvi ipsi desponsatus fuerat Constantino Duca, uxor NICEPHORI BRYENNII Cæsaris A. C. 1137. defuncti de cujus libris qvatuor commentariorum de rebus Byz. supra p. 343 dicere me memini. Avix suæ Annæ Dalassenæ sapientiam & eloquentiam prædicat lib. III. p. 86. ipsa utroqve illo nomine celebranda merito, & laudata à Jo. Zonara lib. XVIII. c. 26. Annal. p. 305. qvi etiam γλῶσσαν ἀκριβῶς Ἀθηκίζουσαν linguam exquisite Atticissantem ei tribuit. De eadem Nicetas in Joanne Comneno cap. 3. ἥτις τῆς τῶν Ἱπσισημῶν πασῶν ἐπόχῃ Φιλοσοφίας ἐδείκνυτο μέλημα, καὶ πρὸς πᾶσαν ἐρρῦθμισο μάθησιν quæ omnium disciplinarum parenti Philosophiæ dedita ὅς omnibus artibus erudita erat. Hinc & locum illi qvem debebat inter mulieres Philosophas libenter dedit Ægidius Menagius, † alii hanc licet fœminam non dubitant \*\* præferre viris tantum non omnibus, qvorum stylo Historiam Byz. conscriptam habemus. Exstat ejus acri profecto supra sexum judicio ac singulari elegancia conscriptum †† opus Alexiados, sive de rebus Alexii Comneni Parentis

\* Hic Joannes post Alexium Patrem præfuit Imperio, qvod Alexius cogitaverat Nicephoro genero & filiæ Annæ tradere. Sed Nicephorus Annæ maritus placido & qvieto Vir ingenio, noluit facere qvod alius cupidine regnandi inflammatus fecisset, & Anna vehementer optasset qvidem adeo, ut multum exposlaret etiam cum Natura, qvod se fœminam, Nicephorum virum creasset. Vide Nicetam lib. I. pag. 3. † In Historia Mulierum Philosopharum pag. 39.

\*\* Vigneul Marville, Melanges d'Hist. & de litterature I. 3. p. 56. l' Histoire Byzantine à son défaut, ὅς un défaut tres incommode au lecteur, lequel consiste en ce, que plus de la moitié des Auteurs de ce vaste recueil ne meritent pas d'être lus, excepté en quelques endroits assez rares, ou ils ne se copient pas les uns les autres. Procope est presque le seul de ces Historiens qui ait de la dignité, ὅς qui se soit formé sur les anciens, qu'il a judicieusement pris pour modèles. L'Alexiade d' Anne Comnene à son mérite particulier. C'est une Histoire polie, ὅς qui va de pair avec l'Histoire d' Alexandre le Grand écrite par Quinte Curce.

†† Cangius præf. ad Cinnamum. Confer Hanckium de scriptoribus Hist. Byz. lib. I. cap. 29. qvi inter alia notat Jo. Micrælium, virum cætera eruditum & de Historia sacra atqve externa meritissimum, cui ex Bodini verbis male intellectis, viri & scriptoris nomen fuit Annas Alexias, præf. ad syntagma Hist. §. 44.



tis sui, *libri* (non XX. ut numerat Bodinus cap. 10. de methodo Histor. sed) XV. absoluti Manuele Comneno imperitante circa A. C. 1148. annum ætatis 65. ut constat ex lib. XIV. p. 447. seq. ubi testatur se usam commentariis virorum fide dignissimorum, qui Patris olim secuti militiam, postea Monasticam vitam sunt amplexi, neque tamen ex iis solis, quæ referret hausisse, sed diligenter cum iis quæ ipsa videndo & audiendo compererat, contulisse. Libris primo & secundo de rebus ante Imperium ab A. C. 1069. ab Alexio gestis, libro tertio ad decimum quintum ab initio ejus imperii A. 1081. ad obitum usque 18. Cal. Sept. A. 1118. differit, in illo enim Historiam finivisse, versiculi quoque Græci adscripti docent:

Λήξεν ὅπῃ βιώτοιο Ἀλέξιου ὁ Κομνηνός,  
Ἐνθα καλὴ θυγάτηρ λήξεν Ἀλεξιάδου.

*Finit ubi vitam Comnenus Alexius, illic  
Nata quoque illustris finit Alexiadem.*

Libros octo primores Græce, lacunosos admodum ex Codice Augustano vulgavit cum notis suis David Hæschelius, Augustæ Vindel. 1610. 4. Totum vero opus, omnes nimirum quindecim libros è MS. Vaticano, & Barberino quem Holstenius cum Mediceo contulerat, Græce descripsit Petrus Possinus S. I. & cum versione sua & glossario, Hæscheliique notis vulgavit Paris. 1651. fol. Hinc Possinus præfat. ad Nicephorum Bryennium A. 1661. editum refert inspiciendum sibi post editam Alexiadem datum Codicem librorum Comnenæ, quem à Jac. Cujacio quondam acceperat Petrus Faber Sanjorianus, non paucis locis diversum ab eo exemplari ex quo editionem suam curavit, ut non modo lacunas supplere omnes, sed & diversas lectiones facile bis mille in ora libri sui notare potuerit. Hujus Codicis non potuisse compotem fieri Tolosæ cum Alexiadem ad prælum concinnaret, queritur in præfat. ad Annam Comnenam, ubi & notas promittit & Comnenæ vitam è veteribus collectam manumentis, & notas in Alexiadem, & *panegyricum Alexii* coram à Theophylacto dictum, Alexiadis elegans compendium. *Subjicietur*, inquit, *Abacus Chronologicus*, & *eadem libri quindecim partim universi recensentur ope Codicis Optimi, cujus recentissime nobis inopinata ostentata spes est* (Cujaciani nimirum) *partim in locis obscurioribus collatione aliorum scriptorum illustrabitur.* Illæ Possini notæ &



& lucubrationes nunquam viderunt lucem, uti nec Jo. Frid. Gronovii doctissimi Viri, qui A. 1643. ad Georgium Richterum \* scripsit se Alexiadem Annæ Comnenæ doctissimæ & Atticissantis Principis nactum esse triplo auctiorem quam Hoescheliuss edidit: & ex cujus lucubrationibus MSS. Jacobus Gronovius filius præf. ad Parentis opus de sefertis, pro solita humanitate & elegantia sua scribit *se cum aegritudine observasse multis in locis satis absurde tractatam à Possino*. Vossius quoque lib. de Philologia cap. 2. §. 3. cum dixisset Annam Comnenam libris quindecim de gestis Alexii Comneni patris sui, doctrinam & facundiam suam pariter comprobasse, addit: *atque hoc magis patebit, ubi integrum opus ediderit Joh. Fridericus Gronovius*. Cæterum bene est quod exstant eruditæ in Alexiadem notæ Historicæ & Philologicæ Caroli du Fresne sive Cangii, licet nullo MSto Codice, ad quem textum castigaret, usi, quæ prodierunt ad Joannis Cinnami calcem Paris. 1670. fol. Possini editioni præmissum breve Annæ Comnenæ elogium ex Lud. Jacobi à S. Carolo Bibliotheca illustrium fœminarum quæ scriptis claruerunt. Jac. Gretseri refutatio alogiarum Annæ Comnenæ contra Gregorium VII. Papam, prodire Ingolstadt. 1611. 4.

ALEXII COMNENI versus politicos ad ἀνεψιὸν suum Alexium Spaneam MStos memorat Labbeus in Bibl. nova MSS. pag. 132. hinc constat de tempore quo Alexius Spanea vixit, quem inter scriptores dubiæ ætatis refert Clariss. Caveus, διδασκαλίαν ejus ὁδωτικὴν Venetiis à Christophoro Zanetto, sine anni notatione editam memorans.

Alexii Comneni Novella de electione Episcoporum Græce è MS. Bibl. Regis Christianissimi, cum Cotelerii versione prodiit in ejus Tomo II. monumentor. Ecclesiæ Græcæ p. 178 - 199. Paris. 1681. 4. Norum Rationarium Imperii, in Tomo quarto eorundem monumentorum sive in Analectis Græcis post Cotelerii obitum per Monachos Benedictinos editis ibid. 1692. 4. pag. 367 - 392. Aurea Bulla † de donandis & rebus sacris non temere contrectandis nec in alios usus vertendis

\* Vide Epistolas Georgii Richteri p. 242.

† Ejusdem argumenti auream bullam à Manuele Comneno promulgatam memorat Jo. Cinnamus lib. 6. p. 161. quam Cangius in notis pag. 486. monet editam Anno ejus imperii XV, Christi 1158.



tendis legitur Latine in Bibliothecis Patrum edit. Paris. 1575. T. V. & 1589. & 1654. T. 3. & Colon. 1622. T. XV. & Lugd. T. XIX. pag. 957. & apud Baronium ad A. C. 1082. n. 10. sq. Græce vero & Latine in Jure Græco-Romano lib. 2. pag. 124. ubi & aliæ constitutiones occurrunt Alexii Comneni quidem pag. 123 - 147. ISAACII COMNENI pag. 120. JOANNIS COMNENI pag. 147. MANUELIS COMNENI p. 149-167. ALEXII COMNENI Secundi pag. 167.

De *Isaacii Comneni* scholiis in Homerum, characteribus Ducum Trojan. & paralipomenis Homericis dixi lib. 2. cap. 7. §. 9. & lib. 4. cap. 30. pag. 413.

*Manuelis Comneni Legatio* missa A. C. 1170. ad *Norsese* \* *Catholicum* sive *Generalem Episcopum Armeniorum* ab Eutychem secta ad Synodi Chalcedonensis doctrinam (quæ res successu etiam non caruit) reducendum, exposita à legato *Theoriano*, in *Διάλεξις* sive Colloquio quod de religione cum Catholico illo habuit, quodque primus Græce ex Jo. Sambuci Codice descripsit & cum latina versione sua edidit Jo. Leunclavius. Basil. 1578. 8. adjunctis Leonis M. Epistola ad Flavianum, Damasceno contra Manichæos & Leontii ac Constantini Harmenopuli de sectis, ejusdemque Harmenopuli & Augustini atque Hilarii fidei confessione Græce & Latine. Recusum postea hoc Theoriani colloquium latine in Bibl. Patrum edit. Lugd. T. XXII. pag. 796. Græce vero & latine in Auctario Bibl. Patrum curante Frontone Ducæo Paris. 1624. T. 1. pag. 439.

ANDRONICI COMNENI, qui ab mense Novembri A. 1183. ad Septembrem A. 1185. CPoli imperitavit, \*\* *Isaaci Comneni Filius*, Alexii nepos, *Διάλεξις καὶ τῶν Ἰουδαίων*, *Dialogus contra Judeos*, latine è Codice Sirleti versus à Jo. Livinejo, distributusque in capita LXIV. & à Petro Stevartio (cui Andreas Schottus eum transmisit) in tomo singulari Antiquæ Lectionis vulgatus Ingolstadt. 1616. 4.

Libri 5ti Pars Altera.

D d d

atque

\* Theorianus in legatione : καὶ χαίρετίσαντες τὸν Καθολικὸν τὸν Ἀρμενίων κύριον Νορσέσιον. Hic Caveo nescio qua ratione *Nausesis* appellatur, Allatio pag. 668. de consensu utriusque Ecclesiæ, *Nesesses*. Nescio idemne Theorianus Philosophus, cujus Epistolam ad sacerdotes montana loca incolentes de jejuniis Sabbati, Divina communione, conjugio Sacerdotum & non radenda barba allegat Allatius lib. de purgatorio pag. 690. 822.

\*\* Vide Comnenorum tabulam Genealogicam in Cangii familiis Byz. pag. 169. seq. (de Anna Comnena pag. 176.) & ad Cinnamum pag. 189. seq. & apud Lambecium lib. V. pag. 170.



atque inde in Bibliotheca Patrum T. XIV. edit. Colon. 1618. & T. XXVI. edit. Lugd. pag. 39. Græce MS. in Bibl. Vindob. ut testatur Lambecius lib. V. pag. 169. seq. ubi refellit Sirletum qui hunc Dialogum putavit non ab ipso Andronico scriptum, sed jussu ejus compositum ab Euthymio Zigabeno. Sane in versibus Græcis Codici MS. præmissis diserte legas opus scriptum ab Andronico, & Nicetæ Choniatae testimonio constat Andronicum fuisse γραμμάτων ἑμπειρον, καὶ ἀνὰ σώμα φέροντα αἰεὶ τῷ Πνευματορρήτορος Παύλου τὰ Ἐπιστόλια. Porro Livineji argumentum quo dialogum hunc A. C. 1327. scriptum disputat, & quo moti fuerunt viri docti ut Andronicum Palæologum ejus crederent esse auctorem, facile refellitur. Ait nempe Livinejus scriptorem annos Judaicæ captivitatis computare 1255. quibus si addas 72. à Christo nato ad Titi triumphum, fiunt 1327. Sed Andronicus c. 41. Judaicam captivitatem non numerat ab excisis per Titum Hierosolymis, sed ab captis à Pompejo, & ab Aristobulo in triumphum ducto, ut patet ex capite 39. *Nam regnante Aristobulo Judæorum Principe Romani & sacram Urbem corrumpere, & Israëlitarum Gentem una cum Principe Aristobulo & liberis, mancipio cepere. Ex quo tempore Vaticinium omne & regnum atque Pontificium pessum iit, Herode extraneo Israëlitis ab Romano Rege imposito, & augusta veste amictō.*

## INDEX Scriptorum & aliorum quorundam in Alexiade Annæ Comnenæ memoratorum.

*ad paginas editionis Parisiensis.*

- A**lexandrinus Ægyptius Genethliacus 164. infra, Elevationis.  
**A**lexii Comneni χρυσόβουλων sive aurea bulla Matris auctoritatem confirmans 83.  
 Amphion & Zethus, Epidamni restauratores 99.  
 Aristotelis libros & dogmata interpretatus Italus Philosophus 145.  
 147.  
 Armenii in Synodo CPol. damnati 270.  
 Basilus Bogomilorum antesignanus. 487. seq. lapidatus à Satanicis & aliis dæmonibus. 489.  
 Basilus Byzantii præfectus, de cometæ significatione ab Alexio Comneno consultus. 355.  
 Blæsus Manichæus. 157.  
 Blanchernita in Synodo CPol. damnatus. 270. Bogo-



- Bogomilorum hæresis, Manichæorum & Massilianorum dogmatis subscribens. 486. seq.
- Nicolaus Callicles, Medicus Imperatoris. 496. 497.
- Catananges Astrologus. 165.
- Elevtherius Alexandrinus Astrologus. 164. 165.
- Chalcedonensis Synodus. 31.
- S. Demetrii Thessalonicensis templum & ungventum scaturiens. 60.
- Demosthenes Rhetor. 76.
- Didymus tametsi cæcus, perspicacia mentis Musicam & Geometriam ad plenum didicit. 266.
- Enthusiastæ. 270.
- Eudoxus ἀστρονομικώτατος. 164.
- Euripidis Alcestis. 8. ejus dictum εἰδὼς ἄξιον τυραννίδος. præf.
- Euthymii Zygabeni panoplia dogmatica jussu Alexii Comneni scripta. 490.
- Gregorium Genesium, Annæ Dalassenæ aviæ suæ ab Epistolis, memorat Anna Comnena III. p. 88.
- Homerus præf. & p. 159. 191. 271. 292. 353. 381.
- Jamblichi dogmata exposuit Italus Philosophus. 147.
- Jasitæ, Itali Philosophi discipuli. 147.
- Joannes Italus 143. Mich. Pselli discipulus. 144. Dialectices peritus. id. ὑπὸ τῶν Φιλοσόφων CPoli. 145. Aristotelis & Platonis libros interpretatus est. 145. Porphyrii, Jamblichi, Procli 147. Falsa ejus dogmata percussa anathemate. 149.
- Leo Chalcedonensis Episcopus. 16. 129. 130. 199.
- Manetho Apotelesmaticus. 164.
- Georgius Manges, Alexii Comneni scriba. 60. 63.
- Manichæi. 131. vide Bogomili, & Pauliciani.
- S. Maximi Philosophi & Martyris scriptorum lectione delectata Irene Augusta. 147.
- ὁ Μελωδός (forte Cosmas) 492.
- Michael Pantechnes, Medicus. 497.
- Nicephori Bryennii Commentarii. præf. & pag. 9. 191. 271.
- Nicephori Diogenis, excæcati studium in libris ac præsertim in Geometrica disciplina positum. 266.
- Nicolaus Patriarcha CPol. 273.
- Nilus Itali Philosophi erroribus subscribens. 269. seq.
- (Parasceviotes. 489. D d d 2 Pauli-



- Pauliciani Manichæorum vestigiis insistentes. 154. dicti à Paulo  
 quodam Callinices filio. 451.  
 Petrus cui revelata lancea qua Domini latus perfossus. 326.  
 Pholus Manichæus. 457.  
 Pisanus Episcopus, (Dagobertus) 335.  
 Plato Philosophus. 164. 451. Ejus libros & dogmata interpreta-  
 tus Italus Philosophus. 145. 147.  
 Polemonis Rhetoris *ῥοιζ* & fire stridor in dicendo. 271.  
 Porphyrii dogmata exposuit Italus Philosophus. 147. ejus *περὶ δέ-  
 χων* 451.  
 Procli dogmata exposuit Italus Philos. 147.  
 Mich Psellus. 144. Itali, ingrati discipuli Præceptor. ibid. post de-  
 tonsionem Byzantio egreditur, cui Italus in dignitate *ὑπάρχων Φιλο-  
 σοφῶν* succedit. 145.  
 Παΐκτωρ, Monachus. 28.  
 Salomo Ioannes, Itali Pphilosophi discipulus, 147. 361. 362. 379.  
 Sappho. 490.  
 Serbliæ, Itali Philosophi discipuli. 147.  
 Sethus Astrologus. 163.  
 Σέυπασα Στοὰ καὶ Ἀκαδημία εἰς ταύτην συνεληλυθῆσαι 271.  
 Tragoedia. præf. respicit Sophoclis Ajacem flagelliferum & Euripi-  
 dis Hecub. v. 518.  
 Jo. Xiphilinus Patriarcha CPol. 75.

IX. JOANNES CINNAMUS a) (ita enim rectius  
 quam à Labbeo *Sinnamus* scribitur) Grammaticus βασιλικός, hoc est  
 nota-

- a) Cinnamum vocat Codex Vaticanus, & Nicetas Choniates Κίναμον Ἰωάννην in An-  
 dronico Comneno lib. 2 cap. 7. ubi refert in Imperatoris hujus præsentia quæ-  
 dam eum dixisse de verbis Christi Joh. XIV. 28. *Pater major me est*, quæ Androni-  
 cus ægerrime tulit. Aliis porro Cinnamis quos Cangius & Hanckius commemorant,  
 ut sunt 1) Cinnamus tonsor apud Martial. VII. 63. idem ut volunt de quo Ju-  
 venal. I. 24.

*Patricios omnes opibus quum provocet unus,  
 Quo tondente gravis juveni mihi barba sonabat.*

- 2) Cinnamus de quo inscriptio vetus apud Gruterum p. DCIX. 9. RELIQUIÆ CIN-  
 NAMI, TI. CÆSARIS AUG. FAUSTIANI. 3) Cinnamus, Imperialis Spatha-  
 rius & Judex Juvenaciæ, pater Pandonis Clerici, cujus mentio in diplomate Joan-  
 nis



notarius b) in aula CPolitana scripsit post Manuelem Comnenum A. C. 1180. extinctum c) Ἐπιτομὴν τῶν κατορθωμάτων τῷ μακαρίτῃ βασιλεῖ καὶ Πορφυρογενήτῃ Κυρίῳ Ἰωάννῃ τῷ Κομνηνῷ *compendium de rebus gestis Joannis Comneni* (qvi ab A. C. 1118. ad 1143. imperitavit) *libro I.* Deinde ἀφήγησιν τῶν προαχθέντων τῷ αἰοδίμῳ ἡμῶν αὐτῶ τῷ βασιλεῖ καὶ Πορφυρογενήτῃ Κυρίῳ Μανυῆλ τῷ Κομνηνῷ, *uberiorem enarrationem de imperio & rebus gestis, quibus auctor ipse magnam partem interfuit* d) *Manuelis Comneni, Joannis F. libro II. III. IV. V. & VI.* Tot enim in Codice Vaticano qvi  
Ddd 3 tem-

nis Archiepiscopi Barenfis circa A. C. 851. apud Ferdinandum Ughellum in Italia sacra, in Episcopis Juvenacensibus. 4) Cinnamus sacrarum largitionum Comes de qvo Jo. Cantacuzenus III. 36. Hist. 5) Cinnamus Mysticus, ex principibus aulae, & Isaaci Panhybersebasti Collega, de qvo idem III. 89. 95. & 97. Mich. Psel-  
lus apud Allatium de Simeonibus pag. 150.

Τοῖς ἐν πνέσσι καὶ συνδσιωμένοις  
Συγκλητικοῖς, ἀρχαῖς τῆς Ἐκκλησίας,  
Βάρδαις, Προκοπίοις τε Κιννάμοις πλέον &c.

His inquam Cinnamis plures alii addi possunt ex Gruteriano Inscriptionum opere : nec non Leo Cinnamus Calligraphus A. C. 1276 de qvo Combesius ad scriptores post Theophanem pag. 301. Montfauconus in Palæographia Græca pag. 65. 66. & Boivinus ad Gregoram pag. 804. De eodem Petrus de Marca in diss. de decreto Papæ Vigili pro confirmatione quintæ Synodi § 1. ubi male vocatur Leo Cinnomus, in editione certe Francofurtensi, quæ mihi jam ad manus. *Cinnamorum*, inquit Allatius, *familia ad hæc usque tempora, non contemnenda in Græciâ agnoscitur, Sinnamorum nulla est : quæ etiam si esset, cum illa Historia Cinnamum præferat auctorem, frustra operam ludunt qui aliter proferunt, posterioris exscriptoris incuria decepti.*

b) Vide Hanckium lib. 1. de scriptoribus Hist. Byz. cap. 30. Cangium præf. ad Cinnamum, atqve in utroque glossario, voce Grammaticus. Ita hoc vocabulum etiam accipiendum supra in Leone Grammatico.

c) Hoc Cinnamus ipse perspicue innuit, qvi lib. 1. cap. 1. testatur se scripturum res gestas à dnobus Imperatoribus, quorum alter (Jo. Comnenus) nobis necdum natis decesserat, alter (Manuel Comnenus) nostra ætate & floruit & extinctus est, filio (Alexio) adhuc impubere, imperii herede relicto. ὧν ὁ μὲν ἐφθῆ πρό τῆς εἰς τὸν βίον ἡμῶν προόδου τὸ ζῆν ἀπολιπὼν. ἄτερ δὲ ἡκμασέ τε ἐφ' ἡμῶν, καὶ ἀπῆει τῆ βίῃ τὴν βασιλείαν ἀνήβῃ λιπὼν τῷ παιδί.

d) Eodem loco Cinamus refert se vixdum adolescentem Manueli Comneno operam suam addixisse, & susceptis ab eo plurimis in utramque continentem (occidentem & orientem) expeditionibus præsentem adfuisse. Τὰ μὲν τῶ Μανυῆλ ἔκ οἶδα εἴ τις ἐμὲ κάλλιον ἐξισορῆσαι ἔχει. Ἐπεὶ καὶ ἔγω μερακίῳ γε ὄντι μοι πλείους συνεκδεδημηκέναι οἱ τῶν εἰς ἡπείρου ἑκατέραν συνέβαινον ἐκστρατειῶν.



tempore captæ à Turcis CPoleos scriptus est, & in editione Parisiensi numerantur, quanquam Tollius in sua editione ex tribus posterioribus libris unum, tres priores mole etiam excedentem fecit. Liber quintus incipit pag. 207. edit. Tollii à verbis ὀλίγω ἢ ὕπερον. Liber sextus pag. 207. à verbis ἡδὴ ἢ καὶ Ἰωάννης ὁ Δέκας. Hic sextus sive postremus extrema parte mancus est, nec constat septimum tantum, cujus initium in MS. legi Allatius testatur, an plures etiam libros Cinnamus adjunxerit, Historiamque, ut est perquam simile veri, ad obitum usque Manuelis Comneni, hoc est ad A. 1180. perduxerit, quæ enim exstat ejus Historia, desinit in apparatu ad obsidendam Iconium A. C. 1176.

Post Alexiadem voluit Cinnamo quoque edendo operam suam addicere *Petrus Possinus*, ut ex Simonis Wagnereccii literis 1648. 29. Maji datis apud Allatium pag. 139. de Simeonibus didici. *Cinnami*, inquit, *editionem Possinus noster nunc adornat.* Sed & *Allatius* ipse libro de Psellis A. 1634. edito pag. 24. scripserat in *Cinnamo* vertendo illustrandoque diu sese exercere. Nec Possini tamen nec Allatii editio prodit, licet Cinnamum curante Possino editum tradat Kœnigius in Bibl. Sed primus *Cornelius Tollius*, quam præfatione ad Palæphatum A. 1649. de Cinnamo vulgando dederat fidem exsolvit, illumque scriptorem ex apographo *Is. Vossii*, qui ex Codice Vaticano \* descripserat, Tollioque ut ederet donaverat, Græce cum versione sua notisque vulgavit Trajecti ad Rhenum 1652. 4. Postea *Carolus du Fresne* Tollii editionem recensuit, opus non in quatuor, sed ex MS. Codicis fide (quem tamen ipse non videtur inspexisse, neque in Græcis ad illum castigandis operam posuisse) in sex libros digessit, libros capitibus distinxit, Tollii versionem pluribus in locis castigavit, notisque ejus omissis quod nihil fere ad Historiæ Cinnamicæ illustrationem aut locorum difficultium emendationem contineant, novas ipse Historicas & Philologicas adjunxit, & cum notis suis ad Nicephorum Bryennium & Alexiadem, & cum Pauli Silentarii descriptione templi S. Sophiæ Græce & Latine edidit è typographia Regia Paris. 1670. fol.

Dictio hujus scriptoris ab omnibus celebratur pura ac tersa, & Xenophontis, quem initio operis laudat, æmula. Meritoque *Reinesius* in Epistolis ad Bosium pag. 119. ait eum se probare *non tantum ob stylum qui gravis, purus, tersus, & sæculi quo vixit auctor, plane insolens, sed & ob res: tangit enim subinde gesta Imperatorum Occidentis, quæ apud Historicos*

\* Meminit Vossius pater lib. IV. de Historicis Græcis pag. 492.



*ricos ejus temporis sive Italos sive Germanos frustra quæras.* Loca quædam in illo scriptore illustrat pag. 126. sq. ubi addit optime fecisse Tollium, si Chronologiam suo scriptori addidisset & Genealogiam illustrium Personarum, quarum facit mentionem. Prius illud etiam in Parisiensi editione desideratur, etsi illud jam si quis aggredi velit, facile illud queat perficere ex præclarissimi Cangii observatis. Scriptores nullos allegat Cinnamus nisi Procopium lib. V. pag. 127. (edit. Tollii 237.) videturque illum præ cæteris imitatus, non modo dictione, sed etiam sententiis, in quibus est quod Divinæ providentiæ, quam solidi mortales fortunam appellant, omnia non uno in loco \* tribuit, & quod lib. VI. p. 150. (edit. Tollii 278.) ubi controversiam Theologicam à Demetrio Lampeno motam enarraverat, subjungit sibi semper ita visum, naturam DEI \*\* curiosius inquirere nefas utique esse mortali. Ἐγὼ δὲ ἐκείνο περὶ τῶν τοιούτων αἰεὶ φρονῶν διατετέλεκα, ὅτι δὴ φύσιν Θεῶ πολυπραγμονεῖν ἀνθρώπῳ ὄντι ἐκὼν ἀνέγκλητον. Ad ea quæ de Monacho Niphone Bogomilo narrat lib. 2. pag. 36. seq. conferendus Allatius de consensu utriusque Ecclesiæ pag. 669 seq. qui pag. 683. sq. exhibet etiam sententiam de Patriarcha CPolitano Cosma deposito A. C. 1144, quod cum Niphone faceret.

Manuelis Comneni Imp. ἀγχίνοιαν singularem, quæ abstrusissimas controversias & ex Aristotele proposita argumenta promte dissolverit, & difficilima S. Scripturæ explanarit, laudibus effert lib. VI. pag. 148. & pag. 169. 170. ubi & τὸν Σιλέντιον ejus λόγον celebrat, hoc est Orationem sacri argumenti, cum silentio in confesso Optimatum auscultatam, de qua plura Cangius in notis & in utroque glossario. Nicetas de eodem Manuele lib. VII. cap. 5. καὶ ὁ βασιλεὺς τοιγαρὲν ἔτ' ἐυγλωττίαν εὐτυχικῶς &c. *Hic quidem Imperator natura facundus & suavis sermonis affluentia ornatus, non elegantes tantum Epistolas scripsit, ἀλλὰ καὶ κατηχητικὰς ὡδὶν λόγους, ἃς Φασι σελέντια, καὶ εἰς κοίτην ἀνέπτυσεν ἀκοήν, sed & catecheticos elaboravit sermones, & publice recitavit.* Testatur etiam Cinnamus lib. IV. cap. ult. se vidisse Imperatorem manu sua venas secantem & medicamenta præbentem ægrotis, additque multa Asclepiadarum scientiæ antea incognita ab ejus studio & inventione accessisse, quæ in Nosocomiis publicata ab omnibus deinceps possint cognosci. Denique inducit illum adversus  
tota

\* pag. 23. 155. 232. edit. Tollii.

\*\* Confer quæ è Procopio notavi supra pag. 249.



tota hostium agmina pugnantes solum & vincentes lib. 2. pag. 28. seq. 34. seq. & lib. 5. pag. 112.

Lib. IV. pag. 102. mentio de Basilio Diacono, qui hæreseos calumniam levissima de causa viris præstantissimis impegit, atque inter alios Michaëli Evangeliorum in templo Sophiæ interpreti & Nicephoro Basilacio \* Rhetori: qui vicissim Basilii dogmata reprehendenda captarunt, ipsumque & suffragantem illi Soterichum Pantevgenum \*\* Episcopum Antiochenum designatum & singulari libro, quo Platonis in Dialogis similitudinem referebat, dogma suum propugnare ausum Sacro munere depulerunt.

Pontificis Romani arrogantiam graviter perstringit lib. V. pag. 127. seq. indigne ferens eum sibi vindicare potestatem creandi Imperatores, & Majestatis eorum tam exignam rationem habere. *Ὅιον γὰρ, inquit, ὅιον ἡ Ῥώμης ἀρχὴ &c. Qualem enim quantamque rem, Romæ principatum scilicet, barbari sædæque mancipia cauponantur, eoque illic à multis tempestatibus neque Pontifex maximus, neque Augustus fuit. Iste enim, qui imperatorio nomine superbit, præter decorum tantæ personæ, pedes ipse pontificem equitantem propter cursitat, & tantum non equi ejus curator est: hic vero istum talem imperatorem vocat, & pari cum principibus nostris honore vult censerì. Lepidum caput, quomodo & unde tibi jus factum est Imperatoribus Ro-*

*manis*

\* Ἦν τις Λευϊτῶν ὃς διακόνος καλεῖται &c. Erat quidam Levitarum quos nos Diaconos vocamus, nomine Basilius. Hic ad explicandum plebi in omnibus ubicunque cœtibz Verbum Divinum constitutus, tum alios qui vel tantillum offenderant, in illis concionibus novarum & ambiguarum sententiarum arguere, καὶ δὲ καὶ Μιχαὴλ καὶ Νικηφόρον, ἐπὶ κλησιν Βασιλάκιον, ὧν ὁ μὲν Ῥητορικῆς εἰς τόδε καιρὸς κατηχητὴς ἐτύγχανε ὧν, ὁ Μιχαὴλ τὰ ἱερά τε ἐπὶ τῇ τῆς Σοφίας ἱερῇ διεξηγεῖτο τῶν Ευαγγελίων ῤητά. Ἄτερθ' δὲ εὐδόκιμος ἄλλα τε τῶν ἐν λόγοις ἦν, καὶ δὲ καὶ λόγων ἀγαθὸς δημιουργός, ἀμέλει γὰρ καὶ πολλὰ τῶν κατὰ Ῥητορικὴν μεμελέτητο αὐτῷ δεξιῶς. tum etiam Michaëlem & Nicephorum cognomento Basilacium, Rhetorices ea tempestate doctorem. Michaël sacros Evangeliorum sermones in Sophiæ templo interpretabatur, alter vero celebris inter eruditos & orationum insignis artifex, adeoque multa in Rhetoricen erat egregie commentatus. De hoc Nicephoro Basilacio sive Basilaca dixi supra lib. IV. cap. 30. pag. 411.

\*\* Σωτήριχος ὁ Παντεύγενος ἡ ἐπὶ κλησις ἦν, ἀνὴρ κατ' ἐκείνον τὸν Χρόνον σοφίας καὶ λόγων δεινότητι τὰς ἄλλας ὑπερβάλλων, ὃς καὶ τῆς Ἀντιόχας τὸν θρόνον λαχὼν ἔτι κεχειροτόνητο. Ὁ τοίνυν Σωτήριχος ἔκ ἀπὸ γλώσσης μόνον καὶ σώματος δόξη τῇ ἐκείνων παρίστατο, ἀλλὰ δὲ καὶ καλὸν τι χρῆμα λόγου συντάξας, οὗ ἐκείνου ἐξαισίαν τινὰ πρὸς Πλάτωνα ἐν διαλόγοις ὁμοιότητος ἴσχωρ, πολλὰ ἐν τῷ τῷ λόγῳ συνεφόρησεν ἄτοπα, δι' ἃ περ αὐτὸς τε τὴν τῇ θρόνον καθάρσειν ὑπέστη. Confer Allatii præfat. ad excerpta Rhetorum.



manis pro stratoribus utendi? sed cum neutiquam id usquam acceperis, & tu Pontificem, ille Imperatorem, mentimini. Tu enim, qui Byzantinum Augustum solum diffiteris esse solum Romanum, dic mihi, quo tandem auctore \* Papa dignitatem sortitus es? Unus est, qui hæc statuit ac decrevit, Constantinus, primus inter Imperatores Christianus. Qui ergo alterum quidem institutum ejus libens accipis (thronum dico & dignitatis inter episcopos excellentiam) alterum vero conculcas & rejicis? Aut utrumque accipe, aut etiam altero cede. Sed meum est, inquit, Imperatores creare ac designare. Sane, quatenus manus imponis, quatenus consecras: hæc autem spiritalia sunt: sed non est tuum, imperium Imperatoribus abrogare, & istiusmodi res novas moliri. Nam si vestrum erat transferre imperium, quare non olim de illo, cum Romæ esset, aliter statuistis? sed alterius id facientis invitatus atque ingratis constitutioni acquievit isle, qui tunc temporis vestræ Ecclesiæ præsidebat. Tu vero incurris offendisque inte ipsum, & nescis te tibi ipsum esse contrarium. Quorum enim non multo ante, Imperatori gratificatus, ne alloquia quidem & appellationes accipiebas, quod neque licebat; quos stratoribus accensueras; eos nunc nescio quo pacto facis Augustos: & illum, de quo & per quem & sub quo thronum nactus es, non dico barbaro, sed tyranno, sed servo homini parem ponis. Sed, ais, tyrannide opprimor, sed vi cogor. Non habet locum prætextus. Hæc & non multo ante Imperatori Manueli scis quæ pactus sis; & si inficias iveris, at libelli prædicant, qui literas tuas paginis exceperunt. Ceterum vernilitas hæc est, ratioque agendi indecens atque illiberalis, & cothurni instar adaptas te vicissitudinibus fortune, & cum temporibus mutaris. Verum hæc longius, quam chronicis convenit commentariis, exsecuti sumus.

NICETAS ACOMINATUS, Colossensis sive Choniates  
(Colossæ enim Phrygiæ Civitas seqvioribus temporibus Chonæ dictæ  
Eee sunt)

#### Libri 5ti Pars Altera

\* Infra pag. 132. ὁ δὲν γὰρ αἰτῶν ὅτι μὴ βασιλεῖ Ῥωμαίων ἀρχιερεῶς προβεβλήσθαι τῇ Ῥώμῃ ἐφείτα. Τοίνυν καὶ ἐξότῃς ὀλιγωρία τῶν ἐν Βυζαντίῳ βασιλέων τὸ τοιοῦτον ἀπεσβήκει ἔθῃ, ὁ δὲν ἐν Ῥώμῃ ἀρχιερεῶς καθίστη, αἰτῶν Ἐπισκοπικῶν συνόδων καὶ τῶν κατὰ τὴν Ῥώμην Ἀρχιερατικῶν ταῦτα ἐτελεῖτο. Nul-  
lus alius nisi Romanus Imperator creandi Romæ Pontificis jus habet. Ex quo igitur Byzantinorum Imperatorum contemptus morem eum solvit, nemo quenquam Romæ constituit Pontificem, sed is per Episcoporum & Romani cleri Antistitem Concilium creabatur.



sunt) magnis dignitatibus a) in aula CPolitana functus est, verum capta à Latinis A. C. 1204. CPoli Nicæam cum uxore gravida, liberisque profugus ibi diem obiit supremum non ante annos postremos Henrici Græcorum Imperatoris, defuncti A. 1216. Vitam hujus Nicetæ scripsit frater Germanus majorque natus sed illi superstes *Michaël Acominatus* b) Metropolitæ Atheniensis in Monodia sive lamentatione super ejus obitum, quæ Græcè c) nondum prodiit, latine vero exstat ex *Petri Morelli* versione una cum libris Historiarum edita Paris. 1566. fol. & in Corpore Hist. Byzantinæ Zonaram, Nice-tam, Nicephorum Gregoram & Laonicum Chalcondylem latine complectente Francof. 1568. fol. & in Bibliotheca Patrum edit. Lugdunensis T. 25. pag. 180. Aliud ut videtur Encomium Nicetæ Cho-

a) De illis fuse & accurate Hanckius. Pleræque exprimuntur in titulo Operis Historici: τῶν λογοθέτων τῶν секретῶν, καὶ ἐπὶ τῶν κρίσεως, γεγονότων δὲ καὶ ἐφόρων καὶ κριτῶν τῶν βηλῶν, καὶ προκαθημένον τῶν κοιτῶν κυρίως Νικήτα τῶν χωνιάτῶν ἱστορίᾳ ἀρχομένη ἀπὸ τῆς βασιλείας τῶν βασιλέων Κυρίως Ἰωάννης τῶν Κομνηνῶν τῶν καὶ Κυρίως Ἀλεξίῶν. Confer quæ infra in Indice scriptorum à Nicetæ laudatorum.

b) Hujus quoque Michaelis Choniatæ *Historiarum fragmentum* Græce in folio Codice antiquo chartaceo XXVI. Historico Bibliothecæ Vindobon. folia quingvagina septem implens memorat Nesselius parte V. p. 55. Ejusdem Choniatæ *Homiliam in ramos palmarum* è MS. Bibl. Mazarinianæ latine vertit ediditque Combesius in Bibl. Concionatoria, Tom. III. *Tractatus de Cruce & Oratio qua Athenas suæ ætatis longe dissimiles ab prisca illa Athenarum urbe demonstrat*, Græce MS. in Bibl. Regis Christianiss. teste Labbeo Bibl. nova MSS. pag. 74. & 135. In Bibl. Bodlejana inter Codices Baroccianos n. 131. habetur Michaelis Metropolitæ Atheniensis *protheoria*, incipit Φιλολόγῳ ὁ τῶν βιβλίων. *Oratio habita Athenis*, quæ incipit: τὸν μὲν δὴ προσήκοντα. *Catechesis prima*, initium: τῆς τᾶ. *Sermo in media Quadragesima*, init. καὶ ὁδοιπόρῳ ὁρθίαν. *In festo Palmarum* (eadem quam à Combesio versam dixi) incipit: ὁ μὲν προφητικώτατ' ἐν βασιλεῦσι. *Alloquium Nicephori Prætoris*, init. τίς λαλέσει τὰς δυναστείας. *Sermo cum primum inviseret Euripum Euboicum*, init. οἱ μὲν πολλοί. *Homilia de creatione hominis*, init. ἀσπάζομαι σε. *Contra reprehendentes quod ægre adduceretur ad specimen ingenii sui edendum*. *Oratio in Isaacium Angelum* (Comnenum) *Imperatorem* (qui imperavit ab A. C. 1185. ad 1195.) incipit: εἰ ἡ βασιλίσσα μὲν νότῃ. *Oratio funebris in Neophytum Monachorum Atheniensium Archimandritam*, init. εἰ Σαλομῶν ἔφη πρὸς γνωμωτέων. *Monodia in Eustathium Thessalonicensem* incipit: ὦ συγγενὲς αἰών. Ejusdem *Epistola* quam plurimæ. In eodem Codice habetur etiam *Oratio Rhetoris* cujusdam in Michaelē Patriarcham, incipit: ἐστὶ πρ.

c) Locum Græce producit Allatius contra Hottingerum p. 197. seq.



Choniata à Michaële scriptum quod incipit : *καὶ φὸς μὲν ἀνὴρ*, exstat in Bibl. Bodlejanæ Cod. Barocc. 131. Vide Catalogum MSS. Bibl. Bodlej. p. 15. E recentioribus consulendi de hoc Niceta Petrus Morellus in præf. ad Monodiam, & qui diligentissime in hoc argumento versatus est Martinus Hanckius lib. 1. de Hist. Byzantinæ scriptoribus cap. 31.

1. Exstant ejus Historiæ Byzantinæ libri XXI. libere & eleganter scripti:

1. De Joanne Comneno ab A. C. 1118 ad 1143. libro I.
- 2 - 8. De Manuele Joannis  
Fil. Comneno — 1143—1180. libris VII.
9. De Alexio Manuelis  
Fil. Comneno — 1180—1183. libro I.
10. 11. De Andronico Comneno—1183—1185. libris II.
- 12 - 14. De Isaacio Angelo — 1185—1195. libris III.
- 15 - 17. De Alexio Angelo  
Isaaci fratre — 1195—1203. libris III.
18. De Isaacio Angelo qui excæcatus pridem à fratre, post illius fugam Imperator iterum cum Alexio filio salutatur. A. 1203. lib. I.
19. De Alexio Duca, Murzuflo sive supercilioso A. 1204. lib. I.
20. De rebus post expugnatam à Latinis 12. April. A. 1204. CPolin gestis. lib. I.
21. De Imperio Balduini Flandri ab A. 1204. ad 1206. lib. I.

Hos libros ex Codice quem Antonius Fuggerus CPoli per Joannem Dernschuvan ab Alexandro Chartophylace \* Diacono CPol. comparaverat, collatis aliis duobus MSS. Græce edidit, versionemque suam & notas sive castigationes adjunxit *Hieronymus Wolfius*  
Ecc 2 Oetin-

\* Huic Wolfius tribuit versus in Codice MS. ad præf. Nicetæ, ubi perspicuitatem suam ille jactat, adscriptos: *Οὐκ οἶδα τί φης ἐνθάδε χωνεῖσθαι, Σοφὸν τὸ σαφὲς συγγράφω, εἴ τι λέγεις, εἴ τι γριφῶδη καὶ βαρυσφῶδη γράφεις.* *Quid istuc est? quid Choniata tibi? Orationis lucidum probas decus, Tenebricosus instar ipse tartari.* Ad-  
dit Wolfius, non sine causa hoc dici, præsertim in proœmio, ubi Homericæ dictionis æmulatione in salebras incidit. *Quod si totam, inquit, historiam simili oratione involvisset, in latomias ire quam molestiis conversionis conflictari maluissem.*



Oetingensis Basil. 1557. fol. Ab eo tempore altera quoque Græco-Latina editio lucem vidit Genev. 1593. 4. quæ in hoc illa priore præstat, quod præterea Chronologiam operi præmissam, breviaria singulis libris præfixa, notasque ad marginem morales ac politicas exhibet curante S. G. S. hoc est *Simone Goulartio* Silvanectensi, eodem qui Flacii Catalogum testium Veritatis interpolavit. Huic Goulartianæ in Regia Græco-Latina Paris. 1647. fol. nihil aliud accessit quam Glossarium Græcobarbarum à *Carolo Hannibale Fabrotto*, eique subjectæ paucae à Codice Regio Variæ Lectiones ne unam quidem paginam implentes, tum index rerum & verborum accuratus & locuples. Latina Wolfii versio recusa sæpius est una cum Zonara, Nicephoro Gregora & Laonico Chalcocondyla, Paris. 1567. fol. Frf. 1568. & Basil. 1587. f. Wolfii versionem aliquot locis castigat Allatius præf. ad excerpta Rhetorum. Est quoque in manibus versio Historiarum Nicetæ quam vulgari Italo fermone condidit *Josephus Horollogi*, Venet. 1562. 4. adjunctis itidem de Græco versis alterius scriptoris *libris VI. Annalium* de vitis Imperatorum CPol. à Constante qui imperium auspicatus est A. C. 634. usque ad Leonis Armeni initia A. C. 813. atque *Itinerario & flore Historiarum Orientis sive de Tartaris & Passagio terræ sanctæ*, descripto ab *Haitone Armeno*, Regis nepote, qui A. C. 1307. mense Augusto Pictavii jussu Clementis V. Pontificis Historiam illam Gallice dictavit, exceptam latine à Nicolao Salconi\* & præter editiones Moltherianam, Hagenoæ 1529. 4. Basileensem inter novi Orbis scriptores 1532. fol. & Reineccianam Helmst. 1585. 4. (in appendice ad Hist. literariam Cavei memoratas) vulgatam Berolini 1671. 4. ad calcem M. Pauli Veneti de regionibus Orientalibus librorum III. & Andreæ Mulleri Greifenhagenii disquisitionis de Chataja.

Non omittendum quod in Bibl. Bodlejana inter libros MSS. Thomæ Roe, num. 22. post Nicetæ thesaurum (de quo statim dicturus sum) pag. 423. occurrit pars posterior Historiarum ejus, divisa in libros duos, quæ non modo quoad distinctionem librorum, sed quoque in phrasi hinc inde, atque libro præsertim posteriore etiam in rebus discrepat, dignusque adeo est Codex, qui si nova aliquando curanda

\* Hic in appendice ad Hist. literariam Clariss. Cavei perperam vocatur Nicolaus Falconius.



randa hujus Scriptoris eximii editio sit, cum editis conferatur. Liber prior incipit à capite octavo libri tertii Alexii Comneni, p. 345. edit. Paris. (Genev. p. 582.) à verbis: Ἀλλὰ μέχρι μὲν. Liber posterior à verbis capitis primi lib. de CPolis statu pag. 377. a. edit. Paris. (Genev. pag. 634.) εἶχε μὲν δὴ ἔτω ταῦτα. Inter alia quæ Codex ille suppeditat in impressis desiderata, ut de Encomio Athenarum à Mich. Choniata Nicetæ fratre, & de Tempe Theffalicorum descriptione, occurrit locus quem una cum versione mea speciminis causa, ut ex adversariis C. V. Jo. Langbæni est à Jo. Christophoro Wolfio, Collega & amico meo conjunctissimo excerptus, adscribam de Urbis direptione & de statuis ac monumentis post captam per Latinos CPolin everfis & conflatis, inferendum sub extrema capitis 3. lib. de Balduino Flandro.

Ἐκ πρώτης δ' ὁ Φασι γραμμῆς τὸ  
ἐθνικὸν ὠφθαλμικὸν Φιλόχρυσον,  
ἐνοῶσι πῶρον λημματισμῶ καὶνούντε  
ἅμα καὶ λαθόντα ζύμπαντας οἵτινες  
Βασιλίδαν πόλιν ἐσκύλευσαν. Τὰς γὰρ  
τῶν βασιλέων θήκας ἀνοίξαντες, ὁπό-  
σαι ἐνείκει τῷ ἡρώϊ τῷ πρὸς τὸ μέγα  
τέμενος ἰδρυμένῳ τῶν Ἑ Χρυσῶ μα-  
θητῶν, λωποδύοντα νυκτὸς ἀπάσας  
καὶ πᾶν ἀθεμίτως ἐγκολπίζοντα. Εἰ-  
πὶς χρύσειον κόσμον, ἡ μαργάρων  
σφαίρωμα, ἡ λίθος διαυγὴς καὶ  
πολύτιμος ἀδιαφθόρος εἰσέτι ταύτης  
ἐνέκειτο. Εὐρόντες ἡ καὶ τὸν νεκρὸν Ἰσ-  
τιανῶν βασιλέως τοῖς μακράωσιν  
ἀπαρκαλύμαντον ἔτεσιν, τὸ μὲν ὄραθεν  
ἐν θαύματι ἔθεντο, τῶν ἡ νεκροταφείων  
ἐμμελὲς ἔδ' ὅλως ἀπέχοντο. Ἔστιν ἔν  
εἰπεῖν, ὡς ἔτε τῶν ἐπὶ ζώντων, ἔτε  
μὴ τῶν ἀπελθόντων οἱ ἐκ γενεῶν τῶν  
ἐσπερίων ἐφείσαντο, ἀλλ' ἐκ Θεῶ καὶ  
τῶν αὐτῶν θεραπόντων δρεξάμενοι, πᾶσαν  
ἐπὶ πᾶσιν ἀδιαφορίαν καὶ ἀσέβειαν

A prima statim quod ajunt linea  
insitam genti avaritiā ut demon-  
strarent (Latini), genus excogitant  
rapinæ novum & omnibus hæc-  
tenus Regina urbium direptoribus  
incognitum. Imperatoriorū enim  
vasorum thecas quotquot sunt in  
Heroo prope magnum SS. Christi  
discipulorum templum, universas  
de nocte exspoliāt, & præter omne  
fas in sinum suū rapiunt quicquid  
usquam aurei mundi vel margari-  
tarum, crystallive aut gemmarum  
adhuc incolume servatum in illis  
condebatur. Invento etiam cada-  
vere Justiniani Imperatoris, quod  
per tot ætates inviolatum manse-  
rat, primum quidem illud oculis  
objectum admirati sunt, à monu-  
mentis tamen mortuorum ma-  
nus ne utiqvam continuere. Sed  
vere affirmare licet, quod nec spi-  
rantibus nec defunctis gentes Oc-



ἐπεδείξαντο. Μετ' ὃ πολὺ δὲ κατα-  
 πῶσι καὶ τὸ δ' μεγίστη νεὴ καταπέ-  
 τασμα, εἰς μυρίας πολλάκις δρυ-  
 γύρε μνάς δριθμύμνον, καὶ τέττε  
 εὐροζότερον παντός, καὶ εἰς βάθῳ  
 χρυσῷ πυκαζόμενον. Ἐπεὶ ὃ χρη-  
 μάτων καὶ ἔως ἐσπάνιζον, (ἔδε γὰρ  
 φιλοπλυστίας κόρη αἶτε δὴ τὸ βάρ-  
 βαρον ἴσαρι) τοῖς χαλκοῖς ἐποφθαλ-  
 μίζουσιν ἀνδριάρι, καὶ ὠδραδιδάρι  
 τέττε πυρί. Ἦτε ἔν ἐν τῇ Κωνσταντι-  
 νείᾳ ἀγορᾷ ἰσαμένη πολὺ χαλκῷ ἤρα  
 κέκοπται εἰς στατήρας, καὶ χωνεία  
 ὠδραδιδόται, ἥς ἡ κεφαλὴ μόγις τέ-  
 τραρι βοῶν ὑποτρόχοις ζεύγμαρι  
 εἰς τὸ μέγα παλάτιον ἀποκεκόμισται.  
 Καὶ ἐπ' αὐτῇ ὁ Πάρις Ἀλέξανδρῳ  
 τῆς βάσεως ἀνατέτραπται, σπυεσῶς  
 Ἀφροδίτῃ, καὶ χειρίζων ταύτη τὸ  
 χρύσειον μῆλον τῆς Ἐριδῶ. Τὸ δ'  
 τετράπλευρον χαλκῶν μηχανήμα  
 μετέωρον ἀναβαῖνον, καὶ μικρὰ τοῖς  
 τῶν κιόνων μείζοντι ἐς τὸ ὑψῶ ἀν-  
 θαμιλλώμνον, ὅσοι πολλαχῇ τῆς  
 πόλεως ἀνεστήκασιν, τίς οὐκ ἀν' ὀφ-  
 θαλμὸν ἐκείνῳ ὀπιβαλὼν τῆς ποικι-  
 λίας ἐθαύμασε; ἅπας μυστικός ὄρ-  
 νις τὰ ἑαρινὰ μελωδῶν ἐκεῖ ἐντετύπω-  
 το, χρηπόνων ἔργα καὶ αὐλοὶ, καὶ πρε-  
 βάτων βληχήματα, καὶ δένων σκιρτά-  
 ματα ἐξεκόνιστο. Ὑψηλῶς καὶ θαλάτ-  
 τιον πέλαγῳ, καὶ νεπόδων ἀγέλαι κα-  
 θαρῶν, οἱ μὲν ζωγρέμνοι, οἱ δ' ἐπὶ τῇ

cidentales pepercerunt, verum à  
 DEO & ejus servis facto initio in  
 omnibus promiscua usi sunt im-  
 pietate. Paullo post in magno  
 templo detrahunt velum illud  
 multis pridem millibus minarum  
 argenti æstimatum, quod in toto  
 illo promptissimum ad direptio-  
 nem esset & densum aureum lim-  
 bum haberet. Cum vero nec ita  
 expleti essent pecuniis, neq; enim  
 avaritiæ barbarorum horumce  
 quicquam est satis, in statuas  
 æneas conjiciunt oculos easque  
 flammis tradunt. Itaq; Juno ma-  
 xima ex ære quæ in Constantini  
 foro stabat, ad stateres cudendos  
 concisa & ad conflandum data est,  
 cujus caput vix à quatuor jugeri-  
 bus boum in magnū palatium du-  
 ci potuit. Præterea everfus à fun-  
 damentis suis Alexander Paris una  
 cum Venere cui pomum aureum  
 Eridis porrigebat. Illud vero æ-  
 neum quadratum monumentum  
 ejusq; varietatem quotus quisque  
 qui illud spectavit non est admi-  
 ratus, quod in maximam altitudi-  
 nem assurgebat & cum altissimis  
 columnis quæ passim in urbe ex-  
 stant certare poterat, in quo scul-  
 ptum omne genus avium vernos  
 concentus modulantium, tum  
 opera rustica & tibiæ ovesque ba-  
 lantes & lascivientes agni spe-  
 ctandi erant. Expositum quoque  
 pelagus navigabile, & piscium



δικτυα τυραννῆντες καὶ κατὰ βυθῶ  
 πάλιν ἀνέτως φερόμενοι. οἱ δ' ἔρω-  
 τες σύνδυο καὶ σύντρεις ἀλλήλοις ἀν-  
 δοπιζόμενοι, γυμνοὶ περὶ βλημά-  
 των ἐβάλλοντο μήλοισι καὶ ἐβαλλον,  
 γλυκεῖ περὶ βραστάμενοι γέλωτι. Τῷ  
 δὲ τοῖς τετραπλεύρου εἰς ὅζον χώ-  
 μα κατὰ πυραμίδος τελευτῶντος,  
 ἀπύρητο ἀνωθεν γυναικόμορφον εἰ-  
 κασμα, καὶ ταῆς πρώτης τῶν ἀνέ-  
 μων κινήσει περὶ σβέμενον, ὅπως  
 ἀνεμόδελον ἐπεκέκλητο. Πλὴν ἀλλὰ  
 καὶ τὸ περικαλλέστατον ἔργον τοῖς  
 χωνευταῖς παρέδοσαν, ὥστε καὶ τὸν  
 ἐν τῷ ταύρῳ ἵππῃ \* τραπεζώδους βά-  
 σεως ἐφιπῶν ἱερόμενον ἄνδρα τὸν  
 ἡρωϊκὸν τὸ εἶδος, καὶ τὸ μέγεθος  
 ἀξιάχαινον. Ἐναι δὲ ἔτι ἐλέγετο  
 ὅτι μὲν ἐνίοις † Ἰησὺς ὁ τῷ Ναυῇ,  
 τεκμηρομένοις τὸν ἄνδρα τῇ πρὸς  
 ἥλιον ἐκτάσει τῆς χειρὸς, ἥδη τῆς  
 πρὸς δύσιν πορείας ἐχόμενον, καὶ πῶς  
 κατὰ Γαβαῶν σταθμὸν οἶονεῖ ἵππῃ τῶν  
 ταῦ ὡς δὲ ἐδόκει τοῖς πλείοσιν, ὁ ἐν  
 τῇ νήσῳ ἔς Πέλοπον γέννηθης καὶ  
 τραφεὶς Βελλεροφόντης Πηγάσῳ ἵππῃ  
 κατήμενος, ἦν γὰρ ὁ ἵππος ἀχάλι-  
 νος, ὅπῃ ὁ Πήγασος περὶ δίδο-  
 ται, ἀνέτα κροαίνων καὶ πεδίων, καὶ  
 πάντα εὐδοξῶν ἀναβάτην ὡς πηνὸς  
 ἅμα καὶ πεζὸς φερόμενος. Ἀλλὰ

greges videre licebat alios vivos  
 capi, alios retia perumpere & im-  
 pune altum iterum repetere. Jam  
 Amores bini ternique nudi ab in-  
 dumentis, qui certabant invicem  
 malisque petebant ac petebantur  
 & dulci concutiebantur risu.  
 Huic quadrato monumento quod  
 in pyramidem definebat, in su-  
 prema parte imposita erat mulie-  
 ris imago quæ ad primos quosque  
 venti motus facillime circum-  
 agebatur, unde & ventorum mi-  
 nistrum vocare solebant. Hoc iti-  
 dem longe pulcherrimum opus  
 conflatoribus tradiderunt, quem-  
 admodum & virum eqvo insiden-  
 tem heroica forma & spectanda  
 magnitudine, qui in Tauri foro  
 quadratæ basi insistebat, & à  
 quibusdam creditus est Jesus filius  
 Nave, cuius rei esse voluerunt si-  
 gnum, quod manum versus Solem  
 jam ad occasum vergentem ex-  
 tenderet, ac veluti juberet in Ga-  
 baone consistere. Plurimi vero  
 putarunt esse insidentem pegaso  
 Bellerophontem qui in Pelopon-  
 neso educatus est, erat enim equus  
 effrænis, ut Pegasum ferunt, proter-  
 veq; campum ungula quatens, &  
 qui omnino decorabat sessorem  
 suum, nec pedibus magis incede-  
 bat quam volabat. Fuit & antiqua  
 fama delata usque ad nos & omni-

καὶ

† Confer Nicetam lib. ult. cap. 10. pag. 696. edit. Genevens.

\* Quæ de hac statua Bellerophonteâ sequuntur, Nicetæ verba ex MS. Vaticano Græce edidit Lambecius ad Codinum pag. 165.



καὶ Φήμη παλαίφατ<sup>Θ</sup> καὶ εἰς ἡμᾶς  
 Διαβαίνουσα τοῖς τῶν ἀπάντων ἐνέκει-  
 ρε σόμαζιν, ἐν τῷ ἐμπεροδίῳ δ' ἵπ-  
 πος τέδῃ λαοῦ χηλῇ ἀνδρείκελον κέν-  
 θεσται, ποῖ μὲν ἐκ δ' τῶν Βενετῶν  
 εἶναι παλαιόδοξον, ἄλλοις δ' ἐτέ-  
 ρα τῶν μὴ ἐκαστόνδων Ῥωμαίοις Ἐπιζε-  
 φυρίων ἐθνῶν, ἢ καὶ τῶν Βυλγάρ-  
 ρων ἐνός. Πολλάκις ἐν ἡ τῆς χηλῆς  
 ἐπεπονήθη ἀσφάλιζις εἰς τὸ πάντα  
 ἀφάρατον ὧν ἦδετο κρύπτεν ἐνδοθεν.  
 Κατατεμμαχισθέντ<sup>Θ</sup> δὲ δ' ἵππος,  
 καὶ σὺν τῷ ἀναβάτῃ παλαιόπεμφθέν-  
 τ<sup>Θ</sup> τῷ πυρὶ, εὐρηται καὶ τὸ τῇ  
 ὁπλῇ δ' ἵππος ἐκτυμβευόμενον χαλ-  
 κῆρες ἰνδαλμα, καὶ ἦν παλαιόδοξον  
 χλαῖναν ὁποῖαν τῶν θρεμμάτων τὰ  
 ἔρια πλέκεζιν. Ὀλίγα δὲ τῶν ἐπ'  
 αὐτῷ πεφρασμένων οἱ Λατῖνοι φρον-  
 τίσαντες, πυρὶ καὶ δ' ἐτο ἐνέβαλον.  
 Ἀλλ' ἔδὲ τῶν ἐν τῷ ἱπποικῷ ἱσταμέ-  
 νων ἀγαλμάτων καὶ ἀλλοίων θαυ-  
 μασῶν ἔργων πλὴν καταστροφῇ παρή-  
 καν οἱ δ' καλῶς ἀνέραςτοι ἔτοι βαρ-  
 βαροι, ἀλλὰ καὶ ταῦτα κεκόφαζιν  
 εἰς νομισμα, ἀνταλασόμενοι μι-  
 κρῶν τὰ μεγάλα, καὶ τὰ δαπάναις  
 ποιηθέντα μεγίσταις ἐτιδανῶν ἀντιδι-  
 δόντες κερμάτων. Κατήρειπτο ἐν Ἡρα-  
 κλῆς ὁ τελέσπερ<sup>Θ</sup> \* μέγας μεγαλω-  
 σὶ κοφίνῳ ἐνιδρυμέν<sup>Θ</sup>, τῆς λεοντῆς  
 ὑπερσπρωμένης ἀνωθεν, δεινὸν ὀρώσης  
 καὶ τῷ χαλκῷ καὶ μικρῶ βρυχαθ-  
 μὸν ἀφείσης καὶ Διαδροσῆς ὃ ἐφι-  
 στάμενον ἰκεῖσε δ' πλῆθους ἀπάλαμνον.  
 Ἐκείνητο ὃ μὴ γωρυτὸν ἐξημμέν<sup>Θ</sup>,

um jactata sermonibus, sub ante-  
 riore læva equi ungula imaginem  
 latere viri, quem ex Venetis ali-  
 quem referre sunt qui tradide-  
 runt, alii alium ex gentibus Occi-  
 dentalibus Romanæ imimicis, vel  
 etiam Bulgarum. Sæpius itaq; in  
 obducenda firmiter & obduranda  
 illa elaboratum est, ut nullo pacto  
 posset apprehendi quid esset  
 quod sub ea latere constaret. Con-  
 scisso autem eqvo & una cū sello-  
 re in ignem misso, reperta etiam  
 est in ungulâ equi condita imago,  
 induta chlamam qualem ex oviū  
 lana conficere solent: cæterum  
 Latini utpote parum quid illa si-  
 gnaret curantes, & ipsam in flam-  
 mas conjecerunt. Sed nec alias  
 in Hippodromo sive Circo statu-  
 tas imagines & alia opera admi-  
 randa perdere intermisere barba-  
 ri illi, qui nihil pulchrum amare  
 norunt, verum & illa conflagrant  
 in numos, exiguo pretio permu-  
 tantes res maximas, & quæ imen-  
 sis sumtibus constiterunt, pro vilis-  
 sima pecunia profundentes. Ever-  
 sus itaq; etiam est ab illis trinox \*  
 Hercules, magnus magnifice stratus  
 super vimine, leonis pelle su-  
 perjecta quæ torvum tuebatur &  
 in ære etiam tantum non rugie-  
 bat, otiosamq; quæ circumstaret  
 conterrebat plebem. Sedebat nec  
 pharetram indutus, neq; arcum

μη

\* Vide Tzetzen ad Lycophron. vers. 33.



μὴ τόξον τῶν χειρῶν φέρων, μὴ τὸ  
 ῥόπαλον προβαλλόμενον, ἀλλὰ  
 τὴν μὲν δεξιὰν βάσιν ἐκτείνων ὥσπερ  
 καὶ αὐτὴν χεῖρα ἐς ὅσον ἐξῆν· τὸν  
 δ' εὐάνυμον πόδα κάμπτην εἰς τὸ γό-  
 νυ, καὶ τὴν λαγὴν χεῖρα ἐπ' ἀγκῶνος  
 ἐρείδων, εἶτα τὸ λείπον τῆς χειρὸς  
 ἀνατείνων, καὶ τῷ πλατεί ταύτης,  
 ἀδυμίας πλήρης, καδυποκλίνων ἡρέ-  
 μα τὴν κεφαλὴν, καὶ τὰς ἰδίας  
 ἔτω τύχας ἀποκλαόμενον, καὶ  
 δυσχεραίνων τοῖς ἄθλοις ὅσας αὐτῷ  
 Εὐρυπύδης ἔκτε χρεῖαν, καὶ ὃ φθό-  
 νον μᾶλλον ἡγωνισθεῖ, τῷ τῆς τύ-  
 χης περὶόντι φουδόμενον. Ἦν δὲ τὸ  
 σέρνον εὐρύς, τὰς ὀμὰς πλατὺς, τὴν  
 τρίχα ἔλκε, \* τὰς πυγὰς πῖων,  
 βριαρὸς τὰς βραχίονας, καὶ εἰς τό-  
 σον προέχων μέγεθος, ἐς ὅσον  
 οἶμα καὶ τὸν δεχέτυπον Ἡρακλῆν  
 εἰκασεν ἂν ἀναδραμεῖν ὁ Λύσιπ-  
 πος \*\*, ὁ πρῶτον ἅμα καὶ ὕστα-  
 τον τῶν ἑαυτῷ χειρῶν πανάρισον φιλο-  
 τέχνημα τέτονι χαλκουργήσας, καὶ  
 ἔτω μέγιστον, ὥς τὴν περὶελῶσαν  
 τὴν αὐτῷ ἀντίχειρα μήρινθον ἐς ἀν-  
 δρεῖον ζωῆρα ἐκτείνεσθαι, καὶ τὴν  
 κνήμην ἔκ ποδὸς ἐς ἀνδρόμηκες. Τοιῶ-  
 τον δ' ὄντα τὸν Ἡρακλῆν ἔπαρῆλ-  
 θον ἀκατάρετον οἱ τὴν ἀνδρείαν τῶν

tenens manibus, neq; clavam ha-  
 bens appositam, sed dextro pede  
 quemadmodum dextra manu  
 quoq; quantum poterat proten-  
 sa, sinistram pedem flectebat in  
 genu, & sinistra manu in cubi-  
 tum innitebatur, cæteraq; ipsius  
 erectæ in volam plenus ægritudi-  
 ne, caput leviter reclinabat, pro-  
 priam fortunam ita prosequens  
 lacrymis, & indignatus labores  
 quales Eurystheus ipsi, non quod  
 opus esset sed potius per invidiam  
 injunxerat, secunda fortuna sua  
 inflatus. Erat porro amplo pecto-  
 re, latis humeris, crispo crine, clu-  
 nibus pingvibus, robustis lacertis,  
 & tanta magnitudine eminebat,  
 quanta opinor verum Herculem  
 fingeret, si in vitam rediret Lysip-  
 pus, \*\* qui primum & ultimum  
 operum suorum artificiosissi-  
 mumq; Herculem ex ære fecit: Ea  
 inquam magnitudine, ut funis  
 pollicem ejus ambiens viro ad  
 cingendum corpus sufficeret, &  
 crus ipsius staturam viri æqvaret.  
 Talem tantumqve Herculem  
 evertere non intermiserunt illi  
 qui fortitudinem, quam sibi vin-

Fff

συνό?

## Libri 5ti Pars Altera.

\* In his verbis desinere fragmentum Nicetæ in Codice Vaticano, testatur Lambecius ad Codinum pag. 167.

\*\* In MS. scribitur Λυσίμαχος, sed Lysippi nomen restituendum, de cujus Hercule epitrapezio pedalis magnitudinis vide Franciscum Junium in Catalogo picto-  
 rum pag. 112.



συννόμων δρετῶν διίσκόντες, καὶ ταύ-  
 τῳ ἑαυτοῖς οἰκειῶντες καὶ πρὸς πλείους  
 πιθήμοι. Τῷ δὲ συγκαθελόν καὶ  
 τὸν σεσαγμένον καὶ σὺν ὀγκηθμῷ σελ-  
 λόμῃον ὄνον, καὶ τὸν τῷ ἐφεπόμε-  
 νον ὄνηρον, ἔς ἐν Ἀκτίῳ ἔθηκε Κάϊσαρ  
 ὁ Αὐγύστης, † ὃ ἐστὶν ἡ κατ' Ἑλλάδα  
 Νικόπολις, ἥνικα νυκτὸς ἐξίων τὸ τῷ  
 Ἀντωνίῳ κατασκέψασθαι σπάτευμα,  
 ἀνδρὶ ἐνέτυχεν ὄνον ἐλάυνοντι, καὶ  
 πυθόμενος, ὅστις εἴη, καὶ ἐντα πο-  
 ρεύεται, ἤκουσεν ὡς καλεῖσθαι Νίκων,  
 καὶ ὁ ἐμὸς ὄνος Νικάνδρος, ἐφικνύ-  
 μεθα δὲ πρὸς τὸν τῷ Κάϊσαρι στρα-  
 τιάν. Οὐδὲ μὲν τῆς ὑαίνης ἔδεν λυ-  
 καίνης τὰς χεῖρας ἀπήγαγον, αἱ Ῥώ-  
 μες καὶ Ῥωμύλῳ ἐδήλασαν. Στα-  
 τήρων δὲ βραχέων καὶ τέτων χαλκῶν  
 τὰ παλαιὰ σεμνότατα ἔξ γένους ἀπέ-  
 δωκαν, καὶ καθήκαν αὐτὰς εἰς τὸ  
 χωνευτήριον. Ἐπὶ γὰρ μὲν καὶ τὸν  
 ἄνδρα τὸν παλαίοντα λέοντι, καὶ  
 τὸν ἵππον τὸν Νειλῶν, ἐς ἔρῳιον ἀκάνθω-  
 μένοις λεπίσι τὰ ὀπίθεν ἔξ σώμα-  
 τος λήγοντα, καὶ τὸν σείοντα τὸν  
 περνομαχῶν ἐλέφαντα, τὰς σφίγγας  
 ὑπὲρ τέτοις τὰς εὐεδαῖς ὡς γυναῖκας τὰ

dicabant scilicet & faciebant plu-  
 rimi, à cognatis virtutibus sejun-  
 xerunt. Sed & asinum sustulere, &  
 à quo rudens ille atque onustus  
 agebatur asinarium quos Cæsar  
 Augustus apud Actium sive Nico-  
 polin in Græcia posuerat, quod de  
 nocte egressus speculatum Anto-  
 nii castra, incidisset in virum cum  
 asello quem agebat, & sciscitatus  
 quis esset & quo tenderet, tulisset  
 responsum ipsi esse Niconis no-  
 men, asino Nicandri, & ad Cæsaris  
 se exercitum tendere. Ne ab hyæ-  
 na quidem sive lupa illa abstinue-  
 re manus, quæ Romum Romulum-  
 que lactaverat, sed pro paucis nu-  
 mis etiam hæc antiqua & vene-  
 randa gentis suæ monumenta tra-  
 diderunt & in conflatorium mise-  
 runt. Similiter virum cum leone  
 certantem, & Hippocampum \*  
 Nili incolam cum postica corpo-  
 ris parte in caudam squamis hor-  
 ridum desinente, nec minus ele-  
 phantem cum versatili probosci-  
 de, & Sphinges \*\* ab anteriore  
 parte foeminas forma conspicuas,  
 posterius bestias horribiles, tan-  
 toque admirabiliores quod pedi-  
 bus incedebant & simul alis levi-  
 εμπερ.

† Confer notas ad Svet. August. c. 96. ubi asini nomēn non est Nicander, sed Eutyches.

\* Vide Hippocampi imaginem in notis Rev. Olcarii ad Philostratum p. 729. Videtur autem Nicetas Hippocampum confundere cum Hippopotamo, animali quadrupede cum quo Nilus pingitur, & qui neutiquam in caudam squamosam abit.

\*\* Vide Sphingis imaginem apud Ez. Spanhemium de præstantia numism. & de Scylla Harduinum ad Plin. T. V. pag. 219.



ἔμπεσθαι, καὶ Φεβκαὶς ὡς θηρία  
 τὰ ὀπιοῦν, καινότερας ἢ ὡς καὶ πελὶ  
 βαυνέας, καὶ κέφως τῷ πέρῳ φε-  
 ρομένας καὶ λαμιλλωμένας τοῖς τῶν  
 ὀρνίθων μεγαλοπέρυξι, καὶ τὸν ἀχά-  
 λινον ἵππον ὀρθιάζοντα τὸ ἔς καὶ φε-  
 μάσσοντα. Ταῦρόν τε καὶ εὐήνιον προ-  
 ποδίζοντα, καὶ τὸ δέχαῖον κακὸν τὸ  
 σκύλλαν μέγρε μὴ ἰξύθι γονακείον  
 εἶδθι περφέρουσιν. Καὶ τὸτο προτε-  
 νὲς καὶ ὑπερμαζῶν καὶ μεσὸν ἀ-  
 γριότητι, τὰ δ' ἐκτοτε διεχισμένον  
 εἰς θήρας ἐμπηδῶντας τῇ ἔσθῃ Ὀδυσσεύς  
 νῆϊ, καὶ συχρὲς τῶν ἐταῶν κατα-  
 βροχθίζοντας. Ἦν δ' ἐν τῷ ἱππικῷ  
 καὶ χαλκὸς αἰτὸς ἀνακείμθι, ἔ-  
 κ Τυάνων Ἀπολλωνίῃς καινὸν μετόδευ-  
 μα, καὶ τῆς ἐκείνης γοητείας μεγαλο-  
 πρεπὲς μαγνάνωμα. Παραβαλὼν γάρ  
 ποτε Βυζαντίοις, παρεκλήθη τὰ τῶν  
 ὀφειῶν κατευνάσαι δείγματα, ὑφ' ὧν  
 ἔπαχον ἐκεῖνοι κακῶς, ἀμέλει καὶ  
 σπερμαίνουσι τῆς ἀρρήτηργίας χρησά-  
 μθι, ὧν ὑφ' ἡγηται δαίμονες καὶ  
 ὅσοι τέτων πρεσβεύουσιν ὄρνια. Ἐπὶ  
 σήλης ἀνίστησιν αἰτὸν, ἡδονῇ ἐνστάζον  
 ψυχῆς ὄραμα, καὶ πείθον χρο-  
 νοτριβεῖν τὰς αὐτῆς θείας κατατρύ-  
 φοντας, ὡς τὰς ὑπὲχοντας ἀκολού-  
 τὰ τῶν Σειρήνων δυσπαρόδευτα με-  
 λωδήματα. Διήρκε μὲν γὰρ ὡς εἰς  
 πῆσιν τὰς πέρυξας, ὅφρις ἢ τῆς πο-  
 σὶν ὑποκείμθι καὶ λοβεῖμθι εἰς  
 ὅλκας ἀπείργεν αὐτὸν τῆς ἀναφορᾶς,  
 οἷα τοῖς ἀκροῖς ἔσθ' ὡς πρὸς  
 δῆγμα ἐγχερίμπων τῆς πέρυξιν.  
 Ἦνυε ἢ ὁ ἰοβόλος ἔδεν, τῆς γὰρ τῶν

ter ferri videbantur, quibus maxi-  
 mas provocabant volucres. Tum  
 effrenem eqvum, arrigentem au-  
 res, & frementem. Nec min<sup>9</sup> Tau-  
 rum frenorū patientem progre-  
 dientemqve, & vetus malum Scyl-  
 lam, fœminæ formam referentem  
 lumboten<sup>9</sup>, protenso capite, præ-  
 grandibus mammis, plenæ imma-  
 nitatis: postrema diductam in be-  
 stias insultantes navi Ulyssis, &  
 non paucos ex ejus sodalibus vo-  
 rantem. Erat in Hippodromo  
 etiam aquila posita ex ære, mirum  
 Apollonii Tyanensis artificium &  
 præstigiarum ejus nobile monu-  
 mentum. Is nimirum cum versa-  
 retur aliquando Byzantii, rogatus  
 est ut serpentium morsus prohi-  
 beret, à quibus incolæ male vexa-  
 bantur. Igitur ministris nefariis  
 artibus suis, quas dæmones illum,  
 harumq; Mysteriis initiati docue-  
 rant, in columna posuit aquilam,  
 cum voluptate videndū spectacu-  
 lum, & prætereuntibus facile per-  
 suadens ut diutius illud contem-  
 plando velut Sirenio quem ægre  
 præternavigare licet cantu se ob-  
 lectarent. Alas ut jam volatura ex-  
 tendebat, Serpens vero pedib<sup>9</sup> ej<sup>9</sup>  
 substratus volutusq; in spiras pro-  
 hibebat eā in sublime ferri, sum-  
 mumq; caput velut ictum inten-  
 taturus alis ejus admovebat: nihil  
 vero venenata hæc bestia valebat  
 ipsi nocere, siquidem ungvium  
 acumine impetus ejus suppresseretur



ονύχων ἐμπερονηθεὶς ἀκωκῆς, ἔσβεστο  
 τὴν ὀρμὴν, καὶ ὑπνώτειν μᾶλλον ἐδό-  
 κει ἢ γὰρ πρὸς καταπάλαισιν ἔορνε-  
 θῆ. τῆς ἐκείνης προσφύεσθαι πτέρυξιν,  
 καὶ ὁ μὲν ὄφιν ἔτω πνέων τὰ λοίσδια,  
 καὶ τὸν ἰὸν εἶχεν ἑαυτῷ συνθνήσκοντα.  
 Ὁ δ' αἰτὸς γαῦρον ὄρων καὶ μονονεχί  
 κλάζων τὰ Ἰπινίκια, ὥρμα συνεζά-  
 ραι τὸν ὄφιν καὶ ἅμα οἱ δι' αἴρῃ. φέ-  
 ρεσθαι, τεκμαίρεσθαι τὸτο διδῶς τῷ  
 χαροπῷ ἔβλεμματῃ, καὶ τῇ νε-  
 κρώσει ἔοφεως, ὃν εἶπε τις ἂν εἰ-  
 δὼν Ἰππιλεησιμῆιον ἔελίξεων, καὶ τὸ  
 δάκνειν εἰς ὄλεθρον, καὶ τὰς λοιπὰς  
 βυζαντίδας ὄφεις τῶν καθ' αὐτὴν δια-  
 σοβεῖν ὑποδείγματι, καὶ πείθειν  
 τῆς χρείας συμπεριῶσθαι καὶ ὠρμα-  
 βύεσθαι. Οὐ μόνον δὲ, καθ' ὅσα εἰ-  
 ρήκαμιν, ἀξιάχασον ἰὼ τὸτο τὸ αἰ-  
 τειον εἰκασμα, ἀλλ' ὅτι καὶ τὰ τῆς  
 ἡμέρας ὠρεῖα τμήματα διὰ τῶν ἐν  
 τῆς πτέρυξι κεχαραγμῶν γραμμῶν,  
 ἑσῶν δυοκαίδεκα, τρανότερα ὑπεδή-  
 λαι τοῖς τὰς ὄφεις ἐκείνῳ, σὺν λόγῳ  
 προσβάλλουσιν, ἥνικα μὴ νεφέλαις  
 ἐκρυπτο τὰς ἀκτῖνας ὁ ἥλιος. Τί  
 δ' ἢ λευκώλενος Ἑλένη, καλλιόφυ-  
 ρός τε καὶ δολιχόχειρ; ἢ τὸ πανελ-  
 λώιον εἰς Τροίαν ἀθροίσαι, καὶ κα-  
 θελῶσαι Τροίαν, ἐκ τῆς ταύτης προσω-  
 κέλαζα Νεῖλῳ, καὶ κείθεν αὐθις εἰς  
 ἡττὰ Λακωνῶν ἐπαναλύσαι χρο-  
 νῷ. Ἄρ' ἐμείλιξε σὺν δυσμελίκ-  
 τας; Ἄρ' ἐμάλθαξε σὺν σιδηρόφρο-

batur ita ut sopito similis esse vi-  
 deretur potius coluber, quam ex-  
 superaturus aquilam alis ejus se  
 admove. Itaque extremum du-  
 cebat spiritum, & extinctum se-  
 cum una commoriente gerebat  
 virus. At Aquila ferociter vultu  
 victoriam & tantum non clango-  
 re testabatur, tentabatq; serpen-  
 tem secum tollere in sublime ac  
 cum illo per auras ferri, quod si-  
 gnificabat lætabundo intuitu &  
 serpentis cæde, quem spirarum  
 suarum & exitiosi morsus jam ob-  
 litum dixisses, aliosque Byzantio  
 tum molestos serpentes exemplo  
 suo repellere, atq; illos ut aufuge-  
 rent & sibi consulerent suadere.  
 Nec propter hæc tantummodo  
 quæ jam commemoravi dignum  
 illud ac memorabile spectaculum  
 erat, sed ideo quoq; quod diligen-  
 tius intuentibus, si radios solis nu-  
 bium caligo non obduxisset, ob-  
 servare licebat segmenta hora-  
 rum duodecim diei, ductis per alas  
 aquilæ lineis perspicue designari.  
 Quid de Helena dicam niveis bra-  
 chiis, decoris pedibus, egregio  
 collo, quæ ad Trojam omne Græ-  
 cū nomen congregavit, Trojam  
 evertit, inde applicuit se Nilo, atq;  
 hinc ad mores iterum Laconicos  
 post aliquod temp<sup>9</sup> reversa est. Nū  
 vero mitificare inexorabiles hæc  
 potuit, aut ferreos homines molli-  
 re? Nihil profecto minus, licet spe-



νας; ἔ μιν ἔν ἑδὲ ὅλως ποιῶτόντι  
 δειδωήται ἢ πάντα θεατὴν τῷ κάλλει  
 δελαγωγῆσαι, καίπερ ἐσαλμυρή  
 θεατρικῶς, καὶ δροσώδης ὀρωμυρή  
 καὶ τῷ χαλκῷ καὶ ὑγραινομυρή  
 πρὸς ἔρωτα, τῷ χιτῶνι, τῷ κρη-  
 δέμνῳ, τῇ σεφάνῃ καὶ τῷ πολυ-  
 μῷ τῶν τριχῶν. Ὁ μὲν γὰρ δρεαχινῶν  
 λεπρότερος ἦν, τὸ δὲ δαυδάλεον \* πε-  
 κειτο, ἢ δὲ διέδει τὸ μέτωπον χρυσῷ  
 καὶ πμαλφῶν λίθων ὑποκρινομυρή  
 διάυγειαν. Ὁ δὲ τὸ τῆς κόμης κεχυ-  
 μύον καὶ διασοβέρμον πνεύμαζιν  
 ὀπιθίῳ δεσμέυματι περὶ σφιγγεν, ἕως  
 κνημῶν ἐκτεινόμενον. Ἦν δὲ καὶ τὰ χεῖλη  
 καλύκων δίκλῳ ἡρέμα πρῶτοι γόμῳ,  
 ὡς καὶ δοκεῖν ἀφίεναι φωνή. Τὸ δὲ  
 χάρειν μειδίαμα εὐθέως προσουπαι-  
 τῶν καὶ χαρμονῆς πιμπλῶν τὸ θεώ-  
 μῃον. Καὶ τὸ βλέμματι χαρο-  
 πῖν, καὶ τὰς ἀψίδας τῶν ὀφρύων καὶ τὸ  
 λοιπὸν εὐφύϊα δὲ σώματος ὅτε ἦν ὁ  
 ποῖα ἦν διαγρᾶψαι λόγῳ καὶ πρῶτα  
 τοῖς ἑπειτα. Ἀλλ' ὦ Τυωδαρὶς Ἑλέ-  
 νη, κάλλος αὐτόθεν καλόν, ἔρωτων  
 μόχευμα, Ἀφροδίτης τημελέχημα,  
 πανάριστον φύσεως δώρημα, τρώων  
 καὶ Ἑλλήνων βράβευμα. Πῶ σοι τὸ  
 νηπενθὲς καὶ κακῶν ἀπαίτων Ἰππύληδες  
 φάρμακον, ὃ θῶνός σοι πρῶτα κοιτίς  
 \*\* ἐχαρίσατο; Πῶ δὲ τὰ ἀμαχα  
 φίλτρα; πῶς ὅτε ἐχρήσω τέτοις ὡς

statorem quemcunque pulchri-  
 tudine sua duceret, ac theatralem  
 in modum comita esset, in ære  
 etiam roscidæ similis madentis-  
 que ad amores, tunicâ, redimicu-  
 lo; corona, criniumq; nodis. Tu-  
 nica telas aranearum tenuitate  
 vincebat, vitta dædaleam artem  
 spirans, ambiebat caput, corona  
 imposita auri & gemmarum refe-  
 rebat splendorem, comas effusas  
 & à ventis agitata retro constri-  
 gebat ligamentum ad tibias usq;  
 demissum. Labella rosæ instar le-  
 viter aperta jamjam emissura vo-  
 cem videbantur, & lenis risûs  
 amœnitas obversata statim spe-  
 ctanti, hilaritate eum perfunde-  
 bat. Amabilem vero obtutum  
 oculorum, superciliorum arcus &  
 cæteram corporis formam ac pul-  
 chritudinem nemo verbis descri-  
 bere & ad verum tradere posteris  
 qveat. At tu Tyndari credita fi-  
 lia Helena, per te tota pulcherri-  
 ma, Amorum opus, Veneris cura-  
 tio, donum naturæ præstantissi-  
 mum, præmium victoriæ Græcis  
 propositum & Trojanis. Ubi tibi  
 Nepenthes & remedium omnem  
 luctum longe propellens, quo  
 Thoni uxor \* te pridem donavit?  
 Ubi inexsuperabilia philtrea? qvî  
 illis usa jam non es perinde ut pri-  
 dem? Sed fati opinor necessitate

F f f 3

παῖλα,

\* al. ἐπανεκέιτο.

\*\* Polydamna Odyss. δ. 228.



πάλα, καὶ νῦν ; Ἀλλ' οἶμαι σοι τῆς  
 μοῖρας πέπρωται τῇ δ' πυρὸς ὑποπε-  
 σεῖν ἔρωϊ , μηδ' ἐν εἰκόνι παυσαι-  
 μάτω ἀνακαίειν σὺν ὀρώοντας ἐς ἔρω-  
 τας. Ἐῖπον δ' αὖν ὥς καὶ ἀντίποινα  
 τῷ τὴν Τροίαν ἀνθαλαῶσθαι περὶ  
 τῆς σῆς χετλίως Φρυκτευθέντι  
 Φιλότιζιν , οἱ Ἀινειάδαι ἔτοι πυ-  
 ρί σε κατεάριναν. Ἀλλ' ὅτε ἑὸς με  
 τὸ χρυσομανὲς τῶν ἀνδρῶν Διανοήσα-  
 σθαι τι τοῖστον καὶ φθέγγασθαι , ὑφ'  
 δ' τὰ σπάνια πανταχῶς καὶ καλῶν  
 κάλλιστε ἔργα παντελεῖ ἀφανισμῶ  
 παρεπέμφθεισαν. Εἰπεῖν ἣ καὶ τὸ  
 τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ὀβολῶν μετρίων  
 πολλάκις ἀποδιδόνα καὶ ἀποπέμπε-  
 σθαι , καὶ μᾶλλον εἰ προσανέχουσι τῇ  
 λείᾳ, καὶ περσπετήκασι πετιοῖς πανη-  
 μέριοι , ἢ καὶ πρὸς ὀρμῶν ἀλογον καὶ  
 μακρόδην , δ' μὲν ἀνδρείαν ἐμφρονα  
 κατ' ἀλλήλων ἐνθουσιῶσι , καὶ τὴν  
 Ἀρεῶς σκευὴν περὶτίθενται , τῆς νίκης  
 περσπέντες ἀθλον πάντα τὰ προσόντα  
 σφίσιν , αὐτὰς τὰς κερδίδας ἀλό-  
 χους , ἐξ ὧν πατέρες ἠκηκόεσαν τέκνων,  
 ἔτι ἣ τὸ μέγα χρεῖμα καὶ τοῖς ἄλλοις  
 δυσσαρρήτητον τὴν ψυχῇ , καὶ ἥς  
 ἕνεκα τὰ πάντα περσπιδάζουσιν ἄν-  
 θρωποι. Ἄλλως τέ περ παρ' ἀγραμ-  
 μάτοις βαρβάροις , καὶ τέλεον ἀναλφα-  
 βήτοις ἀνάγνωσις καὶ γνώσις τῶν ὅτι σοι  
 ῥαψωδηθέντων ἐκείνων \* ἐπῶν

fixum tibi est, ut ignis vim subeas,  
 nec in imagine cessas spectatori-  
 bus faces amoris subjicere. Dice-  
 rem redditam talionem , quod  
 flammis per vāsanos tui amores  
 accensis Troja exusta est, atque ita  
 Aeneadæ tuam quoque imaginem  
 igne consumfere : Sed infana quæ  
 in his viris est auri cupido, per quā  
 longe pulcherrima usque quaque  
 opera prorsus perdiderunt, hoc  
 nec cogitare nec dicere patitur.  
 Dicam potius quod proprias ux-  
 ores sæpe pro pauculorum obolo-  
 rum pretio aliis concedunt & à se  
 dimittunt, præcipue si intenti lu-  
 cro, talis per totum diem intabe-  
 fiant, aut immani impetu & fu-  
 rioso (neque enim sanam virtu-  
 tem dixeris) in se mutuo ruunt,  
 Martisque arma induunt, præmii  
 in vicem propositis victori quæ-  
 cunq; habent, etiam propriis flo-  
 renti ætate uxoribus è quibus pa-  
 tres liberorum audiunt, ipsa etiam  
 vita, maximi momenti re, & aliis  
 tam pretiosa, pro qua nihil non  
 suscipere homines solent. Cæte-  
 rum apud illiteratas etiam gentes  
 & quæ ne alpha quidem & beta  
 norunt aut legere callent, percre-  
 buere vers<sup>o</sup> Poëtæ quos in Helenā

(scripsit:

Οὐ νέμεσις Τρῶας καὶ εὐκνημίδας Ἀχαιῶς  
 Τοίη ἀμφὶ γυναῖκι πολὺν χρόνον ἄλγεα πάχειν,  
 Αἰνῶς ἀθανάτησι Θεαῖς εἰς ὧπα ἔοικεν.  
 Non erat indignum certe, tot funera Troas  
 Tot mala pro tali Danaos tolerasse puella,  
 Cœlicolis simili, formæ splendore, Deabus,



Δοτέον μοι ἐκείνο τῷ λόγῳ Ἀνέκειτο  
ἐπὶ σήλης νεσίδες τὴν ὄψιν γύναγον,  
αὐτὸ τὸ τῆς ἡλικίας ἄγον τὸ χαριέστα-  
τον, ἐς τῆς πίσω τὴν κόμην ἀναδόμενον  
ἐπ' ἀμφοτέρω τῇ μετώπῃ συνεστραμ-  
μένην, ἔχ, ὑπεραιωρούμενον, ἀλλ' ὥς  
ἀπλὸν εἶη τοῖς ἐς αὐτὸ τὰς χεῖρας ἐκ-  
τείνουσι. Τῆς δὲ τῇ μορφάσματι ἡ  
δεξιὰ χεὶρ μηδενὸς ὑπὸντ' ἐρείσματος  
ἄνδρα ἑφιππον ἀφ' ἐνὸς ἱππεὺς ποδὸς  
ἐπὶ παλάμας ἀνείχεν, ὥς ἔδὲ σκύ-  
φον κέρασματ' ἔτερε. Ἦν δ' ὁ μὲν  
ἀναβάτης σφριγῶν τὸ σῶμα, φρατλό-  
μενος σώματιτι κνημίσιν, τὴν πόδε περισελ-  
λόμενος, πνέων ἀτεχνῶς πόλεμον. Ὁ δὲ  
ἱππὸς ἀνίστη τὸ ἔς ὥς πρὸς σάλπιγγα,  
ὑψηλὸς τ' αὐχένα, τὰς ὄψεις δρι-  
μύς, καὶ τὸν ἐκ τῆς θυμῆς δρόμον  
προφαίνων τοῖς ὀφθαλμοῖς, οἱ δὲ πό-  
δες ἀνεφέροντο ἀέριοι τὸ πολεμικὸν ἐπι-  
δεικνύντες σάλευμα. Μετὰ δὲ τὸ εἰκασ-  
μα τῇ ἀγχιστῇ τῇ τῶν τετρώρων ἑῶς  
καμπήσθαι, ὃς ἐπεκέκλητο τῇ ῥυσίῃ  
ἀρματηλάται ἄνδρες ἀνεσῆλυντο τῆς δι-  
φρευτικῆς προγράμματα δεξιότητ',  
μονονυχὶ διαπρυσίως τῇ διαθέσει τ' χει-  
ρῶν τοῖς διφρηλάταις παρεγγυόμενοι,  
ὥς, χρηὴ προσπελῶντας τῇ νύσσει μὴ  
εἶναι τὰ χαλινὰ, ἀλλ' ἐγκλίπειν  
ἀνασειρασμῷ τῆς ἱππῆς, καὶ συνεχεῖ  
καὶ σφοδρότερον χρῆσθαι τῷ μύωπι, ὅπως  
περικλῶμενοι τῆς νύσσης ἐχόμενα ἑῶσι  
τὸν συντρέχοντα ἀντίτεχνον τὴν ἐκ πε-  
ριόδου ἑλάν καὶ ἕστατον ἔρχεσθαι, καὶ ἱπ-  
πῆς δρομικωτέρας ἡνιοχῇ, ἢ τὴν ἀμιλ-  
λητήριον τέχνην ὁρώτω ἀπαίδευτ'. Ὁ  
δὲ λόγ' καὶ ἄλλο τι προσδέσει τοῖς

Liceat & hoc mihi commemora-  
re. Stabat in columella mulier  
singulari forma, ipsum amœnissi-  
mum florem ætatis referens, quæ  
comas ex utraque capitis parte  
contortas à tergo religatas habe-  
bat, non adeo in sublimi loco qui-  
dem posita sed ita ut manu exten-  
sa contingi posset. Hujus imagi-  
nis dextra sine ullo fulcri admini-  
culo, ita uti alius vix scyphum vi-  
no plenum, tenebat uno prehen-  
sum equi pede virum equo insi-  
dentem. Eqves valido corpore,  
thorace indut<sup>9</sup> & pedib<sup>9</sup> ocreat<sup>9</sup>  
bellum continenter spirabat. E-  
quus aures velut ad tubarum so-  
nitum habebat arrectas, elata cer-  
vice, feroci obtutu & oculis pro-  
dens iram adoremq; procurren-  
di. Pedes per aërem velut bellico  
tumultu concitati efferebantur.  
Post hoc simulacrum proxime  
orientalem metam in Circo, quæ  
vocatur factionis Russatæ, aurigæ  
positi erant in specimen & exem-  
plar dextræ ac peritæ aurigatio-  
nis, qui tantum non clara voce  
monebant aurigantes, & manuum  
gestu docebant, ad metam ubi ac-  
cessissent, nō oportere laxare fer-  
na, sed retractione eqvos flectere,  
& continenter acriterq; calcaria  
admove, ut quando circa me-  
tam feruntur, concurrentem æ-  
mulum cogant extra curriculum  
suum procedere, atq; adeo poste-



εἰρημένοις, ἔδὲ γὰρ συγγράψασθαι τὰ πάν-  
 τα πρᾶξετο. Χάριεν ἢ θῆαν, ἢ ἢ τέχνην  
 μικρὰ τῶν πάντων θαυμασιώτερον βά-  
 σις ἦν λιθίνη, καὶ ἐπ' αὐτῆς χαλκήλα-  
 τον ζῶον. Παρὰ τοῖστον ἐκ ἀναφώ-  
 ρισον βῆν εἰκόνιζον, παρ' ὅσον βραχύ-  
 κερκον ἦν, μηδὲ βαθεῖαν καθεκὸς  
 φάρυγγα, οἷαν οἱ Αἰγύπτιοι βόες τρέ-  
 φουσι, μήτε μὴν χηλαῖς ὀπλιζόμενον.  
 Συνεῖχε δὲ τῆτο τῆς γένουσι καὶ εἰς  
 πνίγμα συνέθλιβε ζῶον ἕτερον, δι' ὅλα  
 τῆ σώματι λεπτοῖσι θωρακίζόμενον ἔτω  
 τραχείαις, ὡς καὶ ἐν χαλκῷ λυπεῖν  
 τὸν ἀπτόμενον. Ἦδετο δὲ τὸ μὲν βα-  
 σιλίσκον εἶναι, τὸ δὲ ἀσπίδα τὸ συμ-  
 μαρτωτόμενον τέττε τῷ σώματι. Οὐκ  
 ὀλίγοις δὲ τὸ μὲν Νειλῷ βῆς, τὸ δὲ  
 κροκόδειλῳ εἶναι εἰκάζετο. Ἐμοὶ μὲν ἔν  
 ἔ μέλον τῆ τῶν δοξῶν ἀνομοίᾳ, εἰπεῖν  
 δὲ τὸ καμὴν τινὰ πάλην ἀμφοτέρων τί-  
 θεσθαι, καὶ δρᾶν ἐν μέρει καὶ πάσχειν  
 κακῶς ὑπ' ἀλλήλων ἑκάτερα, ὀκλῦ-  
 ναιτε καὶ ὀκλυθῆναι, καὶ κρατεῖν ἐν ταυ-  
 τῷ καὶ κρατεῖσθαι, καὶ νικᾶν ἀμφο-  
 καὶ ὑπ' ἀλλήλων καταπαλαίεσθαι. Τὸ  
 μὲν γὰρ ὃ καὶ φημιζόμενον βασιλίσκῳ  
 διωδῆκει ἅπαν ἐκ κεφαλῆς ἕως καὶ αὐ-  
 τῆ τῆ τῶν ποδῶν τέλματι, καὶ κα-  
 τιώμενον ὅλον τὸ σῶμα καὶ ὑπὲρ τὸ βα-  
 τράχειον χρῶμα ἐχλώριζε, τῆ φαρμάκῃ  
 διαδραμόντῃ τὴν τῆ ζωῆς ξύμπασαν

riorem venire, etiam si concitatis-  
 simos ad cursum eqvos habuerit,  
 sed aurigandi artis min⁹ sit perit⁹.  
 Addam & aliud quoddam, omnia  
 enim perscribere in animum mi-  
 nime induxi. Spectatu jucundissi-  
 ma & præ cæteris ferme omnibus  
 maxime admiranda erat basis la-  
 pidea, cui animal ex ære imposue-  
 rant, & proximum huic qui ab eo  
 separari non posset, finxerant bo-  
 vem, tum parva cauda bestiam  
 nec profundo gutture, quale in  
 bobus Ægyptiis apparet, nec che-  
 lis armatam. Hanc faucibus te-  
 nebat suffocandamque compri-  
 mebat animal aliud, toto corpore  
 horridum squamis usque adeo as-  
 peris, ut etiam in ære lædere tan-  
 gentes posset. Credebatur alte-  
 rum esse basiliscus, alterum quod  
 in ore ejus compressum hærebat,  
 aspis. Non paucis illud bos Ni-  
 loticus, hoc Crocodilus esse visum  
 fuit. Mihi non curæ est has lites  
 opinionum componere, sed mo-  
 do referre miram illorum pu-  
 gnam, quæ & faciebant invicem  
 mala & patiebantur, perdebant  
 peribantque, opprimebantur si-  
 mul & opprimebant, vincebant  
 mutuo & vincebantur. Alterum  
 siquidem quod & basiliscum ap-  
 pellabant, universum à capite ad  
 calcem lacerū erat morfu, totoq;  
 corpore fustum vir⁹ ranæ illud co-  
 lore magis reddebat lividum, ve-



διαρτίαν, καὶ εἰς θάνατον χρώσαντο. Εἰς γόνυ τοῖνυν συνίζανε, τὸ ὄμμα ἔσβεστο τῆς ζωτικῆς ἐκμαρνανθείσης δυνάμεως. Μᾶλλον μὲν ἔν ἐδίδχ τοῖς ὀρώσι δοξάζειν, ὡς πάλαι ἂν ἀνατέτραπτο νεκρωθέν, εἰ μὴ τῶν ποδῶν αἱ βάσεις ὑπῆρειδον, καὶ πρὸς σάσιν ὑπανείχον ὀρθιον. Ἦν δὲ καὶ θάτερον ὁμοίως τὸ ταῖς γένυσιν ἐνισχόμενον βραχὺ μὲν τὸ ἔραϊον ἀσπᾶρον, μέγα δὲ κεχηγνός τῷ ἀπάγχεσθαι τῇ τῶν γομφίων ξυνοχῇ. καὶ ξυντείνεσθαι μὲν εἴκει καὶ ὀρμαῖν πειραῖσθαι τῇ τῶν ὀδόντων ἔρκης διεκδύναι καὶ διεκπεσεῖν τῇ χάσματι. ἔκ ἰσχυε δὲ, ὅτι τὰ μετὰ τῆς ὤμης εὐθὺς καὶ τῶν ποδῶν τῆς ἐμπροσθίης, καὶ ὅσα τῷ ἔραϊω συνήπλοντο μέρη τῆ σώματος, ἢ τῆ σώματος ξυνείχε διάσσεις, καὶ ταῖς γένυσιν ἐνεπείρετο. Καὶ τὰ μὲν ἔτως ἦσαν ὑπ' ἀλκήλων νεκρόμενα, καὶ κοινὴ μὲν ἀμφοῖν ἢ ἀμιλλα, κοινὴ δὲ καὶ ἢ ἀμυνα, ἰσοπαλῆς δὲ ἢ νίκη, σύντροχον δὲ καὶ ὁ θάνατος. Ἐμοὶ δ' ἐπεισιν εἰπεῖν, ὡς τὸ φθείρεσθαι παρ' ἀλκήλων, καὶ σὺν ἀλκῆλοις ἀπάγεσθαι τὴν εἰς θάνατον τὰ τῶν κακῶν κηρεσιφόρος καὶ ἀνθρώποις ὀλέθρια, μὴ μόνον ἐν εἰκόσιν ἔτι διατυπῆσθαι, ἢ καὶ τοῖς ἀλκιμωτέροις τῶν ζώων τῆτο ἐπισυμβαίνειν, ἀλλὰ καὶ παρ' ἔθνεσιν συχναῖς γίνεσθαι, ὅποια τοῖς Ῥωμαίοις

neno omnes animantis artus pervadente, atq; ferali inficiente colore : In genu itaqve procumbabat, caligantibus oculorum luminibus & vitali vigore marcente. Quin spectantibus injicere poterat opinionem, ac si pridem prostratum & letho datum fuisset, nisi pedum fulcra subnitentia & erecta adhuc constitissent. Sed & alterū consimiliter morfu vexabatur, postica parte paululum se jactans, oreq; multum hians, quod dentium compressione suffocaretur. Videbaturqve contendere & summa vi niti ut dentium vallo se eximeret, faucibusqve sese subduceret, at ne utiqvam valuit, siquidem quæ pone humeros, mox & anteriores pedes, & caudæ vicina corporis pars rictu oris constrieta tenebantur & maxillis confossa hærebant. Ita hæc mutuo neci data, cōmuni utriusq; certamine nec min⁹ vindictâ, & æquo Marte pari victoria, & insecuta morte utrinq;. Mihi ad hæc in mentem venit annotare, quod non tantū in imaginib⁹ effingitur, aut in robustioribus bestiis hoc accidit ut se mutuo perdant, & mortiferum virus & feralē atqve exitiosum hominibus malum secum è medio auferant, sed id sæpius etiam contingit in gentibus adversus

G g g

ἡμῖν



ἡμῖν ἐπισράτευσε, φονεύοντα καὶ κατ' αἰκλήλων ὀπλόμενα δυνάμει Χριστῷ, τῷ διασκορπίζοντι ἐν τῷ πολέμῳ θύλοντα, καὶ μὴ χαίροντι αἵμασιν, ὅς καὶ δίκαιον \* ἐπ' ἀσπίδα καὶ βασιλίσκον δείκνυσιν ἐπιβαίνοντα, καὶ λέγεται καταπατῆντα καὶ δρᾶκοντα.

Romanosnos † bellantibus, quæ occidunt invicem & occiduntur, Christi potentia, qui gentes belli cupidus dispergit, nec sanguine delectatur, sed docet justos ambulare super aspidem & basiliscum, & conculcare leonem, draconemq;.

### *Alia Nicetæ Choniatæ scripta.*

Θησαυρὸς ὀρθοδόξιας, *Thesaurus Orthodoxæ Fidei*, libris XXVII. in gratiam amici, qui capta à Latinis CPoli solū vertere secum coactus erat, scripti in exilio, quibus post expositam salutarem doctrinam omne genus hæresium schismatumq; ad suam usq; ætatem persequitur, & testimoniis veterū Ecclesiæ doctorum, vel propriis argumentis confutat. Hujus operis eximii, in quo Euthymii Zigabeni, quam in præf. laudat, Panopliæ dogmaticæ multa addidit, *quinque tantum libri primores* editi exstant *latine* \*\*, interprete Petro Morello Turonensi Paris. 1561. 1579. 1610. 8. & cum Orthodoxi cujusdam (ut in inscriptione appellatur) notis & indice Genev. 1529. 8. & sine illis in Bibliothecis Patrum editionis Colon. 1618. T. XII. & Lugd. T. XXV. pag. 54. *Fragmentum ex libro XX.* de ordine observando ab iis qui à *Saracenica* superstitione ad Christianam fidem transeunt, latine occurrit in Bibliothecis Patrum Paris. 1575. & aliis insecutis editionibus: Græce & Latine in Auctarii Ducæani Tomo II. Paris. 1624. & in Bibl. Patrum Paris. 1654. Tomo XII. & omisso Nicetæ nomine in Saracenicis Frid. Sylburgii, Heidelb. 1595. 8. pag. 74-91. Totum opus Græce exstat MS. non uno in loco, & propter molem hætenus lucem quam meret haud vidit, quoniam duo volumina in folio facile compleret. Petrus quidem Morellus, qui libros quinque à se versos edidit, & totum opus in lucem proferre voluit, existimavit Codicem Græcum quo usus est scriptum fuisse manu ipsius Nicetæ. Ita enim in præf. ad Joannem à Sancto Andrea, Carcassonensis Ecclesiæ Decanum qui Codicem illum ære suo redemerat, & interpretandum tradiderat Morel-

† Solenne est Byzantinis scriptoribus Romanos se appellare, quia CPolitani Imperatores pars Romani Imperii, & diu sola superstes, & CPolis nova Roma.

\* Psal. XCI. 13.

\*\* Græce loca quædam affert Allatius contra Hottinger. p. 197. & de purgatorio p. 696. seq. &c.



Morello : Cujus beneficii nomine bona posteritas tibi gratias immortales habebit , ubi resciverit vetustissimum Thesauri Orthodoxiæ beati Niceti Choniatae exemplar , ut quod à Niceta ipso descriptum sit , post auctoris mortem ad Michaëlem Choniatem Atheniensem Praesulem , velut hereditario jure transisse , quo item mortuo in manus Theodori Scutariotæ , Levitæ Cyziceni venisse , Cyzicoque à Turcis vastata , in frequentissima illa καλσιερῶν ἁγιορειτῶν monasteria , quæ sunt in Atho monte , deportatum : atque inde tandem Lutetiam advectum , venaleque à Græco quodam expositum , nullos aut paucos admodum emtores naatum (propter deformitatem nimirum , ut Æsopum illum fabulatorem olim) præter unum Joannem à Sancte Andrea , cujus è Bibliotheca boni auctores hodie , præsertim Græci non aliter exire possunt , atque ex equo Trojano boni milites , & ex Isocratis schola oratores exiisse feruntur. - - Mox se index quoque aperit , seu elenchus quo summa librorum thesauri capita notantur , à Niceta ipso & compositus & scriptus , quemadmodum & libri omnes hujus operis , exceptis duobus ultimis qui à Theodoro Scutariota scripti sunt , qui Monodiam quoque Michaëlis scripsisse videtur. Theodori ἀντίγραφον ex appendice ad indicem libri XXV. colligo. Varia alia opuscula , (ut Alexii , Michaëlis & Josephi CPolitanorum Patriarcharum : Eustathii & Germani Nicænorum Praesulum , Eustathii Romani πρὸς δύο ἀδελφῶν λαβόντων δύο ἀδελφὰς , Alexii Comneni Imp. χρυσοῦ βύβλος sive aurea bulla , & Sacerdotis cujusdam ad Eliam Cretensem πρὸς περικομίδης ) quibus exemplar velut μυροθήκιον quoddam refertum est , quis scripserit , nulla conjectura possum assequi. Idem de Philosophico quodam πρὸς τῆς τῶν ψυχῶν εἰςκρίσεως , & Ecclesiastico de Armeniorum hæresi commentario , idem etiam de appendice illa sentio , quæ libro secundo adhaeret , cum tamen ad vigesimum quintum pertineat , ut ex verbis pauculis Scutariotæ Indici Nicetæ additis videre est , qui appendicem illam quæ antea desiderabatur , in fine XXV. libri , alicubi repertam se attexuisse affirmat.

Alter Codex hujus Thesauri Græcus servatur in Bibl. Bodlejana inter libros Tho. Roe , XXII. ex quo Nicetæ Ponopliam MS. laudavit pridem Montacutius pag. 346. Apparatus ad Origines Ecclesiasticas , & quem egregium ac Nicetæ ætatem fere æquantem MS. Codicem vocat Jo. Ernestus Grabe notis ad S. Irenæum pag. 70. Hunc ipsum innuit Caveus , ubi libros Thesauri Nicetæ pulcherrime descriptos in Bibliotheca Bodlejana vidisse se testatur. De eodem Codice vide sis laudatum mihi supra Wolfium in notis ad Casauboniana p. 252. & in erudita de Bogomilis commentatione pag. 2.



In Catalogo MSS. Angliæ inter Codices Bodlejanos p. 150. n. 2877. memoratur *Choniata thesaurus Græce*, non idem cum eo quem *Petrus Morellus* latine edidit, sed multo strictior. Hic est qui in *Casaubonianis* pag. 45. traditur recens sed eleganter in maxima & crassissima papyro exaratus, fuisseque olim *Cardinalis Poli*.

Nicetam contra Hæreses, MS. in Bibl. Bavarica, memorat *Gretserus* notis ad Orationem Germani Patriarchæ T. 2. de Cruce pag. 594. afferens locum ex tomo XIX. qui est adversus Bogomilos. Locus ille integrior exstat apud *Montfauconum* pag. 333. *Palæographiæ* & *Wolfium* de Bogomilis pag. 46. Sed *Nicetæ* opus Græce exstat etiam Florentiæ in Bibl. Medicea pluteo IX. num. 24.

Ex libro nono Fragmentum MS. servatur in Bibl. Vindobonensi, Cod. Philosoph. XIV. vide *Nesselium* parte 4. p. 12.

Denique Clariss. Vir *Bernhardus Montfauconus* in *Palæographia Græca* p. 326. laudat Codicem bombycinum *Stephani Baluzii*, in quo *Panoplia Dogmatica Nicetæ*, à librario sæculi XIV. exarata. Addit eum fuisse cujusdam *Theodori Scutariotæ Levitæ*, idque initio voluminis notari: sed nota illa ex antiquiore Codice descripta videtur, qualis paulo ante *Petri Morelli* verbis à me memoratus fuit. Porro argumenta librorum thesauri *Nicetæ*, quoniam maiorem partem opus lucem necdum vidit, ab eodem *Montfaucono* edita subicere juvat:

Τόμῳ πρῳῳτῳ.

Ἐν τῷ πρῳῳτῳ τόμῳ τὸ πρῳοίμιον.  
εἶτα περὶ Ἀδάμ καὶ τινῶν ὑπερβόλων  
ἀνδρῶν ὁρῶντων τὰς εἰκονουργίας.  
περὶ τῶν Ἑλλήνων μυθολογίας. περὶ  
Πυθαγόρου καὶ Πλάτωνος, καὶ ἑτέρων  
Φιλοσόφων καὶ τῶν δοξῶν αὐτῶν.  
περὶ τῶν τεσσάρων στοιχείων. περὶ οὐρα-  
νοῦ καὶ γῆς. τῆς ζωδιακοῦ κύκλου.  
τῶν ἀπλανῶν καὶ πλανητῶν ἀστέρων.  
περὶ κομητῶν, ἰριδῶν, πάχινου,  
παρηλίων, τῶν σεισμῶν, τῶν ἀνέ-  
μων, καὶ τῶν περησῆρων. καὶ ἕκτοτε  
περὶ Ἰουδαϊσμῶν, περὶ τῶν χριστῶν

Tomus primus.

In primo Libro procæmium.  
Deinde de Adamo, & de quibus-  
dam antiquis viris qui simula-  
crorum fictionem adinvenerunt.  
De mysteriis Græcorum. De Py-  
thagora & Platone, deque aliis  
Philosophis, ac de eorum opinio-  
nibus. De quatuor elementis.  
De cælo & terra. De circulo Zo-  
diaci. De stellis fixis & de erranti-  
bus. De cometis. De iride, de pru-  
ina, de Pareliis, de terræ motibus,  
de ventis, de Presteribus. Deinde  
δαμά-



δαμάλεων τῷ Ιεροβοάμ. πρὸς Σαμα-  
ρειτῶν. πρὸς Εσσηνῶν καὶ ἄλλων π-  
νῶν αἰρεσιάρχων· περὶ Σαδδουκαίων,  
Γραμματέων, Φαρισαίων, ἡμερο-  
βαπτιστῶν, καὶ Ηρωδιανῶν.

Τόμος δεύτερος.

Ἐν τῷ δευτέρῳ τόμῳ, περὶ τῆς ἁγίας  
τριάδος Διαφόρων αἱ χρήσεις. ἔπειτα,  
περὶ ἀγγέλων. περὶ ἀνθρώπων. Δια-  
φοροὶ δόξαι περὶ νοῦ καὶ ψυχῆς. καὶ  
ἐκτοτε περὶ δρετῶν.

Τόμος τρίτος.

Περὶ Φωνῶν προφητῶν, δηλουσῶν  
τὴν ἐν Σαρκὶ παρουσίαν τῷ υἱοῦ τῷ  
Θεοῦ, τὸ διὰ σωροῦ πάθος, καὶ  
τὴν ἀνάστασιν. περὶ τῆς συλλήψεως καὶ  
τῶν δύο φύσεων τῷ Χριστοῦ. περὶ ἐνυ-  
ποστάτων, περὶ ὁμοσίων, περὶ ὁμοϋ-  
ποστάτων, περὶ ὑποστατικῆς ἐνώσεως  
καὶ Διαφορᾶς. περὶ προσώπων.  
περὶ φύσεως. περὶ φθαρῆς· περὶ  
φθαρτῆς καὶ ἀφθάρτου. ἐκτοτε, χρή-  
σεις τῶν ἁγίων περὶ τῆς ἐν Σαρκεῖ  
οἰκονομίας. περὶ τῆς ῥόδου τῆς ἀν-  
τιδόσεως. περὶ τῆς ὅτι πᾶσα ἡ θεία  
φύσις ἐν μιᾷ τῇ ἐαυτῆς ὑποστά-  
σεων ἡνώθη τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει,  
καὶ οὐ μέρῳ μέρει· καὶ ἕτερα δια-  
φορα καθεξῆς περὶ τῆς ἐνανθρωπή-  
σεως τῷ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

autem de Judaismo. De buculis  
aureis Jeroboami. De Samari-  
tanis. De Essenis, & aliis qui-  
busdam hæresiarchis. De Sadu-  
cæis, de Scribis, Phariseis, Heme-  
robaptistis, Herodianis.

Tomus secundus.

In secundo Tomo, de sancta  
Trinitate, variorum loca. Dein-  
de de Angelis. De hominibus. Di-  
versæ sententiæ de intellectu &  
anima. Postea de virtutibus.

Tomus tertius.

De vocibus Prophetarum, Fi-  
lii Dei in carne adventum decla-  
rantibus, necnon crucis Passio-  
nem & Resurrectionem. De Con-  
ceptione & duab⁹ naturis Christi.  
De Enhypostatis, de Consubstan-  
tialibus, de Homohypostatis, aut  
simul hypostatis, de hypostatica  
unione & differentia. De Perso-  
nis. De natura. De corrupti-  
one: de corruptibili & incorru-  
ptibili. Postea loca Sanctorum  
de œconomia in carne, sive de In-  
carnatione. De \* Modo retribu-  
tionis. Quod tota natura divina  
in una ex suis hypostasibus unita  
sit humanæ naturæ, non autem  
pars parti: & alia varia post hæc  
de Incarnatione Filii Dei.

\* id est, de ratione communicationis idiomatum.



## Τόμῳ τέταρτῳ.

Ἐν τούτῳ κείνται πᾶσαι αἱ παλαιαὶ αἵρέσεις αἱ ἀναφανίσσαι μέχρι τῆς Ἀρείς αἵρέσεως. ἐγράφη καὶ πρώτη ἡ ἔξι Σίμωνος αἵρεσις καὶ ἡ ἐπ' αὐτὴν ἀντίρρησις. δέτερα ἡ τῶν Νικολαϊτῶν. τρίτη ἡ τῶν Καρποκρατιανῶν. τετάρτη ἡ τῆς Βαλεντίνης. πέμπτη ἡ ἔξι Πτολεμαίου, ἕκτη ἡ ἔξι Μάρκου. ἑβδόμη ἡ τῆς Ασκοδρῶν. ὀγδόη ἡ ἔξι Κολοβάδης. ἐνάτη ἡ τῆς Οφίτων. δεκάτη ἡ ἔξι Προδίκου. ἑνδεκάτη ἡ τῆς Καϊνῶν. δωδεκάτη ἡ τῶν Σηθιανῶν. Τρισκαίδεκάτη ἡ τῶν Ἀρχοντικῶν. τεσσαρεσκαίδεκάτη ἡ ἔξι Κέρδωνος καὶ Μαρκίωνος. πεντεκαίδεκάτη ἡ τῆς Λουκιανοῦ. ἑξκαίδεκάτη ἡ τῆς Ἀπελλῆς. ἑπτακαίδεκάτη ἡ τῶν Σεβεριανῶν. ὀκτωκαίδεκάτη ἡ ἔξι Ταπianoῦ. ὀννεακαίδεκάτη ἡ τῶν Εὐκρατιτῶν. εἰκοσὴ ἡ τῆς Μοντανιστῶν. εἰκοσὴ πρώτη ἡ τῆς Κυπριλιανῶν καὶ Πελοκιλιανῶν, καὶ Πεπουζιτῶν, καὶ Ἀρτοτυριτῶν. εἰκοσὴ δεύτερα ἡ τῆς τεσσαρεσκαίδεκατιτῶν. εἰκοσὴ τρίτη ἡ τῆς λεγομένης Ἀλόγων. εἰκοσὴ τετάρτη ἡ τῆς Ἀδαμιανῶν. εἰκοσὴ πέμπτη ἡ τῆς Σαμψαίων καὶ Ελκεσιάνων. εἰκοσὴ ἕκτη ἡ τῆς Θεοδοσιανῶν. εἰκοσὴ ἑβδόμη ἡ ἔξι Νοήτης καὶ ἔξι Ναυάτου. εἰκοσὴ ὀγδόη ἡ ἔξι Σαβελλίου. εἰκοσὴ ἐνάτη ἡ ἔξι Μαρκελλίου. τριακοσὴ ἡ τῶν Οὐάλησιων. τετρακοσὴ πρώτη ἡ ἔξι Ωριγῶνους,

## Tomus quartus.

In hoc habentur omnes veteres hæreses, quæ usque ad Arii hæresin emerferunt. Prima vero Simonis hæresis describitur, cum ejus refutatione. Secunda, Nicolaitarum. Tertia, Carpocratianorum. Quarta, Valentini. Quinta, Ptolemæi. Sexta Marci. Septima, Ascodrugorum. Octava, Colorbasi. Nona, Ophitarum. Decima, Prodici. Undecima, Cajanorum. Duodecima, Sethianorum. Decima-tertia, Archonticorum. Decima-quarta, Cerdonis & Marcionis. Decima-quinta Luciani. Decima-sexta, Apellis. Decima-septima, Severianorum. Decima-octava, Tatiani. Decima-nona, Encratitarum. Vigesima, Montanistarum. Vigesima-prima, Quintilianistarum, Priscillianistarum, Pepuzitarum & Artotyritarum. Vigesima-seconda, Tessarescædecatitarum, sive Quartadecimanorum. Vigesima-tertia, Alogorum, ut vocant. Vigesima-quarta, Adamianorum. Vigesima-quinta, Sampsaëorum & Elcesæorum. Vigesima-sexta, Theodotianorum. Vigesima-septima, Noëti & Novati, Vigesima-octava, Sabellii, Vigesima-nona Marcelli. Trigesima, Valesianorum, sive Valentianorum. Trigesima-prima, Origenis,



ἐν ἡ καὶ περὶ ψυχῆς πῶς, καὶ ἐξή-  
γησις ἔσθ' ἀπορήτου ὁ Φησιν, ἐκάστου  
τὸ ἔργον ὁποῖόν ἔστι, τὸ πῦρ δοκιμάσει.  
τριάκοντ' ἑξήκοντα ἡ Παύλου ἔσθ' Ὁ-  
μοιωτέως. τριάκοντ' ἑξήκοντα ἡ τῶν Μα-  
νιχαίων καὶ Κουβρίκων. τριάκοντ' ἑξή-  
κοντα ἡ τῶν Ἰερακιδῶν. Τριάκοντ' ἑξή-  
κοντα ἡ τῶν Κολλυριδιανῶν. τριάκοντ' ἑξή-  
κοντα ἡ τῶν Μασσαλιανῶν, ἡ τῶν Ἐυχιτῶν,  
ἐν ἡ καὶ ἀπαρίθμησις τῶν ἀσεβῶν  
δογμάτων τὸ αὐτῆς αἰρέσεως. τριά-  
κοντ' ἑξήκοντα ἡ τῶν Κηρυττιανῶν.  
τριάκοντ' ἑξήκοντα ἡ τῶν Ἰκετῶν \*\* (Ἰκε-  
τικῶν.) τριάκοντ' ἑξήκοντα ἡ τῶν γνο-  
σιμάχων. τεσσαράκοντ' ἡ τῶν Θιη-  
ψυχιτῶν. τεσσαράκοντ' ἡ πρώτη ἡ τῶν  
Χρυσολυτῶν. τεσσαράκοντ' ἑξήκοντα ἡ  
τῶν Ἐθνοφρόνων. τεσσαράκοντ' ἑξήκοντα ἡ  
τῶν παρερμηνευτῶν. καὶ τεσσαράκο-  
ντ' ἑξήκοντα ἡ τῶν Μελιτιανῶν.

Τόμος πέμπτος.

Ἐν τῷ τοιούτῳ πρώτῳ περὶ τῆς  
Ἀρείου ὅθεν ὤρμηται, καὶ περὶ τῆς  
ἡλικίας καὶ τῆς ἡλικίας αὐτοῦ, καὶ τῶν  
ἀσεβῶν δογμάτων, καὶ τῆς ἐν Νι-  
καίᾳ δι' αὐτὸν συστάσεως συνόδου, καὶ  
τῆς καταστροφῆς αὐτοῦ. ἐν ταῦτα ἡ  
καὶ μνήμη τῆς ἐν Αἰμιλίῳ γνο-  
μῆς συνόδου, ὡσαύτως καὶ τῆς ἐν  
Σελεύκειᾳ τῆς Ἰσσυρίας. ἔκτοτε πρὸς  
ταῦτα ἡμετέρας ἀντίθεσις. ἐκ δὲ

ubi quædam de anima, & enar-  
ratio dicti hujusmodi: \* *Cujusque*  
*opus quale sit, ignis probabit.* Triges-  
ima-secunda, Pauli Samosatani.  
Trigesima-tertia, Manichæorum  
& Cubricorum. Trigesima-quar-  
ta, Hieracitarum. Trigesima-  
quinta, Collyridianorum. Trige-  
sima-sexta, Massalianorum, sive  
Euchitarum: ubi enumeratio im-  
piorum dogmatum ejusdem hæ-  
resis. Trigesima-septima, Cerin-  
thianorum. Trigesima-octava,  
Iceticorum. Trigesima-nona,  
Gnosimachorum. Quadragesi-  
ma, Thnetopsychitarum. Qua-  
dragesima-prima, Chrystolyto-  
rum. Quadragesima-secunda,  
Ethnophronorum, sive eorum  
qui cum Ethnicis sentiunt. Qua-  
dragesima-tertia, Parermeneuta-  
rum, sive eorum, qui prave Scri-  
pturas interpretantur. Quadra-  
gesima-quarta, Meletianorum.

Tomus quintus.

In hoc Tomo, primum de Ario,  
unde prodierit, de statura & mori-  
bus ejus, de impiis ejusdem do-  
gmatibus: de synodo, quæ illius  
causa Nicææ habita est; de sub-  
versione & damnatione ejus: at-  
que ibidem memoria synodi Ari-  
minensis; similiterque de synodo  
Seleuciæ celebrata. Deinde refu-  
tatio ejus à nobis adornata. Postea

τοῦ-

\* 1. Corinth. III. 13.

\*\* Confer Damascen, c. 87. de hæres. c. Philone de Therapevtis,



τούτου διήγησις τῶν καὶ Ἀέτιον, καὶ τὸν Εὐνόμιον. καὶ ἐφεξῆς κεφάλαια δι' ὧν πειρᾶται δεῖξαι τὸν υἱὸν ὑπεροχῇ τῆ πατρὸς καὶ κτίσμα. καὶ μετὰ ταῦτα ἴσους πινὲς τῆ Ἀετίου καὶ τῆ Εὐνομίου ἀρετικῆς, καὶ ἀνατροπῇ τούτων συγγραφεῖσαι ὡς αὐτῶν. καὶ μὲν ταῦτα αἱ χρήσεις τῶν ἁγίων.

Τόμος ἕκτος.

Περὶ Μακεδονίης τῆ πνευματομάχης. ἐν δὲ τῷ τοιούτῳ τόμῳ μνησθῆναι πάλιν τῆς Ἀρείου καὶ τῶν συμφρόνων αὐτοῦ, καὶ τῶν δύο Εὐσεβίων τῆς τε τῆς Νικομηδείας καὶ τῆς ἐν Παλαιστίνῃ τῆς Καισαρείας, τῆς ἁγίας Ἀθανασίας, καὶ τῆς ἁγίας Παύλου τῆς ὁμολογητῆς. περὶ τῆς ἐν Σαρδικῇ συνόδου. περὶ τῆς εἰς τὸν θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀποκαταστάσεως τῆς Μακεδονίης, καὶ τῶν εἰς τὴν ἁγίαν Τριάδα βλασφημιῶν αὐτῆς, ἐξαρέτως, ὅτι εἰς τὸ Πνεῦμα καὶ ἅγιον. καὶ καθεξῆς διήγησις, ὅπως συνέστη ἡ δεύτερα σύνοδος, καὶ περὶ τῶν κυροθέντων ὡς αὐτῆς. καὶ τῆς ὡδαιτήσεως τῆς ἁγίας Γρηγορίου τῆς Θεολόγου τῆς ὑπὸ τῷ θρόνῳ Κωνσταντινουπόλεως. καὶ μετὰ ταῦτα αἱ χρήσεις τῶν ἁγίων αἱ περὶ τῆς ὁμότητος εἶναι τὸ πνεῦμα τῷ πατρὶ καὶ τῷ λόγῳ, ἐκφωνηθεῖσαι.

Τόμος ἑβδομῶς.

Περὶ τῆς βίης καὶ τῶν ἀγρέσεων τῆς Ἀπολιναρίου, καὶ τῶν ἀνατρεπόντων

enarratio de rebus Aëtii & Eunomii. Deinceps capita, quibus (Eunomius) probare nititur, Filium post Patrem ortum & creaturam esse. Sub hæc propositiones quædam hæreticæ Aëtii & Eunomii, earumque refutationes à nobis conscriptæ: & postea loca Sanctorum Patrum.

Tomus sextus.

De Macedonio Pneumatomacho, sive Spiritus sancti hoste. In hoc item Tomo iterum memoratur Arius & ejus asseclæ: tum duo Eusebii, Nicomediensis videlicet & is, qui in Cæsarea Palæstinæ: de S. Athanasio: de S. Paulo Confessore. De synodo Sardicensi. De restitutione Macedonii in thronum Constantinopolitanum, & de ejus in sanctam Trinitatem blasphemis dictis, maximeque in sanctum Spiritum. Deinde autem enarratio, quomodo secunda Synodus congregata fuerit, & de definitionibus ac decretis ejusdem: de abdicatione throni Constantinopolitani per sanctum Gregorium Theologum. Demum loca sanctorum Patrum, quod pari honore adficiendus sit Spiritus sanctus, ac Pater & Filius.

Tomus septimus.

De vita & hæresibus Apollinarii: & sanctorum Deiferorumque



αὐταῖς ῥημάτων τῶν ἁγίων καὶ Θεοφό-  
ρων ἡμῶν πατέρων.

Τόμ. οὐδο.

Περὶ τῆς βίου καὶ τῆς αἰρέσεως Νεστο-  
ρίου, καὶ τῆς Θεοπλόκων ῥημάτων ἁγιο-  
τάτου Πάπα Αλεξανδρείας Κυρίλλου,  
τῶν ἀνατρεπόντων τὴν τοιαύτην αἵρεσιν.

Τόμ. ἑννατ.

Διήγησις τῶν καὶ τὸν Εὐτυχῆ καὶ  
τῆς αὐτοῦ αἰρέσεως. καὶ ὅρος τῆς καὶ  
τῆς τοιαύτου Εὐτυχῆς συγκροτηθείσης  
ἁγίας τετάρτης συνόδου. εἶτα περὶ  
τῶν ἀντιλαμβανομένων τῷ Διοσκοῦρου,  
ὡς πατριάρχης καὶ Αλεξανδρείας,  
συγκατηρέθη ἡ τῷ Εὐτυχῇ ὡς ὁμο-  
φρων περὶ τῶν αἰρέσεων, \* εἰς αὐ-  
τοὺς διηρέησαν, Διακρινομένους ἐ-  
αυτοὺς ὀνομάσαντες. ἐν ταύτῃ ἡ τῇ  
διηγήσει, καὶ περὶ τῶν λεγομένων  
Ἀκεφάλων πινά, καὶ μνεία Ἰωάννου  
γραμματικοῦ καὶ λεγομένου Φιλοπόνου.  
καὶ ἕκαστε προβλήματα πινά τῶν Μο-  
νοφυσιτῶν, καὶ περὶ ταῦτα ἀντιρρη-  
σις μία. καὶ ἐφεξῆς ἡ Ἐπιστολὴ τῷ  
Λέοντι τῷ ἁγιοτάτου Πάπα Ρώ-  
μης, ἡ πεμφθεῖσα πρὸς τὴν τετάρ-  
την Σύνοδον.

Τόμ. δέκατ.

Περὶ τῆς πέμπτης συνόδου, ἥτις τὴν  
τετάρτην σύνοδον ἐκύρωσε καὶ ἐκράτιωσε,  
συγκροτηθεῖσα ὑπὸ τῆς βασιλείας Ἰουστι-  
νιανοῦ.

\* pro ἕως αὐ.

Libri sti Pars Altera.

Patrum dicta, quibus illæ confu-  
tantur & evertuntur

Tomus octavus.

De vita & hæresi Nestorii: de-  
que dictis divinis, quibus sanctis-  
simus Papa Alexandriae Cyrillus,  
hujusmodi hæresim evertit.

Tomus nonus.

Enarratio de rebus Eutychis &  
de hæresi ejus: ac decretum quar-  
tæ sanctæ Synodi contra eundem  
Eutychen. Postea de iis, qui Di-  
oscoro Patriarchæ Alexandrino  
patocinabantur, qui cum Euty-  
che, utpote earundem hæresium  
assertor, condemnatus est, donec  
ii etiam divisi sunt, sese Diacrino-  
menos, id est segregatos, appel-  
lantes. In hac vero narratione  
quædam de iis, qui Acephali voca-  
bantur, & mentio Joannis Gram-  
matici, qui Philoponus appella-  
batur. Postea vero Problemata  
quædam Monophysitarum: & ad  
hæc Antirrheticus unus. Demum  
Epistola Leonis sanctissimi Papæ  
Romani, ad quartam Synodum  
missa.

Tomus decimus.

De quinta Synodo, quæ quar-  
tam Synodum confirmavit & as-  
seruit, quæque imperante Justini-  
νιανῷ.



ναιόδ. ἐν δὲ τῇ διηγήσει τῇ τοιαύ-  
της συνόδου, καὶ τὴν ὅπως συνεκρο-  
τήθη, ἐμφέρεται ἡ αἵρεσις τῶν Μο-  
νοφυσιτῶν, ἐν μέρει δὲ καὶ τῶν  
Νεστοριανῶν. ἔκτοτε ψῆφος Ἐπιφα-  
νίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως,  
καὶ τῆς ἐκδημοῦσης συνόδου καὶ Σε-  
βήρου καὶ Ζωόρου καὶ Πέτρου τῶν  
Μονοφυσιτῶν. ἑτέρα ψῆφος Μλωᾶ  
πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως κα-  
τὰ τῶν αὐτῶν. Ἀναθεματισμοὶ Ἀν-  
θίμου μητροπολίτου Τραπεζουῦτος  
Μονοφύσιτου ὄντος. ἑτέρα ψῆφος ἔ-  
αὐτὸ πατριάρχου καθαιρετικὴ ἔ-  
αὐτὸ Ἀνθίμου. Ἐκτοτε Διάταξις Ἰουστινιανῆς  
Βασιλέως καὶ Ἀνθίμου, Σεβήρου,  
Πέτρου, καὶ Ζωόρου. Ἐπιστολὴ Ἰω-  
άννη Ἱεροσολύμων καὶ τῶν ὑπὸ αὐ-  
τὸν Ἐπισκόπων δεχομένη καὶ κατὰ  
Σεβήρου ψηφισθέντα, καὶ μὲν ταῦ-  
τα χρήσεις Διάφοροι τῶν ἁγίων, καὶ  
τῶν Μονοφυσιτῶν.

Τόμος ἑνδέκατος καὶ Τριθεί-  
των.

Τόμος δωδέκατος κατὰ τῶν Ἀφ-  
θαρτοδοκῶν.

Τόμος τρισκαδέκατος κατὰ Θεο-  
παχῶν.

Τόμος ιδ'. κατὰ τῶν Ἀγνοητῶν,  
ἐν ᾧ μετὰ ταῖς χρήσεις τῶν ἁγίων,  
καὶ ἄλλα πινὰ εἰς ἀναίρεσιν τῆς τοι-  
αύτης αἵρέσεως ἐκ νέου προσθεῖται  
παρ' ἡμῶν.

coacta est. In narratione autem  
de illa Synodo, & quomodo col-  
lecta fuerit, inseritur hæresis Mo-  
nophysitarum, atque etiam ex  
parte Nestorianorum. Deinceps  
decretum Epiphanii Patriarchæ  
Constantinopolitani, & Synodi  
ibidem congregatæ contra Seve-  
rum, Zooram & Petrum Mono-  
physitas. Alterum decretum Me-  
na Patriarchæ Constantinopoli-  
tani contra eosdem. Anathema-  
tismi Anthimi Metropolitæ Tra-  
pezuntini, qui Monophysita erat.  
Alterum decretum ejusdem Pa-  
triarchæ, quo damnabatur Anthi-  
mus: post hæc constitutio Justini-  
ani Imperatoris contra Anthi-  
mum, Severum, Petrum, & Zoo-  
ram. Epistola Joannis Jerosolymi-  
tani & Episcoporum, qui sub ipso  
erant, quæ decreta contra Seve-  
rum recipiuntur. Demum loca  
varia sanctorum Patrum contra  
Monophysitas.

Tomus undecimus contra Tri-  
theitas.

Tomus duodecimus contra  
Aphthartodocetas.

Tomus decimus-tertius contra  
Theopaschitas.

Tomus decimus-quartus con-  
tra Agnoitas: ubi post loca sancto-  
rum Patrum, alia quædam ad hu-  
jusmodi hæresim subvertendam  
a nobis insuper adjiciuntur.

Τόμος



Τόμ. ιε'. περὶ τῆς ἑκτῆς συνόδου, ἣτις συνεῖται ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ Κωνσταντίνου καὶ Παυλῶντος εἰς ἀνάγερσιν τῆς τῶν Μονοθελητῶν αἵρεσεως.

Τόμ. ις'. περὶ τῶν εἰκονομάχων αἵρεσεως.

Τόμ. ιζ'. περὶ τῆς αἵρεσεως τῶν Ἀρμενίων, ἣτις οὗτος Μονοφυσίτης συνάπτεται· ἐν αὐτῇ δὲ καὶ προοίμιον ἡμέτερον, καὶ τινὲς λύσεις πρὸς ἀντιθέσεις τῶν Ἀρμενίων. ἔκτοτε γράμμα τῷ βασιλεῶς κύρου Μαυρίου πρὸς τὸν καθολικὸν τῆς Ἀρμενίας. Διάλεξις πρὸς τὸ αὐτὸν καθολικὸν \* Θεωριανὸν τινὲν ἐξαποστέλλου τῷ αὐτῷ βασιλεῶς εἰς Ἀρμενίαν στέλλεντος. ἔπειτα χρήσεις διαφόροι ἀγίων κατὰ τῆς αὐτῆς αἵρεσεως. εἶτα συλλογιστικὰ τινὰ κεφάλαια καὶ τῇ αὐτῇ αἵρεσεως συλλεγμένα παρ' ἡμῶν.

Τόμ. ιη'. μὲν τῶν Παυλικιανῶν.

Τῷ ἁγίῳ Βασιλείῳ καὶ τῷ ἁγίῳ Γρηγορίῳ Νύσσης, περὶ τῆς βαπτίσματος.

Τῷ αὐτῷ Νύσσης περὶ τῆς μεταλήψεως τῆς δεσποζικοῦ σώματος καὶ αἵματος.

Τόμ. ιθ'. καὶ Βογομίλων.

Tomus decimus - quintus, de sexta Synodo, Quæ congregata fuit imperante Constantino Pogonato, ad destruendam hæresim Monothelitarum.

Tomus decimus - sextus, de Iconomachorum hæresi.

Tomo decimus - septimus, de hæresi Armenorum, quæ Monophysitis conjungitur. Ibi est prooemium nostrum, & quædam solutiones ad objecta Armenorum. Deinde rescriptum Imperatoris Domini Manuelis ad Catholicum Armeniæ. Dialogus Theoriani cujusdam Legati ejusdem Imperatoris, in Armeniam missi, cum eodem Catholico. Postea autem loca variorum Sanctorum contra eandem hæresim. Denique capita quædam syllogistica a nobis collecta contra eam ipsam hæresim.

Tomus decimus octavus, contra Paulicianos.

Sancti Basilii & sancti Gregorii Nysseni de Baptismate.

Ejusdem Gregorii Nysseni, de participatione Dominici Corporis & Sanguinis.

Tomus decimus nonus, contra Bogomilos.

H h h 2

Τόμ. ιθ'

\* De hoc dictum supra p. 393.

\* Θεωριανός.



Τόμος κ'. περὶ τῆς θρησκείας  
τῶν Αγαρενῶν, καὶ τῆς τάξεως †  
τῆς νομοθεσίας ὑπὲρ τοῖς ὑπερέφεσσιν ἐκ  
τῶν Σαρράκηων εἰς τὴν καθαρὰν καὶ  
ἀμώμητον πίστιν ἡμῶν.

Τόμος κα'. περὶ τοῦ Πνεύματος  
κατὰ Λατίνων, ἐν ᾧ καὶ χεῖσεις  
διαφοροί.

Τόμος κβ'. περὶ τῶν αἰζύμων.

Τόμος κγ'. ἐν ᾧ σύνοψις τῶν  
κινήσεων δογμάτων ὑπὲρ τοῦ βα-  
σιλέως κυροῦ Αλεξίου τοῦ Κομνη-  
νοῦ.

Τόμος κδ'. περὶ τοῦ δόγματος  
τοῦ, \* οὗ ἐστὶν ὁ προσφέρων καὶ προσ-  
φερόμενος, λαληθέντος ἐπὶ τοῦ  
βασιλέως κυροῦ Μανουὴλ τοῦ Κομνη-  
νοῦ.

Τόμος κε'. περὶ τοῦ δόγματος τοῦ,  
ὁ πατήρ μου μείζων μου ἐστίν, ἀνα-  
φύεντος ὑπὲρ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως.  
Ζήτησις τῆς λεγομένης συγγραφῆς ἐν-  
θους καὶ τῆς κύρωσιν τοῦ τοιοῦτου  
δόγματος ὡς τισὶ λεγομένης  
ὡς μὴ ἐπίπαν ὀρεσκομένης ἐν ἡ  
ᾗ συγγραφῇ χεῖσεις σχεδὸν πάν-  
των τῶν αἰγίων ἐμφέρονται. περὶ δὲ

Tomus vigesimus, de cultu A-  
garenorum, & de constitutione  
circa Saracenos, qui ad puram &  
immaculatam fidem nostram  
convertuntur.

Tomus vigesimus-primus, de  
Spiritu contra Latinos: ubi loca  
multa adferuntur.

Tomus vigesimus-secundus, de  
Azymis.

Tomus Vigesimus-tertius, in  
quo synopsis dogmatum, quæ sub  
Imperatore Alexio Comneno mo-  
ta & exorta sunt.

Tomus vigesimus-quartus, de  
illo dogmate, *Tues offerens & obla-  
tus*, \* quod sub Imperatore Do-  
mno Manuele Comneno prola-  
tum est.

Tomus vigesimus-quinthus, de  
dogmate illo, *Pater meus major  
me est*, \*\* quod sub eodem Im-  
peratore exortum est. Quare  
ipsum tractatum statim post  
hujus dogmatis confirmationem,  
quam quidam dicebant, non o-  
mnino placere: in quo tractatu fe-  
re omnium Sanctorum loca affe-

† Hanc posteriorem partem editam Græce & Latine, jam supra pag. 418. observavi.  
Sed præterea Clariss. Caveus notat in Codice Colbertino 4753. extare MS. τὰ  
ὑπὸ τοῦ Μωάμεδ νομοθετηθέντα ἐκ τῆς αὐτῆς βίβλος, καλεσμένης Κοράν, καὶ  
χωνειάτης ἀντίρρήσεις, quod distinctum opus ab hoc thesauri Nicetæ parte  
existimat.

\* Confer Jo. Cinnami Hist. lib. IV. cap. 16. & Nicetam in Manuele Comneno VII. 5.  
pag. 137.

\*\* De hac controversia per Demetrium Lampenum mota vide Cinnamum lib. VI. Hist.  
pag. 147. Nicetam in Manuele Comneno lib. VII. cap. 5.



τὸ τέλ<sup>ος</sup> καὶ συλλογιστικά τινα κε-  
φάλαια, περὶ τῆ μὴ δεῖν τὴ χριστὸν  
τὴν μίαν ὑπόστασιν, καὶ τὸν ἕνα κύ-  
ριον καὶ υἱὸν τῆ θεῶς, καὶ μὴ τὴν  
ἐνανθρώπησιν ἐλάττωσαν τῆ πατρὸς  
λέγειν ὡς σαρκοφόρον. ἡμεῖς γὰρ ταῦ-  
τα ἔχ. εὐρομ<sup>ον</sup>. (Ἀλλ' ἐγὼ ταῦτα  
ὁρμηκῶς προσέφηκα μὴ τὴν καταρ-  
χλὴν τῆ τρίτης τομῆς τῆς παρέσεως  
βιβλ<sup>ου</sup>.)

Τόμ<sup>ος</sup> κς'. περὶ τῆ δόγματ<sup>ος</sup>  
τῆ θεοῦ τῆς Μωάμετ. τῆ λαληθέντ<sup>ος</sup>  
ἐπὶ τῆ αὐτῆ βασιλείας.

Τόμ<sup>ος</sup> κζ'. περὶ τῆ δόγματ<sup>ος</sup>  
τῶν θείων μυστηρίων τῆ κινήθέντ<sup>ος</sup> ἐπὶ  
τῆ βασιλείας τῆ ἐξ Ἀγγέλων Ἀλεξί<sup>ου</sup>  
τῆ Κομνένου, τῆ καὶ κυρώσαντ<sup>ος</sup>,  
ἀφ' ὧντα λέγεσθαι ταῦτα καὶ μὴ  
φθαρτά.

Nicetæ Choniatæ Historiam Barbaro Græcam ex Codice  
Regio laudat Cangius in glossario Græco. Ejusdem *Comparatio Hyemis*  
*et æstatis*, quæ Hyems præfertur, extat in Bibl. Bodlejana, Codice  
Barocciano 131. Incipit: *παλαιά ποτε*. Nicetæ Choniatæ *de azymis*  
memorat Allatius contra Hottingerum p. 123.

Alius Nicetas, Chonarum Episcopus quem laudat, & à quo  
ex sacro baptismo susceptum se narrat Nicetas Historicus in Man.  
Comneno lib. VII. cap. 7.

Alios quosdam Nicetas memorat Quesnellus ad Leonem  
Magnum p. 903. edit. primæ. Sed quandoquidem Allatii diatriba  
de Nicetis intercidit, age quos in schedis meis reperio, literarum  
ordine Nicetas hoc loco referam.

H h h 3

*Alii*

\*\*\* num anathemate devovendus esset, quod Manuel Comnenus vetabat. Vide Nice-  
tæ Manuelem Comnenum lib. VII. cap. 6. Sylburgii Saracenica pag. 86. 133. seq.  
Vedelium de prudentia Vet. Ecclesiæ pag. 216. seq.

† Confer Nicetam in Alexio Angelo lib. 3. cap. 3. & Mich. le Quien ad Damasce-  
num T. I. pag. 653.

runtur. In fine vero capita quæ-  
dam syllogistica, quod non oportet  
Christum, qui est una hypo-  
stasis, unusque Dominus & Filius  
Dei, etiam post Incarnationem  
minorem Patre dicere, utpote car-  
nem ferentem. Nos enim hæc  
non reperimus. *Et altera manu*: At  
ego cum reperissem, post initium  
tertii Tomi hujusce Libri adjeci.

Tomus vigesimus-secundus, de  
dogmate Dei Mahometh, \*\*\*  
quod eodem imperante exposi-  
tum fuit.

Tomus vigesimus-septimus, de  
dogmate divinorum mysterio-  
rum, † excitato sub Imperio Alexii  
Comneni Angeli, qui & decre-  
vit hæc, incorruptibilia, non au-  
tem corruptibilia, dici oportere.



*Alii Nicetæ.*

Nicetas *Archidiaconus*. Vide infra, Nicetas Theſſalonicenſis.

Nicetas *Byzantinus*, *Philosophus* (h. e. ut Caveo videtur Monachus circa A. C. 1120.) ſcripſit Apologiam pro Synodo Chalcedonenſi adverſus Armeniæ Regem (ejuſque Epistolam & σύγγραμμα περί χεῖς qvōd p. 729. memoratur.) Græce & Latine Apologiam illam edidit Allatius (qvī Nicetæ Davidi tribuit) in Græcia Orthodoxa Rom. 1652. 4. Tom. 1. p. 663-754. Rex qvidem cum Eutyche nihil ſibi vult eſſe commune pag. 707. & p. 712. ita explicat ſententiam ſuam, ut res parum à λογομαχία abeſſe videatur.

Nicetas *Chartophylax*. Vide infra Nicænus & Theſſalonicenſis.

Nicetas *Chirurgus*, ſive auctor collectionis ſcriptorum Græcorum rei Chirurgicæ, de qua dicendi locus erit libro VI.

Nicetas *Confessor*. Allatius lib. de Simeonum ſcriptis p. 107. memorat Theoſtericti Monachi Orat. funebrem εἰς τὸν ὅσιον Πατέρα καὶ ὁμολογητὴν Νικήταν.

Apud Lambecium III. p. 384. in margine pro *Nicetas Metropolita Cretenſis*, lege *Elias*.

Nicetas *Dacianus* memoratur in Actis eruditorum T. 2. ſupplementi pag. 212. ex Gennadio. Sed in Gennadii cap. 23. de ſcriptoribus Eccleſ. eſt Niceas \* Romacianæ, ſive Aquilejæ vel ut Marcianæus in antiquiſſ. Codice reperit Romanæ civitatis Episcopus, occultus nempe, qvālis Macrobius de qvo Gennadius cap. 6.

De Niceta *Dacorum* Episcopo poſt A. C. 401. Bollandus in Actis Sanctor. ad 7. Januarii T. 1. p. 365. ſeq. In Bibl. nova MSS. Labbei pag. 27. memorantur *S. Nicetæ Dacorum Episcopi*, de quo ſæpe Paulinus Nolanus & Martyrolog. Rom. ad diem 7. Januarii, tractatus duo, primus de vigiliis ſervorum DEI, alter de bono Pſalmodiæ, ex *Codd. Vaticanis & Bibl. S. Maximi Taurinenſis*. Nice-

\* Hujus eſſe putant viri docti *Epistolam ad Virginem lapſam*, qvæ inter Ambroſii, Hieronymi, Auguſtini opera ſæpius prodiit. Forte etiam Niceæ legendum eſt pro Nicetæ vel certe Nicetas Dacorum Episcopus intelligendus, in Clariff. Montfauconi Diarii Italico p. 84. ubi in Epistola Henrici Clerici Pompoſiani Monasterii ſcripta A. C. 1093. MS. memoratur poſt Ambroſii & Fulgentii qvædam, Nicetæ Episcopi de ratione fidei 1. Ejusdem de Spiritus S. potentia lib. 1. Ejusdem de diverſis appellationibus Domino noſtro Ieſu Chriſto convenientibus.



Nicetas *Dadybrensis* in Paphlagonia Episcopus. Vide mox Nicetas David.

Nicetas *Dalmata* Patriarcha CPol. ab A. C. 766.

Nicetas *David*, \* Philosophus ( Labbeo natione *Paphlago*, ab Allatio *Dadybrorum* in Paphlagonia Episcopus fuisse traditur ) scripsit paullo post A. C. 880. \*\* *Vitam Ignatii Patriarchæ CPol.* A. C. 878. defuncti , quam respiciunt Jo. Scylitzes & Cedrenus Nicetam Paphlagonem in limine Historiæ suæ laudantes. Latine vertit *Federicus Metius* & cum Baronio communicavit, ut ipse narrat ad A. C. 847. n. 34. deinde Græce cum sua versione edidit *Matthæus Raderus* Ingolstad. 1604. 4. additam Actis Concilii Oecumenici VIII. cum quibus etiam in Tomis Conciliorum sæpius prodiit , Colon. 1618. Tomo III. part. 1. sect. 2. p. 682. Paris. 1636. T. VI. & 1671. T. VIII.

De Chrysostomo narrans quædam Nicephorus XIV. 28. Hist. ait ea se reperisse ἐν ἀποκρύφῳ ἱστορίᾳ Νικήτα Φιλοσόφου , ἧ καὶ Δαυίδ , in *Apocrypha Nicetæ Davidis* , *Philosophi Historia*.

*S. Barbaræ laudationem* Jo. Damasceno tributam inter Nicetæ orationes reperit Combefisius in Codice Mazariniano , & Nicetam potius referre quam Damascenum putat. Idem plures Nicetæ *Rhetoris Orationes* edidit latine in Bibl. Concionatoria , Græce & Latine in Auctario Bibl. Patrum atque alibi , de quibus Caveus.

Nicetæ Episcopi Paphlagoniæ *encomium in Martyrem Theodorum* memorat Allatius lib. de Simeonibus pag. 111. Nicetæ Rhetoris Paphlagonis in Nicolaum ἐν μυροβλύτῳ καὶ θαυματουργῷ pag. 102. Idem longe plures *Nicetæ Rhetoris* quem cum Paphlagoniæ Episcopo eundem opinatur commemorat Orationes, ut in *Panteleemonem* Martyrem : in SS. Martyres *Cerycum* & *Julittam* , pag. 115. pag. 102. &c. Alia ejus *Carmina* & *Hymni* ( Man. Moschopuli commentariis Grammaticis illustrati ) & ex orationibus excerpta MSS. in Bibl. Vin-

\* Cum hoc Davide Kœnigius in Bibl. confundit Davidem Monachum longe juniorem qui *de hæresi Barlaami* & *Acindyni* scripsit , de quo Caveus parte altera Hist. literariæ scriptorum Eccles. ad A. C. 1348. Nec non Davidem qui Græce scripsit quæstiones in Philosophia , & commentarios in Aristotelis Categorias & quinque voces Porphyrii , quæ MSS. Gesnerus memorat.

\*\* Vide Hanckium lib. 1. de Byz. rerum scriptoribus cap. 16. pag. 261.



Vindobonensi. Nicetæ Paphlagois scholia in tetrasticha S. Gregorii Theologi ex Codice Regio laudantur à Cangio in glossatio Græco. Sed forte illa auctorem habent Nicetam Heracleensem, licet in editione Græca Veneta 1563. 4. & in pluribus Codd. MSS. Paphlagoni tribuuntur. Vide Allatium de Psellis §. 13. seq.

Nicetas Magnæ Ecclesiæ CPol. Diaconus & Magister seu Doctor, hinc ArchiEpiscopus Serron sive Serrarum in Macedonia prima, & denique *Heracleæ* Ponti in Thracia Metropolita, clarus circa A. C. 1077. temporibus Theophylacti Bulgarorum Episcopi, cujus ad eum Epistolæ feruntur. De ejus *Commentariis in Nazianzenum* in Gregorio Naz. dixi, quemadmodum de *Catenis* in varios S. Scripturæ libros, infra capite quod singillatim Catenarum tribui scriptoribus. In pluribus Bibliothecæ Vindobonensis Codicibus integriora habentur *responsa* Nicetæ hujus *Canonica* ad Episcopum quendam Constantinum, quæ Græce & Latine existant in jure Græco Rom. p. 310. Vide Nesselium.

Nicetas *Maronita* vide infra, Thessalonicensis.

Nicetas *Monachus*. vide Pectoratus. Alius Nicetas Monachus Sec. IX. ad quem Theodori Studitæ Epistola. Alius Monachus in Acapniotarum Monasterio, circa A. C. 1160. qui scripsit dialogi more disputationem de controversiis fidei inter Latinos & Græcos, habitam Thessalonica à Basilio Achrideno ArchiEp. Tessalonicensi, & Henrico ArchiEp. Beneventano. Exstat MS. in Bibl. Vindob. & incipit: *Μανθῆλ τῷ ἐν χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸν βασιλεύοντι, καὶ Αὐτοκράτορι Ῥωμαίων, τῷ Κομνηνῷ καὶ Πορφυρογεννῆτι Διέγοντι ἐν Κωνσταντίνῃ πόλει, ἱερέως ἀνδρὸς ἐξ Ἰταλίας Ἐπίσκοπος Βενεβεντῆ, δρετῇ καὶ λόγῳ κεκοσμημένῳ.*

Nicetas *Mundanus* sive *Μεντανὸς* Patriarcha CPol. ab A. C. 1186.

Nicetas *Mytilenæus*, vide Thessalonicensis.

Nicetas Chartophylax *Nicænus*, de causis ob quas à CPolitana Ecclesia Romana divisa est, citatur ab Allatio de consensu pag. 477. & de Synodo Photiana pag. 203. ubi decimum quartum schisma numeratur Photianum. MS. in Bibl. Medicea pluteo VII. n. 19. & in Bibl. Regis Galliæ Cod. 1334. hoc titulo: *Κατὰ πόσοις καί ποῖς, καὶ Διὰ ποῖα αἰπάματα ἐχρίσθη ἀφ' ἡμῶν ἢ τῶν Ῥωμαίων Ἐκκλησία.*

Nice.



Nicetas *Papblago*, Nicetas *Paphlagoniæ* Episcopus. Vide supra, Nicetas David.

Nicetas *Patriarcha* CPol. Vide Dalmata & Mundanus.

Nicetas *Pectoratus* sive Sterno, ( *συνταρός* ) presbyter & Monasterii Studiensis quod CPoli fuit Monachus, acer Latinorum & Armeniorum adversarius circa Annum Christi 1053. de cujus scriptis consulenda quæ observavit Clariss. Caveus. Ex libro de Azymis, Sabbatorum jejunio & nuptiis Sacerdotum contra Latinos, locum Græce etiam profert Allatius lib. de purgatorio pag. 870. Hunc Nicetam à Papæ Apocrisiariis consecutum perfectam propositionum suarum solutionem, iterum sponte anathematizasse omnia dicta & facta vel tentata adversus Romanam sedem, sicq; ab eis in communionem receptum, effectum esse eorum familiarem amicum scribit Wibertus in vita S. Leonis II. 5. Idem tradit invektivam responsionem Cancellarii Romani Friderici, Nicetæ oppositam fuisse de latino translata Græce & coram Imperatore recitatam, Nicetam vero coactum damnare & comburere sua scripta, habita disputatione apud Monasterium Studii in Urbe CPolitana.

Nicetas *Protospatharius* & *Drungarius* Nauticæ classis, qui scripsit Codicem Colbertinum 499. operum Basilii M. in carcere Africæ A. C. 971.

Nicetas *Pythagoreus*. Vide infra, Syracusanus.

Nicetas *Rhetor* quem audivit Seneca pater svasoria 3. ubi & impetu suo Græcis valde placuisse narrat. Meminit ejusdem svasoria 2. & Controvers. 4. 5. 7. 8. &c.

Nicetes Sacerdos, & ipse *Rhetor* quem Romæ auditum à se & Quintilianum refert Plinius VI. 6. Epist. Meminit illius etiam auctor dialogi de causis corruptæ eloqv. cap. 15.

Nicetas *Rhetor*, vide supra, in Nicetas David.

Nicetas *Scutariota*, cujus *Homiliæ* III. MSS. in Bibl. Vindobonensi teste Lambecio V. pag. 190. Sed alius est Theodorus Scutariota de cujus scholiis ad Nicetæ Choniata thesaurum supra dicere mememini. Nicetæ Scutariotæ *Epistola* & *de Arte Rhetorica* MSS. in Bibl. Regis Christianissimi.



Nicetas *Seidus*, Latinorum adversarius, ex cuius opere fragmenta apud Allatium contr Hottingerum pag. 591. & de consensu pag 209. 211. 214. 476. 1111. seq. Theodori Prodromi æqualem fuisse, hoc est circa Sæculi XII. initia vixisse notat p. 630.

Nicetas *Serron*, supra, Heracleensis.

Nicetas *Smyrneus*, *Sophista*, sub Hadriano, Nerva & Trajano clarus: de quo Philostratus de vitis Sophistarum lib. 1. cap. 19. & Svidas. Hic à Sacerdote diversus mihi videtur, quia non reperio eum Romæ docuisse, sed Smyrnæ honores gessisse, & usq; adeo non fuisse contentum scholasticorum clamoribus, quod de priore illo scribit dialogi auctor, ut professus sit laudantem se magis quam conviciantem vulgum extimescere. Omnino autem assentior doctissimo amico nostro Godfrido Oleario, qui Nicetam hunc de quo Philostratus, eundem esse putat cum Niceta Herodis Irenarchæ patre, fratremq; Dalces cuius mentio in Martyrio Polycarpi apud Eusebium IV. 15. Hist. pag. 131. 134. In eundem Nicetam Sophistam, Antomedontis Epigramma legitur in Anthologia Epigrammatum Græcorum lib. 1. cap. 44. p. 95. edit. Wechel.

Nicetas *Stethatus*, & Nicetas *Studita*, vide supra, Pectoratus.

Nicetas *Syracusanus* Pythagoricus Philosophus apud Ciceronem 4. Academ. quæst. qui Eusebio XV. 55. de præparat ἱκαίτης, Laërtio VIII. 15. ἱκέτας, Plutarcho III. 9. de placitis οἰκέτης.

Nicetas Maroniæ Mytilenæus, ex Archidiacono & Chartophylace magnæ Ecclesiæ CPol. metropolita *Theſſalonicensis*, quem cum Niceta Choniata perperam confundit Index Catalogi MSS. Angliæ Tomo I. Scripsit circa A. C. 1201. *Dialogos sex de profectione Spiritus S. λόγος 5. πρὸς διάλογον ἐχρηματισμένος πρὸς τῆς ἐκπορεύσεως τῆς ἁγίας Πνεύματος*. Interlocutores sunt Græcus & Latinus quos Latinis favens conciliare inter se conatur. Incipit dialogus 1. Φέρε δὴ ὦ Λατίνε τὸ ἐριστικὸν καὶ φιλόνοικον. 2. Ἀπηγγείλω μὲν ἐναγχῶ ὦ Γραικὲ πολλαὶ ἀτοπα. 3. Ἐπὶ πάντῃ πλὴν δὲ χεῖρ καὶ αὐθις τιθέμεν. 4. Φέρε δὴ νῦν ἰδωμεν ὦ Λατίνε καὶ εἰ τινες. 5. Λοιπὸν εἰ σοι λόγος ἔπερ ὦ Λατίνε τῶ δόγματι, πρᾶσον. 6. πάντες δὲ φημι καὶ αὐτοῖς, ἀλλὰ τινες. Consule Allatium de consensu II. 13. 5. p. 705. seq. ubi Hugonem Etherianum ab eo confutatum anno-



annotat. Idem ex dialogo sexto insigne fragmentum affert lib. contra Hottingerum p. 467. seq. Nicetæ Archidiaconi & Charophylacis CPol. anathematismi XI. contra \* Jo. Italum Philosophum, Mich. Pselli discipulum MSti in Bibl. Vindobonensi. Vide Lambecium III. p. 165. seq. & Allatium de consensu II. 10. 3. p. 630. ubi illos in Triodio exstare & in Græca Ecclesia, Dominica Orthodoxiæ recitari notat. *Expositionem Canonum* live Hymnorum S. Joannis Damasceni MS. in Bibl. Vindobonensi memorat Lambecius III. pag. 39. *De miraculis S. Demetrii Martyris* MS. in Bibl. Bodlejana Codice Barocciano 131. *Responsa Canonica* ad interrogata Basilii Cappadocis Monachi, Græce & Latine in jure Græco Rom. Leunclavii lib. V. pag. 345. atque iterum lib. VI. pag. 410. Fuit etiam alius Nicetas Archi Episcopus Thessalonicensis antiquior circa A. C. 1133. Vide Montfauconi Palæographiam Græcam pag. 60.

## INDEX Scriptorum, & aliorum quorundam qui in Nicetæ Choniatæ Historia Byz. memorantur.

*ad paginas editionis Parisiensis.*

**A** Aron Isaacius latinus interpres. 95. 96. ob magiam & perfidiam excoecatus, linguaque exsecta ibid.

Ad Abgarum Christi literæ 223.

Æsopicus canis 260. fabula de culice qui post leonem oppugnatum, aranæ filo implicitus omnem gloriam amisit 317. de leone sub asini pelle 41.

Agareus Ἰκαροπποῖος Icarum more misere cadens 78.

Alemannorum in terram sanctam expeditio sub Conrado Imp. 41. seq.

Alemanni perinde ut Armenii imaginum cultum respuunt, & azymis utuntur in S. Cœna 257. Alemannicum tributum 308.

Alexandri M. vox: τὰ τῆδε καὶ τὰ τῆδε πάντ' ἐμά. 309. εἰδ' Ἀλεξάνδρῳ Φασὶ τὰ Ἰπὶ πᾶσιν ἀπεύσκοπα 393. ejus pectus hispidum 231.

Alexius Contostephanus Astrologus 293.

Iii 2

Ale-

\* Fallitur Lambecius, qui per Joannem illum intelligit Philoponum.



Alexius Comnenus Bryenni F. à Niceta Monasticis cerimoniis initia-  
tur, & vocatur Athanasius 272. 273.

Ad Alpheum fluvium & Arethusæ fontem allocutio, & divinatio de  
mutanda Latinorum fortuna 393.

Amazones Alemannicæ cum Penthesilea sua chrystopode 41.

Andronicus Comnenus *Βεβαρβάρωνται χρόνιος ὢν ἐν βαρβάροις* 200.  
eruditorum fautor, sed disputationibus de religione infensus  
212. oraculum engastrimythi & hydromantæ adit, & sinistra  
prolocutum spernit. 217. 218. Ejus oratio de negligentia Im-  
peratorum. 209. eruditio 149. præscit primam literam nomi-  
nis successoris. 172. ejus veneficia. 167. literæ ejus Bellerophontæ,  
Lapardæ datæ 180. seq. Theodosii Patriarchæ de eo  
judicium. 164. jam interficiendi querelæ. 224. vox *κύριε  
ἐλέησον*, & *ἵνα τί κάλαμον σωτηριεπικλάττει*; 225. sta-  
tua ejus, imagine Saturni 213. Epicureus & Chrysippeus,  
lascivia & amoribus perditus. 206. Constitutio in naufrago-  
rum spoliatores 209. Ejus jusjurandum Manueli Comneno da-  
tum 149. divinarum literarum peritus, & qui Pauli Epistolas  
subinde in ore haberet. 149. atque ex illis Epistolas suas orna-  
ret 226. Præfagia Imperium ei portendentia 163. & interi-  
tum 226. seq. Incestas fratris & sororis uterinæ nuptias à Con-  
cilio desiderat probari. 168.

Anglorum in terram sanctam expeditio. 267. *ὁ τῶν πελεκυφόρων κα-  
τάρχων Βυεττιανῶν εἰς νυῶ Φασιν Ἰγκλίης* 267.

Anna Comnena Cæsarissa 4. ejus eruditio & indignatio contra ma-  
ritum Nicephorum Bryennium, rapiendo Imperio non satis  
promptum 7. 8.

Antiocheni ludi Circenses in gratiam Manuelis Comneni 71.

Archilochi dictum *εἰς ἔντερον πόρνης πολλάκις μεταρρυσκεῖται τὰ χρόνια καὶ  
πάνω συλλέγοντα μακρῶ* 150.

Asanis dictum, famam ad rem ipsam & actiones cujusque velut ad Ly-  
dium lapidem exigendam 299.

Astrologia à Principibus fere omnibus suspicitur 63. seq. contemni-  
tur ab Andronico Comneno, Hydromantes præferente 218.  
Manuel Comnenus *τῶν ἀστρολεχόντων* dicta consulit. 64. & pro  
oraculis habet. 100. 110. ab illis decipitur 142. Astrologi de  
Alexionato consulti 110. vix vident quæ ante pedes sunt. 36.

Con-



Constantinus Astrologorum princeps λεπτεπίλεπτον scrupulum minutissimum forte negligens sibi non cavet, sed incautus interficitur. 247. seq.

Josephus Balsamon 39.

Theodorus Balsamon magnæ Antiochiæ Episc. peritissimus juris, ὑπὲρ οὗ τότε πάντας ὧν νομοτεβής, ab Isaacio Angelo spe Patriarchatus CPol. deluditur 259. seq.

Basilacius vates, Pythonis spiritu futura præfagiens, ad quem velut ad Amphiarai & Hammonis oraculum populus confluebat 287.

Nicephorus Basilaces Paulinas Epistolas CPoli interpretatus 137.

Basilus Bulgaroctonus 239.

Basilus Camaterus. vide Camaterus.

Basilus Rentacenus, qui Isaacium Comnenum in eloquentia & re militari erudit 237. 238.

Basilus τζιτζιλᾶκης, chartularius 34. 67. Basilus τζικύνδλα 82. Basilus τριψυχῶ 89. Basilus Chozas 270. Batatzes 279. 286. 314.

Bellerophontis statua, Pegaso insidentis 414.

Nicephorus Bryennius Annæ Comnenæ maritus eruditus & eloquens 4. 7. 8. Orestiadæ Macedoniæ civitate oriundus. 5.

Nec Cæsari semper favit fortuna 393.

Calchas vates 304. ex Homero.

Basilus Camaterus Patriarcha CPol. 169. 172. 222. 259. 312. ejus syngrapha, se omnia facturum probaturumque quæ Andronicus vellet. 169.

Gregorius Camaterus è scriba Logotheta 7. 73. 74. 75.

Joannes Camaterus, Dromi Logotheta 71. 74. seq. Caniclei præfectus, postea Bulgariæ Patriarcha 176. Patriarcha CPol. 332. 338. 381. seq. 407. ejus κατηχητήριοι λόγοι 332.

Canones prohibentes translationem Episcoporum 259. Patriarcham vel alium Clericum rebus sæcularibus se immiscere 164. 316.

Κατηχητικὸν πυκτίον in quo anathema adversus DEum Muhamedis 138. 141. illud ipsum respicitur quod Sylburgius in Saracenicis edidit.

Chasii ad nutum principum suorum quidlibet audentes & de rupe se præcipitantes 253. 341.

Chaldaica fornax, naphthâ incensa 200.



- Chalibures Mimus Isaaco Angelo gratus 282.
- CHristi ad Abgarum literæ 223. ὁ ἐν τῇ χαλκῇ νεώς. 175. Monasterium χειρῶν Φιλανθρωπῶν ab Imp. Alexio Comneno conditum, 6. sepulchrum 26. sepulchri lapis 144. imago per quam locutus cum Mauricio Imp. fertur 213. imagines CHristi & sanctorum tapetibus intextæ 13. imago cum cruce in forum allata ad conciendam plebem 153. festum Ascensionis 180. imagines terræ allisæ 193. crucifixi imago Monembasiensis 283.
- Chrysanthus Episcopus Thessalonicensis 318.
- Chrysostomi loca de sacra Evcharistia. 333. Chrysostomo comparatus Theodosius Patriarcha 163.
- Chumnus chartularius 204. Theodorus Chumnus 176. 270.
- Ex Cimbrorum devictorum ossibus sepem fecisse Marium, fabula 48.
- Joannes Cinnamus de dicto *Pater major me est* differens 213.
- Conradi Imp. Oratio ad milites in expeditione Hierosol. 64. seq.
- Constantini Magni corona 221. sepulchrum à furibus spoliatum 308. clavos Dominicæ Crucis unum freno equi, alterum galeæ infixit 284.
- Constantinus Mesopotamitanus in aula Isaaci & Alexii fratris Princeps 321. idem è Lectore Diaconus 316. & ArchiEpiscopus Thessalonicensis 317. læva templum, dextra palatium tenens, id. dejectus 318.
- Constantinus Stethatus, Astrologorum sub Isaacio Angelo probatissimus 247. 248.
- Constantinus Tornicius, Præfectus Urbis 339.
- Constantinopolitanæ plebis icon. 152.
- Cosmæ Attici, Patriarchæ CPol. vaticinium 63. ejus execrationi orbitatem suam Manuel Comnenus acceptam refert 55. crimini datum ei quod cum Nephone faceret 54.
- Crux pretiosissima ex lychnite gemma, 20. Crucis particulæ 284. cum crucibus, imaginibus & Evangeliiis obviam euntes hosti 367. 380. in summo periculo, signo se crucis munit Isaacius Angelus Imp. 289.
- Cyrillus ὁ μέγας ἐν Θεολογίᾳ 333. ejus locus de Evcharistia ibid.
- David ὁ Φιλαδός 70.
- Demetrii Martyris è sepulchro unguentum ebulliens, Thessalonicæ. 197.



197. Infra, Theodorus. fraus dæmoniacos se fingentium & de Demetrii ad Blachos migratione vaticinantium 238.  
 Demetrius Poliorcetes Lamiæ amore insaniens 223.  
 Diogenes Romanus, Imperator 20. 124.  
 S. Diomedis monasterium 172.  
 Dositheus Venetus, Vitaliani F. monachus Studita, & patriarcha Hierosol. 259. denique CPolitanus 260. utraqve sede excidit. ibid. falsus vates 259. 261.  
 Elias vir eruditus librum de tonitruum & terræmotuum significationibus consulens 137.  
 Engastrimythi 143. 217. 258.  
 Oraculum Delphicum Epicydidi redditum 124. seq.  
 Epimethei mos, ὃ τὸ μέλειν οὐκ ἔστι, τὸ δὲ μεταμέλειν. 105. Epime-  
 theus Prometheo stultior. 251.  
 Ephori monasterium 226.  
 Epistolæ sagittis alligatæ & cum illis transmissæ 89. 185.  
 Eruditio principibus utilis 4. ejus ratio habita in creando Impera-  
 tore 7.  
 In Evangelia juratum 31. 50. 335. 369. Evangeliorum Codices  
 gemmis ornati 284.  
 Eudocia, Alexii Angeli Comneni filia 343.  
 Evergetæ Monasterium 351.  
 Eumathius Philocales, præfectus Urbis CPol. 307.  
 Euphrosyne Alexii Angeli Comneni Imp. uxor, vetitis dedita divi-  
 nationibus 355.  
 Eustathius Dyrrhachii Episcopus 137.  
 Eustathii Thessalonicensis ArchiEpiscopi libera adversus Manuelem  
 Comnenum oratio 140. elogium 197. 198.  
 Eustratius Macedo 15. seq.  
 Euthymius novarum Patrarum Episcopus, de dicto *Pater major me est*  
 differens 212. seq.  
 Eutychii locus de Evcharistia 333.  
 Fœdus cum Saracenis, propinato invicem ex incisa utrinque pectoris  
 vena sanguine 262.  
 Frnaci tantum metuunt ne cœlum ruat. 378 Franci qui olim Fla-  
 minii 355.  
 Georgius Dishypatus, Lector in magna Ecclesia CPoli 201,  
 Geor-



Georgii Martyris festum 323.

Γυμνοὶ insulares οἱ τῶν σωέτων ὑπὲρ ψιλώτεροι.

Hagiochristophorites Stephanus, dictus Antichristophorites 189.  
ejus sententia in insidiatores Andronici 215. 216.

Hammonis & Amphiarai Oraculum 287.

Hamaxobii Scythæ 11.

Hannonis Carthaginienſis fastus & aves emissæ quæ illum DEum esse  
canerent 267.

Herostratus qui templum Dianæ Ephesiæ incendit 373.

Hierosolymorum Rex Amerigus 104. Hierosolymitani fratres (Φρέ-  
ριοι) 187. Templarii.

Hippocrates à Persarum Rege invitatus recusat mederi hostibus Græ-  
corum 372. ejus dictum, optimam corporis habitudinem esse  
periculosam 317.

Historiæ laus & utilitas 2. stylus simplex, perspicuus & amœnus eam  
debet 3.

Homerus 55. 102. 107. 175. 225. 232. 274. 304. 316. 322. 338. 414.  
in Odyssea 51. Jupiter Homericus 51. Irus alter Homeri-  
cus 165.

Jambi in Andronicum Comnenum 227.

Ibancus Ἰβανκός pro Johanne, Blanchorum lingua dicitur. 301.

Imaginum cultum æque rejiciunt Alemanni & Armenii 257. SS.  
Imagines securibus excisæ 355. ad terram allisæ 193. concul-  
catæ, cum SS. reliquiis in fœda loca abjectis 368. pro sellis  
& scabellis adhibitæ 383.

Imaginibus sacris exornati vici urbis, in ingressu Imperatoris. 21.  
Imagines Christi & sanctorum ex musivo opere 270.

Imperatoris literæ ἐρυθρουσήμαντοι, σφραγίδι τε χρυσεῖα καὶ σιλικῶ νή-  
ματι, ἔμπροσθεν κόγχης ἀναδεδευμένῳ αἵματι 34. 92. 115. 138.  
280. 341. 387.

Tempore impubertatis Alexii Comneni, Alexius Sebastocrator  
βασιλεύῳ colore subscripsit verbum ἐτηρήθησαν 150.

Joannis Comneni somnium divinatorium de Alexio filio 12. tri-  
umphus de Persarmeniis 13. morituri Oratio. 28. elogium  
31. a bello cum Christianis gerendo abhorret 26.

Joannes Ducas 63.

Joannis Theologi ædes, cognomento διπταεῖον 153.

Josua



Josua simulacrum Solem, stare jubentis 414.

B. Irenæ templum à Marciano Imp. conditum 134.

Isaaci Angeli breve Epistolium ad Μεγαλοπολίτας sive CPolitanos 221.  
cum fratre Alexio Comneno velut Castor & Pollux alternis ori-  
tur 290. vaticinium de Friderici Imp. interitu 262. Astro-  
logiæ fautor 342. 358. λόγια καὶ ὁμολογίαι 357. tanquam  
ex tripode 239. d. in Græco: præfagio de longitudine & felici-  
tate Imperii sui temere credit 268. 277. monetam adulterat.  
284. Medicos quod nihil quam purgationes præscribere sci-  
rent, perstringit 321.

Juratum per sepulchrum Christi, 106. 380. per Evangelia 31. 50.  
335. 369. per sacram Eucharistiam 175. per caput Imperato-  
ris 87. per senectutem suam jurat Andronicus 215.

Latini crudeles in victos 193. seq. Infra, Turcæ. λαβνική κόρυζα,  
fastus Latinus 26. Latinorum παρεκτροπή πίστεως 348.

Leo Styppiota (ὁ Στυπώης) Patriarcha CPol. 36.

Leo Monasteriota 239. ὄμα τῆς συγκλήτης dictus 201.

Leontius patriarcha Hierosol. 259.

Leontius monachus, Patriarcha CPol. 259.

Lopadii Episcopus ab Andronico excæcatus 186.

Lyrici versus 343. ab interprete additi ex Horatio.

Lysimachi (an Lysippi) Hercules 335.

ὁπὲ τὰ ἀνδρῶν & καλεσμένοις Μάκρων 154. 155. Wolf. ex Macronis,  
ubi Catechumeni instituuntur. τὰ ἱερὰ κατηχούμενα 294.

Maga in patriarchico confidens folio & in templo cantans saltans-  
que 368.

Magiæ artes 94. Magiæ insimulatus exurit 165.

Mahomedis doctrina damnata, anathema Deo Mahomedis non di-  
cendum 139. 141.

Mamalus scriba ab Andronico combustus 200.

Manganiæ μαγγάνων domus Martyri sacra 283.

Manuelis Comneni imperium prædictum 30. literæ binæ ad Cle-  
rum 34. ad Byzantinos 124. patientia in ferendis dictariis.  
121. somnio monitus 123. seq. decretum de sententia an

Kkk,

Chri-



- CHristus sit simul offerens & qui offertur 137. adversus Astrologos 143. de dicto Pater major est me 138. de Deo Mahomedis non execrando 139. seq. in agone habitum Monachi induit. 143. Vide & infra in Nicephorus Phocas.
- S. Mariæ Θεομήτορ @ imago à CPolitanis Imperatoribus in bello 11. 103. 364. & triumpho 13. circumducta. ædes Tamiathi 106.
- Imago Mariæ Hodegetriæ 243. templum παντανάσσης Θεομήτορ @ 281. Mariæ imagines singulari devotione coluit Isaacus Angelus 284. seq. 289.
- Marfyas ab Apolline excoriatus 115.
- Martinus Cardinalis 401.
- Martyres suos CHristus miraculis remuneratur 197. Quadraginta Martyrum templum 213. 226. 284.
- Mauropuli somnium 124.
- Menandri versus in Byzantium ebriositatem 251.
- Michaëlis Archangeli templum in portu 283. aliud Colossis 270. 115. 140. statua CPoli ante templum 154. 155.
- Michael Italicus, ArchiEpiscopus Philippopolitanus 42.
- Michael Ægineta, Patriarcha CPol. 36. 161. ejus prædictio & elogium 53. Patriarchatu ultro cessit & in Oxiam insulam rediit. ibid.
- Michael, Nicetæ Choniatae frater, ArchiEp. Atheniensis 390. 391.
- Michael Sycidites Astrologus & Magus 96. Monachus factus σύγγραμμα περὶ τῶν θείων μυστηρίων composuit 97.
- Michael Rhetor Thessalonicensis 137.
- Minervæ imago, ut Occidentalium faultrix, à plebe comminuta 359.
- Moguntinus Episcopus, Cancellarius Regis Germanorum 130. 244.
- Monachi barba & titulo tenus. 135. 324. in monachos assentatores inveciva 357. Monachi γυμνόποδες, χαμέναι, stelitæ. 240. eorum μέλαν ἄμφιον 94. τὸ κτ' ἡρῖον τριβώνιον. 273.
- Monii Martyris templum 379.
- Morotheodorus 255.
- Moses Ταυρόκρανον sive caput bubulum per ebrietatem conflatum comminuens 226.
- Musurium, Σελτανικὸν γράμμα, Sultani literæ quarum auctoritate milites conscribere licebat 269.



Nephon Monachus 54.

Nematareæ monasterium muliebre , τῆς Νηματαρείας 315.

Nicephorus. Vide supra , Basilaces & Bryennius.

Nicephorus χαλδῶφης 51. Nicephorus spado 204.

Nicephori Phocæ sanctio de Monachorum agris non multiplicandis,  
à Manuele Comneno renovata 135. patina porphyretica. 75.  
eum Joannes Zimisces sporta attractus noctu oppressit 85.

Nicetas Chonarum Episcopus , divinandi facultate præditus 141.  
à quo Nicetas scriptor Historiarum ex sacro baptisinate susceptus  
est. 142. Ejus de Alexio Comneno præsagium. ibid.

Nicetas Acominatus Choniates de se ipso 272. 273. quomodo capta  
urbe CPoli à Latinis, fuga sibi consuluerit 378. seq. & Selybriæ  
cum familia substiterit 381. 382. Senator CPolitanus cum urbs  
caperetur 414. Patriam suam χάνας memorat 256. 270. 410.  
πόλιν εὐδαίμονα καὶ μεγάλην, πάλαι τὰς Παλασὰς (leg. Κολασὰς) 115.  
Isaacii Angeli ὑπογραμματα 254. Philippopolitanæ regionis  
δέχη & ἀπογραφή ipsi commissa 257. ab Alexio Murzuflo sine  
causa ab officio Logothetæ secretorum remotus 363. seq. ami-  
cis suis magis amicam habere se ait veritatem 257. & populari-  
bus suis 362. horret scribere bella quibus non vincunt Græci  
628. ad Alpheum fluvium apostrophe 393. negat se velle vitu-  
perationem pro historia scribere 311. ejus præsagium 378. de  
Manuele Comneno 141. expostulatio quod bonis viris mala  
per malos fiant 74. quod Turcæ Christianorum occupent re-  
giones 76. quod Imperium traditum indignis 322. seq. quod  
CPolis à Latinis tot mala pertulit 369. Threnus in captam ur-  
bem 370 seq. Cognatum suum Levitam sive Diaconum Cho-  
niamem memorat 128. de fratre Michaële Choniata, Athe-  
narum ArchiEpiscopo 390. sq. ἦκων ἀπὸ πάσης σοφίας, καὶ παν-  
τοῖαν μάθησιν λογικὴν ὀπιων 391.

Nicetas Muntanus, Patriarcha CPol. 259.

Nicolaus ArchiEpiscopus Corinthius 410. alius Episcopus Nicænus.  
184.

Gregorii Nysseni verba de Ercharistia afferuntur 333. b. ὡς ἔδειν ἑτε-  
ρόν εἶναι ἢ ἐκείνο τὸ σῶμα &c. ex Catech. Orat. cap. 37. T. 2. p. 534.  
licet Nyssenus non nominatur.



- Oracula de fatis & successione Imperatorum 27. 28. 110. 143. 149. 218. 226. 227. 229. 272. 277. 279. ibelli qvi ea continerent exusti 200. Oracula vana 199. ambigua ad vitandum mendacii probum 218. Oraculum in perjuros, Epicydidi redditum 125.
- Ὁρφαίκα κρέματα 194.
- Osiris & Typhon fratres Ægypto noxii 294.
- Παντεπίπης Monasterium 157.
- Pantevgenus. infra in Soterichus. Alius pag. 289.
- Παντοκράτορ & μοιή, prope qvam sepultus Manuel Comnenus 143. 165.
- Papa pro qvolibet Sacerdote 232.
- Papa (de Episcopo Rom.) 130. 140. 306. 348.
- Monasterium in Papyciomonte 343.
- à Patriarcha petenda venia perjurii & perduellionis, pro dissolvendo anathemate 248.
- Πατρίνακων τελετή festum in memoriam victorum à Jo. Comneno Scytharum 11.
- Paulus Apostolus, πνευματορῆτωρ Ταρσεύς. Imago ejus exitio Andronici Imp. pendente lacrymavit 227.
- Periblepti monasterium 219.
- Phoenix Achillis præceptor 238.
- Poëtæ (Homerus) 199.
- Circumforaneus quidam cui Poëta nomen 248.
- Procopius Martyr 100.
- Proverbias : alter Achilles 136. Alcyonii dies 181. ancora sacra 336. aures in mentem perforatas habere 376. Bellerophontis instar desertos campos qvære 415. Cadmea victoria 50. ut cancer pinnam vellicat 244. Crocodili lacrymæ 184. 190. Empedoclea lis. 167. dum ferrum candet, ἕως ἐτι ὁ σίδηρος ἐν αἰμῇ. 79. Labyrinthus Creticus. 195. Endymionis more stertere 376. Fœnum in cornu gerit 376. leonem auribus tenere 12. Laconica flagella 365. Laconica canis 179. Ceadas carcer Laconicus 159. ἄδὲ σόμια. id. 122. ἡ λεοντὶς συνέχειν τῇ ἀλωπεκῇ 41. 184. Lupus sub pelle ovina delitescens 161. Mutis lacrymistegere dolorem 118. Μαλέαν ὀπικὰ μψας ὀπιλὰ θες τῶν οἰκαδε 50. mortuo in aurem insusurare 107. Mercurium Moly destituit. 224.



224. Sirenius cantus. ibid. Μυρμιδόνων μῦθος 230. Mustelam sebum prodidit 387. ἱππιάδα κτ' πήρασον, pegasi instar 248. ὦν φιλότερος 224. pistillo nudiores 49. 399. Protei instar 42. 159. 316. Sirenum cantus 135. Tantalifaxum, 169. Tantalea sitis 338. Tenedia securis 413. pecunias prodire vetat ut Danaën Acrisius 39. pecuniam νεῦρα τ' πραγμάτων δέξας τ' πάλαι πικατωνόμασε 42. fumum tributi dum fugiunt, præcipitant se in ignem servitutis 49. ἐξοστρακίζεσθαι. 54. ὅσαν ἀνασπᾶν ἢ τὴν Ἀθῶν ὀπικυλίνδειν 55. εἰρήνης ὁ πόλεμος πρύτανις sequester pacis bellum 60. ἀνὴρ ἐρμαῖκός ὁμῶς κτ' δρεῖκός 63. Φιλεῖ τὸ δρχόμενον ἐξομοῖσθαι τῷ ἀρχοντι 69. Ἡράκλειος σκύφος 75. θηρίκεια χρύσεα 79. chamæleontem perjurum ad veritatis candorem reducere 89. Omphalæ serviens Hercules 91. Persei præstigiæ 94. ναυτικὴ ἀπαυδυσία δραστηκώτερα πυρός 109. (confer Isidorum Pelus. II. Epist. 300.) κοιλὰς κλαυθμῶν κτ' σομίον ἄδδ 122. Phaëton paternum administrans currum 146. Ixion pro Junone nubem comprehendens 148. procul à Jove, procul à fulmine 148. monedulæ ad aquilam confluentes 149. Polypus petris adhærens 6. 151. ut equus cursor flagellis concitatus 158. leonem rugientem irritare & camelum ad solitum vomitum provocare 164. Θεοκάπηλοι 168. res sole clarior. ibid. Cyclopia cœna 171. aquilæ senium, corydali juvenia 175. τὴν νέυσαν εἰς ἄδδ κληρέμειος πλάσιγγα. 180. à providentia ex libro vitæ deletus. ibid. Phineus ab Harpyis spoliatus 182. Priapus 128. Tithono & Saturno annosior 2. 182. Cæneus ex muliere vir factus 183. victima Telchinum 200. insanus Cambyfes, crudelis Tarquinius aut Echetus & Phalaris, vel hospitum mactatores Tauros cynthæ 200. chimærae instar juncta inter se pugnancia 204. Bacchi instar τὰς θυάδας, σοβάδας, μαινάδας βαίχας ducentis. 206. Τιτανικὸν ἐμβρίμημα 207. ex viperæ carnibus panaceam venari 208. Æoli utres quibus ventos compescit 211. cymba Charontis. id. Jolaus hydram Herculi exurens 215. Sardonius risus 218. Cyclopi more carnem & sanguinem vorare calidum & adhuc stillantem 220. μέλιος σσηπός 221. senex σοροδαίμων 222. Centauri instar partem hominis habens 227. aspidi aures obturanti canere, Æthiopem lavare 15. clypeus plane Hectoris 16. λῆγροι μακροί 17. ὑπὸ πῦρι χερσὶ προσδέχεσθαι 18.



- Heliadum instar flere 25. lucernam in meridie accendere 29.  
 αἰπόσιοι καρυκευμάτων δρεῖκῶν ibid. τοῖς δόρασιν ὄρη μετεωρίσειν ἢ με-  
 ταθήσειν κομπάζοντες 231. τῇ χαρωνείαν οἰκήσεων ἀξιῶ 232. ἔχ-  
 ῶσπερ ἀπὸ ρινὸς ἀλλ' ἐκ τῶ ὠτων εἴλκε τὸν Ἀυτοκράτορα 261. Euripo  
 inconstantior 273. 288. phœnicis instar raro conspici 282. seq.  
 iudicio tanquam lapide Herculeo uti 287. si aqua fauces strangu-  
 lat, quid bibemus? 291. mare arare, terra navigare, montes in  
 medium mare transferre, Olympo Athon imponere 292. sq. ca-  
 pita pro scabellis supponere 293. flatus vehemens ex antro Co-  
 rycio erumpens 298. oculi auribus fide digniores 299. ubi in  
 latino citatur Comicus & sententia affertur quæ in Græco non  
 exstat. Fama ad lapidem Lydium, λίθον μάγνησαν, actiones  
 ipsas & experientiam exigenda 299. Ἄρεος τεύφοιμοι 307. Anto-  
 nios & Augustos somnians 309. non magis rem novit quam qui  
 in extrema Thule habitant 312. Ἀρτέμων ὁ πειφόρητος, ἢ Ἄρ-  
 γῶ ὁ πολυόμματος, ἢ ὁ ἐκατόνχειρ Βελάρεως 312. ut pyrolampi-  
 des ad solem evanescunt, id. πάντα κάλων κινεῖν 316. tanquam  
 à loto aut cantu Sirenum avulsus 321. συγκαθέδων τῷ Φασκο-  
 λίῳ, ἢ πρίθων τὸ κύμινον, ἢ πάντα πῖθεις ἔχρηματίζεσθαι δεύπερα 338.  
 Horrus Alcinoi 338, ἐκ τραγικῆς εἰς κωμικὸν id. οἱ τοῖς βυλομένοις  
 καὶ τῇ ἐσχάτων ἐπενδυτῶν ὑπεξίστανται 414. καὶ τὰς παρτὰς Γί-  
 γαντας 344. κύμα ἐπὶ κύμα 348. ἀλιεύς πληγείς κομίζεται νῆν.  
 349. Sybaritica mensa 282. CPolis nihil aliud quam Sybaris  
 luxu celebris 349. duces cervis timidiores 349. pro ὡς κρη-  
 δέλαφοι legerem ὥσπερ οἱ ἔλαφοι. Dictum antiqui cujusdam τὸ  
 τῆς συνευνάσεως φίλτρον βλάψει μᾶλλον ἢ ὠφελήσει, 353. dipladis  
 morsus 357. ἐς τὰς μετὰ ῥήσας αἰῶνας ita leg. pag. 363. pro με-  
 πίων. Ἀντιχρίστὰς πρὸς δρόμοι 368. verba non ex labiis sed ex pe-  
 ctore promanantia 380. πᾶ βῶ καὶ κινήσω τὰν γαῖαν δόρατι. 386.  
 παλίμβολος ὑπὲρ ὄσρακον καὶ κύβον 386. Γραικῶν ἀπατηλόπερος  
 id. πεπλευτὰ τὰ ἀνθρώπινα, καὶ νίκη ἐπαμείβεται ἀνδρας 393.  
 Pythiæ thermæ 341.  
 S. Romani porta 406.  
 Rossi, Scythæ Hyperborei 84. τὸ χριστιανικώτατον γένος 337.  
 Salomo Θεοδόφωτος 136. Ejus libri de adjurandis Dæmonibus 95. 261.  
 Salomon & Sybaritica mensa, pro sumtuosissima 282.  
 Salomon Episcopus Laodicens, ἐκτόμιας sive spado 81.



Saracenorum συναγωγῶν 339. Metatum, (μιτάτον) CPoli directum 356.

Sardanapali Epitaphium 206.

Sclerus Sethus, Astrologus & Magus 96. 97. 218.

Scythæ captivos dæmonibus suis immolabant 327.

Servii, Triballi 11.

Sibylla simul ac è materno utero prodiit, de fati universitatis rerum philosophata esse fertur 281.

Pseudo Monachus Sicidites, Evcharistiam non confessionem resurrectionis, sed sacrificium duntaxat esse docens & proinde corruptibile 332. 333.

Solonis versus ad evertendam Pisistrati Tyrannidem hortantes 375. 376.

Templum Sophiæ CPoli, 157. Θεῶν Σοφίας 13. in illo mos Imperatores inaugurari 294. ὁ μέγας νεὺς ὅς ἀπὸ τῆς θείας καὶ ἀρρήτης Σοφίας ἀνόμασαι. 115. τὸ δὲ λόγος μέγιστον τίμειν 163. 221. 381.

Soterichus Pantevgenus, Theopolitanus (h. e. magnæ Antiochiæ) Episcopus ὑποψήφιος (h. e. suffragiis electus, licet Episcopatum adire non potuit, ut è Cinnamo supra p. 400. notavi) 137.

Leo Styppiota Patriarcha CPol. 36.

Theodorus Styppiota 38. 39. (ubi τῷ μὲν λόγῳ τὰ πρῶτα non verendum *facundiâ princeps* sed *auctoritate.*) 73. 74. 75.

Symbolum fidei ab Imperatoribus inaugurandis rubro colore scriptum 294.

Leo Synesius Prusæensis 185. 186.

Themistocles præ Miltiadis trophæis dormire nescius 51.

Theodorus Castamonita, λόγων σοφωτέρων μέτοχος 280.

Theodorus Dadibrenus 212. & 176. ubi excusum Badibrenus.

Theodorus Irenicus, χαρίεις τὸ ἦθος, μάλα τε τὰς λόγους ἀποτορνεύειν εἰδώς καὶ ἀπομηκύνειν εἰς περὶ ὁδοῦς ῥητορικῶς 318.

Theodorus Capellanus 59.

Theodori Mancaphæ Imperium affectantis moneta argentea 255.

Theodori martyris miraculis clari imago 51. memoria ejus septimo die primi jejuniorum 151. δὲ μυροβλύτης νεὺς Theffalonica. 193. ubi Wolfius habet Theodorum, debebat ponere Demetrium ex pag. 197.

Theodorus Mazuca, scriba apud Man. Comnenum graciosus 140.

Theo-



Theodorus Pantechnus præfectus Urbis CPol, domesticus secretarius & prætor. 135.

Theodosius Patriarcha CPol. 139. 140. 142. 149. 157. 163. 170. patre Armenionatus 164. in Terebintum Insulam secedit 168.

Singularia scripta de capta A. C. 1185. Thessalonica 197. Confer qvæ in Allatii *συμμίκτοις* & scriptoribus post Theophanem.

Timotheo dormienti fortuna urbes in unum rete contractas in sinum tradens 277.

Timothei musici modulis Alexander in furorem conjectus 313.

Θωμάτης δέμῳ 154. 164.

Thomas Patriarcha CPol. Venetiis missus 401.

Thomas veneficus 84.

Titus Imperator templo Hierosolymitano libenter volens parcere 157.

Τὸ ἔργον (Euripides) ἡ γλῶσσ' ὁμώμοχ' ἡ δὲ Φρὴν ἀνώμοτῳ 90.

Turcis crudeliores Latini 370. Turcæ Φιλανθρωπευόμενοι πρὸς τὸ χριστιανισμόν 256.

Veneti, cives Romani 112. male ab Alexio Angelo Comneno habiti & Pisanis postpositi, eum vicissim per Henricum Dandalum ulciscuntur 347.

Xerxis navarchus eadem die coronatus & securi percussus 167.

Georgius Xiphilinus τῶν ἐκτερόφων ἔβημάτος τις 160. Wolf. *quidam ex ordine sacerdotum*.

Georgius Xiphilinus per VII. annos Patriarcha CPol. 316. 318. 332.

Ζιντζίφίτης, alter Therites 202.

X. GEORGIUS ACROPOLITA ( proprium hoc familiaræ a ) non Patriæ nomen ) pater fuit *Constantini Acropolitæ*, b ) qui parentis exemplo magnus Logotheta \* in aula CPolitana

a ) Vide Allatium de Georgiis pag. 355. & Hanckium de Byz. rerum scriptoribus lib. 1. cap. 33.

b ) Pachymeres in Mich. Palæologo VI. 26. confer Papebrochium T. 7. Act. Sanct. Maji pag. 68.

\* Constantinum Acropolitam perinde ut patrem Georgium Codices MSS. magnum Logothetum vocant, & ex illis Allatius, Lambecius, Caveus &c. Sed & Pachymeri



tana sed Mich. Palæologi gratia obrepudiatam Jo. Becci Patriarchæ cum Latinis concordiam excidit, scriptis adversus Latinos, c) aliisq; monumentis quibus Sanctorum memoriam d) celebravit, *novig, Metaphraste* e) nomen meruit, clarus. Quando autem à Volaterrano & Jo. Cuspiniano Acropolita allegatur, Pater Georgi<sup>9</sup> intelligitur, quem Labbeus in protreptico ad Hist. Byz. p. 49. recte monuit illum ipsum esse *Prætorem Græciæ*, Chronici à Theodoro Lascari exorsi & in recepta à Mich. Palæologo CPoli desinentis auctorem, quem testem subinde citat Jo. Leunclavius in pandectis Historiæ Turcicæ: nam & Acropolitam Ephræmus in Chronico metrico f) refert prætoriam dignitate decoratum fuisse à Theodoro Lascari Imperatore, antequam rebus omnibus ab eo Orientem repetente præponeretur: Πλὴν διαθείς εἰ τὰ κτ' τῷ ἐσπέρῳ ἀναξ μὲν στρατιᾶς ἐκτρέχει πρὸς τῷ ἑω, λιπὼν στρατηγὸς &c.

Πρὸ τοῖςδε Γεώργιον Ἀκροπολίτῳ  
Ἀρχοντᾷ πάντων καὶ πρόεδρον δεικ-  
νύει,  
Πρόθεν τίμήσας τῇ Πραίτωρος ἀξίᾳ.

*His Acropolitæ præficit Georgium,  
Cunctisque summum principem dat,  
quem prius  
Prætoris ipse ad dignitatē evexerat.*

Cum A. C. 1241. g) obiret Irene Theodori Lascaris filia, uxor Joannis Ducæ Vatatzæ Imperatoris, Georgius fuisse se ait annorum XXI. h) natus ergo est A. 1220. ex illustri genere & Imperatorem ipsum cognatione \* attingens. Ex Patria urbe CPoli quam

Libri sti Pars Altera.

LII

Lati-

meri VII. 8. memoratur flammis traditum σύγγραμμα τῷ παλαιῷ μεγάλῳ Λογοθέτῃ τῷ Ἀκροπολίτῃ, *Senioris magni Logothetæ*, ad distinctionem nempe junioris magni Logothetæ Constantini Acropolitæ filii, de quo verba Pachymeræ perperam accipit Allatius de Consensu p. 780. quæ ipse rectius de patre intellexit lib. de Georgiis p. 358

- ) Vide Allatium de consensu utriusque Ecclesiæ II. 15. n. 14. pag. 779. 780. ubi duos ejus de processione Spiritus S. tractatus commemorat, unum cujus principium est: ἄνδρες Ῥωμαῖοι, alterum ἐμνήσθην καὶ ἄλλας λόγους τῶν ἀντιλεγόντων ἡμῖν.
- d) Ex Orationibus Constantini Acropolitæ in sanctos quas MSS. memorant Allatius de Simeonum scriptis & præstantissimus Caveus parte altera Hist. literariæ scriptorum Eccles. ad A. C. 1270. illa in *Martyrem Theodosiam* Græce ex MS. Vaticano cum Dan. Cardoni S. I. versione exstat in Actis Sanctorum T. 7. Maji p. 69-86. & altera in S. *Johannem Damascenum*, itidem è MS. Vaticano Græce cum versione Jo. Francisci de Rubeis, Jcti Romani, T. 2. Maji pag. 731-760.
- e) Allatius de Simeonum scriptis pag. 109.
- f) Verba ejus edidit Allatius de Psellis §. 79. adde Acropolitam ipsum c. 66. sq. Hist.
- g) Cangius famil. Byz. pag. 223.
- h) Acropolita cap. 39. Historiæ. \* id. c. 97. & 32. ubi γένος ejus περιφανές.



Latini tum obtinebant, missus deinde XVI. i) annorum adolescens & literarum rudimenta edoctus Nicæam, ubi aulam habebat eo tempore Græcorumque Imperium moderabatur jam dictus Ducas, qui Georgium Rhetoricis, Logicis & Mathematicis disciplinis ab anno ætatis XVII. k) per septennium ab Theodoro Exapterygo & Nicephoro Blemmida imbuendum dedit. Inde in aulam iterum adscriptum & ab eodem Duca charum habitum nec minus ab illo filioque Theodoro (cujus tamen gravem indignationem l) aliquando incucurrit, non diu post reconciliatus) variis auctum honoribus, Legationibus cum laude functum & ad magni Logothetæ dignitatem eventum constat, quæ copiosius ab Allatio, Hanckio & Caveo exposita legi possunt. Nec tamen omittendum, quod A.C. 1274. à Michaële Palæologo missus ad Concilium Lugdunense, m) Imperatoris nomine schisma ejuravit, & in Latinorum dogmatibus nihil reprehendendum videri est confessus, multis Græcis & filio ipso Georgii Constantino Acropolita ægerrime hoc ferentibus. Deniq; A. 1282. eodem anno, quo non diu post XI. Dec. vivis exemptus Michaël Palæologus est, obiit quoque Georgius, peractata legatione n) ad Joannem Bulgarorum principem, anno ætatis LXII. successoremq; o) in magni Logothetæ munere nactus est Theodorum Muzalonem.

Exstat sub hujus Georgii nomine, quem Gregorius Cyprius p) Aristotelem & Platonem ætatis suæ appellare non dubitat, Historia

i) idem cap 29. ubi omnino legendum non *ένδεκαέτης* ut vult Allatius, sed *έκκαδεκαέτης*, ut recte conjicit Hanckius pag. 542. cujus sententiam firmat quod se jam *έγκυκλίσ παιδείσεως άπηλαγμένον*, & mox postquam ad Joannem Ducam venit & ab eo erudiendus Magistris traditus est, XVII. annos natum Acropolita scribit k) Acropolita cap. 32. l) id. cap. 63.

m) vide Acta Concilii Lugd. sub Gregorio X. Tomo 3. edit. Colon. 1618. part. 2. pag. 741. (T. XI. edit. Labbei p. 937.) Hanckium p. 560. seq. Odoricum Raynaldum ad A. C. 1274. n. 18. Bzovium n. 2. ubi male Gregorius Acropolita vocatur pro Georgio.

n) Pachymeres in Mich. Palæolog. lib. 6. cap. 34. seq.

o) id. in Andronico Palæologo, libro & capite primo.

p) Gregorius Cyprius Patriarcha CPol in Georgii Logothetæ encomio: *λόγων δέ σπέρματα καὶ σπινθήρας ὡς εἶπεν μαθημάτων ἣν ὁρᾶν σωζόμενα ἔδαμν ὅτι μὴ παρὰ τῷ Λογοθέτῃ, & μέγα δ' εἶπεν καὶ κατ' ἡμᾶς Ἀριστοτέλει εἶτε καὶ Πλάτῳ, ἥ ὅπως ποτὲ τέτοις παραπλησίως τὸν ἄνδρα βέλοισι τις καλεῖν, ἥ ἵνα διέλῳ σκφέσερον, ὃν Ἀριστοτέλη νομίζειν χρεῶν ἔδεν ἐκείνῃ ἀπολειπόμενον, ὅταν τι δὲ τῆς λογικῆς ἐπιζημῆς ἢ τῆς τῶν φυσικῶν ἀποφύνασθαι Πλάτωνα δὲ θεολογεῖται καὶ κατὰ Μᾶσαν φεγγόμενον Ἀττικὴν.*



ria Byzantina hoc titulo : *ἡστορικὸν ὡς ἐν συνόψει τῶν ἐν ὑστέροις*,  
*Epitome Chronica sive Historia Compendiarii de rebus proxime etatis*, sive  
narratio succincta de iis quæ (rebus per varios principatus divisis,  
vide cap. 37.) acciderunt à capta A. C. 1204. à Latinis CPoli, usque ad  
eandem A. 1260. à Michaële Palaeologo iterum recuperatam & Latino nomini  
ereptam. Hanc Galatæ sive Peræ in Bibliotheca Georgii Cantacuzeni  
repertam descripsit Theodosius Zygomala Nauplius, cujus Apogra-  
phum Georgius Doula CPoli secum in Belgium attulit, eoq; defuncto  
frater Theodorus Doula vulgavit cum versione sua latina notisque, Lugd.  
Bat. ex officina Godfridi Basson, 1614. 8. recusam minus etiam  
emendate & sine notis Aureliæ & Colonia Allobrogum sive Genevæ  
1615. f. cum Nicephoro Gregora & Laonico Chalcocondyla. Qvam-  
vis vero in locis obscuris Meursium se & Sriverium subinde consu-  
luisse Doula profitetur, tamen non ita feliciter in illa editione versa-  
tus est, ut non gratulandam Acropolitæ sit, quod Leo Allatius Codicem  
Vaticanum ejusdem opusculi MS. Græcum sub titulo *πίνημα ἡστορικὸν*  
*ἡμιτελές* nactus, illud emendavit & divisum in capita, novâq; versione  
donatum in lucem iterum edidit Paris. 1651. f. Doula notis ad calcem  
subjunctis. Observaverat autem jampridem Allatius in libro de Psellis  
q) hoc non esse ipsam Acropolitæ Historiam, sed tantum Compen-  
dium ejus, nec ab auctore ipso \* sed ab alio quodam, resectis quæ illi  
parum necessaria visa fuere concinnatum. Ipsum porro Acropolitæ  
opus ejusdem plane argumenti sed pulchrius diffusiusqve, inter Co-  
dices MStos Chii r) invenit ac descriptum Romam advexit, ejus-  
que ope non modo breviarii mutila hiulcaqve & male ab exscriptori-  
bus tractata correxit ad mentem Auctoris, sed etiam Historiam in-  
tegram latina sua versione & notis Historicis illustratam Græce & La-  
tine typis Regiis edidit, compendioqve in Parisiensi quam dixi  
editione præmisit. Titulus est : *Ἡ παρῶσα ἡστορικὴ συγγραφή τῆς με-*  
*γάλῃς Λογοθέτῃς & Ἀκροπολίτῃς ἐστίν, ὅς ἐκτίσσε καὶ τὸ μοναστήριον τῆς ἁγίας &*  
*Χρυσῆς Ἀναστάσεως. Περιέχει ὃ τὸ μὲν πρῶτον ἀλώσειν τῆς Κωνσταντινουπόλεως*  
*ἔχει τῆς Βασιλείας Μιχαὴλ & Παλαολόγῃς.* Acropolitam libenter se-  
quuntur recentiores scriptores, etiam Nicephorus Gregoras, ut in  
notis pag. 227. & 239. idem Allatius observat, qui tamen pag. 249.

LII 2

non

q) pag. 63. editionis à me curatæ, ubi in imo paginæ typographus pro Paris. 1651.  
fol. per errorem posuit 1615.

\* Acropolitæ ipsi tamen tribuit Allatius p. 368. de Georgiis.

r) Allatius de Georgiis p. 356.



non diffitetur pleraque exactius à Gregora tradi. Acropolitæ historia (an compendium ejus, non dixerim) MS. in Bibl. Ambrosiana Mediolanensi, & in Bibl. Regis Christianissimi num. 734.

In diatriba de Georgiis quæ Georgio Acropolitæ subjuncta est, hæc præterea ejus scripta ab Allatio commemorantur p. 357. *Forma de fide. De virtute & anima*, Anno Mundi 6771. (Christi 1263.) MS. in Bibl. Antonii Augustini Cod. 174.

Ἑρμηνεία τῶν Θεολογικῶν ῥητῶν, *In Theologi Nazianzeni sententias* τῆς τε· ἑστὶ γὰρ τὸ ἐν εἰσιτάλῳ πρὸς ἑαυτὸ, πολλὰ γίνεσθαι, *potest unum si à seipso discedat, multa fieri, καὶ τὴν*, μοιᾶς ἀπ' ἀρχῆς εἰς ἀνάστασιν κινήσασθαι μέχρι τριάδος ἐστὶ. *Unitas à principio in binarium mota, in ternario consedit.* Incipit: Πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι τῶν Φίλων, ὡς θειοτάτη καὶ σεβασμιωτάτη κεφαλὴ, εἰς λόγους ἐλθεῖν ἡμᾶς κατηνάγκασαν. MS. in Bibl. Palatina.

*Precationes XIII.* quas Michaëli Palæologo urbem CPolin intranti se composuisse narrat cap. 87. *Historiæ, & Oratio de recepta CPoli*, cujus argumentum cap. 89. refert, interciderunt.

## INDEX Episcoporum & aliorum quorundam in Acropolita memoratorum.

*numeris capita, non pagina designantur.*

**A** Cropolita de se cap. 27. 29. 32. 39. τὸ γένος ὡς ἐφανέρωσεν genus ejus illustre 32. Imperatori junctus affinitate 79. Imperatoris Joannis Vatatzæ nomine Epistolas scripsit & Imperatorium sigillum impressit 44. 49. Judex de Mich. Comneno 50. in Theodori junioris, quem in Logica disciplina instituerat, indignationem incidit 63. ei reconciliatur. ibid. Prætor Occidentis constitutus 66. 67. 68. 70. à Michaële perduelli captus 72. 79. 83. legatus ad Constantium Bulgarorum Principem 84. Michaëli Comneno solennium precum XIII. formulas componit post captam CPolin 87. Orationis de recepta CPoli argumentum 89. Duces exercituum nec omnino laudandos judicat nec vituperandos, sed omnia DEi nutu fieri 44. 46.

Andronicus Comnenus Michaëlis Imp. filius 89.

Andronicus Muzalo, magnus Domesticus 63.

Andro.



Andronicus Sardenſis Episcopus 84.

Arsenius è Monacho una hebdomade Diaconus , Sacerdos & Patriarcha 53. Theodorum juniorem id. & Mich.Comnenum coronat 77. depositus 84. Nicephoro extincto iterum restitutus id. sed CPoli recepta absens 88.

Aurea bulla à Joanne Duca Imp. Melenicenisibus data 44. alia firmandis Theſſalonicenſium privilegiis 45.

Balduini Imp. interfecti caput Johanni Bulgarorum Regi pro poculo 13. regia insignia CPoli capta 86.

Constantinus Cabasilas , Achridis Bulgariae Archiepiſcopus 80.

Joannes Camaterus Patriarcha CPol. cap. 6.

Chryſopus , equi nomen 61.

Δυσνέσαι & κτ' ὅν κωμικὸν (Aristoph.) εἰ καὶ μὴ κλεπίσαι & 45.

Constantinus Meſopotamita , Metropolita Theſſalonicenſis 21.

Cosmidii Monasterium prope Blachernas 88.

Crux Imperatoria à Bulgaris capta 11.

Κύριε ἐλέησον centies repetitum 88.

Demetrius Bulgariae ArchiEpiscopus 21. αὐτονόμῳ. id.

Per Duellum & ferrum candens purgatio 50. Διὰ θανάτου ἔλεγχῳ per mortis intentatae praesentem metum qvæſtio. id.

Ἐγκύκλιος παιδείσις 29. μαθημάτων καὶ ὑψηλοτέρα τῶν λόγων παιδείσις 32.

Festum transfigurationis Christi 63.

Georgius Clida , Cyzici Metropolita 88.

Germanus Patriarcha 33. 42.

Gradibus ab Ecclesia prohibitis connubia Imperatoribus permittuntur 50.

Γράμματα ἐρωτικά. 68.

Hyacinthi Monasterium 10. 18. 42.

Imperatoriae literæ rubro consignatae 26. 38. Imperator scuto infidens proclamatur 53. 77.

Joannes Hierosolymorum Rex 27. hunc octoginta annos natum & mole corporis viribusque insignem vidit & miratus est Acropolis ibid.

Joannicius Episcopus Philadelphiensis 84.



- Joannes Macrotes quo ad Epistolas magni momenti scribendas usus  
 Joannes Vatatzes Imp. 49. Judex de Mich. Comneno 50.  
 Josephus Mesopotamita Grammaticus 49.  
 Irene Imperatoris soror, in Monastico habitu Eulogia 86.  
 Jurisjurandi formula *μὰ τῆς λόγης* 63.  
 Manuel Lascaris inter Monachos Maximi nomen adscivit 59. Pro-  
 tosebastus 60.  
 Manuel Thessalonicensis Episc. 84.  
 Manuel Patriarcha 18. Maximi successor 19. vere vir Philo-  
 sophus. id. pietate insignis, licet literas parum doctus & uxori  
 junctus 51. mortuus paullo ante Imperatorem Joannem Va-  
 ratzem 53.  
 Methodius Monasterii Hyacinthi Abbas, Patriarcha per tres menses  
 CPol. 42.  
 Mariæ Hodogetriæ imago 88.  
 Michaëlis Archangeli templum 22. 85.  
 Michaël Auctorianus Patriarcha 19. *λόγιος τυγχάνων, καὶ πάσης  
 χειρὸς ἐμπειρῶν τῆς τε ἡμετέρας καὶ τῆς ὑποτασσούσης* 6.  
 Michaël Comnenus Palæolog<sup>9</sup> purgationem per ferrum candens pru-  
 denter declinat 50. ejus Epistola 64. scripto tomo à Patriarcha  
 & aliis Episcopis ad Imperium suscipiendum invitatur 76. CPoli  
 receptâ Patriarcham in thronum restituit 89.  
 Morotheodorus 7.  
 Jo. Muzalo, è Mystico Monachus 40.  
 Georgius Muzalo 75. Andronicus Muzalo, 63.  
 Mytilenensis ArchiEpiscopus 74.  
 Nazaræi pro Monachis 42.  
 Nicephorus Alyates, Grammaticus 49. præfectus Caniclei 75. 79.  
 Nicephorus Blemmides Philosophus excellentissimus, in Logicis  
 Acropolitæ Præceptor 32. Præceptor etiam Theodori junioris  
 Imp. Patriarchatum CPol. respuit 53. Ephesi versatus 87.  
 Nicephorus ex Metropolitâ Ephesino Patriarcha 84. non per an-  
 num integrum. id.  
 Nicephorus Tarchoniata, magnus Domesticus 36. 40.  
 Nicolaus Medicus bonus, Philosophiæ rudis 39. dignitate Actua-  
 rius sive Medicus Imperatoris. id.



Palmarum die , triumphantis more urbem ingredi solitus Imperator 52.

Papa 2. 14. 17.

Patriarchæ ab Imperatoribus libenter adsciscuntur, qvi desideriis eorum non refragentur 42. nec nimis sapiant 53.

Pelagius legatus sive Nuncius Pontificis Rom. 17.

Jo. Petraliphas magnus Chartularius sive Cancellarius 37. 40.

Phidias statuarius 50.

Phocas Metropolita Philadelphienſis 50.

Poëta (Homerus) 55. 63. 69.

Praxiteles statuarius 50.

Proverbia : Ὡπὶ ζυγῶς in acie novacula 9. 65. ἐν στενῶι res in angustiiis constituta 58. ἐπὶ κίβητι, securæ. id. σπρεβλὸν ξύλον, ἔποτ' ὀργὸν, καὶ ὁ Αἰθιωψὶς οὐκ οἶδεν λευκαίνεισθαι 49. σκηνὴ ἔσθ' ἀράματα εἰς τραγωδίαν μεμορφωμένη. 63. ἔκων ἄκων 84. Φρόνημα καὶ εἰδὼς τυραννίδος ἄξιον, ὃ φησὶ τις τῶν παλαιῶν 65. Φυζακινῆς ἐλάφου κραδίω ἔχων 69. Διὰ μικρὸν τι κέρδος τὸ Φιλίας ἀπορρίπτων καὶ καταπατῶν κύπελλον 70. πᾶσαν μηχανὴν καὶ πάντα κάλων κινεῖν 81. τὸν πῶρ ψυχῆς τρέχειν 81.

Σωσάνδρων Monasterium 74. 75.

Studii Monasterium 88.

Theodorus junior Imp. αἰτὸς ταχύς à militibus appellatus 58. Morti vicinus in pœnitentiæ fidem Monachi induit habitum 74.

Theodorus Exapterygus Acropolitæ præceptor , in Mathematicis non admodum præstans , in Rhetoricis egregius 32.

Theodorus Irenicus , cognomine Copas , Patriarcha 19.

Ad Theodorum Contostephanum instructio Imp. Joannis Vatatzæ scripto tradita, qvomodo aciem adversus Latinos componere, quando & ubi configere deberet 48.

Trinobi Episcopus αὐτονομίας jus & Patriarchæ nomen sibi vindicat. 33.

Tzyrithon , magnus chartularius 45.

Xerus , Metropolita Naupacti 49.



Acropolitæ ab Allatio subjicitur pag. 149 - 186. **ΙΩΗΛΟΥ**, **JOELIS** *Chronographia Compendiaria*, res brevissime perstringens & successiones Principum ab Orbe Condito usque ad captam à Latinis Anno 1204. CPolin, circa quod tempus vixisse auctor ipse videtur, certe non diu post scripsisse. Post hanc Chronographiam sequitur in eodem volumine pag. 187 - 199. **ΙΩΗΑΝΝΙΣ ΚΑΝΑΝΙ** Ἰωάννης ὁ Κανανὲ διήγησις περὶ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει γενομένου πολέμου καὶ τοῦ ἐτὸς 541, ὅτε ὁ Ἀμυράτ Πέις παρέπεσε ταύτῃ μετὰ δυνάμεως βαρείας, καὶ παρολίγον ταύτῃ ἐκράτει, εἰ μὴ ἡ ὑπὲρ αὐτοῦ μήτηρ ὁ Κυρίε ταύτῃ ἐφύλαξε. *Narratio de bello CPolitano anni ab Orbe condito 6930. Christi 1422. cum Amurat-Beis sive Amurates secundus Turcarum Imperator, cum fortissimorum militum exercitu in eam irruperit, quam ὁ expugnasset utiqz, nisi immaculatissima DEi Mater conservasset.* Ait autem Cananus urbem conservatam esse mira S. Mariæ ope, quæ violaceis amicta vestibus & super propugnacula deambulans hostibus terrorem ac summam trepidationem incusserit. ἐπειδὴ οἱ ἐχθροὶ καὶ πολέμιοι ἡμῶν δέδωκαν μαρτυρίαν τοιαύτῃ, πάντῃ ἐστὶν ἀληθές τε καὶ θαῦμα τῆς παναγίας. Ἐλεγεν γὰρ ὁ Μηρσαίτης ὁ Πατριάρχης τῶν Τέρκων, ὅτι ἡ πόλις ἐπρόκειτο παρ' ἡμῶν αἰχμαλωτιοθῆναι, ὡς οἱ σοφοὶ τῆς Περσίας εἰς τὸν καιρὸν ὁ Μωάμεθ ἐψηφοφόρησεν περὶ τούτου, καὶ εὗρον ὅτι εἰς τὸ ἐτὸς καὶ τὸν μῆνα καὶ τὴν ἡμέραν (XXIV. Augusti) ταύτης τῆς ὥρας ἡ πόλις παρ' ἡμῶν πείκεται κρατηθῆναι, καὶ ἔμελλε τούτο γενέσθαι καὶ τὴν δυνάμιν τῶν Ἀσέρων, καὶ τὴν τέχνην τῶν Ἀσρονόμων, ἀλλ' ἡ γυναῖκα ἐκείνη ἡ ὀξέα Φορῶσα καὶ πεπατημένη ὁ κάστρος καὶ τῶν πολεμικῶν ἐπάνω ἀφόβως ὁ πόλεμος τὴν ὥραν ἐκείνη ἀντίπραξε τὰς δυνάμεις τῶν Ἀσέρων, καὶ τὴν τέχνην τῶν Ἀσρολόγων. πολλὴν δὲ ἀπὸ γῆς, ἔδωκε ἐξ ἀνθρώπων τὴν δυνάμιν εἶχεν, ἀλλ' ἐξ ἑαυτῆς καὶ ἀσφαλῆς δυνάμεως. Ὁμοίως καὶ τὰ στρατεύματα πάντα τῶν Τέρκων ἐσυνεμαρτύρουν ἐνόρκως τὸν Μηρσαίτην ἐκεῖνον, καὶ ἐδιηγούντο περὶ πάντας, ὅτι ὁ πόλεμος τὴν ὥραν, ὅταν μὲν θάλασσα καὶ ὁρμῆς ἀκρατήτης ἐφύλασσαν εἰς τὰ τείχη ὁ κάστρος, ἵνα ἀναβῶσιν ἐπάνω, καὶ διώξωσι τὰς Ῥωμάους, καὶ τὴν πόλιν αἰχμαλωτίσθαι, τότε εἶδον γυναῖκα ὀξέα Ῥῶμα καὶ Φορῶσαν, καὶ πεπατημένην ἐπάνω τῶν πολεμικῶν ὁ ἔξω κάστρος. καὶ ταύτῃ ἰδόντες, σκότῃ καὶ ζάλῃ, καὶ τρόμῳ καὶ φόβῳ ἀφῆλθον εἰς τὰς ψυχὰς εἰσῆλθε τῶν πάντων, καὶ πρὸς φυγὴν ἐβλεψαν, καὶ εἰς πόλεμον ἔδωκε ὅλως καὶ ἀπὸ δυνάμεως τε καὶ τέχνης. Τῆς γυναικὸς γὰρ ἐκείνης ἔλαβον τὴν δειλίαν, καὶ ἠλευθερώθη ἡ πόλις. *Cum vero hostes*

atque



atque adversarii nostri hoc, testimonio suo constabiliverint, multo verissimum est hoc sanctissimæ Virginis miraculum. Namque Mersaita sive Patriarcha \* Turcarum affirmabat, propositam tunc illis fuisse Civitatem ad prædam, quemadmodum Viri docti Persæ ætate Mahometi calculaverant, invenerantque hoc anno, mense, die, dieique hora urbem à nobis debellandam esse; & futurum id erat omnino astrorum vi, & astronomorum artificio; sed mulierem illam violaceis vestibus amictam, per castrum obambulantem, & super propugnacula intrepide, dum pugna inibat, vim astrorum obtudisse, & Astrologorum artificia: quamvis illa non à terra neque ex hominibus, sed è cælo & invisibili potestate vim obtinebat. Similiter exercitus universi Turcarum jurejurando Mersaita dictum confirmabant, & omnibus narrabant, pugnae hora, dum cum audacia & impetu, qui coerceri non poterat, ad muros castri pervenerant, ut ascenderent, Græcosque fugarent, urbemque caperent, videri mulierem violaceis vestibus indutam, deambulantem super propugnacula exterioris castri; qua visa statim tenebris, procella, timore, ac tremore correptos omnes in fugam se & non ad bellum dedisse, & vi, influxuque illius mulieris formidinem sibi immissam, & urbem liberatam. Hæc qui credit idem etiam fidem habebit auctori vitæ S. Nili junioris, qui pag. 3. narrat Rossanæ Calabriae Metropolin ab incursionibus Saracenorum defensitatam esse à S. Maria virgine quæ super muris illius apparuit ὡς γυνὴ πορφύρεα, λαμπάδας ἐν ταῖς χερσὶ κατέχευε καὶ ταύτης αὐτὴς καταβάλλεσα, καὶ τὰ τείχεα διοπιδεύεσα. Similiter traditum est Heraclio imperitante CPolin precibus sanctissimæ Virginis liberatam ab obsidione Persarum, quo spectat scriptum in Bibl. Regis Christianissimi, memoratum à Labbeo pag. 72. Bibl. novæ MSS. Sic Adolpho IV. Comiti Holfatiæ A. C. 1227. adversus Danos pugnanti ajunt visam in nubibus S. Mariam Magdalenam \* amœna umbra

M m m

pro-

Libri 5ti Pars Altera.

\* Quem hodie *Μοναχὸν* solent nuncupare, hunc *Patriarcham Turcarum* vocat etiam pag. 192. αὐτὸς δὲ ὁ μέγιστος καὶ πολὺς παρ' ἐκείνοις ὁ εὐγενὴς Πατριάρχης, ὃν εἶχον προωρατικὸν καὶ Προφήτην τὸν νομῶς Μηρσαίτης τῇ Περσικῇ διαλέκτῳ. Sæpius idem Cananus memorat Turcarum καλογέρας sive Monachos, etiam uno nomine Τερεκακαλογέρας. Similiter Chaliphæ Turcarum Urspergensis appellat *Papas* & apostolicos suæ gentis. Vicissim fuit cui Papa diceretur *il Gran Turca de i Christiani*, & Mahometis III. legatus Leoninum Galliæ Regis ministrum, *magnum Vizirium* appellavit, ut refert Tan. Faber ad Longinum pag. 17.

\*\* Vide Lambecium lib. 2. rerum Hamburgensium pag. 41. seq. edit. primæ.



protegentem ipsius copias, dextraque levatâ illis benedicientem, in hostes vero radios solares vehementius retorquentem. Sed & Zosimus, Ethnicus scriptor lib. 5. cap. 6. scribit Alaricum, ne Athenas cum exercitu occuparet, deterritum esse conspectâ Minerva armata obambulante Urbis muros, & Achille stante ante mœnia, additque causam illam servatâ Civitatis neutiquam à se prætermittendam fuisse, utpote Θεοπρεπῇ πινὰ ἔσαν, καὶ εἰς εὐσέβειαν τὰς ἀκούοντας καλεμένην.

**XI. GEORGIUS PACHYMERES** Constantinopolitano Patre exule Nicææ circa A. C. 1242. natus ibique educatus, & postea undeviginti annorum juvenis a) Constantinopolin à Mich. Comneno Palæologo A. 1261. recuperatam delatus, animum omni genere doctrinæ imbuit, muneribusque insignibus in Ecclesia & aula CPolitana functus, Diaconum, Patriarchæ ἱερομνήμονα & πρωτέκδικον & Imperatoris Δικαιοφύλακα gessit. Manuelis Phile præceptor fuit, qui funus ejus carmine Græco jambico deploravit, quod exhibet Allatius diatriba de Georgiis p. 373. A Petro Holloisio vere Catholici elogio maclatur qv. 2. de scriptis Dionysii Areopagitæ: quod Allatius b) ipsi invidens, non potuit, inquit, esse Catholicus, qui schisma (Græcæ puta Ecclesiæ) propugnavit, & contra Romanam Ecclesiam scripto etiam defendit. Certe Λατινόφρων non fuit, & Patriarchis Latinæ fautoribus Ecclesiæ Josepho, Joanni Vecco & Gregorio Cyprio strenue sese opposuit. Vitam non diu videtur produxisse ultra A. C. 1310. (quanquam Lambecius T. 3. pag. 237. & T. 7. p. 71. eumque secutus Nesselius ait eum anno 1340. obiisse.) Neque enim post illud temporis in Historia CPol. memoratur, & Historiam suam continuasset saltem ad finem Imperii Andronici A. 1332. denati, neque in anno ejus XXVI. A. 1308. substitisset, si tam diu ultra ejus non modo ætatem, sed junioris quoque Andronici annum undecimum Imperii annos suos proximus centenariio produxisset.

Exstant ejus *Historie Byzantine libri XIII.* de rebus per annos XLIX. gestis, à tempore nati Michaëli Palæologo A. C. 1258. Andro-

a) Pachymeres ipse sub initium Hist. Allatius de Georgiis pag. 365. Hanckius de scriptoribus Hist. Byz. lib. 1. cap. 34.

b) Allatius de Georgiis pag. 373. & de consensu utriusque Ecclesiæ II. 15. 15. p. 781.



dronici Palæologi (senioris) usque ad A. 1308. qui fuit annus ætatis ejusdem Andronici XLIX, Imperii XXVI. Est autem opus bipartitum, nam priores sex libri res *Michaëlis* Palæologi ante imperium & ipso Imperatore gestas complectuntur: Posteriores libri septem tradunt quæ *Andronico* imperitante acciderunt per annos sex & viginti. Pachymeris & Imperatorum Michaëlis atque Andronici, quemadmodum & Theodori Lascaris junioris (cujus & ipsius res in priora parte Historiæ Pachymeres attingit) icones è MS. Codice expressas *Hieronimus Wolfius* præmisit suo Nicephoro Gregoræ, Basil. 1562. fol. recuso Paris. 1567. fol. Francof. 1568. fol. Idem ad voluminis calcem argumenta capitum Historiæ Pachymerianæ ex eodem Codice MS. Bibl. Augustanæ versa à se latine exhibet. Fragmenta quædam, quæ in Augustano Codice MS. deesse Wolfius admonuerat in Synopsi libri V, Græce vulgavit *Dionysius Petavius* ad calcem Breviarii Historici Nicephori Patriarchæ, Paris. 1616. 8. Plura Pachymeris Historiæ tum adhuc ineditæ loca Græce produxit Allatius in suis scriptis, præcipue in notis ad Acropolitam A. 1651. Lutetiæ excusis: Primus totum opus è Bibl. Barberina Cod. 163. 164. in lucem protulit *Petrus Possinus* S. I. vertitque latine, & cum versione sua ac tribus observationum libris vulgavit Rom. 1666. & 1669. fol. duobus voluminibus, quæ rarius quam cæteri scriptores Byzantini scriptores Parisiis excusi occurrunt, & centum amplius marcis Lubecensibus venduntur. Priore volumine libri sex de Michaële Palæologo, posteriore septem de Andronico continentur. Ex Observationum vero Possinianarum libris tribus primus glossarium verborum obscuriorum exhibet, secundus notas & castigationes, tertius Chronologiam, cui jungendæ rarissime itidem obviæ *Mauritii Davidis* presbyteri Divionensis animadversiones Chronologicæ in Pachymeris Michaëlem Palæologum, quas in Clariss. Boivini notis ad Gregoram laudari vidi, in ipsas necdum incidi. Idem Boivinus pag. 760. monet operæ pretium fore si quis editionem Romanam Pachymeris conferat cum Codicæ MS. Regio 2558. scripto A. C. 1448. \* quem Possinus haud vidit, uti nec mutilum Augustanum ex quo Hieron. Wolfius argumenta, de quibus supra dixi, protulit. Nescio an de hoc Pachymere accipiendum sit quod Latinus Latinus T. 2. Epist. pag. 102. *Sirletus*, inquit, *significat allatum esse*

M m m 2

etiam

\* Montfauconus Palæograph. Græca p. 79.



etiam recens Georgium quendam variarum rerum scriptorem, qui cum multa de primæ notæ Philosophis tanquam censor pronunciavit, plurima etiam Aristotelis loca obscura illustravit. Quandoquidem Latinis haud favet, itaque parum æquus Historicus appellatur Allatio lib. de consensu pag. 759. qui tamen alibi \* stylum Pachymeræ laudat, cæterum notat inter Lollianum Codicem in Bibl. Vaticana, & Barberinum quem emendatiorem & charactere antiqviores atque elegantiores descriptum testatur, maximum non tantum in verbis ac modo dicendi, sed rerum narratarum etiam quandoque ordine inesse discrimen, ut verisimile sit Pachymerium duas suæ Historiæ editiones temporis ac genio inservientem conscripsisse, ideoque ex utrisque multa errata corrigi, obscura illustrari, mutila suppleri, ac demum Historiæ corpus unum perfectum ac integrum posse absolvi. Cum idem MSS. Codices ejusdem Historiæ, mutilum quidem Venetum in Bibl. S. Marci, & Scoriacensem, & ex Possevino (qui male Gregorium pro Georgio appellat) tertium in Bibliotheca Patmi Insulæ, quartumque Regis Christianissimi commemorasset, *Est & apud me, inquit, integra, & optimæ notæ.*

*De Sapientia Indorum, quam Posinus Pachymeræ priori Volumini, sive Michaeli Palæologo subjecit.*

Specimen Sapientiæ Indorum, sive Dialogus inter Absalonem Indorum Regem & Gymnosophistam quendam per fabulas scite confictas animi sui sensa ei pandentem moresque instituentem, quem Posinus utpote à Mich. Palæologo apud Pachymerem singulariter commendatum priori Pachymeris tomo latine subjunxit, ab eodem versus est è Græco Codice Allatiano *Simeonis Sethi*, a) qui in Græcum ex Arabico transtulit circa A.C. 1100. in gratiam Alexii Comneni Imp. Postea Græce ex Codice Holsteniano qui exstat Hamburgi in Bibl. Johannea

\* Allatius de Georgiis pag. 368. 369.

a) Claruit hic Simeon Sethus imperitantibus Michaële Duca, Nicephoro Botaniata & Alexio Comneno & in MS. Regis Galliæ 1261. vocatur πρωτοβεσάρης τῶν Αντιόχων h. e. *Protovestiarius in Palatio Antiochi* CPolitano de quo Cangius in CPoli Christiana lib. 2. sect. 16. n. 5. & ad Zonaram p. 46. Male inde ab Allatio de Simeonum scriptis p. 181. vocatur *Simeon Vestus & Magister Antiochenus*. De aliis hujus scriptis post eundem Allatium accuratius dicam infra libro VI. ubi ad Medicos pervenero.



hanea hunc eundem librum cum nova versione sua latina vulgavit noster cum viveret amicus *Sebastianus Godfridus Starckius*. b) Berolin. 1697. 8. Titulus in Arabico est *Culila & Dimna* c) cujus editionem pridem promisit Tho. Hyde præf. ad lib. de ludis Orientalium. In Græco *Στεφανίτης καὶ Ἰχνηλάτης*, quasi *coronatum & investigatorem* dicas. Liber jucundus & utilis lectu, refertusq; fabulis lepide & ingeniose excogitatis, quibus malitia fraudes & stultitia hominum in vita communi & in aulis frequens ad vivum depingitur. Dicitur scriptus ante duo amplius annorum millia, *Indorum* lingvâ, d) & deinde in gratiam Chosrois Persarum Regis, (vero nomine Nuschirvan sive \* Nuschi-ravan, Justiniano Imp. coævi) *Persice* e) versus à Peroze sive Perzoe Medico (alii Stephanum Edeffenum appellant.) Nec minus *Syriace*, f) atqve etiam *Arabice*, g) &

M m m 3

b) obiit Berolini A. 1713. nec sine merito laudatur à B. D. Abrahamo Hinckelmanno præfat. ad Alcoranum Arabice primum Hamburgi editum in quo edendo Hinckelmannum juvit, Arabica prius ab eo edoctus. Debemus huic Starckio præterea, ut orationes quasdam & præf. ad Andreæ Mulleri Greifenhagii Alphabetam omitam, Catalogum MSS. maximam partem Orientalium, laudati Hinckelmanni: specimen versionis Coranicæ, & versionem Germanicam libri Jo. Lockii de liberorum educatione, nec non Biblia Hebraica forma minima & typis minutissimis excusa Berolini, quibus immortalis est. Nam Photio contra Manichæos, Historiæ Alexandri Magni Hebraicæ quam Ptolemæo Lagi Codex MS. tribuit, & aliis quæ moliebatur, fata viri docti intercesserunt.

c) Nomina hæc duo Thoum, quæ sect. 1. & 2. loquentes inducuntur. *Thwes* genus animalis vulpi simile & in Asia atqve Africa non infrequens, de quo Bochartus III. 8. & 12. Hieroz. p. 794. 801. seq. 804.

d) Saphadius commentario ad carmen Tograi, apud Hydeum prolegom. ad lib. de ludis Oriental. d. 3. *tria sunt quibus excellant Iædi, quibusque reliquos homines prævertant. Liber Culila & Dimna, ludus Shatrangi, & novem figura numeraria.*

\* Vide Herbeloti Bibl. Oriental. in *Nuschirvan*.

e) Simeon Sethi præf. Confer B. Tentzelii *Monatl. Unterredungen* Anno 1695. pag. 710. & A. 1697. p. 572.

f) Ebed Jesu in Catalogo, cap. 161. auctorem Syriacæ versionis libri Calaileg & Damnag ex Indico factæ laudans Bud Peridiotam.

g) Arabicam versionem MS. in Bibl. Mazariniana memorat Abraham Ecchellensis notis ad Catalogum Ebed Jesu p. 87. atqve ex Ismaëlis Schiahinsciâ Historia gentium narrat librum Clilah & Damnah compositum esse ab Isamo quinto Indorum Rege, Arabice autem redditum ex Indico trecentis ante Alexandrum Macedonem annis. Habuit etiam Arabice sed ex recentiori longe versione B. Hinckelmannus noster & Clariss. Hydeus. Verisimile enim est in hisce codicibus, quem-

admo-



& iterum *Persice* h) ex Arabico, tum ex Arabico *Turcice* i) atq; ut dixi *Græce* quæ interpretatio in Codice Bibl. Vindobonensis refer-

tur  
admodum & in Mazariniano exstare versionem Arabicam factam è Persico, jussu Califæ Abjafari Almanzoris.

- h) Hanc forte ex oriente secum attulit Christianus Ravius, in cujus spolio Orientis Centur. 1. num. 20. *Liber Ethicus & Politicus titulo Clila & Dimna, Persice!* Ravii Codicem exstare in Bibl. Berolinensi testatur Starckius præf. ad Sapientiam Indorum, qui præterea notat occurrere Persice MS. Vindobonæ in Bibl. Cæsarea n. 137. & Uratislaviæ & Lugduni Batavorum, fuisseque inter libros Goliannos. Alterius etiam meminit interpretationis Persicæ Huetius de fabulis Romanensibus pag. 22. *Califam Abjafaram Almanzorem deinde ajunt hunc librum ex idiomate Persico Arabice reddi jussisse: alium ex Arabico in Persicum denuo vertisse, postque has interpretationes Persicas aliam elaboratam esse à superioribus diversam, ad quam tamen Gallica (Gaulmini, sub titulo fabularum Pilpæi) interpretatio sit exacta.* Herbelotus Bibl. Orientali p. 118. *Anvar Sohaili les lumieres de Canopus. C'est le titre d'un livre fort fameux dans tout l'Orient, que Hassan ben Sohail, Vizir du Khalife Almanon traduisit du Persien en Arabe; c'est pourquoy il lui donna son nom: car Sohail en Arabe signifie l'Etoile de Canopus. Cet ouvrage est originalement écrit en Indien, & a porté premièrement le nom de Testament de Houschenk ancien Roy de Perse de la premiere dynastie, & celui de Giavidan Khird, c'est à dire la sagesse de tous les Siecles. Il fut premièrement traduit de la langue Indienne en la langue Pehelevienne, qui est celle des anciens Persans, par Buzrovieh Medecin du Roy Cosroes surnommé Nouchirvan, que ce Prince avoit envoyé exprès aux Indes pour recouvrer ce livre. Cette traduction porta le nom Persien de'Humaïoun Nameh, livre auguste. Aboul Mauli mit cette traduction en langue persienne moderne: mais son travail fut retouché & enrichi par Houssein Kaschefs, & porta depuis le titre de Calilah u Damnah, aussi-bien que celle qui a été faite en langue Turque pour le Sultan Soliman. Car c'est un dialogue entre deux animaux, auxquels on a donné ces deux noms propres. Ces animaux s'appellent du nom de leur espece Schacal, & nous n'avons rien dans ces pays-cy qui en approche plus que le renard, soit pour la figure, soit pour l'instinct. Idem pag. 245. Kondemir dit que le livre Calilah u Damnah fut composé en faveur de Baharam Schah penultieme Sultan de la Dynastie des Gaznevides, Prince d'un tres grand merite, & qui favorisoit beaucoup les gens des lettres. L'auteur du Leb-tarikh (confer Schickardi Tarich p. 144. seq.) écrit dans la vie de ce même Prince qu'il aimoit extrêmement les lettres & ceux qui en faisoient profession: que l'on lui dédia plusieurs beaux ouvrages, & entr' autres celui de Kalilah & Damnah, composé par Nasvallah, fils d' Abdelhamid en l'état que nous le voyons aujourd'hui dans la langue Persienne en prose, & que ce fut le Poëte Roudki qui le mit depuis en vers, C'est ce même livre lequel a été traduit en langue Turque, & qui porte le titre d'Anyâr Sohaili, les lumieres de Sohail, ou de l'astre qui porte le nom de Canopus.*

- i) Persicæ & Turcicæ interpretationis bina sibi exempla MSS. ad manus fuisse testatur præf. ad Lexicon suum Franciscus à Mesgnien Meninski, illa scilicet quæ in Bibl. Vindobonensi asservantur. Turcicam sub titulo *Humajun Name* sive Spec-



tur ad Secundum k) Philosophum, quam alii Codices, ut Augustanus, Florentinus, Bodlejanus, Leidensis, Holstenianus & Al-  
latianus aliiqve referunt ut jam dixi ad Simeonem Sethum. l) *Hebraicam* versionem Rabbi Joëlis memorat Germanica & Italica: & ne-  
scio quis Starckio spem ejus fecerat; membranâ eleganter ante aliquot  
sæcula descriptæ & multis imaginum ornamentis conspicuæ. *Latinam*  
vidi apud Jo. Philippum Palthenium τὸν μακαρίτην, Gryphisvalden-  
sis Academiæ cum viveret decus & à multis annis mihi junctum ami-  
citia, qui editionem ejus parabat, & dedisset haud dubie ni morte  
ab hoc & majoris momenti aliis præclaris conatibus exclusus, vel po-  
tius tot & tantis quæ patriam ejus ab eo tempore vexarunt calamita-  
tibus præreptus fuisset. Vidi autem excusam sine anni nota in forma  
folii, hoc titulo: *Directorium humanæ vitæ, interprete Johanne de Capua*.  
Vidi etiam duplicem *Italicam* m) versionem diverso tempore ex-  
cusam, & tum inter se tum à Græco mire differentem. Differt itidem  
à Græco plurimum licet fabulas & apologos multos eosdem habet  
*Gallica* versio Gilberti Gaulmini, ex Persico Nafrallæ Ben Muhammed  
A. 1644. composita & Paris. 1698. 12. atq; in Belgio recusa sub titulo  
*les fables de Pilpay* n) *Philosophe Indien*, atqve inde in hac urbe quo-  
qve

culum Principum habuit etiam Golius & notis illustravit, ut in Catalogo ejus  
MSS annotatur. Catalogum Codicum Orientalium Bibl. Vindobonensis idem  
Meninskius concinnavit, ubi num. 145. versio illa à singulari elegantia com-  
mendatur.

k) Vide Lambecium lib VI. pag. 119

l) id. Lambecius lib. V. pag 241. Starckius præfat. §. 23. Possinus in præf. ad Sa-  
pientiam Indorum & glossario T. I. Pachymeris voce *ἰχνηλάτης*, Allatius de  
Simeonibus pag. 183. seq. & de Georgiis pag 345. ubi Georgii Ceramei Jambica  
in Simeonis Sethi Stephaniten & Ichnelaten commemorat.

m) Titulus unius est: *la Moral Philosophia del Doni tratta da gli antichi Scrittori, o  
vero la Philosophia de' Sapienti antichi scritta da Sendebat moralissimo Filosofo  
Indiano & tradotta nella lingua Toscana da gli Academici Peregrini; Venet. 1552.  
4. additis figuris sive iconibus quæ in editione Ferrar. 1610. 8. desiderantur.*  
Altera versio illa ipsa quam Allatius inspexit, lucem vidit Ferrariæ A. 1583. 8.  
*Eelo Demno* (ita male, pro Caliláh u Damnáh) *del Governo de regni, sotto morali  
essempiati animali ragionanti tra loro, tratti prima di lingua Italiana.*

n) In Catalogo Bibl. Leidensis pag 301. & in Herbeloti Bibl. Orientali pag. 206. &  
456. vocatur *Bidpai*, quod nomen interpretantur Medicum misericordem. Sed  
Herbeloti verba adscribenda sunt: *Homaion Nameh, ou Humaion Nameh, le  
livre Royal, ou Auguste. C'est la traduction Persienne du livre intitulé Kalilah*



que Hamburgi A. 1707. 12. cum Æsopi fabulis subjecta prælo. In his recentioribus editionibus, judicio viri eruditissimi, dum Gallica elegan-

ve Damnah. Ce livre qui n'est qu'un tissu d'apologues & de fables tirées des propriétés des animaux, fut composé par un Philosophe Indien nommé Bidpai, pour un Roy des Indes, qui portoit le nom de Dabschelim. Il est rempli de préceptes moraux & politiques. Nouschirvan Roy de Perse envoya son Medecin nommé Buzrvieh (hic in Græca versione vocatur Περζωέ) exprès pour recouvrer ce livre, qui étoit gardé soigneusement dans la Bibliothèque des Roys des Indes, & l'ayant entre les mains, il le fit traduire de l'Indien en langue Pehelevienne, qui est l'ancien Persien, & lui donna le nom de Humaïoun Namch. Abougiâfar Almanfor, second Kalife des Abbassides le fit ensuite traduire de l'ancien Persien en Arabe par l'Imâm Abulhassan Abdallah ben Mocannâ sous le titre de Kalilah & Damnah. Quelque tems après le Sultan Nasser ben Ahmed de la dynastie des Samanides, le fit encore traduire de la langue Arabique en Persien plus moderne, par un Docteur inconnu, & cette version fut mise aussi tôt en vers par le celebre Poëte Persien nommé Roudeki. Baharamschach fils de Massoud Sultan de la dynastie de Gaznevîdes, non content de cette version, fit travailler Nasrallah Aboulmâala, le plus eloquent homme de son tems, sur le texte Arabique de Mocannâ, & c'est cette version Persienne que nous avons aujourd'hui sous le titre de Kalilah ve Damnah. Ce livre a acquis une si grande estime dans l'Orient, que dans la fin du neuvième siècle de l'Hégire l'Emir Sohaili Generalissime des armées de Houssein ben Mansour, ben Baicarak ou Baicra Sultan de Khorassan, qui étoit de la posterité de Tamerlan, entreprit d'en faire faire une nouvelle version (en langue Arabique sur l'ancien texte Persien) par le Docteur Houssein Vaêz dit al Raschefs, laquelle surpasse toutes les autres en élégance & en clarté. Cette nouvelle version porte le nom d'Anvar Sohaili, les splendeurs, ou les lumieres de Canopus, à cause qu'elle fut faite à l'instance de l'Emir, qui portoit le nom de cette constellation: & a été traduite en langue Turquesque en prose & en vers. Gemali l'a mise en vers pour Bajazeth second du nom, Sultan de la race des Ottomans. Idem pag. 399. Giavidan Khird, la sagesse de tous les tems, c'est un livre de Philosophie Morale, composé par Huschenk, ancien Roy de Perse, lequel a été traduit plusieurs fois, & en plusieurs langues. - Une partie de ce livre a été traduit en François par David Said d'Ispahan & imprimé à Paris 1644. sous le titre de livre de lumieres ou la conduite des Roys. Le traducteur dit dans sa préface, que ce livre fut traduit de Persien en arabe par Abulhassan Abdalla, par ordre d'Abougiâfar Almanfor, un des Khalifes Abbassides, mais il se trompe: car ce fut Hassan Vizir d'Almamoun qui en fit la traduction. Idem p. 206. Bidpai & Pilpai, Philosophe Indien, Vizir de Dabschelim, ancien Roy des Indes est l'auteur du Testament de Huschenk, second Roy de Perse de la première dynastie. Ce livre qui a changé plusieurs fois de nom, est le même que Giavidan Khird, Homaïoun Namé, Kalilah ve Damnah, & Anvar Sohaili. Idem pag. 465. Il est encore aussi peu vraisemblable, que ce Prince (Huschenk Roi de Perse) soit l'auteur d'un livre intitulé Giavidan Khird, la sagesse eternelle ou de tous tems, auquel on a donné aussi le nom de Testament de Huschenk; mais l'ancienneté & la réputation de ce Monarque ont fait emprunter son nom pour donner plus d'autorité à cet ouvrage, qui est d'ailleurs fort estimable, & lequel est parvenu jusqu'à nous sous le titre de Humaïoun Namch.



elegantiora dare voluerunt, de veteris præstantia non parum detrivere: *on a gaté l'ancienne version en la mettant en meilleur françois.* Cæterum jampridem V. C. Antonius Gallandius spem fecit plenioris longe Gallicæ editionis videndæ, siquidem is nactus est *Turcicam* versionem editis Pilpæi fabulis quarto tanto ampliorem atqve adeo integram ejusdem libri factam è Persico, cui titulus *Humajoun Naméh* hoc est *liber Imperialis sive Regius*, quoniam artem imperandi libro illo contineri Orientales sunt persuasi. *Castellana* sive *Hispanica* versio in præfatione ad Italicam memoratur, *Germanica* vero quæ ex latinâ Joannis à Capua composita esse traditur auspiciis Eberhardi I. Ducis Wirtenbergici, sæpius lucem vidit, atq; à Starckio memorantur editiones Ulm. 1483. fol. *Beyspiel der alten Weisen von Geschlecht zu Geschlecht* & Argentor. 1525. fol. *das Buch der Weißheit / dar in erlernet wird der Welt Lauff / & sine loci notatione* 1548. 4. *der alten Weisen Exempel / Sprüche und Unterweisungen*; & Francof. 1565. 8. *das Buch der Weißheit der alten Weisen von Unbegin der Welt von Geschlecht zu Geschlecht.*

### *Alia Pachymere scripta edita.*

Præter Historiam Byz. de qua dixi, & de cujus editione Possiniana consuli etiam potest Jo. Gallæsius in Ephemeridibus eruditorum Paris. 6. Dec. 1666. & 2. Martii 1671. exstant non minus typis exscripta, eodem Georgio Pachymere auctore:

I. *Paraphrasis operum Dionysii Areopagite*, ad Athanasium Patriarcham tum Alexandrinum, in qua Maximum fere semper secutus est, ita ut Pachymerem non magis *Dionysii quam Maximi* fidissimum *Paraphrasten* vocet Combefisius T. I. auctar. noviss. pag. 496. Et quando τὰς παλαιὰς laudat, Maximum præcipue intelligit, qui τῶν παλαιῶν πρὸς à Pachymere appellatur, T. 2. edit. Dionysii Corderianæ p. 64. Prodiit primum Græce apud Gvil. Morellium Paris. 1561. 8. hoc titulo: Ἡ λογικὴ καὶ σοφικὴ ἱερομνήμων τῆς ἁγιοτάτης ἑ θεῶ μεγάλης ἐκκλησίας ΓΕΩΡΓΙΟΥ ἑ ΠΑΧΥΜΕΡΗ πρὸς φρασίς εἰς τὸν ἅγιον ἱερομάρτυρα Διονύσιον τὸν Ἀρεοπαγίτην, ἐκ προτροπῆς ἑ ἁγιοτάτης Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κύρου ἈΘΑΝΑΣΙΟΥ, ἡπισημῶνται τῇ Κωνσταντίνῃ, πρὸς ὃν καὶ τὸ προοίμιον. Præter illam editionem (non cum Dionysii

N n n

nyfii



nyfii operibus, ut ex Simlero scribit Allatius p. 367. de Georgiis, sed separatim excusam ) prodiit hæc Paraphrasis etiam Græce, juncta scriptis S. Dionysii in editione Græcolatina operum hujus Lanffelia-  
na Paris. 1615. fol. nisi quod paraphrasi in Epistolas Dionysii, versio-  
nem suam *Petrus Lanffelius* S. J. addidit. Totam latine vertit Græceq; &  
Latine cum Dionysii operibus & Maximi scholiis edi curavit *Balthasar*  
*Corderius*, S. I. Antvv. 1634. fol. *Godfridi* quoque *Tilmanni* \* *Car-*  
*thusiani* versionem *Possevinus* memorat, & aliam *Vincentii Marinerii*  
*Allatius*, sed typis non exscriptam.

2. De processione Spiritus Sancti, πρὸς τὰς λέγοντας, ὅτι Διὰ τὸ  
λέγεται πνεῦμα ἢ Διὰ τὸ ὁμοούσιον, ἢ Διὰ τὸ χορηγεῖσθαι ὑπὸ αὐτῶν τοῖς  
ἀγίοις, *Adversus eos qui dicunt propterea dici Spiritum Filii, quod ejusdem*  
*cum eo substantiæ sit, vel quod ab eo dignis suppeditatur*, Græce & Latine  
exstat in Tomo I. Græciæ Orthodoxæ, una cum editoris Allatii in-  
terpretatione, Rom. 1652. 4. pag. 390-399.

3. Ἐκφρασις τῆς Αὐγυστιῶν, *Augustalis in templo Sophie CPoli-*  
*tano descriptio*, Græce edita à Clariss. Boivinio ad Gregoram pag. 764.  
è Codice Regio 3119.

4. Ex Paraphrasi in totam Aristotelis Philosophiam quæ libris XII.  
titulis 47. & capitibus 435. comprehensa in Bibliothecis quibus-  
dam integra adhuc Græce asservatur, prodiit \*\* α) *Epitome Lo-*  
*gices Aristotelis* Γεωργίῳ Διακρίῳ πρωτεκδικῇ καὶ Δικαιοφύλακῇ & Παχυ-  
μερῇς ὁπιτομὴ τῆς Ἀριστοτέλους Λογικῆς, Latine interprete Jo. Baptista  
Rafario Paris. apud Vascosan. 1547. 8. & Græce ibid. 1548. 8. & Græ-  
ce atque Latine Ed. Bernhardo curante Oxon. 1666. 8. In hac Epi-  
tome sub initium statim leguntur quæ de sex definitionibus & divisione Phi-  
losophiæ ediderat Græce Joach. Camerarius Lipsiæ in 8. sine anni nota,  
una cum Archytæ libello de decem Categoriis & cum aliis quibusdam  
quæ

\* Reprehendit Possevinus Tilmannum, quod Pachymerem Athanasii σύγγραφον  
scripsit. Ac sane non fuit æqualis Athanasii illius antiqui Arianorum sæculo  
IV. mallei, attamen non minus certum est etiam Pachymeræ ætate fuisse Pa-  
triarcham Alexandrinum nomine Athanasium, cujus plus simplici vice ille in  
Historia sua Byz. meminit, & cui paraphrasin suam Dionysianam syadente ipso  
compositam inscripsit.

\*\* Vide Allatium de Georgiis pag. 366. 367.



quæ supra lib. 2. cap. 13. in Archyta recensui : latine vero Oporinus Basil. 8. cum Porphyrii quinque vocibus & Aristotelis prædicamentis à Joach. Perionio versis. Et quæ Græce atque latine cum Jacobi Foscareni versione prodierunt Pachymeræ *de sex Philosophiæ definitionibus & de quinque vocibus ac decem prædicamentis*. Venet 1532. addita Pselli & Nicephori Blemmidæ compendiis in Logicam Aristotelis. β) *πεὶ ἀτόμων γραμμῶν* *de lineis inseparabilibus* libellus sæpe utraqve lingua in Aristotelis operibus editus & Aristoteli ipsi à multis, antequam errorem notarent Camotius & H. Stephanus, perperam adscriptus. Latine vertit Jac. Schegkiius. Vide si placet quæ dixi lib. 3. cap. 6. §. 28. γ) *Epitome* deniq; ipsa *Philosophiæ* latine ex interpretatione Philippi Bechii, Philosophi ac Medici, Basil. 1560. fol. cum Synesii orationibus. Hanc Epitomen *Eumoro* cuidam auctor dicavit, ut patet ex his Pachymeræ ad eum versibus :

Δέχνομαι \* ἡμετέροιο πόνον ἐρλάνιον ὕφθ  
 ἜΥΜΟΡ' ἐμῶν προπύλων πλέων κυδέσσετε \*\* παστῶν  
 Πλὴν εὐήτερον σὸν Σταγείρης νήματ' ἐνείκε  
 Ταρρὰ καὶ εὐφυέως ζυγκερκίσσῃ ἤθελον αὐτὸν  
 Ὡσκειν εὐπλοκίης, μηδ' ὅσον τυτθὰ λίποιτο,  
 Καὶ κεν ἀεικελίας μεταμῶλια νήματ' ὀλωνται.  
 Ἐμπης δ' αὐτε καὶ ἡμέτερον νόον ἔτιγ' ἔλειψεν,  
 Ἔργον ὅπως πυκάσσημι ὑπερτέρου ἀρχολίης τευ,  
 Ἐντὸς ἀπαγοσύνης ἱερῶν τελεσμένον εἰδῶν  
 Πρώτῃ τῇ δὲ μεταγραφῇς μάλα νήϊδι δέλτω,  
 Τῷ καὶ ὅσον τύχῃ στυτελῆς δόμα ὑψόθεν ἔσω,  
 Ὅσον δ' αὐτ' ἀπέκυρσεν ἀμαρταῖός ῥ' ἦεν ἐμοῖο.

Hoc est Philippo Bechio interprete:

EUMORE, & affines inter sacrosque Ministros  
 Maxima cura mihi, nostrorum carpe laborum  
 Eximia telam non utilitate carentem,  
 Rite quidem textam, complexam ac cuncta Stagira

Nnn 2

Fila

\* Ferrens ipse sum, inquit Allatius de Georgiis p. 372. *sc* quid est hisce carminibus in tota Antiquitate durius. Chalybs ipse & incus & si quid est in rerum Natura asperum ac perversum, præ his carminibus mollius est & tractabilius.

\*\* Nesselius edit *κηδέσσετε* *charissime*.



*Fila tamen , volui ingenii quæ texere & ipse  
 Pro ratione mei , ne de tam stamine claro  
 Fors quid omittatur , percant si marcida fila  
 Dissimilis tela. Tamen ut sententia nobis  
 Firma stat , haud quicquam linquetur sive peribit.  
 Nempe tuis ut opus studiis insigne pararent ,  
 Per pia confectum sacri jejunia luci ,  
 Quod fragili inscriptum huic tabulæ transcribere primum ,  
 Deinde errata mihi quoque tu dignare notare  
 Perfectum quoad ut fuerit , tibi cœlica dentur  
 Dona quoad iudicis , mihi crimen id omne putetur.*

In Casaubonianis p. 21. laudatur Georgii Pachymeris *Vita Chrysostomi*, de qua nihil usquam legere mememini. Quam enim habemus scriptam à Georgio Chrysostomi vitam, quod Casaubon<sup>9</sup> ignorare minime potuit longe antiquioris est, & Photio jam laudati Georgii Alexandrini Episcopi, de quo prolixè Hanckius de scriptoribus Byz. part. 1. cap. 10. Sed Casauboni verba adscribam: *Georgii Pachymeris de Vita Chrysostomi liber est eximius & propter argumentum & nonnihil etiam propter scriptorem ipsum: pura est hujus oratio, (at in Georgio Alex. stylum reprehendit Photius) neque omni artificio nudata, & cura dictionis: Ἰπσιγενεῖς αἰτιατικαὶ quales in Historicis observabamus, frequentissimæ.*

### *Pachymeræ scripta inedita.*

Præter *Paraphrasin in universam Aristotelis Philosophiam*, de qua jam dixi & cujus major pars Græce adhuc in Bibliothecis atque integra in Vindobonensi \* delitescit, servantur in Bibl. Regis Galliæ Cod. 3112. Pachymeris μελέται εἰς τὰ προγυμνάσματα καὶ εἰς τὰς εἰσεῖς. *Exercitamenta Rhetorica in Progymnasmata & status.* Singulorum titulos & initia exhibet Allatius de Georgiis pag. 369 370. 371. in quibus est etiam ἐκφρασις & Αὐγυσεῶν, quam Boivini beneficio habere

\* Codici MS. Vindobonensi hæc sua manu adscripsit Jo Sambucus: Philippus Bechius, Medicus Basileensis convertit Basilea & exendit Episcopus cum Frobenio A. 1560. Verum hic Codex longe duobus, quibus uti Interpreti tunc licuit, integrior & probior est. Bechius sæpe nec verba apprehendit, nec sensus reddidit. Sambucus hunc emit octo coronatis, missum ex Italia A. 1583.



berenos jam monui. *Epistolas* quas in Bibliothecis Italiae latere scripsit Gesnerus, nunquam reperire se potuisse, licet anxie perquisitas testatur idem Allatius & dolet. *Eas enim, inquit, elegantissimas futuras, & dicendi antiquo nectare, praterquam quod eo avo scriptores siveverant, plenas suspicor; cum minus aliis in eloquendo Pachymerius, quod ex Historia, & aliis ejusdem tractationibus colligi potest, ineptiat.* Refert autem nactum se Pachymeræ opusculum *περὶ κατασκευασίας καὶ ἐξεργασίας τῶν ἱπποκρινμάτων* de apparatu & constructione argumentorum, cujus initium: *πάν κατασκευάζεται δι' ἐξ.* Ait etiam Pachymeræ libellum de quatuor Mathematicis scientiis exstare MS. in Bibl. Regis Galliae, sed dubitat idemne sit qui sub Pselli nomine editus est, & de quo Allatius libro de Psellis cap. 37. Sane idem scriptum Arsenius cum primum Romæ edidit, dubitavit Euthymium ne an Psellum haberet auctorem, licet Psello à pluribus tribuatur: Labbeus vero in Bibliotheca nova MS. pag. 117. tanquam diversa memorat *Georgii Pachymeræ de quatuor Mathematicis Arithmetica, Musica, Geometria & Astronomia* (quo ipso ordine etiam disciplinæ illæ in Pselliano libello pertractantur) in Codice Regio 859. & de iisdem Euthymii Pselli in Codice 891. De iisdem incerti Codice 381.

*Τὰ κατ' ἐαυτὸν Carmina de vita sua* memorat Pachymeres & ex illis versus quosdam Hexametros adducit lib. X. Historiæ Byz. cap. 14. & 15.

XII. JOANNES CANTACUZENUS, Cantacuzeni Peloponneso præfecti & Theodoræ Palæologinæ, Imperatoris Andronici Palæologiamitæ filius, a) distingvendus 1) à Joanne Cantacuzeno Manuelis Comneni progenero qui adversus Servios & Hungaros fortiter pugnavit & in bello adversus Turcos circa A. C. 1174. cecidit. 2) à Joanne Cantacuzeno Cæsare, quem oculis privavit Andronicus Comnenus, & 3) à Joanne Cantacuzeno qui Despotæ dignitate usus fuit sub Joanne Palæologo circa A. C. 1356. Ab his inquam distingvendus Joannes Cantacuzenus Imperator, literis humanioribus perinde ac sacris egregie excultus b) & prudentia

N n n 3

a) Vide quæ de Cantacuzenorum stemmate Cangius in familiis Byz. pag. 258. seq. De Cantucezeno Gregoras, Ducas, Phranza, atque imprimis Cantacuzenus ipse.

b) Boivinus ad Niceph. Gregoram pag. 797.



tia in rebus gerendis, rei que militaris peritia & animi virtute conspicuus. Hic sub Andronico Palæologo seniore præfectus sacri cubi-  
culi, sive magni Papiæ munere insignis, c) deinde donatus Ma-  
gni Domestici dignitate ab Andronico Juniore Imperatore, cui à  
teneris peramatus & familiaris atq; adeo charus fuit, ut Imperii Col-  
legam sibi adsciscere cogitaverit, constanterque renuentem hoc ægre  
tulerit, & moriens A. C. 1341. filiis suis impuberibus Joanni novem  
annos nato, Theodoro & Manueli delegerit tutorem. Cantacuzeni  
qum tutorio nomine imperium cœpisset administrare, interceden-  
tibus variis cum Anna quam viduam Andronicus reliquerat dissensio-  
nibus, per calumnias insidiasque æmulorum compulsus est ad bellum,  
quod Didymotichi A. 1342. appellatus & cum conjugē Irene à Laza-  
ro Patriarcha Hierosol. coronatus Imperator, adversus Annam fi-  
liumque ejus Joannem per quinquennium gessit. His post captam  
8. Jan. 1347. proditione CPolin, nihil mali intulit, sed iterum recon-  
ciliatus filiam suam Helenam Joanni quod prius Anna æmulis Canta-  
cuzeni suffragata ferre noluerat, desponsavit, atque iterum solen-  
niter CPolin proclamatus 8. Febr. Imperator, coronatusq; in Blacher-  
narum templo est à Patriarcha CPol. Isidoro 13. Maj. consorte Impe-  
rii adscito Johanne illo Palæologo quindecim tum annos nato, ita  
tamen d) *ut junior seniori potiores deferret in omnibus, ac propter æta-  
tem nondum firmatam, decem annos administratione cederet, quibus exactis  
equali auctoritate cum eo imperaret.* Sed non diu post recrudescentibus  
dissidiis res iterum devenit ad bellum, in quo superior Joannes CPol-  
in cepit A. 1355. Jo. Cantacuzenus cessit Imperio, & non diu post in  
Manganorum Monasterio Monachi habitum & JOASAPHI nomen  
induit, ut Irene uxor delituit in Marthæ Monasterio, Eugeniæ ap-  
pellatione adscita. Per longum tempus in monastico secessu ac  
quiete vixisse Cantacuzenum scribit Ducas, e) sed plane ætatem  
produxisse usque ad A. C. 1411. 20. Nov. Lambecius ad Codinum  
pag. 210. observat ex nota Demetrii cujusdam Leontarii, qui Codi-  
ci MS. Tacticor Græcor qui est in Bibl. Barberina annotavit filiam  
suam

c) Cangius famil. Byz. p. 260. Hanckius de scriptoribus Byz. lib. 1. c. 36. Henr. War-  
thoni Appendix ad Cavei Historiam literariam scriptorum Eccles. ad A. C. 1342.  
Jacobus Pontanus in Cantacuzeni Vita, Historiæ ejus præmissa.

d) Cantacuzenus lib. 3. cap. ult.

e) Ducas Hist. Byz. cap. 11.



suam Lascarinam Leontariam natam esse A. 6919. (CHristi 1411.)  
 ἡμέρα δευτέρα μετὰ τὸν θάνατον τοῦ αὐτοῦ βασιλέως τὴν διὰ τοῦ θεοῦ καὶ ἀγγελικῆς  
 ἐντολῆς μετονομασθέντος Ἰωσήφ μοναχῶ, die secunda post obitum inclyti  
 Imperatoris, qui in habitu Monachali nomen Josephi suscepit. Sed tum cente-  
 nario proprior vel major etiam Cantacuzenus fuerit. Et addit ipse  
 Lambecius hoc forte rectius intelligi de Joanne Palæologo Androni-  
 ci junioris filio, quem perinde ut Cantacuzenum & factum esse Mo-  
 nachum & Josephi nomen post annos duos & dimidium Imperii ad-  
 sumsisse Codinus f) scribit. Cantacuzenum porro quem certe adhuc  
 A. C. 1375. superstitem fuisse Cangius observavit, non minus inter  
 milites, Ducesque bellicos & Imperatores sub Cantacuzeni, quam  
 inter Monachos Joasaphi nomine omnibus sæculis celebrandum ca-  
 nit Simon ArchiEpiscopus Thebanus g) hisce versibus:

Θρυλλοῖτο νῦν δὲ τοῖς ἀπείροις τῶν χρόνων  
 ὁ στρατιώτης, ὁ στρατηγὸς ὁ βρέμων  
 ΚΑΝΤΑΚΟΥΖΗΝΟΣ ὡς ἀναξ ἸΩΑΝΝΗΣ,  
 Σεπτοῖς τε συζῶν ἁγίοις ἸΩΑΣΑΦ,  
 Τάξει πάση γὰρ ἐξέλαμψεν ἐλλόγως.

Exstant ejus *Historia Byz. libri IV.* de rebus sua ætate gestis à morte us-  
 que Michaëlis Palæologi 15. Octob. A. C. 1320. extincti, usque ad  
 Philotheum Patriarcham CPol. anno circiter 1357. constitutum à  
 Joanne Palæologo Andronici junioris filio. Argumentum operis  
 ipse exponit his verbis lib. IV. cap. ult. pag. 910. ἀ μὲν ἐν συμβεβηκε  
 Ῥωμαίοις ἐφ' ἡμῶν ἔντε τοῖς ἀνω χρόνοις, ἡνίκα τῶν βασιλέων Ἀνδρονίκων ὁ  
 πρὸς ἀλλήλους ἐκινήθη πόλεμος, καὶ ὑστερον ὁ μεταξὺ τῆς βασιλίδος  
 Ἀννης καὶ Καντακουζηνῶ τῶ βασιλέως ἀνερρίπτεται, καὶ τὰ τελευτήα δὴ ταῦτα,  
 ὅσα βασιλεὺς ὁ νέος Ἰωάννης πρὸς τὸν γυναικὸς ἀδελφὸν Ματθαῖον διηνέχθη,  
 καὶ βασιλεῖα τὸν κηδεστὴν, τοιαῦτά ἐσιν. Quæ igitur à Romanis nostro ævo à  
 pluribus retro annis gesta sunt, quando inter Andronicos (avum ac nepo-  
 tem) bellum viguit, & postea inter Imperatricem Annam (viduam relictam  
 ab Andronico Palæologo juniore) & Jo. Cantacuzenum accensum est: &  
 postremo, quæ juniore Imperatore Johanne (filio Andronici nepotis) ab ux-  
 oris (Helenæ Jo. Cantacuzeni filiæ) fratre (Matthæo Cantacuzeno) &  
 socero (Joanne Cantacuzeno) dissidente contigerunt, hæc sunt. Præmissæ  
 sunt

f) Codinus Orig. CPol. pag. 82.

g) apud Allatium de Simeonibus p. 203.



sunt operi *binæ Epistolæ* sub fictis Nili h) & *Christoduli* nominibus. Nilus *Christodulum* h. e. Cantacuzenum rogat ut quæ sua ætate k) Imperatoribus Byzantinis acciderint, velit consignare scripto, quod Cantacuzenus sub *Christoduli* nomine illi pollicetur, laudatque eum quod à se potissimum hoc requirat, quo nemo melius id præstare valeat, & deinde subdit Imperatorum CPol. genealogiam ab Alexio Angelo usq; ad Michaëlem Palæologum A. C. 1320. extinctum.

Reprehenditur Cantacuzenus, l) quod paulo fusior sit in narrandis rebus suis & in laudando se modum excedere, vicissim ea quæ gloriæ & famæ officiebant silentio præteriisse videatur. Neque tamen ideo fidem ei temere detraxerim in iis omnibus, ubi aliter quædam narrant Gregoras, Ducas, Phranzes quibus universis, etiam ipso Gregora est plerumque accuratior, ne de stylo dicam cujus dignitatem & elegantiam omnes prædicant. Palamæ nimium favisse arguit Allatius II. 17. 2. de consensu utriusque Ecclesiæ p. 830. *Et mentitur palam Cantacuzenus, qui narrat Barlaamum veniam ob stulte dicta petiisse - - tacens contra Palamam pœnas à Synodo constitutas, ne etiam ipse in posterum aliquid de dogmate periractaret. Sed Cantacuzenus, dummodo suum tueatur Palamam, omnia invertit.* Quicquid vero sit de Palama, saltem Imperium neque per injuriam rapuisse, neque per tyrannidem administrasse videtur, qui oblatum pridem ab Andronico juniore accipere tam constanter recusavit, & tot testatissima alias dedit moderationis æqvitatq; suæ specimina: Potius credibile est quæcunq; graviora fecit, fecisse coactum æmulorum injuriis, Annæque.

Opus Cantacuzeni è Codice MS. Bavaricæ Bibliothecæ descriptum vertitque *Jacobus Pontanus* S. 1. cujus versio latina cum ipsius argumentis librorum capitumq; & notis in totum opus atq; explanatione dignitatum aulæ & Ecclesiæ CPol. nec minus adjunctis annotationi-

h) Confer Jac. Pontani præf. ad Cantacuzenum, & Allatium de Nilis p. 85. nostræ editionis, qui observat inde factum esse, ut à quibusdam Nilus Historicus pro Cantacuzeno, & pro Cantacuzeni, Nili Historia celebretur.

k) Interpres Pontanus p. 3. habet: *quæ superiore & hac nostra ætate.* Sed in Græco tantum est *αὐτῶν βασιλεῦσι Ῥωμαίων συνέβησαν ἐφ' ἡμῶν.* Nihil certe scribit Cantacuzenus quod ætatem ipsius antecedit. Itaque & p. 910. idem Pontanus male: *quæ nostro ævo & superiore gesta sunt, pro: quæ nostro ævo à pluribus retro annis sunt gesta.*

l) Vide judicia de Cantacuzeno apud Vossium, Bonam, Hanckium, Thomam Pope Blount &c.



tionibus Historicis *Jacobi Gretseri*, S. I. prodiit Ingolstadii 1603. fol. Deinde Græca ex Codice MS. Bibliothecæ Petri Segvierii, Franciæ Cancellarii adjuncta sunt in splendida editione Regia Græco-latina. Paris. 1645. fol. tribus Voluminibus, quorum *primo* Vita auctoris, explanatio dignitatum & duo priores libri, *secundo* tertius & *tertio* quartus, Gretserique ac Pontani notæ una cum duplici Indice comprehenduntur.

### *Alia Cantacuzeni scripta.*

*Apologia IV.* sive assertio pro Christiana Religione adversus Mahomedanos, & *IV. λόγοι* sive libri adversus Mahometis errores, quibus varia Alcorani capita confutantur. Hoc opus Cantacuzenus in Monasterio scripsit in gratiam amici sui *Achæmenidis*, qui è Mahomedano Christianus Monasticæ vitæ & ipse nomen dedit & *Meletius* dictus est. Eum Muselmanus *Sampsates* Isphachanes Persa literis scriptis ad deserendam Christianam fidem sollicitaverat, quas confutaturus Cantacuzenus non satis habuit respondere ad objectiones, sed plurima etiam addidit ad fidem religioni nostræ faciendam, & Mahometis explodenda commenta. Duos hujus operis Codices Græcos MSS. quorum alterum *Emanuel Zycandyla* exarasse se subscriptione fuit testatus, *Theodorus Bibliander* communicavit cum *Rodolpho Gualthero* Tigurino, qui illud latine vertit ediditque Basil. 1543. fol. & Græca ad calcem voluminis subjunxit. Notat Gualtherus, multos Judæorum errores quos nempe cum Mahometanis communes habent, simul à Cantacuzeno refelli, unde suspiceris libros Cantacuzeni adversus Judæos Simlero memoratos ab his non diversos esse. Certe editi hæcenus alii nulli sunt. Sed tamen *novem sermones* Christoduli Monachi adversus Judæos memorat Labbeus Bibl. nova MSS. p. 1354. Alia quoque ejus monumenta inedita adhuc servantur in Bibliothecis, ut responsio duplex *ad Prochorum Cydonium* de lumine in monte Thaborio & de essentia atque operatione divina, in Bibl. Vaticana m) & Regis Galliæ Cod. 1999. ex quo locum produxit Clariss. Boivinus in elogiis præmissis Nicephori Gregoræ Historiæ.

*Adversus Isaacum Argyrum*, & de dogmate Barlaami & Acindyni *adversus Paulum* è Latinis Patriarcham CPol. Utrumque scriptum

O o o

Libri sti Pars Altera.

m) Vide Allatium de Nilis pag. 61. edit. à me curatæ.



ptum in Bibl. Cæsarea & Regis Galliæ. Vide Lambecium V. p. 206. & Labbeum p. 86. Bibl. novæ MSS.

*Epistola sex ad eundem Paulum* cum duabus Pauli responsoriis, in Bibl. Regis Galliæ & Oxoniensi Bodlejana.

*Edictum pro tomo Synedico* A. C. 1347. factæ excommunicationis Joannis Calecæ Patriarchæ CPol. Barlaamo & Acindyno \* faventis, una cum Tomo ipso, in Bibl. Cæsarea. Vide Lambecium VI. p. 29.

*Paraphrasis Ethicorum Aristotelis*, Simlero memorata & Labbeo pag. 113. seq. Bibl. novæ MSS.

MATTHÆI Asanis CANTACUZENI, n) qui Joannis Cantacuzeni filius, ab eo pronunciatus Imperator coronatusque à Philotheo Patriarcha A. 1354. sed proximo anno captus à Joanne Palæologo, Imperatoris titulum exemplo svasuque Patris deposuit, in montem Atho secessit & Monasticam vitam amplexus patre superstite decessit, *Commentarius in Canticum Canticorum* Græce & Latine cum notis Vincentii Riccardi prodiit Romæ 1624. fol. De ejus lucubrationibus in *Sapientiam Salomonis* & *monitis salutaribus* quas collegisse vel dictasse traditur, nihil reperi.

XIII. NICEPHORUS GREGORAS, de quo abunde dictum supra p. 300. seq.

XIV. LAONICUS sive ut Simlero & aliis NICOLAUS (idem enim nomen est, ut Theophilus & Philotheus, Demonicus & Nicodemus) CHALCOCONDYLES, καλκοκονδύλης (decurtato nomine *Chalcondyles* à plerisque dictus) Atheniensis, clarus circa A. C. 1470. Nam ad Annum 1490. vel ultra perduxisse ætatem, nescio quo auctore Vossius scribit. Exstat tradita ab eo *historia de origine atque rebus Turcorum & Imperii Græcorum interitu libris X*, ab A. C. 1298. atque Ottomanni I. initiis ad 1462. sive Imperium adultum Mohammedi secundi. Appendix brevis usque ad A. 1565. recentiorem auctorem agnoscit, & in editionibus quibusdam desideratur. Unde nec

\* Subscripsit etiam Cantacuzenus tomo condemnationis sectatorum Barlaami & Acindyni, promulgato A. C. 1351. Vide Lambecium V. p. 202.

n) Vide Cangii CPol in Christianam pag. 261. & Rob. Geri appendicem ad Hist. literariam Cavei ad A. 1354.



nec illius rationem habuit D. David Chytræus, qui argumenta librorum decem Chalcocondylæ exhibet in sua Chronologia. Laonicus ipse scriptor minime contemnendus, unde in Vignolii Marvillii Miscellaneis Historico literariis T. 3. p. 56. legas hoc de eo iudicium: *Comme on a joint Calcondyle, qui a traité l'Histoire des Turcs, aux Auteurs de la Byzantine, on peut assurer qu'il ne les deshonne pas de se trouver à leur suite. Il a le don de reveiller notre attention, en nous donnant de la curiosité, & de ne nous pas laisser dormir sur son livre.*

### *Laonici Chalcocondylæ editiones.*

*Latine* ex versione *Conradi Clauseri* Tigurini Basil. 1556. fol. apud Oporin. Atq; collata cum *Philippi Gundelii* (haud edita) versione, castigataq; à Clausero ipso & alio viro docto, ibid. 1562. fol. ad Nicephori Gregoræ Græcolat. calcem, & Francof. 1568. fol. ad calcem editorum latine Zonaræ, Nicetæ ac Nicephori Gregoræ. Mentio apud Vossium etiam versionis quam molitus *Dionysius Coroneus*, Professor Regius Parisiensis, sed illa nunquam lucem vidit.

*Græce & Latine* cum ejusdem Clauseri versione in tribus Hist. Byz. scriptoribus junctus Nicephoro Greg. & Georgio Acrop. Genev. 1615. fol. atqve iterum separatim, sed notulis Clauseri marginalibus omissis, ex typograph. Regia Paris. 1650. fol. in qua editione præter Varias lectiones è duobus Codicibus Regiis, è quibus Græca passim emendata, & glossarium *Caroli Annibalis Fabrotti* Jcti in Chalcocondylam & Ducam, adjuncti sunt Annales Sultanorum Othmanidarum, ab A. C. 1289. ad 1550. quos è Turcica lingua Germanice verterat edideratqve Johannes Gaudier dictus Spiegel, latine vero transtulit & Francof. 1596. fol. vulgavit Jo. Leunclavius nobilis Angrivarius, qui & supplementum ab A. 1550. ad 1588. Osmanidarumque genealogiam & pandectem Historiæ Turcicæ sive explicationem & descriptionem variarum rerum nominumque ad illustrandos Annales adjecit. Laonici Historiam tribus in Codicibus Bavaricæ Bibliothecæ manu exaratam exstare Græce, testatur Gretserus. Locum quo Germaniæ descriptio continetur ex libro secundo, Græce & Latine cum notis exhibet Freherus inter scriptores rerum Germanicarum.



*Gallicè* hic scriptor cum commentario prodiit *Blasio Vigenerio* interprete Paris. 1577. 1584. 4. & cum *Thoma Arti* continuatione ad A. C. 1612. ibid. 1612. 1620. 1650. & *Mezenei*, usque ad A. C. 1661. ibid. 1663. fol. recherche sur l'Histoire de Chalcondile, & illustrations de la mesme Histoire.

*Ipsè Laonicus*, inquit Bellarminus de scriptoribus Eccles. non caret narrationibus falsis, quas temere credidit rerum nostrarum ignarus.

Nonnulla Laonici Chalcocondylæ loca reprehendit Jacobus Gaddius in elogio Historico & T. 1. de scriptoribus non Ecclesiasticis p. 119. sq. atque Casp. Barthius ad Claudian. p. 338. Cæterum fallitur Henricus Warthonus V. C. qui in appendice ad Hist. literariam doctissimi Cavei scribit Chalcocondylam prodiisse latine ex Clauseri versione Paris. 1550. Præter rem quoque in catalogo librorum à Joanne Oporino excusorum, qui vitæ ejus subjicitur, memorari videas Laonici libros Græce & Latine in fol. editos, nam latine tantum illos Oporinus vulgavit, conqvestus etiam in præf. ad edit. posteriorem Anni 1562. Græcum Codicem sibi defuisse. Hunc Laonicum propinquitate attigit *Demetrius Chalcocondylas* circa A. C. 1510. octogenario major defunctus Mediolani, de quo in Grammaticis dicere me memini.

XV. GEORGIUS CODINUS, amplissimo in aula CPolitana munere Curopalatæ pridem functus, postremis Palæologorum \* temporibus claruit, & Imperio ipsi superstes fuit, siquidem libellum de Imperatoribus CPolitanis claudit \*\* commemoratione captæ ab Agarenis sive Turcis urbis A. 6961. hoc est Christi 1453. Ex ejus scriptis exstant:

\* Confer Allatium de Georgiis pag. 361. Hanckium de Byz. rerum scriptoribus cap. 10. Warthonum appendicè ad Hist. literariam Cavei ad A. C. 1461. & Petrum Lambecium in brevi diss. de Codini vita & scriptis, qui negat se Curopalatæ nomen in MSS. Codicibus sex quos vidit, offendisse, putatque impositum potius ideo, quod de officiis Palatii scripsit, quam quod ipse dignitate Curopalatæ functus fuerit. Cum tamen nomen hoc Curopalatæ invenerint Junius & Gretserus, non video quare incredibile videri debeat dignitatem Curopalatæ gessisse. Quia autem in aliquibus Codicibus omittitur, hinc apparet esse nomen dignitatis neuti-quam vero proprium, quod non est quærendum aliud quam Codini.

\*\* p. 82. edit. Lambecii. ἐπὶ τῇ τῆς (de Constantino Palæolo o ultimo Imp. loquitur) ἐγένετο, ὅμοι, ἢ ἄλως τῆς αὐτῆς Κωνσταντινῆς πόλεως παρὰ τῶν αἰσίων Ἀγαρηνῶν ἐν ἔτει 5161. καὶ ἐγένετο, δορυάλωτῃ ἢ πρὶν βασιλεὺς πασῶν τῶν πό-



1. Περὶ τῶν ὀφφικιαλίων ἔ παλλατίῃς Κωνσταντινουπόλεως βασιλέων καὶ τῶν ὀφφικίων τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας, *De officiis & officialibus Aula Imperatorum & magnæ \* Ecclesiæ CPolitanae*. Agit etiam Codinus *de festis ple-risque & de Imperatoris Coronatione, inauguratione Patriarchæ, aliisque*, unde in altero Bavarico Codice MS. titulus prioris partis conceptus est sic: τὰ ὀφφικία ἔ παλλατίῃς. ἐπὶ ἧ καὶ τὰς τάξεις τὰς γενομένας ἐν ταῖς εορταῖς εἰς τὸ παλλατίον, καὶ πῶς τὴν βασιλέα σέφεται δεῖ, καὶ πρὸς προβλήσεως Δεσπότη καὶ Πατριάρχῃς, καὶ ἐθῶν γενομένων ἐν τῷ παλλατίῳ. Hunc librum è Codice *Julii Pacii* descripsit, & Græce cum versione sua, notis & indicibus amplissimis primus edidit *Franciscus Junius*, latens sub nomine *Nadabi Agmonii*, A. 1588. apud Joannem Mareschallum \*\* Lugdunensem, 8. Postea hæc eadem editio additis aliquot pagellis novoque titulo, in quo Francisci Junii nomen, exposita est in Commelini officina 1596. 8. Quamquam Jacobus Gretserus Junium reprehendit quod novam editionem non adornarit ἔ à se pleno sacco sparsos errores non correxerit, adjutus Codicibus Bibliotheca Palatina, ἔ Raphaëlis Seileri exemplari, quod erat apographum Codicis optimi Augustani, nam Codicem olim fuisse in Bibliotheca inclytæ Reipublicæ Augustanæ, testis est Hieron. Wolfius præfatione ad Nicetam, ἔ ipse Seilerus, qui inde Græce descripsit ἔ Latine vertit, tametsi versionem suam in vulgus exire nunquam permisit. Dico olim fuisse, jam enim non est, sed amissus est, ut ante aliquot annos ex Amplissimo Domino Marco Vellero, Duumviro Augustano intellexi: nescitur cujus negligentia vel fraude perierit. Tot ergo subsidii (à Frehero cui A. 1596. librum dicavit) instructus Junius, præsertim translatione Seileriana, debebat Codinum à capite ad calcem recognoscere, plurima ἔ gravissima menda emendare, librumque ab erroribus liberum Lectori proponere. Ab eo tempore nonnulla satis acerbe ut solet castigavit ac reprehendit in

O o o 3

Ju-

πόλεων, ὅς καὶ ἀπεκτάνθη παρ' αὐτῶν ἐν τῇ γενομένῃ Χαλάρῃ αὐτόστε καὶ πάντες οἱ λογάδες σχεδὸν, καὶ ἐκομίσατο τὸν τῷ μαρτυρίῃ σέφανον, μὴ θελήσαι πρὸδῆναι τοῖς ἀνόμοις τὰ βασίλεια, μήτε μὲν θελήσας τὸν κινδυνὸν διαφυγεῖν, δυνατῶ ὄντι.

\* Primum statim caput de officialibus magnæ Ecclesiæ, Goaro non videtur esse Codini, & in duobus Regiis MSS. Codicibus atque in uno eorum quos è Bibl. Bavarica Gretserus evoluit, desideratur. Deinde ordo etiam Capitum in diversis Codicibus diversus. Vide Goari præfat. & notas p. 20.

\*\* Francofurti prodiisse hanc editionem scribunt Hanckius & Warthonus. Sed puto Heidelbergæ potius, licet Francofurtensi Senatui sit ab editore, qui Francofurti ad Mœnum illo tempore versabatur, dedicata.



Junii versione & annotationibus idem *Gretserus* notis ad Tomnum secundum operis de Cruce, Ingolstadt. 1600. 4. editum p. 577. 587. seq. 599. sq. 606. sq. 609. sq. 613. sq. &c. Idem A. 1602. 8. Ingolstadii edidit notas & Varias lectiones in Codinum ex duobus MSS. Codd. Bibliothecae Bavaricae & uno Lautherianae, ad calcem commentariorum Mureti in Aristolis Ethica, Oeconomica, Platonis de Rep. libros duos & Xenophontis ἀναβάσις Cyri. Deinde ejusdem Gretseri facula Codino accensa prodiit ibid. 1604. 8. una cum Mureti notis ad Sallustium & quinque primores Annalium Taciti libros. Denique totum Codini opus ad tres illos Codices castigatum cum nova versione sua, & tribus Commentariorum, Observationum & emendationum libris, & dissertatione de imaginibus non manufactis Gretserus vulgavit Paris. 1625. fol. ex officina Seb. Cramoisi. Quamquam vero multa recte Gretserus in Codino vidit, multa etiam Meursiano Glossario † Græcobarbaro adjutus potuit rectius ioterpretari, non minus tamen spicilegium & ipse sat amplum *Jacobo Goaro* præbuit qui in editione Codini nova Regia Parisiensi 1648. fol. Græca ad duos Codices Bibl. Regiae & tertium Allatianum emendavit, versionem per singulas paginas castigavit, novasque pereruditias notas suas in quibus & Junius aliquando (ut p. 76.) vindicatur, \* addidit. Adjunxit etiam ineditos ante, Officialium Ecclesiae & aulae CPolitanæ Catalogos ex MSS. Regiis p. 5. 7. 36. & ex Mazarinianis

MAT-

† Goarus in præf. *Quam infeliciter Junius in elucidanda verborum quibus usus est Codinus, obscuritate desudaverit, Meursii in pluribus locis demonstrat emendatio, & instituta per Gretserum versio, ac in amplis disertisque commentariis ejusdem Codini illustratio: sed cum ea qua Gretserus ætate vivebat voces illæ neoterica Græcia nondum in occidentales partes essent allata, propterea venia dignus est vir sane de re literaria bene meritus - - Non enim ille solus est qui ad scopulos quos Meursii glossarium ex potiori parte ὀλοβάδες βαρβάρων exponit, allidat: Is enim cum germanam Græcarum, ac vulgarium vocum mentem non sit affecutus, sequacibus foveam fecit, in quam ipse prior lapsus, nisi à recentioris Græcæ lingua bene perito corrigatur, illustretur, ac infinitis propemodum, quæ possent addi, dictionibus (uti à Cangio postea feliciter & docte præstitum est) augeatur, facilem adhuc sequentis præbebit lapsus occasionem.*

\* Non pauca etiam, quæ pro Junio, socero suo possit reponere, habere se professus est Vossius lib. III. de Historicis Græcis p. 368. testatus insuper præf. ad libros de Historicis latinis Junium novam fuisse molitum Codini editionem solo typographi consilio suppressam, in qua magnam partem erepturus fuisset Gretsero occasionis ita in eum debacchandi.



MATTHÆI † *Presbyteri Monachi & Medici* ( Μοναχῶν ἱατρῶν καὶ θύτης ) opusculum versibus scriptum politicis καὶ τῶν ὀφφικίων καὶ παλλατίων τῆς Κωνσταντινουπόλεως pag. 8. 38. & alterius ANONYMI, versibus Jambicis p. 40. nec non ex Allatianis p. 9. Præterea Græce & Latinè *Græcorum Episcopatum* Διετύπωσιν ante octingentos annos à Leone Sapiente Imp. digestam & in Caroli à S. Paulo Geographia Ecclesiastica pridem editam, sed per Goarum ad alium codicem castigatam p. 337 - 362. 2) ἀνακεφαλαιώσιν Πατριαρχῶν καὶ συναρτίθμῳ τῶν Ἀποστολικῶν θρόνων pag. 363 - 381. quam idem Carolus à S. Paulo è Codice Vaticano dederat : 3) τάξιν προκαθεδρίας τῶν ὑπὸ τὸν Ἀποστολικὸν θρόνον Κωνσταντινουπόλεως τελόντων Μητροπολιτῶν καὶ τῶν ὑπ' αὐτὰς Ἐπισκόπων p. 381-399. ex editione Gretseri ad Codini calcem, p. 113. collata cum MS. Regio & cum jure GræcoRomano Freheri p. 90. seq. 4) ἔκθεσιν βασιλείας Κύρου Ἀνδρονίκου καὶ Παλαμολόγου καὶ γέροντος, ὅπως νῦν ἔχῃσι τάξεως αἱ ὑποκείμεναι μητροπόλεις τῷ Πατριαρχικῷ θρόνῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως p. 400-409. Hanc *Andronici Senioris Paleologi Imp.* expositionem primus ad Codini calcem Junius, p. 219. & illius exemplo Gretserus p. 117. ediderat. 5) ἔκθεσιν νέαν ὅπως νῦν γράφει ὁ Κωνσταντινουπόλεως Πατριάρχης τῷ Πάπῳ καὶ τοῖς λοιποῖς Πατριαρχαῖς καὶ Ἀρχιεπισκόποις, καὶ μὴν καὶ τοῖς καὶ Μητροπολίταις καὶ τοῖς κοσμικαῖς δεχαῖς διιδύνειν. *Expositionem novam, quomodo CPolitanus Patriarcha ad Papam, reliquos Patriarchas & Archiepiscopos, sed & Metropolitanos, cunctosque seculares dignitates moderantes nunc scribat.* p. 410-419. 6) *Parthenii Patriarchæ CPol.* Epistolam formatam qua prosecutus est Philippum de Harlay Comitem de Cefy, legatione functum Regis Christianissimi ad Turcarum Imp. & Urbani VIII. Papæ Romani Epistolam ad eundem Harlaum p. 420. seq. Ut ad Codini librum revertar, illius MSS. Codices præter eos quos jam laudavi etiam Vaticanum, Scoriacensem, & Sfortianum memorat Allatius de Georgiis p. 362. notatque stylo incomto ac barbaro & qui ea ætate in populi plebisque usu erat scripsisse, *Præter enim, inquit, rerum ac nominum difficilem intelligentiam, sæpe etiam ipse modo loquendi agresti & duro sententiam obturbat & obcæcat, quem etiam exscriptorum errata, dictionesque extera loco propriarum, doctorum incuria intruse reddunt obscuriorem. Pleraque ex Cantacuzeno, aliisque recentioribus Historicis prope verbatim exscripsit, ut inter alios adnotarunt Pontanus \* & Gretserus.* 2.

† Matthæum hunc post Alexii Angeli tempora scripsisse notat Hanckius II, 8. p. 680. de scriptoribus Byz.

\* Jac. Pontanus ad Cantacuzeni lib. 1, cap. 41. pag. 991. Gretserus ad Codinum III. 12, p. 270. edit. Cramoisiannæ.



2. Παρεκβολαὶ ἐκ τῆς βίβλου ἑ χρονικῆς περὶ τῶν πατρίων τῆς Κωνσταντινουπόλεως. *Excerpta ex libro Chronico de Originibus CPolitanis.* Librum Chronicum intellige *Hesychii* illustris de quo dixi supra pag. 241. ubi & de variis hujus libri editionibus, ex illo enim pleraque verbote-nus Codinus expressit, cæteris ut Lambecio notatum additis è *Glycæ Annalibus*, *Chronico Alexandrino* & alio hætenus non edito *Julii Pollucis*, Christiani scriptoris qui antiquo illo Polluce cujus *Onomasticon Commodi Imp.* dedicatum habemus, aliquot sæculis est recen-tior. Prodiere hæ Codini *παρεκβολαὶ* primum cum *Georgii Doufa*, Jani F. versione *Heidelbergæ* apud *Commelium* 1596. 8. & additis *Jo. Meursii* notis *Genev.* 1607. 8. denique cum versione & eruditis notis *Petri Lambecii* *Parisi.* è typographia Regia 1655. fol. Hic *Lambe-cius* longe locupletissimam *Codinianorum* excerptorum editionem dedit, in qua longe plura Græce & Latine exhibentur, collatis *Codi-cibus MSS.* compluribus, duobus *Holstenianis*, quorum unum *Holste-nius Lambecii* avunculus à *Peirescio* acceperat, alterum è Vaticano Codice descripserat, tertio *Is. Vossii* ex Codice Britannico: quar-to *Jac. Sirmondi*, quinto *Regio Parisi.* & sexto denique Romano è *Bibl. Vallicellana.* Inde in *Lambeciana* editione post illa de *Origi-nibus CPol.* sequuntur περὶ τῆς χρηματογραφίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως, *de forma & ambitu Urbis CPolitane.* pag. 11. Περί Ἀδιαβήνης *De Adiabene* re-gione Asiæ ultra Tigridem fluvium, in qua *Naphtha* provenit. p. 13. Περί ἀγαλμάτων, σηλῶν καὶ θεαμάτων τῆς Κωνσταντινουπόλεως. *De signis, statuis* \* & aliis spectatu dignis CPoli. *ibid.* Quæ in *Lambeciana* editione leguntur pag. 19. B. à verbis *Εὐφημίας τῆς γυναῖκος* usque ad p. 21. D. ἑ πρασιότατα, ea Græce è Codice *Bavarico* vulgaverat *Gretserus* lib. 3. Observationum ad *Codinum* de officiis cap. 19. quemadmodum & illa quæ pag. 23. B. à verbis περὶ ἑ κίονος ἑ Φίγος usque ad verba p. 28. C. τὸ ἀγδοῖον Φανῆσαι μοιχευθείσης. Cæterum quæ de signis sive simulacris Gentilium *Codinus* hic narrat, desumpsit è *Phornuto* & *Jo. Lydi Philadelphien-sis* libro necdum edito de *Mensibus*, è quo *Svidas* etiam, ut *Lambecio* observatum eadem hausit. Reliqua de statuis & rebus in urbe spectatu dignis, ad verbum fere descripsit ex *Anonymi* collectaneis *Antiquitatum CPol.* quibus titulus *ῥασι-σεις σύντομοι χρονικῆς*, quas primus è Codice *Regis Galliæ* *Lambe-cius* cum notis suis ad calcem *Codini* pag. 85 - 105. vulgavit Græ-

\* Pleraque hujus partis vulgaverat etiam *G. Doufa*.



Græce, observatq; excerptas esse à Theodoro Lectore, Πάπια, Eusebio, Socrate, Marcello Lectore & compluribus aliis scriptoribus. Anonymi collectanea eadem longe emendatius ab illo tempore Græce & Latine cum versione sua & notis dedit *Franciscus Combesius* in fasciculo rerum CPolitanarum, ad calcem Allatii de Simeonibus, Paris. 1664. 4. Cumque Lambecium in notis illis non raro perstringat, Lambecius ei respondere voluit in nova quam pollicitus est Codini editione, quam supplemento Corporis Hist. Byzantinæ ex Bibl. Cæsarea potissimum instruendo inferere voluit. Vide lib. 3. commentar. de Bibl. Vindobon. p. 126. Sed illud supplementum nunquam lucem vidit. Sequitur in prima illa & ultima Lambeciana Codini editione ejusdem scriptoris περὶ κτισμάτων τῆς Κωνσταντινῆς πόλεως, de templis monasteriis & aliis ædificiis CPolitanis pag. 37-64. & περὶ τῆς οἰκοδομῆς τῆς ἁγίας Σοφίας, De structura Templi S. Sophiæ & SS. Apostolorum pag. 64-74. quæ pars etiam in Georgii Dousæ editione legitur, ac denique περὶ τῶν ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἐτῶν μέχρι τῆς βασιλείας τῆς μεγάλης Κωνσταντίνης, καὶ περὶ τῶν βασιλευσάντων ἐν αὐτῇ τῇ βασιλίδι τῇ πόλεως, μέχρι καὶ αὐτῆς τῆς ἀπὸ τῶν Ἀγαρηνῶν ταύτης ἀλώσεως. De annis ab orbe condito usque ad Imperium Constantini Magni: Ἔς de iis qui à Constantino Magno in ipsa urbium regina regnarunt, usque dum ab Agarenis (A.C. 1453.) capta est. pag. 75-83.

INDEX Scriptorum & aliorum quorundam, qui in Codini & alterius Anonymi (quæ à num. 171. incipunt) Excerptis de Antiquitatibus CPol. memorantur.

*ad numeros marginales editionis Lambecianæ.*

Acatus Diaconus Eutychianus 68.

Acuntius Philosophus, Idolorum Antistes 171.

Ἀγγυριανὸς sive Ἀγκυριανὸς χρονολόγος ἐν τῇ δεκαλόγῳ αὐτῇ 78. 168.

Ἀλεξάνδρος συγγραμματα 206. Anastasius 78. 175.

Apollonii Tyanensis telesma ciconiarum 7. alia ejus apotelesmata 62. seq. 77. 129.

Arii mors 45.

Aristides Philosophus 190.

Asclepiodorus Philosophus 65. 205.

Ppp

Appia-



- Appianus 63.  
 Ἀπολλωναρίδης καὶ Ἀλεξάνδρου συγγράμματα 206.  
 Ἀστρονομικὸν ἔργον, locus CPoli 32.  
 Basilius Camaterus Patriarcha CPol. 164.  
 Canonaris Philosophus 198.  
 Chronographi 189. ὁ χρονικός 56. Clemens 205.  
 Constantini M. pœnitentia super Crispo filio interfecto 71.  
 Constantinus Epistolographus 17.  
 Cranus Philosophus 64. 205. unus è septem Philosophis qui Eudociam comitati sunt. Cæterorum nomina : Carus, Pelops, Nerva, Silvanus, Apelles & Curvus. ibid.  
 Cyprus vel potius Cyrus Rhetor 73. 176. Cyrus Smyrnæ Metropolitanus 113. Cyriacus Patriarcha CPol. 111.  
 Codini τὰ περὶ κτισμάτων 26.  
 Demosthenis συγγράμματα 183.  
 Δίων ὁ τὰ Ῥωμαϊκὰ ἱστορήσας 63.  
 Elevsius Diaconus Philosophus 17.  
 Epigrammata 9. 10.  
 Eusebius Pamphili 196. 206.  
 Eutropius Sophista. 17. Eutychius Patriarcha CPol. 138. 146.  
 Eutychianus Grammaticus Protoascretis 17.  
 Galenus 47. 189.  
 Gregorii Theologi vaticinium 95.  
 Heliodorus Astrologus, Leonis Isauri tempore 113.  
 Hero Philosophus μαντευόμενος 176. Hiero dicitur 15. 73.  
 Herodotus Chronographus 71. 173. Herodion. 202.  
 Hesychius ὁ ταχυγράφων. 17. Hierotheus Astrologus 144.  
 Himerius chartularius 36. 182.  
 Hippolytus Chronographus 71. 173. χρονικὸν ἱππολύτου 173.  
 Homerus 29. πολλοὶ τῶν ἱστωρικῶν 128. 145.  
 Joannes Antiochenus 119. Ἰκασίας κανόνες & σιχηρά. 128.  
 Joannes Historicus 205. ὁ διακεκινόμενος 196. 199.  
 Joannes Philosophus (Astrologus) 36. 183. Josephus Studita κανόνων ποιητής 104.  
 Οἱ τόμοι & Λέοντος & Μεγαλά 205. vide & 195.  
 Ὁ Λιγέριος Astronomus 68. 205. Marcus Metropolita Ephesi 169.  
 Marcellus ὁ ἀναγνώστης 171. Maximianus Astrologus 144.  
 Menander Cretensium vates 74. 177. Μιλί-



Μιλίχιος ὁ χρονογράφος 206.

Modestus Patriarcha Hierosol. 70. Nectarius Patriarcha CPol. 116.

Oracula 1. 9. 108. 123. 176. 180. (123.

Panodorus Aegyptius 91. Paulus Patriarcha CPol. 123.

Τὰ Παπῖς συγγράμματα 194. videndum num per papiam (quod dignitatis nomen est) intelligat Jo. Cantacuzenum.

Οἱ τὰ πάτρια τῆς Βυζαντίως συγγεγραφότες 4. Paulinus 117.

Philippus ἑπαρχος 201. 202. at verba Φίλιππος ἰσόρησεν nolim cum Combesilio reddere scripsit, sed retulit.

Φιλόδωρος vel Φιλόχορος ὁ λογιστής, 67. 211.

Phorton & Marcion Philosophi Romani 12.

Plumbatus Philosophus 210.

Plutarchus Πιστολόγραφος Justiniani Imp. 134.

Proclus Patriarcha CPol. 25. discipulus S. Chrysostomi 99.

Προμάντιος Alexandrinus Historicus 206.

Romani Imp. Novellæ 157.

(130.

Secundi Philosophi ἐλεγεία 38. 210. Sergius Patriarcha CPol.

Socrates 197.

Sozomenus 205. 206. Synodus II. CPol. 123.

Doctores περαδισίς CPol. 89. 92. Tarasius Patriarcha CPol. 121.

Theodoretus 74. 176. 206. Theodosius Patriarcha Antioch. 163.

Theodorus ἀναγνώστης 36. 182. 183. 190. 206. alias Studita 104.

Theodorus ὁ Δεκαπολίτης 157. Vide infra p. 489.

Theodorus Thebanus Philosophus 91. Theophilus Philosophus 122.

Troilus Rhetor 17. alius protovestiarius 93. cubicularius Justiniani 139. 143.

Versus Poëtæ 187. emendati in Combesilii edit. p. 16.

Vigilius Astronomus 54.

Urbicius de re militari scripsit tempore Anastasii Dicori, A. 180. post conditam CPolin n. 84. alius protovestiarius. 73.

Zacharias Patriarcha Hierosol. 70.

Subjicitur in calce voluminis ἐρμηνεία τῶν ὁφφικίων τῆς αἰγίας καὶ μεγάλης Ἐκκλησίας ἀδιερμηνεύησαν καὶ τὰ ξιν. ANONYMI explicatio Officiorum S. ac magnæ Ecclesiæ CPol. juxta eorum ordinem: quam Bernardus Medonius Tolosus è MS. Codice Caroli Monchalli Archiepiscopi Tolosani primus edidit, latinamque versionem suam & glossarium, atque in margine notulas adjunxit.



Exstat quoque, sed quam Lambecius merito omisit, ab eodem Codino versa Græce *Missæ Gregorii I. Papæ*, quam cum illa Græca interpretatione ( utraque lingua, non Græce tantum ut Warthonus scribit ) Paris. 1595. 8. edidit Fed. Morellus, quocum illam communicaverat Joannes à S. Andrea, Ecclesiæ Parisiensis Canonicus. In Bibliotheca Barberina memoratur præterea editio Paris. 1583. 8. quam non vidi. Exstat & Græce & Latine in Frontonis Ducæi Auctario Bibl. Patrum Paris. 1624. fol. T. 2. pag. 125. *Scias Lector*, inquit Allatius de Georgiis pag. 362. *banc eandem Missam multo auctiorem & perfectiorem legi in Bibl. Barberina Cod. 75. quæ tamen dicitur ab EMANUELE CHRYSOLORA esse in Linguam Græcam conversa.* Λειτουργία μεταγλωττισθεῖσα ἀπὸ Λατινικῆς Διαλέκτου εἰς τὴν Ἑλληνικὴν, ᾧ κυρὸς Μανὴλ τῷ χρυσολωρᾷ. Initium idem est quod in illa quæ Codino tribuitur: ὁ μέλλων ἱερεργήσεν ἱερεὺς &c.

Prodiit etiam cum Codino Lambeciano ejusdem EMANUELIS CHRYSOLORÆ \* Epistola ad Joannem Palæologum Imp. quæ σύγκρισις sive comparatio veteris ac novæ Romæ continetur pag. 107 - 126. Græce & Latine, cum ejusdem Lambecii versione. Sequuntur deinde sed Græce tantum binæ ejusdem Emanuelis jam ὁμοζέροντες Epistolæ ad Johannem Chysoloram & Demetrium Chysoloram Româ scriptæ & Græciæ absentiam Romæ laude solantes.

In

\* Hic est qui ex Græcia à Turcis opprimi cœpta, virisq; ejus nobilibus & eruditis inter primos Græcas literas in Latium reduxit & in Italia ipse substitit, cum Johannis Palæologi nomine legationem pro auxilio adversus hostes impetrando obiisset. Docuit Græcas literas Venetiis primum, deinde Florentiæ & Romæ ac tandem Ticini, atque è vita decessit Constantiæ A. C. 1415. Ejus Epitaphium Lambecius Epistolis præmisit, quod etiam legitur in Historia Concilii Constantiensis, quam viro præstantissimo Hermannò ab Hardt debemus T. 1. pag. 10. seq. Adde si vis Jovii elogia pag. 41. Martinum Crusium lib. V. Germano Græciæ p. 234 (ubi etiam de Johanne Chysolora Francisci Philæphi socero, viro itidem doctissimo) Isaaci Bullartii Academiam scientiarum T. 1. pag. 265. Hanckium de scriptoribus Byz. lib. 1. cap. 37. Kœnigium in Bibl. Pauli Freheri theatrum virorum illustrium &c. Hujus Emanuelis Chysoloræ *Erotemata Grammatica* prodierunt Græce Argentor. 1516. 4. Venet. 1542. 8. & cum latina versione Paris. apud Wechel. Cæterum non dubito librum Chysoloræ *de antiqua & nova Roma* quem Gesnerus Græce refert exstare in Bibl. Mediceæ, illam ipsam Epistolam prolixiorē esse quam Lambecius Græce & Latine edidit. Ejus *de processione Spiritus S. contra Græcos* quod laudat Allatius contra Creyghthonum, miror non editum esse in ejusdem Græcia Orthodoxa. Incipit: Ρωμαίοις γράφων.



In notis ad Codinum pag. 187. Lambecius Græce publicavit ineditam ante *Orationem* habitam à PHOTIO CPolitano Patriarcha in *Encaniis novæ Ecclesiæ* \* B. Virginis à Basilio Macedone post A. C. 879. quo restitutus est Photius, in Imperatorio palatio CPolitano Calendis Maji dedicatæ. Titulus est : Φωτίῃ Πατριάρχῃ Κωνσταντινῆ πόλεως ἐκφρασίς τῆς ἐν τοῖς βασιλείοις νέας Ἐκκλησίας τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, ὑπὸ βασιλεῖς τῶ Μακεδόνι οἰκοδομηθείσης. Incipit : Φαίδρον ὁρῶ τῆς παρῆς ἡμέρας τὸν σύλλογον. Eandem orationem Græce & Latine cum versione sua dedit Franciscus Combefisius in manipulo rerum CPolitanarum, ad calcem Allatii de Simeonum scriptis Paris. 1664. 4. pag. 304. seq. De Photii Bibliotheca & aliis scriptis infra suo loco.

De LEONIS Imp. Oraculis, quæ à Lambecio ad calcem Codini subjuncta sunt, vide si placet quæ dicta sunt hoc ipso capite pag. 364. seq.

De LEONE Grammatico dictum superius pag. 380.

Ex scriptis quæ ad id temporis inedita idem Lambecius in notis ad Codinum laudat vel profert, sunt notanda *Fragmentum de turribus vocalibus Byzantii*, quod è MS. Bibl. Regiæ Paris. affert n. 4. Aliud fragmentum de promontorio Chalcedonenfi ἡράω quod deinde corrupte ηρίον dictum est. num. 122. *Anonymus Chronographus Græcus* qui in Bibl. Regia asservatur. num. 9. 18. 46. *Acta Græca Sylvestri primi*, *Papæ* num. 14. 56. 57. 68. *Asclepiodoti τέχνη τακτική*. num. 65. *Anonymi de septem Synodis brevis narratio*, quam post Codini libellum περὶ κτισμάτων in duobus Vaticanis MSS. reperit & num. 78. integram Græce edidit Lambecius. *Julii Pollucis Chronicon* è quo prolixus locus de Constantino M. & instauratione Byzantii affertur num. 12. *Joannis Lydi Philadelphiensis περὶ πολιτικῶν δόξαν* num. 154. & περὶ μνηῶν. n. 26. 27. 28. 29. 31. 32. 63. *Lexicon antiquum Græcum* ex Bibl. Segvieriana n. 18. *Manuelis Philæ Epigramma in B. Virginem* n. 116. *Nicetæ Rhetoris Oratio de passione S. Stephani, & corporis ejus inventio* n. 99. *Nicephori Callisti syntagma de miraculis ad fontem templi S. Mariæ editis & de*  
P p p 3 ejus

\* In vita Basilii scripta à Constantino Porphyrog. n. 55. templum illud sive νέα βασιλικὴ ἐκκλησία condita traditur in honorem Christi, Michaëlis Archangeli & Eliæ Thesbitæ.



*ejus templi structura*, MS. in Bibl. Vaticana memoratur n. 116. *Procli in Cratylum Platonis*, n. 27. & in *Parmenidem*, n. 65.

XVI. JOANNIS ANAGNOSTÆ Thessalonicensis, de occupata & erepta Venetis A. C. 1430. per Muratem II. Turcarum Principem Thessalonica, ad amicum scripta aliquot post urbem captam annis, sæpius illo id desiderante, narratio exhibetur Græce & Latine in Allatii *συμμικτοῖς* p. 318-380. Confer Hanckium de Hist. Byz. scriptoribus lib. 1. cap. 38.

Ex NICOLAI Patriarchæ Monodiæ de excidio Thessalonicensi A. C. 904. facto nonnulla affert Allatius notis ad Acropolitam p. 248. De illo excidio supra pag. 351.

XVII. De *Vita Basilii Macedonis*, quam nepos ejus Imperator doctrinæ omnis cultor instauratorque locupletissimus CONSTANTINUS *Porphyrogenitus*, Leonis Sapientis F. scripsit, dixi itidem supra p. 349. Nunc cætera ejus scripta recensere juvat, nam quæ de Imperatore ipso qui ab 6. Jun. A. 912. sub tutoribus vel cum matre Zoë aut Romano socero, & ab A. 946. ad 959. solus præfuit, dicenda sunt, ex Annalium sæculi decimi scriptoribus rectius Lector petet, siue veteres illi sint Zonaras, Cedrenus, Glycas aliique, & continuatores Theophanis, Simeon Magister, Georgius Monachus, Leo Grammaticus, Jo. Scylitzes &c. siue recentiores Baronius, Spondanus, Antonius Pagi &c. & qui de Imperatoribus copiosos commentarios edidere Jo. Cuspinianus &c. & qui Constantini hujus vitam singulariter composuit Martinus Hanckius de scriptoribus Hist. Byz. lib. 1. cap. 25.

1. Exstant igitur ejus ad filium Romanum ( à quo deinde veneno impie sublatus est ) *de administrando Imperio liber* scriptus ( ex parte \* saltem ) A. 6457. ( CHristi 949. ) indictione septima, & A. 6460. ( CHRISTI 952. ) indictione decima. Hunc primus è Codice Palatino, qui prius Baptistæ Egnatii fuit, edidit Joannes Meursius cum versione sua & castigationibus Lugd. Bat. 1610. 8. Deinde aliis Con-

\* Cap. 27. εἰσι δὲ μέχρις τῆς σήμερον, ἥτις ἐστὶν ἰνδικτιῶν ἐβδόμη, ἔτη ἀπὸ κτίσεως κόσμου 5557. ἀφ' ἧς ἐμερίσθη ἡ Λογγοβαρδία, ἔτη '6. & cap. 41. μέχρι τῆς σήμερον, ἥτις ἐστὶν ἰνδικτιῶν 1, ἔτη ἀπὸ κτίσεως κόσμου 5558. ἐπὶ τῆς βασι-



Constantini hujus scriptis præmissum Lugd. Bat. 1617. 8. Novissime eundem librum recudi curavit V. C. *Anselmus Bandurius* Tomo priore Imperii Orientalis, addita versione passim à se interpolata & emendata, suppletisq; in ea integris capitibus 23. & 24. de Iberia & Hispania, quæ utpote nimis corrupta interpretari Meursius non fuerat aggressus. Græca Bandurius castigavit ex MS. membranaceo Bibl. Regiæ 2661. scripto annis abhinc quingentis, cujus ope quam plurimas mendas sustulit, eruditas & copiosas addidit notas, præmisitque tabulam Geographicam Imperii Orientalis, concinnatam à Geographo celeberrimo Gvillielmo Insulano (*de l'Isle*), quæ facies ejusdem qualis fuit sub Constantino Porphyrogenito & ejus prædecessoribus, apte repræsentatur.

2. *Tactica* sive βιβλίον τακτικόν, τάξιν περιέχον τῶν καὶ θαλάσσης καὶ γῆς μαχομένων. liber Tacticus, mari terraq; pugnantium ordinationem continens. Primus edidit sed Græce tantum & castigationibus suis illustravit idem *Jo. Meursius* ex Codice Bibl. Palatinæ, cum aliis Constantini quæ jam recenseo scriptis Lugd. Bat. 1617. 8. Palatinus ille Codex descriptus fuit è Vindobonensi, de quo Lambecius VII. pag. 201.

3. *Περὶ Θεμάτων de Thematibus* \*\* *Imperii Orientalis & Occidentalis libri II.* Ex his librum priorem de thematibus Imperii Orientalis primus è codice Tho. Clementis Angli, Medici Mechliniensis edidit & versionem suam notasque addidit *Bonav. Vulcanius*, Lugd. Bat. 1588. 8. apud Franciscum Raphelengium. Liber posterior de thematibus Occidentis sive Europæ, quem & ipse editurum se Vulcanius receperat notis ad Agathiam p. 4. primus *Fed. Morellus* vulgavit cum versione sua & notis Paris, 1609. 8. Ultramque Vulcani & Morelli

Βασιλείας Κωνσταντίνου καὶ Ῥωμᾶν τῶν φιλοχρίστων καὶ πορφυρογεννήτων βασιλέων Ῥωμαίων. Romanum intellige non socerum Constantini sed filium, illum ipsum cui liber inscribitur πρὸς τὸν ἴδιον υἱὸν Ῥωμανὸν τὸν Θεοσεφῆ καὶ Πορφυρογέννητον βασιλέα. De Porphyrogeniti elogio videndus præter Cangiū & alios Seldenus lib. 1. de titulis honorum cap. 5.

\*\* Θέματα veluti *improvisita* præsidia, vocatæ sunt legiones militum. Hinc eodem nomine denotatæ sunt Provinciæ ipsæ in quibus Legiones in præsidiis locatæ fuerunt. Atque eo sensu vocabulum istud Constantinus accipit etiam in libro de administrando Imperio ut c. 27. *περὶ τῶν Θέματων Λογισβασείας.*



relli editionem Meursius conjunxit & cæteris Constantini scriptis addidit Lugd. Bat. 1617. 8. Novissime hos duos libros *Anselmus Baldurii* paullo ante mihi laudatus, ex Codice Regis Galliæ 2431. in charta bombycina ante annos 500. exarata castigavit, versionem novam, sive ex veteri plurimum interpolatam adjunxit, præmisitque *Gvilelmi Insulani* tabulam Geographicam, quæ Imperium CPolitanum quæ ab Heraclii ævo fuit per *Septem* digestum exhibet. Prodiit Bandurii Imperium Orientale, cujus Tomo priore, libri Constantini Porphyrog. ut posteriore editoris notæ continentur, Paris. 1711. fol. Non minus in his duobus libellis pulchram provinciarum & populorum qui Imperio CPolitano parebant notitiam, eorumque origines, & antiquitates Constantinus complectitur, quam libro de administrando Imperio de aliis etiam gentibus quæ adjuvare illud vel lædere bello atque infestare possent, quemadmodum & earum origines, mores & instituta pacis bellicque exponit, unde non immerito librum illum tanquam thesaurum servare se scripsit Egnatius,\* cujus Codex MS. deinde pervenit in Bibl. Palatinam, ex quo ipso Codice librum de administrando Imperio Meursius vulgasse se testatur.

4. *Novellæ constitutiones XIII.* cum versione & castigationibus Jo. Leunclavii ex ejus jure Græco Romano T. 1. lib. 2. pag. 103. seq. & T. 2. in libro Novellarum pag. 139. seq. Francof. 1596. fol. a) de alienatione fundorum, cujus constitutionis Cedreno etiam memoratæ duo

\* Jo. Baptista Egnatius Venetus, libro 2. de Principibus Romanis, ubi de Constantino Porphyrogenito: *Hic à litteris optimisque disciplinis non abhorrens, quas pene extinctas ab interitu vindicavit; librum Romano filio reliquit, in quo summam totius Imperii, sociorum omnium fœdera, hostium vires, rationes, consilia explicuit, quem nos in Bibliotheca nostra, tanquam thesaurum, servamus, in quo multa de Venetis etiam ipse differt.* Aliud exemplar hujus libri MS. quod in Bibliotheca Reip. Venetæ diligentissime custodiri memorat Gyraldus dialogo V. de Poëtis pag. 282. *Hujus Constantini liber ille celebratus est, quem moriens Romano filio reliquit, in quo summam totius Imperii, sociorum fœdera, hostium vires quæ & quanta essent, aliæque omnia ad Imperium spectantia complexus est, quem librum hodie Venetorum Resp. in sua peculiari Bibliotheca diligentissime custodiri facit.* Codicem Regis Galliæ, quo usus Bandurins, laudavit Casaubonus præf. Polybio præmissa ad Henricum IV. *Servatur in locupletissima illa Tua, DOMINE, & vere Regia Bibliotheca, Constantini Augusti Porphyrogeniti liber - - Dignum opus quod Majestatis Tuae jussu publicam aliquando lucem adspiciat.* Vide ibi, si placet, plura in ejus libri commendationem.



duo exempla paululum diversa una cum synopsi ejus à Mich. Attalia-  
ta composita afferuntur. β) de potentibus in prædia pauperum \* succe-  
dentibus γ) de militibus, δ) de restitutione pretii militarium prædiorum,  
ε) de fuga mancipiorum, hujusque Novellæ argumentum ζ) de non de-  
ferendo judicio ab iis qui actionem instituunt, & de his qui ad tres menses vel an-  
num absunt. ζ) de eo quod judices civiles nihil accipere debeant η) de sportulis  
περὶ ἐκταγμάτων. θ) de consuetudinibus. ι) de testamentis aperiendis. ια)  
de consuetudinibus scribe. ιβ) De his qui cædes committunt gladio, vel ma-  
gnis fustibus, vel lapidibus, idque consulto. ιγ) De secundis, tertiis & quar-  
tis Nuptiis. Duodecimam constitutionem ediderat etiam sed capite  
mutilam Enimundus Bonifidius in juris Orientalis libro I. p. 19. (Parisi.  
1573. 8.) quem vide etiam pag. 15. ubi de alia Constantini hujus  
constitutione περὶ τῆ ἀναθεματίζεσθαι οὐκ ἀποστάτας καὶ μὲλτα εἰς.  
Constitutio XIII. περὶ πολυγάμων, adversus quartas nuptias, eo-  
dem loco legitur pag. 16. seq.

Hiscæ in Meursiana Constantini opusculorum editione Lugd.  
1617. 8. (post p. 252.) IV. constitutiones Novellæ subjiciuntur quas è Co-  
dicibus Regiis edidit auctiores melioresq; Carolus Labbeus cum nova  
versione & castigationibus Paris. 1606. 8. α) περὶ στρατιωτικῶν de mi-  
litaribus fundis, quam dictavit Theodorus Patricius & Quæstor Decapo-  
litanus. β) De fundis Armenicis aliorum & homicidarum. γ) de sportulis,  
de aperiendis testamentis, & de eo quod certus ac definitus consuetudinum mo-  
dus esse debeat. Hanc dictavit Theophilus Patricius & Quæstor. δ) De  
sportulis, qua abrogatur superior constitutio, permittens judicibus & scri-  
bæ sportulas accipere. Hanc dictavit Theodosius (idem qui antè  
Theodorus) Patricius & Quæstor Decapolitanus.

5. Leonis Sapientis & Constantini Filii ἐκλογὴ τῶν νόμων, De-  
lectus Legum compendiarius ex MS. Palatino & Jo. Sambuci descriptus,  
& cum latina Leunclavii versione editus in jam laudato ejus jure Græ-  
co Romano T. 2. pag. 79 - 134. Numerus anni quo publicatus hic  
delectus fuit, corruptus est, & pro στμζ legendum συμζ qui respon-  
det Anno Christi 939. quo Constantinus delectum Legum à Patre  
Leone fieri cœptum promulgare potuit.

De Basilicis, Basilii Macedonis & Leonis sapientis auspi-  
cio digestis, & à Constantino Porphyrogenito recognitis, dicen-  
di lo-

Q99

Libri sti Pars Altera.

\* Meminit Codinus Orig. CPol. n. 157. edit. Lambecii.



di locus erit infra libro VI. ubi etiam de operis illius Synopsi & aliis Græcis JCTis.

6. Διήγησις περὶ τῆς πρὸς Αὐγαρον ἀποσταλείσης ἀχειροποιήτης Θείας εἰκόνος Χριστοῦ & Θεῶν ἡμῶν. *Narratio de Imagine Christi ab ipso ad Augarum Edessæ Regem missa & Edessâ CPolin translata A.C. 944.* Latine legitur apud Aloysium Lipomannum atq; inde apud Surium ad 16. Augusti. Græce ex Regio Codice una cum nova versione sua notisque primus vulgavit *Franciscus Combesius* in fasciculo *Originum & antiquitatum CPol.* pag. 75 - 101. Paris. 1664. 4. Conjecturam Lipomanni & Baronii (ad A. 944. n. 14.) qui narrationem hanc Constantino Romani filio tribuunt, refellit præter Combesium *Hanckius* de scriptoribus Hist. Byz. pag. 475. seq. & *Antonius Pagi* in *Critica Baroniana* ad A. C. 944. n. 5. seq. Exstat etiam hæc narratio MS. in Bibl. Vindobonensi, vide *Lambecium* VIII. pag. 195. seq.

7. *Orationem MS. de translatione reliquiarum S. Chrysostomi* laudat *Allatius* de purgatorio pag. 71. ad *Georgium Acropolitam* pag. 201. & de *Simeonibus* pag. 111. Incipit: τί τερπνότερον & ἰὺν ὁρῶμεν Θεάματι, ἢ τί λαμπρότερον τῆς παρέσης ἡμέρας; Titulus est: λόγος ἡνίκα τὸ & χρυσοστόμῳ ἱερὸν σκήνιον ἐκ τῆς ὑπερορίας ἐν τῇ βασιλίδι τῶν πόλεων ἀπετέθη.

8. *Theophanis Historiam* Constantini jussu continuatam memoravi supra pag. 349.

9. Superest præcipuum opus, quod non ab ipso Constantino quidem elaboratum, at egregio consilio ejus atque auspiciis per varios viros peritos digestum est, κεφαλαιωδῶν ὑποθέσεων sive *Collectaneorum* & *Excerptorum* Historico Politicorum & Moralium sub capitibus sive titulis LIII, \* dispositorum, conquisitorumque ex probatissimis qvi-

\* Auctor præfationis, singulis Excerptorum titulis præmissæ: Ὁ τῆς πορφύρας ἀπόγονος Κωνσταντῖνος ὁ ὀρθοδοξότατος καὶ χριστιανικώτατος τῶν πώποτε βασιλευκότων, ὁ ἐνωπέερον πρὸς τὴν τῶν καλῶν κατανόησιν διακείμενος, καὶ δραστήριον ἐσχληκῶς νεν, ἐκρίνε βέλτιστον εἶναι καὶ κοινωφελές, τῷ τε βίῳ ὀνησίφορον, πρότερον μὲν &c. *Constantinus Porphyrogeneta Imperator omnium qui unquam fuerunt recta fidei tenacissimus & Christianissimus, ingenio præditus ad rerum pulchrarum perceptionem acutissimo, ea denique præstans intelligentia, ut facile quidvis ad effectum perduceret, illud primo fore optimum est ratus & vulgo omnibus utile, ut libris undique ex omnibus Orbis partibus doctri-*



quibusque Historicis omnis ætatis monumentis. Ex tribus hisce & quinquaginta titulis non nisi duo, neque illi integri plane ad nos pervenerunt, vigesimus septimus περὶ πρεσβειῶν, de legationibus, & quinquagesimus περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας, de virtute & vitio. Tituli de legationibus alteram partem à Jobanne quodam CPolitano digestam ex Bibl. Antonii Augustini ArchiEpiscopi Tarraconensis vulgavit Fulvius Ursinus Græce Antverp. 1582. 4. cum notis. In hac parte existant Ὁραβολαὶ excerpta è Polybio pag. 1 - 228. è Dionysio Halicarnasseo p. 295 - 312. è Diodoro Siculo p. 313. - - 333. ex Appiano p. 334 - 372. & è Dione Cassio pag. 373 - 447. Alteram partem ejusdem tituli de legationibus, ex recentioribus paullo Historicis excerpta complexam & ab Davide Hæschelio pridem vulgatam recensui supra p. 230. seq. nunc tantum ex proœmio adscribam catalogum scriptorum è quibus illa Collectaneorum pars concinnata fuit: Εἰς τὴν ἐκ τῶν ὑποπελεγμένων χρονικῶν. α', Πέτρῳ Πατρικίῳ καὶ Μαγίστῳ, β', Γεωργίῳ μοναχῷ χρονικῆς, γ', Ἰωάννῃ Ἀντιοχείῳ. δ' Διονυσίῳ Ἀλικαρνασέῳ Ῥωμαϊκῆς δεχαιολογίας. ε', σ' Πολυβίῳ Μεγαλοπολίτῃ καὶ Ἀπωιανῷ, ζ', Ἰωσήφῳ Ἀσκαλωνίτῃ, η', Ἰωσήφῳ Ἰδδαϊκῆς δεχαιολογίας, θ' Διοδώρῳ Σικελιώτῃ, ι' Δίωνῳ Κορκιανῷ, ια', Προκοπίῳ Καισαρέῳ, ιβ', Πρίσκῳ Ῥήτορῳ, ιγ', Μάλχῳ Σοφιστῇ, ιδ', Μενάνδρῳ περὶ ἡθῶν, ιε', Θεοφυλάκτῃ ἀπὸ ἐπάρχων καὶ ἀντιγραφέως & Σιμοκάτῃ.

Tituli de virtutibus & vitiis qui in toto opere fuit quinquagesimus, priorem partem ex Insula Cypro nactus Nic. Fabricius Peirescius communicavit cum Henrico Valesio, qui ex eâ quæ digna luce videbantur

QQQ 2

sele-

doctrina varia refertos conquireret, deinde vastam illam librorum molem, qua lectores enecabat, cum præsertim molesta plerisque omnibus & tædii plena ea res videretur, in partes minutas putavit distribuendam, & luculentam utilitatem qua poterat inde percipi, oculis hominum exponendam. Adeo ut hoc delectu habito majori attentione & assiduitate lectioni incumbere studiosi queant, & sermonis facundiam altius ac penitus animo imprimere. Hoc amplius Imperator magno & felici conatu opus universum in ὑποθέσεις διαφόρους tractatus diversos numero tres & quinquaginta censuit distribuendum, in quibus ἀπασα ἱστορικὴ μεγαλεργία, quicquid magnificum habet Historia, inclusum continetur, neque inest quicquam Historie inferum, quod partitionem hanc in hosce tractatus effugerit. Neque vero ob divisionem sententiarum series operis totius ullo modo corrumpitur, verum servat hæc synopsis, vel ut verius dicam hæc rerum cognitarum ὁικείωσις sive adunatio in singulis partibus concinnandis unicuique tractatui convenientem rationem.



selegit & cum versione sua notisque doctissimis & fragmentis Polybii, Nic. Damasceni & Dionis singulari studio à se collectis vulgavit Paris. 1634. 4. In his excerptis (quæ vulgo appellantur Peiresciana) leguntur selecta loca ex Polybio pag. 9-197. Diodoro Siculo pag. 221-413. ex Nicolao Damasceno πρὸς τὴν ἰδίαν βίαν καὶ τῆς ἐαυτοῦ διαγωγῆς p. 414-489. ex Dionysio Halicarnasseo pag. 529-545. ex Appiano pag. 465-567. ex Dione Cassio pag. 569-769. ex Johanne Antiocheno, Monacho pag. 778-853. Excerpta cæteroqvi erat hæc collectaneorum pars ex scriptoribus quatuordecim, qvi pag. 5. seq. hoc ordine recensentur: Εἰσι ὃ ἐκ τῶν ὑποπεταγμένων χρονικῶν α', Ἰωσήφ δ' ἑξαχαιολογίας, β', Γεωργίῳ Μοναχῷ, γ', Ἰωάννῃ δ' Ἰππικλῶ Μαλέλα χρονικῆς, δ', Ἰωάννῃ Ἀντιοχείῳ χρονικῆς ἱστορίας, ε', Διοδώρῳ Σικελιώτῃ καθολικῆς ἱστορίας, ς', Νικολάῳ Δαμασκηνῷ καθολικῆς ἱστορίας, ζ', Ἡροδότῃ Ἀλικαρνησέως. η', Θεοφιδῷ, θ', Ξενοφῶντι κύριον παιδείας καὶ ἀναβάσεως κύριον δ' Παρυσίου. ι' Ἀρρίανθ' Ἀλεξ. - - - ια' Διονυσίῳ Ἀλικαρνησέως Ῥωμαϊκῆς ἱστορίας, ιβ', Πολυβίῳ δ' Μεγαλοπολίτῃ Ῥωμαϊκῆς ἱστορίας. ιγ', Ἀππιανῷ Ῥωμαϊκῆς τῆς Ἰππικλῶ βασιλικῆς, ιδ', Δίωνι Κοκκιανῷ Ῥωμαϊκῆς ἱστορίας. Additur: καὶ οἱ ἐφεξῆς ἐν τῷ δευτέρῳ τεύχει Ἰππικλῶ. *Sequentes auctores in altero (hujus nempe tituli) volumine recensentur.* Unde patet non integrum titulum de Virtutibus & vitiis, sed priorem tantum ut dixi ejus partem in manus Valesii incidisse, qvi ea libertate uti non dubitavit ut in his eclogis & ordine scriptores alio poneret, & ea quæ vel jam edita exstarent, vel indigna essent editione, omitteret ac rescinderet.

Ex deperditis hujus operis titulis primus fuit, ut in præfatione diserte traditur, πρὸς βασιλέων ἀναγορεύσεως, *de Imperatorum Regumque renunciatione.* Cæterorum ultra viginti ab Hoeschelio & Valesio observatorum hæc est notitia, literarum ordine à me descripta:

Περὶ ἀνακλήσεως ἡττῆς *De restitutione exercitus victi.*

πρὸς ἀνδραγαθημάτων *De fortiter factis.* p. 442. edit. Valesii. & 473.

πρὸς γάμων *De Nuptiis.*

πρὸς γνώμων *De sententiis.* pag. 258. edit. Valesii & 225.

πρὸς δημηγοριῶν *De Concionibus sive Orationibus* id. pag. 87.

πρὸς ἐθνῶν *De Gentibus.*

πρὸς ἐθῶν *De moribus.*

πρὸς ἐκκλησιαστικῶν *De Ecclesiasticis rebus, personisque.*



περὶ ἐκφράσεως *De descriptionibus*. Svid. in σάμβυκες.  
 περὶ ἑλληνικῆς ἱστορίας *De Historia Græca* (Gentili.)  
 περὶ Ἐπιβοῶν *De imploratione auxiliorum*.  
 περὶ Ἐπιβελῆς *De insidiis*.  
 περὶ Ἐπιστολῶν *De Epistolis*.  
 περὶ κυνηγεσίας *De venatione*.  
 περὶ νίκης *De victoria*.  
 περὶ οἰκισμῶν *De coloniarum deductione*.  
 περὶ ὤσφιδόξων, *De miris & inopinatis*. pag. 121. edit. Valesii.  
 περὶ πολιτικῶν διοικήσεως, *De rerum civilium administratione*.  
 περὶ στρατειῶν *De expeditionibus militaribus*.  
 περὶ στρατηγημάτων *De strategematis* pag. 34. & 42. edit. Vales. & 437.  
 περὶ στρατῶν *De exercitibus*.  
 περὶ συμβολῆς, *de præliis*.

10. Constantinini quoque hujus jussu *Theophanes* quidam *synopsin* totius *artis Medicæ* ex *Oribasii* potissimum scriptis collectam septem libris, sive capitibus 296. digessit, & eidem Constantino inscripsit. Incipit proœmium: τὰς περὶ σταγείρας ἱππομας ὡς ἀπὸ τῆς σῆς θεοφάνους, ἐκ θεῶν αὐτοκράτορος, περὶ τῆς τῶν ἰατρικῶν θεωρημάτων συναγωγῆς ἔτρεψα καὶ τὸ δυνατόν &c. Exstat hoc opus aliquoties Græce, MS. in Bibl. Cæsarea Vindobonensi, vide *Lambecium* lib. VI, pag. 114. 116. 157.

11. Eidem Constantino debemus *Collectionem Hippiatricorum* sive *de Veterinaria Medicina* libros duos, capitibus 129. distinctos, ex scriptoribus pluribus hujus generis collectos & è Græco Latine versos editosque Paris. 1530 fol. interprete *Joanne Ruellio* Svesvionensi, qui rei veterinariæ nomenclaturam & brevem *Diodori* de ponderibus & mensuris tractationem subjunxit. Græce hi primum vulgati sunt à *Simone Gryneo*, Basil. 1537. 4. MS. Codex plenior & alio ordine digestus fuit in Bibliotheca Cardinalis Seripandi atque inde in Wittiana. Insignis etiam codex ac vetustus membranaceus exstat Cantabrigiæ in Bibl. Collegii Emanuelis, quo usum se testatur V. C. *Petrus Needhamus* in luculenta sua, de qua mox, *Geoponicorum* editione. Italice etiam lucem viderunt Venet. 1543. 8. & Gallice per *Johannem Masseum* Campanum Paris. 1563. 4. Sed en tibi indicem Auctorum



è quibus Græci libri de veterinaria Medicina collecti sunt, quorum aliquos, Absyrtum, Chironem & Pelagonium laudat etiam P. Vegetius digestorum artis Mulomedicinæ latinus scriptor, de quo dixi in Bibl. Latina lib. III. cap. 12.

*INDEX Scriptorum è quibus Græci Hippiatrica sive veterinaria Medicina libri jussu Constantini Porphyrogeniti collecti, & qui in illis memorati sunt.*

concinnatus à me ad paginas editionis Græcæ Basileensis.

**A**chaicus Nicæus, ad quem Absyrti sive Apfyrti Epistola pag. 38.

Ælianus ad quem scribit idem Apfyrtus pag. 110. Δέσποτα Αἰλιανέ.

M. Æmilius Hispanus, Decurio, ad quem scribit Apfyrtus p. 175.

Africanus p. 268. caput εκ δ. petitum ex Africani cestis f. 293. b. edit. Paris.

Agathocles Hippiater ad quem Apfyrti Epistola p. 98.

Agathorychus 7. 18. 109.

Ammonius Hippiater, Alexandrinus 33. ad quem scribit Apfyrtus pag. 33. 129.

Anatolius 7. 55. 58. 144. 149. 192.

Antipater Alexandrinus, Hippiater, ad quem Apfyrti Epistola 152.

Apellas Laodicensis Hippiater ad quem scribit Apfyrtus p. 86.

Apion Alex. ad quem idem scribit p. 42.

Apolloniades Hippiater ad quem scribit idem pag. 158.

Apollophanes amicus Apfyrti ad quem ejus Epistola pag. 246.

Apfyrtus (Prusænsis vel Nicomediensis Bithynus, qui Constantini M. ætate ἵππιατρικὸν βιβλίον teste Svida scribit) ad Sabinum.

pag. 10. 1. 21. 29. 33. 37. 38. 41. 50. 53. 57. 60. 62. 64. 65. 70. 71.

72. 80. 82. 84. 85. 86. 87. 88. 90. 94. 97. 98. 100. 108. 110. 122.

139. 148. 151. 152. 166. 167. 177. 179. 180. 184. 190. 195. 196.

210. 213. 214. 217. 220. 223. 224. 232. 239. 244. 249. 256.

257. 281. 288. 290. 294. 296. 297. 298. 299. 300.

Ejus Epistola ad Hippiatrum quendam. p. 146. ad Achaicum,

Ælianum, Æmilium, Ammonium, Antipatuum, Apellam,

Apionem, Apolloniadem, Apollophanem, Arcaditem,

Arun-



Aruntium, Asclepiaddem, Bebius, Cajum, Celerem, Chæream, Damam, Damnatum, Degmum, Deman, Demetrius, Dionysium, Dium, Epiphanium, Eudoxum, Frontones, Gallum, Hegesagoram, Himerium, Herodionem, Justum, Q. Lollium Marullium, Marcum, Marius Decurionem, Memnonem, Menecratem, Numenius, Orionem Marcellum, Papiam, Pasicratem, Posidonium, Postumum Ducem, Rufum Octavium, Sabinum, Secundum, Sennam, Getulium Severum, Statilium Stephanum, Tiberium Claudium Heraclidem, & Valentem. Vide singula hæc nomina suo loco.

Arcadiiites ad quem scribit Apfyrtus 70.

Archedemus 284.

Οἱ δὲ χαῖοι 53. παλαιότεροις εἶωθε 156. ταῦτα μὲν ἐκείνοις εἴρηται  
μεγάλαις ἀνδράσιν 120. ἵνα ᾧ μὴ εἰζωμῶν τῶν πρὸς ἡμῶν μεγάλων  
ἀνδρῶν ἐκβάλλειν τὸς ἀφορισμὸς 121.

Archelaus 275.

Aristophanes Byzantius Historiam Aristotelis de animalibus in compendium misit 4.

Aristoteles 173. ejus περὶ φύσεως ζῴων 4.

Armeniorum antidotus 185.

Arsius ad quem Pelagonii Epistola pag. 145.

Artemas τομεύς ad quem scribit Apfyrtus pag. 164.

Aruntius Corinthius, ad quem Apfyrti Epistola p. 147.

Asclepiades ad quem Epistola Apfyrti pag. 1. & 133.

*Astrampsyclus librum veterinarium de asinorum curatione scripsit, teste Suida.*

Auxano, Αὐξάνων Hippiaater 130.

Azanites 299.

Bassus ad quem scribit Hierocles p. 2.

Bebius Decurio ad quem scribit Apfyrtus p. 222.

*Beretus inter Veterinarios Medicos laudatus à Tiraquello.*

Cajus Hippiaater Alexandrinus, ad quem Apfyrti Epistola p. 243.

Cassius 28. idem forte cujus exstant problemata.

Celer ad quem Epistola Apfyrti 270. Δέσποτα Κέλερ.

Celsus 177.

Chæreas Alexandrinus ad quem Apfyrtus scribit pag. 138.

Chiron 7.

Cimon vide infra, Simon.

Eleo-



*Cleodamus Achnæus* ὁ περὶ ἱππικῆς καὶ παλοδαματικῆς γράψας. *Stephanus Byz.* in Ἄχνα.

*Cleomenes Libycus* 80. 94.

*Cleomenes Lindius inter Veterinarios laudatus à Tiraquello.*

*P. Coccejus Justus.* vide *Justus.*

*Damas Laodicensis, Hippiater, amicus Apfyrti* cujus ad eum *Epistola* p. 65. 240.

*Damnatus τομεύς* ad quem scribit *Apfyrtus* p. 64.

*Degmius, πλασικός* ad quem idem p. 60.

*Demetrius Apfyrti avus, Hippiater, ad quem scribit* p. 41.

*Democritus.*

*Didymus.*

*Diophanes.*

*Dioclis ὑγιεινὰ ὑδαγγέλματα* ad Regem *Antigonum* 235.

*Dionysius τομεύς* ad quem scribit *Apfyrtus* pag. 29.

*Dioscorides* 191.

*Dius Hippiater, ad quem civem suum scribit Apfyrtus* p. 156.

*Elenus, vide Helenus.*

*Epicharmus Syracusanus pecudum medicinas diligentissime conscripsit teste Columella VII. 3.*

*Epiphanius Hippiater ad quem est Apfyrti Epistola, p. 88.*

*Eudoxus τομεύς, ad quem Epistola Apfyrti* p. 238.

*Eumelus Thebanus* 12. *Hippiater* 38. 7. 27. 29. 40. 44. 47. 59. 61. 63. 82. 100. 107. 141. 142. 160. 166. 184. 189. 202. 217. 244. 248. 249. 254. 257. 264. 274. 289. 294. 300. 301. bis 302. bis.

*Euripides* 2.

*Julius Faustus.* Vide *Julius.*

*Florus, Φλώρος* p. 177.

*Fronto Ephesius, Hippiater, ad quem scribit Apfyrtus* p. 197. alius *Julius Fronto, Centurio ad quem* p. 200. alius *Caristanus Fronto ad quem* p. 53. alius *Valerius Fronto ad quem idem* p. 183.

*Gajus Alexandrinus.* Vide *Cajus.*

*Gallus ad quem Apfyrtus scripsit.* Δέσποτα Γάλλε. p. 252.

*Georgius Gemmyngenus Germanus, quem inter veterinarios refert Tiraquellus c. 31, de Nobilitate* p. 404.

*Getulius Severus.* Vide, *Severus.*

*Gregorius* 75. 307.



Hegesagoras Medicus (κεράτις & ἰατρός) ad quem exstat Apsyrti Epistola pag. 186.

Helenus Hippiater 207.

Hemerius sive Himerius potius 31. Apsyrti ad eum Epistola 140. Hippiater. ibid.

Heracleon Chiliarchus ad quem scribit Apsyrtus 182.

Tiberius Claudius Heraclides. Vide, Tiberius.

Herodion Alexandrinus Hippiater ad quem Apsyrti Epistola p. 211.

Herophilus equarius Medicus apud Valerium Max. IX. 15. 2.

Hesiodus 172.

Hierocles \* 2. 13. 27. 34. 38. 40. 43. 52. 58. 61. 62. 63. 65. 67. 70. 80. 81. 83. 84. 85. 86. 87. 91. 94. 97. 99. 101. 105. 114. 121. 130. 132. 133. 136. 139. 140. 142. 144. 145. 148. 151. 152. 153. 155. 156. 157. 159. 164. 165. 167. 170. bis. 171. 172. 174. 178. 179. 182. 184. 187. 190. 192. 195. 196. 197. 198. 199. 201. 204. Rrr 205.

Libri sti Pars Altera.

\* Jo. Pearsonius præf. ad Hieroclem alterum, qui in aurea carmina scripsit: *In XVI. Geoponicorum libro tria capita sunt quæ Φεροκλέους nomen præ se ferunt: sed cum liber ille ad rem veterinariam pertineat, Ἱεροκλέους legendum esse ostendunt Hippiatrica. Binos autem libros scripsit Hierocles περὶ τῆς ἵππων θεραπέας, hoc est, de Morbis eqvorum curandis, ut ipse testatur in Proæmio ad secundum Hippiatricorum capite sexagesimo; eosque à Basso rogatus cum confecisset, eidem postea dedicavit. Suntque hi duo libri quasi fundamenta Collectionis Veterinaria, ad quorum formam methodumque reliquorum Epistolarum aut ἀποσπασμάτιχ redigi videantur. Fuit autem Hierocles ille non ἵππιατρός, aut inter equites Casarianos in armis versatus, ut Absyrtus, & Theomnestus, sed Jurisprudentiam coluit, & causis agendis in foro operam dedit. Locuples ipse mihi testis in Operis Proæmio. αἰδ' εἰ καὶ κατακχεῖν ἡμᾶς ἐτέρων νῦν ἐχρήν, ἐν τε δικαστηρίοις παρέχειν χρεῖαν τοῖς δεομένοις, καὶ σπασθὴν περὶ ταύτας ποιεῖσθαι τὰς διατριβάς· ἔκ ἀτιμασίας γε ὁμῶς τὴν σὴν ἀξίωσιν, ἄριστε Βάσσε. Etiam si nos alios potius audire hoc tempore oporteat, & in judiciis copiam nostri postulantibus præbere, atque hisce exercitiis operam dare; non tamen negligendum fuit optime Basse, quod tu requiris. Ethnicum fuisse constat ex his ejus verbis pag. 3. κεκλήθη δὲ ἡμῖν συμφορᾶς τῆς λόγῃ τῆδε Ποσειδῶν τε ἵππειος, ἀνθρώπων γένος σωτῆρ Αἰσκλήπιος ὃ πάντως πρὸς καὶ ἵππων μέλει· εἰ δὲ τι χείρωνος τῆς Κενταύρου καὶ τῶν ἐν Πηλῷ διατριβῶν ἀξίως μεμνησθαι. Hippiatrica sub Hieroclis nomine edidit Jo. Massens, l'art vétérinaire ou grande mareschalerie d' Hierocles auteur Grec, contenu en trois livres, par Jean Masse Champenois Paris 1563. 4. Hieroclis Epistolam ad Titum de signis & notis eqvorum MS. in Codice Regis Galliarum 195, teste Labbeo pag. 100. Bibl. novæ MSS.*



205. 209. 210. 212. 213. 214. 216. 217. 218. 219. 220. 222. 223.  
 (ἐν δευτέρῳ βιβλίῳ 97. primi libri finis p. 171. ἐν σωτάγμασι  
 Φαρμάκων 205. 213.) 224. 232. 235. 239. 241. 243. 257. 270. 274.  
 285. 289. 291. 294. 297. 298. 300. 303. bis 304. ἐν τῷ δευτέρῳ μὲν  
 βιβλίῳ 52.

Hieron 21.

Hieronymus 67. Libycus 13. 84. 86. 122. 204. 205.

Himerius vide Hemerius.

Ἰππασίῃς Ἡλείῃς σύνταγμα, Hippasi Elei compositio 303.

Hippocrates mulomedicus 21. 28. 41. 59. 74. 85. 86. 109. 125. 131.  
 148. 155. 161. 167. 199. 204. 206. 221. 242. 245. 264. 270. 285.  
 297. 301. 303.

Ad Hippocratem Hippiatrum Apfyrti Epistola p. 70.

Julius Faustus Decurio, ad quem scribit Apfyrtus p. 163.

Laurentius Rufus, &

Leontius Tiraquello inter Veterinarios memorati.

Litorius Beneventanus 26.

Q. Lollius Marullius ad quem scribit Apfyrtus p. 150.

Lucius ad quem scribit Pelagonius 279. 293.

Macedonum ὁσερόκολλον 181.

Mago Carthaginiensis 95.

Orion Marcellus. Vide Orion.

Verus Marcellus. vide Verus.

Marcus Hippiater ad quem scripsit Apfyrtus 90. 260. Alius Marcus

Marius decurio ad quem p. 253.

Mecco, Μήκων ὁ παλαιός 173.

Memnon Hippiater, ad quem scribit Apfyrtus p. 156.

Menecrates Clazomenius ad quem Epistola ejusdem Apfyrti p. 226.

Nepion 18.

Sextus Numenius ad quem Apfyrti Epistola p. 39.

Numenius Hephæstionis F. Callipolites ad quem scribit Apfyrtus  
 pag. 119.

Numenius Alexandrinus ad quem idem scribit pag. 153.

Rufus Octavius ad quem Epistola Apfyrti pag. 228.

Orion Alexandrinus ad quem scribit Apfyrtus pag. 8. Orion Mar-  
 cellus, ad quem Apfyrti ejusdem Epistola p. 226.

Osantri & aliorum Hippiatrica memorat Labbeus p. 122. Bibl. nova MSS.

Orion



- Pamphilum, sæpe allegari in Hippiatricis scribit Clariss. \* Needhamus quod ægre mihi persvadeo, licet inter scriptores Veterinarios refertur etiam à Tiraquello de nobilitate c. 31. p. 405. & in Catalogo Hippiatricis Græcis Basil. edit. præmissio. Mihi quidem ne unus quidem in illis occurrit locus è Pamphilo repetitus.
- Papias Hippiater Antiochenus ad quem Epistola Apfyrti p. 237.
- Pasicrates Alexandrinus Hippiater, ad quem Apfyrti Epistola p. 247.
- Pelagonius 8. 22. 23. 24. 31. 42. 56. 75. 82. 89. 90. 95. 100. 107. 126. 136. 143. 154. 155. 167. 176. 178. 185. 191. 207. 215. 216. 221. Ἀρτίπῳ ἰδίῳ χαίρειν 145. ad Lucium Epistola p. 279. 293.
- Pindarus 3.
- Pistorius sive Πιστήριος Sículus 24.
- Posidonius ad quem scribit Apfyrtus pag. 134.
- Ad Postumium Ducem, Apfyrti Epistola 259. Ποσειδῶν δακί (leg. δακί) χαίρειν.
- Qvintiliorum Georgica 4.
- Qvintus Lollius Marullius. Vide Lollius.
- Rufus Octavius ad quem Apfyrti Epistola p. 228. *Alius Jordanus Rufus Calaber miles, cujus liber de cura equorum MS. in Codice Thuanæo 431.*
- Sabinus ad quem Apfyrtus scripsit pag. 10.
- Sarmatarum mos castrandi eqvos 67.
- Julius Saturninus. Vide Julius.
- Secundus Hippiater ad quem Epistola ejusdem Apfyrti p. 71. 94.
- Sennas centurio, Hippiater ad quem scribit Apfyrtus p. 156.
- Getulius Severus, ad quem Epistola p. 263.
- Simon, Τά τε Σίμων & ἀκέραι & παλαιὴ τῆς ἰπποασίας αὐτῶν τέρας ἐν τῷ παρ' Ἀθηναίοις ἐλευσινίῳ χαράζαντ & καὶ σημεινάντ ἐν πῶς γήμασι. 3. Atheniensis 173. 261. Male Cimon hic dicitur apud Svidam in Ἀψυρτ & κίμων ubi ἰπποσκοπικὸν ejus βιβλίον θαυμάσιον commemorat. Et apud Tzetzem Chil. IV. versu 483. ἰπποσοφία Μεγακλῆς καὶ κίμων Ἀθηναῖοι. Rectius Simon in Hippiatricis hisce, tribus locis & apud Svidam in τρίλλη, & apud Clementem Alex. VII. Strom. pag. 761. Plinium XXXIV. 8. Julium
- Rrr 2
- Pol-

\* Testatur notis ad Geoponica se usum vetusto Codice MS. Hippiatrico è Bibl. Collegii Emmanuelis Cantabrig.



Pollucem II. 4. sect. 12. & antiquiorem his omnibus Xenophontem libro de equitatu.

Statilius Stephanus Medicus, ad quem scribit Apfyrtus p. 143.

Stratonicus 202. 220.

Tarentinus (Heraclides) 4. 220.

Theomnestus 16. 31. 45. 69. 73. 81. 84. 85. 92. 99. 106. 108. 123. 130. 141. 143. 167. 185. 190. 205. 215. 229. 236. 237. 250. 254. 268. 297. 302.

Tiberius 20. 27. 72. 90. 96. 101. 137. 168. 169. 191. 208. 227.

Ad Tiberium Claudium Heraclidem Clazomenium Epistola Apfyrti p. 258.

Titus ad quem scripsit Hierocles. Vide supra in Hierocle.

Tyrannius Varro, ad quem Apfyrtus scribit pag. 37. Τυραννίου Βάρωνι χαίρειν.

Valens Decurio ad quem scribit Apfyrtus p. 131.

*P. Vegetius, latinus Mulomedicinae scriptor, Græcos hujus argumenti auctores consuluisse se non diffitetur, sed paucos laudat de nomine. Ita vero in præfatione: Licet proxima ætate & Pelagonio non defuerit & Columella abundaverit dicendi facultas, verum alter eorum (Columella) cum rusticæ rei præcepta conscriberet, curas animalium levi admonitione perstrinxit: alter (Pelagonius) omissis signis causisque morborum, quasi ad doctissimos scriberet, tam magnæ rei fundamenta neglexit. Chiron vero & Absirtus diligentius cuncta rimati, eloquentiæ inopia ac sermonis ipsius vilitate sordescunt. Citatur Chiron Centaurus ab eodem Vegetio lib. 1. cap. 17. lib. IV. cap. 8. & 13. 14. 27. Pelagonius IV. 13. 27. & Absirtus IV. 13. 14. 22. 27. Alios Mulomedicos sive κτηνιατρῆς scriptores de nomine ab eo allegari non memini. & latinis Columellam laudat & præf. Celsum III. 4. p. 42.*

Verus Marcellus ad quem Apfyrti Epistola p. 57.

Xenophon Atheniensis, Grylli F. περὶ ἰππικῆς p. 3. 261.

12. Denique certum est *Geoponica* etiam jussu & auspiciis *Constantini* hujus *Porphyrogeniti* collecta fuisse, ut eos fugerit ratio, qui de *Constantino Magno*, vel ut *Cornarius* de *Constantino Paganato* cogitarunt. Certe *Constantino* nostro *Leonis Sapientis* filio soli & ex æsse competit elogium, quod auctor hujus *συναγωγῆς* in præfatione ad *Constantinum* scripta ait eum omne genus doctrinæ & omnes



omnes disciplinas summo studio instaurasse, vocatque eum *τερπνὸν τῆς πορφύρας ἀπάνθισμα*, quibus verbis ad Porphyrogeniti appellationem aperte alludit. Ecquis vero Constantini hujus jussu quem etiam XX. 6. verbis, *ᾧ τιμιάτατε*, alloquitur auctor, collectionem ipsam composuerit, atque opus hoc in XX. libros distributum, (quorum primores duodecim sunt de agricultura, octo postremi de cura rei pecuariæ) ex variis scriptoribus ita digesserit, \* adhuc puto esse incertum. Cum enim plures ante illam ætatem de agricultura non modo ipsi scripserint, sed etiam collectanea ejusmodi ex aliis scriptoribus composuerint, facile factum est ut illis adscriberetur hoc opus, qui recte nominari potuere inter eos è quibus ipsum est congestum. Sic *Cassio Dionysio Uticensi* fuerunt qui hos libros tribuerent, quoniam nimirum XX. libros de re rustica ex XXVIII. libris *Magonis Carthaginiensis* Punice scriptis contractos & Græce compositos Varro lib. 1. de re rustica commemorat. Alii ut *Joannes Harduinus* ad *Plinium* suspicantur *Vindanionium Anatolium Berytium* esse auctorem, quoniam *Photius* ejus *παραγωγὴν γεωργικῶν ἱππηδευμάτων* commemorat Codice CLXIII. quam ait libris XII. digestam esse ex *Democrito*, *Africano*, *Tarantino*, *Apulejo*, *Florentino*, *Valente*, *Leone*, *Pamphilo* ac *Diophane*, & in quibus hi dissident, in illis *Leoni* plurimum tribui. Non dubium est primoribus duodecim Geoponicorum quæ exstant libris fundi loco hos duodecim libros *Vindanionii* fuisse, qui in illis jam sub *Vindanionii*, jam *Anatolii* jam *Berytii* nomine allegatur, at hujus quam habemus *Georgicon* collectionis auctor non possit esse ille *Vindanionius* scriptor *Photio* antiquior, nedum qui tot sæculis eum antecessit *Dionysius Uticensis*, cum *Geoponica* quæ habemus, *Constantini Porphyrogeniti* tempore, hoc est centum amplius post *Photium* annis collecta esse constet. Superest *Cassianus Bassus* Scholasticus, à quo *γεωπονικὰς* hasce *ἐκλογὰς* congestas esse multi viri docti sibi persvaserunt, *MStorum* ut videtur Codicum auctoritate persvasi. Itaq; *Basso* eas tribuunt *Erasmus* adagio *alanda in nido*, *Hadr. Junius* lib. 1. cap. 20. & lib. 6. cap. 1. *Animadversionum* & in adagiis p. 164. & 288. *Nicolaus Rigaltius* ad *Artemidorum* p. 30. & præfat. ad *Demetrii ἱερακοσόφιον*, *Barthius* XXI.

Rrr. 3

23.

\* Varias sententias recensui pridem in *Decade Decadum* edita Lipsiæ A. 1689. 4. capite ultimo sive centesimo. Videnda etiam C. V. *Petri Needham* prolegomena *Geoponicis* præmissa & *Placcii τῶ μακαρίτῃ* theatrum *Pseudonymorum* n. 716.



23. Adversar. Tho. Gatakerus p. 33. Adversar. & ad Antoninum pag. 86. Bodæus à Stapel notis ad Theophrastum de plantis passim, quo in opere non pauca Geoponicon loca erudite illustrat, & Salmasius qui novam illorum editionem ex Codicibus Palatinis adornare voluit, libro de annis climactericis p. 839. & proëm. ad Solin. & p. 1269. & ad Theocriti syringem p. 214. & ad jus Atticum p. 370. atq; alibi in suis scriptis. Pridem etiam in Bibliothecæ Gesnerianæ continuatione scripsit Simlerus, *Cassiani Bassiani* (leg. *Bassi*) *librum vetustissimum MS. dici apud Monachum quendam in Italia latitare, putariq; eundem esse qui nunc Constantini Caesaris nomine de agricultura circumfertur.* His adde quod V. C. Petrus Needhamus testatur in Codice MS. Barocciano Geoponicon libro 2. præfigi hunc titulum: *ἐκ τῶν παλαιῶν γεωργικῶν ἐκλογῶν Κασσιανῆς Βάσσης χρονολογικῆς βιβλίου δεύτερον περιέχει τὰςδε.* Marquardus quoq; Gudius qui editionem Basileensem cum tribus Codicibus Bibliothecæ Palatinæ collatum nactus fuit (è quo Geoponica post scriptores latinos de re rustica à se editos, emendatius vulgare constituerat Commelinus) & postea eandem A. 1669 contulit cum MS. Chartaceo in 4. Bibliothecæ Gottorpiensis Ducis Serenissimi Holsatiæ, titulum operis ita concipit: *Γεωπονικὰ ἐκ τῶν παλαιῶν γεωργικῶν ἐκλογῶν Κασσιανῆς Βάσσης χρονολογικῆς.* Sed ex hoc ipso titulo suspicari potius licet Bassum hunc non ipsum esse Geoponicon auctorem, sed ipsum etiam referendum inter eos, è quibus Geoponica qualia hodie exstant aliquis post eum Constantini Porphyrogeniti tempore collegerit. Nam quod ajunt hunc esse illum Bassum ad quem scripsit Hierocles Hippiater, ut non pugnem verum esse, contra illorum sententiam militat Hierocles enim iste, ut supra notavi, Ethnicus scriptor & Porphyrogeniti ævo superior fuit, neque ipse Hippiatrica collegit. Deinde Cassianus si esset Geoponicorum qualia hodie habemus auctor & collector, atque se ipse de nomine allegasset, certe allegasset frequentius quam bis, siquidem de eodem argumento scripsisse se voluisset ostendere, & majoris momenti observationes è libro suo produxisset. Itaque suffragari non dubito Maussaco qui A. 1615. ad Plutarchum de fluminibus p. 194. *Nec adhuc constitutum est, inquit, quis Geoponicorum verus auctor. Nam de Cassiano Basso quod dicunt, non est verum, licet Hierocles Medicus veterinarius ad eum scripserit. Multo minus quæ de Vindanionio Anatalio Berytio &c. Minus etiam verisimilis eorum sententia, qui Florentino hos libros institutionum Agriculturæ tribuunt, est enim Florentinus*

inter



inter eos è qvo Vindanionium sua collegisse Photius scribit, atq; idem ni fallor, qvi in Hippiatricis decurtato nomine Φλωρεντίνος appellatur. Neque ita intelligendus vir præstantissimus Franciscus Redi in libro de generatione insectorum p. 74. *Sed Juba Libya Rex apud Florentinum libro decimo quinto Institutionum Agriculturae, attributarum Constantino Pogonato Imperatori*, ac si Florentinum is librorum horumce auctorem habuisset, sed allegat tantum Florentini locum libro XV. Geoponicon capiti 2. insertum, in qvo Juba citatur. Primoque loco ponitur hic Florentinus inter eos, è qvibus etiam Geoponica quæ habemus collecta traduntur in argumento libri 1. qvod in MS. Gottorpiensi inscribitur: *Ἐπιγραφή τῶν ὀνομάτων τῶν περὶ γεωργίας συγγραψάντων.* Sunt autem nomina hæc: *συνείλεται ὃ ἐκ τῶν Φλωρεντίνων καὶ Οὐινδανιωνίῃς, καὶ Ταραντίνῃς, καὶ Ἀνατολίῃς, καὶ Βηρυτίῃς, καὶ Διοφάντῃς, καὶ Λεοντίῃς, καὶ Δημοκρίτῃς καὶ Ἀφρικανῷ Ὠραδόξῳ, καὶ Παμφίλῳ καὶ Ἀπελλίῃς, καὶ Βάρωντι καὶ Ζωροάστῃ, καὶ Φρόντωντι, καὶ Παξάμῃ, καὶ Δαμηγέροντι \* καὶ Διδύμῃ καὶ Σωτίωντι καὶ Κυνπλίῳ.* Ne objectet quis Cassiani Bassi nomen in his non fore omis- sum nisi ipse Cassianus collectionis hujus esset auctor, nam ex indice scriptorum infra subjiciendo apparebit longe plures scriptores esse in hoc proœmio non nominatos, ex qvo plurima tamen Geoponicis inserta sunt. Viderit porro Colomesius, qvi in Gallia Orientali pag. 194. pollicitus est se de Geoponicis plura dicturum fuisse in Critico Gentili. Certe auctor collectionis hujus gentilis non fuit sed Christianus, ut jampridem in Decade Decadum Lipsiæ sub Jo. Alberti Fabri nomine edita \*\* annotavi. Quamquam vero

\* Ita hoc nomen scribitur in quatuor Codd. MSS. non Δαμηγέροντι.

\*\* Verba pace Lectoris adscribere liceat: *Alia de auctore Geoponicon quæ certo affirmare possum non habeo, quam Christianum fuisse, ut constat ex præfatione Ἐπεὶ ne aliam memorem ex his libri 1. verbis: Atque hoc experienciâ quidam affirmant, qvod à septima Martii ad quartam decimam tempestas rigidior fere fieri consueverit, nam his diebus innumeri Martyres paganis traditi cum beluis decertarunt. Deinde CPoli scripsisse, qvod probari potest ex lib. 1. cap. 11. ubi recenset quamnam astra singulis mensibus cum sole occidunt. Item ex libro XII. ubi quid quovis mense in climate CPolitano ferendum vel plantandum sit, docet. Antiochia aliquando fuisse, ibique Camelopardalia ex India allatam vidisse se testatur XVI. 22. Libro autem XV. non solis, inquit, rusticæ rei studiosis utilia colligere allaboravi, sed Philologis quoque librum meum accommodare volui. Imprimis hoc fecisse videtur libro XI. in quo varias Mythologias recensuit. Hoc etiam monendum est, qvod vulgo fere negligi video, quædam nomina scriptorum capitulis inscripta merito suspecta Ἐπὶ non suo loco posita videri, Ἐπὶ collectorem aliorum senten-*



vero Christianus fuit, tamen etiam *τετραώδη* quædam † inserere non neglexit, quæ in Vindanionio jam olim reprehendit Photius, inseruit tamen ita, ut non probaret, verum disertis verbis †† rejiceret. Inter scriptores nusquam meminit *Heronis* de quo Gyraldus in *Pythagoricorum Symbolorum interpretatione* T. 2. Opp. pag. 650. *Quod de faba Simeon, idem & Plinius in naturali Historia & Suidas afferunt & Heron in secundo rei rustica libro, ex Geoponicis Didymi ut videtur. Adjungit idem Heron, quod in earum flore auspiciis quoddam lugubre inveniatur. Hunc Heronem secutus est Constantinus Imperator, seu quisquis ille fuit qui totidem quot Heron libris, hoc est XX. de tota re rustica scripsit, qui & illud quoque prodidit, Amphiaræum primum à fabis abstinuisse, ob vaticinia & somnia. Ejusdem Heronis meminit Gvil. Philander ad Vitruvii II. 9. Constantinus Imp. qui ex utriusque lingue auctoribus γεωπονικῶν i. e. de re rustica Græce libros XX. scripsit, & Heron qui ante illum totidem. Clarius etiam idem Gyraldus de re nautica cap. 4. T. 2. pag. 650. Heron Græcus scriptor diligens, ut qui ex utriusque lingue auctoribus libros viginti de re rustica scripsit,*

*rias suis plerumq; non auctorum quos sequitur verbis exprimere, uti id multis argumentis confirmare possem, nisi minus necessarium existimarem. Libri III. capite 13. quod è Paxamo desumptum esse traditur, hæc de re, inquit, in alio meo Georgico opere libro tertio capite 27. plenius actum reperiis, quæ verba non Paxami sed collectoris esse putaverim. Libri XX. capite 6. pleniorẽ de omnium piscium generibus tractationem in aliud tempus rejicit.*

† Tale est quod VIII. 31. scribit Homeri Iliad. θ. versum 170 ad primum haustum recitatum non sinere ut aliquis inebrietur. Et X. 87. ait versum Iliad. ε. 387. arboribus adscriptum impedire ne fructus decidant. Lib. XIV. cap. 5. serpentes columbarium deserturos esse si quatuor ejus angulis inscribas nomen Ἀδάμ quæ primæ literæ sunt vocum ἀνατολή, δύσις, ἀστὲρ, μεσημβρία, quæ orientem, occidentem, septentrionem & meridiem denotant. Libro XX. c. 18. ut pisces innumeri confluant, inscribenda ostrea nomina Ἰάω, Σαβαώθ, & ostream esse abjiciendam in mare vel fluvium. Lib. VII. cap. 14. efficacissimum adversus vini corruptionem remedium esse, si dolio θεῖα ista γράμματα inscribantur ex Psal. XXXIV. 8. *Gustate & videte quoniam suavis Dominus.* Vel si verba eadem pomo insculpantur, pomumque in ignem abjiciatur. Lib. X. cap. 88. fructus integros in arboribus conservari si adscribantur versa Psalmi I. *Erit tanquam lignum quod plantatum est secus decursus aquarum, quod fructum suum dabit in tempore suo, & folium ejus non defluet.*

†† Lib. XII. cap. 5. cum ex nescio quo scriptore retulisset mures ex agro fugari, si charta ante solis ortum injiciatur adscriptis verbis: ἐξορκίζω τὰς μῦς τὰς ἐν ταῦτα &c. hoc, inquit auctor, adscripsi ne quid reliquisse viderer. Non probò autem hæc omnia μὴ γένοιτο. Et omnibus auctor sum, ne ad ridicula ejusmodi animi intendant.



Et quem est imitatus ut puto Constantinus ille Imperator, qui locupletius rem rusticam totidem libris Et totidem pleraque verbis, iisdem ferme ex auctoribus complexus est. Et dialogo V. de Historia Poëtarum p. 283. Videndum Et sane considerandum an hujus Constantini Imp. ( Leonis fil. ) libri viginti sint de tota rustica, qui hodie leguntur, ex diversis ac variis scriptoribus concinnati: cujus argumenti Et ordinis, viginti alii leguntur sub Heronis Philosophi nomine. Illius ni fallor qui Heraclio imperante vixit, & de cujus aliis scriptis dixi lib. III. cap. 24. §. 6.

### Geoponicorum editiones.

Græca unica exstat Jo. Alexandri Brassicani studio in lucem edita una cum Aristotelis libris duobus de plantis, & Sim. Grynæi præfatione, Basil. apud Robertum Winter 1539. 8. Codex MS. è quo editio hæc curata fuit, à Brassicano deinde pervenit ad Jo. Oporinum, inde ad Jo. Sambucum ac denique illatus est Bibliothecæ Cæsareæ, ut testatur Lambecius II. pag. 539. seq. & VI. pag. 163 seq.

Latine vertit Janus Cornarius ex uno Codice omni inscriptione carente, quem Matthæus ei Aurogallus Boëmus suppeditaverat. Prodiit hæc versio uno ante Græcam editionem Basil. anno, ex officina Frobeniana 1538. 8. & recusa est Venetiis eodem anno, & Lugd. 1541. 8. Posteriores libros octo, qui pecorum curam tangunt, post Cornarium & longe majori ( ut ait Vossius \* ) cura quam ille transtulit Andreas à Lucina Secobiensis, additis etiam castigationibus in interpretationem octo illorum librorum Cornarianam, Colon. 1543. 8. Plura tamen etiam Lacunam præterisse vel perperam accepta ab eo esse, notavit Clariss. Needhamus. Latini Latini quædam ad editionem Lugdunensem observationes occurrunt in ejus Bibliotheca profana pag. 28. seq. Etiam à Jo. Ruellio translatos fuisse Constantini de agricultura libros leges in elogiis Sammarthani, sed editam illius interpretationem non puto, quemadmodum nec Burgundionis, à quo chedia aliquot Geoponicon latine versas scribit Laurentius Pignorius in symbolis Epistoliceis p. 159.

Germanice Geoponica interpretatus est Michaël Herrius, recognovit Lud. Rabus Memmingensis A. 1551. mihi in manibus est editio tertia Argentorat. 1566. 8. das Weltbau oder das Buch von der Weltarbeit &c.

Sss

Ita.

Libri 5ti Pars Altera.

\* Vossius libro de Philosophia p. 53.



*Italicè*, Petrus Laurus, Mutinensis, Venet. 1542.

*Gallicè*, Antonius Petrus, Narbonensis, Pictav. 1545. Lugd. 1557.

Denique lucem vidit insignis & singulari studio adornata editio *Græcolatina* V. C. Petri Needhami, \* Cantabrig. 1704. 8. Is enim hortante illustri Jo. Moro, Norvicensi tunc temporis, hodie Eliensi Episcopo, cui opus etiam est inscriptum, Græca ad quinque MSS. Codices integros & duos mutilos contulit suppeditatos ipsi ex Bibliothecis Bodlejana & Cottoniana, adhibuitque quæ in variis Codicibus suis notaverant Isaacus Casaubonus, Saracenus Jani Antonii Saraceni frater, Janus Gruterus & Tho. Gale. Latinam vero Cornarii versionem variis in locis recognovit atque interpolavit, notasque & castigationes atque scriptorum rerumque indices locupletissimos addidit. Testatur etiam se habuisse varias Lectiones è duobus Codicibus Palatinis, longe plures tamen & passim non contemnendas adhuc desiderari observo, qui cujus supra jam memini nactus sum è libris Gudianis editionem Græcam Geoponicon collatam cum MSS. tribus Palatinis & quarto Gottorpiensi. Atque Marquardum Gudium quoque novam hujus operis editionem molitum colligas ex Epistolis ejus pag. 195. ubi notæ Gudii in Geoponicos memorantur. Quemadmodum de Salmasio Mauffacus ad Plutarchum de fluminibus pag. 195. *Legitimum illius collectionis Geoponicæ parentem nemo mortalium qui hodie vivunt patefacere potest, nisi unicus ille Claudius Salmasius, quem opus istud longe melius & auctius dare posse tam constat nobis quam omnibus Remp. literariam ei multum debere.* Sed jam indicem scriptorum è quibus collecta Geoponica sunt, Needhami industriam secuti subjiciamus. Nam alios veteres deperditos de re rustica scriptores recenset Fulvius Ursinus in Virgilio cum scriptoribus Græcis collato pag. 82. seq. cujus locum integrum exhibui in supplemento Bibliothecæ latinæ, ubi de Maronis Georgicis sermo mihi fuit.

## INDEX Scriptorum quorum excerpta leguntur, aut qui lauduntur in Geoponicis.

depromptus ex editione Cantabrigiensi.

**A**fricanus lib. II. Cap. 18, 28. IV. 2. V. 24, 30, 48, 49. VII. 9, 14, 29. 30, 31. IX. 8, 14. X. 9, 16, 30, 31, 32, 36, 42, 53, 55, 56, 59, 66, 82. XII. 11, 38. XIII. 3, 13, 18. XIV. 10, 15. XVII. 6, 11. XVIII. 4, 5, 12. Laudatur V. 45. Anato-

\* Confer Acta Erud. 1705. pag. 183. seq. Ephemerides eruditor. Paris. 1706. p. 838.



*Anatolius* Lib. II. Cap. 10. V. 10, 18, 25, 26. VI. 3, 4, 13. VII. 28. X. 8, 18, 72, 85. XI. 20. XII. 7, 36. XIII. 17. XIV. 21. XVIII. 17. Laudatur XIII. 4, bis; 12.

*Apfyrus* Lib. XVI. Cap. 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 19, 21.

*Apuleius* Lib. II. 8. VI. 11. VII. 26. VIII. 38, 39. IX. 19. X. 21. XII. 8. XIII. 5. Laudatur I. 5. II. 18, 39. V. 33. bis. XIII. 8. 9. Ἀπὺλῳ ὁ Πάριος I. 14.

*Aratus* Lib. I. Cap. 2, 3, 4.

*Aristoteles* Lib. XIV. Cap. 26. Laudatur III. 3. XIII. 16. XV. 1. 9.

*Asclepius* Laudatur Lib. XX. Cap. 6.

*Berytus* Lib. II. Cap. 9. IV. 11, 33. VII. 33. VIII. 23. X. 19, 38, 69, 70. XII. 37. XIII. 12. XIV. 13, 20. XVIII. 18, 19, 20.

*Cassianus Bassus* Lib. V. Cap. 6, 36.

*Damogeron* Lib. II. Cap. 30, 31. V. 21, 22, 37. VII. 13. 24. IX. 18, 26. X. 12, 63, 64, 65. XIII. 12, 35. Laudatur XI. 30.

*Democritus* Lib. II. Cap. 41. IV. 7, 10. V. 4, 5, 35, 43, 50. VI. 19. VII. 4, 8, 27, 32. VIII. 31, 41. IX. 12, 25. X. 5, 14, 15, 25, 27, 28, 35, 47, 48, 51, 60, 61, 67, 73, 74, 79, 80, 89. XII. 6. XIII. 1, 11. XIV. 5, 8. XV. 9. XVII. 4, 9. XVIII. 6. XIX. 4, 8. XX. 4. Laudatur I. 5, 12, sæpius. II. 14, 42. V. 2, 45. X. 29. XI. 5, 13, 16, 18. XIII. 8, 9, 14. XIV. 9. XV. 2, 7. XVII. 14. XX. 6. Δημόκριτῳ ὁ Φυσικὸς XIX. 7.

*Didymus* Lib. I. Cap. 5. II. 3, 14, 17, 26, 33, 34, 35, 48. IV. 3, 13, 14, 15. V. 3, 14, 27. VI. 5, 6, 10, 18. VII. 18. 19. VIII. 22. IX. 5, 6, 7, 15, 31, 32, 33. X. 3, 6, 17, 26, 33, 45, 46, 68, 71, 77. XI. 5, 18, 25. XII. 3, 4, 14, 18, 28. XIII. 2, 14. XIV. 2, 3, 9, 18, 23, 24. XV. 3, 4, 5. XVI. 22. XVII. 3, 20. XVIII. 3, 7, 8, 15, 16. XIX. 7, 9. XX. 3. Laudatur XIII. 4. Ἐν τοῖς Γεωργικοῖς. X. 11, 20, 37. bis; 43, 76, 84, 87, 90. XVI. 22.

*Dionysius* Lib. I. Cap. 11.

*Diophanes* Lib. I. Cap. 6, 9. II. 7, 11. V. 7, 31, 44, 45. VI. 12. VII. 3, 17. IX. 20. X. 11, 20, 23, 76. XII. 9. XIII. 9. XV. 7. XVIII. 14. Laudatur VI. 15. X. 29. XI. 3, 26.



*Florentinus* Lib. I. Cap. 1. II. 22, 25, 32, 36, 37, 38, 39, 44, 45, 46, 47. IV. 1, 8, 12. V. 1, 2, 9, 12, 13, 15, 17, 51, 52. VI. 1, 2, 7, 8, 14, 15, 16. VII. 7, 37. VIII. 23. IX. 2, 3, 4, 16, 28, 29, 30. X. 1, 2, 7, 13, 29, 37, 41, 42, 57, 58, 75, 90. XI. 7, 8, 9, 26. XII. 2, 13, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27. XIII. 8. XIV. 1, 7, 16. XV. 2. XVII. 1, 2, 23. XVIII. 1, 2, 9, 10. XIX. 6. XX. 1. Laudatur II. 33, 34. V. 14. X. 51, 52, 66, 76. XI. 18, 20. XIII. 9, 14. 'Εν τοῖς Γεωργικοῖς IX. 14. X. 4.

*Fronto* Lib. VII. 12, 22. XII. 10. XIX. 2.

*Hesiodus* Laudatur Lib. VII. Cap. 6.

*Hierocles* Lib. XVI. Cap. 9, 10, 11.

*Hippocrates* Lib. XVI. Cap. 20.

*Homerus* Laudatur Lib. VIII. Cap. 31. X. 87. XI. 13.

*Juba* Laudatur Lib. XV. Cap. 2.

*Leontinus* vel *Leontius* Lib. II. Cap. 13. 24. V. 47. VII. 34. VIII. 32. IX. 11. X. 4, 50, 52, 78. XI. 21. XII. 33. XIV. 11, 12, 25. XV. 8. XVIII. 13.

*Manetho* Laudatur Lib. XX. Cap. 6.

*Nestor* Laudatur ἐν τῷ Ἀλεξικήπῳ Lib. XII. Cap. 16, 17. 'Εν τῇ Πανακείᾳ XV. 1, bis.

*Oppianus* Lib. XX. Cap. 2. Laudatur Lib. XX. Cap. 10.

*Orpheus* Laudatur Lib. II. Cap. 35.

*Pamphilus* Lib. II. Cap. 20. V. 23. VII. 20. X. 39, 40, 86. XIII. 15. XIV. 14. Laudatur ἐν τῷ περὶ φυσικῶν Lib. XV. Cap. 1.

*Paxamus* Lib. II. Cap. 4, 43. IV. 9. V. 29. VII. 10, 23. IX. 17. X. 34, 54, 62, 84. XII. 17, 32, 40. XIII. 4, 7, 10, 17. XV. 6, 10. XVII. 13, 14. XVIII. 21. Laudatur X. 12. XX. 6.

*Pelagonius* Lib. XVI. Cap. 2, 17, 18.

*Philostratus* Citatur ἐν τῷ Ἰσορικόῳ Lib. I. Cap. 14.

*Plato* Laudatur ἐν τῇ Πολιτείᾳ Lib. XV. Cap. 1. XVI. 2.

*Plutarchus* Laudatur Lib. XIII. Cap. 9. 'Εν τῷ β'. Συμπροσιακῶν. XV. 1.

*Ptolemaeus* Lib. I. Cap. 13.

*Pythagoras* Lib. VIII. Cap. 42. Laudatur II. 35. Pythagorei XII. 13.

*Quintilii* & *Quintilius* Lib. I. Cap. 9. II. 21, 40. III. 1. V. 8. VII. 1, 2. IX. 10. X. 22, 88. XI. 3. XII. 19. XIV. 6, 22. XVII. 5. XVIII. 11. Laudatur V. 14. X. 2. XI. 3.



- Sotion* Lib. II. Cap. 19, 29, 42. V. 16, 19, 20, 28, 38, 39, 40. VI. 17. VII. 15, 25, 35. VIII. 35, 36, 37. IX. 9, 27. X. 10. 87. XI. 28. XII. 15, 29. XIII. 6. XVII. 7, 8, 12. Laudatur I. 13. V. 9. 10. VII. 6.
- Tarentinus* (Heraclides) Lib. II. Cap. 12, 27. IV. 4, 5, 6. VII. 16. IX. 21, 22, 23, 24. X. 24. XI. 23. XII. 41. XX. 6, 7. Laudatur V. 11. XIII. 4, 8, 9.
- Theomnestus* Lib. XVI. Cap. 12, 13, 14, 15, 16. XIX. 3.
- Theophrastus* Laudatur III. 3. 4. XV. 1.
- Varro* Lib. II. Cap. 2, 23, 49. III. 1. V. 41. 42. VI. 9. VII. 21. VIII. 33, 34. IX. 13. X. 81. XII. 16, 39. XIV. 19. XVII. 10. XIX. 1. Laudatur I. 1. V. 17. XV. 2.
- Vindanionius* Lib. II. Cap. 16. V. 34. VII. 36. X. 43, 44. XII. 5.
- Virgilius* Laudatur Lib. II. Cap. 18.
- Xenophon* Lib. XIX. Cap. 5.
- Zoroastres* Lib. I. Cap. 10, 12. II. 15. V. 46. VII. 5, 6, 11. X. 83. XIII. 16. XV. 1. Laudatur XI. 18. XIII. 9.

13. Constantini Porphyrogeniti jussu etiam atque auspiciis Martyria & *vitas Sanctorum* \* non Orientalium tantum ut visum Joanni Molano, sed quorumvis quas nancisci potuit conscripsit SIMEON Magister & Logotheta, cognomento METAPHRASTES, \*\* ita enim appellatus est, quod plerasque vitas non suo ipse ingenio composuit condiditque, sed ab antiquioribus scriptas *μετέφρασε* & paullò alio habitu induit, † omittendo alia in illis, alia addendo vel mutando atque interpolando. Vitas plerasque recensent Allatius libro de Simeonum scriptis pag. 124. seq. Hanckius parte 1. de scriptoribus Byz. cap. 24. p. 436. seq. & Caveus ad A. C. 901. sed ita ut difficillime possint evolvi, nam Allatius initia vitarum ordine Alphabeticò digessit, Hanckius vitas recensuit sub titulis populorum qui sanctos

Sss 3

\* Conferatur Metaphrastes in vita Theoctistæ apud Surium ad 10. Nov. Mich. Psellus Encomio Metaphrastæ pag. 233. Caveus ad A. C. 901. Antonius Pagi T. 3. Criticæ Boronianæ ad A. 902. & præcipue 913.

\*\* Ad iis quæ Psellus pag. 227. seq. Allatius lib. de Simeonum scriptis pag. 73. seq. nec non libro de Nilis pag. 29. seq. edit. à me curatæ, & de Psellis §. 16. seq. Martinus Hanckius parte 1. de scriptoribus Hist. Byz. cap. 24. Jo. Bollandus præf. ad Acta Sanctor. T. 1. Januar. pag. 16. seq.

† Vide Cotelerii monumenta Ecclesiæ Græcæ T. 3. pag. 574. & Bernhardi de Montfaucon Palæographiam Græcam p. 269, 273, 275.



ctos quoque quorum sunt vitæ, sibi vindicant: Caveus ordinem, secutus est Allatii, quoniam initia ipsa vitarum adscribere superfedid. En igitur vitas quas Simeonis ex styli ratione vel aliis argumentis genuinas Allatius censet, descriptas secundum nomina Sanctorum ordine recensita Alphabetico. Addidi etiam alias quas certis auctoribus Allatius tribuit, itemque illas quas cum certo auctori non audeat assignare, Simeonis Metaphrastæ tamen non esse putat esse exploratum, denique illas quas ipse in Actis Sanctorum vel alibi, Allatio præteritas observavi.

Vitæ, Martyria & Encomia Sanctorum  
Græce scripta.

*Addita Græca verba, quibus singula incipiunt, & his quas genuinas Simeonis Metaphrastæ esse viri docti existimant, appositus asteriscus.*

- \* **A**bdia Prophetæ. Ἰσχυμαῖοι πρόγονον ἔχοντες τὸν ἡσᾶν.
- A**bercii Episcopi Hierapolitani. Μάρκος Ἀντωνίης καὶ Λυκίης Βρεγίτης.  
Latine apud Surium 22. Octobr.
- \* **Abibi.** Vide infra in Guria.
- \* **Abramii.** ἀνδρῶν Φιλαρέτων βίβλ. Latine apud Surium 16. Mart.  
*Ejusdem elogium auctore Ephraim Syro. Ἀδελφοί μου, βέλτομαι. pag. 220. edit. Oxon.*
- Acacii Centurionis.** τρίτον τῆτο τὸ μισοκαίλ. Græce è MS. Vaticano  
in Actis Sanctor. T. 2. ad Maji X. p. 762. & Latine p. 293.
- Acepsimæ Episcopi, Joannis Presbyteri & Aithalæ Diaconi.** Ἐν  
τῷ τριακοστῷ ἐβδόμῳ ἔτει ἔδιωγμῶ. Auctor incertus.
- \* **Acepsimæ, Josephi & Aithalæ.** Ἐλύθη κατὰ Χριστιανῶν Σαβώρην  
ὁ Περσῶν βασιλεὺς. Græce è MS. Mediceo & Latine Herveto in-  
terprete in Actis Sanctor. T. 3. ad 20. April.
- Acyndini Martyris, Pegasii & Anempodisti.** καὶ οὗ καὶ ἐκεῖνος βα-  
σιλεύοντι καὶ συγχώρησιν ἔχει, Σωβαρίης τινὸς τῶν Περσῶν.  
Auctor Martyrio illi præsentem se scribit adfuisse. Vide Alla-  
tium de Simeonibus p. 98.
- \* **Acyndini, Pegasii, Anempodisti, Aphthonii & Elpidiphori.** Ἐν καὶ  
πρώτοι Πέρσαι χερσὶν ἐκ παρθένης γεόμενον προσεκύνησαν. Latine  
apud Surium 11. Nov.
- Æcatharinæ.** Vide in Catharina.
- \* **Agapes.** Vide infra in Pisteos.

\* Aga-



\* Agapii. Vide infra in Eustathio.

\* Agathæ. βασιλεύοντι ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ Δεκίχ. Latine, Gentiano Herveto interprete apud Surium 5. Febr. & ex versione Jo. Davidis Henxtovii cum Godfr. Henschenii notis in Actis Sanctor. T. 1. Februarii.

In S. Agathæ festum ejusque discipulas. ἡ τὰ σπυδαῖα μόνον αἰρεῖται. Auctor Mich. Psellus. De aliis Actorum laudumq; S. Agathæ scriptoribus vide Henschenium 5. Febr. & Hanckium de scriptoribus Hist. Byz. p. 453. Combefisii Bibl. Concionatoriam T. VI p. 126. sq.

Agathopodis. Infra in Papylo.

Aithalæ Diaconi. Vide supra in Acepsima.

Alexandri & Antoninæ. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις γενομένῃ διωγμῷ. Auctor incertus. Græcè è MS. Vaticano in Actis Sanctor. ad 3. Maji T. 1. pag. 744. & Latine p. 381.

Alexandri Byzantini Episcopi. Vide infra in Metrophane.

Alexandri Romani. Ἐπὶ τῶν καιρῶν Μαξιμιανῶ. Græce è MS. Palatino in Actis Sanctor. 3. Maji in appenpice pag. 15. & Latine p. 194. Auctor incertus.

\* Alexii. Ἐδεῖ μὲν, ὡς ἱερωπάτη καὶ Θεοσύλκετ ἀθροίσις. Auctor incertus.

Alphii, Philadelphi & Qvirini. Ἡ μὲν ἡ Θεὸς καὶ Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς περὶ αἰῶνι. Græce in Actis Sanctor. T. 2. ad X. Maji. pag. 772. & Latine, Silvestro Ligone, Leontino interprete pag. 506.

\* Alypii Stylitæ. Καλοὶ μὲν καὶ οἱ πάντων μαρτύρων ἄθλοισι.

\* Ambrosii Episcopi Mediolanensis. Οὐαλεντινιανὸς μὲν πῶς τελευτῇ Ἰοβνιανῶ.

Amphilochii. ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις βασιλεύοντι ἡ εὐσεβεστάτη καὶ μεγάλῃ Θεοδοσίῃ. Auctor incertus.

\* Amphilochii ejusdem, Episcopi Iconiensis. καὶ πῶς καλῶν ἑσται τις.

Aliud: ἡν τις ἀνὴρ μοναχὸς ὀνόματι Ἀμφιλόχι. Auctor incertus. Hanc Græce & Latine dedit sub Metaphrastæ nomine Combefisius in Amphilochio suo p. 228.

Ananiæ Apostoli & Martyris. Ἀνέτειλε μὲν πῶς ἀνάληψιν ἡ Κυρίῃς ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς πρὸς τὸν ἰδίον Πατέρα. Auctor se appellat Barsaphtham. Ita enim in extremo legitur. Ἐγὼ δὲ Βαρσαφθᾶς ἐγραψα τὰ ὑπομνήματα αὐτῶ. Vide Allatium de Simeonibus p. 82. \* De



\* De eodem Anania. Λακιανῶς ὁ δυσεβὴς κατὰ τὰ τῆς εἰσῆς μέρη.  
Latine apud Surium ad 1. Octobr.

\* Anastasiæ. Ἀναστασία γυναικῶν ἡ καλλίστη. Latine apud Surium 6.  
Decemb.

Aliud: Δεδοξασμένα ἐλαλήθησαν. Auctor Nicetas Paphlago. Græce  
& Latine in auctario noviss. Combefisiano T. 1. pag. 462.

Aliud: κατὰ τὰς καιρὸς Διοκλητιανῶς. Auctor incertus.

\* Anastasiæ Romanæ. Διτῆς ἡμῖν Ἀναστασίας. Latine apud Surium  
28. Octobr.

\* Anastasii Persæ. Τῆς μεγάλης πόλεως ὑπὸ τοῦ Περσῶν βασιλέως ἐλάσης.  
Latine apud Surium 22. Januar.

Aliud: Θαυμάτων διήγησιν προβάλλεσθαι σήμερον. Memoratur hæc  
narratio de Anastasii miraculis in Synodo VII. notante  
Allatio.

Anchæ. Vide infra in Eleutherio.

Anatolii, Eustachii & Theopisti. Ο Θεὸς ὁ αἰάντιστος ὁ μέγας καὶ θαυ-  
μαστός. Auctor incertus.

\* In Andream πρωτόκλητον Apostolum a) ἄρτι ὁ παῖς Ζαχαρίας.

Aliud: ἐπειδὴ περ πολλοὶ ἀνεγράψαντο βίους. Vita S. Andreæ Aposto-  
li, auctore Epiphanio Monacho & presbytero.

Ζωγράφοι μὲν καὶ λογογράφοι. Auctor Arsenius ArchiEpi-  
scopus Corcyrensis.

Ἰσχυρὸν τῆς Ἀποστολικῆς αἰθείας τὸ δίκτυον. Procli Patriarchæ  
CPol.

Σάλπιγξ ἡμᾶς ἀποστολικὴ πρὸς πανήγυριν ἠθροισε. Hefychii  
Presb. Hierosol. Meminit Photius Cod. 269.

ἅπερ ὁφθαλμοῖς ἡμῶν ἐθεασάμεθα πάντες. Incerti.

Πᾶσι μὲν τοῖς ὁ θεὸς λόγος φίλοις. Nicetæ Paphlagonis, Græ-  
ce & Lat. in auctario novissimo Combefisii p. 335.

\* Andreæ Cretensis. Πολλὴ κατὰ τῶν ὁ χειρὸς μαρτύρων. Latine apud  
Surium 17. Octob.

Andreæ σαλῶ. Βίον τινὸς ἐναρέτους ἀνδρός. Auctor Nicephorus Cpol.  
Exstat Græce & Latine cum Janningi versione in Actis Sancto-  
rum T. 6. Maji.

Andronici: Vide infra in Probo.

Anem-

a) Alios S. Andreæ Apostoli Encomiastas retuli in Codice Apocrypho Novi Test. p. 757.  
seq. Vide etiam Combefisii Bibl. Concionatoriam T. VI. pag. 1. - 60.



Anempodisti Martyris. Vide supra, in Acyndino.

Aniceti. Vide Photii.

In Angelorum Congregationem. καὶ τὸ τοῦ ἀνδρός ἀγαθότητι  
γνώρισμα. Joannis Euchaitensium Episcopi.

In Annam S. Mariæ Genitricem. Infra, in Joachim.

In conceptionem S. Annæ. Οὐδὲν ἡδύτερον ἢ περὶ χαρίεσσιν. Georgii  
Nicomediensis.

In Annam Prophetissam. Infra in Simeon.

\* Anthimi Episcopi Nicomediensis τίς οὐκ οἶδε τὸ Νικομήδης. Græce  
T. 3. Act. Sanctor. XXVIII. Aprilis p. LX. è MS. Regis Galliæ. Et  
Latine pag. 483. apud Lipomann. T. 6. ad 3. Sept. & Surium.  
27. April.

Anthusæ. Ἦν τις Ἐπίσκοπος ἅγιος. MS. in Codice noni sæculi. Vide  
infra in Athanasio.

Antipæ. Διωγμὸς κινήσεντῳ ὑπὸ Δομετιανῷ. Græce è MS. Vaticano  
T. 2. Act. Sanctor. Aprilis pag. 965. & latine p. 4.

Antonii Monachi Vita. ἀγαθὴν ἀμειλλαν ἀνεσήσκειοτε. Auctor S. Atha-  
nasius. Vide quæ dixi lib. V. cap. 2. pag. 302. seq.

Antonii Cauleæ Patriarchæ CPol. Εἰ δὲ καὶ θνητῶν φύσιν ὁ χρεόντῳ.  
Auctor Niceph. Gregoras.

Anyfiæ Thessalonicensis. Οὐδὲν δρετῆς τιμιώτερον. Philothei Patriar-  
chæ CPol.

\* Aphthonii. supra in Acyndino.

\* Apollonii. Infra, Thyrsi.

In SS. Apostolos. ἐδόκει μοι λέγειν περὶ τῶν Ἀποσ. Maximi Planudæ.  
Τί καλὴ Ἐκκλησία ἡ τάξις. Nicetæ Rhetoris.  
Τί λαμπρὰ καὶ διαυγής. Nicetæ Episcopi Paphla-  
goniæ.

Aquilinæ. Τῆς ἁγίας ἡμεῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἑρανόθεν. Auctor incertus. La-  
tine dedere Lipomannus T. 7. & Surius 13. Junii. Græce è MS.  
Vaticano cum versione Sirleti T. 2. Act. Sanctor. Junii p. 673.

\* Arcadii. Vide in Xenophonte.

In Archangelos & Angelos. πὺν μὲν λόγον ἡ περιθυμία κινεῖ. Mich.  
Syncelli.

In miracula Michaëlis Archangeli. σκοπὶς μὲν καὶ τέλῳ. Mich.  
Pselli.

Ttt

In



In SS. Archangelos ταξιάρχας, Michaëlem & Gabrielem. Ἀγγελικῆς πανηγύρεως. Auctor Procopius Diaconus & Chartophylax. Aliud: τὸ σῶμα μετ' ἡνοιξά. Michaëlis Monachi.

Ἀρχαγγέλων πανήγυρις καὶ τῶν πιστῶν ἅπας. Auctoris incerti. Μιχαήλ ἐπομνῶν τὴν Γαβριήλ ἐπομνέσομαι. Auctoris incerti. Ἦδη μοι τῷ πρὸς τὰς ἐβρανίας δυνάμεις φίλτρῳ. Macarii Chrysocephali.

In Archangelum Michaëlem. Μιχαήλ ὁ τῶν Ἀρχαγγέλων δεξιερὰ τηγῶ. Chrysippi, presbyteri Hierosol. & Chartophylacis S. Resurrectionis.

Ὁ τῶν ἁγίων πνευμάτων κύριος. Pantaleonis Diaconi & Chartophylacis magnæ Ecclesiæ.

Ὁ τῶν αὐλῶν πνευμάτων κύριος. Ejusdem.

Ὁ χρεωστῶν πάντοτε. Germani Patriarchæ CPol.

In Archangelum Michaëlem & novem angelorum ordines. Δείσῃ μὲν καὶ ἡ τῶν ὀρωμένων εὐπρέπεια. Macarii Chrysocephali.

\* De Archangeli Michaëlis miraculo in urbe Chonis patrato. Καὶ τὸ πρὸς τῶν ἁλίων ἁγίων διεξιέναι. Latine apud Lipomann, T. 6. ad 5. Sept.

Ἡ δεχὴ τῶν ἱαμάτων καὶ δωρεῶν. Archippi Eremitæ ac paramonarii. Θαυμάσια τὰ ἔργα σου Κύριε. Sisinnii ArchiEp. CPol.

Plura in SS. Archangelos, Angelosque Combefisius in Bibl. Concionatoria T. VIII. p. 195. seq.

Miracula Michaëlis, Gabrielis & Raphaëlis. Μεγάλαιτε καὶ πολλαὶ καὶ ποικίλαι. Pantaleonis Diaconi & Chartophylacis. Citat Meursius in glossario.

Πολλὰ καὶ μεγάλα τῆς ἀσωμάτου. Michaëlis Synadorum Episcopi.

\* Arethæ & sociorum. Ἐτῶ μὲν ἤδη πέμπτον ἐνεσιήκει τῷ εὐσεβεῖ Ἰσίδωρ. Latine apud Lipomannum T. 6. & Surium ad 24. Octob.

Aliud auctore incerto: Ἐτῶ πέμπτῃ τῆς βασιλείας Ἰσίδωρ.

Arsenii Anachoretæ. Ἐν τῇς ἡμέραις ἐν αἷς ὁ Θεὸς ἀγαθός. Auctor incertus. Julium Metaphrasten in Arsenii vita citat Meursius a) in glossar. Nescio sitne eadem quam Latine dat Lipomannus T. 6. ad 8. Maj. Incipit: *Non solum res gestæ virorum bonorum.*

\* Ar-

a) Julius Metaphrastes laudatur à Meursio in πάππας & σπαθάρη.



\* Artemii. Μετὰ τὴν ἑκταὴν καὶ Σωτῆρος ἡμῶν εἰς ἑορτὴν ἀνάληψιν.  
Latine apud Lipomann. T. 6. & Surium ad 20. Octobr.

Artemii ejusdem, Martyris. Τὰ ἑξ ἑκατὸν καὶ ἐνδοξὸν μάρτυρ. Au-  
ctor Joannes Monachus, è Philostorgio & aliis.

\* Athanasii Alex. Πολλοὶ μὲν τῶν ἀγίων. Græce & Lat. ad calcem Ope-  
rum Athanasii. Latine apud Surium 2. Maj.

*Aliud incerto auctore* : ἄλλοι μὲν μακαρίων ἀνδρῶν. ibid.

Plura in Athanasium Combefisius T. 6. Bibl. Concionatorix T. VI.  
p. 500-530.

Athanasii Patriarchæ CPol. Vide Allat. de consensu pag. 759. & ad  
Acropolita p. 231.

Athanasii qui S. Anthusam baptizavit Valeriani Imp. temporibus. Ἐν  
τῇς ἡμέραις ἐκείναις. Auctor incertus, Metaphraste antiquior, in  
codice noni sæculi. Vide Bandurium p. 648.

\* Athenogerus. *Tempore Diocletiani Imp.* Latine in T. VI. Lipomanni  
ad 17. Jul.

Avtonomi. τῆς ἰσῆς ἀτοπίας νομίζω. Inter Metaphrastæ genuinas re-  
censetur ab Allatio pag. 129. de Simeonum scriptis. & à Lipo-  
manno latine edita T. 6. ad 12. Sept. Sed multo antiquioris  
esse auctoris demonstrat idem Allatius p. 42. & 111.

Auxentii. δὲ χη μὲν ἡμῖν τῆς πρὸς τὸ ἀγαθὸν ἑ παλαιᾷ πλάματι. Au-  
ctor Mich. Psellus. Vide & infra, in Eustratio.

\* Babylæ Episcopi Antiocheni. Νεμεριανὸς τὰ Ῥωμαίων σκηπτεῖς. Lati-  
ne apud Lipomannum T. 6. ad 4. Sept.

\* Bacchi. infra, Sergii.

Bademi Archimandritæ in Perside circa A. C. 376. ἐν τῷ καιρῷ τῆς τε-  
λειώσεως τῷ πεσάρκοντα. Græcè è MS. Bibl. Cryptæ ferratæ in  
Actis Sanctor. T. I. April. IX. p. LXXXV. Latine p. 825.

\* Barbaræ. Μαξιμιανὸς ὁ βασιλεὺς πολλὴν πρὸς τῶν εἰδώλων πλάνην. La-  
tine apud Surium 4. Dec.

Ἐπειδὴ ἡ τῆς μάρτυρος πανσεβάσμι μνήμη. Auctor  
Georgius Grammaticus.

Ἐπειδὴ μάρτυρος σήμερον ἐπέση πανήγυρις. Auctor Arse-  
nius Corcyrensis.

Ἔστι μὲν πῶς οὐκ ἀξίοις πιστοφάλης. Auctor Georgius  
Grammaticus.



κατὰ τοῦ καιρὸς ἐκείνης βασιλεύοντι Μαξιμιανῷ. Auct<sup>r</sup> incertus.

ὑπερκεῖται μὲν ὁμολογούμεως. Auct<sup>r</sup> Joannes Damasce-  
nus Presbyter.

Confer qvæ in S. Barbaram exhibet Combefisius T. VI. Bibl.  
Concionatorix p. 71. seq.

Baripsabæ, qvem ajunt sangvinem è latere CHristi effusum cucurbita  
exceperisse. Πᾶσι δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δῶρημα. Auct<sup>r</sup> incertus.

Barnabæ Apostoli. Μερίστην λόγων ὑπόθεσιν παρέθετο. Auct<sup>r</sup> Ale-  
xander Monachus. Confer Combefisii Bibliothecam Concio-  
natoriam T. VII. pag. 1. seq. Papebrochium T. 2. Act. Sanct<sup>r</sup>.  
ad XI. Junii, & qvæ pridem notavi in Codice Apocrypho Novi  
Test. p. 781. seq. ubi de aliis Barnabæ Actis Apocryphis à Jo-  
hanne Marco ut ajunt scriptis & à Beda latine versis.

Bartholomæi Apostoli. Θερμὸς ὁ πόντος, ἀλλ' ἀδρανὴς ὄνεις. Nicetæ  
Rhetoris. Græce & Latine edidit Combefisius in Auctario no-  
viss. T. 1. pag. 392. Vide & ejus Bibl. concionator T. 7. pag.  
749. seq.

Ὁ τὸν παρόντα συγκεκροτηκὼς σίλλογον. Josephi (Bryennii.)  
Ὡς θωμάσδς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἀγίοις αὐτῷ, de translatione reliquia-  
rum S. Bartholomæi Apostoli, incerto Auctore ex Græco-  
rum Menæis Græce & Latine edita narratio à Combefisio,  
in Auctario laudato pag. 399.

\* Basilei Episcopi Amasiæ. Ἐγένετο μὲν τὸ πατάξαι κύριον.

\* Basilei Martyris Nicomediensis circa A. C. 322. οἱ τὸ Ἰππίγειον κράτος  
λαχόντες. Græcè è MS. Cardinalis Sfortiæ, in Actis Sanct<sup>r</sup>. T.  
3. April. pag. LVI. Latine pag. 416.

Basilissæ Martyris. Infra in Juliano.

Basilii presbyteri. Ἦν ἑστὸς ὁ βασίλειος κατηχῶν πάντα ἀνθρώπων πρὸς  
τῆς ἀληθείας τῆς εἰς Χριστόν. Auct<sup>r</sup> incertus. Græcè è MS. Vati-  
cano in calce T. 3. Act. Sanct<sup>r</sup>. ad 22. Martii, & Latine p. 380.

In Basilium Cæsareensem. Ἀγαπητοὶ, ὅσα ἦν ἀπεικὸς ἐυγνώμονας. Au-  
ct<sup>r</sup> S. Amphilocheus, Iconiensis Episcopus. Exstat Græce &  
Latine in Amphilochio Combefisii p. 155-225. Simeonis Me-  
taphra-



taphrastæ in eundem Basilium habuit Græce Rosvveidus. Vide & Combesii Bibl. Concionatoriam T. VII. p. 9. seq.

κλίνετε μοι ἔς ἀδελφοί, καὶ διηγήσομαι. Ephræmi Syri. Exstat Græce in editione Ephraimi Oxoniensi p. 399. Latine vettit Gerhardus Vossius. Græce & Latine in Cotelerii monumentis Ecclesiæ Græcæ T. 3. p. 54.

In Basilium, Naz. & Chrysostomum. εἴπερ ἄλλο τι τοῖς λόγοις θεραπεύταις, Matthæi Camariotæ.

Πάλιν Ἰωάννης ὁ πρὸ γλῶτταν χρυσῆς. Joannis, Metropolitæ Euchaitorum.

Τρεῖς με πρὸς τριάντημον παροτρύνει κίνησιν. Ejusdem.

Τὴς διδασκαλίας ἡμῶν ἐπαυγέσωμεν. Philothei Patriarchæ CPol.

Bassæ. Vide infra in Eustathio.

De miraculo ad Blachernas facto. Οὐ πολιτικὸν ἔστι πολλὰ ζητήματα. Michaëlis Pselli. Confer Cangium ad Alexiadem Annæ Comnenæ p. 389.

\* Blasii Episcopi. βλάσιος ὁ μάρτυς ἄξιός ἐστι τοῦδε τέλους.

Aliud : βλάσιον τὸν μέγαν ἐν ἱεράρχαις καὶ μάρτυσι. Auctor Theodorus Cizyci Metropolita.

\* Bonifacii Martyris Romani. καὶ τῶν ἄλλων μὲν τῶν Χριστῶν μαρτύρων ἀθλα. Latine apud Surium V. Junii. Græce in Appendice T. 3. Act. Sanctior. ad 14. Maj. pag. 22. & latine pag. 280. cum notis. Græce & Latine etiam Passio S. Bonifacii edita à Bigotio ad calcem Palladii de vita Chrysostomi. Latina incipit : *Temporibus Diocletiani quater.* Græca : ἦν τις ἐν τῇ πόλει γυνὴ μεγάλη ὀνόματι Ἀγλαίᾳ. Paris. 1680. 4.

Aliud : Φιλάνθρωπος καὶ ἐλεήμων Θεός. Auctor incertus.

\* Callinici. Cum simulacrorum invalesceret insania. Latine apud Lipomannum ad 29. Jul. T. 6.

\* Calliceladæ. Logothetam a) in Martyrio τῆς καλλικελάδης laudat Svidas in ἐξαπάτη.

Calliopii. Θεοκλεία τις γυνὴ εὐσεβής. Græcè è MS. Vaticano post T. 1. Act. Sanctior. Aprilis p. LXXXIII. & Latine p. 660.

\* Callistrati & sociorum. Τὴν τῆς Χριστοῦ ποιμνίαν ὁσημέραι πληθύνεσθαι. Latine apud Lipomannum T. 6. ad 27. Sept.

Ttt 3

\* Car-

a) Solenne est Svidæ, Simeonem Metaphrastam sub Logothetæ nomine allegare.



\* Carpi & Papyli, passorum sub Decio. Μεμνησθαι τῶν ὑπὲρ Χριστοῦ πα-  
θόντων. Græce in Actis Sanctor. T. 2. Aprilis 13. p. 962. & Lati-  
ne, Papebrochio interprete p. 120. Latine etiam apud Lipo-  
mannum T. 6. ad 13. Octobr. & Surium 13. April. Vide & in-  
fra in Papylo.

Cassiodoræ Martyris. Vide infra, in Senatore.

\* Castalli, infra in Sebastiani.

\* Castoris, infra in Sebastiani.

\* Catharinæ. βασιλεύοντι τῇ ἀσεβείᾳ Μαζεντίᾳ. Latine apud Su-  
rium ad 25. Nov.

Aliud Martyrium S. Æcaterinæ. Ἐπεὶ λέ βασιλεύοντι τῇ ἀσεβείᾳ καὶ  
τοῦτον βασιλέως Μαζεντίᾳ. Auctor Athanasius ταχυγράφων,  
qui se Catharinæ famulum fuisse profitetur.

Aliud: τῇ τοῦτον καὶ ἀσεβείᾳ Μαζεντίᾳ τυραννῶντι τὴν βασιλείαν.  
Auctor incertus.

\* Celsi. Vide infra, Nazarii.

Ceryci & Julittæ Martyrum. ἐπεὶ περ τῷ καλῷ σπέρματι εἴωθεν. Au-  
ctor Theodorus Episcopus.

Ὅτι περ οὐκ ἐστὶ συνεχόμενον τῷ κυρίῳ ἱσθᾶιον. Auctor Nicetas Rhetor.  
Latine apud Lipomannum T. 6. ad 15. Julii.

Charissimi & Neophyti filiorum S. Anthusiæ. Μετὰ τὴν τελείωσιν τῆς.  
Auctor incertus Metaphraste antiquior. Vide Bandurium,  
pag. 648.

\* Charitinæ Ἐκράτει πρὸς τὴν ἀσεβείαν. Latine apud Lipomannum  
T. 6. ad Octobr.

\* Charitonis Confessoris, Iconiensis Lycaonii, sub Aureliano Imp.  
Πολλὰ τῆς διδασκαλίας τῶν ἐν καὶ ὡς Θεῷ φίλον. Latine apud Su-  
rium 28. Sept. & Lipomann. T. 6. Vide & infra, Justini.

Chrysanthi & Dariæ. τὴν ἰσχυρίαν τῆς ἀθλήσεως. Auctor coævus.  
Vide Allatium pag. 110. de Simeonibus.

Jo. Chrysostomi Vita. Πάντες οἱ παλαγοὶ ἰσχυρογράφοι. Auctor Geor-  
gius ArchiEpiscopus. Alex. Græce & Latine in Chrysostomi  
editionibus.

Alia, antiquiore scriptore, Palladio Helenopolitano. τῶν ἑωρῶν δωρη-  
μάτων. Græce & Latine edidit Emericus Bigotius. Paris. 1680. 4.

In Jo. Chrysostomum: ἀγαπητοὶ, ἀψευδὴς ὁ Θεός. Theodori Episcopi  
Trimithuntis.

ἄρετιν



ὁρετῶν ἀνδρὸς ἐπαγεῖν κελευόμενον. Leonis Imp.

ἔδει ὡς Ἰωάννη πάλιν χρυσε σὺ τῶν σῶν ἐγκωμίων. Jo. Damasceni.

\* Vita & res gestæ Joannis Chrysostomi. καὶ πάντων μετὰ τῶν καὶ Θεὸν πολιτευόμενων ὁ βίβλ. τοῖς εὐσεβεσιν ὠφελιμώτατ. Latine apud Surium 27. Jan.

\* De transportatione reliquiarum S. Joannis Chrysostomi. ἀλλὰ πῶς ἂν τις ἡμᾶς ἀπαλλάξει αἰτίας καὶ μώμων.

Aliud auctore Constantino Porphyrog. τί τερπνότερον ἔστι νῦν ἰρωμένεσθαι θεάματ. ;

Aliud Auctore incerto : ἦκεν ἡμῖν ἡ λαμπρὰ.

In restitutionem reliquiarum ejusdem. ἦκαστα πάντως ἡμῖν, ὡς Φιλόχριστ. πανήγυρις. Cosmæ Vestitoris.

\* Claudii. infra in Sebastiano.

S. Clementis Papæ. Τρίτ. ἀπὸ Πέτρου ἔστι κορυφαίεσθαι. Auctor fere σύγχεσθαι, si credimus Allatio pag. 112. de Simeon.

In S. Clementem. Ἀθλητικὸς ἀγῶνας ἄφημὲν θέλων. Auctor Leo Imp. De miraculis S. Clementis. Ἐξεληφόντ. Φιλίππου ἔστι Ἀποστόλου τῆς Γαλιλαίας. Auctor Ephræmius Chersonis.

De miraculo S. Clementis in puerum. Ἐυλογητὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτῷ. & aliud: θαυμαστὸς ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτῷ. Auctor idem.

\* Clementis Ancyrani Martyrium. Μετὰ διακοσιοστὴν καὶ πεντηκοστὴν ἔτος τῆς ἑκταίας ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀναλήψεως. Latine apud Surium & cum notis apud Bollandum ad 23. Januar. T. 2.

Codrati Corinthii Martyris. Ἐμοὶ ὅτι τὸν τῷ μεγάλῳ μάρτυρ. Κοδράτῃ. Auctor Nicephorus Gregoras.

In Cœcum à nativitate. Τοῖς Φιλῶσι τὸν Κύριον, ἐορτῆς ἔστι λείπει καίρος. Leontii Presbyteri CPol.

In S. Cœnam Domini, τί τερπνότερον ἢ τί ἡδύτερον τοῖς φιλοθέοις. Theophili Archiepiscopi Alex. Confer in sanctam Quintam.

Cononis. Ἐτι κρατήσαντ. τὸ βασιλεῖον Ἀυρηλιανῷ. Græce & Latine in Actis Sanctor. T. 7. ad 29. Maji p. 5.

In Constantinum M. & CCCXVIII. Patres Nicænos. Πάρεσθαι τοῖς ἡγούμενοις, ἐκ τῆς Ἀποστολικῆς Πιτταπείας ὡς αἰνέσεως, ὡς Θεόφιλε. Gregorii Presbyteri Cæsareæ Cappadociæ.

\* Cornelii Centurionis. Μετὰ τῷ σωτήριον Ἰπὶ γῆς τῷ λόγῳ Ἰπιδημίαν. Latine apud Lipomannum T. 6. & Surium 13. Sept.

\* Cosmæ Martyris. Vide mox in Cosma & Damiano.

Cos-



Cosmæ Melodi. Τιμᾶν ἐστὶν ἄξιον ὧν ἐφευρηκότας τὰ κάλλισα. Auctor incertus.

\* Cosmæ & Damiani. ἄρτι τῆς εὐσεβείας.

\* Τῇ θαυμαστῇ δυνάδι τῶν σοφῶν ἀναργύρων.

ἀστέρες μὲν αἰσθητοὶ τῷ σεραάματι περδεικνύμενοι. Auctor Petrus Episcopus Argivorum.

Μετὰ τὴν καὶ σάρκα τῷ Θεωπότῃ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ ὑπὲρ γῆν ἔλαμψιν. Auctor incertus.

Ὡς ἀγαπητὰ τὰ σκηνώματά σου, κύριε τῶν δυνάμεων. Auctor Nicetas Philosophus, servus JESU CHRISTI.

Πάρεστιν ἡμῖν ἑορτὴ σήμερον ὡςπερ ἀστὲρ ὑπὲρ τὴν γῆν. Auctor incertus.

Τῷ κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ βασιλεύοντι, πᾶσα πλάιη καὶ δαμονικὴ λατρεία ἐλύθη. Auctor itidem incertus.

Ἡ σεπτή καὶ μεγαλόδοτος τῶν ἁγίων αὕτη σκηνή. Auctor incertus.

Τὴν σὺν, ὡς τῶν καλῶν ἐργασιῶν, θαυμάζειν. Auctor Georgius Metropolitā Nicomed.

Confer quæ in hos Sanctos Combefisius Bibl. Concionator. T. VIII. pag. 187. seq.

In Crucem JESU Salvatoris nostri. Vide infra, JESU.

\* Decem Martyrum Sanctorum in Creta Insula. Ἄλλοτε μὲν ἄλλοτε τῆς θρυλασμένης διεξίετω κρήτης. Latine apud Surium 23. Dec.

\* Cypriani & Justinæ. Πολλὰ καὶ μεγάλα μετὰ Ἀντόχου θαυμάζειν παρακαλεσθῶσιν. Latine apud Lipomannum, T. 6. ad 2. Octobr. & Surium 20. Sept.

Aliud de iisdem, incerto auctore: Ὅσοι τοῖς τῷ Χριστῷ μυστηρίοις περικόπτετε, τοῖς ἐμοῖς δάκρυσιν ὑπὲρβλέψατε.

\* Cyriaci anachoretæ, Lauræ S. Sabæ A. C. 557. defuncti. τῆς εὐλογούντας σε. Latine apud Lipomann. T. 6. & Surium 29. Sept. Græce ex tribus MSS. Colbertinis in Analectis Græcis per Monachos Benedictionos Paris. post Monumenta Cotelarii editis pag. 100 - 127. cum versione Antonii Pouget, Monachi Benedictini. Paris. 1692. 4.

Cyriaci ejusdem. Τῷ ἀναχωρητῷ, τῷ πάντων ἀναχωρητῶν ἀρίστῳ Κυριακῷ. Auctor incertus.

Cyri-



Cyrilli Martyris, Cretensium Episcopi. ὡς ἂν μὴ τὸν λόγον ἀνήρμο-  
στον πρὸς τὴν διήγησιν ἐσόμενον. Auctor incertus qvi Cretensem sc  
innuit.

Cyri & Joannis Martyrum. ἄλλοι μὲν ἄλλως οὗτοι ἀγίας τιμήτωσαν.  
Auctor Sophronius Monachus Sophista Monasterii S. Theodo-  
sii in eremo prope Sanctam Civitatem, postea ArchiEpiscopus  
Hierosol. Præmittitur προθεωρία cujus initium: ὁφθαλμῶν  
ἀσθενείας. Hujus, ut notat Allatius, mentio in septima Synodo,  
Actione IV.

Dalmatii Monachi, qvi Theodosio Imperante & Concilii Ephesini  
(cujus ad eum Epistolæ exstant,) tempore claruit Vita Græce ἐνο-  
νισαῦculi Codice a) MS. Bibliothecæ S. Germani à Pratis, cum  
latina versione Anselmi Bandurii, in ejus notis ad Imperium  
Orientale pag. 697-710. Incipit: Οὗτος ὁ ὅσιος Δαλμάτιος  
ἦν ζῶν εὐσεβῶς.

\* Damiani Martyris. Vide supra, Cosmæ.

\* In Daniele Prophetam & tres pueros. Ἄρτι Ναβουχοδονόσορ ὁ βασι-  
λεὺς Ἀσσυρίων. Latine apud Surium ad 21. Jul.

Aliud Ephraïmo Syro auctore: Διασκεψώμεθα τὰ κτ' τήν. Exstat Græce in  
edit. Oxoniensi Ephraïmi p. 420.

Aliud auctore incerto: Βέλομαι τίνυν, ἀγαπητοὶ ὑφ' ἡμῶν ἀγαθῶ.

\* Danielis Stylitæ vita, ὡς περ ἵπτι τῶν ὁριζέων. Latine apud Surium  
ad XI. Decembr.

Dariæ Martyris. Vide supra, Chrysanthi.

In Dedicationem templi: Ἐγκαινίων πανήγυρις, ἀδελφοί. Leonis Imp.

οἶδα ὅτι ἀγαπητὸν ἡμῖν ὁ λαὸς Θεῷ. Ejusdem.

In Defunctos in Domino. Οὐδὲν ἀληθῶς. Andreæ Cretensis.

τί τῆτο σήμερον, ἀγαπητοί; Anastasii Sinaitæ.

Plura Combefisius in Bibl. Concionatoria T. 8. p. 401-469.

Demetrii μυροβλύτης Martyris. ὅτε μαξιμῖνος ὁ βασιλεὺς ἐν τῇ Θεσ-  
σαλονικέων. Auctor incertus.

Δημήτριος ἡμῖν τῆτε συλλόγος. Auctor Philotheus Patriarcha CPol.

Δημήτριος τὸ γλυκὺ πρᾶγμα. Auctor Demetrius Chrysolaras.

Uuu

\* Ei-

Libri sti Pars Altera.

a) De illo Codice eximio qvi memorias sanctorum & aliarum rerum memorabilium  
mensis Augusti complectitur, vide Bandurium p. 647.



- \* Ἐἶχε μὲν τὰ ῥωμαίων σκῆπτρα Μαξιμιανὸς ὁ Ἐρκάλιος. Latine apud Lipomannum T. 6. ad 26. Octobr. & Surium 8. Octobr.
- Ἐφη ὁ σωτήρ λόγος. Auctor Leo Imperator.
- Θαυμάσιος ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ. idem.
- Καιρὸς δὲ λοιπὸν καὶ κεφαλαιωδесаῖς. Miraculum S. Demetrii in liberata ab obsidione Barbarorum Thessalonica, scriptum tempore Mauricii Imp. Vide Allatium de Simeonibus p. 97. Aliud de revelata à Demetrio post id tempus excisione Thessalonicae, quod prodiit inter scriptores post Theophanem, ut dixi supra pag. 351.
- Ὁ λόγος τῷ μυρερρόα Δημητρίῳ τὰ θαύματα. Auctor Jo. Stavracius Chartophylax Thessalonicensis.
- Οὐδὲν ἔγωγε ὁρῶ σκευάζει χαίρειν. Auctor Leo Imperator.
- Παντὶς ἔργα τε καὶ λόγος καὶ διανοίας ἡγεῖσθω Θεός. Auctor Johannes Thessalonicensis Episcopus.
- Πάρεστιν ἡ μήμη Δημητρίῳ ὁ Μάρτυρ. Auctor Gregorius Diaconus & Referendarius.
- Πολλῶν ὄντων καὶ μεγάλων. Auctor Nicolaus Cabasilas.
- Diodori Tarsensis. Ὁ σοφὸς ἔστι καὶ γενναῖος διδάσκαλος. Auctor Jo. Chrysostomus. Græce & Latine edidit Emericus Bigotius ad calcem Palladii de vita Chrysostomi. Paris. 1680. 4. pag. 229.
- Diomedis, sub Diocletiano & Maximiano. Ὅσον μὲν ἔχει θαύματα. Auctor Metaphraсте antiquior. MS. in Codice noni sæculi. Vide Bandurium p. 648. ad Antiquitates CPol.
- Dionysii Areopagitæ. Ἡ μὲν πρὸς θεοῖς τῷ λόγῳ δικαία. Gregorii sive Georgii Cyprii, Patriarchæ CPol.
- Οὐρανήν ὄντως καὶ θείαν ἔδει. Michaëlis Syngeli presbyteri Hierosol. Exstat Græce & Latine cum versione Basilii Millanii à Lanßelio castigata in editione Dionysii Corderiana T. 2. p. 207-242.
- Μετὰ τῇ μακαρίαν καὶ ἐνδοξοτάτῃ. Methodii, sive ut alii Metrodori. Græce & Latine cum Petri Lanßelii versione, ibid. p. 242-252.
- \* Πάλαι μὲν ἐν τῇ τοῖς ἰωαννῶν πίστεως. Latine apud Lipomann. T. 6. ad 3. Octobr. & Surium 9. Octobr. sed Græce & Latine



ne cum Balth. Corderii versione ibid. p. 190 - 200. Citant vitam Dionysii à Metaphraste scriptam Græci in Concilio Florentino & scriptis pro eo editis, & Constantinus Meliteniotes de Spiritus S. processione Orat. 2. Vide Hanckium p. 456. de scriptoribus Hist. Byz. Alia in Dionysium Combesius T. 8. Bibl. Concionatoriæ pag. 263. seq.

Dominatæ Martyris. Vide infra, in Senatore.

Domitii. *πλὴν τὰ ἑ βίη περπνά.* MS. in Codice noni sæculi. Vide Bandurium ad Antiquitates CPol. p. 647.

Domnæ. Vide infra, Indi.

Donati Episcopi Rom. & sociorum Martyrum. *μεγάλη τῶν ἀγίων ἡ δόξα, Σαλονιανέ, Θεοφιλέσσιτε ἀδελφέ.* Græce è MS. Florentino cum versione Dan. Cardoni S. I. in Actis Sanctior. ad Maji XXII. Tom. 5. p. 144.

Dorothei Abbatis & Dosithei ejus discipuli Vita, auctore incerto: *Ὁ μακάριος ἔτι Ἀββᾶς Δωρόθεος μονήρη βίον σὺν Θεῷ ἀσπασιζόμενος.*

Dorothei junioris. *Ὁν παλαιοῖς ἄρα μόνον, ἀλλὰ καὶ καινοῖς διηγήματιν ἔδει κοσμηθῆναι τὸν Πόντον.* Auctor Joannes Evchaiten-sium Metropolita.

\* Dorymedontis. Vide infra in Trophimo.

Dosithei. Vide paullo ante, Dorothei.

Drestæ Martyrium à præsente, si auctori credis, scriptum. *βασιλεύοντι Διοκλητιανῷ ἔ βασιλεύῳ.*

Dulæ sancti Martyris. *Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ὅτε Σατανᾶς ὑπὸ τῶν ἀγίων αὐτῶ ἐνωχῆτο.* Auctor incertus.

\* Elevationis & Evanthiæ matris Martyrium. *Αἰλίῳ Ἀδριανῷ Παμμέων μὲν βασιλεύοντι.* Latine apud Surium 18. April. Græce è MS. Vaticano in Actis Sanctior. Aprilis T. 2. pag. 986.

Aliud, auctore incerto Martyrium Elevationis Episcopi & Anchæ matris ejus. *Ἀδριανῷ βασιλεύοντι ἔτις εἰκοστὴ πρώτη.*

Eliæ Prophetæ. *Καὶ νῦν ἄρα τῶν πρὸς ἡμᾶς ὑπάρχειν.* Auctor Leo Imperator.

\* Aliquando quidem duodecim tribus Israël. Latine in T. 6. Lipomanni ad 20. Julii.



Ephraim Syri elogium, κινεῖ μὲ πρὸς τὴν παρεῖσιν ὑπὲρ Θεοῦ. Auctor Gregorius Nyssenus, inter cujus scripta plus simplici vice Græce & Latine prodiit.

\* Ejusdem vita à Metaphraste scripta. Latine apud Surium 1. Febr. & in latinis Ephraimi editionibus.

\* Epimachi. Ἄρτι μὲν ἡ τῆς ἀσεβείας ἀχλὺς. Latine apud Surium 31. Octobr.

Epiphanii Episcopi Cypri. Ἐπιφάνιος γένετο μὲν ἦν. Auctor profitetur se Johannem Epiphanii discipulum. Habetur Latine apud Lipomannum T. 6. ad 15. Maji. Græce & Latine T. 2. Operum Epiphanii p. 318. edit. Petaviana.

Ejusdem Epiphanii. Δόξα τῷ παρέχοντι ἡμῖν τὸ ζῆν Θεῷ. Auctor traditur Polybius Episcopus Rhinocurorum. Exstat Græce & Latine ibidem pag. 353 - 379.

\* Epistemes Martyris. Vide infra, Galactionis.

\* Evanthiæ. Vide Elevtherii.

Eudociæ Samaritanæ. Κατὰ τοῦ χρόνου Τραϊανῆ τῆ βασιλείας γέγονε τις κόρη. Auctor incertus. Græce è MS. Vaticano prodiit in Actis Sanctior. ad Calendas Martii T. 1. p. 875. & Latine Petro Possino interprete p. 10.

\* Eudocimi. Latine in T. 6. Lipomanni ad 29. Julii.

\* Eudoxii, Romuli, Zenonis & Macarii. Τραϊανῆ τῆ δουρεβῆς βασιλείας. Latine apud Lipomannum T. 6. & Surium V. Sept.

\* Eugeniæ Romanæ virginis. Latine apud Surium, 25. Dec. Græce habuit Rosvveidus. Vide Gudii Epistolas p. 278.

\* Eugenii Martyris & ejus parentum. κομμόδω μὲν Μάρκον τὸν αὐτῆ Πατέρα τὸν ῥωμαίων σκῆπτρον ἔχοντα.

\* Eugraphii. vide infra, Menæ.

\* Eulampii & Eulampiæ. Ἄρτι τῆς Θεογνωσίας. Latine apud Lipomannum T. 6. & Surium, 10. Octobr.

\* Εἰς ἐβδόμη τῆς βασιλείας Μαξιμιανῆ, ἡγεμονεύοντα Μαξίμω. Auctor incertus.

Euphemix Virginis Martyrium. Ἐν τῇ χαλκηδονέων πόλει ἦν ἀθροισμός τῶν χριστιανῶν. Πρίσκει ὁ αὐτόπατος. Auctor incertus.

\* Διοκλητιανῆ τὰ ῥωμαίων σκῆπτρα διέποντα Πρίσκει τε πρὸς τὴν Ἀσίαν. Latine apud Lipomannum T. 6. & Surium 16. Sept.



In Euphemiæ reliquiarum inventionem. Ἦκω τὸ Ἐπίταγμα Φέρων.  
Auctor Constantinus Episcopus Tii. Latine apud Lipomannum T. 6. ad XI. Julii.

\* Euphrosynes Alexandrinæ. Ἀρτι τὰ ῥωμαίων σκήπτρα Θεοδοσίῃς ἔπαυ-  
δός. Latine apud Lipomannum T. 6. ad 25. Sept. Surium ad  
1. Januar. & Bollandum ad XI. Febr. cum notis.

*Alia ejusdem vita auctore incerto* : Ἀγαπητοί, ἐγένετο ἐν τοῖς ἔτεσιν ἡμῶν.

*Alia, itidem incerto auctore* : Ἐγένετο τις ἀνὴρ ἐν τῇ Ἀλεξανδρέων.

\* Eupli Martyris. Κατὰ τοῦ καιρὸς Διοκλητιανῆς καὶ Μαξιμιανῆς. Græ-  
ce & latine in Cotelerii monumentis Ecclesiæ Gr. T. 1. pag.  
194. seq.

*Aliud ejusdem Martyrium.* Τοῖς Κυρίοις ἡμῶν Διοκλητιανῆς ὁ ἑννάτον. Græ-  
ce & Latine ibid. pag. 192. seq.

Eupraxiæ Virginis. Ἦν τις ἀνὴρ. Græce è MS. Vaticano in Actis San-  
ctor. ad 18. Martii T. 2. p. 727. Latine p. 265. incipit : *In*  
*diebus Theodosii Imperatoris piissimi.*

Eusebiæ Martyris Evchaitensis. Περὶ ταύτης γε μέντοι, περὶ ταύτης τῆς  
Φιλομάρτυρος ἔγνωμεν ὅθεν τι σαφές. Auctor Joannes Evchaiten-  
sium Metropolitæ.

\* Eusebiæ quæ deinde Xenem se vocavit. Ὁ καινὸς καὶ ξένος τῆς Ἰα-  
μασίας Ξένης βίος. Latine apud Surium 25. Januar.

Eufignii. Ἰσλιανὸς ὁ βασιλεὺς ἀνεησάμενος τὸν χριστόν. MS. in Codice  
noni sæculi. Vide Bandurium ad Antiquitates CPol. p. 647.

\* Eustathii & uxoris ejus Theopistes & filiorum Agapii & Theopisti.  
Τραϊανῆς τὰ ῥωμαίων σκήπτρα διέποντος. Latine apud Lipoman-  
num T. 6. ad 20. Septembr. & Surium Novembr. 2. Cæterum  
diversum ab hoc notabis quod Bandurius testatur se in Codice  
noni sæculi reperisse, Bassæ & filiorum ejus Theogonii, Agapii  
& Pisti, quod incipit : βασιλεύοντος Μαξιμιανῆς ὡς χρησμοῦς  
ἀποσπομῆς.

*Alia Eustathii & filiorum vita scriptore qui se coævum illorum profi-*  
*tetur.* Πρόκειται μὲν τοῖς ἀνθρώποις καὶ ὑπὲρ φύσεως. Vide Alla-  
tium p. 108. de Simeonibus.

Eustratii & Sociorum Auxentii, Eugenii, Mardarii & Orestæ.  
βασιλεύοντος Διοκλητιανῆς καὶ Μαξιμιανῆς. Latine apud Surium  
13. Dec. Cæterum Allatius Martyrium hoc & initium illorum  
memorans pag. 83. libri de Simeonibus, notat auctorem illius



non esse Simeonem Metaphrastem, cui illud pag. 125. tribuit, sed Eusebii Monachi Sebasteni, qui in extremo horum Actorum sibi illa à juvene quodam extorta esse scribit.

\* Euthymii Abbatis. καὶ παντὸς μὲν ἄλλῃ. Græce & Latine in Cotelierii monumentis Eccles. Græcæ T. 2. pag. 200 - 340.

Ejusdem vita scripta à Cyrillo Scythopolitano. τῷ τιμιωτάτῳ καὶ ἀληθῶς ἐναρέτῳ πατρὶ πνευματικῷ Αββᾷ Γεωργίῳ. Epistola incipit: πίσις περηγείδῳ πρὸς Ἐυθυμία. Vita ipsa: ὁ μοναχὸς υἱὸς καὶ λόγος τοῦ Θεοῦ. Græce & Latine in Analectis Græcis per Monachos Benedictinos post Cotelierii monumenta editis p. 1 - 99. è Codice Bibl. Colbertinæ. Paris. 1692. 4.

Euthymii Episcopi Madytensis, Thaumaturgi. Ἐπιτιμᾶν δικαίως ἡμῶν οἶμαι. Auctor Gregorius Cyprius.

Eutychii Patriarchæ CPol. θερμὸς ὁ ζῆλος εἰς τὴν παρεῖσιν ὑπόθεσιν. Auctor Eustratius Presbyter.

Febronix Martyris. Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Διοκλητιανῆς & βασιλέως Ἀνθιμοῦ τῶν ἐπαρχόν. Acta hæc scripsit (Θωμάς) Thomais Febronix famula, si veram nobis fabulam narrat.

Aliud ejus Martyrium, Auctore incerto; Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Διοκλητιανῆς & βασιλέως Ἀνθιμοῦ ἐπαρχόν.

Flori. Vide infra, Lauri.

Gabrielis Archangeli. Vide Archangeli.

\* Galactionis Martyris & Epistemes. Τῆς πρὸς τῷ Λιβάνῳ ὄρει Φοινίκης. Latine apud Surium, 5. Nov.

Alia vita eorundem Sanctorum scripta ab Eutolmio eorum famulo. Διήγησιν ξένῳ καὶ ἀδύδοξον.

\* Georgii Martyris Cappadocis. Ἄρτι & τῆς εἰδωλομανίας. Latine apud Surium, 23. April.

Aliud ejus Martyrium. Διοκλητιανὸς ὁ Ῥωμαίων. Hoc à Georgii famulo scriptum Allatius pag. 85. de Simeonibus, ex verbis quibusdam actorum colligit, cum pag. 125. Martyrium eodem initio adscripto retulisset inter Acta Metaphrastæ genuina. Græce è MS. Mediceo legitur in Actis Sanctor. ad calcem Tomi III, pag. IX. & latine Francisco Zino interprete ad 23. April. pag. 117. cum notis.

Aliud si subscriptioni fides compositum à famulo Pascrate Martyrium S. Georgii: ἡ μὲν & Σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς πρῶτάνη βασιλεὺς. Vide Allatium p. 95.

In



In Georgium Martyrem Oratio. ἔθ' ὁ τῶν λόγους ἀγωνιζομένων.  
Græce è MS. Vaticano in calce Tomi 3. Act. Sanctor. Aprilis  
p. XXV. & Latine pag. 123. Auctor Gregorius Cyprius Pa-  
triarcha CPol.

*Alia in eundem.* Ἀεὶ μὲν λαμπρὰ καὶ πανένυφμα. Auctor Andreas Cre-  
tensis. Exstat Græce & Latine sed extrema parte mutila in  
Combesisii Andrea Cretensi pag. 175-188. Latine apud Li-  
pomannum & Surium 23. April. Confer Allatium de Geor-  
giis pag. 304.

Προτρέψας μὲν πρὸς ἐνφρημίαν τὴν γλῶσσαν. Auctor Theodorus  
Qvæstor.

Narratio miraculi S. Georgii, à præsente & vidente, si auctori fi-  
des, scripta de puero in captivitatem abducto & liberato cum  
copiarum præfectus esset Leo Phocas. Οἱ τῶν αὐτῶν δωρεῶν  
ἀξιοῦναι. Græcè è MSS. Vaticanis & Ambrosiano, in calce  
T. 3. Act. Sanctor. ad 23. April. pag. XXXV.

Narratio de alio miraculo ejusdem Georgii. Ἐν τῷ καιροῖς  
ἐκείνῳ ἔμεγαλ' καὶ ὁσεβεστάτ' βασιλεὺς ἡμῶν Θεοδοσί'ος. Græ-  
ce è MS. Ambrosiano, ibid. pag. XXXIX.

Aliud miraculum de imagine ejusdem Georgii. ibid. p. XLV.

De visione Saraceni cujusdam in Georgii templo. Ὁ στρατηγὸς  
Νικόλα'ος. Græce & Latine ex Fr. Isidori editione, ibid.  
pag. XLII.

In memoriam magni τριτοπαροφύργ' (h. e. Georgii) tertia Pascha-  
tos die celebratam. Ὁ κ' ἐβασίλευσεν, ἀγαλλιάσθω ἡ γῆ.  
Auctor Joannes Evchaitensium Metropolita.

Ὡς ὁ τυχεὶς καὶ πάντα μακάριος. Auctor idem Metropolita.  
Conferenda etiam quæ de Georgio Martyre exhibet Combe-  
fissus T. VI. Bibliothecæ Concionatoriae p. 437 seq.

Germani Hegumeni Monasterii Cosinitres in confiniis Thraciæ.  
Μέγιστον εἰς ὀρθόκλησιν βί' ὁσίων. Græce è MS. Florentino in  
Actis Sanctor. ad XII. Maji ad calcem Tomi 3. p. 7. & Latine  
ex versione Dan. Cardoni S. I. p. 162.

\*Gervasii. Vide infra, Nazarii.

Glyceriæ. Ἐτ' εἰς πρώτ' βασιλευσόντ' Αἰταλίων. Græce è MS. Pala-  
tino in Actis Sanctorum ad 13. Maji, in calce T. 3. pag. 12.  
& Latine p. 189.



Gordii Martyris. Νόμος ἐστὶ φύσεως. Auctor Basilius Cæsariensis.  
Gregorii Agrigentini. Σοφὸν καὶ ἀκατάληπτον χρῆμα. Auctor Marcus Monachus & Hegumenus S. Sabæ.

Φοβερόν καὶ ἀκατάληπτον θαῦμα. Auctor Leontius Presbyter & Hegumenus Monasterii S. Sabæ Romanæ urbis.

\* Κάλλιστον τι χρῆμα ἢ δρετὴ καὶ δόξα ὅστω. Latine apud Surium 23. Nov.

\* Gregorii magnæ Armeniæ, & sociorum. Τῆς τῶν Περσῶν δρετῆς εἰς Πέρσας ἀγαλμαθείας. Latine apud Lipomannum T. 6. & Surium 30. Sept.

Gregorii Thaumaturgi. Μὴ θαυμάσης ὁ ἐμὸς Μεσηγέτης. Auctor Mich. Psellus ad Protosyncellum.

Ὁ μὲν σκοπὸς εἰς ἐστίν. Auctor Gregorius Nyssenus.

Ἱερεὶ καὶ ὑπερέλαμπρος. Græce in Actis Sanctor. ad IX. Maji, T. 2. pag. 766. & Latine pag. 448.

Gregorii Theologi, a) Nazianzeni. Ὅσοι μὲν τῷ παρόντι λόγῳ. Auctor Theodorus Metochita, generalis Logotheta.

Συγκαλεῖ ἡμᾶς, ὦ ἄνδρες, Γρηγόριε ὁ πάνυ. Auctor Gregorius Presbyter, Nazianzeni, ut in MS. Codice notatur, discipulus.

\* Guria, Samonæ & Abibi, & de eorum miraculo in puellam Euphemiam. Ἐστὶ μὲν δὴ τῆς Ἀλεξάνδρου & Μακεδόνος δρετῆς ἐξακοσιοστὴς ἦν.

\* Aliud eorundem Martyrium. Ὁ τῷ θεῷ λόγῳ αἰδώς ἰσχυρὸν τῷ Πατρὶ. Latine apud Surium 15. Nov.

Miracula Confessorum Samonæ & Guria, auctore incerto :  
Νῦν καιρὸς εὐκαιρος μὲν τῷ πνευματοφόρῳ Δαυίδ.

Heliconidis circa A. C. 244. Λακκιανὸς καὶ Παῦλος πᾶσι τοῖς κατ' Ἀσίαν καὶ Φρυγίαν. Græce è MS. Florentino cum Dan. Cardoni versione in Actis Sanctor. ad XXVIII. Maji T. 6. pag. 738. Acta fabulosa.

\* Hermogenis. Vide infra, Menæ.

\* Hieronis & sociorum qui in Melitene Martyrium passi sunt. Ἱέρωνι τῷ γυναικίῳ πατέρις μὲν ἡ δευτέρα τῶν Καππαδοκῶν, πόλις δὲ Τύανα. Latine apud Surium 7. Novembr.

Hilarionis. Τῷ μακαριωτάτῳ καὶ φίλῳ θεῷ Ἰλαρίων. Auctor incertus.

a) Confer quæ exhibet Combefisius T. 6. Bibl. Concionatoriae p. 595 - 632.



\* Ἐν Παλαιστίνῃ πόλεις ἐσὶν ὅσῃ ἑλαττον ἢ πέντε καὶ πεσάρκοντα· πεδίσς ἀπέχουσι Γάζης. Latine apud Lipomannum T. 6. ad 21. Octobr. Hippolyti. Vide infra, Laurentii.

Jacobi Alphæi, Ἀδελφοθέης Apostoli: χθὲς καὶ πρῶτω ὁ μακαριώτα-  
τⲟ. Auctor Nicetas Paphlago. Exstat Græce & Latine in au-  
ctario novissimo Combefisii T. 1. pag. 372.

\* Οὐχ ἔτω ἡδὺ πὶ τῷ Φιλαρέτῳ. Græce & Latine ibid. pag. 519.  
Latine apud Lipomannum T. 6. ad 23. Octobr. & Surium  
I. Maj.

Jacobi Zebedæi filii, Apostoli. Πρῶτω μὲν ἡμᾶς. Auctor Nicetas  
Paphlago. Exstat Græce & Latine in Auctario novissimo Com-  
befsii T. 1. pag. 347. Vide etiam ejusdem Bibl. Concionato-  
riam T. 7. pag. 396. seq.

ὑλικὴ μὲν αἰσθησις ἡδετα. Auctor Leo Centuripinus.

Jacobi Monachi. πολλῶν ἀγαθῶν καὶ ψυχωφελῶν ᾠεργесиῶν τοῖς Φιλο-  
θεοῖς. Auctor incertus.

\* Jacobi Persæ. Ἀρκαδίς τὰ Ῥωμαίων διέποντⲟ σκῆπτρα.

Ἐν τῷ καὶρῳ ἔδωγμῶς ἔκτ' τῶν χειριανῶν. Auctor incertus.

Κατὰ τὸν καιρὸν ἐκείνον ἦτο ὁ μακάριⲟ Ἰάκωβⲟ οἰκῶν ἐν Βηλαβῇ  
τῇ πολει. Auctor itidem incertus.

Κατὰ τὸν καιρὸν τῆς βασιλείας Θεοδοσίῃς τῆ βασιλείς καὶ Ἀρκαδίῃς καὶ  
Ὀνωρίῃς τῶν ὑῶν αὐτῆς. Itidem incertus Auctor.

Τῆς τῶν Ῥωμαίων καταστροφῆς. Auctor incertus.

Jattefii, qvi & Sozon dictus est, Martyrium. Μαξιμιανῶς ἡγεμονεύον-  
τⲟ τῆς Κιλικίας. Auctor incertus.

In Jejuniarum principium. Ἐυλογητὸς ὁ Θεός. Leonis Imp.

Ἰδὲ ἡμῖν ἡ καλὴ τῆ χρέονς ἐπέση πείροδⲟ. Ejusd.

Ὡς ἡδὺ πὶ καὶ θεῖον. Ejusdem.

In Jejuniarum tertiam Dominicam. Vide mox, in JESU Crucis  
venerationem. Μεγάλη μὲν ἡ παρῆζα ἡμέρα. Macarii Chryso-  
cephali.

Πάσαι μὲν ἐν ἡ τῆ Μωυσεως ῥάβδⲟ. Jo. Xiphilini. Exstat Græce  
& Latine in Tomo 2. Gretseri de Cruce pag. 330.

In JESU CHRISTI adventum secundum. Μετὰ πῶι ἀνάληψιν τῆ Κυ-  
ρίῃς. Eusebii Alexandrini.



Ἀδελφοί μὲν Φιλόχειροι, ἀκέσατε. Ephraimi Syri. Exstat Græce in edit. Oxon. p. 347.

Ἀγαπητοί, μηδὲν προτιμησώμεθα. Ejusdem. ibid. p. 455.

Πῶς ἐγὼ ὁ ἐλάχιστος. Ejusdem. ibid. p. 359.

Plura Combefisius Tomo I. Bibliothecæ Patrum Concionatorix, sed ut in opere illo solet, latine tantum.

In assumptionem. αἱ χάριτες μὲν ὑπὲρ τῶν προτέρων χρόνων. Auctor Nicolaus Cabasilas.

Ἐπειδὴ χάριτι τῇ κυρίᾳ ἡμῶν. Auctor Eusebius Alexandrinus.

Τῇ μὲν ἀναστρέψει τὸ θνητὸν κατεπόθη. Leonis Imp.

Φέρε μοι νῦν οὖν ἱερατικὰς ἱερεῖς. Diadochi Episcopi Photices Epiri.

In baptismum. Ἐπειδὴ χθὲς τῆς γενέσεως τῇ κυρίᾳ. Auctor Eusebius Alex.

In Circumcisionem. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι. Manuelis Calecæ.

In Christi imaginem ad Abgarum missam, Οὐκ ἄρα μόνον ἀκατάληπτος ἦν. Constantini Porphyrogeniti. Vide supra p. 490. Latine exstat in Tomo sexto Lipomanni p. 190. seq. atque inde apud Surium ad 16. Augusti. Græce & Latine in Combefisii fasciculo rerum CPol.

Παράδοξος ἡ πατήρ. Gregorii Archidiaconi & Referendarii Magnæ Ecclesiæ. Vide Allatium de Simeonibus p. 105.

In Nativitatem. ἀόρητα τῆς τῇ Θεῷ Φιλανθρωπίας ὑπὲρ ἡμῶν. Isidori ArchiEpiscopi Thessalonicensis.

Ἐἰς βάθος οἰκτιρμῶν ἐμπεσαν, Basilii Cæsarensis.

Θεὸς ἐν σαρκὶ δοξάζομεν γέννησιν. Leonis Imp.

Καλὴ μὲν ἡ τῇ ψαλμῶν λύρα θεόπνευστος ἡ τῇ Πνεύματι. Procli Patriarchæ CPol.

Λαμπρὰ καὶ ὡραία τῆς παρέσης ἐορτῆς ἡ ὑπόθεσις. Ejusdem.

Ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑπὸ λαμψοῖ μοι τὸ πολυπόρητον φῶς. Helix Monachi.

Ὅπταν τὸ ἔαρ ἐπέλθη τὰ τῶν σωμάτων σοιχεῖα. Joannis Episcopi Euboeæ.

Ὁ δὲ θεὸς προσαινεῖται καὶ ἀπερίληπτος καὶ παντοκράτωρ λόγος. Gregorii Palamæ, Episcopi Thessalonicensis.

Οὐδ' ἂν ἐν ἡπείρῳ γένοιτο χεῖρον. Manuelis Palæologi.

Παρα-



παραγχομένης τῆς τῆ Χριστῆ εορτῆς. Eusebii Alexandrini.  
 Πολλὰ καὶ Διὰφοροὶ πανηγύρεις. Procli Patriarchæ CPol.  
 πολλοῖς καὶ Διὰφοροῖς ὅπλοις. Timothei presb. Antiocheni.  
 Τῶ κατελθόντι Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῶν. Eusebii Alexandrini.  
 Χριστὸν γεννη(ις ἡ μὲν οἰκεία a) Basilii M.  
 Χριστὸς ἡνῶπα, δοξάζετε. Gregorii Naz.

In Passionem. ἀκχε ἔρριψε καὶ ὁ τῶν ἀγγέλων ἅπας κύκλῳ. Nic. Ca-  
 basilaæ.

ἦκει ὃ λοιπὸν πρὸς αὐτὴν πλὴν ἀκμὴν τῶν αἰθλῶν ὁ λόγῳ. Joannis  
 Geometraæ.

Μεγάλα τῆς προσευχῆς τὰ χαρίσματα. Leontii presbyteri CPol.  
 Σήμερον ὁ Κύριος ἡμῶν. Gregorii Mytilenæi.

Συμφυῆς τῷ κόσμῳ καὶ σύγχρονος Josephi Bryennii.  
 Τὸν ὃ σωρὸς λόγον ὁ μὲν θεὸς Ἀπόστολος. Mich. Pselli.

Φοβερά τῆς σημερινῆς πῶς τάξεως τὰ μυστήρια. Procli Patriar-  
 chæ CPol.

In præsentationem in templo. Vide infra, in Simeone & Anna.

Ἡ μὲν εορτὴ λέγεται καθαρσίαν. Hesychii presbyteri Hierosol.

Μόνος ἐν ἀνθρώποις τέλει ἄνθρωπος. Hesychii, sive ut alii Ti-  
 mothei presbyteri Hierosol.

Πάλαι Συμεὼν ἐν ἀγκάλας. Anastasii Antiocheni.

Πάλιν τοῖς ἁσεβέσι πανήγυρις. Jo. Zonaraæ.

Φαιδρὰ τῆς εορτῆς τὰ περὶ ὕλαια. Macarii Chrysocephali, Phila-  
 delphienensis.

Χριστὸν εορτὴν τιμῶμεν. Leonis Imp.

In proditionem. Δεῦρο λοιπὸν ἡμεῖς. Eusebii Alex.

Ὡς περ κανόνων πῶς τε γένετο. Leontii presbyteri CPol.

In Resurrectionem. Ἀνάστασις ὃ ἐμὲ Ἰησοῦ καὶ Θεοῦ. Leonis Imp.

Ἀνέστη τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ὁ Κύριος. Eusebii Alex.

Ἐυκαιρον καὶ παναρμόνιον. Leontii presbyteri CPol.

Καθὼς ἐνεχάρει διεζαφῆσαι. Joannis Thessalonicensis de con-  
 sonantia Evangelistarum.

XXX 2

λαμ.

a) Utraque Basilii & Nazianzeni Homilia sæpius Græce & Latine in Basilii & Nazian-  
 zenī Operibus prodiit. Utraque etiam Græce & Latine præmissa est pluribus  
 aliis Latinorum Patrum in festum Nativitatis Homiliis junctim peculiari volumine  
 editis à B. Christiano Daumio, Cygnæ 1670. 3. Confer Combefisium T. r. Bibl.  
 Concionatoriarum Patrum.



Λαμπρά μὲν ἡ ἔ Παύλα πανήγυρις. Procli Patriarchæ CPol.

Μεγάλη τῆς ἡμέρας ἡ δύναμις. Macarii Chrysocephali.

Νικάτω καὶ λόγων ὄροισιν. Procli CPolitani Patriarchæ,

Ὅι μὲν ἄλλοι Ἐυαγγελισαί. Ejusdem.

Ὁ κύριος ἐβασίλευσεν, ἀγαλλιάσθω ἡ γῆ. Joannis Metropolitæ Evchaitorum.

Σύμβολα τῆς δεσποτικῆς Ἀναστάσεως. Leontii presb. CPol.

Τῆς παρέσης ἡμέρας τὰ θαυμάσια. Macarii Chrysocephali.

Φαιδρά τοιγαρὲν ἔ τριήμερα πάφω τὰ ἄνθη. Procli Patriarchæ CPol.

Χαρὰς ὑπόθεσις ἡ παρῶσι ὑπόθεσις. Macarii Chrysocephali.

In Sepulturam. ἃ μὲν ἂν τις εἰκάσῃ τεκμήριον. Maximi Planudæ.

ἀναβάλλεται μὲν ὁ Ἰησῆς. Theodori, Alanix Episcopi.

Ἐπαινετὸς καὶ ἔτι τῆς ἐκκλησίας ὁ νόμος. Gregorii Episcopi Antioch.

Τί τῆτο σήμερον, σιγὴ πολλὴ ἐν τῇ γῇ. Epiphanii Cyprii.

Confer, Sabbato magno.

In Θεοφάνεια sive εἰς τὰ ἅγια Φῶτα. Incipit: ἄνδρες φιλόξενοι καὶ φιλόχριστοι καὶ φιλάδελφοι. Gregorii Neocæsarensis.

Πρώτω μὲν ἐκ παρθενικῶν λαγόνων. Leonis Imp.

Νῦν ἡμέρα Φωτογυῆς καὶ σωτήριος. Isidori Archiepiscopi Thessalonicensis.

Χειρὸς τῶ κόσμου ἐπεφάνη. Procli CPolitani.

In Transfigurationem. Δεῦτε φίλοι καὶ τήμερον, ab Allatio tribuitur Proclo Patriarchæ CPol. Sed in Codice noni sæculi cujus pag. 647. meminit Bandurius, refertur ad Chrysostomum.

Ἐκ τῆς χώρας ἴερως χαρμονή. Ephraimi Syri. Exstat Latine T. 6.

Lipomanni p. 164. & Græcè in edit. Ephraimi Oxoniensi pag. 247. Latine vertit Gerh. Vossius.

Ἐπειδὴ Φαιδρά καὶ θεία πανήγυρις. Leonis Imp.

Ἦκαες ἔ δεσπότης Χριστὸς δευτέρως λέγονται. Jo. Chrysostomi.

Sol in terram modo emittens radios. Basilii Seleuciensis. Latine in Tomo VI. Lipomanni ad 6. Augusti p. 157.

Θεὸς κύριος ἐπ' ὅρας ἐπέφανεν. Macarii Chrysocephali.

Ὅι μὲν ὅς εἰδότες αἰθλεῖν. Cyrilli Alex. Latine apud Lipomannum T. 6. pag. 166. b.



Ὅσοι τῇ κενώσει ἔ λόγῃ. Andreæ Cretensis. ibid. p. 159.

Πᾶσα μὲν σωτήριον ἐορτὴ. Leonis Imp.

Τίς ἂν με πρὸς ὑψὺ τῶν Ἰησοῦ μυστηρίων ἄγοι; Leonis Imp.

Ὡς Φοβερός ὁ τόπος ἐστίν. Anastasii Monachi Sinaitæ.

Videnda etiam quæ de hoc argumento exhibet Combefisius T. 7.

Bibl. Concionatoriæ pag. 583 - 626.

In S. Crucem JESU. Πᾶσα ἐορτὴ καὶ πρᾶξις ἔ κυρίῃς ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ephræmi Syri. Græce & Latine in Gretseri T. 2. de Cruce p. 472.

πολλοῖς καὶ Δαφόροις ὅπλοις ὁ γεγυμνασμένον. Timothei presb. Antiocheni, apud Gretser. p. 408.

Σταυρὸς ἐορτὴ πρὸκειται σήμερον. Josephi ArchiEpiscopi Thessalonicensis.

Μέγα μὲν ἔργον δημιέργημα. Athanasii Alexandrini. Gretser. pag. 420.

πολλὰ κίς ἐζήτησα πρὸς ἑμαυτὴν. Jo. Chrysostomi id. p. 428.

Ἐορτὴν ἄγομεν σήμερον καὶ πανήγυριν. Ejusdem Chrysostomi. id. p. 438. & Chrysoft. Savilii T. 5. p. 567.

πεπλήρωται ἡμῖν λοιπὸν. Ejusdem Chrysostomi. Gretser. pag. 460. & T. 5. Savil. p. 906.

Τὸ ἐστὶν ἀδελφοὶ τὸ σημεῖον. Ejusdem Chrysostomi. Gretser. p. 482. & T. 7. Savil. p. 864.

Τί εἶπω, ἢ τί λαλήσω; Ejusdem Chrysostomi. Gretser. p. 492. & T. 7. Savil. pag. 492.

Ἐπεδήμησεν ὁ υἱὸς ἔ Θεός. Methodii Episcopi. Gretser. p. 500.

In Crucis a) venerationem. ἀγαλλιάσεως καὶ εὐφροσύνης ἡμέρα. Theodori Studitæ. Græce & Latine apud Gretserum T. 2. de Cruce pag. 287.

ἤρετο με τίς πρόβλημα. Jo. Zonaræ.

προτυπῶν καὶ προδιαγράφων ὁ μακάριος Μωυσῆς. Philothei Patriarchæ CPol. Græce & Latine apud Gretser. p. 360.

Τί δαὶ ἡμεῖς ὅτι τῷ προκειμένῳ ζήσομεν θάνατον. Theophylacti Bulgar. ArchiEpiscopi. id. p. 384.

Xxx 3

Φωτί-

a) Vide *Fejuniorum Dominicam tertiam sive μεσονήσιμον*, & Combefisium T. 2. Bibl. Concionatoriæ.



Φωτίζε, Φωτίζε Ἱερουσαλήμ. Germani Patriarchæ CPol, Græce & Latine apud Gretserum pag. 308.

Ἄσμα καὶνὸν ἁσώμεν λαοί. Incerti. Gretser. pag. 190.

Ἦκεν ἡμῖν ἐνιαύσιον ἡμέρα. Jo. Chrysostomi. id. p. 270.

πρὸς σωτηρίαν σωρῶ. Incerti. apud Gretser. p. 376.

Καὶ οἱ ἱατροὶ μὲν. Sophronii Patriarchæ Hierosol. id. pag. 283. sed latine tantum.

Ἰδὲ ἡ κλίνη Σολομών. Germani Patriarchæ CPol. id. pag. 294. Græce & Latine.

In Crucis b) exaltationem 14. Sept. Ἐπεὶ ὁ Κύριος, ἔδειξεν ἀναβέβηκε. Jo. Calecæ, Patriarchæ CPol.

Ἐμοὶ μὲν τὸ χαριέστατον ἀπάντων. Macarii Chrysocephali, Archiepiscopi Philadelphiensis. Græce & Latine apud Gretserum T. 2. de Cruce p. 210.

Ἐπειδὴ τῆς πρώτης καὶ θείας. Philothei Patriarchæ CPol. id. pag. 174.

Κινήσωμεν ἀγαπητοὶ σήμερον. Andreæ Cretensis. Gretser. p. 108.

Ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τὸ Κυρίον ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστόν. Callisti Patriarchæ CPol.

πάλιν ἐορτῆς μυσηρίον. Germani Patriarchæ CPol. Gretser. p. 156.

πάλιν ὑψώται σωρός. Pantaleonis Presbyteri Byz. id. pag. 150. Chrysost. edit. Savilii T. 7. p. 661.

πρότερον ἐν ἱερᾷ ἀγαλόντων ἀνθρώπων ἀγαλλιάσει. Leonis Imp. Gretser. pag. 142.

Σπυρῶ πανήγυριν ἁγίων. Andreæ Cretensis. id. Græce & Latine pag. 94. & Latine sub Metaphrastæ nomine apud Lipomannum T. 6. ad 14. Sept.

Σπυρῶ πανήγυρις καὶ τίς ἐσκιρτήσεται; Sophronii Patriarchæ Hierosol. Gretser. p. 89.

Σπυρῶ πρόκειται σήμερον ἐορτή. Iosephi Patriarchæ Thessalonicensis. id. pag. 116.

Τὸν σωρόν τιμῶν, ὁμολογούμενως σωρωθέντα τιμῶ. Nicetæ Paphlagonis. Græce & Latine in auctario novissimo Combefisiano T. 1. p. 440.

Φέρε



Φέρε σήμερον, ὦ Θεοφιλέστατον ἄθροισμα. Theophanis Ceramei, Tauromeniæ Episcopi. Græce & Latine apud Gretserum T. 2. de Cruce p. 124.

Ὁρῶ σήμερον τῆς μεγάλης τῆςδε ναῦς. Ejusdem Theophanis. ibid. p. 132.  
πρὸ τῆς σωτηρίας σου. Incerti, id. pag. 184.

In Crucis c) inventionem. τὴν κέλδυσιν τῆς ἡμετέρας ὁσιότητος δειξάμενος. Alexandri Monachi. Edidit Gretserus T. 2. de Cruce pag. 1.

Ἐτις Δωδεκάτη τῆς Σωτηρίας Ἰησοῦ Χριστοῦ ζήτησις καὶ ἀνέυρεσις γέγονε. Auctoris incerti.

Ἐτὶ ἡνέτο τριακοσίον τρίτον τῆς πάθους. Incerti apud Gretserum. p. 526. Græce & Latine.

Ἐν ἔτει ἐβδόμῳ τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου. Incerti, apud eundem Græce p. 540.

Ἐτις Δωδεκάτη τριακοστὴ τρίτη. Incerti. Græce ib. p. 541-546.

\* Ignatii Antiocheni. Ἄρτι Τραϊανῷ τῷ τῆς Ῥωμαίων βασιλείας. Latine apud Surium & cum notis apud Bollandum 1. Febr. Græce & latine in Patribus Apostolicis Cotelerii. Vide & Combefisii Bibl. Concionatoriam T. VI. pag. 168. seq.

Antiquiora Acta incipiunt Ἄρτι Δωδεκαμένον. Hæc Latine edidit in Ignatiana appendice Usserius. Græce & latine Ruinartus ac deinde alii ut dixi lib. 3. cap. 1. pag. 42.

In Imaginem Christi Edessenam. Vide supra, JESU.

In Imaginum restitutionem Dominica Ὁρθοδοξίας. Τίς ὁ ἦχος τῆς εὐρυτατοῦ ζόντων; Macarii Chrysocephali.

Ὡς ἀγαπητὰ τὰ σκηνώματά σου Κύριε. Germani Patriarchæ CPol. Græce & Latine in Tomo 2. Gretseri, de Cruce p. 549.

\* Indi, Domnæ & sociorum. Ἄρτι Μαξιμιανῷ δευτέρῳ ἔτῳ ἀγορεύοντι ἐν τῇ Ῥωμαίων ἀρχῇ. Latine apud Surium, 26. Dec.

Innocentium Martyrum Bethleemiticorum. πάλιν ὁ τάλας ἐγὼ τὸν νῦν. Auctor Joannes Monachus & presbyter Euboeæ.

In Incorporeos. (Angelos) καὶ πάλιν τῷ Θεῷ Δαβὶδ πρὸς ἡμᾶς. Georgii Hagiopolitæ.

Joachim & Annæ, parentum S. Mariæ. Ἡ Χθὲς Θεοτόκος γενεθλιακὴ πανήγυρις Auctor Cosmas Vestitor.

Joannicii. Τὰ ψυχωφελῆ καὶ θεάρεστα τῶν ἁγίων πατέρων ἀνδραγαθήματα. Auctor

c) Combefis. T. 6. pag. 130. seq.



Auctor Sabas Monachus. Ex Vita Joannicii MS. loca multa Græce producit Cangius in appendice Glossarii Græci & ad Zonaram.

\* Τὴν πρὸς ἀρετὴν ἰδὼν φέρουσαν τραχεῖαν εἶναι: Latine apud Surium 4. Nov.

\* In Joannem Apostolum & Evangelistam. ὅτι μὴ πολὺ τῶν Ἀγγέλων ἀφῆσκειν ἀνθρώπων. Latine apud Surium 27. Dec. Græce vero & Latine ad calcem Oecumenii in Epistolas, & Arethæ in Apocalypsin. Paris. 1631. fol.

Ἀποστολικὴν ἐπιδημίαν εὐφημῆσαι. Auctor Macarius Chrysocephalus, ArchiEpiscopus Philadelphiensis.

Ἀπόστολος ὁ τὴν Φαίδραν ταύτην συγκροτήσας πανήγυριν. Auctor Procopius Chartophylax.

Εὐαγγελιστῇ Θεολόγῳ προσήκει ἂν αἶν. Auctor Nicephorus Blemmidas.

Ὁ τὸν μέγαν τῆς βροντῆς γόιον προτρεπόμενος. Inter incerta ab Allatio rejicitur pag. 123. de Simeonibus: sed Auctor est Nicetas Paphlago. Exstat Græce & Latine in Combefisii Auctario noviss. T. 1. pag. 354.

Σαλπίζατε, φησὶν, ἐν νεομηνία σάλπιγγος. Prochori Diaconi Apocrypha de Joanne Evangelista narratio, cujus pars Græce & Latine prodiit in Orthodoxographis, integrior longe in Bibliothecis Patrum Latine.

Joannis Baptistæ d) & Præcursoris. Ἀλλ' ἔμοιγε τοῖς σοῖς ἐπιβαλεῖν ἐγκωμίαις. Auctor Theodulus Abbas.

Δίδεξ ἡμῖν ἡ φωνὴ τῶν λόγων φωνήν. Auctor Sophronius Archiepiscopus Hierosol.

Ἐν γεννητοῖς γυναικῶν ἑδείς Ἰωάννης μείζων. Auctor Antipater Episcopus Bostrensis. Latine in T. 6. Lipomanni ad 24. Junii.

Ἦχος σάλπιγγος, λύρα πνευματική. Auctor Chrysippus Presbyter Hierosol.

Πολλοὶ μὲν ἤδη πολλάκις. Auctor Leontius Presb. CPolitanus.

\* Joannem Baptistam magnum illud decus orbis terrarum, laudare desiderare quidem licet omnibus, ut pro dignitate autem laudet. Latine in T. 6. Lipomanni ad 29. Augusti.

In

d) Confer quæ exhibet Combefisius T. 7. Bibl. Concionatoriae pag. 52. seq. & 90. seq.



In ejus natalem. Ἀηδόνι τινὶ πολυφώνῳ. Auctor Theodorus Studita.  
Latine in T. 6. Lipomanni ad 24. Junii.

Ἀρχὴ τῷ κόσμῳ. Auctor Leo Imperator.

Ἐν μὲν ὁ τῶ λόγος κήρυξ καὶ πρόδρομος. Auctor Theodorus Daphnopolates, licet in Codice Vaticano 1074, ut Allatius notat, refertur ad Theodoritum Cyri Episcopum.

Ἰωάννη τῇ Φωνῇ τῶ λόγῳ. Auctor Macarius Chrysocephalus.

In Joannis decollationem. Ὡς περ τις ἀνὴρ φιλέημι. Anatolii Episcopi Thessalonicensis, notante Allatio. At Chrysostomo tribuitur in Codice noni sæculi, de quo Bandurius p. 649. ad Antiquitates CPol.

Ἐν μὲν τῇ μνήμῃ τὰ βαπτιστὰ κρατεῖ. Ejusdem Anatolii.

Ἐπεὶ τεσσαρακοστὴ δευτέρη τῆς βασιλείας Αὐγύστη. Auctor se profitetur Euripum, Johannis Baptistæ discipulum.

Iterum fuit Herodias. Joannis Chrysostomi. Latine in T. 6. Lipomanni pag. 203. b.

Πάλιν ἡμῶν ἡ μεγαλόφωνος Φωνή. Anatolii Thessalonice.

Πάλιν Ἰωάννης ὁ μέγας. Macarii Chrysocephali.

Πηδᾶ καὶ γῆρας ὡς τὰ ποταμὰ. Andreae Cretensis. Latine in T. 6. Lipomanni pag. 205. b.

Τίς δώσει λαβίδι προφητικῇ διεσπῶσθαι. Leonis Imp. Alia collegit Combefisius T. 7. Bibl. Concionatoriae p. 780-818.

In Joannis descensum ad Inferos. a) Ἀναγκαῖον ἐστὶ πάλιν σήμερον. Auctor Eusebius Alexandrinus.

In capitis Joannis inventionem. Μοναχοὶ δύο ἐκ τῆς ἐώας. Marcelli Archimandritæ.

\* De tribus inventoribus capitis S. Joannis Baptistæ. Πάλιν ἡμῶν ὁ Θεὸς ὑπέστηκε Πρόεδρος.

In Joannis manum allatam Antiochiâ. Ἴδεν καὶ πάλιν ἡμῶν ὁ ἱερός τῶ χριστὸς ἐπεδήμησε πρόδρομος. Theodori Daphnopolatæ. Latine sine auctoris nomine apud Lipomannum T. 6. p. 211.

Joannis Acatii, (qui male Aratzius apud Allatium pag. 123. de Simeonum scriptis) Οὗτος ὁ Πατὴρ ἡμῶν Ἰωάννης ὤρεμάτο μὲν ἀπὸ τῆς Κωνσταντίνης. Auctor incertus. Allegatur ab Allatio ad Acropolitam p. 201. 202.

Y y y

Alia

Libri 5ti Pars Altera.

a) Titulus sermonis est: περὶ τῆς παρεσσίας Ἰωάννης εἰς τὸν ἄδην. Crediderunt enim Johannem Christi præcursores fuisse etiam apud inferos. Vide Allatium de libris Eccles. Græcor. pag. 303. seq.



Alia ejusdem vita, τὴς δοξάζοντάς με δοξάσω. Auctor incertus.

Joannis Calybitæ: βίον καλόν, ἀδελφοί μου, βέλομαι διηγῆσασθαι. Auctor incertus. In alio Codice incipit: βίον καὶ ἅγιον καὶ ἀμόλυντον καὶ ἐνάρετον ἄνδρος δικαίᾳ βέλομαι διηγῆσασθαι.

Joannis Chrysostomi. Vide supra Chrysostomi.

Joannis Damasceni. τοῖς τετηρηκόσι τὸ κατ' εἰκόνα Θεῷ ἀρρύπτωτον. Auctor Joannes Patriarcha Hierosol Græce & Latine in nova Damasceni editione & apud Henschenium 6. Maji.

τῷ Ἰωάννῃ τὸν λόγον τῷ ἐκ Δαμασκῆ τὰ ἐγκώμια. Auctor Constantinus Acropolita Logotheta. Apud Henschium T. 2. Maji pag. 731.

\* Joannis Eleemonis, Patriarchæ Alex. τὰ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἀναγράφει τις τίθεσθαι πράξεις. Latine Gentiano Herveto interprete apud Surium & cum notis apud Bollandum ad 23. Januar.

Ejusdem Vitæ Paralipomena à Leontio Episcopo Neapolitano Cypriorum Insulæ. Ὁ μὲν σκοπὸς εἰς ἐστὶν ἡμῶν.

Joannis Eleemonis Vita auctore incerto: οἱ τὴς ἀγαθῆς καὶ σπουδαίας ἀνδρὸς ἐγκωμιάζοντες. Allatio de Simeonibus pag. 123. hic Joannes per errorem dicitur Imperator.

Joannis Eleemosynarii vitam à Metaphraste scriptam Græce habuit Rosvveidus. Vide Gudii Epistolas pag. 278. Citatur etiam ab Allatio de purgatorio p. 73.

Johannis Gothi Episcopi vita. οὗτος ὁ ὅσιος πατὴρ Ἰωάννης Ἐπίσκοπος ἦν Γοτθίας. Auctor incertus.

Joannis Episcopi & Hesychastæ Abbatis Lauræ S. Sabæ vita auctore incerto: Πρῶτον, τίθῃμι τῷ λόγῳ τὸν Ἀββᾶν Ἰωάννην. Latine in T. 6. Lipomanni, ad 13. Maji.

Joannis Martyris. Vide supra, in Cyro.

Joannis Monachi qui se in puteum injecerat. Ἦν τις γυνὴ φιλόχρηστος ὀνόματι Ἰαλία. Auctor incertus. Exstat Græce è MS. Vaticano ad calcem T. 3. Act. Sanctior. ad 30. Martii pag. 43. & latine pag. 832. ex versione Sirleti.

\* Joannis propter Christum pauperis. Τυραννικόν τι χρεῖμα τεκόντων σοργή.

Joannis Sinaitæ. τὸ μὲν τίς ἢ ἐνεγκαμένη τὸν γεννάδα. Auctor Daniel Monachus Ruthenus.

Joannis Theologi. Vide supra, Joannis Apostoli.

\* Joannis, Xenophontis F. Infra, in Xenophonte.

\* Joannitii. Vide supra, Joannicii.

Jobi.



Jobi. Ἄγε δὴ καὶ σήμερον φίλε γησιώτερον ἔχρησάμεθα Ἰωβ. Auctor  
Leontius presbyter CPol.

\*Ευκαιρον ἐν τῷ παρόντι τὸν ἀήτητον Ἰωβ. Auctor idem Leontius.

Ὡππερ οἱ καὶ τὴν βασιλεύοντες. Basilii Seleuciensis.

In Iosephum Patriarcham. Ὁ Θεὸς ἔδωκεν. Ephraimi Syri. Ex-  
stat Græce in editione Oxon. p. 234. Latine vertit Gerhardus  
Vossius.

Iosephi Hymnographi. καὶ ἅπας μὲν βίβλος τῶν ἐναρέτων. Joannis Dia-  
coni magnæ Ecclesiæ & Rhetoris.

Irenæi. Ὅταν πρόπις ἀγαθοῖς. Auctor incertus, Metaphraste anti-  
qvior, MS. in Codice noni sæculi sanctos Augusti mensis com-  
plexo, cujus meminit Bandurius p. 648. ad Antiquitates CPol.

Isaaci Confessoris Abbatis CPol. καὶ τὴν προσκύνησιν τῇ παναγίᾳ καὶ  
προσκυνητῇ σωτρῇ. Græce cum Dan. Cardoni versione, in Actis  
Sanctor. ad XXX. Maji T. 7. p. 247.

Isidoræ σαλῆς, Tabennesiotidis in Thebaide. Ἐν τῷ τῷ μοναστηρίῳ.  
Auctor Ephraim Syrus. Exstat in editione Oxon. pag. 419.

Isidori Martyris. Ἰσίδωρον τὸν ἁγνὸν λόγον ἐγκωμιάσας. Auctor Ni-  
colaus Pepagomenus.

\*Εἰς πρώτης τῆς βασιλείας Φλαβίου Δεκίου. Græce è MS. Vaticano  
in calce T. 3. Maji pag. 72. & Latine Dan. Cardono inter-  
prete pag. 449.

Ismaëlis, Sabelis & Manuelis Martyrum. κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον βασι-  
λεύοντι τῷ ἀσεβεστάτῳ Ἰσλιανῷ. Auctor cœvum se profitetur.

\* Persecutores quidem alii ἔς tyranni. Latine in Tom. 6. Lipomanni  
ad 17. Junii.

Judæ Thaddæi Apostoli. Ὁ μὲν μακάριος Ἰακώβ. Auctor Nicetas  
Paphlago. Exstat Græce & Latine in Combefisii Auctario no-  
viss. T. 1. p. 415.

\* Julianæ in urbe Nicomediæ Martyrium. καὶ ἡ καλλιῆς τῶν πόλεων  
ἡ Νικομήδης Φησὶ Μεξίμειαν τῇ δυσσεβείᾳ ἄρξοντι. Latine apud  
Surium 15. Febr.

Julianæ & Pauli, Ptolemaide. Ἀυρηλιανὸς ὁ βασιλεὺς δόγμα ἔδωκε.  
Auctor Metaphraste antiqvior. MS. in Codice noni sæculi,  
teste Bandurio.

Juliani Martyris & Basilissæ & sociorum. Ταῦτα ὅτι τὰ πάθη τῶν μαρ-  
τύρων.



τόρων. Auctor quisquis est coævum se profitetur. Vide Allatium de Simeonibus p. 110.

Julittæ Martyris. Vide supra, Ceryci.

\* Justinæ. Vide supra, Cypriani.

Justini, Charitonis & sociorum. Ἐν τῷ καιρῷ τῶν ἀνόμων ὑπερμά-  
χων εἰδωλολατρίας. Auctor incertus.

Latomi Eulogii. γέγονέν κτ' πρὸ Θηβαΐδα. Auctor Metaphraсте anti-  
qvior. Vide Bandurium p. 648. ad Antiquitates CPol.

Laurentii, Xysti & Hippolyti. Τὰς μεγάλας τῶν μαρτύρων. MS. in  
eodem Codice noni sæculi.

Lauri & Flori in Urbe Ulpiana Dardaniæ, sub Hadriano. καλῶς δι-  
δάσκει ἡμᾶς. MS. in eodem Codice noni sæculi apud Bandu-  
rium. Auctor igitur Metaphraсте Antiqvior.

Lazari in Monte Galefino. Ὁ τῶν κτ' Θεὸν πολιτευμάτων. Auctor  
Gregorius Patriarcha.

In Lazaram qvatrیدuanum. Δείπνον ἡμῖν πολυτελὲς Λάζαρος αὐθις.  
Hesychii presb. Hierosolymitani.

Λάζαρος τὸν παρόντα συγκεκροτηκὼς σύλλογον. Andreæ Cretensis.  
Οὐδέν, ὡς εἶκε, τῆς ἀγάπης εἶναι ἰχυρότερον. Leontii Episcopi  
Arabissi.

Φέρε πάλιν εἰς μέσον τὸν Ἐυαγγελιστὴν Ἰωάννην. Amphiloerii Epi-  
scopi Iconiensis.

Φιλῶ τὴν τῆς Ἐκκλησίας χερίον. Hesychii Presbyteri Hierosol.

\* Leucii, Vide infra, Thyrsi.

Longini Centurionis. Οἱ τῆς αἰθλήσεως νικηταί, ἐράνιοι ᾧ πολῖται, εἰ  
τῇ χειρὶ σφαπῶται. Auctor horum Actorum præsentem se &  
videntem Martyrio Longini interfuisse profitetur. Sed illa  
ut fabulis refertissima Bollandus describere noluit, qvi de aliis  
Longini Actis ab Hesychio Presb. Hierosol. descriptis videndus  
T. 2. Martii p. 382. ad diem XV. cui adde Tillemontium ad  
Vitam JESU Christi, nota 38.

\* Ejusdem Martyrium. Τῇ θεῇ λόγῃ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ. Latine  
apud Lipomannum T. 6. ad 16. Octobr. & Surium 15, Martii.

\* Lucæ Evangelistæ. Ἐν καὶ δικαίῳ μνήμῃ. Latine apud Surium 18.  
Octobr. Græce & Latine in Combefisii Auctario novissimo  
T. 1.



T. 1. pag. 513. & ad calcem Arethæ in Apocalypsin Oecumenianis Commentariis subjuncti Paris. 1631. fol.

Οἱ ἅγιοι τῆ Θεῆ Ἀπόστολοι καὶ Ἐυαγγελισταί. Auctor incertus. Vide etiam quæ in Lucam Combefisius T. 8. Bibl. Concionatoria p. 276. seq.

\* Luciani. Σαμόσατα πόλις τῆς Συρίας ἐστίν. Citat Svidas in νοθέου, Logothetam laudans. Prodiit latine apud Lipomannum T. 6. 15. Octobr. & apud Surium: & cum notis apud Bollandum ad 7. Januam.

Lucilliani Hieromartyris. Πάλα μὲν ἐγκωμιάζειν. Auctor Photius scevophylax SS. Apostolorum & Logotheta.

Ejusdem & Sociorum. βασιλεύοντ' Ἀυρηλιανὸς ὡς αἰθροισμὸς μέγας τῶν χριστιανῶν ἐν τῇ Νικομηδεῶν πόλει. Auctor incertus. Hoc Martyrium consequi se non potuisse dolet Papebrochius quem vide T. 1. Actor. Junii p. 276.

\* Macarii. Vide supra, Eudoxii.

Macarii Ægyptii. μικρὸς μακάριος δέφυγεν ὁ Αἰγύπτῳ. Auctor Johannes Hagiopolita sive Hierosol.

Macrinæ sororis suæ vitam scripsit Gregorius Nyssenus. Τὸ μὲν εἶδ' ἐν τῇ βιβλίῳ.

Mamantis Martyris. Κατὰ τοῦ καιρὸς ἐκείνου ὡς τις ἀνὴρ ἐν τῇ Παφλαγῶνων χώρᾳ. Auctor incertus.

\* Μάμας ὁ μέγας ἐστὶ τῶν χειρῶν μάρτυς καὶ πειβόητος. Latine apud Lipomannum T. 6. ad 2. Sept. & Surium 17. Augusti.

Manuelis Martyris. Vide Ismaëlis.

Marcelli Episcopi Apameæ Syriæ. Νενόμισται πολλάκις καὶ τοῖς ἀπὸ γῆς. Auctor Metaphraste antiquior. Vide Bandurium ad Antiquitates CPol. p. 647.

\* Marcelli Archimandritæ Monasterii Acoemetarum. Ἐννοιά μοι πολλάκις γέγονε, τί δήποτε μύριοι ποιηταὶ οἱ μὲν πολέμους καὶ ἔχθρας. Latine apud Surium 29. Dec. Logothetam h. e. Simeonem Metaphrasten in Marcelli vita laudat Svidas in ἀλκαία.

Marci Evangelistæ a) Ὅστις ἔχ' ὅμοια τῶν σωμάτων πάντων. Auctor Nice.

Y y y 3

a) Longe plura de Marco Henschenius, ad V. Aprilis, Combefisius in Bibl. Concionatoria, Tom. VI. p. 448 seq. & D. Jo. Georgius Dorsheus noster in sceletomania Pontificia.



Nicetas Rhetor Paphlago, Exstat Græce & Latine in Combefisii Auctario Noviss. T. 1. p. 429.

Ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησὺς Χριστὸς ὁ παλαιάνθρωπος τῷ Πατρὶ λόγος. Græce è MS Vaticano in Actis Sanctor. T. 3. April. pag XLVI. Πάλιν Ἀποστολικὴ καταστροφή πανήγυρις. Auctor Procopius Diaconus & Chartophylax. Latine in Bibl. Concionatoria Combefisii T. VI. & Græce è MS. Vaticano cum latina versione Jo. Francisci Albani, Urbinatis in Actis Sanctor. T. 3. Aprilis p. XLVIII. & Latine p. 350.

Marci Atheniensis, qui in eremo Thraciæ se exercuit : Δηγήσαι τὴν Ἀββᾶς Σεραπίων, ὑπαρχὸν ἐν τῇ ἐσωτέρᾳ ἐρήμῳ. Auctor incertus, Exstat Græce è MS. Divionensi ad calcem T. 3. Act. Sanctor. ad 29. Martii pag. 40. & latine pag. 779.

\* Marcellini & Marci. Vide infra in Sebastiano.

\* Martyrium SS. Marciani & Martyrii, Notariorum, sub Constantio. Ἐπεχωρίαζε μὲν καὶ πρότερον ἤδη τὸ τῶν Ἀρειανῶν δόγμα τῇ Ρωμαίων ἐπικρατείᾳ. Latine apud Lipomannum T. 6. & Surium 25. Octobr.

Marciani. Vide infra, Nicandri.

Marciani Ægyptii & Sociorum Martyrum. Καλῶς ἐν ἀγαπητοῖς καὶ ὁ χορὸς ὁ ἐν Αἰγύπτῳ μαρτυρήσας Θεῷ. Auctor incertus.

Marciani Martyris, Episcopi Syracusani. Φέρε τοίνυν ὧς ἡγαπημένε. Auctore incerto circa A. C. 700. scriptum elogium exstat Græce cum Sirmondi versione in Actis Sanctor. ad 14. Junii Tom. 2. pag. 788.

B. Mariæ Virginis vita scripta ab Epiphanio Monacho & Presbytero. Περί τῆς κυρίως καὶ ἀληθῶς θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας. Non admodum probat quæ de B. Virgine scripserint incerta fide Jacobus Hebræus, Aphrodisianus Persa, aut de ejus dormitione Joannes Thessalonicensis & alius Joannes qui Theologum se venditavit. Andreæ vero Hierosolymitanum, Cretensem Episcopum pro Vita, laudationem edidisse. Vide Allatium de Simeonibus pag. 106. seq.

B. Mariæ Virginis laudatio. Θεὸς τῷ παντοδυνάμει πλάσιον ἡμῶν λόγον χορηγῶν. Auctor Josephus Bryennius.

Κλέπτει τὰς πόλεις τῶν ἐμπόρων. Auctor Proclus Patriarcha CPol.



Παρθενική πανήγυρις. Auctor idem.

Πᾶσαι μὲν αἱ μαρτυρίαι καὶ πανηγύρεις. Idem.

In ejus Nativitatem: vide infra, in Joachimo & Anna &c. Ἀγαπλιάσεως ἡμέρα. Auctor Nicetas Paphlago. Exstat Græce & Latine in Auctario Noviss. Combefisiano T. 1. p. 437.

Ἀκῶ Μωυσεῶ τὸν μέγαν τὸ ξένον ἐκεῖνο θάυμα τῆ βατῆ. Auctor Nicophorus Gregoras.

Ἄυτη ἡμέρα Κυρίῃ. Auctor Leo Imp.

\* Oportebat revera Virginem, sicut ipsa DEI ad homines venturi. Latine apud Lipomanni T. 6. ad 15 Augusti.

Ἐι μετρεῖται γῇ σπιθαμῇ, Georgi Nicomediensis.

Ἐν ταῖς ἱστορίαις τῶν δώδεκα φυλῶν. Protevangelium tributum Jacobo Apostolo, quod post Neandrum edidi Græce & Latine, notisque illustravi in Codice Apocrypho Novi Testamenti.

Καὶ πρῶτα μὲν τὸν Θεόν. Nicolai Cabasilæ.

Λαμπρῶς πανηγυρίζει ἡ κτίσις σήμερον. Theodori junioris Homologetæ, Monachi Studitæ.

Μωυσεὺς ἐκεῖνθ, ὡ θάλασσα. Isidori Thessalonicensis.

Συγκαλεῖ πάντας ἡμᾶς εἰς τὴν οἰκίαν ἐσίασιν. Jacobi Monachi ex Monasterio Coccinobaphi. Plura collegit Combefisius T. 8. Bibl. Concionatorix p. 1 - 124.

Quando triennis templo reddita est. Ἴδθ' καὶ πάλιν ἑτέρα ἐορτή. Germani Patriarchæ CPol.

Καλὰς ἡμῖν ὑποθέσεων ἀρχάς. Georgii Chartophylacis.

Φαιδρὰ καὶ παράδοξθ ἡ παρῆσα Πανήγυρις. Tarasii Patriarchæ CPol.

Φαιδρὸν τὸ τῆς παρῆσης ἐορτῆς τὸ σύνθημα. Georgii Monachi & Chartophylacis Magnæ Ecclesiæ CPol.

In ejus ingressum in templum. Πολλοὶ πολλάκις τὴν πείραν τῶν πολυτίμοις. Jacobi Monachi ex Monasterio Coccinobaphi.

Τίς αὕτη ἡ ἀνατέλλουσα ὡς κρίνον; Leonis Imp.

In conceptionem S. Deiparæ Virginis. Ἦδεῖα μὲν ἡ τῆς παρῆσης εὐφροσύνης προσηγορία. Georgii Nicomediensis.

Ὁ μέγας Ἀπόστολθ Παῦλθ. Joannis Monachi & Presbyteri Euboeæ.

Θουανὸς καὶ γῇ ταῖς τῆς χάριτθ μαρμαρυγαῖς ὑπερφαιδρύνεται σήμερον. Geor-



Georgii Nicomediensis vel Jacobi Monachi ex Monasterio Coccinobaphi. Plura Combefisius in Bibl. Concionatoria T. 6. p. 90. seq.

In Iosephi dubitationem & cum Maria colloqvium. Καλὸς μὲν ὁ τῆς εὐπειθείας νόμος. Georgii Nicomediensis.

In Salutationem a) ab Angelo factam. Ἀρχὴ μὲν τῶν ὄντων Θεός. Mich. Pselli.

Ἐι ποτε δεῖ χαίρειν ἄνθρωπον ἢ σκυρτᾶν. Nic. Cabasilæ.

Ἐἰς δόξαν τῆς πανταγίης Τριάδος. Iosephi Bryennii.

Ἐμοὶ δὲ τῶν ζωγράφων ἐκείνης. Nicephori Gregoræ.

Ἐπέση σήμερον ἡ πάντων χαρά. Andreæ Cretensis.

Ἐπ' ὅρῳ ὑψηλὸν ἀνάβηθι. Germani ArchiEpiscopi CPol.

Ἐορτὰς μὲν ἀπάσας καὶ ὑμνωδίας. Gregorii Episcopi Neocæsariensis.

Ἐυφρανέσθωσαν οἱ ἔρανοί. Isidori ArchiEpiscopi Thessalonicensis.

Ἡ βασίλισσα τῶν Ἀγγέλων. Iosephi Bryennii.

Θεὸς ὁ τὰ πάντα πρὶν γενέσεως. Ejusdem.

Μεγάλας τῶν ἐγκωμίων. Basilii Seleuciensis, inter cujus sermones sæpius prodiit Græce & Latine.

Ὅσαι τῶν πόλεων βέλονται. Demetrii Cydonii.

Ὅταν ἔρωσιν οἱ φιλοπόται οἶνε δαψιλίαν. Gregorii Nysseni.

Ὁ τῶν παρθενικῶν λαγόνων. Leonis Imp.

Ὅου πολὺς ὁ ἐν μέσῳ χρόνος. Joannis Geometræ.

Πάλιν χαρᾶς Ἐυαγγέλια. Gregorii Episcopi Neocæsariensis.

Σήμερον ἡμῖν ὦ ἄριστοι παῖδες. Anastasii Antiocheni.

Τί πάλιν ἐπὶ γῆς ὁ μέγας βέλεται Γαβριὴλ ἡμῖν. Ejusdem.

Χαίρω σήμερον τὴν ἐμὴν πανηγυρίζων χαράν. Jacobi Monachi ex Monasterio Coccinobaphi.

In S. Mariæ purificationem. Vide suprapræsentationem JESU, & Bibl. Concionatoriam Combefisii T. VI. p. 173. seq.

In Visitationem Mariæ videnda quæ collegit idem Combefisius T. VIII. pag. 308-320.

In assistentiam B. Mariæ ad Crucem & sepulchrum: Ἡ τόδε τὸ πᾶν ἀρρήτοις λόγοις ἁρμονίας ἁρμοσάμενη. Iosephi Bryennii.

πρὸς ὑψηλοτάτην περιωπὴν ἡμῖν ὁ λόγος. Georgii Nicomediensis.

Gratu-

a) Confer Combefisii Bibl. Concionatoriam Patrum T. VI. pag. 313. seq.



Gratulatoria ad B. Mariam de Filii resurrectione. Φωνὴ ἀγαλλιάσεως  
 προοιμιαζέτω σήμερον. Auctor Georgius Nicomediensis.  
 χαίρετε. Τὸτο μοι τὸ βραχὺ καὶ μέγα ἔστι λόγος προοίμιον. Auctor  
 Joanes Geometra.

\* In dormitionem sive assumptionem B. Mariæ. Οἱ καὶ καιρὸν Πεν-  
 τηκοστῆς.

In eandem, 'Εἰ δὲ ἔρανε κάλλος καὶ αὐγὴν ἡλίου. Isidori ArchiEpiscopi  
 Thessalonicensis.

'Επὶ τῷ μητέρῳ ἔστι λόγος μετὰ τὸν λόγον ὁ λόγος. Joannis Metro-  
 politæ Evchaitorum.

Περὶ τῆς ἐν χρόνῳ μετὰ γενομένης ἀκεραίας ἀγαλλιάσεως, αἰωνία ᾗ εἰς  
 ἔρανός ἀναλήψεως. Auctor incertus.

Ὡ Θεὸς μήτηρ, καλὸν γὰρ εἶμαι. Manuelis Palæologi.

Θαρρεῖν μετὰ τὸν λόγον ἐπ' ὀλίγον. Joannis Geometræ, qvi etiam,  
 ex Apocryphis collegisse quædam se haud diffitetur.

Τῆς αἰτίας ἐκδόξος Θεοτόκε. Narratio Apocrypha S. Johanni  
 Apostolo tributa, de qua dixi in Codice Apocrypho Novi  
 Test. Multa etiam de eadem Lambecius in itinere Cellensi,  
 quod præso subjici iterum nuper curavi.

Μυστήριον ἡ παρῶσι παιήγυρις. Andreæ Cretensis. Latine in T. 6.  
 Lipomanni ad 15. Augusti.

Ὁ χρεωστῶν πάντοτε τὸν ἴδιον. Germani CPol.

Καλεῖ πάλιν ἡμᾶς τὸ συνεχές. Andreæ Cretensis. Latine in T. 6.  
 Lipomanni pag. 182. b.

Μνήμη δικαίων μετ' ἐγκωμίων. Joannis Damasceni.

'Εστὶν μετὰ ἀνθρώπων ἔδεις. Ejusdem. Latine in T. 6. Lipoman-  
 ni p. 186.

'Εθὺς ἐπὶ ταῖς ἐρωτικῶς. Ejusdem Damasceni.

Ὅσον τὸ σεπτεῖς ἔστι. Andreæ Cretensis. Octo hactenus comme-  
 moratas Homilias in Codice MS. noni sæculi reperit Bandu-  
 rius, quem vide p. 647. seq. ad Antiquitates CPol.

Μητρὸς Θεῆς ἐορτὴν τιμᾶμεν. Leonis Imp. Alia collegit Com-  
 besius T. 7. Bibl. Concionatorix p. 643. seq.

In ejus ingressum in Sancta Sanctorum. 'Επὶ τῶν μεζούρων ἡ καὶ ἀνθρω-  
 πίνην δύναμιν. Gregorii Palamæ, ArchiEpiscopi Thessaloni-  
 censis.



Θυμηδείας μὲν πᾶσι θειοτάτῃ πανήγυρις. Germani Patriarchæ CPol.

Ὁ χρεωστῶν πάντοτε τὸν ἴδιον δεργέτην αἰνυμένῃ. Ejusdem.

Τῇ θαυμαστῇ καὶ ὑπερενδόξῳ παναγίᾳ. Joannis, Thessalonicensis Episcopi.

Τῇ ποτὲρα κυριακῇ τῷ ὁρθόδοξον πάντῳ Ἐκκλησίᾳ. Joannis Discipuli.

In templum S. Mariæ ad perennem fontem & de Miraculis ibi factis, Ἐστα πηγῆς μετ' ἡδύ. Nicephori Callisti.

In templi S. Mariæ dedicationem, & reliquiarum venerationem, Zonæ & fasciarum. Δεδοξασμένα ἐλαλήθη περὶ σὲ ἡ πόλις ἡ Θεῶ. Auctor Germanus, Patriarcha CPol. Latine in T. 6. Lipomanni ad 31. Augusti.

In venerationem ejus & encaniana novi loculi in Chalcopratis. πρόκειται σήμερον ἡμῖν εἰς προσκύνησιν. Euthymii Monachi. Latine apud Lipomannum T. 6. p. 217.

In Zonam B. Mariæ. Τίς ὁ Φαιδρὸς σύλλογος ἔστι; Germani Patriarchæ CPol.

Mariæ Ægyptiacæ & Zosimæ. μυσῆριον βασιλέως κρύπτειν καλόν. Græcè è MS. Mediceo & Bavar. in calce Actorum Sanct. T. 1. Aprilis pag. XIII. & Latine pag. 76. Allatius Auctorem hujus vitæ ait esse Sophronium Patriarcham Hierosolymitanum, sub cujus nomine allegatur etiam in glossario Græcobarbaro Meursii. Id vero negat Papebrochius, qui Mariam illam ad A. C. 421. revocat. Oratio Manuelis Palæologi Imp. quæ post vitam Mariæ hujus subjici consuevit, incipit: Ὁ λόγος ἔστι ὁ τῆς εὐσεβείας ἡμῶν τὸν βίον ἀείψα διὰ ζωγραφίαις. Vitam Mariæ Ægyptiacæ à Metaphraste scriptam Græce habuit Rosveidus. Vide Gudii Epistolas p. 278.

Mariæ Antiochenæ & Anthemii. Τὸ γεγονός πρᾶγμα καὶ τῷ μεγάλῳ Ἀνποχείᾳ. Græce & Latine, interprete Antonio Francisco Dessiène S. I. in Actis Sanct. ad 29. Maji T. 7. p. 50.

Mariæ junioris sub Basilio Macedone. ἐπὶ μὲν τῷ ἔξωθεν ἀγώνων. Auctor scripsit, cum Romanus esset Imperator & Euthymius Patriarcha CPol.



\* *Marinæ Martyris: Nihil æque latificat & exhilarat animam bonam.* Latine in Tom. 6. Lipomanni ad 17. Julii.

Τῆς ἀναστάσεως & κυρίας ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Auctor incertus.

Ἐμοὶ ᾧ καὶ ἁγνὸς εἶναι δοκεῖ τὸ τῆς Ἐκκλησίας σπέρμα. Auctor Theodorus Metochita, magnus Logotheta.

Καὶ τῷ Ἐκκλησιᾷ ἅρῃ, ἧς ὁ Χριστὸς κεφαλὴ. Auctor Gregorius Cyprius Patriarcha CPol.

Martini. Κατὰ τοῦ καιρὸς Γραπανὺ καὶ Οὐαλεντιανὺ τῶν αὐτοκρατόρων σωέβη συναθροισθῆναι. Auctor incertus.

Martiniani Monachi. Ἐγμιστε τῆς πόλεως Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης. Auctor σύγχρονον se Martiani profitetur.

\* Ὅν τρόπον αἱ τῶν περλαβόντων νόσων σωματικαί.

In omnes SS. Martyres. Φαιδρά καὶ ἐπέρας & ὑπάρχει. Ephraimi Syri. Exstat Græce in editione Oxon. pag. 412.

Αἱ μὲν Χριστὸς πανηγύρεις ὅσαι τὸ Φῶς. Auctor Constantinus Diaconus magnæ Ecclesiæ CPol. & Chartophylax, diversus, ut notat Allatius, à Constantino Acropolita & Tio. Meminit Septima Synodus Actione V.

\* Ἔστιν ὡς εἴκοι καὶ ὡσεὶ τῶν σφόδρα δυσμάρων. Asterii Episcopi Amaseæ.

In Decem Martyres. Vide supra. Decem.

XL. Martyrum. Κατὰ τοῦ καιρὸς Δικινίῃ. Auctor incertus.

\* Ἐίχε μὲν τὰ Ῥωμαίων σκήπτρα Δικίνῃ. Latine apud Surium 9. Martii.

Ἐικόνα μαρτυρικὴν ἀναγράψαι βέλομαι. Ephraimi Syri.

Οἱ μὲν ὁπλίται Ῥωμαίων μὲν νόμον. Gregorii Nysseni.

In XLII. Martyres Amorienses. Ἐπὶ τὰ μαρτυρικὰ ἔπαθλα. Sophronii ArchiEpiscopi Hierosol.

Φαιδρά μὲν τῆς παρθένης ἐορτῆς. Evodii.

Plures in SS. Martyrum Confessorumque plurium homilias exhibet Combefisius T. 8. Bibl. Concionatorix pag. 618. seq. sed ut in eo Opere semper facit, latine tantum.

\* Vita Matronæ Martyris Chienensis. Τὰς σώφρονας τὸν βίον καὶ φιλαρέτης. Latine apud Surium, 8. Nov. Græce habuit Rosvveidus.



*Ejusdem Encomium.* Οὐ ξένα τῆς παρῆσος ἡμῖν πανηγύρεως. Auctor Nilus, Metropolitā Rhodi.

Matthæi Apostoli & Evangelistæ. Ματθαῖος δὲ μνήμης τί ἂν γένοιτο χαριέστερον. Auctor Nicetas Paphlago. Exstat Græce & Latine in auctario novissimo Combefisii T. I. pag. 401. Vide etiam ejus Bibl. Concionatoriam T. VIII. p. 161-186.

*Ejusdem Apostoli Acta*, incerto auctore: Ματθαῖος Ἀπόστολος καὶ Ἐυαγγελιστὴς ἦν μὲν ἐκ πόλεως Ἰερουσαλὴμ.

\* Ἦδη μὲν πλεὺς ὧρα ἔπλάσσαντο ἡμᾶς δοθεῖσαν φυλάττοντες ἐπιτολήν. Latine apud Surium 21. Sept.

Matthiæ Apostoli. Πῶς δαὶ ἄρα τὸν ἱερὸν Ματθαῖον. Auctor Nicetas Paphlago. Græce & Latine in auctario Combefisiano noviss. T. I. p. 422. Vide & ejusdem Combefisii Bibl. Concionatoriam T. VI. pag. 282. seq.

Maximi Homologetæ vita citatur ab Allatio de purgatorio pag. 730. Incipit: καὶ πάλαι μὲν τῶν κατὰ Θεὸν πολιτευομένων ὁ βίος λυσιτελῆς καὶ ὠφέλιμος. Auctor incertus.

Maximi, Dadae & Quintiliani. Βασιλεύοντων τῶν ἀσεβεστέων Διοκλητιανῶ καὶ Μαξιμιανῶ. Græce è MS. Vaticano in Actis Sanctor. T. 2. Aprilis p. 974. & Latine Papebrochio interprete p. 126.

Melaniæ Romanæ. Ἐυλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ διεγείρας πλεὺς σὺν τιμίαν κεφαλὴν, ἱερεῦ ὅσις. Auctor coævum illi se profitetur.

\* Ἦν ἄρα καὶ τὸ τῆς μεγίστης πάλαι καὶ περὶ φανερότης. Latine apud Surium, 31. Januar. Græce habuit Rosvveidus.

Meletii Ducis & CCLII. Martyrum acta fabulosa. Κατ' ἐκείνον καιρὸν διώκοντο οἱ χριστιανοὶ ὑπὸ βασιλείας Αἰτωίνου. Græce è MS. Florentino cum versione Dan. Cardoni S. I. in Actis Sanctor. ad 24. Maji T. 5. p. 436.

Meletii Episcopi Antiocheni. Ἦυξησεν ἡμῖν τὸν ὄριον τῶν Ἀποστόλων. Auctor Gregorius Nyssenus.

\* Menæ, Hermogenis & Eugegraphii Martyrium in Ægypto, Imperante Maximino. Μετὰ πλεὺς ἡπὶ γῆς ἔσωτῆρος Χριστὸς παρυσίαν. Latine apud Surium ad X. Decembr.

\* Menæ Martyris Ægyptii in urbe Cotyæi. Βασιλεύοντος Διοκλητιανῶ καὶ Μαξιμιανῶ. Latine apud Surium, XI. Nov.



Ἐγένετο καὶ πρὸς πελοποννήσου ἀσεβεστάτος. Auctor Timotheus, Episcopus Alex.

Ἐτις δὲ πρὸς τῆς βασιλείας Γαίης Γαλλερίας Διοκληπιανῆς. Auctor incertus.

\* Menodoræ. Vide infra, Metrodoræ.

Mercurii Martyris. Cæsareæ Cappadocia. καὶ κυβερνητῆς μὲν πρὸς ἀνεμῶν. Auctor Nicephorus Gregoras.

Ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ βασιλεύοντι Δεκίῳ καὶ Βαλλεριανῷ. Auctor incertus. Latine sub Metaphrastæ nomine apud Lipomannum Tomo V. & Surium ad 24. Nov.

Methodii Patriarchæ CPol. Vita & res gestæ. Ἰσχυρῶς καὶ ἀσκητικῶς ἔμαθε καὶ Χριστῷ μάρτυρα. Auctor incertus.

\* Metrodoræ, Nymphodoræ & Menodoræ. Οὐδὲ γυναῖξιν ἔδωκε κόρας τὴν τῆς μαρτυρίας ἀποκλείσαι σάδιον. Latine apud Lipomannum T. 6. & Surium 10. Sept.

Metrophanis & Alexandri Episcoporum Byz. Ἐννεακαιδεκάτῳ ἔτει τῆς Διοκληπιανῆς βασιλείας. Scriptor coævum se profitetur.

Michaëlis Archangeli, vide supra, Archangeli.

De Apocalypsi Archangeli Michaëlis. Τῶν θουμάτων καὶ δαρεῶν. Auctor Archippus Prosimonarius.

Michaëlis Syngelli. Νόμος ἐστὶν ἡν ἤκουσε πάλαι παρ' Ἑλλήσι. Auctor Nicephorus Gregoras.

Monachorum cædes in Sina & Raithu. Ἀπώμην ἐγὼ καὶ τὴν ἔφοδον τῶν βαρβάρων. Nili Monachi narratio edita Græce & Latine à Petro Possino & Francisco Combefisio. Vide quæ ad Allatium de Nilis p. 16. seq. editionis à me curatæ.

Alia narratio ejusdem argumenti. Ἐγένετο μοί ποτε καθεζομένῳ. Auctor Ammonius Monachus.

In Moyſis serpentem. Χθὲς ἡμῖν ὁ λόγος πρὸς τὴν ἀρετικὴν πάλιν. Severiani Gabalensis.

Myronis sub Decio. Ἐτις τρίτῃ αὐτοπατεύοντι Αἰπιπάρῃ. Auctor Metaphraste antiquior. Vide Bandurium ad Antiquitates CPol. pag. 647.

\* Nazarii, Gervasii, Protasii & Celsi. Νέραν αὐτῶν τὰ Ῥωμαίων σκῆπτρα διέποντι. Latine apud Lipomannum Tomi. 6. ad 14. Octobr.



Neophyti Martyris. Νεόφυτός τις δελθὼς ἐκ κυρίῃς ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ γένους χριστιανῶν ὑποῆρχεν. Auctor coævum se profitetur.

Aliud. Παράδοξων πραγμάτων δυσπαράδεκτον ἢ διήγησις. Auctor Constantinus Acropolita, magnus Logotheta.

In Nicænos a) Patres. Πείθεσθαι τοῖς ἡγουμένοις ἐκ τῆς Ἀποστολικῆς Πιτρυαεὶς παρακλήσεως, ὦ Θεόφιλε. Auctor Gregorius Cæsareæ Cappadociæ presbyter. Exstat Latine in Tom. 6. Lipomanni ad 10. Julii.

In Nicænum Symbolum. Το μὲν ἐν τῇ πίστει σερρόντε καὶ βέβαιον. Theodoti Episcopi Ancyрани circa A. C. 430. quem latine post Holstenium cujus editio Græcolatina postuma lucem vidit Rom. 1669. 8. vertit & notis illustratum utraqve lingua edidit Combefisius. Paris. 1675 8.

Nicandri & Marciani. Ἦκον πρὸς τὰ νικητήρια. Auctor incertus.

Nicephori Martyris A. C. 260. Ἦν τις πρὸς βύτερον ὀνόματι Σαπέρκιος. Græce & Latine in Actis selectis Martyrum Theodorici Ruinari pag. 239-245. editionis Wetstenianæ Amst.

Nicetæ Confessoris. Πρόκειται ἡμῖν μεγίστης ὠφελείας ὑπόθεσις. Auctor Theosterictus Monachus.

\* Nicetæ Gothi. Νικητικὸς ἀγῶνας ἔμαρτυρον Νικήτα. Latine apud Lipomannum T. 6. ad 15. Sept. & Surium 15. Nov.

Nicolai. Ἐν τοῖς καιροῖς Κωνσταντίνου ἔ βασιλέως ἀκαταστασία ἐγένετο ἐν τῇ Φρυγίᾳ. Auctor incertus.

Nicolai. Ἐπειδήπερ χαίρει Θεός. Auctor Leo Imp.

\* Nicolai Myroblyti, Thaumaturgi, Myrensis Episcopi. Σοφόν τε χρῆμα ζωγράφου χεῖρ.

In eundem. Ἀνδρῶπε ἔθες. Andreæ Cretensis inter cujus orationes Græce & Latine edidit Combefisius pag. 188-196.

Ὁ μὲν Θεοπάτωρ Δαυὶδ. Nicetæ Rhetoris Paphlagonis.

Ὁρῶν ἡμῖν φαινότατον, Michaëlis Archimandritæ. Plura Combesius in Bibl. Concionatoria T. VI. p. 68. seq.

Niconis Episcopi & XCIX. cum eo Martyrum sub Decio, in Sicilia Quintiano Præfecto. Κατὰ τοῦ καιροῦ ἐκεῖνος ἡγεμονεύοντον Κυριανὸς ἔ ασεβεστάτος. Auctor Chæremonus Syracusanus, Niconis Disci-

a) Vide & supra in Constantino. Et quæ in Tomo sexto Aloysii Lipomanni p. 118. b. latine legitur Oratio de iis quæ Nicææ gesta sunt. Incipit: *Nono decimo anno Imperii Diocletiani.*



Discipulus. Exstat Græce è MS. Vaticano & Ambrosiano in calce T. 3. Act. Sanct. ad 23. Martii p. 18. & Latine cum notis p. 444.

Niconis Thaumaturgi, cognomento poenitentiam agite. 'Εἰ δ' τόπω ἢ χρόνῳ, γνώμη δὲ μάλλον σερρῶν. Auctor incertus.

\* Nicostrati. Vide infra in Sebastiano.

\* Nymphodoræ. Vide supra, Metrodoræ.

Onuphrii & aliorum Eremitarum. 'Εν μιᾷ μὲν ἡμερῶν σπυρίδων ἐποιοσάμεν ἐγὼ ὁ ἐλάχιστος Παφνύτιος. Auctor Paphnutius Anachoreta. Exstat Latine in T. 6. Lipomanni, ad 1. Junii. Aliam vitam Onuphrii à Metaphraste scriptam Græce habuit Rosvveidus. Vide Gudii Epistolas p. 278.

Orestæ Martyris

Dominica Ὁρθοδοξίας. Vide supra, Imaginum restitutio.

Pachomii. Ὁ λόγος τῶν πάντων κτήσαντος Θεῷ ἀληθεία. Græce è MSS. Florentino, Vaticano & Ambrosiano, in Actis Sanct. appendice ad T. 3. Maji pag. 25. \* & Latine Dan. Cardono S. I. interprete p. 295. ad 14. Maji. Laudat Allatius de purgatorio pag. 929. seq.

Alia ejus vita, juniore auctore: Αὐταρκῶς μὲν τὰ γραφέντα περὶ τῆς αἰγίς. Græce in eadem appendice p. 51. \* & Latine p. 334.

Alia, incerto auctore memorata apud Allatium: Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός ἡ πηγὴ τῆς σοφίας. Latine in Tom. 6. Lipomanni ad 14. Maji.

In Palmarum Dominicam. 'Επήνεσε καὶ ἄλλο τέ ποτε βασιλέως γλῶσσα τὴν παρῶσαν πανηγυριν. Leonis Imp.

Ἡδὴ τῆς δεσποτικῆς πανηγύρεως ᾧ ἀκούπῃ τὰ χαρίσματα. Leontii CPolitani.

Σπυδαρότερος ὢ φίλοι καιρός. Procli Patriarchæ CPol.

Τὸς τῆς Ἀσπερείας καθήκει μύσας μὴ τὴν χάριν μόνον ἀσπάζεσθαι. Leontii presbyteri CPol.

Χαῖρε σφόδρα κεχαριτωμένη Ἰούδατερ Σιών. Epiphanii Archi Episcopi.

Χαῖρε σφόδρα Ἰούδατερ Σιών, κήρυττε. Macarii Chrysocephali.

Χθρὸς ἡμῶν τὴν κοινὴν ἀνάστασιν ἀάλας. Iosephi ArchiEpiscopi Theſsal.



Χθὲς ἡμᾶς μὲν ἔδεσπότῃς Λάζαρος. Andreæ Cretensis.

Ὡς περ ἡ αἰμέτρητ' αἶβυσσος. Titi Bostrensis.

Pancratii Martyris. Ἐγένετο μὲν τὸ ἀνηληφθῆναι τὸν Κύριον. Auctor Evagrius Monachus.

Pantaleonis Martyris elogium à Niceta scriptum Græce & Latine edidit cum notis Fed. Morellus Paris. 1608. 8.

\* Panteleemonis. βασιλεύοντ' ἔσσεβασάτῃς καὶ ὠδυνόμῃς.

Θαυμαστὸς ὁ α) Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτῷ. Auctor Nicetas Rhetor.

Τῆς εἰδωλικῆς ἀλύτῃ καὶ πάσης Διαρχεδαθείσης τῆς οἰκουμενῆς. Auctor incertus. Exstat Latine in T. 6. Lipomanni ad 27. Julii.

In parabolam ejus qui in latrones incidit. Ἡκέσασθαι ἀδελφοὶ ἐν τῷ Ἐυαγγελίῳ. Leontii Hierosolymitani.

Papyli, Carpi & Agathopodis Martyrium. Ἐπὶ βασιλείας Δεκίῃς. Auctor incertus.

Patapii Thebani Ægyptii, Eremitæ. ὡς λαμπρὰν καὶ πνευματικὴν. & alia oratio quæ incipit Πάντα πιστεύειν ἄξιον. Ultraque auctore Andree Cretensi, inter cujus orationes Græce & Latine editæ à Combefisio.

\* Vita ejusdem. Ὁ πολλὰς Αἰγυπτῷ. Latine apud Surium 8. Decembr.

Patricii Episcopi Prusæi. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἡγεμονέουσιν Ἰσλὶς ἔσσαν ὑπάτῃς. Græce in Actis Sanctor. ad calcem T. 3. Aprilis pag LXV. & Latine ad 28. April. pag. 576. ex versione Jo. Ravensteinii, S. I.

Pauli Apostoli. Ἄπας μὲν ἐγκωμίων λόγος. Auctor Theodorus Daphnopates, qui è Chrysostomo collegisse se quæ de Paulo scripsit non diffitetur.

Οὐδεὶς αἰσθενεῖ Πάυλος ἀθλῶν. Auctor Proclus CPol.

Παῦλος ὁ Ἀπόστολος ἔβραϊς μὲν ἦν καὶ γένος. Auctor Theodorus Scutariota.

Τῆς καὶ Πικραφῆς τῶν Ἀποστολικῶν πράξεων. Auctor Theodorus Magister, (an Daphnopates?) qui è Chrysostomo pleraque collegisse se scribit. Videnda etiam quæ in Paulum Apostolum congeffit Combefisius T. VII. Bibl. Concionatorix.

Pau.

a) In Indice ad Allatium non Panteleemonis sed Pantaleonis hoc esse elogium innuitur.



Pauli Homologetæ sive Confessoris , Patriarchæ CPol. *Κωνσταντῖνου τῷ Ῥωμῆικῷ δέχλιν* , ἔτα τῆς ἀνατολῆς ἐγχειρίστο σκήπτρα *Auctor incertus.* Allegat Cangius ad Zonaram p. 72.

\* *Ἡνίκα Κωνσταντῖνου ὁ ὁ μέγας Κωνσταντῖνος τῆς ἡδὲς.* Græcè habuit Rosnveidus.

Pauli Latrensis. *Μάτῳ οἱ πολλοὶ τὸν χρόνον αἵτιον ἀξίῳ εἶναι.* *Auctor Nicephorus Blemmidas.*

*Ἔμοι γε λίαν ἡδὲ καὶ τὸ πρὸς λόγους πονεῖν.* *Auctor incertus.*

Pauli Thebani. *Ἐν πολλοῖς πολλάκις κινήσις.* *Auctor Hieronymus Monachus.*

Vitam Pauli Thebani à Metaphraste scriptam Græcè habuit Rosnveidus. Vide Gudii Epistolas p. 278.

Pegasii Martyris. Vide supra, in Acyndino.

\* Pelagiæ Virginis Antiochenæ sub Diocletiano passæ. *Γυναικίαν δρετὴν τῆς τῶν ἀνδρῶν.* Latine apud Lipomannum Tom. 6. ad 8 Octobr.

*Aliud incerto auctore :* *Τῷ πρώτῳ διαγμῷ ἀνανεωθέντῳ.* Græcè è MS. Palatino , in Actis Sanctior. ad 4. Maji T. 1. pag. 747. & Latine pag. 747. Jacobum Diaconum in vita MS. S. Pelagiæ laudat Meursius in glossario Græcobarbaro.

In Pentecostes Festum. *Ἐπεὶ περ καὶ νῦν θεία ἐπέση πανήγυρις.* Leonis Imp. Græcè & Lat. in Combefisii Auctar. novop. 1719.

*Οἱ μὴ οὗτοί γε ἀγωνιστές.* Demetrii Cydonii.

*Πικρὰ μὲν ἡμῖν ἀλλ' ἐπωφελῆ.* Basilii Episcopi Seleucienensis.

*Τῷ μὲν ὅτι χθρὲς ἐποίησε πανήγυριν Ἰππιδιμῶν Παράκλητῳ.* Leonis Imp. Plura Combefisius T. IV. Bibl. Patrum Concionatorix.

In mediam Pentecosten. *Τοῖς Φιλῆσι τὸν κύριον , ἐορτῆς δ' εἰς καὶ καίρας.* Leontii ArchiEpiscopi Neapolitani , licet in Codice Vaticano 564. male refertur ad Leontium presbyterum CPol. ut notat Allatius p. 112. de Simeonibus.

Gesta in Perside. *Βασιλεύοντῳ Ἀρηνάτῳ τῆς Περσικῆς χώρας γέγονε Φιλοικία.* Auctor Anastasius Episcopus Theopolitanus sive Antiochenus. Quamquam tempore Anastasii nullum fuisse regem Persarum Arenatum, sed Chosroën per annos XLVIII. ac deinde Hormisdam per annos XV. notat Henschenius T. 2. April. pag. 854.

A a a a

\* In



\* In Petrum & Paulum Apostolos. *Petrum & Paulum discipulos Domini laudare quidem est laudabile.* Latine in Tom. 6. Lipomanni, ad 29. Junii.

\* *Non eos solum, qui fuerunt ab initio Patres artium.* ibid.

καλὸν μὲν τὸ ῥῶδον τῆς ἐαρινῆς. Auctor Hesychius Presbyter Hierosol. Τίς ὁ περπύος ἐστὶν ἡ χῆλ; Auctor Nicetas Paphlago. Exstat Græce & Latine in Combefisii Auctario noviss. p. 327.

Πάλιν ἡμῖν duas ἀδελφειπῆ. Auctor Sophronius Archiepiscopus Hierosol.

De Petro Apostolo confer Bibliothecam Concionatoriam Combefisii T. VII. p. 156. 190. 308. 411.

In venerationem Catenæ S. Petri. Ὅσοι τῷ ἔ Κορυφαίς τῶν Ἀποστόλων θείῳ ἔρωτι γρόμμοι. Auctoris incerti.

\* Petri Archiepiscopi Alexandrini. Ἐίχε μὲν ἡ Ἰπποφάνης Νικομήδεια. Phanurii Martyris miracula ab Auctore qui Sec. VIII. vixit descripta. Οὗτος ὁ μέγας τῆς ἀληθείας μάρτυς ἔ χειρὶ Φανέρ. Græce & Latine in Actis Sanctorum ad 27. Maji T. 6. p. 693.

Pherbutæ Virginis. Τῷ καιρῷ τῶν διωγμῶν. Græce è MS. Regis Galliæ in Actis Sanctorum ad calcem T. 3. Aprilis & Latine ad 22. April. p. 21.

\* Philemonis. Vide infra, Thyrsi.

Philemonis, Apollonii, Ariani. Ἐν ἔτει τρίτῳ τῆς βασιλείας Διοκληπανῆ. Græce è MS. Regis Galliæ in Actis Sanctor. ad 8. Martii T. 1. p. 895. & Latine p. 752.

Philetæri & Eubioti sub eodem Diocletiano Martyrium passorum. Πολλὰ καὶ μεγάλα κακὰ παταχῆ. Græce è MS. Regis Galliæ, in Actis Sanctor. ad 19. Maji T. 4. pag. 313. cum latina Dan. Cardoni versione.

\* Philippi a) Apostoli. Ὁ ἔ Θεῷ Θεὸς λόγος αἰδίως συνὼν τῷ Πατρὶ. Latine apud Surium 1. Maji.

*Aliud:* Ἀντλήσατε ὕδωρ μετ' ὕψους. Auctor Nicetas Paphlago. Exstat Græce & Latine in Auctario novissimo Combefisii T. 1. p. 379. qui etiam p. 387. narrationem de Philippi miraculis ex Græcorum Menæis adjunxit. Incipit: Οὗτος ὁ φαεινότερος αἰστήρ.

Πᾶσα μὲν μαρτύρων χειρὶς τελετή. Auctor Michael Monachus.

Martyr.

a) Confer quæ exhibet Combefisius Bibl. Concionatoriæ T. 6. p. 464. seq.



- Martyrium & Acta Philippi Apostoli, incerto auctore : κατ' ἐκείνον  
τον καιρὸν Τραϊανῷ & βασιλέως πείλει τῶν Ῥωμαίων δρχήν  
Philippi presbyteri vita ab Eusebio Monacho descripta. κατὰ τοῦ  
καιρῶς Ἀρχιδίχ & βασιλέως. Græce in addendis ad Tom. 3. Act.  
Sanctor. Maji pag. 1. & Latine ex Jac. Sirmondi versione ad  
12. Maji p. 28.
- Philothei & Eubioti. Vide Philetæri.
- Phocæ Martyris. Ἐπειδήπερ πολλάκις, Auctor præsentem se fuisse  
profiteretur.  
Ἱερὸς μὲν καὶ θεωρεῖται ἅπας ὁ τῶν ἡγναιῶν μαρτύρων κατὰ τὸν  
Auctor Asterius Amasæ Episcopus. Latine sub Metaphra-  
stæ nomine in Lipomanni T. 6. ad 22. Sept. Græce & Lat. in-  
ter Asterii Homilias à Combesio editas p. 170.  
Ἐν τοῖς καιροῖς τῷ εἰκοστῷ πέμπτῳ ἔτις ἐν τῇ ὁικουμενικῇ τῶν ὁσσεβῶν  
καιρῶν. Auctor incertus.
- Photii, Aniceti & sociorum. Ἐτις δ' ὁτις Διοκλητιανῷ. Auctor  
Metaphraste antiquior. Vide Bandurium ad Antiquitates  
CPol. p. 647.
- Platonis Hegumeni Studitæ. Ἰήτορπι μὲν καὶ σοφισαῖς. Auctor Theo-  
dorus Studites qvi Platonem illum spiritualem suum parentem  
appellat. Græce & Lat. in Actis Sanctor. 4. April.
- \* Platonis Martyrium. Οὐ ξένα Γαλατῶν τὰ παρόντα, εἰδὲ ὁμολογητὴς  
τῆς ἀληθείας ἀλλότρια. Latine apud Surium 22. Jul.
- Polyxenæ Martyris. Vide in Xanthippe.
- Porphyrîi qvi passus est martyrium Cæsareæ Cappadociæ. βασιλεύον-  
τι τῷ πρῶτῳ καὶ ἀσεβεστέτῃ Ἀυρηλιανῷ. Auctor incertus. Ju-  
lium Metaphrasten in Porphyrii vita citat Meursius, glossar. in  
ῤεβαίςβ.
- Probi (male Prothi apud Lipomannum) Tarachi (male Jaradi apud  
Allatium p. 125. de Simeonibus & Caveum ad A. 901.) & Andro-  
nici Martyrum Tarfi Ciliciæ A. C. 287. Ἐν ὁικουμενικῇ Διοκλητιανῷ  
σεβαστῷ τῷ πρῶτῳ. Scripta feruntur hæc Acta à Marcione sive  
Marcio, Felice & Barnaba sive Barba aliisque præsentibus & vi-  
dentibus qvæ Pamphilo, Marcianus, Lysius, Agathocles,  
Parmeno, Diodorus sive Dioclerus, Felix, Gemellus, Athe-  
nion, Tarachus & Orosius redemerunt à quodam spiculatore  
nomine Sebasto. Hæc acta Græce cum veteri Latina versione



à Rosvveïdo primum Antvverp. 1607. 8. edita vulgavit Emericus Bigotius ad calcem Palladii de vita Chrysoſtomi Paris. 1680. 4. pag. 245-309. & post eum Theodoricus Ruinartus in Actis selectis Martyrum p. 423. seq.

\* Eorundem trium Martyrum acta à Simeone Metaphraſte descripta incipiunt : Διοκλητιανὸς ὁ Ῥωμαίων αυτοκράτωρ ἀναξίως. Latine apud Lipomannum T. 6. ad 12. Octobr.

Procopii Martyris. Κατὰ τῆς καιρῆς ἐκείνης ἐβασίλευε Διοκλητιανὸς ὁ τύραννος. Auctor incertus. Meminit septima Synodus Actione IV. ut Allatio notatum.

Προκοπίω πλὴν θυσίαν ὁ Χριστὸς ἐστὶ φάνωσεν τὰ υἱὸν αὐτὸν ἰδών. Auctor Hesychius Presbyter Hierosol.

Διοκλητιανὸς καὶ Μαξιμιανὸς πλὴν αυτοκράτορα Ῥωμαίοις διεπόντων δέχην. Auctor incertus. Exstat Latine in T. 6. Lipomanni, 8. Julii.

Τέρπει μὲν καὶ λειμῶν πολυανθής. Auctor incertus.

\* Protasii. Vide supra, Nazarii.

In purpuram Sacerdotibus redditam. Οἱ σφόδρα τῶν ἐρωμένων αὐτοῖς ἐφιέμενοι. Jacobi Monachi ex Monasterio Coccinobaphi.

In sacram Quintam. Ἐπέση τῶν ἱερῶν μυσηρίων ἡ πανήγυρις. Procli Patriarchæ CPol.

Rebecca Martyris. Vide in Xanthippe.

\* Romuli. Vide supra, Eudoxi.

Sabaitarum Patrum viginti, à Saracenis interfectorum A. C. 788. in Laura S. Sabæ. Ἀξίον ἐστὶ τῆς μηδέπως τῆς τῶν ἀμαρτημάτων ἰλύος. Auctor Stephanus Monachus Sabaita, qvi coævum se & jussu Abbatiss Basilii scripsisse profitetur. Acta hæc exstant Græce è MS. Petri Segvierii ad calcem T. 3. ad 20. Martii p. 2. & Latine p. 107. sq. cum notis.

Sabæ Gothi A. C. 372. Ἡ ἐκκλησία τῆς θεᾶς ἡ παροικῶσα ἐν Γοτθία. Græcè è MS. Vaticano in Actis Sanctor. T. 2. Aprilis p. 966. & Latine pag. 87.

Sabæ Hagiopolitæ sive Hierosolymitani vita à Cyrillo Scythopolitano ad Georgium Abbatem descripta. Ευλογητὸς ὁ Θεός. Græce & Latine in Cotelerii monumentis Ecclesiæ Græcæ, T. 3. pag. 220. 376. Latine apud Bollandum 20. Januar.

\* Sab-



\* Sabbatii. Vide infra in Trophimo.

Sabbato magno. Επιτάφιον εορτήν τῆ Σωτῆρος. Amphilochii Iconien-  
sis Episcopi.

Ὁ Φρικτὸς μυστήρις πάσῃ τῇ κτίσει. Leonis Imp.

Sabellii Martyris. Vide in Ismaële.

\* Samonæ. Vide supra, Guria.

\* Sampsonis ξειοδόχῃ. Partim quidem magno Sampsoni. Latine apud  
Lipomannum T.6. ad 27. Junii.

In Sanctorum omnium Dominicam : καὶ τὸ λόγοις μὲν ἄλλως τὰ τῶν  
ἀγίων ἐκάστῃ διεξίεναι. Philothei Patriarchæ CPol.

Πρότερον ἢ τῆ παναγίᾳ πνεύματι ἐπανηγυρίζετο πρὸς ἀνθρώπους ἐπι-  
δημία. Leonis Imp. Plura Combesius T.8. Bibl. Conciona-  
torix p.312-400.

In Sancta Sanctorum. Καθ' ἁπέρ τῇ ἱερᾷ τραπέζῃ. Isidori Thessalo-  
nicensis Archi Episcopi.

\* Sebastiani & sociorum, Zoës, Tranquillini, Nicostrati, Claudii, Ca-  
storis, Tiburtii, Castalli, Marcellini & Marci. Πολλῶν κατὰ δια-  
φόρους καιροὺς κατὰ Χριστὸν καὶ τῶν ἐκείνῃς μανέντων θεραπευτῶν Διοκλη-  
τιανός.

Senatoris, Viatoris, Cassiodoræ & matris ejus Dominatæ Martyrum.  
Ἐν τοῖς καιροῖς Ἀντωνίνῃ τῆ βασιλείᾳ. Auctor se profitetur Floren-  
tium, Martyrum famulum.

\* Sergii & Bacchi Martyrum. Μαξιμιανὸς βασιλεύοντες τῇ τυραννίᾳ.  
Latine apud Lipomannum T.6. & Surium ad 7. Oct.

Severiani militis. Λικινίῳ τῆ δυσσεβῆς βασιλεύοντι, Λυσίας τὸ τηλικαῦτα  
δὲξ ὢν. Latine apud Lipomannum T.6. & Surium 9. Sept.

Silvestri Episcopi Rom. Ὁ μὲν σεπτοὶ καὶ θεόπται Ἀπόστολοι. Auctor Jo-  
annes Zonaras.

Ὁ ἡμέτερος ἰσομοχάφῃ Εὐσέβιῃ ἡνίκα πλὴν ἐκκλησιαστικὴν ἔγραφε  
ἰστορίαν. Auctor incertus.

In Simeonem & Annam. Πάλα ἱκανῶς. Methodii Patarensis Episcopi.  
Πολλοὶ τῶν μεγάλων ἀνθρώπων πλὴν παρθενίαν θαυμάζουσι. Amphi-  
lochii Episcopi Iconiensis.

Προφητικῶς ἡμᾶς καὶ τήμερον. Ejusdem Amphilochii.



Simeonis Justi Θεοδόχου. Τὴν πρὸς τοῦ ἀγαθοῦ τῶν ὁμοδόλων. Auctor Simeon, qui se ταπεινὸν sive humilem a) appellat.

Simeonis Metaphrastæ. Τὸν μέγαν ἐν βίῳ καὶ λόγῳ Συμεών. Auctor Mich. Psellus. Græce cum versione sua edidit Allatius ad calcem libri de Simeonibus p. 221 - 235. addita ejusdem ἀκταθ-  
θία sive officio sancto, memoriæ ejusdem Simeonis consecrato pag. 236 - 244.

Simeonis σαλῆ. Οἱ τὸ διδασκαλικὸν πρὸς ἄλλους πρῶτοντες. Auctor Leontius Neapolitanus Cyprius. Exstat Latine T. 6. Lipomanni ad 1. Julii.

\* Simeonis Stylitæ. Locum Græce producit Allatius pag. 47 de Simeonibus. Habuit etiam Græcè Rosvveidus. Prodiit latine ex Gvil. Gratii versione cum Jo. Bollandi notis in Actis Sanctor. ad V. Januar.

Ejusdem vita scripta ab Antonio Monacho : Ξένον καὶ πρῶτον μυστήριον ἐγένετο.

Eadem scripta à Theodoreto Episcopo Cyri : Συμεώνων τὸν πᾶν, τὸ μέγα θαῦμα τῆς οἰκουμένης. Mentio in septima Synodo, actione IV. ut Allatio notatum.

Simonis Zelotæ, Apostoli. Τί φαιδρά σήμερον ἡ ἡμέρα. Auctor Nicetas Paphlago. Exstat Græce & Latine in Combefisii Auctario noviss. T. 1. pag. 408. Adde quæ in Simeonem & Judam Apostolos idem Combefisius Tom. 8. Bibl. Concionator. pag. 290. seq.

Siræ virginis in Persia A. C. 558. auctore coævo. Πολλὰ τῆς σωτηρίας ἀφορμή. Græce è MS. Florentino cum versione Conradi Janningi in Actis Sanctor. ad 18. Maji, T. 4. p. 172 - 183.

\* Martyrium S. Sophiæ Italæ & illius filiarum Pisteos, Elpidis & Agapes.

a) Combefisius T. 1. Bibliothecæ Concionatoricæ hunc putat diversum à Metaphraste, illum nimirum quem Græci νέον Θεολόγον vocant, quique Abbas fuit S. Mamantis ad Xylocercum seu in Xerocercio ut mavult Allatius, cujus Orationes XXXIII. de fide & moribus Christianis atque Monasticis latinas fecit Jacobus Pontanus S. I. exstantque Græce in Codice MSto Cardinalis Mazarini. Male Gretserus c. 19. libri de imaginibus non manufactis cum Simeone Metaphraste confundit, cujus & ætas diversa, & Monachatus prorsus ignotus sit. Nec refert τὸ νέος Θεολόγος nuncupatio, qua etiam insignitus Simeon Metaphrastes. In ea quippe liberales Græci paullo recentiores Sic namque etiam Hesychium nominatum ex Regio Codice tractatu de Dominica resurrectione Combefisius repræsentavit.



- pes. Μετὰ τὸ Δι'αγγελεῖναι πανταχῶς τὸ σωτήριον κήρυγμα. Latine apud Lipomannum T. 6. ad 17. Sept. & Surium 1. Augusti. Sophronii Hierosolymor. Antistitis. Οἱ τοῖς Θεοῖς καὶ μακαρίοις πατέρας. Auctor Johannes Zonaras.
- \* Sofontis sive Sozontis Martyrium : Μαξιμιανῶς τῆς βασιλείας ἡγεμονεύοντος. Latine apud Lipomannum T. 6. & Surium 7. Sept. Vide & supra in Jattesio.
- Spiridonis Episcopi. Ἐν δ'εὐχῇ ὡς ὁ λόγος. Auctor Theodorus Paphi Episcopus.
- \* Vita Spiridonis ejusdem Thaumaturgi, Trimithuntis in Cypro Episcopi, Constantino imperante clari : Μέγιστον εἰς ψυχῆς ὠφέλειαν. Latine apud Surium 12. Dec.
- Martyrium S. Stephani. Ἐγένετο καὶ τὸ καιρὸν ἐκεῖνον μὲν ἐπ'αετὲς χρόνους. Auctor incertus.
- Stephani Protomartyris elogium. Ὡς ἱερός, ἀληθῶς καὶ καλός. Sub Procli CPol. nomine Vinc. Riccardus, sub Astenii Amaseni rectius Combefisius edidit.
- Νόμος ἀνωθεν ἀ'θλητικός. Auctor Leo Imp.
- Ὡς περ ὁ ἥλιος πανταχῶς μὲν. Auctor Manuel Caleca.
- Ὁ μὲν αἰθιγὸς ἥλιος ὑπὲρ γῆν ἀνατέλλων. Auctor Proclus CPol.
- Ὡς καλὴ τῶν ἀγαθῶν ἡ ἀκολουθία. Auctor Gregorius Nyssenus.
- Narratio deportationis reliquiarum Stephani Protomartyris. Ἐγένετο μετὰ τὸ εἰσκομιεῖσθαι Auctor profitetur se vixisse ætate Cyrilli Hierosol. & Eusebii CPolitani Episcopi.
- Alia narratio de ἀποκαλύψει sive detectione earundem reliquiarum, Luciano Presbytero auctore : Τοῖς κατὰ πᾶσαν πόλιν καὶ χώραν ἁγιωτάτοις. Vide etiam Combefii Bibl. Concionatoriam T. 7. pag. 573. seq. & quæ ex Codice MS. noni sæculi de translatione reliquiarum Stephani, Græce profert Anselmus Bandurius ad Antiquitates CPol. pag. 646.
- Stephani Papæ & sociorum. Κατὰ τὰς καιρὸς 'Ουαλεριανῶς. MS. in Codice noni sæculi. Vide Bandurium pag. 647.
- In easdem reliquias. Ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ Σωτὴρ πάντων. Nicetæ Rhetoris. Exstat Latine T. 6. Lipomanni ad XI. Augusti.
- Ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ πατὴρ πάντων τῶν ἐλπίζομένων. Mich. Pselli.
- Stephani junioris Martyris. ἀγαθὸν καὶ δίκαιον καὶ πᾶσι τοῖς εὐσεβεῖν. Auctor



Auctor Stephanus quidam Byzantinus Martyre non multo junior. Vide Allatium de Simeonibus pag. 81.

\* Θεῖον τι χρῆμα ἡ ἀρετὴ καὶ πολλῶν ἀξία.

Sufannæ Martyrium. Κατὰ τὸν καιρὸν τῆς βασιλείας Μαξίμου ἦν τις ἱερεὺς τῶν ἐλλήνων. Auctor incertus.

Syncleticæ. Ἔδει πάντας ἀνθρώπους τῶν καλῶν μὴ ἀμυῆτες ὑπάρχειν. Auctor Polycarpus Asceta vel Arsenius Pegadensis. Græce cum versione sua, sine nomine auctoris edidit Cotelerius Tom. 1. monument. Ecclesiæ Græcæ pag. 201-277. testatus pag. 754. in codice Vaticano tribui S. Athanasio. Latine ex Dav. Colvilli versione edidit Bollandus T. 1. Act. Sanctor. ad V. Januar. Græce & Latine etiam Montfauconus T. 3. Athanasii p. 681.

\* Tarachi Martyris. Vide supra, Probi.

In Templi consecrationem. Οἶδα ὅτι ἀγαπητὸν ἡμῖν. Leonis Imp. Terentii, & aliorum. Ex Latina Francisci Zini versione apud Lipomannum, Surium 10. April. & in Actis Sanctor. T. 1. p. 861.

Thalelæi Medici. Ἐν ὑπατείᾳ τῆς Νεμεριανῆς. Græce è MS. Danielis Florentino, cum versione Papebrochii, ad XX. Maji T. 5. p. 180. \* & alia acta minus fide digna è MS. Vaticano Græce cum versione Dan. Cardoni pag. 183. \* Incipiunt: κατὰ τὰς καιρὰς Νεμεριανῆς.

\* Theclæ Martyris, ἀρτι τῆς μεγάλης τῆς ἀληθείας εὐαγγελιστῆ καὶ κήρυκα. Græce & Latine edidit Petrus Pantinus. Citat Svidas in ἀβασί, ἀνείμονες, ὑπαγορεύου.

Ἱστορία μὲν τὸ πονηθὲν τεττὶ σύγγραμμα. Auctor Basilus Seleuciensis. Exstat Græce & Latine editum à Petro Pantino. Alia Acta & alius ut videtur Basilus, à quo gesta Theclæ metro scripta testatus est Photius Cod. 168.

Ἀναβαίνοντ' Πάυλος εἰς Ἰκόνιον. Antiquiora Theclæ acta nescio quo auctore scripta & lecta Tertulliano, quæ primus Græce & Latine edidit Jo. Ernestus Grabe in spicilegio Patrum Tom. 1. p. 95. Oxon. 1698. 8.

Ἐπαινετὸς ὁ τῆς Ἐκκλησίας δεσμός. Auctor Nicetas Paphlago. Græce & Latine in Auctario novissimo Combefisii T. 1. p. 445.

\* Theoctistes Lesbæ Vita, prima ex illis quas Simeon Metaphrastes scripsit. Εἰκόνες καὶ πάλαι καὶ ἀνδριάντες. Loca Græce profert Al-  
latius



latius de Simeonum scriptis pag. 49. seq. Latine exstat apud Surium 10. Nov.

Theodoræ Alexandrinæ. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις Ζήνων & τῆ βασιλέως καὶ Γρηγορίου ἐπάρχου ὄντων ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Auctor incertus.

\* Ζήνων ἤδη τὴν αὐτοκράτορα Ῥωμαίους διέπειν ἀρχὴν. Latine apud Lipomannum T. 6. & Surium XI. Sept.

Theodoræ Thessalonicensis. Ἐμοὶ δὲ πολλῶν τὰ σὰ θαυμαζόντων. Auctor Nicolaus Cabasilas.

Theodoræ & Didymi. Ἐπὶ βασιλείας Διοκλητιανῆ καὶ Μαξιμιανῆ. Græce è MS. Vaticano in Actis Sanctor. ad XXVIII. Aprilis T. 3. in appendice p. LXIII. & Latine p. 573.

\* Theodori Grapti & Theophanis ejus fratris. τῶν ὑπὲρ Χριστοῦ τὴν αἵθλησιν ἐλομένων. Latine apud Surium 26. Dec. Græce vero etiam cum Combefisii versione & notis in ejus manipulo rerum CPol. p. 191. Paris, 1664. 4.

Theodori Martyris. Ἀλλ' ἔπένθιμοι ἡμῖν ὁ καιρὸς. Auctor Joannes Evchaitorum Metropolitā.

Theodori τῆ περὶ (ejusdem cum priore) Παρ' ἡμῖν δ' ἐν ἑσπέρια τὰ καλὰ. Auctor idem.

Theodori Militum præfecti. Ὅσπερ φαίνει ὁ ἥλιος τοῖς ὁρώσιν, ἕτω ὁ περὶ τῶν μακάρων λόγος τοῖς ἀκούσιν. Auctor profitetur se præsentem Martyrio illi adfuisse, nomenqve adscribit ὁ ταχυγράφος Οὐάριος (alii Codices Ἀύγαρος) Νοτάριος καὶ ἀποκοδικέων. Vide Allatium de Simeonibus p. 115.

Theodori Studitæ. Πολλοὶ μὲν τῶν ἁγίων κατὰ διαφόρους χώρας. Auctor Michaël Monachus.

Theodori Syciotæ, Archimandritæ. Ἐυλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τῆ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Auctor incertus. Citatur hæc vita in Septima Synodo Actione IV. ut notat Allatius.

Theodori Teronis, Martyris, primo Sabbato jejunii. Ἡμεῖς ὁ τῆ Χριστοῦ λαός. Gregorii Nysseni.

Μαξιμιανὸς καὶ Μαξιμίνος βασιλεῖς ἐξαπέστειλαν διατάγματα. Auctor illo tempore vixisse se profitetur. Vide Allatium pag. 99. de Simeonibus.

\* Μαξιμιανῶ καὶ Μαξιμίνῳ τοῖς βασιλεῦσι. Latine apud Surium IX. Novembris.

Bb.b b

Μαξ-



Μαρτυρικὴ πανήγυρις σήμερον. Joannis Metropolitæ Evchaitensium.  
Σὺ μὲν ὦ ἀγαθὲ, τῇ ὑπεραγάθῃ δέλε Θεῷ. Auctor a) Constantinus Acropolita.

Ὡς πολὺ τὸ πλήθος τῆς χρηστότητός σε Κύριε. Auctor Nectarius  
ArchiEpiscopus CPol.

Theodosiæ Martyris. Γυνῆκα μὲν ἀνδρείαν πᾶς τις ἄν. Auctor Con-  
stantinus Acropolita & magnus Logotheta.

Theodosii Archimandritæ eremi prope Hierosolymam. Ἡ τρισυπό-  
σατο καὶ ἀδιάρετο μία ἔσθια. Auctor Theodorus Episcopus Pe-  
trarum.

Θεοδόσιος ὁ ἀξιωμακάρης. Auctor Cyrillus Monachus & Presby-  
ter Scythopolitanus.

Theodotæ & liberorum ejus. ὅσων οἱ Νικαῖς εἰς τὴν. Auctor incertus  
ante Metaphrasten. Vide Bandurium ad Antiquitates CPol.  
pag. 648.

Theodoti Ancyrani Martyris. Ἐδεῖ μὲν ἡμᾶς πρὸς πῆραν πολλῶν ἐκκλη-  
σιῶν. Auctor Nilus in Martyrio comes. Latine ex Sirleti ver-  
sione edidit Lipomannus Tomo VII. & Surius 18. Maji. Græ-  
ce è Codice MS. Vaticano cum Papebrochii versione & notis ex-  
stat in Actis Sanctor. ad 18. Maji T. 4. p. 147 - 165.

Theodoti Lectoris & Agathopodis Thessalonicensis, Sæculo IV.  
Ἀεὶ μὲν ἐπανθῆσαν. Græce è MS. Vaticano in Actis Sanctor. ap-  
pendice ad T. 1. Aprilis p. XLII. Latine p. 320.

Theoduli Stylitæ. Ἐν ταῖς ἡμέραις Θεοδοσίῃ τῇ μεγάλῃ. Græce è MS.  
Florentino cum versione Dan. Cardoni S. I. in Actis Sanctor.  
ad XX. Maji, Tomo 6. p. 756.

\* Theophanis Grapti. Vide supra, Theodori Grapti.

\* Theophanis Sigriani sive Siagreni circa A. C. 818. ὥσπερ λειμὼν ἐυ-  
ανθήσ. Græce & Latine cum notis in Actis Sanctor. ad 12. Mar-  
tii Tom. 2.

Theophanus sive Theophanonis Imperatricis. Πολλοὶ μὲν πολλὰκις τῶν  
ἀρετῶν καὶ συνέσει. Auctor Nicephorus Gregoras. Citatur à Meur-  
sio in glossario Græcobarbaro in πατρικίῳ.

\* Theopistes & Theopisti. Vide supra, Eustathii.

Thera-

a) Hic Constantinus etiam dictus novus Metaphrastes. Vide supra p. 449.



Therapontis Presbyteri. Πολλοί μοι τῶν λόγων ἡ πανήγορις. Græce è MS. Florentino cum versione Dan. Cardoni in Actis Sanctor.

In Thomam Apostolum. Ἐπαινητὸς ὁ ὑπὲρ τῶν ἁγίων πόθῳ. Auctor Nicetas Paphlago. Exstat Græce & Latine in auctario novissimo Combesij T. 1. p. 364.

Ὁ μὲν παλαιὸς ἀνθρώπων βίῳ. Auctor Basilius Seleuciensis. Ἐγένετο μετὰ τὸ ἀναστῆναι τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐκ νεκρῶν, συνήθροισε. Auctor incertus.

\* Πάλα μὲν τὰς κατὰ γῆν διατριβὰς ἀνύοντες οἱ Ἀπόστολοι. Latine apud Lipomannum T. 6. ad 6. Octobr. & Surium 20. Dec.

Periodi Apocryphæ Apostolo S. Thomæ tributæ. Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἤμεν πάντες οἱ Ἀπόστολοι ἐν Ἱεροσολύμοις. Ex his nonnulla Græce & Latine dedi in Codice Apocrypho Novi Test. p. 819. seq.

Plura in Thomam Apostolum vide Tom. VI. Bibl. Concionatorix Combesianæ p. 96. seq.

\* Thyrsi, Leucii, Philemonis & Apollonii Martyrum in Bithynia, sub Decio Imp. Τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ κοινωνία σαρκός. Latine apud Surium 14. Dec. Meminit Svidas, Logothetam Laudans in καταπέλτης.

\* Tiburtii. Vide supra in Sebastiano.

\* Timothei Apostoli Vita. Τιμόθεον τὸν μέγαν ἤνεγκε μὲν ἡ Λυκαόνων. Latine apud Surium 22. & Bollandum 24. Januar. T. 2.

\* Martyrium ejusdem Timothei. Ἴσμεν πολλὰς ἱστορίας τε καὶ βίβας.

In eundem sermo. Τί δὲ Τιμόθεῳ; τῷτον γὰρ μετὰ τῆς Ἀποστόλῃς. Nicetæ Rhetoris & Philosophi.

Timothei Lectoris & Mauræ A. C. 286. Ἐν τῷ καιρῷ τῷ διωγμῷ. Græce è MS. Palatino in Actis Sanctor Tom. 1. Maji pag. 741. & Latine pag. 375.

Titii Apostoli. Ἀποστολικῶν ἐγκωμίων ἐφάπτεσθαι. Auctor Andreas Cretensis, inter cujus Orationes Græce & Latine edidit Combesius.

\* Tranqvillini. Vide supra in Sebastiano.

\* Trophimi, Sabbatii & Dorymedontis. Πρόβῃ τῷ δυσσεβῆς τὸ βασίλειον σκῆπτρον τῶν Ῥωμαίων διέποντῳ. Latine apud Lipomannum T. 6. & Surium 19. Sept.



Tryphonis Martyris. Κρίνα ἐξ ἀγρῶ καὶ ῥεύματα ἐκ πηγῆς. Auctor Theodorus Lascaris Ducas.

ΜάρτυρⓈ παραγέγονε μνήμη. Auctor Leo Imp.

\* Vari & sociorum Martyrium. Μαξιμιανὸς τῷ Τυράννι τὸ δυσσεβὲς ἀνὰ πᾶσαν σχεδὸν τὴν οἰκημένην ἐκδόντⓈ διάταγμα. Latine apud Lipomannum T.6. & Surium ad 19. Octobr.

Viatoris ΒιάτωρⓈ Martyris. Vide supra in Senatoris.

Ursicii. ΜαξιμῖνⓈ μετὰ Μαξιμιανόν. Auctor incertus ante Metaphrasten. Vide Bandurium ad Antiquitates CPol. pag.648.

Xanthippes Martyris, Polyxenæ & Rebeccæ. Τῷ μακαρίῳ Πάυλῳ ὄντⓈ ἐν τῇ ῥώμῃ διὰ τὸν λόγον τῷ Κυρίῳ. Auctor fertur Onesimus Pauli Apostoli discipulus.

\* Xenes. Vide supra, Eusebiæ.

Xenophontis. Ἡ περὶ τῶν μακαρίων ἀνδρῶν βίων ἀναγραφὴ. Auctor incertus.

\* Xenophontis & filiorum ejus, Arcadii & Joannis. Ξενοφῶν ὁ θαυμάσιⓈⓈ ἐφυμέν.

Alia vita S. Xenophontis & sociorum, auctore incerto : Δηγήσατό τις γέρων μέγας, εἴτοι Ξενοφῶν τις συγκλητικὸς ὑπὲρ πᾶσαν εὐπρέπειαν ὑπάρχων.

Xysti. Vide supra, Laurentii.

Zachariæ Pontificis & Prophetæ. Μῦσαι τῶν ἀρρήτων ἱερουργημάτων Ζαχαρία. Auctor Cosmas Vestitor.

\* Zenobii & Zenobiæ ejus sororis. Αἰγὰ πόλις ἐπὶ κόλπῳ μὲν τῷ Ἰονίῳ κειμένη. Latine apud Lipomannum T.6. & Surium, 30. Octobr.

\* Zenonis. Vide supra, Eudoxi.

Zoës. Ἁυτὴ ἡ μακαρία μάρτυς. Græcè è MS. Vaticano in Actis Sanctior. ad 2. Maji T. 1. p. 739. & latine pag. 178.

\* Vide & supra in Sebastiano.

Zosimi Martyrium. Κατὰ τὰς καιρὰς ἐκείνας ἐπὶ αὐτοκράτορος Τραϊανῷ ἦν πολλὴ μανία. Auctor incertus.

## Alia Simeonis Metaphrastæ scripta.

Præter Vitas Sanctorum, & qui ad Simeonem referuntur *Annales*, de quibus supra p. 352, & 158. dicere me memini, exstant & alia ejus scripta quædam, ut

Epi-



*Epistola IX.* quas Græce & Latine edidit Allatius ad calcem libri de Simeonibus pag. 254. seq. Paris. 1664. 4. una est ad Nicetam Metropolitam Smyrnæum, una ad Constantinum Romanum, aliæ inscriptæ τῷ Λαοδικείας nescio cui Episcopo Laodicensi.

*Carmina pia duo politica* Alphabeti literas initio præ se ferentia, unum altero quovis versiculo, alterum singulis versibus: & *duo iambica*, unum ad animam suam & alterum ad Stylianam Protosecretarium, Græce leguntur apud eundem Allatium p. 132. seq. Alia MSta habentur in Bibl. Vindobonensi. Vide Lambecium Tom. 3. p. 149. T. V. p. 44.

*Sermo in diem Sabbati Sancti*, quem latine vulgavit Combefisius in Bibl. Concionatoria, Tomo III.

*Sermo eis τὸν Θρῆνον τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, ὅτε παρέωλάνη τὸ τίμιον σῶμα ἔκ κυρῆς ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.* in lamentationem S. Deiparæ pretiosum corpus Domini nostri Jesu Christi amplexantis, Græce & Latine apud Allatium p. 245. Incipit: τῷ ἐκείνῳ, γλυκύτατε Ἰησοῦ.

Alios duos Simeonis sermones vidisse se testatur Allatius pag. 130. unum περὶ τῆς ζωηφόρου τελευτῆς καὶ μεταστάσεως τῆς Θεοτόκου. De salutifero obitu & transitu Deiparæ, Incipit: τὸν καίρῳ τῆς Πεντηκοστῆς οἱ Ἀπόστολοι. Alterum de vita B. Mariæ virginis & revelatione ejus vestis, qui incipit: ἐχρῆν ἀληθῶς τὴν παρθένον.

Idem pag. 131. memorat Simeonis Hymnos sive canones & troparia nec non preces quibus etiamnum Græcorum Ecclesia utitur, & pag. 132. γνωμικὰ κεφάλαια sententiosa capita CXXXI. Primum incipit: Ὁ γὰρ σύφωρ ἐν καιρῷ λόγῳ τῷ ἀπαλωτέρῳ βελτίῳ καὶ πολύ. Alia ejusmodi capita CL, atque iterum LV. ex Macarii Aegyptii sermonibus selecta & paraphrasi exposita. Incipiunt priora quidem: χάριτι μὲν καὶ δωρεᾷ τῷ Πνεύματι θεῷ ἕκαστος ἡμῶν τὴν σωτηρίαν πορίζεται. Posteriora autem: Πᾶσα ἡ ἐναρέσις Θεῷ.

Ἡθικοὶ λόγοι *Sermones XXIV. de moribus ex S. Basilii Magni operibus selecti*, & Græce editi Paris. 1556. 8. à Gvil. Morello, & Latine ab Stanislao Ilovio (non Florio uti apud Allatium legitur) redditī sæpius lucem viderunt inter Basilii M. opera. Exstant etiam cum Ilovii versione excusi separatim, Francofurti 8. In Græcolatinis vero Basilii editionibus video junctam aliam versionem, compositam à Simone à Maillé, ArchiEpiscopo Turonensi. Combefisius Simeonem



nem hunc qvi Basilii ethicos sermones selegit, diversum facit à Simeone Metaphraste. Ac sane fuit etiam qvidam Simeon Magister & Logotheta, longe junior, qvi post Alexium Aristinum sub Manuele Comneno circa A.C. 1166. clarum, *Epitomen Canonum* sive condidit \* sive scholiis illustravit, Græce & Latine exstat in Bibliotheca Canonica Justelli & Voëlli T. 2. pag. 710-748. Paris. 1661. fol.

Symbolæ quædam Simeonis Metaphrastæ exstant in Catena Nicetæ in *Lucam*, ex quo tamen non licet colligere eum commentarios in Lucæ Evangelium scripsisse, non magis quam ex Theophanis Ceramei Homilia in quintum matutinum Evangelium, à quo laudatur Simeon ὁ πᾶς μεταφράσεις ἐν μάλᾳ σωζέμενος ἐν τῷ εἰς τὸν ἱερόν Λακκᾶν ὑπομνήματι, intelligitur enim Lucæ elogium, quod inter vitas sanctorum supra p. 540. seq. memoravi.

*Dioptra* in Catalogo MSS. apud Antonium Verderium Simeoni Metaphrastæ tributa, incertum est † aliene sit ab *Dioptra* sive amussi rei Christianæ quam PHILIPPUS solitarius versibus politicis \*\* A. C. 1105. †† Alexii Comnenii 16. ad Callinicum Monachum scripsit, & *Jacobus Pontanus* ex Codice MS. Augustano profario sermone vertit & Latine edidit Ingolstadii 1604. 4. cum Nic. Cabasilæ libris sex de vita in Christo, Joannis Carpathiorum Episcopi Capitibus hortatoriis CXCI. Philothei Patriarchæ CPol. laudatione Basilii, Naz. & Chrysostomi quæ Græca etiam adjuncta habet, & Mich. Glycæ duabus disputationibus, additis etiam in calce Voluminis observationibus *Jac. Gretseri* ad obscura *Dioptræ* loca. Locum *Dioptræ* ex libro IV. qvi in versione desideratur, ex MS. Bibl. Regiæ Græce cum interpretatione sua exhibet Cotelarius ad lib. VIII. Constitutt. Apostol. c. 42. Exstat & Græce *Dioptra* sæpius in Bibl. Vindobonensi ut docet Lambecius lib. V. p. 34. sq. 42. sq. & Montfauconus p. 54. *Palæographiæ Græcæ*. Ac Lambecius qvidem observat in Pontani editione librum primum integrū omissum, excepto exordio, quod ad calcem libri quarti sub titulo flebilis lamentationis subnexuit, & secundum pro primo, tertium pro secundo &c. venditatum, ut adeo quatuor tantum libros

\* Confer Beveregii prolegomena ad Synodicum magnum §. XXVI. seq.

† In Codice Vindobonensi *Dioptræ* Philippi, subjunguntur versus Simeonis Magistri & Logothetæ. Vide Lambecium III. pag. 44.

\*\* Vide p. 4. & 196. seq. edit. Ingolstad.

†† Vide pag. 128. ejusdem editionis, quæ deinde in Bibl. Patrum Colon. Tom. 12. & Lugd. T. 21. recusa est.



libros Pontanus ediderit cum à Philippo scripti sint quinque. Notat etiam falli Gretserum, qui ex primis versibus Dioptræ quos Crusius in Turco Græcia p. 198. adducit, putavit Crusium de alia dioptra loqui. Hanc porro recenseri & Græcam dictionem castigari à *Phialito* quodam jussit Dionysius Evzoitus, Metropolitæ Mytilenæus. *Michaëlis* vero *Pfelli* præfatio præmittitur etiam in laudata editione, cujus quoque notæ sive scholia hincinde adsparguntur. Quæ appendicis loco, in Codice Vindobonensi subjici notat Lambecius lib. V. p. 36. de fide & cærimoniis Armeniorum, Jacobitarum, Chatzitzariorum & Romanorum seu Francorum, hæc (excepta parte postrema de Romanis) Græce & Latine vulgavit Combefisius Auctario novo T. 2. p. 262. & 271.

XIX. DUCAS, *Michaëlis Duca*, viri doctrina & Medicæ artis peritia clari & ex Imperatoria Ducarum a) familia oriundi nepos, & post captam à Turcis A. C. 1453. CPolin, profugus in Lesbum Insulam & Minister in aula Principis Christiani, Dominici Gateluzi ejusque fratris, Nicolai qui Turcis tributarius Lesbo imperabat, b) variis ad Turcos legationibus functus est usque ad Lesbum A. C. 1462. à Mahomete II. Turcarum Imp. captam, cui superstes Ducas ad *Historiam Byzantinam* scribendam animum appulit, & post temporum seriem ab Adamo ad Joannem Cantacutzenum brevissime perstrictam, fusius exponit quæ ab Andronici Palæologi junioris obitu sive A. C. 1341. quo Cantacuzenus Johanni Palæologo Tutor à Patre datus est, usque ad Lesbum A. 1462. à Turcis expugnatam. Certe ulterius non progreditur Ducæ Historia in editione, quam in fine mutilam è MS. Regis Christianissimi *Ismâel Bullialdus* edidit, & latina versione argumentis capitum, & notis doctis illustravit, Paris. 1649. fol. testatus scriptorem styli quidem elegantia haud ornatum & comtum esse, sed rerum momento & gravitate eximium, earumque narratione prudenti gratum. In rebus Hungaricis minus peritum se prodit Ducas capite XXXII. Vide Bullialdi notas pag 259. seq.

Sub-

a) Cangii famil Byz. p. 160. sq. Hic p 166. etiam memorat Georgium Ducam Armeni, qui in Galliam venit A. C. 1415. & à Carolo VII Rege cum aliis Græcis exulibus humaniter excerptus, & stipendiis ad vitam donatus est.

b) Hanckius de Byz. Historiæ scriptoribus parte I. c. 39. ex Ducæ cap. 5. & 43. seq.



Subjunxit Bullialdus ex eadem Regia Bibliotheca ANONYMI χρονικὸν σύντομον, *Chronicon breve* ab A. C. 1089. ad 1523. Græce & Latine p. 196-205. Labbeus in protreptico ad Hist. Byzantinam scripsit *Anonymum* alium *Bibliothecæ Regiæ de rebus gestis Græcorum adversus Turcas & de expugnatione CPolis* latine redditum ab Ism. Bullialdo, brevique vulgandum. Idem memorat *Anonymi Historiam de rebus Turcicis* vulgari Græca lingua scriptam in Bibl. Barberina custodiri. DE ANONYMO utroque continuatore Theophanis dixi pag. 349. 350. Quemadmodum de ANONYMI Collectaneis Antiquitatum CPolitanarum pag. 480.

Refertur etiam ab Hanckio inter Byzantinos ANONYMUS Vitæ Chrysostomi scriptor, Constantino Porphyrogenito junior, quæ Græce edita primum est ab Henrico Savilio T. VIII. Operum Chrysostomi, Etonæ 1613. fol.

ANONYMUS Photii Adversarius, cujus narratio de *stavropais* sive signi crucis in subscriptionibus Episcoporum appingi solitæ & promissorum per illud datorum violatoribus, ab Anno Christi 858. quo Photius Ignatio detruso successor in Patriarchatu CPol. datus Ignatii restituti obitum Anno Christi 878. Prodiit Græce cum Matthæi Raderi S. I. versione ad calcem Actorum Concilii Octavi, Ingolst. 1604. 4. atque inde in editionibus Conciliorum. Addidit Raderus Græce & Latine alterius ANONYMI scriptum A. C. 892. Breviarium rerum in synodo VIII. gestarum, nec minus METROPHANIS Metropolitæ Smyrnæi Epistolam de rebus à Photio gestis ad Manuelem Patricium ac Logothetam Dromi, quam ex Frid. Metii versione Latine dederat Baronius ad A. C. 870. n. 45. seq. Tum Vitam Ignatii Patriarchæ scriptam à MICHAELE Monacho, & STYLIANI MAPÆ Epistolam scriptam A. C. 886. ad Stephanum VI. Papam, ut eum Photianis partibus conciliaret. Et libellum pro Ignatii Patriarchæ causa missum ad Nicolaum Papam à THEOGNOSTO Monacho.

ANONYMI Chronicon MS. ab Adamo ad Leonem sapientem frequenter allegatur à Cangio in diff. de hebdomo ad calcem notarum in Zonaram p. 132. 136. 151. 156. 157. 158. 159. 169. De alio Anonymo Græco Chronici scriptore dixi supra pag. 158.



XX. ANSELMI BANDURII, Ragusini, Presbyteri ac Monachi Benedictini à Congregatione Melitensi, *Imperium Orientale*, sive *Antiquitates CPolitane* in quatuor partes distributæ & Cosmo III. Magno Etruriæ Duci dedicatæ fol. prodire Paris. 1711. duobus Voluminibus, quorum prius scripta Varia ab editore collecta & *Guilelmi de PIsle* Chartas duas Geographicas, *Imperium Orientale* per *themata* distinctum, & descriptionem ejus quæle Sæculo X fuit, cum ejus observationibus complectitur, posterius continet Bandurii in illa commentarios & varias tabulas veterum nummorum & monumentorum, rebus CPolitanis melius intelligendis & Urbis ipsius CPoleos atque templi Sophiæ imagini distinctius animo subjiciendæ, ære nitide descriptas. Volumine itaque priore post Bandurii seriem Chronologicam Imperatorum & Patriarcharum à Constantino Magno Imp. & Patriarcha Metrophane ad captam usq; à Turcis CPolin, exstant:

1.) *Constantini Porphyrogeniti Imp. de Thematibus Orientis & Occidentis libri duo*, ad MS. Codicem Regis Galliæ bombycinum 2431. ante, quingentos annos circiter scriptum emendati, & Latina versione accuratiore & notis illustrati pag. 1.-30. De his dixi supra pag. 487. seq.

2.) *HIEROCLIS Grammatici Συνέκδημος* sive *Comes peregrinationis*, tradens recensitionem ἐπαρχιῶν sive Provinciarum LXIV. & civitatum 935. quæ Imperatori CPolitano paruerunt, pag. 31-52. Hierocles iste Constantino Porphyrogenito fuit antiquior, à quo allegatur Themate 1. Occidentis, falliturque Schelstratenus, qui dum Constantini verba pro Hierocleis accipit, ex illo Constantini loco probare vult Hieroclis scriptum genuinum & integrum non ad nos pervenisse. Hunc synecdemum, sed sine nomine auctoris, & quatuordecim postremis provinciis mutilum primus vulgaverat *Carolus à S. Paulo* pag. 20. seq. in notitiis antiquis Geographiæ suæ sacre subjectis, quæ Paris. 1641. fol. primum prodiit, & recusa est Amstelod. 1703. fol. *Lucas* vero *Holstenius* hunc libellum ex MS. Vaticano descriptum & ex alio Altempsiano emendatum, & è duobus Farnesianis suppletum latine vertit, & cum Constantini Porphyrog. de thematibus & de administrando Imperio vulgare voluit in Corpore Hist. Byzantinæ, sed fato præventus non potuit. Cum itaque in Bibl. Barberinæ per aliquod tempus delituisse, in lucem editus Græce & Latine

Cccc

est



est ab *Emanuele Schelstrateno* in tomo secundo Antiquitatis Ecclesiæ illustratæ, in appendice ad opus Geographicum. Rom. 1697. fol.

3.) *Constantini Porphyrog. liber de Administrando Imperio*, p. 53-157. de quo dixi supra pag. 487. seq.

4.) AGAPETI \* Diaconi S. magnæ Ecclesiæ CPol. *ἡ βασιλικὴ* ad Justinianum recens A. C. 527. creatum Imperatorem, sive *ἐκθροισ κεφαλαίων ὡδαινετικῶν*, LXXII. capita admonitionum quorum acrostichis sive literarum initialium juncta series reddit verba: τῷ θειοτάτῳ καὶ ἁγιοσεβεστάτῳ βασιλεῖ ἡμῶν Ἰουστινιανῷ Ἀγαπητὸς ὁ ἐλάχιστος Διάκονος. p. 158-170. Possevinus in fine Apparatus, ubi Catalogos librorum MSS. Græcorum exhibet; testatur CPoli inter Codices Constantii Barini fuisse hunc librum, in cujus inscriptione Agapetus Justiniani antequam Imperium ille susciperet Magister fuisse traditur, ex quo Norisius diss. de Synodo V. cap. 2. etiam evincit Justinianum doctissimo Viro Magistro usum, tanquam ἀναλφάβητον falso traduci. Citatur hic Agapeti liber plus simplici vice in florilegio Stobæi.

*Agapeti editiones Græcæ, quæ Græcolatinam Bandurianam ex duobus MSS. Regiis \*\* recensitam præcessere.*

Basileæ A. 1521. 8. apud Jo. Frobenium, cum Æsopi & aliorum fabulis, Hesiodo, Theognide & aliis Gnomologis. In libello Gnomico, Joach. Camerarii p. 229. Lipsiæ 8. Basil. 1553. forma minore. Colonia 1604. 8.

Græco-

\* Fuere plures hoc nomine, ut Agapetus Synadorum Episcopus, de quo Philostorgius & Svidas in Ἀγαπητὸς Eusebium falso laudans pro Philostorgio. Agapeti duo Archimandritæ Constantinopoli, quorum in Actis Concilii CPol. sub Mena mentio. Agapetus I. Papa Rom A. C. 535. & Agapetus II. ab A. 946-956. quorum Epistolæ exstant. Tum Agapetus Rhodi Insulæ Metropoli, cujus Epistola pro Concilio Chalcedonensi ad Leonem Imp. scripta A. C. 457. occurrit in Actis Concilii Chalced. parte 3. c. 45.

\*\* Exstat etiam Græce MS. in Bibl. Vindobonensi. Vide Lambecium III. p. 152.



*Græcolatinæ.*

- Venet. 1509. 8. Basil. 1518. 8.
- Cum Æsopi & aliorum fabulis, Batrachomyomachia, Galeomyomachia, Musæo de amoribus Erus & Leandri & jurisjurando Hippocratis, Basil. 1545. 8. Paris. 1549. 12. Basil. 1574. 12.
- Inter Veterum Theologorum Græcorum scripta, Conrado Gesnero curante junctim edita Tiguri, 1559. fol.
- Ex Jo. Ranftii editione, Witeb. 1562. 8.
- In posteriore Orthodoxographorum editione Basil. 1569. Tom. 1. pag. 180. fol.
- In Compendio Moralium præceptionum Martini Hayneccii, Lipsiæ 1600. 8.
- Herbornæ 1605. 8. cum versione *Matthiæ Martinii*, & Bremæ 1605. 12. & 1615. 8. quas duas editiones mihi non visas memorant Hendreichius in pandectis Brandenburgicis & Carolus Arndius in schediasmate Bibliothecæ Græcæ difficilioris, Rostoch. 1702. quod totum est de Phalaride, Agapeto & Basilio Macedone. Eidem Hendreichio memorantur, quoque *Andreae Werneri*, (qui latine vertit, Magdeb. 8. uti etiam *Petrus Bizarrus*) *Conradi Rittershusii*, Lips. 1611. 12. *Jo. Bercovii*, & *Henrici Kitschii* editiones Lips. 1613. 4.
- Cum notis *Stephani Schæningii*, Franeckeræ 1608. 8. cum S. Nili admonitionibus & libello de virtutibus qui Aristoteli tribuitur.
- Cum versione duplici, dissertationibus, exemplis, quæstionibus per *Georgium Draudium*. Francof. 1615. 4. & 1659. 4.
- In Auctario Bibliothecæ Patrum Ducæano Paris. 1624. fol. Tom. 2. pag. 362.
- Agapeti scheda regia & Basilii Macedonis adhortationes ad Leonem filium, cum versione recensitâ à *Bernhardo Damke*, Hamburgensi, additis ejus notis. Basil. 1633. 8.
- Agapeti scheda Regia repurgata mendis & explanata à *P. Guerin*, Paris. 1635. 8.
- Cum notis *Jac. Brunonis* & filii *Jac. Pancratii Brunonis*, Lipsiæ & Norimb. 1669. 8.



*Agapeti editiones Latinae.*

In Bibliotheca Patrum, Paris. 1575. atqve deinde in aliis editionibus Parisiensibus, Coloniensi & deniq; in Lugdunensi Tomo IX. Ex *Albani Torini* versione Basil. 1541. 8. ad calcem Onofandri, apud Robertum Winter.

Ex versione & cum scholiis *Jacobi Huggelii*. Mulhusii 1560. 8.

Ex versione *Joach. Axonii* Graviani, Antvverp. 1561. 8.

Halæ Sax. 1593. 8. ad Jo. Sigismundum, Marchionem Brandenburgicum studio *Jo. Olearii*, adjunctis capitibus Augustanæ Confess. & libri Concordiæ.

Latinis versibus reddidit *Edo Neubusius* 1603. Francof. 8.

*Gallica, Hispanica, Germanica.*

*Gallicè* à Joanne Picot. Paris. 1563. 8. Hinc ab Hieronymo Beneventano. ibid. 8. Tum Pardulpho Pratejo interprete, Lugd. 1570. 8. Atqve ex versione Ludovici XIII, Galliarum Regis. Les Preceptes d'Agapetus à Justinien, sur une version latine, par le Roy Louis XIII, en ses leçons ordinaires. Paris. 1612. 8.

*Hispanice*, per Christophorum Mosquera de Figveroa. Madrit. 1596. 4. Reglas para los que gobiernan.

*Germanice* Martino Mollero interprete, Gorlitzii, 8. Et ex versione Nicolai Glaferi, Brem. 1619. 4. cum laude philomelæ & Luciano de calumnia ac Tabula Cebetis.

5. BASILII *Macedonis*, Imp. CPol. κεφάλαια παραινετικά ad Leonem Sapientem, filium quem Pater 6. Januar. A. C. 879. Augustum pronuncivit, *capita exhortationum LXVI*, quorum acrostichis sive primæ literæ junctæ reddunt hæc verba: βασιλεὺς ἐν Χριστῷ βασιλεὺς Ῥωμαίων Λέοντι τῷ πεποθημένῳ υἱῷ καὶ συμβασιλεῖ. *Basilus in Christo Imperator Romanorum, Leoni caro filio & Imperii Collegæ.* p. 171-192. Hunc librum Bandurius emendavit ex duobus Codicibus Bibl. Regis Christianissimi, n. 3059. & 3363. Exstat etiam MS. in Bibl. Vindobonensi ut annotat Lambecius III. p. 38. dignum qui cum editis conferatur testatus. Codices Venetum, Vaticanum & Bibl. Strozianæ pridem laudavit Gesnerus.



*Editiones Capitum Basilii Græcolatina, quæ Bandurianam præcesserunt.*

Primus Græce edidit *Federicus Morellus* cum versione quam ipse composuit, Paris. 1584. 4. typis Reg.

Cum Agapeto, & notis *Bernardi Damke*, Hamburgensis, prodiit Basil. 1633. 8.

Cum versione *Joannis Paradis*, Paris. 1637. 12.

Cum versione eleganti *Iusti Dransfeld*, Gotting. 1671. 8.

*Latina.*

In Bibliothecis Patrum Paris. 1589. T. V. Colon. T. IX. parte 2, & Lugd. T. XVI.

Ad calcem Onofandri, una cum Ferrandi Diaconi Carthag. parænetico, cura *Johannis à Fuchte*, Helmst. 1616. 4.

*Gallicæ, Italica, Germanica.*

*Gallicæ* ex Hieron. Beneventani versione, Paris. 1612. forma minore.

Versio recentior hoc titulo: *Maximes pour l'education d' un jeune Seigneur avec les instructions de l' Empereur Basile pour Leon son fils, traduits du Grec, & l' abregé de leur vie.* Paris. 1690. 12.

*Italica* ad calcem militis Christiani, ab Antonio Possevino editi, & cum auctario recus Venetiis 1604.

*Latine & Germanice*, Baruthi 1669. 12.

6. *Theophylacti Institutio Regia*, ad Constantinum Mich. Ducæ, F. de qua dixi supra p. 285.

7. *Libri octo Antiquitatum CPolitanarum* ex monumentis maximam partem antea ineditis selecti, & Græce descripti ac versione latina copiosisqve atqve eruditis commentariis illustrati. Libris quatuor primoribus continentur *Anonymi*, qui Alexio Comneno opus suum inscripsit, adeoque \* Codino trecentis & quinquaginta annis est antiquior, *Origines & Antiquitates CPolitane*, quibus descriptio

Cccc 3

tem-

\* De Codini Antiquitatibus CPol. supra p. 480.



templorum, aliorumque ædificiorum & monumentorum p. 1-64. & libro quarto p. 65-80. Templi S. Sophiæ continetur, ex Codice Regis Galliæ 3058. 3. & 4. *Stylus huius Anonymi*, inquit Bandurius, est varius & inæqualis, utpote qui opus suum ut arbitror ex diversis scriptoribus Originum seu Antiquitatum CPolitanarum & aliis Chronicorum scriptoribus qui ante ipsum floruerunt, consarcinavit pro more auctorum illius ævi. Hauerit igitur ex opusculo Hesychii Milesii \*\* quod inscribitur *ᾨὲ τῶν παλαιῶν* sive de Originibus CPol. & ex altero ejusdem tituli & argumenti opusculo, auctore Christodoro Panisci F. Coptensi, quem laudant Suidas & Eudocia Augusta in Joniis, opere MS. à nobis in Commentariis sæpe citato. Fortassis & ex aliis ejusdem argumenti scriptoribus, qui citantur \*\*\* à Porphyrogenito lib. 2. de Thematibus cap. 12. Præterea ex auctore Chronici Alexandrini, Theophane, Cedreno ac reliquis Historiæ Byz. scriptoribus.

Libro quinto exhibentur cum nova Bandurii versione pag. 81. ad 106. *Anonymi παραθέσεις σύντομοι χρονικαί*, quas à Lambecio primum Græce, & à Combesio Græce ac Latine editas dixi supra pag. 480. seq.

Libro sexto continentur 1.) *Nicetæ Choniata narratio de statuis CPolitanis* pag. 107.-114. quam dedi supra pag. 405. cum mea versione ignarus tunc vulgatam jam fuisse à Clariss. Bandurio. Poterit autem ut spero, utriusque interpretatio collata inter se mutuo juvare. Initio statim τὸ ἐθνικὸν παραδεικνύντες Φιλόχρυσον puto me rectius vertisse *insitam genti avaritiam ut demonstrarent*, quam virum doctissimum qui reddit: *auri amore gentilium ritu flagrantem*. Sed mox idem τὰς τῶν βασιλέων θήκας rectius interpretatus est *Imperatorum sepulchra*. Bandurius hanc narrationem accepit à Clariss. Boivinio, qui illam à Grabio ad se transmissam edere voluit in Tomo quarto Nicephori Gregoræ, ut dixi supra pag. 321.

2.) *Georgii Pachymera descriptio Augusteonis*, quam laudatus Boivinius Græce vulgaverat in notis ad Gregoram pag. 764. seq. sed Bandu-

\*\* De hoc supra p. 241. De Christodoro autem Ægyptio constat ex Suida quod vixit tempore Anastasii Imp. & quod præter alia multa scripsit Πάτρια Κωνσταντινουπόλεως ἐπικῶς sive versibus Heroicis, libris XII. De ejusdem Christodori ἐκφράσει τῶν ἐν ζευξίππῳ ἀγαλμάτων *descriptione statuarum in Gymnasio Zeuxippi CPolitano*, mox dicetur pagina sequente.

\*\*\* Nullos quidem Constantinus nominat, sed tantum laudat τὰς τὰ πάτρια συγγεγραφέτας τῆς Βυζαντίης.



Bandurius cum versione sua recudi curavit pag. 114-117. De Augusteone sive Augustæo atrio templi S. Sophiæ Codinus in Originibus CPol. n. 32. Goarus ad Codinum de officiis pag. 130, & Bandurius ad Antiqv. CPol. pag. 468. seq. & 804.

3.) *Photii Patriarchæ CPol. descriptio Ecclesiæ Dei Genitricis in Palatio exstructæ à Basilio Macedone Imp.* pag. 117-121. cum nova Bandurii interpretatione. Ediderat eam pridem Lambecius Græce, & utraqve lingua Combefisius, ut supra pag. 485. dicere me memini. Habita est in Encæniis Anno Christi 880. Basilii Imp. 14.

4.) *Περὶ τῶν τάφων τῶν βασιλέων de sepulchris Imperatorum in Templo CPolitano SS. Apostolorum* pag. 121-124. Adjuncta est descriptio Heroi Justiniani, & tumulorum Imperatoriorum in variis Monasteriis. E Codice Regio. Confer quæ è Codice Colbertino Græce exhibet Cangius lib. IV. CPoleos Christianæ pag. 109. 110. τὰ ἐν τῷ ἡρώῳ ὁ μέγας Κωνσταντῖνος μνήματα. Τὰ ἐν τῷ ἡρώῳ ὁ μέγας Ἰσταντιανός.

5.) Excerpta de Antiquitatibus CPolitanis ex Codice Regio & Codino de ædificiis CPol. cum Lambecii & Bandurii notis p. 124-134.

Libro septimo continentur *Epigrammata ὁ ποῖματα* variorum Poetarum de rebus CPolitanis è libro tertio & quarto Anthologiæ, & ex libro quinto *Ecphrasis Christodori Thebani statuarum in Gymnasio Zeuxippi*, & Epigrammata in aurigas in Hippodromo CPol. pag. 135-175. Metaphrases latine additæ sunt ad unum tantum A. B. sive Anselmi Bandurii, ad cætera Andreæ Alciati, Casparis Ursini Velii, Federici Morelli, Francisci Franchini, Hugonis Grotii, Jani Cornarii, Joannis Sleidani, Pauli Stephani, Petri Menardi, Septimii Florentis Christiani, & Theobaldi, quorum nomina primoribus literis innuuntur. Præterea *Maximi Planudæ* \* Heroelegi & Jambis in Templum S. Andreæ à Protovestiaria conditum: pag. 175. seq. *Georgii Pisidæ* sive *Pisidis* Jambis in templum Blachernarum, pag. 177. seq. *Mich. Pselli* Jambis in æreum eqvum in Hippodromo qui pedem attollebat. pag. 178. Hinc *inscriptiones variæ* quæ CPoli vel olim extiterunt, vel etiamnum exstant pag. 179-184. Denique pag 184. sq. *Matthæi Cigala* Cyprii qui A. C. 1636. scripsit, de sepulchro Constantini Magni narratio, & *Gennadii Scholarii* Patriarchæ CPol. expositio literarum ænigmatarum

\*Græce ediderat Cangius ad Zonaram p. 35, emendatius Boivinus ad Gregoram p. 754.



rum quæ in eodem sepulchro inscriptæ fuisse traduntur & divinationem de Palæologorum imperio à Turcis evertendo continent. Vide quæ dixi supra pag. 365. 366. & confer Dorothei Monembasienfis Chronicon pag.  $\Phi\mu\delta$ . editionis quam possideo Venetæ A. 1684. 4. ubi idem vaticinium cum expositione legitur.

Libro *οκταυο* occurrit 1.) Catalogus Episcoporum ac Patriarcharum CPol. decerptus ex Chronographia Compendiaria S. Nicephori Patriarchæ CPol. quæ habetur in Codice Regio, diversa ab editis pag. 187-190. Desinit in Ignatio Evnucho.

2.) Nicephori Callisti Xanthopuli nova enarratio de Episcopis Byzantii & Patriarchis CPolitanis, è Codice quem Regi Christianissimo pridem donavit Antonius Eparchus pag. 191-200. Desinit in Athanasio qui Johanni Sozopolitano successit.

3.) Catalogus Patriarcharum CPolitanorum ex jure Græco Romano Jo. Leunclavii Francof. 1596. fol. pag 296. seq. diversus ab aliis pag. 201-208. Desinit in Josepho Abbate Galesii.

4.) Catalogus Patriarcharum CPol. ex nova Variarum Historiarum synopsi Matthæi Cigala, diversus ab aliis pag. 209-218. Desinit in Neophyto Heracleensi. Matthæi Cigala synopsis Historiarum prodiit Græce Venet. 1637. 4.

5.) *Philippi Cyprii*, magnæ Ecclesiæ Protonotarii libellus continens catalogum Patriarcharum CPolis pag. 218-229. Desinit in Parthenio. Hunc primus Græce & Latine edidit Nic. Blancardus Franeqv. 1679, 4. una cum Christophoro Angelo de statu & ritibus Ecclesiæ Græcæ. Deinde latine cum notis postumis \* Henrici Hilarii, Rectoris Scholæ Cellerfeldensis, prodiit Lipsi. 1687. 8.

6) *Ἐκθεσις νέᾳ Ἀνδρονίκου βασιλέως* Expositio nova Andronici Palæologi Imp. qui Metropoles CPoleos alias è minoribus ad majores extulit, alias è diverso ad minores thronos deduxit. pag. 230-235. Diversa hæc est ab *ἐκθεσει* Andronici senioris, quam cum Codino sæpius editam dixi supra pag. 479.

7.) *Κατάλογος τῶν Ἐπισκόπων ἡ τινι* \*\* *ἕκαστος τῶν μητροπόλεων ὑποκένκλιται, ὅσαι σώζονται νῦν ἐκ μέρους, ἐκ τῶν αἰ πλεῖσται αἰφά-*

\* Confer Acta Eruditorum T. 1. supplementi pag. 391. seq.

\*\* ita leg. pro αἰ τινος.



αὐτοῦ Ἰωάννου. *Catalogus Episcopatum cuinam singuli Metropoli subjiuntur, qua nunc ex parte supersunt, pleraque vero earum exoluerunt.* p. 236-240.

8. Catalogi duo Imperatorum, unus à Constantino M. ad Alexium Ducam Murzulum pag. 241-243. ex Jure Græco Romano Leunclavii p. 181. & alter ab eodem Constantino usque ad captam CPolin, subjecta successionem Sultanorum usque ad A. C. 1636. p. 244-247. ex Matthæi Cigala Synopsi Variarum Historiarum.

Sequuntur PETRI GYLLII, Altienſis Galli, eximii scriptoris & longarum per annos quadraginta amplius susceptarum peregrinantium usu, doctrina, ingenioque clarissimi qui A. C. 1555. ætatis 65, Romæ diem obiit, *de Bosporo Thracio libri III.* & *de Topographia CPoleos & de illius Antiquitatibus libri IV.* utrumque opus latine ab Auctore scriptum & post editionem minus correctum Lugd. 1561. 4. excusum emendatius minori forma inter Resp. Elzevirianas, Anno 1632. lectuque dignum. Thoma Smitho quidem iudice in notitia CPoleos, edita Lond. 1692. 8. p. 66. Gyllius in illius urbis descriptione accuratissimus, pæne nimia diligentia usus narrationem paullo obscuriorem & minus gratam reddit.

Quam Elzevirius Gyllio subjunxit Veteris Auctoris Anonymi Latini, circa Theodosii junioris tempora compositam *descriptionem CPoleos per XIV. Regiones*, cum notis Gvidonis Pancirolli Bandurius quoque exhibet, poterat vero præmittere etiam præfationem, quam è MS. Vindobonensi vulgavit Lambecius lib. 2. p. 950. atque in sua ejusdem descriptionis editione non omisit Cangius in CPoli Christiana lib. 1. p. 63. seq. Ediderat eandem descriptionem CPoleos, sed sine jam dicta præfatione illustraveratq; Pancirollus ad calcem Notitiæ utriusque Imperii. † Subjunxerat etiam, sed sine notis Pancirolli, Phil. Labbeus in protreptico ad scriptores Historiæ Byz. pag. 54. & ad calcem Notitiæ utriusque Imperii Paris. 1651. 12.

Præter Indices rerum, utilissimo instituto subjectus etiam operi à Bandurio est Index Geographicus regionum, populorum & civitatum quæ in monumentis hisce memorantur, nec non brevis index scriptorum allegatorum in libris Constantini Porphyrogeniti, quem hoc loco paulo integriorem subjungam.

D d d

INDEX

Libri 5ti Pars Altera.

† De illo opere quod in Tomo septimo Thesauri Antiquitatum Rom. Græviani recensum est, dixi in Bibliotheca Latina lib. IV. cap. 5. §. 6.



INDEX Scriptorum qui in libris Constantini Porphyrogeniti de Thematibus & de Administrando Imperio citantur, ad paginas editionis Bandurianæ.

**A** Bro ἐν παρωνύμοις 77.  
 Æschylus in Prometheo 30.  
 Agapius Monachus 126. seq.  
 Agathias qui Historiam Justiniani tempore scripsit 5.  
 Alexander ὁ συγγραφεύς 23. Polyhistor. 24.  
 Alexis Comicus 28.  
 S. Anastasia Eustathii F. 93.  
 Anaxarchus Philosophus 17.  
 S. Andreae Apostoli intercessio 131. seq. ejus templum in Patrarum metropoli 132.  
 Apollodorus ἐν τῇ β' περὶ γῆς 76.  
 Apollonius Grammaticus 77.  
 Archimede[m] Geometram luxit Marcellus 28.  
 Arianus Monachus Mahomedis suffragator 68.  
 Aristophanes Τριφάλῃτι 77.  
 Artemidorus 18. ἐν τῇ β' τῶν γεωγραφημένων 76. 77.  
 Athenæus Δειπνοσοφιστῶν β'. 77.  
 Basileus Cappadox, Martyris nomen sub Licinio 7. (pus 7.  
 Basilius Magnus, Cæsarensis Episcopus.  
 Basiliscus Cappadox Comanensium Archiepiscopus 7.  
 Οἱ τὰ πάτρια συγγεγραφότες Βυζαντίς 30.  
 Casarius Nazianzeni frater 7.

Charax ἐν ἰ χρονικῶν 78. ἐν Ἑλληνικῶν γ'. ibid.  
 S. Chrysogonus Monachus & Martyr 93.  
 Clidemus ἐν πρώτοις Ἀτθίδος 22.  
 Constantini Imp. diræ in eos qui sacras vestes profanaverit vel Græcum ignem prodiderit 63. seq. & de affinitate cum infidelibus non contrahenda 65.  
 Cratinus ἐν μαλθακοῖς 77.  
 Dexippus ἐν χρονικῶν δεκάτῳ, (ita leg.) 26.  
 Dionysius Periegetes 17. 18. seq. 24. 77.  
 Doriensium lingua utuntur Byzantii 21.  
 Epicurus Samius, Neoclis F. 17.  
 Epigrammata vetera 7. 10. 29. 30. 72.  
 Euphemius Grammaticus 25.  
 Eustratius Arabracenus, Martyr 12.  
 Favorinus 30.  
 Gregorius (Nyssenus) Basilii M. frater 7.  
 Gregorius Theologus Episcopus Naz. sepultus CPoli in æde Apostolorum 7. ejus jambi 26.  
 Gregorius Thaumaturgus Neocæsarensis Episcopus 7. 12.  
 Hellanicus ἱερῶν πρώτη τῶν ἐν Ἀγ- γει 22.

Hero-



Herodorus ἐν τῇ δεκάτῃ τῶν κατ' Ἡρακλέα ἱστορίᾳ 76.

Herodotus Halicarnasseus 6. 15. 17.

Hesiodus 22.

Hesychius Illustris qvi Historiam Justiniani tempore scripsit 5. ejus locus 26.

Hierocles 24. Grammaticus 23. ὁ γράψας τὸν συνέκδημον 21. 22.

Οὐκ ἔστι νῦν χρεία τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας, διὰ τὸ εἶναι αὐτὴν ψεύδους μεμεσσημένην 18. ὡς Ἕλληνες ψευδολογοῦσι τοῖς γράμμασι 22.

Homerus, 8. 25. 26.

ἐν τῷ νεῶν καταλόγῳ 11. 16. Poëta 24.

Οἱ τὸν Ὅμηρον σχολιογραφήσαντες 18. Ἰαμβεῖον, Γαρασδοειδῆς ὄψις ἐσθλαβωμένη 25.

Inscriptiones veteres 3. 4. 10. 14.

Jobi Historia 14.

Johannes Philadelphienſis Lydus 5.

Irenes Augustæ Epistola ad Narsetem 83.

Isocratis Orationes ad Demonium 17.

Ister ἐν ἀποικίᾳς Αἰγυπτίων 17.

Laches Lindius qui colossum Rhodium fecit 72.

Laurentius, Archidiaconus Martyr Terangurius 92.

S. Lucas 8. 105.

Mahomedes 68. ejus successor Abubachar 69. 70.

Marcianus ἐν περίπλῳ Ἰβηρίας 77.

Marſyas ἐν πρώτῳ Μακεδονικῶν 22.

Melissus Samius, Philosophus 17.

Menander Comicus ἀσπίδι 77

Menander qvi Historiam Justiniani tempore scripsit 5.

Menippus 27. seq. ὁ τὰς σαδιασμὰς τῆς ὅλης οἰκισμένης διαγραφάμενος 5.

Naucratius Basilii Magni frater, 7.

Nicolaus Damascenus ἐν τετάρτῃ ἱστορίᾳ 24.

Nicolaus μυρόβλυτος 17.

Parthenius ἐν Λευκαδίας 77.

S. Paulus Apostolus 23.

Pausanius Damascenus 5.

Petrus Basilii Magni frater 7.

Philarchus ἐν τῇ ζ'. 77.

Philostephanus ἐν τῷ περὶ νήσων 17.

Phlegon ἐν Ὀλυμπιάδι πεντεκαδεκάτῃ. 30.

Polybius ὁ τὴν Ῥωμαϊκὴν ἱστορίαν γεγραφώς 5.

Praxitelis sculptoris Venus 15.

Procopius qvi Justiniani tempore Historiam scripsit 5. 6.

Protogenis pictoris patria Xanthus 16.

Pythagoras Samius, Mnesarchi F. 17.

Quadratus Ῥωμαϊκῆς χιλιάδος Ε'. 76.

Regum libri 12.

Scylax ὁ Καρυανδηνός 5.

Stephanus Grammaticus 27.

Stephani Mathematici sive Astrologi divinatio de Saracenorum expeditione 69.

Strabo Geographus Cappadox ex



Amasea urbe 5. 18. ἐν δεκάτῳ  
Γεωγραφικῶν 30.

Synodi sextæ in Trullo caput  
XXXIX p. 130.

Theophanis Chronicon 69. 71.  
74. 76. 78. Monasterium ma-  
gni Agri instituit, avunculus

\* Constantini Porphyrogeni-  
ti 76.

Thucydides ὁ περιώνυμος 25.

S. Tryphon sanans impuris à spiritibus  
vexatos 92.

Xenophon ἐν τῇ ἀναβάσει Κύβ. 12.

In Volumine secundo Bandurius Historiæ Byzantinæ lucem insignem affundit partim tabulis æneis nitide in æs incis, partim eruditis notis & commentariis in scripta priore tomo comprehensa.

Tabulæ æneæ quatuor præmissæ urbem CPolin repræsentant pro vario urbis statu per varia tempora, 1) qualis ab Anonymo Latino describitur divisa in XIV. Regiones tempore Theodosii junioris: 2) qualis describitur ab Anonymo Græco qui Alexii Comneni tempore vixit, divisa in partes tres. 3) qualis fuit sub Joanne Palæologo, penultimo CPol. Imperatore, ex Christophori de Bon- delmontibus Florentini libro de Insulis Archipelagi, MS. in Bibl. Regia Parisiæ quem ad Cardinalem Jordanum de Civitate Rhodi misit A. C. 1422. 4) qualis hodie cernitur, atq; à Grelotio delineata est. Similiter *Anaplys Bosphori Thracii* duabus Tabulis repræsentatur, 1) uti ex Dionysio Byzantio, sive qui hunc secutus est Petro Gyllio pridem à Gvil. Sansonio descriptus fuit. 2) ex delineatione Domini de Combes. Denique exhibetur singulari tabella *prospectus Propontidis atque Hellepontii*.

*Numismatum Byzantinorum* tabulas septem post p. 456. sive quæ Byzantina veteri Rep. adhuc florente, sive quæ sub Imperatoribus cusa sunt, magnam partem è Gazophylacio Regis Christianissimi, reliqua è Fucaltiano Bandurius depromsit.

*Specimen diptychi eburnei Consularis* p. 492. quale dederat Sirmondus notis posterioribus ad Sidonium lib. VIII. Epist. 6. Tom. I. Operum pag. 1060.

*Columna Historiata* quam CPoli Arcadius Imp. pridem è marmo- re erigi curavit, & in qua Theodosii Patris gesta, nec non ædificia ab  
utro-

\* Videtur ille locus de Theophanis prosapia & de Constantino Porphyrogenito addi- tus ab alio, non ab ipso Constantino.



utroque Augusto exstructa repræsentantur, Tabulis XIX. per partes pulchre descriptam exhibet post p. 508. Confer quæ de eadem Cangius in CPoli Christiana lib. 1. pag. 78. & Claudius Franciscus Menetrerius S. I. qui eandem columnam ære depingi curavit & copiose descripsit Paris. A. 1703.

Pag. 632. è Codice Regio caractere unciali noni sæculi scripto, (in quo Opera Nazianzeni exstant) in una tabella exhibentur *Ordinatio S. Nazianzeni, Victoria Constantini M. contra Maxentium & inventio S. Crucis* per Helenam Constantini M. Matrem.

Post pag. 664. *Circi* sive *Hippodromi CPolitani* à Constantino M. exædificati reliquiæ, quales adhuc superfuere centum ante captam CPolinannis, ex Onufrii lib. 1. de ludis Circensibus.

Pag. 667. *Anaglypha* in latere septentrionali stylobatæ *Obelisci*, qui ex lapide Thebaico in medio Hippodromo CPol. erectus erat, descripta ex Jac. Sponii & Georgii Wheleri Itinerariis. Præterea *Triapus æreus Apollinis*, qui in eodem Hippodromo fuit, & *Columna* marmorea *Marciano Imp.* à Tatiano quodam posita, alteraque *Porphyretica*, quæ etiamnum CPoli visitur.

Pag. 745. *Ichnographia Templi Sophia CPol.* Ejusdem prospectus exterior septentrionalis & occidentalis qualis hodie cernitur p. 752. atque meridionalis pag. 756. Prospectus interior versus altare pag. 758. & prospectus altari adversus, versus ostia pag. 762. omnia ex *Josephi Grelotii* accurata descriptione ex ejus Itinerario CPolitano quod Gallice prodiit Paris. 1680. 4. atque inscribitur: *Relation nouvelle d'un voyage de Constantinople, \* enrichie de plans levez sur les lieux, & de tout ce qu'il y a de plus remarquable de cette ville.*

Pag. 790. *Naturæ multimammæ imago* ex pyla marmorea antiqua Romæ obvia quam repræsentavit Lambecius lib. 2. p. 738.

Pag. 937. *Imago Synodi CPolitane* universalis adversus Macedonium & Apollinarem habitæ, imperante Theodosio Magno, deprompta ex Codice MS. noni sæculi operum Nazianzeni, ex quo Bandurius pag. 632. alias icones exhibuerat, & de quo consulendus

Dddd 3

Mont-

\* Hujus libri lectione vehemens sæpe desiderium CPolis adeundæ sibi injectum testatur V. C. Hadrianus Relandus, lib. de religione Muhamedica p. 151.



Montfauconus in Palæographia Græca pag. 250. seq. & Franciscus Louvard in Conspectu Operum Nazianzeni. Observare licet in hac imagine Synodi, in medio summo loco positum thronum, cui non insidet sed proximus ante Episcopos assidet Imperator: in throno positum est magnum volumen explicatum, Sacra Scripturæ videlicet, ad cujus oracula exigi omnia oportet.

Pag. 991. Imagines Joannis Baptistæ, Constantini M. Mar-  
trisque Helenæ, Manuelis & Joannis Palæologorum, & Josephi Pa-  
triarchæ CPol. qvi Florentiæ obiit, è Codice Regio 3058. comple-  
xo Antiquitates CPolitanas, qvas primis qvatuor libros Bandurius  
edidit.

Post pag. 1007. Tabulæ sex celebriorum ædificiorum CPoli ab  
Imperatoribus Mahumetanis conditorum qvæ hodie ibi supersunt,  
1) Ichnographia & prospectus templi Sultani Achmed. 2) Pro-  
spectus Solimaniæ sive superbi Templi à Solimanno exstructi. 3)  
Ejusdem Ichnographia. 4) Prospectus Templi cui nomen Validea.  
5) Claustrî pro Gynæceo Imperatorio ( Grand Serrail ) & Palatii  
prospectus. & 6) Claustrî porta sive introitus. E Grelotio supra  
laudato, una cum ejus descriptione, lingua Gallica.

Denique in notis ad Constantinum Porphyrog. pag. 118. &  
119. exstant varia Alphabeta Slavonica.

De Scriptoribus ineditis, qvorum fragmenta insignia, vel  
opuscula integra Bandurius Commentariis suis in Anti-  
qvitates CPol. inseruit.

ATHANASII Macedonis, qvi ab XIV. Octobr. A. C. 1289.  
ad XVI. Octobr. 1293. atqve iterum ab 3. August. A. 1304. ad 1310.  
Patriarcha CPol. fuit, ( de qvo plura Pachymeres ipsi infestus, &  
non minus amicus illi Gregoras ) scripta pleraqve sive memorat sive  
ipsa exhibet Bandurius, è qvo & Clariss. Boivinii notis ad Nicepho-  
rum Gregoram pag. 755. seq. licebit notitiam illorum hoc loco  
tradere.

In Codice Chartaceo qvem Regiæ Bibl. Paris. donavit Ar-  
chiEpiscopus Dux Rhemensis, Carolus Mauritius Tellerius habentur



tur hæ Athanasii illius Epistolæ & Opuscula, quæ descripsisse se & in latinum sermonem vertisse testatur Bandurius p. 962.

Πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα, *Ad Imperatorem* (Andronicum Palæologum juniorem) ἡγεμυατα sive Epistolæ 1. πρὸς τῶν δεξιερῶν τῶν ἐκ-  
εποικισμένων ὡδε, *de Episcopis CPoli degentibus, cum deberent ad Ecclesias suas redire.* Confer infra, 10. & 52.

2. *De incurfibus circa urbis muros & portas, neque permittendum esse quempiam cum armis urbem introire.*

3. *De expellendis qui nefaria agunt, nec differenda illorum poena, præcipue in circuitu S. Sophiæ.*

4. πρὸς τὸν ὁρθὸν δόγματ', *de recta fidei doctrina.*

6. *De legitimo connubio.*

8. *De eleemosyna, & rogatio consilii circa captivos.*

9. *De non committendis per nuncios certis negotiis, sed coram significandis.*

10 13. 15. 16. 17. 31. 44. 45. *de residentia Episcoporum, & quod non debeant plus sex mensibus à suis Ecclesiis abesse, uti legibus & canonibus statutum est, & ne habitent in Regia urbe.* adde 1. 52. 63. 75. Ex his Epistolis tres latine vertit ediditque Franciscus Turrianus ad calcem libri de residentia Pastorum. Florent 1551. Addidit etiam Latine alias quinque hujus Athanasii Epistolas ejusdem Argumenti ad Episcopos, quæ in Codice Regis Galliæ non exstant.

12. *Propter Chrysobulla, ubi de rebus temporalibus monasteriorum administrandis.*

14. & 22. *Uti justitia, temperantia, veritas & misericordia immutabiles servantur.*

20. *Uti instituat liberos & subditos omnes secundum DEI bene placita.* Græce occurrit apud Bandurium pag. 614.

21. *De conversione ad DEum, & ut cognoscat unusquisque privata & publica, & de strepitu facto.*

23. *Ne bona facere Imperator differat.*

24. πρὸς τῶν θεοκτόνων Ἰουδαίων *de Deicidis Judaïs, ut ex urbe discedant.* Græce apud Bandurium p. 614.

25. 26. *Quantam subditorum curam Imperatores gerere debeant.* In principio sanctor. Jejuniarum Indict. IV. & V.

27. *De*



27. De festo Nativitatis CHristi , rogans venerandum emitti decretum, ne quis à vespere Sabbati & Regiæ Festivitatibus in balneum aut tabernam ad bibendum intromittatur.

28. 39. Adhortatio in festo Dormitionis S. Deiparæ.

29. Exhortatio ad misericordiam.

30. Quod ii qui cum Imperatore in Catechumeneis conveniunt , non ad preces sed ad voluptates respiciant.

32. Ne per dilationem illa parva delicta quæ referuntur, sine remedio maneant , neve litteræ solum in forulos immittantur.

33. De domibus privatis quæ templis conjunctæ sunt , & hoc grave esse delictum. Adde infra , 49.

34. Ut commiseretur iis qui Paxen ( τὸν Παξῆν ) è carcere eduxerunt. Idem forte quem Κῆρζιμπαξῆν Pachymeres appellat.

37. 38. 55. Adhortatio ad sepulturam Salvatoris concelebrandam.

40. De asserenda in libertatem Ecclesia CHristi.

41. Quod non ex humano affectu, sed tantum charitatis causa hæc referat. adde 64.

42. De iis qui sitiunt populum DEI deperare sicut escam panis , & quod ipse condoleat plus quam amici & cognati de ærumnis quæ accidunt.

43. Ne omittat pro dono sibi collato conferenti DEO dignos referre fructus.

46. Ut Oenæotæ beneficium impertiat.

47. Quæ merces ei danda , qui in S. DEI Ecclesia Synodicum retulerat.

48. Contra turpis lucri cupidos , & de privilegiis Ecclesiæ. Græce & Latine apud Bandurium p. 983.

49. De honorandis & exornandis Divinis Templis , quod neminem deceat in Catechumeneis habitare , neque domos quorundam Divina Tempia contingere par sit.

50. Ut ne cuivis loquenti aurem præbeat Imperator, nec colonos ab agris colendis coërceat.

51. De impudentibus , sanguinariis , & in malitia locupletibus.

52. Quod ii quibus gladius à DEo traditus est , non ad tradentis placitum illo utantur , & ut Tyrius & Alexandrinus Episcopus ex Urbe discedant.

53. Relatio Patriarchæ Athanasii & congregatæ apud eum Synodi ad Andronicum Palæologum Imp. de quibusdam juris capitibus , per modum νεαγῶς sive



Novellæ quam Imperator approbavit. Locum ex ea profert Boivinius ad Gregoram p. 757.

56. 57. 58. De fame qua populus laboravit, ac ne infcio Patriarcha frumentum vaneat, vel pretium augere liceat.

60. Quod ii qui amore ducuntur DEi, placita suggerant & magna vi perficere nitantur, id sibi lucro esse rati.

61. Quod Orthodoxis recte statutum sit ut Divina Tempia excitent, iis qui in diversis locis ad hoc deputati sunt, concedenda, ut divini Canones enunciant.

62. Ut curet combustibilia ligna suppeditari, quo possit Patriarcha pulmentum pauperibus coquere.

63. Ut quisque Episcopus in sua Ecclesia resideat, Et de Clericis qui officiorum & rogæ causa (ὁφφινίων ἡγὶ πογας ἐνεκεν) contumaces sunt.

64. Quod ea quæ ad Imp. refert, non amicorum, cognatorum, munerum aut gloriæ causæ referat, adde 41.

66. Adhortatio ut Ecclesiam componat, & subditos ad vitam secundum Leges deducat.

67. De Despota Joanne Paleologo, Imperatoris filio.

69. Quod Augusta graviter succenseat filio suo felicissimo Despota, (πανευτυχέστατῳ Δεσπότην.) Hortatur ut Imperator permittat Filio Matrem adire ad hujus dolorem leniendum.

70. De Despota & filio Imperatoris Joanne, ut pro sumtibus & pro dignitate necessaria ipsi subministrentur.

71. De publicorum negotiorum administratore qui quendam induxit ut securi imaginem Salvatoris percuteret ac dejiceret, ac de eo qui frumentum abripere ausus est. Accusat impietatis quendam Operum publicorum redemptorem, qui imaginem Salvatoris, Templi fastigio impositam dejecerat.

72. De iis qui nolebant festum Divorum Apostolorum celebrari: & quod ipse Imperator non passus sit ut id prætermitteretur, & sacræ liturgiæ in donum miserit pretiosam ac pulchram tunicam talarem.

73. De Domino Niphone, Cyziceno Episcopo, & de accusationibus ipsi objectis. Græce apud Bandurium p. 984.

74. Gratiarum actio, quod cum in tanta Mundi cura constitutus sit Imperator, non alteri primas detulerit in reducenda ove quam periisse audierat.



76. Ut post DEum sive in dextris sive in sinistris à spiritalis Patris nutu pendeat.

77. Ut provideat fructuum & panis venditionem justam esse, ubi de Dermociata, de fame, & de Latinis Byzantium pecunia ditatis.

Hactenus Epistolæ πρὸς τὸν Αυτοκράτορα ad Imperatorem Andronicum.

78. Γράμμα διεγείρον βασιλεῖς καὶ ἄρχοντας, καὶ πᾶν τὸ ὡθήκοον πρὸς Πιστοφὴν πρὸς θεὸν καὶ μετένοιαν, Epistola qua Imperatores, Principes & omnes subditi ad conversionem & pœnitentiam excitantur.

5. Epistola ad eum qui librum dono, χάριν κανισκίς miserat, cui postea remissus fuit.

7. De congregandis in Chora Monasterium Pontificibus, ut ad Imperatorem communis utilitatis causa simul conveniant. Græce apud Bandurium pag. 615.

11. Ad magnum Diæcetam, ut per injuriam ablata restituat.

16. Epistola ne quis Pastor ovile deserat.

18. Πρὸς τὸν βασιλέα, ad Imp. Dominum Michaëlem, ut inter sexcentas curas etiam de iis quæ in Baptismate promissimus solliciti simus.

19. Epistola ad Dominam Mariam Armenam Augustam, scripta statim post adventum ejus ex Armenia, de quo Gregoras. VI. 8. Hist.

35. 36. Quod oporteat omnes ad Salvatoris sepulturam celebrandam concurrere.

54. Γράμμα συγκαλῶν βασιλεῖς τε καὶ ἄρχοντας, ἱερεῖς καὶ μονάζοντας &c. Epistola qua cohortatur Imperatores, Principes, Sacerdotes & Monachos, ut nudis pedibus cum divinis Imaginibus processionem obeant.

59. Ad Augustam, quod oporteat eam cum Conjuge concordem esse. Pertinet ad dissidia quæ fuerunt inter Andronicum Imp. & uxorem ejus Irenem, de quibus Gregoras.

65. Γράμμα σηλιτευτικόν, Invectiva qua perstringitur Johannes quidam Drimys, qui execrandam sibi societatem conciliarat contra gregem Christi, contra Ecclesiam & à DEo coronatum Imperatorem. Græce & Latine apud Bandurium p. 970. seq.

67. Πρὸς ποιμένες ad Pastores, ne Monasteria subdita quasi propriam possessionem sibi attribuant aut vendant, aut aliis tradant, nisi prout Canonice statutum est.



75. *Epistola de Monachis qui arbitrio suo sacros Canones conculcarunt, & à Monasterio suo aufugerunt.*

79. *Abdicatio prioris Patriarchatus A.C. 1223. de qua Pachymères II. 23. & III. 24. Hist. & Nicephorus Gregoras VI. 7. Eam Græce è Codice Regio exhibet Jo. Boivinius notis ad Gregoram pag. 757. quamvis per errorem typographi vocatur παραιτήσις τῆς δούπρας πατριαρχείας. Græce & Latine Bandurius pag. 968.*

80. *Posterior Patriarchatus abdicatio A. C. 1310. de qua Gregoras VII. 9. Illam Græce exhibet Boivinius in notis jam laudatis p. 762. Græce & Latine occurrit apud Bandurium p. 976. seq.*

81. *Sanctissimis Dñi Præsulibus, gloriosissimo Senatui, & honoratissimis à Clero Sacerdotibus & Monachis, iis etiam qui militiam exercent, ac Civibus divitibus, pauperibus, viris & mulieribus. Græce & Latine apud Bandurium, ibid.*

82. *Ad Magistrum libellorum supplicum, de electione qua creatus Patriarcha fuerat Episcopus Cyzici, Nipho. A. C. 1310. Græce apud Bandurium p. 985.*

83. *Τράμμα ἀνεπίγραφον seu fragmentum in quo accusatus Athanasius provocat ad Synodum, ut si crimina objecta vera esse putent, deponatur & ignominiose ejiciatur: sin minus, delatores puniantur.*

84. *Quomodo & quare prima & secunda Patriarchatus abdicatio facta sit. Græce & Latine apud Bandurium p. 978. seq. Etiam Græce pars legitur in notis Boivinii ad Gregoram p. 763.*

EUDOCIAE five EUDOXIAE *Macrembolitissæ*, Augustæ quæ Constantini Ducæ primum deinde ab A.C. 1068. *Romani III. cognomento Diogenis* Imp. conjux fuit, eoq; post quadriennium capto, excæcato & extincto in Monasterium relegata est, opus ineditum \* *Ἰωνιὰ Violarium* five collectio spissa varii argumenti digestaque ordine Alphabeti-

Eeee 2

beti-

\* Scripsit præterea *πλόκαμον Ἀριάδνης, Filum Ariadnes*, versibus Heroicis, & τὰς τῶν γυναικῶν χρείας, *de mulierum officio*, & τί δὲ τὰς βασιλίδας ἀσχεῖν qua in re Imperatrices exerceri debeant, soluta oratione, & περὶ διαίτης *Μοναζῶν* σὺν



betico, ad Romanum Diogenem Conjugem. Titulus est: 'Ευδοκίας τῆς Μακρημβολιτίσσης βασιλίδος Κωνσταντινουπόλεως Ἰωνιά \* (ita malim cum Cangio legere, quam ut in Clariss. Montfauconi Palæographia Græca pag. 298. semel iterumque excusum est Ἰώνια) ἡτοι συναγωγή Θεῶν, ἡρώων τε καὶ ἡρωϊκῶν γενεαλογίας, καὶ τῶν περὶ αὐτὰς μεταμορφώσεων, μύθων τε καὶ ἀφηγοριῶν τῶν παρὰ τοῖς παλαοῖς εὕρισκομένων, ἐν ἧ καὶ περὶ διαφορῶν σοφῶν, πρὸς τὸν Φιλόχριστον καὶ εὐσεβέστατον βασιλέα Ῥωμανὸν τὸν Διογένην, νικητὴν, προπαῖσχον. *Eudocia Macrembolitissa Imperatricis CPolitane Violarium, sive collectio de Genealogia Deorum, Heroum, Heroinarum, & de metamorphosis ad ipsos spectantibus, de fabulis & allegoriis quæ apud veteres reperiuntur. Ilbi etiam de variis sapientibus & eruditis viris, ad Christi amantem & piissimum, Imperatorem Romanum Diogenem, victorem & tropæis ornatum.* MS. exstat in Bibl. Colbertina, recenti charactere exaratum, & frequenter laudatur à Cangio in Glossario Græco. Indicem vero capitum dedit V. C. Anselmus Bandurius notis ad Antiquitates CPol. pag. 818. seq. quem hoc loco subungere, quoniam plurimorum scriptorum Græcorum memoriam continet, operæ pretium dixi. Numeros capitum & latinam versionem ipse addidi.

Πίναξ τῶν παρόντων βιβλίου. *Index huius libri.*

1. Περὶ τῆς Ἀθηνᾶς καὶ περὶ τῶν ἐπωνυμιῶν καὶ ἰδεῶν αὐτῆς. *De Minerva & ejus cognominibus & formis.* 2. Διὰ τί Ἀθηνᾶ, καὶ τινὲς τῶν ἄλλων Θεῶν οἱ μὲν τοῖς Ἑλλήσιν, οἱ δὲ τοῖς Τρωσὶ συμμαχῶσι; *Quare Minerva & quidam ex cæteris Diis, alii Græcos alii Trojanos juverunt?* 3. Περὶ τῶ πῶς ἡ Ἀθηνᾶ παρθένος ἔσα τίκτει δράκοντα; *De eo, quo-*

ῶν *de vita Monialium*, quæ quidem in Proconnesi sive Marmaræ Monasterio aservantur, ut in margine proœmii Codicis Colbertei annotatum esse Montfauconus & Cangius testatur. Atque hic etiam p. 48. ad Zonaram monet in Codice altero Colbertino, quemadmodum & in Codice Regio 2977. fieri Clariss. Kusterus me monuit, ad hanc Eudoxiam referri Homero-centra. 'Ευδοκίας τ' ἀδελφῆς τῆς κυρᾶς Ζῶης Ὀμηροκέντρα. *Homero-centones*, inquit Montfauconus, qui jamdiu editi fuerunt, scripsisse creditur Eudocia Macrembolitissa, cujus opusculi Codex habetur in Bibliotheca Collegii Ludovici Magni. Notum tamen est à Jo. Zonara T. 3. p. 37. & Jo. Tzetze Chil. X. vers 57. & 89. Homero-centones referri ad Eudociam antiquiorem, Theodosii junioris conjugem, Leonis sive Leontii Philosophi filiam, de qua dixi lib. 2. c. 7. §. 4. De illa etiam agunt Socrates VII. 21. Evagrius I. 20. Theophanes p. 72. ibique Jac. Goar in notis pag. 569. Chronicon Alex. p. 312. seq. &c.

\* Sic Mich. Apostolius scripsit. Ἰωνιᾶν de qua dixi lib. IV. cap. 9. §. 9.



quomodo Minerva cum virgo esset, pepererit Draconem. 4. De Apolline. 5. De Apolline & Diana. 6. Quare Diana Ἐλαφιβόλα, à cervis petendis dicatur? Et de Actæone. 7. Περὶ τῆς αἵματος τῆς ἐπιβαίμης. De sanguine super aram effuso. 8. De Marte. 9. Περὶ τῆς Ἀρεως τρώσεως, καὶ τῆς ἐν τῷ χαλκοκεράμῳ τέτις κατακλείσεως. De Martis vulneratione, ejusque inclusione in æneo carcere. 10. Περὶ τῆς ἄδης de orco sive inferis. 11. Περὶ τῆς Ἀφροδίτης καὶ τῶν αἰσχυρῶν μυστηρίων αὐτῆς. De Venere ac turpibus ejus Mysteriis. 12. Περὶ τῆς Ἀφροδίτης ἐρασῶ. De Veneris amasio. 13. Περὶ τῆς Ἀπιδῶ Φάλης. De Apidis præsepi. 14. De Æolo. 15. De Minya Æoli F. 16. De Æsculapio. 17. De Æsculapii liberis. 18. De Atlante. 19. De Æaco. 20. De Antæo. 21. Περὶ Ἀντιόπης καὶ τειχισμῶ Θηβῶν. De Antiopa & Thebis muro cinctis. 22. De Amphione. 23. De Alcmaëone. 24. De Actæone. 25. Περὶ Ἀβάριδος οἷσῶ. De sagitta Abaridis. 26. De Atalanta & Melanione. 27. De Alcestide. 28. Περὶ Ἀλκμαίωνος τῆς ἐξ Ἀμφιάρεως. De Alcmaëone Amphiarai F. 29. De Amphiarao. 30. De Agamemnone. 31. De Agemnore. 32. De Ancæo. 33. De Adonide. (Infra c. 51.) 34. Περὶ Ἀδωνιδῶς κήπων καὶ δένδρων Ταντάλης. De hortis Adonidis & Tantalii arboribus. 35. De Athamante. 36. De Acmonē. 37. De Ajace Locrensi. 38. De Ajace Telamonio. 39. De Ægæone. 40. Περὶ Αἰγυόχου Διός. De Jove scutigero. 41. Περὶ αἰγίδος τῆς Διός. De scuto Jovis. 42. Περὶ αἰγοκέρωτος. De capricorno. 43. Περὶ αἰδῶς κυνέης. De orci galea. 44. De Æeta. 45. Περὶ Αἰσήμες. De Æsemo. 46. De Acasto. 47. De Acrisio. 48. Περὶ Ἀκτοριῶνων. De Actoris filiis. 49. De Alectryone. 50. De Alexandro Paride. 51. De Adonide. (Supra c. 33.) 52. Περὶ Ἀλετριδῶν. de molitricibus. 53. De Alcimēda. 54. Περὶ Ἀλκυονίδων ἡμερῶν. De diebus Halcyoniis. 55. Περὶ Ἀλιτηρίων. De iis qui molas Athenis diripuerunt. 56. Περὶ Ἀλοσύδνης. De Halosydna. 57. Περὶ Ἀλωϊάδων. De Aloidis. 58. Περὶ Ἀμαδόκων. De Amadoco utroque, Patre & filio. 59. De Amazonibus. 60. Περὶ Ἀμάλθείας καὶ τῆς κέρατος αὐτῆς. De Amalthea & Amaltheæ cornu. 61. De Amymone. 62. De Amphidromiis. 63. De Alpheo fluvio. 64. Περὶ ἀνιπλοπόδων καὶ χαμύνων. De illis quos Homeros Iliad. π. 235. illotis pedibus & humi cubantes vocat. 65. Περὶ τῆς ἀστρονομίης καὶ ἀριθμῶν καὶ λογισμῶν εὐρεῖν, καὶ θύειν καὶ γεωμετρεῖν καὶ περὶ ὀνειρομαντείας καὶ οἰωνιστικῆς. De Astronomia



miæ studio , & numeri ac computi inventione , nec non de Sacrificiis , Geometria , divinatione è somniis , auspiciisque. 66. *Περὶ ἀλκρυίδου, ἥτοι τῆς πορφύρας βαφῆς ἱστορία, καὶ πῶς τὴν ἀρχὴν εὐρέθη ἡ πορφύρα. Καὶ πῶς τὰ ζῶα νῦν οἱ φοῖνικες θηρῶνται.* De purpuræ infectione narratio , & quomodo primum inventa fuerit , & qua ratione Phœnices muricem piscentur. Confer Cangii appendicem glossarii Græci in *κογχυλευταί.* 67. *Ὅτι Ἀιγύπτιοι διάφορα τῶν ζώων ἐσέβοντο.* Quod Ægyptii varia animalia coluerunt. 68. De Anthemocrito. 69. De Anticlea. 70. De Antinoo. 71. De Amphinomo. 72. De Alcinoο. 73. De Antiphato. 74. De Admeto. 75. De Amphictyone. 76. De Æsimo. 77. De Aërope. 78. Æneæ Genealogia , & Astyanactis atqve Emathionis. 79. Abantis Genealogia. 80. De Antilocho. 81. *Περὶ Ἀπύγων καὶ Μελαμπύγων.* De Apygis & Melampygis. 82. De Ægypto ejusque liberis. 83. De Ambrace. 84. De Ammone. 85. De Acrone Medico. 86. De Agapio. (Infra c. 102.) 87. De Apollonide Historico. 88. De Acusilao. 89. De Anaximandro. 90. De Antipatro. 91. De Apollonio Aphrodisiensi. 92. De Alexandro Myndio. 93. De Adriano Rhetore. 94. De Athenodoro. 95. De Æschine. 96. De Abante. 97. De Anaximene. 98. De Alexandro cui cognomen *πυλοπλάτων* , quasi luteum Platonem dicas. 99. De Alcmaëone Philosopho. 100. De Anaxarcho. 101. De Anaxagora. 102. De Agapio (supra c. 86.) 103. De Anaximandro. 104. De Anaximene. 105. De Antisthene. 106. *περὶ Ἀκύλας* de Aquila (Rhetore ni fallor) 107. De Alexandro Ægæo. 108. De Alcidasante. 109. *Περὶ Ἀμμωνίης τῆς καὶ Ἀλεξάνδρης,* de Ammonio qui etiam dictus Alexander. 110. De Apollonio Tyanensi. 111. De Rhetore Antipatro. 112. De Apollonio Atheniensi Rhetore. 113. De Antiocho Rhetore. 114. De Andocide. 115. De Andromacho. 116. De Androtione. 117. De Antiphonte. 118. De Androclide. 119. De Apollonio Archebuli. 120. De Agathia Scholastico. 121. De Alexide Comico. 122. De Alcæo Tragico. 123. De Alcæo Comico. 124. De Alcmane Lyrico. 125. De Anacreonte. 126. De Anaxandride. 127. De Anaxippo. 128. De Antimacho. 129. De Antiphane. 130. De Apollodoro. 131. De Apollonio Solensi. 132. De Apollophane 133. De Apollodoro Tarsensi. 134. De Ara-



Arato. 135. De Abrone Grammatico 136. De Alexandro Milesio. 137. De Alexandro Aetolo. 138. De Anterote. 139. De Apione. 140. De Apollodoro Grammatico. 141. De Apollonio Dyscolo 142. De Aristarcho. 143. De Aristonico. 144. De Aristophane (Grammatico) 145. De Arcadio Grammatico. 146. De Archibio. 147. De Asclepiade. 148. De Astyage. 149. De Aristogene Medico 150. De Aristogene Cnidio. 151. De Archigene. 152. De Apstyrto. 153. De Aristide Rhetore. 154. De Aristogitone. 155. De Apollonio Naucratis. 156. De Aristocle. 157. De Harpocrate. 158. De Aspasio. 159. *Περὶ Ἀφαιρεῶς* de Aphare. 160. De Apeline. 161. De Aesopo Sophista. 162. De Aristaneto. 163. De Arriano Poeta. 164. De Arione. 165. De Aristæo. 166. De Aristomene. 167. De Aristonymo. 168. De Archedico. 169. De Astydamante Tragico. 170. De Archippo. 171. De Astydamante juniore 172. De Augusto Cesare. 173. De Augea Comico. 174. De Achille Poeta. 175. De Autocrate. 176. De Achæo Tragico 177. De Aenico. 178. De Aeschione. 179. De Arcesila, Academico Philosopho. 180. De Arriano Philosopho. 181. De Arignote. 182. De Aristocle. 183. De Aristippo. 184. De Aristoxeno. 185. De Arnuphi. 186. De Aeschine Socratico. 187. De Archelao. 188. De Harpocrate Platónico. 189. De Africano. 190. De Anacharside. 191. De Artemidoro. 192. De Archimede. 193. De Archyta Tarentino. 194. De Androclide. 195. De Aristandro vate. 196. *Περὶ Ἀπατηρίων* de festo Apaturiorum. 197. *Περὶ τῆς ἀπαγῆς εἰς μακαρίαν λεγομένης*, de eo quod dicitur, abi in Macaream insulam. 198. *Πόθεν Ἀυσονες οἱ Ἰταλοὶ λέγονται*; unde Itali Ausoniorum nomine appellantur. 199. *Περὶ τῆς Αἰνείας ἀρχῆς καὶ τῆς τέτης εἰς Ἰταλίαν ἀπόπλους* de principatu Aeneæ & ejus navigatione in Italiam. 200. Arcesilai genealogia. 201. De Atreo. 202. De Antigona. 203. De Harmonia Cadmi uxore. 204. De Ariadne. 205. De Agenore. 206. *Περὶ Ἀργῆς* de Argo centoculo. 207. *Περὶ Ἀργῆς* de Argo navi. 208. *Περὶ Ἀπίδων* de Apidis. 209. *Περὶ ἀσρώς ἀρκτός* de ursa sidere. 210. De Arne Nympha. 211. De Harpyjis. 212. De Astarte. 213. De Asteria. 214. De Astyanassa. 215. De Astydamia. 216. De Astyoche. 217. De Asphalione. 218. De Au-



Augia. 219. De Acheronte. 220. Unde Græci Achæorum nomen acceperint. 221. De Artibio Persa. 222. Genealogia Achillis. 223. De Apstyrto Ætæ F.

224. De Baccho. 225. *Περὶ Βριμῶς* De Brimone, Cereris cognomento. 226. De Bellerophonte. 227. De Coma Berenices. 228. De Belo ubi etiam de Babylone. 229. De Borea. 230. De Briareo. 231. De Brizone. *Περὶ Βριζῶς*. 232. De Biante. 233. De Bronto. 234. De Bacidis. 235. De Batto. 236. De Vero *περὶ Βήρης*. 237. De Basilico Sophista. 238. De Bacchylide Lyrico. 239. De Battone. 240. *περὶ Βασρῶς*. 241. De Bolo De mocratio. 242. De Biante. 243. De Bolo Pythagoreo. 244. De Bione. 245. *περὶ Βηθοίνας Ἡρακλέους* de Hercule boves mactante.

246. *περὶ Γάγγης τῆς δεκαπλήχεως*. De Gange Æthiopum Rege, statura decem ulnarum. 247. De Ganymede. 248. De Gargitta (*Γαρζίτης*) cane. 249. *περὶ γεωργίας πῶς εὐρέθη*, quomodo agricultura inventa sit. 250. De Geryone. 251. De Glaucō Atheniensi. 252. De Glaucō Minois. 253. De Glaucō marino. 254. *περὶ Γιγάντων τῶν σπαρέντων καὶ φυέντων αὐθημερῶν*, de Gigantibus satis & eadem die nascentibus. 255. De Gorgonibus. 256. De Gyge. 257. De Gesio Jatrofophista. 258. De Gajano Rhetore. 259. De Genethlio. 260. De Gorgia. 261. De Glaucone.

262. De Dædalo. 263. de Idæis Dactylis. 264. *περὶ τῆς Δαιμόνων λιχνείας*, de gulositate Dæmonum. 265. de Danaë. 266. de Dardano. 267. de Daphne. 268. de Danao. 269. *Δελφίνιος διὰ τί ὁ Ἀπόλλων*; quare Apollo dicatur Delphinius? 270. *περὶ τῆς δεραιτῆς τῆς χρυσομάχης* de aureo vellere. 271. de Deucalione. 272. *περὶ δημάρχων* de principibus populorum Atticæ. 273. de Delphico tripode. 274. *περὶ Δήμητρος*, de Cerere 275. *περὶ Δήμητρος καὶ ἑστίας*, de Cerere & Vesta. 276. de Didone. 277. *περὶ δικαστηρίων τῶν ἐν Ἀθήναις* de judiciis Atheniensium. 278. de Diomede. 279. de Dionysō sive Baccho. 280. de eo quod Dionysus fuerit androgynus sive Hermaphroditus. 281. *περὶ τῶν κεκομμένων καὶ διεσπασμένων τὸν Διόνυσον*, de iis qui Bacchum consciderunt & distraxerunt. 282. de Dioscuris, Castore & Polluce. 283. *περὶ διμήτορος* de bimatre Baccho. 284. de Durateo eqvo Trojano. 285. *περὶ δρυὸς τῆς Δωδωναίας καὶ τῆς λέβητος* de quercu Dodonæa & de lebe-



lebetes. 286. de Dorippe. 287. de Damaste Chronograho. 288. de Democrito Historico. 289. de Demetrio Ilei (Ἰλῆως) 290. de Damostrato. 291. de Didymo. 292. de Dictye. 293. de Diodoro. 294. de Dionysio Milesio. 295. de Dionysio Rhodio. 296. de Dione. 297. de Doride. 298. de Dexippo Medico. 299. de Dioscoride. 300. de Dracone. 301. de Damiano Sophista. 302. de Dexippo. 303. de Dinarcho. 304. de Dionysio Milesio. 305. de Demade. 306. de Dionysio Haliarnasseo. 307. de Dione Prusæo. 308. de Dinolocho Comico. 309. de Damoxeno. 310. de Dicæogene. 311. de Diogene Oenomaio. 312. de Diocle. 313. de Dionysio Mytilenæo. 314. de Dionysio Byzantio. 315. de Dionysio Corinthio. 316. de Dexippo. 317. de Daphida Grammatico. 318. de Demetrio Ixione. 319. de Didymo. 320. de Dicæarcho. 321. de Diogeniano. 322. de Dionysio Grammatico. 323. de Dracone. 324. de Damascio Philosopho. 325. de Damophilo. 326. de Democrito. 327. de Didymo. 328. de Dicæarcho. 329. de Demetrio Phalereo. 330. de Diodoro Valerio. 331. de Diodoro Crono. 332. de Dionysio Tyranni filio. 333. de Dionysio Metathemeno. 334. de Dione. 335. de Diagora. 336. de Diogene Physico. 337. de Dione Prusæo sive Prusaënsi. 338. de Domnino Philosopho. 339. de Diogene Cynico.

340. Περὶ εἰρεσιώνης, de ramo olivæ ex quibus primitias fructuum Athenienses suspendebant. 341. περὶ τῆς ἐς Κυνόσαργες λεγομένης de Cynofarge, Athenis. 342. de Hecuba. 343. de Hecate. 344. περὶ τῶν ἑκατονταχείρων de centimanis Gigantibus. 345. De Elara, Tityi matre. 346. περὶ Ἐλεγεΐδος τῆς καὶ Παρῆς. de Elegiide Pirone. 347. De Idothea. 348. Quare Minerva dicta Ἑλλωτίς. 349. de Helle & Phrixo. 350. de Empusa. 351. de Endymione. 352. διὰ τί ἐνόρχησεν ὁ Διόνυσος; 353. de Ennyone. 354. de Epeo. 355. de Epicrate. 356. de Epimenide. 357. de Erechtheo. 358. de Erinnybus sive Furiis. 359. de Helena. 360. de Hermete sive Mercurio. 361. de Erote sive Cupidine. 362. de Erichthonio. 363. de Hesperidis. 364. de Eveno. 365. de Evmæo. 366. de Eurybato. 367. de Eriphyle. 368. de Eurypylo. 369. de Euryto. 370. de Europa & Agenore. 371. de

Ffff



de Escheto. 372. de Hecataeo Historico. 373. de Hellanico Milesio. 374. de Hellanico Mytilenæo. 375. de Evagora. 376. de Ehippo. 377. de Eustathio. 378. de Ephoro. 379. de Hermagora Rhetore. 380. de Evodiano. 381. de Epiphanio Sophista. 382. de Heliconio Byzantio. 383. de Hermogene. 384. de Eudemo. 385. de Eusebio Arabio. 386. de Eustocho Sophista. 387. de Epigene Comico. 388. de Epimenide. 389. de Epicrate. 390. de Epinico. 391. de Epicharmo. 392. de Eripho. 393. de Hermippo. 394. de Euthycle. 395. de Eumolpo. 396. de Evodo. 397. de Eupolide. 398. de Euphorione. 399. de Euphorione Chalcidensi. 400. de Euphrone. 401. de Epaphrodito Grammatico. 402. de Helladio Grammatico. 403. de Hermolao. 403. de Eugenio. 404. de Eudæmone. 405. de Irenæo. 406. de Hecataeo. 407. de Empedocle. 408. de Empedotimo. 409. de Epicteto. 410. 411. de Eratosthene. 412. de Epicuro. 413. 414. de Hermagora. 415. de Epicharmo. 416. de Epaminonda. 417. de Hermia. 418. de Eudoxo.

419. De Zamolxide. 420. De Zeuxippe. 421. De Jove. 422. *περὶ Διὸς πάντα γινόμενα διὰ τὰς γυναῖκας.* De Jove mulierum causa in omnes formas mutato. 423. *περὶ τῆς νεφεληγερέτης Διὸς πρὸς τὴν Ἥραν.* De Jovis sermone ad Junonem. 424. *περὶ τῆς ἐμπεσόντος φόβου τῷ Διὶ.* de Jovis timore. 425. *περὶ τῆς συνένσεως τῶν ὀφρύων καὶ συγκινήσεως τῶν τῆς Διὸς.* de nutu Jovis & motu capillorum. 426. *περὶ τῆς ἐν Κρήτῃ τάφου τῆς Διὸς.* de Jovis sepulchro in Creta. 427. *ποσαχῶς ὁ Ζεὺς ἦτοι περὶ τῶν ἐπωνυμιῶν αὐτῆς.* Quot modis dicatur, sive de Jovis cognominibus. 428. *περὶ τῆς γάμου τῆς Διὸς καὶ Ἡρας,* de Jovis & Junonis nuptiis. 429. de Zetho & Amphione. 430. de Zeto & Calaide. 431. de Zopyro Babylonio. 432. de Zenobio Sophista. 433. de Zoilo. 434. de Zosimo. 435. de Zenodoto Grammatico. 436. de Zenodoto Ephesio. 437. de Zonæo. 438. de Zenone Eleate Philosopho. 439. de Zenone Sidonio. 440. de Zenone Tarsensi. 441. *περὶ Ζήνωνος τῆς Μυασέως.* 442. de Zenone Citico. 443. de Zoroastre. 444. de Zoromafdre, *περὶ Ζωρομάσδρου.* 445. de Zosimo.



446. De Hebe. 447. de Eetione. 448. περὶ Ἡλίας καὶ τῶν παίδων αὐτῆς, de Sole ejusque liberis. 449. de Junone. 450. περὶ τῆς Ἡρας ἐν τῷ αἰθέρι καὶ τῶν νεφέλαις κρεμαμένης σιδηροδέτῃ. De eadem vincula ferreis catenis & in æthere atque nubibus suspensa. 451. περὶ τῆς Ἡρας ἐν τῷ Ἀργεῖ ἰδρύματι, de Junonis monumento in Argo. 452. de Hercule. 453. de Heroibus apud Græcos. 454. de Elysio campo. 455. πόσοι καὶ τίνες οἱ Ἀργοναυταὶ Ἡρώες, καὶ τίνων καὶ πόθεν; Qvot & qvinam Heroës Argonautæ, qvibus ex gentibus & unde? 456. τίνες οἱ Ἡρώες οἱ τὸν καλυδώνιον σὺν κτείναντες; qvinam Heroës Calydoniæ suis interfectores? 457. de Vulcano. 458. De Vulcani anathematis, Venerisqve & Dianæ, Mercurii & Amorum.

459. περὶ Θεογονίας de Deorum generatione ac genealogia. 460. de Thetide. 461. de Thamyrade. 462. de Therfite. 463. de Theseo & Pirithoo. 464. de Theognide Tyranno. 465. de Thrasybulo. 466. de Thalete sapiente, περὶ Θαλῆ τῷ σοφῷ. 467. de Theanone. 468. de Theæteto Astrologo. 469. de Theodosio Trípoluta. 470. de Theophrasto. 471. de Theone Alexandrino & aliis. 472. de Theodecte Rhetore. 473. de Theodoro Sophista. 474. de Theodoro Gadareno. 475. de Theocrito Rhetore. 476. de Theopompo. 477. de Theone Sophista. 478. de Theramene Atheniensi. 479. de Thrasymacho. 480. de Thalete Poëta. 481. de Theogneto. 482. de Theognide. 483. de Theodoro. 484. de Theocrito. 485. de Theopompo. 486. de Theophilo. 487. de Thespide. 488. de Themistogene Historico. 489. de Theseo. 490. de Thucydide.

491. De Januarii imagine. 492. de Jafione. 493. de Idæis Dactylis. 494. 495. περὶ Ἰάσονος καὶ πῶς ἀπέκετο αὐτῷ κληρονομήσαι τὸ χρυσόμαλλον δέρας de Jafone & qvomodo ipsi contigit aureum vellus sortiri. 496. de Ida. 497. de Idmone. 498. de Ilaone. 499. de Inone. 500. de Ixione. 501. de Icario, parente Penelopes. 502. de Hippodamia. 503. de Hippodamo. 504. de Iside. 505. de Istiaæ. 506. de Itye. 507. de Iphigenia. 508. περὶ Ἰκαρίῃ τῇ παρὰ Διονύσῃ λαβόντῃ τὸ τῆς ἀμπέλῃς κλῆμα καὶ φυτεύσαντῃ, καὶ τῆς Ἡριγόνῃς τῆς αὐτῇ θυγατρὸς, καὶ ὅτι παρὰ χίοις πρώτοις ἐγένετο ὁ μέλας ὄινος. De Icario qvi à Baccho ramum vitis accepit plantavitque, & de Eri-gone



gone ejus filia, & quod apud Chios primum natum est vinum nigrum. 509. de Iphicle. 510. de Jone. 511. de Jamblichio Philosopho. 512. de Jasone. 513. de Hierocle. 514. de Hipparchia. 515. de Hipparcho. 516. de Hippoboto. 517. de Histiaeo. 518. de Jasone Historico. 519. de Hippye. 520. de Istro. 521. de Hippocrate & aliis. 522. de Hippia Rhetore. 523. de Isæo. 524. de Isocrate. 525. de Iphicrate. 526. de Ibyco Poëta. 527. de Idæo. 528. de Jophonte. 529. de Jone. 530. de Hipparcho. 531. de Hipponacte.

532. de Cadmo. 533. διὰ τί καίεν τὰς νεκρὰς παρὰ τοῖς παλαῖσις ἐποίον, quare apud priscos cadavera combusserint? 534. de Cæneo. 535. διὰ τί τὴν κώμην ἔτρεφον οἱ Ἕλληνες, quare comam Græci aluerint? 536. περὶ Καρνέων, ἑορτῆς τῆς Ἀπόλλωνος, de Carneis, festo Apollinis. 537. de Castalia. 538. de Cecrope. 539. quare Diana vocetur Celadine. 540. de Centauris. 541. de cornu Amaltheæ, 542. de Cerbero. 543. de Ceramicis. 544. περὶ Κερδαῖα Θεῶν, de Deo Cerdoo sive lucri præside. 545. de Ceto Trojano. 546. περὶ κολλάσεων τῶν παρ' Ἑλλήσι δοξαζομένων de pœnis ac suppliciis apud Græcos olim receptis. 547. περὶ κολοῖς καὶ τῶν πλεῶν αὐτῶν de grue ejusque alis. 548. de Cotto & Briareo. 549. de Crono sive Saturno. 550. de Callistone. 551. de Cephalo. 552. de Ceyce. 553. de Cepheo. 554. de Circe. 555. de Clymene. 556. de Cæsyra. 557. de Conna. 558. de Corydalo. 559. de Cretheo. 560. de Crio. 561. de Ctimene. 562. de Cydone. 563. de Cyclopibus. 564. de spuris in Cynosarges abjici solitis. 565. de Cylone. 566. de Cyro Parasatidis F. 567. quare Venus appelletur Colotis. 568. de Cadmo Historico. 569. de Capitone. 570. de Cleoxeno. 571. de Clemente. 572. de Critone. 573. de Ctesia Medico. 574. de Callinico Rhetore. 575. de Castore. 576. de Cæcilio. 577. de Cephalione. 578. de Cephalo. 579. de Cephisodemo. 580. de Corace. 581. de Callimacho Poëta. 582. de Cantharo. 583. de Carcino. 584. de Cæsare Tiberio. 585. de Corinna. 586. de Cephisodoro. 587. de Cæcilio. 588. de Claudiano. 589. de Cleophonte. 590. de Clitagora. 591. de Colutho. 592. de Corinno. 593. de Cratete Comico. 594. de Cratino. 595. de Creophylo. 596. de Cyro. 597. de Carneade Philosopho. 598. de Callippo. 599. de Cebete. 600. de



de Celfino. 601. de Cleanthe. 602. de Cleobuline. 603. de Cleombroto. 604. de Cornuto. 605. de Crate. 606. de Critone.

607. de Ladone. 608. de Lacratide. 609. *περὶ Λακωνικῶν ἐφήβων τῶν ξαινομένων μάσιξι*, de Laconicis juvenibus qui flagellis cædebantur. 610. de Lamia. 611. de Lampetia. 612. de Laodamia. 613. de Lapithis. 614. de Levcothea. 615. de Levcofia. 616. de Leone, sidere. 617. de Leda. 618. de Latona. 619. de Latona. 620. *περὶ τῶν Λιτῶν* de Deabus supplicationum præsidibus. 621. de Locro. 622. de Lygdamide qui Dianæ templum exussit. 623. de Lynceo. 624. quare Apollo dicatur Lycegenes. 625. 626. de Lyra sidere. 627. de Lacharete Rhetore. 628. de Leone Alabandensi. 629. de Leona. 630. de Luciano. 631. de Lolliano. 632. de Lycurgo. 633. de Lysia. 634. *περὶ Λεσχίδου τῆς ποιητῆς*, de Lefchide Poëta. 635. de Leucone. 636. de Lino. 637. de Lysimacho. 638. de Lysippo. 639. de Luperco Grammatico. 640. de Lynceo. 641. de Leone Philosopho. 642. de Lesbonaete. 643. de Longino. 644. de Lampria Historico. 645. de Lyco.

646. *περὶ Μακαρίας τῆς τῆς Ἡρακλέους*, de Herculis filia Macaria. 647. *περὶ τῆς τῶν Μάγων Ἑντικῆς προγνώσεως*, de Magorum ex extis divinatione. 648. *περὶ Μάρκας* de Mæra sive cane sidere cœlesti. 649. de Mariandeno. 650. de Marpeffa. 651. de Marſya. 652. de Mausolo Care. 653. De Megara Herculis. 654. De Melampo. 655. de Meleagro. 656. de Medusa. 657. de Memnone. 658. de Menœceo. 659. de Merope & Clæothera. 660. de Metabo. 661. de Medea. 662. *περὶ Μίδου τῆς χρυσευμαντῆς*, de Mida aurum infano modo sitiente. 663. *περὶ Μίδου κόλασεως* de Mithræ pœna. 664. de Milone Crotoniata. 665. de Minoë. 666. de Mormone *περὶ Μορμῆς*. 667. de Molionidibus. 668. *περὶ τῶν Μοιρῶν*, de Parcis. 669. de Musis. 670. de Mysteriis Eleusiniis Atticæ. 671. de Myrmidonibus. 672. *περὶ Μύρρας*, de Myrrha. 673. de Marſya Historico. 674. de Menæchmo. 675. de Menandro. 676. de Marcello Medico. 677. de Menecrate. 678. de Metone. 679. de Menæchmo. 680. de Maximo Tyrio. 681. de Maximo Epirota. 682. de Marino. 683. de Musonio. 683. de Myrone, *περὶ Μυρῆς*. 684. de Majore,



Rhetore. 685. de Malcho. 686. de Marcello. 687. de Marpsia. 688. de Melesermo. 689. de Melito. 690. de Menandro. 691. de Metrophane. 692. de Minuciano. 693. de Magnete Comico. 694. de Melanippide. 695. de Menandro. 696. de Menelao. 697. de Menippo. 698. de Mesimede. 699. de Metagene. 700. de Mimnermo. 701. de Mnesimacho. 702. de Morlino. 703. de Musæo. 704. de Myia. 705. de Myrone, *περὶ Μυρῶν*. 706. de Myrtilo. 707. de Mythæco Grammatico. 708. de Moscho.

709. De Nannaco. 710. de Narcisso. 711. *περὶ τῆς γενομένης τιμῆς τῷ Νείλῳ παρὰ τῶν Ἀιγυπτίων*, de cultu quo Nilum Ægyptii afficiunt. 712. de Neoptolemo. 713. de Neleo. 714. de Nereo. 715. de Nereidibus. 716. de Niobe. 717. de Nymphis. 718. de Neocle Philosopho. 719. de Nicolao Peripatetico. 720. de Nicomacho Stagirita. 721. de Numenio. 722. de Nicandro Medico. 723. de Nicomacho Medico. 724. de Nymphide Historico. 725. de Neanthe Rhetore. 726. de Nicagora. 727. de Nicolao Rhetore. 728. de Nicolao Sophista. 729. de Nicostrato. 730. de Nausicrate Comico. 731. de Neophonte. 732. de Nestore. 733. de Nicomacho. 734. de Nicostrato. 735. de Nicophrone. 736. *περὶ Νικοκάρητος*. 737. de Nonno. 738. de Nicanore Grammatico.

739. De Ulyffe. 740. de Oedipode. 741. de Oenomaio. 742. de Oenone. 743. *περὶ τῆς οἰσῆς τῆς ἐν ἔρανῳ*, de sagitta, sidere. 744. de Omphale. 745. *περὶ ὀνειρομαντείας* de divinatione è somnis. 746. *περὶ οἰωνιστικῆς* de auspiciis sive divinatione ex avibus. 747. *διὰ τί ὁ ὄντος ἐν τῷ ἔρανῳ τιμᾶται* quare asinus in cœlo colatur? 748. de Oreste. 749. *περὶ ὀρνιθῶν ἃ ἐν ἔρανῳ*, de Avi sidere in cœlo. 750. de Orpheo. 751. de Osiride. 752. *περὶ Ὀφιδέως* de Ophiucho sidere. 753. *περὶ Ὀρφέως τῆς Νικολάας καὶ τῶν ἄλλων*. 754. *ὅτι ὁ Ὀμηρος Ἀιγύπτῳ, καὶ περὶ τῆς ἐν Ἀρκადίᾳ τελευτῆς αὐτοῦ*. Quod Ægyptius patria sit Homerus, & de eodem in Arcadia defuncto.

755. De Palamede. 756. de Palladio. 757. de Pallade. 758. de Pane. 759. de Pandare. 760. de Pandaro. 761. de Pandione.



762. de Pandora. 763. de Virgine fidere in cœlo. 764. de Paride.  
 765. de Pasiphaë, 766. de Patroclo, 767. qvare Jupiter &  
 Apollo vocetur πατρώος? 768. de Pelope, 769. de Periclyme-  
 ne, 770. de Perseo, 771. de Persephone, 772. de Pegaso.  
 773. de Peleo, 774. de Plejadibus, 775. de Polyboto, 776.  
 de Polygnoto, 777. de Polyzelo, 778. de Polyxena, 779. de  
 Polyphemo, 780. de Neptuno, 781. de Priamo, 782. de  
 Priapo, 783. de Procne. 784. de Procride. 785. de Pro-  
 metheo, 786. de Prylide, 787. de Proteo, 788. de Pythia,  
 789. de Pirithoo & Theseo, 790. de Palæphato historico, 791.  
 de Pausania, 792. de Polemone Iliensi, 793. de Polybio. 794.  
 περὶ Πυλάδου τῆς Ἰταλικῆς ὀρχήσεως εὐρετῆς, καὶ περὶ ὀρχήσεων, καὶ διὰ τί οἱ ἐρῶν-  
 τες μετὰ χεῖρας αἰῶνι καὶ μῆλα φέρουσιν. De Pylade saltationis Italicæ in-  
 ventore, ac de saltationibus, & qvare ab amantibus flores & mala  
 manibus gestentur? 795. de Palladio Rhetore, 796. de Pancra-  
 tio Sophista, 797. de Paulo Tyrio, 798. de Paulo Germino,  
 799. de Pausania Sophista, 800. de Pericle, 801. de Petro  
 Magistro, 802. de Polemone, 803. de Polluce, 804. de Po-  
 lyæno, 805. de Polycrate, 806. de Posidonio Olbiopolita.  
 807. de Potamone, 808. de Pollione, 809. de Polo, 810.  
 de Prisco, 811. de Proæresio, 812. de Procopio, 813. de  
 Protagora Abderitano, 814. de Pythio, 815. de Palamede. 816.  
 de Palæphato Poëta, 818. 817. de Pamprepio, 819. de Panol-  
 bio, 820. de Panyasi, περὶ Πανυσίδου, 821. de Parthenio Nicæ-  
 no, 822. de Parthenio Chio, 823. de Pisandro, 824. de Pi-  
 grete, 825. de Pindaro, 826. de Platone Comico, 827. de  
 Polyevcto, 828. de Polyzelo, 829. de Posidippo, 830. de  
 Ptolemæo Cytherio, 831. de Palamede Grammatico, 832. de  
 Palæphato Grammatico. 833. de Pamphilo Grammatico, 834. de  
 Pollione, 835. de Ptolemæo Grammatico, 836. de Pamphile Phi-  
 losopha, 837. de Pamphilo Philosopho, 838. De Panætio, 839. de  
 Pappo Alexandrino, 840. de Parmenide, 841. de Paulo Philosopho,  
 842. de Periandro, 843. de Persæo, 844. de Pittaco, 845. de  
 Platone, 846. de Platone, 847. de Plutarcho, 848. de Plo-  
 tino, 849. de Polemone, 850. de Pollete, 851. de Porphy-  
 rio, 852. de Posidonio, 853. de Posidonio, 854. de Pota-  
 mone, 855. de Prodico, 856. de Proclo Stoico, 857. de  
 Pro-



Proclo Lycio, 856. *περί Πτολεμαίων τῆς Κλαυδίας, ἐν ᾧ καὶ περί καταγωγῆς τῆς ἀρχῆς τῆς γένεως τῆς Πτολεμαίων, καὶ διαδοχῆς τῶν βασιλευσάντων.* De Claudio Ptolemaeo, & de origine atqve genealogia Ptolemaeorum Regum Aegypti, eorumqve successionem. 857. de Pythagora & fabis Pythagoricis, 858. de Pyrrhone.

859. *περί τῆς Ρέας καὶ τῶν Κορυβάντων, καὶ τῶν ἐκτομῶν τῶν Φρυγῶν.* De Rhea & Corybantis, Phrygumqve exsectionibus, 856. de Rhefo, 857. de Rhæone *περί Ροιῶς*, 858. de Rhegino Grammatico, 859. de Rhiano Grammatico, 860. de Rufo Medico.

861. *περί Σαλμωνέως καὶ τῶν ἐκ βύρσης βροντῶν*, de Salmoneo & fulminibus è corio, 862. de Sardanapalo, 863. de Sarpedone, 864. de Sirenibus, 865. de Semele, 866. de Sesonchoside, 867. de Sibyllis, 868. de Sinope, 869. de Sisypho, 870. de Scedafo ejusq; filiabus, 871. *περί Σκύλλης, ἐν ᾧ καὶ περί τῶν ἀποκότων Θηρίων.* de Scylla & monstrosis animalibus, 872. de Stymphalidibus avibus, 873. de Styge, 874. de Sphinge Cadmea, 875. de Strattide Historico, 876. de Sabino Rhetore, 877. de Sallustio Sophista, 878. de Serapione Alexandrino, 879. de Sibyntio, 880. de Siricio, 881. de Scopeliano, 882. de Sopatro, 883. de Sallustio Medico, 884. de Sorano Medico, 885. de Sannyrione Comico, 886. de Sapphone, 887. de Sibylla Erythræa reliquis, 888. de Simonide, 889. de Sophocle, 890. de Sopatro, 891. de Soficle, 892. de Sotade Cretensi, 893. de Sotericho, 894. de Sophilo, 895. de Sophrone, 869. de Spintharo, 897. de Stefichoro, 898. de Strattide, 899. de Stratone, 900. de Seleuco Grammatico, 901. de Sereno 902. de Semo *περί Σημῶς*, 903. de Simmia Rhodio, 904. de Sofibio, 905. de Soteride, 906. de Sexto Philosopho, 907. de Silvano, 908. de Simmin Thebano, 909. de Solone, 910. de Stilpone, 911. de Strabone, 912. de Stratone, 913. de Synesio, 914. de Syriano, 915. de Sophrone, 916. de Socrate, 917. de Sotade Atheniensi.

918. De Tantalō, 919. *περί τῆς Ταύρων ξυνοικονείας* de Tauris hospites mactantibus, 920. *περί Ταύρων τῆς κατασεριοθέντος*, de Taurō inter sidera relato, 921. de Telamone, 922. de Tenno à quo



qvo Tenedus, 923. de Telebois, 924. de Telemacho, 925.  
de Telepho, 926. de Titono, 927. de Titanibus, 928. de  
Tityo, 929. de Tleptolemo, 930. *περὶ τράγων τῶν Μενδησίων*  
de Mendesiis capris, 931. de Triptolemo, 932. de Tritone,  
933. *περὶ Τρωὸς ἐξ ἧς ἡ Τροία ἐπωνομάσθη, καὶ περὶ τῆς αἰλώσεως αὐτῆς, καὶ  
τῆς τῶν Τρώων γενεαλογίας, καὶ τῆς τῶν καταλελοιπότην καταντήσεως, ἐξ ἧς  
κατάγεται καὶ ἡ τῶν Ῥωμαίων ἀρχή.* De Troe à qvo Troja denominata,  
& de urbis ejus excisione, ac de genealogia Trojanorum, & excisioni  
superstitum fati, à qvibus etiam Resp. Romanorum. 934. *τῶν Τρώων  
βασιλέων γενεαλογία, καὶ καταγωγή τῶν Ῥωμαίων,* Trojanorum Regum  
genealogia, & qvomodo Romani inde descendant, 935. De  
Troilo, 936. de Trophonio, 937. de Tyrone *περὶ Τυρῶς*, 938.  
*περὶ Τυφώως τῷ γίγαντος, ἀφ' ἧς ὁ τὸν χρυσοῦν δέρας φυλάσσων δράκων ἐγεγόνει.*  
De Typhoë Gigante, à qvo Draco custos aurei velleris.

939. De Nymphis Hyadibus, 940. de Hyacintho, 941.  
de Hydra, 942. de Hyla.

943. De Phaëtusa, 944. de Phaëthonte, 945. Unde  
& qvomodo Phæaces nati fuerint, 946. de Phædra, 947. de  
Phalaride, 948. *περὶ Φαλλῶν* de Phallis, 949. de Phanete, 950.  
de Phaone, 951. de Pherecle, 952. de Philætio, 953. *περὶ  
Φιλοξένου τῷ δολιχοδείρου* de Philoxeno gruis collum sibi optante, 954.  
de Phemio, 955. de Phineo, 956. de Phœnodamante, 957.  
de Phorcyno ejusque filiabus, 958. de Phormione, 959. *περὶ  
Φρίξου, ἐν ᾧ καὶ ἡ γενεαλογία αὐτῶν τε καὶ πάντων τῶν ἐξ αὐτῆς τῆς ρίζης ἀνα-  
βλασησάντων ἡρώων.* De Phrixo, ubi etiam genealogia illius &  
omnium Heroum qvi ex eadem stirpe propullularunt. 960. de  
Phrynide citharædo, 961. de Phrynonda, 962. de Phry-  
gum exsectione 963. de Phyleo, 964. de Phylaco, 965. de  
Pherecyde Historico, 966. de Philippo, 967. de Phlegonte  
*περὶ Φλέγων*, 968. de Phylarcho, 969. de Philippo Rhetore,  
970. de Philisco Milesio, 971. de Philostrato, 972. de Philo-  
sto Naucratica, 973. de Phrynicho Bithyno, 974. de Phileta  
Grammatico, 975. de Philisco Ægineta, 976. de Philoxeno,

G g g g

977.



977. de Philone, 978. de Philagrio Epirota, 979. de Phædone Philosopho, 980. de Pherocyde, 981. *περὶ φιλοσόφου* de Philosopho (confer Svidam in *φιλόσοφῳ*.) 982. de Philone, 983. de Phocylide, 984. de Phercrate Atheniensi, 985. de Philetæro, 986. de Philemone Syracusio, 987. de Philippo Comico, 988. de Philisco, 989. de Philistione, 990. de Philocle, 991. de Philoxeno Lyrico, 992. de Philonide, 993. de Philyllio, 994. *περὶ φόρμου* de Formo, 995. de Phrynicho Tragico, 996. de Phœnicide.

997. De Chaldaeorum Astronomia, 998. *περὶ χάριτος τῆ τὸν Κόλοσσον κατασκευάσαντος, καὶ τίς καὶ πότε αὐτὸν καθεῖλεν*; De Charete qui Colossum fecit, & quis eundem everterit, ac quo tempore? 999. *περὶ τῶν χαρίτων*, de tribus Gratiis, 1000. de Charicle & Philyra, 1001. de Charybdi, 1002. de Chirone centauro, 1003. de Chimæra, 1004. de Chryseide, 1005. *περὶ χρυσεῆς σειρᾶς*, de aurea catena, 1006. *περὶ τῆ χρυσομάλλης δέρας*, de aureo vellere, 1007. de Chryse, 1008. *περὶ τῶν χρυσῶν μύλων* de malis aureis, 1009. de Charone Lampfaceno Historico, 1010. de Charone Carthaginensi, 1011. de Charone Naucratica, 1012. de Chæremone Comico, 1013. de Chionide, 1014. de Christodoro Poëta, 1015. de Christodoro Thebano, 1016. de Choerilo Atheniensi, 1017. de Charace Philosopho, 1018. de Chrysippo, 1019. de Chirone Medico.

1020. De Psammyticho.

1021. De Ogyge, 1022. de Oceano, 1023. de Horis, 1024. *περὶ Ὠριέως*, 1025. de Orithyia, 1026. de Orione, 1027. de Oto & Ephialte.

Operæ pretium esset insigne hoc Eudociæ opus quod ex unico Colbertino Codice accurate exscribendum se curasse Bandurius pag. 590. testatur, si non integrum in lucem edere, certe cum Svida, in quo multa iisdem verbis leguntur, nec non cum Phornuto atque aliis Mythologis diligenter conferre, & quæ singularia in eo leguntur, cum Lectoribus communicare. Allegat Eudociam Bandurius pag. 449. 590. 818. 829. 830.



Præterea Bandurius pag. 662. seq. Græce & Latine velut ineditum exhibet *Anonymi scriptoris apopspasmation de Hippodromo*, sive *Circo*, cujus nomen & originem à Circe Auctor ridicule repetit. Petitum hoc est ex Volumine MS. quantivis pretii & varia præclara \* variorum scriptorum & non unius argumenti monumenta complexo, quod Antonius Eparchus \*\* Corcyraeus pridem Regiæ Bibliothecæ Parisiensi legavit, in qua hodie est n. 3502. (pridem 2216.) Sed non meminit doctissimus Bandurius hoc ipsum de Hippodromo breve scriptum ex eodem MS. Codice jam bis editum fuisse Græce & Latine in Variis sacris Stephani le Moyne T. 1. pag. 503. Lugd. Bat. 1685. & 1694. 4.

Pag. 453. seq. Bandurius ex Catalogo Boiviniano MStorum Regiæ Bibliothecæ tradit notitiam duorum Codicum & variorum scriptorum quæ in utroque illo comprehenduntur præter Origines CPolitanas quibus in hoc opere ipse usus est. Alterum Originum illarum CPol. auctorem Cangius in Addendis ad CPolin Christianam illas allegans pag. 194. existimavit vixisse sub Constantino Duca: sed Bandurius pag. 455. observat scripsisse sub Andronico Comneno Palæologo, & ea quæ de Duca velut Imperatore ætatis suæ tradit, ex antiquiore auctore transcripta operi suo inseruisse.

GEORGII (postea induto Monastico habitu GREGORII) Cyprii, ex Lectore ProtApostolario Patriarchæ CPol. à die Palmarum sive XI. April. A. 1283. usque ad Jun. 1289. quo abdicare † se fuit coactus, de quo Pachymeres & Gregoras & è recentioribus Allatius de Georgiis pag. 420. seq. & de consensu utriusque Ecclesiæ

G g g g 2 pag.

\* Contenta hujus Voluminis MS. ex apographo Sarraviano exponit Stephanus le Moyne in Variis sacris T. 1. p. 517. seq. sed longe accuratius p. 517. seq. Bandurius qui etiam ex hoc ipso Codice seriem Patriarcharum CPol. à Nicephoro CPol. concinnatam produxit.

\*\* De illo Antonio Eparcho, qui circa A. C. 1543. ad Melanchthonem Venetiis scripsit, videndus Martinus Crusius in Turco Græcia p. 94. seq. & in appendice pag. 543. seq. Lambecius lib. V. p. 118 & Stephanus le Moyne præfatione ad Varia sacra. Hunc Antonium aliquot Polybii libros nondum aut Græce aut Latine evulgatos in Latinum sermonem vertisse scribit Antonius Sanderus libro de claris Antoniis pag. 169.

† Formulam abdicationis vide apud Pachymerem in Andronico Palæologo lib. 2. cap. 9.



pag. 766. 768. 771. & 775. seq. & Vindiciis Synodi Ephes. cap. 60. & 63. Possinus ad Pachymeris Andronicum p. 565. seq. & 606. seq. & Bandurius pag. 939. seq.

1. *Tomus sive expositio de fide contra Joannem Veccum Patriarcham* ἐκθεσις τῆς τόμου τῆς πίστεως κατὰ τῆς Βέκκου, Græce è Cod. 3442. Bibl. Regiæ Paris. apud Bandurium pag. 942 - 949. Incipit: ἔσχε μὲν ἡ ἐπισυμβᾶσα. Contra hunc Tomum videnda quæ Veccus T. 2. Græciæ Orthodoxæ Allatii.

2. *Confessio* ὁμολογία γεγонуῖα ὁπότε ἡ ἐπισύστασις γέγονε κατ' αὐτὸν παρὰ τῶν κληρικῶν καὶ τινῶν ἀρχιερέων διὰ τὸ γράμμα τῆς ἐξ Ἑβραίων, μᾶλλον δ' ἰσδὰς Μάρκου. Græce pag. 949 - 952. Incipit: μὴ ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει.

3. *Apologia pro Tomo*. Ἀπολογία πρὸς τὴν κατὰ τῆς τόμου μέμψιν ἰσχυροτάτη. Græce pag. 952 - 961. Incipit: αἰεὶ μὲν ἐγὼ πρότερον.

4. *Πιπτάκιον sive Epistola ad Imperatorem Andronicum Ducam Angelum Comnenum Palæologum*, Græce p. 961. in qua injuriam sibi à Marco illo (quem cum Marco Ephesio in Florentini Concilii Actis celebri perperam nonnulli confundunt) & à Joanne Chila \* Ephesi Metropolitā factam deprecatur. Incipit: κρέπτε, θεοπρόβλητε.

5. Ejusdem Gregorii Cyprii alia scripta edita sunt: ἐγκώμιον εἰς τὴν θαλάσσαν εἶπεν εἰς τὴν τῆς καθόλου τῆς ὕδατος φύσιν. *Encomium maris sive aque*, quod cum Pauli Silentarii carmine in Thermas Pythias Græce edidit Bonav. Vulcanius Lugd. Bat. 1591. 8. separatim & ad calcem Aristotelis de Mundo.

6. *Proverbia*, ordine Alphabeti, Græce ad calcem Mich. Apostolii proverbiorum, p. 273 - 281. à Petro Pantino Lugd. Bat. 1619. 4.

7. *In Georgium Martyrem Oratio*. Græce & Latine in Actis Sanctor. XXIII. April. T. 3. Incipit: ἔθ' τῆτο τῶν λόγοις ἀγωνιζομένων.

8. *Sententiæ separatim excusæ* Colon. 1536. 8.

9. Ex encomio in Georgium Logothetam Acropolitam quem διδάσκαλον suum Gregorius in Epistolis suis appellat, apospasmation dedit Græce & Latine Theodorus Douša ante Georgii Acropolitæ Chronicon CPol. Lugduni Bat. 1613. 8.

Inedita ejusdem sunt: 1. λόγος ἀντιρρήτικὸς τῆς Βέκκου βλασφημῶν δογματῶν, scriptus antequam Gregorius Patriarchatum iniret. Incipit: Ὁκ ἐγωγε θαυμάζω φιλότης. MS. in Bibl. Vindob.

Epi-

\* Hujus Joannis Chila Epistola ad eundem Imperatorem Græce à Bandurio exhibetur pag. 949. Incipit: τὴν ἐκπόρευσιν ἀκίνητον.



2. *Epistole CXCI.* cum Auctoris encomio. MS. in Bibl. Vindobonensi. Vide Lambecium VIII. pag. 511. seq. ubi inscriptiones & initia. Testatur Lambecius in illo Codice subungi *ὑποφάσις* sive decretum Synodale pro Gregorio Cyprio, & formulam solennem, qua Adversarii testimonium illi dant innocentiae & *ὁρθοδοξίας*. Hanc integram edidit Lambecius pag. 522. Epistolas etiam publicaturum se pollicitus in supplemento quod paravit Corporis Byzantini. Allatius verò p. 423. de Georgiis monet in Bibl. Mediolanensi Ambrosiana exstare Epistolas CLXVI. in Bibliotheca vero Antonii Augustini fuisse CCIII. & in Bibl. Lolliana & Monachienſi Electoris Bavariae. Epistolas Gregori Cyprii è Codice Balleſdenſi deſcripſiſſe ſe teſtatur Combefiſius T. I. Auctarii noviffimi Bibl. Patrum pag. 478. & quædam ex illis profert p. 485.

3. *Reſponſiones ad varias quæſtiones* in Codice 2180. Regis Chriſtianiffimi exſtare notavit Naudæus in nova Bibl. MSS. p. 104.

4. *Fabula* in Bibl. Bavarica Monachii Cod. 66. & in Bibl. Vindob.

5. *Deſcriptio & Encomium Urbis CPol.* quam habuit Bonav. Vulcanius, extat hodie inter alias Gregorii Cyprii *Orationes* ſive *declamationes* in Bibliotheca Lugd. Bat.

6. *In Imperatorem Andronicum & in Michaëlem Palaologum* declamationes Panegyricæ, nec non *in Dionyſum Areopagitam*, in *Marinam* Martyrem, & in *S. Euthymium* Episcopum Madytenum memorantur ab Allatio pag. 423. de Georgiis.

Ut à Gregorio Cyprio ad Bandurium iterum revertar, ex monumentis ineditis ab ipſo laudatis nihil hoc loco præterea memorandum venit quam ANONYMI *Catalogus duplex urbium quæ nomen mutarunt*, *Ὅσαι τῶν πόλεων μετωνομάσθησαν εἰς ὕπερον*, qvi paulo diverſus quam Codino de officiis magnæ Eccleſiæ in edit. Pariſ. p. 404. ſubjectus eſt, è Codice recenti MS. Baluziano integer Græce exhibetur in notis ad Conſtantinum Porphyrogenitum p. 10 ſeq. Confer quæ *περὶ ἐπωνυμίας πόλεων καὶ πόρων* edidit è MS. Veneto Allatius ad Acropolitæ cap. XXIV. p. 241. atqve inde Clariffimus Hudſonus in appendice Tomi IV. Geographorum Græcorum minorum p. 43.

XXI. ZOSIMUS Comes & Ex-Advocatus fiſci à Photio Cod. XCVIII. & in MSS. Codicibus quos Leunclavius, H. Stephanus & Sylburgius inſpexerunt, *κόμης καὶ ὑποφισκουμένηγορος*. Filius fortaſſe fuit Zoſimi illius, ad quem novæ Epiri præſidem leges Valentiani & Valentis A. C. 373. latæ extant in Codice Theodoſiano. Scripſiſſe



videri possit non post Eunapium modo, sed *Olympiodorum Thebanum* quoque (adeoque post A. C. 425.) quem lib. V. cap. 27. allegat ubi de Ravenna urbe differit, quanquam locus ille glossema videtur Lambecio VI. p. 188. & vide si placet, quæ de Olympiodoro notavi supra pag. 238. Laudat præterea Herodotum obiter IV. 20. & *Quadratum Historicum* V. 27. ac *Pisandrum* V. 29. qui libris LX. scripsit ἡρωϊκὴν Θεογαμίαν, poemate illo Heroico omnem propemodum historiam complexus, male enim Zosimi interpres verba ὁ τῇ τῶν ἡρωϊκῶν Θεογαμιῶν Πιπραφῇ παύσαν ὡς εἰπεῖν ἰστορίαν περιλαβὼν, vertit: qui Heroicarum divarumque nuptiarum titulo totam hanc propemodum historiam complexus est. Etiam pro Ἠρωϊκῶν apud Zosimum legendum Ἠρωϊκῶν, ex Svida, tum ex Macrobio potissimum apparet lib. V. cap. 2. Saturnal. ubi ait Virgilium pleraque libri 2. Æneidos pæne ad verbum transcripsisse à Pisandro, qui inter Græcos poetas eminet opere quod à nuptiis Jovis & Junonis incipiens universas Historias quæ mediis omnibus sæculis usque ad ætatem ipsius Pisandri contigerunt, in unam seriem coactas redegit & unum ex diversis hiatus temporum corpus effecit, in quo opere inter Historias cæteras interitus quoque Trojæ in hunc modum relatus est. Patet Ἠρωϊκὴν appellatam, quod à Junonis cum Jove nuptiis opus inciperet, Ἠρωϊκὴ certe vocari non potuit, quia Jupiter & Juno neutiquam in Heroum classe sed Deorum. Et Ἠρωϊκὴ dictum ut Ἑρμῶϊκὴ σειρά & alia similia. Quod vero Pisandrum à Virgilio exscriptum putavit Macrobius, fortasse fefellit eum ratio. & Pisandrum antiquissimum illum poetarum Camiræum habens in animo non cogitavit hunc alterum longe fuisse Virgilio juniorem, quippe qui floruit sub Alexandro Mammææ, Filius Nestoris Larandensis Severo Imp. clari, ut duobus locis discrete affirmat Svidas. Cæterum ut ad Zosimum sermo noster revertatur, Polybii plus semel mentionem facit & l. 1. c. 57. testatur se perinde ut Polybius in suo Historiarum opere exposuit quæ ratione imperium per exiguo tempore non totis certe LIII. annis Romani adqvisi verint, similiter indicaturum quomodo hoc idem Romani iterum temporis non magni spatio ignavia ac sceleribus suis corruperint perdiderintque. Eunapii quanquam nusquam meminit, tamen Historiam strenue exscripsisse Photius animadvertit. Ἐπει δ' ἂν τις βράψαι αὐτὸν ἰστορίαν, ἀλλὰ μεταγράψαι τὴν Εὐναπίου, τῷ συντόμῳ μόνον ἀναφέρουσαν. Ea vero quæ de Constantino Tyranno habet libro VI. & quæ de Alarico ac Stilicone scribit libro quinto, cuncta ferme ex Olympiodoro mutuatum



tum esse notat Henr. Valesius ad Sozom. p. 170. Quoniam porro Olympiodorus Historiam suam usque ad Valentiniani III. sive Placidi imperium produxit, quod cœpit A. C. 425. hinc constat Zosimum nostrum non ante id tempus Historiam suam composuisse. Post Arcadii & Honorii tempora rejicit etiam Evagrius III. 41. causatus eum de Constantino Magno falsa tradidisse, commentatum ἔτε ἀκοὴν ἔτε ἀλήθειαν, πολλοῖς ὑπερον χρόνοις Ἰπὶ Ἀρκαδίου καὶ Ὀνορίου, ἢ καὶ μετ' αὐτοὺς γεγονότα.

Ætatem tulit ejus Ἱστορίᾱ sive Ἱστορικόν, νέας ἐκδόσεως, λόγοις 5', *Historiæ libri VI*, ex nova sive altera auctoris editione. Argumentum operis & de stylo judicium à Photio rectissime mutuabor. Σύνοψις δὲ καὶ τὴν Φράσιν εὐκρινῆς τε καὶ καθαράς, εἰδὲ ἡδέως ἀπακισμένον. Ἀρχεται μὲν κ.τ.λ. Succinctus est, dictione perspicuus ac purus, nec suavitatis expers. Incipit historiam velut ab Augusto, sed Imperatores universos ad Diocletianum usque percurrit, nudam quasi commemorationem atque successionem singulorum tradens. De potitis imperio post Diocletianum copiosius tractat libris quinque. Nam primus Imperatores ab Augusto ad \* Diocletianum usque recenset. Libro sexto finem imponit, in iis desinente temporibus quibus Alaricus Romam iterum obsidens civibus ad inopiam redactis obsidionem solvit eisque dixit Imperatorem Attalum, quem deinde rursus abdicavit Imperio, quod regnum sibi traditum adversus Honorium Augustum parum recte administrare videretur. Sarus autem similitates adversus Alaricum exercens, cum trecentis quibus præerat ad Honorianas partes accedens & belli societatem pollicitus, Alarici rebus impedimentum iniecit. Gesta hæc sunt in quibus desinit Zosimi Historia, Anno CHRISTI 410. Honorii Imp. 16. Theodosii junioris 3. Atque ex isto Photii loco pater, Historiam Zosimi quam ipse legit non longius productam fuisse quam in nostris codicibus exstat, quanquam Vossius lib. 2. de Hist. Græcis cap. 20. verisimile putavit paullo ulterius progressum. Nam quædam in fine deesse, nemini, inquit, puto esse obscurum. Hoc tanto minus mihi persvadeo, quod alteram editionem Zosimi evolvisse se Photius testatur, atque ita intelligendum quod in MSS. Codd. Ἱστορίᾱ νέα inscribitur, non equidem respectu antiquiorum temporum Romani Imperii ab aliis scriptoribus memoriæ proditorum, ut Sylburgio visum, sed respectu antiquioris editionis quam Zosimus ante hanc in lucem & manus homi-

\* Hodie postrema pars libri primi, ea nempe quæ à Probo usque Diocletianum, desideratur.



hominum emiserat. In Arcadii & Honorii temporibus illum substituisse Evagrius quoque annotatum reliquit lib. V. c. ult. *περὶ δὲ τῶν ἐξῆς χρόνων* ( post Arrianum & Asinium Quadratum ) *Ζωσίμῳ ἰσόρηται μέχρις Ὀνωρίδου καὶ Ἀρκαδίου τῶν βασιλέων.* Librum certe septimum usquam extitisse præter Sigonium nemo affirmavit.

Vetus nec injusta querela est Zosimum Ethnicum scriptorem Christianis Imperatoribus, Constantino M. imprimis & Theodosio iniquiorem se præbuisse. Hoc jampridem ei exprobarunt, ne de recentioribus \* jam commemorem, idem Photius, tum Evagrius III. 40. & 41. & Nicephorus XVI. 41. seq. Equidem Jo. Leunclavius vir doctissimus Apologiam adversus hos Zosimi, qui ipsi omnia debet obtrectatores, scribere non dubitavit, neque adeo negaverim Christianis Principibus etiam illis quos nominavi fuisse quæ nec taceret & merito reprehenderet cordatus & nulli partium studio deditus Historiæ scriptor: Confirmat quoque nonnulla Zosimo tradita Jo. Andreas Bosius de Pontificatu Maximo Imperatorum Christianorum. cap. 6. T. V. thesauri Antiqu. Rom. Græviani p. 301. 302. & ante eum Jacobus Gothofredus notis ad Cod. Theodos. T. 6. p. 257. 258. ut quod Christianus licet haruspices Constantinus consuluit. Sed cum non Christiani tantum testentur scriptores, sed etiam ex ipsis Ethnicis Praxagoras Atheniensis, qui Photio teste cod. XLI. Jonica dialecto libros duos de Constantini Magni vita scripsit, eundem quemadmodum idem Photius cod. LXII. auctor est, ita prædicet ut omni virtute non minus quam prosperis successibus omnes ante se Imperatores affirmet superasse, *ὅτι πάση ἀρετῇ καὶ καλοκαγαθίᾳ καὶ παντὶ εὐτυχίᾳ πάντας τὰς πρὸ αὐτῆς βασιλευκότας ὁ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἀπεκρύψατο*, hinc mirum mihi videtur & malignum eorum judicium Christianorum \*\* qui cum apud Eusebium illorum temporum scriptorem ( & qui post jam defunctum Imp. vitam ejus edidit, ne hoc auribus ipsius datum esse putes ) cum apud sexcentos scriptores Christianos legunt aliqua in laudem Constantini, iis omni studio detrahunt fidem: at cum

unus

\* Vide apud Tho. Pope Blount in Censura scriptor. Hanckium de Scriptoribus Rom. Caveum Hist. lit. Jo. Andreæ Bosium diss. de periochia Josephi de CHRISTO pag. 30. Barthium ad Claudian. p. 553. b. 560. a.

\*\* Vide Hallenses Observationes selectas T. 1. Obs. 22. seq. & Godfridum Arnoldum in Apologia hæresium lib. IV. c. 2. cui respondit M. Jo. Frid. Corvinus in examine corpori Doctrinæ subjecto c. 15. p. 222. seq.



unus Zosimus post centenos amplius annos Constantino atrocissima, quæque impingit crimina, hæc arripiunt protinus, & verissima esse profitentur ideo, quia hoc qui narrat fuit à Christiano nomine alienus. Quemadmodum vero ipse Zosimum à Leunclavio recte in multis defensum esse haud nego, ita non possum tamen non probare Mottani Vayeri de illo iudicium \* quod ex Gallico latine interpretabor: *Uti verum fatear, etsi eruditissimus Leunclavius Zosimum in non non paucis bene tueretur, docetque parum æque sensisse eos qui Historicum Ethnicum qualis ille fuit aliter quam præse fert animatum esse voluerunt, vel non potuerunt ferre quod vitia primorum Christianorum Imperatorum tetigisset quorum de virtutibus non siluit: negari tamen nequit locis infinitis ab illo proditum animum Christianismo infestiores quam leges Historiæ permittebant. Nam largiamur sane eum non præter rem reprehendisse impositum à Constantino Chrysargyri tributum, quod Anastasius deinde sustulit: recte etiam improbasse luxum Imperatoris & prodigalitatem, & quod uxorem Faustam hypocausti æstu suffocavit, filiumque Crispum Zelotypia ac si cum matre confisset incensus interfecerit. Fieri enim potest ut Eusebius Constantino ipso vel saltem Constantio filio imperante non ausus sit talia commemorare, ut videmus accidere iis omnibus qui scribunt de rebus Principes suos spectantibus. Sed & aliunde quoque constat multa alia reprehendenda Constantinum commisisse. Quo sorori Constantiæ gratum faceret, ab exilio revocavit heresiarcham Arium, & S. Athanasium magno Catholicorum dispendio Treviros relegavit. Non potest tamen in Zosimo ferri quod universas Constantini actiones quantum valuit in malam partem est interpretatus. Hunc si audias ideo Christianorum sacra amplexus Constantinus fuit, quod Paganorum nullæ lustrationes essent expiandis ejus sceleribus, itaque ab Ægyptio nescio quo persuasum religioni Christianæ nomen dedisse, quippe quæ criminum quorumcumque veniam promitteret. Perinde ac si Zosimus intima mentis Constantini, & omnia consilia ejus fuisset scrutatus, aut perspectum habuisset quo gratiæ lumine anima ejus benignitate Numinis illustrari potuerit. Cum narrat controversias quæ cum affine suo Licinio ipsi intercesserunt, omnis culpa est penes Constantinum † cui nulla fides pietasque. Nec satis est affirmare Licinio Constantini jussu gulam laqueo fractam Thessalonice contra fidem conjugii ejus datam, addit*

Hhhh

enim

Libri 5ti Pars Altera.

\* Mottanus Vayerus iudicio de Hist. Græcis Tom. 1. Opp. pag. 336. seq. Adde pag. 674. seq.

† Libanius Orat. 3. Tom. 2. p. 106. diserte testatur Constantinum vicisse, sed Licinium τὰς συνθήκας κινῆσαι πᾶσα violasse. Confer quæ Jo. Andreas Bosius diss. de periocha Flav. Josephi de Christo c. 2. §. XIV.



enim Zosimus solenne hoc fuisse Constantino fidem fallere ac pejerare, neque ullam omittit ipsi obtrectandi eumque lacerandi occasionem. Neque in solo Constantino animum ejus Christianismo infestum videre licet. Nam decrementum Imperii Romani contemptui avitæ religionis Ethnica tribuit, & singillatim omissis Diocletiani ætate secularibus ludis. Calamitatum quæ Gratiani tempore acciderunt hanc ait fuisse causam, quod ille ut Christianus noluerit Pontificis Maximi Ethnici a) insignibus ac titulo uti, licet hoc nec ipse sibi Constantinus religioni duxerit. Quando Theodosius monuit Senatum Romanum de omittendo cultu Idolorum, professusque est se nolle amplius sumtus ad sacrificia & hostias præbere, Zosimus Senatum b) inducit respondentem, neutiquam esse consentaneum ut deserant patrios ritus quibus observatis jam mille & ducentos annos rebus prosperis usi fuissent, atque in eorum locum amplectantur religionem expertem rationis, ad eamque compelli se patiatur. Nec minus animum ejus parum æquum & iram ostendit injuriosa ordinis Monachorum descriptio, c) quos ait omnium fere bona ad se rapere sub prætextu elemosynarum inter pauperes dilargiendarum. Hypocrita & malus ipse est Olympius d) auctor interitus Stiliconis, non minus quod hujus semper conatur tueri innocentiam, quam quod ille magni fuit inter Christianos nominis, ut apparet vel ex Epistolis quas Augustinus e) ad eum exaravit. Caterum nemo, opinor, Zosimo habebit fidem, quando non modo Joannem Chrysostomum f) pro seductore populi traducit, sed etiam Innocentium primum quem πῶλεως Ἐπίσκοπον Urbis Episcopum appellat, ait permisisse Ethnica sacrificia pro salute Romæ fieri, g) cum Alaricus eam obsideret.

Minus porro mirabimur ita adversum sacris nostris & ab iis abhorrentem Zosimi animum fuisse, si quantum idem superstitionibus Idololatricis quibuscunque tribuerit, consideraverimus. Hinc plures narrat fabulas quas Historia indignas pronunciarem, nisi consimiles etiam reperirentur in iis qui cum summa laude in hoc genere scribendi sunt versati. Primo statim libro h) post captam ab Aureliano Zenobiam refert Oracula, & prodigia persequitur, quæ Palmyrenorum Zenobie parentium interitum antecesserunt. Idem famis tempore prope Rhenum narrat pluisse frumento i) unde panis coqueretur alendo exercitui Probi qui inde victoriam ab hoste retulit. Fabula de Valesio per vocem divinam monito k) ut Cereri ac Proserpina sacra faceret, libro secundo occurrit. In quarto libro legas l) Athenas totamque terram Atticam immunem præstitam à magno terra motu per sacra Achilli facta

a) lib. IV. c. 36.

b) IV. 59.

c) V. 23.

d) V. 32.

e) Augustin. Epist. 124. &amp; 129.

f) V. 23.

g) V. 41.

h) lib. I c. 57.

i) lib. I, c. 67.

k) lib. 2. c. 1.

l) IV. 18.

m) V. 6.



facta à quodam Nestorio hierophanta. Libro quinto eadem Athenæ liberantur ejusdem Achillis ac Minervæ phasmate sive spectro apparente & Alarici molliente animum, quam fabulam doctissimo Baronio n) explodendam relinquo. Jovis etiam & Minervæ simulacrum in incendio quod Arcadii Imp. temporibus CPoli accidit per miraculum servata o) commemorat. Deniq; malorum omnium quæ Stiliconem ejusque familiam afflixerunt, causam ait fuisse diras Virginis cuiusdam Vestalis, p) quæ male imprecata fuerat Serenæ Stiliconis conjugis quod mundum collo simulacri Rheæ circumjectum sibi temere applicuisset, & eam ipsam ob causam quod illum collo suo applicuit, hanc impietatem strangulatione punitam fuisse, Serenamque laqueo cervicem illam præbuisse elidendam qua di-  
va mundum injecerat.

Errores quosdam Zosimi perstringit Anton. Possevinus in Apparatu Sacro, & Baronius passim in Annalibus. Johannes quoque Tristanus T. 2. operis præstantissimi quo vitas Imperatorum è numis illustravit pag. 656. *Zosime, inquit, que je trouve tousjours le plus fautif de ce peu d' Historiens que nous avons.* Temporis notas quod nusquam fere addit, defectus est illi cum pluribus aliis scriptoribus communis.

### *Editiones Zosimi*

#### *Latina*

Jo. Leunclavio interprete, Basil. 1576. fol. cum Procopio, Agathia, Jornande.

Græcolatinæ post primores duos libros ab H. Stephano una cum Jo. Leunclavii (licet auctoris nomen dissimuletur) versione ad calcem Herodiani A. 1581. 4. atq; inde Lugd. 1611. 8. editos, additis brevibus Stephani castigationibus sive notulis. A Leunclavio Græca etiam H. Stephanus acceperat, ut patet ex centuria Epistolarum Philologicarum à Goldasto editarum Epist. 72. p. 305.

Libri sex integri, à Frid. Sylburgio Veterensi ad duos MSS. Codices Thuanum & Palatinum recensiti, cum versione ex secundis Jo. Leunclavii curis, adjectis ejusdem Apologia pro Zosimo adversus Evagrii, Nicephori Callisti & aliorum acerbas criminationes, Sylburgiiq; castigationibus: Inter Romanæ Historiæ scriptores Græcos minores. Francof. apud heredes A. Wecheli 1590. fol.

Hhhh 2

Cizæ

n) ad A. C. 395. n. 16.

o) Zosimus lib. V. c. 24.

p) lib. V. c. 32.



Cizæ 1679. 8. Libri duo primores primum, deinde universi sex cum versione Leunclavii ex edit. Wechel. & Apologia pro Zosimo & cum notis H. Stephani, ac Sylburgii curante *Christophoro Cellario*, Smalcaldiensi qvi & ipse animadversiones suas adjunxit. Dicata est hæc editio capitibus primum distincta, V. C. Joanni Georgio Grævio. Recusa hoc ipso anno 1714. Jenæ, 8.

Oxon. 1680. 8. cura *Thomæ Smithi*, typis nitidis.

Gallica, Ludovico \* Cousino interprete, Paris. 1678. 4. & Amst. 12, una cum Xiphilino & excerptis è Zonara.

### *Alii Zosimi*

Zosimus eruditus Plinii junioris libertus, qvem laudat libro V. Epist. 19. *Est homo probus, officiosus, litteratus & ars quidem ejus & quasi inscriptio Comædus, in qua plurimum facit. Nam pronunciat acriter, sapienter, apte, decenter etiam, utitur & cithara perite ultra quam Comædo necesse est. Idem tam commode orationes & historias & carmina legit, ut hoc solum didicisse videatur.*

Zosimus Gazæus vel Ascalonites Sophista temporibus Imp. Anastasii clarus, teste Svida scripsit Lexicon Rhetoricum, (in limine Svidæ memoratum inter libros qvibus ipse plurimum usus) & Commentarios in Demosthenem (qvos in Vaticana Bibl. adhuc suo tempore superesse MSS. scripsit Gesnerus) ac Lysiam. Sunt qvi hunc cum Historico nostro confundunt, ut Antonius Riccobonus lib. de Historia pag. 5. Interfectum à Zenone Imp. refert Cedrenus pag. 291.

Zosimus, Thebanus Panopolita teste Photio Cod. CLXX. (Svidæ Alexandrinus, fortasse qvoniam Alexandriæ vixit) qvi ad sororem Theosebiam scripserat ordine litterarum *libros XXVIII. χυμευτικῶν, Commentariorum Chemicorum*. Fallitur A. Schottus qvi hunc Zosimum cum historiarum Scriptore eundem habuit (probante licet Balth. Bonifacio in judicio de Historicis & Petro Lambecio lib. VI. comment. p. 177. seq.) & *χυμευτικὰς λέγας* vertit *libros frigidos*, tum à Photio Thebanum Panopolitam existi-

\* Obiit Cousinus, Curia Monetalis præses, cui præter alia scripta Gallicam versionem scriptorum qvorundam Hist. Byz. & multos annos Ephemeridum litterariorum Parisiensium debemus, A. 1706. mense Martio. Vide illas Ephemerides A. 1708. mense Januario sub init. & Nova literaria Hamb. 1707. p. 149. seq.



existimavit haberi non Zosimum istum, sed auctorem cujus opus Photius ibi recenset qui CPoli post Heraclii tempora versatus Zosimi istius testimoniis usus est. Οὐ μόνον ἡ ὑπὸ τῶν περὶ τῶν ἀγείρει καὶ σωτήρησι τὰς μαρτυρίας, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῶν χειμευτικῶν (male editum χειμευτικῶν) Ζωσίμου λόγων. Θεβαῖος δ' ἦν ἐκ Πανωπολίτης, ὃς οὐκ ἐφείσαστο τὰ αὐτὰ κατασκευάζειν, ἐν οἷς καὶ Ἑβραϊκῶν λέξεων ἐκτίθεται σημασίας, καὶ τῶν Ἀποστόλων ἐκαστος ἐν τῷ σωτήριον ἐκήρυξε μάθημα, καὶ ἐν ᾧ τρόπο τῶν ἀνθρώπων πόνων ἀνεπίσταται. Ex hoc loco patet Zosimum istum fuisse Christianum: neque tribus sæculis ante CHRISTUM natum floruisse, ut in Lud. Morerii Lexico legas. Atque exstant in MSS. Codicibus adhuc inter Chemicos Græcos Zosimi magni Panopolitæ Thebani fragmenta de quibus dicturus infra sum libro VI. Jam in transcurso liceat notare hallucinationem Labbei, qui in Bibliotheca nova MStorum velut duos diversos Chemicos scriptores laudat Zosimum Panopolitam atque Zosimum Thebanum. Svidas ait illud opus à nonnullis etiam inscriptum χειροκμήματα, sive χειροτεχνήματα, ita enim cum doctissimo Borrichio verbum illud apud Svidam vel lego vel interpretor. De Democriti χειροκμήτοις diversi plane generis problematis dixi lib. 2. cap. 23. de quibus confer Menagium ad Laërt. IX. 49. Ex eodem Svida constat hunc Zosimum, Platonis etiam vitam composuisse, unde Platonis eum Scholæ favisse suspiceris.

Zosimus presbyter, cujus & Maronis vitia passim perstringit & ad quem sæpius scribit Isidorus Pelusiota in Epistolis. Libro IV. Epist. 170. ad eundem Zosimum verba λαθὼν δὲ λίθον ἀκοντίσας καὶ ἑλόντος verte: *Et modo latuerit aliquis, lapidem possit in eum qui deprehensus est peccator, projicere.* Perperam enim ibi eruditus interpres: *quasi clanculum lex lapidem contra deprehensum in ejusmodi peccato projecisset.*

Zosimus βιβλιοφόρος ad quem idem Isidorus lib. III. Epist. 86. ubi monet eum ut amico accurate indicet πῶς στιχισμὸν τῶν βιβλίων, hoc est non, ut interpres, *seriem atque ordinem librorum*, sed *numerum στιχων*, sive *versuum*, è quibus de mole ac pretio librorum constabat.

Zosimus Thasius Epigrammatum Græcorum scriptor, è quibus nonnulla supersunt in Anthologia p. 105. 565, 566. edit. Wechel.



Zosimus Tharasa in Numidia Episcopus, qui Concilio Carthag. de rebaptizandis hæreticis cum S. Cypriano interfuit A. C. 255.

Zosimus Episcopus Neapolitanus in Campania ab Arianis suffectus in locum Maximi, de quo Baronius ad A. C. 359. n. 57. seq.

Zosimus Martyr cujus meminit in Epistola S. Polycarpus: ne dicant de aliis Martyribus hoc nomine apud Baron. in Martyrolog. Rom. & Possevinum in Apparatu.

Zosimus Papa qui in Episcopatu Ecclesiæ Romanæ Innocentio I. successit A. C. 417, mortuus A. 418. 17. Sept. Ejus duæ Epistolæ ad Africanos de causa Pelagii, editæ primum è MS. Vaticano à Baronio ad A. C. 417. n. 19. licet à Marco Antonio Capello, Franciscani ordinis Monacho & aliis quibusdam in dubium vocantur, Zosimo recte vindicatæ & emendatius descriptæ exhibentur à Jo. Garnerio T. 1. Operum Marii Mercatoris pag. 201. seq. Adde Paschasium Quesnellum ad Opera Leonis M. p. 453. seq. & 511. seq. Epistolæ Encyclicæ qua Pelagiani condemnantur fragmenta extant apud Augustinum & Prosperum & T. 2. Concil. edit. Labbeanæ pag. 1613. Alias Zosimo huic tributas Epistolas spurias esse docet Lauunojus parte altera opusculi de duobus Dionysiis, neq; quicquam à Natali Alexandro pro illis allatum est, quod non idem Launojus jam confutavit in iterata editione quæ vindicias adversus Menardum continet. Adde B. D. Reiseri Launojum Confessorem p. 803. seqq.

Zosimus novæ Epiri Præses sub Valentiniano & Valente ad quem A. C. 373. datæ leges lib. VI. cod. Theodos. tit. 31. de stratoribus & lib. XII. tit. 10. de præfectianis. Hunc Zosimum Historicum nostri parentem fuisse suspicatur Jacobus Gothofredus T. 4. pag. 572.

Zosimus sive Zosimus Abbas cujus *Ἀσκητισμός* edidit Petrus Possinus in thesauro Ascetico p. 279. Antiquiorem Joanne Moscho & circa A. C. 432. clarum in Palæstina Ascetam celeberrimum fuisse editor contendit.

Zosimus Monachus & Anachoreta, ad quem Photii Epistolæ.

Zosimæ Apocalypsin rejicit Nicephorus Homolegeta in jure Græco-Romano Freheri T. 1. pag. 196.

Zosima servæ nomen in veteri Epigrammate Græco Anthol. f. 341.

Zosima



Zosima Tigranis Armeniæ Regis uxor, à Pompejo in triumpho ducta.  
Plutarch. in Pompejo pag. 643.

In veteribus inscriptionibus frequentissimum Zosimorum & Zosimarum nomen. Vide præter indices Gruteri Reinesium p. 615. Inscript. Sponii itinerarium pag. 88. b. & 108. edit. Germanicæ, Clariss. Montfauconi Diarium Italicum pag. 118. & 70. Thomasinum de Donariis Vett. c. ult.

XXII. GEORGIUS PHRANZES a) illustri genere & Imperatorem ipsum b) per affinitatem contingente natus est CPoli 30. August. A. C. 1401. c) Parentibus A. 1417. pestilentia correptis & extinctis inter Imperatoris Manuelis Palæologi cubicularios d) & biennio interjecto inter secretarios receptus, tum eidem Manueli, tum filiis illius Joanni (cui à moriente Patre singulariter commendatus e) fuerat) & Constantino charus, varias legationes pro illis obivit, consilio atque opera utrique adfuit, Glarentzam in Peloponneso recepit, Constantinam ad Patras A. 1429. objecto corpore suo exemit hostibus, & pro eo capise f) passus est. Restitutus interjecto tempore *Protovestiarii* g) munere A. 1432. & præfectura Spartana A. 1446. h) auctus fuit, cumque ad firmandam Constantino post Johannem fratrem A. 1448. extinctum successionem in Imperium adversum fratrem illius Deme- trium i) adfuisset, & ad magni Logothetæ k) dignitatem ab eo fuisset evectus, non diu post capta à Turcis A. 1553. CPoli & ipse cum omnibus suis venit in potestatem l) Turcarum, Inde ven- ditus

a) Vide Allatium de Georgiis p. 425 seq. Martinum Hanckium de Scriptoribus Hist. Byz. part. 1. cap. 40. pag. 645. seq. Henr. Warthonum appendice ad Hist. li- terariam scripor. Eccles. ad A. C. 1424. & Jac. Fontanum prolegom. ad Phran- zam.

b) Soror Phranzæ nupsit Gregorio Palæologo Mamonæ, Magni Ducis Mamonæ filio, ut ipse testatur libro 1. cap. 38. Illum Gregorium genti Augustæ Palæologo- rum accenset Cangius in familiis Byz. p. 254. Uxorem quoque Phranza duxit A. 1438. Helenam Alexii Palæologi Examplaconis filiam ex qua filios tres filiam- que unam suscepit. Vide eum II. 17.

c) Phranzes ipse lib. 1. cap. 21.

d) lib. 1. cap. 38. & 41.

e) lib. 2. cap. 1.

f) lib. 2. cap. 3. seq.

g) Phranzes lib. 2. cap. 10. & in procemio: *Ad hunc modum ego quoque Georgius Phranzes & Protovestiarius &c.* h) lib. 2. cap. 19. i) lib. 3. cap. 1.

k) lib. 3. cap. 6. pag. 162. seq.

l) Confer Hanckium p. 662. seq.



ditus & in libertatem iterum assertus in Peloponneso primum apud Thomam Palæologum Despotam Constantini fratrem versatus uxorem à servitute asseruit, & Peloponneso etiam à Turcis capta in Italiam se recepit, Romaque & Venetiis lustratis Corcyram rediit atque Monachi habitum amplexus, pro Georgii nomine *Gregorius*, m) uti uxor ejus pro Helena Eupraxiæ nomine appellari voluit A. 1468. In hoc Monasterio à Corcyraeis quibusdam nobilibus viris rogatus scripsit *Chronicon rerum Byzantinorum libris IV.* ab A. C. 1401. ad 1477. n) quo ipso anno die 29. Martii inopia, morbo & senectute fractum illud absolvisse se ipse in calce libri postremi auctor est. Incipit similiter ut Acropolita: τὸ τῆς ἰστορίας χρησίμον καὶ πρὸς ἡμῶν οἱ πολλοὶ συγγραφεύων. Hoc opus Græce necdum lucem vidit. At *Jacobus Pontanus* S. I. Græcum Codicem nactus in Bibliotheca Bavarica Monachienſi, quæ abundare ipsi aut aliena esse videbantur omisit, \* cætera latine vertit, & tribus libris distinxit, capitulisque subdivisit, notis etiam & explicatione dignitatum illustravit, atque ita contractum latine edidit ad calcem Historiarum Theophylacti Simocattæ, Græce & Latine vulgatarum Ingolſtad. 1604. 4. Sed Pontanam ipsum de Phranzæ opere & sua editione loquentem audiamus: Opus autem ab auctore suo hunc in modum distributum est. “Primo libro de quatuor (tot enim fecit) sex Imperatores Palæologos complectitur, quorum princeps est Michaël, quem Comnenum cognominat (fuerunt quippe Palæologi materno genere Comneni, ut ex initio historiæ apparebit) is, qui Constantinopolim per annos sexaginta, plus minusve à Latinis obtentam recuperavit. “Ultimus illorum sex est Manuel, in quo liber finitur. Secundo res Joannis filii Manuelis persequitur. Genuit autem filios senos, Joannem, Andronicum, Theodorum, Constantinum, Demetrium, Thomam. Tertium fratri & successori Joannis Constantino dat: “quo imperante, & quidem paucissimis annis, Constantinopolis vi & armis devicta, in Turcarum impiorum ditionem concessit. Quartum, eundemque postremum in dissidiis, & intestinis duorum fratrum,

m) Phranzes ipse in proœmio & lib. 3. cap. 29.

n) non 1457. ut legitur in Vossii Hist. Græcis lib. 2. cap. 30.

\* Allatius de Georgiis pag. 426. Pontanus in aliis laudem nec contemnendam promeritus, à nonnullis reprehenditur, primum quod Græce non ediderit, secundum, quod opus obtruncatum ac in epitomen redactum, non integrum emisit.



trum Palæologorum, Demetrii puta, & Thomæ bellis in Pelopon-  
neso, & Mahometis II. qvi Constantinopolim sublegit, fraudibus  
ac rapinis ibidem describendis potissimum ponit, universamqve  
narrationem paulò supra annum Christi MCCCLIX. qvo Michaël  
Palæologus imperium inivit, exorsus, ad annum MCCCCLXXVII.  
producit, atq; ita annos minimum CCXVIII. comprehendit,  
tantillo libro, chartis tribus: utinam vero etiam ita doctis & labo-  
riosis utis, de qvo istud poëta Veronensis cum admiratione affir-  
mavit.

At enim qvoniam scriptor iste *παρεμβάσεων* seu digressionum  
refertior est, & earum multæ ad historiam ipsam prorsus nihil perti-  
nent, qvin potius ejus gravitati & dignitati officiunt: ac proinde  
non sine jactura modo, verum etiam commode, & utiliter abesse  
possunt, consilium fuit, iis prætermisissis, totum corpus (tamen si  
per se haud ita magnum) compendio quodam cogere, quæq; li-  
bro quarto insigniora, magisq; memorabilia reperiuntur, ea tan-  
quam accessionem ad ædes cum tertio conjungere, & hac ratione  
ipsum tertium cumulationem efficere. Quem enim, obsecro, secta  
Mahometana ex *Joannis Cantacuzeni* contra eandem sectam Ora-  
tionibus tot paginis descripta & reprehensa delectet? Odio plus-  
quam Vatiniano Mahometismum odit Protovestiarius, atqve hoc  
propter Turcas. Ideo se tenere non potuit, qvin repertorem illius, &  
sane pluries exagitaret. Ejus genealogiam, mores, in crementa, dog-  
mata insectaretur. Sed nunc non erat his locus, ait Flaccus. De co-  
meta viso cum agit, quid illic complura meteora, ut fulgur, fulmen,  
tonitru, terræ motum, ipsorum cometarum generationem, elemen-  
torum quoque rationem, philosophica inquam, & *πάνυ φιλοσόφως*  
explicare attinet? Res suas, easque minutas sæpe, & quas magnopere  
scire nullus cupiat, frequentius, & ambitiosus adducit. Non schis-  
ma, & defectionem Græcorum ab Ecclesia Romana (quod tamen  
toti occidenti est persuasissimum) sed peccata, ut Ninivitarum, alio-  
rumque populorum, & oraculum de Ismaelitarum (unde Turcæ sint  
propagati) imperio augendo, qua de re scriptum est in Genesi, hæc,  
inquam, in causa fuisse cur perierint, Latinosque à Græcis potius,  
quam Græcos à Latinis descivisse, longa disputatione contendit. De  
quatuor monarchiis, etiam ex Prophetis Daniele, & Zacharia fusius



“differit. Symbolum item Nicænum, secundum singula verba è  
“Scriptura sacra tam novi, quam veteris Testamenti contextum &  
“conflatum demonstrat. Tandem capita quædam fidei profitetur,  
“quod sollemne fuit ad monachorum ordinem sese aggregantium, in  
“quibus ipsis quædam non Romana, & Catholica cernuntur. Hæc  
“& hujus farinae alia ad historiam nihil facere, lectorique molestiam  
“magis creatura, qui non videt, nihil videt. Porro quæ libro primo  
“de Osmanidarum Imperatorum origine, successione, rebus gestis,  
“de insula Creta, & adversum barbaros propter eam perpetratis dis-  
“seruntur, ac præterea alios quosdam locos, etsi historiæ minus pro-  
“prios, minus tamen ab ea alienos, nec inutiles, & graves reliqui.  
“Nec vereor, ne quis factum hoc meum secus interpretetur, qui  
“clarissimos utriusque lingvæ historicos, aliosque scriptores egre-  
“gios similiter ob solam longitudinem in epitomas contractos  
“non ignorat, quos in præsentia nominare nihil necesse est. Quod  
“lib. 3. ex narratione senis cujusdam de rebus Indicis parum cre-  
“dibilia refert, sciendum apud Plinium & Diodorum Siculum haberi  
“similia. Ad hæc quædam obscura & intricata, scribæ, an auctori  
“vitio danda, detraxi, nullo rerum notabili detrimento, in quorum  
“intelligentia, ut quis diu se torqueret, operæ pretium non est visum.  
“Prudenter enim Nicetas in vestibulo, seu præfatione operis sui,  
“qua historiam eximie, si quisquam alius, commendavit: *Quidquid*  
“*enim non apertum est, atque in promptu positum, historia abominatur: quidquid*  
“*simplex & naturale est, & intelligentiæ obvium, libenter admittit.* Pro-  
“pterea ipsemet undecim libros Nicephori Gregoræ in sex prima  
“capita libri primi, quasi in angustissimum carcerem nimia prope-  
“modum brevitate coarctata compegit. Quæ ipsa capita, quod  
“erant longiuscula, nos in multa diduximus: & alioqui in capitum  
“numero longitudineque per totos libros constituenda ac defini-  
“enda nostro judicio parvimus. Et quoniam epitomen conficie-  
“bamus, adhuc alia quædam omisimus, cum præsertim involutiora  
“essent, de quibus suo loco. Ter, quater libro primo ad supple-  
“mentum, pauxillum verborum ex Gregora & Laonico aspersimus.  
“Atque hic te, lector, monitum volo, ad ea quæ libro jam nominato  
“traduntur, uberius cognoscenda, lectionem Gregoræ, nec hujus  
“tantum, sed & Joannis Cantacuzeni, superiore anno à nobis in la-  
“tinum conversi, multaque aliter, quam ille narrantis magnopere  
“pro-



profuturam.“ Hæc Pontanus qvi pag. 304. notis suis Græce inseruit omissum in versione sive Epitome sua *Andronici* junioris Imperatoris pro Monembasiotis diploma sive bullam, & pag. 309. *Bessarionis* Cardinalis *Epistolam*, quam ad Pædagogum filiorum Thomæ Palæologi, Anconam ille misit, & Meursius deinde Græce ac Latine subjunxit Hesychii illustris opusculis Lugd. Bat. 1613. 8. vulgaris, ut dixi supra pag. 241. Denique pag. 317. & 325. Græce & Latine Pontanus addidit *Georgii Trapezuntii* *Epistolam* ad Joannem Palæologum, qua eum invitat ut triremibus ab Eugenio IV. missis Imperator in Italiam ad Synodum naviget.

De Phranzæ opere, quod MS. Græce fuit etiam in Bibl. Regia Scoriacensi, atque in Ambrosiana Mediolanensi quemadmodum & Barberina hodie asservatur, ita statuunt eruditi, \* ut obsidionem & expugnationem Cpoleos accuratissime ab eo descriptam esse nemo dubitet, alioqvi multa parum ad rem facientia, parumque accurate ab eo tradita esse conqvesti sint multi. Nicephorum Gregoram ab eo, etiam ubi errat exscribi notat Allatius ad Acropolitam pag. 220. 264. 270. confundere omnia ac mutilare pro libidine pag. 250. Idem oscitantiam ejus reprehendit libro de consensu utriusque Ecclesiæ pag. 776. Ex Acropolita proœmium & quæ ab urbe à Latinis direpta ad ipsam à Græcis recuperatam narrat, per summas transcripsisse, notat pag. 426. de Georgiis.

Græce loca è commentariis Phranzæ Historicis producit Allatius in eodem opere de consensu p. 4. & alibi, neque aliunde hausit quæ Græca Phranzæ laudat Cangius in Glossario Græco. Notandum autem est Allatium habuisse opus diversum ab eo quod in Epitomen contractum Latine Pontanus edidit. Ita enim ille diatriba de Gregoriis, loco laudato: *Servatur penes me ejusdem Phranzæ Chronicon diversum omnino ab edito. Incipit ab A. 1402. finit in annum 1417. nescio an ab ipso Auctore, ne prolixitate operis Lectorem fatigaret, in compendium post primum Chronicon concinnatum, an prius etiam, quam prolixum ederet, veluti memorie fulcrum, & materie argumentum præparatum fuerit. Quicquid tamen sit, eloquio barbarum, & locutione è trivio petita, habet in se multa quæ aliunde non occurrent, & distincte omnia prosequitur: in eo tamen minime laudandum, quod minutissima quæque & nullius dignationis commemoret, satis*

\* Vide Hanckium de scriptoribus Hist. Byz. pag. 667. seq.



*in angustiis domesticis enarrandis curiosus & loquens. Sic exorditur: οἰκτρος Γεωργίου Φρανζῆς καὶ Γρηγόριου τάχα μοναχὸς ταῦτα ἐξεύψεν πρὸς τὸ καὶ ἑαυτὸν καὶ τινῶν μερικῶν γεγονότων ἐν τῷ τῆς αἰθρίας ζωῆς αὐτῶν χρόνῳ ἀπὸ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ὑπέρσεως αὐτῶν, ἔπει. Principium: καλὸν ἦν μοι, ἢ οὐκ ἐλπίσθην, ἢ παιδίον ἀποθανεῖν. Contulicum MS. Codice Neapolitano Bibliothecæ SS. Apostolorum Clericorum Regularium. Et ut conjicio asseritur quoque Scoriaci in Bibl. Regia. Γεωργίῳ & Φραντζῇ πρὸς τινῶν γεγονότων ἐν τῷ κατ' αὐτὸν χρόνῳ.*

In editione Pontani III. 29. pag. 219. testatur Phranzes se, anteqvam habitum Monasticum induceret, *Confessionem fidei* edidisse, atqve in *expositione Symboli* ostendisse unde à SS. Patribus illud fuerit compositum. Illam confessionem sive expositionem utrum à Simeone † Thessalonicensi mutuatus Phranzes sit, Allatius addubitat, cæterum Pontanus in versione sua Historiæ, cui ab auctore inserta fuerat, eandem ut alia multa rescidit.

XXIII. Qvem JOSEPHUM GENESIUM viri docti appellant, is ab uno memoratur Joanne Scylitze \* in proœmio Historiæ. Sed in MS. Scylitzæ Codice distingvi Josephum ac Genesium notat Labbeus, \*\* ita ut duo fuerint Historiæ CPol. scriptores diversi, unus Josephus Byzantinus, & alter Genesius Byzantinus. At enim ut patria Byzantium fuisse Genesium perquam est incertum, licet Byzantinam Historiam scripserit, sic Josephum diversum à Genesio apud Scylitzen laudari ægre mihi persvadeo. Qvicquid vero

† Simeonis Theff. duplex scriptum in Symbolum memorat Allatius de Simeonibus pag. 194. quæ ambo in Vaticana & Bodlejana Bibliothecis continentur MSS. unum est ἐρμηνεία σωσπλικὴ κατὰ δύναμιν εἰς τὸ τῆς ὁρθοδόξου καὶ ἀμωμήτης ἡμῶν πίσεως τῶν χριστιανῶν θεῖον καὶ ἱερὸν σύμβολον. Incipit: περὶ τῶν ἱερωτάτων συμβόλων τῆς ἀληθείας καὶ μόνης τῶν χριστιανῶν ἡμῶν πίσεως. Alterum: ἐκθεσις ἀναγκασιότατη περὶ τῶν τῶν ἱερῶν συμβόλων ῥήσεων, ὅθεν συνελέγησαν καὶ κατὰ τινῶν αὐτὰ συγκεῖμεναί εἰσιν. *Expositio perquam necessaria sententiarum sacri Symboli, unde collecta sunt, ἐξ adversus quos dictata.* Incipit: Καλὸν ἐκδέσθαι καὶ ὅθεν τὸ ἱερώτατον παρὰ τῶν θεῶν Πατέρων σωετέθη Σύμβολον. Citat Allatius p. 160. de purgatorio.

\* Locum Scylitzæ habet supra pag. 389.

\*\* Vide Labbeum in protreptico ad Hist. Byz. p. 41. Alius porro Genesius cujus meminit Sidonius lib. IV. Epist. 6. Alius Genesius presbyter, scriptor vitæ S. Genesefæ Virginis, ut præteream Genesios Martyres, quorum memoriam celebrant Latini 25. August. & 11. Octobr.



vero sit, Lipsiæ in patria mea servatur in Biliotheca Paulina Codex antiquus MS. membranaceus Græcus *Historia Genesiana*, jussu Constantini Porphyrogeniti compositæ, & res Imp. qvinq; CPol. *Leonis Armeni*, qvi A. C. 813. cœpit imperare, *Michaëlis Balbi*, *Theophili fil. Michaëlis & Basilii Macedonis*, A. 889. Cal. Mart. defuncti comprehendentis. Ex hoc Codice Collegii Paulini Bibliothecæ Academicæ Lipsiensis paginis LXXVII. in fol. constante vir doctissimus Jo. *Andreas Bosius* jam pridem illius editionem parare se significavit in diatriba de testimonio Flav. Josephi de Christo. \*\*\* Apographum Bosianum cum brevibus *Tho. Reinesii*, qvocum Bosius illud communicaverat, notis servatur Jenæ in Bibl. publica Academia, cui libros suos ille moriens legavit, ex quo Genesii editionem deinde molitus fuit ejusdem Acad. Professor celebris *Georgius Schubartus*, ut memorant Acta Eruditorum Lips. A. MDCLXXXV. p. 441. Aliud Apographum cum iisdem Reinesii notulis servat Bibliotheca Amplissimi Senatus Lipsiensis: Novum etiam ac singulare studium Genesio in lucem proferendo impendit præclari Viringenii & magnæ, supra ætatem, doctrinæ, *Godfridus Wagnerus*, Lipsiensis, Pastor ad S. Johannis, sed illo florentibus annis extincto etiam ista spes † decollavit, ita ut palma hæc integra relicta sit Viro, cujus ne utiqvam interpretis Genesium pœnitebit, præstantissimo *Godfrido Oleario*, qvi doctrinæ & exempli laude Patriam suam & Ecclesiam hodie, atqve diu, opto decorat, ac scriptorem illum ex eodem Codice Paulino descriptum & versione ac notis à se illustratum jam in scriniis habet & proxime prælis commissurus est. Versus quibus Genesius suos quinque βασιλειῶν libros Constantino Porphyrogenito offert, hi operi præfiguntur:

Τὴν ἐξ ἰσχυρίας τελέσας βίβλον ὡς ἐκέλευσας,  
 Ἀυτοκράτορ, μελέτης καὶ καμάτων μεγάλοις,  
 Ἐν σοι δῶρον ἔθηκεν, ὅπως ἐγνωσμένον εἴη  
 Ἐκ Φιλοδευποτίας σωτηθῆν, ἔκ τε πένθους.

Iiii 3

Hos

\*\*\* Bosius de testimonio Flavii Josephi Jen. 1673. cap. 2. pag. 24. *Theophanis Chronographia Augustanum Codicem ante aliquot annos cum edito comparavimus*, cujus ope eum scriptorem multo emendatiorem, alicubi & pleniorum completis quibus passim sedatus est lacunis aliquot, una cum *Georgio Syncello* & utriusque continuatore Genesio hucusque inedito paucisque etiam eruditissimorum virorum visone notove dabimus aliquando &c Descripsit ille Genesium A. 1652.

† Quemadmodum & spes editionis Genesii promissæ à *Ludolpho Kustero*, de qua supra pag. 228,



Hos versus à B. Wagnero cum Clariss. Caveo communicatos, & ab eo vulgatos in parte altera Historiæ literariæ scriptorum Ecclesiasticorum ad A. C. 940. ita ut cunqve transtuli:

*Historiam jussu quam Caesar magne tuopte  
Perfeci curis atque labore gravi,  
Hanc Tibi dona fero, notum sit ut omnibus, ista  
Nutu scripta Tuo, Te cupiente lègi.*

Leguntur & alii versus Olympii cujusdam ad voluminis calcem, quæ mihi non videntur ad Genesium pertinere, sed ad Johannem quendam Historicum Scylitzæ itidem laudatum, & cujus Opus forte olim Genesio in Codice Lipsiensi MS. adhærebat, postea ab eo separatim periiit.

*Λώτων ἀνὴρ ἄριστος, ὡς ἐγὼ κρίνω,  
Γεωργίῳ τε Φημί καὶ Θεοφάνει  
Τῶν χρονολογῶν, ὁ τῆς δε τῆς βίβλου πατὴρ  
Ἰωάννης σοὶ ταύτης, Φιλοδαμόνων  
Ὁ τῶν πρεσβυτέρων πρῶτος, ἀλλὰ καὶ τῆς  
Διοκαιοσαρείας, τῆς Ἀναζάρβης πάλας.*

*In optimis est optimus me iudice  
(Georgium Theophanemque intelligo  
Chronographos) præsentis auctor ὁ Pater  
Libri Johannes, diligentium DEUM  
Flos ille primus Præsulum atque Episcopus  
Diocæsareæ, dictæ Anazarbæ antea.*

Pro Λώτων scripsi Λώτων, & in quarto versu pro Φίλε δαυμόνων vel Eduardi Bernardi \* doctissimi viri Φίλε δαυμόνων malui Φιλοδαυμόνων. Sane virum pium nemo Christianus facile vocabit Φίλε δαυμόνων, facilius Φιλοδαύμονα, pro Φιλεθέω, licet & hoc rarissimum est in Christianorum scriptis, cum dæmonum vocabulum in Novo Test. semper de malis angelis accipiatur, quod ab Homero, Platone & aliis Ethnicis scriptoribus passim ponitur pro Diis.

XXIV. Post Genesium dicere juvat de alio, itidem inedito Opere, ad res CPolitanæ aulæ & Ecclesiæ pertinente, quod MS. exstat Francofurti ad Mœnum apud virum Nobilissimum & eruditione atq; inge-

\* Vide Caveum loco laudato & Acta Eruditor. Lipsiensia A. 1699. p. 160.



ingenio florentissimum, D. Zachariam Conradum ab Uffenbach. Is titulum Indicemq; Caput pro singulari humanitate sua mecum communicavit, quæ cum Latina versione mea præsentis loco subjungam.

Υπόθεσις τῶν βασιλικῶν ταξειδίων, καὶ ὑπόμνησις τῶν ἀπλήκτων.

ὅσα δὲ ᾤξασθαι φερέται, βασιλέως μέλλοντος ταξιδεύειν.

Κωνσταντῖνος ἐν Χρυσῷ βασιλεὺς αἰωνίῳ, βασιλέως Ῥωμαίων, ἡ δὲ Λέοντος αἰοιδίμῃ σοφωτάτης βασιλέως, ἀπογόνου ἢ βασιλεὺς ἀνδρικωτάτης βασιλέως, πρὸς Ῥωμανὸν τὸν Θεοσεφῆ βασιλέα καὶ υἱὸν αὐτοῦ.

1. ὅσα δὲ γίνεσθαι εἰς μεγάλαν καὶ ὑψηλὴν βασιλέως τῶν Ῥωμαίων μέλλοντος φροσάπτουσι.

α) Διὰ τῶν σωτήρων τῶν ἀρχόντων τῶν βασιλικῶν ἐσέλων τῶν ἐν τῇ πόλει, καὶ τῶν ἔξω ἐν τοῖς ἐσέλοις.

β) Διὰ τῶν ὀφφικιαλίων καὶ τῶν λοιπῶν.

γ) Διὰ τῶν μητροπολιτῶν καὶ ἀρχιεπισκόπων.

δ) Διὰ τῶν ὁσίων μοναστηρίων. ἱππάρια 2.

ε) Διὰ τῆς βασιλικῆς ὑπαρχίας.

5 Διὰ

Ratio expeditionum bellicarum Imperatoris, & Memoriale pro Castris, quænam oporteat observare, quando Imperator expeditionem suscipere instituit.

Constantini in Christo Rege sempiterno Imperatoris Rom. Filii Imp. venerandi ac sapientissimi Leonis, Nepotis vero Basilii fortissimi ac Nobilissimi Imp. ad Romanum à Deo coronatum Imperatorem, Filium suum.

1. Quænam fieri oporteat, quando magnus & sublimis Imperator Rom. castra metari constituit,

α) ab ordinariis præfectis stabulorum in urbe & extra urbem.

β) ab Officialibus, aliisque.

γ) à Metropolitano & Archiepiscopis,

δ) à sanctis Monasteriis. Equi centum,

ε) à Ministris minoribus Imperatoris,

5) à



ς Διὰ τῆς μινσγράτωρ , ἦγεν τῆς βασιλικῆς κόρτης· σαγ-  
μαριαν'.

ζ Διὰ τῆς οἰκιακῆς βασιλικῆς βεστάρης καὶ τῶν ἀπὸ τῆς κοιτῶν διδο-  
μένων εἰς φόρτωσιν τῆς αὐτῆς βασιλικῆς βεστάρης, σαγμαρία λ.

η Διὰ τῶν ἀρχαφίων τῶν εἰς ἐθνικὰς ἀποσπelloμένων, λόγῳ ξενίων.

θ Διὰ τῶν \* ἐρραμένων.

ι Διὰ τῆς εἰδικῆς, σαγμαρία μς'.

Ἔισιν αἱ φορτωσίαι ἕτως.

ια Περὶ τῶν κερκέτων.

2. Ὅσα δὲ γίνονται, ὅταν ἀπὸ ἐξπιδίτης, ἢ μακρᾶς ὁδοπορίας, ἐπα-  
νέρχεται ὁ βασιλεὺς.

3. Ἡ ἀπὸ τῆς Φοσάτῃ μὲν νίκης ἐπάνοδος, βασιλεὺς φιλοχρεῖται βασιλέως  
ἀπὸ Τεφρικῆς καὶ Γερμανίκης.

4. Ἡ ἀπὸ τῆς Φοσάτῃ ἐπάνοδος Θεοφίλῃ βασιλέως, ἔπε ἐνίκησεν κατὰ  
κράτος, οὗ ἀπὸ Κιλικίας στρατοπεδεύσαντας κατ' αὐτῆς Ταρσί-  
τας, Μομφρατίτας, Αδανίτας, Εἰρηνοπολίτας, Ἀναζαρβίτας, καὶ  
λοιπὰς χιλιάδας κ'.

5. Κωνσταντῖνος τῆς φιλοχρεῖται καὶ ἐν αὐτῷ Χρυσῷ τῷ αἰώνῳ βασιλεῖ βασιλέως,  
ἡ δὲ Λέοντος τῆς σοφωτάτης καὶ αὐμνήτης βασιλέως, σύνταγμα τι καὶ  
βασιλεὺς παρδῆς ὄντως ἄξιον ποίημα.

*Sequitur Praefatio in librum Imperatoris.*

α Ὅσα δὲ πρὸς φυλάττειν περὶ ἐκείνων γινόμενα ἐν τῇ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ,  
ἢτοι τάξις καὶ ἀκολουθία τῶν δόσεων καὶ περὶ φανῶν περὶ ἐλεύσεων ἐν αἷς  
οἱ βασιλεῖς ἀπιδίουν ἐν τῇ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ.

β Ἀκτα τῆς ἐορτῆς τῶν Χρυσογένων.

γ Ἐορτὴ τῶν Φάτων. Ἀκτα τῶν δύο μερῶν.

δ Ἀκτα τῇ ἐορτῇ τῆς ἀγίας πάχας.

ε Ἀκτα τῇ ἐορτῇ δευτέρᾳ τῆς Δρακινησίμης.

ς Ἀκτα τῇ ἐορτῇ τῇ κυριακῇ τῆς ἀντίπαχας.

ζ Τῇ ἐορτῇ τῆς μεσοπεντηκοστῆς.

η Τῇ ἐορτῇ τῆς ἀναληψίμης.

θ Τῇ ἐορτῇ τῆς πεντηκοστῆς.

ι Ὅσα δὲ πρὸς φυλάττειν ἐν τῇ δευτέρᾳ ἡμέρᾳ τῆς Δρακινησίμης.

\* Hoc vocabulum cum superiore ἀρχαφίων non intelligo.



- 5) à metatore sive mensuratore Imperatorii tentorii. *Equi sagmarii L.*
  - ζ) à Domestico Imperatoris Vestiario, & quæ ex cubiculo suppetantur ad sarcinas ejusdem Imperatorii Vestiarii. *Equi sagmarii XXX.*
  - η) De iis, quæ ad aliarum Gentium Principes mittuntur Xeniorum loco.
  - θ) De illis quæ \* \* \*
  - ι) De rebus privatis Imperatoris. *Equi sagmarii XLVL* Atque de sarcinis & impedimentis hactenus.
  - ια. De vigiliis sibi excubiis.
  2. Quænam oporteat fieri, quando ab expeditione vel è longo itinere Imperator revertitur.
  3. De Basilii Imperatoris CHristum amantis reditu è castris post victoriam à Tephricæ opido, ac Germanicæ.
  4. Theophili Imperatoris reditus è castris, cum potenter vicisset beligerantes adversus ipsum è Cilicia Tarsitas, Mopsvestitas, Adanitas, Irenopolitas, Anazarbitas, aliosque ad vicies mille.
- CONSTANTINI CHristum amantis & in eodem CHristo sempiterno Rege Imperatoris, Filii Leonis sapientiss. & perpetua memoria digni Imp. Syntagma & Regia industria vere dignum opus.

*Post præfationem sequitur opus ipsum satis spissum, cujus hæc sunt capita:*

- α Quænam oporteat observare, quando processio fit in magnam Ecclesiam, sive Ordo & series solennium & illustrium processionum, quando Imperatores ad magnam Ecclesiam accedunt.
- β Acta festi Natalitiorum CHristi.
- γ Festum Luminum. Acta utriusque \* factionis.
- δ Acta festo Sancti Paschatis. (schatis.
- ε Acta feria secunda in hebdomade renovationis, sive postridie Pasche.
- ς Acta feriæ Dominicæ post Pascha.
- ζ Feria quarta Hebdomadis quartæ post Pascha.
- η Festo Ascensionis CHristi.
- θ Festo Pentecostes.
- ι Quæ observare oporteat postridie Paschatos, sive die secunda in hebdomade renovationis.



- ια Ὅσα δὲ παραφυλάττειν τῇ γ' τῆς \* Διακινήσιμος εἰς τὸν ἅγιον  
Σέργιον.
- ιβ Ὅσα δὲ παραφυλάττειν τῇ δ' τῆς Διακινήσιμος, καὶ ὅσα ἐπ' αὐτῇ τελεῖται.
- ιγ Περὶ τῆς ε' πατριαρχῆς προσκλήσεως.
- ιδ Ὅσα δὲ παραφυλάττειν τῇ ε' τῆς διακινήσιμος, καὶ ἀσπασμὸς τελεῖται  
ἐπὶ τῇ χρυσοτρικλίνῃ.
- ιε Ὅσα δὲ παραφυλάττειν τῇ παρασκευῇ τῆς Διακινήσιμος.
- ισ Ὅσα δὲ παραφυλάττειν τῇ κυριακῇ ἀντίπαχα, ἀπιδόντῃ τῇ Βασιλείῃ  
ἐν τῇ ἁγίᾳ Σοφίᾳ.
- ιζ Ὅσα δὲ παραφυλάττειν τῇ τετραδὶ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, καὶ τῆς ἐν τῷ ναῷ  
τῇ ἁγίᾳ Μωκίᾳ προσελεύσεως.
- Δεῖ εἶδέναι καὶ ταῦτα, ἀναπόσων δοχῶν δέχοντα τὰ μέρη ἐν ταύτῃ  
προσελεύσει.
- ιη Ὅσα δὲ παραφυλάττειν τῇ ἑορτῇ καὶ προσελεύσει τῆς ἁγίας Χρυσῆς τῆς Θεᾶς  
ἡμῶν ἀναλήψεως.
- ιθ Ὅσα δὲ παραφυλάττειν τῇ παραμονῇ τῇ ἁγίᾳ Ἡλίας, καὶ τῇ αὐτῇ τῇ  
ἑορτῇ.
- κ Μηνὶ Μαΐῳ α. τὰ ἐγκαίνια τῆς νέας. Ὅσα δὲ παραφυλάττειν τῇ ἑορτῇ τῇ  
ἐγκαίνιων τῆς νέας μεγάλης Ἐκκλησίας.
- κα Ὅσα δὲ παραφυλάττειν τῇ ἑορτῇ καὶ προσελεύσει τῇ ἁγίᾳ Δημητρίᾳ.
- κβ Ὅσα δὲ παραφυλάττειν τῇ ἑορτῇ καὶ προσελεύσει τῇ ὑψώσεως τῇ πρίων ξύλων.
- κγ Ὅσα δὲ παραφυλάττειν τῇ ἑορτῇ καὶ προσελεύσει τῆς ἁγίας Χρυσῆς τῆς Θεᾶς  
ἡμῶν καὶ σάρκα χορήσεως.
- κδ Ὅσα δὲ παραφυλάττειν τῇ α' τῇ Ἰαννουαρίᾳ μηνός, τῇ ἁγίᾳ Βασιλείᾳ.
- κε Ὅσα δὲ παραφυλάττειν τῇ παραμονῇ τῶν ἁγίων Φώτων.
- κς Ὅσα δὲ παραφυλάττειν τῇ ἑορτῇ καὶ προσελεύσει τῶν Φώτων.
- κζ Ὅσα δὲ παραφυλάττειν τῇ ἑορτῇ καὶ προσελεύσει τῆς ὑπαπαν-  
τήσεως.
- κη Ὅσα δὲ παραφυλάττειν εἰ τύχη ἡ ἑορτὴ τῆς ὑπαπαντήσεως τῇ β' τῆς  
ἁγίας Ἑβδομάδῃ.
- κθ Ὅσα δὲ παραφυλάττειν τῇ ἑορτῇ τῆς ὁρθοδοξίας.
- λ Ὅσα δὲ παραφυλάττειν τῇ κυριακῇ τῆς μέσης Ἑβδομάδῃ τῶν νηστειῶν,  
ἡνίκα τὸ τίμιον καὶ ζωποῖον ξύλον τῇ σαρρῇ προσκυνεῖται.
- λα Ὅσα δὲ παραφυλάττειν, εἰ τύχη ἡ ἑορτὴ τῇ Ευαγγελισμῷ τῆς ὑπερα-  
γίας Θεοτόκου τῇ κυριακῇ τῆς μέσης Ἑβδομάδῃ.

λβ

\* ita scribunt passim pro διακινήσιμος.



10a Qvæ observare oporteat die tertia ejusdem hebdomadis, sacra S. Sergio.

10b Qvæ oporteat observare die quarta, & qvæ in illa perficiantur.

10γ De Patriarchæ adhortatione.

10δ Qvæ oporteat observare die quinta in hebdomade renovationis quando salutatio Imperatoris celebratur in aureo triclinio.

10ε Qvæ oporteat observare in parasceve renovationis, sive die sexta.

10ς Qvæ oporteat observare in Dominica post Pascha, quando Imperator accedit ad sanctæ Sophiæ magnum Templum.

10ζ Qvæ oporteat observare quarta feria Hebdomadis quartæ post Pascha & in processione in Templum S. Mocii.

Oportet nosse etiam hoc, quibus locis utriusque factionis homines in hac processione recipiuntur.

11a Qvæ oporteat observare in festo & processione sacre Christi ascensionis.

11b Qvæ oporteat observare in Vigiliâ Sancti Eliæ, ipsoque ejus festo.

11c Calendis Maji, Encæniam novæ Ecclesiæ. Quænam observare oporteat festo Encæniorum novæ magnæ Ecclesiæ.

11d Qvæ oporteat observare in festo ac processione S. Demetrii.

11e Qvæ oporteat observare festo & processione exaltationis S. Crucis.

11γ Qvæ oporteat observare festo & processione sacre Christi DEI nostri Nativitatis in carnem.

11δ Qvæ oporteat observare Calendis Mensis Januarii sacris S. Basilio.

11ε Qvæ oporteat observare in Vigilia sanctorum Luminum.

11ς Qvæ oporteat observare in Festo & in processione sanctorum Luminum.

11ζ Qvæ observare oporteat in Festo & in processione Occursus sive Purificationis S. Mariæ.

11η Quænam oporteat observare, quando festum Occursus incidit in feriam secundam sanctæ Hebdomadæ.

11θ Quænam oporteat observare Dominica Orthodoxiæ, sive restitutionis Imaginum.

12a Qvæ observare oporteat Dominica mediæ hebdomadis Jejuniorum, quando venerandum & vivificum lignum crucis adoratur.

12b Qvæ oporteat observare, quando contingit festum Annuntiationis S. Deiparæ incidere in Dominicam mediæ Hebdomadis.



λβ Ὅσα δὲ παραφυλάττειν τῇ παραμονῇ τῆς Βασιλεύσεως.

λγ Ὅσα δὲ παραφυλάττειν τῇ ἑορτῇ καὶ προσελεύσει τῶν Βασιλέων.

λδ Ὅσα δὲ παραφυλάττειν τῇ ἀγίᾳ καὶ μεγάλῃ ἐ. καὶ ἵπτι τῆς τῆ Βασιλείας περιόδου ἐν τοῖς γηροκομίσις.

λε Ὅσα δὲ παραφυλάττειν τῇ μεγάλῃ παρεσκευῇ, καὶ ὅσα ἐν αὐτῇ τε-  
λείπῃ.

λς Ὅσα δὲ παραφυλάττειν τῷ ἀγίῳ καὶ μεγάλῳ Σαββάτῳ.

λζ Ὅσα δὲ παραφυλάττειν ἵπτι προσελεύσει ἐνώσεως Ἐκκλησίας.

λη Χρῆ εἶδεναι, πῶς ἀλλάσσειν οἱ Δεσπόται ἐν ταῖς ἑορταῖς καὶ προσελεύσεσι.

λθ Ὅσα δὲ παραφυλάττειν ἵπτι σεψίμῳ Βασιλείῳ.

Ἀκτολογία τῶν δῆμων \* ἵπτι σεψίμῳ Βασιλείῳ.

μ Ὅσα δὲ παραφυλάττειν ἵπτι σεφανώματι Βασιλείῳ.

μα Ὅσα δὲ παραφυλάττειν ἵπτι σεψίμῳ Αυγέστῳ.

Ἀκτολογία τῶν δῆμων ἵπτι σεψίμῳ Αυγέστῳ.

μβ Ὅσα δὲ παραφυλάττειν ἵπτι σεψίμῳ Αυγέστῳ καὶ σεφανώματι.

μγ Ἀκτολογία τῶν δῆμων ὅταν τεχθῇ παῖδιον πορφυρογέννητον.

μδ Ὅσα δὲ παραφυλάττειν ἵπτι χειροτονία Καίσαρος.

Ἀκτολογία τῶν δῆμων ἵπτι χειροτονία Καίσαρος.

με Ὅσα δὲ παραφυλάττειν ἵπτι χειροτονία Νωβελησίμου.

Ἀκτολογία τῶν δῆμων ἵπτι χειροτονία Νωβελησίμου.

μς Ὅσα δὲ παραφυλάττειν ἵπτι προαγωγῇ Κροπαλάτου.

μζ Ὅσα δὲ παραφυλάττειν ἵπτι προαγωγῇ Μαγίστρου, εἰ κελεύει αὐτὴν ποιῆ-  
σαι, εἰ προκένσῃ τῆς μεγάλῃς Ἐκκλησίας ὁ Βασιλεὺς.

μη Ὅσα δὲ παραφυλάττειν ἵπτι προαγωγῇ Μαγίστρου, εἰ κελεύει αὐτὴν  
ποιῆσαι εἰς κυριακὴν \*\* παγανὴν.

μθ Ὅσα δὲ παραφυλάττειν ἵπτι προαγωγῇ πατρικῆς συγκλητικῆς καὶ στρα-  
τηγενίᾳ.

ν Ὅσα

\* Si opus ipsum liceret Inspicere, forte pateret per δῆμους intelligi factiones agitatorum in Circo.

\*\* verti, ac si esset παναγίας.



- λβ Qvænam oporteat observare in Vigilia Palmarum.  
 λγ Qvænam oporteat observare in Palmarum festo ac Processione.  
 λδ Qvæ oporteat observare sancta & magna Qvinta, & de Imperato-  
 ris circuitione in Gerocomiis.  
 λε Qvæ oporteat observare in magna Parasceve, & qvæ illa die pera-  
 gantur.  
 λς Qvæ oporteat observare sancto & magno Sabbato.  
 λζ Qvæ oporteat observare in processione Unionis \* Ecclesiæ.  
 λη Nolle oportet qvomodo alternent Despotæ in festis ac Processi-  
 onibus  
 λθ Qvænam oporteat observare in Coronatione Imperatoris, Enar-  
 ratio solennium qvæ in Coronatione Imperatoris fieri solent.  
 μ Qvæ oporteat observare in Imperatoris inauguratione  
 nuptiali.  
 μα Qvænam oporteat observare in Augustæ coronatione. Enarra-  
 tio solennium qvæ in coronatione Augustæ fieri solent.  
 μβ Qvænam observare oporteat in Augustæ inauguratione nupti-  
 ali.  
 μγ Enarratio solennium qvæ observantur, quando Imperatori  
 nascitur filius Porphyrogenitus.  
 μδ Qvænam oporteat observare in Cæsaris inauguratione, Enarra-  
 tio solennium, quando Cæsar inauguratur.  
 με Qvæ oporteat observare in inauguratione Nobilissimi. Enarra-  
 tio solennium qvæ fiunt quando Nobilissimus inauguratur.  
 μς Qvæ oporteat observare in inauguratione Curopalatae,  
 μζ Qvæ oporteat observare in inauguratione Magistri Officiorum,  
 si Imperator processum ejus fieri jubeat in magna Ecclesia.  
 μη Qvæ oporteat observare in inauguratione Magistri Officiorum  
 si Imperator eam jubeat fieri in templo Sanctissimæ Deiparæ.  
 μθ Qvæ oporteat observare in inauguratione Patricii Senatoris &  
 præfecti militum,

Kkkk 3

Qve

• Mense Julio solenniter qvotannis prælegebatur Tomus Unionis, sopiendo schismati  
 de trigamia, qvod sub Leone Philosopho ortum fuerat, publicatus A. G. 920. Vi.  
 de Cangium in ἐνωσις.



ν "Οσα δὲ παραφυλάττειν ἐπὶ προβολῇ πατρικίων.  
Αιτολογία τῶν δήμων ἐπὶ προαγωγῇ πατρικίᾳ.

να "Οσα δὲ παραφυλάττειν ἐπὶ προβολῇ ἀνθυπαίων.

ιβ "Οσα δὲ παραφυλάττειν ἐπὶ προαγωγῇ ζωῆς πατρικίᾳς.

ιγ "Οσα δὲ παραφυλάττειν ἐπὶ προαγωγῇ πραιποσίτου.

ιδ "Οσα δὲ παραφυλάττειν ἐπὶ προαγωγῇ ὑπαρχῶν.

Αιτολογία τῶν δήμων ἐπὶ τῆς ὑπαρχῶν προαγωγῆς.

ιε "Οσα δὲ παραφυλάττειν ἐπὶ προαγωγῇ κοιᾶς.

ις "Οσα δὲ παραφυλάττειν ἐπὶ προαγωγῇ Δημάρχῶν.

Αιτολογία τῶν δήμων ἐπὶ προαγωγῇ Δημάρχῶν.

ιζ "Οσα δὲ παραφυλάττειν, εἰ κελεύει ὁ βασιλεὺς προβάλλεσθαι δύο δημάρχους ἐν τῷ ἄμα.

ιη "Οσα δὲ παραφυλάττειν ἐπὶ προαγωγῇ δούτερον.

ιθ "Οσα δὲ παραφυλάττειν ἐπὶ προαγωγῇ συμπίων, καὶ λογοθέτων.

ξ "Επὶ προαγωγῇ ἀντιγραφίων.

ξα "Οσα δὲ παραφυλάττειν Σπαρτοκάνδιδας μέλλοντες γίνεσθαι προπαυμενίς.

ξβ "Επιτάφιον βασιλέων.

ξγ "Οσα δὲ παραφυλάττειν τῇ αἰτήσεως τελειώσεως γενεθλίων ἡμέρας τῶν βασιλέων.

ξδ "Οσα δὲ παραφυλάττειν ἐν προαγωγῇ δεξίμων.

ξε "Οσα φυλάττειν τῇ δὲ ἐπαύριον εἰς τὸ δέξιμον.

ξς "Οσα δὲ παραφυλάττειν εἰς δέξιμον τῶν χρυσῶν ἵπποδρομίων, δούτερον ἡμέρας μὴ τὸ ἀντίπαρχα.



- 1 Qvæ oporteat observare in declaratione Patriciorum. Enarratio solennium qvæ in Patricii declaratione fieri solent.
- 2a Qvæ oporteat observare in declaratione Proconsulum.
- 2b Qvæ oporteat observare, quando inauguratur Ornatrix Augustæ Patricia.
- 2y Qvæ oporteat observare in declaratione sive inauguratione Præpositi.
- 3d Qvæ observare oporteat in præfecti inauguratione. Enarratio solennium qvæ in Præfecti inauguratione fieri solent.
- 3e Qvæ oporteat observare in inauguratione Qvæstoris.
- 3s Qvæ oporteat observare in declaratione Principis sive primicerii factionum Circensium. Enarratio solennium qvæ in Principis factionum inauguratione fieri solent.
- 3z Qvæ oporteat observare, quando Imperator jubet binos simul factionum Principes pronunciari.
- 4y Qvæ oporteat observare in declaratione secundicerii.
- 49 Qvæ oporteat observare in inauguratione Assessorum judicii & Logothetarum. (rum.
- 5 Qvæ oporteat observare quando inaugurantur Magistri scrinio-
- 5a Qvæ oporteat observare quando Spatharocandidatus evehendus est in dignitatem Protospatharii.
- 5b Imperatorum Sepultura.
- 5y Qvænam observare oporteat post finitas preces & Vota in Natalitiis Imperatorum.
- 5d Qvænam oporteat observare pridie exceptionis quando in Urbem venit Imperator.
- 5e Qvæ oporteat observare mane ejus diei quo Imperator in urbem veniens excipiendus est.
- 5s Qvæ oporteat observare quando excipiendus est Imperator in aureo Hippodromo postridie Antipaschatis, sive Qvasimodogeniti.



ξζ Ὅσα δὲ παραφυλάττειν εἰς Σάξιμον ἤγαν εἰς κλητόριον.

ξη Ὅσα δὲ παραφυλάττειν δεξίμῃ γενομένῃ ἐν τῇ μυσικῇ Φιάλῃ τῶ τριπόγχῃ, χειμῶν ὄντ' καὶ βιαιῶν ἀνέμων καὶ μὴ συγχωρέντων γενέσθαι ἐν ταῖς ἐξέθεσι Φιάλεσι.

ξθ Περὶ τῆς τῶν ἀπάντων δρχόντων τάξεώς τε καὶ παραστάσεως ἐν ἐκάστῳ δεξίμῳ ἐπιτελεσμένων ἐν τοῖς μεγάλοις Φιάλεσι.

ο Περὶ τῶ χρυσοῦ ἵπποδρομίας, καὶ τῶ ἐν αὐτῷ τελεσμένων.  
Περὶ τῶ δειλινῷ ἵπποδρομίας.

ξζ Quæ oporteat observare in Saximodeximo convivio.

ξη Quæ oporteat observare circa Imperatoris exceptionem in sacro stagno quod à tribus conchis nomen habet, quando tempestas vel vehementes venti haud permittunt illud in consuetis phialis sive majoribus labris facere.

ξθ De iis quæ ab omnibus Proceribus ordinibusque fiunt quando Imperator in majoribus lacubus sive labris excipiendus est.

ο. De aureo Hippodromo sive circo, & quæ in illo peraguntur.  
De vespertino Hippodromio sive decursione equestri.

*Cetera Græce tantum subjungere placet, cum opus ipsum inspicere mihi per locorum distantiam jam non sit integrum, & eo inconsulto verendum sit ne in vocabulis in quibus hæreo, errores pro versione vel conjectura mea lectori obtrudam.*

οα Ὅσα δὲ παραφυλάττειν ἱππικῇ ἀγομένῃ τῶ καταλόγῳ.

1. Περὶ τῆς ὀρνέας πῶς δὲ κοιλίσιν.

2. Ἀκτὰ ἐπὶ νίκη τῶν ἡνιόχων.

3. Ὅσα δὲ τελεῖν εἰς τὸ δειλινὸν ἵπποδρόμιον.

4. Ὅσα δὲ τελεῖσθαι μικροπανίτῃ μέλλοντ' γίνεσθαι Φακτιοναρίῃ.

5. Ὅσα δὲ παραφυλάττειν Βηγαρίῃ ζώννυμένῃ.

6. Ἀκτὰ ἐπὶ νικίῳ θριαμβευομένων ἐπὶ τῷ ἵπποδρομίῳ.

7. Ἀκτὰ ἐπὶ μεγισάνων ἀμειρῶ ἐν πολέμῳ ἡτληθέντων καὶ ἀναγεθέντων.

8. Περὶ ἵππων παραγωνιζομένων τῷ αὐτῷ Βαίῃ, καὶ πῶς δὲ αὐτὸν ὑπαλλάσσειν.

9. Περὶ τῆς ποτηριῆς.

10. Περὶ διβερίῃς.

11. Περὶ μερίδων.

12. Ὅσα δὲ παραφυλάττειν ἡνιόχον ἀγομένῃ τῷ Βαίῃ.

13. Περὶ τῆς κρεμάσεως καὶ ἀποκρεμάσεως.

14. Περὶ ἵππων ἀπολύοντ'.

15. Περὶ πρόβας.



β Μηνὶ Μαίῳ ια. τελεῖται τὸ ἵππικὸν τῆ γενεθλίας ταύτης τῆς Θεοφυλάκτου καὶ βασιλίδου πόλεως, ἔτους.

ογ Ὅσα δὲ τελεῖσθαι τῇ παραμονῇ τῆ Λαχανικῆς ἵπποδρομίας, ἤγουν τῆ γενεθλίας ταύτης τῆς Θεοφυλάκτου βασιλίδου πόλεως.

οδ Ὅσα δὲ παραφυλάττειν τῆς Φακλαρέας τελευμένης.

1. Περί τῆ αὐτῆς ἵπποδρομίας, πῶς δὲ κοιλίσιν.

2. Περί τῶν βηγῶν, πῶς δὲ αὐτὰς τελεῖσθαι.

3. Ἀκτὰ ἀπὸ νίκης εἰς τὸ αὐτὸ ἵπποδρόμιον.

4. Ἀκτὰ, ὅτε τρέχουσιν οἱ δρομικοὶ τῆ ἐνὸς μέρους ἀπὸ \* \*

6. Ἀκτὰ εἰς τὴν κοιλίσραν τῶν πεζῶν.

7. Ἀκτὰ κάμνοντ' τῆ μαναρίας εἰς τὸ πεζόν.

οε Περί τῆ βοτῆς, ὅπως δὲ τελεῖσθαι.

ος Περί τῆ Μακεδονικῆς ἵπποδρομίας τῆ λεγομένης Λαπερκαλίας.

Ακτολογία τῶν δήμων εἰς τὸ μακεδονικὸν ἵπποδρόμιον.

οζ Τὰ ὑπὸ τῶν Καυκεδονίων τῆ Κοιάνωρος ἐν ταῖς προελεύσεσι τῶν Δεσποτῶν ἐν τῇ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ ῥωμαῖσι ἀδόμενα.

οη Ἐκθεσις τῶν λεγομένων ὑπὸ τῶν βυκαλίων ἐπὶ τῆς τραπέζης τῶν ιθ ἀκρυβίων.

οθ Ἐυφημία ἅμα πρῶτ' ὑπὸ τῆ στρατοπέδου ἐκβοωμένη.

π Ἐυφημία λεγομένη ὑπὸ τῆ στρατοπέδου, ἥνικα κατὰ πολεμίων ἐπινίκια ἄγει ὁ Αὐτοκράτωρ, ἢ σιτηρέσιον δοθῇ τῷ στρατοπέδῳ, εἴτε τις ἄλλη βασιλεὺς διανομὴ. τὰ αὐτὰ δὲ λέγεται καὶ σελεντίς ἀγομένη.

πα Ὅσα δὲ παραφυλάττειν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆ τρυγῆ \* \* ἐν προκένσῳ τῆς ἱερείας.

πβ Ἀκτὰ ἀδόμενα τῷ ὑπάρχῳ τῇ κυριακῇ τῆς Βαῖοφόρου, ἀπιόντι ἐν τῷ ναῷ τῆς ἁγίας μάργου Ῥωμανῆς.

πγ Ὅσα δὲ παραφυλάττειν εἰς τὸν τῆ δημάρχου καλημέριν, τῇ τρίτῃ τῆς Ταλιλοίας.

πδ Ὅσα δὲ παραφυλάττειν ἐπὶ νυμφαγωγίᾳ.

πε Ὅσα δὲ παραφυλάττειν εἰς σεφάνωμα.

πς Ὅσα δὲ παραφυλάττειν ἐν τῷ δείπνῳ τῶν ιθ ἀκρυβίων εἰς τὸ λεγόμενον Γοῖθινόν.

πζ Ἐκ τῶν τῆ Μαγίσρας \* Πέτρης. Ὅσα δὲ παραφυλάττειν ἐπὶ προαγωγῇ κόμητος Ἀδμηνσιόνων, καὶ κόμητ' σχολῆς καὶ κωροπαλάτης.

πη Τῆ αὐτῆς Πέτρης, ὅσα δὲ παραφυλάττειν ὅτε γένηται Ἀυγασάλης ἢ ἀνθύπατος.



- πθ. Περὶ διαφορᾶς Στρατιῶν καὶ πόθεν αὐταὶ δίδονται, καὶ τί ἀρμίζει ἐκάσῳ σκρινίῳ, ὅσα εὐρεῖν ἠδυνήθημεν.
- η. Ὅσα δὲ παραφυλάττειν εἰς τὸ ἀναγορευτὴς ἐν τοῖς ἄνω μέρεσιν Βασιλέως ἀποσείλη πρέσβεις καὶ Λαυρεάτα, μηδέπω δεχθεῖς ὑπὸ τῆς ἐνταῦθα Βασιλέως εἰς τὴν Βασιλείαν, καὶ πῶς βεβαιοῖ τὴν Βασιλείαν αὐτῇ καὶ τῆς πρέσβεις ἀπολύει.
- ηα. Ὅσα δὲ παραφυλάττεσθαι ὅτε μέλλει δέχεσθαι τῆς αὐτῆς πρέσβεις καὶ βεβαιοῖ τὴν Βασιλείαν καὶ ἀπολύειν αὐτῆς.
- ηβ. Ὅσα δὲ παραφυλάττειν πρεσβύτες μεγάλας ἐρχομένους Περσῶν.
- ηγ. Ὅσα δὲ ἐν ταῖς αἰαῖς ἡμέραις ἐπὶ τῆς πρεσβυτέρου παραφυλάττεσθαι.
- ηδ. Ἀναγόρευσις Λέοντος Βασιλέως τῆς τῆς Θεῆας λήξεως.
- ηε. Ἀναγόρευσις Ἀνασασίς Βασιλέως τῆς τῆς Θεῆας λήξεως.
- ης. Ἀναγόρευσις Βασιλέως Ἰσίδης τῆς τῆς Θεῆας λήξεως.
- ηζ. Ἀναγόρευσις Λέοντος τῆς Μικρῆς.
- ηη. Ἀναγόρευσις τῆς εὐσεβεστάτης ἡμῶν δεσπότης Ἰσινιανῆς.
- ηθ. \* Ἀναγόρευσις Νικηφόρου Βασιλέως τῆς Φιλοχρίστου καὶ ἀνδρικωτάτης τῆς γεγονότος δομestίκου τῶν σχολῶν τῆς ἀνατολῆς.
- ε. Ἐπὶ προαγωγῇ προέδρου τῆς ἀπάσης συγκλήτου.

### Sequitur INDEX Capitum libri secundii.

Πίναξ σὺν Θεῷ τῆς δευτέρας βιβλίας.

- α. Ὅσα δὲ φυλάττειν κατ' ἐκάστην ἡμέραν ἀνοίγοντο τῆς Παλατίης καὶ τῆς καθημερινῆς ἰσαμένης προελεύσεως.
- β. Ὅσα δὲ παραφυλάττειν ἐν τῇ προελεύσει τῇ καθεκάστη κυριακῇ τελειωμένης.
- γ. Ὅσα δὲ παραφυλάττειν τῆς Βασιλέως προβαλλομένης Δομestίκου τῶν σχολῶν ἢ στρατηγῆς ἢ Δρυγγαρίου τῶν πλοίων, ἢ Σακελλάρου ἢ τῆς Σακελλίης, ἢ λοιπῆς ὀφφικιαλίσ.
- δ. Ὅσα δὲ παραφυλάττειν ἐπὶ προαγωγῇ Ράικτωρ.
- ε. Ὅσα δὲ παραφυλάττειν ἐπὶ προαγωγῇ Συγκλήτου.
- ς. Ὅσα δὲ παραφυλάττειν ὡς τὰ νῦν ἐπιτελεῖται ἢ τῆς ἀγίας καὶ μεγάλης Κωνσταντίνου ἐτήσιον μνήμη, καὶ τὰς Ἐγκαινίας τῶν ἰδρυθέντων τιμίων σταυρῶν ἐν τῇ νέῃ Παλατίῳ τῆς Βόνου.
- ζ. Ὅσα δὲ παραφυλάττειν τῇ ἐορτῇ καὶ προελεύσει τῶν ἁγίων πάντων.
- η. Ὅσα δὲ παραφυλάττειν τῇ πρώτῃ τῆς Αυγύστου μηνός, καὶ τῆς τιμίας καὶ ζωοποιῆς σταυρῆς ἐξερχομένης.
- θ. Ὅσα δὲ παραφυλάττειν τῇ ἐορτῇ τῆς κοιμήσεως τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἐν Βλαχέρναις μηνός, Αυγύστου 16.
- \* Hujus capitis titulo Monogramma Constantini præfigitur.



- α Ὅσα δὲ παραφυλάττειν τῇ δευτέρᾳ τῆς ἁγίας ἑβδομάδου.
- ια Ὅσα δὲ παραφυλάττειν τῶν τιμίων σαυρῶν μελλόντων ἐξίεναι τῇ μέσῃ ἑβδομάδῃ τῆς ἁγίας τεσσαρακοστῆς.
- ιβ Ὅσα δὲ παραφυλάττειν τῶν Δεσποτῶν ἀπιόντων λῆσασθαι ἐν Βλαχέρναις.
- ιγ Ὅσα δὲ παραφυλάττειν ἐπὶ παγανῇ κυριακῇ, ἢ ἐν ἄλλῃ κοινῇ ἡμέρᾳ μελλόντων τῶν Δεσποτῶν ἀπιέναι εἰς τὰς ἁγίας Αποστόλους, εἴτα εἰς ἕτερον ναὸν ἔξασθαι.
- ιδ Ὅσα δὲ παραφυλάττειν ἐπὶ χειροτονίᾳ Πατριάρχῃς Κωνσταντινουπόλεως.
- ιε Ὅσα δὲ παραφυλάττειν δοχῆς γινομένης ἐν τῷ μεγάλῳ τρικλίνῳ τῆς Μανναύρας τῶν Δεσποτῶν καθεζομένων ἐπὶ τῷ Σολομονταίῳ θρόνῳ.
- ισ Περὶ τῆς δοχῆς τῆς γενομένης ἐν τῷ αὐτῷ τρικλίνῳ ἐπὶ Κωνσταντίνῳ Ῥωμανῷ τῇ παρεσίᾳ τῶν παρὰ τῷ Ἀμερμνῇ, ἀπὸ Τάρεσσ ἐλθόντων πρεσβέων, περὶ τῶν ἀλλαγῶν καὶ τῆς εἰρήνης, μηνὶ Μαΐῳ ἅλῃ ἡμέρᾳ, Ἰνδικτίωνι Δ' ἐν ᾗ καὶ περὶ τῆς τῶν Ἰσπανῶν δοχῆς καὶ περὶ τῶν γεγονότων τότε ἱπποδρομῶν, ὡς αὐτῶς καὶ περὶ τῆς ἐορτῆς τῆς Κυρίᾳ μεταμορφώσεως, καὶ τῆς τῆς Δελεμίκῃ δοχῆς, ἐτι τῆς ἡγεμόνους καὶ τῆς ἀρχοντίσσης Ἐλγας τῶν Ῥώσων, ὅποιως ταῦτα πάντα ἐτελέσθησαν.
- ις Ὅσα δὲ παραφυλάττειν προερχομένων τῶν Ἀρχόντων τῶν δ' ταγματῶν εἰς τὸν ἱπποδρόμον.
- ιη Ἀναγόμενους Ῥωμανῷ τῷ πορφυρογεννήτῃ καὶ Κωνσταντίνῳ Βασιλέως.
- ιθ Ὅσα δὲ παραφυλάττειν Βρυμαλὶς ἐπιτελεμένων εἴτε τῷ μεγάλῳ Βασιλέως, εἴτε τῷ μικρῷ, εἴτε τῆς Αὐγύστης.
- κ Ὅσα δὲ γίνεσθαι θριάμβου ἐπινικίων τελεμένων ἐν τῷ φόρῳ μετὰ λιτῆς, μέλλοντος τῷ Βασιλέως πατήσαι Ἀγαρηνῶν μεγιστάνων.
- κα Ὅσα δὲ παραφυλάττειν θριάμβου τελεμένων ἐπινικίων ἐν τῷ ἱπποδρομίᾳ.
- κβ Ὅσα δὲ παραφυλάττειν ὅταν τεχθῇ ἄρρεν παιδίον τῷ Βασιλεῖ.
- κγ Ὅσα δὲ παραφυλάττειν ἐπὶ Βαπτισμῷ ἄρρενος παιδὸς Βασιλέως.
- κδ Ὅσα δὲ παραφυλάττειν ἐπὶ κηρέυματος παιδὸς Βασιλέως.
- κε Ἐπὶ προαγωγῇ κηρικῆς λαρείας.
- κς Ἐπὶ προαγωγῇ κηρικῆς λαρείας.
- κζ Περὶ τῶν κατὰ διαφόρους καιροὺς συμβάντων γενέσθαι, περὶ τῆς παλαιᾶς συνήθους τῆς τελεμένης ἐν τῇ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ.
- κη Ὅπως Ἡράκλειος ὑπὸ τῷ ἰδίῳ Πατρὶ, ἀπὸ τῆς τῷ Καίσαρι ἀξίας ἀνήχθη εἰς τὸ σχῆμα τῆς βασιλείας, καὶ πῶς Δαβὶδ ὁ ἀδελφεὸς αὐτοῦ γέγονε Καῖσαρ.
- κθ Περὶ προκένσεως τῆς ἐν τῇ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ.



λ Πῶς ἐν ἡμέρᾳ ἱπποδρομῖς ἐδέξατο Ἡράκλει<sup>Θ</sup> τῆς τῆς συγκλήτης, παρόντ<sup>Θ</sup> καὶ τῷ Πατριάρχῃ.

λα Περὶ κηδείας Πατριάρχῃ.

λβ Πῶς δεῖ προσφέρειν τὸν Βασιλέα ἐν τῇ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ ἀναθήματα.

λγ Περὶ αἰτήσεως δεξίμῃ τῶν δυό μερῶν ἑορτῆς παρχῆς.

λδ Περὶ προαγωγῆς ἀξιωμαίων ἐν ἡμέρᾳ αἰτησίᾳ \* αὐτοκρατορίας καὶ σεψίμῃ, καὶ γενεθλίῃ καὶ σεφάνωματος.

λε περὶ προαγωγῆς ἀξιωμαίων ἐν ἡμέρᾳ αἰτησίᾳ γινομένης, καὶ ἐτέρων τοιούτων.

λς περὶ Σαξίμῃ.

λζ περὶ εἰσαγωγῆς ἀπὸ ἐπάρχων ἐν ἡμέρᾳ ἱπποδρομῖς προβληθέντ<sup>Θ</sup> ἐν τῷ Σαξίμῳ πρὸ τῆς αὐτῆς ἱπποδρομῆς.

λη περὶ τινων ἀποσατησάντων καὶ πάλιν δευθέντων πῶς ἐδέχθησαν παρὰ τῷ Βασιλέως.

λθ περὶ τῆς χειροτονίας Θεοφυλάκτῃ τῷ ἀγιοτάτῃ Πατριάρχῃ.

μ περὶ τῷ Πατριάρχῃ ὅτι τὸ παλαιὸν, ἴδιον εἶχεν πραιπόσιτον.

μα περὶ τῆς, τίνι τρόπῳ τῇ αἰγίᾳ καὶ μεγάλῃ κυριακῇ τῆς πάσχα περιβάλλονταί τῃς λῶρχς ὅτε Βασιλεὺς καὶ οἱ Μάγιστροι καὶ ἀνθύπατοι πατρίκιοι τὰ ἐν τῷ ναῷ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκῃ τῆς Φάρῃ κείμενα σκευὴ καὶ λοιπὰ. καὶ τὰ εἰς τὸν ἅγιον Στέφανον ἐν τῇ Δάφνῃ.

μβ Ὅσα δεῖ τῶν ἀλλαξιμῶν,

μγ \*\* Ὑπόμνημα ἐν συντόμῳ τῶν βασιλευσάντων Βασιλέων ἐν τῇδὲ μεγάλῃ καὶ εὐτυχεσάτῃ Κωνσταντίνῃ πόλει, ἀπὸ τῆς μεγάλῃς καὶ εὐσεβεσάτῃ καὶ αἰγίᾳ Κωνσταντίνῃ.

μδ περὶ τῶν τάφων τῶν Βασιλέων τῶν ὄντων ἐν τῷ ναῷ τῶν αἰγίων Ἀποστόλων, ἐν τῷ Ἡρώῳ τῆς αἰγίᾳ καὶ μεγάλῃς Κωνσταντίνῃ. ἡρώον τῆς μεγάλῃς Ἰσινιανῆς. Εὐφημία ὑπὸ τῶν στρατοπέδων νίκης καὶ θριαμβῶν ἀγομένων. ἰσέον δὲ ὅτι ἡ αὐτὴ εὐφημία ἀδεταί καὶ παρὰ τῆς λοιπῆς στρατοπέδῃς, ἡνίκα Φιλοτιμία τις ἢ Μαῖσρμᾶς παρὰ τῷ Βασιλέως αὐτοῖς παρασχεθῇ.

ἢ παρὰ τῶν Σάρδων ἀδομένη εὐφημία τοῖς Βασιλεῦσιν.

με Ἡ γενομένη ἐξόπλισις καὶ ἐξοδος καὶ τὸ ποσὸν τῆς ρόγας καὶ τῆς λαῆς τῆς ἀποσαλέντος κατὰ τῆς Θεολέσχ Κρίτης † μετὰ τῆς πατρικῆς ἡμερῆς καὶ Λογοθέτῃ τῆς δρόμῃς, ἐπὶ Λέοντ<sup>Θ</sup> τῆς Φιλοχρίστῃ δεσπότης.

μς Ἡ κατὰ τῆς αὐτῆς Θεολέσχ Κρίτης γενομένη ἐκστρατεία καὶ ἐξόπλισις ἐπὶ Κωνσταντίνῃ καὶ Ρωμανῷ τῶν πορφυρογεννήτων, εἰς Ἰνδίκτιονος ζ.

\* ἢ ἐτησίᾳ.

\*\* Deest hoc caput in codice, manifestis excissionis, signis existentibus. † ἢ κρήτης.

μζ



- μζ<sup>ο</sup> Οἱς ὀφείλει ὁ Βασιλεὺς ὀνόμασι τιμῶν τοῖς μεγιστᾶσιν τῶν πρώτων ἔθνων.
- μη<sup>ο</sup> Οἱ τῶν ἀπὸ διαφόρων ἔθνων ἐρχομένων πρεσβέων πρὸς τὸν Βασιλέα χαρι-  
τισμοί.
- μθ Ταῦτα ἅκτα τῶν εἰς τὰς ἑθνικὰς γενομένων ἐπιγραφῶν.
- ν<sup>ο</sup> Εἰσὶν τὰ ἐκτεθέντα δίδοσθαι παρὰ τῶν ὀφειλόντων τῶν τιμᾶσθαι ἐν τε ἀξιώμασι  
καὶ ὀφικίοις καθὼς ὑπῆρχον ἐπὶ Λέοντι<sup>θ</sup> τῷ Φιλοχρίστῃ Δεσπότη.
- να<sup>ο</sup> Εἰσὶν αἱ κατὰ τύπον ρύγαι τῶν στρατηγῶν καὶ κλεισεραρχῶν.
- νβ<sup>ο</sup> Ὅσα δεῖ παραφυλάττειν ὅταν ἐν ὀχήματι βέλεται προελθεῖν ὁ Βασιλεὺς καὶ  
ἰδεῖν τὰ ὀρρία τῷ στρατηγίῃ.
- νγ<sup>ο</sup> Ἀκριβολογία τῆς τῶν Βασιλικῶν κλητορίων καταστάσεως καὶ ἐκάσθ τῶν ἀξιωμα-  
των πρόσκλησις καὶ τιμὴ σωταχθεῖσα ἐξ ἀρχαίων κλητορολογίων ἐπὶ Λέον-  
τι<sup>θ</sup> τῷ Φιλοχρίστῃ δεσπότη, καὶ σοφωτάτῃ ἡμῶν Βασιλέως μηνὶ Σεπτεμ-  
βρίῳ Ἰνδικτιόνι γ' ἔτῃς ἀπὸ κλήσεως κόσμου 571 ὑπὸ Φιλοθέῃ \*
- νδ<sup>ο</sup> περὶ διανομῶν τῶν εὐσεβιῶν τῷ Βασιλέως ἐν τε τοῖς βραμαλίοις καὶ σεψίμοις  
καὶ αὐτοκρατορίας.
- νε<sup>ο</sup> Ἐπιφανίς ἐπισκόπος κύπρος ἐκθεσις πρωτοκλησιῶν πατριαρχῶν τε καὶ μητροπολι-  
τῶν, καὶ ἀρχιεπισκόπων καὶ ἐπισκόπων.
- νς<sup>ο</sup> περὶ τῆς διανομῆς τῶν κομβίων τῶν σωτήρων τῶν πατρικίων, περὶ τῶν σωτήρων  
τῶν πραιποσίτων ὧν λαμβάνουσιν ἐν τοῖς τάγμασιν τῷ ἵπποδρομίῃ.
- νζ<sup>ο</sup> Βίος \* Ἀλεξάνδρου τῷ Μακεδόντι<sup>θ</sup>, καθ' ἰστορίαν ἔχων φάκτα 58<sup>ο</sup>.
- νη<sup>ο</sup> Τῷ Φυσιολόγῃ ἡ τῶν ἐκάσθ θηρίων θαυμασικὴ ἕξις. πρὸς Θεὸν ἀναγωγὴ καὶ  
τῶν ἐν βίῳ εὐαρεσάντων λόγοι ν.

Codicis ipsius MS. quem edi è re literaria utique esset, hanc  
descriptionem Nobilissimo Possessori D. Uffenbachio in acceptis  
refero:

*Codex forma est majori, quam in Folio vocare solent, in membranas per-  
gamenas easque firmiores, leviores atque nitidiores, quam quibus postremis,  
ante Typographia inventionem, temporibus utebantur, exaratus. Quanquam  
de ejus aetate certo definire non ausim, illum tamen longe ante Urbis expugnationem  
in ipsa Graecia scriptum esse, existimo. Summa enim cura atque dexteritate con-  
fectus, ut sphaemata, quibus recentiores ex Scribarum ignorantia atque osci-  
tantia scatent, vel nulla vel exigua rarissime occurrant. Et licet elegantia  
Scripturae tanta appareat, ac si integrum volumen non solum eadem manu, sed*

LIII 3

eodem

\* Duo postrema capita in MS, desiderantur.



eodem calamo eademque die descriptum videatur ; Litterarum tamen character antiquior est & à nostro multum differt , atque ideo lectionem initio difficiliorem reddit, quæ difficultas augetur per Siglas vel Litterarum compendia, & quod voces minus distinctæ nullo plerumq; insertitio sibi cohæreant. Quod equidem notam non contemnendam antiquitatis CL. Salmasius \* asserit. Accentus adjecti illam nec tollunt nec minuunt , cum ab Aristophane jamdum inventi \*\* & in vetustissimis atque præstantissimis Codicibus sæpe reperiantur. Externa Libri facies, involucrum nimirum ex corio bubulo Turcico constans auroque obductum atque Regum Hungariæ Insignia, quæ in utraque parte apparent, satis demonstrant, non ultimum inter celeberrimæ atque instructissimæ Budensis , heu quondam ! Bibliothecæ κειμήλια locum obtinuisse. De quo infra plaribus. Sed ut ad interiora accedam. Primus Tractatus omnem apparatus bellicum omniaque ad illum necessaria exactissimè describit. Reliqui, Ritus Ecclesiasticos , Cerimonias in uno quoque festo die observari solitas prolixius enumerant. Hinc non solum quæ ad statum aulicum & Ecclesiasticum pertinent , sed multa etiam quæ ad Topographiam Urbis , Officiorum atque Dignitatum notitiam utramque, Ecclesiasticam imprimis horum Temporum Historiam , faciunt , reperiuntur , quæ alibi frustra quæsi veris. Quod luculento est indicio hoc opus nunquam prodiisse. Multa enim tam Palatii quam Ecclesiæ Officia à Codino atque Meursio omissa ex illo produci , multa etiam illustrari possunt. Innumera quoque voces occurrunt , quas neque Glossaria à Labbæo , Meursio , du Cangio composita , neque Hesychius, neque Suidas habent. Quare ad Linguae etiam peritiam haud parum conducit. Sty- lus cæterum satis comptus atque pro istius Seculi Barbarie sat elegans. Nunquam vero editum , imo vix cognitum hætenus optimum fuisse Codicem prorsus miror. Neque enim inter opera Constantini à Vulcanio vel ab aliis publici juris facta apparet , neque ab Hanckio , nec alio quod sciam , ulla ejus sit mentio. Verum du Fresnei Domini du Cange industriam effugisse plane demiror, quippe qui ad illustrandam Orientalis Imperii Historiam , & Glossarium suum adornandum incomparabili prorsus studio omnia rimatus est. Solus Gesnerus, † in Historia Litteraria peritissimus , ejus hisce meminit , dum inter alia Constantini Opera recenset : Volumen Græcum magnum ex Bibliotheca Hungarica de Ceremoniis aulicis Sacris & prophanis. Videndum pergite Gesnerus , an forte sit idem Liber qui Harmenopulo tribuitur in Catalogo

\* Epistol. ad Cl. Sarravium quæ CLXXXIII. est in edit. Burmanni p. 186. seq.

\*\* Idem Salmasius l. c.

† Sive Jacobus Frisius potius in Epitome Bibl. Gesnerianæ & continuatione ap. Fro- schov. 1583. fol. p. 173.



Iogo Bibliothecæ Regis Gallorum, Ordo Regii Palatii. Nullum vero mihi dubium est, aut falsò Constantino Harmenopulo inscribi aut plane diversum esse debere. Cum expressissimis verbis Imperator in omnium Tractatum Titulis & præloquiis illos sibi ipsi vindicet, & quem Constantino Harmenopulo tribuit Codex, de Aulicis, meus vero de Ecclesiasticis potissimum agat. Du Cangius qui omnia Regiæ Bibl. MS. sedulo excussit, Harmenopulum non vidit, alias neglexisset minime, quare illum adesse vix credo. Si Labbei Bibliotheca MSS. \* ad manus esset, lubens consulissem, is enim Regiæ Bibliothecæ MSS. inter cætera enumerat, qualis autem sit Catalogus de quo Gesnerus, ignoro. MStum fuisse oportet. Singularem enim Regiorum MStorum Indicem unquam typis vulgatum esse, me latet. Illum vero ipsum esse Codicem qui Budensis Liberariæ supellectilis uberrimæ atque præstantissimæ quondam fuit, Ungariæ Regum arma ut supra dixi gentilitia, quibus ex utroque latere splendet, comprobant. In ultima Urbis Budæ expugnatione aliqua Bibliothecæ rudera recuperata, quæ Julius à Pflugk † descripsit, sed meus Codex non memoratur, quare longe ante evasisse oportet. Quibus autem satis in meas tandem manus devenerit, equidem ignoro. Exiguo ære à me redemptus fuit, in magno autem pretio mihi habetur, dignus etiam qui lucem publicum videat. Quod an mea unquam opera fiet nescio, exiguam enim in Græcis notitiam meam ingenue agnosco, neque qui hodie grassatur scribendi pruritus me tenet, ut Scriptoris vel Editoris nomen nullo Reipubl. Litterariæ commodo temere mihi arrogare velim. Interim gratus mihi labor est, quem cum Dn. Schneidero dicto Schmidt Viro Græcarum imò omnium Litterarum peritissimo, Codici impendo. Hujus industria (nam mea quam confero symbola exigua vel nulla,) prioris atq; dimidiæ etiam partis secundi Tractatus versio jam delineata. Rudis ea quidem, sed secundis curis, & si plura quam supra à me nominata Glossaria nacti erimus expolietur.

Non dubium est quin egregio prorsus munere rem literariam beaturi, & Historiæ Byzantinæ novem atque insignem lucem allaturi sint viri præstantissimi, si locuples hoc atque Imperatoriis auspi-

\* In hac pag. 270. memoratur ex MSS. Bibl. Regiæ, post Harmenopoli promtuarium libris VIII. distinctum & pleraque alia ad utrumque jus Græcorum spectantia opuscula, Officij Palatii & Ecclesiæ ac sedes Patriarchæ CPol. subjectæ sub Leone Philosopho & Andronico Palæologo, & τὰς τῶν χειροτονιῶν per Demetrium Gemistum Protonotarium magnæ Ecclesiæ Diaconum, Inscriptiones Patriarchæ CPol. ad Papam & cæteros Patriarchas, ArchiEpiscopos. Sed nihil hæc ad præfens opus.

† in Epistola ad Seckendorffium quæ extat T. II. Collectionis Madero Schmidiana de Bibliothecis pag. 310. seq.



auspiciis elucubratum opus studio ac labore suo recensitum atque explicatum quamprimum publicaverint.

XXV. ANSELMI BANDURII Conspectus \* Operum S. NICEPHORI Patriarchæ CPol., quorum pauca hætenus edita fuerunt, edendorum propediem duobus Tomis in fol. cum interpretatione Latina, notis atque VIII. Dissertationibus Criticis, Dogmaticis & Historicis.

### *Erudito Lectori.*

Inter Constantinopolitanos præfules, nullus ab ævo Chrysostomi fuit tot doctrinæ pietatisque dotibus exornatus, quot Nicephorus ille, qui octavo sæculo, omnes Iconoclastarum impetus excepit, scripta & molimina egregie repulit. Ejus opera a multis tentata, hætenusque tamen in variis Bibliothecis latentia cum in lucem edere animus sit, doctorum opem & consilium expetere cogor; tum ut si quid in Bibliothecis extet hoc in catalogo non expressum, ea de reme commonefacere non dedignentur; tum ut si uspiam pauca illa quæ temporum injuria in manuscriptis nostris exciderunt, quæque suo loco notavimus, reperiantur, ea nobis ad publicum usum commodare ne graventur.

Quanti vero æstimanda sint isthæc Opera, etsi res ipsa per se loquatur, paucis tamen recensere ne pigeat. Hic Iconomachorum omnes sententiæ, impia dicta, & molitiones aperiuntur, & incredibili diligentia confutantur; quæ in re nihil perfectius hucusque in lucem prolatum est. Hic bene multa ad Historiam pertinentia, & ab Historicis intacta, narrantur; ac ubiq; absoluta & varia in rebus cum ecclesiasticis tum profanis Nicephori eruditio deprehenditur. Constantini Copronymi, quem Mamonomam ubique nuncupat, ausus in temeranda religione varii, doli, fraudesque, furor in Christianos, machinationes contra piam fidem, admixtis subinde rerum gestarum monumentis recensentur, ejusdemque impia doctrina pro virili refellitur. Hic Eusebii Cæsariensis dogmata, ut impia & à Christianæ fidei sinceritate aliena, confutantur: nam inter Græcorum præstantissimos Eusebius ut Arianus & hæreticus (nec fortasse injuria) semper \*\* habitus est: in his vero quæ Eusebium spectant multa habentur hæte-

\* Promissus à me hoc ipso capite pag. 296.

\*\* Vide tamen quæ pro excusando Eusebio supra pag. 32.



hactenus inedita & ignota, quæ ad illorum temporum historiam apprime conducant. *Epiphanidis* item cujusdam, cujus nec ætas, nec nomen ita comperta sunt, sententia adfertur, ac utpote impia & lethifera profligatur. Quodque, meo quidem judicio, præstantissimum est, multa nova & inobservata de Synodo secunda Nicæna profert; iis longe sinceriora quæ jam in collectione Synodorum comparent; utpote quæ ab oculato teste, qui rebus etiam interfuerit, tradantur. Multa item sanctorum Patrum vel fragmenta, vel etiam opuscula pene integra nondum edita, hic passim inserta nec sine voluptate reperiatis; In his *Macarii Magneti* vix noti scriptoris, qui teste Nicephoro primis Ecclesiæ sæculis floruit, pretiosa ἀποσπασμένα quam plurima, quibus alia ejusdem scriptoris fragmenta ad doctrinam Ecclesiasticam perquam utilia, a doctissimo & humanissimo *Joanne Boivinio* accepta, adjunximus. Nec sine examine ille & perquisitione, Patrum opera in medium adfert, sed sicubi opus οὐκ ἐν γνησιότητι vel νοθείας accurate & sagaciter edisserit. Non immerito igitur vir tantus passim à scriptoribus cum æqualibus, tum subsequenti ævi, à doctrina, à religione, à disciplinarum omnium scientia, laudatur: in his primas tenent Ignatius ejus vitæ scriptor, Theodorus Studita, Photius in Bibliotheca & alii, quorum testimonia initio operum ejusdem Nicephori adferemus. Etsi vero nunc primum Nicephori opera isthæc in lucem prodeant, non defuerunt qui antea ea publicare voluerint. Inter eos *Combesius* vir de re literaria optime meritus, ut videre est in Præfatione ad vitam Nicephori. At si ve aliis distentis negotiis, si ve morte præoccupatus; aliis rem dimisit; cujus promissa si expleamus, nos pergratum literatis omnibus facturos confidimus. His dissertationes criticas, dogmaticas, historicas ad operis elucidationem, ut in laterculo videre licet, adjiciemus.

Prodeunt autem isthæc ex codicibus Regiis 1826. 1989. 2378. exque Colbertino 364. Hisce porro ineditis operibus, alia omnia subjungemus, quæ publici juris sunt, quæque ordine digesta in fine sequenti laterculi reperiatis. Hæc omnia vero duobus in folio Tomis complectemur: nisi fortasse ampliorem segetem ex Vaticana Bibliotheca eruere liceat, ubi jam omnia studiosis patent beneficio summi Pontificis CLEMENTIS XI. qui ad bonum Reipublicæ cum

M m m m

Eccle-



Ecclesiasticæ tum literariæ natus, & ad fastigii culmen evectus est, literis & ipse Græcis omniqve doctrinæ genere apprimè excultus.

Neqve silentio mittere licet cui hoc otium & hanc literarum colendarum facultatem, debeamus. Is est COSMUS III. Magnus Hetruriæ Dux, cujus Regia Celsitudo & nos & studia nostra fovere numquam desistit, & progenitorum suorum quorum opera Musas jamdiu exultantes in orbem reduces videmus, vestigiis insistens, literarum cultui & profectui animo semper Regio advigilat. Hujus magnificentiæ, si quid ad studiosorum usum opportune dabitur, totum sive a nobis ab iis quibus extenuitate nostra quidpiam utilitatis & fructus obvenerit, acceptum referatur. Hujus item beneficio alia nos literarum monumenta in lucem emittere per otium paramus: in quibus *Theodori* Mopsuesteni Commentaria in duodecim Prophetas: *Philonis* Carpathii in Cantica genuina Commentaria; *Hesychii* in Psalmos: quæ omnia ex Bibliothecis eruimus; & alia quoque, si votis nostris faverit DEUS.

Nos item multum debere profitemur V. C. *Clementi*, Bibliothecæ Regiæ custodi, qui nobis hujusce vere Regiæ supellectilis ad nutum copiam fecit: nec minus Cl. *Boivinio* alteri custodi, qui catalogum operum S. Nicephori ab se accuratissime concinnatum nobis perhumaniter obtulit, unde prospectum nostrum, & ex ipsis codicibus, adornavimus.

Neqve tacendus R. P. *Michaël Lequien* ex Familia Dominicanorum, vir eruditus & officio plenus, cujus item opera & consilio frequenter usi sumus. Sed nihil pro meritis umquam dicere possim de doctissimo viro nobisque summa necessitudine conjuncto R. P. D. *Bernardo de Montfaucon*, studiorum nostrorum fautori, cujus opera, consilio, exemplo ad hæc ac pleraqve alia capeffanda animum adpulimus, cujus consilio Gallicum iter suscepimus & Græcarum Musarum, quas a puero colueramus, studio, nos totos addiximus. Hi nobis aggrediendi operis auctores fuere. Jam vero superest ut eruditorum consiliorum judiciumque expectemus.

Parisiis In Monasterio sancti Germani à Pratis IV. Kal. Junii M. DCCV.

Elen-



# Elenchus Operum S. NICEPHORI

## Patriarchæ CPol.

*Edita asteriscis notantur, locusque in margine indicatur.*

### TOMUS I.

#### *Preliminaria Interpretis.*

#### **P**RAEFATIO generalis.

Præfatio de iis quæ hoc volumine continentur.

Dissertatio de Nicephoris, eorumque scriptis.

Vita \* sancti Nicephori Patriarchæ Constantinopolitani, descripta ab Ignatio Diacono ejus discipulo.

Oratio Theophanis presbyteri habita in translatione ejus reliquiarum.

Chronica Synopsis sancti Nicephori Patriarchæ CP. Acta ac scripta ordine annorum digerens; ex ejusdem Nicephori vita, ex epistolis sancti Theodori Studitæ, aliorumque Authorum monumentis.

Veterum testimonia de sancto Nicephoro Patriarcha CP.

*Sancti NICEPHORI Patriarchæ Constantinopolitani, pro irreprehensibili, & pura Christianorum fide, Capita LXXXIII.*

*Hæc Capitulorum distinctio sumpta est ex codice Colbertino antiquissimo: Capitulum autem argumenta toto opere perlecto restituta sunt.*

**I. PROOEMIUM.** Suum esse cuilibet rei tempus, juxta Salomonem: Fidei autem defendendæ tempus nunc adesse.

**II.** Melius facturos homines, si omissis inutilibus quæstionibus futurum judicium, vitamque æternam meditentur.

**III.** De fidei progressu à prima usque origine: ut variè pro variis temporibus divina Providentia hominum saluti consuluerit: de lege veteri: de salute humani generis per Christum reparata. Theologiam à sanctis Doctoribus abundè esse hætenus explicatam.

**IV.** De perversis Iconomachorum opinionibus: eas à synodis jam

Mmm m 2

pri-

\* Exstat Græce in Actis Sanctor. T. 2, Martii p. 704. & Latine p. 294.



pridem esse damnatas : easdem nunc in perniciem Ecclesiæ reviviscere.

- V. Iconomachorum vitia : eos gulæ præsertim ac ventri deditos esse.
- VI. Continuatio invektivæ in Iconomachos : eorum plerosque Concilio Nicæno subscripsisse, deinde mutavisse sententiam : mox depositos, ac sacerdotio privatos turbas movisse.
- VII. Ut Iconomachi lingua & manu in Ecclesiam ac res sacras grassati sint. Pathetica ac vehemens declamatio.
- VIII. Iconomachi cum Judæis collati. Christum per illos secundo ac tertio passum esse ; ejus nempe imaginibus violatis ac deformatis.
- IX. Iidem collati cum ædificatoribus Turris Sennaar, item cum Janne & Mambre, cum Alexandro & Hymenæo, cum filiis Corè, ac denique cum senioribus Babylonis, qui Susannam calumniati sunt : adjunxisse sibi Iconomachos colluviem hominum vilissimorum. Quam ob causam permiserit Deus Ecclesiam turbari & orthodoxos vexari ? Invektiva in corruptissimos sacerdotum mortes.
- X. Duplex Iconomachorum blasphemia : prima, Idololatrias esse eos qui imagines colunt : altera, corpus Christi incircumscriptum esse : primum errorem conari eos testimoniis sanctorum Patrum confirmare.
- XI. Alterum, Arianorum ac Manichæorum testimoniis astruere.
- XII. De Ensebio Cæsariensi, deque Ariana hæresi.
- XIII. Testimonia sanctorum Patrum male intellecta, ac trunca ab Iconomachis usurpata.
- XIV. Invektiva in eos à quibus schisma denuo excitatum.
- XV. De persecutione ab iisdem suscitata.
- XVI. De his qui metu amittendi bona vel dignitates, hæresin amplexi sunt. Iconomachorum mores. Christi, Apostolorum, ac Prophetarum dicta, adversus eos prolata.
- XVII. Crimina Orthodoxis objecta ab Iconomachis. De Synodo seu Pseudo-Synodo Copronymiana.
- XVIII. Expositio fidei Orthodoxæ,  
De DEO uno ac trino,
- XIX. De Christo,

XX. De



- XX. De CHristo seu de incarnati Verbi mysterio fufius.
- XXI. De duabus in CHristo naturis, ac de unione hypoftatica.
- XXII. Duas efle in CHristo voluntates, & operationes duas diverfas.
- XXIII. De adoratione duplici: De imaginum cultu: De objecto Idolatriæ crimine.
- XXIV. Quinam fint Idololatræ. Iconomachos DEI hoftes efle. Dicta Prophetarum contra DEI hoftes prolata.
- XXV. Epifcoporum ac Sacerdotum impietas per profopopœiam amplificata. De fecunda Nicæna Synodo.
- XXVI. Argumentum contra Iconomachos petitum ex iis verbis quæ in Liturgia recitabantur, ἀποστατήσας ἡμᾶς τῆς πλάνης τῆς εἰδάλων, &c. Idelt, *cum nos ab errore idololorum revocaffet, &c.*
- XXVII. In illa Iconomachorum verba, *Nifi nos Constantinus (Coprorynus fcilicet) ab Idololorum infano cultu liberaffet, CHriftus nullo modo salutem nobis afferre potuiffet.* Iconomachos in ipfa facrorum myfteriorum celebratione pugnantia & dicere & facere. De religionis Chriftianæ progreflu ab ipfa ufque origine.
- XXVIII. Si CHriftus Ecclefiam fuam ab Idololorum cultu liberare non valuit, quæ fequantur inde absurda?
- XXIX. Argumentatio in Sacerdotes Iconomachos, dicentes fe Idololatræ fuiſſe.
- XXX. Duo efle Idololatræ genera: item diverfum efle Idololorum & imaginum cultum.
- XXXI. Multos coli ab Idololatræ deos, habitu ac figurâ varios; unum à Chriftianis: Sacrificiorum diverfitas.
- XXXII. Alia argumentatio Ironica contra Iconomachos, dicentes ſerviſſe ſe Idolis.
- XXXIII. Duplex criminatio ab Iconomachis excogitata; prima in ipſam CHrifti imaginem; altera in Chriftianos: Judæis ac Græcis pejores efle Iconomachos.
- Pars Altera huius Apologetici, in qua probatur ex ſacris Scripturis omnes gentes ab Idololorum cultu virtute CHrifti liberatas efle, & Ecclefiam univerſam errare non poſſe.*
- XXXIV. An ea quæ Iconomachi docent congruant cum ſacris Scripturis, dictisqve Prophetis? Seqvuntur Prophetarum dicta, ordine Chronologico.



- XXXV. Davidis verba , & ad ea observationes sancti CP. Patriarchæ
- XXXVI. Verba Michææ , Oseæ , & Habacuc , cum explicatione , & observationibus.
- XXXVII. Verba Sophoniæ & Zachariæ cum explicatione , & observationibus.
- XXXVIII. Christianos ab Idolorum cultu longissime abesse : quæ fuerit Martyrum , quæ Ascetarum & Anachoretarum fides
- XXXIX. De Diis gentium ac fabulosa Theologia. Superstitiosum Idolorum cultum abolitum esse , ex quo Christus in mundum venit.
- XL. Coli ab Orthodoxis Christum : coli item ejus imaginem : scilicet Corpus Christi pingi potuisse , circumscriptumque & passibile fuisse.
- XLI. Verba Malachiæ & Isaïæ , cum explicationibus , & observationibus.
- XLII. Observationes ad verba Isaïæ.
- XLIII. Isaïæ verba , cum explicatione & observationibus.
- XLIV. Alia Isaïæ verba , cum observationibus & explicatione.
- XLV. Verborum Isaïæ explicatio. Alia ejusdem Prophetæ verba. Apostolorum Pauli , Joannis , & Petri dicta cum Prophetis congruentia.
- XLVI. Isaïæ verba cum explicatione & observationibus.
- XLVII. Isaïæ & Pauli Apostoli verba de purificata ac sanctificata à Christo Ecclesia , & ejus cum Christo unione.
- XLVIII. Excursio in Iconomachos. Verba Prophetica, Isaïæ scilicet.
- XLIX. Falsum est quod Iconomachi dicebant , aversum esse , ac alienatum a Deo populum ejus. *Refutatio per dilemma.*
- L. Id agere Iconomachos , ut Christum sua & dignitate & virtute spolient. Iconomachorum verba cum Evangelicis collata.
- LI. Eisdem & Patri injuriam facere & Spiritui sancto. Jeremiæ verba cum explicatione & observationibus.
- LII. Alia Jeremiæ verba cum explicatione & observationibus.
- LIII. Quam dulcia sint DEI eloquia ac promissa.
- LIV. Ezechielis verba.
- LV. Explicatio Prophetiæ præcedentis , & ad eam observata. Alia ejusdem Prophetæ verba cum explicatione & observationibus.
- LVI.



LVI. Alia Ezechielis verba cum explicat. & observat.

LVII. Alia Ezechielis verba cum explicationibus & observationibus.

*Numeri sequentes à Cl. Boivinio restituti sunt. Nam codex Colbertinus, ex quo distinctio capitum sumpta est, mutilus est hoc loco.*

LVIII. De Daniele Propheta : ejus verba, cum explicatione & observationibus.

LIX. Epilogus, seu conclusio Prophetarum testimoniorum supra allatorum. Excursio in Iconomachos.

LX. Ut ab Iconomachis templa ipsa profanata sint, ac deformata : item sacra vestimenta ac vasa.

LXI. Ne ipsis quidem libris Evangelicis eos pepercisse : quid distent picturæ à scripturis, sive historiæ pictæ ab iis quæ scriptæ sunt. De præstantia & utilitate picturæ.

LXII. Iconomachos Evangelii contemptores esse, ac violatores.

LXIII. Eos & Christo & Sanctis bellum indixisse. *Prosopopœia.* Judæis pejores esse Iconomachos.

LXIV. Iconomachi imaginem Christi oderunt, ut panthera hominis effigiem. Querimonia seu lamentatio ob profanationem templorum.

*Apologetici tertia pars.*

LXV. Quas rationes habuisse se dicant Iconomachi destruendarum imaginum : Eæ rationes refelluntur.

LXVI. Utilitas imaginum. De lege Mosaica. De Gratia, quæ Christo authore Legi successit.

LXVII. Lex & Gratia inter se collatæ. Non posse simul stare Idolatriam & Gratiam.

LXVIII. Quantum Gratia & Veritas Legi & figuris præstent. De Sacerdotio Christi. De Sacrificis ab eo institutis. De tabernaculo ac cærimoniis.

LXIX. Tabernaculum vetus cum novo collatum. De mediatore seu ministro. De Pontifice, de candelabro, de mensa. De pane, de Sacrificio, de Arca ac propitiatorio.

Proœmium fusioris disputationis de Cherubinis.

LXX. De Cherubinis aureis ipsius Dei jussu fabricatis, & arcæ impositis : veneranda fuisse simulacra illa, multis de causis.

LXXI. Pretiosa esse ac veneranda ea quæ ad DEum peculiari aliqua rati-



ratione referuntur, & ad ejus gloriam pertinent. Imagines Cherubinatorum cum imaginibus Christi collatae: Imaginum usum antiquissimum esse, & ipsi Ecclesiae coævum. Quantum præstent sacra novæ Legis, veteris Testamenti sacris.

LXXII. De Templo Salomonico. De Templo post transmigrationem Babylonicam ædificato. Quanta utriusque gloria fuerit.

LXXIII. Illam Templi ac veterum sacrorum gloriam evanuisse, ex quo Veritas umbræ successit. Christianorum Tempia cum Judæorum Templis collata.

LXXIV. Quantum nova sacra veteribus præstent. Judæis templi instaurationem negligentibus indignatum esse Deum; quanto magis Iconomachis templa evertentibus?

LXXV. Si Christus carne assumpta homines nihil juvit, necesse esse ut vel nesciverit, vel noluerit, vel non potuerit.

LXXVI. Absurdum esse primum.

LXXVII. Item secundum, ac tertium.

LXXVIII. Christum & scivisse, & voluisse, & potuisse salvos nos facere.

LXXIX. De fide & incredulitate. Fidem Christianorum esse irreprehensibilem.

LXXX. Quænam verè impura & immunda sint. Non esse repudiandas imagines ob incredulitatem ac dementiam Iconomachorum.

LXXXI. De Iconomachorum pertinacia ac duritie. Octingentos annos præterisse, ex quo imaginum cultus in Ecclesia vigeat.

LXXXII. Qui per omne illud tempus vixerunt, an Idololatæ fuerint? quam absurdum sit id dicere.

LXXXIII. Invektiva in Iconomachos. Operis totius epilogus.

### *Præliminaria Interpretis.*

**A**ppendix ad librum superiorem, sive selectæ sententiæ, ac fidei regulæ, ex sacris Scripturis & ex libris sanctorum Patrum excerptæ.

Præfixum est Proœmium, in quo de Iconomachorum temeritate circa ea quæ sunt fidei; de fugiendis vanis quæstionibus; de fidei præstantia, &c.

Testimonia Scripturarum ac sanctorum Patrum, videlicet



Εκ τῆς ἱερῆς ἱωάννου ἀγίας εὐαγγελίας.

Τοῦ αὐτοῦ.

Τοῦ ἀγίας ἀποστόλου Παύλου ἐκ τῆς πρὸς Ῥωμαίους Ἐπιστολῆς.

Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τῆς πρὸς Κορινθίους Ἐπιστολῆς.

Τοῦ αὐτοῦ πρὸς Θεσσαλονικεῖς.

Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τῆς πρὸς Εβραίους Ἐπιστολῆς πρὸς τῶν ἀπειθουῶντων.

Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τῆς πρὸς Εβραίους Ἐπιστολῆς.

Ἠσαΐας πρὸς Φήτου. Ἀμβροσίον πρὸς Φήτου. Ἐκ τῶν Σολομώντων παροιμιῶν.

Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν ἱωάννου τῆς Χρυσοστόμου ἐκ τῆς εἰς τὸν εὐαγγελισμὸν λόγου.

Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τῆς ἐρμηνείας τῆς πρὸς Ῥωμαίους.

Τοῦ ἀγίας Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας τῆς εἰς τὸ αὐτὸ ῥητὸν ἐρμηνείας.

Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τῆς β'. βιβλίας τῶν πρὸς Ερμείαν Διαλόγων.

Τοῦ ἀγίας ἱωάννου τῆς Χρυσοστόμου ἐκ τῆς πρὸς Ῥωμαίους Ἐπιστολῆς ἐρμηνείας.

Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τῆς πρὸς Θεσσαλονικεῖς α. Ἐπιστολῆς ἐρμηνείας.

Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τῆς πρὸς Εβραίους ἐρμηνείας, εἰς τὸ, πᾶς ὃς ἐρχιερεὺς ἐξ ἀνθρώπων λαμβανόμενος, καὶ τὰ ἐξῆς.

Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου ἐκ τῆς εἰς τὸν ριέ. ψαλμὸν ἐρμηνείας.

Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τῶν κατ' Εὐνομίου, ἐν οἷς καὶ πόθεν ἡ ἀπιστία γίνεται, δεικνύει.

Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τῆς Θεολόγου ἐκ τῆς εἰς βάπτισμα λόγου.

Τοῦ ἐν ἀγίοις Γρηγορίου Ἐπισκόπου Νύσσης ἐκ τῶν εἰς πλὴν τῆς ἀνθρώπου κατασκευῆς. κεφ'. κγ'.

Τοῦ αὐτοῦ κεφ'. κδ'.

Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Διονυσίου Ἐπισκόπου Ἀθηνῶν ἐκ τῆς πρὸς τῶν θείων ὀνομάτων λόγου δ'. κεφ. κδ'.

Τοῦ ἀγίου Ἀθανασίου ἐκ τῆς λόγου τῆς κατὰ τῶν Φρονούντων τὰ Σαμοσιτέως, καὶ πρὸς πίστεως, ὅτι εἰς ὁ Χριστός.

*Dissertatio de Constantini Copronymi, qui à Nicephoro Mamonas est appellatus, vita, moribus, doctrina, ac scriptis.*

**A**Ntirrheticus liber, seu refutatio ineptiarum, quas irreligiosus Mamonas contra salutarem Dei Verbi incarnationem indocte & impiè effutivit, Capitibus L.

**I.** Proœmium. Duplex crimen Orthodoxis objectum esse ab Iconomachis: primum quod Idolis servirent: alterum quod Christi

N n n n

Cor.

Libri sti Pars Altera.



Corpus , tanquam circumscriptum , pingerent. De primo actum supra : de secundo , actum iri in hoc & sequentibus Antirrheticis.

- II. Invectiva in Iconomachos.
- III. Eos idem cum Manete sentire.
- IV. Item cum Ario.
- V. Renovari ab iis varias hæreses.
- VI. Generalia concilia nihili ab iisdem facta.
- VII. Argumenta eorum futilia esse , ac vix refutatione digna ; confundi autem ab iis illas voces , ἀρεῶν , & ἀπειρεσίμων.
- VIII. De libro Dogmatico , cujus author Mamonas , quo ordine , quâ methodo sit scriptus.
- IX. Proœmium illius libri , ut Mamonas simulata pietate benevolentiam capteret.
- X. Ad illa Mamonæ verba : *Sancta Dei & Catholica nostra Ecclesia* ; eandem Ecclesiam ab illo & Catholicam vocari , & Idolicam seu Idolis addictam. De Mamonæ impietate & sævitia.
- XI. Ad illa Mamonæ verba ; *Ita traditum confitetur* ; traditionem Ecclesiasticam ab eo agnosci simul & repudiari.
- XII. Ad illa ejusdem verba ; *Non mutata Divinitate in carnem* , &c. incipere inde Mamonam seipsum prodere , de Incarnatione Verbi malè sentientem.
- XIII. Ad illa ejusdem verba ; *Et si omnis imago derivata à prototypo aliquo noscatur* : non cohærere hæc cum superioribus. De malignitate Mamonæ , virus suum evomere præfestinantis.
- XIV. Mamonas Orthodoxus se initio mentitus : deinde proditâ erroris sui turpitudine agnitus cum graculo Æsopico , furtivis plumis nudato , comparatur.
- XV. Ad illa Mamonæ verba ; *Quamvis item ejusdem cum effigiato nature* , &c. Non magis hæc ad rem esse , quam superiora. Confundi à Mamona imaginem arte factam , cum imagine naturali.
- XVI. Si imago ejusdem sit essentiæ seu naturæ cum re effigiata , quot inde sequantur absurda ?
- XVII. Ad illa Mamonæ verba : *Ute totum servetur* , &c. Non esse imaginem id , quod prototypo per omnia simile sit , ac nihilo ab eo differat.

XVIII.



- XVIII. Ne Logicæ quidem artis cognitionem ullam Mamonæ esse. Eum per ignorantiam, imaginis notionem penitus evertere.
- XIX. Ad illa Mamonæ verba; *Querimus à vobis quomodo fieri possit ut Dominus noster Iesus Christus, (qui ex duabus naturis, corporea & incorporea, per unionem inconfusam persona una est) depingatur, hoc est, effigietur. Solutio illius quæstionis.*
- XX. Mamonam naturas in Christo confundere, licet inconfusas dicat; Christum, cum Deus simul & homo sit, simul esse & *ἁπλοῦς & ἁγῶς*.
- XXI. Ad illa Mamonæ verba; *Quoniam & alteram naturam, incorpoream, carni unitam habet, &c. Ex eo quod naturæ in Christo unitæ sint, non sequi carnem esse incircumscriptam; inconfusam enim esse unionem.*
- XXII. Si propter unionem hypostaticam duarum naturarum in Christo, caro incircumscripta est, sicut ipsa Divinitas: pariter propter unionem naturalem trium personarum in Deo, Pater & Spiritus sanctus erunt geniti, sicut Filius.
- XXIII. Ad illa Mamonæ verba; *Quoniam post unionem illam inseparabilis res est, &c. Eum qui solius carnis imaginem pingit, non affingere carni propriam Personam, nec quartam addere Trinitati.*
- XXIV. Mamonæ verba; *Id est personam caracterizans, ac statuens Christum creaturam esse duxerat, nec Divinam naturam ei inesse: Refutatio verborum. Christum ipsum sudario divina vultus sui lineamenta impressisse. Iconomachos Judæorum æmulatores esse.*
- XXV. De Mysterio Incarnationis doctrina Orthodoxa. Contra eos qui dicunt beatæ Virginis corpus incircumscriptum fuisse circa illud tempus quo Christus conceptus est Dilemma.
- XXVI. Aphthartodocetarum opinio, assumptam a Christo carnem incorturptibilem dicentium. Si Christi corpus incircumscriptum fuit, an illud a beata Virgine habuerit, an beatæ Virgini communicaverit?
- XXVII. Qui Christum circumscriptum negat, is & hominem esse eum negat: qui hominis corpus pingit, is corpus ab anima non dividit. De Copronymi imaginibus sculptis, pictisque. Invektiva in eundem. Eum effigiem suam adorari voluisse.



XXVIII. Definitio archetypi. Definitio imaginis.

XXIX. Definitio Idoli.

XXX. Imago relationem habet ad archetypum, & ab eo differt essentia. Qvi imagini illudit, eum & archetypo illudere.

XXXI. Etymologia vocis *εἰκών*, quæ imaginem significat. Imaginem CHristi aliud esse a Christo. Item differre hæc, simile esse & idem esse: Item aliud esse, & alius esse.

XXXII. Ad illa verba Mamonæ; *Ab unito Divino Verbo separat*, &c. Qvi CHristum effigiat, is naturas dividit, mente dumtaxat, non actu, sive re ipsa.

XXXIII. Ad illa Mamonæ verba; *Quod si non separetur, simul utique circumscribetur*. Verbum divinum cum natura sua sit incircumscriptum, non posse carne circumscripta simul circumscribi. De archetypo & imagine.

XXXIV. De Chrystolytis. Si Pictorum ars Divinitatem CHristi à carne separat, ipsa morte potentior sit necesse est. Excursio in Copronymum.

XXXV. Verbum Divinum nec violata carne injuriam passum esse, nec effigiata, circumscriptionem.

XXXVI. Qvibus verbis Pictor Iconomachum alloqvuturus sit.

XXXVII. Verbum Divinum circumscripta carne non circumscribi, probatur per exempla, solaris radii; item orbis solaris descripti; item ferri candentis aqua tincti.

XXXVIII. Ad illa Mamonæ verba; *Impossibile enim est imaginem esse, quæ non declaret formam sive characterem prototypæ personæ*, &c. Mamonas CHristum personæ, formæ, & characteris expertem statuit. Duæ sunt in CHristo formæ. Testimonia sanctorum Pauli & Petri. De Eusebio parva sentiente.

XXXIX. Ad illa Mamonæ verba; *Fieri enim non potest ut in eo, qui ex duabus naturis in una persona constat*, &c. Si duæ sunt in CHristo naturæ, utraqve natura suas habet proprietates: si itaqve Divinitas incircumscripta sit, humanitas circumscripta.

XL. Mamonas, ut Apolinarius, videtur unam in CHristo naturam agnoscere.

XLI. Ad illa Mamonæ verba: *Sed aut Divinitas simul circumscribitur in imagine, quatenus CHristus ex duabus naturis persona una est*, aut, &c. Verbum Divinum non modo carne circumscripta, non circum-

scri-



scribitur; sed ne quidem cum in carne esset, circumscribebatur. Testimonia ex sacris Scripturis. In DEo substantia nihil differt ab operatione.

XLII. Si CHristus compositus, necesse est etiam ut sit circumscriptus. Verbum Divinum, carne circumscripta non circumscribitur: probatur per exempla sigilli aurei, & rotarum ignearum, quæ cum Cherubinis pinguntur.

XLIII. Ad illa Mamonæ verba; *Dicit autem is, qui fecit illam imaginem, eam CHristi imaginem esse, &c.* Qui imaginem facit, eamque CHristi esse dicit, is CHristi nomine diversa significari scit, ac cum duo sint significata, altero dumtaxat utitur.

XLIV. Cum ait Paulus, *nos autem prædicamus CHristum crucifixum*, non dicit, neque opinatur crucifixum esse ipsum Verbum. Alia testimonia, ex quibus patet nomen CHristi de una sæpe natura accipi.

XLV. Ad illa Mamonæ verba; *Et quomodo Dei & hominis nomen, Divinam naturam significans & humanam*, &c. Quæ dicuntur de CHristo, ea non necesse est de utraque natura accipi. In Evangelio CHristus modo homo, modo DEus vel filius DEI vocatur.

XLVI. Non esse meris verbis immorandum. Sæpe enim fieri vocum enallagen seu permutationem; ut cum dicitur, *Si videritis filium hominis ascendentem illuc, ubi erat prius.*

XLVII. Per *ἀντιθέσεως* & *ἐννεύσεως* modum, fieri ut utraque in CHristo natura proprietates suas alteri communicet, ac ut Verbum adoptet ea quæ sunt carnis propria.

Testimonia sanctorum Petri, Pauli, Cyrilli, Amphiloerii, Gregorii Nysseni.

Item de CHristi imaginibus.

XLVIII. Si de CHristi Incarnatione recte sentirent Iconomachi, non confunderent in CHristo naturas, naturarumque proprietates & operationes.

XLIX. De Divinis operationibus; non differe eas ab essentia. De operatione CHristi, scilicet humana; eam esse finitam & circumscriptam. De duplici CHristi facultate, Divina & humana; duplicem item esse ejus voluntatem, nec tamen humanam Divinæ contrariam esse.



L. Duplex in CHristo cognitio: ut DEus, novit omnia etiam antequam homo natus esset: ut homo, quædam ignoravit. Testimonia ex Evangelio. Cætera quoque in CHristo duplicia sunt, propter duas naturas. Proinde nihil obstat quominus is in eadem persona circumscriptus sit & incircumscriptus.

Brevis Præfatio Interpretis in secundum Antirrheticum.

## *Antirrheticus II. Capitibus XX.*

PROœmium.

I. Ad illa Mamonæ verba; *Constituimus autem & de alio capite interrogare vos, &c.*

Investiva in Mamonam. Eum & Ecclesiæ doctoribus & iis Principibus, qui ante illum justè ac piè imperarunt, sapientiores se facere.

II. Ad illa Mamonæ verba: *Unus ille ex duobus in unam personam redactus, &c.* Eo ipso quod unam ex naturis non circumscriptam statuit, alteram imprudens ac nolens circumscriptam fatetur.

III. Ad illa Mamonæ verba; *Per Divinitatem suam cum præscivisset, &c.* Mamonam ita stupidum esse, ut non intelligat imaginem CHristi monumentum esse incarnationis. \* Refutatio eorum quæ Mamonas docuit de corpore CHristi in sacramento Eucharistiæ. De Apologia quæ utitur pro se Mamonas.

IV. Ad illa Mamonæ verba; *Quoniam si de uno hoc simulacro persuaserimus vobis rectè nos dicere, &c.* Quænam ea sint, quæ de sanctorum ac beatæ Virginis imaginibus dicturum se ille profitetur. Nolle eum beatam Virginem vocari Θεοτόκον, id est, DEI matrem, ejusque intercessionem ab eo repudiari.

V. De veneratione sanctorum. Excursio in Mamonæ impietatem.

VI. De profanatis ab eo templis, ac sacris reliquiis.

VII. a) De angelis, eos incircumscriptos esse, sed non per omnia; eosdem pingi ac effigiari fas piumpque esse.

VIII.

\* Insignis locus de Eucharistia, cujus mentionem facit Harduinus in tractatu de sacramento altaris. Partem autem interpretatus est Joannes Baptista Roussel. Editus à Combesio in manipulo Orig. rerumque Constantinopolit. p. 221.

a) Fragmentum de Angelis & Cherubinis, editum à Combesio, & assutum disputationi Nicephori cum Leone Arm. in Manip. Originum rerumque CP. pag. 178.



- VIII. b) De Cherubinīs, quos DEus ipse iussit effigiari.
- IX. De Angelorum apparitionibus, aliisque ejusmodi visionibus; Angeli quamquam formæ ac figuræ expertes, non semel Patriarchis ac Prophetis visi sunt.
- X. De Angelis qui mulieribus circa sepulchrum CHristi apparuerunt; eos quales visi sunt tales depictos esse. De honore Angelis debito. Per eos preces nostras DEO offerri.
- XI. Ignorare Iconomachos quid sit pictura, quid circumscriptio, quid *χαρὶς* quid *ὑπερχαρὶς*: hæc autem non confundenda.
- XII. c) Quid sit *χαρὶς* seu pictura, quid *ὑπερχαρὶς*, seu circumscriptio.
- XIII. CHristum tribus modis circumscribi: non eadem esse *χαρὶς* & *ὑπερχαρὶς*.
- XIV. Enumeratio variarum rerum quæ etsi circumscriptæ sunt, pingi tamen non possunt.
- XV. Qui virtutes pingunt, ii non pingunt propriè, sed fingunt. Iconomachorum stupor, idem esse statuentium *χαρὶς* ac *ὑπερχαρὶς*, Aliter sentire ipsum illum, cujus autoritate utuntur, & quem verum esse Asterium contendunt.
- XVI. Veri Asterii Testimonium. Nuspiam sancti Patres pro *χαρὶς* dixere *ὑπερχαρὶς*, nec *ὑπερχαρὶς*, aut *ὑπερχαρὶς*, aut *ζωοπεριχαρὶς*, pro *χαρὶς* seu *χαρὶς*, seu *ζωοχαρὶς*.
- XVII. CHristus corpus habuit circumscriptum quamdiu vixit: item cum ascendit in cœlos: cum cujusmodi corpore rursus venturus est judicatum vivos & mortuos.
- XVIII. CHristus cum viveret, non aderat corpore in duobus simul locis: neque etiam nunc cum in cœlo sit, eum nobis corporaliter adesse. Si fuit *ἐν σῶματι*, id est, incarnatus, fuit etiam in loco, & circumscriptus.
- XIX. Qui CHristum negant circumscriptum fuisse, ii Docetarum errore implicantur. Docetarum opinio de CHristo crucifixo. CHristus cum effigiatur, non circumscribitur, sed pingitur, id quæ non quatenus DEus, sed quatenus homo. Si incarnatus fuit, fuit etiam circumscriptus.

XX. Si

b) *Locus divisus ab eo quem Canisius edidit.*c) *Totum hoc caput Latine edidit Canisius Antiq. l. 4, tom. 4, pag. 277.*



XX. Si propter hypostasim, quæ in Christo una est, corpus Christi esset incircumscriptum, esset ob eandem rationem & invisibile, & incomprehensibile, idemque nec tangi posset, nec manducari. De corpore Christi in sacramento Eucharistiæ, verum illud corpus esse, non imaginem.

Præfatio Interpretetis in tertium Antirrheticum.

### *Antirrheticus III. Capita continet LXXXIV.*

*Videtur hic Antirrheticus non eodem tempore editus quo reliqui; multa enim continet in superioribus jam exposita.*

**P**ROœmium. Stulte Iconomachos quærere, unde traditum sit colendas esse imagines.

I. Quemadmodum Iconomachi traditioni inhærentes Evangelicos libros, & crucem adorant; sic Orthodoxi traditionem secuti, imagines venerantur. In iis quæ ad DEum pertinent non argumentandum, sed credendum.

II. De fide & incredulitate. Orthodoxi fidem colunt.

III. Usus pingendi ipsi Evangelii prædicationi coævum esse: picturam esse genus quoddam scripturæ, erudiendis simplicibus idiotisque necessarium.

IV. Picturæ utilitas, per quam eorum quæ Christus sive fecit sive passus est, memoria renovatur. Evangelicæ scripturæ, cum historicis rerum Evangelicarum picturis collatæ.

V. Sermones ipsi nihil aliud sunt nisi rerum imagines; sermonibus lucem vimque addunt Picturæ. De veteribus libris in quibus adjunctæ erant sermonibus imagines. Historicæ picturæ idem valent ac historici sermones: major oculorum quam aurium fides. Evangelica historia imaginibus expressa nihil aliud est quam ipsum Evangelium.

VI \* De statua ærea quam Christo posuit mulier sanguinis fluxu liberata. Quid de eare dicat Asterius, in illius mulieris encomio. Iconomachos non Christianis, sed Judæis anumerandos.

VII. De traditione non scripta. Christus suas leges non scripsit, sed animis insculptas esse voluit. Testimonium Lucæ Evangelistæ.

Mul-

\* Editum à Combefisio in *Auct. novo Bibliotheca P. P. Græc. Tom. primo, pag. 278.*



Multa in Ecclesiis observantur, quæ usu ac traditione, non Scriptura nituntur. Enumeratio variarum traditionum.

VIII. De lege & consuetudine. Traditio, id est usus, ipsis grammaticis venerabilis est. De traditione varia testimonia, ex Evangelio, ex Epistolis Pauli, ex Chrysostomo, ex Basilio magno, ex Epiphanii scripto *ὡς τῶν περὶ τὸν Χριστὸν ἡμεῖς τῶν κεκοιμημένων.*

Idem valere legem & consuetudinem.

IX. Contra eos qui dicunt: *Quenam lex jubet imaginem Christi adorare?*

X. De varia adoratione.

XI. De Cæsaris imagine.

XII. De eo quod Imperatorum ipsæ imagines venerabiles sint.

XIII. Ipsi Judæis dementiores esse impios Iconomachos, qui imperium Christi excusserint.

XIV. Eisdem Persis amentiores esse, & Herode contumaciores.

XV. Exemplum de adorantibus & conspuentibus imaginem Christi.

XVI. Historia de sancta Maria Ægyptia.

XVII. Historia de imagine Polemonis.

XVIII. Verba sancti Basilii.

XIX. Filius seu Verbum, imago Patris dicitur secundum hypostasim minime dissimilem.

XX. Etiam imago sensibilis, similitudinem cum forma Christi retinet.

XXI. Quid sit imago, & secundum quid εἰκὼν dicta sit? Divisio.

XXII. Artificialem imaginem, ratione speciei & formæ, cognominem esse prototypo.

XXIII. De imagine, verba sancti Gregorii Theologi.

XXIV. Verba sancti Cyrilli.

XXV. Verba sancti Dionysii.

XXVI. Verba Clementis Alexandrini, ex tractatu de Pascha.

XXVII. Etiam Samuelem Prophetam Christi imaginem fuisse.

XXVIII. De Græcorum detestandis superstitionibus.

XXIX. Ipsa simplicia & compositione carentia mystice effingi: proinde Christum cum sit persona composita, composite ac materialiter effingi posse.

O o o o

XXXI. Fi-

Libri isti Pars Altera.



- XXX. Sancti Patres & sacrae Synodi, imaginibus ornari templa dictis factisque curaverunt.
- XXXI. Filium dici imaginem Patris cum hypostasim habeat natura nil discrepantem. Nos autem filios Dei dici adoptione & gratia, eam similitudinem habentes cum eo qui natura & potestate Filius est, quam habent imagines cum prototypis.
- XXXII. Seipso fraudant impii Iconomachi adoptione, qua per sacrum Baptisma contigit eos adoptari.
- XXXIII. Tollentes Christi passionem, crucem ipsam simul tollunt.
- XXXIV. Quomodo sanctificantis Christi figuram impii respuunt; sanctificatae autem crucis figuram colunt.
- XXXV. \* Syllogismi decem; quanto pretiosior Christus propria cruce, tanto imaginem Christi pretiosorem esse imagine ipsius Crucis.
- XXXVI. Pretiosa ipsa ligna conculcari ab iis, confringi & ex auro & argento efficta phylacteria.
- XXXVII. Contra eos qui vetant sacris vestibis intexti imagines.
- XLXVIII. Contra eos qui dicunt, Christum post resurrectionem non circumscribi.
- XXXIX. Contra eos qui dicunt, Si id quod mortale ac corruptibile erat mutatum est, quidni & illud quod erat circumscriptum?
- XL. Quid significet illud, Non facies similitudinem ullius rei, &c.
- XLI. Contra eos qui dicunt, Quanam lege jubetur similitudinem DEI fieri?
- XLII. De Abgaro & imagine Christi non manufacta.
- XLIII. De Persarum Rege, qui misso pictore, Christi in Urbe Bethlehemi nati & sanctae Virginis Matris imaginem videre voluit.
- XLIV. A Manichaeis & ab Arianis imagines aboleri.
- XLV. De iis qui avium & bestiarum imagines sacris vestibis intextas imaginibus Christi ac sanctorum aequiparant.
- XLVI. De iis qui demonstrationem petunt, qua confirmetur imagines adorandas esse. Exemplum solis: item maris ac fluvii.
- XLVII. Demonstratio qua ostenditur, Christianos speciem & appellationem Christi retinere, per derivationem, id est, à Christo, tamquam à fonte, derivatam.
- XLVIII. Exemplum: duo filii unius Patris.
- XLIX. Quid

\* *Canisius Antiq. Lect. Tom. 4. pag. 259.*



- XLIX. Quid possint dicere adversarii de sanctissima Virgine DEI Matre , ac de sanctis ? numquid etiam hi ex divinitate & humanitate constant ?
- L. Et olim in corporibus , & nunc in imaginibus cum CHristo persecutionem pati ac decertare sanctos Martyres.
- LI. De certaminibus sanctorum Martyrum.
- LII. Eos , & cum viverent , Martyres fuisse , & imaginibus Martyres etiamnum esse.
- LIII. Iconomachi sanctorum intercessionem spernunt , & veneranda eorum templa evertunt.
- LIV. Templa & imagines Sanctorum idem cum illis nomen & gratiam æque habere.
- LV. Qui hæc faciunt , eos Marcionis ac Manetis impietate laborare.
- LVI. Renuntiasse prorsus Christianæ fidei , & ab ea alienatos esse impios Iconomachos.
- LVII. Imaginibus res veras indicari , itaque Iconomachos CHristi ac Sanctorum memoriam abolere.
- LVIII. Quid sit illud , *Faciamus hominem ad similitudinem nostram.*
- LIX. Nostri Sacerdotes cœlestium ordinum & hierarchiarum similitudinem exprimunt.
- LX. Quare Filius , idemque Verbum tamquam imago Patris honoratur , Filii autem imago propter Filium ludibrio habetur.
- LXI. CHristi ac Sanctorum insignia prorsus ab Iconomachis contempta esse.
- LXII. Quinam sint & cujus disciplinæ impii Iconomachi ?
- LXIII. Quinam sint quorum DEus venter est.
- LXIV. De illis , qui beatum prædicant impium Mamonam Constantinum.
- LXV. De calamitatibus & mortiferis cladibus , quæ illius tempore infinitæ acciderunt.
- LXVI. Cœli astra , non ferentia injuriam CHristo factam , decidisse & cœlo , sicut passionis tempore.
- LXVII. De fame , de rebellionibus contra Mamonam , de gentium incursionibus ac prædationibus.
- LXVIII. Piæ Imperatricis Irenes opera compressam esse Hæresim.
- LXIX. Errones illos vagos , quærentes sibi religionem , invenisse Manichæorum superstitionem.



- LXX. \* De illis, qui dicunt longævum ideo fuisse Mamonam, quod in DEum contumeliosus fuisset.
- LXXI. Mamonam, cum moreretur, gehennæ designatæ limina agnovisse.
- LXXII. De bellicis ejus expeditionibus.
- LXXIII. Impios & atheos Imperatores, longævus ac fortunatus vixisse.
- LXXIV. De Regibus Israel ac Juda.
- LXXV. De crudelitate Mamonæ.
- LXXVI. Quomodo passionem CHristi & sanctorum certamina cavillabatur.
- LXXVII. Quomodo venerandum & Apostolicum habitum exuere cogebat Monachos, eosque ἀμνημονεύτους vocabat.
- LXXVIII. De fidelium Imperatorum præclare gestis, ac moderatione.
- LXXIX. Narratio de Imperatore Theodosio Magno, & de Monacho, qui baculo & sudario cervice sua detracto miraculum patravit.
- LXXX. Monachos à Mamona mulieribus copulatos esse.
- LXXXI. De piis Imperatoribus, quorum vita & prospera fuit, & longa.
- LXXXII. Ab ipsa usque CHristi ætate Ecclesiam instituta ac dogmata sua illæsa retinuisse, usque ad tempora Mamonæ apostatæ.
- LXXXIII. Non esse Imperatorium sed Judaicum scelus hæresim Iconomachorum.
- LXXXIV. Ortam ex Judæis ac Saracenis hanc impietatem Leoni & Constantino irreligiosis Principibus adhæsisse.

*Appendix ad libros superiores, seu LXXV. testimonia Sanctorum Patrum circa Questionem, utrum CHristus circumscriptus fuerit, necne. Præfixum est Proæmium, Testimonia videlicet.*

Χρήσεις αἱ περιγραφῶν κατὰ τὸ ἀνθρώπινον κηρύσσουσαι  
τὸν Χριστόν.

ΤΟΥ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας, ἐκ τῆς κατὰ Δοκητῶν πρὸς Ερμείαν διαλόγου.

Τοῦ ἐν ἁγίοις Ἀθανασίου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας, κατὰ τῶν τὰ τῆς Σαμοσατέως Φρονουῶτων, περὶ πίσεως, ὅτι εἰς ὁ Χριστός.

Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τῆς Θεολόγου, ἐκ τῆς πρὸς Κληδόνιον πρώτης ἐπιστολῆς.

\* Editum à Petavio cum Breviario Historico ejusdem Nicephori.



Τοῦ αὐτῆς ἐκ τῆς εἰς τὰ Φῶτα λόγου.

Τοῦ αὐτῆς, ἐκ τῆς εἰς τὸ πάσχα λόγου.

Σχόλιον τῆς ἐν ἀγίοις Μαξίμου εἰς τὸ προκείμενον ῥητόν.

Τοῦ αὐτῆς, ἐκ τῆς πρὸς Ἰωάννην τὸν Κουβικουλάριον δογματικῆς ἐπιστολῆς.

Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου Νύσσης, ἐκ τῆς κατηχητικοῦ.

Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀμφιλοχίου ἐπισκόπου Ἰκονίου, ἐκ τῆς πρὸς Σέλευκον ἐπιστολῆς.

Τοῦ αὐτῆς, ἐκ τῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς.

Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Μεθοδίου ἐπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας, εἰς τὴν ἡμέραν τῆς ὑπαπαντῆς.

Τοῦ αἰγίου Ἰπολύτου τῆς ἐπισκόπου Πόρτου καὶ μάρτυρος, ἐκ τῆς κατὰ Βήρων καὶ Ηλικίων τῶν αἰρετικῶν λόγου.

Τοῦ αὐτῆς, ἐκ τῆς αὐτῆς λόγου.

Τοῦ μακαρίου Λεοντίου, ἐκ τῆς κατὰ Νεστορίου καὶ Εὐτυχῆς λόγου.

Θεοδότου ἐπισκόπου Αἰκύρας, ἐκ τῆς εἰς τὴν Θεοτόκον, καὶ τὸν Συμεῶνα λόγου.

Τοῦ αἰγίου Σωφρονίου ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων, ἐκ τῆς πρὸς Ονώριον τὸν Ρώμης δογματικῆς ἐπιστολῆς.

Αναστασίου ἐπισκόπου Αντιοχείας, ἐκ τῶν ὄρων.

Εὐσαθίου ἐπισκόπου Αντιοχείας, ἐκ τῆς περὶ σιλογραφίας λόγου, ἐνθα περὶ τῆς νομοθετοῦ Μωσέως τὸν λόγον ποιεῖται.

Κλήμεντος πρεσβυτέρου Αλεξανδρείας, ἐκ τῆς λόγου, τῆς κατὰ Ἰουδαϊζόντων.

Ἐκ τῶν Πολυχρονίου ἐπισκόπου Απαμείας εἰς τὸν προφήτην Δανιὴλ ὑπεμνημάτων, τόμου δευτέρου.

Χρήσεις αἱ τέλειον ἀνδρωπον ὥσπερ καὶ τέλειον Θεὸν κηρύσσουσαι τὸν Χριστόν.

**Ε**Κ τῆς ὁρου τῆς ἐν Χαλκηδόνι συνόδου.

Τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου, ἐκ τῆς κατὰ Ἀπολλινάριον λόγου.

Τοῦ αὐτῆς, ἐκ τῆς αὐτῆς λόγου.

Τοῦ αὐτῆς, ἐκ τῆς περὶ τῆς σωτηριώδους ἐπιφανείας τῆς Χριστοῦ λόγου.

Τοῦ αἰγίου Βασιλείου, ἐκ τῆς πρὸς τῆς Σωζοπόλεως ἐπιστολῆς.

Τοῦ αὐτῆς, ἐκ τῆς περὶ νησείας λόγου.

Τοῦ Θεολόγου, ἐκ τῆς εἰς τὸ βάπτισμα λόγου.

Τοῦ αὐτῆς, ἐκ τῆς περὶ Τιτοῦ λόγου β'.

Τοῦ αἰγίου Διονυσίου, ἐκ τῶν περὶ θείων ὀνομάτων.



Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τῆς Χρυσοστόμου, ἐκ τῆς πρὸς Καισάριον μοναχὸν ἐπιστολῆς, μετὰ τὴν β'. αὐτῆς ἐξορίαν.

Τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἰγνατίου, ἐκ τῆς πρὸς Φιλιππησίους ἐπιστολῆς.

Τοῦ ἁγίου Επιφανίου ἐπισκόπου Κύπρου, ἐκ τῆς Ἀκυρωτοῦ.

Τοῦ αὐτοῦ, ἐκ τῆς βίβλου τῆς κατὰ Ωριγένους λόγου.

Τοῦ ἁγίου Ιουλίου ἐπισκόπου Ρώμης.

Τοῦ ἐν ἁγίοις Πρόκλου ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, εἰς τὸ, παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν.

Τοῦ ἐν ἁγίοις Ἀμβροσίου ἐπισκόπου Μεδιολάνων, ἐκ τῶν πρὸς Γρατιανὸν τὸν βασιλέα.

Τοῦ αὐτοῦ, ἐκ τῆς πρὸς Ἀνιανὸν ἐπίσκοπον λόγου.

Τοῦ αὐτοῦ, ἐκ τῆς πίσεως περὶ τῆς θείας οἰκονομίας.

Ἀμφιλοχίου ἐπισκόπου Ἰκονίου, ἐκ τῆς πρὸς Σέλευκον, ἐπιστολῆς.

Τοῦ ἁγίου Ιουστίνου Φιλοσόφου καὶ μάρτυρος, ἐκ τῆς 15. κεφαλαίου τῆς περὶ τῆς ἁγίας τριάδος σωτάγματος.

Τοῦ ἁγίου Κυριακοῦ ἐπισκόπου Πάφου καὶ ὁμολογητοῦ, ἐκ τῆς εἰς τὰ Θεοφάνια λόγου, εἰς δὲ καὶ οὗτοῦ τῶν ἐν Νικαίᾳ.

Τοῦ ἁγίου Γελασίου ἐπισκόπου Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης καὶ ὁμολογητοῦ. εἰς δὲ οὗτοῦ τῶν ρν'. ἐκ τῆς ἐρμηνείας τῆς συμβόλου.

Τοῦ μεγάλου Φλαβιανοῦ ἐπισκόπου Αντιοχείας, εἰς τὴν ἀνάληψιν.

Λεοντίου ἐπισκόπου Ρώμης, ἐκ τῆς πρὸς Φλαβιανὸν τόμου.

Θεοδοῦ ἐπισκόπου Αντιοχείας, ἐκ τῶν πρὸς Ηρακλείδην κατὰ Σιμουσιασῶν.

Τοῦ ὁσίου Εφραίμ τῆς Σύρου, ἐκ τῆς εἰς τὸν μαργαρίτην.

Τοῦ ὁσίου Ἰσιδώρου τῆς Πηλουσιώτου, ἐκ τῆς πρὸς Τιμόθεον ἐπιστολῆς.

Τοῦ ἁγίου Κυρίλλου, ἐκ τῆς διαλογικοῦ σωτάγματος, ὅτι εἰς ὁ Χριστός.

Τοῦ αὐτοῦ, ἐκ τῆς πρώτου τόμου τῶν περὶ τῆς ἁγίας τριάδος.

Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τῆς πρὸς τὸν μακάριον Σούκενσον ἐπίσκοπον Διοκασαρέων ἐπιστολῆς, τῶν κατὰ τὴν Ἰσαυρίας ἐπαρχίαν.

Τοῦ αὐτοῦ, κατὰ τί εἴρηται ἀνδρωπὸς ὁ τῆς Θεοῦ λόγος.

Τοῦ αὐτοῦ, πῶς δεῖ νοεῖν τὸ, ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο, καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν. καὶ τίνα τρόπον ἀποσέλλεται, Θεὸς ὢν ὁ λόγος. καὶ πῶς ἴδιον αὐτῷ τὸ σῶμα λέγεται.

Τοῦ αὐτοῦ, ἐκ τῆς πρώτου λόγου τῆς πρὸς Ερμείαν διαλόγου.

Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τῆς ἐρμηνείας τῆς πρὸς Εβραίους.

Τῆς αὐτοῦ ἐκ τῆς προσφωνητικῆς πρὸς Ἀλεξανδρέας.

Τοῦ αὐτοῦ, ἐκ τῆς κατὰ Σιμουσιασῶν λόγου.

Τοῦ αὐτοῦ, ἐκ τῆς πρὸς Σούκενσον ἐπιστολῆς β'.



Τοῦ αὐτοῦ, ἐκ τῆς πρὸς Θεοδοσίον τὸν βασιλέα προσφωνητικοῦ.

Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τῆς πρὸς Θεοδοσίον τὸν βασιλέα.

Τοῦ αὐτοῦ πρὸς Ἰωάννην ἐπίσκοπον Ἀντιοχείας.

Τοῦ αὐτοῦ, ἐκ τῆς κατὰ Ματθαῖον ὑπομνήματ<sup>Θ</sup>.

Χρήσεις αἱ περὶ τῶν μετὰ τὴν ἀνάστασιν τῆς Χριστοῦ.

**Τ**ΟΥ ἁγίου Γρηγορίου τῆς Θεολόγου, ἐκ τῆς περὶ ἑορτολογίου β'.

Τοῦ αὐτοῦ, ἐκ τῆς εἰς τὸ βάπτισμα λόγου.

Τοῦ αὐτοῦ, ἐκ τῆς πρὸς Κληδόνιον πρώτης ἐπιστολῆς.

Τοῦ ἁγίου Κυρίλλου, ἐκ τῆς πρὸς Σούκενσον πρώτης ἐπιστολῆς.

Τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τῆς Νύκτας, ἐκ τῆς δευτέρας λόγου κατὰ Ἐυνομίας.

Ἀναστασίας Ἀντιοχείας, ἐκ τῶν πρὸς Σέργιον.

Τοῦ αὐτοῦ, ἐκ τῆς αὐτῶν λόγων.

Τοῦ ἁγίου Ιουστίνου Φιλοσόφου καὶ μάρτυρ<sup>Θ</sup>, ἐκ τῆς περὶ τριάδ<sup>Θ</sup>. κεφ. ιζ'.

Θεοδοίου Ἀγκύρας περὶ τῆς αὐτοῦ σκοποῦ.

Αἱ λοιπαὶ ὑποτεταγμέναι χρήσεις εἰσὶν, αἱ τῷ εὐαγγελικῷ λόγῳ συνάδουσιν ὡς  
ἐψηλαφήθη ἡ θεία πλῆρὰ καὶ τῶν ἡλῶν αἱ διατρήσεις, παρὰ τῆς  
ἁγίας Θωμᾶ τῆς Ἀποστόλου.

**Τ**ΟΥ ἁγίου Ἀθανασίου, ἐκ τῆς εἰς τὴν νέαν κυριακὴν λόγου.

Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τῆς Χρυσοστόμου, κατὰ Ἀρειανῶν, καὶ εἰς Θωμᾶν τὸν Ἀπόστο-  
λον. κεφ. ις'.

Τοῦ ἁγίου Κυρίλλου, ἐκ τῆς πρὸς Ἑρμείαν διαλόγων.

Τοῦ αὐτοῦ, ἐκ τῆς αὐτῶν τῆς ἡ. λόγου.

Τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τῆς Νύκτας, ἐκ τῆς τῆς ἀνθρώπου κατασκευῆς. κεφ. κς'.

Πρόκλου ἐπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως εἰς τὴν γέννησιν τῆς Χριστοῦ.

Τοῦ ἁγίου Εφραίμ ἐκ τῆς περὶ ἀγάπης λόγου.

Εἰς τῆς ἁγίου Κυρίλλου, ἐκ τῆς σχολίων περὶ τῆς ἀνδρακ<sup>Θ</sup>.

Antirrheticus, seu confutatio eorum quæ Eusebius & Epiphaniides  
contra Christi Salvatoris nostri Incarnationem inepte disse-  
ruerunt.

Hujus Antirrhetici duæ sunt partes, prima contra Eusebium,  
Secunda contra Epiphaniidem.

De vita, moribus, doctrina, ac scriptis Eusebii, Disquisitio,

*Antirr-*



*Antirrheticus contra impium Eusebium,*  
Capitibus LXXVI.

**P**ROœmium.

- I. Mamonom librorum adulteratorum ac spuriorum testimonia observasse.
- II. Mamonom Apostolicorum, Evangelicorumque dictorum oppugnatorem fuisse, & Christianorum spe excidisse.
- III. Ab scelesto & impostore Hebræo hæreticam rabiem ad Leonem & Constantinum Isauros manavisse.
- IV. Mamonom sacrorum Templorum ac donariorum ornatum penitus delevisse.
- V. Item multis contumeliis affectos Monachos & culeis infutos in profundum mare demersos esse.
- VI. Mamonas falso sanctos Patres hæreseos suæ testes producit.
- VII. Magistros sibi proposuit Eusebium Arianum, & Epiphanidem Docetam hæreticum.
- VIII. Eusebius Filium creaturam & ministrum Patris vocat.
- IX. Refutatio epistolæ Eusebii ad Imperatricem Constantiam.
- X. Confundi ab eo substantiales CHristi formas, & earum proprietates.
- XI. Unam formam veram agnoscens, alteram monstruosam ac falsam statuit.
- XII. Ariani dicunt formam in CHristo humanam non esse propriam naturam, sed figuram simplicem, absque hypostasi.
- XIII. Quid sit forma, & quare dicatur forma, & quot modis dicatur?
- XIV. Quomodo expressa formæ imago, secundum humanas proprietates effingatur.
- XV. Eadem sensisse Eusebium, quæ impii hæretici Valentinus, Marcio, Manes, & Arius.
- XVI. Quid sit, in similitudinem carnis peccati CHristum natum esse.
- XVII. Eusebius Imperatrici innuit, non potuisse CHristum liberare nos ab Idolis.
- XVIII. Eusebius commixtionem & alterationem formarum statuit.
- XIX. Ariani substantiam & hypostasim idem esse statuunt.
- XX. CHri-



- XX. CHristum in transfiguratione deificatum esse dicit Eusebius.
- XXI. Eadem sentire Eusebium, quæ Manes, Marcio, Marcianus, & Massaliani.
- XXII. Mutatam & confusam esse humanam CHristi naturam cum Divina substantia opinatur Eusebius.
- XXIII. Argumentum ex eo petatum, quod Imperatores & Martyres jampridem per imaginem formæ cogniti sint.
- XXIV. CHristum per speciem nostræ similem exprimi.
- XXV. De Baptismate, & quomodo vetus noster homo crucifixus sit.
- XXVI. Transformatum CHristi corpus, jam & immortale evasisse dicit Eusebius.
- XXVII. Argumenta de mutatione & conversione.
- XXVIII. Quid sit in CHristo substantia, & ἐνυμίστητον.
- XXIX. Non circumscripta humana forma, necesse esse passiones Divinitati tribuere.
- XXX. De Arianorum opinione.
- XXXI. De Docetarum errore.
- XXXII. DEum Verbum ex sancta Virgine cum assumpto corpore humano prodiisse.
- XXXIII. Contrariæ Sectæ hæreticos opinari deificatum esse in Jordane CHristum, ac Filium vocatum fuisse.
- XXXIV. CHristum post resurrectionem visum esse hominibus non immutatum. (sen editis.
- XXXV. Naturalia & essentialia non mutari. De prodigiis per Moy-
- XXXVI. De Divina Incarnatione.
- XXXVII. Quid sit naturæ novatio in divina Incarnatione.
- XXXVIII. Ad primigeniam pulchritudinem rediisse humanam naturam.
- XXXIX. Negari prorsus ab Eusebio CHristi Incarnationem.
- XL. Aliam in DEO rationem spectari, aliam in Incarnatione.
- XLI. Etiam nostra corpora post resurrectionem non immutari.
- XLII. Contra opinionem Manetis.
- XLIII. Quomodo formam Eusebius substantiam vocet intellectualem qualis est Angelorum.
- XLIV. Eusebius & Ariani inanimatam CHristi carnem dicunt, eamque utpote intellectualem non effigiari.
- XLV. An Sacerdos Eusebius nominandus sit CHristi hostis?



- XLVI.** Contra eos qui Divina Christi Myſteria in Sacramento Eu-  
chariſtiæ imaginem eſſe corporis dicunt.
- XLVII.** Contra eos qui veros Chriſtianos Idololatrias vocant. (catur.
- XLVIII.** Quid ſit Idolum, & quatenus Idolum dicatur, & quot modis di-
- XLIX.** Contra eos qui mutationem & alterationem factam in Chriſto  
ſtatuunt.
- L.** Exemplum Solis, de unionem inconfuſa duarum Chriſti naturarum.
- LI.** Quid ſit, *Non facias ſimilitudinem eorum quacumque in cælo ſuprà, &c.*
- LII.** Nos Chriſtianos vivificæ Trinitati, ac DEO cæli ſervire.
- LIII.** DEum juſſiſſe etiam incorporeorum Cherubinorum imagines  
feri. (conſecraſſe.
- LIV.** Jeſum, Nave filium lapides ex Jordane eductos factis columnis
- LV.** Iſaias columnam, id eſt, ſtatuum futuram Domino in Templo  
eius prædicit.
- LVI.** Jacobus Patriarcha columnam in modum ſtatuae erexit.
- LVII.** Ab iſtis Apoſtoliſ transmiſſum eſſe uſum effigendæ Chriſti  
Imaginis. (lieris.
- LVIII.** Eusebium ipſum narrare hiftoriam de ſtatua Domini & mu-
- LIX.** Quid ſit illud, *Si enim cognovimus, inquit, ſecundum carnem Chriſtum,*  
*at nunc non cognoviſimus.*
- LX.** Teſtatur Eusebius Imaginem Manetis à Manichæis in conto ſive  
haſta circumlatam fuiſſe, ut Imperatorum Imagines in mili-  
taribus ſignis.
- LXI.** Eusebii argumentatio ex illis verbis, *Beati mundo corde,* & ad eam  
reſponſio.
- LXII.** De Divina natura: eam incomprehenſibilem eſſe.
- LXIII.** De teſtimoniis quæ Mamonas proſe ex Gregorio Nyſſeno  
protulit, ubi is ait, *& Ario dico, & Aëtio.*
- LXIV.** Contra Apollinarium.
- LXV.** Teſtimonia S. S. Patrum de inconfuſa unionem & individua hy-  
poſtaſi.
- LXVI.** Contra Eusebium, qui mutatum & alteratum Chriſtum ſta-  
tuit.
- LXVII.** Ambroſii Mediolanenſis verba de anacraſi, ſeu commixtione,  
quid ea ſit.
- LXVIII.** De perfectis Chriſti naturis.
- LXIX.** Definitio dogmatica formæ & perſonæ.
- LXX.** De ſtatua, & herba adnata.
- LXXI.**



LXXI. De Apostolis & Jacobo DEi fratre, cujus imagines Hierosolymis, primis statim temporibus ab ejus Discipulis celebratae sunt.

LXXII. De Asterio.

LXXIII. De statua Christi quam furatus est Maximinus, Julianus autem Apostata abolevit.

LXLIV. De Jacobo Patriarcha.

LXXV. Sancti Gregorii Armeniae verba.

LXXVI. Sectatores Eusebii dicunt eum poenituisse & ad orthodoxam fidem conversum esse, quod est falsum.

*Index χρήσεων qua contra Eusebium & Mamonam proferuntur, videlicet*

ΤΟΥ ἁγίου Ιωάννου τῷ Χρυσοστόμου, ἐκ τῆς πρὸς Καισάριον μοναχὸν ἐπιστολῆς μετὰ τὴν δευτέραν αὐτῷ ἐξορίαν.

ΤΟΥ αὐτοῦ, ἐκ τῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς πρὸς τὸ τέλος.

ΤΟΥ ἁγίου Κυρίλλου, ἐκ τῆς πρὸς Ἀλεξανδρεῖς προσφωνητικοῦ.

Ἐκ τῆς αὐτῆς.

Ἐκ τῆς αὐτῆς.

Ἐκ τῆς αὐτῆς.

ΤΟΥ αὐτοῦ, ἐκ τῆς ἐρμηνείας τῆς πρὸς Εβραίοις τῷ Ἀποστόλῃ ἐπιστολῆς.

ΤΟΥ αὐτοῦ, ἐκ τῆς αὐτῆς ὑπομνήματ<sup>ος</sup>.

ΤΟΥ ἁγίου Ἀθανασίου, ἐκ τῆς κατὰ Ἀπολινάριον δευτέρου λόγου.

ΤΟΥ αὐτοῦ, ἐκ τῆς περὶ ἐνανθρωπήσεως λόγου.

Ἐκ τῆς αὐτῆς λόγου.

ΤΟΥ αὐτοῦ, ἐκ τῆς πρὸς Επίκτητον ἐπιστολῆς.

ΤΟΥ αὐτοῦ, ἐκ τῆς κατὰ Ἀρειανῶν τρίτου ἢ τετάρτου λόγου.

ΤΟΥ μεγάλου Γρηγορίου τῷ Θεολόγῳ, ἐκ τῆς πρὸς Κληδόνιον πρώτης ἐπιστολῆς.

ΤΟΥ αὐτοῦ, ἐκ τῆς εἰς τὸ πάσχα λόγου.

ΤΟΥ αὐτοῦ, ἐκ τῆς περὶ Υἱοῦ λόγου δευτέρου.

ΤΟΥ Χρυσοστόμου, ἐκ τῆς εἰς τὴν ἀνάληψιν τῷ Σωτῆρι λόγου.

ΤΟΥ αὐτοῦ, ἐκ τῆς ἐρμηνείας τῆς πρὸς Ρωμαίους ἐπιστολῆς. λόγ. ιδ'.

ΤΟΥ αὐτοῦ, ἐκ τῆς ἐρμηνείας τῆς πρὸς Φιλιππησίους ἐπιστολῆς.

ΤΟΥ ἁγίου Κυρίλλου, ἐκ τῶν εἰς τὴν ἔξοδον ὑπομνημάτων.

ΤΟΥ αὐτοῦ, ἐκ τῆς διαλογικοῦ σιωτάγματ<sup>ος</sup>, ὅτι εἰς ὁ Χριστός.

ΤΟΥ αὐτοῦ, ἐκ τῶν ἐπιλύσεων τῶν προσενηχθεισῶν πεύσεων τῷ αὐτῷ μακαρίῳ Κυρίλλῳ παρὰ Τιβερίου διακόνου καὶ τῶν ἀδελφῶν ἐν κεφαλαίοις ιβ'. κεφάλαιον ἕκτον πρὸς τὴν λέγοντας, ὅτι τὸ ἀναληφθὲν σῶμα τῇ ἁγίᾳ τριάδι συσκέκρταται.

ΤΟΥ αὐτοῦ, ἐκ τῶν πρὸς Ἑρμείαν διαλογικῶν, λογ. α'.



- Τοῦ αὐτῆς, ἐκ τῆς πρὸς Σοικένσον ἐπισκόπον Διοκασαρείας. ἐπισ. α.  
 Τοῦ αὐτῆς, ἐκ τρίτου τόμου τῶν κατὰ Νεστορίου.  
 Τοῦ αὐτῆς, ἐκ τῶν σχολίων.  
 Τοῦ αὐτῆς, ἐκ τῆς πρὸς Βαλεριανὸν ἐπιστολῆς.  
 Τοῦ αὐτῆς, ἐκ τῆς κατὰ τῶν Συνοσιαστῶν λόγου.  
 Τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τῆς Νύσσης, ἐκ τῶν κατὰ Απολινάριου.  
 Τοῦ αὐτῆς, ἐκ τῆς κατ' Εὐνομίου τρίτου λόγου.  
 Αμφιλοχίου τῆς Ἰκονίου, ἐκ τῆς πρὸς Αρειανῆς λόγου.  
 Τοῦ ἁγίου Μεθοδίου ἐπισκόπου Μύρων, ἐκ τῆς εἰς τὴν ὑπαπαντὴν λόγου.  
 Ἐκ τῆς ὁροῦ τῆς ἁγίας πέμπτης συνόδου.  
 Ἐκ τῆς ὁροῦ τῆς ἑκτης συνόδου.  
 Τοῦ ἁγίου Ἀμβροσίου ἐπισκόπου Μεδιολάνων, ἐκ τῶν πρὸς Γρατιανὸν τὸν βασιλέα.  
 Τοῦ αὐτῆς, ἐκ τῆς ἐρμηνείας τῆς συμβόλου.  
 Τοῦ ἁγίου Εφραίμ, ἐκ τῆς περὶ ἀγάπης λόγου.  
 Τοῦ ἁγίου Σωφρονίου ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων, ἐκ τῆς πρὸς Ονώριον τὸν πάπαν Ρώμης  
 δογματικῆς ἐπιστολῆς.  
 Τοῦ ἁγίου Διονυσίου, ἐκ τῆς περὶ τῶν θείων ὀνομάτων.  
 Τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, ἐκ τῆς περὶ τῆς σωτηριώδους ἐπιφανείας τῆς Χριστοῦ.  
 Τοῦ Θεολόγου, ἐκ τῆς περὶ βαπτίσματος λόγου.  
 Τοῦ ἁγίου Ἐπιφανίου ἐπισκόπου Κύπρου ἐκ τῆς λεγομένης βίβλου ἀγκυρωτοῦ.  
 Τοῦ ἱεροῦ Αμφιλοχίου, ἐκ τῆς πρὸς Σέλεσθον ἐπιστολῆς.  
 Τοῦ ἁγίου Εφραίμ, ἐκ τῆς εἰς τὴν μαργαρίτην λόγου.  
 Τοῦ ἁγίου Κυρίλλου, ἐκ τῶν πρὸς Θεοδοσίον τὸν βασιλέα.  
 Τοῦ αὐτῆς, πρὸς τὸν αὐτόν.  
 Τοῦ αὐτῆς, πρὸς τὸν αὐτόν.  
 Τοῦ αὐτῆς, ἐκ τῆς ὑπομνήματος τῆς πρὸς Εβραίους ἐπιστολῆς.  
 Τοῦ αὐτῆς, ἐκ τῆς Θησαυροῦ, βιβλ. β'. κεφ. κδ'.  
 Θεοδότου ἐπισκόπου, ἐκ τῆς εἰς τὴν Θεοτόκον, καὶ εἰς τὸν Συμεῶνα λόγου.  
 Τοῦ ἀποστόλου πρὸς Κολοσσαεῖς.  
 Τοῦ ἁγίου Διονυσίου περὶ ἠνωμένης διακεκριμένης Θεολογίας κεφ. ε'.  
 Τοῦ αὐτῆς, περὶ τῆς τέλους αὐτῆς κεφαλαίου.  
 Τοῦ αὐτῆς περὶ θείων ὀνομάτων κεφ. α'.

*De Pseudonymi Epiphanii doctrina, Dissertatio  
 contra Epiphanidem, Capita XXX.*

- I. **F**uisse Epiphanidem Docetarum hæresi & Manichæorum impietati addictum.
- II. Magnum Epiphanium Cypri Episcopum de omnibus hæresibus, scripto contra eas Libro, triumphasse.
- III. Sanctum Sidæ Metropolitam testari supposititiam esse eam Epistolam, quæ Epiphanio tribuitur.
- IV.



- IV. Contra Epiphanidæ testamentum.
- V. Definitio seu Expositio dogmatis Epiphanidæ.
- VI. Contra eos qui dicunt non faciendam esse imaginem Christi, nec sanctæ DEI Matris.
- VII. In illud, *Cum manifestatus fuerit: similes ei futuri sumus.*
- VIII. Sancti Epiphanii verba contra Collyritas, & de mulieribus quæ erant in Arabia.
- IX. Quomodo effingantur Angeli, testimonia Prophetarum.
- X. De Acataleptetarum & Aperigraptetarum opinione.
- XI. Contra eos qui dicunt; *Ubinam iussit Dominus fieri imaginem & adorari?* (Romanos.)
- XII. De Abgaro, & imagine non manufacta, apud Edeffenos, &
- XIII. Contra eos qui dicunt; *Institutum illud esse à maligno spiritu.*
- XIV. Contra eos qui dicunt, Idololatriam in mundum rursus à diabolo esse invecctam.
- XV. Ex sua genealogia Epiphanides mendax arguitur.
- XVI. Epiphanidem eadem cum Valente sensisse.
- XVII. Contra eos qui dicunt homines à diabolo rursus ad idololatriam esse pertractos.
- XLIII. Contra eos qui dicunt; *Quisnam verterum Christi Imaginem depinxit?* (Christum.)
- XIX. Contra eos qui dicunt senes pingi Apostolos, comatum autem
- XX. Contra eosdem dicentes, si comam habuit Christus, quare Judæi ad illum prodendum triginta denariis Judam attraxerunt?
- XXI. Epiphanidum Marcionis, Manetisque sectatorem fuisse.
- XXII. De velis, quæ præcepit dari ad sepulturam pauperum.
- XXIII. Contra eos qui dicunt oportere jejunare in Sabbato, & sanctam DEI Matrem gladio interfectam esse impie affirmant.
- XXIV. Sanctus Epiphanius omnes hæreses proscripsit.
- XXV. De Epistola Nili.
- XXVI. De imagine sanctæ Protomartyris Theclæ.
- XXVII. De Leontio Hæretico.
- XXVIII. De Leontio Cyprio, Orthodoxo.
- XXIX. Multis argumentis probari Pseudonymum Epiphanium diversum esse à Magno Epiphanio. (lorum.)
- XXX. Opinio Arianorum, Manetis, Apollinarii, Dioscori, & Acepha-



*Index χρήσεων αἱρετικῶν quæ Antirrhetico contra Eriphanidem  
subjunctæ sunt.*

- Ε**ὐδοξίου Κωνσταντινουπόλεως Ἀρειανοῦ, ἐκ τῆς περὶ σαρκώσεως λόγου.  
 Λουκίου ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας Ἀρειανοῦ, ἐκ τῆς εἰς τὸ πάσχα λόγου.  
 Μάνου ἐκ τῆς πρὸς Σκυθιανὸν ἐπιστολῆς, ἐν ἑτέροις δὲ, Βαλεντίνου τῆς διδασκαλίας  
 Μάνεντος, ἐπιγέγραπται.  
 Τοῦ αὐτοῦ, ἐκ τῆς πρὸς Κόνδαρον Σαρακηνὸν ἐπιστολῆς.  
 Τοῦ αὐτοῦ, ἐκ τῆς πρὸς Οὐδᾶν ἐπιστολῆς.  
 Ἀπολινάρις τῆς ἀνοήτου καὶ ματαιόφρονος, πρὸς Πέτρον.  
 Τοῦ αὐτοῦ πρὸς Διόδωρον. ἐν ἑτέρῳ, πρὸς Ἡράκλειον γέγραπται.  
 Τοῦ αὐτοῦ, πρὸς Διόδωρον.  
 Τοῦ αὐτοῦ ἐκ τῆς περὶ σαρκώσεως rursus.  
 Διοσκόρου, ἐκ τῆς παρ' αὐτοῦ γραφείσης ἐπιστολῆς ἀπὸ Γαγγρῶν εἰς Ἀλεξάνδρειαν.  
 Ἐκ τῆς συγγραφῆς Τιμοθέου πρεσβυτέρου τῆς κατὰ Μαρκιανιστῶν ἢτοι Ἀκεφάλων  
 καὶ ὧν ἡ γωνίστατο Κύριλλος Ἀλεξανδρείας, Φλαβιανὸς καὶ Θεόδοτος Ἀντιο-  
 χείας. Διότις Μελιτηνῆς, καὶ Ἀμφιλόχιος Ἰκαρίου οἱ τινες, &c.

## TOMUS II.

### *Preliminaria Interpretis.*

**P**RÆFATIO de iis quæ in hoc volumine continentur.  
 Dissertatio de Synodo Nicæna secunda, ac in eamdem observa-  
 tiones variæ.

Recensio critica quamplurium Operum variorum SS. Patrum, ex  
 quibus fragmenta contra Imagines protulerunt Iconomachi.

Præfatio ad Macarii Magnetis Opera.

De Macario Magnete testimonia recentiorum Scriptorum.

De Macario Magnete Veterum testimonia, seu de verbis Macarii Magnetis, quæ  
 Iconomachi contra Imagines sacras impiè usurpaverant, Antistitum Or-  
 thodoxorum Judicium.

**P**ROœmium. Non esse temere cuilibet doctrinæ credendum, sed  
 ei tantum quæ cum sacris Scripturis congruens sit.

De



De mala fide Iconomachorum qui testimonia trunca ac mutila , vix indicatis Authoribus , examinanda ( *S. Nicephoro* ) miserant.

De testimonio ex Apocriticis Macarii sumpto.

De manuscripto codice vetustissimo in quo continebantur Apocritica Macarii.

De Macario ipso cujas fuerit , & quo tempore vixerit.

Excerpta ex Apocriticis Macarii , sive ex ejus Dialogis cum Græco sive Ethnico.

Ostendit sanctus Nicephorus , quæcumque Macarius in iis libris de Imaginibus disputavit , non pertinere ad Imagines Christi vel Sanctorum , sed ad profanas gentilium Deorum Imagines.

Brevis Præfatio Interpretis.

*Sancti NICEPHORI Antirrheticus liber. Contra eos qui divinam Imaginem. Idolum nominare impiè ausi sunt. Item quid sit γράπτον καὶ ὡς γράπτον ? Et quomodo intelligendum illud , Non facies ullam imaginem , &c.*

*Item observanda esse ea quæ à Patribus tradita sunt : denique testimoniorum quæ ab Ecclesiæ hostibus impiè usurpata sunt, confutatio.*

**P**ROœmium. Propositum sibi esse veram doctrinam confirmare, adversariorum autem errores refellere. Servanda esse ea quæ à majoribus tradita & longo usu confirmata sunt.

Orthodoxos stabili fundamentoniti ; hæreticos autem non ita, De Ecclesia.

Orthodoxorum & hæreticorum viæ quam diversæ sint. Iconomachorum mores. Incarnationis mysterium ab Iconomachis aboleri. Eorum sævitia.

Cap. I. De crimine Idololatriæ orthodoxis objecto.

Persecutio contra orthodoxos excitata quem exitum habuerit.

Cap. II. Iconomachos , postquam Idololatriæ arguere orthodoxos frustra conati sunt , aliâ viâ aggredi , & mota de *circumscripto* controversiâ, Incarnationis mysterium oppugnare, ac Valentini & aliorum errores amplecti.

Cap. III. Iconomachos objicere orthodoxis illa verba legis Mosaicæ; *Non facies omnem similitudinem , &c.* Illius objectionis solutio.

Legem



Legem illam , *Non facies similitudinem &c.* datam esse Judæis post exitum ex Ægypto , ne Ægyptiorum Idololatriam imitarentur. Quæ in lege scripta sunt, ea ad Judæos pertinent , non ad Christianos. Lex imagines coli vetat , quadrupedum scilicet , ac cæterarum creaturarum , non autem Christi.

Iconomachi non statuunt ullum discrimen inter imaginem Christi & imaginem creaturæ , ac proinde nec inter Christum & creaturam.

Cap. IV. Quam procul absit ab orthodoxis Idololatriæ crimen. Non licuisse Judæis DEum effingere , quod eum non vidissent; Christianis autem licere , quia viderint.

Cap. V. Lege vetitum esse ne fierent simulacra τ̃ εἰκονισμίων, non autem τ̃ ὑπερκοσμίων. De tabernaculo , Propitiatorio , & Cherubinis. Imagines Judaicæ , cum iis quas Christiani venerantur , collatæ. Ipsi Iconomachi crucem adorant, quæ nil aliud est quam imago passionis Christi.

Cap. VI. Iconomachos traditionis & longi usus nullam habere rationem. Imaginum cultum antiquissimum esse. Melius facturos fuisse Iconomachos , si scripta Christianorum ac SS. Patrum legissent , à quibus eæ quæstiones jam examinatæ essent.

Cap. VII. Iconomachorum dicta adeo futilia esse , ut ne refelli quidem digna sint. Imaginum cultum , Christi & Apostolorum totiusque Ecclesiæ autoritate constitutum , traditione ac longo usu confirmatum , ipsi denique rationi consentaneum esse. De sancto sudario. De Iconomachorum incredulitate.

Cap. VIII. Imaginum cultum non ideo esse rejiciendum , quod lege non sit constitutus.

Cap. IX. De testimoniis quibus utuntur Iconomachi ad errores suos astruendos. Eos noctu pugnantibus similes esse.

Cap. X. Testimonium sancti Joannis Chrysostomi ab Iconomachis contra imagines productum , ex commentariis ejus in Evangelium Matthæi. Viderur autem eo loco S. Chrysostomus damnare picturam , & artem ποικιλικήν.

Mens Chrysostomi declarata ex aliis ejusdem scriptis. Nicephori observationes.

Verba Prophetica cum S. Chrysostomi verbis congruentia.

Verba Basilii magni eodem pertinentia.



Ex libro Exodi, verba quibus commendantur variae artes, veluti textorum, sculptorum &c.

Artes illas de quibus actum supra, non esse per se malas, sed abusu tantum, neque id ignoravisse sanctum Chrysostomum.

Quatenus ex artes utiles sint? quatenus inutiles ac perniciosae?

Sanctum Chrysostomum non fuisse ab imaginum cultu aversum.

Sancti Chrysostomi tempore ornata fuisse picturis texturisque variis templa & ipsa altaria.

De aurificum arte; eam laudabilem esse, si templis non mulierculis ornandis serviat.

Testimonium sancti Nili ex ejus Epistola ad Olympiodorum de Picturis, quatenus ornandis templis utiles sunt, vel non utiles.

De pravis vanisque artibus.

Iconomachorum crudelitas, luxus, fastusque. Iconomachos Picturae infensos esse quatenus templis decorandis servit: non autem quatenus eorum luxui ac fastui blanditur, contra quam sanctis Patribus visum est.

Sanctum Chrysostomum suam de supradictis artibus, pictoriâ nempe & statuariâ, opinionem tum alibi clarius indicasse, tum in vigesima, seu ut alii numerant duodecima oratione *εις τὸν ἀνδριανταίαν*. Item in decima & sexta decima. Verba sancti Chrysostomi.

Cap. XI. Testimonium Methodii Myrorum, vel Patarorum Lyciæ Episcopi, ab Iconomachis contra imagines productum, ex oratione *περὶ ἀναστάσεως*.

Diversam esse rationem profanarum sacrarumque picturarum: utraque autem ab Iconomachis confundi.

Iconomachorum impietas in imagines. Non intelligi ab iis Methodii sententiam. Eum loqui de pictoribus qui ad voluptatem & ambitiosum ornatum pingunt.

Non ideo contemnendam pictorum artem, quod colores facile deleantur: nec corruptis imaginibus ipsa quoque archetypa corrumpi.

De varia significatione vocis *εἰδωλον*.

Quæ Methodius contra sophistas dixerit in oratione supra memorata, ea in Iconomachos aptissimè cadere.

Qqqq

De



De aliis locis in quibus Methodius mentem suam apertius indicavit.  
Eadem ab iisdem scriptoribus & laudari & vituperari, prout exigit  
propositi argumenti ratio, ac pro variis circumstantiis.

Methodii verba ex eadem oratione ad statuariorum laudem perti-  
nentia.

Iconomachi peiores quam Idololatrae. Nam hi suorum numinum  
profana simulacra coluerunt. Iconomachi autem sanctas ac  
venerandas imagines ludibrio habuerunt.

Methodii verba de pictura & coloribus. Ejusdem verba ad sculptu-  
ram pertinentia. Alia ejusdem verba de imaginibus.

*Dissertatio, cujus duae partes. Prima de pseudosynodo Copronymiana. Al-  
tera de Conciliis generalibus, & ad quem spectet congregare Concilium:  
ac quodnam universale & œcumenicum dicatur.*

**L**iber Antirrheticus, cujus duae partes. Prima. Refutatio &  
everfio decreti illegitimi & pseudonymi, quod promulgatum  
est ab iis qui Catholicam & Apostolicam Ecclesiam deseru-  
erunt, & alienae sententiae se accommodarunt ad evertendam  
Divini verbi Incarnationem.

Prooemium. \* In religione nihil innovare tutissimum esse ac salu-  
berrimum: quanta fuerit pax ac tranquillitas, quam florens Ec-  
clesiae status, quandiu nihil innovatum sit.

*Post autem haec verba, καὶ χρυσῷ καὶ λίθοις τοῖς Ἰνδικοῖς, λαμπρὸν ἀπα-  
σπάσουσιν. Ὡς δὲ πηγεὶ τῶν δογμάτων, ἢ τῷ αἰσχυρῷ ἐκαλλωπίζοντο χρώ-  
ματι, καὶ ὅσον . . . desideratur folium unum vel plura; resumitur ve-  
ro ab his verbis: τρέπαλα σήσωσι, Διὰ τοὺς πεδῶ καὶ τὸ θεῖου φόβου ἀπη-  
ναγκύνησαν, καὶ ἤσαν καὶ τῶν αἰγίων, κεφ. 56.*

De Leonis Armeni morte.

Quibus artibus Leo Armenus pacem Ecclesiae turbare coeperit.

De Synodo, quam idem contra imagines coëgit.

Eam Synodum non fuisse canonice habitam.

De autoritate Pontificis Romani neglecta: de exclusis communio-  
ne iis qui Ecclesiae praeerant.

De

\* Examinatur in hoc libro ὁ ὅτι sive decisio pseudosynodi, à Leone Armeno convocata,  
quā abrogabatur Nicaenum Concilium secundum, confirmabatur autem Synodus  
Copronymiana.



De illius pseudoSynodi decisione , quam Nicephorus vocat ὁρθὴ ἀπόφαισις.

Ne refutatione quidem digna esse Iconomachorum scripta , utpote futilia ac delira.

De Imperatoribus Leone Isauro & Constantino Copronymo hæreseos authoribus.

Cap. I. Initium decisionis , seu decreti , quo confirmatur Copronymiana Synodus.

Refutatio. Falsum esse, quod dicunt Iconomachi, convocatam esse illam Synodum à Leone & Constantino Imperatoribus : convocatam enim esse à Copronymo post mortem Leonis.

Quanam à Leone Isauro gesta sint : ut Patriarcham deposuerit, & alium in ejus locum intruserit.

De Constantino Copronymo : ut pseudosynodum suam coegerit. Invectiva in eam Synodum.

Cap. II. Verba Iconomachorum , sumpta ex supradicta decisione, Concilii Copronymiani confirmatrice.

Refutatio eorum verborum, quatenus negant traditione niti Christi pingendi usum.

De imagine Christi Edessena , cujus reliquiae cernebantur adhuc Nicephori temporibus.

Non esse inutilem imaginum cultum. ( fuisse.

Iconomachi fatentur se imagines coluisse , ac idolorum sacerdotes

De concilio Copronymiano ; vere illud acephalum fuisse ; habitum enim esse Constantopolitana sede vacante, nec creatum esse novum Patriarcham , nisi sub finem Concilii.

Imaginum cultum ab Iconomachis damnari ea mente , ut Incarnationis memoria deleatur.

Imagines Christi ad hoc pingi, ut ejus memoria conservetur, ac renovetur.

Alia argumenta quibus probatur non esse inutilem pingendarum imaginum usum.

Cap. III. Verba Iconomachorum ex eadem decisione.

Refutatio. Negat Nicephorus Christianos imaginibus tamquam idolis serviisse.

Non ideo malam esse rem aliquam, quia possit aliquis ea re abuti.

Cap. IV. Verba Iconomachorum, indidem sumpta.



Refutatio. Non congruere quæ Iconomachi statuunt cum sex Synodis Oecumenicis, præsertim cum sexta.

Non ideo negligendum esse imaginum cultum, quod illi præferendus sit is, qui in spiritu & veritate exhibetur.

Vera causa cur Iconomachi imaginibus bellum indixerint.

Invectiva in Iconomachos.

Pios Imperatores multos fuisse, nullum tamen contra imagines sævisse.

Quia imagines colunt, iidem DEum in spiritu & veritate colunt.

De vera adoratione.

CHRisti corpus nostro prorsus simile fuisse, idque vere ac re ipsa, non *δοῦναι καὶ φαντασία*; itaque & circumscriptum fuisse, & pingi potuisse.

De cultu imaginis CHRISTI; quis sit illius finis, & quantas utilitates habeat.

*Post hæc autem verba: Ἀλλὰ μέσσω τέτων ὅτι τὰ ὦν εἰσι σύμβολα, οὗ μὲν συγγραμμῆς ἀνάγειν. ἐπεὶ δὲ καὶ ἐρμηνεύειν καὶ διαγελῆς ὑπάρχουσιν. . . desideratur folium unum; fortè plura: resumitur vero ab his verbis, ἀρούσας εἰδάλους ὡς θεοῖς προσκεκυνηκότων. ἡ γοῦν ὅτι καὶ ἰσχυρέσει τούτων ἀποφλευαμῆας &c.*

Synodum Copronymianam Conciliorum sex Oecumenicorum æmulatricem falso dici.

De Synodo Nicæna, de Constantinopolitana utraqve, de Ephesina, de Chalcedonenfi.

De sexta Synodo Oecumenica.

Veterum canonum, quos sancti Patres constituerunt Apostolicæ doctrinæ consentaneos, collatio cum canonibus Concilii Copronymiani.

Canon de sacris Symbolis salutaris Christi incarnationis.

Cap. V. Verba Iconomachorum ex decisione.

Refutatio. Iconomachos sancti Gregorii Nysseni testimonio abuti contra imagines.

Cap. VI. Verba Iconomachorum indidem sumpta & ad testimonium Gregorii Nysseni supra memoratum pertinentia.

Invectiva in Iconomachos.

Iconomachi testimoniis hæreticorum, veluti Eusebii Ariani, utuntur: negligunt autem sacras Scripturas.



Ne ipse quidem CHristus Cæsaris hominis Idololatæ & Ethnicæ ima-  
ginem contempsit.

Iconomachorum opinionem de imaginibus longè diversam esse à SS.  
Patrum doctrina.

Invectiva.

Cap. VIII. Verba Iconomachorum ex decisione.

Refutatio. Falsissimum esse quod Iconomachi afferunt, Ecclesiam  
tranquillam fuisse, ex quo Copronymus Synodum suam ha-  
buerit.

De persecutione atrocissima, quæ Copronymianam Synodum con-  
sequuta est.

Quæ inde clades DEo irato consecutæ sint.

Terræ motus, glacies, pestis, ætherei terrores.

Cap. VIII. Verba Iconomachorum.

Invectiva in illos quos Iconomachi viros vocant; laus mulieres Ire-  
nes Imperatricis, quam iidem despiciunt.

Quantum illa muliebris simplicitas salutaris omnibus fuerit.

Narratio historica eorum quæ Synodum Nicænam secundam ante-  
cesserunt, eique convocandæ occasionem dederunt.

De secessione Pauli Patriarchæ.

De Tarasio Patriarcha.

De Synodo Nicæna secunda.

Collatio hujus Synodi cum Copronymiana.

Cap. IX. & X. Verba Iconomachorum.

Qui illi Synodo interfuere Episcopi, ii horum magistri fuerunt, &  
hos, à quibus despiciuntur, unxerunt.

Invectivæ in Episcopos Iconomachos.

Laus Episcoporum qui Nicæno secundo Concilio interfuerunt.

Laus Imperatricis Irenes.

*Post hæc verba ἄλλοι τὸ προφητῶν ἐπικαλεῖται, καὶ δὴ καὶ ἕτεροι ταλα-  
νίζων Ἰπιδρηνεῖτω. ἐγὼ ἐφύτευσα σε. desideratur folium unum vel aliud  
fortè, resumitur vero ab his verbis: ἐκείνων μεγαλοφύων ἔχοντες,  
ὥσπερ χύτρα εὐθραυστος τῇ σερρότητι τὸ γενναίων οἶον λέβητι προσκρο-  
τούμενοι, τὸ σπώτεμμα ἐφ' ἑαυτοῖς, &c.*

Cap. XI. Verba Iconomachorum.

Refutatio. Iconomachi idem cum Manichæis & Arianis sentiunt.

De cultu imaginum.



Cap. XII. Verba Iconomachorum.

Apologia pro imaginibus.

Cap. XIII. Verba Iconomachorum.

Refutatio. Quidni imaginibus tribuatur is honor, quem Copronymus equis & equitibus exhibuerit? Quanta fuerit Copronymi insania circa equestres pompas. Copronymus equos unguentis delibutos publicè prosequutus est, præferentibus faces & sacra vasa clericis.

Cap. XIV. Verba Iconomachorum.

Refutatio. Nec DEus circumscripto corpore circumscribitur, nec Divinitas à carne separatur.

Exempla. Solare corpus, & solis radius.

Cap. XV. Alia Iconomachorum verba.

Refutatio. De differentia γραφῆς καὶ περιγραφῆς. Hæc eadem alibi fusius disputata sunt ab eodem Nicephoro in prioribus Antirrheticis.

Quosnam authores Iconomachi sequantur. Valentini, Marcionis, Marciani, Manetis, Eusebii, & Epiphanidæ & opiniones.

Testimonia viginti, quibus vera de circumscripto doctrina constituitur.

Cap. XVI. Verba Iconomachorum.

Refutatio. Iconomachos Epiphanidæ Manichæo ac Docetarum erroribus obnoxio, assentiri.

Imaginem CHRISTI non esse pseudonymam, sed veram: omnem imaginem esse archetypo similem, & ad eum relationem habere. Etymologia vocis εἰκών.

Cap. XVII. Verba Iconomachorum Refutatio. Seiplos damnant Iconomachi, cum Synodum secundam Nicænam damnant.

Cap. XVIII. Verba Iconomachorum.

Refutatio. Cultus non imaginibus ipsis, sed archetypis per imagines exhibetur.

Cap. XIX. Verba Iconomachorum.

Refutatio. De Synodo Copronymiana.

Quoniam sint, quorum autoritate ac testimoniis utantur Iconomachi.

Testimonia Patrum corrumpunt ac trunca proferunt,

Sacras



Sacras scripturas, in quibus de Cherubinis agitur, irrident ac nihili faciunt.

\* Conciliorum sex Oecumenicorum præcipuæ decisiones.

*Post hæc autem verba: τὰ τούτοις ἐπόμενα, ὅταν αὐτοῖς ἀναπλάττει τὴν τετρατείαν, καὶ οἷοις ἐναντι - - - desunt folia duo, in quibus Iconomachorum decisiones conferebantur cum decisionibus supradictarum Synodorum: resumitur vero ab his verbis: - - - λεθρον ἢ δόξαν συζησάμενοι βεβημένοι τῇ δικαιοσύνῃ τοῦ Θεοῦ ἔχ' ὑπετάγησαν καὶ τὸν, &c.*

Exemplum Pantheræ, quæ hominis imaginem ipsam odit. Habes illud exemplum integrum in alio Antirhetico.

De mysterio Eucharistiæ, an sit imago corporis Christi.

De Concilio Nicæno secundo. Quæ in eo Concilio constituta sunt, ea cum decisionibus Conciliorum cæterorum congruere,

Cap. XX. Verba Iconomachorum.

Refutatio. Non consentire Iconomachos cum suis magistris Copronymo & aliis, imo nec ipsos secum.

Cap. XXI. Verba Iconomachorum.

Refutatio. Si imagines malæ sunt, cur Idola non vocantur?

Nihil in Ecclesia receptum esse, quod esset malum.

Iconomachos non esse Christianos, cum ab Ecclesia defecerint.

De testimoniis, quibus ii utuntur ad errores suos defendendos. Ut corrumpant Scripturas ac testimonia Patrum, variis technis ac dolis.

Admonitio Interpretis ad Lectorem

### *Pars altera Antirrhethici.*

**R**efutatio testimoniorum quæ Iconomachi contra imagines protulerunt.

I. Testimonium sumptum ex Constitutionibus Apostolorum.

Refutatio, in qua testimonium Evagrii pro imaginibus.

\*\* II. Testimonium Asterii Amasææ Episcopi contra imagines. Ex oratione de divite & Lazaro,

Re-

\* Editæ à Combesio in *Auct. Bibl. P. P. Gr. Tom. II. pag. 603.*

\*\* Tota oratio de divite & Lazaro edita est à Combesio in *Auct. primo Biblioth. S. S. P. P. Gr. pag. 2.*



Refutatio , in qva testimonium ex eadem oratione pro imaginibus.

Item Encomium mulieris, qvæ sangvinis fluxu liberata statuat  
CHRISTO erexit: eodem Asterio auctore.

Testimonium Antipatri Bostrensis de eadem muliere.

Testimonium Eusebii Cæsariensis de eadem re.

III. Testimonium Leontii contra imagines.

a) Refutatio, in qva veri Leontii, Neapoleos in Cypro Episcopi testi-  
monium pro imaginibus, sumptum ex Apologetico Christiano-  
rum contra Judæos.

IV. Testimonium Theodori Galatæ contra imagines.

Refutatio, in qva testimonium ejusdem pro imaginibus, ex oratione  
in laudem Virginis, DEI matris.

Testimonia varia pro imaginibus, contra falsi Theodoti testimo-  
nium.

b) Testimonium Asterii pro imaginibus, ex ejus Oratione in lau-  
dem Euphemix, seu potius Ecphrasi tabellæ in qva depicta  
erat Euphemia.

V. Alia falsi Theodoti verba contra imagines.

Refutatio, in qva testimonium sancti Basilii pro imaginibus.

VI. Alia Pseudonymi Theodoti verba.

Refutatio, in qva testimonium Gregorii (Nazianzeni) de imagine  
Polemonis Philosophi.

Testimonium Gregorii Nysseni pro imaginibus.

Item Basilii Magni.

Item Joannis Chrysostomi.

VII. Alia verba Pseudonymi Theodoti.

VIII. Testimonium Pseudonymi Basilii Seleuciensis contra imagines.

Refutatio, in qva testimonium veri Basilii Seleuciensis pro imagi-  
nibus, ex Epistola ad Imperatorem Leonem.

IX. Testimonium Amphiloerii Iconiensis contra imagines ex Enco-  
mio Basilii Magni.

Refutatio, in qvâ ejusdem Amphiloerii verba, ex eodem Enco-  
mio proferuntur.

Testimonium sancti Chrysostomi, ad illustrandam Amphiloerii sen-  
tentiam.

X. Con-

a) Editum in Concilio Nicæno II. Act. IV. pag. 233.

b) Editum in Concilio Nicæno II. Act. IV. pag. 207.



X. Continuatio testimonii Amphiloichiani.

Nicephori observationes ad Amphiloichii testimonium.

De præstantia Picturæ.

XI. Testimonium Basilii Magni contra imagines, ex Oratione de hominis creatione.

Refutatio; in qua testimonium ejusdem Basilii Magni pro imaginibus, ex ejus Epistola ad Amphiloichium Iconii Pontificem.

XII. Testimonium Gregorii Nysseni contra imagines.

Refutatio, in qua testimonia Patrum Gregorii Naianzeni, Gregorii Nysseni, Epiphanii, sancti Joannis Chrysostomi pro imaginibus.

XIII. Testimonium Gregorii Nazianzeni, contra imagines ex ejus Poëmate quodam.

Refutatio, vel potius explicatio illius testimonii.

XIV. Testimonium sancti Chrysostomi, ex encomio Romani Martyris contra imagines.

Explicatio illius testimonii.

XV. Ejusdem testimonium ex oratione in laudem Abraami, itidem contra imagines.

Explicatio illius testimonii.

XVI. Ejusdem aliud testimonium, ex Oratione in custodem carceris.

Explicatio illius testimonii.

XVII. Testimonium Epiphanii contra imagines, ex ejus Testamento.

Refutatio illius testimonii.

XVIII. Ejusdem testimonium contra imagines ex oratione quæ inscribitur, contra eos qui imagines Idolico ritu facere student in similitudinem Christi, & Virginis DEI matris, item Martyrum, Angelorum ac Prophetarum.

Refutatio.

XIX. Ejusdem testimonium ex Epistola ad Theodosium, contra imagines.

Refutatio.

XX. Ejusdem testimonium, ex Epistola ad Joannem Æliæ Episcopum contra imagines.

Refutatio.

Argumenta duodecim quibus probatur non esse veri Epiphanii ea testimonia quæ ab Iconomachis allata sunt.

Rrrr

OPE-



*Opera S. Nicephori Patriarchæ CPOL.  
antehac edita.*

**P**Ræfatio generalis, Interpretis.

Synodus Constantinopolitana sub Nicephoro, in qua Josephum quem defunctus Tarasius, propter conciliatas incestas nuptias Constantini Imp. filii Irenes deposuerat, in Presbyterum recepit.

Concilium Constantinopolitanum habitum contra Antonium Silæi Metropolitam à S. Nicephoro Patriarcha CP. & Episcopis CCLXX.

Sancti Nicephori CP. Canones XXXVII. ex Ecclesiasticis constitutionibus ipsius & S. S. Patrum cum eo congregatorum collecti.

Ex canonibus Nicephori sanctissimi Patriarchæ CP. œcumenici, ex ipsius Ecclesiasticis Constitutionibus Canones XVII.

Sancti Patris nostri Nicephori Patriarchæ CP. & confessoris Epistola Canonica.

Epistola Nicephori qua prolixè confessionem fidei suæ anno DCCCII. Leoni Papæ declarat; cujus titulus: Leoni Papæ antiquæ Romæ fratri & comministro per omnia sanctissimo beatissimoque Nicephorus DEI misericordia Episcopus CP. in Domino salutem.

Chronologia tripartita secundum rationem Græcorum olim Latine versa ab Anastasio Bibliothecario; explicata à Joachimo Camerario. Eadem emendata & notis illustrata per Antonium Contium. Ac demum sub titulo brevis Chronographiæ ad varias editiones recensita, tabulisque Chronologicis & Adnotationibus ditata prodiit Parisiis anno MDCLII. cura & studio viri de re literaria optime meriti admodum R. P. Jacobi Goar Ordinis Prædicatorum.

Sancti Nicephori Patriarchæ CP. Breviarium Historicum, de rebus gestis ab obitu Mauricii ad Constantinum usque Copronymum, primum in lucem editum ac Latine versum opera & studio viri doctissimi ac eruditissimi adm. R. P. Dionysii Petavii è Societate Jesu, cum ejusdem Notis Chronologicis. Parisiis, MDCXVI. & ex Typographia Regia MDC, XLVIII.

*Opera*



*Opera Dubia S. Nicephori Patriarchæ CPOL.*

*Interpretamenta somniorum secundum ordinem alphabeti, versibus Jambicis. Edita à Nicolao Rigaltio post Oneirocriticon Astrampsychi, eodem quo Oneirocriticon Artemidori volumine, In quarto Lutetiae, ex officina Claudi Morelli. MDCIII.*

*Macarius Magnes, seu de Macario Magnete, authore vetustissimo, veterum ac recentiorum testimonia. Item fragmenta ex ejusdem libris excerpta, pleraque nunc primum è manuscriptis codicibus depromta.*

*Index eorum quæ hoc libello continentur.*

- I. **P**Ræfatio Joannis Boivinii, de Macario Magnete & de ejus operibus.
- II. Testimonium Photii de Macario Magnetum Episcopo.
- III. De verbis Macarii Magnetis, quæ Iconomachi contra imagines sacras protulerant, Antistitum Orthodoxorum disputatio, quæ continentur multa ex ejusdem libris Apocriticis excerpta.
- IV. Testimonia recentiorum. Item Fragmenta Apocriticorum à Turriano & aliis quibusdam Recentioribus edita.
- V. Fragmenta Commentarii ejusdem Macarii Magnetis in Genesim, ex ms. codice Eminentissimi Cardinalis Ottoboni desumpta.

**HACTENUS CONSPETUS OPERUM S. NICEPHORI**  
CPol. à V. C. Anselmo Bandurio junctim edendorum.

*Scriptores alii ad Historiam Byz. facientes inediti.*

Supplementum Historiæ Byzantinæ ex MSS. Bibliothecæ Vindobonensis concinnandum una cum nova editione Codini promisit Lambecius pluribus locis commentariorum suorum de illa Bibl. ut T. 1. p. 132. T. 3. p. 56. 126. 172. 173. 174. &c.

Idem T. 1. p. 147. seq. Specimen exhibet hallucinationum & mendarum occurrentium in Catalogo Bibliothecarum CPolitana-



rum, quem *Antonius Verderius* \* edidit, monetq; Possevinum quæ ad calcem Apparatus sacri ex Verderio excerptis, errores illos ne utiquam emendasse, ac simul pollicetur ex MS. Codice Bibl. Vindob. Historico XLIX. se Catalogum illum longe emendatius editurum esse Græce & Latine, intelligens ni fallor Codicem Historicum XCVIII. ordinis Nesseliani, † in quo post Anonymi Miscellaneas Antiquitates CPolitanas, MSti exstant Catalogi Græci Librorum *Constantini Varini*, *Antonii Cantacuzeni*, *Jacobi Marmoræ*, *Joannis Suzi*, & *Manuelis Eugenici*.

De *Georgii Pisidæ* & *Theodosii Diaconi* scriptis ineditis huc facientibus, dixi supra p. 228. De *Leonis Diaconi* & *Mich. Pselli* p. 352. quemadmodum & de Chronicis ineditis *Joannis Siculi*, *Georgii Acropolitæ*, *Simeonis Logothetæ*, *Simeonis Sethi*, *Theodosii Melitini*, *Georgii Chumni*, & *Ephræmi*, pag. 158. seq. *Michaëlis Attaliatæ* Chronicon MS. sive Historiam à Mich. Balbo usque ad Michaëlem Ducam Parapinacium, quod fuit in Bibl. Scoriacensi, memorat Labbeus in Protreptico pag. 46. Idem pag. 42. ex Possevinianis Catalogis MSS. meminit *Georgii Gemisti Plethonis Byzantii* \*\* Epitomes Historiarum Sicularum, & Historiæ *Georgii Monachi Lecapeni*.

### *Scriptores Historiæ Byz. deperditi.*

*Ammonii* Poëtæ Græci carmen Heroicum de Gaina Gotho tyranno per Arcadium oppresso, quod Theodosio juniore A. C. 438. recitans vehementer placuit, ut ex Socratis VI. 6. Hist. narrat Tripartita

\* Ad calcem supplementi Bibl. Gesnerianæ subjunxit Verderius *Bibliothecam CPolitana*, quæ antiquitates ejusdem Urbis & permulti libri MSS. in hac tunc exstantes recensentur. Lugd. 1585. fol.

† Vide Nesselii Catalogum MSS. Vindob. parte V. p. 151.

\*\* Hujus Georgii Gemisti Orationes duæ, quarum altera de rebus Peloponnesiacis constituendis ad Manuelem Palæologum Imp. altera svasoria ad Theodorum Despotam, de eodem argumento, editæ Græce & Latine cum versione Gvil. Canteri Antwerp. 1575. fol. ad calcem Eclogarum Stobæi, plane diversæ sunt à duobus libris ejusdem Gemisti de rebus Peloponnesiacis gestis olim post pugnam Mantineam. Hi Græce viderunt lucem una cum Xenophonte Venet. 1503. fol. apud Aldum, & ad calcem Herodoti Basil. 1557. fol. Latine vertit præter M. Antonium Antimachum Basil. 1540. 4. Zacharias Orthus, Professor Gryphiswaldensis, Rostoch. 1575. 8.



tita X. 6. & Nicephorus Callistus XIII. 6. Ex illo poemate videntur repetita quæ affert Etymologici Magni scriptor in *μίσματος*.

*Bemarchius* Cæsareensis Cappadox Sophista, cujus præter Orationes & declamationes varias, etiam libros X. de rebus gestis Constantini Magni Svidas memorat in *Βημάρχου*. Constantini tempore vixisse, ne utiqvam constat. Hujus an alius Bemarchii Paraphrasis in quatuor Evangelia occurrit in Catalogo quodam MSS. apud Lambecium lib. 1. p. 150.

*Callistus* Juliani & *Θεόδοτου* in Persica expeditione comes, de ejus rebus poema heroicum composuit teste Nicephoro Callisto lib. X. hist. cap. 34.

*Candidi* Isauri Historia, de qua supra p. 239.

*Capito Lycius* Græce vertit Svida teste Eutropii Historiam quæ in Joviani obitu desinit libris X. De illa versione quæ intercudit, quemadmodum & de altera quæ exstat, *Peonii*, dixi in Bibliotheca Latina lib. 3. cap. 6. ubi de Eutropio Latino scriptore.

*Constantinum* Imperatori nescio cui ab Epistolis, Eutychianum Protosecretarium & Grammaticum Imperatoris Eleusium Diaconum & Philosophum, Troilumque Rhetorem inter Historicos Byzantinos laudat Codinus in Originibus CPol. p. 17.

*Demetrius* Cyzicenus, laudatus à Scylitze & Cedreno, supra p. 388; 389.

*Dexippi* Historia de qua supra p. 231.

*Eudocia* Heroico nomine descripsit victorias per Romanos reportatas à Persis. Vide Socratem VII. 21. Hist.

*Eunapii* Historia, de qua supra p. 232.

*Eusebius* Scholasticus scripsit bellum quo Arcadius Imp. Gainam Gothum vicit. Vide Nicephorum Callistum XIII. 6.

*Eutychianus* à Codino laudatus. Vide paullo ante in Constantino. Videtur utique idem esse Floridus Eutychianus, primarius Imperatorum scriba quem ab virtute & eruditione laudat, & à quo ad scribendam Historiam excitatum se scribit Agathias in proœmio. Valde enim falluntur, qui omnes illos à Codino ibi & auctore Originum CPol. memoratos, Constantini M. ætate vixisse opinantur.

*Heliconius* Byzantius Sophista, cujus Chronicon ab Adamo ad Theodosium Magnum Svidas memorat.



*Hermolaus Grammaticus* Βυζαντικὰ sua laudat in Epitome Stephani ἑθνικῶν in Γότθοι.

*Hesychii* illustris Historia, de qua supra pag. 240. 242.

*Joannes Antiochenus* cujus Historiam laudat civis ejus & cognatus Evagrius lib. V. Hist. cap. ult. Adde III. 10. 28.

*Joannis Lydi*, Monachi, inter Historicos meminit Scylitzes.

*Leonis* Byz. antiqui scriptoris sub Philippo Alexandri M. parente clari libros VII. de rebus veteris Byzantii Svidas memorat.

*Malchi* Philadelphiensis Historia de qua supra p. 236.

*Manuel* Byzantius, inter Historiarum scriptores à Jo. Scylitze & Cedreno laudatus. Supra pag. 388. 389. Labbeo videtur idem cum Manuele Protospathario, qui Magistri Joannis Curcuæ res octo libris fuit complexus teste Cedreno p. 630.

*Nicephorus Phryx* & Diaconus, quem iidem Cedrenus ac Scylitzes memorant.

*Nonnos* Historia de qua supra p. 239.

*Olympiodori* Historia de qua pag. 237. seq.

*Petri Patricii* Historia de qua supra p. 234.

*Praxagoræ* Atheniensis, Ethnici scriptoris libri duo de rebus Constantini M. quorum argumentum habet Photius, Cod. 62.

*Prisci* Historia de qua supra p. 235.

*Sergii* Confessoris Historia de rebus gestis Imperatorum Iconomachorum Constantini Copronymi & Michaëlis, laudata Photio Cod. LXVII.

*Teucris* Cyziceni de Byzantio liber Svidæ memoratus in Τεύκρ.

*Thalassius* citatus ab eodem Svida in Θεόφιλ.

*Theodorus Sebastenus* & alius *Sidæ* Episcopus, laudati à Joanne Scylitza & Georgio Cedreno, quorum verba adscripsi p. 388. 389.

*Theophanis* Byzantii Historia, de qua supra p. 239.

*Trajanus* Patricius χειριστικώτατ & ὁρθοδοξώτατ sub Justiniano Rhinotmeto clarus, cujus Chronicon σύντομον laudat Svidas, & ante Svidam citat Theophanes in rebus Gratiani & ex eo Anastasius Bibl. in Historia Eccles.

*Troili* Sophistæ CPolitani Epistolarum libri VII., ab eodem Svida laudati non pauca Historica ad res Byzantinas spectantia continuisse videntur. Confer Labbei protrepticum p. 53.



## XXVI. FRANCISCUS COMBEFISIUS \* ad calcem

Allatii de Simeonum scriptis, Paris. 1664. 4. edidit *Originum rerumque CPolitanarum*, variis auctoribus, *manipulum*, in quo continentur:

1) Παράξεις σύντομοι χρονικά, de monimentis, spectaculis & ædificiis CPolitanis eorumque conditoribus *breves demonstrationes Chronologica*, incerto auctore, p. 1-39. Græce primum editæ è Codice Regio à Lambecio ad calcem Codini, cum notis, ut dixi supra pag. 480. sed à Combefisio recensitæ, & versione atque animadversionibus illustratæ. In his cum Lambecius quandoque reprehendatur, id ægerrime ferens ille passim \*\* in Combefisium est invehctus, pollicitusque novam hujus scripti editionem, in qua notas Combefisii confutare voluit. Sed illa nunquam vidit lucem, & injuriam Combefisio facit Lambecius quod ejus manipulum subinde vocat plagiariam farraginem, eam nempe ob causam, quod illi inseruit quæ-

\* Obiit Combefisius Congregationis S. Ludovici Ord. Prædicatorum Monachus Parisiis A. 1679. 23. Jun. ætat. 74. non 47. ut supra p. 348. perperam excusum est, Vir præclare meritis de Antiquitate Ecclesiastica, nec minus de CPolitana ut tot ejus scripta testantur. Ab ejus enim industria habemus 1) Bibliothecam Concionatoriam Veterum Patrum, Paris. 1662. fol. VIII. volum. 2) Auctarium novum Bibliothecæ Patrum, Paris. 1648. fol. 2. Vol. quorum posterior præfixam habet Historiam Monothelitarum. 3) Auctarium novissimum. ibid. 1672. fol. 2. Vol. 4) Amphiloichium, Methodium & Andream Cretensem. Paris. 1644. fol. 5) S. Maximi Opera ibid. 1675. fol. 2. Vol. 6) S. Chrysostomi Homiliam de Morali Politia & in præcursoris Decollationem ac Peccatricem, cum Vindiciis & emendationibus scholiorum S. Maximi ad Dionysium. ibid. 1645. 4. 7) S. Chrysostomi librum de educandis liberis, & alios quinque tractatus Varios: Severianum Gabalorum Episc. de S. Cruce, Basilium Seleuciensem de S. Stephano ejusque reliquiis, Zachariæ Hierosol. Episcopi Epistolam ad suæ plebis reliquias è Perfide, & incerti de eadem captivitate, Urbisq; excidio. Paris. 1656. 8. 8) Ecclesiastem Græcum sive sermones & tractatus Basilii Magni & Basilii Seleuciensis, ibid. 1674. 4. 9) Basilium Magnum ex integro recensitum, sive Varias Lect. castigationes, notas & supplementa in Basilii M. opera, ibid. 1679. 8. 10) Theodoti Ancyranus de fide Concilii Nicæni, & Germani Patriarchæ CPol. in dormitionem B. Mariæ Virginis. Paris. 1675. 8. 11) Illustrium Christi Martyrum lectos triumphos, vetustis Græcorum monumentis consignatos, ib. 1660. 8. 12) Notas in Theophanis Chronicon, de quo supra pag. 151. seq. & 13) scriptores post Theophanem de quibus pag. 348. seq.

\*\* Lambecius lib. 3. p. 126. lib. 4. p. 71. lib. 8. p. 462. &c.



qvædam monumenta jam ante à Lambecio vulgata, cum tamen iterum iterumque testetur se ea ex Lambecio repetere, & qvæ Græce tantum ille dedit, Combefisius versione ac notis illustrata exponit Lectori.

2) *Constantini Porphyrogeniti Imp. CPolitani διήγησις ἀπὸ Διφφώρων ἀθροισθεῖσα ἱστοριῶν περὶ τῆς πρὸς Ἀνταρχον δόξαλειψης ἀχειροποιήτης θείας εἰκόνος* Χρυσῆ & Θεῆ ἡμῶν καὶ ὡς ἐξ Ἑδέσσης μετεκομίσθη πρὸς τὴν πανευδαίμονα ταύτην καὶ βασιλίδα τῶν πόλεων Κωνσταντινέπολιν. *Narratio de imagine Christi Edessena* pag. 75-101. Vide qvæ de hoc scripto notavi supra p. 490. & Lambecium VIII. p. 335. ubi loca qvædam ejus illustrat. De imagine vero Edessena Christi, CPolin allata mentio apud continuatorem Theophanis in Romano Imp. p. 268.

3) *Ἐπιστολὴ πρὸς τὸν βασιλέα Θεόφιλον* περὶ τῶν ἁγίων καὶ σεπτῶν εἰκόνων, *Orientalium Patriarcharum Christophori* \* Alexandrini, Jobi Antiocheni, & Basilii Hierosol. aliorumque MCCCCLV. Episcoporum ac Clericorum *Epistola Synodica* (Joanni Damasceno perperam tributa in Codice Mazariniano) *ad Theophilum Imp. de SS. imaginibus* p. 110-145. Meminit hujus Epistolæ Constantinus Porphyrogenitus in jam memorata narratione de imagine Edessena p. 90. (sed male ibi Jobus vocatur Alexandrinus & Christophorus Antiochenus), & Auctor MS. narrationis de Imagine B. Virginis apud Lambecium VIII. pag. 334.

4) *Nicephori Patriarchæ CPol. πρὸς Λέοντα βασιλέα τὸν Ἀρμένιον* περὶ τῶν σεπτῶν εἰκόνων, *Disputatio cum Leone Armenio, Imperatore, de SS. imaginibus*, p. 159-178. ex ejus vita scripta per Theodorum Graptum, & MS. in Bibl. Sorbonica. Confer supra p. 674. seq.

5) *De Angelorum imaginibus* locus p. 178-182. ex ejusdem Nicephori antirrhetico secundo cap. 7. Vide supra p. 654.

6) *Theodori Grapti, Confessoris imaginum, Vita* incerto auctore p. 191-213. ex Codice Regio. Incipit: τῶν ὑπὲρ Χρυσῆ τὴν ἀθλησιν ἐλομένων. Latine pridem ediderat Lipomannus, & ex eo Surius 26. Dec.

7) Ex libro ejusdem *Theodori Grapti, ὑπὲρ τῆς ἀμωμότητος τῶν χριστιανῶν πίστεως, de inculcata Christianorum Fide*, p. 221. seq. cum latina

\* Hujus Christophori Alexandrini Parænesin asceticam & parabolicam de vita humana MS. Græce in Bibl. Vindob. memorat Lambecius VIII. p. 364.



na versione Joannis Baptistæ Roussel. Servatus hic Theodori Grapti locus à Nicephoro Patriarcha CPol. in cujus antirrhetico secundo cap. 3. legitur, ut supra p. 654 notatum est.

8) *Theophanis Grapti Canon sive Hymnus in fratrem Theodorum Graptum* p. 224 - - - 230. ex Græcorum Menæis 27. Dec.

9) *Germani Patriarchæ CPol. Oratio in Encæniam Templi S. Deiparæ inque sanctas fascias Domini nostri Jesu Christi, & in venerationem Zonæ ejusdem S. Deiparæ* p. 232 - 241. Incipit: Δεδοξαμένα ἐλαλήθη πρὸς σς. Latine vulgaverat Lipomannus T. 6. & Surius ad 31. August.

10) *Anonymi διήγησις πρὸς τῆς οἰκοδομῆς τῆς βασιλικῆς τῆς μεγάλης τῆς Θεῆς Ἐκκλησίας, τῆς ἐπονομαζομένης ἁγίας Σοφίας*, Narratio de structura Templi magni DEI Ecclesiæ S. Sophiæ p. 243-264. ex MS. Raphaëlis du Fresne. De Codice MS. Vindobonensi, ex quo hæc narratio longe emendatior edi potest, videndus Lambecius VIII. pag. 462. seq. ubi insignia hujus rei specimina.

11) *Procopii Cæsarensis* de eodem templo locus pag. 283-291. ex libro primo de ædificiis Justiniani, de quo opere Procopiano dixi supra pag. 252. seq. quemadmodum de aliis scriptoribus qui magnum illud Templum CPolitanum descripserunt, p. 279-280. non-gentis quondam Sacerdotibus celebratum scribit Crusius in *Turco-Græcia* p. 54.

XXVII. FRIDERICUS SYLBURGIUS \* ex MSS. Codicibus Palatinis Græce & Latine cum notis suis anno ante obitum edidit *Saracenica sive Moametica*, Heidelberg. ex Typographia Commelini 1595. 8. in quo volumine occurrunt

1) Ἐλεγχτικὴ σαφὴς τῶν Ἰσλαμικῶν καὶ τῆς Φλυαρίας τῶν δογματῶν αὐτῶν, *Ismaëlitarum, futiliumque ejus sectæ dogmatum perspicua confutatio*, pag. 1-34. cum Latina versione Jo. Jacobi Beureri, Professoris Græcæ Lingvæ in Academia Friburgensi, qui sine nomine auctoris hoc scriptum ad Sylburgium misit, Sylburgius vero observavit esse titulum XXVIII. *Panopliæ* † *Euthymii Zigabeni*, circa A. C. 1112. clari καὶ Σαρακηναίων, contulitque cum quatuor Codicibus

Libri 5ti Pars Altera.

Ssss

MSS.

\* De præclaro hoc viro dixi lib. 3. cap. 6. §. 38. in notis.

† In Bibliotheca Patrum edit. Lugd. cujus Tomo XIX. *Panoplia Euthymiana* exstat ex Zini versione, Latine, est titulus XXIV. p. 228. seq.



MSS. Bibl. Palatinæ , & cum latina interpretatione Petri Francisci Zini qui totam Panopliam latine vertit , de qua infra in Euthymio. Jam sufficiat notasse Elenchum hunc Ismaëliitarum ex Sylburgii editione legi etiam in Auctario Græcolatino Bibliothecæ Patrum Ducaæano Paris. 1624. Tom. 2. p. 292.

2) Περὶ τῆς δόξης τῶν Σαρακηνῶν Μωάμεθ , ἡ καὶ Μωχαμέτ. *De Saracenorum Principe Maometho* , incerti scriptoris , p. 54-73. cum versione Sylburgii , qui observat gemina fere legi non modo in Georgio Cedreno p. 346. seq. edit. Basil. sed etiam in MS. Joannis Siculi Chronico quod in Michaële Theophili filio desinit.

3) Τάξις γινομένη ἐπὶ τοῖς ἀπὸ Σαρακηνῶν ἐπιστρέφουσιν πρὸς τὴν καὶ θεοῦ ἀληθινὴν πίσιν ἡμῶν τῶν χριστιανῶν. Ordo qui observatur super iis, & anathematismi ab illis dicendi qui à Saracenis ad nostram Christianorum puram veramque fidem se convertant , p. 74-91. cum ejusdem Sylburgii versione. *Catechesis ista* , inquit , *Saracenorum ad Christianam fidem accedentium* è MS. Palatinæ Bibliothecæ libro satis vetere desumpta est : in quo multa sunt ejusmodi constitutiones sive ordinationes super iis qui ab Hæresi aliqua Gentilismo , Judaismo & similibus ad Christianam religionem se aggregant. Hoc κατηχητικὸν πνεῦμα respicitur à Niceta Choniata in Manuele Comneno , ut jam dixi supra p. 437. Confer etiam anathematismos Saraceni qui ex libro XX. thesauri Orthodoxæ Fidei ejusdem Nicetæ leguntur Latine in Bibliotheca Patrum edit. Lugd. T. XXV. p. 186. sq. Non omittendum denique quod Sylburgius in notis p. 128. ex eodem MS. Codice Græce & Latine exhibet *Modum recipiendi Hæreticos in Ecclesia* : πῶς καὶ δεχέσθαι οὗτο ἀπὸ αἱρέσεων τῇ ἀγίᾳ Ἐκκλησίᾳ προσερχομένους.

4) Ex Theophanis Monachi Chronographia , & qui Theophanem latine vertit Anastasii Bibliothecarii Historia Ecclesiastica, narratio de Saracenica sive Moamedica sectæ primordiis p. 92-105. Utrumque, Theophanem & Anastasium ab eo tempore integros vulgarunt viri eruditi , ut supra p. 151. sq. dictum est, sed Sylburgio eos MStos Bibliotheca Palatina suppeditavit. *Erunt autem fortasse* , inquit , *qui & alia his addi potuisse dicturi sint. Fateor. Primum enim Joannem Damascenum* a) paullo post Saracenæ sectæ initium vixisse , & contra eam scripsisse, sed

a) Forte respexit quæ habet *Damascenus* ad calcem libri de hæresibus in Cotelerii monumentum, Ecclesiæ Græcæ T. 1. p. 326-335. atque inter Damasceni opera T. 1. edit. Viri Clariss. Mich. le Qvien p. 110. seq.



sed pauca valde, in cribrationis sue prologo tradit illustris ille Cardinalis Nicolaus de Cusa, atque adeo inter Damasceni opera exstat b) Christiani & Saraceni disputatio. Deinde Romæ in Vaticana Bibliotheca exstare dicitur Nicetæ Byzantini Philosophi contra Maomedem liber, & Epistolæ ab Agarenis missæ confutatio ad Michaëlem Theophili filium, Imp. CPolitanum. Sed quoniam neque illius neque hujus exemplaria Græca nancisci nobis licuit, alia eorum edendorum expectanda fuit occasio. Joannis Cantacuzeni c) contra Maomedem orationes quatuor, & tres \* Christianæ religionis contra Saracenorum hæresin Apologetici; ad hæc Richardi Florentini d) confutatio Corani Moa-  
 Ssss 2 medici

- b) Latine in antiquis Damasceni editionibus legitur, & incipit: *Si interrogatus à Saraceno, quis sit Christus.* In nova editione T. I. pag 466. Græca quidem addita ex Theodoro Abucara, sed passim manca, & subjunctus p. 470. alius dialogus Saraceni Theodori, ex ore Joannis Damasceni, hoc initio: *εἰπέ μοι ὁ Ἐπίσκοπε.* Græca ad Jo. Aubertum miserat Allatius. In MS. autem Vindobonensi, teste Lambecio V. p. 126. prior *διάλεξις* MS. exstat Græce alio ordine, atque incipit sic: *Ἐρωτηθεὶς ὁ χριστιανὸς παρὰ Σαρακηνῶν, τίνα λέγεις αἰτίαν καλῆ καὶ κακῆ;* Hisce scriptis jungendus *Bartholomæi Edeffeni*, elenchus & confutatio Hagareni, quam capite mutilam Græce cum versione sua edidit Stephanus le Moyne è MS. Scaligeriano in Variis sacris T. I. p. 302-428. & alterius scriptoris *κατὰ Μωαμέδ*, p. 429-451. Conferenda etiam quæ de Muhamede scribit *Constantinus Porphyrogenitus* lib. de administrando Imperio cap. 14. seq. *Gennadii* Scholarii Patriarchæ CPol. Confessio & dialogus cum Amurathe Sultano Mahomede, *de via salutis humane & recta fide Christianorum*, de quibus mox ad Turco Græciam Martini Crusii.
- c) Vide supra p. 473. & quæ de *Georgio Phranza* ex his Cantacuzeni orationibus plura mutuato p. 618. \* quatuor.
- d) Richardi propugnaculum fidei adversus deliramenta Alcorani prodiit latine Paris. 1511. Hispali 1520. & Venet. 1607. 4. Græca autem Demetrii Cydonii versio cum latina interpretatione Bartholomæi Piceni de Monte Arduo ad Ferdinandum Arragoniæ & Siciliæ Regem exstat in Theodori Bibliandri Syntagmate scriptorum antiMuhamedanorum Basil. 1543. fol. subjuncta Christianæ fidei exomologesi adversus Saracenos, incerto auctore, Græce & Latine. In Codice MS. Cæsareo hæc est inscriptio libri Richardi: *Ἀνατροπὴ κεφαλαιώδης τῶ νόμου Μωαμέδ, ὑπὸ μὲν Ῥικάρδου τινὸς ἐκτεθεῖσα λατινικῶς, ὑπὸ δὲ τῶ Δημητρίου τῶ Κυδωνίᾳ ἐρμηνευθεῖσα ἑλληνικῶς.* Vide Lambecium lib. I. p. 145 & lib. V. p. 163. In Bibliandri editione ita inscribitur: *Ῥικάρδου τῶ τῷ τάγματι τῶν παρὰ Λατίνοις καλεσμένων Πρεδικατόρων καταλεγμένη ἀνασκευὴ τῆς παρὰ τῶ καταράτης Μαχμεδ τοῦ Σαρακηνῶς τεθείσης νομοθεσίας, μετενεχθεῖσα ἐκ τῆς Ἰταλῆς διαλέκτου εἰς τὴν Ἑλλάδα, διὰ τινὸς Δημητρίου.* De Richardo illo, sive Ricoldo, Ordinis Dominicani Monacho qui circa A. C. 1300. floruit, vide Ambrosii de Altamura Bibliothecam Ordinis Prædicator. p. 86. & 465. seq. De Demetrio Cydonio qui Imp. Joanni Cantacuzeno charus fuit medio sæculo XIV. & quam plurima scripsit, dicendi locus erit alias.



medici à Demetrio Cydonio in Græcum sermonem conversa, consulto à nobis omissa, quod & recentiora essent, & prolixiora quam quæ enchiridii forma exarari possent.

XXVIII. MARTINI CRUSII \* qui ante hos centum annos Academiam Tubingensem doctrina atque ingenio suo exornavit, atque ut Græcæ lingvæ priscæ † peritissimi, sic Græco barbaræ primi \*\* in Germania interpretis ac doctoris *TurcoGræciæ libri octo*, quibus Græcorum status sub Imperio Turcico in Politia & Ecclesia, Oeconomia & Scholis describitur, excusi sunt Basileæ Anno 1584. 1594. fol.

Libro

\* Natus A. 1526. 19. Sept. & Professor utriusque lingvæ ab A. 1559. in Academia Tubingensi obiit A. 1607. ætat. 81. Inter Historicos Germaniæ magna ejus laus ob editos *Annales Svevicos* Francof. 1595. 1596. fol. 2. Vol. *TurcoGræciæ* vero jungenda ejusdem Crusii gratulatio ad Salomonem Schweigerum, Imperatoris Rom. ad aulam CPol. legatum, cum descriptione illius peregrinationis. Argentor. 1582. 4. & Stephani Gerlachii iter CPolitanum diu post ejus fata editum Germanice Francof. 1674. fol.

† Quam familiaris fuerit Crusio lingua Græca, docet edita ab eo Witeberg. 1602. fol. quatuor tomis distincta *Corona anni*, sive Homiliæ quas & ille ex ore Theologorum Germanice verba pro concione facientium, Græce calamo excepit, atque ita Græce & Latine edidit. His adde poemata ejus Græca non invitis Musis scripta & Orationes Græcas Epistolasque editas Basileæ apud Oporin. 1566. 4. itemque alia carmine & prosa Græca, quæ libris sex *Germano Græciæ* complexus est Basil. 1585. fol. Plures etiam Hymnos nostræ Ecclesiæ Germanicos Græca Metaphrasi donavit, quæ adhuc MS. apud venerandum D. Val. Ernestum Lœschium asservatur, una cum profaria eorundem expositione sive Homiliis Hymnodicis, quarum latinam versionem edidit Rev. Jo. Christophorus Olearius, Arnstad. 1705. 8. Crusius quoque fuit qui Jacobi Herbrandi compendium Theologiæ, vertit Græce, ne dicam de iis quæ ad Patriarcham CPol. Jeremiam missa, & cum amœbæis illius Jeremiæ & Theologorum Tubingensium scriptis utraque lingua edita sunt Witeberg. 1584. fol. Omitto Grammaticam Crusii Græcam quam ipse puer olim didici, & Narrationem Græce scriptam de bello Smalcaldico editam inter scriptores rerum Germanicarum à Marqv. Frehero, Tomo tertio p. 429. Francof. 1611. fol. Commentarium in lib. 1. Iliados, Observationes ab Heliodori Æthiopica &c.

\*\* Crusius ipse de se in *TurcoGræciæ* p. 185. *Πρωτῶς*, (absit gloriatio & invidia) *introducitor Barbaro Græca Lingua in nostram Germaniam. Quod si non ubique κατορθώσω, veniam mihi ὡς πρωτοπείρω benigne dari peto. Mihi quidem hanc linguam ἀόκνως καὶ αἰεταλέως αὐτομάτῃ δῆσαντι diu nullum adjumentum, aut certe exiguum inveniunt, DEUS novit quanto labore, investigatione, ratiocinatione opus fuerit.* adde p. 311.



*Libro primo*, cui effigies Imperatoris CPol. habitu prisco & insignibus Imperatoriis ornati præmittitur, exstat 1) *Historia Politica CPoleos ab Anno CHristi 1391. ad A 1578.* puriore stylo Græce descripta & ad Crusium missa à *Theodosio Zygomala*, p. 1-43. Græce & Latine cum Crusii versione, & notis à pag. 44-68. In his statim sub initium memorat MS. Codicem quæstionum Grammaticarum *Manuelis Moschopuli*, qui pridem Reuchlini fuit, scriptum ante Annum CHristi 1392. docetque eundem esse qui Basil. 1533. prodierit sub falso nomine *Basilii M.* & μεγάλη βασιλεὺς πρὸς Γραμματικῆς γυμνασίαις. Laudat etiam pag. 44. 190. 195. *Niceta Acominati* Choniatae Historiam BarbaroGræce MStam in inclytæ Augustæ Vindelicorum Bibliotheca, ex qua præcipua BarbaroGræca Hieron. Wolfius in suas ad Choniatam notas transtulerit. Annæ Comnenæ sepulchrum in templo Patriarchatus CPoli obvium describit p. 46. & locum ex ejus Alexiade tunc adhuc inedita profert adversus primatum Papæ Romani. Narrat etiam p. 48. se accepisse Damasceni *ἡσυχαστὴν*, & p. 53. illum *Damascenum Hypodiatonum ὁ Studitῆς* appellat, qui composuit Homilias thesauro illo comprehensas, qui liber in pagorum Græciæ & Thraciæ templis, suis Dominicis & festis diebus quibus ejus λόγοι inscripti sunt, à Sacerdote ad populum legi solet. P. 68. & 210. meminit *Barbaro Græci MS. Chronici* ab exordio Mundi ad Michaëlem Botaniatam, quod ipsi abstulit Stephanus Gerlachius.

2) *Theodosii Zygomala* de CPoleos obsidionibus & Turcica expugnatione rebusque hodiernæ Græciæ *Epistola ad Martinum Crusium* scripta Byzantii A. 1581. p. 74-98. cum Crusii versione & notis à p. 99. ad 104. in quibus fragmenta aliarum Epistolarum Græcarum ad Crusium & Gerlachium missarum tum ab eodem Theodosio qui pag. 100. Protonotarium se magnæ Ecclesiæ CPol. vocat, tum à Simone Cabasila, & p. 104. Epistolam absolutoriam qua Michaël Patriarcha Antiochenus Theodosium à peccatis absolvit. In calce Epistolæ hujus, quemadmodum & aliarum passim in hoc opere, nomen & titulus scriptoris miris literarum ductibus more Græcorum recentium obscure indicatus potius quam expressus cum expositione à Crusio addita legitur.

*Libro secundo*, cui effigies Patriarchæ CPol. præmissa est, exhibetur *Historia Patriarcharum CPolitanorum* qui fuerunt à capta Anno 1453. per Mahomedem II. CPoli, quid singulorum temporibus



gestum sit, & quisnam fuerit auctor pescesii (Ἐπεσκεσίς) sive muneris quod Patriarcha novus Sultano dat, quis præterea Charatzii, (Ἐχαράτζις) sive annui tributii Ecclesiastici, quis item additionem quovque tempore majorem fecerit. p. 106-184. Hujus Historiæ lingua Græca vulgari scriptæ auctor est incertus, descripsit eam Emanuel Malaxus, Peloponnesius, à quo Stephanus Gerlachius illam tribus thaleris redemit A. C. 1677. mense Aprili, Crusius vero qui eam accepit à Gerlachio, latinam versionem, & à p. 185-212. notas adjunxit. Malaxus ille jam A. C. 1581. diem obierat, qui pueros & adolescentulos Græcos sub Patriarcheio in parvula & misera casa docendo & libros describendo vitam toleravit. Quæ ex Historia Ecclesiastica Malaxi laudat Allatius de Georgiis, leguntur in Crusii editione p. 107. seq. & 120. Sed quæ idem habet Allatius p. 391. non meminime in illa legere, ut aliud forte exemplum ejus habuerit. Cæterum ex hac Historia hausit Henricus Hilarius, quæ de Patriarchis post CPolin captam notavit ad Georgii Cyprii Chronicon Ecclesiæ Græcæ. In notis sub initium Crusius observat quædam de Græcis qui Concilio Basileensi, Ferrariam deinde atq; A. 1439. Florentiam translato interfuerunt, de quo conferendus etiam Lambecius VIII. p. 504. sq. Ad dit præterea Crusius pag. 186. in Academiæ Basileensis Bibliotheca publica exstare complura Græca volumina MSS. tempore Concilii eo delata, è quibus *scholia ex Patribus in Genesin & Exodum* memorat. P. 187. ait se apud Jo. Zygomalam inspexisse venalem librum MS. hoc titulo: Ἐ σοφωτάτῃ καὶ λογιωτάτῃ Ματθαίῃ & Καμαριάτῃ ἐξήγησις εἰς τὰς Ἐπιστολάς Συνεσίς, Ἐ σοφωτάτῃ καὶ Θεοφιλεστάτῃ Ἐπισκόπῃ, γεγραμμένη οἰκείᾳ χειρὶ Ἐ αὐτῇ Καμαριάτῃ. Καὶ ἐπὶ βραχὺ ὑπόμνημα εἰς τὸν αὐτὸν Καμαριώτην, ὅτι ἀπὸ Θεσσαλονίκης &c. *Doctissimi viri Matthæi Camariotæ commentarius in Rever. Episcopi Synesii Epistolas, manu ipsius scriptus. Præterea commentariolum in eundem Camariotam, quomodo patria Thessalonicensis, professione Philosophus, huc CPolin venerit ultimis Imperatorum Paleologorum miseris temporibus: & hic post urbem amissam substituit, postquam Scholarii qui postea Patriarcha fuit Gennadius, & quorundam aliorum optimatum, circa medium regni Amuratæ, præceptor fuisset.* Patriarcheii CPol. icon & descriptio exstat p. 190. Ibidem & p. 275. notat in Bibliotheca arcis Tubingensis extare MS. partem operum Basilii M. & librum pulcherrime in membranis descriptum continentem Sanctorum vitas per τρίτον τρίμηνον sive per menses Martium, Aprilem, Majum. P. 196. ubi



ubi de Græcorum Psalmodia, Horisque Canonicis, laudat vetustum MS. πανδέκτων καὶ λειμωνάριον Antiochi Monachi τῆς Δάυρας & Αββα Σάβα ad Eustathium Abbatem μοῦνης Ἀταληνῆς Ancyræ in Galatia, additque ei subiectum λειμῶνα sive λόγους καὶ βίβλους Διαφόρων γερόντων καὶ ἁγίων πατέρων quod opus auctor quisquis fuit Sophronio cuidam inscripsit, quem ἱερὸν πιστὸν τέκνον appellat. Conciones sacras à Græcis fieri p. 197. 207. notat non lingua Græcobarbara quæ à vulgo intelligatur sed antiqua. Ibidem nonnulla de Musica Græcorum Ecclesiastica, & quanti sit apud Christianos & Turcas Patriarchæ CPol. auctoritas. Imperatorem qui à S. Babyla Antiocheno Episcopo exclusus templo fuit, ex Legenda Græca MS. 4. Sept. notat fuisse Numerianum. P. 198. & 200. 203. Græce affert vers<sup>9</sup> Διόπτρας, latine deinde editæ à Jac. Pontano (de qua dixi supra p. 566. sq.) & p. 199. 205. laudat MS. Augustanum Codicem Historiæ Georgii Pachymeris (de qua supra p. 458.) nec minus memorat *Augustanam Confessionem* è Græco versam in linguam Ibericam sive Georgianam : & *Joannicium* Hieromonachum Cartanum & magnum Protosyncellum Cercyrorum librum varii argumenti, inscriptum ἄνθ<sup>9</sup> & composuisse curas fallendi causa Venetiis in carcere in quem eum Arsenius Monembasiensis Episcopus compingi fecit, si Cartanum quidem audimus non ob aliquod crimen sed ob studium pietatis & veritatis. P. 200. Epigramma *Michaëlis Sophiani* Byzantii in Templum S. Georgii Venetiis A. C. 1564. ex libello Zachariæ ἱερέως σκορδυλίσ Κρητὸς & ἐπονομαζομένῃ Μαυραφρᾷ καὶ Ἰππιδρόπῃ τῇ τῆς Κωνσταντινῆ πόλεως οἰκονομικῇ Πατριάρχῃ. Seragliæ sive Regiæ Ottomannicæ CPolitanæ icon pag. 202. P. 203. memorat Georgium Cantacuzenum, Antonii Cantacuzeni, à quo Hieron. Wolfius Zonaram redemit, filium in Bibliotheca sua habuisse *Acta tertii, quarti & quinti Concilii, exegezin Διαφόρων in Pentateuchum, Nilum Theologum* aliosq; libros optimos, sed inæstimabili pretio æstimatos. P. 204. 250. 273. memoratur Διδαχαὶ Ἀλεξίῃς ἱερέως & Παρτέρῃς καὶ χαρτοφύλακ<sup>9</sup> τῆς Κερκύρας, excusæ Venetiis A. 1560. cum præfatione Theonæ quæ his verbis inscribitur : ὁ ἐν δεξιερῶσιν ἐλάχις<sup>9</sup> Θεωνᾶς καὶ ἐξαρχ<sup>9</sup> & παναγιωτάτῃ Πατριάρχῃ τῆς Κωνσταντινῆ πόλεως, τοῖς αἰδεσίμοις δεξιερῶσι καὶ φιλαρέτοις πατέράσι, τῷ τε λοιπῷ & κυρίῃ χειρῶν ὑμῶν πληρώματι εὐπράττειν. Ibidem exstat notitia de *Cyrillo* Metropolitā Nicæno Anno 1675. Ephesino *Athanasio* & Theffalonicensi *Joasapho*, & de Patriarcha CPol. *Jeremia* p. 205. quem virum humanissimum vocat ac veritatis studiosissimum, perpe-



perpetuum in lectione Patrum & aliorum bonorum Autorum, quantum ei per negotia Ecclesiastica & politica concessum fuit. Nam præter Ecclesiarum, inquit, curam incumbit ipsi etiam onus judicandi causas Græcorum, quas coram iudice extraneo sive Turca disceptari nolunt. Cumque nemo sit qui liberales artes hodie juvenes doceat, non erubescit in virili ætate Dialectica, Rhetorica & Ethica à Rhetore suo sene Joanne Zygomala, nunc Cathedralis Ecclesiæ Scripturarum interprete audire, qui artium harum mediocrem cognitionem Patavii ante plures annos hausit. Epitomen Dialecticæ, Rhetoricæ & Ethicæ, Basileæ impressam Patriarchæ vertit. - - In tota Græcia studia nullibi florent: Academias & Professores publicos nullos habent, præter scholas triviales, in quibus pueri ὠρολόγιον, ὠκτώηχον, Psalterium aliosque libros quorum in Missa usus est, legere docentur. Qui vere eos intelligat inter presbyteros & calogeros, paucissimi sunt. Quidam Italiæ Academias adeunt, in quibus antiquam linguam, principia Philosophiæ, Patrumque Theologiam percipiunt. Hi reversi domum alios interdum erudiunt, quemadmodum CPoli in Patriarchatu medicus quidam Leonardus è Chio (idem qui expugnationem CPolis descripsit) Patriarchæ aliisque Calogeris Ammonii Commentaria in Organam Aristotelis, Rhetorica Hermogenis & Hesiodum explicat. P. 106. summum Græcorum sacerdotem & Archiepiscopum Venetiis Anno 1580. fuisse testatur Gabrielem Philadelphensem Archiepiscopum. Vitam Apollonii (Tyrii) & Tarsis lingua Græcobarbara memorat p. 209. Michaëlem Eparchum Corcyræum διδάσκαλον καλὸν qui Venetiis causas egit, & Andreæ Curcumelem p. 208. Trojæ ruinas referens multosque adhuc ejus superesse muros testatus, addit majorem illam CPoli fuisse urbem p. 210. Ibidem ex Barbaro Græco Chronico quod Michaëlis Cantacuzeni \* fuit, affert narrationem de Trifagio, & p. 211. hosce versiculos in duodecim festa Græcorum:

Τὸ χαῖρε, γέννα, Συμεὼν, Ἰορδάνης,  
Θαβώριον, Λάζαρον, Βαῖα, Ζύλον,  
Ἐγερσις, ἄρσις, Πνεῦμα, καὶ Κόρης μόνον.

Non prætermittendum est quod in Historia Ecclesiastica Malaxi quam Crusius Græce & Latine exhibet notisque illustrat, etiam inserta legitur Confessio Gennadii Scholarii pro veritate fidei Christianæ ad Amuratem Suldanum Muhamedem II. capitibus XX, Græce & Latine cum Turcarabica versione Achmetis qui Berrhææ prætor & Mahometi

\* Hic strangulatus est 3. Martii Anno 1578. Anchiali in sua domo. Vide Crusium pag. 211. 274.



hometi Zelebi Commentariensis pater fuit, jussu Suldani facta, & Græcis literis descripta pag. 110 - 119. Eadem prodiit etiam Græce & Latine ad calcem Orationis Dav. Chytræi † de statu Ecclesiarum in Græcia, Asia, Africa, Ungaria, Bohemia Francos. 1583. 8. & curante Joanne à Fuchte Helmst. \*\* 1611. 8. una cum ejusdem argumenti sed prolixiore dialogo Gennadii & Amurathis *ἡ δὲ τῆς ὁδοῦ τῆς σωτηρίας ἀνθρώπων* qui Græce & Latine vulgatus est à Jo. Alexandro Brassicano, Viennæ 1530. 8. atque à Christiano Daumio una cum Hieronymi Theologi Græci Dialogo de Trinitate, Cygneæ 1677. 8. Latine vero \*\*\* ex Gregorii Hieronymi Spartani versione, Joanne Polo de Albo Castro curante in Hæresiologia Jo. Heroldi Basil. 1556. fol. p. 797. & in Bibliothecis Patrum. De Codicibus MSS. hujus Dialogi vide Allatii diatribam de Georgiis p. 402. & Eusebium Renaudotum in Gennadii operum notitia p. 83.

*Libro tertio* continentur variæ Græcorum inter se ab A. 1556. ad 1580. scriptæ *Epistolæ*, à *Theodosio Zygomala* in Crusii gratiam selectæ, cum Crusii versione & notis. Digestæ autem sunt in partes tres hoc modo:

*Primæ pars* complectitur Epistolas scriptas lingua vulgari, cum apposita per eundem Zygomalam versione Græca puriori. Scriptæ sunt à *Joanne Maximo* Sacerdote & *δευτέρῳ* seu Secundano: *Hermodoro Lestarcho* Medico è Chio: *Simeone* Hieromonacho & Episcopatus Ephemero sive vicario ex Andro, à *Michaële* Zygomalæ affine è Naulpio, *Manuele* scriba ex Anchialo, *Michaële Sbiri* è Monembasia & *Stamatio* (Eumathio) fratre Zygomalæ ex Anchialo. Subjungitur etiam pag. 228. *Parthenii* metropolitæ Sophiæ in Bulgaria Epistola ad Imperatorem Rudolphum II. data A. 1580. & pag. 229. Testimonium Comiti Alberto Levvensteinio datum A. 1578. Cairi à Patriarcha Alexandro *Joachimo*. Utrisque Joachimi & Parthenii literis præter

T t t t

subscri-

Libri 5ti Pars Altera.

† Hic quoque Chytræus Orationi illi subjunxit varias Epistolas ex Græcia ad Martinum Crusium & alios datas, Græce & Latine.

\*\* Notabis in Fuchtenii editione tantum extare capita duodecim, adcoque octo postrema deesse.

\*\*\* Non Græce & Latine, ut legas in Appendice ad Hist. literariam scriptorum Eccles. præstantissimi Cavei.



subscriptiones obscuris circumductionibus literarum involutas, unâ cum explicatione subjuncta sunt etiam eorum sigilla.

*Pars secunda* continet Epistolas scriptas lingua Græca puriori complures, quarum primoribus decem idem Zygomala versionem Græcobarbaram, omnibus latinam versionem & notas Crusius adjunxit. Qui Epistolas scripsere sunt *Joannes Corefes* (Κορέης) Medicus è Chio ad Patriarcham CPol. *Metrophanem*: *Hermodorus* supra memoratus, *Joannes Zygomala*, magnus Rhetor Magnæ Ecclesiæ CPol. (sive Exarchus Rhetor vide p. 259.) *Joannes Despota* seu Rex Moldaviæ, *Demetrius Despotæ* scribe ad Patriarcham CPol. *Joasaphum*, *Nicolaus* Protopapa Naupliensis, *Manuel* è Chio, *Matthæus Monachus* è Chio, *Methodius* Hieromonachus, *Neophytus* Larissæ Metropolitæ, *Jeremias* Patriarcha CPol. *Eugenius* Episcopus montis Sinai & Raithi ad Imp. Maximilianum A. 1569. *Demetrius* Diaconus CPol. ad Philippum Melanchthonem quem præceptorem suum appellat A. 1559. p. 263. Interposita etiam sunt p. 258. seq. Epitaphia versibus scripta in *Isaacum* Sacerdotem Peloponnesium, & *Gratiosam* Theodosii Zygomalæ matrem, nec non *Jo. Zygomala* Epigramma in Concilium Decemviro- rum illustrissimæ Reip. Venetæ, & preces ad Mariam Virginem à qua morbo levari exoptat.

*Tertia pars* habet Epistolas septem ab Anno 1556. ad 1575. stylo Græco mixto sive Ecclesiastico qui puris barbara adsperfa habet scriptas à *Callisto* Metropolitæ Rhodi, *Logizo* Sacerdote in Insula Chio, *Theona* Paronaxiæ, ac deinde Thessalonicæ Metropolitæ, *Arsenio* Metropolitæ Tornobi ad Principem Mich. Cantacuzenum: à *Joanne Bonapheo* à Patris Achajæ, *Maximo* Protosyngelo Patriarchæ, ex Joannis sive Cassiope Ætolix, & *Ignatio* Hieromonacho è Chio, ad magnum Chartophylacem Alexandrum à Tera.

In notis p. 222. Crusius è libro αὐτῶν τῶν χαρίτων affert parabolam de septem filiabus Diaboli ex injustitia susceptis, arrogantia, avaritia, fraude, invidia, hypocrisi, superbia ac scortatione. P. 230 seq. ex Martyrio S. Catharinæ in veteri Codice MS. chartaceo folii magnitudine singulis paginis binas columnas quadragenorum versuum habentibus, rubro corio asserculis inducto, cum bullis seu umbilicis & cum duabus clausuris (more Græco) in aculeos infibulandis. Fuerat is Codex cum aliis pluribus MSS. à Cardinale Joanne de Ragusio tit. S. Sixti, Basileæ in Concilio relictus. P. 234. *Meletius* Patriarchæ Alex. Protosyncellus commen-  
datur



datur ut vir perdoctus, perhumanus, religionis studiosus. Ibidem narrat Turcas quinque quotidie ad preces convocari hora una ante lucem, tum circa horam nonam, duodecimam, & quartam, atque hora prima noctis. Initium precationis eorum esse *ne Deus concordiam Christianis det.* De *Josepho Hieromonacho Gardiano* in Monasterio S. Catharinæ in monte Sina, vide p. 235 seq. *μαεράλε, βιβλίον ἔχον τῆς Θεοπίας ἐγκώμια* pag. 243. Ex Gerlachio cognovi, inquit p. 246. *plerisque Græcorum templis in singulis Civitatibus, scholas puerorum adjunctas esse, in quibus nullæ sint classes nec diversæ lectiones, sed unus præceptor pueros in Psalterio, Horologio, Acoluthiis aliisque libris quorum in Ecclesiis usus sit, instituens.* Ab Joanne Zygomala, complures Patriarchatus officiales antiquam linguam mediocriter doctos esse: etiam à doctioribus Græciæ discipulos ad illam alii, & propter eam discendam Italiae quoque Academiis à Peloponnesiis, Cretensibus, Chiis adiri. Illum Joannem Zygomalam ex magno Rhetore Patriarchico factum *μέγαν τῶν θείων γραφῶν ἐρμηνευτὴν* notat pag. 248. atque pag. 264. scribit versionem Confessionis Augustanæ Græcam sub Dolscii editam nomine, compositam fuisse à Philippo Melanchthone, qui illam per Demetrium Thessalonicensem, Diaconum CPol. misit ad Joasahum Patriarcham CPol. De illa versione vide etiam p. 488. 496. Eadem est quæ cum Wurtenbergensium Theologorum scriptis ad Jeremiam Patriarcham CPol. prodiit Witeb. 1584. fol.

*Libro Quarto* Crusius exhibet Epistolas alias sexaginta vario stylo Græco scriptas, cum latina versione & notis. Auctores Epistolarum sunt: *Metrophanes* Cæsareæ Cappadociæ Metropolita & deinde Patriarcha CPol. *Nicolaus* Sacellarius & alii Clerici Chii. *Joasaphus* Patriarcha CPol. *Jeremias* Patriarcha CPol. *Michaël* Patriarcha Antiochenus, *Sophronius* Hierosolymorum & Palæstinæ, *Gregorius* Meropolita Prusæus, *Antonius* Mytilenes, *Callistus* Metropolita Rhodi, *Macarius* Hieromonachus & Abbas Monasterii Insulæ Patmi, *Sophronius* Hieromonachus antehac Abbas, & *Neophytus* Hieromonachus atq; Protosyn-gelus Patriarchicus, *Hippolytus* Chii Metropolita (cujus Epistola p. 304. directæ est ad magnæ Ecclesiæ CPol. Clericos, Magnum Oeconomum, Magnum Logothetam, Magnum Scevophylacem, magnum Sacellarium, & parvum Logothetam, item Nomophylacem, & Dicæophylacem, protonotarium ac protoapostellarium) *Joannes* Corefes & *Franciscus* Domesticus Medici Chii; *Leonhardus Mendonius* Anchialo,



*Smaragda Canabutzena*, *Joannes Burclas*, *Stamatius* \* è Scyro, *Josephus* Episcopus Scyri, *Joachimus* Imbri Episcopus, alius *Protopapa* sive Episcopus *Teni* insulæ, *Dionysius* *Nauplii* & *Argorum*, *Joasaphus* *Menembasiæ* Metropolitæ, *Arsenius* *Coronæ* Episcopus, *Dionysius* veterum *Patrarum* Metropolitæ *Corinthis*, *Nicanor* *Athenarum*, *Joasaphus* *Thessalonicæ*, *Jeremias* *Larissæ* Episcopus & *Damascenus* *Demonici* & *Elassonis*, *Damascenus* Episcopus *Λιτῆς καὶ Πενδύνης*, *Litæ* & *Rhendinæ*: *Pachomius* ὁ *Γάννης καὶ Χώρας* *Ganni* Metropolitæ & *Choræ*, *Theophanes* Hieromonachus qvi *Theodosii* *Zygomalæ* se spiritalē parentem p. 332. appellat: alius *Oeconomus* *Calliupoleos*, *Joasaphus* *Adrianopoleos* Episcopus, *Gabriel* *Pogojanæ* ArchiEpiscopus, *Gerasimus* *Polianæ* Episcopus, *Zosimus* *Citri*, *Tornobi* *Arsenius*, *Sophronius* ArchiEpiscopus primæ *Justinianæ* & *Achridarum*, *Methodius* *Mele-nici* Episcopus, *Neophytus* *Dicæi* cœnobii Hieromonachus, *Thomas* *Palæologus* *Despota* *Porphyrogenitus*, cujus Epistolæ p. 344. subjiciuntur *Sultani* *Turcici* *Selimi* literæ comminatoriæ ad *Venetos* quibus *Cyprum* ab eis repetit. Et p. 312. exstat formula testamenti facti A. 1574. *Chii* à *Maria Pilia*, cum subscriptionibus. Plerisq; etiam Epistolis hōc quarto libro subscriptiones adjunguntur, notatu dignæ tum propter nomina ipsa personarum & locorum, tum ob monogrammata & intricatos literarum ductus quos cum expositione semper ad αὐτόγραφῳ accurate expressos *Crusius* lectori inspiciendos exhibet. In notis idem p. 320. & 293. notat *Theodosium* *Zygomalam* A. 1576. cum *Nomophylace* magnæ Ecclesiæ presbytero *Sabbatiano* *Exarchum* in insulas emissum fuisse, nempe ad colligendas pecunias de quibus τὸ χαράτζιον tributum *Sultano* persolveretur. Literis tunc hortari solet *Patriarcha* *CPol.* *Antistites* *Insularum*, clericos *Politicosque viros*, & plebem ab *Imbro* & *Lesbo* *Rhodum* & *Carpathum* usque, ut velint contributione βοηθεῖν τῇ μητρὶ πατρῶν τῶν Ἐκκλησιῶν, ἅτε τῆς βοηθείας αὐτῶν αὐτῆς καὶ μέχρι τῆ νῦν σωτηρημένης, καὶ τὸ ὑποτῆδε σωτηρηθησομένης. *Iidem* ἑξάρχοι \*\* potestatem quoque habent à *Patriarcha* & δεγῶς ποιεῖν καὶ ἀφορίζειν, privandi dignitate Ecclesiastica & excommunicandi δι' εὐλόγους αἰτίας, si quos hujusmodi pœna dignos repererint; sicut vicissim quoque pœnitentes absolvendi. De *Zygomalæ* fratribus & aliis propinquis vide p. 324. *Ἀπολυτικὴ* sive dimissoria Epistolæ Clerico à Metropolitæ *Rhodi* datæ exemplum legitur p. 299. qvalium in veteri Ecclesia usus, de quibus *Bernardinus Ferrarius* lib.

i. de

\* *Stamatii* sive *Eumathii* *Zygomalæ* mentio p. 314.

\*\* Confer p. 502.



1. de antiquo Ecclesiasticarum genere cap. 8. & Beveregius ad can. XVII. Trullanum. Ex Basilicis tum temporis adhuc ineditis loca proferuntur à Crusio p. 331. De Athanasio Lauræ Monasterii in monte Atho conditore temporibus Nicephori Phocæ Imp. vide sis p. 333.

*Libro quinto* occurrunt LXII. Epistolia sive argumenta, Scholasticis qui in stylo utroq; exercere se volunt, proponenda, quæ Theodosius Zygomala A. 1578. ad Crusium misit stylo græcobarbaro cum pure Græcis è regione positis, atqve editor denique auxit latina interpretatione p. 349-370.

*Libro sexto* exstat 1) *Demetrii Zeni Zacynthii*, ejusdem cujus liber de Alexandro Macedone versibus Græcobarbaris politicis, Venet. 1529. excusus est, *Batrachomyomachia Homerica*, vulgari lingua Græcorum, versibus itidem politicis expressa, una cum latina versione Crusii. pag. 373-382. subjuncta hujus Oratione de laude fabulæ p. 383-389. & notis in *Batrachomyomachiam* p. 390-399. Hanc *Demetrii Zeni Batrachomyomachiam* Venetiis primum excusam, postea ex Crusii editione Græce ac Latine recudi fecit Joannes Michaël Langius in parte altera *Philologiæ BarbaroGræcæ*, Altdorfii 1707. 4.

2) Carmina aliquot Crusii Græca, cum versione interlineari Græcobarbara *Simeonis Cabasilæ* Hieromonachi, & latina Crusii interpretatione p. 400-407.

*Libro septimo* Epistolæ XXVIII. Tubinga CPolin & CPoli Tubingam missæ ab A. 1573. ad 1578. Græce & Latine p. 410-483. cum Crusii notis p. 484-514. Tubinga scripsere Crusius, & D. Jacobus Andreæ: CPoli vero *Theodosius Zygomala*, hujus pater \* *Joannes Zygomala* Rhetor, ex Nauplio Peloponnesi, *Jeremias Patriarcha* CPol. *Simeon Cabasilas*, & *Joannes Trachæus* Nærensis. Patriarcham *Jeremiam* ita describit Crusius p. 486. *Patriarcha Hieremias vir humanus & placidus est, amabili vultu, hominum animos ipso intuitu sibi devinciens. Corpulentus est & procera staturæ. Veste utitur monastica, nigra & prælonga: caput cucullo tectum habet, crines nutrit crispas, & ex antecessorum consuetudine in humeros (quemadmodum Salvator noster pingi solet) diffuentes. Cumque totius Græciæ, & plurium locorum, ceterorumque Patriarcharum quasi Ἐπίσκοπος sit, nihil splendoris vita ipsius habet, sed omnia simplicitatem & humanitatem singularem sapiunt.* & pag. 491. *Similis moribus, forma & statura*

T t t t 3

\* vide pag. 431. 491.



tura nostro Cancellario D. Jacobo Andreae, & forte longior: in medio capitis rasura, in syncipite corolla, in occipitio & temporibus longi capilli, sicut in omnibus illic Monachis. Patria ejus Ἀρχιάλῳ, vulgo Achilò, Ponto Euxino vicinum opidum. Aetas illius A. 1578. fuit circiter XLII. annorum. Patriarcha, Metropolitana & Episcopi cognominibus carent. Fertur tamen Hieremie familiam vulgo Τρανὲς dici, id est μείζονας. Ex fragmento veteri MS. Barbarogræco iconibus ornato de amoribus Lybistri & Rhodamnes specimen affert Crusius p. 489. 490. & argumentum totius fabulæ à se in compendium missum latine exponit, de qua alio loco, ubi scriptores Eroticos recenseo. De Emanuele Margunio Cretensi, in Academia Patavina Philosophiam Græcasque literas edocto mentio p. 495. uti de Simeone Diacono p. 500. qui Crusio significavit habere se undecim capita Apollonii Dyscoli Grammatici, eatenus desiderata p. 503. ubi etiam de Philippo Ptolemaeo Perusiano Medico Physico Sceptico, qui A. 1578. Græcobarbaro Epistolio Crusii amicitiam ambivit, & paulo post ad Turcas accessit, pag. 504. Longus Catalogus aliorum virorum in Græcia tunc clarorum doctrina & dignitate occurrit pag. 506. sq. ex albo D. Stephani Gerlachii. P. 498. ex Gerlachii Epistola hæc brevis notitia librorum CPoli MStorum exhibetur:

Μεγάλη Βιβλιοθήκη (Photii, vide p. 512.) in insula Chalce.

Μέλισσα (Antonii Melissæ Loci Communes.)

Γρηγορίῃς & Θεολόγῃς περὶ τῶν καθ' αὐτὸν: ἃ χρύσεα ἔπη καλεῖται.

Νικηφόρῃς καὶ πρεσβυτέρῃς & βλεμίδῃς ἐξηγήσεις εἰς τὸ ψαλτήριον.

Τετραεὺς ἀγγέλιον ἐξηγητῶν, εἰς πλὴν ὑπόθεσιν τῆς ἀγγελισῶν, ὡς ὁ Ὀσεβίῃς & παμφίλῃς, πρὸς Καρπιανὸν μοναχόν.

Χρυσοδέλῃς μοναχῷ libri tres contra Judæos.

Josephi Monachi, cognomento περιεπνίῃς, (forte Βρυεννίῃς) orationes Theologicae: quas temporibus Manuelis Regis plerasque in palatio Regio, & templo Apostolorum, habuit: de S. Trinitate, de processione Spiritus S. tantum ex Patre, contra Latinorum sententiam.

Joan. Damasceni κεφάλαια v. περὶ τῶν αἱρέσεων.

Γρηγορίῃς πάπα τῆς παλαιᾶς ῥώμης, μὴ καὶ πέντε & φιλοσόφῃς διαλόγοι.

Εκκλησιαστικὸς ἀλάλῳ & ταπεινῷ Συμεὼν, ἀρχιεπισκόπος Θεσσαλονίκης, καὶ πᾶσων τῶν αἱρέσεων: καὶ περὶ τῆς μόνης πίστεως τῆς θεᾶς.

Τυπικὸν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας, τὸ ἐν ἱεροσολύμοις ἀγίας λαύρας, τῶν ὁσίων πατρὸς Σάββα.



*In Patriarchatu , maximum opus , titulo : Συναγωγή ἐξηγήσεων ἀπὸ διαφόρων ἁγίων πατέρων καὶ διδασκάλων ( Athanasii , Cyrilli , Basilii , Chrysostomi , Theodoretii , Greg. Nysseni , Isidori , Eusebii , & aliorum ) εἰς τὴν βίβλον τῶν ψαλμῶν ; συλλεγείσα ὡς τῶν ἱερωτάτων μητροπολίτων ἡρακλείας Νικήτα τῶν Σερρῶν.*

*Pandecta , continens summas , seu argumenta , canonum Apostolicorum : septem Synodorum universalium , & provincialium , Epistolarumque Synodaliū : Acta vero sextæ & septimæ Synodi , perfecta . Cui addita est ἐξήγησις τῶν θείων κανόνων τῶν ἁγίων ἀποστόλων , καὶ τῶν οἰκουμενικῶν συνόδων , καὶ τοπικῶν : πονηθεῖσα ἰωαν. μοναχῷ Ζωναρῶ.*

*Εξηκοστὰ βιβλ. , liber Juris civilis , precio aliquot centuriarum Aureorum.*

*Historici Laonicus Chalcondyles , Michael Glycas , Ἀγαθίας , Εὐνάπι.*

*Fragmenta quædam historiæ Turc. de expugnatione Constantinopoleos , lingua vulgari.*

*Επιστολαὶ Πηλᾶσιώτῃ ( Isidori ) ἀνδρὸς σοφιστῆ.*

P. 510. narrat CPoli missos hosce libros MStos, emtos 37. thaleris : *Demosthenem* ab edito multum differentem, ( adde p. 503. ) additis nonnullis vitis *Plutarchi* , *Thucydidem* , *Theodoretii* ἐρραστὴν cum explicatione *Epigrammatum* inedita , & κεράμεως ( *Theodori* ) λόγους Θεολογικὰς tunc adhuc ineditos. Deinde *Librum Canonum* , cui Acta Conciliorum Patrumque auctoritates plurimæ insertæ , pro pretio duodecim thalerorum. *Testamentum Novum* pulcherrimum cum iconibus, Psalterio adjuncto , ex libris Mich. Cantacuzeni , pro decem thaleris , quod Græci quindecim ducatis redimere voluerunt. *Manassæ ( Constantinum )* Historicum tum nondum editum, pro tribus thaleris. *Festorum Græcorum canones* cum explicatione libri Psaltici , qui usitatissimus Græcis ὀκτώηχ. dicitur , quatuor thaleris. *Librum sermonum Theologicorum. Orationes Gregorii ( Naz. )* Theologi cum expositione ( *Nicetæ* ) τῶν Σερρῶν Metropolitæ Homeliæ , duodecim thaleris , ac denique *Theodosium Melitenum* Historicum pro duodecim Venetis Ducatis sive Zechinis quorum unus sex & viginti bacis sive grossis valet. His p. 503. addit *Greg. Nyssenum* in Canticum Canticorum Bibl. Tubingensi inferendum. Prognostica Astrologica Annorum 1577. & 1578. exhibet Græce p. 499. & 501. narrat *Halepo* sive *Hierapoli* CPolin vocatum esse Astrologum quendam, qui Sultanium de fortuna



sua ex astris præmoneat. Ideo ex Galatensi colle extruxit profundam detectamq; turrim, cuius summo imposuit astrolabium, & multos circulos ex orichalco magnos, inde prædicturus scilicet quas gentes amicas quas inimicas habiturus sit Murates. Operi perficiendo septennium sumsit, quotannis stipendio trium milium ducatorum, ejus duplum finito opere à Rege accepturus. Adjutor ei fuit Judeus quidam Thessalonicensis, qui ambo Cometam A. 1577. Arabiæ & Persiæ bellum minari dixerunt. Exitus tandem hic fuit, quod sphaericum illud opus mense Januario A. 1580. spatio unius horæ omne solo æquatum est, quod vulgo crederetur id omnis hæctenus mali, bello in Persis infelicitè gesto, causam fuisse. Etiam Græce exstare libellum τὰ τῶ Σολομῶντι & κλαβίκελα, cognosces ex pag. 503. Tituli quatuor Patriarcharum, CPol. Alexandrini, Antioch. & Hierosol. nec non quatuor CPolitano Patriarchæ non subjectorum ArchiEpiscopum, Tornobi Bulgariæ, Pecii Serviæ, primæ Justinianæ, & Iberiæ sive Georgianæ leguntur Græce pag. 507. seq.

Libro Octavo denique cum versione & notis occurrunt Epistolæ Græcæ XVIII. à Crusio scriptæ ad Franciscum Portum Cretensem, ejusque filium Æmilium Portum: ad Gabrielem Philadelphiensem ArchiEpiscopum (Venetiis A. 1580. seq. degentem,) ad Meletium Cretensem Alexandriæ Ægypti Protosyngelum & Hieromonachum, ad Joannem Morzinum Cretensem: & vicissim à Porto utroque (Geneva & Lausannâ) à Constantino Patricio Chio (Patavio) à Gabriele Philadelphienfi, Joanne Medico è Peloponneso Epidaurio & ab Andronico Cublide, Oeconomo & Procuratore fraternitatis ad S. Georgium Græcorum, (Venetiis,) ad Crusium, Pars Epistolæ Crusii ad Emanuelem Margunium Cretensem p. 527. qui idem est Margunius auctor Epigrammatis p. 538. quod commentario Danielis Furlani in Aristotelem de partibus animalium præmittitur. Propinqui ejus, Maximi Margunii, Cytherorum Episcopi Epistolam Hoescheli Photio suo præfixit.

XXIX. In LEONIS ALLATII \* συμμίκτοις varia etiam leguntur, ad res CPolitanas facientia, itaque & hujus collectionis bre-

\* Obiit Allatius Romæ 19. Januar. 1669. octogenario major. Catalogum scriptorum suorum ipse texuit in Apibus urbanis. Alius legitur ante librum de templis Græcorum edit. Colonienfis, & ad calcem scripti de mensura temporum antiquorum. Videndi etiam Elias du Pin T. XVIII. Bibliothecæ scriptor. Eccles. sub init. Prosper Mandosius in Bibl. Romana, Petrus Bayle in Dictionario Historico Crit. Christophorus Hendreich in Pandectis Brandenburgicis &c.



brevem recensioem præsentis loco inferendam existimavi. Prodi-  
erunt itaque curante Bartoldo Nihusio Amstelodomi A. 1653. 8. li-  
cet titulus Coloniam Agrippinam præ se ferat, atque distributa sunt  
in libros duos, in quorum priore exstant

1) *Joannis Phocæ Cretensis* \*\* Monachi qui Matthæi Mona-  
chi in Patmo filius fuit & A. C. 1185. Palæstinam lustravit, *de locis An-  
tiochiam inter & Palæstinam* nec non Syriæ, Phœnicia & Palæstinæ, Græ-  
ce & Latine p. 1-46. Hæc descriptio etiam Latine ex Allatii versio-  
ne præmittitur Tomo secundo Act. Sanctorum Maji, cui Papebro-  
chius subjunxit fabulosum Itinerarium Antonini Placentini è MS.  
Tornacensi, cum suis animadversionibus.

2) *Epiphaniæ* Monachi ac presbyteri Hagiopolitæ sive Hieroso-  
lymitani incertæ ætatis, *Syria & urbs sancta*, Græce è Codice Vatica-  
no, cum Feder. Morelli versione per Allatium multis locis interpolata  
p. 48-63. Ejusdem scriptoris *de vita S. Deiparæ* laudat Allatius de Si-  
meonum scriptis p. 106. & ad Eustathii Hexaëmeron pag. 285. seq.  
*Homiliam de S. Andrea Apostolo*, idem de Simeonibus p. 90.

3) *Perdicæ* Protonotarii Ephesini *Hierosolyma* versibus Politicis  
cum metaphrasi ejusdem Morelli carmine Jambico, pag. 65-68. Can-  
gio hic idem videtur Perdicca de quo pseudoSynodus Palamitarum  
A. C. 1347. habita pag. 171. & Pachymeres VI. 24. Hist. Ac Sy-  
nodo illi CPolitanæ interfuere bini hoc nomine, unus *Theodorus Per-  
dicca*, magnæ Ecclesiæ à supplicationibus: & *Georgius Perdicca*, sce-  
vophylax Imperatorii cleri, ab utroque tamen horum Ephesius  
diversus fuisse videtur.

4) *Anonymi de Locis Hierosolymitanis*, lingua Græca vulgari, cum  
Allatii versione p. 80-102.

5) *Eugesippus* de distantis locorum terræ sanctæ, Latine,  
p. 104-120. è Codice Caroli Moroni. Scripsit hic Eugesippus A.  
C. 1040.

6) *Willebrandi* de Oldenburg Canonici Hildesheimensis qui  
A. C. 1211. Palæstinam adiit, Itinerarium terræ sanctæ. Latine,  
p. 122-152.

Uuuu

8) Ejus-

Libri 3ti Pars Altera.

\*\* De primis sex scriptis in priore hoc *συμμικτῶν* volumine comprehensis conferri  
placet quæ dixi libro IV. cap. 2. §. 18.



7) Leonis Allatii dissertatio de solea veteris Ecclesiæ, sive loco in quo solium Imperatoris p. 154-174.

8) Ejusdem Epistolæ sive dissertationes tres ad Bartholdum Nihusium, *prima* pro *ῥησιώτητι* Liturgiæ S. Jacobo Apostolo tributæ pag. 176-203. *secunda* pro Græcorum communione sub specie una p. 204-223. & *tertia* de reliquiis S. Crucis p. 224-235.

9) Rituale Ecclesiæ Ægyptiæ sive Cophtitarum, Latine ex versione Athanasii Kircheri, S. I. quædam A. C. 1647. jussu Cardinalium Congregationis de propaganda fide ex lingua Copta & Arabica transtulit p. 239-267.

10) Conradi Marpurgeri de Miraculis S. Elisabethæ viduæ, Thuringiæ Landgraviæ, Latine p. 269-293.

11) Gabrielis Sionitæ Epistolæ binæ ad Nihusium de nonnullis Maronitarum ritibus p. 295-302.

Tomo sive libro posteriore occurrunt Græce & Latine 1) *Constantini Porphyrogeniti* Imp. liber *de vita & gestis* avi sui *Basilii Macedonis*, Imperatoris CPol. p. 1-178. Vide quæ supra p. 349.

2) *Joannes Cameniata de excidio urbis Thessalonica* A. C. 904. pag. 180-316. Vide quæ supra p. 351. & Allatium ad Georgium Acropolitam p. 224.

3) *Joannes Anagnosta Thessalonicensis de capta Thessalonica* A. C. 1430. pag. 318-380. Vide supra p. 486. & Allatium de Simeonibus p. 188.

4) *Theodori Gazæ* Epistola ad Franciscum Philelfum *de Origine Turcarum* p. 382-392.

Hiscæ Latine subjiciuntur 5) Melchioris Inchoferi S. I. dissertatio de Eynuchismo ab antiqua Ecclesia improbato, ad Leonem Allatium p. 382-392.

6) Allatii confutatio fabulæ de Joanna Papissa, ex monumentis Græcis. Editio quarta ex duabus primis recognita pag. 415-434.

7) Lucæ Holstemii ad Nihusium Epistola de usitata etiam Abassinis communione sub una specie p. 436. seq.

8) Ejusdem & Anonymi de Sabbatio flumine p. 439-444.

9) Ca-



9) Catalogus operum *S. Joannis Damasceni*, Jo. Auberto qui post Cyrillum Alex. recensitum novam eorum editionem meditabatur, suppeditatorum ab Allatio & Lutetiam transmissorum pag. 448 - 453.

**XXX. Catalogus Episcoporum Byzantinorum qui ante Constantinum M. fuisse incerta fide feruntur.**

1. **A**NDREAS \* Apostolus, confer Lambecium lib. 3. p. 56. & 154. Philippum Cyprium p. 3. Nicephorum CPol. in Chron. & Nicephorum Callisti II. hist. c. 39. & VIII. 6. Codini Origg. CPol. n. 124.
2. *Stachys* (cujus mentio Rom. XVI. 9.) per annos XVI. Martyrolog. & Menolog. 31. Octobr. pseudoDorotheus pag. 431. seq. post Chronicon Paschale Cangii, Jus GræcoRom. Leunclavii pag. 296. Codinus loco laudato & Matthæus Cigala, qui ex LXX. discipulis fuisse annotat. Vide & Bandurium p. 731. ad Antiquitates CPol.
3. *Onesimus*, \*\* per annos XIV.
4. *Polycarpus* (apud Lambecium III. p. 56. male Πολύκαρτος) per annos XVIII. Hic à Matthæo Cigala omittitur.
5. *Plutarchus*, per annos XVI.
6. *Sedechias* (apud pseudoDorotheum p. 432. Philippum Cyprium in Bandurii Imperio Orientali T. I. p. 218. & Lambecium III. pag. 56. & in jure GræcoRom. Σεδεκίας) per annos IX. male in latina pseudoDorothei versione novemdecim. Omittitur à Matthæo Cigala.
7. *Diogenes* per annos XV.
8. *Elevtherius* per annos VII. Hic à Matthæo Cigala omittitur.
9. *Felix* per annos V.
10. *Athenagoras* per annos IV. hic à PseudoDorotheo & Cigala omittitur, Philippo Cyprio & in jure GræcoRom. p. 297. *Athenogenes*.

Uuuu 2

11. Poly-

\* Non ab Andrea sed à Petro Apostolo primos Byzantio datos Episcopos contendit Baronius ad A. C. 44. n. 12. ex fide Agapeti Papæ.

\*\* Hunc cum Onesimo Philemonis servo confundunt PseudoDorotheus, Philippus Cyprius & Matthæus Cigala. Sed illum Onesimum Ephesi Episcopum tradunt veteres. Vide Baron. & Acta Sanctor. 16. Februar.



11. Polycarpus ( secundus ) per annos XVII. Cigala XVIII. qui interponit Eleutherium , aitque sedisse per annos VII.
11. b. Athenodorus PseudoDorotheo p. 433. post Polycarpum memoratus. Cigalæ Athenogenes , quem ait sedisse annos IV. Idem alium hic interponit Polycarpum , annis XVIII.
12. Evzoius , per annos XVI. ( PseudoDorotheo VI. )
13. Laurentius per annos XI. menses 6.
14. Alypius per annos XIII. menses 6. à Cigala ponitur post Pertinacem.
15. Pertinax ( Magister militum & Consulatu functus ) per annos XIX.
16. Lempianus per annos XI. PseudoDorotheo & Cigalæ rectius Olympianus. ita & Philippus Cyprius Bandurii.
17. Marcus per annos XIII.
18. Cyriacus per annos XVI. PseudoDorotheo Cyrillianus.
19. Castinus ( qui templum S. Euphemiae † in Petrio CPoli condidit ) Philippo Cyprio Κησῖνος Cestinus , in Nicephori Callisti Codicibus Constantinus. per annos VII.
20. Taratus per annos XXXV. menses 6. PseudoDorotheo Titus. Philippo Cyprio Τάρατος ὁ Κιτήτης.
21. Demetrius \* frater vel filius potius Probi Imp. A. C. 282. defuncti, per annos XXXIV. menses 6. Confer Acta Sanctorum T. I. Junii p. 391.
22. Probus , ejusdem Demetrii filius , per annos XII.

*Exiguam fidem mereri quæ de successione Episcoporum jam commemoratorum traduntur , recte notat Papebrochius in Actis Sanctor. Tom. I. Junii pag. 392.*

(Cedreno hi tres modo ante Metrophanem memorantur Episcopi Byzantini:

22. b. Presbyter quidam , per annos VIII.
22. c. Philadelphus , per annos III. imperante Antonino Caracalla.
22. d. Eugenius ab anno tertio Gordiani per annos XXV.)
22. e. In Chronico MS Simeonis Magistri & Logothetæ celebratur Rufinus qui per annos novem præfuerit Ecclesiæ Byzantinæ.

CON-

† Vide Cangii CPolin Christianam libro IV. pag. 146. & Bandurium pag. 649. seq. Sed Tito Episcopo Byz. hoc tribuit PseudoDorotheus post Chronicon Paschale Cangii p. 430. licet & ipse p. 432. hoc referre videtur ad Constinum Imp.

\* PseudoDorotheo p. 434. & Philippo Cyprio Domitius , Cigalæ Domitianus.



# CONSPECTUS CHRONOLOGICUS HISTORIÆ CPOL.

## Imperatores CPolitani.

## A. C. Patriarchæ CPol.

|   |    |     |                               |    |
|---|----|-----|-------------------------------|----|
| Flavius Valerius CONSTANTINUS                     | 1  | 306 |                               |    |
| Magnus, Constantii Chlorig F. à                   | 2  | 307 | <i>Metrophanes</i> de quo Me- |    |
| 25. Jul. De rebus hujus Imperatoris               | 3  | 308 | næa 4. Junii.                 | 1  |
| Bemarchius Svidæ & Praxagoras,                    | 4  | 309 |                               | 2  |
| Photio memorat <sup>9</sup> periere. Exstant      | 5  | 310 |                               | 3  |
| Græci, Eusebius, Zosimus, Svidas &                | 6  | 311 |                               | 4  |
| atini Eutropius, Aurelius Victor,                 | 7  | 312 |                               | 5  |
| Anonymus post Ammianum edi-                       | 8  | 313 |                               | 6  |
| tus, Rufinus, Anastasius Bibliothe-               | 9  | 314 |                               | 7  |
| carius, aliique Hist. Eccles. atqve               | 10 | 315 |                               | 8  |
| Chronicorum scriptores.                           | 11 | 316 |                               | 9  |
|   | 12 | 317 | <i>Alexander</i> Metrophani   |    |
|   | 13 | 318 | succedit. Vide Bas-           | 2  |
|   | 14 | 319 | nagii Annales T.              | 3  |
|   | 15 | 320 | 2. p. 666. & Ban-             | 4  |
|   | 16 | 321 | durium ad Anti-               | 5  |
|   | 17 | 322 | qvitates CPol. p.             | 6  |
|   | 18 | 323 | 888 seq. Acta San-            | 7  |
| In hoc año desinit Eusebii Hist. Eccles.          | 19 | 324 | ctor. Junii T. 1.             | 8  |
| In vicennalibus Constantini desinit               | 20 | 325 | p. 387. seq.                  | 9  |
| Eusebii Chronicon                                 | 21 | 326 | Concilium Nicæ-               | 10 |
|   | 22 | 327 | num                           | 11 |
|   | 23 | 328 |                               | 12 |
|   | 24 | 329 |                               | 13 |
| dedicata CPolis, ex veteri Byzantio               | 25 | 330 |                               | 14 |
| instaurata à Constantino. Vide                    | 26 | 331 |                               | 15 |
| <i>præter Annalium &amp; Originum CPol. scri-</i> | 27 | 332 |                               | 16 |
| <i>ptores, Ez. Spanhemium ad Orat. 1. Ju-</i>     | 28 | 333 |                               | 17 |
| <i>liani p. 96. sq. Gangii CPolin Christianam</i> | 29 | 334 |                               | 18 |
| <i>lib. 1. p. 26.</i>                             | 30 | 335 |                               | 19 |
|   | 31 | 363 |                               | 20 |



| Imperatores CPolitani.   |    | A. C. | Patriarchæ CPol.   |
|--|----|-------|--|
| CONSTANTIUS Constantini M. Filius à 22. Maj. cum fratribus Constantino juniore & Constante. De his Zosimus, Eutropius, Victor, Amianus, Rufinus & ceteri Hist. Eccles. ac Chronicorū scriptores Græci ac Latini. | 1  | 337   | 21   |
|  | 2  | 338   | 22   |
|  | 3  | 339   | 23   |
|  | 4  | 340   | Paulus, eoq; nondiu post   |
|  | 5  | 341   | remoto Eusebius Nicomediensis. Vide Socratem l. 2.   |
|  | 6  | 342   | c. 7. Vitam Pauli apud Photiū  |
|  | 7  | 343   | Post Eusebium extinctum  |
|  | 8  | 344   | restitutus Paulus à Catholicis, ab Eusebianis Macedonius electus. Sed Paulum iterum Constantius                |
|  | 9  | 345   | deposuit, Ariani plane obtruncarunt. Vide Bandurium p. 890. Acta Sanctorum T. 2. ad VII. Junii p. 13, seq. 24. |
|  | 10 | 346   | 8  |
| Constantinus junior interfectus  | 11 | 347   | 9  |
|  | 12 | 348   | 10   |
|  | 13 | 349   | 11   |
|  | 14 | 350   | 12   |
|  | 15 | 351   | 13   |
|  | 16 | 352   | 14   |
|  | 17 | 353   | 15   |
|  | 18 | 354   | 16   |
|  | 19 | 355   | 17   |
|  | 20 | 356   | 1  |
| Flavius Claudius JULIANUS, à 3. Nov. qui ipse de se in suis scriptis tum Eunapius, Zosimus, Libanius, Eutropius, Victor, Ammianus, Orosius &c.   | 21 | 357   | 2  |
|  | 22 | 358   | 3  |
|  | 23 | 359   | 4  |
|  | 24 | 360   | 5  |
|  | 1  | 361   | 6  |
|  | 2  | 362   | 7  |
|  |    |       | 8  |
|  |    |       | 9  |
|  |    |       | 10   |
|  |    |       | 11   |
| Flavius JOVIANUS à 27. Jun. In hujus morte definit Eutropii Historia & Sexti Rufi brevium, De eodem Zosimus, Ammianus, &c.   | 1  | 363   | 12   |
|  |    |       | 13   |
|  |    |       | 14   |
|  |    |       | 15   |
|  |    |       | 16   |
|  |    |       | 17   |
|  |    |       | 18   |
|  |    |       | 19   |
|  |    |       | 20   |
|  |    |       | 21   |
| Flavius VALENTIANUS Gratiani F. à 25. Febr. & Fl. VALENS Frater à 29. Mart.  | 1  | 364   | 22   |
|  | 2  | 365   | 23   |
|  | 3  | 366   | 24   |
|  | 4  | 367   | 25   |
|  | 5  | 368   | 26   |
|  | 6  | 369   | 27   |
|  | 7  | 370   | 28   |
|  | 8  | 371   | 29   |
|  |    |       | 30   |
|  |    |       | 31   |
| Fl. GRATIANUS Valentini F. Aug. declaratur 24. Aug. Gratiani annus   | 1  |       | 32   |
|  | 2  |       | 33   |
|  | 3  |       | 34   |
|  | 4  |       | 35   |
|  | 5  |       | 36   |



## Imperatores CPolitani.

## A. C.

## Patriarchæ.

|  |                            |    |     |  |    |
|--|----------------------------|----|-----|--|----|
| Gratiani annus 6                                 | Valentiani & Valentis      | 9  | 372 | Orthodoxi quidem <i>Eva-</i>                 | 3  |
| 7  |                            | 10 | 373 | <i>grium</i> elegerant, sedis depo-          | 4  |
| 8  |                            | 11 | 374 | situs est à Valente Imp.                     | 5  |
| Obiit Valentinianus Senior 17. Nov.              | VALENTIA-                  | 12 | 375 |  | 6  |
| NUS filius, quadrimus Imperator pronuntiatur.    |                            | 13 | 376 |  | 7  |
| Gratiani annus 10                                | Valentiniani jun. 2        | 14 | 377 |  | 8  |
| 11   | 3                          | 15 | 378 |  | 9  |
| Obiit Valens, Gratiani annus 12                  | 4                          | 1  | 379 |  | 10 |
| in hoc anno desinit Ammianus, & Hieronymi Chron. |                            | 2  | 380 |  | 11 |
| Fl. THEODOSIUS Magnus à 19. Januar.              |                            | 3  | 381 | <i>Gregorius Nax.</i> per paucas             | 1  |
| Gratiani annus 14                                | Valentiniani jun. 6        | 4  | 382 | hebdomades. Huic <i>Nectarius</i>            | 2  |
| 15   | 7                          | 5  | 383 | eod. año qvo Concilium CPo-                  | 3  |
| 16   | 8                          | 6  | 384 | lit. inter generalia secundum                | 4  |
| Gratianus occiditur die XXV. Augusti. Fl. ARCA-  |                            | 7  | 385 | celebratum est, successit.                   | 5  |
| DIUS à Patre Theodosio Confors & Collega in Im-  |                            | 8  | 386 |  | 6  |
| perio adsciscitur 16. Januar.                    |                            | 9  | 387 |  | 7  |
| Arcadii annus 3                                  | Valentini jun. 11          | 10 | 388 |  | 8  |
| 4  | 12                         | 11 | 389 |  | 9  |
| 5  | 13                         | 12 | 390 |  | 10 |
| 6  | 14                         | 13 | 391 |  | 11 |
| 7  | 15                         | 14 | 392 |  | 12 |
| 8  | 16                         | 15 | 393 |  | 13 |
| 9  | 17                         | 16 | 394 |  | 14 |
| 10   | strangulatus Valentinianus | 17 | 395 |  | 15 |
| 11   | junior, 15. Maj.           | 18 | 396 |  | 16 |
| 12   |                            | 19 | 397 |  | 17 |
| Theodosius M. moritur 17. Januar.                | Arcadii annus              | 20 | 398 |  | 18 |
| De his Imperatoribus Zosimus, Claudianus         |                            | 21 | 399 |  | 19 |
| Poëta, Paulus Diaconus, & Hist. Eccles. atqve    |                            | 22 | 400 | <i>Nectario</i> successit <i>Joannes</i>     | 1  |
| Chronicorum scriptores ceteri. In Theodosii      |                            | 23 | 401 | <i>Chrysostomus</i> , Antiochenus            | 2  |
| M. morte desinit Rufini Historia,                |                            |    | 402 | hactenus presbyter.                          | 3  |
|  |                            |    | 403 | <i>Chrysostomus</i> throno pulsus            | 4  |
|  |                            |    | 404 | in Synodo ad Quercum                         |    |
|  |                            |    | 405 | Iterum depositus in Synodo CPol.             |    |
|  |                            |    |     | in ejus locum ordinatus <i>Arsacius</i>      |    |
|  |                            |    |     | presbyter <i>Nectarii</i> frater, 26. Junii. |    |
|  |                            |    |     | Obiit <i>Arsacius</i> 3. Id. Novemb. Vide    |    |
|  |                            |    |     | <i>Socratem</i> VI. 20. <i>Palladium</i> in  |    |
|  |                            |    |     | vita <i>Chrysost.</i> p. 94.                 |    |



| Imperatores CPolitani.                                   | A. C. | Patriarchæ CPol.                            |    |
|--|-------|---|----|
|  | 24    | 406 Arfacio <i>Atticus</i> successit de     | 1  |
|  | 25    | qvo Theodorus Lector lib. 2.                | 2  |
| Arcadius moritur Calendis Maji. Successore relicto THEO- | 407   | p. 568. Socrates VI. 20. Sozom.             |    |
| DOSIO juniore, Filio, de qvo Olympiodorus apud Phot.     | 408   | VII. 25. & Acta Sanctor. ad                 | 3  |
| Procopius lib. I. Perficor.                              |       | VIII. Januar. T. I. p. 473. sq.             |    |
| In hoc tempore Zosimi Historia desinit.                  | 2     | 409   | 4  |
|  | 3     | 410   | 5  |
|  | 4     | 411   | 6  |
|  | 5     | 412   | 7  |
|  | 6     | 413   | 8  |
|  | 7     | 414   | 9  |
|  | 8     | 415   | 10 |
|  | 9     | 416   | 11 |
| In hoc tempore desinit Orosius.                          | 10    | 417   | 12 |
|  | 11    | 418   | 13 |
|  | 12    | 419   | 14 |
|  | 13    | 420   | 15 |
|  | 14    | 421   | 16 |
|  | 15    | 422   | 17 |
|  | 16    | 423   | 18 |
|  | 17    | 424   | 19 |
| In hoc anno desinit Philostorgii Historia.               | 18    | 425 Attico defuncto <i>Sisinnius</i>        | 1  |
|  | 19    | ordinatus prid. Calend.                     |    |
|  | 20    | Martii. Vide Socratem VII. 26               | 2  |
|  | 21    | 427 Obiit Sisinnius 9. Cal. Januar.         | 3  |
| In hoc anno desinit Idatii Chronicon & Historia Ec-      | 22    | 428 <i>Nestorius</i> ordinatus Cal. April.  | 1  |
| clesiastica Theodoretii.                                 | 23    | Vide Liberatum c. 4. Brevia-                | 2  |
|  | 24    | 429 rii & Antonium Pagi in Cri-             |    |
|  | 25    | 430 tica Baroniana.                         | 3  |
|  | 26    | 431 In Nestorii mense Junio depo-           | 1  |
|  | 27    | positi locum ordinatur <i>Maxi-</i>         |    |
|  | 28    | 432 <i>mianus</i> . 25. Octobr. Vide Socra- | 2  |
|  | 29    | tem VII. 37. Henschenium ad                 |    |
|  | 30    | 433 21. April. T. 2. p. 847.                | 3  |
|  | 31    | 434 Maximiano prid. Id. April.              | 1  |
|  | 32    | 435 mortuo succedit <i>Proclus</i> , de     | 2  |
|  | 33    | qvo vide Acta Sanctor. ad                   |    |
|  | 34    | 436 Acta Flaviani (18. Febr.) n. 29.        | 3  |
|  |       | & Tom. 2. Martii X. pag. 29.                | 4  |
|  |       | Theodorum Lectorem lib. 2.                  |    |
|  |       | p. 568. Socratem VII. 40. Co-               | 5  |
| In hoc anno desinunt Historiæ Socratis & Sozomeni.       | 32    | 438 dini Origenes CPol. n. 25. edit.        | 6  |
|  | 33    | 439 Lambeccii.                              | 7  |
|  | 34    | 440   | 8  |
|  |       | 441   |    |

Impe-



## Imperatores CPolitani.

A. C.

Patriarchæ CPol.

|   |    |       |    |
|---|----|-------|----|
|   | 35 | 442   | 9  |
|   | 36 | 443   | 10 |
| In hoc anno desinit Chronicon Prosperi Tiromis          | 37 | 444   | 11 |
|   | 38 | 445   | 12 |
|   | 39 | 446   | 1  |
|   | 40 | 447   | 2  |
|   | 41 | 448   | 3  |
|   | 42 | 449   | 1  |
| Theodosius junior obit 28. Jul. succedit in Oriente Fl. | 1  | 450   | 2  |
| Valerius MARCIANUS, Arcadii gener.                      | 2  | * 451 | 3  |
|   | 3  | 452   | 4  |
|   | 4  | 453   | 5  |
|   | 5  | 454   | 6  |
|   | 6  | 455   | 7  |
|   | 7  | 456   | 8  |
| Marciano qui obiit CPoli 26. Januar. successit LEO      | 1  | 457   | 9  |
| Magnus, Græcis etiam ὁ Μακέλης.                         | 2  | 458   | 1  |
|   | 3  | 459   | 2  |
|   | 4  | 460   | 3  |
|   | 5  | 461   | 4  |
|   | 6  | 462   | 5  |
|   | 7  | 463   | 6  |
|   | 8  | 464   | 7  |
|   | 9  | 465   | 8  |
|   | 10 | 466   | 9  |
|   | 11 | 467   | 10 |
|   | 12 | 468   | 11 |
|   | 13 | 469   | 12 |
|   | 14 | 470   | 13 |
|   | 15 | 471   | 1  |
|   | 16 | 472   | 2  |
|   | 17 | 473   | 3  |
| Leoni Magno mense Januar. extincto succedit LEO         | 1  | 474   | 4  |
| junior, Zenonis F. & mense Nov. Pater ZENO              |    |       |    |
| Isaurus.  |    |       |    |

Libri 5ti Pars Altera.

X x x x

Impe-

\* Hoc anno 451. Concilio Chalcedonensi Anatolius interfuit.



| Imperatores CPolitani   |    | A. C. | Patriarchæ CPol. |
|---|----|-------|------------------|
| Zeno à Basilisco tyranno pulsus, post viginti mensium exilium restituitur. De his Candidus Isaurus apud Photium, Procopius lib. 1. Vandal, Evagrius, Theodorus Lector, Victor Tunnunensis &c. Ne dicam de perditis Malcho Philadelphiensi, Joanne Ægeate, Basilio, Cilice, Eustathio Epiphanienti, Hesychio Milcso, aliisque, | 2  | 475   | 5                |
|   | 3  | 476   | 6                |
|   | 4  | 477   | 7                |
|   | 5  | 478   | 8                |
|   | 6  | 479   | 9                |
|   | 7  | 480   | 10               |
|   | 8  | 481   | 11               |
|   | 9  | 482   | 12               |
|   | 10 | 483   | 13               |
|   | 11 | 484   | 14               |
|   | 12 | 485   | 15               |
|   | 13 | 486   | 16               |
|   | 14 | 487   | 17               |
|   | 15 | 488   | 18               |
|   | 16 | 489   | 1                |
|   | 17 | 490   | 2                |
| Obiit Zeno Imp. mense Aprili. successit Fl. Valerius ANASTASIUS Dyrrhachenus, cognomine Dicorus. De hoc Procopius c. 19. Anecd. Codinus Orig. CPol, n. 125. Jordanes, Historia Miscella &c,   | 1  | 491   | 3                |
|   | 2  | 492   | 4                |
|   | 3  | 493   | 5                |
|   | 4  | 494   | 6                |
|   | 5  | 495   | 7                |
|   | 6  | 496   | 8                |
|   | 7  | 497   | 9                |
|   | 8  | 498   | 10               |
|   | 9  | 499   | 11               |
|   | 10 | 500   | 12               |
|   | 11 | 501   | 13               |
|   | 12 | 502   | 14               |
|   | 13 | 503   | 15               |
|   | 14 | 504   | 16               |
|   | 15 | 505   | 17               |
|   | 16 | 506   | 18               |
|   | 17 | 507   | 19               |
|   | 18 | 508   | 20               |
|   | 19 | 509   | 21               |
|   | 20 | 510   | 22               |



## Imperatores CPolitani

## A. C. Patriarchæ CPol.

|  |    |     |  |    |
|--|----|-----|--|----|
|  | 21 | 511 | Macedonio itidem dejecto & in exilium pulso, sub huj <sup>o</sup> ani-   | 23 |
|  | 22 | 512 | ni finem succedit <i>Timotheus</i>   | 1  |
|  | 23 | 513 | presbyter & Scephylax. Vide  | 2  |
|  | 24 | 514 | Theodorum Lectorem p. 63.  | 3  |
|  | 25 | 515 |  | 4  |
|  | 26 | 516 |  | 5  |
|  | 27 | 517 | Timotheus V. Aprilis obiit.  | 1  |
| Anastasius obiit X. Julii. Successit Fl. Anicius   | 1  | 518 | ordinatus in Timothei locum  | 2  |
| JUSTINUS senior sive Thrax.  | 2  | 519 | <i>Joannes Cappadox</i> , XVII. April. Vide Bandurium p. 895. qui notat primum hunc Joannem usum titulo Patriarchæ Oecumenici. | 3  |
| In Justino seniore desinit Theodori Lectoris Historia,   | 3  | 520 | Johanni Cappadoci defuncto succedit 25. Februarii  | 1  |
|  | 4  | 521 | <i>Epiphanius</i> , de quo Allatius p. 446. de consensu  | 2  |
|  | 5  | 522 | utriusque Ecclesiæ.  | 3  |
|  | 6  | 523 |  | 4  |
|  | 7  | 524 |  | 5  |
|  | 8  | 525 |  | 6  |
|  | 9  | 526 |  | 7  |
| Justino 1. April. extincto successit Fl. Anicius   | 1  | 527 |  | 8  |
| JUSTINIANUS Magnus, Justinii sororis F.  | 2  | 528 |  | 9  |
| De quo Procopius, & quod in Justiniani obitu desinit Jo. Malalæ Chronicon, tum Agathias, ac Jornandes: ut omittam Theophanem Byz. & Nonnosum Photio laudatos,                              | 3  | 529 |  | 10 |
|  | 4  | 530 |  | 11 |
|  | 5  | 531 |  | 12 |
| Hoc anno desinit Petavii Chronologia, libro XIII. Doctrinæ Temporum,   | 6  | 532 |  | 13 |
|  | 7  | 533 |  | 14 |
| In hoc anno desinit Marcellini Comitis Chronicon. Belli Gothici, quod Procopius describit, initium,  | 8  | 534 |  | 15 |
|  | 9  | 535 | Epiphanio V. Junii defuncto succedit <i>Anthimus</i> , aliis <i>Anthemius</i> , hæreticus, Episcopus antea Trapezuntinus.      |    |
|  | 10 | 536 | Anthimo intra mensem   | 1  |
|  | 11 | 537 | Martiū de posito succenturiatur <i>Mennas</i> , XIII.  | 2  |
| Encænia prima templi Sophiæ sub Justiniano celebrata. Vide Bandurium p. 770. templum illud pridem jam conditum sub Constantino M. Lambecc. VIII. p. 465, & sub Constantio, Bandur. p. 766. | 12 | 538 | Martii ordinatus De hoc  | 3  |
|  | 13 | 539 | Cangi <sup>o</sup> p. 60. ad Zonarā.   | 4  |
|  | 14 | 540 | Eodem anno celebratum  | 5  |
|  | 15 | 541 | celebre Concilium CPoli  | 6  |
|  | 16 | 542 | adversus Acephalos Eutychianos.  | 7  |



| Imperatores CPolitani   | A. C.  | Patriarchæ CPol.   |
|---|--------|--|
|   | 17 543 | 8  |
|   | 18 544 | 9  |
| Vandali domiti, de quibus Procopius.  | 19 545 | 10   |
| Induciæ cum Persis.   | 20 546 | 11   |
|   | 21 547 | 12   |
|   | 22 548 | 13   |
| Obiit Theodora Justiniani conjux.   | 23 549 | 14   |
|   | 24 550 | 15   |
|   | 25 551 | 16   |
| Belli Gothici finis, in quo desinit etiam Jornan-<br>dis liber de regnorum successione.   | 26 552 | Menna intra mensem Augustū<br>extincto succedit <i>Eutychius</i> ,<br>de quo Papebrochius ad VI.<br>April. T. I. p. 548. sq. ubi Vi-<br>tam ejus ab Eustachio scri-<br>ptam exhibet. |
|   | 27 553 | Concilium Generale Quin-<br>tum CPoli celebratum, 2  |
|   | 28 554 | 3  |
|   | 29 555 | 4  |
|   | 30 556 | 5  |
|   | 31 557 | 6  |
| Hoc anno Anecdota sua scripsit Procopius.   | 32 558 | 7  |
| In hoc desinit Agathiae Historia.   | 33 559 | 8  |
|   | 34 560 | 9  |
|   | 35 561 | 10   |
| Encænia secunda templi Sophiae, 24. Dec. Vi-<br>de Bandurium p. 776. & Pauli Silentiarri<br>poëma, de quo supra p. 279.                                 | 36 562 | 11   |
|   | 37 563 | 12   |
|   | 38 564 | 13   |
| In hoc año desinit Chronicon Victoris Tunnunen-<br>sis  | 39 565 | Pulso sede Eutychio XXII. 1  |
| Justinianus obiit 13. Nov. successit Fl. Anicius JU-<br>STINUS junior, Curopalates, Justiniani Nepos,<br>de quo Menander Protector, Corippus Poëta, &c. | 40 566 | Jan. succedit <i>Joannes</i><br><i>Scholasticus</i> de quo præter<br>Theophanem Cedrenum   |
| Ab hoc tempore incipit Chronologia Marqv.<br>Freheri, Juri Græco Romano præmissa.   | 1 567  | &c. vide vitam Simeonis 3  |
|   | 2 568  | Stylitæ junioris, n. 188. 4  |
|   | 3 569  | seq. in Actis Sanctor. 5   |
|   | 4 570  | T. s. Maji p. 377. 378. 6  |
|   | 5 571  | 7  |
|   | 6 572  | 8  |
|   | 7 573  | 9  |
|   | 8 574  | 10   |
|   | 9 575  | 11   |



| Imperatores CPolitani.                                | A. C.  | Patriarchæ CPol.                         |
|---|--------|--|
|   | 10 576 | 12                                       |
|   | 11 577 | 1 Post Joannem, XXXI Au-                 |
| Justino Juniore V. Octobr. extincto, Imperium solus   | 1 578  | gusti mortuum, restitui-                 |
| obtinuit FL. TIBERIUS Anicius Constantinus, Thrax.    | 2 579  | tur iterum <i>Eutychius</i> ( de         |
| cum Augustus declaratus à Justino fuisset XXVI. Sept. | 3 580  | qvo supra ) III. Octobr.                 |
| De hoc vita Eutychii Patriarchæ, Evagrius &c.         | 4 581  | 5  |
| In hoc anno desinit Chronicon Marii Aventicensis apud | 1 582  | Eutychio VI. April. defun-               |
| Andream du Chesne T. I. scriptor. Francic.            | 2 583  | cto succedit Diaconus <i>Jo-</i>         |
| Tiberius Fl. MAURICIUS socero Tiberio suc-            | 3 584  | annes <i>Nestevtes</i> sive <i>Jeju-</i> |
| cessit 15. August. De hoc Menander Prote-             | 4 585  | nator, XII. April,                       |
| ctor & Theophylactus Simocatta,                       | 5 586  | 6  |
|   | 6 587  | 7  |
|   | 7 588  | 8  |
|   | 8 589  | 9  |
|   | 9 590  | 10                                       |
|   | 10 591 | 11                                       |
|   | 11 592 | 12                                       |
| In hoc tempore Evagrii Historia desinit, & Chronicon  | 12 593 | 13                                       |
| Joannis Biclarionensis.                               | 13 594 | 14                                       |
|   | 14 595 | Joanni Septembr. II. de-                 |
|   | 15 596 | functo succedit <i>Cyriacus</i> .        |
|   | 16 597 | 1  |
|   | 17 598 | 2  |
|   | 18 599 | 3  |
|   | 19 600 | 4  |
|   | 20 601 | 5  |
| Mauricio 27. Nov. occiso, FL. PHOCAS, co-             | 21 602 | 6  |
| ronatus à Cyriaco Patriarcha Imperator 23.            | 1 603  | 7  |
| Nov. de qvo Theophylactus Simocatta VIII.             | 2 604  | 8  |
| 7. seq. Nicephorus CPol. sub init. breviarii,         | 3 605  | 9  |
| In Phocæ initio desinit tomus tertius Anna-           | 4 606  | 10                                       |
| lium Samuelis Basnagii,                               |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |
|   |        | 3  |
|   |        | 4  |
|   |        | 5  |
|   |        | 6  |
|   |        | 7  |
|   |        | 8  |
|   |        | 9  |
|   |        | 10                                       |
|   |        | 11                                       |
|   |        | 12                                       |
|   |        | 1  |
|   |        | 2  |



| Imperatores CPolitani.                         | A. C.  | Patriarchæ.                |
|--|--------|----------------------------|
|  | 5 607  | 1                          |
|  | 6 608  | 2                          |
|  | 7 609  | 3                          |
| Phocæ V. Octobr. occiso Fl. HERACLIUS suc-     | 1 610  | Thomæ 20. Martii de-       |
| cedit, qva in re desinunt libri Nicephori Cal- | 2 611  | functo succedit 18. April. |
| listi Hist. Eccles. qvos habemus. De Hera-     | 3 612  | Sergius Diaconus. De qvo   |
| clio videndum Nicephori CPol. breviarium,      | 4 613  | Nicephorus in breviarior,  |
| Theophanes Byz. & ex eo Anastasius Bibl. &     | 5 614  | inter alia Heraclium ab    |
| Miscella, aliiq; Annalium scriptores. Nam      | 6 615  | eo coronatum referens.     |
| Georgii Pisidæ libri de qvibus supra p. 228.   | 7 616  | Hunc Sergium tacito no-    |
| nondum viderunt lucem.                         | 8 617  | mine laudat Simocatta in   |
|  | 9 618  | procæmio Historiæ. Mo-     |
|  | 10 619 | nothelitis favit. Vide     |
|  | 11 620 | Combefisii Historiam Mo-   |
|  | 12 621 | nothelitarum, Allatum      |
|  | 13 622 | de consensu p. 451.        |
|  | 14 623 | 11                         |
|  | 15 624 | 12                         |
| In hoc anno desinit appendix ad Chronicon      | 16 625 | 13                         |
| Marii Aventicensis.                            | 17 626 | 14                         |
|  | 18 627 | 15                         |
|  | 19 628 | 16                         |
|  | 20 629 | 17                         |
| In vicesimo anno Heraclii desinit Chronicon    | 21 630 | 18                         |
| Alex.  | 22 631 | 19                         |
|  | 23 632 | 20                         |
|  | 24 633 | 21                         |
|  | 25 634 | 22                         |
|  | 26 635 | 23                         |
|  | 27 636 | 24                         |
|  | 28 637 | 25                         |
|  | 29 638 | 26                         |
|  | 30 639 | 27                         |
| FL. Heraclius CONSTANTINUS * Patri             | 1 640  | 28                         |
| Heraclio 2. Mart. defuncto succedit, sed       |        | 29                         |
|  |        | 1                          |
|  |        | 2                          |

Impe-

\* hunc Constantinum quem è priore conjugē Eudocia suscepit, jam Augustum appel-  
laverat Pater 22. Dec. A. 612.



## Imperatores CPolitani

## A.C. Patriarchæ CPol.

post 130. dies veneno à Martina noverca ex-  
tingvitur 22. Jun. substituto FL. HERA-  
CLEONA Constantini fratre, quem Martina  
pepererat. Sed hæc sub extremum anni una  
cum filio Heracleona in exilium pellitur Im-  
periumque traditur FL. Heraclio CON-  
STANTI, Constantini Filio. Vide Nice-  
phori CPol, breviarium, Theophanem &c.

641 Pyrrhus mense Octobri 1  
642 dejectus cui *Paulus Pres* 2  
643 *byter* successit. Idem Ni- 3  
644 ceph. pag. 21 editionis 4  
645 primæ. Etiam Paulus hic 5  
646 Monothelitis fuisse visus 6  
est, 6

647 7

648 8

649 9

650 10

651 11

652 12

653 13

654 1

655 In Pauli defuncti locum 1

656 iterum restituitur *Pyr-* 2

657 *rhys* post menses quatuor 3

658 & dies XXIII. defunctus, 4

659 successore dato itidem 5

660 Monothelita *Petro* Diaco- 6

661 no, Oeconoמו & Visita- 7

662 tore. 8

663 9

664 10

665 11

666 Petrus obiit. Vide Anto- 12

667 niū Pagi ad A. 656. n. 5. 1

668 Post sex menses & dies 2

undecim eligitur *Thomas* 2

Diaconus, secundus hoc

nomine, de quo Acta San-

ctor. T. 3 April p. 58. &

Antonius Pagi ad A. C.

656. n. 6 ubi eum Catho-

licum non Monotheli-

tam fuisse probat. 1

669 Thomæ defuncto *Johan-* 1

670 *nes* Presbyter & Protec- 2

dicus sive primus Defen- 2

Idibus Julii occiso Syracusis in balneo Constanti  
succedit filius CONSTANTINUS *pogonatus*,  
De quo Nicephorus CPol, in breviarior.



## Imperatores CPolitani,

| A. C. |     | Patriarchæ CPol.                    |   |
|-------|-----|-------------------------------------|---|
| 4     | 671 | for Ecclesiæ CPol. succe-           | 3 |
| 5     | 672 | dit. Hunc Johannem Phi-             | 4 |
| 6     | 673 | lippus Cyprius in Catalo-           | 5 |
|       |     | go Patriarcharum male               |   |
|       |     | omittit.                            |   |
| 7     | 674 | Johanni succedit <i>Constan-</i>    | 1 |
| 8     | 675 | <i>tinus</i> Cancellarius.          | 2 |
| 9     | 676 | Constantino succedit <i>Theo-</i>   | 1 |
| 10    | 677 | <i>dorus</i> presbyter.             | 2 |
| 11    | 678 | Theodoro dejecto succes-            | 1 |
| 12    | 679 | for datus <i>Georgius Cyprius</i> . | 2 |
|       |     | Vide Theophanem p. 301.             |   |
|       |     | sq. Cangium ad Zonaram              |   |
|       |     | p. 71. sq.                          |   |
| 13    | 680 | Concilium CPolit. in Trul-          | 3 |
| 14    | 681 | lo, inter Oecumenica sex-           | 4 |
| 15    | 682 | tum, adversus Mono-                 | 5 |
| 16    | 683 | thelitas.                           |   |
| 17    | 684 | Georgio pulso sive defun-           | 1 |
| 18    | 685 | cto succedit iterum <i>Theo-</i>    | 2 |
|       |     | <i>dorus</i> presbyter, de quo      |   |
|       |     | paullo ante.                        | 3 |
| 1     | 686 | <i>Paulus</i> è Laico succedit      | 1 |
| 2     | 687 | post mortuum Theodo-                | 2 |
| 3     | 688 | rum. Vide Theophanem                | 3 |
| 4     | 689 | p. 302. 303. Bandurium              | 4 |
| 5     | 690 | p. 202.                             | 5 |
| 6     | 691 | Concilium Qvinisextum               | 6 |
| 7     | 692 | Trullanum CPolit. habi-             | 7 |
|       |     | tum, adversus quod dis-             |   |
|       |     | putat Allatius lib. 1. c. 27.       |   |
|       |     | de consensu utriusque Ec-           |   |
|       |     | clesiæ.                             |   |
| 8     | 693 | <i>Callinicus</i> Presbyter Paulo   | 1 |
| 9     | 694 | succedit. Vide Nicepho-             | 2 |
| 1     | 695 | rum p. 25. & 28. brevia-            | 3 |
| 2     | 696 | rii, Theophanem p. 302.             | 4 |
| 3     | 697 |                                     | 5 |
| 1     | 698 |                                     | 6 |
| 2     | 699 |                                     | 7 |
| 3     | 700 |                                     | 8 |
| 4     | 701 |                                     | 9 |

Fl. Heraclius JUSTINIANUS, sedecim annos natus, (deinde dictus *Rhinotmetus*) Patri Constantino Pogonato succedit mense Septembri.

FL. LEONTIUS Patricius Imperium sibi rapit, Justiniano naribus rescissis relegato in Chersonesum.

FL. TIBERIUS Apſimarus Constantini Pogonati frater Leontium naribus multat & in Monasterium Dalmati detrudit, imperatque.



## Imperatores CPolitani

A. C.

Patriarchæ CPol.

|   |    |     |                                |    |
|---|----|-----|--------------------------------|----|
|   | 5  | 702 |                                | 10 |
|   | 6  | 703 |                                | 11 |
|   | 7  | 704 |                                | 12 |
| JUSTINIANUS Rhinotmetus restituitur, qui Ti-                  | 1  | 705 | Callinico dejecto priva-       | 1  |
| berium captum fratremque illius Heraclium                     | 2  | 706 | toque oculis successor da-     | 2  |
| & Patricium Leontium supplicio afficit.                       | 3  | 707 | tur <i>Cyrus</i> Monachus Ama- | 3  |
|   | 4  | 708 | strianus & Presbyter, de       | 4  |
|   | 5  | 709 | quo Bollandus T. 1. Ja-        | 5  |
|   | 6  | 710 | nuarii p. 531. seq. Nice-      | 6  |
|   |    |     | phorus CPol. Breviarii p.      |    |
|   |    |     | 28. Theophanes p. 302.         |    |
| FI, PHILIPPICUS Bardanis F. Justinianum ejus-                 | 1  | 711 | Cyro dejecto <i>Johannem</i>   | 1  |
| que filium Tiberium interficit, & Imperium                    | 2  | 712 | Diaconum Monothelitā           | 2  |
| obtinet.  |    |     | successorem dat Philippi-      |    |
| Philippico 3. Jun. excœcato successit ANASTA-                 | 3  | 713 | cus Imp. Vide Theopha-         | 3  |
| SIUS II, <i>Artemius</i> antea dictus.                        | 1  | 714 | nem p. 302-320. Nice-          | 4  |
| THEODOSIUS τῶν κατὰ Ἄδραμύττην, <i>Adramyttenus</i> , Philip- | 2  | 715 | phori breviarium p. 31.        |    |
| pico Thessalonicam relegato suffect⁹ invit⁹ est.              | 1  | 716 | In Johannis dejecti locum      | 1  |
| Idem mox cessit LEONI <i>Isauro</i> , qui & <i>Conon</i> &    | 1  | 717 | substituitur XI. Augusti       | 2  |
| <i>Iconomachus</i> dici solet. In hujus quoque po-            | 1  | 718 | <i>Germanus</i> Cyzici Metro-  | 3  |
| testatem mox venit quem Imperatorem alii                      | 1  | 718 | polita, de quo Hensche-        | 4  |
| nuncupaverant <i>Basilus</i> , Gregorii Onomagali             | 2  | 719 | nus ad XII. Maji T. 3. p.      | 5  |
| F. novo nomine <i>Tiberius</i> . Vide Nicephori               | 3  | 720 | 155. seq. Combesisii Au-       | 6  |
| CPol. breviarium, Paulum Diaconum, Theo-                      | 4  | 721 | ctar, nov. T. 1. p. 1462. sq.  | 7  |
| phanem, Anastasium Bibliothecarium &c.                        | 5  | 722 |                                | 8  |
|   | 6  | 723 |                                | 9  |
|   | 7  | 724 |                                | 10 |
|   | 8  | 725 |                                | 11 |
|   | 9  | 726 |                                | 12 |
|   | 10 | 727 |                                | 13 |
|   | 11 | 728 |                                | 14 |
|   | 12 | 729 |                                | 15 |
| In hoc anno definit liber XVIII. Pauli Diaconi.               | 13 | 730 | Germano succedit XXII.         | 1  |
|   | 14 | 731 | Januar. <i>Anastasius</i> Ico- | 2  |
|   | 15 | 732 | noclasta. Vide Nice-           | 3  |
|   | 16 | 733 | phori breviar. p. 38. 42.      | 4  |
|   | 17 | 734 | & Theophanem p. 302.           | 5  |
|   | 18 | 735 | Bandurium p. 904.              | 6  |

Y y y

Impe-



| Imperatores CPolitani                         | A. C.  | Patriarchæ CPol.                   |
|---|--------|------------------------------------|
|   | 19 736 | 7                                  |
|   | 20 737 | 8                                  |
|   | 21 738 | 9                                  |
|   | 22 739 | 10                                 |
|   | 23 740 | 11                                 |
| Leoni Isauro 18. Jun. aqua intercute extincto | 24 741 | 12                                 |
| succedit filius Fl. CONSTANTINUS Co-          | 1 742  | 13                                 |
| pronimus sive * Cabalinus. Equidem Ar-        | 2 743  | 14                                 |
| tabazus qui Constantini sororem duxerat,      | 3 744  | 15                                 |
| Tyrannidem invadere fuit aggressus, atque     | 4 745  | 16                                 |
| imagines restituere coepit, & Nicephorum      | 5 746  | 17                                 |
| Constantini F. Imperatorem coronavit.         | 6 747  | 18                                 |
| Sed à Constantino una cum Niceta Artaba-      | 7 748  | 19                                 |
| zi F. victus, captus & obtruncatus est, vi-   | 8 749  | 20                                 |
| de Nicephori CPol. breviarium, & Codini       | 9 750  | 21                                 |
| Origines CPol. n. 99. Theophanem, Cedre-      | 10 751 | 22                                 |
| num, Zonaram &c.                              | 11 752 | 23                                 |
|   | 12 753 | 24                                 |
|   | 13 754 | 1 Anastasio mortuo succedit        |
|   | 14 755 | Constantinus Ionomach <sup>9</sup> |
|   | 15 756 | & Episcopus Syllæi, VIII.          |
|   | 16 757 | August. cum sedes per ali-         |
|   | 17 758 | quot menses vacasset, Vi-          |
|   | 18 759 | de Bandurium p 904 seq.            |
|   | 19 760 | ubi ex Nicephori CPol an-          |
|   | 20 761 | tirrheticis MSS. notat             |
|   | 21 762 | Concilium Copronymia-              |
|   | 22 763 | num illo Anno habitum              |
|   | 23 764 | fuisse sede vacante, & sub         |
|   | 24 765 | finem demum Concilii               |
|   | 25 766 | Constantinum à Mamona              |
|   | 26 767 | Episcopum CPol. creatum            |
|   | 27 768 | Constantinus XXX. Augu             |
|   | 28 769 | sti dejectus, eiq; XVI. Nov.       |
|   | 29 770 | datus successor Nicetas            |
| In hoc tempore, quo Irene Leoni Chazaro       | 30 771 | Slavus evnuchus, Ecclesiæ          |
| nubsit, desinit breviarium Historicum Ni-     | 31 772 | SS Apostolorum presby-             |
| cephori CPol.                                 |        | ter. Vide Niceph. brevia-          |
|   |        | rii p. 48. & Theophanem            |
|   |        | p. 302.                            |

\* Καβαλίνη ἡ ἱππεία κόπρος. Crus. p. 273. TurcoGræc.



## Imperatores CPolitani

A. C.

Patriarchæ CPol.

|  |    |                                |    |
|--|----|--------------------------------|----|
|  | 32 | 773                            | 7  |
|  | 33 | 774                            | 8  |
| Constantino Copronymo 14. Sept. mortuo       | 34 | 775                            | 9  |
| successit filius LEO Chazarus sive è Cha-    | 1  | 776                            | 10 |
| zara natus.                                  | 2  | 777                            | 11 |
|  | 3  | 778                            | 12 |
|  | 4  | 779                            | 13 |
| Leonem Chazarum 8 Sept. extinctum exce-      | 5  | 780 Nicetæ VI. Febr. defuncto  | 1  |
| pit filius CONSTANTINUS V. A. 771,           | 1  | 781 succedit Paulus Cyprinus,  | 2  |
| natus, sub tutela matris suæ IRENES.         | 2  | 782 Lector, secunda jejuni-    | 3  |
|  | 3  | 783 rum Dominica. Vide Co-     | 4  |
|  | 4  | 784 dini Origines CPol n. 123. | 5  |
|  | 5  | 785 Paulus in Flori Monaste-   | 1  |
|  | 6  | 786 rium secessit. XXX. Aug.   | 2  |
|  |    | 786 successoremque habuit Ta-  |    |
|  |    | rasium, XXV. Dec. Vide         |    |
|  |    | de eo Acta Sanctor. 25.        |    |
|  |    | Febr. & T. 1. Martii pag.      |    |
|  |    | 788. Vitam Tarasii scri-       |    |
|  |    | pfit Ignatius discipulus,      |    |
|  |    | deinde Svida teste Episco-     |    |
|  |    | pus Nicænus.                   |    |
|  | 7  | 787 Concilium Nicænum se-      | 3  |
|  | 8  | 788 cundum pro Imaginibus.     | 4  |
|  | 9  | 789                            | 5  |
| Irene matre in ordinem coacta, Constantinus  | 10 | 790                            | 6  |
| filius solus imperat.                        | 1  | 791                            | 7  |
|  | 2  | 792                            | 8  |
|  | 3  | 793                            | 9  |
|  | 4  | 794                            | 10 |
|  | 5  | 795                            | 11 |
|  | 6  | 796                            | 12 |
| Constantinus oculis 16. August. jussu matris | 7  | 797                            | 13 |
| effossis non diu post obiit, hinc sola impe- | 1  | 798                            | 14 |
| rium gerit IRENE mater,                      | 2  | 799                            | 15 |
|  | 3  | 800                            | 16 |
|  | 4  | 801                            | 17 |
| Irene 30. Octobris in Lesbum deportata &     | 5  | 802                            | 18 |
| paulo post defuncta Imperium sibi vindica-   | 1  | 803                            | 19 |
| vit NICEPHORUS Patricius ὁ ἀπὸ γένει-        | 2  | 804                            | 20 |



## Imperatores CPolitani

κων five Generalis Logotheta & anno post  
mense Dec. STAVRACIUM filium, confor-  
tem Imperii adscivit.

Nicephoro dum bellum cum Bulgaris gerit 26. Jul. oc-  
cifo, & Stavracio in monasterium se abdente Impe-  
rium datur Nicephori genero Fl. MICHAELI, Cu-  
ropalata, cognomine *Rancabe*, 5. Octobr. In hujus  
initiiis desinit Theophanis Chronicon, Incipit ab eo  
Joannes Scylitzes.

Michaël cum filio Theophylacto abdicare se Imperio  
coactus successorem habuit II. Jul. LEONEM *Ar-  
menium*, Bardæ F. Iconomachum, qui à brevi statura  
dictus etiam Chamaleon. De hoc Anonymus ad  
calcem Theophanis editus, scriptores post Theopha-  
nem de quibus supra pag. 349. seq. Anonymus alter  
quem Leontium quidam volunt, & Simeon Magi-  
ster ac Georgius Monachus, præterea Jo. Scylitzes,  
& Genesius MS.

In hoc tempore desinit liber XXIV. Hist. miscellæ. Leo-  
ni occiso 25. Dec. succedit Thomamque Constanti-  
num, æmulum vincit MICHAEL ὁ τραυλὸς five  
*Balbus* ex Amorio Phrygiæ opido. De hoc Imperatore  
Scylitzes, Genesius MS. & scriptores post Theophanem,

Mich. Balbo I. Octobr. extincto succedit filius THEO-  
PHILUS, de quo videndi continuator Theophanis  
Anonymus libro tertio, Simeon Magister, Georgius  
Monachus, Scylitzes, Svidas, Genesius MS. & de ejus  
nuptiis Anonymus à Martino Crusio ad calcem Epi-  
tomes Heliodori editus.

## A. C. Patriarchæ CPol.

|    |     |   |    |
|----|-----|---|----|
| 3  | 805 |   | 21 |
| 4  | 806 | Tarasio XXV. Febr. defuncto                                 | 1  |
| 5  | 807 | succedit XII. April. die festo                              | 2  |
| 6  | 808 | Paschatos <i>Nicephorus</i> , de quo                        | 3  |
| 7  | 809 | supra pag. 295 seq. 640. seq.                               | 4  |
| 8  | 810 | Vide & Acta Sanctor. T. 2. ad                               | 5  |
| 9  | 811 | XIII. Martii. Cangium ad                                    | 6  |
| 1  | 812 | Zonaram p. 74.  | 7  |
| 2  | 813 |   | 8  |
| 1  | 814 |   | 9  |
| 2  | 815 | Nicephoro XIII. Martii in exi-<br>lium misso ab Iconomachis | 1  |
| 3  | 816 | statim succenturiatus <i>Theodo-</i>                        | 2  |
| 4  | 817 | <i>tus</i> Melissenus, cognomento                           | 3  |
| 5  | 818 | <i>Cassiteras</i> , I. April. festo Pa-                     | 4  |
| 6  | 819 | schatos, & eodem mense sub                                  | 5  |
| 7  | 820 | eo Concilium habitum. Vide                                  | 6  |
| 1  | 821 | Cangium ad Zonaram p. 76.                                   | 7  |
| 2  | 822 | Theodoto defuncto (cui Phi-                                 | 1  |
| 3  | 823 | lippus Cyprius <i>Theodorum</i>                             | 2  |
| 4  | 824 | Spatharocandidati filium sub-                               | 3  |
| 5  | 825 | jicit) successit <i>Antonius</i> Sy-                        | 4  |
| 6  | 826 | lai Episcopus, quem byrso-                                  | 5  |
| 7  | 827 | depsam alii, alii Cassimatam                                | 6  |
| 8  | 828 | cognomine appellant. Vide                                   | 7  |
| 9  | 829 | Bandurium p. 908.   | 8  |
| 1  | 830 |   | 9  |
| 2  | 831 |   | 10 |
| 3  | 832 | Antonio defuncto succedit                                   | 11 |
| 4  | 833 | XXI. April. <i>Joannes</i> ab hosti-                        | 1  |
| 5  | 834 | bus <i>Jannes</i> magus appellatus                          | 2  |
| 6  | 835 | & <i>Lecanomanta</i> filius. Vide                           | 3  |
| 7  | 836 | Continuatores Theophanis                                    | 4  |
| 8  | 837 | p. 75. 96. Simeonem Magi-                                   | 5  |
| 9  | 838 | strum p. 403, &c.   | 6  |
| 10 | 839 |   | 7  |
|    |     |   | 8  |



| Imperatores CPolitani                                | A. C.  | Patriarchæ CPol.                       |
|--|--------|--|
|  | 11 840 | 9                                      |
| Theophilo 20. Januar. mortuo succedit filius MI-     | 12 841 | 10                                     |
| CHAEEL cognomine μέδυσος sive μέδυσης,               | 1 842  | 1 Joanni Iconomacho deposito           |
| adhuc puer, sub tutela matris suæ THEODORÆ,          | 2 843  | succedit XII. Febr. <i>Methodius</i> , |
| quæ imagines restituit. Vide Anonymum conti-         | 3 844  | Cyzici Episcopus. Vide Can-            |
| nuatorem Theophanis libro IV. sive ultimo & Si-      | 4 845  | gium ad Zonaram p. 79.                 |
| meonem Magistrum, Georgium Monachum ac               | 5 846  | 4                                      |
| Scylitzen, Genesium MS.                              | 6 847  | 5 Methodio XIV. Junii defun-           |
|  | 7 848  | cto <i>Ignatius</i> Michaelis Curo-    |
|  | 8 849  | palatæ Imperatoris, cogno-             |
|  | 9 850  | mine Rancabe filius succedit           |
|  | 10 851 | IV. Jul. Vide vitam ejus scri-         |
|  | 11 852 | ptam à Photii hoste Niceta             |
|  | 12 853 | 3 Paphlagone, & editam cum             |
|  | 13 854 | 4 Actis Concilii antiPhotiani          |
|  | 14 855 | 5 & scriptores post Theopha-           |
|  | 15 856 | 6 nem. Baronium ad Marty-              |
|  | 16 857 | 7 rolog. 23. Octobr.                   |
|  | 17 858 | 8                                      |
| Theodora cœnobio inclusa, hinc solus deinceps        | 18 859 | 9                                      |
| Michael imperat.                                     | 19 860 | 10                                     |
|  | 20 861 | 11 Ignatio XXIII. Nov. depul-          |
|  | 21 862 | so succedit <i>Photius</i> Tarasii     |
|  | 22 863 | 1 Patriarchæ nepos, hætenus            |
|  | 23 864 | 2 Laicus die XXV. Dec. Mul-            |
| Barda Imperatoris avunculus Cæsar creatus, feria IV. | 24 865 | 3 ta adversus Photium Allat-           |
| Paschatos.   | 25 866 | tius de consensu lib. 2. cap.          |
|  | 1 867  | 4. seqq. & libro de Syno-              |
|  | 2 868  | do Photiana.                           |
|  | 3 869  | 4 Concilium CPol. adversus             |
|  | 4 870  | Ignatium                               |
|  | 5 871  | 5                                      |
|  | 6 872  | 6                                      |
| Barda interfecto, † 21. April. in Imperii consortium |        |  |
| 26. Maj. adscitus BASILIUS Macedo.                   |        |  |
| Post Michaellem 24. Sept. interfectum solus Basilius |        |  |
| imperat. de quo Constantinus Porphyrog. †† in        |        |  |
| hujus Basilii vita, Georgius Monachus, Simeon        |        |  |
| Magister ac Scylitzes, & Genesius MS.                |        |  |

Y y y y 3

Impe-

† Vide scriptores post Theophanem p. 128. 148.

†† Vide supra p. 349. &amp; de Basilii hujus capitibus paraeneticis p. 572. sq.



| Imperatores CPolitani | A. C.                                     | Patriarchæ CPol. |
|-----------------------|---|------------------|
|                       | 7 873                                     | 6                |
|                       | 8 874                                     | 7                |
|                       | 9 875                                     | 8                |
|                       | 10 876                                    | 9                |
|                       | 11 877 Ignatio XXIII. Oct. defun-         | 10               |
|                       | 12 878 cto Photius restitutus ite-        | 1                |
|                       | rum succedit xxvi Octob.                  |                  |
|                       | 13 879 Concilium pro Photio,              | 2                |
|                       | 14 880 quod Græcis est Octavum            | 3                |
|                       | 15 881 Generale.                          | 4                |
|                       | 16 882                                    | 5                |
|                       | 17 883                                    | 6                |
|                       | 18 884                                    | 7                |
|                       | 19 885                                    | 8                |
|                       | 20 886 Photio in Monasterium              | 1                |
|                       | 21 887 Armeniacorum Bordi di-             | 2                |
|                       | 888 ctum relegato succedit                |                  |
|                       | 889 Stephan <sup>9</sup> Leonis sapientis | 3                |
|                       | Imp. frater. De quo Acta                  |                  |
|                       | 2 890 Sanctor. T. 4. ad 17. Maj.          | 4                |
|                       | 3 891 p. 36. seq.                         | 5                |
|                       | 4 892                                     | 6                |
|                       | 5 893 Stephano defuncto mense             | 1                |
|                       | 6 894 Majo succedit Antonius              | 2                |
|                       | Cauleas, cujus vita scripta               |                  |
|                       | à Nicephoro Philosopho.                   |                  |
|                       | Vide supra p. 300 Conti-                  |                  |
|                       | nuatorem Theophanis p.                    |                  |
|                       | 220. Allatum de consen-                   |                  |
|                       | su p. 614. &c.                            |                  |
|                       | 7 895 Antonio defuncto XII.               | 1                |
|                       | 8 896 Febr. successit Nicolaus            | 2                |
|                       | 9 897 Mysticus sive Senator se-           | 3                |
|                       | cretioris Consilii, de quo                |                  |
|                       | 10 898 Acta Sanctor. ad 15. Maji          | 4                |
|                       | 11 899 T. 3. p. 509. Continuat.           | 5                |
|                       | 12 900 Theophanis p. 224. 228.            | 6                |
|                       | 13 901 229 &c. Allatus de Con-            | 7                |
|                       | 14 902 sensu p. 604.                      | 8                |
|                       | 15 903                                    | 9                |
|                       | 16 904                                    | 10               |

Basilio i Martii extincto succedit filius LEO, co-  
gnomine *sapiens* de quo Simeon Magister,  
Georgius Monachus, Anonymus alter conti-  
nuator Theophanis p. 217-237. Scylitzes  
&c. De hujus Leonis scriptis supra p. 363 sq.  
in morte ejusdem desit olim liber xxiii. Hi-  
storiæ Ecclesiasticæ Nicephori, cujus hodie soli  
xviii. libri exstant, cæterorum quinque tan-  
tum argumentis brevibus superstitis.

Excilium Theſſalonicæ, quod describit Johan-  
nes Cameniata. supra p. 351.



## Imperatores CPolitani

A.C.

Patriarchæ CPol.

|   |    |     |                                  |    |
|---|----|-----|----------------------------------|----|
|   | 17 | 905 |                                  | 11 |
|   | 18 | 906 | Nicolao quod quartas Im-         | 1  |
|   | 19 | 907 | peratoris nuptias impro-         | 2  |
|   | 20 | 908 | baret deposito successit         | 3  |
|   | 21 | 909 | <i>Euthymius</i> Syncellus. Vi-  | 4  |
|   | 22 | 910 | de Continuat. Theopha-           | 5  |
|   |    |     | nis p. 228. 231. &c.             |    |
| ALEXANDER Leoni Fratri succedit xi. Maj.      | 1  | 911 | Euthymio pulso per Leo-          | 1  |
| CONSTANTINUS Porphyrogenitus Leo-             | 1  | 912 | nem & Alexandrum Ni-             | 2  |
| nis Sap. filius Alexandro Patruo 6. Junii ex- | 2  | 913 | <i>colaus Mysticus</i> restitui- | 3  |
| tingto succedit septennis, imperatqve sub tu- | 3  | 914 | tur. Vide Bandurium p.           | 4  |
| tela ZOES Matris. De his videndi Anony-       | 4  | 915 | 910. seq.                        | 5  |
| mus Theophanis continuator, Simeon Magi-      | 5  | 916 |                                  | 6  |
| ster, Georgius Monachus & Scylitzes. De       | 6  | 917 |                                  | 7  |
| Constantini Porphyrogeniti scriptis dixi su-  | 7  | 918 |                                  | 8  |
| pra p. 486. seq.                              | 8  | 919 |                                  | 9  |
| Zoë in ordinem coacta, cum Constantinus He-   | 9  | 920 |                                  | 10 |
| lenam ROMANI Lacapeni filiam duxisset,        | 10 | 921 |                                  | 11 |
| menfe Aprili, cujus ipsius anni menfe De-     | 11 | 922 |                                  | 12 |
| cembri coactus idem est Romanum focerum       | 12 | 923 |                                  | 13 |
| suum una cum filio CHRISTOPHORO in            | 13 | 924 |                                  | 14 |
| Imperii consortium adsciscere. Christo-       | 14 | 925 | Nicolao xv. Maj. defuncto        | 1  |
| phorus non ita multo tempore post obiit,      | 15 | 926 | succedit Augusto Menfe           | 2  |
|   | 16 | 927 | <i>Stephanus</i> Amaseæ Metro-   | 3  |
|   |    |     | polita. Vide Continuat.          |    |
|   |    |     | Theophanis p. 254. 256.          |    |
|   |    |     | 258.                             |    |
|   | 17 | 928 | Stephano xviii. Jul. defun-      | 1  |
|   | 18 | 929 | cto succedit xiv. Dec. Try-      | 2  |
|   | 19 | 930 | <i>pho</i> Monachus de quo Acta  | 3  |
|   |    |     | Sanctor. T. 2. April. 19 p.      |    |
|   |    |     | 619. seq. Continuatores          |    |
|   |    |     | Theophanis p. 258. 261.          |    |
|   |    |     | 487 seq.                         |    |
|   | 20 | 931 | Tryphone intra mensem            |    |
|   | 21 | 932 | Augustum deposito, sedes         |    |
|   |    |     | vacavit annum unum               |    |
|   |    |     | mensēs quinque.                  |    |
|   | 22 | 933 | <i>Theophylactus</i> Romani La-  | 1  |
|   | 23 | 934 | capeni Imp. filius ordina-       | 2  |
|   | 24 | 935 | tus 2. Febr. Vide Conti-         | 3  |
|   |    |     | nuatores Theophanis,             |    |



| Imperatores CPolitani,  | A. C.  | Patriarchæ CPol.   |
|---|--------|--|
|   | 25 936 | 4  |
|   | 26 937 | 5  |
|   | 27 938 | 6  |
|   | 28 939 | 7  |
|   | 29 940 | 8  |
|   | 30 941 | 9  |
|   | 31 942 | 10   |
|   | 32 943 | 11   |
| Romanus exauctoratus Monachi habitum induit 16. Dec. Mox etiam filii ejus <i>Stephanus</i> & <i>Constantinus</i> ab Imperio prohibiti. Sic soli Constantino Porphyrogenito Imperium mansit,   | 33 944 | 12   |
|   | 34 945 | 13   |
|   | 35 946 | 14   |
|   | 36 947 | 15   |
|   | 37 948 | 16   |
|   | 38 949 | 17   |
|   | 39 950 | 18   |
|   | 40 951 | 19   |
|   | 41 952 | 20   |
|   | 42 953 | 21   |
|   | 43 954 | 22   |
|   | 44 955 | 23   |
|   | 45 956 | Theophylacto xxvii. 1  |
|   | 46 957 | Febr. defuncto succedit 2                                      |
|   | 47 958 | 3. April <i>Polyevctus</i> , forte antea in Monachatu 3        |
| Constantino Porphyrog. 17. Nov. extincto succedit filius ROMANUS II. sive junior. jam A. 948. à Patre, ipso Paschatos festo coronatus.  | 48 959 | dictus <i>Epiphanius</i> , ut ita 4                            |
|   | 1 960  | fuerit ille de quo multa 5                                     |
|   | 2 961  | Nicephorus in vita S. 6  |
|   | 3 962  | Andreas τὸ σάλγ apud 7   |
|   | I 963  | Herfchenium 28. Maji, 8  |
| Romano 15. Martii defuncto successit filiis præ-<br>latus & 16. Augusti coronatus NICEPHORUS II.<br>PHOCAS, qui Theophanonem viduā à Romano relictam uxorem duxit. De hoc Simeon Magister in Annalibus & Scylitzes: è Latinis Luitprandus in Legatione ad hunc Imperatorem quam vulgavit Canisius Ingolstadt. A. 1600. Hic etiam est Nicephorus cujus meminit Constantinus Porphyrog. in Basilii Macedonis vita p. 192. | 2 964  | T. VI. Vide etiam Continuatores Theophanis p. 269, 270, 277. 9 |
|   | 3 965  | 10   |
|   | 4 966  | 11   |
|   | 5 967  | 12   |
|   | 6 968  | 13   |
|   |        |  |



## Imperatores CPolitani.

Nicephoro 11. Dec. mortuo succedit JOHANNES TZIMISCES, coronatus 25. Dec. De hoc Scylitzes, Cedrenus, Zonaras & reliqui Annalium scriptores.

Post Tzimiscen anno hoc exeunte sublatum veneno, succedunt BASILIUS II. Bulgaro-tonus fraterque ejus CONSTANTINUS, Romani junioris filii. Vide præter Scylitzen & Annalium scriptores, quæ Acropolis cap. 11. & 13. & Basilii hujus Epitaphium in Cangii notis ad Zonaram p. 109. & apud Bandurium p. 172. 368.

| A. C. |      | Patriarchæ CPol.                          |
|-------|------|---|
| 7     | 969  | 14  |
| 1     | 970  | 1   |
| 2     | 971  | 2   |
| 3     | 972  | 3   |
| 4     | 973  | 4   |
| 5     | 974  | 1   |
| 6     | 975  | 2   |
| 1     | 976  | 3   |
| 2     | 977  | 4   |
| 3     | 978  | 5   |
| 4     | 979  | Anno ineunte abdicavit                    |
| 5     | 980  | se Patriarchatu Antonio.                  |
| 6     | 981  | Sedes Vacavit per                         |
| 7     | 982  | annos quatuor & dimidium.                 |
| 8     | 983  | Paullo post medium anni                   |
| 9     | 984  | ordinatur. <i>Nicolaus Chrysoberges.</i>  |
| 10    | 985  | 3   |
| 11    | 986  | 4   |
| 12    | 987  | 5   |
| 13    | 988  | 6   |
| 14    | 989  | 7   |
| 15    | 990  | 8   |
| 16    | 991  | 9   |
| 17    | 992  | 10  |
| 18    | 993  | 11  |
| 19    | 994  | 12  |
| 20    | 995  | 13  |
| 21    | 996  | Nicolao defuncto succedit                 |
| 22    | 997  | <i>Sisinnius Magister.</i>                |
| 23    | 998  | 3   |
| 24    | 999  | Sisinnio defuncto succedit                |
| 25    | 1001 | <i>Sergius Monachus</i> (Photii ἀνεψιός.) |
| 26    | 1002 | 3   |
| 27    | 1003 | Vide Continuatorem                        |
| 28    | 1004 | Theophanis pag. 269.                      |
| 29    | 1005 | Allatium de consensu                      |
|       |      | p. 606. seq. & Bandu-                     |
| Zzzz  |      | Impe.                                     |



| Imperatores CPolitani | A. C.   | Patriarchæ CPol.           |
|-----------------------|---------|----------------------------|
|                       | 30 1006 | rium p. 923. ex quo 7      |
|                       | 31 1007 | discesSergium non (ut 8    |
|                       | 32 1008 | Pagius) fuisse bino- 9     |
|                       | 33 1009 | minem, nec ante Ser- 10    |
|                       | 34 1010 | gium fuisse Johannem 11    |
|                       | 35 1011 | nescio quem, sed Jo- 12    |
|                       | 36 1012 | hannem Patriarcham 13      |
|                       | 37 1013 | cujus in Epistola Petri 14 |
|                       | 38 1014 | Antiocheni ad Mich. 15     |
|                       | 39 1015 | Cerularium mentio, 16      |
|                       | 40 1016 | fuisse Patriarcham An- 17  |
|                       | 41 1017 | tiochenum non CPol- 18     |
|                       | 42 1018 | litanum. Vide Cotele- 19   |
|                       | 43 1019 | rii monum. Ecclesiæ 1      |
|                       | 44 1020 | Græcæ T. 2. p. 148. 2      |
|                       | 45 1021 | Sergio defuncto suc- 3     |
|                       | 46 1022 | cedit Eustathius Pres- 4   |
|                       | 47 1023 | byterorum Palatinæ 5       |
|                       | 48 1024 | ædis princeps, 6           |
|                       | 49 1025 | 7                          |
|                       | 50 1026 | Eustathio paucis die- 1    |
|                       | 51 1027 | bus ante Basilium Bul- 2   |
|                       | 52 1028 | garoctonum extincto 3      |
|                       | 1 1029  | succedit Alexius Stu- 4    |
|                       | 2 1030  | dii Abbas mense De- 5      |
|                       | 3 1031  | cembri, 6                  |
|                       | 4 1032  | 7                          |
|                       | 5 1033  | 8                          |
|                       | 1 1034  | 9                          |
|                       | 2 1035  | 10                         |
|                       | 3 1036  | 11                         |
|                       | 4 1037  | 12                         |
|                       | 5 1038  | 13                         |
|                       | 6 1039  | 14                         |
|                       | 7 1040  | 15                         |

Basilii Bulgaroctoni ejusque fratris Constantini Imperii annus

Basilio mense Dec extincto solus deinceps imperat Constantinus Romani F. Basili frater.

Constantino Romani F defuncto 9 Nov. succedit FL ROMANUS *Argyrus* sive *Argyropulus* Constantini gener. De hoc Scylitzes, Cedrenus, Zonaras, Glycas, Manasses.

Romanus Argyropulus 11 April. veneno à Zoë conjuge extinguitur, succeditq; MICHAEL *Καταλάκτης*, *Paphlago* in torum non minus quam in Imperium. De hoc Scylitzes & Annalium scriptores.

Impe-



## Imperatores CPolitani.

Michaële Paphlagone Monachi induente habitum & paulo post 10. Dec. mortuo succedit MICHAEL CALAPHATES Paphlagonis sororis filius à Zoë adoptatus, sed quam mox cum Joanne Paphlagonis fratre exauكتورavit.

Calaphati post effossos oculos exuكتورato 21. April. detrusoqve in Monasterium succedit CONSTANTINUS *Monomachus*, 12. Jun. adminiculo Zoës, quam deinde duxit. Vide Scylitzen, Cedrenum, Zonaram, Manassem, Glycam,

Constantino 30. Nov. mortuo succedit THEODORA, Zoës jam defunctæ soror.

MICHAEL *Stratioticus*, à Theodora consors Imperii adsciscitur, quæ obiit 22. Aug.

In hoc tempore desinit Cedreni Chronicon

ISAACUS *Comnenus* exauكتورato Michaele & in Monasteriū abdere se permissio Imperator eligitur 31. Aug. Vide Scylitzem, & Nicephorum Bryennium libro I.

II. Comnenus in Studii Monasterium se recepturus Imperatorem pronunciat CONSTANTINUM DUCAM, mense Decembri. Vide eosdem scriptores,

Duca 5. Junii extincto imperat EUDOCIA vidua cum liberis, quæ proximi anni die 13. Januarii nubsit ROMANO DIOGENI, eumqve Augustum fecit,

A. C.

Patriarchæ CPol.

I

1041

16

I

1042

17

2

1043

Alexio XX. Febr. defuncto succedit Michael Cerularius,

I

3

1044

festis Annunciationis XXV. Mart. De hoc intelligendus Jo. Scylitzes

2

4

1045

p. 808. seq. Eum ut Latina Ecclesiæ adversarium

3

5

1046

infectatur Allatius de consensu p. 616. seq.

4

6

1047

infectatur Allatius de consensu p. 616. seq.

5

7

1048

infectatur Allatius de consensu p. 616. seq.

6

8

1049

7

9

1050

8

10

1051

9

11

1052

10

12

1053

11

1

1054

12

2

1055

13

3

1056

14

I

1057

15

I

1058

16

2

1059

Michaeli Cerulario, festo Michaelis, quod Junii VIII.

I

Græci celebrant, deposito successit Constantinus Lichades. Vide Scylitzem

pag. 809.

pag. 809.

2

1

1060

2

2

1061

3

3

1062

4

4

1063

5

5

1064

Lichadi circa initium Januarii defuncto succedit

I

6

1065

Joannes Xiphilinus. Vide

2

7

1066

Scylitzem p. 817. 860. Annam Comnenam pag. 75.

3

8

1067

Alexiados.

4

I

1068

5



| Imperatores CPolitani   | A. C.   | Patriarcha CPol. |
|---|---------|------------------|
|   | 2 1069  | 6                |
|   | 3 1070  | 7                |
| Ex infelici adversus Turcas expeditione reversus Romanus Diogenes à Constantini Ducæ liberis mense Octobri excoëcatur, & in insulâ Protem relegatur, Imperium vero sibi vindicat ejusdem Ducæ filius                                  | 4 1071  | 8                |
| MICHAEL <i>Parapinacens</i> , cum Matre <i>Eudocia</i> , sed quæ paullo post Monacha esse jussa est. De hoc Scylitzes & Nicephorus Bryennius fufe lib. 2. & 3.  | 1 1072  | 9                |
|   | 2 1073  | 10               |
|   | 3 1074  | 11               |
|   | 4 1075  | 1                |
|   | 5 1076  | 2                |
|   | 6 1077  | 3                |
| Deposito 7. April. & in Monasterium detruso Michaelē, Imperium obtinuit NICEPHORUS BOTANIATES, de quo Nicephorus Bryennius lib. 3. & 4. Zonaras, Glycas, & qui in hoc desinit Scylitzes.  | 1 1078  | 4                |
|   | 2 1079  | 5                |
|   | 3 1080  | 6                |
| Dejecto Botaniatæ 1. April. succedit FL. ALEXIUS COMNENUS, de quo fufe Anna filia in Alexiade, Nicephorus Bryennius ejus maritus libro quarto, Nicetas Choniates libro 1. & qui in morte hujus Imperatoris desinunt Zonaras & Glycas. | 1 1081  | 1                |
|   | 2 1082  | 2                |
|   | 3 1083  | 3                |
|   | 4 1084  | 4                |
|   | 5 1085  | 5                |
|   | 6 1086  | 6                |
|   | 7 1087  | 7                |
|   | 8 1088  | 8                |
|   | 9 1089  | 9                |
|   | 10 1090 | 10               |
|   | 11 1091 | 11               |
|   | 12 1092 | 12               |
|   | 13 1093 | 13               |
|   | 14 1094 | 14               |
|   | 15 1095 | 15               |
|   | 16 1096 | 16               |
|   | 17 1097 | 17               |
|   | 18 1098 | 18               |
|   | 19 1099 | 19               |
|   | 20 1100 | 20               |
|   | 21 1101 | 21               |
|   | 22 1102 | 22               |

Joanni Xiphilino 2. Augusti defuncto successit *Cosmas* Hierosolymitanus.

Vide Scylitzem pag. 860.

Alexiadem Comnenæ p. 68 75. 79. Forte & apud

Niceph. Bryennium lib. 3.

pag. 84. pro *Θωμάς* legendum *Κόσμος*.

*Cosma* qui 8. Maji se Patriarchatu abdicavit, succedit *Eustratius Garides*,

Evnuchus, Itali errorum suffragator. Vide Annam

Comnenam p. 75. 79. 148.

Antonium Pagi ad A. C.

1086. n. 9. Lambecium

T. 4. p. 324.

Eustratio deposito succedit mense Septembri *Nicolaus Grammaticus*.

Vi-

de Annam Comnenam p.

273 & Pagium ad A. C.

1089 n. 8.



## Imperatores CPolitani

A. C.

Patriarchæ CPol.

Alexii Comneni annus Imperii

|    |      |    |
|----|------|----|
| 23 | 1103 | 20 |
| 24 | 1104 | 21 |
| 25 | 1105 | 22 |
| 26 | 1106 | 23 |
| 27 | 1107 | 24 |
| 28 | 1108 | 25 |
| 29 | 1109 | 26 |
| 30 | 1110 | 27 |
| 31 | 1111 | 1  |
| 32 | 1112 | 2  |
| 33 | 1113 | 3  |
| 34 | 1114 | 4  |
| 35 | 1115 | 5  |
| 36 | 1116 | 6  |
| 37 | 1117 | 7  |
| 1  | 1118 | 8  |
| 2  | 1119 | 9  |
| 3  | 1120 | 10 |
| 4  | 1121 | 11 |
| 5  | 1122 | 12 |
| 6  | 1123 | 13 |
| 7  | 1124 | 14 |
| 8  | 1125 | 15 |
| 9  | 1126 | 16 |
| 10 | 1127 | 17 |
| 11 | 1128 | 18 |
| 12 | 1129 | 19 |
| 13 | 1130 | 20 |
| 14 | 1131 | 21 |
| 15 | 1132 | 22 |
| 16 | 1133 | 23 |
| 17 | 1134 | 1  |
| 18 | 1135 | 2  |
| 19 | 1136 | 3  |
| 20 | 1137 | 4  |
| 21 | 1138 | 5  |
| 22 | 1139 | 6  |

Nicolao defuncto suc-  
cedit *Joh. Hieromne-*  
*mon*, Chalcedonensis  
Episcopus. Vide *Bari-*  
*durium* p. 915.

In hoc anno (quo defuncti Jo. Zonara & Mich.  
Glycæ Annales,) Alexio Comneno successit  
15. Augusti, filius JOANNES COMNE-  
NUS, ob morum probitatē καλοϊωάννης  
dictus. De hoc videndi Jo. Cinnamus libro  
primo, Nicetas Choniates, libro 1. & è la-  
tinis Otto Frisingensis, Gvil, Tyrinus &c.

Joanni Hieromnemoni  
defuncto succedit *Leo*  
*Styppiora*, ὁ Στῆπῆς  
de quo vide *Allatii*  
consensum p. 644.



| Imperatores CPolitani                        |    | A. C.                                       | Patriarchæ CPol. |
|--|----|---|------------------|
|  | 23 | 1140  | 7                |
|  | 24 | 1141  | 8                |
|  | 25 | 1142  | 9                |
| Joanni Comneno 8. April. extincto successit  | 1  | 1143  | 1                |
| MANUEL COMNENUS, Filius, de quo              | 2  | 1144  | 2                |
| Joannes Cinnamus libris 2. 3. 4. 5. & 6. Ni- | 3  | 1145  | 3                |
| cetas Choniates libris septem.               |    |   |                  |
| In hoc anno desinit Chronicon Ottonis Fris-  | 4  | 1146  | 1                |
| gensis.                                      |    |   |                  |
|  |    | Leoni se abdicanti suc-                     |                  |
|  |    | cessit <i>Cosmas Atticus</i> , pa-          |                  |
|  |    | tria Ægineta qui cum                        |                  |
|  |    | per decem menses fuis-                      |                  |
|  |    | set, xxvi. Februar. ob                      |                  |
|  |    | Bogomilorum hæresin                         |                  |
|  |    | jure an injuria ei impa-                    |                  |
|  |    | ctam expulsus est. Vide                     |                  |
|  |    | Nicetam p. 88 seq. Cin-                     |                  |
|  |    | namum lib. 2. p. 67. seq.                   |                  |
|  |    | Allatium de consensu                        |                  |
|  |    | p. 683 seq. ubi formula                     |                  |
|  |    | depositionis & apud                         |                  |
|  |    | Bandurium p. 916 seq.                       |                  |
|  |    | Sedes inde per decem                        |                  |
|  |    | menses vacavit.                             |                  |
|  | 5  | 1147  |                  |
|  |    | Die xxvi. Decembris Pa-                     |                  |
|  |    | triarcha creatus <i>Nico-</i>               |                  |
|  |    | <i>laus Muzalus</i> . Vide Cin-             |                  |
|  |    | namum lib. 2. p. 88 seq.                    |                  |
|  |    | Bandurium p. 920. Lam-                      |                  |
|  |    | becium lib. VI. p. 302.                     |                  |
|  | 6  | 1148  | 1                |
|  | 7  | 1149  | 2                |
|  | 8  | 1150  | 3                |
|  | 9  | 1151  | 1                |
|  |    | Nicolao se circa men-                       |                  |
|  |    | sem Aprilem abdican-                        |                  |
|  |    | ti successit <i>Theodor<sup>9</sup></i> Mo- |                  |
|  |    | nachus & præfectus Col-                     |                  |
|  |    | legii S. Resurrectionis,                    |                  |
|  |    | quem <i>Theodosium</i> pauci                |                  |
|  |    | quidam appellant.                           |                  |
|  | 10 | 1152  | 2                |



## Imperatores CPolitani

## A.C. Patriarchæ CPol.

|    |      |   |   |
|----|------|---|---|
| 11 | 1153 | Theodoto successisse a-   | 3 |
| 12 | 1154 | junt Catalogi quidam<br><i>Neophytum</i> ἐγκλειστον si-<br>ve Monachum ex clau-<br>stro Evergetidis. Vide<br>Philippi Chronicon Ec-<br>clesiæ Græcæ cum notis<br>Henrici Hilaridis p 193.<br>& Bandurium pag. 920.<br>qvi hunc Neophytum<br>pro commentitio habet.<br>Nicephor <sup>9</sup> Callistus suc-<br>cessisse Theodoto ait.<br><i>Constantinum Chliare-</i><br><i>num</i> Diaconum, mense<br>Aprili. | 4 |

## Manuelis Comneni annus Imperii

|    |      |   |    |
|----|------|---|----|
| 13 | 1155 | Constantino Chliareno   | 1  |
| 14 | 1156 | successit <i>Lucas Chrysober-</i>   | 2  |
| 15 | 1157 | <i>ges</i> , de qvo Cinnamus li-  | 3  |
| 16 | 1158 | bro V.  | 4  |
| 17 | 1159 |   | 5  |
| 18 | 1160 |   | 6  |
| 19 | 1161 |   | 7  |
| 20 | 1162 |   | 8  |
| 21 | 1163 |   | 9  |
| 22 | 1164 |   | 10 |
| 23 | 1165 |   | 11 |
| 24 | 1166 |   | 12 |
| 25 | 1167 |   | 13 |
| 26 | 1168 |   | 14 |
| 27 | 1169 | <i>Lucæ Chrysobergæ</i> de-   | 1  |
| 28 | 1170 | functo successit <i>Michael</i>   | 2  |
| 29 | 1171 | <i>Anchiali</i> , Diaconus, fa-   | 3  |
| 30 | 1172 | cellarius & Princeps  | 4  |
| 31 | 1173 | Philosophorum,  | 5  |
| 32 | 1174 |   | 6  |
| 33 | 1175 |   | 7  |
| 34 | 1176 |   | 8  |
| 35 | 1177 | sub initium anni extincto<br><i>Michaeli</i> succedit <i>Charito</i><br>Monachus, eodem anno<br>exunte mortuus. | 1  |



| Imperatores CPolitani   |    | A. C. | Patriarchæ CPol.  |
|---|----|-------|---|
|   | 36 | 1178  | Hunc excipit <i>Theodosius</i> 1  |
|   | 37 | 1179  | Boradiotes Monachus 2   |
|   | 38 | 1180  | collis S. Auxentii. vide 3  |
| Manueli 24. Sept. defuncto succedit ALEXIUS junior COMNENUS, Porphyrogenitus, de quo Nicetas Choniates libro singulari, & è Latinis Gvil. Tyrius.   | 1  | 1181  | Nicetam p. 265. 285. & 4  |
|   | 2  | 1182  | Bandurium p. 921. 5   |
| Alexio mense Octobri strangulato rapit Imperium ANDRONICUS Comnenus Isaaci F. Alexii senioris nepos. De hoc Nicetas libris duobus, Gvil. Tyrius libro xxii.   | 3  | 1183  | Theodosio in Insulam 6  |
|   | 1  | 1184  | Terebinthum secedenti 1   |
| Andronico 12. Sept. interfecto succedit ISAACIUS secundus ANGELUS COMNENUS, de quo idem Nicetas tribus libris,  | 2  | 1185  | successor datur <i>Basilius</i> 2   |
|   | 1  | 1186  | <i>Camaterus.</i> 1   |
|   | 2  | 1187  | Dejecto Camatero sufficitur <i>Nicetas Muntanes,</i> 2  |
|   | 3  | 1188  | magnus Sacellarius, 3   |
|   | 4  | 1189  | 4   |
|   | 5  | 1190  | Nicetæ dejecto sufficitur 1   |
|   | 6  | 1191  | <i>Leontius</i> diaconus, dictus 1  |
|   | 7  | 1192  | <i>Theotocites</i> quod per Θεοτόκον quam Imperator 1   |
|   | 8  | 1193  | apparuisse sibi dicebat 2   |
|   | 9  | 1194  | electus & post septem 3   |
| Isaacio in carcerem coniecto & excæcato 10. April. ALEXIUS Angelus <i>Comnenus</i> frater Imperium eripit. <i>Alexium</i> Isaaci filium carceri includit, qui elapsus Latinos ad ever- tendum imperium sollicitat.  | 1  | 1195  | mensis iterum dejectus 4  |
|   | 2  | 1196  | est, succedente <i>Dositheo</i> 5   |
|   | 3  | 1197  | Patriarcha Hierosol. qui post anni & sex mensium spatium cessit locum <i>Georgio Xiphilino</i> magno Scevophylaci. Vide Bandurium p. 922-925. Al- latium de Georgiis pag. 341. seq. 6 |
| In hoc anno desinunt Cæsaris Baronii & Antonii Pagi Annales.  | 4  | 1198  | Post Xiphilini mortem 7   |
|   | 5  | 1199  | vacat sedes duobus men- 1   |
|   |    | 1200  | sibus, deinde eligitur <i>Jo- 2</i>   |
|   |    | 1201  | <i>annes Camaterus</i> , Diaco- 3   |
|   |    | 1202  | nus & Chartophylax de 4   |
| ALEXIUS IV. Isaaci Augusti F. à Latinis 25. Jul. una cum Patre ISAACO restitutus, sed post sex mensium interval- lum strangulatus est ab ALEXIO V. <i>DUCA</i> , cognomine <i>Murxuslo</i> * qui in Imperio successor post 70. dierum spa- tium misere periit. Gustavit etiam Imperium NICO- LAUS CANABUS, de quo Nicetas p. 610. & MANUEL Isaacii Angeli filius, quem ad breve tempus Balduinus Imperatorem renunciavit. |    | 1203  | quo Allatius de consensu 5  |
| Capta CPolis 12. April. à Latinis, Francis Venetisq; in qua de- finit Joelis Chronicon compendiariū de quo supra p. 456.  |    |       | p. 723. & ad Acropoli- tam p. 222. 5  |
|   |    | 1204  | 6   |

\* quasi supercilioso; vide Nicetam p. 608. Doufam & Acropolitam p. 288. seq. Cangium ad Ville- harduinum p. 307.



Per annos LVIII. quibus \* Latini  
CPolin tenuerunt.

| Imperatores CPol.<br>è Latinis  | A. C. Imperat. Græci<br>Nicææ in Bithynia  | Patriarchæ CPol.<br>è Latinis   | Patriarchæ Græci<br>Nicææ   |
|---|--|---|---|
| BALDUINUS I. Flan-<br>driæ Comes, coronatus<br>31. Maj. de quo Nicetas,<br>extremo lib. XX. & toto<br>XXI. Villeharduinus &c. | 1204   | Thomas Maurocenus,<br>nobilis Venerus, in<br>quem invehitur Ni-<br>cetas.                           | 7   |
| HENRICUS Balduino<br>fratre occiso succedit,<br>coronatus 20. August. de<br>quo Nicetas lib. ult. cap.<br>ult.                | 1205 FL. THEODO-<br>RUS LASCA-<br>RIS Alexii An-<br>geli, cui <sup>9</sup> filiam<br>Añam duxerat<br>gener, de quo<br>1206<br>1207<br>1208<br>1209<br>1210<br>1211<br>1212<br>1213<br>1214 | 1<br>2<br>3<br>4<br>5<br>6<br>7<br>8<br>9<br>10   | 8<br>abdicantise Camate-<br>ro successit 20. Mart.<br>Michael Antorrianus<br>five Saurianus, Dia-<br>conus.<br>3<br>4<br>5<br>6<br>7<br>Michaeli defuncto<br>succedit post vaca-<br>tionem decem men-<br>sium Theodorus Ireni-<br>cus cognomine Copas<br>Diconus & Charto-<br>phylax ὑπαὶτος Φι-<br>λοσόφων. 8. Sept. |
| PETRUS Curtiniacus<br>Comes Antifiodoriensis<br>Petro defuncto  | 1215<br>1216<br>1217<br>1218<br>1219<br>1220<br>1221<br>1222<br>1223<br>1224<br>1225   | 11<br>12<br>13<br>14<br>15<br>16<br>Mattheus five Mat-<br>thias, à quo Rober-<br>tus coronatus est. | 1<br>2<br>3<br>4<br>5<br>6<br>7<br>Theodoro 3. Jun. ex-<br>tincto succedit Maxi-<br>m <sup>o</sup> Accemetarum Ab-<br>bas, qui Joannem Du-<br>cam † teste Acropo-<br>lita coronavit, sed  |
| ROBERTUS Curtiniac <sup>9</sup><br>coronatur 25. Mart.  |  |   | 4   |
|   |  |   | Impe-   |

## Libri 3ti Pars Altera.

\* Hanc partem Historiæ singillatim illustravit Cangius in Historia Imperii CPolitani sub Imperatoribus Francis, edita Gallice ad calcem Villeharduini, ejusdem argu-  
menti scriptoris, de quo infra. Paris. 1657. fol.

† Exinde apparet falli Clariss. Bandurium (quem alioqvi in hac Chronologia libenter  
sequor) cum p. 927. Maximum refert ad A. C. 1215.



| Imperatores CPol.<br>è Latinis                                    | A. C. | Imperat. Græci<br>Nicææ in Bithynia   | Patriarchæ CPol.<br>è Latinis                  | Patriarchæ Græci<br>Nicææ.  |
|---|-------|---|--|---|
|   |       | Theodori Lascaris, cu-<br>jus filiam <i>Irenem</i> du-<br>xerat, gener. Vide<br>Acropolitam c. 18. ad<br>52. Gregoram lib. 2. |  | post sex menses mor-<br>tuus successorem ha-<br>buit <i>Manuelem Sar-<br/>antenum Charitopu-<br/>lum</i> cognomento<br>Philosophum. |
|   | 8     | 1226  | 4 Joanne recusante                             | 6 Manueli sub extremum  |
|   | 9     | 1227  | 5 <i>Simon</i> Archiepi-<br>scopus Tyri, crea- | 1 Augusti mortuo succes-  |
| Roberto defuncto suc-<br>cedit JOANNES BRY-<br>ENNIUS Hierosolymæ | 1     | 1228  | 6 tur Patriarcha à                             | 2 sit <i>Germanus II Naupli</i> ,   |
| Rex, tutorio nomine   | 2     | 1229  | 7 Pontifice Rom.                               | 3 Monachus, de quo Alla-  |
| pro Balduino secundo  | 3     | 1230  | 8  | 4 tius in consensu p. 211.  |
| pupillo suo.  | 4     | 1231  | 9  | 5   |
|   | 5     | 1232  | 10 <i>Nicolaus</i> Episcop <sup>o</sup>        | 6   |
|   | 6     | 1233  | 11 Spoletinus.                                 | 7   |
|   | 7     | 1234  | 12   | 8   |
|   | 8     | 1235  | 13   | 9   |
|   | 9     | 1236  | 14   | 10  |
| Joanne Bryennio de-<br>functo BALDUINUS                           | 10    | 1237  | 15   | 11  |
| II. imperium suscipit   | 11    | 1238  | 16   | 12  |
| vix octo & decem an-  | 12    | 1239  | 17   | 13  |
| nos natus.  | 13    | 1240  | 18   | Post Methodium de-<br>functum sedes vacat<br>ultra triennium.   |
|   | 14    | 1241  | 19   | 9   |
|   | 15    | 1242  | 20   | 10  |
|   | 16    | 1243  | 21   | 11 Sub extremum anni<br>succedit <i>Manuel</i> Ar-  |
|   | 17    | 1244  | 22   | 12 chipresbyter, à Ma-<br>nuele Charitopulo di-   |
|   | 18    | 1245  | 23   | 13 versus, licet à Philippo<br>Cyprio confunditur.  |
|   | 19    | 1246  | 24   | 14  |
|   | 20    | 1247  | 25   | 15  |
|   | 21    | 1248  | 26   | 16  |
|   | 22    | 1249  | 27   | 17  |
|   | 23    | 1250  | 28   | 18  |
|   | 24    | 1251  | 29   | 19  |
|   | 25    | 1252  | 30   | 20  |
|   | 26    | 1253  | 31   | 21  |
|   | 27    | 1254  | 32   | 22  |
|   |       |   |  | 10  |
|   |       |   |  | 11  |



| Imperatores CPol.<br>è Latinis | A C. Imperat. Græci<br>Nicæ in Bithynia   | Patriarchæ CPol.<br>è Latinis      | Patriarchæ Græci<br>Nicæ   |
|--------------------------------|---|------------------------------------|--|
| 28                             | 1255 FL. THEO-33<br>DORUS junior LAS-<br>CARIS five Ducas &<br>Constantinus à qvi-<br>busdam dict <sup>9</sup> , Johan-<br>nis F. De hoc Grego-<br>ras lib. 3. c. 1. 2. Acro-<br>polita c. 52, seq. | 23                                 | Manueli paullo ante x<br>Imperatorem Ducam<br>defuncto succedit post<br>ejusdem morrem Arse-<br>nius Monachus Anto-<br>rianus, Nicephoro Ble-<br>mida dignitatem illam<br>respuente. Vide Acro-<br>politam, c. 53. Grego-<br>ram, Pachymerem &c. 2 |
| 29                             | 1256 I  | 24                                 | Allatium de consensu 3   |
| 30                             | 1257 2  | 25                                 | pag. 724. 4  |
| 31                             | 1258 3  | 26                                 | 5  |
| 32                             | 1259 JOHANNES 1   | 27                                 | Arzenio profugo succe-1  |
| 33                             | 1260 LASCARIS 2<br>Theodori F.<br>vix sexennis, 3   | 28                                 | dit Nicephorus Ephesi  |
| 26. Jul. CPolis à Mi-34        | Imperium admini-<br>strante qvi mox il-<br>lud sibi plane vindi-<br>cavit MICHAËLE<br>Commeno PALÆO-<br>LOGO. Vide Grego-<br>ram lib. 3. c. 3.  | Pantaleonis Zu-29<br>stigani annus | Episcopus, qvi eodem<br>anno, mense Nov. obiit.<br>Vide Gregoram IV. 1.  |

Post recuperatam à Græcis CPolin, titulo tamen *Imperatorum CPolitanorum* adhuc usi è Francis sunt *Philippus* Curtiniacus filius unicus Balduini II. ab A. 1272.

*Carolus Comes* Valesius, *Philippi Pulchri*, Gallix Regis frater, qvi duxit *Catharinam* *Philippi* filiam A. 1300.

*Catharina Valesia* Caroli filia, ab A. 1308.

*Philippus II.* Princeps Tarentinus, qvi *Catharinæ* nubsit, filius Caroli II. Siciliæ Regis ab A. 1326. ad 1332. qvo obiit, titulum Imperatricis retinente uxore *Catharina Valesia*.

*Robertus II.* Princeps Achajæ & Tarenti, ab A. 1346.

*Philippus III.* Princeps Tarentinus ab A. 1352.

*Jacobus Baucius* Andriæ Dux, ab A. 1374.

Similiter Pontifices Romani subinde suffecerunt qvi titulum *Patriarchæ CPolitani* post *Pantaleonem* *Zustiganum* gererent, ut notatum à *Cangio* in *Historia CPolitana* sub Francis Imperatoribus p. 244. Fuerunt itaqve

*Hugolinus Malebranchius* Cardinalis, defunctus A. 1281.

*Petrus* ab *Honorio IV.* confirmatus, mortuusqve A. 1301.

*Leonhardus* Ecclesiæ S. Bartholomæi Venetiis presbyter, à *Bonifacio VIII.*

*Nicolaus* *Nigroponti* Episcopus, qvi fuit A. 1314.

*Petrus*, A. 1323.

*Gotio Ariminensis*, Cardinalis, A. 1331.



*Robertus* A. 1341.

*Henricus* A. 1345. occisus

*Guilhelmus* Mediolanensis ArchiEpiscopus A. 1362.

*Petrus Thomas* Carmelita, ArchiEpiscopus Cretensis ab Urbano V. constitutus Patriarcha CPol. & defunctus A. 1366.

*Paulus* A. 1367.

*Philippus*, præfectus Avenionensis A. 1368.

*Jacobus Vissus* Cardinalis, ArchiEpiscopus Hydruntinus A. 1375.

Post captam à Turcis CPolin *Isidoro* Cardinali Rutheno dignitatem illam recusante \* suscepit oblatam à Pio II. *Bessarione*, Episcopus Sabinus Cardinalis Nicænus, qui Patriarcha CPolitanus vocaturetiam in titulo Panegyrici, quo Baptista Platina eum A. 1462. 15. Nov. defunctum condecoravit.

### Post receptam CPolin à Græcis

#### Imperatores CPolitani

MICHAELIS *Comneni* † PALÆOLOGI ann<sup>9</sup>  
De illo Imperatore fuisse Nicephorus Grego-  
ras & Georgius Pachymeres. Addendus  
etiam Phranzes.

|  | A. C. | Patriarchæ CPol.   |
|--|-------|--|
|  | 1261  | Recuperata CPol <i>Arsenius</i>  |
|  | 1262  | 15. August. restituitur. Con- 1  |
|  | 1263  | fer Bandurium p. 931. 2  |
|  | 1264  | <i>Arsenius</i> qui sacris Impera-<br>tori ob excecaturum Joan-<br>nem interdixerat à Concilio<br>deponitur. Hinc sedes per<br>aliquod tempus vacat. |
|  | 1267  | <i>Germanus</i> Episcopus Adria-<br>nopolitanus Feste Penteco-<br>stes 5 Jun. creatus abdicat<br>se 14. Sept. ejusdem anni.                          |
|  | 1268  | Calendis Jan. ordinatus <i>Jose-</i>   |
|  | 1269  | <i>phus</i> Galesii Abbas de quo   |
|  | 1270  | Gregoras IV. 8. V. 2. VI. 1.   |
|  | 1271  | Pachymeres &c. Allatius de 3   |
|  | 1272  | consensu p. 753. 4   |
|  | 1273  | 5  |
|  | 1274  | 6  |
|  | 1275  | Deposito <i>Josepho</i> succedit 7   |
|  | 1276  | <i>Johannes Bèxx</i> & sive <i>Vec-</i> 1  |
|  | 1277  | <i>cus</i> , ordinatus 2. Junii, de quo 2  |
|  |       | Gregoras V. 2. VI. 1. Hic est 3  |
|  |       | qui multa scripsit pro Lati- 3   |

Hoc tempore filium Andronicum à patre Mi-  
chaële jam in consortium imperii adscitum

Impe-

\* Ita de *Isidoro* Phranza III. 20. p. 200. Sed *Odericus Raynaldus* ad A. C. 1473. n. 58.  
*Isidoro* mortuo *Bessarionem* surrogatum scribit

† Coronatus hic sub init. mensis Sept. & Joannem *Lascarum* oculis orbari jussit 25 Dec.  
ejusdem anni.



| Imperatores CPolitani                         | A. C. | Patriarchæ CPol.                          |
|---|-------|---|
| patet ex subscriptione Codicis MS. 291. Re-   | 1278  | næ Ecclesiæ dogmatibus, 4                 |
| gis Christianissimi: ἐν ἔτει σπφδ' ἐπὶ τῷ βα- | 1279  | quam cum Græca conciliare 5               |
| σιλείας τῷ τε Κυρῷ ΜΙΧΑΗΛ Δεκά Αγ-            | 1280  | volebat. 6                                |
| γέλω Κομνηνῷ τῷ Παλαμολόγῳ καὶ νέῳ Κων-       | 1281  | 7   |
| σταντίνῳ, καὶ ΘΕΟΔΩΡΑΣ τῆς εὐσεβεσά-          |       |   |
| της 'Αυγῆς, καὶ τῷ Κυρῷ 'ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΥ           |       |   |
| Κομνηνῷ τῷ Παλαμολόγῳ, καὶ 'ΑΝΝΗΣ             |       |   |
| τῆς εὐσεβεσάτης 'Αυγῆς.                       |       |   |
| Michaeli defuncto succedit filius. ANDRONI-   | 1282  | Vecco 26. Dec. dejecto, re- 8             |
| CUS PALÆOLOGUS senior, de quo Gre-            | 1283  | stituitur <i>Josephus</i> Galefii Ab- 1   |
| goras, Pachymeres, Joannes Cantacuzenus       | 1284  | bas de quo paullo ante: Huic 2            |
| & Georgius Phranzes. Huic Andronico           | 1285  | autem paullo post cedenti 3               |
| Nicephorus Callisti Historiam suam Eccle-     | 1286  | atque deinde mortuo succe- 4              |
| siasticam inscripsit.                         | 1287  | dit <i>Georgius Cyprius</i> , de cu- 4    |
|   | 1288  | jus scriptis supra p. 603. sq. 5          |
|   | 1289  | 6   |
|   | 1290  | Abdicare se mense Jun. coa- 7             |
|   | 1291  | cto Georgio succedit 14. 1                |
|   | 1292  | Octobr. <i>Athanasius Macedo</i> 2        |
|   | 1293  | de cujus scriptis supra pag. 3            |
|   | 1294  | 582. seq. 3                               |
|   | 1295  | Athanasio coacto se abdicare 4            |
|   | 1296  | 16. Octobr. succedit <i>Joan-</i> 1       |
|   | 1297  | <i>nes</i> (antea <i>Cosmas</i> ) Sozo- 2 |
|   | 1298  | politanus, ordinatus Cal. 3               |
|   | 1299  | Jan. anni proximi. Vide 4                 |
|   | 1300  | Gregoram VI. 7. & II. 5                   |
|   | 1301  | 6   |
|   | 1302  | 7   |
|   | 1303  | 8   |
|   | 1304  | Pulsō 3. Aug. Johanne, Atha- 1            |
|   | 1305  | nasius iterum restituitur. 2              |
|   | 1306  | Vide Gregoram VII. 9. 3                   |
|   | 1307  | 4   |
|   | 1308  | 5   |
|   | 1309  | 6   |
|   | 1310  | 7   |
|   | 1311  | 8   |
|   |       | Post Athanasium secundā vi-               |
|   |       | ce se coactum abdicare sedes              |
|   |       | vacat per biennium,                       |



| Imperatores CPolitani                         | A. C. | Patriarchæ CPol.                           |
|---|-------|--|
|   | 30    | 1312 Initio anni Patriarcha crea- 1        |
|   | 31    | 1313 tur <i>Nipho</i> , Cyzici metro- 2    |
|   | 32    | 1314 pioltanus. 3                          |
|   | 33    | 1315 Niphoni ob varia male ge- 3           |
|   | 34    | 1316 sta pulso succedit post anni 1        |
|   | 35    | 1317 qvo sedes vacavit spatium 1           |
|   | 36    | 1318 <i>Joannes, Glycys</i> , cursus pu- 2 |
|   | 37    | 1318 blici Lotheta. Vide Bandu- 3          |
|   | 38    | 1319 rium p. 986. Gregorā VII. 4           |
|   | 39    | 1320 Joanni successit <i>Gerasimus</i> è 1 |
| Obiit Michaël Palæologus junior Andronici     | 40    | 1321 monasterio Manganorum                 |
| senioris filius, qvem consortem Imperii       |       | Monach⁹. Post Gerasimum                    |
| Pater fecerat. Hinc incipit Cantacuzeni       |       | 19. April. 1321. defunctum                 |
| Historia.                                     |       | sedes vacat per triennium.                 |
|   | 41    | 1323 Patriarcha creatus <i>Esaïas</i> , 1  |
|   | 42    | 1324 prid. Cal. Dec. Vide Gre- 1           |
|   | 43    | 1325 goram VIII. 12, IX. 3. 6. 7. 9. 2     |
| Andronico seniori 19. Maji abdicare se coa-   | 44    | 1326 10. X. 6. 7. 3                        |
| cto & in Monasterium ubi Antonii nomen        | 45    | 1327 4                                     |
| adscivit detruso, Imperium rapit ANDRO-       | 1     | 1328 5                                     |
| NICUS PALÆOLOGUS junior, senioris             | 2     | 1329 6                                     |
| ex filio Michaële nepos. De hoc Gregoras,     | 3     | 1330 7                                     |
| Cantacuzenus, Phranzes, Chalcocondylas,       | 4     | 1331 8                                     |
|   | 5     | 1332 9                                     |
|   | 6     | 1333 Esaïæ satis functo succedit 10        |
|   | 7     | 1334 <i>Joannes Calcas, Aprenus</i> . 1    |
|   | 8     | 1335 Vide Boivini notas ad Gre- 2          |
|   | 9     | 1336 goram p. 774. 3                       |
|   | 10    | 1337 4                                     |
|   | 11    | 1338 5                                     |
|   | 12    | 1339 6                                     |
|   | 13    | 1340 7                                     |
| Andronico Palæologo juniore 15. Junii de-     | 1     | 1341 8                                     |
| functo succedit filius JOANNES PALÆO-         | 2     | 1342 9                                     |
| LOGUS novennis, 19. Nov. coronatus,           | 3     | 1343 10                                    |
| sub tutela JOANNIS CANTACUZENI,               | 4     | 1344 11                                    |
| qui res suas & pupilli fuisse descripsit, cui | 5     | 1345 12                                    |
| jungendi Gregoras libro ad XVIII. Ducas,      | 6     | 1346 13                                    |
| Chalcocondylas & Georgius Phranzes.           |       |  |
| Vide supra p. 469. seq.                       |       |  |



## Imperatores CPolitani.

*Cantacuzenus* Januar. 8. CPolin occupat, Imperiumq; sibi vindicat: coronatur 13 Maj. & Joanni Palæologo pupillo suo filiam *Helenam* dat in matrimonium.

In hoc anno desinit liber XXIV. Nicephori Gregoræ, ex editis ultimus.

*Joanne Palaolo* CPolin & Imperium recipiente *Cantacuzenus* in Monasterium se abdit & *Joasaphi* nomen induit. Hoc tempore desinunt Nicephori Gregoræ libri Historiarum hæctenus inediti.

## A. C. Patriarchæ CPol.

|    |      |  |    |
|----|------|--|----|
| 1  | 1347 | depositus 8. Jan. JoannesCa            | 1  |
| 2  | 1348 | lecas, cui datus successor <i>Isi-</i> | 2  |
| 3  | 1349 | <i>dorus Buchiras</i> , Monembasiæ     | 3  |
|    |      | Episcopus Vide Bandurium               |    |
|    |      | p. 987.                                |    |
| 4  | 1350 | Isidoro sub extremum anni              | 1  |
| 5  | 1351 | superioris defuncto succe-             | 2  |
| 6  | 1352 | dit <i>Callistus</i> Galata ex Mon-    | 3  |
| 7  | 1353 | te Atho Monachus, qui                  | 4  |
|    |      | Georgii Palamæ favit, vide             |    |
|    |      | Gregoram XVIII. r.                     |    |
| 8  | 1354 | Callisto dejecto <i>Philotheus</i>     |    |
|    |      | Heraclæ Episcopus substi-              |    |
|    |      | tuitur, qui & ipse cum Pala-           |    |
|    |      | ma fecit Vide <i>Cantacuze-</i>        |    |
|    |      | num extremo Historiæ.                  |    |
| 1  | 1355 | initio anni restitutus <i>Calli-</i>   | 1  |
| 2  | 1356 | <i>stus</i> .                          | 2  |
| 3  | 1357 |  | 3  |
| 4  | 1358 |  | 4  |
| 5  | 1359 |  | 5  |
| 6  | 1360 |  | 6  |
| 7  | 1361 |  | 7  |
| 8  | 1362 | Sub extremum anni defun-               | 8  |
| 9  | 1363 | cto Callisto <i>Philotheus</i> resti-  | 1  |
| 10 | 1364 | tuitur. De ejus scriptis vi-           | 2  |
| 11 | 1365 | de Bandurium p. 988. seq.              | 3  |
| 12 | 1366 |  | 4  |
| 13 | 1367 |  | 5  |
| 14 | 1368 |  | 6  |
| 15 | 1369 |  | 7  |
| 16 | 1370 |  | 8  |
| 17 | 1371 |  | 9  |
| 18 | 1372 |  | 10 |
| 19 | 1373 |  | 11 |
| 20 | 1374 |  | 12 |
| 21 | 1375 |  | 13 |
| 22 | 1376 | <i>Philotheum</i> fatis functum        | 14 |
| 23 | 1377 | excepit <i>Macarius</i> .              | 1  |
| 24 | 1378 |  | 2  |



## Imperatores CPolitani

## A. C. Patriarchæ CPol.

Joanne Palæologo extincto MANUEL PA-  
LÆOLOGUS solus deinceps imperat, de  
quo Ducam vide & Phranzem atqve Laoni-  
cum Chalcocondylem & Historiam Politi-  
cam CPoleos in lib. 1. Turco Græciæ.

Manuelem fugat JOANNES secundus *Paleo-  
logus* Andronici fratris filius, Imperiumqve  
sibi rapit. De quo iidem scriptores.

Restituitur MANUEL Palæologus, Joannem-  
qve victum in Insulam Lemnum relegat.  
Vide Phrancem Ducam, Chalcocondylem,  
& Hist. Politicam in Crusii Turco Græcia.

|    |      |                                     |    |
|----|------|-------------------------------------|----|
| 25 | 1379 | Philotheus obiit.                   | 3  |
| 26 | 1380 | initio anni succedit <i>Nilus</i> . | 1  |
| 27 | 1381 |                                     | 2  |
| 28 | 1382 |                                     | 3  |
| 29 | 1383 |                                     | 4  |
| 30 | 1384 |                                     | 5  |
| 31 | 1385 |                                     | 6  |
| 32 | 1386 |                                     | 7  |
| 33 | 1387 |                                     | 8  |
| 34 | 1388 | Anno ineunte Nilus obiit            | 1  |
| 35 | 1389 | successoremqve nactus est           | 2  |
| 36 | 1390 | <i>Antonium.</i>                    | 3  |
| 1  | 1391 |                                     | 4  |
| 2  | 1392 |                                     | 5  |
| 3  | 1393 |                                     | 6  |
| 4  | 1394 |                                     | 7  |
| 1  | 1395 | Antonii defuncto succedit           | 8  |
| 2  | 1396 | <i>Callistus</i> II. & huic itidem  |    |
| 3  | 1397 | post tres menses extincto           | 1  |
| 4  | 1398 | <i>Matthæus.</i>                    | 2  |
| 5  | 1399 |                                     | 3  |
| 6  | 1400 |                                     | 4  |
| 7  | 1401 |                                     | 5  |
| 8  | 1402 |                                     | 6  |
| 1  | 1403 |                                     | 7  |
| 2  | 1404 |                                     | 8  |
| 3  | 1405 |                                     | 9  |
| 4  | 1406 |                                     | 10 |
| 5  | 1407 |                                     | 11 |
| 6  | 1408 |                                     | 12 |
| 7  | 1409 |                                     | 13 |
| 8  | 1410 | Matthæo mortuo succedit             | 1  |
| 9  | 1411 | <i>Euthymius</i> , de quo Alla-     | 2  |
| 10 | 1412 | tius p. 173. contra Hot-            | 3  |
| 11 | 1413 | tingerum,                           | 4  |
| 12 | 1414 |                                     | 5  |
| 13 | 1415 |                                     | 6  |

Impe-



## Imperatores CPolitani

## A. C. Patriarchæ CPol.

|   |    |      |                             |    |
|---|----|------|-----------------------------|----|
|   | 14 | 1416 | Josephus II. Ephesi Metro-  | 1  |
|   | 15 | 1417 | polita, Euthymio fatis      | 2  |
|   | 16 | 1418 | functo succedit 21. Maj.    | 3  |
| Defuncto Manneli succedit filius JOAN-    | 1  | 1419 | Vide Bandurium p. 989.      | 4  |
| NES PALÆOLOGUS. De quo iidem              | 2  | 1420 | sq. ex Syropuli Hist. Con-  | 5  |
| scriptores.                               | 3  | 1421 | cilii Flor. sect. 2, c. 4.  | 6  |
|   | 4  | 1422 |                             | 7  |
| Ad hunc annum refer Jo. Canani narratio-  | 5  | 1423 |                             | 8  |
| nem de irrito Turcarum in urbem CPolin    | 6  | 1424 |                             | 9  |
| conatu, de qua supra p. 456.              | 7  | 1425 |                             | 10 |
|   | 8  | 1426 |                             | 11 |
|   | 9  | 1427 |                             | 12 |
|   | 10 | 1428 |                             | 13 |
|   | 11 | 1429 |                             | 14 |
|   | 12 | 1430 |                             | 15 |
|   | 13 | 1431 |                             | 16 |
|   | 14 | 1432 |                             | 17 |
|   | 15 | 1433 |                             | 18 |
|   | 16 | 1434 |                             | 19 |
|   | 17 | 1435 |                             | 20 |
|   | 18 | 1436 |                             | 21 |
|   | 19 | 1437 |                             | 22 |
| Concilium Florentinum pro concilianda     | 20 | 1438 |                             | 23 |
| cum Latinis Græcorum Ecclesia. Inter-     | 21 | 1439 | Joasaphus 9. Jun. Florentiæ | 24 |
| fuit ipse Joannes Imperator, * & Josephus | 22 | 1440 | in Concilio moritur, hinc   | 1  |
| Patriarcha, in illo fatis functus,        | 23 | 1441 | succedit anni proximi ve-   | 2  |
|   | 24 | 1442 | re. Metrophanes Metropo-    | 3  |
|   | 25 | 1443 | litaCyzicenus. Nam Bes-     | 4  |
|   | 26 | 1444 | fario quem aliqui ele-      | 5  |
|   |    |      | ctum scribunt, Romæ hæ-     |    |
|   |    |      | sit. Vide Bandurium pag.    |    |
|   |    |      | 992. & Allatium de con-     |    |
|   |    |      | sensu III. 3.               |    |
|   | 27 | 1445 | Metrophani succedit Geor-   | 1  |
|   | 28 | 1446 | gius sive Gregorius Mam-    | 2  |
|   | 29 | 1447 | mas Melissenus, Impera-     | 3  |
|   |    |      | toris confessarius.         |    |

Bbbbb

Impe-

Libri 5ti Pars Altera.

\* Confer Icones exhibitas à Lambecio VIII, p. 504.



| Imperatores CPolitani   | A.C.    | Patriarchæ CPol.                                   |
|---|---------|--|
| Joanni defuncto 31 Oct succedit ejus frater<br>CONSTANTINUS PALÆOLOGUS. | 30 1448 | 4  |
|   | 1 1449  | 5  |
|   | 2 1450  | 6  |
|   | 3 1451  | Gregorius Melissenus Ro- 7                         |
|   | 4 1452  | mam se recipit, futurum 8                          |
|   | 5 1453  | Urbis excidium prævi- 9                            |
|   |         | dens. Neque ei alius Pa-<br>triarcha substituitur. |

CPolis capta die Martis 29 Maj. festo Pentecostes, à Mahomede II. Turcarum Imperatore, & Constantinus fugiens oppressus.

Vide Chalcocondylam, Phranzam, Ducam, Turcogræciamque Crusii pag. 53. & 101. 102 & p. 76. seq. ubi Matthæi Camariotæ lamentatio. His adde Leonhardi Chienensis Mytilenes Archiepiscopi Historiam captæ urbis editam separatim latine Norimb. 1543. 4. & à Bzovio insertam Annalibus ad A. C. 1453. n. 6. Isidori Cardinalis Rutheni Episcopi Sabinensis, legati Pontificis Epistolam ejusdem argumenti apud Odoricum Raynaldum ad A. 1453. n. 6.

### *Patriarchæ CPolitani post captam à Turcis urbem.*

A. C.

1454 Georgius Scholarius, postea Gennadius dictus, per annos quinque & aliquot menses. Vide Manuelem Malaxum in TurcoGræcia Crusii pag. 107. & Philippi Cyprii Chronicon Ecclesiæ Græcæ p. 336. seq. Hujus Georgii, qui in duos à multis discerpitur, plura scripta exstant, de quibus alibi.

1460 Isidorus Hieromonachus. TurcoGræc. p. 120.

Joasaphus Hieromonachus.

Marcus Hieromonachus CPolitani, cognomento Xylocarabes. TurcoGræc. p. 124.

Simeon Hieromonachus Trapezuntius, primus qui Sultano pefcesium sive munus obtulit ut Patriarchatum consequeretur. id. p. 125.

Dionysius Philippopoleos Metropolita, sedit per annos octo, ac deinde se abdicavit. id. p. 127.

Hoc loco Marcum Ephesium male inter Patriarchas CPol. recenset Philippus Cyprius.

Simeon restitutus sedit per triennium. TurcoGræc. pag. 129. Vide & p. 139. ubi de ejus obitu.

Raphaël Hieromonachus Servius. id. p. 130. Hic primus Sultano solvit charatzium sive annum tributum.

Maxi-



A. C.

1480 *Maximus* ( ante *Manuel* ) per sex annos. id. p. 131. 138. hic vir doctissimus appellatur à Philippo Cyprio , qvi Symboli explicationem ab eo conscriptam memorat pag. 365. Hoc Maximo Patriarchatum tenente obiit Muhamedes II. Imperator Turcarum A. C. 1482.

*Nipho* Metropolita Thessalonicensis. TurcoGræc. p. 138.

*Dionysius* restitutus sedit per annos duos & aliquot menses. id. pag. 141.

*Maximus* ( ante *Manasses* ) Serrarum Metropolita , Patriarchatum tenuit per sexemium. id. p. 142.

*Nipho* restitutus , & per annum unum functus patriarchatu, iterum dejectus est.

*Joachimus* Dramæ Metropolita. TurcoGræc. p. 143.

*Nipho* tertium electus, Patriarchatu fungi renuit. id. p. 144. sq.

*Pachomius* , Zichnarum Metropolita. id. p. 145.

*Joachimus* restitutus. id. p. 146.

*Pachomius* restitutus , qvo Patriarchatum obtinente obiit Imperator Turcarum Bajazetus A. C. 1512.

*Theoleptus* Metropolita Joanninorum , per annos octo & menses 6. TurcoGræc. p. 152.

*Jeremias* Sophiæ Metropolita. id. p. 153.

*Joannicius* Sozopoleos Metropolita. id. p. 154. Hoc tenente Patriarchatum obit Selimus Turcarum Imperator A. 1520.

*Jeremias* restitutus ; Patriarchatum gessit per annos XXIII. & menses aliquot. id. p. 156. 164.

*Dionysius* Nicomediæ Metropolita. id. p. 166.

*Joasaphus* sive *Josaphatus* Adrianopoleos Metropolita. id. p. 169. seq. Hic qvod bina palatia sibi condidisset superbi nomen tulit , & per Synodum dejectus est. Vide Henr. Hilarii notas ad Philippum Cyprium p. 407. seq. ubi nomina Episcoporum qvi dejectioni ejus subscripsere , petita è Manuele Malaxo.

*Metrophanes* Cæsareæ Metropolita. TurcoGræc. p. 175. Hoc Patriarchatum tenente obiit Selimus five Solimannus II. Turcarum Imperator A. 1566.



A. C.

- 1572 s. Maj. *Jeremias* cognomento *Tranus*, *Metropolita Larissæ*.  
Vide *Manuelem Malaxum* (qvi sub hoc *Jeremia* scripsit)  
in *Turco Græcia Crusii* p. 179. Hic est *Jeremias* cujus ex-  
stant & *Tubingenſium Theologorum* mutua scripta.
- 1581 *Metrophanes* restitutus, post menses novem decessit.
- 1582 *Jeremias* iterum.
- 1584 *Pachomius* *Lesbius* cognomento *Batistas*. Vide *Philippi Cyprii*  
*Chronicon* p. 427.
- 1587 *Theoleptus* *Philippopoleos* *Metropolita*.  
*Jeremias* tertium restitutus.
- 1594 *Matthæus* *Joanninorum*, *Patriarchatu* per dies 19. (al. 16.)  
functus se abdicavit. Vide *Bandurium* p. 1000.  
*Gabriel* *Theſſalonicæ*, per menses V.  
*Theophanes* *Athenarum*, per menses VII.  
*Meletius* Πηγᾶς, *Alexandrinus Patriarcha* Πατριάρχης sive  
vicario nomine pro more administravit vacantem *Patriar-*  
*chatum CPol.*
- 1595 *Matthæus* restitutus, cum quatuor annos functus eſſet, ite-  
rum pellitur.
- 1599 *Neophytus* *Athenarum*, post anni *Patriarchatum* pulsus in exi-  
lium.
- 1600 *Matthæus* tertium restitutus, post paucos dies decessit.
- 1600 *Raphaël* *Methymnæ*, post annos quinque & menses sex dejectus.  
*Neophytus* restitutus, annos quinque.  
*Cyrillus* *Lucaris*, *Alexandrinus Patriarcha*, vicario nomine.  
*Timotheus* *Patrarum veterum*, annum unum.
- 1621 *Cyrillus* *Lucaris*, (qvi vicario nomine jam functus *Patriarchatu*  
fuerat) per annum unum.
- 1623 *Gregorius* *Amaseæ*, menses tres  
*Anthimus* *Hadrianopoleos*, dies 3.
- 1624 *Cyrillus* *Lucaris* restitutus, annos octo
- 1632 *Cyrillus* *Contari*, *Berrhoënsis* dies octo
- 1632 *Cyrillus* *Lucaris* tertio restitutus, annum unum & menses duos.
- 1633 *Athanasius* *Patellarius* dies 22.
- 1633 *Cyrillus* *Lucaris* quarto restitutus, annum unum.
- 1634 *Cyrillus* *Berrhoënsis* restitutus, annos duos.



A.C.

- 1636 *Neophytus* Heracleæ, annum unum. In hoc desinit Catalogus Matthæi Cigala, apud Bandurium p. 218.
- 1637 *Cyrillus Lucaris*, quintum restitutus sed post annum unum strangulatus est.
- 1638 *Cyrillus Berrböensis* tertium restitutus, post annum itidem conjectus in carcerem eodem fata periit. Confer Jo. Aymonii librum, Monumens authentiques p. 311. sq. Et quæ pro Cyrillo Lucari Hottingerus, Tho. Smithus aliique, quos contra scripsere Allatius, Rich. Simon, Eusebius Renaudotus &c.
- 1639 4. Jul. *Parthenius* Adrianopoleos, (qui prius Anchialensi Ecclesiæ præfuerat) annos quinque, menses duos. In hoc desinit Philippi Cyprii Chronicon Ecclesiæ Græcæ, apud Bandurium p. 229.
- 1644 Alius *Parthenius* Adrianopoleos, cognomine Κερκίνης, annos duos mensesque totidem.
- 1646 *Joannicius* Heracleæ, annum unum, menses undecim.
- 1648 *Parthenius* posterior restitutus, annos duos, menses sex.
- 1651 *Joannicius* restitutus, annum unum.  
*Cyrillus Tornobi*, cognomine Σπανάς, dies viginti.  
*Athanasius* Patellarius restitutus, dies quindecim.
- 1654 *Paisius* Larissæ, undecim menses.  
*Joannicius* tertium restitutus, menses totidem  
*Cyrillus Tornobi* restitutus, dies 14.  
*Paisius* restitutus, per undecim menses.
- 1656 *Parthenius* Chii, menses octo. Ob literas in Moscoviam missas suspensus.
- 1657 *Gabriel Gani*, dies duodecim. Suspendus quod baptizasset Judæum quem Judæi Turcam fuisse causabantur.
- 1657 *Parthenius* ὁ Κερκίνης, Prusæ Metropolitæ, annos tres.  
*Dionysius* Larissæ, ὁ Σπανάς,  
*Parthenius* Cumcumis, restitutus.
- 1662 *Clemens* Iconii.

Hoc loco ante Methodium Dionysius Larissæ A. 1666. restitutus ponitur in Catalogo Patriarcharum post Cyrillum Lucarem, qui exstat in libro perpetuité de la foi



A.C. touchant l'Evcharistie T. 3. lib. VIII. p. 449. Sed illum omittit Catalogus Græcus apud Bandurium p. 1002.

*Methodius Heracleæ.*

*Parthenius Cumcumis, tertium restitutus*

1671 *Dionysius Muselimes.*

*Gerasimus Tornobi.*

*Parthenias quartum restitutus.*

*Dionysius Muselimes, restitutus.*

*Athanasius Rhaidesti, qui post dies duodecim iterum ejectus.*

*Dionysius Muselimes, tertium restitutus.*

*Parthenius quintum restitutus*

*Jacobus*

*Dionysius Muselimes quartum restitutus.*

*Jacobus restitutus.*

*Callinicus Prusæ,*

*Neophytus Hadrianopoleos.*

1687 *Callinicus restitutus per annos quindecim.*

1702 *Gabriel Chalcedonis à 30. Sept. per annos quinque, menses duos.*

1708 *Neophytus Heracleæ Metropolitæ. Vide Bandurium p. 1003.*

Omitto titulares & nominetenus Patriarchas CPol. à Latinis venditatos quos nonnulli memorant, A. 1400. Angelum Cornarium, 1474. Hieron. Laudum, 1485. Joannem Michaëlem, 1503. Marcum Cornarium, 1524. Ægidium Viterbiensem, 1532. Franciscum Pisarum, 1545. Marinum Grimani, 1546. Ranucium Farnesium, 1550. Fabium Columnam, 1565. Scipionem Rebibam, 1577. Prosperum Rebibam, 1590. Bonifacium Bevilaquam, 1599. Bonaventuram Calatagironem.

## Catalogus Imperatorum CPol. ordine Alphabeti compositus.

Inserta sunt currentibus literis nomina aliorum Imperatorum Romanorum & Occidentis.

**A** Bsmarus Tiberius A. C. 698. *Adolphus Nassovius* 1292-1298.  
705. *Adrianus* 117-138.

*Achilleus Tyrannus sub Dioclet.*

*Emilianus* 253.

*Emilia-*



- Emilianus Tyrannus sub Gallieno.*  
*Albertus I. ab A. 1298-1308.*  
*Albertus II. 1438. seq.*  
*Alexander Severus 222-235.*  
*Alexander Leonis frater 911.*  
*Alexander Tyrannus sub Maxentio*  
*Alexius Comnenus 1081-1118.*  
*Alexius junior 1180-1183.*  
*Alexius Angelus 1195-1203.*  
*Alexius IV. Isaaci F. 1203.*  
*Alexius V. Ducas Murzuffus 1203.*  
*Allectus, Tyrannus sub Dioclet.*  
*Alphonfus Castellæ Rex, electus 1257.*  
*Anastasius 491-518.*  
*Anastasi<sup>9</sup> II. sive Artemi<sup>9</sup> 713. sq.*  
*Andronicus Comnenus 1183-1326.*  
*Andronicus Palæologus senior. 1282-1326.*  
*Andronicus Palæologus junior. 1326-1341.*  
*Anthemius 465-472.*  
*Antoninus Pius 138-161.*  
*M. Aurelius Antoninus Philosophus 161-180.*  
*Arcadius 383-408.*  
*Arduinus 1012-1015.*  
*Arnulphus 891-903.*  
*Artavastus Tyrannus sub Constantino Copronymo.*  
*Artemius sive Anastasius II. 713. seq.*  
*Attalus Tyrannus sub Honorio.*  
*Augustus anno Christi 14. defunctus*  
*Augustulus 475. seq.*  
*Avidius Cassius, Tyrannus 175.*  
*Avitus 455. seq.*  
*M. Aurelius Antoninus ab A. 161-180.*  
*M. Aurelius Quintillus 270.*  
*Aurelianus 270-275.*  
*Aureolus Tyrannus sub Galieno.*  
*Balbinus 237. seq.*  
*Balduinus Flander 1204-1206.*  
*Balduinus II. 1237-1260.*  
*Balista Tyrannus sub Gallieno.*  
*Bardanius Tyrannus sub Nicephoro ἀπὸ γενικῶν.*  
*Bardas 860-866.*  
*Bardas Phocas, Tyrannus sub Joanne Zimisce.*  
*Basiliscus tyrannus 475.*  
*Basilius Macedo 866-889.*  
*Basilius II. Bulgaroctonus 976-1025.*  
*Bassianus Tyrannus sub Constantino Magno.*  
*Jacobus Bauci<sup>9</sup> Andriæ Dux. Imperatoris titulo usus 1374.*  
*Berengarius 915.*  
*Berengarius II. 950.*  
*Bonofus Tyrannus sub Probo.*  
*Britannio sive Vetricio Tyrannus sub Constantio Constantini F.*  
*Cajus Caligula 37-41.*  
*Nicolaus Canabus 1203.*  
*Caracalla 211-217.*  
*Carausius Tyrannus sub Maximiano Herculio.*  
*Carinus 283. seq.*  
*Carolus M. 800-815.*  
*Carolus Calvus 877. seq.*  
*Carolus Crassus 879-891.*  
*Carolus IV. 1346-1378.*  
*Carolus V. 1519-1558.*



Carolus VI. 1711.

Carolus Valesius, titulo tenus Imperator 1330.

Carus 282. seq.

Avidius Cassius 175. Tyrannus.

Catharina Valesia, titulo solo usa 1308.

Celsus è triginta Tyrannis Gallieni tempore.

Censorinus, ex iisdem.

Christophorus Romani Lacapeni F. 919. seq.

Claudius 41-54.

Claudius Gothicus 268-270.

Commodus 180-192.

Comneni, vide Alexius, Joannes, Isaacius, Manuel.

Conradus I. 912-919.

Conradus II. 1025-1040.

Conradus III. 1138-1152.

Conradus IV. 1250-1254.

Constans Constantii frater 337-350.

Heraclius Constans 642-668.

Constantinus Magnus 306-337.

Constantinus II., Magni F. 337-340.

Constantinus III. Heraclii F. 640.

Constantinus IV. Pogonatus 668. ad 685.

Constantinus V. Copronymus si-  
ve Cabalinus 741-775.

Constantinus VI. Chazari F. 780-797.

Constantinus VII. Porphyroge-  
nitus 912-959.

Constantinus VIII. Romani jun.  
Filius 976-1028.

Constantinus IX. Monomachus  
1042-1054.

Constantinus Ducas 1059-1067.

Constantinus Palæologus 1448-  
1453.

Constantius Chlorus 305. seq.

Constantius, Constantini F. 337-  
360.

Cyriades è triginta Tyrannis, Gallieni  
tempore.

Decentius tempore Constantii.

Decius 249-251.

Delmatius tempore Constantii.

Desiderius itidem.

Diadumenianus Macrini F.

Diocletianus 284-305.

Domitianus 81-96.

Domitius Domitianus è triginta Tyran-  
nis, Gallieni tempore.

Ducas. Vide Alexius, Joannes  
Michaël, & Constantinus.

Ecbertus anti Cæsar Henrici IV. 1087.

Etruscus Decii F.

Eudocia Michaëlis Parapinacei  
mater 1067-1071.

Eugenius Tyrannus Theodosii Majoris  
tempore.

Euphemius Tyrannus tempore  
Mich. Balbi.

Ferdinandus I. 1558-1564.

Ferdinandus II. 1619-1637.

Ferdinandus III. 1637-1658.

Firmus Tyrannus sub Aureliano.

Firmus Tyr. sub Valentiniano.

Florianus Taciti frater 276.

Fride-



*Fridericus I. Barbarossa sive Ahenobarbus.* 1152-1190.  
*Fridericus II.* 1212-1250.  
*Fridericus III. Pulcher* 1314-1323.  
*Fridericus IV.* 1440-1494.  
*Galba* 68.  
*Galerius Maximianus* 305-313.  
*Gallus* 251-253.  
*Gallienus* 253-268.  
*Geta* 211.  
*Glycerius* 473. seq.  
*Gordianus Pater* 236. seq.  
*Gordianus filius* 236. seq.  
*Gordianus nepos* 238-244.  
*Gratianus* 376-383.  
*Gratianus Tyrannus Honorii tempore.*  
*Guido AntiCesar Arnulphi* 891.  
*Guilelmus Hollandus* 1254-1273.  
*Hadrianus* 117-138.  
*Haniballianus Constantii tempore.*  
*Harduinus* 1012-1015.  
*Heliogabalus* 218-222.  
*Henricus I. Auceps* 919-938.  
*Henricus II.* 1003-1025.  
*Henricus III.* 1040-1057.  
*Henricus IV.* 1057-1105.  
*Henricus V.* 1105-1126.  
*Henricus VI.* 1190-1198.  
*Henricus VII.* 1308-1314.  
*Henricus Balduini Frater* 1206-1216.  
*Henricus Hassie Landgravius* 1245. sq.  
*Heraclius* 610-640.  
*Heracleonas* 641.  
*Herennianus è triginta Tyrannis tempore Gallieni.*

*Hermannus Anticesar Henrici IV.* 1081-1087.  
*Herodes Odenati F. è triginta Tyrannis tempore Gallieni.*  
*Honorius* 395-423.  
*Severus Hostilianus* 245.  
*C. Valens Hostilianus* 251.  
*Joannes Tzimisces* 969-975.  
*Joannes Ducas, Batazes* 1222-1255.  
*Joannes Bryennius* 1228-1237.  
*Joannes Lascaris* 1259. seq.  
*Joannes Comnenus, Καλοϊωάννης.* 1118-1143.  
*Joannes Palæologus* 1341-1347. & 1355-1384.  
*Joannes Cantacuzenus.* 1347-1355.  
*Joannes Palæologus junior Manuelis F.* 1419-1448.  
*Jodocus Barbatas* 1411.  
*Josephus* 1705-1711.  
*Jovianus* 363. seq.  
*Jovinus Tyrannus tempore Honorii.*  
*Irene Constantini Chazaridis mater* 780-790. & 797-802.  
*Isaaci Angel<sup>9</sup> Comnenus* 1186-1195. & 1203.  
*Isaaci Comnenus* 1058. seq.  
*C. Julius Cæsar occisus A. 45. ante Christum natum.*  
*Did. Julianus* 193.  
*Fl. Julianus Apostata* 361-363.  
*Justinianus Magnus* 527-566.  
*Justinianus II. Rhinotmetus* 685-695. atqve iterum 705-711.  
 Cccccc Just-



- Justinus senior Thrax 518-527.  
 Justinus junior, Curopalates 566-578.  
 Romanus Lacapenus 919-944.  
*Lambertus Gvidonis F.* 894.  
 Theodorus Lascaris 1205-1222.  
 Theodorus Lascaris junior 1255-1259.  
 Leo I. Magnus ὁ Μακέλης 457-474.  
 Leo II. junior, Zenonis Isauri F. 474.  
 Leo III. Conon, Isaurus 717-741.  
 Leo IV. Chazarus 775-780.  
 Leo V. Armenus 813-820.  
 Leo VI. Sapiens 889-911.  
 Leontius 695-698.  
 Leopoldus 1658-1705.  
 Licinius 307-323.  
*Lollianus è triginta Tyrannis Gallieni tempore.*  
 Lotharius 841-856.  
 Lotharius II. 1126-1138.  
 Ludovicus Pius 815-871.  
 Ludovicus II. 856-871.  
 Ludovicus III. Balbus 848.  
 Ludovicus IV. 903-912.  
 Ludovicus V. Bavarus 1314-1346.  
 Ludovicus Bonosi F. 898.  
*Clod. Macer Tyrannus sub Nerone.*  
 Macrinus 217. seq.  
*M. Fulvius Macrianus Pater è triginta Tyrannis, Gallieni tempore.*  
*Q. Fulvius Macrianus, ex iisdem triginta.*  
*Meonius, ex iisdem Tyrannis.*  
 Magnentius 350-353.  
 Majorianus 457-461.  
 Manuel Comnenus 1143-1180.  
 Manuel Isaaci Angeli F. 1204.  
 Manuel Palæologus 1384-1419.  
 Marcianus 450-457.  
*Marcus Philosophus post Gordianum.*  
*Marcus Antoninus Philosophus.* 161-180.  
 Marinus Tyrannus sub Philippo Arabe.  
*Marius è triginta Tyrannis tempore Gallieni.*  
 Matthias 1612-1619.  
 Mauritius 582-602.  
 Maxentius 305-312.  
 Maximianus Herculus 286-304.  
 Galerius Maximianus 305-311.  
 Maximilianus I. 1494-1519.  
 Maximilianus II. 1564-1576.  
 Maximinus 235-238.  
 Galerius Maximinus 308-313.  
 Pupienus Maximus 237. seq.  
 Petronius Maximus 455.  
*Maximus Tyrannus Gratiani tempore.*  
*Maximus Tyrannus tempore Honorii.*  
 Michael Rancabe 811-814.  
 Michael II. Balbus 821-829.  
 Michael III. μεθυστής 841-867.  
 Michael IV. Paphlago, καταλάκ-της 1034-1041.  
 Michael V. Calaphates 1041. seq.  
 Michael VI. Stratioticus 1056-1058.  
 Michael VII. Parapinaceus 1071-1078.  
 Michael VIII. Palæologus senior 1259-1282.



Michael IX. Palæologus junior.  
1321.

Mizizus sive Mezentius Tyrannus sub  
Constantino Pogonato.

Julius Nepos 474 seq.

Nepotianus Tyrannus tempore Constan-  
tini, Constantini M. filii.

Nero 54-68.

Nerva 96-98.

Nicephorus ὁ ἀπὸ γενικῶν, 802-  
811.

Nicephorus II. Phocas 963-969.

Nicephorus Bryennius, Anticæsar  
Nicephori Botaniatæ.

Nicephorus Botaniates, 1078-  
1081.

Nicolaus Canabus 1203.

Nigrinianus Tyrannus sub Maximino.

Numerianus 283. seq.

Nymphidius Tyrannus sub Nerone.

Octavianus Augustus, A.C. 14. defunctus.

Odenatus è triginta Tyrannis Galliæni  
tempore.

Olybrius 472.

Otto 68.

Otto Magnus 938-974.

Otto II. 974-984.

Otto III. 984-1003.

Otto IV. 1208-1212.

Palæologos vide in Andronico,  
Constantino, Joanne, Manuele  
& Michaële

Pertinax 193.

Pescennius Niger, antiCesar Didii Ju-  
liani.

Petronius Maximus 455.

Petrus Curtiniacus 1216-1218.

Philippicus Bardanis F. 711-713.

Philippus Arabs 244-249.

Philippus II. 1198-1208.

Philippus Curtiniacus, titularis.  
1272.

Philippus II. & III. Principes Ta-  
rentini, itidem titulares 1326. &

Phocas 602-610. (1352.

Piso è triginta Tyrannis tempore Gal-  
liæni.

Postumus Pater ex iisdem Tyrannis.

Postumus filius, ex iisdem.

L. Priscus Tyrannus sub Decio.

Probus 276-282.

Procopius Anticæsar Valentis.

Proculus Tyrannus sub Probo.

Pupienus Maximus 237. seq.

Quietus è triginta Tyrannis sub Galliæno.

M. Aurelius Quincillus 270.

Regillianus è triginta Tyrannis.

Richardus Anglus, electus 1263.

Robertus Curtiniacus 1221-1228.

Robertus II. titulo Imperatoris  
usus 1346.

Rodolphus I. Habsburgicus 1273-  
1292.

Rodolphus II. 1576-1612.

Rodolphus Sueviæ Dux, antiCesar Hen-  
rici IV.

Romanus Lacapenus 919-944.

Romanus II. Constantini Por-  
phyrogeniti F. 959-963.

Romanus III. Argyrus. 1028-  
1034.

Romanus Diogenes 1067-1072.

Romulus Augustulus 475. seq.

Rupertus 1400-1411.

Ccccc 2

Jul.



- Jul. Sabinus Tyrannus sub Vespasiano.*  
*Saturninus è triginta Tyrannis Gallieni tempore.*  
*Saturninus Tyrannus sub Probo.*  
*Sebastianus Tyrannus sub Honorio.*  
*Clodius Septimius Albinus, antiCesar Septimii Severi.*  
*Septimius Severus 193-211.*  
*Alexander Severus 222-235.*  
*Severus Lucanus 461-465.*  
*Sigismundus 1411-1438.*  
*Stavratius 803-811.*  
*Stavratius Tyrannus sub Constantino Chazari F.*  
*Sylvanus Tyrannus sub Constantio, Constantini M. filio.*  
*Tacitus 275. seq.*  
*Tetricus Pater è triginta Tyrannis sub Gallieno.*  
*Tetricus Filius ex iisdem.*  
*Theodora Michaëlis μεθυσῃ mater 841-855.*  
*Theodora Zoës soror 1054-1056.*  
*Theodorus Lascaris 1205-1222.*  
*Theodorus Lascaris junior 1255-1259.*  
*Theodosius Magnus 379-395.*  
*Theodosius junior 408-450.*  
*Theodosius Adramyttenus 715. seq.*  
*Theodosius Mauriti Imp. filius à patre consors Imperii factus.*  
*Theophilus 829-841.*  
*Theophylactus 813.*  
*Thomas (Constantinus) Tyrannus sub Michael Balbo.*  
*Tiberius 14-37.*  
*Tiberius II. Thrax. 578-582.*  
*Tiberius III. Apsimarus. 698-705. (tempore.)*  
*Timolaus è triginta Tyrannis Gallieni*  
*Titus Vespasianus 79-81.*  
*Titus Tyrannus sub Maximino.*  
*Trajanus 98-117.*  
*Trebellianus è triginta Tyrannis.*  
*Trebonianus Gallus 251. seq.*  
*Vabalathus, ex iisdem.*  
*Jul. Valens Tyrannus sub Decio.*  
*Valens, Valentiniani frater 364-378. (tempore.)*  
*Valens è triginta Tyrannis, Gallieni*  
*Valens Tyrannus etate Maxentii.*  
*Valentinianus senior 364-375.*  
*Valentinianus junior 375-392.*  
*Valentinianus III. 425-451.*  
*Valentinus Tyrannus sub Valentiniano seniore.*  
*Valerianus 253-260.*  
*L. Verus 161-169.*  
*Fl. Vespasianus 69-79.*  
*Titus Vespasianus 97-81.*  
*Trebonianus 252.*  
*Vetranio sive Britannio, Tyrannus sub Constantio Constantini M. filio.*  
*Victorinus Pater, è triginta Tyrannis, Gallieni tempore.*  
*Victorinus filius, ex iisdem.*  
*Vindex Tyrannus, sub Nerone.*  
*Vitellius 69.*  
*Volusianus Treboniani F. cum Patre 252.*  
*Wenceslaus 1378-1400.*  
*Zeno Isaurus 474-491.*  
*Zoë Constantini Porphyrog. mater 912-919.*  
Cata-



# Catalogus Patriarcharum CPol, ordine Alphabetico compositus.

L. *Latinos.* T. *titulares denotat.*

**A** Cacius ab A. C. 471. ad 489.  
Ægidius Viterbiensis L. T.  
1524.

Alexander 317-340.

Alexius Studii Abbas 1025-1043.

Alypius 14. *ante Constantinum M.*

Anastasius 730-754.

Anatolius 449-458.

Michaël Anchiali 1169-1177.

Andreas Apostolus 1.

Angelus Cornarius L. T. 1400.

Anthimus S. Anthemius Trapez.

535. (1621.

Anthimus Adrianopolitanus post

Antonius Cassimata, Sylæi Episc.

821-832.

Antonius Cavleas 893-895.

Antonius Studii Abbas 974-979.

Antonius IV. 1388-1396.

Arsacius 404-406.

Arsenius Autorianus 1255-1264.

Athanasius Macedo, Monachus ex

monte Gano 1289 - 1293. &

1302-1310.

Athanasius Patellarus, Cretensis,

Metropolita Thessalonic. 1633.

& 1653.

Athanasius Rhaidesti post Ann.

1671.

Athenagoras *sive* Athenogenes.

10. *ante Constantinum M.*

Athenodorus 11. b. *ante Const.*

Atticus 406-425.

Basilus Scamundrenus 970-974.

Basilus Camaterus 1183-1186.

Joannes Beccus *sive* Veccus. 1274.

Bessario L. T. 1473. (1282.

Bonaventura Calatagiuro L. T.

1599.

Bonifacius Bevilaqua L. T. 1590.

Joannes Calecas 1333-1347.

Callinicus Prusæ, post 1680. &

1687.

Callistus 1350-1362.

Callistus Xanthopulus 1395.

Basilus Camaterus 1183-1186.

Joannes Camaterus 1198.

Antonius Cassimata 821-832.

Theodotus Cassiteras 815-821.

Antonius Cauleas 893-895.

Mich. Cerularius 1043-1059.

Cassinus *sive* Cestinus *sive* Con-

stantinus 19. *ante Constanti-*  
*num M.*

Charito 1177.

Nicolaus Chrysoberges 983-996.

Lucas Chrysoberges 1155-1169.

Jo. Chrysostomus 400-404.

Clemens Iconii 1662.

Fabius Columna L. T. 1550.

Constantinus *supra* in Castino.



- Constantinus Cancellarius 674-676.  
 Constantinus Iconomachus, Syl-læi Episcopus, 754-766.  
 Constantinus Lichudes, 1059-1064.  
 Constantinus Chliarenus, Dia-conus. 1154.  
 Angelus Cornarius. L. T. 1400.  
 Marcus Cornarius. L. T. 1053.  
 Cosmas Hierosol. 1075-1081.  
 Cosmas Atticus 1146. seq.  
 Cosmas Sozopol. 1293-1302.  
 Cyriacus seu Cyrillianus. 18. *ante Constantinum M.*  
 Cyriacus II. 595-606.  
 Cyrillus Contari, Berrhoënsis. 1632. 1634. seq. 1638.  
 Cyrillus Lucaris 1621. 1624-1632. 1632. 1633. 1637.  
 Cyrillus ὁ Σπάρτος Tornobi 1652.  
 Cyrus 705-711. (1656.  
 Demetrius sive Domitius 21. *ante Constantinum M.*  
 Demophilus Arianus 370-381.  
 Diogenes. 7. *ante Constanti-num M.*  
 Dionysius Philippoleos. post A. 1470. & post 1487.  
 Dionysius Larissæ, ὁ Σπάρτος 1660. 1666.  
 Dionysius Muselimes 1671. ac deinde quartum restitutus.  
 Domitius, vide supra in Deme-trio.  
 Dositheus 1191.  
 Elevtherius. 8. *ante Constantinum M.*  
 Epiphanius 520-535.  
 Epiphanius qvi postea Polyev-ctus. 956-970.  
 Esaias 1323-1333.  
 Evagrius 370.  
 Eudoxius Arianus 360-370.  
 Eugenius 22. d. *ante Constanti-num M.*  
 Euphemius Evchaita 489.  
 Eusebi<sup>9</sup> Nicomediensis 340-343.  
 Eustathius 1019-1025.  
 Eustratius Garides 1081-1084.  
 Euthymius Syncellus 906-911.  
 Euthymius II. 1410 1416.  
 Eutychius 552-565. & 577-582.  
 Evzoius 12. *ante Constantinum M.*  
 Fabius Columna L. T. 1550.  
 Ranucius Farnesius L. T. 1546.  
 Felix. 9. *ante Const.*  
 Flavianus 446-449.  
 Flavitas sive Flavianus II. 489.  
 Franciscus Pissarus L. T. 1545.  
 Gabriel Thessalonicensis post A. 1594.  
 Gabriel Chalcedonis, 1702.  
 Gennadius 458-471.  
 Georgius Scholarius in Patriar-chatu Gennadius 1454-1460.  
 Georgius Cyprius 679-683.  
 Georgius Cyprius alter, qvem ma-le Zonaras Patriarcham CPol. tempore Constantini Copro-nymi facit. Vide Allatium de Georgiis p. 315 seq.  
 Georgius sive Gregorius Cyprius. 1283-1289.  
 Georgius sive Gregorius Mamas Melif-



- Melissenus 1445-usque ad captam à Turcis CPol.  
 Georgius Xiphilinus 1192-1198.  
 Gerasimus Tornobi post 1671.  
 Gerasimus Monachus 1320.  
 Germanus Cyzici Metrop. 715-730.  
 Germanus Nauplius 1226-1239.  
 Germanus Malchutz 1267.  
 Gervasius L. 1215-1220.  
 Gotio L. T. 1331.  
 Gregorius Nazianzenus 381.  
 Gregorius Cyprius 1283-1289.  
 Gregorius Amaseæ 1623.  
 Gregorius protosyncellus 1445-1453.  
 Marinus Grimani L. T. 1545.  
*Grullus sive Gryllus à Michale μεθύσῃ per jocum creatus.*  
 Gvilelmus L. T. 1362.  
 Henricus L. T. 1345.  
 Hieronymus Laudus L. T. 1474.  
 Hugolinus L. T.  
 Jacobus post 1675. & iterum.  
 Jacobus Vissius L. T.  
 Jeremias Sophiæ Metropol. post 1519. & 1520.  
 Jeremias Tranus, Larissæ 1572. & 1582. & post 1587.  
 Ignatius 846-857. & 867-877.  
 Joachimus post 1500.  
 Joannes Chrysostomus 400-404.  
 Joannes Cappadox 518-520.  
 Joannes Antiochenus Scholasticus 565-577.  
 Joannes Nestevtes sive jejunator 582-595.  
 Joannes Proteclicus 669-674.  
 Joannes Diaconus 711-715.  
 Joannes Camaterus 1198. usque ad captam urbem à Latinis.  
 Joannes Iconomachus 832-842.  
 Joannes Xiphilinus 1064-1075.  
 Joannes Hieromnemon. 1111-1134. (1282.  
 Joannes Beccus sive Veccus 1274-  
 Joannes Glycis 1316-1320.  
 Joannes Michaël L. T. 1485.  
 Joannes de Abbatis villa, L. 1246.  
 Joannicius Sozopol. 1520.  
 Joannicius Heracleæ. 1646. & 1651. & 1655.  
 Joasaphus sive Josephus Ephesi Metrop. 1416-1439.  
 Joasaphus Hieromonachus post 1460.  
 Joasaphus sive Josaphatus Adrianopoleos Metrop. post 1550.  
 Josephus Galeffi 1268-1274. & 1282.  
 Josephus sive Joasaphus Ephesi Metrop. 1416-1439.  
 Isidorus Buchiras 1347-1349.  
 Isidorus Hieromonachus 1460.  
 Isidorus L. T. ante 1473.  
 Laurentius 13. ante Constantinum M.  
 Lempianus 16. ante Const.  
 Leo Styppiota 1134-1143.  
 Leonardus L. T. post 1301.  
 Leontius Theotocites 1190.  
 Lucas Chrysoberges 1155-1169.  
 Macarius 1376-1380.  
 Macedonius hæreticus 343-360.  
 Macedonius II. 496-511.



- Manuel (al. Maximus) 1480.  
 Marcus, 17. *ante Constantinum M.*  
 Marcus Hieromonachus post  
 1460.  
 Marcus Cornarius, L. T. 1503.  
 Marinus Grimani L. T. 1545.  
 Matthæus Joanninorum Metro-  
 pol. 1594. & 1595. 1600.  
 Matthæus 1397-1410.  
 Matthæus L. 1221-1226.  
 Maximianus 431-434.  
 Maximus (al. Manuel) 1480.  
 Maximus Serrarum, post 1488.  
*Melitus Πηγᾶς* vicario nomine  
 1594.  
 Mennas 536-552.  
 Methodius Cyzici Episc. 842-  
 846.  
 Methodius II. 1240.  
 Methodius Heracleæ post 1662.  
 Metrophanes 307-317.  
 Metrophanes Cyzicenus 1439-  
 1445.  
 Metrophanes Cæsareæ Metropol.  
 post 1560. & 1581.  
 Michaël Cerularius 1043-1059.  
 Michaël Autorianus 1206-1214.  
 Michaël Ὁρείτης 1143-1146.  
 Michaël Anchiali 1169-1177.  
 Nectarius 381-400.  
 Neophytus ἐγκλειστος 1154. dub.  
 Neophytus Athen. 1599. & 1607-  
 1611.  
 Neophytus Heracleæ Episc. 1636.  
 Neophytus Hadrianopoleos 1686  
 Neophytus junior, Heracleæ Me-  
 tropol. 1708.  
 Nestorius 428-431.  
 Nicephorus 806-815.  
 Nicephorus Ephesinus 1260.  
 Nicetas Slavus, Evnuchus 766-  
 780.  
 Nicetas Muntanes 1186-1190.  
 Nicolaus Mysticus 895-906. &  
 911-925.  
 Nicolaus Chrysoberges 983-996.  
 Nicolaus Muzalus 1147-1151.  
 Nicolaus Grammaticus. 1084-  
 1111.  
 Nicolaus L. 1232-1253.  
 Nicolaus L. T. 1340.  
 Nilus 1380-1388.  
 Nipho 1312-1314.  
 Nipho Theſſal. post 1486. & ite-  
 rum post 1490.  
 Onesimus 3. *ante Constantin. M.*  
 Pachomius Zichnarum Metrop.  
 post 1500.  
 Pachomius Batistas, Lesbios 1584.  
 Paisius Larissæ 1654. & 1655.  
 Pantaleo Zuffiganus L. 1253-1260.  
 Parthenius Adrianopoleos 1639.  
 Parthenius Adrianop. junior.  
 1644. & 1648.  
 Parthenius Chii Episc. 1656.  
 Parthenius Cumcumis, Prusæ Me-  
 trop. 1657. & 1661. & 1670. &  
 post 1671. & post 1675.  
 Paulus 340. & iterum 343.  
 Paulus presbyter 641-655.  
 Paulus è Laicis 686-693.  
 Paulus Cyprius 780-784.  
 Paulus L. T. 1366.  
 Pertinax 15. *ante Constantin. M.*  
 Pe-



Petrus Apostolus 1. in not.  
 Petrus Diaconus 655-666.  
 Petrus L. T. 1323.  
 Petrus Thomas L. T. 1366.  
 Philadelphus. 22. c. *ante Constant. M.*  
 Philotheus 1354 & 1362-1376.  
 Photius 857-867. & 877-886.  
 Phraitas sive Flavitas 489.  
 Franciscus Pifarus L. T. 1532.  
 Plutarchus 5. *ante Constantinum M.*  
 Polycarpus 4. *ante Const.*  
 Polycarpus secundus. 11. *ante Const.*  
 Polyevctus 956-970.  
 Presbyter quidam. 22. b. *ante Constantinum.*  
 Probus 22. *ante Const.*  
 Proclus 434-446.  
 Prosper Rebiba L. T. 1577.  
 Pyrrhus 639-641. atque iterum 655.  
 Ranucius Farnesius L. T. 1546.  
 Raphaël Hieromonachus Servius post 1470.  
 Raphaël Methymnæ Episc. 1600-1607.  
 Prosper Rebiba L. T. 1577.  
 Scipio Rebiba L. T. 1565.  
 Robertus L. T. 1341.  
 Rufinus 22. e. *ante Constantinum M.*  
 Scipio Rebiba L. T. 1565.  
 Sedechias sive Sedecion 6. *ante Const.*  
 Sergius Diaconus 610-639.  
 Sergius Monachus 999-1019.  
 Simeon Hieromonachus Trapez.

post 1460. atque iterum post 1470.  
 Simon L. 1226-1232.  
 Sifinnius 425-428.  
 Sifinnius Magister 996-999.  
 Stachys 2. *ante Constantinum M.*  
 Stephanas Leonis Imp. frater 886-893.  
 Stephanus Amaseæ Metropolit. 925-928.  
 Tarasius 784-806.  
 Taratus (al. Titus) 20. *ante Constantinum Magnum.*  
 Theodorus presbyter 676-678. & 683-686.  
 Theodorus Spatharocandidati E. 821.  
 Theodorus Copas, Irenicus 1215.  
 Theodosius Monachus, Boradiotes. 1178-1183.  
 Theodosius sive Theodotus 1151. seq.  
 Theodotus Cassiteras, Melissenus 815-821.  
 Theoleptus Joanninorum Metropol. post 1512.  
 Theoleptus Philippopoleos 1587.  
 Theophanes Athenarum Episc. 1594.  
 Theophylactus Romani Lacapenni Imp. Filius 933-956.  
 Thomas Diaconus 606-610.  
 Thomas II. 667-669.  
 Thomas Maurocenus L. 1204-1215.  
 Timotheus 511-517.

D d d d d

Timo.



Timotheus Patrarum Episcopus,  
post 1610.  
Trypho 928-931.

Joannes Veccus 1274-1282.  
Joannes Xiphilinus 1064-1075.  
Pantaleo Zuffiganus L. 1253-1260.

XXXI. Hæc de Historia CPolitana, ejusque Græcis scriptoribus dixisse sufficiat, quibus unicum subjungere juvat Gallum *Godfridum de Villeharduin* \* sive *de Villa Harduini*, Campaniæ Gallicæ Marescalcum (Marechal de Champagne & de Romanie) qui Historiam CPolis à Francis Venetisque A. 1204. captæ, cui ipse interfuit, fideliter descripsit ab A. 1198. ad 1207. Gallico illius ætatis sermone, qui cum ab hodierno usu in non paucis abhorreat, *Blasius Vigenarius* qui primus eam novem libris arbitrato suo divisam edidit, recentiore Gallicam interpretationem per singulas paginas apposuit, Paris. 1584. 4. Hinc sine ejusmodi interpretatione, sed ex emendatione MS. Veneto prodiit Lugd. 1601. fol. divisa in sectiones CCLVII. Denique *Cangius* Paris. 1657. fol. utramque harum editionum cum MS. membranaceo Regio contulit, Petri quoque Pithoei notulis ineditis usus, quas marginibus ille Vigenarianæ editioni alleverat ex MS. Codice, & ex primis foliis editionis Villeharduini quæ jussu Reip. Venetæ A.C. 1573. imprimi cœpit, sed postea suppressa est. Adjunxit Cangius varias Lectiones in margine, & Vigenarii exemplo interpretationem recenti idiomate Gallico: sectionum divisionem servavit ex editione Lugdunensi, subjunxitque è Bibl. Regia Historiam brevem Imperatorum CPolitanorum Latinorum ab urbe capta usque ad 1243. petitam ex Historia Galliæ, scripta versibus Gallicis à *Philippo Muskes* Episcopo Tornacensi (qui A. 1282. obiit) & hætenus inedita, p. 212-229. Denique p. 230. 231. *appendicem latinam* Villeharduino in MS. Regio à Veneto aliquo temporibus Andronici Palæologi subjectam annexuit. Post Observationes Cangii, quibus Villeharduinus & Historia illius ætatis ex omni genere scriptorum erudite illustratur, & Rhamnusi, Outremanni aliorumque recentiorum hallucinationes subinde castigantur, sequitur ejusdem glossarium veterum vocum Gallicarum, quibus Villeharduinus utitur pag. 354-370.

Non

\* A Græcis scribitur Βιλαρδίν, ut apud Acropolitam c. 47. ubi Achajæ & Peloponnesi Princeps hoc nomine memoratur. Confer Elogium Villeharduini & Genealogiam ejus familiæ, notis à Cangio præmissam.



Non minoris momenti est, quæ Villeharduino subjuncta alteram Voluminis partem constituit, & tota Cangii industriæ debetur, Gallice itidem scripta & singulari studio ex fide dignis monumentis ordine temporum digesta Historia Imperii CPolitani sub Imperatoribus Gallis ab A. 1198. usque ad tempus captæ urbis à Turcis. *Histoire de l'Empire de Constantinople sous les Empereurs Francois, contenant ce qui s'est passé de plus memorable dans cet Empire, depuis que les François s'en rendirent maîtres, jusques à ce que les Turcs s'en sont emparez: dans laquelle la suite des Empereurs Francois, des Patriarches de Constantinople Latins, des Roys de Thessalonique, des Princes de la Morée & d'Achéie & d'Epire, des Ducs d'Athenes, de Duras, de Nicfia, des Seigneurs de Négrepont, de Metelin, & autres sont decrites, (pagg. 326.) avec un recueil de plusieurs titres & autres pieces non encore publiées, tirées tant du Tresor des Chartes du Roy, que d'ailleurs, pour servir de preuves à cette Histoire (pagg. 85.)* Paris. 1657. fol. pagg. Raro obvium est hoc opus, in illa quidam Historiæ parte necessarium, quod licet unico modico volumine constat, & nullis iconibus ære descriptis superbit, tamen venit pretio quinquaginta amplius marcarum Lubecensium.

XXXII. Villeharduino jungere juvabit Innocentii III. Papæ Epistolas, & *Guntherum* Monachum Parisiensem, Ord. Cisterciensis, eorundem temporum scriptorem, qui latine tradidit Historiam captæ à Latinis CPoleos, editam in Henrici Canisii T. V. *Lectio-num Antiqvar.* p. 358. Monachii, 1604. 4. tum alios plures qui Christianorum Europæorum expeditiones in terram sanctam ab A. C. 1080. ad 1291. (quo Syria & Palæstina amissa est) descripserunt, imprimis volumina duo hortantibus Francisco Pithæo & Paulo Petavio collecta à Jacobo Bongarsio, & Hanoviæ 1611. fol. edita sub titulo: *Gesta DEI per Francos*, in quibus scriptores latini illius vel paullo seqvioris ætatis præter Anonymos, Robertus Monachus Hierosolymitanæ Historiæ & belli Christianorum adversus Saracenos scriptor, Basil. 1533. fol. pridem vulgatus: tum Baldricus, Raimundus de Agiles, Albertus Aqvensis, Fulcherius Carnotensis, Gauterius, Gvibertus Abbas quem habeo scriptum ante CCC. annos in membrana, Gvilelmus Tyrius scriptor præcipuus, & Jacobus de Vitriaco, cujus Historia Orientalis & Occidentalis prodierat Duaci 1597. 8.

Benedicti de Accoltis de bello à Christianis contra Barbaros gesto, pro Christi sepulchro & Judæa recuperandis. Venet. 1532. 4. Basil. 1544. 8.



- Annalium scriptores , Baronius, Bzovius , Pagius, Odoricus Raynaldus, Spondanus : Lexicorum item Historicorum concinnatores ut Morerius in *Croissade*. Cangii glossar. in *Crux*.  
 Histoire des gverres des Chrétiens contre les Turcs, par Aubert, Paris. 1559. 4.  
 Belli sacri Historia , edita à Johanne Mabillonio, Musei Italici T. 1. p. 131. seqq.  
 Jac. Benzeli Palæstina , sive de terra Promissionis & Sveonum Gothorumque expeditionibus sacris dissertationes duæ Geographico-Historicæ. Upsal. 1703. 8.  
 Jo. Henr. Bœclerus in diss. de passagiis , T. 1. dissertationum Academicarum p. 581. sqq. ad Æneæ Sylvii Orationem super hoc argumento Romæ A.C. 1452. habitam ad Nicolaum V. Pontificem nomine Friderici III. Imperatoris, pro svadenda in terram sanctam expeditione.  
 Jo. Franciscus Buddeus in selectis Juris Naturæ & Gentium, dissertatione 2.  
 Jac. Gretserus in Apologia cruciatarum expeditionum Tom. 3. de Cruce , lib. 2.  
 Commentarii duo Historici , antea inediti, alter de Regibus vetustis Norvvagicis, alter de profectione Danorum in terram sanctam circa A. 1184. susceptam, eodem tempore ab incerto auctore conscriptus, & primum editus à Bernh. Casp. Kirchmanno. Amstelod. 1684. 8. Confer etiam Janum Bircherodium lib. de Ordine Elephantino cap. VIII. seq. p. 51. seq.  
 Joannes Leunclavius scriptor præclarissimus in Annalibus, Historia & Pandectis Turcicis, quæ sæpius excusa latine & in alias etiam linguas translata sunt.  
 Stephanus Lusignanus in Historia regnorum Hierosolymorum Cypri & Armeniæ, Paris. 1613. 4. Gallice.  
 Lud. Maimburgii, S. I. Histoire des Croisades pour la delivrance de la terre sainte, Paris. 1675. & Amst. 1682. 12. quatuor Volum.  
 Jo. Molani de sacra militia Ducum & Principum Brabantiae, cum notis Petri Louvii, Sylæducensis. Antvverp. 1592. 8. Confer Clariss. Burchardi Gothelf Struvii Bibliothecam antiquam T. 1. p. 214. seq.



L'impresc & espeditioni di Terra santa, & l'acquisto fatto del Imperio di CPoli dalla Republica di Venetia, doppo l'anno 1198. infino al 1205. da Andrea Morefini. Venet. 1627. 4.

Passage d'outremer de Godefroy de Boullion. Paris. 4.

Passages d'outremer par les François. Paris. 1518 fol.

Petri d'Outremanni CPolis Belgica, sive de rebus à Balduino & Henrico Imperatoribus CPol. ortu Belgis libri V. addito libro singulari de excidio Græcorum, cum notis uberioribus. Tornaci 1643. 4.

Adami Rechembergii Exercitatio de prima expeditione Cruciatâ, in ejus diff. Historico politicis T. 2. p. 474. seq.

Pauli Rhamnusii de bello CPolitano & Imperatoribus Comnenis per Gallos & Venetos restitutis, qvo in opere Villeharduini vestigiis insistit. Venet. 1603. & curante Jac. Gaffarello, ibid. 1634. fol. & Italice 1604. 4.

Chronicon Hierosolymitanum, sive de bello sacro Historia, libris XII. edita à Reinerio Reineccio. Helmst. 1584. 4. Auctor est Albertus Aqvensis, in Gestis DEI per Francos iterum recus.

Frid. Sylburgii Saracenica pag. 107. seq. ubi duodecim expeditiones cruciatæ recensentur.

Hermannus Witsius in Dodecade Exercitationum Tom. 2. Miscell. Exercitatione duodecima, quæ est Hierosolymæ Historia. §. 41-47.

XXXIII. Præter Villeharduinum & Historiam CPolitani sub Imperatoribus Gallis, *Carolus Fraxinetus* (DU FRESNE) *Dominus* DU CANGE, Regi Galliæ à Consiliis & Franciæ apud Ambianos Quæstor, etiam aliis multis nominibus de Historia, rebus, & antiquitatibus CPolitanis ita præclare promeruit, ut ad earum lucem unus industria sua plus videatur contulisse, quam cæteri universi. Nam ne de Chronico Paschali, cui immortalis est, atque de Zonaræ Annalibus ab eo recensitis & illustratis dicam, de quibus supra p. 142. & 156. commemini: neque repetam quæ de ejus notis in Pauli Silentarii descriptionem Templi Sophiæ pag. 79. & de observationibus in Nicephorum Gregoram p. 321. & in Nicephorum



rum Bryennium, Annæ Alexiadem & Cinnamum pag. 344. 392. & 398 dicta à me sunt, quibus descriptionem CPoleos ex *Christophori de Bondelmontibus* Florentini opere inedito ad Cardinalem Jordanum A. 1422. composito adjunxit: his omnibus veluti cumulus quidam accedunt duo opera pulcherrima & elaboratissima, quibus in lectione scriptorum Hist. Byzantinæ cum fructu versatur<sup>9</sup> carere nemo potest. Unum est *Historia Byzantina duplici Commentario illustrata*, quorum prior familias ac stemmata Imperatorum CPolitanorum, cum eorundem Augustorum nomismatibus & aliquot Iconibus, præterea familias Dalmaticas & Turcicas complectitur: alter continet *Constantinopolin Christianam* sive descriptionem Urbis celebriumque ejus ædificiorum ac monumentorum, qualis extitit sub Imperatoribus Christianis, ex omni scriptorum genere summo studio quatuor libris contextam & adornatam. Paris. 1680. fol. Additamenta & emendationes ad hoc opus subjunxit Cangius notis suis in Zonaram T. 2. ad calcem *dissertationis de hebdomo CPolitano* p. 145. seq.

Alterum est \* *Glossarium ad scriptores Mediæ & infimæ Græcitatæ*, in quo laudatissima Joannis Meursii industria, qui primus in hoc genere elaboraverat, vulgatoque Glossario Græcobarbaro Lugd. Bat. 1610. & cum bis mille fere vocabulorum accessione 1614. 4. egregiam facem hisce literis accenderat, plura vero omiserat & inexplicata reliquerat, innumeris partibus vincitur, & Græca vocabula novatæ significationis, aut usus rarioris, Barbaræ, Exotica, Ecclesiastica, Liturgica, Tactica, Nomica, Iatrica, Botanica, Chymica explicantur, eorum notiones & originationes reteguntur: complures ævi medii ritus & mores, dignitates Ecclesiasticæ & Monasticæ, Palatinæ, & quamplurima alia observatu digna & ad Historiam præcipue Byzantinam spectantia ex editis atque ineditis monumentis recensentur & explicantur. \*\* Lugd. 1688. fol. Præmissa *Simonis Portii* Romani Doctoris

\* *Ingens ingentis opus* dicitur Cotelerio notis ad monumenta Ecclesiæ Græcæ Tom. 3. p. 655. Cangius ipse vir ad miraculum doctus T. 1. p. 733. Obiit ex dysuria (quæ Patrem quoque ejus abstulerat) Parisiis X. Cal. Nov. 1688. de cujus vita & scriptis videndus Carolus Peraltus in elogiis illustrium Galliæ virorum T. 1. pag. 160. & Stephanus Baluzius Epistola ad V. C. Eusebium Renaudotum, quæ Chronico Paschali præmittitur.

\*\* Auctor in præfatione, ab hoc opere, inquit, edendo lingua minus publici hodie saporis rationem Parisienses typographos deterruit. Tumque dixeram cum Terentiano Mauro, hoc domi clausum mægebit: Cum ecce vir rei Literariæ perquam studiosus Joan-



ctoris Grammatica lingvæ Græcæ vulgaris , inscripta Richelio:  
& ad calcem operis subjuncta Cangii appendix ad Glossarium suum,  
mediæ & infimæ \*\*\* Latinitatis (Parisi. 1678. fol. 3. Vol. editum &  
Francof. 1681. atqve 1713. recusum, & nunc auctius etiam Parisiis  
sub prælo sudans) quod vel ideo etiam hoc loco commemorari à me  
convenit, quoniam annexam habet auctoris dissertationem *de Impera-  
torum CPolitanorum nomismatibus*, de quibus quemadmodum & de va-  
riis CPolitanis Antiquitatibus egregium nuper spicilegium accepi-  
mus à doctissimo Viro *Anselmo Bandurio*, in cujus Imperio Orientali (de  
quo supra p. 569. sq.) præclara in primis ad Chronologiam & Geogra-  
phiam CPol. Imperii subsidia continentur. Idem jam molitur aliud  
Opus hoc titulo: *Imperatorum Romanorum à Trajano Decio ad Paleologos Au-  
gustos, Nomismata Latina, Græca, Ægyptiaca, omnis metalli ac moduli, di-  
stincta per classes, & quam diligentissime descripta, ac notis brevioribus illustrata,  
ad quindecim ferme millia, & in iis quamplurima inedita, ex quibus rariora  
ad tria millia in ære incisa representantur, & in fronte Nomismatum, cujusque  
Imperatoris vita proponitur*, Paris. 2. Tomis in fol.

XXXIV. De Scriptoribus Historiæ Byzantinæ Græcis quin-  
quaginta, insignem & accuratum Commentarium consignavit præ-  
clarus Vir *MARTINUS HANCKIUS*, Gymnasii Elisabethani apud Ura-  
tislavienses \* nuper Rector, deditque excudendum Lipsiæ 1677. 4.  
in quo vitas singulorum exponit copiose, scripta etiam & de scriptis  
judicia distinctiorem in modum recenset, eadem usq<sup>ue</sup> methodo, qua de  
Romanarum rerum scriptoribus libros duos concinnaverat, excusos  
ibi-

Joannes Anissonius, Lugdunensis qui artis Typographica, qua sub Gryphis, Tor-  
nasii, Rovillii, aliisque pridem ea in urbe floruit, reparanda gloria, dum pa-  
ternis insistit vestigiis, sedulus incumbit, Glossarii nostri Græcanici typis suis ele-  
gantissimis edendi provinciam ultro in se recepit. Cæterum typographi Parisienses  
injuriæ sibi hac quærela fieri rati, ediderunt scriptum cui titulus: *les Imprimeurs  
& libraires de Paris à Messieurs les Gens des lettres*, in quo negant sibi Glossarium  
Græcum à Cangio unquam serio oblatum, sed ab Anissonio potius prævertente  
extortum è manibus, *Mais Mr. Anisson s'étant trouvé dans le même tems à Paris,  
nous enleva cet ouvrage.*

\*\*\* Pauca & levia sunt quæ in hoc opere notat Hadr. Valesius in Valesianis.

\* Obiit B. Hanckius Uratislaviæ A. 1709. Ejus elogium habes in Actis Eruditorum il-  
lius Anni p. 331. in Novis Literariis Hamburgensibus p. 373. & in appendice  
ad Lexicon universale Historicum editum Germanice cura Rev. D. Jo. Francisci  
Buddei.



ibidem 1669. 1675. 4. *Id in Belgio & Anglia pro merito æstimari honorifice, Nobilissimus vir Nicolaus Heinsius index mihi fuit, cui placuit admodum, & vel uni placuisse satius est quam multis aliis minoris commatis, inquit Christianus Daumius \*\* Epistola ad Jo. Gebhardum, data Cygneæ 10. Febr. 1678. E Gallis vir itidem eruditissimus Joannes Boivinus in Nicephori Gregoræ vita: Gregoræ Vitam accurate enarratam non ita pridem vulgavit Martinus Hanckius vir doctus, & in Historiis Græcis Latinisque haud mediocriter versatus. Merito etiam idem Daumius reprehendit malignum nescio cujus de Hanckii opere judicium, qui Vossio eum plura debere scripserat. Id tamen Tibi dissimulare non possum, quidam nuper istud egregium opus in programme publico non vituperare quidem ausus est, sed satis frigide laudavit, maxime eo nomine, quia multa deberet Vossio. Hinc cum Vossio nostrum Hanckium majore cura contuli, moxque sum expertus id male dictum. Exemplo sint Eusebius & Photius. De his quid Vossius? de priore quidem unius folii paginam, de posteriore autem ne paginam quidem dimidiam. At quam insignem de Eusebio & Photio confecit Hanckius commentarium - . Ad hæc scriptores non adeo paucos habet, de quibus vix ullum verbum Vossius, quos etsi Græcos nondum tamen editos, in MStis obvios penitus ignoravit. Igitur absit, ut actum egisse judicetur, ego certe non satis mirari possum Viri diligentiam, judicium, ordinem, styli elegantiam & parsimoniam, quæ ubivis in hoc opere animadvertas, cui nondum vidi laborem aliquem in hoc scribendi genere parem, quo superavit suos ipse scriptores Romanos. Nam his equidem etsi laudem non parvam merentibus præpono Græcos istos, in quibus multa nobis mysteria præsertim in Photio Historica revelavit, vulgo & doctissimis etiam credita & honorata, quæ figmentis esse accensenda primus nobis monstravit &c. Hujus Hanckii, quemadmodum Vossii quoque monumentis ita usum me profiteor, ut spicilegium Tibi post illorum messes dare, benigne lector, & scriptores ab illis omissos supplere fuerim conatus, quod pro æquitate tua boni ut consulas rogo.*

XXXV. Denique ut constet quid libri sit quod Hamburgi A. 1686. 4. prodiit ex schedis Rudolphi Cappelli & *maxaer* † Professoris in Gymnasio hujus Urbis bene meriti, sub titulo *Byzantina: Sche-*

\*\* In Epistolis Philologico Criticis A. 1709. 8. Cygneæ editis p. 137. Vide etiam pag. 88.

† Obiit vir optimus A. 1684 20. April. De cujus vita consules ubi lubebit Elogia Germanorum quorundam Theologorum à Rev. D. Georg. Henrico Gœzio in lucem data Lubecæ A. 1703. p. 180.



*Schema Corporis Historiæ Byzantinæ sive CPolitane, à Constantino I. & Magno ad Constantinum ultimum & miserum: monere juvat nihil aliud esse quam Catalogos Imperatorū ex Calvisio, Goltzio, aliisq; recentiorib<sup>9</sup>, tum icones ac descriptiones Constantini M. & Constantini Palæologi, & de capta per Turcas CPoli narrationem ex Crusii TurcoGræcia, hinc Catalogos Scriptorum Historiæ Byz. ex Labbeo, Hanckio, Vossio & Caveo: denique vitam Constantini Magni è Calvisio, Petavio, Christiano Matthiæ & Jo. Ludovico Gothofredo.*

**XXXVI. INDICULUS SCRIPTORUM Græcorum**  
*hoc & superiore capite recensitorum.*

Asteriscum qv nullum præfixum habent, de illis tantum obiter dictum est. Latini scriptores *currentibus* quas vocant *literis* expressi.

**A**Bgarus notarius 561.  
*Benedictus de Accoltis* 765.  
\* Constantinus Acropolita 449.  
Acindynus 322.  
\* Georgius Acropolita 448. seq.  
Index Episcoporum & aliorum  
ab Acropolita laudatorum.  
452. seq.  
\* Agapeti scheda regia 570 seq.  
Agapeti plures 570.  
\* Agathias Myrinæus 260. sq. In-  
dex scriptorum ab eo memora-  
torum 263. seq.  
*Nic. Alemannus* 257.  
Alexander Monachus 516. 535.  
Alexius Rharturus 695.  
*Leo Allatus* 241. 398. 451. ejus  
*σύμμικτα* 704.  
Ammonius Monachus Raithi.  
549.

Ammonius Poëta 684.  
Amorio 114.  
Amphilochius 516. 540. 557. ter  
\* Joannes Anagnosta 486.  
*Anastasius Bibliothecarius* 153.  
Anastasius Sinaita 521. 533.  
Anastasius Theopolitanus sive  
Antioch. Episcopus 531. 544.  
553.  
Anatolius Episcopus Thessal. 537.  
bis.  
Angyrianus Chronogr. 137. Lam-  
becius legit apud Codinum *An-  
cyranus*. Sed MSS. constanter  
*Ἀγγυριανός*. Vide Bandurii Im-  
perium Orientale p. 738. 781.  
Andreas Hierosol. ArchiEpisco-  
pus Cretensis 521. 527. 533.  
534 bis. 537. 542. 544. 545. ter.  
550. 552. bis 563.

Eeeee

Andreas



- Andronicus Cublides 704.  
 Andronicus Palæologus 479. 576.  
 Anian<sup>9</sup> Ægyptius Monachus. 135.  
 \* Anna Comnena 390. seq. 693.  
 Index scriptorum ab ea memoratorum. 394. seq.  
 Anonymi in Apocalypsin 255.  
 — *appendix ad Villeharduinum* 760.  
 — Opus contra Barlaamum & Acyndinum 255.  
 — *Belli sacri scriptores*. 765. 766. 767.  
 Anonymi Catalogi Patriarcharum CPol. 229. 567. Episcopatum 479. 576. sq. Imperatorum CPol. 144. 229. 577.  
 — Prologus ad Commentaria in Aphthonium 255.  
 Chronicon Alexandrinum sive Paschale 142. seq. Index scriptorum in eo allegatorum. 205. seq.  
 — Chronicon Barbaro Græcum. 693. 696. 158.  
 — Definitiones fidei 254.  
 — Demonstrationes Chronologicae de rebus CPol. 480. 574. 603. 687.  
 — *Descriptio CPoleos per XIV. regiones* 229. 577. Auctor ex conjectura præstantissimi Cangii p. 288. ad Villeharduinum, est Marcellinus Comes scriptor Chronici, qui Justiniani Imp. Cancellarius fuit, & Cassiodoro teste (c. 25. Divin. Lect.) *quatuordecim libellis CPolitanam Civitatem minutissima narratione descripsit*. Nisi forte minutissima narratio apud Cassiodorū non notat brevissimā, qvalis est illa quam habemus, sed diligentissimā quæ minutius & scrupulosius omnia persequitur.  
 — Distinctiones antiquæ Bibliorum libror. in capita. 255.  
 — de Hippodromo 605.  
 — Historia Politica & Patriarcharum CPol. in Turco Græcia Crusii 693. 744.  
 — contra Iconomachos 350.  
 — de inventoribus artium & disciplinar. 255.  
 — Lexica 254. 255.  
 — de locis Hierosol. 705. seq.  
 — de Lybistri & Rhodamnes amoribus 702.  
 — contra Mohamedem 689. seq.  
 — de officiis CPol. 479.  
 — Oraculorum Leonis Imp. expositio 364.  
 — Poëta Græcobarbarus 323.  
 — de Russorum conversione, apud Bandurium ad Constantin. de administrando Imp. p. 112. seq.  
 — *Tactica* 255.  
 — de templo CPol. Sophiae 689.  
 — Theophanis continuator 349.  
 — alter succinctior 350.  
 — Vitæ SS. & Martyrum. 510. sq.  
 — Vitæ Apollonii & Tarsiae 696.  
 — de urbibus quæ nomen mutarunt 605.



Alii Anonymi pag. 143. seq. 485.  
568. 573. 574. 575.

Antiochus 254.

Antiochi Monachi Pandectes,  
695.

Antipater Bostrensis 536. 680.

Antonius Mytilenes 699.

Antonius Monachus 558.

Aphrodisianus Persa 542.

Appianus 492.

Archippus Eremita sive prosmo-  
narius 514. 549.

Arrianus 492. 127. 135.

Arsenius Pegadensis 560.

Arsenius Corcyrensis Episc. 512.  
515.

Arsenius Tornobi Metropolit.  
700. 698.

Arsenius Patriarcha CPol. 321.

Arsenius Coronæ Episcopus 700.

Asclepiodotus 485.

Asterius Amaseæ Episc. 547. 555.  
680.

S. Athanasius Alex. 254. 513. 533.  
560.

Athanasius junior, Patriarcha  
Alex. 465.

Athanasius Ephesinus 695.

Athanasius Lauræ in monte Atho  
conditor 701.

\* Athanasius Macedo Patriarcha  
CPol. 582. seq. 322. 323.

Athanasius ὁ ταχυγράφος 518.

Michael Attaliata 684.

\* Anselmi Bandurii Imperium Orientale,  
569. seq. Conspectus operum Nice-

phori CPol. 640. seq. Opus promissum de numis Imperatorum. 767.

Barlaam 322.

Barnabas sive Barbas 555.

Barsaphtas 511.

Bartholomæus Edessenus 691.

\* Basilii Cilix 114. 130.

\* Basilii Macedonis Imp. κεφάλαια  
παραμετικά. 572. seq.

Basilii Hierosol. Patriarcha 688.

Basilio Magno tributa Gramma-  
tica commentatio est Moscho-  
puli 693.

Basilii Seleuciensis 532. 539. 544.  
553. 560. 563.

Bemarchius 684.

Bessarionis Epistola 241. 619.

Joannes Boivin. 300. 319.

Christophorus de Bondelmontibus 768.

Brunichius 136.

Brutius Chronogr. ibid.

Nicephorus Bryennius 343. seq.

Joannes Bryennius 322.

Josephus Bryennius 542. 544.  
quater, 702.

Ismaël Bullialdus 567.

Nicolaus Cabasila. 522. 530.  
531.

Simon Cabasila 693.

Caddus nomen corruptum pro  
Candido 239.

Joannes Calecas 534.

Manuel Calecas 530.

Callistus Metropolitæ Rhodi 698.  
699.

Callistus Poëta 685.

Callistus Patriarcha CPol. 534.



Matthæus Camariota, vide Matth.

\* Joannes Cameniata 351.

\* Joannes Cananus 456. seq.

\* Candidus Isaurus 239.

*Carolus du Fresne, Dominus du Cange.*  
764. seq. 767. seq.

Antonius Cantacuzenus 684. 695.

Georgius Cantacuz. 695.

\* Joannes Cantacuzenus Imp.  
469. seq. 691.

Matthæus Cantacuzenus 474.

Michael Cantacuz. 696. 698.

*Carolus Cantoclarus* 230.

Capito Lycius 685.

*Rudolphus Cappellus.* 768.

Cassiani Chronographia 112.

Georgius Cedrenus 155. seq. In-  
dex scriptorum ab eo laudato-  
rum 159. seq.

*Joannes Capistranus* 366.

Chæremonus Syracusanus 550.

\* Laonicus Chalcocondyles 474.

Demetrius Chalcocondyles 476.

Michaël Acominatus Choniates.  
402.

\* Nicetas Acominatus Choniates.  
400. seq.

Christodorus Thebanus 575.

Christodulus Monachus. 702.  
(Joannes Cantacuzenus)

Christophorus, Alexandrinus Pa-  
triarcha 688.

Chrysippus presbyter Hierosol.  
514. 536.

Macarius Chrysocephalus. Vide  
Macarius.

Demetrius Chrysoloras 521.

Manuel Chrysoloras 484.

Jo. Chrysostomus vide Johannes.

Matthæus Cigala, Cyprius 366.  
577.

\* Joannes Cinnamus 396. seq.

Alii Cinnami 396. seq.

Clemens Historicus 136.

\* Georgius Codinus 476. seq.

\* *Franciscus Combefisius.* 348. *Ejus*  
*Origines CPol.* 687. seq.

\* Anna Comnena, Vide Anna.

Alexii & aliorum Comnenorum  
scripta 392. seq.

\* Constantinus Acropolita 449.  
538. 550. 562.

Constantinus Diaconus CPol. &  
Chartophylax 547.

Constantinus ab Epistolis 685.

Constantinus Patricius Chius 704.

\* Constantinus Manasses 157.

\* Constantinus Porphyrogenitus  
Imp. 486. seq. 519. 530. 569.  
688. Vita Basilii Maced. 349.  
Cerimoniale MS. 623. seq.

Constantinus Episcopus Tii 525.

\* Constantinus Magnus Imp. 1.  
seq. Donatio ei tributa. 5. seq.

Cosmas Vestitor 519. 535. 564.

\* *Martini Crusii TurcoGræcia* 692. seq.

Cyrillus Alex. 532.

Cyrillus Nicænus 695.

Cyrillus Monachus & Presb. Scy-  
thopol. 526. 556. 562. Vide  
& Eutychiana Hist.

Cyrillus Chronographus 159.

Damascenus Demonici & Elafso-  
nis Episc. 700.



- Damascenus Hypodiaconus & Monachus Studita 693.  
 Joannes Damascenus. Vide Joannes.  
 Damascenus Litæ & Rhendinæ Episc. 700.  
 Daniel Monachus Raithu. 538.  
 Demetrius Chalcocondyles 476.  
 Demetrius Chrysoloras 521.  
 Demetrius Cydonius 322. 323. 351. 544. 691.  
 Demetrius Cyzicenus 685. 388. 389.  
 Demetrius Lampenus 399.  
 Demetrii Martyris miracula 351. 522.  
 Demetrius Thessalonicensis, Diaconus CPol. 698. 699.  
 Demetrius Joannis Despotæ scriba 698.  
 \*Dexippus Herennius 231.  
 Alii Dexippi 232.  
 Diadochus Episcopus Photices Epiri 530.  
 Dio Coccejanus 492.  
 Diodorus Sic. 492.  
 Diodori Tarsensis Chron. 135.  
 Dionysius Nauplii & Argorum Episc. 700.  
 Dionysius Patrarum Episc. Metropolitana Corinthi 700.  
*Dionysius Exiguus* 148.  
 Dionysius Halicarnassensis 492.  
 Domninus 136. Varii hoc nomine. *ibid.*  
 Dorotheus Monembasiæ Metropolitana 366. Ejus Chronicon recusum etiam Græce Venetiis 1684. 4. & cum auctario ac locupletissimo Indice. 1691. 4. apud Nicolaum Sarum.  
 Dorotheus Tyri Episcopus 145.  
*Georgius Doufa* 241. *Hujus Epistola de itinere suo CPol. prodiit Lugd. Bat.* 1599. 8.  
*Theodorus Doufa* 451.  
 \*Ducas Michaëlis nepos. 567.  
 Theodorus Lascaris Ducas. Vide Theod.  
*Abrahami Ecchellenfis Chronicon Orientale* 226. *res Ecclesiæ Alexandrinæ maxime complectitur, quas nuper nova atque insigni luce perfudit V. C. Eusebius Renaudotus, in Historia Patriarcharum Alexandrinorum Jacobitarum* Paris. 1713. 4.  
*Jo. Eichelius* 256.  
 Eleusius Diaconus 685.  
 Elias Monachus 530.  
 Ephraim Chersonæ Episc. 519.  
 Ephræm Chronographus 159.  
 Ephraim Syrus. 510. 517. 521. 530. 532. 533. 539. bis. 547. bis.  
 Epigrammata 575.  
 Epiphanius Cypri Episc. 532. 551.  
 Epiphanius Monachus & presb. Hierosol. 512. 542. 705.  
*Epiphanius Scholasticus* 120.  
 Evagrius Monachus. 552.  
 \*Evagrius Hist. Eccles. scriptor. 126. seq.  
 Alii Evagrii 127. sq. (sq.  
 \*Eudocia Macrembolitissa. 587.  
 Eudocia Theodosii jun. 684. 588.  
 Euge-



- Eugenius Episc. montis Sinai & Raithu 698.  
 Eumathius sive Stamatius 697.  
 \* Eunapius Sardianus 232 sq. 703.  
 Alii Eunapii 233.  
 Evodius 547.  
 Euripus Jo. Baptistæ discipulus. 537.  
 Eusebius Alex. 529. 530. bis. 531. quater.  
 Eusebius Historicus ab Octaviano ad obitum Imp. Cari. Evagrius lib. V. cap. ult.  
 Eusebius Monachus 555. Sebastenus. 526.  
 \* Eusebius Pamphili 30. seq. 324. Index scriptorum in libris Præparat. Evangelicæ 37. seq. & in Historia Ecclesiastica laudatorum 63. sq. Epistola ad Carpianum 97.  
 Eusebius Scholasticus 685.  
 Alii Eusebii 105. seq.  
 Eustathius Epiphaniensis. 126. 136.  
 Eustratius Presbyter 526.  
 Euthymius Monachus 546.  
 Eutolmius 526.  
 Euthymius Zigabenus 689.  
 Εὐθυμίου ἱστορία à Cyrillo Scythopolitano scripta tribus libris, quorum primus continebat vitam Euthymii Abbatis, defuncti 20. Januar. A. C. 473. secundus vitam S. Sabæ, tertius Joannis Silentarii. Vide Lambecium VIII. p. 306. & Mich.  
 le Qvien ad Damascenum T. 2. p. 879.  
 Eutropius 136. 685.  
 Eutychianus 136. 685.  
 Excerpta de Legation. 231. seq.  
 Excerpta Peiresciana 490. seq.  
 Hugonis Favolii *Hodæporicon Byz. versu scriptum Heroico libris III. prodiit Lovan. 1563. 8.*  
 Felix 555.  
 Florentius 557.  
 Franciscus Domesticus, Medicus Chius 699.  
*Carolus du Fresne, Dominus du Cange. 764. seq. 767. seq.*  
 Gabriel Philadelphiensis. 696. 704.  
 Gabriel Pogojanæ Episc. 700.  
 \* Genesius 620. seq. 389.  
 Gennadius Scholarius 364. 365. seq. 696. seq. 575.  
 Geoponica 500. seq. Index scriptorum in illis laudatorum. 506. seq.  
 \* Georgius Acropolita 448. seq. 158.  
 Georgius Alex. ArchiEp. 518.  
 Georgius Cantacuzenus 695.  
 Georgius Chartophylax & Monachus CPol. 543. bis.  
 \* Georgius Cedrenus 155. seq. Index scriptorum ab eo laudatorum 159. seq.  
 Georgius Chumnus 159.  
 \* Georgius Cyprius. Vide Grægorius.  
 Georgius Gemistus Pletho 684.  
 \* Geor-



- \* Georgius Codinus 476. seq.  
 Georgius Galeſiota 342.  
 Georgius Grammaticus 515. bis.  
 Georgius Hagiopolita ſive Hieroſol. 535.  
 Georgius Hamartolus Chronici auctor 154. ſeq. 151.  
 Georgius Lapitha 322.  
 Georgius Lecapenus 684.  
 \* Georgii Monachi *βίαι βασιλέων*. 353.  
 Georgius Monachus, tertii Chronici auctor 353. 492.  
 Georgius Metropolitā Nicomediensis 520. 543. 544. bis. 545.  
 Georgius Ocnæota 342.  
 \* Georgius Pachymeres 458. ſeq. 465. ſeq.  
 \* Georgius Phranzes 615. ſq. 228.  
 Georgius Piſides 159. 228. 575.  
 \* Georgius Syncellus. 149. ſeq. Index ſcriptorum ab eo laudatorum 177.  
 Georgius Zegabenus 361.  
 Geraſinus Polianæ Episc. 700.  
 Germanus Patriarcha CPol. 514. 534. ter. 535. 543. 544. 545. 546. qvater.  
*Gēſta DEI per Francos* 765.  
 \* Mich. Glycæ Annales 156. Index ſcriptorum in illis laudatorum 205.  
*Jac. Goarus* 478. 151.  
*Jo. Georgius Grævius* 228.  
 \* Nicephorus Gregoras. infra, Nicephorus.  
 Gregorius Antiochenus Episc. 532.  
 Gregorius Baſilii Anachoretæ diſcipulus 351.  
 \* Gregorius Cyprius Patriarcha CPol. 603. ſeq. 522. 526. 527. 322. 323. 540. 547.  
 Gregorius Archidiaconus & Referendarius CPol. 522. 530.  
 Gregorius Mytilenæus 531.  
 Gregorius Nazianzenus 531.  
 Gregorius Neocæſareæ ſive Thavmaturgus 532. 544. 550.  
 Gregorius Nyſſenus 245. 524. 528. 541. 544. 547. 548. 559. 561.  
 Gregorius preſbyter, Nazianzeni diſcipulus 528.  
 Gregorius preſbyter Cæſareæ Cappadociæ 519.  
 Gregorius Pruſæus Metropolitā. 699.  
*Jac. Gretſerus* 241. 477. ſeq. 566.  
 Ejus de Cruce 533. ſeq.  
*Guntherus Monachus* 765.  
*Petrus Gyllius* 577.  
 Harpocratio 255.  
 Hegelippus 112.  
 Heliconius 685.  
*Henricus Hilarius* 694.  
 Heraclius Imp. 148.  
 Hermias 123.  
 Hermodorus Leſtarchus 697. 698.  
 Hermolaus Grammaticus 686.  
 Herodotus 492.  
 \* Heſychius illuſtris Mileſius 240. ſeq. 137.



Hesychius presbyter Hierosol.  
112. 137. 144. 243. seq. 512. 531.

540. bis. 554. 556.

Alii Hesychii 243. seq.

\* Hierocles Hippiatricorum scri-  
ptor. 497.

\* Hieroclis Grammatici Synece-  
mus 569. seq.

Hieronimus Monachus 553.

Hippiatrica 493. seq. Index scri-  
ptorum in illis allegatorum.  
494. seq.

Hippocrates 323.

Hippolytus Portuensis 135.

Hippolytus Thebanus 155.

Hippolytus, Chii Metropolitā.  
699.

Corporis Historiæ Byzantinæ con-  
spectus 221. seq.

*Dav. Hæschelii eclogæ Legationum.*  
231.

Jacobus Apostolus 543. Hebræus.  
542.

Jacobus Monachus 543. bis. 544.  
bis. 556.

Jacobus Diaconus 553.

\* Matthæus Jattrus. Vide Mat-  
thæus.

Jeremias Larissæ Episcopus 700.

Jeremias Patriarcha CPol. 695. sq.  
698. 699. 701. seq.

Ignatius Diaconus 295. 723.

Ignatius Chius Hieromonachus.  
698.

Specimen sapientiæ Indorum.  
460. seq.

*Innocentius III. Papa* 765.

Inscriptiones 575.

Joachimus Patriarcha Alex. 697.

Joachimus Imbri Episc. 700.

Joachimus Teni Episc. 700.

\* Joannes Ægeates 112.

Joannes Anagnosta. 486. 706.

Joannes Antiochenus. 686. 492.

Joannes Apostolus, Theologus.  
542. 545.

Joannes Bonapheus 698.

Joannes Burclas 700.

Joannes Bryennius sacello præfe-  
ctus 322.

Joannes Calecas 534.

\* Joannes Cameniata 351. 706.

\* Joannes Cananus 456. seq.

\* Joannes Cantacuzenus. 469.  
seq. 322. 323. 691.

Joannes Chrysostomus 522. 532.  
bis. 533. quinqvies 534. 537.  
552.

Joannes Coreles 697. 698. Me-  
dicus 704.

Joannes Damascenus 516. 519.  
545. ter. 688. 690. 691. 693.  
707.

Joannes Despota Moldaviæ 698.

Joannes Diaconus Magnæ Ec-  
clesiæ & Rhetor 539.

\* Joannes ὁ Ἀλεξανδρινός 112.

Joannes Discipulus 546.

Joannes Discipulus Epiphanii.  
524.

Joannes Monachus & presbyter  
Eubiæ 535. 543. bis. Episco-  
pus 530.

Joannes Evchaitorum Metropo-  
lita



- lita 513. 517. 523. 525. 527. 532. 545. 561. 562.  
 Joannes Geometra. 531. 544. 545. bis.  
 Joannes Monachus. 388. 515. Hierosol. 350.  
 Joannes Hagiopolita sive Hierosol. 541.  
 Joannes Patriarcha Hierosol 538.  
 \* Joannes Malala 138. seq. 492. Index scriptorum ab eo allegatorum 139. seq.  
 Joannes Maximus 697.  
 Joannes Laurentius Lydus, Philadelphiensis. 485. 389. 324.  
 \* Joannes Thracensis, cognomine Scylitzes, Protovestiarius & Curopalata 386. seq. 254.  
 Joannes Siculus 157. seq.  
 Joannes Stavratius, Chartophylax Thessalon. 522.  
 Joannes Thessalonicensis Episc. 522. 531. 542. 546.  
 Joannes Trachæus, Nærensis 701.  
 Joannes Xiphilinus 529.  
 \* Joannes Zonaras, vide Zonaras.  
 Joannicii & 90. 695. 698.  
 Joasaphus Monachus ( antea Jo. Cantacuzenus ) 470.  
 Joasaphus Monembasiæ Metropolitana 700.  
 Joasaphus Thessalonicensis 695. 700. Patriarcha CPol. 698. 699.  
 Jobus Antiochenus Patriarcha. 688.  
 \* Joël Chronographus 456.  
 Josephus 516. 542.  
 Flav. Josephus 492.  
 Josephus Bryennius. 531. 544. quater. 702.  
 Josephus Historiæ CPol. scriptor 389. 620.  
 Josephus Hieromonachus 699.  
 Josephus Episcopus Scyri 700.  
 Josephus Thessalonic. ArchiEp. 533. 534. 551. vide Joasaphus.  
 Isaacus sacerdos Peloponnesi. 698.  
 Isidorus Cardinalis Ruthenus. 746.  
 Isidorus Diaconus 137.  
 Isidorus ArchiEp. Thessal. 530. 532. 543. 544. 545. 557.  
 Judas Historicus 112.  
 Julius Africanus 112.  
 Julius Metaphrastes 514.  
 Julii Pollucis junioris Chronicon 485.  
*Franciscus Junius* 467.  
*Philippus Labbe* S.I. 229.  
*Petrus Lambecius* 364.  
 Lampenus Tarchaniota 322.  
 \* Laonicus Chalcocondyles 474. seq.  
 Leo Asianus 389. è Caria 388.  
 Leo Byz. 686.  
 Leo Cinnamus 324.  
 Leo Centuripinus 529.

Fffff

Leo-



- Leonis Diaconi Historia MS. 353.  
 Leo Grammaticus 380.  
 Leo Metropolitæ Chalced. 254.  
 \* Leo Sapiens, Imperator 363. seq.  
 367. seq. Naumachica ejus è  
 MS. edita. 372. seq. Homiliæ  
 519. bis. 521. 522. bis. 523. 529.  
 530. bis. 531. bis. 532. bis. 533.  
 bis. 534. bis. 544. 545. 550. 551.  
 553. 557. 559. 564.  
 Leo Philosophus 366.  
 Leones alii qui Græce scripse-  
 runt. 379. seq.  
 Leonhardus Chiensis 746. 696.  
 Leonhardus Mendonius 699.  
 Leontius Byzantius 349.  
 Leontius Episcopus Arabissi. 540.  
 Leontius presbyter CPol. 519.  
 528. 531. ter. 532. 536. 539.  
 Leontius Hierosol. 552.  
 Leontius Neapoleos Cypri Episc.  
 538. 553. 558.  
 Leontius presb. & Abbas S. Sabæ  
 Romæ 528.  
 Jo. Leunclavius 766.  
 Licinius 136.  
 Logizus sacerdos Chius 698.  
 Lucianus presbyter 559.  
 Macarius Chrysocephalus Archi-  
 Ep. 534. 535. Philadelph. 514.  
 bis. 529. 531. 532. quater. 535.  
 536. 537. 551.  
 \* Leo Magentenus 383.  
 Macarius Magnes 683.  
 Magnus Historicus 136.  
 Manuel Malaxus 695.  
 \* Malchus Philadelphiensis 236.
- Claudius Maltretus 228. 252. 253.  
 256.  
 Manuel scriba ex Anchialo. 697.  
 Manuel Byz. Protospatharius.  
 686. 389.  
 Manuel Calecas 530. 559.  
 Manuel è Chio 689.  
 Manuel Chrysoloras 484.  
 Manuel Eugenicus 684.  
 Manuel Moschopulus 693.  
 Manuel Palæologus. 530. 545.  
 546.  
 Manuel Phile 322.  
 Stylianus Mapa 568.  
 Marcellus Archimandrita 537.  
 Marcion sive Marcius 555.  
 Manuel Margunius 702.  
 Maximus Margunius 704.  
 Marcus Monachus & Abbas S. Sa-  
 bæ, CPol. 528.  
 Jacobus Marmorota 684.  
 Matthæus Camariota. 517. ejus  
 in Synesii Epistolas. 694. la-  
 mentatio super capta CPoli.  
 746.  
 Matthæus Ephesus 323.  
 \* Matthæus iatrus 479. Nota in  
 MS. Vindobonensi, triginta  
 versibus auctiore, non legi *Μα-  
 ναχῆς ἱατρῆς* sed *Μαναχῆς οἰκτρῆς*  
*καὶ θύτης*. h. e. miseri Hiero-  
 monachi. Vide Lambecium  
 VIII. p. 469.  
 Maximus Planudes 513. 532. 323.  
 575.  
 Maximus Protosyncellus 698.  
 Meletius Cretensis Protosyncel-  
 lus



- lus 704. & inde Patriarcha Alex. 698. seq.  
 \* Menander Protector 236. seq.  
 Constantinus Acropolita, novus Metaphrastes 449. 562.  
 Julius Metaphrastes 514.  
 \* Symeon Metaphrastes. Vide Symeon.  
 Methodius (al. Metrodorus) de vita Dionysii Areopag. 522.  
 Methodius Episcopus. 365. 366. 533.  
 Methodius Melenici Episc. 700.  
 Methodius (al. Timotheus) presbyter Hierosol. 531.  
 Joannes Meursius. 241. 487. seq. 766.  
 Metrophanes Patriarcha CPol. 698. 699.  
 Metrophanes Smyrnensis Metropol. 568.  
 Michael Acominatus Choniates. 402.  
 Michael Antiochenus Patriarcha. 693. 699.  
 Michael Archimandrita 550.  
 Michael Eparchus 696.  
 Michael Glycas. vide Glycas.  
 Michael Monachus. 514. 554. 561. 568.  
 Michael è Nauplio 697.  
 Michael Psellus. 511. 513. 517. 528. 531.  
 Michael Sophianus 695.  
 Michael Sbiri 697.  
 Michael Synadorum Episcopus. 514.  
 Michael Syngellus sive Syncellus 254. 513. 522.  
 Milichius Chronographus 137.  
 Bernardus de Montfaucon. 300.  
 Andreas Morefini 767.  
 Philippus Muskes 964.  
 Nectarius ArchiEp. 562.  
 Ludolphus Neocorus 228.  
 Neophytus Larissæ Metrop. 698.  
 Alius Hieromonachus & proto-syncellus CPol. 699.  
 Nestorianus 137.  
 Nicanor Athenarum Episcopus. 700.  
 Nicæna Synodus II. 254.  
 Nicephorus Basilacas 400.  
 \* Nicephorus Blemidas 341. 553. 536. 322. 323.  
 \* Nicephorus Bryennius 343. sq. 702.  
 \* Nicephorus Callistus Xanthopulus 130. sq. 129. 485. 546.  
 Nicephorus Chartophylax 298.  
 Nicephorus Chumnus 322. 323. 344. seq.  
 Nicephorus Diaconus Phryx. 388. 389.  
 \* Nicephorus Gregoras 300. seq. 322. 346. 519. 562. 546. bis. 544. 543.  
 \* Nicephorus Patriarcha CPol. 153. seq. 295. seq. 512. 688. 324. Conspectus ejus operum edendorum à V. C. Anselmo Bandurio. 640. seq.  
 \* Nicephorus Philosophus 300.



Nicephorus Phryx & Diaconus.  
686.

Alii Nicephori 299. seq. 344.

\* Nicetas Acominatus Choniates  
400. seq. 418. seq. 323. Ejus  
narratio de statuis CPolitanis.  
321. 547. exhibetur integra  
Græce cum nova versione 405.  
seq. Index scriptorum in Nice-  
tæ historia laudatorum 435. sq.  
Historia Græco barbarea scripta.  
693. liber contra Moamedem.  
690.

\* Nicetas David Paphlago Episc.  
431. 388. 389. 512. bis. 513.  
529. bis. 534. 563. 560. 554.  
bis. 548. bis. 543. 542. 539. 536.  
Nicetas Rhetor (idem cum Da-  
vide) 485. 513. 516. 518. 552.  
bis. 550.

Nicetas Philosophus 520.

Nicetas Serrarum Episc. 703.

Nicetas Smyrnæ Metropolitæ, ad  
quem Simeonis Metaphrastæ  
Epistola apud Allatium p. 254.  
de Simeonibus.

Alii Nicetæ 429 seq.

Nicetæ Xylinitæ duo, de quibus  
Bandurius in Imperio Orien-  
tali p. 715.

Nicolaus Cabasilas 522. 530. 531.  
561. 544. 543. 322.

Nicolaus Damascenus 492.

Nicolaus junior Chronographus.  
137. seq.

\* Nicolaus Chalcocondyles 475.  
seq.

Nicolaus facellarius Chii 699.

Nicolaus Naupliensis 698.

Nicolaus Pepagomenus 539. 323.

Nicolaus Patriarcha de excidio  
Theſſalonic. A. C. 904. p. 486.

Nicostratus Trapezuntius 127.

Nilus 562. alius 472.

Nilus Monachus 549.

Nilus Rhodi Metropolita 548.

\* Nonnosus 239. seq. Huic Non-  
noſo Lambecius V. p. 131. tri-  
buit Gregentii disputationem  
cum Herbano Judæo, & VIII.  
p. 387. Martyrium Arethæ &  
ſociorum.

Oecumenius 255.

Olympius 622.

\* Olympiodorus 237. seq.

Alii Olympiodori 238. seq.

Onesimus Pauli Apoſt. diſcipulus.  
564.

Oracula 324. 363. seq.

*Petrus Outremannus* 767.

Pachomius Ganni & Choræ Me-  
tropolitæ 700.

\* Georgius Pachymeres 458. seq.  
695. 574. 323.

Pæanius 685.

Manuel Palæologus 530.

Gregorius Palamas 254. 530. 545.  
322. 323. 324.

Palamiticæ Synodi 322. 336.

Palladius Helenopolitanus 518.

Pamphilus Martyr 254. 255.

Panodorus Ægyptius Monachus.  
135.

Pan-



Pantaleo Diaconus & Chartophylax CPol. CPol. 514. ter.

Pantaleo presbyter CPol. (idem forte) 534.

Paphnutius Anachoreta 551.

Parthenius Patriarcha CPol. 479.

Parthenius Sophiae Metropolitae 697.

Pasicles 526.

Patricius, corruptum nomen pro Prisco 235.

\* Paulus Silentarius 278. seq.

Perdiccae varii 705.

*Dionysius Petavius* 296.

\* Petrus Magister 234.

Petrus Episcopus Argivorum. 520.

Manuel Phile 322.

Philippus Cyprius 576.

\* Philippus Sidetes 112. seq.

\* Philippi Solitarii Dioptra 566. 695.

Philoscriptor Hist. Eccles. 114.

adde Lambecium III. p. 196.

IV. 169. VIII. p. 424.

\* Philostorgius 114. seq.

Alii Philostorgii 114.

Philotheus Patriarcha CPol. 513.

517. 521. 533. 534. 557. 322.

323. 324.

Joannes Phocas 705.

Photius Patriarcha CPol. 255.

485. 575.

Photius Scevophylax 541.

\* Georgius Phranzes 615. seq. 228.

Georgius Pisides 159. 228. 575.

Georgius Gemistus Pletho 684.

Maximus Planudes. vide Max.

Polybius Historicus 492.

Polybius Episcopus Rhinocurorum. 524.

Polycarpus Asceta 560.

*Jacobus Pontanus* 566. 616. 472.

*Antonius Possevinus* 684.

*Petrus Possinus* 343. 398. 459.

\* Praxagoras Atheniensis 686.

\* Priscus Panites 235.

Alius hoc nomine 236.

Prochorus S. Joannis discipulus. 536.

Proclus Philos. 486.

Proclus Patriarcha CPol. 512.

531. bis. 532. quinquies. 559. bis.

552. 551. 542. 543.

\* Procopius Caesareensis 248 seq. 689. Index scriptorum ab eo laudatorum 265. seq.

Procopius Diaconus & Chartophylax 258. 514. 542. 536.

Alii Procopii 258 seq.

Michaëlis Pselli Historia 388. 389.

Msta adhuc exstat 352. Epistola. ibid. Jambli 375. alia 558.

Philippus Ptolemæus 702.

Πύρρῳ sive Pyrrho Chronographus 138.

Alexius Rharthurus 695.

*Paulus Rhamnusius* 767.

Joannes Rhuzanus sive Rhyzanus. 360.

*Richardus Florentinus* 691.

*Rufini Historia Eccles.* 118. seq.

Sabbatianus presbyter 700.

Sabinus Macedonianus 119.

Effff 3

Salom.



- Salomonis *κλαβίνελλα* 704.  
 Joannes Scylitzes, Curopalata.  
 Vide Joannes.  
 Segvieronæ Bibliothecæ MSS.  
 Græca breviedenda 253. seq.  
 Selimi Sultani litteræ ad Venetos.  
 700.  
 Sergius Confessor. 686.  
 Severianus Gabalensis Episc. 549.  
 Severus ArchiEp. 253.  
 Siculus Magister, Hist. Byz. scrip-  
 tor 388. 389. Joannes Sicu-  
 lus 157. seq.  
 \* Paulus Silentarius 278. seq.  
 Simeon Hieromonachus ex An-  
 dro 697.  
 \* Theophylactus Simocatta, vide  
 Theoph.  
 Sifinnius ArchiEp. CPol. 514.  
 Smaragda Canabutzena 700.  
 \* Socrates Hist. Eccles. scriptor.  
 117.  
 Mich. Sophianus 695.  
 Sophronius Monachus 521.  
 Sophronius Hieromonach<sup>9</sup> 699.  
 Sophronius Patriarcha Hierosol.  
 534. bis. 554. 547. 546. 536. 147.  
 alius junior 699.  
 Sophroni<sup>9</sup> ArchiEp. primæ Justi-  
 nianæ & Achridarum 700.  
 \* Sozomenus 121. seq.  
 Stamati<sup>9</sup> sive Eumathi<sup>9</sup> 697. 700.  
*Sebast. Gotfridus Starckius* 461.  
 Stephanus Byz. de Urbibus 255.  
 Stephanus Byz. alius 560.  
 Stephanus Monachus Sabaita. 556.  
 Stylianus 254. Mapa 568.  
 Svidas 247.  
 Jo. Suzus 684.  
 \* *Frid. Sylburgii Saracenica* 689.  
 Symeon Cabasilas 693. 701.  
 Symeon Diaconus 702.  
 Symeon humilis 558. Abbas S.  
 Mamantis ad Xerocerum *νεῖ* *Θεολόγ*. ibid. in notis.  
 \* Symeon Metaphrastes 509. seq.  
 560. 564. seq.  
 \* Symeonis Magistri Annales. 352.  
 pars prior inedita 158.  
 Symeon Sethus 460. ejus Chro-  
 nicon 158.  
 Symeonis Thessalonicensis Chro-  
 nicon MS. laudat Cangius  
 glossario Græco in *πρίλιδος* &  
 alibi.  
 Tarasius Patriarcha 543.  
 Medicus Taronita 322.  
 Teucrus Cyzicenus 686.  
 Thalassius 686.  
 Theodoritus Episcopus 558. 537.  
 147. ejus Hist. Eccles. 124. sq.  
 Theodorus Abucara 691.  
 Theodorus Alanix Episcopus. 532.  
 Theodorus Balsamo 322.  
 Theodorus Cerameus 703.  
 Theodorus Cutula 322.  
 Theodorus Cyzici Metropolita.  
 517.  
 Theodorus Daphnopata 388. 389.  
 552. 537. bis.  
 Theodorus Episcopus 518.  
 Theodorus Galata 680.  
 Theodorus Gaza 706.  
 Theodorus Graptus 688. 324.  
 Theo-



- Theodorus junior, Confessor. 543.  
 Theodorus Lascaris Ducas 321. 564.  
 \* Theodorus Lector 128. seq.  
 Theodorus Magister 552.  
 Theodorus Metochita, magnus Logotheta 114. 528. 547. 323.  
 Theodorus Paphi Episcopus 559.  
 Theodorus Petrarum Episc. 562.  
 Theodorus presbyter CPol. 546.  
 Theodorus Qvæstor 527.  
 Theodorus Scutariota 552.  
 Theodorus Scythopolitanus 254.  
 Theodorus Sebastenus 388. 389. 686.  
 Theodorus Sidæ Episc. 686. 388. 389.  
 Theodorus Studita 254. 533. 555. 538.  
 Theodorus Trimithuntis Episc. 518.  
 Theodosius Diaconus 228.  
 Theodosius Melitenus Historicus 703. 158.  
 Theodotus Ancyranus 550.  
 Theodulus Abbas 536.  
 Theodulus Rhetor 322. Magister 322.  
 Theognostus Monachus, Exarchus CPol. 568.  
 Theonas 695. 698.  
 \* Theophanes Byzantius 239.  
 Theophanes Graptus 689.  
 \* Theophanes Isaurus, Confessor, scriptor Chronici 151. sq. 388. 389. 690. Index scriptorum ab eo laudatorum 171. seq.  
 Scriptores post Theophanem p. 348. sq. Index scriptorum ab illis laudatorum 354. seq.  
 Theophanes Cerameus, Tauro-  
 meniæ Episc. 535.  
 Theophanes Hieromonach<sup>9</sup> 700.  
 Theophilus ArchiEp. Alex. 519.  
 Theophilus Cronographus 137.  
 Theophilus presbyter 364.  
 \* Theophylactus Bulgariæ Archi  
 Episc. 285. seq. 533.  
 \* Theophylactus Simocatta 280.  
 sq. Index scriptorum ab eo me-  
 moratorum 290. seq.  
 Alii Theophylacti 284. seq.  
 Theosteristus Monachus 550.  
 Thomas Apostolus 563.  
 Thomas Palæologus Despota.  
 700.  
 Thomas Magister 323.  
 Thomais 526.  
 Jo. Thracensis, Protovestiarius.  
 388. vide Jo. Scylitzes.  
 Timotheus Episcopus Alex. 549.  
 Timotheus Chronographus 137.  
 Timotheus Presbyter Antioch.  
 531. 533.  
 Timotheus presbyter Hierosol.  
 531.  
 Titus Bostrensis Episc. 552.  
 Trajanus Patricius 686.  
 Troilus Sophista, 686.  
*Henr. Valesius* 230. 491.  
 Constantinus Varinus 684.



Varus notarius 561. (al. Abgarus.)

Antonius Verderius 681.

Godfridus de Villeharduin. 764.

Bonav. Vulcanius 257. 262. 487.

Hieron. Wolfius 318. 319.

Joannes Xiphilinus 529.

Zacharias Rhetor 114. 126.

Zacharias Maraphras 695.

Zaridas 322.

Georgius Zegabenus 364.

Demetrius Zenus 701.

Joannes Zonaras 156. seq. 531.

533. 559. 557. index scriptorum in ejus Annalibus allegatorum 159. seq.

\* Zosimus Historicus 605. seq.

Zosimus Citri Episc. 700.

Alii Zosimi 612.

Eumathius sive Stamatius Zygomala 700.

Johannes Zygomala 696. 698. 699. 701.

Theodosius Zygomala 693. 697. 698. 700. 701.

## CAPUT VI.

### De HELIODORO & aliis Scriptoribus Græcis Eroticis, editis, ineditis, deperditis.

*Heliodorus Æthiopicon scriptor. 1. ejus editiones. 2. Imitatores & Epitome. 3. Carmen ineditum de arte Chemica. 4. alii Heliodori. 5. liber de vero amore perperam tributus Athenagoræ. 6. Achillis Tatii de amoribus Clitophantis & Leucippes. 7. Longi Pastoralia. 8. Eustathius sive Eumathius de Ismenii & Ismenes amoribus. 9. Theodori Prodromi de amoribus Rhodantis & Dosiclis. 10. Alia Theodori Prodromi scripta. 11. Alia scripta Erotica edita. 12. inedita. 13. deperdita. 14.*



I.  
HELIODORUS \* Theodosii F. Phœnix Emesenus, Imperatorum Theodosii M. Arcadii atq; Honorii temporibus cla-

\* Auctor in extremo libri X Æthiopicon: ταῦτον δὲ πέρας ἔχει τὸ σύνταγμα, τῶν περὶ Θεαγένην καὶ Χαρίκλειαν Ἀιθιοπικῶν, ὃ συνέταξεν ἀνὴρ Φοίνιξ Ἐμεσηνὸς τῶν ἀφ' Ἡλίου γένους, Θεοδοσίῳ πᾶσι Ἡλιόδωρῳ. Photius cod. LXXIII. hanc ipsam clausulam referens non habet verba τῶν ἀφ' Ἡλίου γένους, & pro Ἐμεσηνὸς legit Ἀμεινδηνός. Meminit iterum Heliodori Cod. LXXXVII, XCIV, & CLXVI.



clar<sup>9</sup>, homo Christianus composuit admodū juvenis \*\* 'ΑΙΘΙΟΠΙΚΑ', † fabulam disertam, elegantem & amœnam, scriptam prosa, completamq; amores castos & varias jactationes *Theagenis & Charicleæ*, libris X. Postea, teste Socrate, factus Episcopus Tricensis in Thessalia, auctor fuit moris, ut Clericus qvi post susceptum sacrum munus cum uxore ante Clericatum legitimo matrimonio juncta cohabitaret, deponeretur. Quod vero Nicephorus XII. 34. Hist. Eccles. addit Synodum provincialem †† statuisse, ut qvoniam lectione ejus librorum juvenes multi in periculum pudoris conjicerentur, ipsos vel igni abolendos daret vel Episcopatu cederet; atq; Heliodorum Episcopatu excidere, quam scripta sua abolere maluisse: Hoc merito fabulosum videtur viris doctissimis, Valesio p. 72. ad Socratem, Petavio apud Vavassorem & Vavassori ipsi pag. 149. de ludicra dictione, Sorello in observationibus ad librum XIII. Pastoris sui insanientis (berger extravagant) p. 685. Huetio p. 36. libri de origine fabularum Romanensium, & Petro Bælio in Dictionario Historico Critico Tom. 2. p. 1499. Meminit Helidori hujus 'Αιθιοπικῶν scriptoris, Photium, præter & Socratem ac Nicephorum, Elias Cretensis ad Orat. 17. Nazianzeni &c. Michaëlis Pselli judicium ineditum de Historiis Charicleæ

Ggggg

Libri sti Pars Altera.

\*\* Socrates V. 22. p. 227. 'Αλλὰ τῷ μὲν ἐν Θεσσαλίᾳ ἔδης ἀρχηγὸς Ἡλιόδωρος Τρίκκης τῆς ἐκεῖ γενόμενης Ἐπισκόπος, ὃ λέγεται πονημάτων ἐρωτικῶν βιβλία ἃ νῦν ὦν συνέταξε καὶ Ἀιθιοπικὰ προσηγόρευσε. Totum hoc de Heliodoro omittit Historia Tripartita, Socratis locum latine efferens IX. 38. Photius autem cum Helidori Æthiopica recensuisset Codice LXXIII. Τῷ τὸν δὲ, inquit, καὶ Ἐπισκόπος τυχεῖν ἀξιώματός ὑπερον φασίν. Dubium quidem hoc videtur Valesio, neque enim satis constat, inquit, utrum libri illi de amoribus *Theagenis & Charicleæ* ab Heliodoro Episcopo scripti sint, an ab alio quopiam. Sorellus plane falsum esse hoc non dubitat. At saltim certum est Socratis & Photii temporibus hoc ita traditum fuisse. Et alia exempla Ecclesiasticorum, qvi Erotica scripserunt, collegit Ægidius Menægius in AntiBailletto.

† Alio sensu 'Αιθιοπικὰ scripserat Bion Solensis, de quo Laert. IV. 58. & Philo, cujus rerum in Æthiopia & per Æthiopes gestarum historiam laudat Antigonus Carysius hist. mirab. c. 160. Sed Heliodorus 'Αιθιοπικὰ scripsit ut Jamblichus Βαβυλωνιακὰ, Aristides Μιλησιακὰ, i. e. fabulam sive drama profarium de amoribus Charicleæ Æthiopum Regis filia & Theagenis Thessali. Pro numero librorum decem in quibusdam est capitum XXIX.

†† Severitatem Synodi majorem quam opus erat fuisse notat Vossius IV. de Hist Gr. pag. 487. Certe multum abest ut alii scriptores erotici pudorem Heliodori imitati semper fuerint,



riclæ & Leucippes laudat & ex eo nonnihil profert Leo Allatius c. 4. de patria Homeri p. 79. Æthiopica Heliodori anteqvam ederentur legit & locum è libro ipsius decimo sub *scriptoris non dilute auctoritatis* elogio latine attulit Politianus cap. 3. Miscellaneor.

II. Lucem vidit Heliodorus primum Græcè Basileæ 1534. 4. ex officina Hervagiana, cum præfatione *Vincentii Ofsopæi*, qvi ex Bibliotheca Matthiæ Corvini Hungariæ Regis à milite \* quodam directum redemit. Hæc editio cum MSS. codicibus ab Andrea Schotto ni fallor vel G. Cantero, diligentissime collata fuit in Bibliotheca Marqvardi Gudii.

Latine ex versione non ineleganti & cum argumentis *Stanisłai Warschewiczki* nobilis Poloni. Basil. 1551. fol. apud Oporinum. Versionem subinde præter Bourdelotium in notis castigat Caspar Barthius III. 2. V. 20. Adversar. qvi judicat Heliodoro opus esse nova interpretatione, quam etiam promisit sed non dedit Janus Bourdelotius. Porro fallitur Clariss. Bælius, qvi in lexico affirmat Heliodori editionem in folio esse Græcolatinam. Separatim versio latina Heliodori recusa est Lugduni Bat. 1637. 12. Inter libros ab Oporino excusos memoratur Heliodorus Græcè innumeris locis emendatus à Gvil. Cantero, & latine à Warschevvickio versus in 8. Sed illam editionem nunquam vidi.

Græcè & Latine cum eadem Warschevviczii versione & *Hieronymi Commelini* castigationibus, qvi Heliodorum contulit cum quatuor MSS. Palatino, Vaticano, Gvil. Xylandri & Basileensi. Heidelb. 1596. 8. & Lugd. 1611. 8.

Cum ejusdem Warschevviczii versione & notis eruditis *Janî Bourdelotii* Paris. 1619. 8.

Cum

\* Ofsopæus in præfat. Devenit ad me servatus ex ista clade Ungarica, qua serenissimi quondam Regis Matthiæ Corvini Bibliotheca omnium instructissima superioribus annis (A. 1526.) à barbarie Asiaticæ vastata est. Hunc cum aliis nonnullis miles quidam plane gregarius (Gregorius perperam excusum est in Mich. Neandri præfat. ad Gnomologiam Scobai p. 27.) & ab omnibus tam Græcorum quam latinorum disciplinis abhorrentissimus jam apud nos tinctorem agens, tunc vero illustrissimum Principem Casimirum Marchionem Brandenburgensem laudabilis memoria comitatus in Ungariam fortuna non sine mente reor, nec sine numine divum sustulit, quia auro exornatus nonnihil adhuc exsplendescibat, ne scilicet tam bonus auctor & visus & lectus paucissimis, interiret.



Cum versione eadem & annotationibus Davidis *Parci*, Francof. 1631. 8. Gilberti quidem Gaulmini notæ in Heliodorum quarum spem facit pag. 480. & 530. ad Theodorum Prodrumum, nunquam editæ sunt.

*Gallicè* Heliodorus translatus est auctore *Jacobo Amiot* Paris. 1549. & 1559. fol. & 1575. 12. 1583. 12. quæ versio ipsi Abbatiam \*\* conciliasse dicitur, licet auctor, quem transtulit, hoc ipso opere Episcopatu feratur excidisse.

Alia Gallica versio paulo nitidior nescio quo auctore cum pluribus nec inelegantibus imaginibus in æs incisis prodiit Parisiis apud Samuelem Thiboust, 1623. 8. Metaphrasin *Melipi SanGelasii* (de Saint Gelais) Episcopi Engolismensis qui carmine Gallico \*\*\* partem Heliodori transtulisse traditur, haud vidi.

*Hispanice* è latino, per *Ferdinandum de Mena* Toletanum, recensente Cæsare Oudino, Paris 1616. 12. *La Historia de los dos leales amantes Theagenes y Chariclea, trasladada de latin en Romance por Fernando de Mena, vezino de Toledo: vista y corregida por Cesar Oudin.* Aliam versionem ineditam *Jani Vergera* memorat Nic. Antonius in Bibl. Hispana.

*Anglico* carmine Hexametro Heliodorum reddere conatus est *Abraham Fraunce*, cujus initium videbis ubi lubebit in Actis Eruditorum Anni 1687. p. 580.

*Germanice* prodiit per *Johannem Zschorn* Westhofii in Alsatia ludimagistrum, Francof. 1580. 8. quæ altera & denuo recensita est editio.

*Belgicè* Amstelod. 1669. 12.

*Polonice*, Vilnæ 1606. 8.

Ggggg 2

III. Ve-

\*\* Baillet jugemens de Savans T. 1. p. 557. *Quelques uns disent qu'Amiot eut l'Abbaye de Bellosane après la mort de Vatable pour une traduction assez mauvaise qu'il fit du Roman d'Heliodore & qu'il ne raccommoda qu'après son voyage au Concile de Trente.* Mr. Teissier elog. T. 2. p. 152. *Rovillard dans son Histoire de Melun dit qu'Amiot exerça à Bourges la charge de Professeur en la langue Grecque & en la latine pendant dix ans avec beaucoup de reputation: que ce fut durant ce temps la qu'il fit sa traduction de l'Histoire Ethiopique de Theagene & Chariclee, dont il ne connoissoit pas l'Auteur, & qu'étant allé à Rome il apprit de Romulus Amasée, Bibliothecaire du Pape, qu'Heliodore Eveque de Trica dans la Thrace étoit l'Auteur de cette Histoire &c.*

\*\*\* Sorel remarqv. sur le XIII. livre du Berger extravagant p. 685. Mr. Bayle Dictionnaire p. 1499.



III. Veram esse historiam quam Heliodorus descripsit, licet subinde instar Herodoti paradoxis refertam, sensit Opsopœus & Philippus Melanchthon & auctor præfationis ad Germanicam versionem. Sed hoc non magis assensum nostrum meretur, quam quod affirmantem G. Calixtum inducit C. W. Eybenius ad Eponymologicum Criticum Magiri pag. 426. licet nihil tale habet Calixtus vir doctus libro de conjugio Clericorum p. 419. Heliodorum libros suos conscripsisse lingua Æthiopica. Vel quod Menagius Tom. 2. Anti Bailleti p. 334. Heliodorum primo loco recensens inter eos qui officio sacro functi amatoria vulgare non dubitarunt, scribit Æthiopica eum sua composuisse cum jam esset Episcopus. Vel quod Sorellus à Clariss. Bælio \* confutatus negavit auctorem Æthiopicorum fuisse Christianum. Cæterum in locorum descriptione fide haud indignus esse videtur scriptor certe venustissimus, licet non satis Atticum observet Clarissimus Grævius notis ad Luciani Soloecistam pag. 746. Ita quoque de Heliodoro Salmasius præfat. ad Erotica Achillis Tatii: *Veteres scholiastæ aliquando scriptum hoc Achillis Tatii citant nomine Αευξίππης, ut Heliodori Æthiopica sub titulo Χæρυδαίας. Hi duo sunt optimi ac præstantissimi Ερωτικών auctores qui hodie exstant & terantur manibus hominum otiosorum & elegantis inertia studiosorum. Reliqui omnes, Eustathii & Prodroimi, nugæ sunt præ istis, vix digni qui legantur. Heliodorus Achille disertior, & in operosiore dicendi genere eloquentiam quam promittit ac præstat, etiam vendicans. Certe abundantior est, & tractatu limpido & amœno diffuse orationis, lectorem allicit & tenet. Iste (Achilles) simplicioris & magis inafsectatæ elegantie sectator, ut plane in eo agnoscas peculiare Alexandrinis vernulis argutias, & delicias nativi sermonis miro sale ac suavitate conditi. Succinctior ubique est, & vibrantes sententias ex abrupto intorquens. Argumenti varietas & accidentium mutatio in Heliodoro mirabilior (quandoque etiam citra necessitatem & nodum vindice dignum interveniente Deo ex machina) quamvis nec Achilles hac in parte sibi defuerit. Sed Επισόδια intermiscuit paulo lasciviora, cum semper sit castus Heliodorus. Bourdelotius p. 18. ad Heliodor. Achillem Tatium esse Heliodori simiam, si Gaultmino meo morem geram ad Achillem Tatium declarabo. Prætereo quæ de Heliodoro erudite ut solet & eleganter illustris Huetius libro de origine fabularum Romanensium p. 36. sq. post alia denique observans à sequentium temporum fabulatoribus Heliodorum tanquam exemplum propo-*

\* Mr. Bayle in *Heliodore*, nota (E)



propositum sibi ad imitandum, perinde ut à Poëtis fere Homerum, Quod de recentioribus etiam non paucis fabularum Romanensium scriptoribus verum esse constat, ut in Gasperis Gilli Hispani Diana latine à se sub Erotodidascali nomine edita observavit Casp. Barthius, in Gvarini Myrtilo & Urfæi Sylvandro Huetius. Confer Claudii Qvilleti Callipædiam libro III. p. 43. edit. Paris. 1556. 8. Elegans epitome nec minus perspicua quam brevis librorum Heliodori concinnata est à *Gvil. Cantero* lib. 1. novar. lect. c. 19. Idem loca nonnulla ejusdem scriptoris castigat in libro de ratione emendandi Græcos auctores \*\* & novar. lect. lib. 3. cap. 9. probans judicium viri docti, qui Epicis poëtis diligenter legendum Heliodorum, & licet prosa decurrat, pro optimo exemplari illis proponendum svasit. Epitomen Æthiopicorum Heliodori edidit etiam cum quibusdam observationibus & narratione de parentibus suis *Martinus Crusius* Francof. 1584. 8. Sed & *Johannes Scholvinus* Lubecensis Æthiopissam Tragico-comædiam vulgavit versibus latinis, cujus argumentum fatetur se ex Heliodori Æthiopicis petiisse. Francof. 1608. 8.

IV. Tribuitur præterea huic Heliodoro, incerta fide, Poëma Chemicum versibus Jambicis. Chronicon MS. in Bibl. Regis Christianissimi: Ἡλιόδωρος γράψας τὰ λεγόμενα Αἰθιοπικὰ Ἐπισκοπὴν τῆς Τελέκκης ὑπὸ Θεοδοσίῃ. Γράφει δὲ διὰ στίχων ἰάμβων πλὴν ἔχρυσον ποιήσιν πρὸς τὸν αὐτὸν Θεοδοσίον. Vide Cangii glossarium Græcum in vocabulo ποιήσις, Conringium de Hermetica Medicina p. 25. Bartholinum de Medicis Poëtis p. 103. seq. Exstat adhuc illud poëma sub Heliodori nomine in variis Bibliothecis manu exaratum, quod interpretabor infra, ubi Chemicos scriptores recensebo libro VI. Nunc Græcum repræsentabo, qvale ex apographo Codicis Parisiensis, sed valde inemendato potui exsculpere, ut si non omnia restituerim ac correxerim, lector æquus mihi facile hoc sit condonaturus,

Ἡλίο-

\*\* Gvil. Canterus præf. ad librum suum de ratione emendandi Græcos autores: *Secundo vero loco Heliodori historiam adducimus ex duobus antiquis Codd. mirum in modum à nobis emendatam. Etenim primum cum Vaticano Codice collatum hoc opus à quodam fuit, deinde ex alio in Italia scripto libro G. Falkenburgius idem emendavit. Ex utriusque porro libri notis in unum collectis Heliodorum correximus, nostris etiam conjecturis interjectis.*



Ἡλιοδώρῃ Φιλοσόφῃ \* πρὸς Θεοδόσιον τὸν μέγαν Βασιλέα, περὶ  
τῆς τῶν Φιλοσόφων Μουσικῆς τέχνης, δι' Ἰάμβων.

Σκῆπτρα γαίης μέδοντες, ὡς πανέμφρονες  
Μυσιπόλοι ἐποντες ἄκρῳ δακτύλῳ,

Καὶ πανσόφων ἐπῶντε πῶ γνῶσιν πᾶσαν

Ποθῶντες ἀψαδαί μὲν, ὡς μυῆμοι

Ἐγκυκλίας παιδείας ἐννοίας σοφᾶς

5

Ἀνιγμάτων δὲ καὶ παροιμιῶν λόγους

Μαθεῖν σκοποῦν θέλοντες καὶ ἄκρως ἰδεῖν

Σοφιστικῶν τε κεκαλυμμένων φράσιν

Καὶ γνῶσιν ὧν ἔφησαν οἷα δὴ ἐπῶν,

10

Πάσης τιμῆς κρίνῃς ἀξίους πέλειν

Τῆς ἐμπόνως φησάντας αὐτῶν οὐ πένους,

Καὶ δωρεῶν πλείων τε παντίμων χάριν

Νέμεισι, καὶ τιμῶσιν Ὀκλεῶς πάνυ,

Μάλιστα οὐκ ἀγόντας αὐτοῖς γησίως

15

Ἐννοίας οἷον πρακτικῆς σοφιστικῆς

Ἐννοίας δὲ χαίρων τε ῥητόρων σοφῶν

Ἠσκημένων μύησιν εἰς γνῶσιν πᾶσαν.

Ἐπεὶ σὺ Θεόσεπτε καὶ σῶφρον μέδων

Πόθησας ὥσπερ γνῶσιν εἰδέναι πᾶσαν

20

Ἐπισήμην καὶ πρᾶξιν ἐμπειρον δέχεσθαι

Ἐντεχνιον ὥς ἔχουσαν εἰσαγωγικὴν

Τελείαν ἐκμάθησιν εἰς δόξαν κλέεσθαι,

Γυμναστικῆς παιδείας ἐνθεὸν τέλει

Φέρουσαν, ἀρρήτον τε κέρδιον καὶ κράτιον

25

Ἐς ὠφέλειαν καὶ λύπης ἀπαλλαγὴν

Τὸν πλεόντων ἀξίοις τε πέμπουσαν βροτοῖς,

Πενίας ἀχθῆν ἐκδιώκουσαν βίαν

Ἐυκλείας ἐμπιπλῶσαν ἀλήκτου, φρένας

Τέρπουσαν, ἡδύνουσαν ὀνέσων φίλων,

30

Ἐχθρῶν δὲ εἰσάγουσαν ἐκ λύπης φθόνου

Ἀπαυσον ἄλγος καρδίας ἕως τέλους.

Σὺ ὦν ἀναξὶ πανέμφρον, ὠσεβέστετε

Ἄγαλ-

\* Latinam versionem nescio quo auctore compositam audio existare MS. in Codice Regis Christianissimi 311. Apographum Græcum nescio à quo descriptum pervenit ad me beneficio illustris viri Pauli Vindingii, τῷ μακαρίτῳ.



Ἀγαλμα παρθείας τε θειοείκελον,  
 Πρόσεξον εἰς κάθεδραν οἰκειέμεν.  
 Παιδευταῖς ἐμφρονάς τε καὶ ἀνδρας σοφῶς  
 Μύησιν ὡς ἔχοντας ὦν ζητεῖς ἐπῶν,  
 Κλῖνον τὸ ἔς σε θᾶπτον ἀκροώμεν,  
 Ὀμιλίᾳς τε ὥσπερ ἐξηγήτεως  
 Τάτων τὰς εὐελπείας ἀσμένως δέχῃ.  
 Ἄκχε ἂν λέγῃς μὲν πρὸς ῥήσεων  
 Αἰνίγματι προσδέχεσθαι καὶ ῥήματι  
 Οὗτοι γὰρ ὀλβον προσφέρουσὶ σε βίῳ  
 Κοσμεῦντες ὀπραγείᾳ τῆς βιώσεως  
 Κρατῶσόν ἐυφραίνοντες ὀρήσει λόγων  
 Μύσαι σοφισαὶ ὄντες ὡς ἐχέφρονες  
 Μηδὲν φθονῶντες τοῖς θέλῃσι μανθάνειν  
 Ἐγκειμένην μύησιν αὐτῶν ἐν λόγοις,  
 Ἀλλ' ἀφθόρως ἀπλῆντες ἀξίοις ἐπῶ  
 Κεκρυμμένης ἐννοίας ὥς πλεῖν  
 Καὶ ποιεῖν ἄριστον ἐκ πόνων λόγον  
 Καρπὸς θεῶν ἰλασμόν εἰς ὀφλημάτων.  
 Πρόσελθε γὰρ σοφιστὰ τοῖς ἐμοῖς λόγοις  
 Τοῖς ἐμπόνως ῥηθεῖσιν ἐκ πλείστων πόνων  
 Καὶ νυνεχῶς ἄκχε ῥημάτων πλοκαῖς  
 Καὶ σωθέσις ἐννοίαν ὡς μυσαρχικῶς  
 Ἐχυσαν εὐληπτοὺς ἀρρήτων λόγων  
 Ἐκφανσὶν ἐγνωσόντε τοῖς φιλεμπόνως  
 Ζητῇσι καὶ πονῇσι νυκτὸς, ἡμέρας,  
 Μυσαρχικῶς τέχνης τε θείας ἱερᾶς  
 Τεχνουργίας τλῶ πείραν ἐκ θείας ῥοπῆς  
 Ἄριστον ἐκπληρῶσαν δέχῃ καὶ τέλει.  
 Οὕτως πρόσσεσί μοι γὰρ ἀρξάσθαι λέγειν  
 Ἀρχὴν λόγου πάρεμι δ' ὁ σκοπῶν ἐπῶ  
 Τεύξεται τλῶ σύνταξιν ἐξ εἶδους ἐνός  
 Φέροντ' εἰς δῆλωσιν ὡς ὅτ' ἄλλοθεν  
 Ἀλλ' ἐκ μιᾶς τε φύτλης τὸ κοσμέμενον  
 Τῆς ἐνθεσσης ἐκ θαλάσσης εἰς θῆαν  
 Βασαζομένης ὥσπερ αἰτμός εἰς νέφ' ὅ  
 ὕψος τε θερμὸν ἐνώγει καὶ συμπλοκῇ



Ἐνωμένοιιν ἀμφοῖν μὲν εἰς μίαν κρᾶσιν  
 ταύτης φυλαγῆσθαι δὲ τῶν ἀμφοτέρων γένεσθαι  
 τὸ ἄρρεν πρὸς θῆλυ καὶ τερπομένων  
 Ζεύξεισ θελόντων εἶδεν ἀλλοῖον θεῶν  
 γάλακτι δὲ πυρρῶτε γυνάται γόει  
 συλλαμβάνοντα μὲν βρέφει σιωπῶντα  
 ἔξ ἄρρεν θήλειαν τίκτουσαν κλέει  
 τέρας βροτοῖσι πλῆρες ὄλβου καὶ κρᾶτος  
 αἰεὶ ξένον, πάμπαντον, ἠγαπημένον  
 ποθέμενον, φιλητόν ὡς ζητῆμενον  
 καὶ μηδόλως τῇ πείρᾳ πρὶν ἀναξίους  
 ἐκφαῖνον αὐτῷ ὄψιν, ἀλλ' ἔτι μὲν εἰ  
 κρυπλὸν πρόσωπον γαστρός ἐντὸς μητέρου  
 τῇ λευκότητι, τῆς δὲ παιδραὶ εὐσείης  
 ὁμοιωρὸς ὡς ποικίλῃ ἐκφέυγει χερσὶν  
 Ἀφῆν, ὁρᾶν δὲ κάλλει εἰδὲς ἰχθύει  
 ἐκ κοιλίας τῆς μητρός ἀλλ' αὐτὸς βοᾷ  
 Πάρεμι τοῖς ζητῶσιν ἐν μέσῳ πέλων.  
 Ὀρῶντες ἀγνοοῦσιν ὅνπερ τοῖς κόποις  
 ζητῶσι καὶ μοχθῶσιν ὡς πλανώμενοι,  
 ἐκείσε ὧδε ἀχολῶνται εἰς κενόν.  
 Ἐγὼ δὲ ὡς ὑπεργλῶς ἀτιμῶμεν  
 δῆλος τε πάντων ἔδαμ' ἀφίσταμαι  
 κτηνῶν γάρ εἰμι δῆλός, εὐρήσεις δέ με  
 ὅπῃ δ' ἂν οἰκήσωσιν ἄνθρωποι ὅλοι,  
 μὴ ἔν περὺ θείας μακρὰν ἐκτέμνων ὁδόν  
 οὐ γὰρ πέλω εἰς πόντον, εἰ ἐκείσε μὲν,  
 ἐκ τῆς θαλάττης εἰς νέφει ἀείσκομαι,  
 βαῖνω γὰρ, ὥπερ αἶμας, ἐκ πόντος μέσθ,  
 νέφει ἔχων χιτῶνα καὶ καλύπτωμαι  
 σκοτὶ ὁμίχλης καὶ μέλανσιν με σκέπει,  
 ἀνέρχομαι δὲ καπνὸς ὡς λεπτὸς πᾶν  
 ἅρ' ἔχει με κρύπλων ἐν αὐτῷ ὅλον,  
 εὐείσκομαι δ' ἐκλαμπέει ἐκσιλβέει λίαν  
 πλῆσσει ὅταν με ἐκπλυνεῖς θείῳ πυρὶ  
 ἐψῶν παροτῶν καὶ ὕδωρ τὸ πάντιον

70

75

80

85

90

95

100

105



Μέτρω χέων με εἰς πρόσωπον αὐ πάλιν  
 Διχῶς μερίζομαι γὰρ εἰς τρεῖς γίνομαι  
 Κάτω ἄνωτε πατρὶ καὶ τῇ πεζάσῃ  
 Ἀυγὴ με λευκὴ γυνᾷ τῶν σπλάγχχνων μέσθῃ  
 Πατρὸς Φύτας δὲ πυρὸς ἐξελεύσεται  
 Θνήσκων βίβ' ἐγὼ γὰρ αὐτὸν ὡς Φονεύς  
 Κτείνω ἔων ἔξοικον ὄρφανον πάλιν  
 Ὑλῆς ἐν ἧ ὑπῆρχεν ἰχθυὺς μὲν φέρειν  
 λαβὼν δ' ἀπ' αὐτῆς σθένος ἀρεθήσομαι  
 Κρείττων, ἔχων τῆς σφῶν τε μορφῆς εἰκόνος  
 Ξανθὸν φέρων τὸ εἶδος, ἀλλὰ πρὸς βραχὺ  
 Ὀφθήσομαι μέλας δὲ ποικιλοχρῶς  
 Βρύων χρυσόπτερόν τε καὶ χρυσοζώμιον  
 ὃ καὶ χρύσανθον εἶδος ἐκ μετάλλου χρυσοῦς  
 Ποικιλόμορφον ἄχραν δρυγρόχρυσον  
 Χρυσάργυρον ξανθόχρυν αὐθις πορφύρεον  
 Ὡς κυτρινόπρασόν τε πυρρόφειγγίτης  
 Χρυσὸν κόραλλός εἰμι ταύτας ἐκφέρων  
 Τὰς χρῶας, ἄνθη πάντα καὶ χλοηφορέω.  
 Ὅταν δὲ ἴδῃς ταύτας εἰς τ' ἐμφανὲς  
 Μορφῆς ἐμῆς τὰς χρῶας ἐκμορφωμένας,  
 Πρόσελθε γυνηθέντι παῖδι νῦν  
 Ἐμοὶ μέλανι ὄντι καὶ κεκρυμμένῳ  
 Σκότει ἀφαίστω οἷα καὶ τῇ ἀχλὺι  
 Ἀλλ' ἔνδον ἐκτίλβοντι καὶ κεκασμένῳ  
 Γάλακτι ἐκθήλαζε μαθῶν μητρῶν  
 Θηλῆς γάλα πρὸς ὀλίγον πίτιζέ με  
 Θρέψον με μικρὰ μικρὰ νήπιος πέλω  
 Ἔως ἂν ἔλθῃ ἰσχυρὸς ἐκτρέφουσί με  
 Ἀγασσά εἰς ἀνδρείον ἔυρυθμόν μελῶν.  
 Εἰς γῆμα δ' αὖ τέλειον ἔυμορφον πάνυ  
 Ἐγὼ γὰρ ἀνδρωθεὶς μὲν λεπτυνθήσομαι  
 Τραφεὶς λίαν ξιφικῶς ἀκμάσω νῦν  
 Τῇ ποιότητι τεσσάρων τῶν στοιχείων  
 Καὶ ἐν νεφελῇ ὡς λεπτὸς αἰμὸς ἵζομαι  
 Ἀἴρ' γὰρ εἰς κόλπον με θάλλων βαστάσει

110

115

120

125

130

134

140

H h h h h

Ἐνδον



Ἐνδον δὲ μὲν ἔχων πῦρ ὑψωθήσομαι  
 Ἀρθεῖς ἕως ὑψοῦ, ὁμβρεῖ ἔσομαι  
 Οἴητε γαῖα ξηρὰ θεῶν μὲν νάμα  
 Φύτλης ἐμῆς γεννηθεῖς ὡς ὑπερφυῶς  
 Τῶν σοιχείων τὴν ποιάν εὐκράτως ἔχειν  
 Κατακλῦσαι ἀρδεῖα γῆν ἐκβλασάνειν,  
 Χλοηφόρος παντοίας ἀνθῶν εἰδέας,  
 Πυκνέμενθ' γὰρ αἶμος ἐκ γῆς εἰς νέφθ'  
 Ἐξ ὑγρας ὕδατος τε θάττον γίνεται  
 Ἰδὼς βρέχον τὴν γαῖαν ἐκβλασάνειν γένη  
 Τῶν ἀνθέων παντοῖα καὶ καρποφορεῖ,  
 Ὅτως γὰρ ἢ τῆς ξηρᾶς ἐκλυθήσεται  
 Φύσις πρὸς ὑγραν ἐκρέσσα καὶ νάμα  
 Ὑπερφυῶς εἰς θεῖον ἐκτραπήσεται  
 Καὶ τὴν μέλανσιν λευκότητα ποιεῖ  
 Ἀυτὴ γὰρ ἢ λευκωσις ἔσα δευτέρα  
 Ἦνπερ ποθῶσι τῶν σοφῶν ἀνδρῶν γόνος  
 Ἰδεῖν ὅταν μέλανσις ἐκ γαίας τραφῇ  
 Τῆς ὥσπερ ὕλης νεκρᾶς ἐξ ὕλης πάχους  
 Ἔς Φαιδρον ὄμμα λευκότητ' ὡς χιῶν  
 Τὸ θεῖον ἐκβλύσσει νέκταρ ἐκ μέσσης  
 Πηγαῖας ὡς φέρεται τὸ ζητούμενον  
 Ἀφροσελήνης ξανθὸν ἐντὸς γαστέρεθ'  
 Τὸ κάλλ' ἐξασράπτων αὐγαῖς ἐκφέρει  
 Λευκὴν μὲν ὅψιν δεικνύς ἐκτελβὸν πάντῃ  
 Χρυσάνθειον κόραλλον, ἀλλ' ἀσώματον  
 Ἐυεῖδες εὐέκλαμπρον ἀστραπήχροον  
 Ζῶνας χρυσιζέσας τε καὶ χλοηφόρος  
 Πέμπων σέλας καὶ λάμψιν αὐδὸς ἡλίου  
 Λευκωσιν ὡς κάλυμμα ἔξωθεν φέρων  
 Ἐνδον δὲ τοῖς βλέπεσιν ὥσπερ πυρφόρεθ'  
 Ἀαμπλῆς Φλογηφόρος τε Φεγγίτης μέλας  
 Ταῖς τῶν λίθων ποικίλας ἐκπέμπων χροάς  
 Ὡς ἄμπελον χλωρὸν τὸ εἶδ' τῶν φύλλων  
 Ὡραῖον, εὐεῖδες μὲν ἀνθ' βλασάνων  
 Ἐκ τετλάρων κλάδων δὲ συνηνωμένων  
 Ὅμ' ἑμίαν πρὸς ῥίζαν εὐκαρπον φέρει

145

150

155

160

165

170

175



Πέπειρον ἀρδευθέντα βότρυν ὡς μέλι  
 Τὴν ποιότητα γένσεως κεκτημένον  
 Λευκὸν πάνυ πρόσχημα καὶ μορφήν ἔχει.  
 Οὐτὸ δὲ λευκὸς βότρυς εὐθαλῆς πέλων  
 Λειχόμενός τας χερσὶν οἶνον βλαστάνει  
 Πυρρὸν μὲν ὥσπερ αἷμα γένσει εὐκράτον  
 Ἐυοσμὸν ἐξ ἧς βάπτεται ἡ πορφύρα  
 Τῇ κογχύλῃ μιχθεῖσα πόντος ἐκ μέσσης  
 Ἐρυθρὰ ὥσπερ αἰτμός εἰς νέφος θέσει  
 Ἀνέρχεται γὰρ ἐκ θαλάσσης ἐκφάναι  
 Νυμφοσολύσης παρθένος Φαιδρὸν γάλα  
 Βρέφους νέκ τεχθέντος εἰς διατροφήν  
 Ἀνδρωθέν ἔσαι γὰρ τεκῆσι ὡς υἱός,  
 Ζευχθεὶς δὲ ταύτῃ αὐθις ὡς νικηφόρος  
 Ὀφθῆσεται τὸ θεῖον ἐκκαλόμενος  
 Πρὸς συμπλοκῆς ἔνωσιν εἰς σύνθεσιν.  
 Ταύτης ἐνωθείσης δὲ Φαιδρῶς ἄρρεν  
 Πρὸς δευτέραν πλοκὴν τε καὶ μίξιν πάλιν  
 Ἐσαι ὅλη ἐκσιλβὸς ἀχλὺν τῆ σκοτίας  
 Τλὴν γεώδη ἐκβάλλουσα εἰς τέλος  
 Καὶ μίγνυται εἰς ζευξίν ἧκ ἀφίσταται  
 Τῇ δευτέρᾳ πλοκῇ τε θεῖον ἐκτελεῖ  
 Πρώτης κλειδὸς πλήρωσιν ὡς καὶ τὸ πέρας  
 Λευκώσεως πληρῶσα ἔργον δευτέρας  
 Χρήζουσα μηδὲν εἰς τελείωσιν πάλιν.  
 Τὸ σῶμα λευκαίνει πᾶν ὅσον καὶ θέλει  
 Τῶν τεσσάρων βάπτουσα σωμάτων φύσιν  
 Λευκὴν φέρουσα καὶ διώκουσα σκοτίας  
 Τὸ ἐμφωλεῦον ὡς κάλυμμα ἀχλύος  
 Ἐκσιλβὸν ἐκλαμπρόν τε δείκνυσι πλέον  
 Φωτὸς σελήνης ταῦτα λευκαίνει ὅλα  
 Νικῶντα λευκότητι λευκῶσιν πᾶσαν.  
 Ἐξῆς τε δευτέρᾳ κλεῖς ἀρχεται πάλιν  
 Ξανθώσεως λευκῶσιν εἰς ξανθὸν φέρειν  
 Ξανθόν τε δεικνύουσα τῆς μορφῆς ὅλην  
 Ἐργάζεται γὰρ αὐθις ὥσπερ καὶ πάλαι,  
 Οὕτως γὰρ ἡ ξανθωσις εἰς πέρας φέρει

180

185

190

195

200

205

210

215



Ἄριστον ἐκπλήρωμα καὶ κεκοσμένον  
Πληρεμένων τῶν βαθμῶν εἰρμὸν καὶ τέλῃ,

Ὡς περ γὰρ ἡ Λεύκωσις, ὅπως γίνεται

Ξανθώσεως τὸ ἔργον ἐκπληρῶμενον

Εἰς κέρδῃ ὀλβιόντε τὸν κόπον φέρεῖ,

220

Καὶ χαρμονὴν πᾶμπλστον ἐξάγει κόπῃς

Πάροιθεν ὅς ἐπειρας, ὥς πλυσίως

Τῶν τέττε δραγματῶν πλέον μὲν ἐκφέρειν

Φέρῃς καὶ δεικνύει τὸν μισθὸν ὀφραδέστατον

225

Εἰς ἐκβολὴν πενίας αὐτὸς εὐρεσιν

Πλῆττε τε καὶ ὄνησιν ἐνδεον βίῃ

Οὕτω γὰρ εὐπραγῶντες ὀφθαῖμεν σοφοί

Χρήζοντες ὧδε μὴδὲν ἐκ τινὸς βροτῷ

Μὴ ἀσχολῶμενοι δὲ πᾶμπαν ἐν βίῃ

230

Ἀλλὰ Θεῷ λατρείας αἶνον προσφέρειν

Στέργειν ποθεῖντε τρυφᾶν ἡτιμασμένον

Ἀπονον χαρὰν καὶ δόξαν ἐνδεον χάριν

Πτωχοῖς νέμειν δέοντα καὶ πάντας θέλειν

Σώζειν τε καὶ λύτρωσιν ἐξ ὀργῆς νέμειν

235

Καὶ χεῖρας συμπαθείας ἐκτείνειν πᾶσιν

Καὶ εὐπραγεῖν καὶ μὴδὲν ἐκφαυλον λέγειν

Ἡ τεκταίνεσθαι σκάνδαλόν τι εἰς πέλας

Ἀλλ' εὐφρονεῖν εἰς πάντας εὐπροσηγόρεως

Εἶναι θέλοντας, κλῆρον ὀλβιον μέγαν

240

Ζωῆς ἔχειν μιμητὰς ἔργοις ἐνδέοις

Τῷ Δεσπότῃ Χριστῷ θεῷ ἐν λόγῳ

Πράξει τε Φωσφαιρῶντας εἶναι ὡς σέλας

Μὴδὲν λέγειν εἰς πράξιν ἀλλ' εἴτι φρονεῖν

Πένητας εὐπόιχ συμπαθεῖν ὅπως

245

Τὸν πλῆστον ἐκκένῳντες εἰς αὐτὰς ῥᾶον

Εὐρωμεν ἔργων μισθὸν ἡτιμασμένον

Εὐτεῦθεν ἐκδημῶντες ὡς ἄνδρες σοφοί.

Οὗτος γὰρ ἐστὶν εὐσεβείας ἐνδεῷ

Ἀγῶν πόθῃ τε θερμὸς εἰς θεότροπον

250

Ζῆλον τελῶμεν, ἀνδρεία φρενῶν

Καὶ σώματ' ἀσθενεῖς ὥς περ καὶ ψυχῆς.

Οὕτως γὰρ εὐπραγῶντες ἀξιοκλεοί



Ἐσόμεθα πρὸς Χριστὸν ὡς καὶ τῷ σέφει  
 Στεφῆφορῶντες αὐτοῖς ἐσθλῶν πράξεων  
 Σκηπτοχρίας τῶν κλήρων ἀξιόμεθα 255  
 Ἐκλάμψεως εἰς δόξαν αἴγλης καὶ Φάγος  
 Τιμῆς σέβας ἑυκλειαν εὐσεβεσάτοισ  
 Ἀναξι πισοῖς προσφέροντες ἐντίμως  
 Τοῖς τὸ κράτῳ καὶ σκηπτοχ γῆς πισευμένοις  
 Ὡς χρυσολάτραις ἔσι δόξης ἐμπλέοις, 260  
 Ὑμνῶντες, εὐλογῶντες, ἀνῶντες Θεόν  
 Ὑπέρθεον τὸν φωτὸς ὄντα αἴτιον  
 Ζωῆς χορηγὸν καὶ θέλοντα τοῖς βροτοῖς  
 Λύτρωσιν εὐρεῖν ὥσπερ ἀμπλακημάτων 265  
 Οὕτως τυχεῖν μέλλουσιν ἑυκλειαν πάλιν,  
 Καὶ προσφέρειν λατρείαν αὐτῷ τῷ μόνῳ  
 Θεῷ Λόγῳ σὺν Πατρὶ θεῷ Πνεύματι  
 Εἰς κυκλικὸς αἰῶνας αἰώνων, ἀμήν.

V. Fuere & alii Heliodori, quos præsentī loco succincte  
 persequar. Nonnulli quidem nostro antiquiores, ut 1) Heliodorus Γα-  
 ζοφύλαξ Seleuci Regis, jussu ejus, templum Hierosolymitanum spo-  
 liaturus, de quo 2. Maccab. III. Vide Jo. Valentem ad Annum Im-  
 perii Seleucidarium 136. Olymp. 150. 4. 2) Heliodorus Athenien-  
 sis, qui Athenæo & Harpocrati ὁ περὶ αἰγλης & 3) Heliodorus  
 alter Atheniensis Tragicus Galeno memoratus. De utriusque scri-  
 ptis agit Meursius in Bibl. Attica & Vossius pag. 372. de Hist. Gr.  
 4) Rhetor Heliodorus, Græcorum longe doctissimus, cujus meminit  
 Horatius lib. 1. Sat. 5. 5) Heliodorus Stoicus, qui L. Junium Sila-  
 num discipulum suum testimonio apud Neronem oppressit. Schol.  
 Juvenal. Sat. 1. vers. 33. & 35. 6) Heliodorus Philosophus & Rhetor  
 qui Adriano Imp. ab Epistolis fuit. Spartian. Adriano c. 15. & 16.  
 Dio lib. 69. p. 789. Nescio an diversus 7) Heliodorus Syrus, Avidii  
 Cassii Pater, Rhetor, & præfectus Ægypti. Xiphilin. pag. 810.  
 8) Heliodorus Cassii filius sub M. Antonino deportatus Jul. Capito-  
 lin. in M. Antonino c. 26. 9) Heliodorus Alexandrinus Ὀλυμπιο-  
 νίκης Olymp. 248. 10) Heliodorus factorum interpres sive Mathe-  
 maticus (h. e. Astrologus) cujus meminit Ammianus XXIX. 1. Ne-  
 scio an ab hoc vel quinto diversus sit 11) Heliodorus Stoicus qui

H h h h h 3

recen-



recensetur inter Scholiastas Arati. 12) Heliodorus Arabius Sophista sub Antonino Caracalla, de quo Philostratus 2. de Sophist. pag. 620. Huic Æthiopica tribuenda suspicantur auctor Græci scholii quod Hervagianæ librorum Heliodori editioni subjicitur, Sorellus & alii, parum certa conjectura, & Socratis, Photiique testimoniis adversante. 13) Lucius Aurelius Heliodorus ejusque filius 14) Aurelius Valerius Heliodorus, Palmyreni, in Inscriptione Palmyrena XIII. 15) Heliodorus Prusaënsis 16) Heliodorus Medicus Chirurgus cujus mentio apud Juvenalem VI. 373. 17) Heliodorus metricus sive qui de metris Comicis scripsit, laudatus Hephæstioni, Rufino & Prisciano. Idem forte quem allegat Eustathius ad Homerum. 18) Heliodorus Martyr sub Aureliano, de quo Martyrologia 21. Nov. 19) Heliodorus presbyter qui contra Manichæos scripsit teste Gennadio c. 6. de Scriptor. Eccles. 20) Heliodorus qui martyrium obiit Antiochiæ sub Diocletiano. Martyrolog. 28. Sept. 21) Heliodorus libertus & Procurator Vibia Aurelia Sabinæ, Marci Antonini filia, in Veteri inscript. apud Begerum T. 2. thesaur. Brandeb. p. 676.

*Alii aequales nostri* 1) Heliodorus de quo sæpius meminit Hieronymus in Epist. eum Episcopum appellans. Confer Baronium ad Martyrolog. 3. Julii. Hunc eundem cum Æthiopicon scriptore viri docti faciunt, sed quia est res incerta, illum h. l. separatim memorare volui. 2) Heliodorus Monachus ad quem Nilus in Epistolis lib. 1. Epist. 41. & lib. 2. Epist. 46. 3) Alius ut puto Heliodorus Silentarius ad quem idem Nilus IV. 61. Nescio quisnam ex hisce vel diversus ne ab omnibus sit Heliodorus ad quem exstant Epistolæ Synesii, alius certe cujus in Epistolis Libanius meminit.

*Alii juniores nostro Heliodoro* 1) Heliodorus Martyr in Africa de quo Martyrolog. 6. Maji 2) Heliodorus Antiochenus presbyter circa A. C. 440. cujus de virginitate libellum memorat Gennadius c. 29. de Scriptoribus Eccles. 3) Heliodorus de quo Honoratus Massiliensis in vita Hilarii Arelatensis p. 111. *In his profectibus constitutum subditus ardor accendit, ut Heliodori matrem hæresis Ariana vinculis colligatum expeteret (leg. expediret) illuminaret, attraheret.* 4) Heliodorus quem filium suum vocat Sidonius Apollinaris IV. Epist. 10. 5) Heliodorus Alexandrinus Hermæ F. Ammonii frater. Prætereo 6) Heliodorum presbyterum, qui puer cum disciplinam subterfugi-



fugiturus ad concavam fluvii cujusdam ripam lateret, ab homunculis quibusdam in terram pygmæorum delatus, & post longam temporis moram matri suæ restitutus est, quam fabulam ex Silvestri Giraldi itinerario Cambriæ lib. 1. c. 8. plura transcribens quam credens refert V. C. Jo. Christoph. Becmannus Histor. Orbis terrarum Geographica & civili p. 364. seq. 7) Heliodorum præfectum, Cassiodori consanguineum, lib. 1. Var. Epist. 4.

*Alii denique incertæ ætatis, ut Q. Sosius Heliodorus in Vet. Inscript. apud Fabrettum p. 253. Heliodorus, cujus Epitaphium Græcis scriptum literis in Ægypto testatur se reperisse Vanslebius p. 374. relat. de Ægypto. Tum ille, cujus Epitaphium legitur ad Gades Hispaniæ in hanc sententiam:*

D. M. S.

*Si lubet, legito.*

*Heliodorus insanus Carthaginensis ad extremum orbis sarcophago, testamento me hic jussit condier, ut viderem si quispiam me unquam insanius ad me visendum ad hac usque loca penetraverit.*

Omitto quod apud Themistium Orat. 2. p. 30. (Orat. 14. edit Petavii) ubi Philo & Heliodorus Sophismatum *κρυβεύοντες* & *κρυβάντες* inventores memorantur, pro Heliodoro Diodorum (Cronum) non absurde legit vir doctissimus Joannes Harduinus.

Superest unus adhuc dicendus HELIODORUS Larissæus \* sub cujus nomine Optica sive *κεφάλαια τῶν ὀπτικῶν* paucis foliis constantia edita sunt Græce & Latine Florentiæ apud Juntas 1573 4. & ibidem Italice *Ignatio Dante* interprete, una cum Opticis Euclidis 4. Ad editionem Florentinam hunc libellum Græ-

\* Dñi post Tiberium scripsisse ostendit se ubi narrat eum de nocte quoque visu valuisse, *Τινὰς καὶ νύκτωρ ὁρᾶν, οἷον ἐκεῖνον ὁ Τιβερίου γέγονεν ὁ Ῥωμαίων βασιλεύς.* Confer quæ viri docti ad Sveton. Tiberio cap. 68. Laudat & Ptolemæi *Ὀπτικήν πραγματείαν*, ut Platonem quoque & Euclidis *σοιχεῖα* Optica. atque Heronem Mechanicum *ἐν Κατοπτρικοῖς*. Multis idem argumentis contendit videre nos non per solam immissionem radiorum ex objectis, sed & per *προβαλλόμενον αἶφ' ἡμῶν φῶς* sive per lucem ex oculo nostro emissam, quod multis hodie prætex æm absurdum videtur.



Græce & Latine Hamburgi curavit recudi Frid. Lindebrogius Anno 1610. 4. & Tho. Galeus Cantabrigiæ cum Opusculis Mythologicis Physicis & Ethicis A. 1670. 8. Prodierunt etiam Heliodori Larissæi Optica sed pleniora & in duos distincta libros cum interpretatione & animadversionibus *Erasmi Bartholini* Paris. apud Cramoisi-um 1657. 4. *Κεφάλαια* illa quæ Florentiæ edita dixi in quibusdam Codd. MSS. inscribuntur: *Δαμιάνῃς Ἡλιοδώρου Λαεριαίου περὶ ὀπτικῶν ὑποθέσεων*. Vide Labbeum *Bibl. nov. MSS.* pag. 119. Damiani Heliodori nomen invenio etiam in codicibus Is. Vossii, Galei, & Gudii: tum in eo qui exstat in Johannea nostra cod. 56. MS. fol. Inter MStos codices Is. Vossii est etiam Heliodorus de mensuris ac ponderibus. Et Labbeus *Bibl. nov. MSS.* pag. 117. memorat Domni sive Domneni Larissæi Philosophi enchiridion introductorium in Mathematicam, & Enchiridion Arithmeticæ.

VI. De fabula erotica quæ sub ATHENAGORÆ nomine prodiit, alibi dixi: tamen non possum non in præsentī cum Lectore communicare quæ de eadem nuper ad Collegam meum conjunctissimum scripsit vir supra laudes, & legisse te non pœnitebit.

*Eruditissimo viro Jo. Christophoro Wolfio, Sacrarum litterarum Professore, S. P. D. Maturinus Veyssierius LaCroze.*

**A** Cum forte agere tibi haud ab re videbor, Amicorum carissime, in hacce quam tibi nuper pollicitus sum *Ἰππικιστὶ* fabulæ illius amatoriæ, quam viri quidam eruditi Athenagoræ Philosopho Christiano adscripserunt. Post illa enim quæ Vir Illustris Gisbertus Cuperus eam in rem annotavit, in quibus consentientem habuit amicum nostrum communem, a) - - vix quemquam fore censeo, qui ei sententiæ tuendæ, in quam Guillelmus Cave b) præter alios propendere videtur, animum deinceps adjiciat. Perpenderam id quidem apud me, cum scribebam me nescio quid eam in rem habere aliis indictum; unde etiam ita lis mota inter eruditos dijudicari posset, ut in posterum nihil futurum esset ea in re controversiarum. Nimirum τὸ πρῶτον *ψεῦδος* deprehendisse mihi videbar, potissi-

*mam*

a) *Biblioth. Græcæ L. V. pag. 38. & seq.*

b) *Histor. Litterar. p. 87. ed. Gen.*



nam videlicet causam, quæ Fumæum illius libri scriptorem impulerat, ut eam fabulam ederet in vulgus, nonnullaque alia observaveram, quibus novitas illius scriptio-  
 ptionis liquido demonstraretur.

Ea autem editione usus sum, quæ Anno 1599. Parisiis prodit apud Michaëlem Sonnum, quo Typographo c) Martinus Fumæus Genilliacus sæpius alias usus est. Ejusdem namque Michaëlis Sonni typis editi sunt tum Procopius de bellis Gothicis & Vandalicis, tum Agathias in Gallicam linguam à Fumæo conversi, Anno Christi, 1587. Item eodem anno ejusdem versio Gallica Historiæ Indiæ Occidentalis, à Gomara Hispanice scriptæ, quibus addi potest Historia motuum Hungaricorum Fumæo auctore, apud eundem Sonnum edita A.C. 1594. Hinc haud egre conjeceris ipsum Fumæum, hunc quem Athenagoræ factum supposuerat, sua sponte Typographo edendum dedisse, nec esse usum nisi in fraudem, nomine Bernardi nescio cujus Sanjorriani, d) cujus cura liber editus esse fertur. Illius autem Sanjorriani Prefatio Athenagoræ præfixa, Castri in Occitania scripta est A.C. 1596. quod quidem vix intelligi posse videtur, cum Fumæi liber nonnisi triennio post Parisiis sit editus, etsi triginta annis antea scriptus, si qua tamen fides haberi potest ejusdem Fumæi Epistolæ quæ libri nuncupatoria est, & Marliaco e) A.C. 1569. ad Lamanæum Protonotarium missa fuisse fingitur. Hæc sane omnia nescio quid fraudis & doli mali præ se ferre videntur, nec immerito in memoriam revocant dictum illud veteris Poetæ, Ἀνδρῶν ὁ μὲν ἐστὶν ἀληθείας ἔφην.

Quicquid tamen de iis censendum putes quæ modo legisti, liber sane accurate & jucunde scriptus est, nec multum varietate & festivitate argumenti Heliodori Æthiopicis concedit. Sunt plane quedam quæ haud ita attentum lectorem fallere possint, & memet ipsum initio fere fefellerunt; etsi ea legeram quæ Doctissimus Huetius de hoc opere scripsit in Dissertatione de origine fabularum Eroticarum. Primo autem fraus quæ jam nonnihil subolebat, manifesto apparuit, cum Libro secundo pag. 64. hæc legi de Periandro Corinthiorum Tyranno: Perian-dre - - - fit prendre trois cens enfans des meilleures maisons de Cor-cyre, et les fit embarquer dedans des vaisseaux Corinthiens, pour les mener à Sardis vers Haliates, afin de les faire circoncire. Quæ cum apud Herodotum legere meminissem, miratus sum ecquid castrationis loco

IIII

Fu-

Libri sti Pars Altera.

c) Martin Fumée S. de Genillé.

d) Petrus Faber in fine Epistolæ Nuncupatoriæ Agonistici: E Sanjorriana Suburbano, a. d. Kalend. Mart. Anno Christi M. D. XC.

e) Marly.



Fumæus circumcisionem posuisset, περιτομήν pro ἐκτομή, meque vix è difficili loco extricassem, nisi venisset in mentem Herodoti versionem antiquam Gallicam extare, quam forte Fumæus neglectis fontibus expressisset. Nec me conjectura sefellit. Ubi enim Herodotus Libro tertio, c. XLVIII. p. m. 180. hæc habet: Κερκυραίων γὰρ παῖδας τριηκοσίων ἀνδρῶν τῶν πρώτων, Περιανδρῶν ὁ Κυψέλου ἐς Σάρδεις ἀπέπεμψε ὡς γὰρ Ἀλυάτεια Ἰπὶ ἐκτομή. Periander enim Cypseli filius trecentos optimatum Corcyæorum filios Sardis ad Alyatten castrandos mittebat. Hæc verba Petrus Saliat a) vetus Herodoti Gallicus interpres sic vertit: Car envoient Periandre filz de Cypsele trois cens enfans des meilleures maisons de Corfou à Sardis vers Halliatte pour les circumcir &c. Vel hinc intelligi potest Fumæum haud eum fuisse qui priscos Græcæ linguae scriptores nonnisi ope parum emendatæ Gallicæ versionis intelligebat.

Post hanc observationem se se complures aliæ aperuerunt, quas mihi fere omnes præripuit Illustris Cuperus, proindeque à me ut par est prætermittentur, si unam aut alteram excipias, haud, puto, inutiles fraudi de qua hic agimus, arguendæ. Libro quinto Pseudo-Athenagoræ, pag. 169. Manethysæ cujusdam Historia refertur tragica plane & lugubris, verum ita similis ei quam de Eponina Julii Sabini uxore narrat Plutarchus in Erotico, Tacitus IV. Libro Historiarum, & Xiphilinus in Vespasiano, ut facile agnoscas Manethysæ illius lugubres casus ex Eponinæ calamitatibus fuisse expressos. Libro septimo Slavones sive Slavos ad mare Adriaticum prope Epidamnum collocat, quo sane nondum migrarant ex avitis sedibus, qua ætate Theogenes & Charide vixisse finguntur. Jovis Hammonis templum ita describitur Libro sexto à pagina 204. ut mirandum plane artis architectonicæ specimen ibi haberi omnes eruditi fateantur, doctissimusque Blondellus Tomo primo Systematis b) Architectonici Athenagoram propterea inter eos auctores recenseat, quorum lectione Architectonicæ artis studiosus adjuvari possit.

Adhuc velitationem habuisti & levem pugnam: nunc accedo ad illud argumentum in quo hujus Epistolæ initio τὸ πρῶτον ψεύδῳ lateret tibi narrabam. Præter Architectonicen, aliam artem habuit quam jactaret in hoc opere Fumæus, nimirum vanissimam, sic enim censeo, τῶν χρυσοποιῶν ματαιότεχνίαν. Id minor neminem vidisse eruditorum qui hunc librum manibus sedulo versarant, ne quidem Doctissimum Huetium, qui se bis Athenagoram legisse profitetur. Ego vero

id

a) Edit. in fol. Anno Christi 1566.

b) Cours d'Architecture.



*id non solum Fumæum intendisse mox docebo, verum & poëtam quemdam haud valde elegantem, cujus hoc Epigramma Latinum initio Libri adscriptum est:*

*De Interprete.*

*Dum Gallis Graios flores felicitis olivæ  
Detegit, & lingua lucidiore parat:  
Quæ fuerant \* nullis monumenta ambagibus arcta,  
Non mirum si non lucidiora refert.  
Haud etenim indignis præstanda scientia, quæ vult  
Legitimis tantum pabula digna suis.  
Qualiacumque tamen sunt hæc quæ scripserit Author,  
Hinc poterunt omnes carpere grata sibi.*

*Nosti procul dubio adeptorum, quos vocant mirandam taciturnitatem & enigmaticum dicendi genus. Eo alludit Epigrammatis scriptor: indignis, inquit, haud est præstanda scientia, quæ legitimis tantum, id est adeptis & filiis artis revelanda est. Quo hæc spectent, intelliges ex fabula quam primo Gallice lib. IX. mox Latine describam ex Pseudo-Athenagoræ, fol. verso 344.*

Entre autres devis Theogenes racompta à Charide une certaine fable, qu'un des principaux de la Cour du Roy Damasdes, estant pour lors en l'arméé, où il estoit, fait représenter en un soir dedans la tente pour donner plaisir à plusieurs autres Seigneurs qu'il avoit conviez chez soy à soupper. Du nombre desquels j'estois, disoit Theogenes, & ceste fable fut à ce que je pouvois congnoistre exterieurement seulement par les personnages qui estoient représentez, ne pouvant au reste bien entendre leur langage: que le Dieu Apollo se presenta en place, beau & bien peigné, ayant sa tresse blonde, qui lui pendoit sur les espauls, proferant quelques paroles, que je ne pouvois entendre. Et un peu apres je vey un Daimon se manifestant à nous sous un voile blanc, palpable ce sembloit-il: mais toutefois ne se pouvoit il arrester. En moins de rien ce Daimon s'aprochant d'Apollo, je ne sçay quelle illusion brouilla mes yeux. Car je perdis de veue ce Dieu, & le Daimon sembla demeurer seul. Puis vint Vulcan, voulant ce m'estoit avis, venger Apollo, usant de grande violence contre ce Daimon, lequel ne pouvant supporter cet effort, je fus estonné que je ne le

Iiiii 2

,,veis

\* Forte legendum est, multis.



„veis plus : & Apollo nous apparut comme devant. Je ne sçay si  
„ces Scythes trouvoient ces changemens & disparutions estranges.  
„Mais j'en estois si esmerveillé, que je ne sçavois quasi qui j'estois.  
„Je regardois fort attentivement & observois de l'oeil autant qu'il  
„m'estoit possible, & neantmoins il m'estoit impossible d'y remar-  
„quer aucune subtilité ou tour de main, encor que cela se feist cinq  
„ou six fois. Car aussi tost que Vulcan s'estoit retiré pensant avoir  
„bien vengé Apollo, & l'avoir remis & rendu en sa premiere forme,  
„ce Daimon ne failloit à revenir, & se saisissant promptement du Dieu  
„le rendoit esvanouy comme devant. Vulcan revenoit derechef  
„faisant pareils effects qu'à la premiere fois. Mon esprit estoit en  
„grand peine voyant des actes si estranges : parceque je n'entendois  
„rien de ce qu'ils proferoient, & se disoient l'un à l'autre. Ce  
„que si j'eusse peu entendre, la merveille peut estre n'eust esté si  
„grande, & eusse receu quelque contentement, & aprins quelque  
„chose de nouveau, qui n'est commune en la Grece. Or à la sixiesme  
„fois, & Vulcan & le Daimon s'estans absentez, Apollo nous parut  
„fort debile, encor que son teint ne fust diminué, & se pleignoit  
„d'avoir esté tout cassé, & corrompu par ce Daimon, ainsi que ses  
„gestes me le donnoient à cognoistre. Ce Daimon non content de  
„l'avoir tant tourmenté, revint encor un coup vers luy, amenant  
„avec soy un sien compagnon représenté avec un vestement blond,  
„qui le couvroit entièrement. Ces deux envahirent ensemble  
„Apollo & le reduirent à telle extremité qu'il ne paroissoit plus, &  
„ce dernier Daimon plus fort que l'autre sembloit paroître seul. Vul-  
„can ne faillit à venir secourir le Dieu, & se montrant plus robuste  
„contraignit ces deux Daimons de gagner le haut. Apollo se mon-  
„stra, lors encor plus corrompu qu'il n'avoit esté, & ne se pouvoit  
„plus soutenir, demeurant tousjours couché. Æsculape le medecin  
„le vint visiter. Je pense bien que c'estoit seulement pour conserver  
„la regle, qui veut qu'un Medecin en sa maladie doive s'aider du se-  
„cours d'un autre Medecin. Car il est sans doute qu' Apollo est plus  
„sçavant, & expert en cette science que n'est Æsculape. Iceluy or-  
„donna un bain que je veis faire, composé de certaines drogues  
„qu'on apporte des sablons de la region Cyrenaicque, purgées & net-  
„toyées de leurs immondices sablonneuses. De ce bain devant un feu  
„fut oint & frotté Apollo par plusieurs fois, le sechant autant de fois  
„qu'on“



qu'on le frottoit. Puis fut remis en un bain froid fait des excremens<sup>66</sup> de Bacchus durant quelque espace de temps. Je ne sçay si Æscula-<sup>66</sup>pe estoit bien entendu en son art : mais nous voyons que cest Apol-<sup>66</sup>lo diminuoit, & se fondoit en ce bain, comme la neige au soleil,<sup>66</sup> & en toute l'eau du bain sembloit sa substance estre dissipée. Tou-<sup>66</sup>tefois Æsculape ne faisoit point semblant de s'en estonner, ains<sup>66</sup> estoit assez resolu en son fait. Il fait escouler l'eau du bain, laquel-<sup>66</sup>le il mettoit à part, & lui en rebailla de pareille, le baignant ainsi<sup>66</sup> souventefois, & quasi autant comme il l'avoit frotté & lavé & se-<sup>66</sup>ché de l'autre. Apres pour le rechauffer apposa à ces eaux qu'il avoit<sup>66</sup> tirées du bain, un petit feu, au devant duquel l'humidité qui rendoit<sup>66</sup> Apollo tout mouillé, s'évapora, & étant sec il sembloit encor<sup>66</sup> avoir esté rendu plus debile par tous ces bains, onctions, & lave-<sup>66</sup>mens. Je l'estimois de ma part tout perdu, & m'estonnois com-<sup>66</sup>me en ce pays on representoit devant un peuple la mort de quelque<sup>66</sup> Dieu, étant ainsi que nous devons croire les Dieux estre immortels.<sup>66</sup> Mais je me trompai comme entendrez. Car ce Medicin invoc-<sup>66</sup>quant le fils de l'air & de la Lune que je veis se presenter devant luy,<sup>66</sup> iceluy donna à Æsculape du plus beau & du plus precieux qui fust en<sup>66</sup> soy, le quel il bailla soudainement à avaler à Apollo, qui apres cet-<sup>66</sup>te prinse, semble estre resuscité reprenant un teint vif, & beau à<sup>66</sup>merveilles avec une telle plenitude de vie, qve se communiquant en<sup>66</sup>tel estat aux malades & decrepits, il les remettoit en meilleure dis-<sup>66</sup>position qu'ils n'avoient esté. Voila la fin de ceste fable, laqvelle<sup>66</sup>je n'ai peu vous reciter plus appertement que comme je ferois la de-<sup>66</sup>scription de certaines figures que j'aurois vuës en un tableau, sans<sup>66</sup>sçavoir le sujet du peintre.<sup>66</sup> *Hactenus Pseudo-Atbenagoras quem jam La-  
tine dicentem audies.*

Theogenes (è captivitate Scythica redux) inter alias nar-<sup>66</sup>rationes Dominæ suæ Charidi hanc fabulam narravit, quam quidam<sup>66</sup>ex Optimatibus Aulæ Regis Damasdis, qui tunc in exercitu versa-<sup>66</sup>batur, in scenam protulerat in tabernaculo suo, quo multos alios<sup>66</sup>proceres quos ad cœnam invitarat, hujus spectaculi voluptate dele-<sup>66</sup>ctaret. Iplis intereram, inquit Theogenes, fuitqve hæc fabula<sup>66</sup>hujusmodi, quantum quidem ex personis intelligere potui, nec<sup>66</sup>enim eorum lingvam satîs assequabar. In medium processit \*<sup>66</sup>

Apol-

\* Aurum.



„Apollo egregia forma, eleganter comptus, flava coma in humeros  
 „pendente, qui voces quasdam protulit, quas minime intellexi.  
 „Paulo post alius nobis Dæmon \* apparuit velo candido tectus,  
 „qui quidem palpari posse videbatur, etsi nunquam uno loco confi-  
 „steret. Cum ad Apollinem is Dæmon accessisset, statim illusio-  
 „nis nescio quod genus oculos meos ita fascinavit, ut Apollo ab  
 „aspectu evanesceret, solusque postremus ille Dæmon remansisse vi-  
 „deretur. Tum prodiit \*\* Vulcanus, ulturus Apollinem, sic  
 „enim mihi videbatur. Is magna vi eum Dæmonem aggressus, eum,  
 „ut pote sibi imparem, ita fugavit, ut plane discederet, unusque  
 „Apollo, ut antea cerneretur. Haud equidem dixero an Scythis  
 „hæ mutationes & fugæ mirabiles visæ fuerint: ego vero eas ita ad-  
 „mirabar, ut fere meimet ipsius immemor essem. Quam atten-  
 „tissime poteram oculis & animo omnia lustrabam, nec quicquam  
 „fraudis aut præstigiæ subesse animadverti, id licet quinquies vel  
 „sexies perageretur. Ubi primum Vulcanus exierat, egregie ulto,  
 „ut putabat Apolline, restitutoque in pristinum decus, haud mo-  
 „ram faciebat hic Dæmon quin rediret, & arreptum Deum, ut antea,  
 „evanescere cogeret, qui tamen Vulcano redeunte pristinam de-  
 „nuo formam recipiebat. Equidem anxius hærebam mirabili inso-  
 „litarum mihi rerum spectaculo eo vehementius perculsus, quod ni-  
 „hil eorum intelligerem, quæ inter se fabulabantur; quorum si non-  
 „nulla assequi licuisset, minor forte animum meum incessisset admi-  
 „ratio; mihiqve aliqua in re satis factum esset, cum novi quidpiam  
 „didicissem, apud nos in Græcia haud ita obvium. Itaque cum jam  
 „sexies res processissent, Vulcanusque & Dæmon ille abiissent ex ocu-  
 „lis, Apollo nobis valde debilis apparuit, utpote qui, licet nihil  
 „detrimenti in colore passus esset, se tamen ab eo Dæmone fractum  
 „& luxatum esse querebatur, quod quidem ex ejus gestu intellige-  
 „bam. Atqui hic Dæmon quasi parum profecisset Apolline ita cru-  
 „ciando, iterum rediit adducto secum comite quodam suo † fla-  
 „vam vestem induto qua totus tegebatur. Ambo ergo Apollinem  
 „unanimiter adorsæ ad eas angustias adduxerunt, ut jam nullo loco  
 „appareret, solusque postremus hic Dæmon, socio videlicet suo for-  
 „tior, cerneretur. Nec tamen defuit Vulcanus quin opem ferret  
 „Apollini, & robustior effectus utrumque Dæmonem fugaret. Tum  
 „vero“

\* Mercurius, sive Argentum vivum.

\*\* Ignis.

† Sulphur.



vero Apollo magis quam antea vitiatus apparuit, fractus enim jace-  
 bat, nec jam poterat consistere. Tunc ad eum Æsculapius acces-  
 sit, moris puto illius servandi causa, qui jubet medicos, si quan-  
 do ægrotaverint, alterius Medici ope uti. Quis enim dubi-  
 taverit Apollinem & doctiorem & peritiorem esse illius artis  
 quam Æsculapium? Jussit ergo Æsculapius lavationem Apolli-  
 ni parari quibusdam mercimoniis constantem \* quæ è Cyre-  
 naica regione afferuntur, purgatis tamen antea à sordibus suis  
 arenosis. In eo lavacro prope ignem unctus fuit & imbutus  
 Apollo, totiesque exsiccabatur, quoties antea unctus erat. Su-  
 binde vero, per aliquod temporis spatium in lavationem frigidam  
 immersus est quæ Bacchi excrementis † constabat. Equi-  
 dem nesciebam an Æsculapius artem suam rite calleret: Apollinem  
 enim minui videbam, & in lavacro diffluere, quemadmodum nix  
 in sole liquefit; ita ut tota ejus substantia in ea aqua, qua lavatio  
 constabat, dissipata & dispersa videretur. Nihilominus id Æscula-  
 pium nihil curare credidisses, ita interritus id quod moliebatur  
 peragebat. Lavationis aqua ejecta & seorsim posita, similem ei  
 subinde aquam addebat Æsculapius, sæpiusque lavabat Apollinem  
 quoties fere eum antea unxerat, imbuerat & siccarat. Tum ve-  
 ro ut eum calore recrearet, iis aquis quas è lavatione tulerat,  
 ignem exiguum apposuit, coram quo in vapores solutus est omnis  
 ille humor, quo Apollo madefactus fuerat. Jam vero exsicca-  
 tus longe debiliior hic unctionibus & lotionibus effectus fuisse vide-  
 batur. Itaque Apollinem periisse judicabam, & mirabar qui in  
 illis regionibus alicujus Dei interitus in scena exhiberetur, cum  
 certe Deos immortales esse arbitrari debeamus. Allucinabar ta-  
 men, ut mox audies. Nam medicus ille advocavit aëris & Lunæ  
 filium, a) quem ipsi obviam venientem vidi. Is Æsculapio dedit  
 quicquid sibi inerat egregium & pretiosum, quod ille statim Apol-  
 lini bibendum dedit, qui ex potione recreatus, quasi nova vita do-  
 natus est, resurgens vegetiori colore insignis, b) ea pulcritu-  
 dine & vi sanitatis, ut eo in statu manens, si quos decrepitos &  
 morbo laborantes adeat, seque cum iis communicet, in longe  
 meliorem statum eos restituat, quam is fuerit, in quo antea ver-  
 „faban-

\* Sal Hammoniacus.

† Tartarum sive fecula vini.

a) Ros defecatus.

b) Lapis Philosophicus.



„fabantur. Is est fabulæ istius finis : eam autem non potui enarra-  
 „re apertius , quam figuras quasdam & imagines in tabella pictas de-  
 „scriberem , si quidem ignorarem quidnam in animo habuerit ille  
 „artifex , à quo depictæ fuerunt.,,

Jam puto aliquam gratiam inivvero à lapidis Philosophici sectatoribus :  
 vix enim crediderim tum in Bibliotheca Chemica Curiosa Jacobi Mangeti , tum in  
 iis voluminibus quibus Borellus omnes fere hujus artis scriptores collegit , ullum  
 processum , ut vocant , clariorem aut expeditiorem legi. Interim dum ipsi hoc  
 tentabunt , & pro thesauro , ut solent , carbones nanciscuntur , id saltem ha-  
 bebimus , Fumum hujus libri scriptorem Chemica vanitati fuisse obnoxium , nec  
 posse antiquo scriptori Græco hanc fabulam tribui , quæ novitatem suam manife-  
 stissime prodit. Haud sane sum nescius Democriti , Zosimi , Synesii , Olympio-  
 dori & aliorum jactari codices Manuscriptos miræ antiquitatis , quibus arcana  
 artis Chemica continentur ; at video viros eruditissimos horum librorum novita-  
 tem ex ipsius Græci Sermonis corruptelis arguisse. Unum novi inter paulo anti-  
 quiores Aeneam Gazeum , sæculi quinti exeuntis scriptorem , qui de transmu-  
 tatione metallorum aliquid attigisse videatur , pag. 67. edit. Barbiana. Ἐπεὶ  
 καὶ παρ' ἡμῖν οἱ περὶ τὴν ὕλην σοφοὶ ἀργυρον καὶ κατ' ἕτερον ὄψαλα-  
 βόντες , καὶ τὸ εἶδος ἀφανίσαντες ἵπὶ τὸ σεμνότερον μεταβαλόντες τὴν  
 ὕλην χρυσὸν κάλλιστον ἐποίησαν. „Sic namque apud nos quoque mate-  
 „riarii talium periti , argentum stannumque accipientes , speciem  
 „priorem delent , in excellentiorem rem transigunt , aurum efficiunt  
 „pulcherrimum.“ Hæc ex versione Barthii , cujus notas adi sis in hunc locum.  
 Hoc , inquam , mihi testimonium unum in tota antiquitate occurrit , quo Chemici in  
 arte sua tuenda abuti possint , nisi quis eo trabendum putet locum Platonis in Eu-  
 thydemo p. 289. & 290. edit. Stephani. ὥστε οὐδ' εἰ τις πέτρας χρυσῆς ἵπισταί-  
 μεθα ποιεῖν , οὐδένος αὖ ἀξία ἡ ἵπιστήμη εἴη. εἰ γὰρ μὴ κεχρησθῇ ἵπιστησόμε-  
 θα τῷ χρυσίῳ , οὐδὲν ὄφελ' αὐτοῦ ἐφάνη ὄν. „Quin etiam si lapides  
 „quidem aureos facere nossemus , nihili æstimanda esset scientia.  
 „Nisi enim sciremus auro uti , nulla sane ex illo rediret ad nos uti-  
 „litas.,, Sane plerasque Chemica artis studiosos ita credulos expertus sum , ut  
 ne dubitem fore qui his verbis Platonem ad artem suam digitum intendisse  
 arbitrentur.

Verum redeo ad Athenagoram , à quo tantisper digressus sum. Vides in  
 hac Scythica fabula Apollinem & Mercurium pro metallorum nominibus usurpari ,  
 quemadmodum id hodie fit , ex veteri certe usu , nescio tamen an ita antiquo ut  
 ad Athenagoræ ætatem referri possit. Eustatbius quidem in primum Iliadis , id vel  
 remo-



remotissima antiquitati tribuit p. 25. edit. Romana. Τὸ ἵσκηπτον χρυσοῦν ἐνταῦθα πλάττει ὁ Ποιητής τῷ Ἀπόλλωνι, τούτεσι τῷ ἡλίῳ, διὰ τὸ καὶ τὸ μέταλλον τοῦ χρυσοῦ, ἡλίῳ ὡς τῶν παλαιῶν ἀνατίθεσθαι, ὡς τῇ σελήνῃ τὸ ἄργυρον, καὶ ἐτέρω τῶν πλανήτων ἄλλο τι, καθάπερ ἐν τοῖς τοῦ Πινδαροῦ φέρεται. “Scep̄trum aureum hic fingit Poëta & Apollini, id est So-  
li, adscribit, eo quod metallum auri Soli ab antiqvis attributum  
sit, ut Lunæ, argentum, & alii Planetæ aliud metallum, ut fer-  
tur in Scholiis Pindari.” Hac Eustathius, qui παρεκβάσεις suas \* in  
Pindarum innuere videtur, quæ non totæ perierunt: earum enim Præfationem  
longam satis & eruditam Manuscriptam vidi in Bibliotheca Academiæ Basileensis.  
Erunt forte & alii \*\* Eustathio antiquiores, qui de metallorum affinitate cum  
Planetis eadem dixerint: certe aliquid ejusmodi olim observavi, nec tamen au-  
thoris aut loci in memoriam redeo, - - Interim nonnihil hanc in rem inve-  
nies in Commentario Erasmi Schmidii in Odam V. Isthmiorum Pindari, p. 93.

K k k k k

Quic-

Libri sti Pars Altera.

\* Potuit etiam respicere antiquiora in illum Poëtam scholia, quæ hodie in manibus doctorum sunt, & in quibus ad Isthm. Od. V. leguntur hæc verba: ἐκάσῳ δὲ τῶν ἀσέρων ὕλη τις ἀνάγεται, ἡλίῳ μὲν χρυσὸς, σελήνῃ δὲ ὁ ἄργυρος, Ἄρει σίδηρος, Κρόνῳ μόλιβδος, Διὶ ἤλεκτρον, Ἑρμῇ κασσίτερος, Ἀφροδίτῃ χαλκός.

\*\* Olympiodorus in 3. Meteorolog. p. 59. b. ἰστέον δὲ καὶ τῆτο, ὅτι θεῖος Πρόκλος ἐν τοῖς εἰς Τίμαχον ὑπομνήμασιν ἀνάγει τὰ μέταλλα εἰς τὰς ἐπὶ τὰ πλανωμένους, λέγων ἀνακεῖσθαι τὸν μὲν μόλιβδον τῷ Κρόνῳ διὰ τὸ βαρὺ καὶ συγνόν καὶ ψυχρόν. Τὸ δὲ ἤλεκτρον τῷ Διὶ διὰ τὸ εὐκρατόν καὶ ζωογόνον τῷ ἀσέρος, ὁμοίως δὲ καὶ τὸ μίγμα τιμιώτερόν ἐστι χρυσοῦ καὶ εὐκρατόν. Τῷ δὲ Ἄρει τὸν σίδηρον, διὰ τὸ τιμητικόν καὶ ὀξύ. Ἡλίῳ δὲ τὸν χρυσόν, ὡς ἀνείπηγῃ φωτὸς ὄντι. Ἀφροδίτῃ δὲ τὸν χαλκόν διὰ τὸ ἀνδρόν, καὶ ὅτι πλησίον ἐστὶ τῷ ἡλίῳ, ὡς περ καὶ χαλκὸς τῷ χρυσῷ. Ἑρμῇ δὲ τὸν κασσίτερον διὰ τὸ διαφανές καὶ σιλπνόν, ἅμα δὲ καὶ διὰ τὸ πλησίον εἶναι τῇ σελήνῃ, ὡς περ ὁ κασσίτερος τῷ ἀργύρῳ. Τῇ δὲ Σελήνῃ τὸν ἄργυρον, ἐπειδὴ καὶ ὁ ἄργυρος παρὰ χρυσῷ τιθέμενος δοκεῖ κατὰ λάμπειν ὑπὸ τῷ χρυσῷ καὶ φωτεινότερος γίνεσθαι, ὡς περ ἡ σελήνη ὑπὸ τῷ ἡλίῳ καταλάμπεται. Constantinus Manasses, sed Eustathio junior p. 3. Annalium:

Ὁ Κρόνος ἦν μελάντερος, μόλιβδον τὴν χροάν,  
Ἐλαμπε Ζεὺς ὡς ἄργυρος, Ἄρης φλογώδης ὦπλο,  
Ἐσίλβεν ἡλιος λαμπρόν ὡς εὐροῖζον χρυσίον,  
Ἀντήγει δ' ὡς κασσίτερος σφαῖρα τῆς Ἀφροδίτης,  
Ὡσεὶ χαλκὸς ἐρυθραυγὴς Ἑρμῆς ἐλαμπλήρῃ χει,  
Διαφανὴς ὡς ὕελος ἠνυγάζεν ἡ σελήνη.



Quicquid sit, nihil peribit Chemicis si Athenagoras ipsis decesserit. Vidi quosdam & novi, homines, quod mireris, non ignaros bonarum litterarum, qui in Metamorphosis Ovidii, in Apuleio, in Heliodori Æthiopicis &c. nihil aliud agi † contendebant, quam ut ars conficiendi auri enigmatice describeretur. Quid dicam de Midæ fabula, quam totam eo libentius & facilius ad artem suam trabunt, quod manifesta transmutationis aureæ mentio ibi occurrat. Ego vero quando jam Athenagoram absolvi, & ad Chemicos digressus sum, etsi vereor ne te adeo proluxa loquacitate obtundam, nonnulla addere constitui ex Plutarchi Parallelis Græcis & Romanis, quorum mihi memoriam Midæ fabula in mentem revocavit.

Scis in obscurissimo Poëmate, Ara Dosiadæ, versum septimum parum emendate legi

Ἐς γὰρ βωμὸν ὄρεῃς με μήτε \* ταγχούρου  
πλίνθοις, μήτ' Ἀλύβης παγέντα βώλοις.

Vides enim me aram nec auri

Lateribus, nec argenti glebis compactam.

Ibi ταγχούρου, vocem nihili, probabiliter emendavit Cl. Salmasius, qui sic legit: Ἐς γὰρ βωμὸν ὄρεῃς με μήτε γ' αὐροῦ. Ego vero olim ex historia sive fabula Anchuri filii Midæ locum Dosiadæ satis commode interpretabar, ita ut codicis Manuscripti lectio constaret. Nimirum hæc refert Plutarchus ille, quisquis est pag. 306. edit. Francofurtanæ. Cum ad Celenas Phrygiæ, multæ domus in hiatum terræ absorberentur, oraculique responsum Midas accepisset, tum demum hiatum coiturum, cum res omnium pretiosissima in eum injiceretur, Ἀγχούρου ὄρεῃς τοῦ Μίδα, Anchurus Midæ filius, cum ejus pater necquicquam profecisset, injecta magna vi auri & argenti, se ipsum eque in hiatum injecit nihil anima humana pretiosius existimans. συνελθούσης δὲ τῆς γῆς, χρύσεον βωμὸν ἐποίησεν Ἰδαίου Διὸς αἰψάμεναι τῇ χειρὶ. οὕτῃ ὁ βωμὸς περὶ ἐκείνου τὸν καιρὸν ἐν ᾧ τὸ χάσμα σπένδον γενέσθαι, λίθῳ γίνεται, τῆς δ' ὠλεσμένης πεθεσμίας παρελθούσης, χρύσειον ὄρεται. „Cum jam terra coivisset, ibi Midas auream aram fecit Idæi Jovis, manu admota (qua scilicet lapides aræ in aurum mutati sunt) „Hæc ara circa tempus quo hiatum fieri contigit, lapidescit, post illud vero tempus aurea apparet. „ Jam intelligis versum commode legi potuisse, μήτ' Ἀγχούρου πλίνθοις, neque lateribus aræ Anchuri similibus. At duo obstiterunt quominus ei sententia inhererem, quæ initio valde arridebat. Versus

† Multa in hanc sententiam Jac. Tollius vir doctus in fortuitis.

\* If. Vossius legit μήτε Γάγγης. Alias conjecturas vide in Clariss. Viri Hadr. Relandi parte 2. diss. Miscell. p. 247. 248.



sus enim Phalacius est qui cum Spondeo in quarto pede stare non potest. Deinde illius Pseudo-Plutarchi, qui Parallela Græca & Romana scripsit, auctoritas valde vacillat apud eruditos, & videntur hæc Parallela Græculi alicujus recentioris esse figmentum; quam in rem adeas velim Dodwelli Dissertationem quartam præfixam volumini secundo Geographorum Minorum, Oxoniæ studio Cl. Hudsoni editorum; cui velim addas Josiæ Merceri notas ad Fulgentii Expositionem sermonum antiquorum. Jam vero merito suspicari licet Parallelorum scriptorem Anchuri fabulam commentum esse, \* ut pravam Dosiadæ lectionem, aliquis aliquando ex Paralleliis tanquam ex Plutarcho interpretaretur.

Quod autem Holobolus Rhetor, qui Scholia erudita in hanc aram scripsit, τὰ γ χουρον vocem esse Persicam affirmavit, quæ aurum significaret, id minime credendum est, & vero valde simile videtur deceptum fuisse Holobolum ex male intellectis locis Cosmæ Indico-Pleustis, qui τὰ γ χαρὰν lingua Axumitarum, vel Afro- rum Barbarorum aurum significare dixit, edit. Montfauconii pag. 139. D. & 143. versu 4. ante finem. Haud sic dimittam aram Dosiadæ quintibi rem aperiam, quam mirum est latuisse Salmasio & Liceto, qui operosis commentationibus hoc poemata illustrarunt. Nimirum Ἀκροσιχίς est in eo carmine, & litteræ quæ versuum initia constituunt, si ordine legantur, hanc sententiam efficiunt:

Ὀλύμπιε πολλοῖς ἔτεσι θύσεις.

Olympie multis annis sacrifices.

Hinc conjicio hanc Aram dono missam fuisse Olympio cuidam, sive in die suo natali, sive Saturnalibus, pro more Græcorum qui Romanos mores induerant, quod vel Lucianus in Epistolis Saturnalibus, sive Κρονικαῖς luculenter docet. Eum Olympium Poetam fuisse, ostendunt hi Dosiadæ versus:

Σὺ δ' ὦ πῶν κρήνηθεν ἦν

Ἰνις κόλαψε Γόργον.

Tu vero bibens è fonte, quem

Fœtus exsculpsit Gorgonis.

Qua autem ætate Olympius ille vixerit quis eruet? - - Hactenus Vir doctissimus Mat. Veissierius la Crose. Nunc alios scriptores Græcos Eroticos persequamur.

VII. ACHILLES TATIUS (velut Tatii libertus vel filius, ut Salmasio placet) apud Svidam Στάτις, Alexandrinus, Ethnicus primum, post Christianus ac si eidem Svidæ credimus Epi-

Kkkkk 2

fco-

\* Hoc, fateor, mihi non videtur esse verisimile, qui puto parallelorum quoque librum argumentis non plane certis Plutarcho eripi. Vide quæ supra lib. IV. c. 11. num. 69. & Dodwellum libro laudato p. 109.



scopus, incertæ admodum ætatis, præter librum *πρὸς σφαίρας* cujus pars hodieque exstat \* sub titulo *Isagoges in Phenomena Arati*, scripsit etiam libros VIII. *Ἐρωτικῶν τῶν πρὸς Λευκίππην καὶ Κλειτοφῶντα*, sive de amoribus Clitophontis & Leucippes. Laudatur à Photio Codice LXXXVII. & XCV. & CLXVI. Mich. Psello apud Allatium c. 4. de patria Homeri, p. 1753. & à Johanne Phoca in Allatii *συμμίκτοις* p. 10. cui dicitur *ὁ πρὸς Λευκίππην γράψας*. Exstat & MS. in Bibl. Jo. Mori Eliensis Episcopi n. 219. Photii (vel Leonis Philosophi potius) jambos decem in hos Tatii libros ex inedita Epigrammatum Græcorum Anthologia Salmasius suæ Tatii editioni præfixit. Latine primum lucem viderunt *Annibale Crucejo* Mediolanensi interprete Basil. 1554. 8. apud Hervagium. Deinde Græce è codice Palatino vulgavit, Crucejiqve translationem adjunxit Jo. Commelinus, *Heidelbergæ* Anno 1601. 8. Emendatiorem ab eo tempore editionem debemus *Claudio Salmasio* Lugd. Bat. 1640. 12. qvi usus codice Thuanæo, & collatione duorum exemplarium Bibliothecæ Christianissimi Regis, tum Codice Casauboni qvi est in Bibliotheca Reg. Angliæ, atqve comparatione codicum Romani ac Florentini, tantam in illis varietatem reperit, ut non dubitet duas olim *ἐκδόσεις* hujus scripti ab ipso Achille prodiisse. Idem Salmasius Græcis à se recensitis adjunxit jam dictam Cruceji (qvi male Cruccius apud Vossium p. 315. de Hist. Græcis) versionem, & in calce libri breves notas, in quibus varias lectiones persequitur & interpretem subinde castigat. *Si plus otii, inquit, adfuisset, novam versionem adjunxissem. Hoc cum non potuerim, melius judicavi relinquere integram quæ jam prodiit, quamvis infinitis locis vitiosam & à mente Græci auctoris longissime recedentem, quam eam interpolare. Nunquam probavi hujusmodi interpolatores alienarum curarum - - Sive bene sive male alicui cesserit studium auctoris alicujus Græci in latinum convertendi, cur ignorare posteros hoc nolumus, quid quisque in eo genere recte an secus ediderit. Si plura bona malis in versione erunt, ita illa censeo laudanda, ut de his admonere lectores rudiores putem necessarium, non tamen ut licentiam hanc mihi permittam qua unum opus de meo & alieno, pane rem monstro similem componam. - - Si autem plura vituperanda laudandis interpretes aliquis dederit, quid reliquum est nisi ut nova alia subrogetur in locum ejus quæ pessima sit, modo quis id possit aut velit.* Gothofredus quoque Jungermannus novam Tatii editionem versionemqve molitus fuisse cognoscitur ex literis Gruteri quæ

\* De hoc libro dixi lib. 3. c. 5. §. 23. Utrumque opus antequam Christianus fieret ab Achille scriptum notant viri docti, ut Ricciolus in *Almagesto*.



qvæ leguntur inter Gudianas pag. 210. *Gallice* Anonymol (Francisco Belleforesto forte, vide A. Verdier Bibl. Gallicæ pag. 5. & Crucimanium p. 9.) interprete. Paris. 1568. 1575. 8. Denique *Anglice* quoque prodierunt Erotica Tatii Oxon. 1638. 8. Alia scripta deperdita hujus scriptoris à Svida memorantur *Ἑτυμολογία*, & *ἱστορία σὺμμικτι* &c. in qva mentionem fecit de viris insignibus ac clarissimis.

VIII. LONGUS incertæ & ipse ætatis scriptor, & vix cuiquam veterum memoratus, in Jungermanni codice vocatur Σοφιστής, & post Heliodorum scripsisse videtur, eumque locis quibusdam imitatus esse. Exstant ejus libri quatuor Ποιμενικῶν τῶν καὶ Δάφνιν καὶ Χλόην, *Pastoraliū de Daphnide & Chloë*, quos Politiano pridem laudatos c. 2. Misc. & à Jac. Amioto, *Gallice* versos Paris. 1559. 8. primus Græce in lucem edidit ex Aloysii Alemanni Bibliotheca Florentiæ apud Philippum Juntam A. 1598. 4. cum variis Lect. Raph. Columbanus. Opus hoc prosa amœna Græca scriptum, latino carmine in expositis suis reddidit Laurentius Gambara jam tum senex, \* *sed libere adeo, ut sæpe vix Longum agnoscas, adeo multa addit, demit, mutat, ut taceam quod sæpe nec mentem Longi fuerit affecutus, quippe Poëta melior quàm Græcè intelligentior, ut ait Vossius pag. 517. de Hist. Græcis, & ante eum Jungermannus præf. ad Longum: Non eo fine Gambara suos expositos cecinit, quod voluerit interpretem Longi agere. Quin suo sibi modo immutat, mutilat, confundit Longiana. Et de ipsius peritia Ἐλλήνισμῳ ne quid odiose protulisse videar, dicant tibi doctissimi illi quos laudis & honoris gratia nomino, Stephanus & Vulcanius.* Ex hac Gambaræ Metaphrasi factum est ut Mallincrotus pag. 39. paralipom. de Historicis Græcis & post eum Morerius in Lexico perperam tradiderint Longum carmine Heroico de amoribus Daphnidis & Chloës scripsisse, cum prosa opus suum Græca contexuerit. Græce & Latine cum versione Gothofredi Jungermanni editus est Longus Hanoviæ A. 1605. 8. additis ad calcem voluminis brevibus interpretis sed eruditis notis, in quibus præter Florentinam edit. codices MSS. Fulvii Ursini Romæ collatos consuluisse se testatur. Cum Laurentii Gambaræ liberio (de qva supra dixi) Metaphrasi Longus etiam prodiiit ex Commelini officina Heidelbergæ A. 1601. 8. Post Gallicam quam memoravi Amioti translationem *Anglice* vertit Georgius Thornley Lond.

Kkkkk 3

\* Apud Vossium pro ante annos CLXX. haud dubie legendum ante annos LXXX. Gambaræ poemata & in his expositi ejus lucem viderunt Antwerpæ A. 1569. 8. Vossii liber excusus est A. 1649.



Lond. 1657. 8. Jungermanni vero interpretationem ignorans *Petrus Moll* Snecanus, Professor Græcæ L. in Academia Franeqverana aliam versionem Longi latinā adornavit, quam cum absolvisset, demonstrata licet ipsi postea ab amico Jungermaniana editione, noluit labores suos sibi perire, sed Longum cum nova versione sua & uberiorib<sup>9</sup> notis edidit Franeqveræ 1660. 4. In *Italicam* linguam transtulerat Longum. *Annibal Carus* teste Gaddio de scriptoribus non Ecclesiasticis T. 1. p. 122. sed edita non est quod sciam illa versio. Illustris Huetius libro de fabulis Romanensibus p. 67. *Cum puer essem*, inquit, *Longum latine interpretandum suscepi*, cum nondum haberem exploratum quid in eo laudabile esset, quid vitiosum, & quantum ejus lectio pueritiæ damnosa sit, quam parum etiam ætati provectiori decora. Quæ porro in Longo laudentur vel etiam reprehendantur, tum apud eundem Huetium tum apud Clariss. Baylium in Lexico ubi voles videbis. A Barthio quidem II. 8. Adversar. celebratur his verbis: *Jucunda sane commentatio Longi Sophistæ, simplicitate cum rerum natura certans, fortune vero ludibriis & inopinatis eventibus cum cothurno & socco quibusvis.*

IX. EUSTATHIUS, sive ut in Codicibus quibusdam vocatur EUMATHIUS \* auctor XI. librorum qui exstant de *Ismenia* & *Ismenes amoribus*, sive dramatis \*\* prosa Græca scripti καθ' ἱσμινίαν ἢ ἱσμίνην, patria Macrembolites fuit sive Parembolites urbe Ægypti, ut observavit H. Casaubonus quem consule Epistolâ CCCCXXIII. ad Jungermannum. In codice Mediolanensi teste Vossio p. 491. de Hist. Græcis, vocatur *Eumathius Macrembolites Protonobelissimus*, ita enim legendum pro *Protonobelisarius*. In Codice Cardinalis Barberini etiam Eumathius Macrembolites dicitur, teste Holstenio annotationibus ad Orteliū p. 111. In alio codice quem memorat Cangius in Glossario Græco, vocabulo πρωτοβελίσσιμος: Ποίημα Ἐυσταθίου πρωτοβελίσσιμος καὶ μεγάλῃ χαρτοφύλακος τὸ καθ' ἱσμινίαν δράμα, βιβλία περὶ ἔχον 14. Vix dubitandum adeo mihi videtur, auctorem istum diversum esse ab Eustathio Archiepiscopo Thessalonicensi, de quo dixi non nihil lib. 2. c. 3. §. 9. Quo tempore autem vixerit, adhuc requiro.

\* Vide Maussacum ad Harpocration. pag. 277. Jungermannum ad Longum p. 220. 223. Allatum de ætate & interstitiis ordinum apud Græcos p. 186.

\*\* Ismenias ipse in extremo libri XI. Κλήσις δὲ ἔστι τῇ βιβλῳ τὸ καθ' ἱσμινίαν δράμα καὶ ἱσμινίαν ἐμὲ.



qviro. Primus Græce vulgavit cum eleganti versione vir doctissimus *Gilbertus Gaulminus*, Molinensis. Paris. 1617. 8. cui editioni anno proximo 1618. accessere ejusdem Gaulmini præfatio ac notæ, in quibus pag. 21. quatuor Codicibus MSS. usum se fuisse testatur. Regio, Maussaci, & aliis duobus quorum unum suum subinde appellat. Latina versio sola cum Parthenii eroticis recusa est Lugd. Bat. 1618. 12. Editionem hujus Eustathii molitus etiam fuerat *Jungermannus*, † sed morte præventus est Hanoviæ A. 1610. Exstat præterea in *Italicam* translatus lingvam à *Lilio Curani* atque ex Italico in *Gallicam* ab *Hieronymo d'Avost de Laval* Paris. 1582. teste Francisco Crucimano Bibl. Gall. p. 168. & 238. præter versionem Gallicam *Joannis Loveau* Aurelianensis Lugd. 1559. 8. & *Germanicam*, nescio quo interprete, Lips. 1663. 12. Laudavit etiam hunc scriptorem, antequam à Gaulmino ederetur, Rigaltius ad Onofandrum &c. Salmasius præfat. ad Tatii amores: *In Germania cum essem, animus fuit in unum corpus omnium ἐρωτικῶν scripta concludere. Et habui tunc plura quæ eo tempore edita nondum erant, ut Eustathium ex codice Augustano mihi descriptum & Cyrum Prodromum ex Palatino.* Cum superioribus ne utiqvam conferendum hunc Eustathium, sed admodum rudem Heliodori, Tatii, Longique imitorem nec verisimilitudine fictionis nec inventionis dispositionisve elegantia lectiori se probantem notat Huetius p. 62. sq. libri de origine fabular. Romanens. Isaacus vero Casaubonus in Casaubonianis pag. 13. testatus hoc opus legisse se in Codice MS. H. Stephani (quo etiam Palladii liber de Brachmanibus continebatur) *Est sane ejusmodi, inquit, quem legisse me non pœnitet, non legisse hand magni faciam. Inventiones frigidiusculæ, narrationes fere ὁμοειδεις καὶ πιδανὸν ὅτι ἔχουσιν. Dictione negligens sæpe, interdum affectata putidiuscule. Verbis quibusdam & phrasibus ad satietatem scriptor utitur. Vix aliquot periodos reperias sine nomine ὁλῶ.*

X. THEODORUS PRODRÖMUS, sive ut in MStis Codicibus freqventer, Cangio teste, appellatur, PTOCHOPRODRÖMUS, inter Monachos *Hilarionis* cognomen adeptus, claruit circa sæculi à Christo nato duodecimi initia Alexio & deinde Joanne \* Comneno imperium tenentibus scripsitque de *Rhodantes* & *Dosiclis* amoribus libros IX. versu jambico, quos cum versione sua prosa & versibus mix-

† Vide Epistolas Gudianas p. 210.

\* Vide Allatium de consensu Ecclesiæ Orientalis & Occid. p. 629. & adversus Creightonum p. 9.



mixta notisq; præclaris edidit Vir reconditæ eruditionis, à quo Eustathium vulgatum jam dixi, *Gilbertus Gaulminus* Paris. 1625. 8. Edidit autem è Salmasiano Codice, à Peirescio etiam nactus unde lacunas ejus suppleret, qvi per Barclajum Erotica è Codice Vaticano describi curaverat, ut testatur Gassendus in vita Peirescii lib. 3. ad A. 1619.

XI. Alia Theodori hujus scripta, qvi honoris causa subinde  
 \* *Cyrus*, hoc est κυρὸς sive κύριος, Dominus Theodorus (ὁ Φιλόσοφος κυρὸς Θεόδωρος) à Græcis dicitur, scripta non pauca exstant, quæ breviter commemorare non fuerit à præsentī loco alienum.

2. Ἀμάραντος ἢ γέροντος ἔρωτες. *Amarantus sive senilis amor*, dialogus prosa scriptus, cum IX. amorum libris modo memoratis à Gaulmino latina versione donatus, & primum utraqve lingua editus.

3. Ἀπόδημος Φιλία, *Amicitia exulans*, Dialogus versibus jambicis, cum *Conradi Gesneri* versione sæpius vulgatus ad calcem Stobæi. Tiguri 1543. 1559. &c. fol. Græce primum prodierat inter alia, de quibus mox, Theodori poemata Basil. 1536. 8. Latine vertit præter Gesnerum & Hieron. Erardum, Jo. Laëtius, Paris. 1559. 4. Exstat & Gallice hoc titulo: *Amitié bannie du monde: par Cyre Theodore, Poëte Grec, & traduit en vers François par Jean Figon de Monteilimar en Dauphiné, à Tholose 1558. 8.*

4. Poemata cætera ex Sim. Grynæi codice à Jo. Hontero & Hieronymo Guntio recensita, junctimq; Græce (parum emendate) edita Basileæ 1536. apud Jo. Bebelium in 8. & cum versione latina, argumentis & notis Hieron. Erardi, Lips. 1598. 8. hæc sunt:

Τετραστικά ἱαμβεῖα καὶ ἡρώεα εἰς τὰ κεφαλαιώδεις ρηθέντα ἐν τῇ γεαφῇ, *Argumenta sive capita librorum sacrorum, tetrastickis jambicis eademque Heroicis scripta in Pentateuchum, Josuam, Judices, quatuor libros Regum, totidem Evangelistas & Acta Apostolorum.* Prodierunt hæc emendatiora separatim Græce & Latine sub titulo: *Cyri Theodori Prodromi Epigrammata*

\* Falluntur itaque qvi Cyrum pro nomine proprio Theodori Prodromi habent. Vide Barthium XXIX. 19. Adversar. Gaulminum in limine notarum, Antonium Borremansium p. 8. vesperarum Gorinchemensium, & Cangium in Κύρ. Nec minus fallitur Kœnigius, qvi Prodromum A. C. 444. floruisse scribit in Bibliotheca. Idem ait *Cotyai* in Phrygia fuisse *Episcopum*, quo auctore vel teste antiquo, nescio.



*mata nunc primum latinitate donata, cura & interpretatione Gvidonis de Sovigny, Blasensis, Congregat. Oratorii Domini JESU Presbyteri. Juliomagi 1632. 4. addita ad calcem plurium locorum castigatione. Non tamen primus hæc Epigrammata Sovignius transtulit, nam multis ante annis Joannis Ribitti versionem Genevæ excudisse traditur Crispinus, quæquam ipse fateor in hanc nunquam incidi. Tetrasticha illa cum Anonymi commentario Græco Grammatico exstant MSS. in Bibl. Vindob. teste Lambecio VI. pag. 32. seq. Epigrammata tria cum versione & notis exhibet Gretserus Tomi tertii de Cruce, libro quarto.*

*Τετραστιχα ἱαμβεῖα καὶ ἡρώα εἰς τὰ κεφαλαιώδεις ῥηθέντα ἐν τῇ βίῳ Γρηγορίου & Θεολόγου, & μεγάλων βασιλείων καὶ ἁγίων χρυσοστόμου. Argumenta sive capita præcipua de vitis sanctorum trium Hierarcharum Gregorii Naz. Basilii Magni & Jo. Chrysostomi, tetrastichis jambicis & Heroicis comprehensa.*

*Προσφωνητικοὶ elegi quibus Paulum Apostolum, tres jam dictos Hierarchas, nec non Gregorium Nyssenum & S. Nicolaum alloquitur.*

*Ἰάμβοι χετλιαστικοὶ εἰς τὴν πρόνοιαν, Carmen jambicum querulum, & expositulacorum de providentia, quod malis bene, bonis male fit. Emendavit Eustathius Swartius lib. 1. Analectorum c. 11. & latinis Jambis reddidit c. 12. Lugd. Bat. 1616. 4.*

*Ἐἰς τὴν Βαρέα τὸν καταφλυαρήσαντα αὐτῷ τὸ ἁρετικῶς ὄνομα. In Baryn \* qui per calumniam illi quod humanioribus litteris paullo largius se imbuisset, nomen hæretici impeggerat, inæctiva versibus jambicis. Ex hac non omittendus locus, quo de se & parentibus suis avoqve & avunculo Episcopo loquitur:*

Ἐγὼ, κάκιστε, δυσσεβὴς εἰς τὸν λόγον;  
Ὅς πατέρων μὲν ἐξέφυν Θεοφρόνων  
τὴν πίσιν ἔκ τε πραγμάτων πισχυμένων  
καὶ κλήσεων μάλιστα χειρωνυμίας

LIIII

Πάπ-

Libri sti Pars Altera.

\* Gesnerus in *Bareum*. Gaulminus *Baream*, sed nomen hominis Βάρεος, ad quod alludens Theodorus: ὄντως Βαρέος σὺ, καὶ γεγερά κατὰ δία.

& mox ait componi ex Βάρ quod filium denotat (non Græcis quidem sed Syris) & ὅς quod suum,

Τὸ Βάρ γὰρ υἱὸς ἐστὶν Ἑλλάδι φράσει  
τῷ δ' ὅς πρόδηλός ἐστιν ἡ σημασία.



Πάπῳ δ' ὁμοίρηκα Προδρομῶν  
καὶ θεῖον ἔσχον χρυσὸν ὀνομασμένον  
τῆς Ῥωσικῆς πρέσβρον ἀβρὰν ἐν λόγοις,  
ὑφ' οἷς ἀναχθεὶς Ὀσεβῶς ἀνεγράφη.

Ait vero, si ad hæretici nomen sufficiat litterarum humaniorum pleniores haustus mente imbibisse, hæreticos fore etiam Basilium, Gregorios, Chrysostomum, Maximum.

Ἄρ' αἱρετικὸν ὡς λόγοις τεθραμμένον  
καλεῖς λόγων ἁμοιρε, τοῖς ἐξωτέροις.  
Ὡς συγκαλύψης τὴν ἐαυτῷ μαρίαν,  
καλεῖ τὸ λοιπὸν αἱρετικὸν, εἰ θέλεις,  
τὸν Γρηγόριον νῦν, πῶ βασιλεὺς χάριν,  
τὸ χρύσειον μέλισμα δ' χρυσοτόμος,  
τὸ Γρηγορίῳ φθέγμα δ' νυσσαῖως,  
τὸν Μάξιμον, τὸ θαῦμα τῆς ἡσυχίας,  
οἷς εἰς ὅσον μέτεσι τῶν ἐξω λόγων  
Ὡς καὶ Πλάτωνας ἐκτρέπειν καὶ Σωκράτας.  
Εἰ μὲν γὰρ λεχθὲν αἱρετικίζειν λέγεις,  
Συναηρετικίζοιμι τοῖς λελεγμένοις.

Εἰς εἰκονισμένον τῷ βίῳ, in imaginem vitæ, versus politici.  
Νεθετικοὶ κατὰ φθονέντων, jambi ad invidos.

Jambi ἀνεπίγραφοι in hortum.

Exstant in eodem volumine adjuncta etiam aliorum auctorum quædam carmina ac poemata, de quibus alibi: *Rhetoris* nescio cujus in S. Chrysostomum, Pselli in tres Hierarchas & sanctas septem Synodos, Emanuelis Phile (Φιλῆ) ὅτε ὑπὲρ χρονογραφία μεταβληθεὶς ἀπητήθη ὅρμον περὶ ἀσφαλείας, Jambi ad Imp. Michaëlem Palæologum, quibus nihil se adversus illum scripsisse testatur, & propter ea quæ in Chronographia scripserat pulsus in exilium, veniam ac securitatem postulat. *Callicis* jambi in sacram crucem ab Augusta porphyrogenita Anna Alexia ornatam, in Christum in Cruce, & in S. Georgium ex saxo candido sculptum. *Nicephori* denique *Callisti Xanthopuli* synopsis S. Scripturæ & alia carmina de quibus supra p. 132. seq.



Extra illud volumen , prodiit

5. *De sapientia dissertatio* sive *invectiva* in illud Poetæ, ἡ πενή σοφίην ἔλαχεν, *sors pauperum, sapientia*, Græce è Bibl. Regis Christianissimi vulgata à *Federico Morello*, qvi latinam quoque versionem addidit. Paris, 1608. 8.

*Inedita Theodori Prodromi scripta.*

6. *Lexicon*, qvòd allegat *Meursius* in glossario Græcobarbaro.

7. Ἐξηγήσεις sive *expositio* in *Hymnos festis Dominicis* \* *consecratos à Cosma Episcopo Majumæ & Jo. Damasceno.* MS. in Bibl. Vaticana, Cæsarea, Mutinensi aliisque. Vide *Lambecium* lib. V. pag. 276. 277. *Montfauconi* *Diarium Italicum* p. 32. & *Labbei* Bibl. nov. MSS. p. 97. *Fragmenta* exinde proferunt *Gretserus* Tomi III. de *Cruce*, libro IV. & *Allatius* de libris Ecclesiasticis Græcorum p. 74. seq. Ab hoc opere *Theodorus* qvi illud *Orphanotropho* cuidam inscripsit, ὁ τῶν ἱερῶν κανόνων πρῶτος σαφηνιστής dicitur *Nicephoro Blemmidæ* *Orat. 1.* de processione *Spiritus S.*

8. *Epitome commentariorum Theodoriti in Psalmos.* Labbe pag. 78. Bibl. novæ MSS.

9. De processione *Spiritus S.* λόγος & adversus Latinos. Incipit: Φανερόν ἐστιν, ὅτι ὡςπερ ὁ υἱὸς, ἔτω καὶ πνεῦμα τὸ ἅγιον οἰεταὶ ἐκ Πατρὸς μόνου ἔχειν ὑπαρξιν. *Allatius* p. 629. seq. de consensu utriusque Ecclesiæ.

10. *Grammatica quedam* ad calcem *Demosthenis* obvia in Bibl. Vindobonensi, ut notavit *Nesselius* parte IV. p. 62. Codice philologico CV.

11. *Poëma Astronomicum*, versibus Politicis ad *Sebastocratoris* fam *Irenem*. Vide *Lambecium* VII. p. 83.

12. *Poëma in duos libros distinctum*, versibus itidem politicis. Horum priore libro paupertatem suam deplorat ad Imp. *Manuelem Comnenum*, altero invehitur in *Abbatem* suum sive ἡγούμενον. MS. in Regis Gallix Codice 1334. & laudatur à *Cangio* in Græco glossario.

Lllll 2

13. De

\* Δεσποτικὰ ἑορτὰ Græcis appellantur *Annunciationis B. Virginis*, *Nativitatis Christi*, *Purificationis B. Virginis*, *Epiphaniæ sive baptismatis Christi* & *transfigurationis*, *resuscitationis Lazari*, *festum Palmarum*, *Ligni seu Crucis*, *Resurrectionis*, *ascensionis*, *missionis S. Spiritus*, & *assumptionis B. Virginis*.



13. *De Mure*, ex codice Regio laudat idem Cangius.

14. *In posteriora Analytica Aristotelis*, & *ἡ ἐν Ἰνδουστίνῳ* Romæ in Bibl. Vaticana, teste Gesnero.

15. *Depauco & multo, magno & parvo, quod non sint relativa sed contraria.* Labbe p. 115.

16. *Adquæfita Sebastocratorissæ Irenes, brevis enarratio*, in Bibl. Regis Galliæ, id. p. 90.

17. *Epistola ad Gregorium Monasterii Insulæ Oxiaë Abbatem.* Incipit *ὁμοί θεαρέσιε καὶ σοφείας πατέρ.* Vide Lambecium lib. V. p. 233.

18. *Aliæ Epistolæ* in Bibl. Bodlejana, inter Codices Baroccianos n. 131. teste Caveo.

XII. BARLAAM & JOASAPHI sive JOSAPHATI *vi-  
ta, historia ex interiori Æthiopia seu Indorum regione in S. urbem translata per  
JOHANNEM Monachum de contubernio S. Sabæ.* Hic est titulus libri  
(dramatibus eroticis utique, sed castis ac piis adscribendi) in codice  
Palatino. Vide Sylburgii Catalogum MSS. p. 115. Prodiit latine  
separatim Antvverpiæ in 12. & sæpius inter scripta *S. Johannis Da-  
masceni*, è versione non Gregorii Trapezuntii ut habet titulus, sed Tra-  
pezuntio antiquiore, quæ Vincentium Bellovacensem jam usum ob-  
servat Allatius libro de Georgiis p. 376. Sunt qui *Johannem Sinaitam*  
qui sub Theodosio vixerit, alii *Johannem Climacum* qui & ipse monachus  
Sinaita circa A. C. 564 claruit, libri Græca prosa compositi auctorem  
esse volunt, cui etiam tribuitur in Codicibus MSS. Bibl. Paulinæ  
Lipsiensis. Vide Joach. Felleri *ἑρμανεῖτης* Catalogum p. 157. 163.  
Latinam versionem veterem nonnulli adscribunt *Anastasio* Biblio-  
thecario, circa A. C. 870. celebri. Confer Casp. Barthii notas ad  
Hermæ pastorem p. 910. & ejusdem Adversaria p. 2951. Labbei  
Bibl. nov. MSS. p. 192. Ab eo tempore latine denuo transtulit *Ja-  
cobus Billius* Paris. 1577. & Gallice Paris. 1578. 8. Damasceni esse  
post Bellarminum non ab re plerique eruditi dubitarunt, ut notavit  
Rob. Cocus censuræ scriptor. vet. p. 428. seq. Græce è Codice Bibl.  
Regiæ se editurum inter dubia scripta Joh. Damasceni tomo tertio  
recepit, qui jam duobus Voluminibus genuina illius monumenta  
præclaro studio expolivit vulgavitque, vir doctissimus Michaël Le  
Qvien Monachus O. P.



NARRATIO EORUM QUÆ APOLLONIO REGI CONTIGERUNT, è Græco versa ab homine Christiano, \* ante mille annos, exstat Latine, è MS. Bibl. Augustanæ vulgata à Marco Velfero Augustæ Vindel. 1595. 4. atq; inter ejusdem Opera junctim curante Christophoro Arnoldo edita ibid. 1682. fol. pag. 681-704. *Casus suos, ut in extremo narrationis illius legitur, Apollonius ipse descripsit, duo volumina perfecit, unum in templo Ephesiorum, alterum in sua Bibliotheca collocavit.* Eandem narrationem latine, sed multis locis ab impressa discrepantem habuit MStam Theodorus Canterus, ut testatus est litteris ad Joannem Meursium. Gallice etiam prodiit Roterdami 1710. 8. hoc titulo: *Les aventures d' Apollonius le Tyr, par Mr. le Br.* Et carmine politico Græcobarbaro, Venet. 1696. 8. apud Nicolaum Glycem, *διήγησις ὁραιωτάτη, Ἀπολλωνίου ἔν τῷ Τύρῳ ῥηυάδα.*

De aliis quæ edita Græce supersunt scriptis Eroticis, alibi jam in hoc opere dicere me memini, sunt autem *Anacreontis, Sapphonis, Alcai* aliorumque Lyricorum poemata amores spirantia, de quibus lib. II. cap. 15.

*Platonis Philosophi ἐρωτικὸς, Phædrus & Epigrammata lasciva* de quibus lib. III. cap. 1.

*Demostheni tributa oratio* quæ ἐρωτικὸς inscribitur, de qua lib. II. cap. 26.

*Parthenii Nicani amatoriae narrationes*, de quibus lib. III. cap. 27.

*Plutarchi ἐρωτικὸς & amatoriae narrationes* de quibus lib. IV. c. 11. num. 97. & 98.

*Luciani Samosatensis Λέκιον, ἐρωτες* ad Theomnestum, & dialogi meretricii, de quibus lib. IV. cap. 16.

*Epistolæ Eroticæ Aristaneti, Alciphronis*, aliorumque de quibus lib. II. cap. 10.

*Musiæ* carmen de amoribus Heronis & Leandri, de quo lib. 1. cap. 16.

XIII. *Ineditos* hujus argumenti scriptores Græcos hosce octo observavi, qui à viris doctis aliquando, si tanti videbitur, in lucem protrahentur.

LIIII 3

I. JAM-

\* *Symposio* versionem illam, incerta conjectura, tribuunt Jo. Meursius, & Casp. Barthius lib. LVIII. cap. 1. Adversariorum. Nempe in illa p. 699 & 700. ejusmodi ænigmata legi observavit, qualia Symposii habemus, de quibus dicere me memini in Bibliotheca Latina.



I. JAMBLICHI liberti Marco Antonino imperante clari *Babylonica de Sinonidis* & \* *Rhodanis amoribus* memorata Svidæ qui libros XXXIX. & Photio cod. XCIV. qui libros XVI. numerat & argumentum eorum compendio recenset. Meminit Jamblichi iterum inter scriptores erotikos Photius codice CLXVI. Svidas in *ῥόδης* & *ῥοδανίας* & Theodorus Priscianus sive Octavius Horatianus lib. 2. de re Medica c. 11. apud quem pro *Sirii* aut *Amblii* legendum *Syri Jamblichi*, ut notant Reinesius p. 514. Var. lect. & Vossius pag. 548. de Hist. Gr. Fragmentum quoddam illius operis Leo Allatius cum versione sua edidit in Græcorum Rhetorum & Sophistarum excerptis Romæ A. 1641. 8. sub falso nomine Rhetoris *Adriani*, inter cujus declamatiunculas nihil declamationis simile habens quarto loco legitur. Sed in codice Bibl. Florentinæ, unde exscripsit Is. Vossius, inscribitur: *Ἐκ τῶν Ἰαμβλίου ἱσορῶν βαβυλωνιακῶν, περὶ προόδου* \*\* *βαβυλωνίων βασιλέως*, teste Colomesio pag. 16. Opusc. Opus integrum fuit manu exaratum in Bibliotheca Scorialensi, si Catalogo MSS. fides (non edito illi Alex. Borvoëtii sed Martini Lafarinæ Abbatis & Philippi IV. à domesticis sacris & consiliis, quem *ἀνέκδοτον* habuit Isaacus Vossius.) Verum Bibliotheca illa periit incendio Anno 1671. Dicuntur Jamblichi *Babylonica* edere voluisse 1) *Aloysius Alemannus* de quo Joh. Wovveranus II 10. Epistolar. (in literis datis Florent. Cal. Sept. 1601.) *Aloysius Alemannus* is qui *Longi pastoralia* vertit, \*\*\* *nescio quæ Jamblichi inedita parat.* 2) *Gothofredus Jungermannus* de quo Scaliger in Scaligeranis secundis pag. 222. *Jungermann* donnera *amatoria de Jamblichus*, qui *à esté du temps de Commodus.* Jungermannus ipse præf. ad Longum: *si mihi fa-vebis - - dabo operam ut alium mox scriptorum amœnissimum hætenus ἀνέκδοτον publice habeas.* 3) *Gilbertus Gaulminus* qui in notis ad lib. de vita & morte Mosis, illa citat p. 283. & pag. 216. *Ad Jamblichum ἐν βαβυλωνιακοῖς plura dicemus.* Quo tamen in loco non inte-

\* *Ῥοδανίας*, Svidæ *Ῥοδῖος* viri nomen, *Σινωνίς* virginis, non contrà, ut Maussac p. 156. ad Harpocrat. notatus eo nomine à Reinesio p. 363. Var. lect.

\*\* Vossius Pater pag. 548. de Hist. Gr. legit *περὶ προόδου* de progressu Regis *Babyloniorum*. Sane apud Photium Regis nomen *Γάρμης*, non *Πρώδης*.

\*\*\* Non vertit sed tantum edidit Longum Alemannus, itaque rectè Colomesius in Wowerii verbis exhibet *dedit*. Adde hunc Aloysium Alemannis quos singulari libro descripsit vir Rev. Urbanus Gotfridus Siberus. Lips. 1710. 4.



integrum opus Jamblichi sed tantum Epitomen ejus à Photio concinnatam promittere Gaulminus videtur Colomesio p. 264. Galliæ Orientalis. Diversus fuit hic Jamblichus & antiquior Jamblichus itidem Syro, Chalcidensi qui sub Constantino Imp. claruit, de quo dixi ad Eunapium & supra lib. IV. c. 28. Confer scholion græcum ab Hœschelio editum p. 937. ad Photium, è quo discas Jamblichum Babylonicorum scriptorem genere Syrum, Babylone à nutritio suo educatum fuisse captumque inter alios, cum Trajanus Imperator Babylonios bello invasisset: ex quo Svidas forte Jamblichum istum ἀπὸ δέλων sive mancipium fuisse scribit. Alioqui Babylone scribam Regis gessit hic Jamblichus, lingvæ Syriacæ & Babylonicæ peritus & postea Græcam etiam ita edoctus sub Trajano (Jonsius sub M. Antonio, Scaliger sub Commodò vixisse affirmant) ut Rhetor non ineptus illa quoque lingua evaserit.

2. XENOPHONTIS Ephesii *Ephesiaca* de quibus Svidas : *Ξενοφῶν Ἐφεσίου ἱστορικὸς Ἐφεσιακά, ἔστι δὲ ἐρωτικὰ βιβλία ἰστέρι Ἀβροκόμῃ καὶ Ἀνσίας.* Hujus operis erotici libri quinque habentur Græcè in Monasterio S. Virginis, Florentiæ, teste Bernhardo de Montfaucon, diarii Italici p. 365. & spes est brevi in lucem edenda esse.
3. CHARITONIS Aphrodisiensis *de Cherea & Callirhoë amatoriarum narrationum libri VIII.* etiam hoc opus eodem in loco manu exaratum occurrere testatur Montfauconius. Sed & in Vaticana Bibl. exstat teste Huetio pag. 69. & Mallincrotio in paralipom. de Hist. Græcis, ex Dithmaro Mullero Tremonienfi, editore eroticorum Andreæ Capellani.
4. ANONYMI *de amoribus Callimachi & Chrysorrhoës* Versibus politicis, laudat Meursius in glossario græcobarbaro vocabulo *βαίνειν* & alibi passim.
5. NICETÆ EUGENIANI Poësis *de Charicellis & Drosille amoribus* ad imitationem Prodromi † Philosophi, vide Labeum Bibl. nov. MSS. p. 220.

6. ANO-

† Theodori Prodromi, de quo supra §. II.



6. ANONYMI ποίημα scriptum ante Annos 400. de Amoris Lybistri & Rhodamnes, MS. in Cod. Colbertin. 4384. Allegat Meursius glossario græcobarbaro in γοῖπένιον & alibi. Crusius Turco Græcia p. 489. 490. Cangius in Βιτζίεα &c. Argumentum & specimen ex Crusio adscribere placet: *Constat versibus poliricis: id est, bina dimetra jambica (quorum posterius, catalecticum) habentibus. Ut cum Rhodamne, quæ adhuc repugnarat amanti Lybistro, jam benigne respondet, ipse gaudet:*

Ψυχὴν γὰρ ἐρωτῶντος, ὅσα ψυχοπονέσῃ;  
Χάνει δὲ πόνους, ἂν γλυκὺν μάθῃ & πόθος λόγον.

Anima enim amore vulnerata, quamvis multum doluerit:  
perdit dolores, ubi dulce perceperit de amore responsum.

*In talium vero dimensione, συναίρεσις fit:*

πόσους κινδύνους ἔπαθα, καὶ ἀνάγκας ὑπεστέθην;  
Τί πράγματα ἐσυνέβησαν διεσέναν εἰς ἐμέναν;  
πέτρας ἀνάχες ἔδθησιν, καὶ σιδηρὴν καρδίαν:  
να μετὰ συνεπάχηςες, τὰ ἐπάχηςα δὲ ἐσέναν.

O quot pericula adii, quot necessitates sustinui?

O quæ acciderunt propter te (chara Rodamna) mihi?

Saxeum si habuisses sensum, & ferreum cor:

certè in his condoluisses, quæ passus sum propter te.

*Addam sanè totius fabulæ hujus argumentum: quantum ex mutilo, & transposita hinc inde folia habente, fragmento, colligere potui: ordinans hoc modo narrationis seriem.*

Lybistrum, ingenio formaque præstantem juvenem, Christianum, Regem latinum, solum tristissimè vagantem (quia magico dolo suam charissimam uxorem Rhodamnam amiserat, eamque requirebat) invenit quidam, nomine Clitophon, & ipse amore tristis. Hi una amicitiam juramento ineuntes firman. Huic Lybister narrat: quomodo initio amorem contemnens, postea occasione venationis & somnii, in eum inciderit. Itaque centum Ministris comitatus, in regionem ethnici Regis Chrysi venerit: ac post multos totius biennii labores, speciosissimam illius filiam consilio amici; multis literis sagitta in arcem ejus, nomine Argyrocastrum, conjectis, operaque Eunuchi adhibita, concilians) nomine Rhodamnam (victa Ægyptio Rege Friderico, qui rivalis ejus erat) in matrimonium duxerit: successorque Regni, à Socero designatus fuerit. Deinde dolo

Frider-



Friderici (sicut à vase ei prædictum fuerat) magia cuiusdam anus, sibi sua chara Rhodamna erepta fuerit. Exiverat ergo mæstissimus, cum centum Ministris, quærens ipsam per mille pericula: Ministris in varia loca quærendi causa dimissis: qui, biennio exacto, ad eundem locum redirent. Tunc invenerat eum ille Clitophon: qui Lybistro poscenti, vicissim de sua fortuna exponit: sibi nomen Clitophontem esse: ex Regia familia Armenia descendisse: & quod filiam patris sui, nomine Myrtaniam, deperisset, metu sponsi profugisse. Proficiscuntur dehinc unà per loca difficilima: somnium Lybistri de aquila & perdice, ut faustum, Clitophon exponit. Reperiunt Friderici anum, ignorantes scelus ejus: & ab ea decipiuntur. Tandem Clitophontis fideli prudentia, Rhodamna reperitur: & Lybister (quem ipsa, scelere anus necatum esse putaverat) ad eam cum summo gaudio reducit. Redeunt ad locum, ubi initio Lybister à Clitophonte inventus fuerat. Reperiunt & in loco constituto centum illos Ministros.

Summa cum letitia ad Argyrocastrum redeunt: ubi Clitophonti, gratitudinis ergo, Lybister sororem Rhodamne, nomine Melanthiam, uxorem dedit.

Ita biennium Lybister consumpsit in concilianda sibi & ducenda, Rhodamna: biennium in eadem reperienda consumpsit, & domum reducenda. Πολὺ, τὸ ἐλέγξω πανταχοῦ, ubique: & alicubi, τὸ τῆς ἡδονῆς. Loci communes præcipui: 1. De vi amoris. 2. de bono vera amicitie. 3. quod industria & constantia omnia vincat. Omnia, castissima & honestissima. Vetustum autem esse eum libellum (cui non pauca initio, medio & fine, deerant) colligo non modo ex chartarum carie & attritu: sed etiam ex iconibus, ubi nulli sclopi apparent: sed arcus & sagittæ, & musicæ testudines. Fortasse illo tempore extitit, quo Germani, Galli, & Veneti, Constantinopolin (ante 370. \* annos) per Flandrenses comites rexerunt. Nomen enim Frederichi, Germanicum est. Item σκέλπε, schelm. In concursu equestri, Lybister ad Fridericum: ἢ ἐγὼ τὸν ἀπειρεσίθηκα: τὸρα ἀποθήσκεις σκέλπε. Ego ei respondi: nunc moreris, sceleste. Hæc Crusius.

7. ANONYMI διήγησις ἐξαίρετῃ ἐρωτικῇ καὶ ξένῃ & ἡυπερίῃ θαυμασῇ, Narratio amatoria de quodam Hemperio, versibus politicis græcobarbaris, MS. in Bibl. Cæsarea. Incipit: Καὶ πῶς ναγαρίσω πλὴν δρυχὴν &c. Ἀρχὴ τῆς διηγήσεως τῆς χώρας τῆς Πρεβέντζας. Ἀνδρῶπῃ μέγας θαυμασὸς αὐθιγῆς τῆς Πρεβέντζας. Vide Nesselium I. p. 342. Lambecium V. p. 262.

8. Anonymi διήγησις ἐξαίρετῃ ἐρωτικῇ καὶ ξένῃ φλαγίῃ & παιευτοχῇ καὶ κόρης Πλατζαφλώρης. Narratio versibus politicis græcobarbaris

M m m m m

\* Crusii liber prodit A. C. 1584.



*ris de amoribus Florii & Platzafloræ.* Incipit: 'Εἰς καβελάρης Ὀγυγῆς ὁρμώμενος ἐκ 'Ρώμης. Exstat MS. in eadem Bibl. Cæsarea. Vide Nesselium I. p. 343. & Lambecium V. p. 264.

#### XIV. Restant Scriptores erotici deperditi, quos literarum ordine strictim recensere juvat:

*Agathia Δαφνιακά* de quibus dixi supra in Agathia lib. V. c. 5. p. 263.

*Ammonius, Antiphanes, \* Apollodorus, Aristophanes* Byz. *Gorgias & Lynceus* Samius scripserant de meretriculis Atheniensibus teste Athenæo, qui & ipse de illis non pauca narrat libro XIII. Ex quo multa quæ de scortis famosioribus collegit Jo. Textor in officina sua, non longe ab extremo libri. Dixere olim in laudem Naidis meretricis *Alcidamas*, pro *Phryne Hyperides*.

*Antonius Diogenes* de *Diniæ* ac *Dercyllidis* amoribus & quæ ipsis in ultimam usque *Thulen* & ulterius oberrantibus & jactatis acciderunt, admirandarum atque incredibilium narrationum libri XXIV. *Isidoræ* sorori inscripti, quorum argumentum recenset Photius Cod. CLXVI. suspicans auctorem non diu post *Alexandri M. \*\** tempora vixisse, *Lucianoq;* & *Lucio* atq; aliis qui dramata ejusmodi & commenta erotica scripserunt, occasionem & materiam præbuisse. *Antiphanes*, cujus ibidem meminit, fuit *Antiphanes Bergæus*, de quo *Scymni Chii* locum attuli lib. 1. c. 22. §. 4. cui adde *Strabonem* lib. 2. p. 102. ubi *Pythæ*, *Evemeri* & *Antiphanis* ψευσμάτων mentionem facit.

*Aristides* Μιλησιακῶν impudicorum libellorum scriptor, quos latine verterat *Sisena* teste *Ovidio* 2. Trist. V. 443. Mentio illius operis apud eundem v. 413. *Plutarchum* in *Crasso*, *Appianum* *Parthicis*, *Lucianum* amoribus aliosque. Vide *Politianum* c. 16. *Misc.* & *Vossium* de Hist. Gr.

*Aristo*

\* Forte apud Athenæum XIII. p. 586. pro 'Αντιφάνης legendum 'Αγισοφάνης.

\*\* Longe junior videtur *Francisco Vavassori* lib. de ludicra dictione p. 148. nam & duplex nomen, inquit, inusitata res veteri Græciæ, & nomen Romanum in Græcum hominem nisi forte libertum minus cadit, neque quod gravissimum est tum nata gens *Antonia* aut facta vox aut audita temporibus illis. Suspicio quoque est nondum cognitam *Thulæ* insulam de qua isti ferebantur inscripti libri. Confer tamen, si placet quæ contra Vavassorem disputat *Bælius* in *Lexico* T. 1. p. 163.



*Aristo* Julietes è Julide Cei insulæ opido Peripateticus, circa Olymp. CXL. clarus ἐν δευτέρῳ ἐρωτικῶν ὁμοίων laudatur ab Athenæo IV. 15. XV. p. 674. Sed & Aristoni Chio Stoico ἐρωτικὰς διατριβὰς tribuit Laërtius VII. 163.

*Aristotelis* ἐρωτικῶν libri. Vide quæ supra III. 6. in scriptis hujus Philosophi deperditis.

*Astyanassa* περὶ χημάτων σωσιαστικῶν. Svid.

*Botrys* Sículus lascivus & obscænus scriptor, cujus meminit Timæus apud Polybium in excerptis Peiresc. p. 52. quem locum describit Svidas in Δημοχάρης. Adde eundem Svidam in Βοτρυσάγῃ ἔργῳ & Athenæum VII. pag. 322. ubi Botrys παγνίων quorundam apud Messanenses repertor memoratur. Fuit & Botrys Medicus Atheniensis Plinio laudatus & Galeno qui ejus compositiones Medicas memorat III. 1. de medicam. κατὰ τόπους.

*Cadmus* Archelai F. Milesius, quem juniorem Svidas vocat, scripsit eodem teste λύσιν ἐρωτικῶν παθῶν libris XIV.

*Capito* Alexandrinus ἐποποιὸς ἐν δευτέρῳ ἐρωτικῶν. Athen X. p. 425.

*Cleanthis* Stoici περὶ ἔρωτος & ἐρωτικῆς τέχνης. Laërt. VII. 175.

*Clearchi* ἐρωτικά laudat Athenæus XIII. p. 573. πρῶτον ἐρωτικῶν id. XV. p. 669. & aliis in locis.

*Cleomachus* pugil, mollium & cinædicorum scriptorum auctor, ut colligas è Strabone XIV. p. 648.

*Cleomenis* Laminthii & Sapphonis ἐρωτικὰ μέλη memorat Athenæus XIII. p. 605.

*Damascium* cum Achille Tatio, Heliodoro aliisque hujus commatis scriptoribus conjungit Photius cod. CLXVI. propter libros quatuor περὶ ἀδόξων διηγημάτων de quibus cod. CXXX. Incertum an idem hic sit Damascius Damascenus de quo infra inter Philosophos.

*Diogenes Cynicus* ἐρωτικὸν scripsit teste Laërtio VI. 80. & inter lascivorum auctores scriptorum refertur ab Apulejo in Apologia.

*Elephantis* (sive ut Svidæ in Ἀσυνάνασσα dicitur Ἐλεφαντίνη) fœmina lascivorum poëtria carminum, de quibus vide quæ viri docti ad Priapeia, Martialem XII. 43. & Svetonium Tiberio c. 43. Ez. Spanhemius diff. IX. de usu numismatum p. 771 seq. Ejus περὶ κοσμητικῶν memorat Galenus libro & capite 1. de medicamentis



καὶ τόπος. Male *Cleopantis* in quibusdam Plinii editt. ut notatum Tiraqvello. Emplastrum Elephantinum, incertum an ab hac Elephantide, laudat Celsus.

*Epicurus* inter alia περὶ ἔρωτος scripsisse traditur à Laërtio X. 27.

*Eubius*. Ovid. 2. Trist. versu 416. *Eubius impure conditor Historiae.*

*Evenus* ἐν τοῖς εἰς Ἑλληνον ἐρωτικοῖς allegatur ab Artemidoro lib. 1. c. 5. ubi ex eo profert notationem nominis cameli quod dicatur quasi κάμμη, curvans femora, ut legas etiam in Etymologico Magno. Perstringit idem opus Arrianus IV. 9. *Epictetorum: ἀντὶ χρυσίππου καὶ Ζήνωνος Ἀλεξείδην ἀναγινώσκεις καὶ Ἑλλήνων, ἔδαν ἀπώλεκας*; In locum Philosophicorum scriptorum Chrysippi ac Zenonis jam lectitas impudicas fabulas Milesias Aristidis, & Eveni amatoria: nonne plurimum inde perdidisti? Confer quæ de Eveno utroque supra lib. II. c. XI. §. 7.

*Hemitheon* de cujus Sybaritider sive Sybariticis libellis Politianus c. 15. Misc. & Nic. Heinsius ad Ovidii 2. Trist. 417.

*Heraclidis Pontici* ἀκρόσι ἐρωτικός ἢ κλεινίας. Laërt. V. 87.

*Herodianus*. Theodorus Priscianus sive Octavianus Horatianus lib. 2. Logico cap. 11. p. 85. Utendum sane lectionibus animum ad delicias pertrahentibus, ut sunt *Amphipolitæ Philippi*, aut *Herodiani*, aut certe *Syri Jamblichi*, vel ceteris suaviter amatorias fabulas describentibus.

*Lucius Patrensis* (ex Patris Achajæ urbe) in libris *Metamorphoseon* è quibus *Lucianus* Asinum suum expressisse videtur Photio cod. CXXIX. quanquam prius subdubitanti utrum *Luciani* διήγησιν amplificaverit potius *Lucius*. *Lucium* hunc Patrensem græcum scriptorem cum *Apulejo Madaurense* (cui *Lucii* prænomen ex ejusdem *Lucii* imitatione vulgo perperam tribuitur) latino fabularum Milesiarum scriptore perperam confundit *Hendreichius* in pandectis Brandenburgicis T. 1. p. 234. Ab hoc *Lucio Tertullianus* c. 3. Apologetici *Lucium* dixit pro homine amoribus perduto: *Qui juvenis quam Lucius, quam amasius.*

*Lysie* Rhetoris Epistolæ ἐρωτικαί. Svid.

*Melefermi* Atheniensis Sophistæ Epistolarum amatoriarum libri XIV. Svid.

De *Menandri* Ἀφροdisίαις dixi lib. II. c. 22.

*Misthonis* Sybaritæ, hominis impuri meminit *Lucianus* in *Pseudologista* T. 2. p. 434. sed scriptorem fuisse non innuit, non magis quam



quam Ariphradem & Bastam Chium. Unde notandus Nic. Hein-  
sius ad Ovidii 2. Trist. 417.

*Alnasea ἐρωτικά* Ælian. XVII. 46. hist. animal. sed legendum *Ευρωπαϊκά* cum Reinesio p. 71. Epist. ad Daumium, ubi promittit eroticos se scriptores vir doctus recensiturum in sexto Variarum libro, sed qui lucem non vidit. Apud Plutarchum in libro quod non liceat svaviter vivere secundum Epicurum p. 1101. Xylandri versio exhibet: *Scriptis in Amatoriis poeta*. Sed in Græco aliter est, & conjungenda sunt verba *ἀφίησιν ἐαυτὴν ἐν τοῖς ἐρωτικοῖς*, tum sequitur: *ὡς ὁ ποιητὴς εἶρηκε*.

*Pamphila* Epidauria scripserat inter alia quæ memorat Svidas, etiam *περὶ Ἀφροδισίων*.

*Rachmus* δωδεκάτεχνον composuerat teste eodem Svida, *ἐστὶ δὲ περὶ αἰχρῶν χημάτων*. Ita leg. pro *ἐστὶ δὲ*. Confer eundem Svidam in *δωδεκαμήχανον* & Schol. Comici ad ranas.

*Persei* Stoici *περὶ ἐρώτων*. Laërt. VII. 36.

*Phanoclis* Poëtæ Elegiaci ἐρωτες sive καλοὶ allegantur à Clemente Alex. protreptico p. 24. & lib. 6. Strom. p. 627. ubi Demosthene juniorem docet. Vide & Stobæum Grotii p. 262. & Scaligerum ad Euseb. p. 41 seq.

*Philanis*. Vide infra in Polycrate, & Adr. Junium adagio *Philanidis* commentarii. Svid. in *Ἀσυνάνασσα*.

*Philippus Amphipolita* Rhodiacorum libros valde obscænos teste Svida scripsit. Hunc ipsum allegat in *ὑποσιμῶσι*. Adde & Theodori Prisciani locum supra in Herodiano.

*Polycharmi* Naucraticæ librum *περὶ Ἀφροδίτης de Venere Dea* allegat Athenæus XV. p. 675.

*Polycrates* Atheniensis Sophista turpissimum opus *περὶ χημάτων Ἀφροδισίων* (consimili scelere quo parentum nostrorum memoria nebulo quidam impudentissimum librum edidit sub nomine Aloyfiæ \* Sigææ) vulgaverat sub nomine *Philanidis*, Leucadiæ Matronæ honestissimæ, ut testatur Æschrion apud Athenæum VIII p. 335. Confer Epitaphium *Philænidis* Samiæ auctore Dioscoride quod ex Anthologia inedita primus vulgavit illustris Ez. Spanhemius p. 764. diff. 9. de usu numismatum, & emenda-  
M m m m m 3 tius

\* Vide V. C. Joh. Molleri Homonymoscopiam p. 35. Tentzelii Monatliche Unterredungen A. 1693. p. 166. seq.



- tius Gvil. Fleetwood p. 338. Vet. Inscription. Memorat ὑπομνήματα Φιλαίνιδος Timæus apud Polybium p. 53. excerpt. Peiresc. & Svidam in Δημοχάρης. Adde Clementem Alex. pag. 40. protreptici, Athenæum X. p. 457. Svidam in ἀσυνασσία, Lucianum amoribus T. 1. p. 894. Meminit Philænidis inter metrices etiam Cleomedes lib. 2. p. 477. Athenæus V. p. 220. Protagoridæ Cyziceni ἀκροάσεις ἐρωτικάς allegat Athenæus IV. p. 162. Pythonicus Atheniensis. Vide Athenæum V. p. 220. De Sophoclis ἐρασαῖς dixi lib. II. c. 17. Sotades mollium & lascivorum auctor carminum de quo dixi lib. II. c. 22. ut & de aliis cinædologis. Sphærus Stoicus scripserat Διαλόγους ἐρωτικούς. Laërt. VII. 178. Sphodrias Cynicus in τέχνη ἐρωτικῇ allegatur ab Athenæo IV. p. 162. Θεοδωρίς, εἰς ἐρώτα μέλος. Athen. XIV. p. 475. num Anacreontis? Theophrasti ἐρωτικός sive περὶ ἐρωτος liber. Vide supra III. 9. in scriptis hujus Philosophi deperditis. Xenophon Babylonius, βαβυλωνιακά, ἔστι ἡ ἐρωτικά. Svid. Xenophon Cyprius, κυπριακά. Ἔστι ἡ αὐτὰ ἐρωτικῶν ὑποθέσεων ἱστορία, περὶ τε Κινύραν καὶ Μέρραν καὶ Ἀδωνιν, Svid. Zeno Stoicus inter lascivorum scriptorum auctores refertur ab Apulejo in Apologia. Ejus ἐρωτικὴ τέχνη. Laërt. VII. 34. Zonæi Epistolæ ἐρωτικάί. Svid.

## INDEX HOMONYMORUM

in sex Voluminibus hujus Bibliothecæ  
distinctorum.

**A** Bercii V. 1, 24. p. 188.

Abydeni I. 22, 5.

Achæi II. 19.

Achilles IV. 5, 23.

Acominati V. 5. p. 402.

Acropolitæ V. 5. p. 449.

Adamantii III. 6, 38. V. 1. p. 213.

Addæi III. 28, 7.

Adrasti III. 11.

Æliani IV. 21, 1.

Æneæ III. 30, 9.

Æschines II. 23, 31. & 26, 9.

Æschriones III. 5, 19.

Æsculapii I. 8, 5.

Æschyli II. 16, 2.

Æsopi II. 9, 3.

Agapeti V. 5. p. 570.

Agatharchides III. 8.

Agatharchides



- Agathemeres IV. 2, 10.  
 Agathocles III. 11.  
 Agathones II. 19.  
 Albini III. 2.  
 Alcæi II. 15, 9. II. 19.  
 Alcibiadæ II. 26, 1.  
 Alcinoi III. 23, 13.  
 Alciphrones II. 10, 25.  
 Alcmanes II. 15, 10.  
 Alexandri III. 8. & 11. & IV. 25.  
 n. 11 & IV. 30. in Aristidæ scri-  
 ptis n. 12.  
 Alexines II. 22.  
 Alypii III. 10, 6.  
 Ammonii III. 11. IV. 26, 15.  
 Amunes, Amones I. 2, 2.  
 Anatolii III. 11. IV. 29.  
 Anaxagoræ II. 23, 7.  
 Anaximandri II. 23, 8.  
 Anaximenes II. 23, 9.  
 Andromachi III. 26, 8.  
 Andronici III. 6, 29.  
 Antigoni III. 27, 8.  
 Antiochi III. 15.  
 Antipatri III. 11. & 15.  
 Antiphanes II. 22.  
 Antiphontes II. 26, 1.  
 Antisthenes II. 23. § 32.  
 Antistii III. 28, 7.  
 Apollodori II. 19. III. 15. & 27,  
 §. 7.  
 Apollonii III. 15. & 21, §. 7. & IV.  
 24, 15. V. 1, 24. p. 191.  
 Apollophanes II. 22. III. 15.  
 Apfines IV. 31. §. 16. n. 12.  
 Arati III. 18, 10.  
 Archelai II. 23, 10.  
 Archidemi III. 15.  
 Archilochi II. 15, 16.  
 Archytæ II. 13.  
 Arctini I. 2, 4.  
 Aristæneti II. 10, 40.  
 Aristarchi III. 5, 14.  
 Aristidæ IV. 30, 4. & 8. V. 1, 24.  
 p. 187.  
 Aristippi II. 23, 33. III. 33, 4.  
 Aristobuli III. 8. & 11.  
 Aristocles III. 11.  
 Aristones III. 11. & 15. V. 1, 24.  
 p. 187.  
 Aristophanes II. 21.  
 Aristoteles III. 6, 1.  
 Aristoxeni III. 10, 2.  
 Arriani IV. 8. 1.  
 Arsenii V. 5. p. 771.  
 Artemidori IV. 3, 9.  
 Artemones II. 15, 19.  
 Asclepiadæ II. 15, 20. III. 13.  
 Asclepiodoti III. 3.  
 Aspasiæ II. 23, 31.  
 Aftydamantes II. 19.  
 Athanasii V. 2. p. 298. V. 5. p. 771.  
 Athenæi III. 24, 1. IV. 20.  
 Athenagoræ V. 1, 19. p. 91.  
 Athenodori III. 15.  
 Attali III. 15.  
 Avtocrates II. 19.  
 Avtolyci III. 5, 13.  
 Bacchii III. 10, 5.  
 Bardesanes III. 24, 9.  
 Basilii V. 5. p. 771.  
 Batones II. 22.  
 Bianores III. 28. 7.  
 Biones II. 19. III. 17, 11.



- Boëthi III. 11.  
 Botryes V. 6. p. 827.  
 Bryennii V. 5. p. 771.  
 Calecæ. ibid.  
 Calliæ II. 19. & 22.  
 Callimachi III. 19, 6.  
 Callippi III. 5, 10. & III. 11.  
 Callisti V. 5. p. 771.  
 Callisthenes III. 11.  
 Callistrati III. 24, 14.  
 Cantacuzeni V. 5. p. 772.  
 Carcini II. 19.  
 Carneadæ III. 3.  
 Cassii III. 6, 38.  
 Castores V. 1, 24. p. 187.  
 Celsi III. 33, 3.  
 Cephisodori II. 22.  
 Cercopes I. 19, 2. II. 8, 4.  
 Chæremones III. 15.  
 Chalcondylæ V. 5. p. 476.  
 Chilones II. 23, 14.  
 Chrysippi III. 15.  
 Chrysoloræ V. 5. p. 772.  
 Cinesia II. 15, 23.  
 Cinnami. V. 5. p. 396. seq.  
 Cleanthes III. 15.  
 Clearchi III. 11.  
 Cleobuli II. 23, 15.  
 Cleomedes III. 5, 22.  
 Comneni V. 5. p. 392. seq.  
 Conones III. 5, 18.  
 Constantini V. 5. p. 722.  
 Coraces IV. 32.  
 Corinnæ II. 15, 24.  
 Corinni I. 4, 1.  
 Cornuti III. 15.  
 Cosmæ III. 25, 3. & 28, 7.  
 Crantores III. 6.  
 Cratini II. 22.  
 Critolai III. 11.  
 Critones II. 23, 35.  
 Ctesia II. 25, ult.  
 Ctesibii III. 24, 7.  
 Ctesiphontes II. 15, 26.  
 Cyri III. 28, 7. IV. 31, 16. V. 6.  
 p. 816.  
 Cyrilli V. 5. p. 772.  
 Damasceni id. p. 772. seq.  
 Daphnæ I. 4, 6.  
 Dardani I. 4, 10.  
 Demadæ & Demæ IV. 30, 13.  
 Demetrii III. 3. & 11. & 14. & 26.  
 2. IV. 31. 1. V. 5. p. 773.  
 Democrates II. 13.  
 Democriti II. 23, 5.  
 Demodoci I. 5, 7. III. 28, 7.  
 Demophili II. 13.  
 Demosthenes II. 26. 8. p. 928.  
 Dexippi III. 11. IV. 26, 7. V. 5.  
 p. 232.  
 Diagoræ II. 23, 16.  
 Dicæarchi III. 11.  
 Didymi II. 3, 1. & II. 13.  
 Dinarchi II. 26. 11.  
 Diodori II. 19. III. 31, 7.  
 Diogenes II. 19. & 23, 18. III. 13.  
 & 15. & 33, 3.  
 Diogeniani IV. 9, 4.  
 Diones IV. 10.  
 Dionysii III. 32, ult. & III. 3. &  
 15. & IV. 31, 9. V. 1, 6. & 24.  
 p. 191.  
 Dionysiadæ II. 19.  
 Diophanti IV. 22, 12.



Dioscoridæ IV. 3, 2.  
 Diotimi III. 15.  
 Diphili II. 22.  
 Domnini V. 4. p. 136.  
 Dorothei V. 4. p. 145.  
 Dosiadæ III. 17, 17.  
 Dosithei III. 5, 11.  
 Empedocles II. 19.  
 Epaphroditi IV. 7, 1.  
 Ephræmi V. 2. p. 335.  
 Epigenes III. 5, 8.  
 Epimenidæ II. 13.  
 Evagrii V. 4. p. 127. seq.  
 Euclidæ II. 23, 36. III. 14, & III.  
 33, 6.  
 Eudemi III. 6, 31. & III. 11.  
 Eudociæ II. 7, 4. V. 5. p. 588.  
 Eudoxi III. 5, 9.  
 Eunapii V. 5. p. 233.  
 Euphrones II. 22.  
 Euripidæ II. 18, 1.  
 Eusebii V. 4. p. 105. sq. V. 5. p. 774.  
 Eustathii V. 6. 9.  
 Eustratii III. 6, 29.  
 Gaudentii III. 10, 7.  
 Gemini III. 5, 20.  
 Glauci III. 28, 7.  
 Glaucones II. 23, 37.  
 Gorgiæ II. 26, 5. p. 810. & IV. 32.  
 Hannones I. 6, 9.  
 Harpocraciones IV. 36, 13.  
 Hegesippi V. 1, 24. p. 189.  
 Heliodori V. 6. 1.  
 Heracliti I. 1, 3. I. 22, 2. II. 22.  
 II. 23, 4. V. 1, 24. p. 198.  
 Hercules I. 6, 15.

Hermæ V. 1, 10. p. 30.  
 Hermes I 7, 2.  
 Hermiæ V. 1, 19. p. 97.  
 Hermogenes IV. 31, 7.  
 Herodoti II. 20, 10. II. 1, 2.  
 Herones III. 24, 7.  
 Hesiodi II. 8, 1.  
 Hesychii V. 5, p. 234. sq. IV. 35, 3.  
 Hierocles II. 12, 6. V. 5. p. 776.  
 Himerii III. 30, 12.  
 Hipparchi III. 5, 19.  
 Hippiæ II. 23, 19.  
 Hippocrates II. 24, 1. & 6.  
 Hippolyti V. 1. p. 211.  
 Hipponactæ II. 15, 32.  
 Hippones II. 23, 20.  
 Homeri II. 7, 11.  
 Horapollines I. 13, 3. & 8.  
 Hori I. 13, 2. & 8.  
 Jamblichi IV. 28, 2. & ult.  
 Ignatii V. 1, 13. p. 45.  
 Jones II. 19.  
 Josephi IV. 6, 17.  
 Isæi II. 26, 6.  
 Isocrates II. 19. II. 26, 5.  
 Iustini V. 1, 15. p. 52.  
 Laërtii IV. 19, 1.  
 Lampes III. 28, 7. in Bassus.  
 Lampri II. 15.  
 Leonidæ III. 15.  
 Leontii III. 18, 4.  
 Lesbonactes IV. 30, ult.  
 Liberales III. 27, ult.  
 Lini I. 14, 6.  
 Locmanni II. 9, 14.  
 Longini IV. 31, 10.

Nnnnn

Lucia.



Luciani *IV.* 16, 4.  
 Lucilii *III.* 28, 7.  
 Lycones *III.* 11.  
 Lycophrones *III.* 16, 7.  
 Lycurgi *II.* 26, 7.  
 Lysimachi *II.* 15.  
 Magnes *II.* 25. *V.* 1. p. 276.  
 Mariani *III.* 28, 7.  
 Maximi *IV.* 23, 8.  
 Melampodes *I.* 15, 2. & 4.  
 Melanippidæ *II.* 15.  
 Melanthii *II.* 19.  
 Melissi *II.* 23, 22.  
 Melitones *V.* 1, 24. p. 185.  
 Menandri *II.* 23, 37. *III.* 13.  
 Menedemi *II.* 23, 37. *III.* 13.  
 Menelai *III.* 5, 17.  
 Menippi *II.* 22. *III.* 13.  
 Methodii *V.* 1. p. 259.  
 Metii *III.* 28, 7.  
 Metrodori *III.* 28, 7. *III.* 33, 3.  
 Midæ *I.* 34, 4.  
 Milones *II.* 13.  
 Miltiades *V.* 1, 24. p. 193.  
 Mnesithei *II.* 22.  
 Modesti *V.* 1, 24. p. 192.  
 Mœrides *IV.* 34, 5.  
 Moschi *III.* 17, 13.  
 Musæi *I.* 16, 5.  
 Musonii *III.* 13. & 15.  
 Myiæ *II.* 15.  
 Myrones *II.* 15.  
 Neocles *III.* 33, 1. & 3.  
 Nepotes *V.* 1. p. 273.  
 Nicandri *III.* 26, 8.  
 Nicanores *III.* 8.  
 Nicarchi *III.* 28, 7.

Nicephori *V.* 4. p. 299, 344.  
 Niciæ *III.* 17, 2. & 22.  
 Nicolai *IV.* 32.  
 Nicomachi *IV.* 22, 2. *II.* 19.  
 Nili, ad Allatii diatribam de Nilis.  
 Numenii *III.* 3.  
 Oenomai *III.* 13. *III.* 28, 7.  
 Olympi *I.* 17, 3. *V.* 5. p. 622, 811.  
 Olympiodori *III.* 11.  
 Opheliones *II.* 22.  
 Oppiani *IV.* 20, 1.  
 Origenes *IV.* 26. ad vitam Ploti-  
 ni c. 3. & *V.* 1. p. 213.  
 Orthagoræ *III.* 8.  
 Palæphati *I.* 21, 4. & 22, 4.  
 Palamedæ *I.* 23, 5.  
 Panætii *III.* 15.  
 Papæ *V.* 1, 15. p. 59.  
 Papiæ *V.* 1, 24. p. 186.  
 Parmenidæ *II.* 23, 3.  
 Parmeniones *III.* 28, 7.  
 Parthenii *III.* 27, 9.  
 Pastores *V.* 1, 11. p. 31.  
 Pausaniæ *IV.* 15, 1.  
 Periandri *II.* 23, 25.  
 Phædri *III.* 1, 12.  
 Phaniæ *III.* 11.  
 Pherecydæ *II.* 23, 26.  
 Philemones *II.* 22.  
 Philippi *II.* 22.  
 Philisci *II.* 19.  
 Philistiones *II.* 22.  
 Philocles *II.* 19. & 22.  
 Philodemi *III.* 33, 3.  
 Philones *IV.* 4. *III.* 24, 4. & 29, 3.  
 & 33, 6.  
 Philonidæ *II.* 22.

Philo-



- Philostrati *IV.* 24, 13.  
 Philoxeni *II.* 19.  
 Phlegontes *IV.* 13, 1.  
 Phrynichi *II.* 19. & 22.  
 Pindari *II.* 15, 1.  
 Pittaci *II.* 23, 26.  
 Platones *III.* 1, 1. *II.* 19. & 22.  
 Plutarchi *IV.* 11, 7. (30, 2.  
 Polemones *III.* 3, 6. *III.* 6, 38. *IV.*  
 Polluces *IV.* 33, 3.  
 Polyæni *IV.* 15, 6.  
 Polybii *III.* 30, 9.  
 Polycleti *III.* 8.  
 Polyidæ *II.* 19.  
 Polyzeli *II.* 22.  
 Porphyrii *IV.* 27, 1.  
 Posidippi *II.* 22.  
 Posidonii *III.* 15.  
 Potamones *IV.* 26. ad vitam Plo-  
 tini c. 9.  
 Praxiphanes *III.* 11.  
 Procli *III.* 15.  
 Procopii *V.* 5.  
 Prodicti *II.* 23, 41.  
 Protagoræ *II.* 23, 28.  
 Pselli, ad Allatii diatribam de  
 Psellis.  
 Ptolemæi *IV.* 14, 1. *III.* 11. *IV.*  
 33, 5.  
 Pythagoræ *II.* 12, 3. *II.* 13.  
 Qvadrati *V.* 1. 24. p. 186.  
 Junii Rustici duo *III.* 18.  
 Sallustii *III.* 13.  
 Sapphones *II.* 15.  
 Scævola *III.* 15.  
 cylaces *IV.* 2, 6.  
 Serapiones *II.* 22. *V.* 1, 24. p. 193.
- Severi *III.* 3. *IV.* 30, 10.  
 Sexti *II.* 13. *III.* 15. *IV.* 18, 1.  
 Sibyllæ *I.* 29, 6.  
 Simmiæ & Simones *II.* 23, 42.  
*III.* 17, 14. & Allatius de Si-  
 meonibus.  
 Simonidæ *II.* 15.  
 Sirachi *III.* 29.  
 Sisyphi *I.* 34, 2.  
 Socrates *II.* 23, 30.  
 Sopatri *II.* 10, 12. *II.* 22.  
 Sophili & Sophocles *II.* 17, 1.  
 Soligenes *III.* 5, 21.  
 Sotadæ *II.* 22.  
 Sotiones *III.* 15.  
 Spinthari *II.* 19.  
 Strabones *IV.* 1, 7.  
 Tatiani *V.* 1, 19. p. 84.  
 Telestæ *II.* 15.  
 Thales *I.* 35, 3.  
 Thamyres *I.* 35, 6.  
 Theanones *II.* 13.  
 Themistocles *III.* 15.  
 Theocriti *III.* 17, 4.  
 Theodectes *III.* 11.  
 Theodori *III.* 18, 4.  
 Theodoti *V.* 1, 21. p. 107.  
 Theognides *II.* 11. 1. *II.* 19.  
 Theones *IV.* 31, 14. *III.* 5, 21.  
*III.* 15.  
 Theophili *V.* 1, 19. p. 94.  
 Theophrasti *III.* 9. ult.  
 Thespides *II.* 16, 1.  
 Thucydides *II.* 25, 9.  
 Tiberii *IV.* 31, 18.  
 Timocles *II.* 22. *III.* 15.  
 Timones *III.* 33, 5.



Timothei II. 19.

Tzetzæ III. 16, 3.

Vettii Valentes III. 20, 9.

Xanthi II. 15.

Xenocles II. 19.

Xenocrates III. 3.

Xenones II. 22.

Xenophanes II. 23, 2.

Xenophontes III. 4, 1.

Zenæ V. 1, 15. p. 58.

Zenobii IV. 9, 3.

Zenodoti II. 2, 16. III. 28, 7.

Zenones II. 23, 29. III. 15. III.

33, 3. IV. 32.

Zoili II. 7, 10.

Zoroastræ I. 36, 1.

## EMENDANDA ET ADDENDA QVÆDAM.

Pag. 3. v. 8. *post verba*, prodiit hoc rescriptum etiam separatim Paris. 1598. *adde*: apud Federicum Morellum, cum latina versione è Baronii Annalibus ad A. C. 319. n. 8. seq. licet versionis auctor non sit Baronius, ut scribit Morellus, sed Petrus Morinus, teste ipso Baronio.

Pag. 8. v. 8. *à fine*, lege Manilius, IV. 547. *pro* Mamilius.

10. v. 17. Constantius Chlorus *pro* Constantinus.

13. *post verba*: ut ait Joh. Damascenus in Synodica ad Theophili-  
um p. 112. *adde*: Nullum ejusmodi numum reperiri notat Clariss.  
Bandurius in Imperio Orientali p. 796. qui p. 633. è vetusto Codi-  
ce Nazianzeni exhibet descriptam ære iconem Constantini M. Maxen-  
tium ad pontem Milvium, vincentis, appicto Crucis signo illique in-  
scriptis verbis *ἐν τῷ τῷ ἰκα*.

Pag. 20. *post verba*: sole in occasum vergente, *adde*: *πρὸς δειλινὸν*, in  
Originibus CPol. Combefisii p. 26.

P. 25. *à fine*, *post verba*, & hanc plurimi homines conspexerunt, *ad-  
de*: Nicephorus Gregoras in extremo libri VIII. *ἐφάνη δὲ μετὰ βραχὺ  
καὶ ἕτερον ἐν ἔργῳ σημειῶν. Περὶ γὰρ σαφεστάτην μεσημβρίαν τῆς ἡλὸς τυγχάνοντες,  
ἐφάνη περὶ τὰ ἐσπέρια μέρη τῆς ἔργου νέφους εἰς τύπον σταυροῦ, πολὺν ἐπέχοντος τό-  
πον τῆς ἔργου σώματος, ἐκ λευκῆς καὶ μέλαινας ὥσπερ συγκεκραμένον χρώματος.*

Pag. 30. v. ult. *in notis post verba*, uterque à fratre, *adde*: In jure Græco  
Romano p. 295. *Εὐσέβιος ὁ Παμφίλος* ab interprete male reddi-  
tur: *Eusebius Pamphilides*.

Pag. 35. v. ult. *in notis post verba*: Cornelius Tollius, *adde*: Bochetti ob-  
servaciones MSS Chronicas ad Eusebium laudat Berneggerus ad  
Justini lib. XVIII. cap. 6.

Pag. 36. *ad verba*: Anonymi *Ἱστορίᾳ χρόνων* addendus asteriscus, & in ima  
pagina, ponenda hæc nota: Alia brevior *Ἱστορίᾳ χρόνων* ab Adamo  
usque ad Alexium Comnenum, quam ad calcem Zonaræ edidit  
Cangius & in cujus titulo legitur: *ταῦτ' ἰσορεῖ ὁ Καισαρεύς Εὐσέβιος ὁ  
Παμφίλος ἐν τῷ λόγῳ ὅς ἐκλήθη βασιλικός.*



*Pag. 63. pro (Rufino) Abdias, lege (Rufino Abdias.)*

*Pag. 91. in notis v. 5. à fine post verba: Acta illa Martyrum selecta, adde: recudit emendatius nec sine insigni ab ipso Ruinaro accessione, & cum auctoris vita H. Wetstenius. Amst. 1712. fol.*

*Pag. 94. adde, Eusebii argumenta in Psalmos edita etiam à Grabio in præfatione ad Tomum tertium versionis Græcæ LXX. Interpretam, Lond. 1709. fol. & 8.*

*Pag. 101. delenda verba: Undecim libris constituisse usque ad: à Combesio editus, & pro eis ponenda hæc: Duobus librorum decadibus, sive viginti libris constituisse illud opus, tradit scriptor Actórum S. Silvestri apud Lambecium T. VIII. p. 321. 322. Verba scriptoris illius sunt: Ο ἡμέτερον ἰσορρογράφον Εὐσέβιον, ἡνίκα τὴν Ἐκκλησιαστικὴν ἔγραψεν ἰστορίαν, παραλέλοιπεν ἐκείνα ὧν μνήμην ἐποιήσατο ἐν ἑτέροις αὐτῷ ὑπομνήμασι. Καὶ γὰρ ἐν ἑικοσι λόγοις, τεττέσιν ἐν δύο δεκάσι, σχεδὸν τῶν ἐν ἀπάσαις ἐπαρχίαις Μαρτύρων, Ἐπισκόπων, Ὁμολογητῶν καὶ ἁγίων γυναικῶν καὶ παρθένων παρεσκεύασε τὰ πάντα φέρεσθαι. Miror Caveum huic operi tribuere libros non viginti sed undecim, ejusque rei auctorem laudare Acta Silvestri à Combesio edita.*

*Pag. 102 v. 6. post impugnata, adde: Ex eadem Nicephorus Gregoras XIX. 3. Hist. ubi Eusebium τὸ τότε λογίων τὸν πρῶτον appellat p. 591.*

*Ibid. v. 9. post de incarnatione adde: Sed recte auctori illa suo vindicatur à Clarissimo Boivinio.*

*Ibid. v. 20. ante Hebed Jesu, adde: Non assentior Bartholomæo Germonio, qvi lib. de hæreticis Codicum Ecclesiasticorum corruptoribus pag. 305. seq. nullas Pamphili partes in Apologia pro Origene, fuisse contendit, sed meram hanc fuisse Rufini fraudem, qvi Eusebii opus sub Pamphili nomine venditaverit.*

*Pag. 104. ad Eusebii scripta inedita, adde: Clariss. Caveus ait in Bibliotheca Bodlejana Cod. Barocc. 148. exstare novem Homilias sub Eusebii nomine in memoriam Sanctorum, sed spurias. Exstat vero ibi unica tantummodo, quæ nona inscribitur.*

*Ibid. v. 16. adde: Allegatur Eusebii Ἐκκλησιαστικὴ Ἀπόδειξις in Jure Græco Romano lib. IV. p. 295.*

*Pag. 105. Eusebiiis variis adde Eusebium Historicum, quem ab Octaviani, Trajani & Marci Antonini rebus gestis usq; ad obitum Imperatoris Carit, telam Historiæ suæ produxisse scribit Evagrius lib. V. cap ult.*

*Pag. 107. v. 4. à fine, post verba à Jo. Gagnejo, adde: latinè.*

*Pag. 109. v. 6. à fine, adde: Vitam S. Philippi Presbyteri Argyniensis ab Eusebio Monacho scriptam edidit Papebrochius T. 3. Maji, sub initium statim voluminis,*



*Pag. 110. lege : Eusebius Officiorum Magister sub Anastasio Imp.*

*Pag. 112. de Philippo Sidete adde : Anno XXII. Theodosii junioris scripsit, teste Theophane p. 75.*

*Pag. 114. lege : MSS. Bibl. Scoriacensis. Mox adde per Theodori Metochitæ Historiam Ecclesiasticam forte intelligenda pars Annalium Michaëlis Glycæ, quam sub Theodori Metochitæ nomine edidit Jo. Meursius.*

*Pag. 124. de Theodoriti Historia Ecclesiastica, quæ ab A. C. 325. res annorum centum & quinque usque ad mortem Theodori Mopsuesteni & Theodoti Antiocheni A. C. 429. complectitur, videndus Antonius Pagi prolegomenis ad diff. Hypaticam §. 33. seq. & in Critica Baroniana ad A. C. 427. n. 9. seq. qui n. 16. observat admodum incertum esse an Theodoritus post Socratem & Sozomenum scripserit, eosque supplere, ut putabat Valesius, & emendare voluerit. Potius omnes tres circa idem tempus scripsisse videri, postremis Theodosii junioris annis : & Socratem ac Sozomenum cum CPoli degerent, scriptis prodidisse potissimum quæ in CPolitana Ecclesia contigerunt : Theodoritum autem utroque longe doctiorem & in Oriente versantem errores plurimos in quos uterque incidit vitasse, & in rebus Orientis fusiores ac diligentiores fuisse, licet de Socrate & Sozomene ne quidem cogitaret.*

*Ad Pag. 128. Titulus Epitomes Hist. Eccles. Theodori Lectoris in MS. Veneto hic est : Θεοδώρης ἀναγνώστης ἐκλογὴ ἐκ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἱστοριῶν. Incipit : Καὶ τοῖς ἐντυγχάνουσιν χρήσιμον ἢ λαμπρὸν φανείται. Finis : Καὶ τὸ μὲν ὧδε γέγονεν ὃ οἱ προφῆται. Καίπερ πρόπλεισων γενεῶν ὑπὸ γῆν κείμενος σῶος ἀνεφάνη ἐν χαρῇ κεκαρμένος, εὐδουρίς, γενειάδας μετρίως καθήμενὴν ἔχων, τὴν δὲ κεφαλὴν - - - καὶ τὰς ὀφθαλμοὺς ὀλίγω ἐν βάθει τοῖς ὀφρύσι καλυπτομένους.*

*Pag. 132. v. ult. lege : lib. VIII. pag. 54. seq.*

*Eadem pag. adde quod Lambecius VIII. p. 63. scribit se apographum syntagmatis Nicephori Callisti de templo & miraculis S. Mariæ ad fontem, communicasse ut ederetur cum Reinoldo Dehnio, S. I.*

*Ad pag. 145. De Dorotheo Tyrio vide Theophanis Chronicon p. 19. & 41. ex quo hausit Anastasius Bibliothecarius quæ de eodem refert in Historia Eccles. p. 27. seq. Scripta quæ sub hujus Dorothei nomine ambulant, edidi Græce & Latine hoc ipso A. 1714. 8. ad calcem monumentorum variorum de Mosis, Prophetarum & Apostolorum vita.*

*Pag. 155. pro verbis : è Joanne Scylitze Curopalata qui Cedrenum exscripsit, lege quem Cedrenus exscripsit. Deinde dele totam notam à verbis : fallitur Labbeus usque ad Psellum, &c. atque loco illius reponere hac verba : Vide quæ de Scylitze infra p. 387.*

*Pag. 157. de Constantini Manassis scriptis adde : In MS. Codice Leonis Allatii fuerunt ejusdem Manassis sed à tineis blattisque misere admodum habita, 1) Ἐκφράσεις εἰκονισμάτων κατὰ μέσον μὲν ἔχόντων τὸν Κύκλοπα τὰς Ὀδυσσεὺς ἑταίρους διασπαράσσοντα*



σονται καὶ ἐσθίωντα, τὸν δὲ Ὀδυσσεά οἱ νῆα ἄσκον προφέροντα καὶ δεξιόμενον πόσει τὸν Κύκλοπα. Incipit: Ὀυδὲν ἄρα Φιλοκάλας ψυχῆς ὀλβιώτερον, εἰ δ' ἅμα καὶ Φιλόλογος εὐρεθῇ. 2) Ἐπικήδειος πρὸς τὸν ἀποιχόμενον ἐπὶ τῶν δεήσεων Κύριν Νικήφορον τὸν Κομνήνόν. Incipit: Ἀράβων γῆ πιωτάτη, καὶ μήτηρ γονίμων χυμῶν, αἶρες δὲ εὖ κεκραμμένοι. His adde 3) quod ē Constantini Manassis libro tertio Hodoeporici, rribus Iambicis scripti locum affert idem Allatius p. 201. ad Georgium Acropolitam.

Pag. 169, adde: Malchus τὰ περὶ τῆς Ζήνωνος καὶ Βασιλίσκος συγγραφόμενος. Z. b, 52.

Pag. 170. dele Metasthenes, nam Megasthenes solum rectum est.

Pag. 190. post Hesychius presbyter, dele verba, & Episcopus.

Pag. 204. lege: Zeuxippus ἰσογῆ. 177. forte Dexippus.

Pag. 240. v. 6. post omissa sunt, adde: Huic Nonnoso Lambecius V. pag. 131. tribuit Gregentii disputationem cum Herbano Indæo, & VIII. pag. 387. Martyrium Arethæ & sociorum.

Pag. 241. post Bessarionis Cardinalis Epistolam scriptam Græco vulgari sermone, adde: servatamque à Georgio Phranza & à Jac. Pontano editam Græce in notis ad Phranzam p. 309.

Pag. 251. ante notam 1) adde: Locum ultimi libri Procopii de origine Gothorum primus ē MS. Græce edidit, latinamque versionem addidit Petrus Pithæus ante Coem Legum Wisigothorum. Paris. 1579. fol.

Pag. 279. lege: anno Imperii sui XXXVI. 24. Dec. Christi anno 562.

Ad p. 287. adde: Commentarios Theophylacti in Prophetas, Græce ē MS. Argentinensi proferet latinamque versionem addet V. C. Jo. Henricus Lederlinus, Lingvar. Orientalium in illa Academia Professor.

P. 322. nota Bryennium sacello præfectum in MS. meo codice vocari Joannem Bryennium, habeo enim & ipse illius aliorumque ad Nicephoram Gregoram Epistolas scriptas in charta ante annos circiter trecentos.

P. 341. post verba, Epistolam ejus Encyclicam, adde: de pellice Imperatoris Mich. Palæologi Marcesina, in Gregorii Thaumaturgi monasterium irrumpente, & ab Blemmyda Abbate repulsa.

P. 342. nota, quod separatim deinde utraqve latine etiam Wegelinus vulgavit, Physicam quidem Blemmidæ A. 1606. & Physicam 1607. 8.

P. 348. v. 4. à fine, lege ætatis 74, pro 47.

P. 364. post verba: in appendice Historiæ de vita & rebus gestis Muhamedis, adde: Latine quoque eodem anno 1597. 4. Francofurti apud eosdem de Bry, fratres, cum actis Mahomedis I. Saracenorum Principis. Quod autem illa vaticinia ibidem tribuuntur Severo & Leoni Imperatoribus, nullam aliam ob causam factum est, quam quod Svidas in ξηρόλοφος scribit Xerolophum à Severo fuisse conditum CPoli, in illoque fuisse θεμάτιον τρίπην, in quo sæpius sacra Severus fecerit. Deinde subjungit: εἶδα καὶ χρησμοὶ πολλοὶ τῷ τόπῳ γεγόναι. Ex his autem verbis neutiquam colligas Severum oraculorum ibi editorum fuisse auctorem, nedum oracula illa fuisse eadem cum his quæ sub Leonis nomine habemus. Martinus Crusius in TurcoGræcia p. 57. Meminit Chien-sis & Laonicus tabularum Leonis, in quibus Catalogus fuerit omnium secutorum Constantinum M Imperatorum & Patriarcharum, usque ad Constantinum ultimum & Patriarcham Josephum qui Florentia mortuus est, non ulterius. Unde fatale fuerit, ipsorum tempore Imperium Orientis aboleri. Illas tabulas in Monasterio S. Georgii Manganio, ab antiquo assertas fuisse. Aliud vaticinium de Imperii CPol. ruina memorat idem Crusius p. 494.



*Ad pag. 366.* Oraculum de Turcarum Imperio & fine ejus, cum Gennadii Scholarii expositione legitur in Dorothei Monembasiensis Chronico pag.  $\Phi\mu\delta$ . edit. Venetæ 1684. 4. atque inde in Clariss. Bandurii libro VII. Antiquitatum CPol, addita latina versione. Vide sis etiam ejus notas p. 372.

*Pag. 395.* *Post* ὁ μελωδὸς, *dele verba* : forte Cosmas. Certo certius enim David intelligitur, ad cujus Psalm. XII. 6. Anna respicit, ut notatum Clariss. Collegæ meo Jo. Christophoro Wolfio, diff. de Bogomilis p. 28.

*P. 402.* *pro* frater Germanus *lege* germanus.

*P. 409.* *in fine extrema nota adde* : Scribitur tamen Lysimachus etiam in Nicetæ Alexio Angelo Comneno lib. 3. c. 4. p. 335. ubi de eadem Herculis imagine sermo est.

*Ad pag. 459.* Icon Pachymeris (qui ὑπομνηματογράφος dicitur in MS. apud Lambecium VIII. p. 385.) occurrit ante Nicephorum Gregoram Hieron. Wolfii, & apud Lambecium VII. post pag. 70.

*Ad p. 473.* Primam Apologiam ait se scribere Cantacuzenus Anno post Christi  $\varsigma\alpha\upsilon\rho\omega\sigma\iota\nu$  1360.

*Pag. 493 adde* : aliud opus Constantini Porphyrogeniti jussu digestum quod MS. in Bibl. Regis Christianissimi exstat teste Clariss. Boivino ad Julii Africani cestos p. 360. In illo excerpta ex Africano & aliis scriptoribus.

*Pag. 510.* ante nomen Abercii ponendus asteriscus.

*Ibid. v. 10.* *à fine pro* 20. April. *lege* 22.

*v. 3.* *à fine pro* 11. Nov. *lege* 2. Nov.

*Pag. 511.* ante Alexii nomen asteriscus tollendus.

*Pag. 515. leg.* ad Acropolitam, & Athenogenis.

*Pag. 537. leg.* iterum furit Herodias,  $\pi\acute{\alpha}\lambda\iota\nu\ \eta\rho\omega\delta\iota\acute{\alpha}\varsigma\ \mu\alpha\acute{\iota}\nu\epsilon\tau\alpha\iota$  T. 7. Chrysost. edit. Savilianæ p. 745.

*Pag. 559. v. 5. à fine,* verba in easdem reliquias  $\Theta$  qua sequuntur, non pertinent ad Stephanum Papam sed protomartyrem.

*Pag. 568. v. 4. post* Anonymum, tolle alium, idem enim est hand dubie.

*Pag. 571. v. 5. post* Basil. 1574. 12. *adde* : & Venetiis apud Antonium Bartoli, 1709. 8.

*Pag. 572. v. 11. post* Francof. 8. *adde* : cum Ottonis Casmanni systemate Doctrinæ Vitæque politicæ.

*Pag. 582. v. 13. à fine, post* Alphabetum Slavonicum, *adde* : & Græce ac Latine p. 112 seq. Anonymus de conversione Gentis Russorum ad fidem Christianam tempore & svasu Basilii Macedonis facta.

*Pag. 628. in fine nota extrema post* παναγίως, *adde* : sed male, nam infra p. 635. κυριακὴ παγανὴ iterum occurrit pro nomine solennis diei.

*Pag. 629. in fine pagina adde* : Exstat ille tomus unionis in Jure Græco Romano pag. 104.

*Pag. 738. in serie Patriarcharum CPol. è* Latinis ad A. 1253. ponendum nomen Pantaleonis Zuffigani, & pro annis Patriarchatus 21, 22 &c. reponendi numeri 1, 2, usque ad 9.

F I N I S.























